

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Image reproduced by permission of The Wellcome Trust, London.
227570

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Wellcome Trust, London.
2230/0

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Wellcome Trust, London.
2220/0

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by permission of the Bodleian Library, Oxford.
222/10

A. xviii. 672

2239

D

Regimen de Gradibus

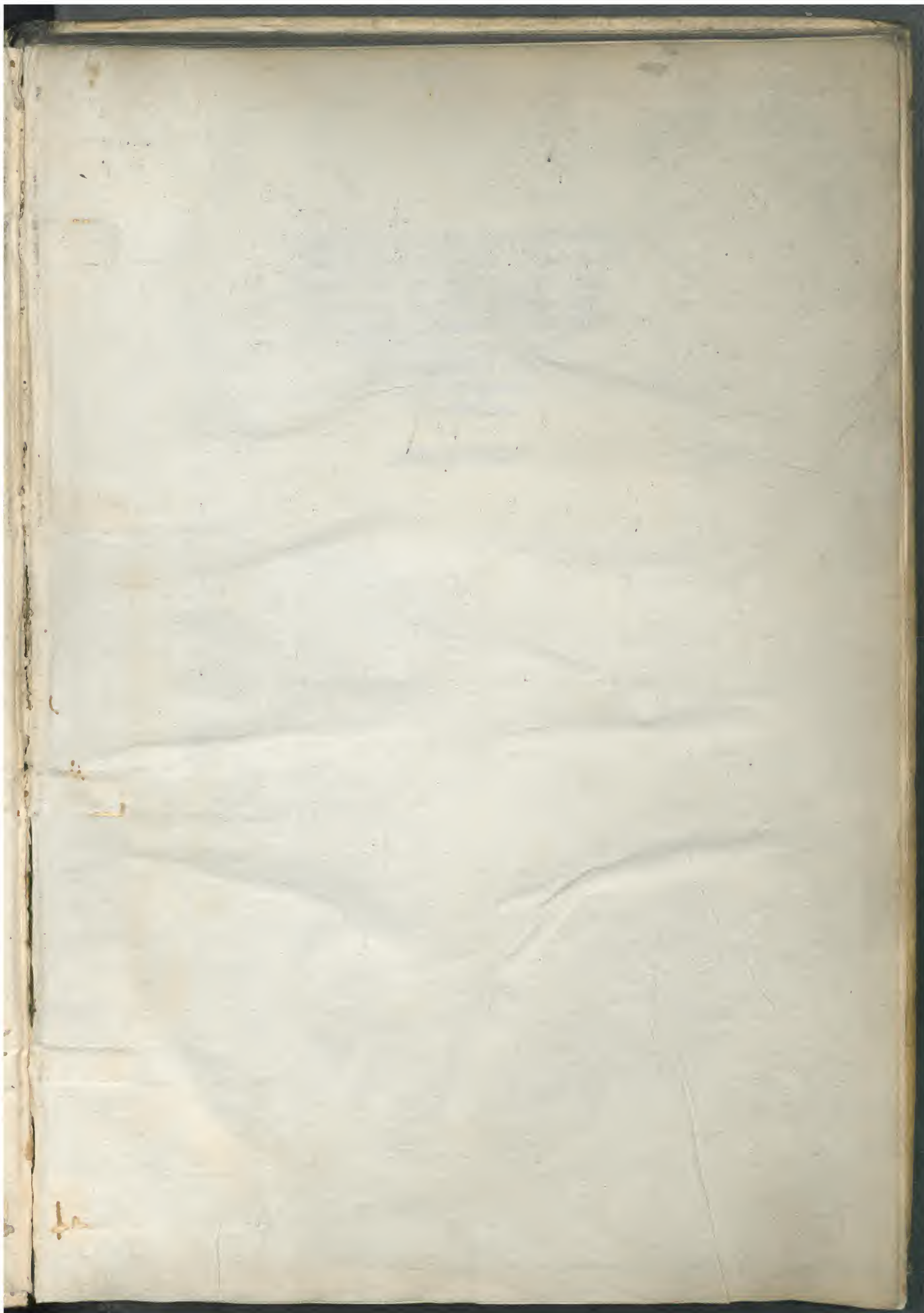
D. 1437

fr. 200 -

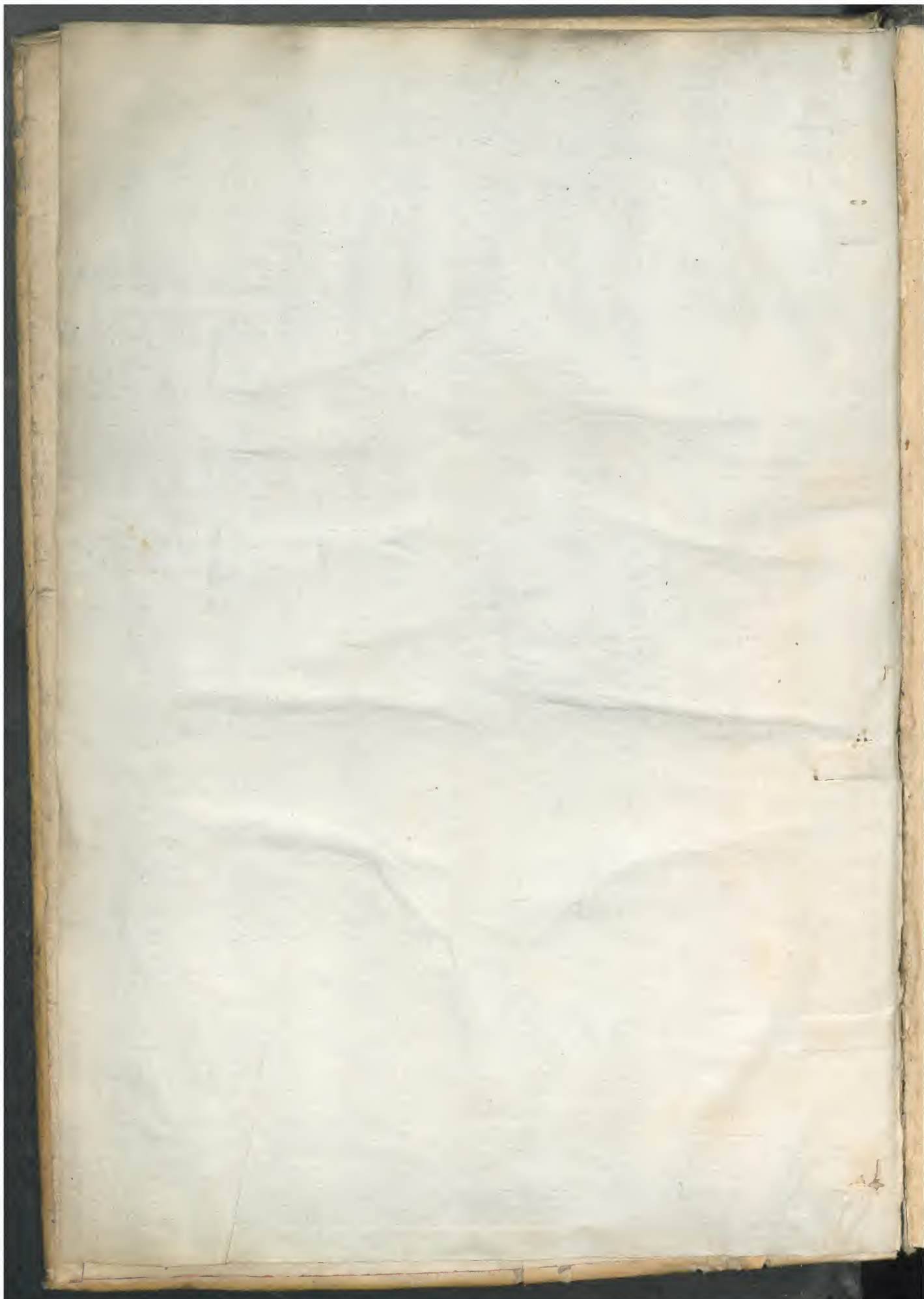
Joannes
101/115

FERRARIUS DE GRADIBUS (J. M.)

963. GRADIBUS, Joannes Matthias (Ferrari). Consilia, secundum ordinem ac viam Avicennae ordinata. — *Maimonides*, Moses. De regimine sanitatis, ad Soldanum Babyloniae. — *Regimen sanitatis Arnoldi* de Villanova ad Aragonum regem. Black letter. 92 leaves. Folio. Vellum. Pavia, Andr. de Boscho for Bern. de Scotis, 1501. Frs. 200.—
Gradibus' consilia are a very important medical book. Maimonides was a celebrated Jewish philosopher and physician of the 12th century. His treatise on hygienics, dietetics etc. is one of the best early works of this kind. Slight stains.

Tabula Consiliorum. D. Joānis Mathei Gra
di Mediolanensis: secundum ordinem ac viam
D. Avicene ordinata: et M. D. C. anno.
M. D. C. C. C. C. Impressa. Additis etiam
de regimine sanitatis Kabi Moysi
ad Sultanum: necnon doctis
simi Kaimaldi ex villa no
ua ad Aragonum
rege inclitum.

Laus deo semper

Clarissimo philosopho excellētissimoq; medico practice ordinariē. In alma ticinēsi
academia docenti Euguſtino balbo Gabriel carlus Aſcen. S. D. P.

Cum nō paruo tēporis: curriculo elapſo teleterrimi philoſophi ac ſacre doctōis medici
ne famoſiſſimi Joānis Aſathei ex ferrariſ de gradi diuerſas ad egritudines diuā ppe con
ſilia Impreſſa: denuo vulgo mendicarent que oliſ mutilata nulloq; reſtitutiō malaz diſcri
mine digeſta fuerāt a capite ad pedes mō gradatiz pnexta: ſimul cū antiq̄ſſimi Rabi Aſoy.
ac pſantiſſimi Renaldi de rilla noua dnoſ ſaluberrimis valde quoq; vtilibus conſilijs: ſu
ptu ſuo ū modico reuſenda caſtigāda mor ere ſteꝝ eudenda Bartbolan: euſ pꝑameſis pau
dentiſſime cenſuit: quo lectoribus inuētu ſū ſint leuia ac longe frangi. oia iū vt nature optimū
ac indeceptibilē queq; ſequant ordinē cū antiquoz vt particulariū pꝑonentiū morboꝝ medi
camina pꝑius obſeruent veſtigia. Vt qz magno vti in exercitiū ob variā hoīuz multitudinez
ſi ſuos queq; teneat regio mores fortunato ſapiētīſſimo necnō exercitātīſſimo duce cꝑus eſt.
Ita egritudinū diuerſitate: varijs in ozis cohabitantis quāplures hoies iſeſtantiū: quocūq;
vū terraz orbe accerſit ſeſit tutūq; ſaciet iter Joānis Aſathei fertile volumen: exercitatio ſa
tis prudētīſſimo ſelici miſiſcō quoq; duce idiget. Explorātū itaq; miſiſt ac elaborātū cui nā hec
tam grandis mature demāda reſ expediri. Ex hoc ticinēſi clarīſſimoz ducū ſtrenuīſſimo ordie
vbi tot ſunt hūanaz diuinaꝝq; rez vū prudētia vel ſcia Lameades ꝛ Scipiones vbi tot ſunt
moralū ceterarūq; virtutū iſtellectualū vū Solones ꝛ Licurgi aſpicaſſimē occurrīs Argu
ſtine Balbe pater optime: qui pꝑie artis pꝑebee ſantiſſime theozicaz publico diu pꝑſus
nūc ordinariā veſperi pluribus iaz exactis diebꝫ honozificētīſſime ita enodas recludis ꝛ ape
ris: ita fide mirāda grā ſimul cū erbanitate edoces: ita demū in aduerſaroz excellētī tuezū
corona pꝑictaris diſputas ꝛ reſellis: qd te Lhrippū alterꝫ qe celo dialethicaz eduxiſſe ſerſ.
Sentiēle cominus pſcrutando vel adamuſim examinando: quid Lhademū vel Senti. In nō
ſpūus Arabū pncipis Bulcene In te enolaſſe ſpūitū pene autūnare auſim. nū igit mīū ſi ad
te audiendū viroz vndiq; nō ignobiliū cōfluat copia. Sz qz nō in hac emēdatē tuo: qualis
cūq; nole dedicata p meditādaz rez tuaz induſtriā. In efficiēdaz celeritatē cōſiliū ſapiētiam
fidem ac integritatē iuri ſumus mīnime: admītrari ſaltē liceat raram in adoperandis medica
mīnibꝫ tuis fortunā: ꝛ valitudinū oīum felicīſſimos enētus: ſi multos lateri tuo reſq; aſſerens vī
derim ipſe a morte reuocatos. Verū iaz Aſathei Joānis tui de toto ſamduduz humano ge
nere bene meritū nominis ac patrie laudis pſantis fame nuncie te diu patronum deſenſerēꝫ
ſatis atq; ſatis expoſcentis patrocīniuz ſuſcipe pater optime. Nil deſperandū Balbo duce
ꝛ aſpice Balbo. Vale decus meum atq; Gabrielis tui eſto cōmemor.

Tabula

- 1 C^{pro} scholaribus studere volentibus coniuncta dis-
positione eis communiter contingente.
- 2 C^{pro} itinerantibus tempore calozis.
- 3 C^{de} debilitate cerebri siue manifesta causa.
- 4 Cⁱⁿ casu doloris capitis siue sode pendentis principa-
liter a sanguine.
- 5 C^{de} sode spali ab opilatione meferay capz aqz et epati.
- 6 C^{pro} sode temporali p^{re}cipue p^{er} cōmunitatez matricis.
- 7 C^{pro} quodam parato ad melancolicam passionem.
- 8 C^{pro} vno alio existente in principio melancolie cum il-
more ad ebriam.
- 9 C^{pro} quodā patēte passionē melancolicā pncipalē z
ardicalz a mala pplexiōe frigida z sica i cerebro pēdēte
- 10 C^{de} vertigine a materia flegmatica.
- 11 C^{de} epilepsia.
- 12 C^{de} epilepsia cerebraz p^{er} essentiam a m^{ateria} flegmatica.
- 13 C^{de} epilepsia p^{er} cōmunitatem a manu.
- 14 C^{de} malis dispositionibus nervorum.
- 15 C^{pro} debilitate duorum digitorum manus.
- 16 C^{de} tortura oris.
- 17 C^{de} tortura oris.
- 18 C^{pro} iectigatione remouenda.
- 19 C^{pro} vngula facta prius eius incisione.
- 20 C^{de} debilitate z obscuritate visus cōtingēte ex subtili
pāno in tunicis exterioribus oculi generato.
- 21 C^{de} confortanda z vigoranda virtute vilina.
- 22 C^{pro} debilitate visus z de pulnei ipoēdo itra oculos.
- 23 C^{pro} magnifico dño Lico d^{ominus} calabzia z cui varia ap-
parebant an^{te} oculos in lumine candelē z non i die. z
erat in capitulo de imaginibus.
- 24 C^{de} patēte catarratā completā vnius oculi: cum aq^{ua}
descendente ad alium.
- 25 C^{pro} p^{ri}uatōe visus i oculo ex opilatione nervi obtici
- 26 C^{de} diminutioe auditus p^{ro} magnifico domino Alaba-
theo de coradiis.
- 27 C^{pro} dolori auris cū ap^{er}mate ulcere p^{ro} Illust^{ri}ss^{imo}
mo principe Albanuano.
- 28 C^{de} catarro acuto fluxibili p^{re}focatio p^{ro} doctore
quodam pedemontano.
- 29 C^{de} catarro z sputo sanguinis.
- 30 C^{de} catarro p^{ro} correctione quorundaz postozum in
consilio precedenti.
- 31 C^{pro} quodā paciēte fluxū catarralez deorsuz p^{ro} ma-
xina parte ad musculos pectoris cū debilitate splenis.
cū matie z aptitudine casus in febres.
- 32 C^{pro} quodā q^{ui} patiebat multitudinē sputi aqueose bu-
miditatis siue flegmatis aquei.
- 33 C^{pro} mala dispōne opillatiua circa epiglotim.
- 34 C^{pro} Illust^{ri}ss^{ima} dña Blanca maria ducissa Albi q^{ui}
erat aliquat^{us} asmatica.
- 35 C^{pro} paciēte asma cū cōtinuo fere paroxismo. ex de
fluxu materie catarralis grosse.
- 36 C^{pro} quodā asmatico fere a generatiōe.
- 37 C^{pro} rauedine vocis.
- 38 C^{pro} quodam paciēte sputū sanguinis z dolorem capi-
tis cum duplici quartana.
- 39 C^{pro} dolore lateris a materia catarrali cum febre.
- 40 C^{de} p^{re}servatione a casu in pleuresim.
- 41 C^{pro} dolore lateris post pleuresim nō veram: cum reu-
matica passione.
- 42 C^{de} p^{re}servatione a casu i etibicā z p^{er}cleratione pulmo-
nis siue canne eius fluente m^{ateria} catarrali salsa.
- 43 C^{pro} quodam paciēte empima a materia catarrali.
- 44 C^{pro} dolore stomaci a uetustitate
- 45 C^{de} p^{er}fractiōe appetitus.
- 46 C^{de} debilitate digestiue stomaci.
- 47 C^{de} debilitate digestiue stomaci z tarditate eius cum
reumatica cerebraz passione coniuncta cū hoc calidita-

Consiliorum

- te z siccitate epatis superflua z multiplicatione colere.
- 48 C^{de} quodā q^{ui} patiebatur facilliter vomitū p^{ro}p^{ter} diffi-
cultatem digestiue.
- 49 C^{de} regimine per dietam in complexionē calida et sica
ca epatis mala.
- 50 C^{de} hydrope asclite.
- 51 C^{de} hydrope iposarcha causata a fluxu sanguinis
emoroydalis.
- 52 C^{de} hydropili tympanite cū febre a cā calida epatis.
- 53 C^{de} fluxu diarico cretico flegmatico z melancolico
- 54 Cⁱⁿ cāu retetōis secū indurataz siue squibala z tan-
dez cū exitu eaz cum fecibus ligdis simul cum tensione
dolorosa ventris z eructuatione z abominatione.
- 55 C^{pro} quodam paciēte siccitate ventris cuz dolore
- 56 C^{de} vermibus atqz eozum p^{re}servatione.
- 57 C^{de} emoroydibus p^{ro} rege francie
- 58 C^{ad} frigiditatem renibus inducendam.
- 59 C^{pro} quodam qui passus fuerat debilitatem digestiue
renum z sequesteratiue coniuncta dilatatione meatuum.
- 60 C^{de} vlcere renum cuz aliquali vlcere porz vrinidis.
- 61 C^{de} calculo z lapide renum.
- 62 C^{de} vlcere vesice.
- 63 C^{de} punctiōe vaine cum p^{re}sentia arenularum.
- 64 C^{de} ardore vrine cum impiguatione complicato.
- 65 C^{de} ardore vrine.
- 66 C^{de} ardore vrine cum sanie multe quantitatis.
- 67 C^{pro} quodaz paciēte nictuz sanguineum cum dolo-
re z p^{re}sentia arenular.
- 68 C^{pro} mictu sanguinis cū residentia grossa sanguinea
z sanguine coagulato in vesica.
- 69 C^{pro} quodam non potente erigere sed emittebat sper-
ma antequam posset.
- 70 C^{pro} inaturali exitu seminis.
- 71 C^{de} satiriali que est dispositio siue rebemens deside-
rium coeundi cum actu coitus precedente mēbri tensiōe
cū imaginatione et ad actum.
- 72 C^{de} difficultate impregnationis remouēda.
- 73 C^{pro} fetu p^{re}servando vsqz ad tempus debitum.
- 74 C^{pro} quadam germana omni anno secundante par-
tu naturali cum difficultate tamē vrinandi cuz mictu san-
guineo z interdum sanioso.
- 75 C^{de} vlcere in collo matricis.
- 76 C^{pro} vlcere matricis.
- 77 C^{pro} fluxu menstruoium alborz quasi cōtinue emanā-
tiuz extra matricem.
- 78 C^{de} p^{re}uritu matricis.
- 79 C^{de} fluxu supfluo sanguineo p^{re}cipue menstruali.
- 80 C^{pro} difficultate anbelitus cum subtractione men-
struorum.
- 81 C^{pro} vna notabili muliere que periodice cecidebat in
furiam cum deliderio coeundi quā nō erat p^{re}gnans z ces-
sabat ipsa p^{re}gnante.
- 82 C^{de} p^{re}focatiōe matricis.
- 83 C^{de} p^{re}cipitatione matricis.
- 84 C^{pro} ruptura siphac in inguine.
- 85 Cⁱⁿ gibbosus possit generare.
- 86 C^{pro} quodam paciēte varices z elephantiam.
- 87 C^{pro} p^{re}servatione a doloribus iuncturaz.
- 88 C^{pro} p^{re}servatione a dolore podagrico a causa cali-
da micta sanguini.
- 89 C^{de} curatione z p^{re}servatione a casu in egritudinem
podagricam.
- 90 C^{pro} quodaz principe qui patiebatur dispōnem arti-
culozum dolorosam: non tantum pedum vel manuum:
sed etiam aliarum iuncturarum z totius quasi corporis.
- 91 C^{de} aretica passione cum immobilitate ancharū.
- 92 C^{pro} illute in dolore iuncturarum a causa calida.
- 93 C^{de} p^{re}servatione a casu in febres acutas z debilita-

Tabula Consiliorum

- tem genuum et iuncturarum merito malicie complexio-
nis cerebri et epatis humide. cerebri frigide et epatis.
parum calide.
- 94 **C** Pro quartana.
- 95 **C** Descriptio pillularum ad quartanam.
- 96 **C** Pro preseruando nos a peste.
- 97 **C** In casu aeris pestiferi.
- 98 **C** Pro botio remouendo.
- 99 **C** Pro cancro papae ulcerato.
- 100 **C** De lepra.
- 101 **C** Pro ruptura tibie prius facta restauratione.
- 102 **C** Pro quodam infecto a qualitate canis rabidi prop-
ter impositionem manus in os eius et si eum non mor-
derit.
- 103 **C** Ad bonificandum colorem.
- 104 **C** Pro morphea.
- 105 **C** De saphati et scabie.
- 106 **C** Pro sere siue pustulis quibusdam rubeis subito ap-
parentibus et euanescentibus subito.
- 107 **C** Pro demacrato parato ad etibicam cuius debilitate di-
gestus sto maci et pollutione nocturna.
- 108 **C** De restauratione demacrati.
- 109 **C** De inducenda macrefactione.

§ § § § §

Conspiciuntur pila ad diuersas egritudines Celeberrimi ar-
tius z medicine doctoris pelari ac famosissimi. B. A. B. Joba-
nis Alsathei d. serarijs d. gradi Mediolanensis in medicinis
docētis ordine p̄pilata z ab eius originali copia fideliter ex-
tracta feliciter incipiunt.

Cpro scholaribus studere volentibus coniuncta dispositōe
cōmūiter eis contingente. Consiliuz .i.

Ro correctioe huius dispositōis mālīs
humide cerebrials cū aliquali frigidi-
tate supra debitū etiā suū tempamen-
tū cū ēt audit? aliqūi difficultate mālī
z p̄seruatōe ēt a dispositōib? p̄auisad
q̄s facilt adducere nō corrigere.

Agitur circa aerem. eligatur aer ad
calidū z siccū declinās z sic tpe extre-

mī frigoris nō ēt eximū a domo hora nūmis matutina neqz
standū in aere libero vltra. 23^{am} horaz. Utet ēt quilibet aer
grossus nebulosus z pluuosus quātum possibile ē. Ad si pp
necessitate exēdū sit ad talē aerē teneatur in ore frustuz citri
z diti vlt. 33^{am} hinc zeduarie vel alterius aromatici ad rectifica-
tione dicti aeris. Curetur ēt vt camera sit p̄stituta iter duo so-
laria z nullo mō terrea. Quis fenestra sit ad orientē vel ad
meridiez. Cōmūis si sit diurnus nisi sit ex p̄suetudine z pp
aliquā cām nocte nō sufficiēter dormierit. z tūc dormiat in
loco obscuro z capite z pedibus bene cobopis z quodā mō
accubendo multū eleuato capite. sz quocūqz sit nō ē dormiē
dū nū post duas horas ab assumpto cibo neqz transeat som-
nus nocturnus. vij. horas ad plus. C. Circa motuz z quietē
dicat qd si exercitiū pedes factū moderatū in tpe oportuno
fiat est in casu multum p̄figuiz. Ad igitur fiat nūl. euacuato
stomaco cibo p̄cedit. i. post. v. vel. vij. horas ab assumpto ci-
bo. pōt fieri in mane post lectōes auditas z in sero tpe hye-
mis hora. 22. vsqz ad 23^{am} z hora. 24^a. tpe estatis z nūl. est
mīs interā caliditas in meridie postz celebrari. Et eadē regu-
la intelligenda est circa exercitiū studiū qm nō est laudabi-
le circa speculabilia studere siate stomachi repletōe. Conue-
nientia igit hora ē matutinis tpe hyemis p duas vel tres ho-
ras ante die. z in tpe estatis ab aemaria diei vsqz ad vnā
horā diei z tunc in hyeme z estate in hora correspondēti can-
do ad scholas z post p̄aduz in estate ab hora. 17. vel. 18. lu-
dendū est vsqz ad vigesimā. z hyeme a vigesimaquarta vs-
qz ad tertiā horā noctis. neqz amplius studeat. Ad si studiū
fiat p̄tinuū a quatuor horis vsqz ad quinqz in qualibet die. cō-
putato diurno z nocturno sufficiēti tempore. Et si tanta exercitiū
fiat expulsiō sup̄fluitatibus cōmūibus vlt. nāliter vel cū sup-
positioe admiū. C. Studeat q̄tū pōt evitare accētia animi
aut tristitia ita odiū cogitantes multas marie i rebus displi-
cibilibus qz cogitare circa res delectabiles mediocriter esset
vile imo gaudiū z letitia marie cōueniunt. Ad coitū precipue
imoderato cauēdū ē. C. Caueat ip̄loz cibi immo comedat
mediocrit. z cū surgit a mēsa surgat cū appetit. Et i sero sua
sit cena leuis. Abstineat se a rebus viscosis sicut sunt caseus
geladia carnes porcine carnes pingues z ēt cibaria cum pa-
sta vt lagana z huiusmodi. Caueat ab aceto z acetosis sicut
a rancijs citris acressa z similib? Euitet cibaria acra z gros-
si nutrimentū sicut alea cepe sinapi carnes bouine legumia oia
lz bzodia cleez z cum ip̄s modicuz sint cōueniētia. Cibaria
sua sint boni nutrimentū facili digestiōis sicut oua forbilia car-
nes p̄dicū pulloz gallinaz fastanoz vituloz. C. ouenit aues
pue in nemoribus habitates z p villas ac ēt silēs valent qm
aues degēt in paludibus nō cōueniūt. P̄anis sit ex frumē-
to bñ mūdo nō curiose mūdato a fursure imo satis fursura-
ceus cōuenit. Sit tñ bñ fermētatus z p̄infatus cum aqua de
coctiōis feminū anisi z feniculi Et si apponat p̄az zuchari
z positioe inuabit Sit vñ? diei duoz vel triū ad plus nec sit
in fumo multū elicatus. Vinū eius sit subtile albū ad dulce
declinans nō multū vinositatis limbatū cū aqua decoctiōis
zuchari z si tpe hyemis ponat mel. z desputando continue
dictū mel erit pueniēt? Ad sit actu frigidū aliqd qd sumitur
nisi in estate saltē sit tepidū. Inter olera valēt betonica preci-
pue buglosa p̄az cū feniculo maiorana hysope maluis mer-
curiali bleibibus aliqbz dimittēdo spinachia lactuctas folia
violaz porulaceas acetosaz plantaginez z huiusmodi. Et qd

bus vti dz. Aliqñ fieri pōt ferculū cū decoctiōe in brodio ali-
qñ ex eis cū vitellis duoz pōt fieri viuarolū. pōt ēt interdum
vti ouis forbilibus cū testa sufflatis z aliqñ ruptis in aqua cū
modico butiri aliqñ mixti cū dictis herbis sup̄algedo d pipa-
ta facta vt. j. B. liquiricie rase cinamomi an. an. 3. croci. 3.
ij. puluerizent z misce cū tāndē zuchari. C. ouenit ēt aliqñ su-
mere d pane cocto aliqñ d farre p̄fecto cū lacte amigd. dul.
z zucharo z hoc est laudabile multuz in casu. C. Inter fructū
laudant in vltio p̄adiz vel cene amigdale dulces pinee fusti-
ci passule. Et bis q̄tū ad dietā sum p̄tentus.

C. Sz p medicinalib? laudo fieri p̄llas d qd? sumat vnā gros-
saz singul. x. vt. xv. dieb? factā vt infra. B. p̄llaz a layeret. p.
ij. agarici troiscati. p. i. z cū oximelle simplici fiat pasta. Lau-
do ēt interdūz sumi. 3. ij. in mane p̄fectos de diamulco dulci.
Et bis sum p̄tentus maxie nō p̄hibente caliditate temporis.

Cpro itinerantibus tempore caloris. Consiliuz .2.

Ro p̄seruatione a nocumēto caloris iter agen-
tū ite ite. C. P̄ria igit. n. egtefnū ab auroza
p vsqz ad tres vel quatuor horas diei. ita tñ qd nūl
d cibo cibali in mane sumserit. In sero dō a. xxi.

hora vsqz ad sero si expediēs fuerit equitare. laudaret tamē
non equitare in sero. vt cena possit tepēstius ēē. ita vt mane
celebrata bona digestione in nocte p̄cedenti ex longo somno
ē tepēstius sine nocumēto i mane egari possit. C. Scda re-
gula Cibus qui sumit in p̄adio vlt. cena nō sit mite q̄tū tūc
nō saluus nō inflatus ex speciebus nō rep acutaz vt sunt
cepe porz raphani z huiusmodi. sed sit cibus boni nutrimentū
facilis digestiōis z ad frigidū aliquāter declinās z bñ? ge-
neris sunt carnes pulloz elitate in aqua decoctiōis lactucay
boraginīs spinachioz z huiusmodi. dimittant assata saltem
ip̄loz ptes exteriores. z si pur appetit? declinet ad saporamē-
tū cū eis fiat cū acressa vino gnatoy z modico zuchari dimi-
tendo spēs. P̄fossent tñ aromatizari cū modico lignat. p. sin-
gulari p̄p̄etate quā bz ad p̄foratōez stomachi. C. Tertia re-
gula in sero lauent crura cuz aqua tepida decoctiōis folioz
vitis z maluz saltē ter i ebdemoda. C. Quarta regula Tpo-
re magne sitis nō multū bibat pro vte sed paulatiz deglu-
tiendo z plurib? vicib? magis qz i q̄titate p̄tina. C. Quinta
regula Sit vinū subtile albus pauce vinositatis mixti ēt cuz
aq. C. Sexta regula Tpe meridiei laz celebrata digestiōe sto-
machi de p̄adio. sumat sirupus vt infra B. sirupi violati siru-
pi d granatis. an. 3. i. aquay portulace endiuiz buglore. an.
3. i. misce. Si ēt aliquādo tederet fumere sirupū. loco ei? pōt
sumi p̄fectio vt infra colear. i. B. amarenate d zucharo zu-
chari violati zuchari roxati. an. 3. ij. cū vino granatoy si ex-
pedit fiat mixtura. Galet ēt singula die in litroū lectū z ē mul-
tū pueniēs si iniungat tota spina cū oleo vt infra. B. olei vio-
lati. 3. ij. olei rox. 3. i. misce. C. P̄ro vncioe renū. B. olei ro. 3.
i. olei violati olei d mirt. an. 3. 5. lauent in aqua acetore z ace-
to aliqb? lotiōibus. postea cū modico cere fiat vnguentum.
C. Si ēt aliquoties in mane atēqz ascedat equū p mediā ho-
rā admiū sumant. 3. vj. aque ordeī cū modico zuchari erit
pueniens. C. Sz ppter accidēs p̄ngēs et lōga equitatōe d
calefactōe p̄tūz infra circa partes ani z generatōe iterduz
puay p̄stulaz. laudo fieri inunctionē circa illas ptes cū vn-
guēto vt infra. B. oleoy citonloy rox. z mirtuloy lotoy in aq
rox. quattuor vicibus. an. 3. 5. mucilagū draganti ex aqua
rox. 3. ij. amidi boliarmeni gallarū puluerizatay ana. 3. i. can-
fore. 3. i. cū modico cere albe fiat vnguentū Et bec sufficiant
q̄tū ad p̄positū istud p̄tinet. C. Si tñ pp vsuz necessariū fri-
gidoy stomachus aliquāz lederet laudabile erit fieri inunctio
nez stomacho cū vnguentū vt. j. B. olei spice. 3. i. absinthij mā-
sticis an. 3. ij. gariofiloy cinamomi corā. rub. an. 3. i. lignial.
galliemū. an. 3. 5. cere parū fiat vnguentū p stomacho. Si etiā
veter fieret stipicus fiat p̄fectio vt. j. B. cassie. noster ex-
tracte dyaprunis nō soluti. an. 3. 5. cuz zucharo fiat bolus z
dz sumi p duas tertias hore ante cenā. C. P̄ro lotiōe dō ca-
pitis sienta pp maximā humiditatē cerebri laudo prius fieri
debere lictulūz bonuz satis forte ex cineribus ligni sientis vel
fermētis iunipi vel lauri vel saltē vitis albe postea facto lictu-
lo aliqbz bulliōib? bullant intra herbe vt infra. B. maiorana
ne rorismarinū saluie camomille calamētū. an. 3. i. sicados
folioz lauri sauinē rox. an. 3. 5. misce. Si ēt in pecia ponan

tur spes vt infra et ponat pecia ad bullen in lirinio coueniet
B. macis nucifinus. nigelle gario. corticu citri sandaloz citri
noz an. 3. ij. misce. Et his sum ptenus.

Cere debilitato cere^o sine manifesta causa p domino
presidente d'alphinat. **C**onsilium. 3.

Alus huius pntissimi doctoris et magnifici vi
c. ti diligenter examinata dispo^{ne} sua nali d' ppleio
radicali et annexis de p'uetudine et officio p'sidera
tis et accidentibus pter nam gbus ifirmatur ex quo i eo nec e
excellencia malitie p'p'ois inaturalis alicuius mebz neqz alia
manifesta egritudo que esse possit suoz accidentiu de quib' in
casu scribit p'pria et imediata ca. Arbitroz principale dispo
sitione denominata ee debilitatione cerebz. Vixit naqz Bor
donius. Debilitas alicui mebz appellat defectio ipius me
bz. cuius ca ignorat. P'ponat ergo q cere^m non bene di
gerat sui nutrimentuz. vel no bñ puerat aut q si bñ discer
nat de sp'ebus ap'benis et non pcessit. hoc ab aliqua ca p'
mitiua neqz ex aliqua egritudine ipius cerebz vel alteri me
bz cerebz coicantis notabiliter apparet. Tunc cerebzum
dicit pati debilitatez vt in cau nostro. Et qdem in eo impote
tia ipius cerebz ad debitas opationes nales et aiales exerte
das saltez diminuit ab qz ca extrinseca vel intrinseca manife
sta. nam ppter defectuz in opationib' naliibus nutrimentu sibi
adueniens no debite digerit et no resoluit qd ad ipm ascendit
ex vaporibus. Conuertunt ergo supfluitates nutrimenti et co
ponuntur vapores sicut conuertitur in alabico id qd ascendit
ad ipm ex cucurbita. lex istrumeto i quo ponunt subliman^a
ad alambicu vt dixi dñs Aluc. libro tertio. c. d. catarro. Hec
igit est ca quozida suoz accidentiu. s. de fluxu mæruz catar
ralium in mane ad pulmonem qz auctis i cerebz dicti mæbus
in nocte p via digestiois vt dictu e supra sua gñitate purre
te et expulsa cerebz p colatoziu deorsum fluunt in cana pul
monis. cuius portio p creatu semel vel bis educit et alia vi
scositate quadā adherente cane redit ipsius voces rauca. Et i
de fit interdū aliquis difficultas in loquella ppter materiā
opillatam et si no integre mæ pulmonis ex cerebz fluxa. vt i
cau dicit. Et ex eadē radice fit vt per tempus mæ appareat
somnia. Nam ppter p'sentiam materie aggregate i ce
rebzo vt supradictu est facta est opillatio in meatibus et de
cursibus spiritus sensibilis et motiu: et si no integra: vnde non
libere transeuntibus ad organa sensu fit somnolentia qdaz
que tadez remouet in prima et in scda hora diei facta de illis
mæbus vel resolutione. vel ad alia loca puerione. que p vi
gilliam i pcessu fit. Et et debilitas in virtute aiali app'heniua
et discursiua: vt ipe fateat: cu sibi videat laboriosum ad intelli
gen et p'cipien supbia et speculatiua. Ledit etiā virtus moti
ua cuius no tamen est localiter mouere. sed et mæbra in debito
situ in vigilia sustentare: quonia vt scribit: si stant pedes et si
ambulat p'sertiz quādo loquit: expedit. interdū ipm appodiat
dubitans cadere: qd non nisi ex impo^a virtutis motiue vt di
ctuz est contingere videt: que in sustentado ppter debilitatem
laxat. Hec sunt oia accidentia de gbus scribitur vt ad hec re
ducunt. Et bis patet qd hec debilitas e toti cerebz et oibus
virtutibus eius. cois. Et hec de cau. Et qz debilitas mebz vt
dixi dñs Aluc. fa p'imi c. de cais debilitatis e aliqñ ex ca i
p'prio mebz: et aliqñ ex infirmitate mebz vñ in spiritu.
arbitroz cam huius debilitatis maxie pendere ex nocimento
instrumenti. s. spiritus: qñ copleio eius radicalis dz ee ad ca
lidu declinans. Ad ex bonitate opationuz eiusde in p'terito p
cipue aialuz et caluicie ptingente sibi et passibilitate ppter ra
ritate texture vt scribit i casu satis manifestari possit. Credo
ti q humiditas et in cau p'ster laxando et p'nter opillando. p'p
cipalis tñ ca sumit ex spiritu: p'tim ppter ipsius paucitate fa
cta in ipso resolutione pluria ppter vehemens studiū et rebe
mentem cogitationem circa agibilia et p'nter somni paucita
tez. Credo et q in p'p'lesione spiritus sit ad humidu no natu
raliter alteratus no clarus et lucidus: s. turbulens ex plu
rima secu p'ntione vapor ex diuturno octo corporali ex pri
uatione exercitii retentoz qui exercitio resoluerent. Paucitas
igit spirituu reglioz ad debitas opationes virtutu naliū et
aialuz ca est in casu nostro. vt ab eisde virtutibus opationes i
perfecte pducant quociqz et nales et aiales: p'currente etiā
vt dictu est malicia p'p'lesione ex pte humiditatis et turbulencie

ipoz. Sic igit in oibus p'pleio cerebz e ad humidu declinans:
et nalis et no nalis addita sine mæ etiā cu p'p'ia materie i va
cuitatibus ventriculis vel meatibus cerebz flegmate p' idige
stione aggregante et que in dies aggregat p'currente pauci
tate spirituu et turbulencia ipsozum.

Cpro rectificanda hac mala dispositione et p'seruando a
p'auozibus dispositionibus in quas facillime icideret et timo
rose duplex erit principali intentio. s. cu dieta. et cu potione
et reliqs. s. medicinalibus in casu nostro p'seruentibus.

Circa igitur p'imum eligatur aer in actiuis fere tepatus
vel par ad calidu: sed ad siccu magis inclinatus. Idcirco sit
aer sue habitatois lucidus clarus: et ad siccu declinans. no
tñ excessiue nimis. Artificialiter pparetur siccu ne p'hibeat
virtutis penetratio ad mæbra ppter obstructione a siccitate
poroz. Sit igit camera p'structa inter duo solaria bñs spirā
culuz ad oriente si fieri pōt vel salte ad meridiez. Et euitet ge
neraliter ois aer nebulosus grossius et humidus. Quo tpe si
est exunduz a chamera. Imo etiā tunc rectificandus est aer
camere tpe hyemis cuz igne facto ex lignis iunipi rozisinarini
samentoz vitis et huiusmodi aromaticoz. Alio vero tpe an
saltez fiat euaporatio cuz suffumigio facto i camera et infra.
R. thuris corticu citri. cinamomi rox. folijs lauri sandalozum
citri. nucifinu. gario. an. 3. ij. ligni aloes. 3. q. abze musci. an.
3. iij. misce. cuz terbetina subtili fiant formule parne i forma
lupinoz de quibus ponant vna vel due sup carbones ignitos
camera clausa. Vite et ventus borealis: p'cipue cum sequit
ad austruz. Et in estate canduz e ne habitatio sit nimis re
ces: et spali ne siet sub radijs lūe. **C**sonm^o et si admiⁿ. 7.
horaz qñ vigi^a pluri^m soluit d' spiritu. cui necessaria e mlti
plicatio. Et si non pōt dezmif salte gescat. Ad tñ accedat ad
dormien nū transactis admiⁿus duabus horis post cenam:
et tunc dormiat capite conuenienter cohopto et eleuato
et extremis nobiliter calefactis cu appone pānoz calefacto
rū ad igne iunipi vel alterius aromatici. qñ ex se remanet fri
gida p ips vt dictu est in casu. talis naqz calefactio extremi
tatū vt voluit Aristo. plurimū ad digestionē p'ficiat. Et si nocte
no possit dormire ppeteter. tūc dormiendū esset in die: etiā tar
dado p duas horas a cibo: et in obscuro cu p'dictioibus supra
dictis. et acubedo magis vt dicit Aluc. in canticis. Non sit tñ
somnia supflus vltra mēsurā datā. qñ euacuatioes super
fluitatū retinet et corpa humectat: vt volūt sapiētes: cu tamē
in casu intēdamus exicationē. Et tñ in hoc p'suetudo satis at
tendēda vt voluit Gal. in 2° regiminis acutoz. et Aluc. 2ª ter
tij. c. de asmate. Et post excitatiōem a somno in mane anteqz
surgat fiat aliquales fricatioes crurib' et pedibus cuz pānis
aromatizatis vt supra. nā p tale viuificat calor nalis: et aptis
porositatibus mebzoz iunaf attractatio spirituu ad mæbra
que frigida remanet et ad sustentaduz debilla. **C**exercitium
autē moderate factuz maxie in casu puenit. qñ viuificat ca
lor et supfluitates sumose dissoluit. Ad tñ fiat in mane nisi
prius expulsi supfluitatibus coibus: vel nāliter: vel cuz arti
ficio: vt suppositozi coī de melle facto: vel cuz radice bleis
infusa in oleo aneti et supafpo modico salis. Et fiat clistere
vt infra. R. camomile melliloti fursuris frumēti. an. 3. i. s. l. s.
eados maiorane. an. 3. i. s. mercurialis. 3. i. s. fiat decoctio
in debita quātitate aque d qua sumaf facta collatura. 3. xviij.
et addat cassie nouit extracte d canis. 3. i. mell. violati. 3. i. s.
sive pulueris zuchari si no habeat yere simplicis. 3. ij. olei ca
momile. 3. iij. salis gēme. 3. ij. misce. Post p'aduz autē si fiat
dictuz exercituz: mlti iāz p'pleia stomaci digestionē et p parte
epatis: vt post. vi. horas ab assumpto cibo. Et tale exercituz
sue mane sue sero factuz no dz esse velox et acutuz. s. suauē
sali et plūuz. Neqz post exere^m subito comedenduz e. s. pus
est gescenduz vsqz quo mæbzalint getata. Ad si exercit^m non
possit fieri pedes fiat eques suauiter. Et qñ nullo modo fieri
posset: fiat toti corpori fricatioes incipiendo a cruribus descē
dēdo postea ad spatulas et pectoralia et brachia et postremo
etiā ad crura descēdendo: suplebit naqz vices exercitij si fiat
cuz ordie expulsi supfluitatib' vt. s. fiat et spālitez exercit^m
capiti facto prius exercitio pedū cu pānis calefactis et aro
matizati suauit. tuz faciendo postea pectinādo cu pectine ex
ebore facto vel cu cornucapze suuistro. **C**Etet ois repletio
marie ferotina. Lena igit sit multo parior qz p'andū: sup
flua tam inantio in cau nocet vt icuinijs. Hāz icuiniū fames
vehemens et eño qlibet supflua sue mālīs fuerit sue sponta
nea

nola illa sunt oia cū debilitat: vt notat Aui. 2.ª pmi. c. supra al-
 legato. Roboris et i casu flos pcpue maximi nocumeti est: ad
 cū sequat matia refolutio i spiritibus quoz reasumptio
 necessaria: vt nōt A. 2.ª pmi. c. s. allegato. Cū autē et i leti-
 ti plurimū inuat: r inspecto reg delectabilibz: r vestiti vestimē-
 tis nouis r scarlāuinis: r potare auz r gemas maxime a p-
 prietate lenificantes: vt sint facinus fmeraldus r granata p-
 cipue vt voluit Albertus theutonicus i suo de mineralibz. Et
 ex opposito fracti tristi solliciti i occupatōibz r de rebus
 displicibilibz pviderare r timere illa omnia plerunqz nocē-
 nt. Cū ita cibū r potū pro regā pueniūt cibi facili digesti-
 nis multū r bōi sanguis generatiur: p diti et cū aliqbz aroma-
 tiz r cinamomo pcpue. Sed de cibis magis puenientibz
 sunt oia foribilia: qm vt dicit Aui. 4. de viribus cordis vitellū
 sunt tempate pplefiois qbus tria appropianr. 1. r vberemē-
 in sanguine tramutari: r paz supfluitatē relinqre. r sanguine
 genere subtile r claz pportonatū spiritibus. Et de eis di-
 cit Aui. fo. cass. caplo qb est de ouis q tātu nutrūt qzū p-
 derant. Sint tū elutata tremula: nō dura: r in pncipio cibū
 sumant. Et scilicet et galloz: r epata pinguiū gallinaz: r bo-
 dia eorū dē magne decoctōis sunt i hoc casu ingularia. Et re-
 bella et gallinaz r autū montanaz a ppietate maxie iuan-
 r potatōis cerebz. Sint ergo cibuz quotidiānus ipe carniū
 talibus caribz. Ij et carnes castrati iuuenis pcpue i byemē-
 sint pueniētēs. Et carnes capetoz iū estate et pueniūt. Bro-
 dia et dictaz carmū r panis i brodio coctus. r far coctū ve-
 bzodeti: decoquere siue decoqre facere aliq folia buglose bo-
 raginis r maloraze in brodio dictaz carniū sunt in casu ferci-
 lia pueniētia: nō nūqz et in autumno sumere aliq frustra dē ra-
 dicibus feniculi vel b rapis prius bullitis abiecta pā dēco-
 ctōe. postea pueniēti sine decoctōis in brodio pingui r supe-
 afles modico cinamomi sint pueniēs. Ij de intelligendū ē dē
 napsis. Si et fiat aliq saporamēta pro pseruatōe appetitū
 cū amigdalis tritis r pallulis r modico medule panis infusū
 in brodio cū aceto passulato r asplione cinamomi r zucharo
 erit pueniēs fiat aceti passulati fm hunc modū. R. passula-
 rit. 3. liij. aceti vini albi. 3. vi. tepesat. Si et fiat leuis ebulliti-
 passulaz in aceto nō erit incōueniēs. In dieb autē quibz
 comedunt carnes sit diēta ex ouis foridibz r i infusis in aqua
 remota testa vel qualiatz r cū modico casiei de pecudibz mī-
 aut. vi. mensū ad plus paz salū vel infundatur panis in bro-
 dio cicerorū rubeorū vel aliq in brodio caulū parum co-
 ctarū. Et si oia talia condiāt r cū oleo amigdalaz dulciū erit
 cōueniētissimū. Ij et olez oliuarū r butir recens parce sum-
 ptuz pro p diment nō incōueniat. Et rudū autē mel caseus ve-
 recocta in casu dicto penit: dimittant. Si etiā in estate ali-
 quōtes sumant aliqui pīces petrosi pui in patella cū oleo v-
 supra artificialiter parati r cū saporamēto p dīcto saporizat
 aliq nō incōueniūt. Si reliqs autē omnibz cibarijs cauesi est
 Non extēdo me ad pcularia a quibz cauendū est numerā-
 qm ex electōis bonū satis euidentē pcludi pōt a quibz cauē-
 est. Inter fructū autē pro secūdis mēsis valē pīnee bus iū
 fise i aqua tepida postea exiccate tādē cū zucharo bulcora-
 te: valēt et amigdale bul. valēt r passule Ij et in pñ cibis nō in-
 cōueniāt. Si autē in byeme sumat vna fissa fissa apud ignē
 tosta valebit inuādō et ad secessum. Sumere et vniū bolā vel
 dyos piri vel coctant in igne r sub cineribz debite digestoz
 cū modico zuchari ad prohibēdū vaporum erit cōueniēs
 Reliqz fructus omittantur. Elinum eius sit rubrum clarum
 odoriferum mede vinoliatiss nō nullum sulfines de mitione
 aque. Et in estate mīceatur paz aqua decoctionis zuchari
 pcpue in vltimo potu. Hecquāqz bibatur dilūtant a
 cibo vt fieri solet pcpue tpe estati. Et vt regim i diēta pcludā
 obseruet car. scriptus ab Aui. 4.^a tertiū versū finē cū dixit.
 Et scias q rūt: augmentat cibo r vino subtili pueniētibus
 r odoribz bonis r tranquillitate r gaudio r dimissione eoz q
 pstant r rixari faciūt r renouatōe rez amabiliū. r habita-
 tiōe cū dilecti. Et hec de pmo pncipali.
 Cū autē ad fm de potōe quatuor insurgūt lictōes pncipales.
 Una ē ad modificatōis cerebz et quo i eo ponim? ma-
 teria habundare flegmatica idigētia. Sca ē ad alteratū ma-
 lā pplefione humidā cerebz r spiritū aliq dīponēte ad opā-
 tiōes. 3.ª est ad viniendū substantiā ipoz r renouēdū laxitatē
 eorū dē. 4.ª erit ad multiplicatū spiritū i ipm roboratū.

[illegible]

dieb⁹. 3. i. tyrrace electe vel metridati p sex horas añ pñdñ. Valeat et vñus aliquoties cōfectiōis anacardine. L' opsectio et plurimarcticon ē in casu nōbilis iuuamēti. Ad agis tñ pñdo in electuario: vt supra. Postremo laudo fieri ponñ ad odorā duz in casu pueniēti vt infra. B. laudani. 3. ij. nigelle coricuz citri nucisnucl. armoniaci gariofoli añ. 3. i. lignialoes galie muscate. añ. 3. i. abze. 3. 5. musci. 3. ij. cū cera q sufficit ad incoz porandū: fiat ponñ pro odoramēto. Ij eo nō etatur nisi in mane et ante cenam. et non post cibum. explicit.

De doloris capitis siue fode pendentis principaliter a sanguine. Consilium. 4.

In casu doloris capitis siue fode pendentis principaliter a sanguine: et ex aggregatiōe eius in capite paulatim: et ex cōitate iserioz: et maxie epas: in iuvene naturalit capiti calidi et humidi. Ij hūditas p pte sit accidētalis et flegmatica pp idigētiōē ibidem generatū ex multū curis et cogitationibus aialibus: stāte et cōitate ab in feriozibus aliquoties a vaporibus sanguineis: et aliqñ ab ipso sanguine inde sit dolor interpolatus. maxie fm ptem añriorē poris malit. tñ aliquoties multo tpe durās que oia euident⁹ satis rōnibus p accidētia in eo ptingētia manifestari possunt. C' p'uide et hec mala dispositiō remoueat ne apta sit ad parodicandū. poneť pñio regimē pñuatiū quotidie obseruandū: deinde si pur a fligat porisimus poneť regimē medicinale curatiū. Et qñ ea que curat actu existētē dolorē et pñuatiū do et inuāt ab ipso futuro: simul cū regimē pñuatiū ad die taz pñtēte poneť et regimē pueniēs qñ actu eēt dolor.

C In aere igit. pññ vñet ois aer calidus et vaporatus: et psequenter odor aromati in camera siue calidoz siue frigido ruz: qz de se inclināt ad futurū dolorē: ita i pñcipio dolor et nociua aromatiū sunt. Ij in pñessu versus finē aliqñ leuia aromatica resoluēdo nō discōueniāt. nā dicit Gal. i. pñmento affo. qñte pñcile. Ad hūlebzia educit et c. Experimentū aut testatur qd ex oibus aromatiūbus dolor capiti general pñcipue tñ vez ē de calidis. Ad sit et aer vaporosus neqz grossus: Ij iurnis et clarus. nisi stante dolore. qñ tñc sit pñotio in humorib⁹ pp lumē: Ij qñcat tñc in aere modici luminis et ibi sit oia da ges si possibile ē. Tñ neqz clamores neqz vociferatiōes magne fiant. Et ita oēs motus aiales et corporales nocēt. Et de hoc dicit. Al. pmo tertij de foda t'pali. Ad hūle ē a deo pñenēs fode t'pali supra i pñuando vel et stāte morbo. sicut trāquilas et di missio tot⁹ qd pñouet: sicut coitus et cogitatiōis et reliquoz et c. qd maxie vñicat in dolore in pñcipio augmēto et statu: qz forte in declinatiōe aliqñ motus pgressus suauis. et nō subitū. nec repētinus inuāt. Leues et fricatiōes et suauis ad pedes facite et ad crura et in pñcipio doloris pñertēdo vapores in dozsiuz maxie in instantia vigiliāz i pñocādo sōmni inuāt: de quo dicit. Al. Et rebus vero fortibus in attractiōe mae fode ad inferioz in vigilante ex foda ē fricatio pedū. Ad vñtōtēs eniz vt dicit dormit sup ipas foda: et quādoqz sit eius afflictiō in pedibus donec resoluat. Et si fiat quali pñima vel fricātiōes fricatio ē pata inuare pñertendo in dozsiuz. Quō ē i u sio extremitatū in aqua calida vñ supaspisio eius sup extrema sensibilib⁹ inuāt. Sz partes supiores nō debent pñoneri neqz agitari stāte dolore: nisi forte i declinatiōe. qz ius tñc leuis fricatio et pectinatio capiti cū pectine ebur⁹ vel facto ex dextro cornu arietis: vt volūt pñilosopbi ad trāspiratiōē vaporū et resolutionē sit pñenēs. C' De sōmno aut dicit et vigilia qñ si stāte dolore sōmnuz dñ esse multū moderatus. et nō sit diurnus. et elonget a cibo vñ ad minus a cena p duas horas extremis bñi coboptis. Sz cū est actu dolor maxie i pñessu sōmnuz dñ eē pñicior. qd dico qz in pñcipio stāte idigētia expulsiōis sup fluitatū dñ hēri paritas i sōmno ne mae retineant vñ pñertat ad interiora: Ij stāte instantia dolor supia idicatiōe a dolor longitudo sōmni inuāt ad remissionē eius: pp quietari magis humores et motus spiritūū circa caput. et ppter nūmū aliqua liter sensus mēbroz sensitiūoz. C' Circa accidētia animi dñ cal et vñuersaliū qd qñ passiōes tales aiales faciāt multā motionē i spiritūbus. et maxie cū sunt fortes vt ira et furoz et cogitatio vehemēs. maxie i cerebro. ad quā et segf pñotio hūoz vsus caput oēs tales nocēt maxie i cāu nō stāte cā calida. Ij deo ab eis ē multū cauēdū. Et in pñeruādo et stāte actu do/lore. Et in hāc habet bona pñideratiō qñ stāte capite calido ta

lia at accidētia ad dolorē multū pparant. C' Circa inanitionē et repletionē dicat q ois supflua replectio ē nocēs. nō tñ ois inanitiō ē inuās qz et supflua inanitiō dñcēs ad inflammationē nocet. Sed obseruet gñaliter lubricitas vētris vel lenitiō et ita vt singula die fiat afflata. Ad hāc b dicit. Al. in cura fode calide. Et oz vt lenitiō nāe vñuersaliter pñeneret. Ij totū pñessum et tpe sanitatis et tpe morbi. C' Ad cibū et potū veniēdo oz in cāu nō cauere ab oibus cibis calefactibus et euaporatiuis: quales sunt cibi pñam aromatiati cū aromatiūbus cōibus: et cibi pingues vñctiosi et acrimina et porri allea cepe et silia. Et amigdale inter reliqua que multū euaporāt. maxie si cōstant cū speciebus. Debēt igit cibaria oī tēpore in casu nostro in pñeruādo esse tēperata in actiuis ad siccū parū per declinatiā: saluo qñ in pñ mēse ad lñitionē vētris ad hūmidū declinatiā lñitiua sint cōueniētiā: sed in caput et versū finē mēse declinēt ad siccū pp pbibere euaporatōes: et si forte parū ad frigidū declinēt magis inuabūt: mō sint facile digestibilia: quod dico signanter: et cibaria frigida siue nature et melancolice si sint ventosabilla et sunt multa genera leguminum propter inflammationē eozū nou conueniunt. et ita carnes aialius grossoz propter difficultatē digestiōis in cōi vñu nō cōueniunt: imo eligant cibi facili digestiōis boni nutrimenti et pauce quantitatis ita vt bene digeri possint. nā cū cib male digestus fecitū stomaci cōitate stomaci ad caput sepe capiti nocemētū dolorosū inferūt: et ita et oia cibaria facili pñtrefcibi⁹ vt lac et fructus et maxie palmarū: vt voluit R. alis pñmo cōtētiōis sunt a quib⁹ cauere oz. Adon exite tñ dolore vtendū est carnib⁹ qualificatis vt dictū est: et sunt carnes capretoz in estate et puloz gallinaz et pñictū vñ pñiconū et vituli et in hyeme carnib⁹ caponaz salianoz: et paz calstrati. L' Arnes et cuniculi et caprioloz nō discōueniūt. Quia et infusa in aqua in estate aliquantū rectificata cū vino granatoz et mīte tā cū alijs cōibus ferculis nō discōueniūt: si appetant. Si aut fuerit dolor pñis a carnib⁹ cauendū est: et ab oib⁹ reliquis plurimū nutrimentū dñtibus. Imo oz vt in casu ad siccū magis declinēt et frigidū. Et hoc expñe inuit Alu. in cura fode calide cū dicit. Ad tñ oz vt nutrit eger cibis frigidantib⁹ genoratiuis sanguinis frigidis: et trabecibus ad siccitātē et grossitiē aliquantū et stipuitatē. hoc ne pp dolore capitis trahant materie ex cibo vaporabiles ad caput. Et inde valēt lētes et mīliū et panici decocti: cū brodijs nisi fuerit maxia vētris supititas que remouēda est p aliqua lñitiua añ cibū sumpta. vñ p suplus. vel p clñtē lñitiū. qz lñi⁹ vētris vt dictū ē semp ē ne cessaria. Et in hoc cāu valent aliqñ olera i quibus tñ sit aliqñ vis stipuitatē vt de maluis acetosa buglosa plantagine et similia. Valent aliqñ pñces petrosi et si affant sint rectificati cū modico agreste vel vini granatoz. Et si pur pñingat sumi aliqua cibaria hūida vaporabilia. laudabile erit vt post cibū sumat aliqñ pñessuū stante caliditate itēsa cū dolore maxie: vt sunt gran granatoz acetoso vel mediocriū vel bolū citonij cocti vt pirri cocti cū coriandris vel aliqd de dyacloniten. et i tpe estatis si appareāt cornalia vel aliqua pirra si muscatelina aliqd fumere de eis nō discōueniet. Et stāte magna flāma pulces oz dei sunt i cāu maxie pñenēs. De potū aut dicit qñ in pñeruādo a dolore vtēdū ē vino paucifero nigro ad supitū parū declinatē. Et sit parcus et pot⁹ semp mīscēdo vinū plus et mīnus: pñtētiā eius cū aqua decoctiōis coriandroz vel euz aq extinctiōis ferri. Sz stāte dolore maxie in pñ et i augmēto oz in totū cauere a vino et loco eius exhibeat aq oz. pus torrefa et: vel aqua ferrata vt dictū ē cū modico vini granatoz vel dulcorādo cū sirupo vel iulep roxato vel dñ citonij siue ribes et silibus stipiticijs. Et tñc post cibū sumptū et potū stet quietus in obscuro cū oī silētiō nō tñ dormiēs et si ponant post cibuz pedes in aq calida et magnus tenēdo p mediā horā ad itētoz diuersiōis vaporū a capite multū inuabit. Et hec qñtū ad dictā sufficiāt cū q spāt pñuatiō. et qñ fiat dolor et curatio et.

C Osequēter ad medicinalia veniēdo in pñ huius doloris siāt diuersiōes leues et suauis circa iserioz et fricatiōis: circa pedes et crura et cū pñtētiōes et pedū in aqua calida. Et tose et sicce si ponant sub genib⁹ plurimū minuūt euaporatiōē nē ad caput. Et tñc diēta sit multū tenuis. Et appēte mīta euaporatiōē ad caput cū caliditate capitis et rubore maxie inuabit si fiat sñobothomia dñ sñenis pedum extrahēdo duas vel tres. 3. vñqz ad quattuor sñqz. Postea in processu per diem vel duos si non minuāt. dolor fiat sñobothomia de cephalica in brachio

brachio dextro, et sit minuta sibi stricti orificij euacuando tres vel quatuor, .z. sang. et non ultra. Et qui ista non sufficiunt ad minorationem post alios duos dies reitoretur: nam melior est multiplicatio numeri huius multiplicato quantitate et talibus sibi obdormijs beatur maxima spes in cura. Habeat etiam singula die sollicitudo cum clisteri non agitato facto ut infra. R. maluarum matrum violarum altee et acetose. an. .ss. i. ordei. .ss. i. me. curialis. .ss. i. bulliat in aqua debite quantitate et de decoctione sumat circiter. lib. .ss. cui addat cassie nouiter extracte de canis. .z. i. dyapranis non sol. .z. .ss. olei vit. .z. .ss. cum modicissimo saligeme fiat clistere. Et postea non nimis calidum. Neque post fiat agitatio corporis: ut fieri solet. Et si tunc teneat in ore de aqua frigida fontis vel aque acetose vel plantaginis erit puenies in prohibendo euaporatione. Postea et si dolor pleueret et fieret diuturnus tunc est scienda puocatio sanguinis per venas proximas. Et in hoc puocatio sanguinis per naves est multum conueniens circinulando setas porcorum infusas in cera exsiccate in extremitate ligni per naves prius fricato naso cum manu et inducendo aliqua lez sternutatioes pueniendo flatum narium. Et si isto modo puocet laudabile erit. Et qui taliter non possit puocari: tunc flo. vene frontis esset necessaria ligatio cum faciole collu et aliquantulum strigendo ut vena frontis possit intumescere et manifestari. Nam de ea dicit Aui. in cura fode calid. Ipsa namque est vena cuius feloniam plurimum egritudines capitis extirpat. Laudare etiam ad preseruandum ut semper in vere ut tpe maius fiat flos de barchica siue de vena cordi dextri lateris exiendo. .z. v. vel circiter sanguinis. Consequenter stante dolore intendendum est modificationi partis serose in sanguine peccat: vnde fit ebullies et euaporas: et hoc cum digestis prius parato: tandem euando. Et in hoc res sirupus de iulibus et funoteris cum aquis appropriatis: ut aqua acetose portulace et lupulorum pueniendo tribus vel quatuor diebus. Et si exhibeat cum aqua decoctionis tamarindorum et puenio rui et ordeum et violarum erit in casu puenies. Postea fiat euacuatio cum potio ut infra. R. mirabolanorum citrinorum electorum. .z. .ss. i. tamarindorum. .z. .ss. i. febeles iulibaz an. .z. .ss. i. floz borag. et buglose an. .z. .ss. i. infundant oia in aquis sumiterre lupulorum et acetose quod sufficit per .xij. horas postea facta fricatura mirabolanorum manibus fiat collatura cui addat cassie extracte. .z. vi. diapranis si flo. .z. .ss. i. mil. et fiat potio. Et si forte placeret in forma pilulata huius non sic laudo exhibeant. .z. .ss. i. pillularum asayeret. Laudatio tunc ante has modificationes non desistat cum pfectioibus res puenies et phibitionibus ebullitionis et cum localibus huius puenies aliquid apporimando et factis sibi obdormijs de quibus supra. Conueniet epithima si fiat epati ad frigidandum massas eorum buccale cum post pfectionis in casu puenies et ut infra. R. zuchari roxati an. .z. .ss. i. tamarindorum. .z. .ss. i. manu xpi cum perlis. .z. .ss. i. tro. de spodio cum seie acetose. .z. .ss. i. troscorum de canfora. .z. .ss. i. subtilissime puluerizatis cum folijs sex anni et sirupo de acetositate citri vel de ribes quod sufficit fiat pfectio de qua vtrius singula hora ad libitum. Et sumat de sirupo puenies cum coleari ut est sirupus de granatis de ribes et sirupo acetose de berberis et acetositate citri de citonij et silibus. Et tenere de his in ore valet ad pfectionem va porum ab inferioribus ad supiora. fiat et localia capui epithima do vel embrocado ab alto sup locum doloris. ppeie circa pretem anteriore cum quattuor partibus olei roxati et quia acetum non multum fortis: et si fuerit aliquantulum tepidum meli erit. Extraccio et per naves ex aqua roxata cum succo portulace clarificato erit puenies et magis iuuas quibus epithimata per exteriora: quoniam ipsa exteriora applicata claudendo poros et phibendo transpirationes vaporum aliquid luter suspecta in pcessu. Postea minorato dolore tunc adhibe ipso pueniente possent fieri aliquid epithimata habetia virtute aliquale resoluendi. adedo. si cum oleo ro. aliquid olei camomille. Et ita in eo quod trahit per naves ponere aliquid decoctionis camomille. Valebit et ad remissionem doloris si fiat aliquid odorabile cum timore ipsius odorato stomacho exite inamito quod fiat ut infra. R. roxarum vio. floz nenufaris an. .z. .ss. i. sandalorum citrinorum. .z. .ss. i. capphore. .z. .ss. i. mil. et ponatur in petia pus infusa in aceto. Et in pcessu minorato dolore si pur puenierat pot addi in odoramento parum nigelle torrefacte aut parum camomille. Si et in declinatione ponere infra aures de mixtura facta ex duabus partibus olei roxati et vna parte olei de lilio esset in casu iuuas. Et cum his deo dante spero curam obseruato semper bono regimine. Et sit omnium factorum laus.

De foda tpa ab opillatōe mēfearicarū. et epati. Cō. 5.

Proposito ex causa quod foda siue dolor capitis sit pta lis cum opillatione et epatis et mēfearicarum manifestum ut scribit et cōiote stomaci. Et claudit ex prima parte causam quod egritudo sit frigida ex text. d. in. c. de cura enigrance cum dicit. Egritudo autem cuius tempus plongetur est frigida in omni dispositione. Et psequenti causa in cere est mala ppleio frigida imaterialis vel malis. sz pprobabiliter de e malis per diuturnitatem. tuz quod remedijs applicatis roabiliter ad primum ducēdibus nisi mē fuisse frigida fouēs statica vel melacolica est dicta mala ppleio remota et sic non fuisset diuturna. Et quoniam si a principio fuisset in malis cum ex malitia ppleio frigide cerebri et maxie in malis et extranee plurimum debilitet cerebri digō. et psequenter per idigētionē multe materie stematice multiplicent per ipotētiā expulsiue et psequenter cerebri debilitate roabiliter debuit esse multiplicata causa. et sic morbus est ipse malis. maxime ut in casu scribit ipsius cerebri est multum debile: quod ppeie cognoscit ex facili lesione ab omni debili causa per probabiliter cum purbatione sensuum: ppter quod dēfert a sensum sensus cerebri: ut est sententia auctorū medicine. et expresse Aui. in sermone vel de significatiōis ostēdētibus spēs fode. Et hāpte casus colligit pprobabiliter quod et depēdet depēdētia non ab soluta ex cōicate stomaci et mēfearicarum: cum stomachus sit lesus quod declarat ex idipositione idigētionis ad quā sequet opillatio mēfearicarum: maxime ppter id quod dicit Aui. de colligan. tuz mēbrozum. hā pmi. c. vltimo ad pplei sermones de dispositionibus egritudinum.

Et huius non habeat qualis sit eius dispositio nalis et maxie totius hūitudinis que cognitio ad modum necessaria est ad debite pultandū: tñ ad remotionē dispositionis de qua dictū est non habita pparia intēdēte erunt quattuor pncipales intēdētes. Prima per dietā pplebit. Scda vertet ad nām abscedendā. Tertia ad diueriōnē mē ledētis et vapor. Quarta ad confortationē cerebri et vltimā resolutionē mē si que remanisset: preseruando et a regnatione noue materie.

Cum dieta ergo sumarie dicit quod inclinet aer ad calidū: non ad sicū nimis. quod dubiū ē nūquid mē ad mēicū declinet. Sit ergo salū in passiuis tempus. sz in actiuis ad calidū de clinare sit et in aere medioeris luminis. Et si aer nalis talis non fuerit artificialiter preparat cauedo aerē nebulosus grossus et frigidū australē et et bozealē: maxime si ad austrū sequat bozeas. Sit autē rectificatio aeris ad qualitates intētas ppe huius fecō igne pmesurato in camera ex lignis laticis vel salicis vel facta expellone vini albi non nimis fumosi per cameraz: vel facta decoctione in aquis buglose boragis mellis. corticū citri et abze an. par. et eo fiat euaporatio. Et huius salū fiat maxie supra cibū fiat tpe inaniōis stomachi: et non stante repletione in toto motus longus et tardus. non tñ ad lassitudinem duces. et expulsiuū supfluitatib⁹ cōibus est in casu puenies. Stāte tñ actuali dolori que puenietur et quod mot⁹ maxie ipso aucto exite. Somnus et supflus nocet. maxie diurnus. et ppeie in loco humido. et capite depso. et maxie post cibū sumptū de receti. Sit igit vel tempantia in somno et vigilia et si inclinaret ad melancolicū. Vel inclinatio magis ad vigiliā stante cō flegmatica. Habeat puenia ventris lenitio ita quod assidue si fieri pot bis in die salte beat bnficiū ventris. et si non naturalit artificaliter ppeiet cum clisteri lenitio facto ut. j. R. bletis mercurialis camomille aneti. an. .ss. i. raticū altee. .z. .ss. i. floz eius. .ss. i. bulliant in quattuor vocalibus aqua vsqz ad psumptionē title ppiis et sumat dimidiū decoctionis et addat cassie. .z. .ss. i. yere pigre Sal. si expedit. .z. .ss. i. saligēme stante materia statica et salis niri si fuerit melacolica. .z. .ss. i. olei cōis. .z. .ss. i. in pcessu digesta magis mē et in pte euacuata loco olei cōis ponat olei de lilio et fiat clistere. Et si non placuerit puenire salū beat suppositoria scā cum yerea simplicia. sz si sufficerint. Et si non acuantur cum carta et salegēma pus dissoluta yera. Et iuuabit talia: non tñ ad fodā: sz etiā ad eductiōem materie facientium opillationē mēfearicarum. Cauenda ē a passionibus multum mouentib⁹ huius par irasci aliquoties non discōueniat maxie non exsistente porifino doloris. sz gaudere tempore moderate cōuenit si et fuerit hūitudo medioeris et corpus per legem possit uti cōbitu aliquoties et moderate factus non discōueniat imo est aptus iuuare. Cum in cibis sit prio pētas in cibo et potu. sz ppa luter sunt vitanda quoniam grossa et oia viscosa et vinctuosa pin guia et euaporantia acuta: nisi corpore modificatio. maxie huius totū vel mēbra inferiora. quoniam tunc facta modificatio ad reso

lutoem reliquarum et remotionem malicie pplefionis i cerebro et retineat meatus i dilatatos meferaicaz aptos puenit vsus ali quoz aromati vt cinamoni casie lignee nucifusate acori et butirinoi. Si ergo cibus per nam suaz facili digestiois boni nutriti ad calidū aliquat inclinatus. Tū carnes capom et caltratoz pcpue i hyeme et coluboz iā volare potentuz satis pueniunt. Carnes simit auiū montanaz maxie degētuz et nu tritaz de iunipo stante mā flegmatica et assataz pueniūt. Et si fuerit melancolica magis pueniūt elicate qz astate ona sorbi ta pueniūt. Brodetū et ē pānis fricatus cū ono recenti sar de spelta brodiū cicez ru. iā satis pueniūt. In olera valēt ble tes maiorana et ysof salua et balsamita anili feni. et apij et ra dices eoz bñ cocte et napōes bñ cocti abiectis pnis duabus decoctōibz. Alinū sit medij coloris medioeriter vinosuz. sz nā te dolore limphes aliqñ cū aq decoctōis masticis. Et ad p bibendū enaporatoz mebroz iserioz a cap valebit fumere gūqz vel ser grana coriādroz. pp. cū zucharo dulcoratorum. Alus tñ nimius ē discōueniēs pp diuersa. Et fm h bētur p intēio de dieta. Mā ex hīs gnāibz pōt hō d spālis mltā di scurre. In fruct vne passe fast pueniūt et due t tres sic sz ca sace et dactili appropate nocēt. et ab alijs fructibz eueni ē. Et az succedit intēio ad euātionē. Et qm in cāu ē fieda eua tio a capite et a meferaicis et pnb stomaci. pnuiz maxie cōue nies adiutorioz videret ad h vomit. Mā 4ª pmi. c. i. sz. Elomū qdē enat flegma et colera et modifacat sōacū qnō bz q ipm modifacat sicut itelina bñt colera et c. Et addit q remouet gra uitate que accidit capiti. Et ex h q dicit grauitate inuit mām in capite eē frigidā. Et in cāu vī maxie laudādus. Mō tamē laudo fieri cū forti vomitū pp nimā agitatoz capitis et le sione stomaci. Siat igit vomitū leue factū vt infra. R. aq deco ctōis seīs anili et modici salis. 3. viij. olei cōla. 3. li. oximell sum plic. 3. i. c. totū tepidū sumat et suauiter p camerā ābulando p duas tertias hore cū imaginatōe vomēditādē vomit. puoce tur iponēdo digitū itra gūf vt pēnā intinctā i olo et b maxime pōne pectoris et collī p sētētibz. et supposita binda cū coto ad oculos ne vapores recipiāt. et postea getata nā p duas ho ras et accepta. 3. i. mine citonioz aromatica p hōzā cū dimi dia. Ultra mediā hōzā p sumat cib pādūz leue. Et illa die gescat. Et si eēt pētus vno cibo tñ eēt meli et vñca cibatiōe nā ex h spāf multū inuamētū. qm et si vomit. plerunqz noceat capiti agitādo tñ vbi fiat pp cōitate mē in flo. Alēioz mo doz expulsiōis ei? ē vomit vt hēf in canōe p tertiū. Az circa māz in capite extite cū intēio ē et ad māz i meferaicis pntā fieri ē eūatio. pūz tñ digesta mā q digerat cū sirupis vt infra R. mellifro. 3. iij. sirupi d flicados. sirupi d duabz radicibus an. 3. i. aq. az ysof maiorane et absinthij. an. 3. iij. mīse p dua bus vicibz. et pūnef gūqz diebz in mane lūne do vt fieri solet Deinde exhibeant pillule vt infra. R. agarici troiscati. 3. iij. pillulaz cotiaz. Alēfue d mēte Sal. polūaz i. c. de cura fode frigidē. 3. cū oximelle simplici fiat pasta. Ad si mā fuerit at tūens ad mltūz loco istarum valent pillule inde quas ponit Alēfue ca. fe. vel saltē pillule de flicados quas ponit in fine d scotomia et vertigine d mēte Abzuabā et sunt leniores. Su mātur fm consuetudinez et post. 7. horas sumatur lauātium ex aqua mellis et nisi euacuatio fuerit completa cum paro salis. Et si singulis duobus mēlibus vtaf tali medicina ppara ta mā spero maximū inuamentuz futuz. In tpe autē medio lau do vsum oibus. viij. diebus pillulaz vt infra. R. agarici troisca ti. 3. iij. flicados epūbimi an. 3. c. masticis. 3. i. cū oximelle fiat pasta pro pillulis. de quibus sumant. 3. i. pro vice in itroitu le cti post tres horas post cenam.

Et iam ad diuersiōem succedit intēio. Et bec ppletur si cor pus fuerit habitudinis mediocris scā leni slobothomia d vena cōt. vt educēdo qtuor. 3. sanguinis. Nam i frigidat humozibz et diuersione scā saltem vapor et facta natura mebroz auara magis tutius applicari possunt medicine calide et attractiua mebroz suget de materia pnta in meferaicis et sic minuetur fastidiū et abhominatio stomaci et minor qzitas vapor capiti cōicabit qui dolore fouēt vel pseruant. Pserficiēt et fricatioibz facti ad crura et ligaturis tadē ascendēdo ad coras et pñr ad spatulas. et bec oi die factis euōibus icidendo vt dictū ē. Sz valēt maxie si ponant infra sub genu et intra coras. Et stante dolore in pte anter ori multū inuat possi ventose in posteriori imo forte cū scarificatōe maxie facta euōe de mā. Valēt

etiam ruptoria facta post aures verbigrā. R. cātariū abse sis capitiūbz et allis nūero. vi. i. vel. 3. iij. puluerizataz ferri ti. 3. c. mallelen cū aqua ardēt et modicissimo aceti fortissimi et fiat pasta et ponat ad quātitate ouellane supra loca vacua post aures et supliget et cōseruet locus aptus p multos dies cū ficubus et melle. Et vbi corpus fuerit ad sanguinē multū declinans sacrificatio aurū multū laudat. valēt et ad hoc ca putpurgia et masticatoria fm cōmūē arte facta. Circa vltimam vero intēionē ad resolutionē mē et cōfortationē fiat faculus capiti vt infra. R. maiorane flicados balsamite folio rum lauri nucifusate acori an. 3. c. terrant et ponant i par no raro et calefiat supra tegulā calidā aspm cū vino aroma tico. Et si ponat pap aceti ad maiorē penetratōem credo ma gis inuabit. Et bec siant abscessis capillis et teneat dictas facu lus supra caput. Et si pus caleficeret caput cū faculo facto ex milio vel panico et floribus aneti calefactus fm modū dictum magis pfaciet intēio. Et si dolor fuerit attēns ad ptem an riorē vt pbabiliter eē bz in cōitate stomaci valeat iunctio facta ad frontē cum oleo de lilio et oleo de cosfo. Et si placet facere embrocā ad ptem anriōzem capiti pōt fieri ad multuz ericādū vt infra. R. maiorane flicados calamētū pulegij an. 3. i. sul furis. 3. iij. castorei bacaz lauri an. 3. c. bulliūt i vna stula aq cū vno bocali vini ad psumptionē qñte ptis et de eo fiat embroca tio supra pñssurā coronalem vbi pūngit sagittali. Pōt etiā fieri iunctio vt. R. olei de lilio. 3. i. mire epū. colli pēriti an. 3. i. c. uofbū castorei an. 3. i. et fortassis rubificabit. Valēt etiā ventose cum multo igne posite super locum ad resolutionem reliquiarum et remotionē malicie completiōis frigidē. Et quā do ista non sufficerent in sumū laudauerunt Alienoz ar et Alza ranus caute actualē. in corpore etiam non multuz extenua to. laudarem ego fieri aperturam lenēz vene frontis. Nam ta lis flo materias cronicorū dolorūz extirpat vt est auctorum sententia. Ad hanc intēionē valent adozamenta resolutiua vt cerebri confortatiua facta ex nigella torefacta cum nuce muscata et modico castorei vel cū musco et erit suauis. Pser in terius aut valēt pfectiōes appropriate. Et omni ebdomada fumere. 3. iij. metridati. Et alijs diebz p duas horas an pran diuz. 3. iij. diamusci dulcis vel diābre vel plurifarcoticon. Im po nere et intra aures de oleo de lilio cū modico castorei vt. 3. iij. vel. iij. et modicissimo aceto sglitico et pcpui in cāu inuamenti. Et his ad pñs sum pntentus relinquēs reliqua picularia ordi nanda ibi p pñantes dños medicos. Ad tñ ea que supra scri pta sunt magis respiciunt dispōnem capiti dolorosam qz no maci et meferaicaz ppter opillationē in eis quā de nocumēto cerebri ita q lesio stomaci eēt pma et capiti p vlam colligantē vt plurimū euenire solet. scā pmi doc. ita caplo. iij. dicit. Et capiti. n. fm plurimū suaz dispōum sunt egritudine p societa tez sz id querere ē per pap tunc laudare oibus decē diebus sumi debere de vera simplici Sal. 3. c. in electuario posita ab eodem. septio terapēti. c. i. c. et laudo fieri iunctionē stomaco sin gula die trabēdo et versus regionē epatis cū vnguetō vt infra Facta tñ pus fomentatōe vt infra supra stomacū. R. absinthi camomille balsamite. an. 3. c. cinamomi squinātū spice. an. 3. c. 3. c. gal. macis galange an. 3. iij. folij lignia l. an. 3. i. bulliant in duabz pñbz aque et vna vini aromati vqz ad tertie ptis con sumptōez. postea cū spongia infusa in dicta decoctōe et exps sa calida fiat fomentatio bis vel ter. Deinde fucato loco cum pāno fiat iunctio vt infra. R. olei d spica. 3. i. olei d cinamomi 3. c. cinamomi galāge piperis al. an. 3. i. galli muscate. 3. c. musci. ambre an. 3. iij. cū modico cere fiat vnguentum. Et bis ad presens sum contentus et c.

Capro vroz magnifici et illustrissimi. d. Michachelis cottogno le comitis pro soda temporali precipue per cōmunitatem ma triciis. Consilium. 16.

Alus Magnifice dñe Ysabelle de attendolis vt ex significationibus satis clari pcpū pōt ē sōda tpalis p cōitatem pcpue mīcis pcomitate et flo maco. Nam lz vt voluit pnceps Sui. fa pmi do. lta fo caplo. Capitis fm plurimū suaz dispōitionū sunt egrit udines p societate stomaci. qz tñ vt colligit ad eodē spāliūz pñia terij. in sermone vniuersali de signis ostēditibus species fode et modos ei? dñit ipē qd facta p cōitate pūngit et dñit et sit fortis et debilitat fm qd accidit mebro cōi. i. mebro cōicā

ti. ex dolore 7 destructione 7 fortitudine. i. aut debilitate 7c. Et cū narrat eadē Magnifica dīa pūfūz fiat dolor capitis ascedere solet nocumētū in regione matricis de pūfione ti more 7 gurgulatioe 7 plerūqz tpe purgatiōis talis dolor iua lescit. 7 facta tandē eūone gescit vel alienat. Idcirco recte pcludi pōt talē dolorē pncipaliter pendente eē et cōitate va/ porū elenatoz a matrice: pcurrentibus ēt aliqbus vaporibz et stomacho qui dictā dispositionē doloris pseruant: vt genera lis sūa fuit. dīi. Aūic. vt supra vīsum ē: et qm eo tpe cōpatien te stomacho matrici sit nausea 7 destructio appetitus: vt eadez narrat. Et qm vt idem ptestat dīi. Aūic. p^o tertij in regimine vli sode p cōitate in pūm capli. oz vt solliciteris in oibz spēb^o sode facie pp cōitate mēbroz de illis mēbris 7c. i. pūa inten tio curatiua in oi sode p cōitate ē sumēda a curatiōe mēbroz a qbus depēd et vt in casu nro pncipalz a matrice cōmittat a stomacho. Quia tñ vt dixit Gal. io. terrap. cura cognitiōem 7 pncipaliter legatur oz intelligere pū. qualis sit dispō ma tris. vt ea cognita psequenter ad curatiōez accedamus. Est aut matricis. sua dispō i pcedimētū pedēs ex mā fūatica i pca uitate 7 venis matricis exite digestiua ipsius matricis debili tate vt ex inspectiōe vrinaz 7 reliqz alijs plene pstat: 7 sic idl gestio i matrice vctōitate multiplicat: que tandē cū vaporibz sursum ad caput mouent 7 ad paniculū maxie extritū 7 cū tim ptingētes extēsiōē cāt 7 dolorē pū. 7 aliqñ cutis eleua tiōē vt eadē narrat. Cui et euaporatiōi adiūmētūz pstat ca liditas cordis et cerebri: cū sit naturaliter cordis caliditas: etiam cerebri: qz ex aīōitate 7 multitudine vigilaz 7 reliqz mul tis alijs declarari posset nisi in longū nimis habiret sermo no ster. Et hec quātū ad casum pncipaliter sufficiat.

Cpzo cura igitur erūt due pncipales intētiōes attendēde. Pūma. f. ad dispōnez matricis. Scba pncipalis ad ipsuz do lorez capitis. Pūa et intētiō varijs instrumētis. f. digōe mae 7 pparatiōe illius ad expulsiōē: pūa eūone eiusdē cū medici nis p supius 7 per inferi: tandē cū pfortatibus 7 vigoratibus digestiua illius cōplebit ea dē intētiō. Scba vero intētiō pncipalis duabz spālibus intētiōibz psciet. pūa erit nō facto dolore prohibere ipsius uentū. secūda erit remittere 7 remo uere dolorem ipso iam facto.

Cpzo pūa igitur expēdēda intētiōe que ē ad matricē est ob seruāda regula in illo casu necessaria. f. vt stante mā digerats neqz ad eā attēdat cū illa mā digerēda sit cū subtilitatis. Et fuit singularis 7 pscius canon in ista mā. d. Aūic. pūa tertij in fime nre de lignis sode cū dicit. Et mltoties fuit res subtili tes cāe sode ppterea qz aperiūt viā vaporū ad cerebuz. Et si sint si calide 7c. In hora igit getis applicet remediū vt infra. Pūo fiat sirupus qz pūmēt quqz viciū vt infra. R. sirupi d si cados sirupi d bifātis sine aceto mellis roxati colati. añ. 3. 5. aquaz bettonice matricarie 7 bugulose. añ. 3. i. misce dupliciter 7 aromatizet cū modico nucifuscatē 7 rasure eboris p duabz viciū. Sumat ita mane vt dormiat p horaz post eos si fieri pōt. Ppost quos quqz sirupos sumant pillule vt. j. R. pil lulaz aggregatūaz pillulaz fetidaz. añ. 3. i. cū sirupo d fūca dos fiat pillule. vij. Ppost qz admin^o dormiat p horaz. Et post vi. vt. vij. horaz scā siue ppleta cūatōe sumat lauatiū vt. vij. vncijs aq decoctōis cicez rubecoz aliqualz salite cuz media. 3. zuchari 7 vltra mediā horā sumat pūa iū leue vt fieri pūeuit Sequenti vero mane sumatur confectio vt infra. R. tyriace atiqz trisere añ. 3. 5. sūleos rasure eboris. añ. 3. i. mīll. 7 pap sumatur aque arthemise. 7 buglose. Et tardetur pūdiuz per vi. horaz. Ppostea quietata natura p duos aut tres dies lau do fieri mundificationem materierum per regionem propriāz cum appropziatis. pūmo faciendo balneum in quo sedeat vsqz ad vmblicū vt. j. R. calamenti pulegij camomille mellilo ti añ. 3. i. matricarie maioris nepite añ. 3. i. yreos. 3. i. oia bulliant sufficiēter in aqua debite quātūatū sumēdo qntā ptez pro faciendo balneo vt supra bis aut semel in die ieiunio sic/ maco. Et si ptingeret factā eē mundificationē mensitruoz p qū tuoz aut quqz dies eēt puenientius. Quo facto balneo tribus diebus cōtinuis laudabile erit ad vltimā mōndificatiōem 7 confortatiōem si in nocte duabus noctibus cōtinuis suppona tur intra colū matricis vna pillula parua facta ex duabz pti bus metridati 7 vna pte trisere maioris cooopta panno lineo raro atiquo 7 subtili. Ppostremo et laudo fieri suffumigatiōez stomacho vacuo sedente ipsa sup cathedrā pforataz appolita vna pillula grossa d infra scriptis supra carbonēs intra cathe

dram quaz descriptio fiet vt infra 7c. R. lignia. f. thuris añ. 3. i. sūleos gallienuz. rasure eboris radices yreos lingue bonis añ. 3. i. cū terbentina fiat pasta pro pillulis cōficiēdis laudo ēt fieri inunctionē ab vmblico infra cum vnguento vt infra. R. olei de lilio. 3. i. olei yrin. 3. 5. cinamoni lignial. sūleos. añ. 3. i. gallienuz. 3. 5. cū modico cere fiat vng^o. Laudo et fieri cō sectionē pro vsu ad cōfortatiōē dictaz parūū vt infra. R. sūleos vtriusqz ben. lingue bonis rasure eboris mellisse. añ. 3. 5. nucifuscatē. corticū citri corazol rub. añ. 3. i. cū zucharo dissolu to in duabus ptiibus aque buglose 7 matricarie 7 vna pte vi ni aromatici fiat psectio in morsellis duaz dragmaz pro quo libet 7 summat vnus eoz per duas horas ante cibum. Et ita cū hijs erit cōpleta oīs intētiō qz ad membrū mandans. Cū tñ aduertendū singulariter qd i tpe magni elus ista re media sua caliditate sunt aliquantū timorosa: maxime cū et pplexio cordialis sit calida vt supradictū est. Idcirco cū cau tella illo tpe calida 7 artificio sit illoz vsus. Et sic sit ppleta p ma intētiō pncipalis.

Cūquantū ad fm pncipale due versant intētiōes. Vna. f. ad pseruandū 7 pphibendū dolorē: dū dubitat de aduētū de pro rimo: qd cognoscit ex pūtiōe 7 elenatiōe pūm vctis vt su pradictū ē. f. a minoratiōe doloris vel remotio ipsius pūqz euenit. Cū pūma igit intētiō psciet pūo cū diuertentibz māz 7 vapores ad inferius. Psciet et cū pūmētūbz vapores in deozuz si q elenatūz sursum causant dolorē. Psciet ergo cuz pfortatibus cerebri 7 paniculos eius ne recipiant ipressiōez dictoz vaporū 7 nocumētū. Et sic generalr pphibendo qūqz ad euaporatiōem iuuamentūz pstant. Pūmū igit instrumētūz est nō stante lenitiōe nature fiat clistere cōe cū. 3. 5. būdicte 7 cassie. añ. 7 decoctiōe cōi. Et vt fiat fricatio corax 7 crurum cū pāno scarlatino ieiunio stomacho. Et cum positiōe pedum in aqua calida. Et si apparuerint vene saphenaz intumescere q sunt in pte domestica pedis apud taluz. si tūc fiat leuis flobotomia saltē de vena dextri pedis exēdo duas vel tres vn cias sanguinis erit multū pueniēs. Et si forte saphene nō ap peruerint 7 vena grossa apud pollicē existens intumescat. vel nōbilitate manifestet. tūc illa loco saphene flobotomiet: 7 nō erit minoris iuuamētū. Ligature et corax 7 tibiaz aliquantū dolorose si aliquoties stant pueniunt. Et notādū singulariter qz lz fricatiōes 7 diuertiones hoz mēbroz inferioz in pseruan do pueniāt fricatiōes tñ supiorum mēbroz vt brachioz 7 spa tulaz lz existente actu dolore pueniant. In pseruādo tñ 7 i more eūētus pueniunt nequa qz. Et sicut dictū ē de fricatiōibz 7 ligaturis. Idē intelligat de ventosis scis qd posite i mēbris inferioribus valēt: 7 in supioribus sunt appe nocere. Psciet psequēter eadē intētiō cū pūmētibus vapores deozuz. vt est masticatio granatoz muzoz: pūmētiō cionioz 7 dyacitoz niten sine spēbus. Comestio et coriandroz pp. est maximi pū cū. Sumere et vni mirabo^m pūmū illo tpe. Pūmū et vni gri debilis cū mixtiōe aque decoctiōis sumac 7 coriandroz ē et in cāu pueniēs: pūmētiō si aliqbus viciū in ea fundat fru strā igitū calibis. Et sic psequēter pphibeant quicūque ad euaporatiōē faciunt: vt sunt aer calidus nāliter vel artificialr: 7 aer multū luminis: 7 exercitiū vebemēs: lz leuis icellus pedes sit pueniens. Eo igit tpe puenit statio in aere tempato vt ad frigidū declinat. Et in camera modici luminis pobscura. Vt gilare et supflue nocet. lz et multus in hoc somn^o 7 in pncipio doloris pueriendo mās ad interiora nō sit iuuatiū: magis tñ officiunt supflue vigilie qz multus somnus. Pūmētiōes quoqz animi maxime furor ira ppterea qd inflamāt maxie nocēt. Et bi quoqz vebemētis caliditatē acuti ex aromatibus cōditi vel als acuti vt cepe poz aleū sinapis 7 bulismodi maximi sunt nocumētū. Amara et vebemētē dulcia vinctuosa et pigula oia talia nocēt. Et vniis et potētū maxie cauēdū ē 7 genera liter ab albis. Sit igit cibus tempatus vel parūper ad frigi dū inclinatus. Et si ad stipticū parūper declinet erit pueniētiōz ē tñ necessaria dimissio cibarioz infatūoz 7 tarde digestiōis vt leguminū 7 carniū grossoz aīaliūz. Valēt hoc tpe 7 carnes pulloz iuuentū pūcis 7 turturis singulariter. qz vltra pplexiōē manifestaz ex pūtiōe cerebri pfortant. Valēt aues minū te mōtane valēt carnes capretoz. Valēt pisces petrosi. Et ge neralitē sint oia elata 7 nō allata. Et cauēdū pūmētiō ab amī gdalis. qm sua euaporatiōe multū nocēt. Et ita discurrendum est generaliter.

Cūam circa vltimū qd est pfortatiō cerebri 7 circōstātiū mē

broz ne recipiant. I. pletūqz pletat bec itēto cū inunctōibus circa cap factis. qm̄ bec magnifica dñā cū caliditate cerebri habūdat ēt bñiditate cui? pō? fertur ad mēbra neruosa. Un de nūqz icurrit tremore vniū lateris pinde vt fuit canon. d. An. pma itū in regimē vli. In omī foda cui. afforiat reumatū finus nō declies ad infrigidādū r humectādū caput cū oleis rē. Lō plebit igit bec itēto cū aliqb? odorament. Fac qd ad h si fiat odoramētū vt. j. R. floz nenufaris roxaz sandaloz cl trinoz añ. 3. S. garof. 3. l. oia ifundant i aceto sic puluerizata postea exicata ponat i pecia p odoramēto. Et cū illis fiat cō pleta ois itēto circa pseruationē a dolore.

Circa vltimū qd ē rmissio doloris l ei? reotio cū affuerit. pē mū p regula obseruet vt fiat diuersioes. n tñ ad crura. I. ad spatulas oibus mōis qbus supra d fricatioib? ligaturis r vē tofatioib? rē. Reliquū ēt regimē qd bus dictū ē i pseruado. ēt i b tpe fēt puenit. I. opozet vt sit maior paucitas comestiois r pot? r tpe vini qd i totū abstinēdū i minū ēt dādū. Som nus ēt plogādus magis marie cū pcesserit dolor nōbīl tpe. Et si fuerit vigilaz illātia ppter dolorē ē puocandus oī studio somnus marie in pcessu quo cāu laudo exhiberi i nocte. 3. l. si lonij dissolui cū aq? psopt vel. 3. l. dyaboliani r ē in casu singu laris. Et si ēt ad resolutōez dictoz vapor q sunt cā doloris sic ret facul? ponēdus capiti ex florib? camōille aneti r ficados dimissis fortiorib? erit pueniēs. Ipro hac ēt itētoe adimplēda valz i itra aures iponal pāz olei cū lana vt. j. R. olei camo melle. 3. l. olei aneti olei d lilio añ. 3. S. miff. Ad hoc ēt facit si in pcessu doloris fiet odoramētū vt. j. R. nigelle infuse in aceto r torefacte. 3. S. nucifma. ligniat. sandaloz citri añ. 3. S. miff. ponant i pecia p odoramēto vel cū laudano r modico cere fiat pomū ad odoramētū. Ipro resolutioe ēt dictoz vapor in pcessu v3 si fiet lenis calefactio capitis cū pāno tepido r pe ctiatio leuis. vt cū est ab antiqz pphilosophis si pecten fiat ex cornu dextro arietis. Sz pro corrigē? aliud accidēs inter duz ptingēs de tremore laudo fieri inictōez ad mēbz r ad brachia cū vnguento vt. j. R. olei camomille. 3. l. olei colli. 3. S. olei spice r de lilio añ. 3. l. acori sicados nucifmu. pipis longi añ. 3. l. ligniat. 3. S. euz modico cere fiat vnguentum. Et hijs sum contentus.

Cpro parato ad melācolicā passionē. Cōsiliuz. .7.

Asus iste ē pprie vigilia i nālis neqz forte pprie dz dici fara: qm̄ n ē egfuz i vigilia nāli egressu mlt toz? ppi? dz dici vigilia inālis qz pter nām. Et sic n ppe fara qm̄ dixit. A. c. pbo Sarra ē supfluitas i vigilia. i. mlt? excessus rē. Fiat at bñidmōi egressus. a nāli vi gilia pp excessuē fieri i somno i vtute sensitiua pāniculoz ce rebz ad quā excessuē passue pcurrit siccitas cerebri r pāni culoz ei? r effectiue pmouet qdā vapor acut? eleuat? a mā mlica radicali r aliquat adbusta i pib? cerebri exilite. vñ ab hoc vapor eleuato acuitate picipate iprimēte tpe somni i pāniculos cerebri siue miringas pterita vtute a nocumēto ma le qlitat vaporis fit excessu ad depellēdū nocumētū. r ide fit mot? spiritūz r calozis ad exteriora. r sic fit euigilatio q p tps pseruat hora debita dormitiōis pp plurimas r varias cogi tatōes r falsas extatiōes q ēt radice hñt a dicti vaporib? a mā illa aliquat adbusta eleuat q liffitudinē gerunt dicte mae pmictioe quoz cū spiritib? vari? fit mot? in cere? r varia diuer soz representā? in sensib? iteriorib? r sic varie cogitatōes. r ali qñ varia somnia ad timorē vt plurim? aliquat declinatia fz qd ydola vel spēs dictoz vapor nāli nigroz rē nigrā repñtant. Et sic in virtute appetitiua irascibili segt inclina? ad fugaz. Et qm̄ nāles virtutes obediūt aialib? r illis submīstrāt fit pñter in virtute nāli expulsiua mot? r excessu r euigilatio. Ad b ēt credo pcurrere qd forte ab illa mā eleuat vctositas tempore somni pcentrato calore iterius q tandē ad pāniculos veniēs r eos distēdens dolorēz causat. r euigilat et bec de cāu.

Circa igit regimē bñū i diēta sumatiz stringendo fit regla q i oibus declinādū sit ad frigidū r humidū n tñ itēse fz imit se frigidū. Sit igit aer nō calid? neqz sic? fz magis aliquat grossius r vaporosus mō nō sit multū humid? r Ad laudo igit camērā eleuatā fz magis tēnā. Ita tñ qd nō sit nūmis bñida. Sit ēt tpe diēi r obitaz vigiliaz lumiofa r clara: fz tpe somni siue nocte siue diēi totū sit aer dicte camere tenebrosus nullo mō splēdēs. Et pp eandē cām nō moxet mltio tpe. Sz pō ignez

tpe hyemis. Exercitiū nō sit calefactioes r ericās fz suauē r deliciofuz vñ magis declinādū ē ad quietē qz ad exercitiū. C Studeat vt sit somnus magnus qz tñ possibile ē. Stado mul to tpe i camera obscura sup lecto moli r suauit tēdō oculos clausos. r post habēdo volūtarias cogitatōes. ēt si nō possit dormire saltz multo tpe quiescat in acre humido vt dictū est. Et si nō possit nāliter haberi humidus humectet p infusiones r repñtioes aqz r stramēta rez infrigidatū r humectatū. Frictio ēt leuis pedū ad somnū incitat in gbusdā. C Abstinē tia riciuū sunt in casu inimica. C Libi eius debēt ēē bñi di actu r potētia boni r facili nutritiē r si aliqli euaporatōe pūciparet nō incōducit. Ita tñ q non sint calidi r sicc. vñtāda sunt oia cibaria melācolica vt legumina r oē qd inflat Lauendū igit a caseo marie veteri. carib? quadripedū ma gnoz corpoz carib? salitiz r bñisfudū. C Utet vinū mltū ma gnu ēt subtile acutū inimicū ē marie si sit potens r fumosum. Sit igit vinū medi coloris medie potētie ad dulcedinē aliqli ter declinās oua elisata r nullo mō affata in casu plurimū cō ueniūt. Lames autū montanaz pūicum pūipue r fassianoz si elisent marie pueniūt panis sit albus bñ pparat? vñ? vt dñō rñ diēz. C Aus ēt bzodloz carib? laudabilū marie pueniēs ē pisces aliq petrosi r alij nō plurime viscositatis satis pueniūt Si ēt i vltio cene sumeret vñ? bolus vel duo d lactucta cocta sine pane ē satis familiare somniē. C In passioib? aialibus gaudēdū qz tñ possibile ē r p idē cauēdū ē a cogitatōib? tristib? r humorosis. Stādū ē cū dilectis amicis. C Cōitu maxime cauere dz qm̄ in eo pp magnā spermatiz effusioe forte aquil sita est in cerebro r mēbz sibi pñctis siccitas q nō parua ē nocumētū cā. r hñs suz pñctus qz tñ ad regimē i diēta nō cō memorans plura pp ipsius hois intelligētiā.

Ad medicinalia igit me puerto. p qdē ordinādo q māz illā melācolicā aliquat calidā respiciūt eaz equādo cū sirupis p interius. Postea p exterior cū embrocis gbusdā aliqli sum niferis. Deinde apponā qdā pfectōes in casu valētes r pt cularia qdā qbus vñtū erit tpe somni. Ad curabo ponē me dicinā cūatūas qm̄ in illis nō ē vtilitas fz in certo sirupo di gerēte apponā qdā ēt appozpate dictū humorē euāntia.

Ipro digestioe igit r eqtione mae laudo fit? vt. j. R. sirup violati simplicis. 3. ii. sirupi d sumoterre sirupi d succo pomozū simplicis añ. 3. l. aqz lapuloz buglose r endiue añ. 3. ii. p dua bus vicibus pñtuel ad arbitriū. Et si vis facere magistralē si rupū fac vt. j. R. buglore bozaginis capilline. lligue ceruine endiue scarole. añ. 3. l. i. radici spargi brusci. añ. 3. iii. san daloz ru. violaz. añ. 3. ii. pruna damascena numero. xij. ponia odorifera numero. iiii. croci. 3. S. fiat sirupus cum zucharo r si def cū sero caprino faq decoctiois radici buglose erit pue nictioz. Si ēt loco ifusiois buglose r bozaginis sumeret d suc co bozaginis r buglose erit mel? Si ēt tpe estāt ad dēref se. papa. al. r semē lactuce ad puocatōem somni erit felicioz r isto fit? pōt vti mltio r pñuato tpe. Et si voluerim? aliqd sit di gerēdo euāre fiat sit? vt. j. R. floz bozagis buglose melise in mēre r violaz añ. 3. ii. ligricie cortici citri passulaz enucleata rñ. se. bōbacis. añ. 3. S. scolopēdric scarole r cicoree endiue capilloue. añ. 3. l. i. maiorane. 3. S. anisi. 3. i. S. sicados ara bici sene epithimi. añ. 3. S. pruna nūero. r. buliati aq? r collent r collature addat succi buglose r pomoz. d. añ. 3. vi. r sirupi zef cū zucharo al. r aromatizet cū croco r sandalis rub. r ci tri. Si ēt ifundant. 3. ii. epithimi i sero caprio p noctē vqz ad 3. vi. r scā collatura sumat tepidū i cāu puenit. Ad hāc inten tiōne inktū valet si iterdū sumat a. 3. vi. vqz ad 3. l. d dyapru nis nicolai non solutiuo. Valebit ēt singulr confectio dyaca tholicomis si i eadē qñtitate sumat. Et istis suz pñt? quātum ad sirupos digerētes r medicias euacuantēs.

Iaz restat ponē aliqz pfectioes in cāu appozpatas. Siet igit b pfectio vt ifra. R. floz melise bozagis buglose violaz lignial. añ. 3. l. i. dozonici. 3. S. margaritaz taictoz smeraldi. añ. 3. l. croci. 3. ii. oia subtilit puluerizent r cū zucharo dissoluto i aquis buglose sumittere q sufficit fiat pfectio i morfellis. Ad hanc itētiōne ēt laudare mixturā vt. j. R. dyaboziginati dya buglosati. añ. 3. l. zuchari violati. 3. ii. zuchari rosati. 3. S. frag mentoz. Et supra lignial. añ. 3. l. i. cū folijs. iiii. anri fiat mixtu ra de qua sumi pōt vñū coclear vqz ad duo i mane.

Ipro pñcularibus vō capiti fidēs ēt ad eqtōem dicte mae r cerebri r pāniculoz humectatiōem laudo fieri embrocatiōem capiti cū decoctioe vt ifra. R. camomille melliloti lactuce si

Cipro quadam notabili Iuvene parmense existente in prin^o
melâcolie cuꝝ timore ad ethicam. **C**onsilium .8.

re dē cān q̄ illa dīspō sūt mīa in p̄n e. ⁊ p p̄prietatē cerebrī
marie: q̄ itelligo q̄ illa iuuenis erat ⁊ est nobilis nobilifurſus ⁊
optimi igenij. Unde dicebat Ṛalis p̄mo p̄ncēf. Vidi q̄ vna
dreb ⁊ q̄ magis generat mīas eē ocioſitas ⁊ p̄medita p̄ntium
p̄teritor ⁊ futuroz. Et dicit ē q̄ boies ſubtilis ingenij dīspō
nunf ad mīaz pp̄ exercitū ⁊ ſtudiū mīnū. Et ſi dicit. Et cāis
vō fortiorib⁹ in gnatio melacolicē ē ſuppluſus triliſcie ⁊ timo
ris ⁊c. Et p̄ſeruaf ē p̄ dēpēdētiā ⁊ cōitate ⁊ a toto ⁊ a corde
⁊ ex mirach. Illa aīceſſit cā māteſta dē mirachia. q̄ p̄ lōgū
mōzū p̄cedētē p̄ digeſtiōez ⁊ obilitate digeſtione dūerūt cō
gregari ſuppluſta es nutritiōē ipſoz mēbz ⁊ i ipſis mēbz q̄
ibi retētē multo tpe ad ſp̄litudinē ⁊ groſſitudinē dūctae cō
uerſe ſunt ad nām melacolicā. Et ſic ab bñōi mīebus eleuāf
vapores q̄ ſurſuz cōicāt ſpiriūb⁹ in cerebrō reddūt eōſdē ſpi
ritus aiales ſilueſites vñ tūere faciūt ⁊ ſoliciat. Et ita credo
maguā eē cām bñ⁹ p̄ nocumētū aggregatiōez dī taz materieꝝ
in mirach. p̄ mirach intelligēdū nō tñ mēba vñ mirach vt
mūſculos p̄ingēdū paniculos ⁊ cutiz ſ⁹ et miſerentiū ⁊ me
ſeraicas diſſas ſimul cām zīro adipio. Nam in oībus hīs
mēbz vel in gburā eoz p̄nt eē aggregate ſuppluſitates nu
trimenti vel nutritiōez pp̄ impotētiā expulſiue vel reſolutiue
eoz: ſiue ille mōt ſint apantes vel nō vñ p̄ſter ab illis materie
bus eleuant vapores ⁊ ventolitates q̄ retētē in illis mēbz p̄
opillatiōes in dictis mēbz p̄tingētes a mā talit̄ retēta faciūt
dicte ventolitates violētas ipſūōes ⁊ ita mōt agitatiōis for
tes circa illas ptes. Credo tñ q̄ ſi bñiūſimū tpe ⁊ agitati
nes fortiores ſunt tpe vigiliē q̄ tpe ſonni vt cām ſcribif: hoc
nō eſſe et nā illa nūēz vel ventolitatū inclufaz tñ quaz oc
ulta ſiat reſolutio tpe ſonni magis quā tpe vigiliē. ſ⁹ et ex pte
ſtaz ymaginatiōē ⁊ cogitatiōē q̄ hñtur tpe vigiliē de timōf
⁊ trīſtitiā magis q̄ tpe ſonni. Et pp̄ illā cām credo eē q̄ cō
lūgaf tpe vigiliē anhelit⁹ cū multū iterpolat ſuſpiriō t̄ ſcribif
Et q̄ cā agitatiōis ⁊ p̄motiōis illoz mēbz mirach ſit q̄ dicta
eſt de iclūſiōe vapor ⁊ ventolitatū pp̄ opillatiōes. Sā ad h̄
facit illa febris ſā intēſa q̄ ſupenit dieb⁹ ſupiorib⁹ p̄mis:
quo tpe remiſſa ſunt dicta accidētia nobilit̄ pp̄ reſolutiōem
illoz vaporū ⁊ ventolitatuz cōadiuinatam a caliditate febrili.
Nam remota ſe. reſeſſit mōt⁹ vt ſcribif. Quod autē ſcribif de
vrim⁹ q̄ ſit in eis variatio in ſubſtātiā ⁊ i colore nō ē mirādū
in tali diſpōſeſicū ⁊ i ſtatica ſit dē mēte Aui. p̄ia q̄rti. Nam
pp̄ aptiōez opillatiōnū ſūt groſſiores ⁊ renouat opillatiōib⁹
reddūt tenuiores ⁊ minus colorate. S⁹ q̄ me ad modū dū
bitare ſeclē ē aliud ſignū aplicatū dē vntuolitate in ſuperficie
vrine: ne ſit ſignū ethice ſaltē in p̄. Illa ſiccitas toti cōſi mē
bzoz facit ad paſſibilitatē in p̄ſonis cozūf et ex hac cā aliq̄
ſit ethica iclūſiōē: q̄ ſi p̄iūgeret eēt q̄ſi deſpato ad curaz pp̄
p̄hibitiōez reſtauratiōē ⁊ reſumptiōis mēbzoz que ē p̄ia ⁊
dit in cura vt oēs ſolūt auctores. Illa dē dixit Ṛalis p̄ 9 al
maſores. Obſeruādū ē vt ip̄iguent ⁊ carnoſi ſūt ex quo emiz
p̄ſingues ⁊ carnoſi ſierint illico ſani erūt. Ad h̄ in p̄ſcienduz
multū iuuat vt ſcribif i cām q̄ ſatis p̄p̄teret dormit. Ad hūius
tī vtile ē q̄ minus bñ ſumit de cibo q̄ p̄uenit.
Ciboc ergo ſuppoſito q̄ ſim⁹ in p̄ mīſie oīs maxie laborare
ad curatiōez ei⁹. Illa dicebat Ṛalis p̄ 9 p̄ntentis de mēte ruſſi.
⁊ p̄ortz vt mīa eteſt i p̄i. aīq̄ p̄m̄etur qua p̄ ſfirmatio
nem erit eius cura p̄uua ⁊ diſſicil. Et ad h̄ adducit quafdam
rōes. Et idē alexader vultit. Illaz dicit cum natura cerebri an
tiquaf mutat ⁊c. Ip̄o cura igitur vt dcm̄ eſt circa caſum to
ta noſtra iten⁹ ſit ad bñctatē ⁊ ip̄iguanē euitan⁹ oēs cauſas
ad ſiccitatez dūere potentes ⁊ ſacientes ad generationem
mīe. Et in hērica aerem vltetur aer calidus ⁊ ſiccus ad
būres p̄uertens būozem ad melacolicum. Vltetur etiā a cr
frigid⁹ ſaciēs ad inſp̄lſatiōez. nā vt ſic ē cā ad mīllicū dūces.
Aer quoq̄ turbid⁹ ⁊ groſſus adducit ad humozē mīllicū. Exer
citiū et ſine pedes factū ſine p̄ ſricatiōes reſolutiū n̄ puenit.
Laudo tñ bñ ad mīnus i die fieri ſricatiōes leues ad totū co
pus hōza t̄ ſtūſus nutritiōē ad mēba ⁊ ad reſolutiōem alioz
ruz vapor ⁊ ventolitatū ⁊ ad vñſicādū attractiua mēbzozū
ad p̄uerdiōē nutritiōē ad mēba p̄ nutritiōē eoz vt poſt. vñ
bōzas ab aſſumpto cibo. Et ſi eadē hōza ſieret balnei cōe to
ti ad illā intētiōē reſumptiua mēbzoz cū aq̄ tepida dulci de
coctiōis rez humectatiū ⁊ qualitatēz ſubſtāſice nō tñ ſi
gidatiū neq̄ reſolutiōēz et cāmille mellilloi ſemgreci ⁊ dē
coctiōis capiti caſtrator ⁊ et cū butiro diſſoluto i dicto balneo
credo multū pueniet et p̄ſeruādū ab ethica de q̄ timor eſt. S⁹

et post balneū cū ponit i lecto fiatunctio ad dorsū p̄cipue cū
oleo amigdalaz dulciū z oleo violato erit i tētiōe hac multi
p̄culi. Cūq̄ et sunt i cāu mltū nocte. Cūde studēduz
est dormitōi q̄zū pōt z marie nocte. z et i die q̄ nocte suffi
ciēt nō dormiat. Et siuef dormiēs nō in loco nimis obscuro
ne pp tenebras incutiat timor. Ad sit et i loco nimis lucido ne
fiat resolu^o z diuersio a somno. Et si tpe debito si dormiat sal
tē q̄scat qm̄ qes ē medi^o somn^o z pluri^o humectat qd maxie
in cāu intendit. In reliq^o vere tēporis p̄tinuo sibi assūtant p̄io
ne grate quas et beat in obseruatiōe p̄fundet i fallis cogi
tatiōib^o z torolis y^o inducatur ad oēm locū ditate animi q̄zū
possibile ē cū p̄missionib^o eoz que appetere v̄t qm̄ iocūditas
animi ē de maxie faciētib^o ad curā. Et semp occupet in aliq^o
grato. Cūde dicebat Auiic. Et opz vt mltam habētes i aliquo
sint occupati: quōcūqz sit: vt eis sint p̄sentes de qbus secum
dent: z occupent et cū cūtilentis z letificātib^o. Ad dicebat idē
Auiic. in d v̄tib^o cordis. frequētia letitadi p̄parat spū. iū ad le
titiā z tristitadi frequētia ad tristitiā z sic spūitu clarificato p̄io
cūditate z letitiā resiliūt corruptōi cerebri: z rectificat ipm̄ ne
trahat ad melācoliciū. Proinde dicebat et Auiic. nō tū d spū
ritu. s; et d sanguis clari scias qz sanguis cordis cuz ē tertius
subtilis clarus letificātib^o resiliūt corruptōi cerebri z rectificat ipz
Cūtef reple^o sup̄flua: cuz in ea v̄t^o digestiua sit debilitata.
qm̄ vt dicitur i cāu reiectio sup̄fluitatū nutrimentū i mēbris mi
rach. p̄ungēs pp d̄bilitatē v̄tū digestiue resolutiue ē d maxie
cāis hui^o nocumētū. Cū circa cibū z potū v̄tent q̄cūqz ad
generatiōēz hūoris melācolici faciūt. Et i h̄ Bal. 3° d̄ interiori
b^o c^o. 8°. fecit pulchroz p̄cessuz vt. s. v̄tent oēs carnes alialūz
corpoz magnoz q̄drupedū. Carnes et oēs salite siue terre
noz alialū siue aq̄icōz sūt d̄ generatib^o mltaz z caro lepoz p
prie sup̄. magis efficit mltam qz alia caro. Et h̄ itelligat de le
porib^o p̄pletis z antiq̄is qz leporoz p̄ping gnātōi sunt salit tē
perauēto vicini. Laules et sunt maximi nocumētū z extreme
tēnerēitates arborz z herbaz cuz p̄dunt cum aceto z sale vt
sit in ifalaticijs. Cūde loco allato. Sa. expressit et d̄ exte
mitatib^o lupuloy si cū aceto z sale comedat z tū lupuli p̄ nām
suā p̄riant melācolie. Cū multo magis itelligēdū ē d̄ alijs her
bisimo oēs herbe vident ad mlticūz declinare. Nam Auer.
posuit gnātū si cū olera p̄ter lactucā z buglosaz ad melāco
licū declinat. z maxie si p̄diant cū sale z aceto. Ideo dicebat
Rasis q^o almāforis ca^o dē mltā qz melācolicus v̄tent oia ole
ra nisi humefaciētia. i. hūectātia hūiditate subtili vt ē buglosa
d̄ q̄ Aui. i. 3°. tertij i passioib^o cordis dicit. Sīs audat sup̄ bu
glosaz. Et Rabinoyes singularissime laudant eā z radicez
et sp̄alius i quodā tractatu quē fecit ad regē byspanie ad p̄
uān a mltā. Auiic et z capares sūt i fine gnātōis mltie. naz h̄
capares soluat mltaz p̄ d̄tū z p̄prietatez: ut ex subtiliā sua
p̄sāt nutr^o mlticū. Lascus vet^o et ē d̄ hūis. Et oia legumia sa
ciūt ad h̄. Lentēs sūt et in extremo gnātōis mltie: z oia ania
ra maxie qz calido sūt dicebat Auer. 4° colliget generat me
lācolia. Et ita dicit gnātū d̄ oib^o vel ex nā sicis v̄t artificio fa
ctis. Cū assata nullo mō pueniūt neqz frica pp siccitatē z ter
restreitatē. Cūm et grossūz z nigz z opaciū z oia saporamēta
nigra faciūt ad mltaz: z nō tū ea q̄ iterius sumunt. imo solus
aspect^o reinigre ē suspect^o. Cū i camera sue bitatōis nō sint
cooperimēta nigra neqz vesles et h̄ magis ad rubēū z scar
latinū declinēt. Cū sp̄aliū in cibo. Cūna et pueniēs sit hūe
ctatius boni nutrimentū faciliū digestiōis ap̄i pueni i sanguī
nē spūitosuz claz: z maxie i cāu nō cū bec nō sit mltā. pprie
p̄ adhūsiōē hūoris calidi qm̄ i isto casu Auiic. sequis Ralim
p^o p̄tinet dicit. Scias qz nutrimentū grossūz gnātū flegmatis
fortassis inuāt qz resiliūt colē nigre z c. S; in cāu nō cā facies
nocumētū ē mā radicali flegmatica h̄z i sp̄sata z ad nāz me
lancolicā deducta: in quo cū magis valēt c̄baria facit dige
stionis. Et h̄ mō p̄stare d̄ carub^o laudabilib^o sunt p̄tinuade vt
sunt carnes pulloy domesticoy z carnes p̄dicum z p̄basiani.
Carne et caltrari ex p̄petate mirabili laudant. Ad dicit Aza
ran^o qz a p̄petate valēt i hūore melācolico: et p̄ manifestas q̄
litate valēt cū sint calide z hūide. Et ita et eas laudant Rā
lis p^o p̄tinet. Valēt oua forbilā z oua ifusa i brodio. Aza
let turtures et ex nā p̄petate. Ad laudo mltū colūbos neqz
reliq̄s aues mōtanas pp siccitatē p̄plexiōis eaz. S; v̄nū lin
gulare cōmemoro qd dicit Rabinoyes in. 22°. p̄cula ap̄bo
rismoz suoz cum dicit sic. Carnes pulloy ancipitris z noctue
sūt saporis boni qz corrobōrāt animā z p̄ferūt mltie melancoli

ce z ascēdēt. i. p̄ cōstatē ab iferioribus facte vt in cāu nō. Et
addidit. Et cū hoc sunt viles p̄mixtiōi mentis. Et dicit Rasis
idē in suis ap̄bōis d̄ istis carib^o ancipitris dicit sic. Quidā
ē mibi p̄questus de dolore z tremore cordis sine cā manifestā
z feci eū vt carib^o ancipitris decoctis in succo maiorane z li
ber fuit. Et ita i cāu nō ē mirabil inuamētū. Panis et^o si sit ni
si remisse fermēt^o: nec sit salitus: nullo mō surfuraceus. Cū
sit panis d̄ simula v̄t d̄ farina frumētū mltū subtili si sit mltū co
ct^o. Ad si fuerit amoneant p̄tes exteriores. Laudas i isto cāu
p̄ singlari ferculo far cōe coctū i brodio pigui i far d̄ spelta z
p̄ forte decoctūz fiat collatura abiecto surfure z sup̄ co spar
gat lac amigdalaz si rācidaz cū nobili quātitate zuchari. Aza
let et si fiat marzapanis cū puluer pulloy z cū migdalīs z cuz
zucharo z modicissimo oleo amigd. z modico lignat. p̄ mira
bili p̄prietate ad p̄fortatōēz naturalū mēbroz laudas. Aza
rarius i isto cāu nāpos duplici decoctiōe decoctos abiecti di
ctis decoctiōib^o. postea coctos i brodio pingui v̄timata deco
ctiōe. Et eodē mō valēt passinace si tali mō decoquant. Et sin
gularissime eodē mō cocte valēt cortices radicū buglose nam
magis valēt qz folia et^o. De fructib^o valēt amig. p̄nee z sic^o
si p̄ce sumant. Cū circa potū exibeat v̄nū al. ad mēsurā li
phatū vel si limphatū fm̄ potū v̄nū z p̄suetudinē z appeti
tū ad ipsuz. Et fm̄ determinatiōem ipsoz doctorū patrū meoz
hūitū eā i cura. S; si d̄z miseri laudo misceat cū aq̄ decocto
nis radicū buglose b̄n mūdare addito zucharo i decoctiōe. Et
cū istis sum p̄tem^o quātū ad regimē in dicta circa quod nō est
mū^o attēdēdū in tali cura qz circa medicinalia pp debilitatē
infirme ex multo tpe z siccitatē adictā i toto. Ad spero maio
rez v̄tilitatē futurā ex obseruatiā debiti regis qz ex medicīna
lib^o z maxie solutiūis. Circa quā p̄ie medicīnaz si curo mltū
me extendere: s; nōbo tū aliqua p̄icta circa casuz magis at
tēdēda remittēs sp̄aliore determinatiōēz circa medicinalia ad
assitēdas ibi p̄stantissimos p̄fiscos.

Cū circa igit medicinalia cōis canon i regie medicīnaliū ē qz
regimē d̄z ē humectatiū z sumpta indicatōe ad māz melāco
lie leuiter resoluti^o de quo dicit Auesne qz bec itētiō p̄ficiat cū
humectatib^o z i pinguatib^o talz qz nō fiat opillatio vt. Et cuz
resolutiōe nō exicet. imo resoluat id quod habilitatū ē ex p̄ce
dētū regimine. i. humectatiū. Hoc dico itētiōe habita ad māz
qz si p̄iungere ethica de qua p̄babilit pōt dubitari ē: timor
i tempore et resolutiōe. s; quōcūqz sit h̄ pōt ē timor i hūectā
i Ad et sumpta indicatōe a mltā tū i cāu isto magis debet decli
nare medicīalia ad humidū qz ad calidū. Et i hoc i equador
apiēdo opillatiōes laudarē ego sirupū de bisantijs siue acetoz
z magis itēdēdo ad melācoliciū i sp̄sati ex flegmate possz po
ni p̄z sirupū de epithimo. Et si timeam^o nimā siccitatē et^o pōt
dari p̄z sirupū de pomis sim. s. i. de bisantijs siue aceto. 3. i.
sirupū de epithio. 3. i. sirupū de succo pomoy simplicis. 3. i. aquaz
lupuloy buglose z borragis. an. 3. i. misce p̄tinet. 8. v̄l. i. die
bus. Postea fiat leuis resolutiō exhibēdo. 3. v̄l. de dyacatoli
cone cū aqz decoctiōis buglose. s. radicū eius z passulazū z
ligricie. Et i hac itētiōe enacuatiōis semp laudo molificatiua
z lenitiua. idēst medicīas potabiles. z si i forma pillulaz neqz
puluez pp siccitatē mae. Et dimittant medicīe fortes. Et istam
p̄sideratiōem fecerūt auctores qz i melācolia nō dāt nisi i for
potabili. S; si aliq̄ ad eradicatiōem mae vtunt pillulis. post
pillulas exhibeat decoctiōes ad hūectatū vt fecit Rasis i 9°
almāforis. Et postea iterato possūmus digeref māz cū sirupis
aliq̄it magis icidētib^o z resolutiūib^o vt cū sirupo d̄ pomis cō
posito. Auesne addēdo aliqd sirupū d̄ ligricia ad humectatū
cū aqz buglose melisse luploy z seniculi. Postea deuenire ad
exhibitiōēz epithimi vt exhibere. 3. i. epithimi cū. 3. i. anisi
si decoquant z buliat in aq̄ lactis. p̄rimū pōt exhiberi aq̄ z
si se sufficiat ad solutiōē b̄n erit. S; si nō pōt addi p̄z cas
sie vt d̄ catholicis ad maiorē solutiōem. Ad ascēdere ego
ad medicīas diagrediatas i cāu isto neqz ad colloquēdas vel
eleborū vel yeras magnas pp nimā exicacitōē toti^o z debi
litate etatiū. Et q̄do pur ita nō fuisseerit auderē exhibē i in
fusiōe pap agarici cuz epithio z passulis vt. h̄. agarici. 3. i.
epithimi. 3. i. spice. 3. i. anisi. 3. i. passulaz. 3. i. floz boraginis
z buglose an. 3. i. i fundant oia i aqua lacti capini p̄ oiez z no
ctē postea fricent oia manibus z fiat colatura cū addat dia
catholicis. 3. v̄l. vel v̄qz ad. 3. i. Et ita p̄putabo iter medicī
nas fortes de qb^o volūt Auiic. qd oīz i omī mēse euacuare cū
aliq̄ forti: z i tpe me^o cū aliq̄ medicīnis leniorib^o. i. debilio

ribus vsqz dū egrēdo remoueat. Est ēt exteri? occurrēdū cū
digestiuis r̄ resolutiuis m̄e r̄ subtilitatis r̄ dilatatūis mea
tū cū somētationibz qbusdā r̄ ēt cū clisteribz p̄cipue. Et pōt
steri fm̄ hanc formā clistere. ℞. bletū cauliū m̄ficarie. añ. ℞. ℞.
℞. polipodij sene cartami añ. ℞. i. epithi cuscute añ. q̄rtaz p̄tez.
℞. i. ℞. bulliāt vsqz ad p̄sumptōem s̄tie ptis i aq̄ debite q̄zita
tis postea scā colatura sumat de colatura libi. i. r̄ addat cassie
nouiter extracte. ℞. v. cassie s̄stulati. ℞. vi. olei cōis d̄ lilio añ.
℞. i. r̄ si placet addere. ℞. ii. yere pigre p̄ueniet cū. ℞. i. falsis indi
fiat clist̄ ere r̄ utat b̄ clisteri admin? semel in ebdomada. Su
pra vētrē fiat somētato vt infra. ℞. camomille m̄ficarie abrotūi
añ. ℞. i. fenugreci semis lini añ. ℞. ℞. polipodij sene epi
thimi añ. ℞. ℞. bulliāt i aqua r̄ vino albo eq̄lū vsqz ad debitas
p̄sumptōes. Postea cū spōgijs v̄l filtro ifusis i dicta decoctio
ne scā exp̄lōe fiat somētatio supra vētrē vbi fuit ille mor? agi
tatiū? bis i die s̄tate stomacho inuito. Et si forte ponat pap̄ ace
ti s̄glicū i dicta decoctioe credo multū iuuabit ad inf̄ctionem.
Postea fiat inunctio cū vnguētō vt. ℞. olei de lilio. ℞. i. amig.
dulceti olei de capparibz olei ruthe añ. ℞. ℞. cinamoni nigelle
se. aneti se. caulis scolopēdie puluerizate floz genestire om̄
niuz puluerizatoz añ. ℞. i. croci. ℞. ℞. armonia dissoluti i ace
to s̄glicū. ℞. ii. cū modico cere fiat vnguētū. Et qm̄ iū d̄ nū fuf
siceret nisi timere d̄ ericcatōe laudauit Serap. medicinā ru
bificatiuā q̄ v̄t s̄tēdū sit relinquo iudicio d̄noz ibi medicor.
ego magis intēdere i b̄iectiōe q̄z i ericcatōe vt dictū ē supra
d̄ balneo. nā m̄lti vt d̄c̄ ℞. alis p̄ p̄nētis sine alia medicina
curati sint ex b̄iectatōe cū bal? soluz. ℞. Circa v̄o cap? q̄ ē
mēbz p̄ lesus ē iūstēdū cū b̄iectatōibz habētibz v̄z aliq̄ resō
lutōis. Et i b̄ s̄tate mōica m̄a melācolica i capite v̄l s̄tate etiaz
mal? p̄plexiōis sicce embroca? scā ab alto cū aq̄ decoctōis ca
piti caltratoz r̄ matricarie r̄ camouille r̄ altee valz r̄ fiat em
broca? supra p̄m̄lārā anter? v̄l s̄z totū cap. Et i eadē itēōe
laudauit Aysan? singl? vētrē agnū. si scindat agnū p̄ mediū r̄
ponat supra cap? calidus exctis visceribz. Ad b̄ facit ēt pul
mo arietis calidus supposit? ℞. El iūstād i aq̄ tepida decoctōis
camomille r̄ melliloti r̄ supponat exp̄lū. s̄tāt ēt odoramēta
p̄ nares aromatica cū ābra r̄ musco r̄ lignoal. Et si timere d̄
ericcatōe humectet cū oleo amigd. dul. vel violato. Si ēt de
eisdē cū modico olei d̄ lilio ponat itra nares faciet ad illā itē
tōez. Postm̄t ēt fieri circa cor ep̄thimata r̄ facellatōes ad
foratū iū tricu r̄ radice. ℞. spiritū vitale ad calidū vel frigidū
declinatā fm̄ diuersas intēctōes s̄z m̄ ad humidūz semp. An
pōt fieri ep̄thima vt. ℞. ℞. aque buglose. ℞. ii. mellisse violariū
nemufanis añ. ℞. i. v̄riusqz bene scete crude doronici. añ. ℞. i.
semitis acetose coraloꝝ ru. añ. ℞. ℞. ambre. ℞. iii. vini aroma
tici. ℞. ℞. misce. p̄z q̄ ad calidū pap̄ declinat. Post fieri p̄fectō
nes cordis r̄ cerebrales multiplices s̄z diuersas itēctōes
s̄z nū cōro ad m̄ta discurre. Pōnā tū vnā descriptiōem in
for? electurarij r̄ fiet vt. ℞. ℞. dyabulofati. ℞. ii. seminis melif
se v̄triusqz ozimi sedoarie folij spice v̄triusqz been. añ. ℞. ℞.
seis acetose margaritaz electaz fragmentoz iacinti r̄ sine
raldi. añ. ℞. ii. cū solijs. vi. auri r̄ sirupo d̄ pomis q̄ sufficit ad
dēdo zuchari ad medietatē tot? fiat p̄fectio. Et b̄ijs suz p̄tē?

℞. Pro quodā nobili tanuense patiēte passionē melācolicam
principālter r̄ radicaliter a mala complexionē frigida r̄ sicca
in cerebro pendente. ℞. Consilium .9.

℞. Iste casu habunde r̄ subtilissimē exp̄licato quo ad
cās r̄ accidētā melācolice passionis cuiusdā nobi
lis tanuensis annoꝝ. 50. r̄ vltra p̄ clarissimū doctoz
artū r̄ medicinē d̄ni magistri Nicholai de passio. Intelle
cta qz dicta dispōe vt ex accidētibz ibi scriptis euidenter d̄cla
rari possit q̄ ipsa sit magis p̄dēs p̄ essentiā r̄ p̄p̄tū nocumē
tū ipsius cerebz q̄z p̄ cōitatē a p̄ticularibz mēbris inferioribz
Et si nocumētū ēet ex inferioribus cōicatū cuz nulla lesio sit in
sto? epate splente vel mirab? vt scribit. Illa potissimū depēdē
tiā bz p̄ cōitatē tot? pp̄ scabie toti cōem. S̄z v̄rissimū de
pendētā bz ex crure alias vlcēato multo tpe postea p̄solida
to r̄ iā rupto a q̄ modica manat sup̄fluitas melācolia q̄ copio
sior multo effluebat añ restrictionē ēt? tū ex p̄p̄is accidētibz
manifestat essentiale nocumētū in capite: cū d̄no m̄licie com
plexiōis frigide r̄ sicce: ē p̄cipue domināis sicce q̄ vebemēs
sicctas ēt sine acuitate vaporū mordicantiū mirigas cerebz p̄t
ēē cā sup̄fluitatis vigillaz: qm̄ sicctas fm̄ oēm modū vigilare

facit p̄ diuersos modos itelligēti notos q̄ excellēs cerebz sicci
tas manifestat ex p̄inatōe humiditatis r̄ oculoꝝ r̄ narium si
mul cū cōtinua solitudine r̄ ānēra tristitia siue furore r̄ rita
p̄cipue q̄ ip̄e idē p̄cipit vt narrat tēgēdo caput habere cere
bz sicillimū. Ex moralibz quoqz opatōibz satis declaraf esse
valde timidus: r̄ p̄inde mala p̄plexio frigida r̄ sicca circa ce
rebz ēt sine m̄a pōt facē d̄llepantiā i spiritū v̄l fiet siluestris
r̄ fugitū? ad timorē ducēs r̄ tristitiā. ℞. Az sicut p̄plexio calida
i opposito ē discōueniēs vt voluit. ℞. p̄ma trij. c. de melā colia
℞. itaqz spirit? sit quoddā iūstūz aie q̄ p̄ nām d̄z ēē lumiose
substātie pp̄ quā cām subseruiens aie cū ē p̄ueniēt i i positus
nālter tenebras spirituales abhorret. i. p̄nationē lucis. Et ad
uerso cū ad p̄plexiōem sicca r̄ frigidāz acgratū dispōitō s̄tia
luminoze substātie ēt q̄ facit ad generatōez si fuerit in mēbris
vt i cerebro melācolie p̄uertēdo sanguinē ad melācolicū r̄ ter
restre a qua m̄a sic melācolica scā sumi ēt resoluti inuitat spirit
tus i cerebro vitales cōes r̄ ēt aiales ad nigz ducēdo. Et ita
cū aia iū tū terreat p̄ tenebras spirituales imo ēt corporales
i. res opacas r̄ denigratas actuali. ℞. ē mirabile cū opatio
nes aiales pficiant i cerebro mediatē spiritū aiali cerebro ap
p̄opriato si bis i fecit. i. cerebro r̄ spiritūbz vaporibz nigris
q̄litate s̄tia debite opatiōi spiritū p̄nter opatōes siat corru
pte r̄ virtutes corrupte sint lese ita. i. vt nō recte app̄hēdāt si
recte existimēt neqz iudicēt. r̄ maxie p̄uertēdo ad tristitiā r̄ i
morē: qm̄ p̄uersio spiritus ad nigz cuius spirit? cum b̄iūditate
claritate r̄ caliditate opatio ē vt extēdat ad exteriora vt debi
te subseruat aie i opatiōibz fm̄ erigētā eius. Si iūstā iā p̄uer
tat ad oppositā nām sit inde fugitiū? iteriūz r̄ i debite anie sub
seruiēs i suis opationibz?

℞. Sumpto igit? p̄ p̄stāt q̄ radicalis cā bulus nocumētū sit ma
la p̄plexio frigida r̄ sicca cerebz ēt p̄tinue p̄uertēs sanguinez
ad nām melācolicā circa ip̄m. P̄uertēs ēt spiritū vitale ad
ip̄m cerebz veniēt ad melācolicū. v̄l sit aialis talit? melāco
licus. qm̄ spirit? aialis vt dicebat Aui. p̄tinū? ē spiritū vitali
ē est substātia eius. s̄z vt credo aliquat? depēdētā bz vt dictū ē
a toto r̄ a crure alis vlcēato r̄ postea p̄stricto. P̄tia nostra in
tēto ēē videt ad remissionē malicie p̄plexiōis frigide r̄ sicce i
cerebro. Et alia erit i remittēdo maliciā i toto q̄ facit ad adbu
stioz hūoz s̄t p̄uertēdo m̄a alis fluē? s̄uetā ad crus vlcēatū
remittēdo ēt maliciā p̄plonis eiusdē cruris. Et oēs ille intēto
nes pficiēt p̄ncipāl? i rectificatōe p̄plonis cordis: remitten
do i eo sicctatē: qm̄ eius p̄plexio rectificata facit ad rectifica
tiōē p̄plexiōis d̄noz mēbroz p̄cipue cerebz. qm̄ dicebat. ℞.
℞. n. m̄p? ē si cordis p̄plexio p̄mo corumpat r̄ sequat eā ce
rebz r̄ corumpat ēt? p̄plexio r̄ sequat eā cor r̄ corumpat p̄plo
spiritus i corde r̄ fiat siluestris r̄ corumpat q̄ ex ip̄o penetrat
ad cerebz r̄ inuet cerebz ad se corumpēdū. Pro b̄ijs q̄ p̄se
quēdis itentiōibus nōbō qdam p̄ucta circa dietā. Deinde q̄
dā circa medicinalia dimittēdo multa p̄lixioza que necessaria ē
sent i p̄ito medico declarari. Adcirco p̄ sufficiētā r̄ itegritate
magistri Nicholai ero excusat?

℞. Circa dietā generalr? v̄tēnt oia que ad frigidū r̄ siccū de
clināt: r̄ de quoz p̄p̄ietate est humorez melācolici generare
de qb? exp̄lūz r̄ longū fecit f̄monē ℞. al. 3? itēioꝝ caplo. 8?
Et p̄fectus ē ℞. alis p̄mo p̄nētis. Inter q̄ dimissis cōibz vi
tupauit oēs extremitates r̄ teneritates arboꝝ r̄ herbaz cū co
meditū cū aceto r̄ sale vt i insaluticijs sit: ita q̄ ēt vitupauit
extremitates lupuloz talit? p̄paratas: cū m̄ lupullū videantur
sanguinē clarificare r̄ ex grossio subtilē reddere. hec igit? ma
gis r̄ in reliquis intelligantur. Et dixit etiaz de caparibus que
cōiter in casu laudantur q̄ sunt in fine generationis melanco
lie. Nam licet capares soluant melancoliaz per v̄itū r̄ p̄
p̄ietatē tamen ēt ex sui substantia generat humorē melanco
licum. Ideo in casu melius est ab eis abstinere.

℞. Circa passioes aiales ē p̄cipue aduertendū vt diuertat a
timore r̄ tristi cū oibus ingēnijs possibilibz qm̄ ex cāis fortio
ribus in gn̄ationē melice ē sup̄fluitas timoris r̄ tristitie. Et ex
p̄p̄ientia p̄p̄tū ē q̄ rectificatio facta secūdm̄ aiaz aliqñ sine
alio artifi? curauit taliter paciētē vt ē illoꝝ Alex. de illa mu
liere q̄ expectabat virū r̄ facta melica inde cū accessit et inpe
diatē fuit curata. ℞. Circa cibū vnū p̄ncip? ē cōmemorādū de
carnibz q̄ a p̄p̄ietate valēt carnes pulloꝝ domesticorū r̄ tur
tures mirabili p̄p̄ietate. Et ℞. abimoyfes 7? ēt p̄tula āpho
risimoz laudās pullos accipitru dicit sic. Carnes pulloꝝ acci

pitris et noctue sunt saporis boni et corroborant aiam et pferunt
 mellic melancolice et ascedenti et cu hoc sunt vtiles permitioni
 metis. Et dicit Rabi. in suis amporis suis. Quidam est coque/
 sus de timore et tremore cordis sine ca manifesta et fecit cum
 uti carne accipitris decocta i succo maiorane et liber fuit. Car/
 nes et noctue ad ide faciunt et carnes castrator et mutonis mi/
 rabili ppetate vt dicit Razaranus. Et hoc d dicta sufficiunt. Re/
 liq dimittendo sue prudetie spali ordinada fz q expediet.
Circa medicam et qda pfecta comemorabo. pmo circa dige/
 retia et alteratia. circa euacuata et p flobotomia et p solu/
 tionem vtrius. Circa vero alteratia n e intendendi cu multis
 frigidis lz complexio ipsius colerica fuerit: qm vt supponimus
 radicalis ea nocumeti e pplexio mala frigida et sicca cerebri.
 Et forte et ita credo sanguis factus melancolicus circa cerebz
 no e talis p adbustione lz tal fact? p inspissatoez a frigido et
 sicco. Et lz timor ee no possz i buectado sumpta indicatoe a
 tali ma melancolica facta. Ppssz tñ ee timor i i frigidatōe et pz
 Adeo magis laudo vt alteratia sint tpata i actis: vt l partu ca/
 lida qz frigit. Et ita sirup? d ligritia sil cu sir? de pomis pnuuo
 in cau mibi plz. Neqz obhet fara et inslatia vigiliat. qm i ipso
 vt arbitroz magis pedet hoc accidēs a siccitate qua ex acut/
 tate vaporoz. Et sic siccitas fz oez modū vigilare facit: ita habu/
 das hūiditas: nisi fuerit nitrosa facit ad somnos et remissiones
 vigilię: ptię igrossando vapores q sunt mālū cā somni. et sic iu/
 uado ad opillatōez meatuū et cursuū spirit? aialis ad exteri/
 ra. vnde fit impedimētū i trāitu a cerebro ad organa sensuuz
 et pñ impedimētū i vigilia: facit etiāz humiditas ad opilla/
 tionem illozū meatuum mollificando latera eozū et rela/
 xando vt qñ supra se et sic opillēt vacuitatē medię et c. Et pñs
 p hos duos mōs hūida eqbūt māz mīlīa ex vna pte. Et si fue/
 rit tepata l parū calida ex alia pte puocabūt somnū q e ra/
 diū i cura melancolicaz passionū. **C** Comemoro et bic q si in/
 digestia fuerit ad ppositionem aliquoz sirupoz alteratiuoz iū
 casu pueniētū qbus oez ee vis cordialis vt supra declarati ē.
 et maxie illoz cordialū q grossuz sanguine subtilē et clarū red/
 dunt vt sicut lupulli buglosa sumulserre qm sanguis cordis cū
 est terfus subtilis et clarus e letificas et relisit corruptiōi ceru/
 bzi et recificat ipsuz vt dicit Aui. tūc si possūt de elidē simplici/
 bus extrahi succi eligibiliores sunt in casu qz decoctōes eoz.
 Et de buglosa singulari succus radice illius eligibilior est qz
 decoctio radice. lz et radix fm oē modū admistratōis eiusde
 buglose efficacior sit i cura huius dispōis qz solia eius vt fuis/
 snia Rabinioyfes. **C** Circa et alteratiuas medicinas et cor/
 diales. laudo fieri epithla vel saculū cordiale qñ pñue tenē/
 do supra cor cū medicis cordialib? pcpue iunantibus i seque/
 strado turbulētū et melancolicū a spiritibus vt ē de buglosa et d
 bijs q abstergeō i ducūt splendores vt sunt margarie. et cuz
 bijs que a pprietate spali pfortāt vt ē iacius. Et pñde in cau/
 isto laudo ad alteratōem et pfortatōem pfectōem de iacinto
 mltū artificialē posita ab. A. s. cañ. Ad sic laudo letificas. f.
 ppter nimia siccitatē eius. Ad ista pfectio de iacito ex mō cō/
 positiois et simplici? vt i casu nro multū puenire. Laudo et
 circa alteratia fm caput vt retineant qñ pñue odoramēta aro/
 matica cordialia et cerebralia i actiuis temperata et i passiuis
 ad humidū multū declinata. Et ita circa caput sūt embroca/
 tiōes et somētatiōes tempeate vel calide ad humidū multū de/
 clinatēs. Et i hac malicia pplexiōis sicce laudauit singulariter
 Aza. vt scindat agnus per mediū et euiscerato eo vter agni
 supra caput ponat calidus. Et valet ad decoctio camōille
 et melliloti fm mentē Aui. Et qñ pur essz idigētia ad somnū p/
 uocādū a lichijs narcoticis semp ponat corrigens ne nimia
 fiat infrigidatio vt ē fuit cañ. in b caplo cū dicit. et cū volun/
 tas ē vt dormiāt nō ebri cent eoz capita nisi cū aqua papa/
 ueris cāomille et alioz. l. matricarie. Ad dicit text? Somn? n.
 ē ex pueniētiōib? curis ipsoz. Vterū succurrat cū eo q i tā/
 tā afferat salutē qñ nō nocumētū papauer ei attribuit. Et b suf/
 ficiat qñtu ad alteratia. **C** Circa aut euacuata. Ad pño cir/
 ca flobotomia dico q lz flobotomie facte reglē fuerint: tñ
 nūc maxie i seqñdo sniaz. Bal. 3. d iteriozib? caplo. 7. n lau/
 darē fieri flosz d basilica neqz vena cōinz cephalica: cū ne/
 qz sit babūdātia sanguis i toto. neqz fz caput neqz alia mixtio
 alioz hūoz cū sanguie i dictis mēbris i cau nro vt supponit.
 Laudare tñ oi mēse fieri flomia d saphēa cruris vicerati sal/
 tē diuersuā ne mā inde sursum moueat vt etiāz puertat mā ad
 crus que puertū cōsuevit. **C** Sed circa euacuatiōem per medū

e mas solutua licet scio non sit expediens tamen comemora
 bo cañ. positos a mesue in cura sode melancolice qui sunt re/
 gule in omni euacuatiōe humoris melancolici. Pñmus su/
 it vt non subita et fortis fiat euacuatio sed per interualla et te/
 pata vt nām euacuatiōem regulat et nō e cōuerso. Scdm fuit
 et talis euacuatio nō fiat cū multū laboriose euacuanti. Et
 si pur aliqñ necessaria ē cū eis applicet humectatiā plurimūz
 q fuit tertū generale. Et hoc ē vt dicit. Aza. quod opatiōem
 beatificat. Et hoc itēdo de humectatiōib? in poa talib? et forma
 liter talibus. Et ex hoc colligit q l etione hūozis melancolici ē
 puenientior cū cū medicis potabilib? qz in substantia solidis
 et pillulis vel pfectiōibus. Scdm comemorati in b cau ē q ex
 doctrina Aui. colligit q semel in mēse fiat etiatio cū medicis
 fortib? et bis i ebdomada cū debiliorib? semel cū fortiori et se/
 mel cū debiliori. Aza dicebat tertus. Ampli? euacua i pnci/
 plo cū medicis leuib? Et ponit ibi vnā in qua recipit epithim?
 et pulpa colloquiti de scamonea pap. et lz ibi itret colloquiti de
 scamonea tñ nō ē dicēda fortū qm in illa ppositiōe collegiti
 da et scamonea ponunt solū ad acutēdū et optimū ad accelera/
 dū eius opatiōem: qz de nocumētū eius ē tarditas solutiōis.
 Tñ in textu signant dicit. Recipiat epithimū et pulpa collo/
 quiti de scamonee pap. Significant pap. Ideo scamonea b
 nō ponit et aliquo mō etiāt qm ibi pncipal? vt patebit pside/
 rati ponit. A. curā melancolie declinatū ad frigus: postreō post
 istū textū ponit vnā decoctōem epithimi et agarici et postea si
 nō pferunt supple pueniēter administrat yeras magnas et la/
 pidē lazuli et c. Postea addit. si ergo nō pferūt. i. pueniēter vel
 sufficienti reterata itez et oi ebdomada vice vna cum pillulis
 subtilib? medijs. f. i. virute et iter spaciū. i. ebdomada admi/
 nistratiffera epithimi in fa vice. et istū fm ordine seruauit. Se/
 rapio qñ ad vngue i pcessu suo li videbit. Et de hīs purgatio/
 nib? leuib? vt voluit. Razarus fecit i cau similit nro si sumatur
 epithim? vbigia. 3. l. cū. 3. l. an. et aq lacū. Laudat tñ ipe epi/
 thimi. 3. ii. aneli. 3. ii. p vice qñ sēt et buliāt cū aq lacū et collef/
 et collatura exhibeat. Et dicit q pferuat ab oi morbo melāco/
 lico. Et cū hīs et reliqz dirigēdis p clarissimū artū et medic/
 ne doctore dñm magistrū Nicholau d pafano curabit si de/
 volnerit et c. Quod si forte cū hīs medicinalib? nō curaret
 essz recurrēdū ad spalia. Aza lz ex cōfinita medicoy et spali
 ē snia Aui. in diuersis pfectis colligit q si sit mīlia nisi iit ei? cā
 corporalis melancolia mālīs vel imaterialis maxie cū dicit. et q
 buldā medicoy vñuz ē q mīlia ptingat a deōnio. Sz nos phi/
 sicā docētes nō curam? et p sit a deōnio vel nō: lz suffic dicit ipse
 q pmutat spirit? ad pplexiōz melancolicā: et sit cā ei? ppinqua
 colera nigra. Ego tñ cū bona pace sua et rōe pfirmat? et pfor/
 miter loquēdo mētū illustrū quozidā medicoy antiquoz cre/
 do opollitū vt declarauit quada qōne p me nota in ista mē/
 marie qz dicit melancolici fillogizāt discurrūt subtilissime circa
 aliqua speculabilia: imo dicit Razarat? i caplo d mīlia qd ali/
 qui loquūtū multa d tractatūb? sciētiaz quaz nūc vñqz vide/
 runt nec intellexerūt. Et tandē addit q nō ppterea fuit pmi/
 tata eozū complexio naturalis neqz ipsoz cognitio et intelle/
 ctus cā huius accidetis. Et ad hoc facit q multi curant tan/
 tum remonēdo fantasias eoz vt supra dictū ē de mēte Alexā/
 dri. Et ad hoc ē fortissimū text? Rasis pño ptenētū. c. iij. cū
 dicit. Vico q aliqñ accidet mīlia humorib? extētib? bōis. Ecce
 q dicit bonis. Et addit. Et nō indiget aliq medicā suple cor/
 porali. Et hoc ē vt dicit sicut qñ aliq cū auditate cogitat de
 aliquo scō. Et addit. Et cura hui? spēi ē remouere eum ab ista
 opinione. Et ibi ponit itozia de vno sic curato. Et ita cū hīs et
 alijs plurimis similib? per me allegatū credo nō semp ee neces/
 sariā medicā corporalē i talib? casibus. Et ita si cū hīs nō eu/
 rabit pcurat cura cū alijs magis spaliib? Et hīs suz ptenētus
 Et sic ē finis bulus gloriozi pñli flozes speciosiores dicēdoz
 Jo. matheū Augusti. 13. die. 1497. anno. Ad laudem glorio/
 sissime yhu filij gloriosissime vginis mīlīqz marie. finis.

De vertigine a materia flegmatica. Consilium .io.

Assus dñe Theodoro zob put ex accidetib? et signi/
 ficatōibus scriptis et intellectis ē vertigo materia/
 lis a mē flegmatica tanqz ab antecēdēte causa p/
 essentiā i cerebro pedēs euaporabili et vñotabili/
 cui tñ

cui tñ incipit p̄lat vapor a stomacho et aliqñ a matrice eleuatus q ad cerebrũ puenit cū spiritib⁹ primo vñis p̄m̄iscetur salte⁹ lenibilib⁹ vñ sit quedā vñis tenebrositas ex diuersa et inordinata ipsoz spiritũ motione in organuz vñis. Et oplet iue vero agitata iterius i cerebro mā et euaporate sit p̄ster lefa ymaginative virtutis opatio. Et ex hoc manifeste sequit q r si cā mediata sit mā flegmatica grossa: imediata tñ et p̄iuncta ē diuersa p̄motio vaporũ i cerebro cū qbus vario et iordiato mō spirit⁹ p̄mouent vñ sit diuersa sensatoz exteriorz p̄phensio. Et ex his manifestari possunt cāe accidētũ suoz. p̄p̄m̄iū qre accidat qdā i corpore p̄motio. b. n. arguit q p̄ncipiū initiatũ est ex a. mēbro vñ p̄sentis fornicatio i illo taz diu donec vapor resolutus ab eo petat cerebrũ et inducat vertiginē et sco- tomia. Et exinde post hoc sit oculoꝝ tenebrositas vel alterius oculi tñ fm q magis vel minus cōicat vñ oculo qz alteri. Et p̄inde apparet cā alterius accidētis vt qz videat vñ re admo- diū circuli vñ plenit rez diuersaz volutiaz albar et hoc ex p̄- sentia vaporũ i oculo flegmaticoꝝ p̄tis eleuatoz partiz ibidez cōmunicatoz a cere⁹ q offerunt potētie vñsue vt obiecta sēfata. Et hoc et manifestat quare incurrunt desideria vñiādi in p̄nci- pio castus et vñiat vñiādi multū crudā. hoc iō p̄tingit qz virtus p̄tētia refice debilitat p̄p̄ ascensuz vaporũ et spiritũ ad mē- bra lesa et neruos vñde aquositas in mēbris vrine p̄gregata nō in vigore expulsiue subtili et male colorata extra ducit sed pot⁹ ex debilitate refectiue et marie. qz si incōueniret in tali ca- su p̄pter nocumētũ cerebri illis cōicatū huiusmōi mēbra quo- dāmo spasmari: qd si fiat nō solū vertigo nūcupat s̄z epilen- a qz h̄ possim sig⁹ vt voluit auctozes distiguit ab epiā. In p̄ces- su vero post paroxim⁹ efficit vñia grossa qz p̄p̄ magna agitatio nē i hūorib⁹ cōicatā in vigore virtutis ipsa domināte m̄te mē- cū vrina expellunt. vñ facile p̄p̄ m̄titudine mē vrina p̄turba- tur. Et exinde colligi pōt cā vñiādi accidētis vt qz icurrat eni- grancā post tale accidēs. hoc iō p̄tingere pōt qz p̄p̄ agitatioz factā i humozib⁹ et spiritib⁹ eleuatio vaporũ distēdi pōt aliqz paniculoꝝ ifra cranesi et itra substantias ipoz recepti. vñ a so- lutoe p̄tini fiet dolor. Itā incōuenit et vt ex tali rebeamenti cōmōde vaporũ et spiritũ fiat supcalescā vñ mala p̄plexio calida paniculis cōicet q subito occurrēs manifestū cāt dolo- rez et p̄tīs p̄seuerantē. Quiescentis tñ vaporib⁹ vel resoluti illa accidētis p̄plexio corripet. et tādē dolor remittet. Ibec igit distiguit m̄tū ē verēda sicut fere et epiā. qm̄ vt testat⁹. ē. d. Alui. c. p̄p̄tio stigio flegmatica ē sitis epilepsie. Idē voluit. In co- m̄tō ap̄obozim⁹ sitē p̄tuse. Quotidianē p̄tuitiōes et dicit stigio siue dubio mala ē cū apoplexie et epilepsie sit viciā. Ipa ergo vertigo et si eētialz aliud sit ab his. tñ saltē frequēs vñ- go nūciat apo- m̄ et Alui. in fine capli d̄ cāis et intelligat non adhibito remedio. Idē curā itaqz ipsius ē feliūadum.

In cura igit hui⁹ dispōis duplex ē intēto gñalis. Una ad hāc dispōne cū ē i fieri puta ad p̄ximū minorādū. et hec vo- cat cura. Seda cū ē crit ad p̄b̄iēdū ipsius enētū et vocatur p̄ulsiō ad quā p̄ncipalz intendere oportet.

Ipro minoratioe igit p̄ximā actual vñ cōe p̄ceptū ē māz et vapores a supiorib⁹ ad iferiorz diuertere et virtutē euigila- re. Et hoc totū p̄fici p̄ueniēt cū structura brachioꝝ et coraz quā tñ coraz magis laudo qz brachioꝝ cū ligaturis factaz et cū ventosis sicis. Et i hoc p̄cipue valet v̄tose polite sub- cur uatura genuū. In hoc valet fricatōes extremitatū marie si fiat cū aq̄ calida multū salita p̄cipue addito modico aceti for- tis. Et si fricatōes ad extremitates cū fursure et sale mi- nutim calefaci. Et si vapor p̄cipiā a matrice eleuari q signis assidētis distigui pōt qz ipa manib⁹ ifuso i oleo s̄ lilio vel aliq⁹ bu- lufmōi. Et h̄ ē aduertēdū qz cōit auctozes medicine laudēt in h̄mōi paroximis applicatioz rez odorabilū ad nares ad virtutē vigiliādā vt calidorez rutā h̄mōi. hāc tñ si laudo nūi cūz cautella vbi. nō ēēt m̄ ē i toto peccāo et a cere⁹ p̄ plurima pte eūata. qz eo casu aliq̄e reliq̄e materie et marie vapo- raliūz et resoluti possent et sic paroxismus cito terminaret et cūz hoc virtus euigilaret. Sed stante repletōe totius vel cerebri magnum immet periculum in applicatione horum acute odo- rabiliū ne forte ipsoꝝ virtuali caliditate certa portio mate- rie in cerebro existens liqueficeret que decurrens ad concaui- tate affrioris vetriculi possit et ēē cā impletōis vñ ex paroxif- mo stiginis deduci possit ad paroxifmū epilepsie vt apoplepsie qbus multū vñiat vt supra vñis ē. Iponat igit patēs i loco

obscuro et aere geto vt vapores. et spiritus formalit moti qui sunt imediata cā bulus accidenti ad getez deducant. Et ex h̄ inferri pōt q caput ifirmi vel ifirme nō ē agitādū neqz p̄mo- uendū ne ex p̄motōe iteri⁹ vapores moueant et sic paroxifm⁹ elonget. Et h̄ qz ad curā actualis p̄ximā.

Quātū vō ad intētiōe p̄ulsiā ex quo morbz materialis est triplici instrumēto p̄fici. diēta. potōe cirugia. In diēta igit regula gñalis ē vt oēs sex res nō naturales ad p̄iā declinent dispositōez cā morbi q ē mā vaporalis formaliter mora cū mā flegmatica subiecta. Declinet igit aliquatiter ad siccū cū caliditate nō tñ euaporatiōe facilitate nec mobilitate inducētēs. Mer igit vitet q̄libet nebulosus et turbid⁹ et reñtosus et marie a v̄eto australi nō fiet et i aere nūi luminis p̄cipue sub radijs solaribus vel lune. Cōstructa ergo sit camera sua iter duo so- laria mediocris lumis ab oriēte. Quod si nālter vt tpe h̄lemis sit aer multū humid⁹ artificialit ericet cū igne facto ex lignis iunpli. rozifmarini et bulufmōi aromaticis. Itā sit tñ cū facie directe p̄tima respiciens flāmaz ignis qz ille metus flāme in cāu multū nocet et ita itelligat de inspectōe flāme candelaram.

Circa motū et getā puenit exercitiū mediocri si an cibū su- at adminus p̄ mediā horā suauē et repētū et p̄ cibuz qescat et i hoc vitet subitos et repētinos motus et subitas reuolutōes de vno latere i aliud latius et subitā eleuatiōem et dep̄sionē ca- piti qm̄ talis subita capiti reuolutio plerūqz ad hoc accidēs pducit. Valent et fricatōes marie p̄tium iferiorz anteqz ex le- cto surgat. Iproius tñ valet scā eūiōe materie et cōtūz p̄ succel- suz et p̄ vrina. qbus factis puenit et capiti leuis calefactio cum p̄ano calido et pectinatio et fortis pueniret scā mōdificatiōe qz a p̄ncipio. Circa somnū et vigiliā. vitet somnū p̄lixum et marie diurnū et p̄p̄ie supra cibū et repletionē et nō itret ad dormitiōne et de nocte nūi post duas horas a cibo sumpto. Et p̄duret somn⁹ septē horis ad plus et i dormiēdo teneat caput eleuati et pueniēt coboptū declinando sup altez latez ma- gis sinistz qz dextrū et dormiat i loco obscuro a frigori et ventū- tuto. Circa passiōes anime vitet oēm subitā animi passiōne siue sit tristitia siue furor siue timor et gaudiū. et talia oia que i spiritib⁹ et vaporibus magnā faciūt p̄mōiōne p̄cipue si repen- te fiant. Vitet et ymaginātiōem oium rez velociter mouētū et p̄sideratiōem ad oēm re cito reuolutā sicut rotaz magnari et aquaz q fluūt cū impetu et nubū que volare vident. Caveat et ab aspectu p̄funditātū et foueaz et ab aspectu rez multum eleuataz vt motū cacuminū turū et p̄tūz aut nauū qm̄ i tali- bus laborat virtus alialis. magna sit i spiritibus cōmōtiō et ex- inde ad accidēs p̄ncipale pducunt. A cobitu et cauedū labo- rioso et supfluo et marie sup repletionē. Circa cibū et po- tū. Iproia sit regula vt caueda sit ois repletio. An p̄citas in di- bo et potu i hoc cāu marie laudat. Itā sit tñ tāta vt ea seque- tar supinflamatio i spiritibus et ipoz in ordinata p̄fusio. Unde scianū in casu isto et vitupat. Seda sit regula vt abstineat ab oibus fumosis vaporosis v̄etosis cibis. De vaporosis qdē vt sp̄bus v̄etosis acutis vt poris aleis cepe sinapi aceto et bu- lufmōi. De v̄etosis qdē vt legūib⁹ herbis frigidis lactucis portulacis et bulufmōi. Et al cibis bñ digestibilib⁹ et generati- uis boni chimi vt ois forbil⁹ et pullaz et autū nō in paludibus degētūz. s̄z i aere vt p̄dictū salianoz et bulufmōi. Carnes et p̄p̄ionū nō ipinguatoz artificialit et exercitatoruz fm nām laudant vitupant et i cāu cibaria d̄mūqz flegmatica et viscosa igit et si nō sunt multū euaporatiā i se et sic nō addāt ad cām p̄iunctā morbi addūt tñ ad cām anēm vt mām fleg- maticā et sic fouēt p̄iunctā. Ipropterea cauedū ē a p̄icib⁹ ma- rime grassioꝝ corpoz et nō squamosis. Et si aliq⁹ p̄cedi possunt sint pui petrosi vel saltē grossas squamas habētes. Et qz mā- sio bulus nostre ifirme residet supra mare minus et discōne- nūit pisces maritimi qz pisces aquaz dul. et marie corpozuz puoz vt dictū ē. Ipōt tñ aliqñ stante ad eas appetitū aliq⁹ vñ- tū sit tñ p̄paratis cū modico vini decoctōe et origano et fenic- culo et h̄mōi. Inter fruct⁹ laudant vne passe aliq̄e amigdale cū p̄neis nō sint tñ recētēs s̄z ericcate. Circa potūz dicat qz pueniētū valet vñū albū debile: qd auctozes dixerit qz aq̄ melior est vñū: itelligat s̄ vñū vñoso et vaporoso et nouo grosso vel turbido. An nō vitupo potatōez vñi tēpate qz ita- tis albi vel auri mediocris i substantia. si stomachus ipz magis affectaret si mō nō sit vñosus. Et si placeret marie tpe estatis pap limphare cū aq̄ decoctōis zuchari essz laudabile. Et ē

prezula circa regimē cibi et potus observandū ut i eadē mensa
fugiat diversitatē pluriū ciboz et potū fugiat et voracitatem
in masticatio: imo diligēs masticatio i hoc cāu ē multū p̄ficua
Fugiat et facietatē nauseantia s̄z semp auida comedēti a mē
sa surgat. Et bis gñalibus sum p̄ctus q̄zū ad regimē rez nō
nāliū. De inauitōe et repletōe in sequēt. c. medicinaliū spā
lius loquēmur.

Expedito p̄mo p̄ncipali ut d̄ dicta et ordinatōe et vidēdū
ē p̄r d̄ alio infuso ut d̄ potōe. i. d̄ b̄bita medicīnāz applicatōe.
P̄mo cui expeditōe ē aduertēdū q̄ in morbo mālī p̄ inten
tio in executōe vertit ad cām morbi aīcedētē. que qdē itētiō
p̄ficat p̄tū cū diuersiōe ad oppositā p̄tē. p̄tū cū p̄paratōe māe
ad expulsiōnē q̄ d̄ digestio. p̄tū cū ētiōne māe ex corpore et a
tādē restabit itētiō que ē mēbroz p̄fortatio. De diuersiōe iāz
p̄ pte dictū ē in p̄tū pte hui⁹. Reliquū erit dīcēdū iū p̄ncipa
li de cūrgia et in māe ētiōne. Cū dēdō igit ad materiē p̄e
paratōez et ad expulsiōnē q̄z talis p̄paratio duo p̄ncipalit̄ dī
cit. i. māe adequatōez et meatū largitatē deducta materia
vt plurimūz replete et opillante. Ideo p̄mo dicti meatus p̄
parētur expulsiōne cū aliquis lenitūis materiē cōmuniū et
p̄ inferius et per supius cū bis tū fiat que ēt materiāz in p̄ple
rione et substatia adequēt. fiat igit p̄tio clistere ut infer⁹. R.
maluaz mercurialis bletis. aī. d̄. i. furfuris frumētī camo
mille. aī. d̄. i. calamenti maiorane. aī. 3. m̄ ptem. d̄. i. bu
liat in sufficiētī quāritate aq̄ vsqz ad sextē p̄tis p̄sumptiōne fa
cta collatura de ipsa sumat ad q̄ritatēz tū cietoz cui addat
cassie. 3. i. 3. pulueris zuchari mellis dispumati. aī. 3. olei
cōis. 3. i. butiri veteris. 3. i. salis. 3. i. i. misce p̄ clisteri. p̄ter su
per⁹ vero valet p̄fectio ut infra. R. cassie nouit̄ eētē. 3. i. 3. ta
pelet et cū zucharo fiat bolus et si placet decoctiōe pōt dī
stēpari cū aqua fructuū. Et si placeret in forma pillulata pos
set exhiberi. 3. i. 3. pillulaz elefanginaz et q̄qz pillulis et que
libet talis leuis medicīna si sumat p̄ bozā aī cibū nō erit inco
ueniēs: sumat tū post eā cibū leuis. Sequētī vero dīcē sumat
siropū ut infra. R. oximellis simplicis mellis rosati siropi de si
cados. aī. 3. 3. aquaz maiorane saluē et mīcarie. aī. 3. i. aro
maticē cū modico nucis muscate. et fiat sirop⁹ q̄ p̄tinuet q̄qz
vel sex vicib⁹ fm modū et ordinē siropoz. Et tū ibi aduertē
dū q̄ si iungeret pluriā capitū imple et cū aliquā timorē i p̄n
cipio applicarem siropū de sicados ne sua calefactiōe et sub
tilitatē i mā fiat nimia agitatio et enapozatio. vñ p̄sequētē p̄
talez māe enapozatōem et cū spiritalib⁹ motiōes induceret
accidēs p̄ncipale. Duo cāu tū erit a p̄ncipio mām minorat
post aliquos sumptos siropos factos ut supra sine admisiōe
siropi d̄ sicados. Et p̄r facta minoratōe ut cū pillulis factis
ut. j. R. pillulaz assayeret descriptiōe. d̄. i. p̄ia. tēti. 3. i. pil
lulaz cochiāz. 3. i. fiat q̄qz deinde vñ possum⁹ dicto siropo
d̄ sicados cū applicatōe alioz siropoz. Et bec cognitio cōue
niētē haberi poterit q̄ si exhibeat siropus fm primā p̄positiō
nē et inde sequat dicta cōmōtio et vertigō ar⁹ et d̄ plurima re
pletōe et tūc fiat sicut dictū ē. facta aut digestiōe p̄fecta pue
nit ētiatōe: p̄p̄ius in forma pillulata quā in alia forma. Exbi
beat ergo pillule ut. j. R. pillulaz cochiāz almā. 3. i. pillulaz
fetidaz. 3. i. cū melle ros. forment pillule. 7. d̄ q̄s b̄eat ad
uertētia s̄z p̄fuetudinē medicīnāz solutūaz fortū ut. s. p̄ bozā
post dormiat imediate. deinde. vi. horis cōtinuis s̄et in came
ra clausa in tenebris corpus mouēdo et exercēdo cū et aliq̄l
positiōe p̄anoz tepidoz circa vētrē. Ad fiat tū fortis frica et
fieri solet. qm̄ vebemēs frica diuertit opatōnez medicīne ad
exteriora. Adde post medicīne opatōnez sumatur lauatiū ut
j. R. aque decoctiōis ordet et cicerū ru. 3. vñ. zuchari vñ co
cte tū. 3. 3. et tepidū exhibeat et post bozā ab assumptiōe laua
tiū sumat leue p̄aditū cū cibis ut. d̄. Sequētī aut dīcē ad resolu
tōez aliq̄z mēz motaz et ēt mēbroz p̄fortatiōez q̄ ex medicis
solutis laxant puenit ut sumat p̄fectiōez ut. j. R. metridati. 3. i.
diabuglosati. 3. i. misce. Ad si saporē metridati vel tyriace ab
horeret puenit p̄fectiō ut infra. R. diabuglosati. 3. 3. speciez
plurifarciticon. 3. 3. misce. Idec tamen p̄fectiones semper per
fer horas sumantur ante assumptiōem cibi. Et licet dictum sit
quod medicīna in forma pillulata sit magis conueniens. sūa
tū ab aliq̄bus in tali forma recipi nō pōt. potest exhiberi i for
ma infusiois potabilis medicīe. fiat igit ut infra. R. agarici per
diē aī troscati cū oximelle simplicis. 3. i. 3. 3. 3. i. infundant
in aq̄s betonice maiorane et matricarie decoctiōis acori sicca
dos pasulaz q̄s sufficit et sic fiet i infusioe p̄ octo horas admi

nis deinde scā exp̄ssioe pueniētī exp̄ssioi addat dīaf. 3. i. 3. mel
lis ro. 3. i. misce et fiat potio delicata et obseruet in ipsa regimē
sicut i supiori dictū. Et bec medicīnāz obseruatia sicut est bis
saltē in aīo. ut tpe veris sat i p̄i. q̄z b̄ tpe p̄cipue simile acci
dēs solet īfēstare et tpe autūni. Tempozibus aut intermedijs
laudo bis i mēse sumant pillule ut infra. R. pillulaz assayeret.
3. i. pillulaz sine q̄bus eē noto. 3. i. misce fiat q̄qz et sumant
post q̄tuor horas a cena. Et si duo vel tres siropi aī has pil
lulas fumerent nō iconueniret. Si ēt iterdū s̄tate capitū graui
tate et dormitatio p̄ ebdomodā fumerent tres de pillulis nunc
dicti nō iconueniret fm formā q̄ dicta ē. Et cāu quo i forma pil
lulata nō sumi possēt. possēt fieri puluis solutius ut infra. R.
agarici electi. 3. 3. speciez yere simplicis cū aloē sicados. 3. 3.
betonice aī. 3. i. fiat puluis subtilis p̄ duab⁹ ricib⁹ q̄ sumatur
fm modū q̄ dict⁹ ē de pillulis minorib⁹. facta at bac modū
catōe generali cōpetere possunt clisteria fortia gargarismata
mallicatoria cap̄purgia sternutatoria ad cōplectissime reliq̄as
materiēz euacuandas quoniam multū puenit nec quousmō exbi
beat aī purgatōem. fiat ergo clistere fm formā ut infra. R. ca
momille mellis maiorane ruthe aī. d̄. i. agarici. 3. i. cen
tauree croci ortēsis. aī. 3. i. buliāt in sufficiētī aq̄ quāritate et i
la collatura sumat ad quāritatē tū cietoz cui addat cassie.
3. i. yerepigi. 3. 3. olei camomille. 3. i. olei ruthe. 3. i. salis. 3. i.
misce p̄ clisteri. Ad hoc ēt fieri p̄tū suppositoria ut infra. R. mel
lis cocti quātū sufficit yerepige et colognide aī. pap. saligēme
et euforbij. aī. minus fiat suppositoria et lōga et grossa. Lōue
nit et suppositoria ex selle bonis sapone albo cū melle. Et si
volum⁹ magis calefacere i clisterijs fiat clistere ut infra. R. cē
tauree colognide. aī. d̄. i. 3. polipodij mercurial. aī. d̄. i. l.
anili feniculi cimini. aī. 3. 3. scene. 3. i. ruthe camomille aī.
d̄. i. 3. sicuum siccarum numero. x. catianis epibim. aī. 3. v.
fiat decoctio lenta: excepti thimo et epibim i sine decoctiōis
facta collatura addat olei ruthe. 3. i. agarici. turbit aī. 3. i. ye
repigre. 3. v. salis pap. fiat clistere et ē sat fortis et cū vsu boz
suppositorioz et clisterioz erim⁹ excusati aliq̄ ab vsu pillulaz
Conuenit et gargarizare cū gargarismatib⁹ ut infra. R. oximel
lis simplicis. 3. i. misce. 3. i. aq̄ decoctiōis acori sicados et po
lipodij q̄s sufficit ex eodē fiat gargarisma. Conuenit et caput
purgū factū cū aq̄ maiorane decoctiōis sicados ruthe. Et si
volum⁹ adere modicū vini albi erit pueniēs vel ē fort⁹. R. su
ci radicis blū scā residētia et depurat. 3. i. aq̄ decoctiōis aco
ri et nucis. 3. i. vini potent. 3. 3. misce et de illa attrahat p
naref ad diuertēdū ex narib⁹ maxie et ex ore ut fiat caputpurgū.
Et si i rigore hui⁹ nō fiat pueniēs diuersio et etiā pōt fieri
sternutatorioz q̄s fiat ut. j. R. nigelle sinap. aī. 3. i. elebori al.
3. 3. piperis al. et nigri et ruthe. aī. 3. i. misce et fiat puluis et de
illo pap. narib⁹ infuset. Adde fiat post eūos lotio nario cū mo
dico aque maiorane. Adsticatoriū quoz in hoc cāu conue
niēs ē ut. j. R. mallicis pipis lōgi. aī. 3. i. salis agrie. 3. 3. pal
larū. 3. i. misce et d̄ eodē sumat quātūz duob⁹ digitis sumi pōt
ad formā pillule grosse et p̄ q̄tū hore mallicet semp expuen⁹
q̄s d̄ salua i ore recipit. Et istis remedijs aliq̄ vno aliq̄ vta
tur altero: nō p̄tūuo virtutē multū laxant: s̄z aliq̄ virtus reso
clēt et requiescat sine applicatōe aliquoz medicaminū. Et h
tū p̄icularia pueniūt pus scā purgatōe vñ q̄z p̄icularib⁹ etiō
nibus. Conueniret et diuersio scā cū certis cauterijs potētiāz
bus appositū post aures. Et h puenit ut fiat fm formas ut. j.
R. catardaz absclis allis et capitū numero q̄tuor cum fer
mento et aceto fortissimo fiat mixto. Et si nō sufficit addi pōt
in p̄positiōe d̄ melle anacardiō. p̄dēt fieri et erit fort⁹ cū cal
ce viua et sapone aī et cū lico affodiloz incorporent et ponā
tur in locis varijs post aures vidēz p̄pe aures in sine auris.
Circā vero cūrgia laudat ut oēs volūt scarificatio crurū
sub police et genu et spālter et scarificatio cartilagm̄ auris.
In hoc ēt qdā laudat ut flobothomēf artarie que sunt post
aures. Ibis ita incilīs fm trāuersus ut vtreqz extremitates tū
p̄nt iungi. hoc tū remediū fort⁹ v3 cuz cā v̄gūis sit vapor
ascendēs ab inferiorib⁹ ut ipamet p̄cipiet. Et q̄ fortasse time
ret incilio artariāz pueniet incilio venaz minutaz post aures
que grānt in loco ubi supradictū ē de cauterio. Adstū et lau
dant et ponat v̄tose in pupi sine scarificatiōe. Conueniūt etiā
aliq̄ v̄tose supra caput posite maxie supra p̄missurā corona
lē. et hoc ad resolutōez vapor in capite p̄tentozum: in hoc est
tū aliquālis timor. p̄ro qua intētiō ēt valet et vaporaciones
sicce capiti facite et fomētatiōes humide et odoramēta et p̄se
ctiōes

ctioes pfortatiue. fiat ergo primum enaporatio capiti vt infra
 R. camomille melliloti maiorae saluie sicados. añ. *Al.* i. po
 nauit in saculo r facta fricatioe capitis p par añ supponatur
 saculus capiti aliquat calefacti r valebit vapores resoluē/
 do in capite pñtos. Et si placet origanū r calamētuz pueniet
 Quod si fortiora intēdam? possum? addere de bacis lauri in
 niperi cū modico nucisimul. pñto hac ē intētoe valet lexiuuz
 factū vt. j. R. lexiuū pueniet facti cū cinerib? vitis vel iunipe
 ri vel rorisinarini bocalia tria vel qñtuor. cui addatur sicados
 arabici maiorane ruthe añ. *Al.* i. nucisimulcate cinamomi ga
 rios. añ. z. ij. nigele. z. i. misce r aliquot bulitōib? trib? vt qñtuor
 simul buliāt. r d b lxiuio fiat capiti ebzoca? prius scā modifi/
 catōe a forid? ex cōi lxiuio. Post pñr expedit pfortare mē/
 bza p ea q iteius sumitur r ex odoze r medicinis. Et iter sim
 plices medicinas laudauit. R. asis masticatoez acozi d sua p
 pzetate. Carpopallamus ē mirabilz puenit lotus cū aq vel
 iure ciceroz r multa silia. Inter pposita valz pfectio vt. j. R.
 spēz plu. r corticō. p. i. spēz dynamulci dulcis. p. s. cuz zucha
 ro dissoluto i aq maiorane r betonice qd sufficit fiat pfectio in
 morfellis d q pfectōe sumat p tres horas añ cibuz morfellū
 vñ. z. ij. In isto ē cāu valē pfectōes magne r tyriacales p
 hac intētoe vt sumē. z. i. meridati iterdū p. vi. horas añ pran
 diū vel pfectōis philosophoz r talitū cerebzū r pncipalia mē
 bza a pphetate pfortatiū. pñt ē qdā a pphetate ita aures ad
 eadē intētoez ponit vt oleū d rutba vel d camomilla cū modico
 musci r nigelle. Circa odorāntia pñt q a pncipio nequa qz
 puenit: r in declinatōe maxie inuāt vt tradit auctores. Cō
 uenit nigela r muscus nuxmifcata. Laudat ē euforbiz r ca
 storeū seducta acuitate odoriz vñ nō nimis laudo. Et si velle
 mus pponere pomū ad odoranduz fieri pñt: s. id relinquo tā
 quā apotecariis notū qz pomū de laudano cōiter factuz in b
 cāu pueniet. Et bec sufficiāt quātū ad pncipale intētoez que
 cerebzo appropriat. Et si par appareret nocumētū intēdi ex
 accessioe vapor ex matrice eleuatoz post euatoez d q supra
 que ē respicit māz in matrice exitez pueniet diuersio scā cuz
 aliquibz puocatiuis materiē deozluz p matricez maxie cum
 suppositorio scō vt. j. R. mirre. z. i. cassili. cinamomi croci añ.
 z. s. horacis. d. i. cū oleo d lilio forment pessaria r supponan
 tur. Et bec d pñti sufficiant ad laudem de laudano.

De epilepsia pro vno Iuvene brisensi. Consiliū. ii.

Alus ite vt scribit ē epiletica passio pñdica: cū in
 terpolatione vni? die: eadē hora pñgēs vt. i. q.
 ter vt qñter inuālit a medio mēse citra iuuenē etatis
 xxi. añoz: pñlonis melācolice: cuz multa flegmatis
 pmitiōe vt scribit: cui amectit se lenta extinata flegmatica
 plicatiz ē doloibus vñtos in stomaco r in pñbus mirach:
 marie in regiōe splenis: cū aliquat doloze r tremore regiōis
 cordis cui inuāt dedit cā pmitiūa vt scribit sed nō exprimit q il
 la fuerit. Significat quoz q pñ. b? suplozibus añis passus ē
 vñtū potū satis leuē q terminat ad supsefactōem vñ? bza
 cbij. Et sit cū toto cāu pñngit ad pñs dolor occupās totū ca/
 put. Sz vñtū sint opatoēs aiales sensuū obtuse. et vñtū pox/
 mus sit scēnoez accessum vel debuit. vt de spūa. Fori tortura
 emissione supfluitatum p deozluz nec ne: de hoc non scribitur.
 Si ē post euasione a porismo remaneat liber in opatoib? aia
 libus vel per notabile sps remaneat obtusus: nō hoc manife
 stum ē ex cāu: qñ magnū darēt iudiciū l cognitiōe. Vñtū mor
 bus sit talis per essentiam aut per cōitatem.

Ex his igi? q pbabiliter cōcludi pñt existimādū ē morbum
 talē pro magna pte ēē p essentia. nō absolutū tñ a cōitate sto/
 mach. maxie ppter dolores stomachales vñtos simul cū tre/
 more cordis q pbabiliter p passioez sit stomachi. lz ad nocu/
 mētū cerebzū sensibile plerūqz cōmittet nocumētū cordi.
 Hec hoc ē mirabile cū ē vt voluit. *Al.* pma tertij capitulo d
 melācolia spū? aial? sit de substantia spū? vitalis. *Al.* dicit
 Et fortasse nō aduenit magnitud. f. cāe vel nocumētū in cere/
 bzo nisi a corde. Et addidit. Et nō ē mix nā spū? vitalis pñ/
 nu? ē spū? aial? imo ē de substantia eius ex quo generat ab
 eo. Quia tñ sit notabile nocumētū in stomaco de doloib? vñ
 tosis cū ventositate ē i regiōe splenis pbabile sit magis qd cū
 passione stomachi fiat dictū nocu? in corde. Et si pñngere ab
 hominatio r nauetina facietas pñpue añ iualioez. porisimi
 cercioz ēē significatio q ēē p cōitate a stomacho. Et sic suppo

sito q pñm sit p essentia a mā flegmatica domināte i cerebzo
 sit ēē p cōitate a stomacho mediate ventositate fursuz cōicata q
 vt plerūqz sit cā imediata porisimi ēē r maxie ppter pñnum
 doloze capiti. r nō tñ in pte añriori lz ē i pte posteriori vt scri
 bit. Et qñ paroxisimus alias fact? terminat ad supozē bza
 cbij. nā bec declarat nocu? p essentia ipso capite r fm siliaz
 Aristotelis quā ē vt imitari *Al.* i. caplo de epilepsia lz pñe ro
 luerit qd i ipso cerebzo dicta vñtositas generet cuz dicit. *Al.* m
 cū epilepsia ē in ipso cerebzo tūc cā ē i ipso mā pculdubio facies
 vñtositate retentā i meatib? sensus r motus r. Et b? cōiter de
 clarāt cita iualio porisimi cū breui sp? iminatioe: tūc hñs sup/
 positū illa leuis febris pñuncta fortasse ē i cāu iualis facies ad
 digestione māe: flegmatice r ei? resolutiōem simul r ventosi/
 tat. sicut ē mutatio ad etate iuuetū si accedat epilepsia i pñcro
 facit ad curationē vt fuit silia *Poeta.* r amphorizmoz. r qñ/
 ta pñcula. In amphorizmoz Epūcticoz iuuenibus. Et qb? epi/
 lesie añ iuuetū r. *Tamē* vbi succedat debuitas ppter se/
 bz tūc febris nō ēē cā iualis qñ faceret ad debilitate dige/
 stionis r cerebzū r stomachi. Ideo dicebat *Al.* i. Et ois cā epi/
 lesie cerebzū compas ad debilitate digestionis in ipso. Et dicit
 R. asis primo continēt. In omni epileptico consurgit de/
 bilitas cerebzū lz nō pueriat.

Et qñ querit in cāu regimē pñmatuū r curatiū duo fiet
 in cura. Primo ponit regimē breue curatiū corpis existēis
 in actu paroxisimi. s. ponet regimē qd dicit pñt r pñmatuū
 r curatiū i dicto corpe r taliter notabiliter lapso: lz si fuerit i
 actu porisimi pp paratā ipsius passibilitate ad lapsuz. Et ista in
 tentio pñpue cū regimine i dieta sex rez nō naturaliz postea
 cū medicinalib? appropriatis.

In paroxismo igit? pro curatōe puenit vti diuersiōibus mē
 broz inferior vt cū fricatioib? r ligaturis sicut ē r i alijs mor
 bis cerebrialib? materialib?. Sz vbi arbitremur paroxisimum
 pēdere pñpue a mā stomachali cōueniet inducere vomitū in
 pñ? porisimi: maxie in corpe parato ad vomēdū r pñctū vo/
 mere spē getis. Sz hoc fieri o? cū vomitūo leni vt. i. liponēdo
 pñā inintctaz in oleo de lilio intra guttur: prius tñ iposito ligno
 intra dētes r ita agitādo dictā pñā inducet ad vomēdū. *Al.*
 let ē pñpue clistere in hac intētoe factū cū aqua decoctio/
 nis radicū feniculi yreos r peonie. Exempligra sumendo. añ.
 z. ij. de qualibet eaz rute ablinthij saluie sicados. añ. *Al.* i.
 buliāt i aq debite qñtātū. postea addat collature vt libi. i. s.
 elusdē yerepizze. z. vj. yereogodion. z. ij. vel. iij. fm q placet
 olei rute olei camomille. añ. z. i. s. saligēme. z. iij. misceat. In
 porismo ēē dicit *Al.* zari? q odor affe fetide si pueniat ad na
 res remittit epilepticū. Et Alexander ponit vñū expimentum
 Apolonij dicit. Cū ceciderit epileptic? appone narib? thimuz
 si surrexit ab epilepsia sanas: si at nō nō sanas. Et aliq a cūpuit
 licinia r circūvolūt castoreo r i succo rute r imponit narib?:
 r est forte remediū ad excitādū a porismo. Sz ista magis fiat
 facto clisteri r diuersiōib? deozluz. Et cū hñs r similib? velo/
 citabit excitatio a porismo si deus voluerit. Sz spālter canea
 tur r in porismo r ex porismo ab hñs q per nām suā mouent
 porisimū: de qb? sunt suffumigatio cornu caprini r mirre gal/
 bant. nā talia excitāt porisimū lz aliq dicāt d galbano pp textū
 d. *Al.* fo. cāñ. q dicit q pñtode r epilepsie r q odor ipi? reni
 uiscere facit epilepticū. *Al.* o alis dicit q in porismo forti potest
 iunaf. lz i corpe pato cadē idne ad porisimū vt ibidē dclarat.

Genēdo nūc ad regimē i dieta. pñto circa aerē vite aer
 grossus r humid? r paludosus r pñpinq? stagnis. Sit d spā/
 liter aer tempat? i actinis declinās ad siccū r lit luniosus cla
 rus suauis odoriz nō tñ nimis itēsi. *Al.* dicebat. *Al.* qñqz odo
 res boni sup. itēsi iductit epilepsiaz. Et in tpe frigido r hūido
 rectificet aer maxie nō existēte corpore pleo cū aromatis? vt
 stozace ylopo maiorana ruta r similib?. Circa somnū vitef
 somnus pñctus r meridān? r tardet somn? ab assumpciōe ci
 bi p duas horas. r dormiat capite bñ eleuato r extremis bñ
 cooptis r in obscuro. r nō exciet a somno repēte vt cū vo/
 ce fori vel sono tubaz vel aliquo bulisimōi. nā qñqz talia ad/
 ducūt ad porisimū. *Al.* exerci? leuiter facit añ cibū p horaz ē
 puenies plurimū. si fiat pedes diuertēdo māz r vapores i de
 ozluz. Sz exerci? veloz r laboriosuz ē nocēs. Et veloz exerci?
 oculo? ispiden? res velociter motas r maxie circularit? ca/
 cūmina mōtiū r bulisimōi i qbus laborāt spū? i? r pñchēde
 nocet. *Al.* exerci? ēē mēbroz supioz vt lrica capiti nocz puerien?
 māz fursuz nūc si moueant mēbroz i ferioza pueritēdo i deozsi

Et hoc posuit cañ. dñs. Al. dices. Et studeat semp paciēs vt sit caput suū eluatuū qñtū possibīle ē ⁊ caueat ne ipm pēder faciat neqz moueat plurimū. qñ multitu māe ad ipm trahere i ducant sup. Addit. Et o3 vt moueant iseroza cū ipse mouet su pioza. Ideo bñ cauē ē in cān isto ne fiat fricatioēs capitis ⁊ lotioēs ⁊ pectinatōēs fortes nisi pcedētibz fricatioibz iserioz vt limit cū illis facti. Et ita ē canēdū ē i postmo ne caput mul tū agitet. vñ semp ē sēda diuersio a supioribus ad inferiora. De inanitiōe dicat sumat q pccitas cibi ⁊ iantio multū cō uenit. vmo videtur innuere. Alūce. circa hoc vt sint contentim vno cibo tantum in die naturali. Et si non possunt aliter sub sinere diuidatur tota summa cibi in tres partes que sit mi nor ea q3 si corpus est sanum ⁊ de illis tribus pibus due su mant in pradio ⁊ 3^a in cena. C Sed circa cibū ordinatōez spā lter ē dicebat. Al. marie in epy^a sūaica ⁊ ēt puenit in ea que p cōitatez a stomacho ⁊ splene frigidis. Et dicit. Vtēnt oēs ci bos grossos ⁊ legumina oia. Vtēnt carnes grossas ⁊ quadru pedū marie. Et sup oia humida viscosa ⁊ difficilis digestiōis. Et dicebat Al. asis in alamafore. Nutrimētū pērea eius talit natuēdū est vt paucap sit supfluitatū vel sup. nāliter vel cum artificio. Inde assa vel fritā sup. sunt electioza q3 in casu isto q3 elicta: mō dgeri possunt. Et ita eligantur carnes nāliter sicce vt. auū mōtanaz. Turtures ē ⁊ saliani ad sē hāc itēio nez carnes pcpue. Et de carnibz quadrupedū singulari va lent carnes capoloz iuuenū ⁊ coniculoz siluestriū ⁊ leporum iuuenū. Cōter ēt laudat ab auctoribz gbusdā ēt scribēibz carnes edine qm ad siccū declinat: vt voluit Cōclitator cum passibilitate in digestiōis. Sed ego nō laudo eas simplr sicut neqz libalibas laudauit carnes capraz. Alā dicit Al. q vi anda sunt oia aialia q d se inclidit in epi^a. Exemplificat: vt sūt oēs plices. Et epar ēt byrci a ppetate excitat cā. Et pñr ēt credo q carnes capraz cū ppetate sua nocēt in casu. Si cut ēt supflumigatio ex vngulis capre: ⁊ corium capre excitat epi^a. Et qm ppetates sequit spēs credo sūz eē dicēdū ⁊ de capzetis. Ppiones ēt allati ⁊ exercitati abscessis capitis: etiā pueniūt. Pbuli iuuenes gallinaz nō laudant. tñ Alexander ⁊ Alūzor laudat galinas. Vtēnt oēs carnes aquatice ⁊ oēs plices. Vtēnt oēs carnes pingues ⁊ oia multū vinctuosa. Et d dictis carnibz q sunt p visu si nō pñt pueniēt dgeri cū ma sticant pñsent ⁊ reducant ad formā potabile. Vtelli ouozuz pueniūt: brodia cicep: ⁊ far ⁊ ricū cum lacte pineaz ppatay pus dimitēdo lac amigdalay pp nimia euaporatōez. Vtēnt oēs herbas frigidās ⁊ humidas ⁊ acētū singulz. De herbis valēt alique bletes ad albus declinatēs cū salina ⁊ yfopo sin gulariter. Alā deo dicit Alexander yfopus decocti. hec enīz decoctio sup. magnifice iuuare pōt: r mltū hoc apozimate vte do frequēter a totū egritudis malitia sunt liberañ. Idē Sera pio asserit q curat epilepticū rosmarin^o ēt cū modico fenicu lo plurim^o valet. Et idē intelligat d alius exiccātū nli habeant plurimā euaporatōez cūz aliqñ būditate pincta caliditate. nā talia nō pueniūt. Unde Al. vituperauit porcos alea ⁊ pa stina chias sinap ēt ē hui^o generis. Vtēnt oēs qñ fructus pter auelanas tostas sūlicos ⁊ pineas cū aliqb^o sicub^o. De potu sit vinū modicū dicit Al. atiquū ⁊ ad pōticū aliqñt declinat ⁊ marie scā bona mōdificatōe. Sz stātē corpe iputo magis vz aq mellis ⁊ hyeme ⁊ zuchari i estate cum modico aque deco ctōis yfopi vel saluie vel nucifinu. vel gubebis ⁊ sūlisbus. Et h sufficiat quātū ad regnē in diēta cauē^o a passionibus aiali bus tribus ⁊ incensuris.

C Ad medicinā veniēdo supposita bina purgatōne scā vt scribē i tali casu o3 frequēter euacuare: cū bis tñ q virtutes n multum debilitāt. quoniam materia ledens per indigestionez aggregat. Idcirco opz eā paulatim eūari fm q general nō cū bis q debilitāt. Et iter eūonē ⁊ eūonē ē semp alterāda mā cū aliqbz digestiuis. Et si credat mām peccare i stomacho cōl cantē cerebro. fiat pus eūatio nisi fuerit natās p vomitū leuē: fm q dictū ē supra ēt si nō educat cū medicina secessina pfoz tatua. et melior de eis ē vera simplex Al. d sex rebz. additio postea aloē ad triplū posita ⁊ Al. 7° terrapētic cap^o. xv. et si reducat ad formā electuarij cū melle magis placet dādo d ea. 3. vi. in forma boli cū modico zuchari pzo vice. C De medi cinis aut ⁊ ad digestiōne faciētibz ⁊ ēt ad eūonē o3 vt eligā tur medicie appropate. i cāu cū virtute spālī valētes. et d hoc posuit cañ. dñs. Al. i comēto amphorizim. 5. p^o cule. Quibus epilepsie aū iuēntē. ⁊. dices q medicina i epy^a o3 eē. ⁊ trañq

sup. mae ⁊ pgrua cū ppetate pfortatua cerebri ⁊ corrupti ua ipsius epilepsie. Vñ o3 vt eligant medicie q a ppetate va lēt ptra epilepsiaz ⁊ nō nocēt. qm ⁊ si apū sit calidū exicātū ⁊ riu materie. tñ i cāu qz mouet epi^a epilepticū nō puenit. ppte rea dicebat. Al. Be. in caplo ppro res q3 eos semp oportet su mere sunt peonia ⁊ semē eius pirez sūleas ⁊ anisologia ro tūda. et Al. asis addit agaricū ⁊ scolopēdri: 3 pmo pñmentis dicit caplo. 5°. et iuuāia nāliter hūc morbū ⁊ habētia mirabi lē ppetatē ad ipm sunt peonia sūleas agaric^o ⁊ semē splen delidon scolopēdri ⁊ radices aristologie totū. Et Alūce. addi dit polū pontanū. Yfopus ē in h^o mirabilis vt dictū ē de quo dicit Serapio. qd decoctio yfopi ē mirabilis iuuamētū ⁊ ei^o so la decoctōe testat multos curasse. qz nō dimitit i sōaco ⁊ pe ctore aliqd d supfluitatibz. Alā icidit mās viscosas ⁊ eas edu cit p vrinā vt secessuz. Sglla ēt vel aqua eius vt decoctio eius in cāu plurim^o laudat. Et de ea facit longū sermonē. Al. asis pñ mo cōtinētis. Ideo de his medicinis tanqz matibz in cāu no stro possunt fieri sirupi digestiui: ⁊ cū agarico medicia eūatia: vñ possunt formari sirupi cūz oximelle sūlilitico ⁊ melle roza. vt sumen^o vtriusqz añ. 3. i. cū qtuor. 3. aq decoctionis yfopi si at sirupus ⁊ in mā grossa. Sed si mā flegmatica fuerit subtilis dicit Serapio valet decoctio absinthij cūz sirupo vt supra ⁊ marie in cāu nō stante nocmēto stomachi. Ppeter sirupus va lēt alia digestiua in forma pfectionū singulari. Valet pirez^o pñditū ⁊ nucifuscata si pñda repiā. Et dicit Al. asis de pirez tro pñro pñment si sumat puluerizati coclear vñū cū eadē q3 titate mellis multū iuuat. C pzo solutiuū sumat agaric^o tre cificat^o p duabz pibus cū vna pte pillulaz aureaz vt pillula ru3 de yera mōre. Et aliquoties denemēdū vq3 ad pillulaz cochias marie Al. esue q3 ponit i caplo de soda. Idō aude rē ad als fortiores medicias p frequēti vñu necessario earum semp ēt suanda vētris lenitiō ⁊ diuersio p deorsuz cū cliste rijs ⁊ fricatioibz inferiorz. Cōueniūt ēt post purgatōes mul tiplicatas cū pillulis vt fiat purgatōes pñculares p emōto ria cerebri vt cū gargarismatibz ⁊ masticatozibz ⁊ caput pñ gis ex attractis appropriatis de qbus pleni sunt libri. Pde stre mo ēt itēdēdo cū pfortatibus cereb^o cū ppetate ēt spālī sumēdo iterdū aliqd metridati vel diamus. bulci vel de pluriflar cotico. Etā pōt fieri puluis appropriatissimus i casu quē po suit Girardus q fit de ossibus cōbustis cranei viri ⁊ cū semine peonie essentialiter ⁊ exhibeat cū aliquo licore vt cum aqua yfopi. Si ēt iter nāres insufflet de musco de nigella ⁊ cū mo dico asse singulariter valet. Et succus rute etiā cū mirabili iu uamēto vt dicit Alexander. Sit ēt puluis ad hāc itentionē singu larit vt. 3. galitrici. 3. 5. vifet quercini. 3. i. tomentille. 3. i. 5. fiat puluis ⁊ exhibeat. 3. i. 5. vifet ad. ii. p. vice. Coruū ēt cer uī i bac itētoe mltū laudat. Et d bñs q extrice^o applicat oēs pueniūt i peonia apesa colozis o3 eē recēs. Coruū ēt frontis alini si teneat tāgen^o ēt carnes patētis versus caput p ānu3 vñū itegz pferuat ab epi^a. Restat ēt vt ponant aliq pfortan^o sto^o ⁊ resolutiuā vētositatū ab eo. fiat faculus vt. 3. i. spīce Al. 5. aneti. Al. i. masticis galange. añ. 3. i. cūmī. 3. i. nucē fiat faculus bullat in vino arōatico ⁊ supponat loco. fiant ēt trictōes stomacales ⁊ cerota fm ordine cōez. Et h sufficiat.

C Pro epilepsia cerebri per essentiā a materia flegmatica. Consilium. 12.

Robabiliter in iuvene qundecim annoz laudo fieri purgatōem vniuersalez bis i āno. sumēdo pus mi noza^o cū pillulis. R. pillulaz alsegeret agarici tro ci. añ. p. i. pillulaz coctay 4^a p^o pus cū oximele sim plici fiat pasta p pillulis de qua pasta sumat. 3. i. i. pillulis tri bus post cenā p tres horas. Et post duos dies sūat sirupos di gestiuos. R. sirupi de sticados mellis rosati añ. 3. i. oximellis sūliti sirupi de yfopo añ. 3. 5. aquay betonice ⁊ edine añ. 3. i. i. melle clarificet p duabz vici^o cū qtuor granis peonie ⁊ gubebaz añ. Et pñmet qñqz vici^o i horis dñid. Pzo quos sirupos sumat pillulas vt. 3. i. pillulaz cochiaz. 3. i. pillularū agregatiuaz. 3. i. boni pon. cū oximelle. f. formet pillule qñqz q sumat añ diē per horas: ⁊ tardē pñdiū p. vi. horas: pus tñ sumat lauatiū cum aq decoctōis oz ⁊ zucharo rñ. ⁊ sumat pñdiū leue. Sequēt diē sumat pfectōez vt. 3. i. p. i. horas añ diē. R. metridati. 3. i. diabuglosati. 3. i. i. melle. ⁊ iste purgatōes sūat iū tpe ⁊ in pñ^o teptēbz. Postea laudo oī ebdomoda su ni tres

mi tres pillulas. 3. i. 7. 3. pillulis scriptis in pñ. addēdo tria gra
na peonie ēt p. ij. horas vel tres post cenā. Laudo sumi etiāz
de puluere bis i ebdomoda colear. i. facto vt. j. R. pulueris
epatis milui pbusi cornu ceru. vñ granorū peonie añ. 7. exbi
beat cū aqua melis. Laudo ēt vt ex coagulo leporis c. mo
dico oleo cōi incorporet pasta p pillulis 8 q pasta sumat vnā
pillulā vna die ebdomode qñ si sumit puluis. Laudo fieri ca
putpurgia. R. fuci bletis spuriari fuci galistrici bistis florē au
reū sñz depurati. añ. 3. i. 5. nigelle puluerizate. 3. i. trahatur p
nares suauiter purgabit caput per nares. 7. dozare etiā pau
cedinum cum pice in casu conuenies est.

**De epilepsia per cōmunitatem a manu pro vno iuvene de
bobio.** Consiliuz. 13.

Ha bac dispositōe q ē epilepsia pēdēs p cōitatē a va
poze male qñtatē eleuato a manu ex impñsioe medī
cine venerole in manu als scō canterio r subito ni
mis curato. Circa dietā pmo vitent qñqz ad
euaporatiōē faciūt r debilitatē cerebri inducūt. Ideo i aere
vitef aer glibet excessiue caliditatē r excessiue frigiditatē. Et vi
tef aer grossius humidū r paludosus r pñquū stagnis. Sit
ergo spāliter aer tempatis in actiuis declinās ad siccū r sit lu
minosus clarus suauis odoris nō nimis itēsiu. Ha 2. qñqz
odores boni sup. intensi iducūt epilepsia r i tpe frigido r hūido
rectificet aer marie exñte corpore pleno cū aromatis vt flo
race yspo maiorana rubra r similib. Circa somnū vitef
somnia. plius. r nequa qz dormiat i meridie. nisi forte euigi
lauerit p totā noctē. tūc tardet somnū ab assumptiōe cibi per
duas horas. r dormiat capite bñ. eleuato r extremis bñ co
operitis r in obscuro r nullo in aere libero. Et non exerceat a
somnia repente vt cū voce forū vt somno tubaz p aliquo hu
lusmōi. nā qñqz talia adducūt ad porisimū. Exercitiuz leuif
factū añ cibū p hora ē puenies plurimū si fiat pedes diuerse
mās r vapores in deoruz. Sz exercitiū veloz r laboriosum
est nocēs. Exercitiū ēt veloz oculorū ispicendo res que velocit
mouent r marie circularit r cacumina mōtiū r bulusmōi i q
bus laborant spiritus in comprehendē nocet plurimū. Exer
citiū etiā membrorum superiorū vt fricatio capitis nocet
uertendo mās sursum nisi simul moueant membra inferiora
r maxime tūc cū fricat caput fricat brachia r manus lesa cō
uertēdo in deoruz. Et de hoc posuit cañ. d. An. dices. Et sñ
deat panēs vt sit caput suū eleuatiū qñtū possibile ē r caneat
ne ipm pēdere faciat neqz moueat ipsum pluri qñ multitudo
māez ad ipm trahere inducat. Et hoc maxie attendēdū ē i ca
su nro r i oī sñ morbo facto p cōitatē ex euaporatiōib ab ife
riorib. De inanitiōe dicat qd l3 repletio semp sit nocua r
ventris lenitiō sp sit necessaria r maxie repletō serotina sit ma
gis nocēs. añ nimia inanitiō r ieiunia r tollerātia famis sūt i
hoc casu multū verēda qñ prepat ad euaporatiōē. iō vitē
tur ieiunia sz sit multa pccitas in cena. Sz circa cibi ordina
tiōēz spāliter oz vt vitent oia que difficult digerūt r que de
se sunt euaporatiua. Et sic vitent oēs cibi grossi r legumia oia
Et vitent oēs carnes grosse r maxie quadrupedū r sup. oia
humida r viscosa r pingua r difficilis digestiōis. Et quātum
ad artifi dicebat Rasis in Almansorē. Autrimētuz pte rea
ejus taliter statuēdū est vt paucay sit supfluitatū vñ assata vt
frica sup. sunt electiōra mō digeri possunt. Et ita eligant car
nes nālī sicce vt auis montanay. r ita turtures r fahani sunt
ad hāc intentiōēz carnes pēpue. Sz pēdices hic accipiunt r
nō admittunt qz per nāz sepe incldāt in epy^m. De carnibus
qdrupedū singl valēt carnes capolorū iuuenū r coniculorūz
siluestrū r leporū iuuenū. Cōmuniter ēt laudātur ab auctorib
quibuscūq r ēt feritētibz carnes edine qñ ad siccū declinat
vt voluit Cōciliator cū passibilitate in digestiōis. Sz ego n
laudo eas simpliciter sicut neqz Aliabas laudant carnes ca
praz r qz vitari debēt oia q inducūt ad epi^m. vt voluit Gal.
vt ē cornu capre r eparilius r susumigatio vngulaz eaz sit
rōnabil credulitas q ēt tota capra debeat nocere l3 sensibili
Ista picularia mēbra r hoc a tota specie r ita p. ppietatez
inter cap nocēt. Ispiones ēt allati valēt nisi in tpe nimis ca
lido sicut ēt alie aues montane. sz in tpe calido vitēdū ē pulis
galinay. Vitent oēs carnes aquatice r oēs pscēs r carnes
pingues r oia viscosa. Vitelli ouoz pueniūt. Brodia cicez
far r risuz cū lacte pineaz prepatay bus dūmittēdo lac amig

dalaz pp nimā euaporatiōēz. Vitet ēt oēs herbas frigidās
r humidās r acetū singl. De herbis valēt alique bletes ad
albū declinātes cū salua r yspo singl salua r rosmarin cū
ppetate pfortātia cerebri ēt plurimū valēt. Vitet singl por
ros alea pālinachas smapim r hmoi acuta euaporatiua. vi
tent qñ oēs fruct. pter auelanas toffas silicos r pineas cuz
aligb ficub. De potu sit vinū modicū antiquū r ad ponticuz
aliquat declinās r maxie scā bona mōdificatiōe sit tñ aliqua
liter mictū cū aqs vt. j. Sed stāte corpe ipuro magis valz aq
mellis in hyeme r zuchari in estate cū modico decoctōis yso
pi saluie r nucis muscate vel cubebis r silibus ēt cauēdū ē a
passiōib aialib tritib r icēsiuis. Laudo tñ q i cibis suis cō
tinuo supaspergat puluis pfortatiuis cerebri factus vt. j. R.
ysofi polij granorū peonie se. silileos acozi añ. 3. i. 5. tormentille
3. 5. cornu cerni. 3. i. 5. piretri nucis musc. añ. 3. 5. zuchari ad me
dietatē pōderis. 3. i. fiat puluis. Itē laudo vt oib octo dieb
sumat tres pillulas. 3. i. 7. 3. pasta vt. j. R. agarici. 3. 5. piretri. 3.
i. granorū peonie. 3. 5. cū orimele squillico fiat pasta p pillulis
nō vtaf forūz pillulis ne vint cerebri debilitet q in hoc cau ē
pfortāda cū hīc nō sit mā peccās fm caput vt supponit. Lau
do ēt ad pseruatiōēz vt ponant lapides q repunt in vētib
pullos irundinū r ligent in corio vinū r suspēdant colo bis i
ebdomada: etiā fumere. 3. vi. decoctōis ysofi ē multum pue
niēs. Si ēt fiat puluis 8 quo vtaf bis in ebdomada fact vt. j.
erit multū puenies sumēdo colear vñ cū aq decoctōis yso
pi. R. 8 offib cranei bovis masculi r se. peonie equalz pulueri
zatis r tormentille qñtā pte 8 toto mis. fiat puluis. Laudo ēt
teneri corūz frontis asini ad tangēdū caput sub bireto p ānuz
vñ integrū r die r nocte. Et cū illū deo dāte pseruabit a ca
su si deus voluerit: tenēdo vlcus aptum ad minus p mēsez: qd
vt teneat aptū fiat pasta q supponat loco vt. j. R. ficus siccas
numero. ij. mellis. 3. 5. fanis armolaci. 3. ij. totū simul misceat.
Ad si pñt sentiret euaporatiōēz a manu vel brachio fiat liga
tura i adiutorio brachij supius ne vapor supius ascēdat r ap
ponant pāni calidi ad manū fricādo circa extremitates eius.
Et fiat linimētū ad frontē r ad tempora cū vnguento vt. j. R.
olei roza. 3. i. olei mirtilorū. 3. 5. acacie. 3. ij. thuris. 3. 5. cuz mo
dico cere fiat vnguentū. Et hīs sum contentus.

**De malis dispositiōib nervorū editū p spectabili viro dño
Archipñstero de siccis de carando.** Consiliū. 14.

Ispositiō spectabilis dñi archipñstero de siccis est
d pncipalit sūditas nervorū sequēs malā pplexionē
frigidā pñz nālem pñm acqñtā cū qua iungit per
viā digestiōis aliq accidētalis humiditas. Ispñci
palus tñ nocēs est frigiditas qz hūiditas qñ ē p se ledēs cuz
nālis suoz mēbroz pplexio sit melēcolica. Et cuz h magis gra
dualiter labūm dicit nervi ad frigidū qz ad humidū. qz possz
plurib declarari euidentijs qz pro pñt nō adduco. Iper talez
itaqz dispositiōem iclinat ad facīle cāum in spasmū stuporem
tremorē r psequēter torturā r huiusmodi. maxie pp debilita
tez instrumētōz. Et pp hāc ēt cām iungunt aliud accidēs vt
puitas vocis r locutiōis vicio masculorū pñt anelitus. l3 etiāz
ad hoc videat facere aliqñs dislocatio ad anterius spōdilis
ferti vel septimi que dislocatio causata est ab humiditate. Et
hoc sumarie de casu.

Pro aliquali igit reductiōe istī dispositiōis magis versus
temperamentū r pseruatiōe a casu i deteriores disposiōes duo
pncipaliter sient. Ispño ponet ordo obseruādus i administra
tiōe debita rez corpori nro occurrētū. 2. ponā medicālia hūic
pposito pserētia. C. añ. pñus in electōe aeris. primo itaqz
eligat aer ad calidū r siccū aliq nō declinās. Cauēdū ē iō
a frigore tpe hyemis r ab humiditate qlibet tpe estāz ne more
tur in sero sub radijs lune. Tempore 8 biemis quo aer est nā
lī frigidus r humidus ē pño corp r pñis coopliendūz r
maxie pellib vulpiū q in hoc cau maxiaz hñt ppietate. ē ēt
aer camere rectificādus cū igne facto ex lignis qñc r lignis
lunipi lauri r similibz calidis aromaticis aliqñ iponēdo stipi
tes saluie rosmarini r c. Vel saltē suffumigare cameray cum
puluere posito sup pñnas vt ifra describit. R. iuris cinamo
mi nucis muscate gariofolorū macis añ. 3. ij. misce vel si volum
pōt fieri formula vna cū bis r florace ligda r magis valebit.
De cibis 8o r potu dicat pmo generalr de cibis q oēs de

bēt ad calidū declinare et ad siccū min⁹ tñ qz ad calidū et ma-
gis tpe byemis qz estāt. Adcirco canēdū ē ab oib⁹ frigidis
viscosis et caseo cibariis de pasta pinguib⁹ viscosis pscib⁹ et
marie recētib⁹ squamis grossis carētib⁹ lactucis portula-
cis fructib⁹ aqueis et cerasis amarens pscis et bñusmōi. Et
spālit canēdū ab aceto i omni mō administratōis: qz vt oēs te-
stant marie nocet. Et exinde vinū ē nocet qz facili idigēstum
penetrās ē ad nervos et ibidē in acetū puerit. Propter hoc
igil magis abstīnēdū a vitis albis et dulcib⁹ marie in pncipio
cibi et stāte maria sūt et post forte exercitiū qm tūc marie idige-
stū fert ad nervos. Quēdū tñ ē ab vsu aque frigide. Est et
p regula obseruandū vt minus sit comedēdū i sero qz i prā-
dio. Et cauēdū a bzodialib⁹ et humidis in cena et h generalr
spālit et sit panis ex frumēto bñ mūdo nō antiquato. et sit
ppterent fermetat⁹ cū modico fursure subtili et modico salis
magis tñ tpe byemis qz tēpote estāt sufficēter coct⁹ sit. Nō
comedat calidus neqz post tres dies. bzodiū carniū et bzodiū
cicez ru. et et ozobi laudat. Quia foribilia laudant et in viaro
lo cū aliquibus herbis de gbus infra sine caseo tñ. Inter her-
bas puenit salua maiorana rosmarin⁹ yua betonica yfopus
berba sancti petri et huiusmōi cū bled⁹ et nō cū spinachijs nisi
tpe magni ellus et modici. caules cū carib⁹ vel butiro non
nimis cocti laudantur. Inter carnes quadrupedum laudan-
tur castrati ānuales maxime byeme et vitulorum groforum.
In estate lepores etiam conueniunt et specialiter cerebrum
eius de quo oēs doctores faciūt singulare festū in h caplo et
marie assatus. tñ vt dicit auēzoar quolibet valet qz a ppetate
Siniit et carnes vulpiuz et capriolog siluestrum. In volatili-
b⁹ valet tpe byemis capones nō nimis pingues. Et colubī iā
volare potētes valēt mirabilē i oī mō pter caput et collū qd
bēt abscondi et vult auēzoar: imo ita inuāt et et status eoz pfe-
rat oib⁹ neruoz egritudinib⁹. In estate vō magis laudo pul-
los paruos iuuenes castratos plices salanos et talia. Hibat
vina medicoria et in ppetū substantia vel colore: mixta tamen
in estate cū aq modici mellis: et i byeme cum dicta aq multe
pmillonis cū melle et modico saluie et yfopi ita tñ qz salū pus
comedat si possibile ē ante qz bibat. Attedēdum tñ qz si d scō
egrotaret aliq egritudine d gb⁹ supra d quo deus aduertat lau-
dare i totū ē abstīnēdū a vino maxie i pncipio et vten ydro-
melle loco vini. Vel saltē pp etatē et puetudinem possz sumi
modicū d vino cū multa pmitōe ydromellis. In declinatōne
vō laudat modicuz paruz vini boni puri magis tñ sit hoc via
medicīne quā cibi tē. In vltio vō cene vel prādiū conueniūt
amigdale confecte bñ masticate pisse pince a ppetate siliici
tē. Et ex bis stante pstratōe appetit⁹ possent fieri aliq mīstra
saporabilia. Et si expeditet poni parū aceti sit acetū pasulaz
factū cū decoctōe pasulaz: vt capiedō duas ptes aceti et vnā
ptē pasulaz: et possz qz steterit i infusioe p noctē bulliant duab⁹
vel trib⁹ bullitōib⁹ et scā expulsiōe illud acetū vsu referuet. Et si
sunt necessarie spēs laudo cinamomū nucez muscatā macē cū
modico pipis tē. Et hec d cibo et potu. De motu et quiete
breuit dicat qz pūmū d exercitū an cibū vt prādiū vt cenā
scā iaz eductōe supfluitatū cōmuniū vel p nāz vel p artē euz
suppositorio aliquo vel clisteri cōi d gb⁹ in scda pte dicef. et in
hoc valet magis exercitiū factū pedes. qd si nō pōt fieri fiat
eques lente tñ et facili. Ad siueutū fieri possz siāt fricatōes
loco exercitiū cū pano lint sat aspero icipiēdo a coris iserius
fricat⁹: postea subsequēter a supiorib⁹ ad iseriosa semp dscē
dēdo. et hoc ē laudabil⁹ cēt scā expulsiōe supfluitatuz cōmū
vt an dicebat. et pñr valet aliqualis capū frica⁹ et pectinatio
tē. Et sicut tale extrictū debito tpe et mō factū ē valde cōne-
niens. Ita quies oportune scā marie laudabat vt post cibū.
Alii bonū ē nō fortiter exercitari s iaz trāfactis. v. vj. vel. vij.
horis a prādio vel saltē nō in pñis trib⁹ horis qm tale exerci-
tiū multū nocet. De somno et vigi⁹ dicat qz supflus somn⁹
et supflua vigilia nocēt: vñ d nocte dormiēdum vsqz ad. 7. ho-
ras. plas tñ et minus aliquo mō fm puetudine qz hoc maxie
ē plicerāda. Ad si pur nō tñ dormire possit qz ē cerebrū nātū
licci saltē gestat i lecto p. 7. vel. 8. horas. vñ non oz vt surgat
nimis tēpeliue de mane pp ipsoz neruoz passibilitatē a frigi-
do. Et idcirco qz est modici somni in nocte non in totuz vitūgo
aliqualem dormitōnez diurnaz maxime pp suā puetudinem.
quoniam dominus Aui. c. x. tertij caplo d cura astat⁹ cessit
somnia dici post cibū in puet. qbus nisi dormiat eis supuenit
lassitudo et caliditas. Aduertēdū tñ qd opoziet vt i. teruentat

nōbile spaciū int cibū et somnū et saltē duaz horaz et cū hoc
qd nō sit nimis longus neqz pfundus. Adeo laudat qd nō cū
omni cōmoditate recipiat. De inanitiōe et repletōe dicat
qz repletio i isto cāu multū nocet. Alii melius ē declinare ad
aliquale inanitiōē qz repletōez et maxie in sero. Nō tñ lau-
do supflūā inanitiōem et multa ieiunia et maxie in estate. Ad
si ptingat aliquo pcepto ecclesie fieri debere siāt sati copiose col-
latiōes: nō tñ bibēdo vna potētia et maxie alba vt cōiter sit.
In passionib⁹ aialibus seruet ordo qd oia supflua nocent
et gaudiū. tristitia tñ et alie passiōes tioris magis nocēt quam
ira et gaudiū. et hec sunt qd dicēda erant de pmo pncipali.
Ad fm vero pncipale veniēdo duo faciū pmo ponā regimē
pseruatiū p medicias. 2. ppe curatiū si sibi aliqd de pceden-
tibus nocuētis iecurreret. Pmo itaqz laudo omni anno
bis ē euacuandū ne mā flegmatica i cerebro et nūca et uer-
uis et mēbris neruosis multiplice. s. tpe aplis vel i pncipio ma-
di et tpe septēbris. p tñ ē siēda leuis leni⁹ vctis cū medicia
infra scripta. R. calie nouiter exēte de canis pinguis bñ. 3. r.
vel. 3. i. 5. cū decoctōe pasulaz lignitē capili ueneris betōice
acori an. par. fiat potio. Dosequēter sequētib⁹ dieb⁹ ē vten-
dū infra scriptū sirup. vj. vicibus. R. sirupi de sicados. mellis
rosati colati. sirupi de ligri an. 3. i. aquaz betonice saluie seni-
culi an. 3. ij. misce clarificet et aromatizet cū modico nucis mu-
scate et cubebaz p duabus vicib⁹. Et sic tēpus calidum vt
pungeref disposio calida possit poni loco aqua feniēti aqua
endiue et nō aromatizare. Edego magis laudare istū fm
sirupū tpe autūni et pñuz tpe veris. Et si volum⁹ facere siru-
pū magistrale fiat vt i fra. R. sicados arabid pasulaz an. 3. i.
ligricie radicū seni. et cinamomi an. 3. 5. acori. 3. ij. rosmarin. i.
xilobalsami carpobalsami an. 3. ij. yue aromaticae. A. 5. ca/
pillue. calamētū an. 3. i. teriaz pte. A. 5. i. radicū endiue et cico-
ree an. 3. 5. ponant in infusioe p diē in aqua sufficēti et bulliant
vsqz ad debitas psumptiōem et postea cū duab⁹ pab⁹ pulue-
ris succant et vna parte mellis ro. co. clarificet et fiat sirupus
de quo vti pōt nō stāte calore sumēdo. 3. ij. cū aqua mellis su-
mēdo. 3. iij. aque et i tpe calido cū aqua zucari. In duabus siru-
pis sic per. 8. dies cōtinuat fumant infra scripte pillule p duas
horas an diē post qz dixerat lauatiū p. vi. horas vt. 7. ma-
gis laudo stari p. 7. pp a lōgins mēbris attrahi. R. pillulaz
cochiaz. 3. ij. pillulaz de agarico. 3. 5. reformēt cū oximel-
le silitico et fiat pillule septē. Et post pfecta opatōem fere def
lauatiū vt i fra. R. aqua mellis. 3. 8. sumatur bñ tepida. Post
qz aqua tardef per horā ad prādiū. et hoc magis laudo ex-
stēte tpe nō calido. Et in tpe calido d sumitā quātitas aque
ordei cū. 3. 5. pulueris succari p lauatiū. Aduertēdū singu-
lariter hic qd prādiū sequēs medicīnā dē ē leue de cibis dige-
stibilibus et de cibariis factuz. de quibus in parte pza dictū ē
Quo facto laudo vt sequēti mane sumant vt. 3. 5. metridati.
3. qmōz aque decoctiōis pasulanz sicados capillue. acori
an. par. misce. Et si voluerit p se sumere pfectiōem et postea bi-
bere nō ēēt cura. Immo forte vtilius ē nibil sumere post. dicē-
te Aui. c. p. p. 10. Et opz cū aliqd illoz in potu sumit nō potent
aqz. i. ligdū. vt plongefer eius moza in stomaco. et loqur i exhi-
bitiōe talū medicīnaz. Et hic nota qz a doctorib⁹ cibuz lau-
def exhibitio triace. tñ ego ea nō vtoz qm sei nūqz pfecta re-
pif. idcirco loco ei⁹ vtoz metridato qd fm sūiaz. Aui. c. 5. cas. si
minoris iuamenti est in hoc cāu qz triaca. Laudo tamen in
hoc qz ita sit imozandum post. vi. horas ab assumptione me-
tridati post commessionem sicut post pillulas supra. Istud ita
que generale regimen fiat bis in anno vt dictum est. Quo fa-
cto laudo pro confortatione cerebri et nuce vt per. vj. vel. viij.
dies consequēter sumatur post quattuor horas a cena vna d
infra scriptis pillulis. R. sicados arabici. par. ij. nucis muscate
par. 5. acori. p. i. et cū succo caulū siant formule i modū pillula-
ruz. Et si paret qz nō esset pfecta mōdifica⁹ p medicīnā supio-
rem laudo vt istis pillulis addat pars vna agarici euz modū
co. 3. 5. qm ipm vt vult Aui. multonēs et alij pueniūt cōfortat
neruos purgan⁹ et calefaciēdo. Laudo et pzo cōfortatiōe di-
ctaz pñi vt vtaf ante cibū p duas horas de pfectiōe diaco-
ri posita a mēse circa quātitatē auellae grosse. Valēt et ptea
te vt acori pñi sine alio. Valēt ad hoc cōferua facta vt i fra
R. solioz saluie solioz berbe paralesis yue floz rosmarin⁹
vt i folioz an. p. i. et cū zucaro et melle fiat pserua sicut pserua
rosaz. Et si volum⁹ addere spēs vt i tpe frigido possim⁹ addet
modicuz. 3. 3. nucis muscate gariofloz macis an. par. Et post
huiusmodi

regla. postq̄ dormierit ⁊ leui fricatōe fricat⁹ fuerit ante q̄z eo mediat aliquibus passib⁹ exercit⁹. qd si pp m̄broz idipso de⁹ taliter exercitari nō pōt longiori tēpore fiat frica⁹ extremoz. *Nonā regula.* Cōditio i cibo ⁊ potu debite q̄tūtatē ⁊ qualitatis vt nō sit cibus nimis q̄tūtatē ita vt stomachū aggrauet ⁊ nauſea inducat potus et nō sit tāte q̄tūtatē. vt ad vngue tā gatur. *Decima regula.* Qualitas cibi cōueniēs attēda⁹ p̄io vt cibus sit facilis digestiōis. ⁊ qd boni nutritiōis ⁊ nō superfluitatis ⁊ facilis penetratiōis ⁊ nō grossus neqz opillati⁹. Adē dicat de potu. *Xi^a regula.* Si bis in die igrediat balneū ⁊ vice nō ingrediat nisi dīstanter ab assumpto cibo p horās. vii. vel viii. Causa oīum illoz patet itelligēti. Vt qz aliqui se quātū ad balnea imoderata vigilia rehemētia sūt dolor capitis cōstip^o vētris imoderat⁹ sudor pūctio ⁊ ardor vrinē. Et fluxus reumatis a capite. p̄stratio appetitus quibus nisi attē datur balnea nō essent p̄ficua ad illa ergo succurrēdum ē sū regimen p̄sentis medici.

De debilitate duoz digitorū manus pro quoddaz iuvene de cremona. *Consilium.* .ix.

Ad cāu debilitat⁹ mot⁹ volūtarij digitorū duoz manus p̄ingētis in iuvene triginta annoz plurim⁹ exercitio suo scribens est p̄siderāda p̄cipua cā huius dispōis cū a plurib⁹ causis p̄tingē possit. Et ē im possibile curare egritudinē nisi bus cognouerim⁹ cā: vt Aulic. p̄ma quartū. Et qm facile ē medicinis alias facti p̄bendere existimātā cām fuisse opillationēz. p̄bentē trāsitiū sp̄it⁹ aia lis ad membz q̄ opillatio existimaf pendēs ex mā frigida humida opillatē. Itē cū pace dīoz p̄bicoz q̄ viderūt ⁊ in cāu p̄sultatiōez fecerūt arbitroz ego p̄babiz qd cā hui⁹ acci detis nō sit talis humor frigidus humidus opillās qm lz egritudines gnātē in nucha ⁊ neruis māles p̄ viā paulatinē p̄gē stiois humoris i eis sunt flegmaticē ex eo q̄ i eis multiplicaf humor flegmatic⁹ facili⁹ ex defectu expulsiōis ⁊ paucitate calor is eoz cuz nutritiō nutritiō flegmatico vñ sua supfluitas sibi attestat ⁊ p hāc cām sepe accidit q̄ cū nerui patiūtur p̄ie curant cōiter medicī eos pati ex hūore flatico. Sz ista cōie ctura nō sp̄ est vera. Nā regit p̄formatiōez ex alijs signis p̄cipue cū nerui recipē possint nocumētū ex mā ad eos fluētē in quo fluxu alij humores a flegmate possunt currere vt i cāu nō stro arbitroz eē. Nā significatiōez accipere oz vt dicebat Aul. 2^a tertij ca^o. i. Significatiōes in dispōib⁹ eoz. i. neruoz sumū tur ex opationib⁹ ⁊ ex tactu ⁊c. Et igit hec dispōitio p̄iuga tur q̄bulat accidēb⁹. i. q̄ nō est mansua dispō imo remouet ⁊ aduenit: declaraf q̄ nō p̄ viā paulatinē p̄gēstiois māez i mēbris neruosis lz magis p̄ viā dīfluxus humor sit depēdēs. Nā vt relatiōe sua habitū ē hec indispō ad motū ⁊ lesa siue dimi nuta actio siue corrupta actio mot⁹ volūtarij ipoz digitorū i feri bēdo in mane post somnū nulla appet lz post exercitiū laborio sum manus i scribēdo. Et q̄to magis laborat tāto magis au getur dispō mala. Hoc igit satis euidentē cōcludit cām nocu menti nō esse mām ibidē paulatinē p̄gēstā lz aliūde fluentem. Unde dicit Aul. p̄lta cā. ca^o supra allegato in p̄n^o. Motus aut laboriosi in faciēdo egritudines neruoz introitū magnū bñt supra id qd i alijs ē. Ex h̄ ē vt satis euidentē p̄cludi q̄ nō tm cā est mā ibidē paulatinē p̄gēstā lz nec opillatio in viā me dia: cū p motū ⁊ exercitiū mēbz nō minores nocumētū mēbz: imo augeat. Elidē at seq ex hoc qd si qua mā ē nocēs i ner uis ipoz digitorū ipa nō ē mā frigida sed calida qm p motuz ⁊ exercitiū augef nocumētū vbi p̄babiliter dēret minozari si cā foret frigida flegmatica. Sz qz stare posset oppositi pp deflu xum multe māe frigide. ideo pzo firmāda intētiōe qd mā sit ca lida fluens adducit qz ad tactū p̄cipit manifesta tūc caliditas in illis mēbris lesis ⁊ simul cuz aliquali rubore. Et maxie quia tēpore calido magis nocetur. Et igit arbitradū q̄ ad h̄ accēs causanduz p̄currunt quedā cāe que sese iuuat in ledēdo. p̄p ma causa ē debilitas in virtute illius mēbz. Nā sicut ppter resolutiōem factā in sp̄itibus ex motu ⁊ exercitio toti cōmun segtur debilitas in opatione motiua. Ita similē ⁊ pp motū la boriosuz in scribēdo facta resolutiōe i instrumētis vt sp̄itibus sequit p̄ter istud accidēs in dictis mēbz. Nā simile ē in stu pore dicebat Aulic. q̄ in illo q̄ passurus ē. s̄ncopiz statiz. aut in p̄p̄nquis motū sit stupor qd dimiuit opatio in sensu pp de bilitatē. Ita similiter pōt fieri hoc accidēs qd ē dimiuita opa

tiō in virtute volūtaria motiua. Alia cā p̄comitās ē indispō itio organi ⁊ instrumētis a caliditate. vñ lz talis indispōitio pp malitiā p̄p̄ionis siue mā sit magis apta ledere sensuz q̄z motū tñ ē supflues ledit motū qm dicebat Aulic. i. c. de palei. Et sci tū ē q̄ dīstinctio sensus ⁊ motus sit ⁊ supple magis dīminutio qm sp̄itus sensibilis aut motu⁹ aut retinet a penetratiōe ad mēbra supple. i. pp opillationē aut penetrat. lz membra non suscipiūt eius ip̄essione pp corruptiōem p̄p̄ionis. Cōplexio aut corrupta aut ē frigida aut ē calida ⁊c. Et sic p̄z q̄ pp cōm plexiōez calidā ēt fluente sp̄itū ad mēbz aliquoties debilitē tur vt auferf opa^o motiua mēbz vñ ēt p̄p̄itibus sp̄itib⁹. lz dī stempat⁹ mēbz ēt idipso recipere ip̄essione virtutū moti ue pp malitiā p̄plexiōis p̄ hoc accidēs euenire maxie qz ar bitroz ē multū rōni p̄sonū q̄ cāpotiū sit mali^o p̄plexiōis ca lide mālis ⁊ humide ex defectu sanguinis ⁊ mēbroz rehemē ter exercitatorū ⁊ calefactorū in scriben. vt supradictū ē. Und si ppter dolore volebat. Aul. i. c. de supore p̄ id qd effundit vt plurim⁹ de sanguine sit supor. Ita ppter motū illū effuso san guine ad mēbz sit idispō ad motū. Et hec de casu sufficiant. Istis ergo suppositis ⁊ declaraf p̄cludit nō ē nocumētū p̄nci pale i ambitu toti^o vel i aliquo p̄ncipali mēbro vel alio necessa rio ad p̄seruatiōem indiuidui. lz tātūm p̄ia lesio ē i manu p̄co mitanter tñ pp subtilitātē sanguis fluent ad ipm mēbz facili⁹ per motū calefactum ⁊ exercitio stante latitudine meatuz ad fluxuz causa dispōitua.

Circa igit regimē p̄ia intētiō dī ē ad in frigidatū aliqua liter ⁊ inspandū sanguinē i toto: maxie cū sanguis ipsius de beat ēē colericus stāte ipsius habitudine colerica vt supponit Quēcūqz ergo faciūt ad p̄seruatiū a lapsu calido ⁊ sicco vi dent in cāu puenire. Circa igit electiōez aeris eligat aer in hyeme tēperatus. estate vō ad paucā frigiditātē ⁊ in passiuis q̄li tēperatus. Nā humiditas aeris iuuat ad nocendū maxie passibilitatē inducēs in mēbris neruosis. Cāuēdū igit a v̄eto boreali ⁊ ēt australi ⁊ maxie cū ad austrū seq̄ boreas.

Exercitiū cōe toti ē satis pueniēs si moderatū fuerit hora pueniētū factū vt in māe expulsiū supfluitatib⁹ cōib⁹ ex egeſtione v̄rina ⁊c. q̄ nū p̄ nāz expellant lūnel eaz expulsiō maxime egeſtioni cū supfluitatiō vt clūteri cōib⁹. Et si pp p̄ingētiam nō possz moueri stāt fricatōes loco exercitiū. Exercitiū tñ p̄u clare ipsius mēbz lesi sit moderatū mltū qm supfluitas exer citij vt constat adducit ad hanc p̄ncipalem lesionem.

Somnus in casu isto magis pueniēs ē qz vigilia superflua v̄traqz temperate offerantur: sed non fiat accubitus maxie in estate supra culcitra mollis neqz sunt pāni multum stricti circa dorsum p̄cipue ex pellibus in hyeme ne calefacto dorso ⁊ vena chilis consequēt in toto sanguis calefiat ⁊ nimis sub illeſ cuius subtilitatio cāu vt supra v̄suz ē plurim⁹ nocet. Cū n nanitio ēt p̄ q̄to facit ad inflamatiōem ⁊ subtilitatiōez sanguinis nocet: ⁊ ita leuina nūl que sunt fm legē sunt nocua. Cōrtus similiter p̄cipue supfluitas ⁊ tpe ianitōis ē multū nocū. Cū n cibis aut v̄suz q̄cūqz infatibilia vt acuta amara salsa acruia vt cepe alea porri sinapis ⁊ q̄cūqz calida virtualit vt spēs aro maticē v̄ina potētia ⁊ p̄cipue v̄ina alba. Acetū ēt p̄cipue ma ximi ē nocumētū pp lesiōne qm generat sanguinē subile ⁊ forit acetosa. lz mediocria vñ v̄inū granatorū mūroz ⁊ suce^o arātū dulciū nō discōueniāt. Sed sp̄aliter in eligēdo sit panis elect⁹ de frumēto nō salit⁹ neqz in furno tost⁹ q̄ si tostus fue rit amoueant cū cultelo p̄tes exteriores. Elitēf brodia apiti na vt brodiū cicez caulū spargoz ⁊ aliaz herbaz apitiuaruz Inter carnes laudant i estate carnes capetoz p̄cipue ⁊ car nes pulloz galinaz ⁊ p̄dicū ⁊ salianozūz ēt vituli. Et i hyeme carnes castratorū possunt exhiberi. lz v̄suz q̄lee ⁊ pipiones ⁊ v̄r carnes pingues v̄nctuose. v̄suz oua forbilia. licet v̄suz ouoz nō forbiliū nō sit discōueniēs pp id q̄ acgrere faciūt quā dā sp̄iffitūdinē in sanguine vbi ex ouis forbilib⁹ generaf san guis subtilis. p̄pro ferculis laudant far. ⁊ ordeū ⁊ panicz ⁊ mltū in brodijs pinguib⁹ si decoquant. p̄pro p̄dimētis dimi tat butiz v̄taf oleo ⁊ si ex oliuis imaturis ēēt factū ēēt pueniē tius. Blinitat ficus p̄cipue qm generat sanguinē subile ⁊ mo uet eū ad exte^o v̄itēt ēt v̄uas de mōte sed vñ pōt v̄nis passis ad acetosuz declināb⁹. Interdū fumere aliqd de p̄ris v̄l co ctanis p̄cipue coctū nō ē peccatū. Vinuz eius sit vinuz medie potētie coloratū ⁊ i estate nobilitat mltū ēt i hyeme paritēp cū aqua salte simplicī decocta ⁊ bibaf p̄ce ⁊ nullo^o getato ci bo in sto^o lz siml cū cibo debite p̄mūcēdo. Et b̄ijs suz p̄tentus

quantū ad regimen in dieta.

Circa medicinalia qm nō vī intentio nllī ad infrigidationē sanguinis ēt ad pphibitōes multitudinis ei⁹. Lando i tpe veris fieri flobota omīa de vena basilica educēdo. 3. v. vel. vi. sangui nis scā pī⁹ ienitōe ventris cū clisteri cōi. Et qm ēt i estate acq rīf subtilitas ⁊ acuitas i sanguine. Lando veniēte autūno vt ēt fiat lenis flo⁹. 3. iij. vel. iij. ad plus sanguinis ⁊ ista sit multuz stricti orificij de eadē vena vt supra. Lando ēt bis i āno eisdē tpbus factis flobotomīs p q̄tuoꝝ vel quqz dies fieri solu tionē ventris ad educitōem hūoris colerici cui⁹ mixtōe cū san guine redditur ipse sanguis fluxibilis. pus tñ digerat mā cum hīs q̄ aliquatū inspissant sanguinē ⁊ colera ne pp ei⁹ tenuitate fiat ibibita i poris membꝝ ⁊ inde fiat spūs difficilis cūatio. Digerat itaqz mā cū sir⁹ vt. j. R. sirupi rox. 3. ij. sirupi de iun/ bis ⁊ fumoterre añ. 3. 3. aquaz portulacę buglose ⁊ absinthij añ. 3. ij. misce ⁊ clarificet p dñabus vicib⁹ ⁊ p̄muel quqz v/ cib⁹. Postea sumat. 3. i. aut. iij. 3. de pillulis vt. j. R. mirabo. cū. gumosoz. 3. 3. reubarbari electi. 3. ij. hermodaculoz aga ricī. 3. i. 3. diagredij masticis gariofiloz. añ. 3. i. cōflectantur cū succo rox. Et sumant pillule hora qua p̄fueuerūt sumi alie me dicine tardan⁹ assumptiōem lanatū p. v. horas. ⁊ sumendo prandū leue fādo in domo eadē die. ⁊ nullo mō manū exerci tādo nllī remisse. Sequēt die sumat p̄fectiōem vt. j. R. diabuz glosatī. 3. iij. succari ros. 3. ij. misce. Lōsequēt lando oi ebdo mada sumi. 3. i. vel vīqz ad. 3. i. 3. trifol mīozis ex arte fenonis cū modico vini mediij coloris. Et hīs suz p̄tent⁹ quātū ad me dicinalia vniuersalia toti.

Cam circa p̄ticularia medicamina applicanda mēbro leso sumo mihi pro fundamēto ⁊ cardine i applicatōe medicinarū localiū textū dñi Aui. ad finē capitulū cura palefis q̄ imedia te seruit p̄posito nostro dicit sic Aui. Qñqz dō iuuant plures eoz cū eis que i frigidatē ⁊ p̄fortatē ⁊ p̄hibet mām supple fluer ad mēbz. Et addit ⁊ cū medicis calidis augmentat egritu do ⁊ id iō qm mā subtilis dilatat p ea. f. calida plurimū. Luz vero mēbz i frigidatē p̄fortat mēbz a frigore ⁊ minorat quā itas mēbz. f. fluenti ⁊ puenit ad hoc vt euanescat. f. fluxa. Et addit ⁊ nō oz vt in eoz calefactione pueniat f. est necessariuz vt sint medicie p̄fortate cū aliquib⁹ q̄ sint sicut camomilla ⁊c. ⁊ ēt sit id q̄ aliqd i frigidatōis heat sicut succus liq̄rie ⁊c. bec eniz cū administrant iuuat valde bec ipe. Ex hoc q̄ textu colli lige q̄ epithiata calida fomētatiōes iunūtiōes ⁊ cerota si ap plicent mēbro sūt magis ad nocumētū q̄z ad iuuamētū. Lando igit p fomētatiōe fiat vt. j. R. camomille absinthij roza. añ. 3. 3. calamitē 3. m. pte. 3. 3. sandaloz citri. seis acetose ⁊ en diute añ. 3. ij. bulliāt i vno bocali aq ⁊ cū petia linea duplicata infusa i dicta decoctione tepida supponat loco lexo. Vel fiat iunūctio cū oleo rozato ⁊ camomelino ⁊ si plz cū spēbus vt su pra sumēdo debita q̄tūitate eaz verbigrā. 3. i. de puluere pzo 3. i. 3. olei cū modico cere pōt fieri vnguentū ad istā intētiōez. Iuuabit ēt si fiat pillula tenēda in manu lesa tractādo illā p̄ci pue cū digitis levis vt. j. R. nucī cīp̄ssī masticis cora. ru. floz ne mularis ⁊ roza. sandaloz citrinorū añ. 3. i. gra. 3. i. laudani. 3. i. cere q̄z tū sufficit ad incorporādū ⁊ fiat pasta rotūda ad q̄zti tatē arācijs mediocris. Valet ēt si fiat cerotū ⁊ teneat alligatū supra radices dictoz digitoz vt. j. R. masticis thuris añ. 3. ij. roza. ru. coriandroz. p̄p. coraloz ru. añ. 3. i. carniū citonloz co ctaz in vino nigro. 3. ij. 3. cū modico cere ⁊ oleo absinthij si ex pedit fiat cerotū ⁊ extēdat sup corio plano ⁊ supliget. 3. 3. se3 circa B multiplicare remedia: f. istis vt electōib⁹ suz p̄tē⁹.

Cad torturaz ozis a paraleli pro quodam nobili placetino. Consilium. 16.

In casu isto qm tortura faciei p̄cipue ē dependens ab essentiali nocumēto cerebz q̄ manifestat pp id qd mā p̄tingit cū obliuissioe sensuū supposito debi to regimine in dieta de qua plenū est i format⁹. sup/ posita etiātiōe vī facta. I⁹ est ad p̄fectiōes cure notat quas daz medicinas magis p̄tulares recipietes mām actu p̄m/ ctaz ⁊ imediata affecdetez: hñdo ēt respectū p̄cipuū ad cō/ fortatiōes cerebz cui⁹ debilitas ē radix nocumētū. C̄pro quib⁹ expēdiēdis itētiōib⁹. lando p̄t⁹ fieri pillulas p̄m eūa/ tias ⁊ p̄m p̄fortatūas. de qbus singulis trib⁹ dieb⁹ hora in/ troitus ad lectū. Sumant tres satis grosse que sunt admiuus 3. ij. distant tamen a cena per horas duas admiuus. Quaz

rum descriptio fiat vt infra. R. agarici electi. 3. i. sicados aro matici. 3. 3. nucimuscā. lue. añ. 3. 3. 3. sirupo d sicados for mētur pillule vt sup. Lando ēt aliqñ fieri clisteria saltē semel in ebdomada vt infra. R. mercurial polipodij añ. 3. i. cētau ree coloquitiā añ. 3. 3. 3. sene. 3. iij. cartbāi epithimi. añ. 3. v. rutbe ⁊ camomille. añ. 3. i. 3. fiat omniū decoctio lenta i de/ bita quātitate aque exceptū thimo ⁊ epithio: q̄ ponant in fine decoctiōis: postea facta collatura addat debite quātitati ipsi calis. ⁊ yerepigre añ. 3. vi. olei rute. 3. i. salis parū fiat clistere. In hoc cāu est vīr⁹ dūlrabēs humiditates a capite ⁊ ericās. Eligat tñ in vsu iū⁹ hora recetioꝝ dei vt in mae p̄cipue si añ/ cesserit pluuia. Ad intētiōez ēt nām valet si forte teneat pū in ore muscul. ⁊ magis. Valet mirabolanus kebulus. 3. 3. 3. etiaz valet. Conuenit etiā ad intētiōez facere masticatoriū ex puendo humiditatē salualem. Fiat igitur vt infra. R. radi/ cū acori recētis. 3. iij. piperis longi nucimusc. staphigrie añ. 3. 3. 3. passulaz. 3. i. oia siml p̄sent: ⁊ fiat formule in for⁹ lupulorū grossoz: ⁊ vnus eoz teneat in ore i mane masticādo per hora mediā admiuus. Valet ēt fieri aliqz gargarizatiōez cui⁹ d̄scri p⁹ ē talis vt infra. R. aque decoctiōis acori sicados nucimusc. añ. 3. ij. macis maiorāe. añ. 3. 3. 3. fiat decoctio i modica q̄tūta/ te aque ⁊ in 3. iij. dicte decoctiōis addat acetū. 3. 3. mell⁹ ele/ cti. 3. i. se. sinapis. 3. 3. misce. fiat gargarisina. Lando ēt fieri caputpurgū trabēdo p nares ad purgādas mās p eadē viā vt infra. R. succi maiorane depurati. 3. iij. succi radicū capari. 3. 3. 3. radicū bletis. 3. i. nigelle staphigrie. añ. 3. iij. misce tepefi at ⁊ p nares trabat duabus vel trib⁹ vicib⁹ pap de eo. Si ēt puocel sternutatio iponēdo intra nares de puluere vt infra si pap erit cōueniens. R. elebozi albi. p̄ais porcini pipis nigelle euforbi añ. par. aq. fiat ex eis forme sicut lētes cum auricula muris ⁊ vna ex eis dissoluat ⁊ intra nares iussit. Lando ēt vt fiat stupha ad faciē cooptis oculis cuz bōbice ⁊ ligatis vt infra. R. calamētī maiorāe sicados acori rozinmarini. añ. 3. 3. i. nucimusc. macis pipis longi. añ. 3. ij. bulliēdo oia i aceto aliq bus bullitiōib⁹. postea igniat. tres vel quattuor lapides vini. satis grossi ⁊ postqz ignit fuerit ponatur in baculo sup qbus infundat decoctio acetū vt supra ⁊ debite coopto capite re/ cipiatur ille fumus. ita fiat bis i ebdomada. Ludo ēt singulo sero fieri iunūctiōe ad maxillā maxime cōtoraz cum oleo vt infra. R. olei de lilio olei costini. añ. 3. 3. olei balsemini. 3. ij. mi sce fiat iunūctio apposita isup lana ⁊ ligata reformādo maxil lam ad cōtrariū illius ptis i quā cadit ⁊ hoc p̄cipue vtilitatē affert si ponat post suffumigiū def paulo añ. 3. 3. sunt ēt omi tēde p̄fectiōes in cāu appropziatē valētes ericatiōib⁹ hūiditati ⁊ p̄fortatiōi cerebz int quās ē singularissimē p̄fectio dyacori 3. 3. 3. de ea sumat ad quātitatē nucis i mane post facta p̄ticularia remedia d qbus dictū ē. Lardel admi⁹ p horas ij. cib⁹. Et si magis placeret fieri posset i for⁹ p̄fectiōis solide. Ad eadē itētiōes valet dyamusc⁹ dulcis ⁊ amar⁹. Valet ēt singularitē p̄fectio pliniscorticorū ⁊ diābra ⁊ huiusmōi. Et his p̄tent⁹ sum ad p̄ns quātū ad p̄ticularia medicinalia. Tñ tñ spā le volo p̄memorare. q̄ qm medicie huiusmōi oēs p̄tione tcl. nare faciūt ad calidū ⁊ sicū si forte estas fiat i tempata nimis sunt tales medicie cū cautela offerēde: me forte ex estina cali ditate ⁊ medicinaz nimio vsu calidaz eoz⁹ deducat ad infla mationē ⁊ febre. Et hīs sum p̄tentus ⁊c.

CDe tortura ozis p vno spectabili p̄mēse. Consilium. 17.

In hac dispōne que ē feda figura ⁊ malus sit⁹ p̄tū faciei pp que labia ozis nō admiuicē sibi obuiāt fm q̄ nālter obuiare debēt. q̄ dispō a medicis tortura appellauit p̄fueuit. duo sūt p̄ncipalē. P̄rio ponet regimē obseruandū i dieta gnālter quātū ad debita oblatiōez sex rez a medicis nō nālū appellataz. 2. ponetur regimen p medicinas in casu pro cura facientes. C̄p̄rius tñ vñlter ad sequētia ē sciēdū qd i⁹ i tortura faciei aliquotiēs p̄tingat vtrā qz p̄tē ei⁹ egrā vbi. f. vna sit paletica ⁊ mollificata pp muscu los illius ptis ēē ab hūiditate relaxatos. ⁊ aliā p̄tē ēē spasma taz pp musculos eadē appropriatos ēē ctos: p̄tingit tñ sepe vbi vna tñ ps sit egra p nocumētū in ea essentialitē exilens q̄ tñ alia ps faciet a debito situ ēt moueat. Et p̄inde iter illustres antiquos modicos nō modica exorta ē difficultas vt tangitur p̄rio p̄tētis. viij. ca. a R alis ⁊ ab 3. 3. 3. 2. fen. tertij. c. pro/ prio an. f. ps apparēter tortā dicat ēē egra. an alia ps q̄ sana

apparet: qđ nisi sciat non pōt scire medicus cui pti faciei sint
me^a applicada. vbiqđ vbi vna ps faciei esset paleticata alia
pte sana exite. qm tñ ps paleticata caderet sup aliā r obe
diret vt musculi pti sane aliqua versu radice pberent cō/
tingeret pte sanā pti r torqñ r sic egra apparet r sana ap
paret egra. r hoc est qm ptes faciei tenent in debito situ pro
pter naturalez tensionez musculoz vtriusqz pti que lz appet
quies dictaruz ptiū est tamē opatio musculoz vtriusqz pti
facientium sic quiescere. sicut enim naturaliter musculi vtri/
usqz pti teni nō sōm p pte eoz qz siccas situtas tñ. lz et p
oppositiōem eoz r ptra opantiā eoz adinuicē ita vt vna ps n
sit altera potētiōr in p̄bendo. r sic psequēter cū altera ps mol
lificat tñ ps sana nō habēs ptra operās ipā p̄bif r mollifica
ta vñs illā mouet. Lōtingit et oppositum vt declarari possit.
Adcirco nisi intelligat que ps sit formaliter egra non poterit
cōsequenter fieri curatio.

C pzo intelligētia igit huius difficultas r declinatōe est pzo
sciēdi qz tortura faciei aliqui pēdere pōt ab vna pte tñ faciei
lesa vt paraleticata pte dextra tñt sue tñ spasmata fiet ma/
lus situs i ambabus pti^b faciei vel fieri poterit qm si ps fue/
rit paleticata sua ponderositate r grauitate decidet sup aliam
ptem. r sic alia ps p̄p̄ime^r r apparenter p̄bēf. vel et p̄bif pōt
p aliū modū d quo dictū ē supra ppter. f. musculū pti mollifi
cate nō p opari irabēdo ad o^m tractui musculi pti oppositē i
pte p̄ia. vbi et vna ps spasmata r alia essentia nō lesa: p̄m
geret tñ eadē pte nō lesa a situ sibi nāl nōbilitē remoueri.
Quonia pp pte spasmata fiet tractus pti sane violētē in istā
differētiā pōis. i. quā p̄bif ps spasmata: r hoc siue fiat fm l/
neā longitudinis faciei: siue latitudinis. vel alit quolibet. Con
tingit et in tortura faciei vtrāqz ptem eē essentialitē lesam vt. f.
vbi vna ps sit paraleticata r alia spasmata. An cū igit
ps eēt paraleticata. vel vtrāqz ps eēt spasmata. vtrāqz ptem
vbi vtrāqz ps sit spasmata vel vtrāqz ps eēt paleticata nō est
necessaria magna inuestigatio que ps sit magis lesa vel minus
lesa. qm stante spasmō mālī reptōali i vtrāqz pte eadē itentio
generalis ē curatōis. Ad et si vna ps sit paraleticata. vbi et
vna pars sit paraleticata r alia spasmata spasmō mālī. lz aliq
sint diuersē itentioēs hūde sicut diuerso mō curada ē palehis
r spasm^o mālīs. r aliquā spalem diuersitatē exp̄ssit. Ralis i dī
uisionib^o i. c. p̄p̄io. tñ nō ē magna cura si et distictē nesciat q
ps sit paleticata vel spasmata. qm q vni pueniūt ex toto alteri
nō obfunt. vt p̄ intelligētū. Sz vbi vna ps tñ sit egra essentia
liter r alia tñ p colligatiā q tñ dī sana vbi illa ps sana appa/
reret magis sēda r p̄nter egra. lz nō eēt sicut p̄tingere possit
in tortura faciei cui^o cā ē mollifican^o vnus pti r casus supra
aliā p̄ntē: tñ vt dicebat supra: ps sana supra quā cadit alia cō
traheret r magis difformis apparet qz alia ps mollificata lz
est sana ad bonū intellectū. An hoc igit casu ē nostruz p̄ncipa
le p̄positū r ē necessaria certificatio q ps essentialiter dicatur
egra r q nō vt pti egre medicina applicet r nō pti sane. —

C vico igit p declaratōe cū doctrina Ralis pzo p̄ntētiō lo
lo allegato qz oz interrogare egrū in qua pte p̄cipiat nocumē/
tur. Itā in casu vbi cā sit paraletis vnus pti ibidēz erit obtu
sio sensus: r aliqñs dolor grauius cū timore partis r c. Et
vbi cā sit spasmus erit dolor i pte p̄cta cū nocumēto et sensus
ill^o pti. Cognosce^r et ex a^o facili^o r ē qz facili^o reddi^o pti ad
sitū nālē extēsiōe vel contractōe scā in altera parte significat
partē sanā: r distictis partē egrā. qz si pars sinistra sit spasma
ta. r trabif extēdendo versu dextra dextra reuertit ad suum
sitū nālē. Si vero sinistra sit mollificata r p̄betur ad opposi/
tuz: tñ dextra extēdet ad sitū nālē. r ipā sinistra reducta non
remanebit in situ suo naturali sed iterato fluet. r hoc est signū
sufficiens ad declarādū q pars sit sana que egra.

C hoc igit intellecto veniēdi erit ad p̄mū r p̄ncipale inten/
tuz nō habēdo p̄sideratiōez ad torturā q pēdere possit a spaf
mo de siccitate vt ex ap̄stemate colli p̄p̄catuio de quo vide/
bat facere mētiōez. Sal. 3° interior. qm tales rarissime sunt
r mortales sunt nō multo tpe durātes nō sicut est ista pro qua
nūc sit p̄sultatio que lā multo tpe durauit. Er̄t ergo tñ regimē
nostrū in tortura mālī pendēte ex paraletis vtrāqz spasmō mālī par
tiz faciei. Et hoc de casu sufficiant.

C quantū igit ad regimē obseruet pzo reglā gnālīs vt sit in
clinatio ad calefactiā r excitatiā. Magis tñ in p̄cessu p^o
i. 4. diē puenire p̄nt excitatiā qz a p̄ncipio. qm a p̄nt^o excitādo
nimis nō equata nā p digestionē subtilē aliqui p̄sumet r gros

sz terreū redde^r inabilib^o eductiōi. An p̄cessu aut facta eq
tione in mū nō erit tale nocumētū in excitādo vt p̄ p̄siderātū.
Et istū cāū. inuebat tacite dñs. Aulc. sc̄ba terti. c. p̄p̄io. satis
ad p̄nt^o cure cū dicit. Et nō d̄ficet. f. tortura a p̄ncipio. Cum
excitatiōe mellis r pullis colūboz r c. Cū igit circa aerem
electio vt declinet ad calidū r siccū. Et sic camera ill^o sit con/
structa inter duo solarā habēs fenestrā ab oriente r maxime
tpe hyemis r tpe quolibz nebuloso r v̄toso. Sit et modici lu
minis: imo obscura: vt voluit Ralis loco allegato p̄mo cōtū.
cū Aulc. r religis. Quidāz dicit hoc fieri debere vt caueat a
v̄to r ab aere frigido ip̄mēte qm lumen fluere facit humo/
res. Sed re vera vtrāqz cā debilis est. Itāz p̄io non minus
stāte camera clausa vndiqz r luminosa emittat v̄tus. P̄t et
calefieri aer cū igne aromatib^o vt māifestū est. Fluxus etiā
humoz r si a p̄nt^o sit verēdus in p̄cessu tñ corpe mollificato nō
v̄t multū afficē posse. Credo igit cū clarissimo gētiū q qm ma
ximū eoz exeret^o curati^o p̄ssit i p̄ntine spūdo masticatoriis
siue gargarismatib^o vt videbif r indecēs foret vt ab aslantib^o
talus p̄ntina expulsi apperet: laudabile fuit vt in aere obscu
ro r in camera obscura moreret. Laudūz igit a frigore tpe
hyemis r ab aerē quolibz hūido r vaporoso: siue hūectatiō
Ideo tpe estatis facies apponēdo modici^o de pasta facta vt. f.
Eliqz igit quolibet aer calidus r excitati^o. Et si nō fuerit ta
lis nāliter in tpe hyemis fiat artificiali^o cū p̄ntino igne i came
ra r suffumigijs facies apponēdo modici^o de pasta facta vt. f.
sup carbonib^o. R. mirē thuris nucis musc. añ. 3. S. garlof. ligni/
aloes añ. 3. i. cū modico terbenē fiat pasta. Cū cibis aut
sit regula vt eueitūz oēs cibi ifrigidatiū r hūectatiū. Et b^o
mō cauendū ē a fructib^o aquosis r cerasis melonib^o p̄muis r
bmōi. Laudūz et a cibarijs viscosis r grossis dātib^o nutritimē
tū. Et sic cauendū ē a cibis d̄ pallia: r carib^o oib^o p̄ngulib^o mu
sculosis r nervosis: r p̄cipue agnorum r vituloruz propin/
quoz generatōi. A cafeo et r ab alialib^o magni corporis. r ma
xime antiquis vt bobus maxime. Tamē a p̄ficib^o magni corporis
r squamis carētib^o ē p̄cipue habēda p̄ntētiā. Al̄ acetō etiā
singulariter cauendū ē maxie imo ex eo qd vniū indigestū tra
bitur ad nervos r i illius mēbris frigidis acetosaf ē in cāu re
gulariter vetitū. lz pp p̄tudinē obseruādā vel alia acci^o de
dolore stomaci r inflamatiōe m̄trac eo parce tñ aliquotiens
vt necesse sit. P̄p̄o regula igit eligan^o cibaria ad calidū r sic
cum declinatū. Et si ab auctorib^o i p̄nt^o hui^o morbi. vsqz ad
i. 4. iterdicant excitatiā r et resolutiā ne subtili dissoluto gros
sum inspisset. An casu tñ nō pp diuturnitatē morbi tute exbi
beri p̄nt. Et sit i cāu nō affata magis qz elisita. Sit igit panis
ex frumēto mūdo aliquatū fursurat^o modice salit^o sufficienter
coct^o. si tñ comedat calid^o. neqz post tres dies. Inter carnes
laudant carnes castrati analis caponū fashonoz p̄dicū turtu/
rū. similr carnes auiū montanaz. Carnes leporine i cāu sunt
singularis iuuamēti. r p̄cipue cerebz eoz. c. i. f. p̄ficatū est
p̄ntētiōe capiti leporē qz tū possibile ē valere tremori mēbro
rū paleli perditōi sensus r motus r c. Quā quoqz gallinaruz
nō idurata siue per se siue m̄trā in viuaro lo cū aliqb^o herbis
de gbus ifra siue caseo nō sunt p̄cipui nocumēti. An cāu herbe
pueniētes sunt isopus salula maiorana betonica. rosmarin^o.
ina. singularit herba sancti petri r huiusmōi. Brodia et car/
niū laudabilū de gbus supra cū pane i h̄ijs cocto. vel brodiū
cicez rubeoz ē cibariū pueniēs. Inter fructus valēt auelane
assate. p̄ncez p̄parate. f. qz ifuse i aq̄ tepida remota pellicula
iteriore itādē exicate r idurate cū zucaro. Ad intelligēdiū ē
de iflicis. Que et p̄sse sunt i cāu pueniētes siue añ cibū siue
post sumant. Et tūdz et vniū vt supra dictū ē. nisi necessitas
fuerit de longa p̄titudine vel nocumēto stomaci. Qno cāu bi
bat vīna mediocria r in p̄petenti substātia r colore m̄trā ta/
mē cū aqua mellis i hyeme r aqua succari i estate addēdo in
decoctione paz isopi vel saluie siue nucis musc. Et si vt dictū ē
necessitas nō fuerit in potu vīni laudabilior erit loco ei^o pot^o
aque mellis vt dictū ē. Et p̄ce sufficiūt qz tū ad regimē de cibo
r potu. Sit tñ obseruatiā i potu vīni si eodē v̄tā. vt prius nō/
biliter comedat qz bibat. Cū circa motū r qetē d̄beuiter dica
tur q singulari die añ cibū puenit vt exeret^o fiat facta pus tamē
eūone supfluitatū cōiuz. Itā fiat tñ laboriosus vt sequat ide
lapsitas. Et si nō pōt fieri pedes fiat eques. Et si forte fieri nō
pōt pp aliquā cām loco huius fiat exercitiū qd ē fricatio mē/
broz inferior p̄m. deinde fricatio suploz. vt spatularū. r bra/
cbioz descendēdo psequēter ad iferiora. nō tñ fiat nisi stoma^o

cho simplis inanimato ut dictum est. Et quoad modum exercituum tpe de
bite quietis factum est maxie icouenies qz icopetenti tpe fiat. ita
quies si opposito tpe fiat. Et exercituum tpe debite quietis factum
est maxie incouenies ut si fiat sumpto cibo d' recet' et maxie la /
boziosus. **C** In somno et vigi' sit regula q' vtraqz magis mo
facta et supflua nocent. moderate autem facta iuuant. Sit tñ
vigi' amplior somno ita. s. si tempore sanitatis solebat dormi
re. viij. horis vel. it. Jam sufficit vt dormiat tantum. vij. horis
Tardet tamen somnu post cibum adminus per duas horas
et dormiat cooptus panis capite bñ leuato. Neqz d' die dor /
miēdū ē nisi v' lōga p'uetado: vel forte qñ d' nocte dormire nō
pōt: quo casu coacte saltē liceret: et tūc dormiēdū ēēt i obseu
ro extremis et nōbñz cooptis vt manib' pedib': et eēt dormiē
dū quodamō accubādo vt fuit fūia Auit. in canticis. **C** Sin
gula et die habeat v'etris dñficiū. qm ipsius inanimatio ē multuz
in casu p'icua. Et si nō pōt bñ nālter dñat artificiali: cū sup
positorio ex melle scō vel radice bleis vel aliter alio stimulan
te vel incitante expulsiua sine clisteri scō vt. j. R. bleis mercu
rialis añ. **A**. s. i. furfuris frumētū camomille añ. **A**. s. i. s'opi
sticados añ. tertiā pte. **A**. s. i. bullāt in vna scula aq' r'fz ad. vi.
par. p'umptōes deinde dicta decoctōe scā d' colatura sumaf
libi. i. s. et addaf cassie extracte. **A**. s. i. mellis cocti et depurati. **A**. s. i.
s. yerepigre li expedit ad magis stimulantū. **A**. s. i. cum oleo
cōi et ruthe parz et sale qd sufficit fiat clistere. **C** In passioib'
vō aialib' m'licia et vebemēs animi applicatio ad agēduz v'
speculabilia plurimū nocēt. Incēdere autē et interduz parz ira
sel ē iuuamtu. et hec sufficiat qñtū ad regimē et dñat p'iculariū.
C Restat vt morbz ē cito moueat et ne nimis diutius qm ei'
diuturnitas reddat eū difficilē ad euacuādū vt ponaf medicie
in casu p'etentes. **C** Et si tñ vt refert **R**asis p'rio p'ntis. dicit
se ridisse senes quoz quosdā inuasit tortura. xx. annis et alios
xx. et nullū ex illis ex eo nocumētū sustinuerūt. Et tñ i totū
remoueat supposita cōi doctrina medicoz. p'mū fiat totū cor
poris euatiō p'digerendo māz. **C** Deinde ad p'icularē euacuez
māe q' ē cā p'uncta nocumētū veniēdū erit. **C** Sit igit ordo ta
liter. **A**. s. i. si corp' fuerit pletoricū cū dñio sanguinis i toto v'
mictioe humoz cū sanguine: tūc puenit vt a pñ fiat flobotom
ia: leuis tñ. de vena basilica cōi nigra fz q' maior vel minor
fuerit plenitudo sufficit flobotomia vne cōis. **A**. s. i. si fiat ali
quo mō flobotomia nisi pcedēte v'etris inanimatōe cū clisteri d'
quo supra: v' medicina lenitiua p' p'ius exhibita ex māna v'
cassa v' alijis h'mōi. qñ tñ ad casuz p'ncipalez nō pueniūt. **C** ōse
quēt veniēdū erit ad euaciādū māz peccatē et aliqñ pus tñ eaz
p'parado expulsiōi cū digestiuis. vt ifra. R. mel. ro. **A**. s. i. si rupi
de duabus radicibus sine aceto. sirupi de sticados añ. **A**. s. i. aq'
ruz beto nide ifopi et cicoree. añ. **A**. s. i. m'li. per duabus vicibus
clarificet et aromatizet cū modico nucifmus. Continuet iste si
rupus hora puenit sirupoz sumēdo qnqz vicibus. **C** Post su
matur medicia vt. j. R. agarici electi. **A**. s. i. acori sticados añ. **A**. s. i.
s. saligēme. **A**. s. i. **A**. s. i. fundant i ortimelle s'gūico et aquis
betonice ifopi. añ. qd sufficit et facta infusione p. r. horas fiat
collatura cū addaf cassie extracte dyachaliconis. añ. **A**. s. i. s.
dyasfeniconis. **A**. s. i. m'li. et fiat potio sumaf vt relique medi
cine sumi solēt tardādo lauātū per. vi. horas. **C** itando i camera
obscura et c. Lauatiū at fiat sumēdo. **A**. s. i. aq' decoctōis cicez
rub. cū media. **A**. s. i. zuchari rub. v' sumaf d' aq' mellis postea tar
des p'adium per. vi. horas vt supra de medicina dictum est.
C onsequēter ista facta modificatione obseruetur notabilis
canon domini **R**asis loco allegato: et sunt verba eius. Et est
p'remeditandum in dispositione tortura quia si contingat sen
sus patientis turbari et corpus esse ponderosus et non agile in
suis motib' d' purgari supple scā purgatōe cōi vt supra. cum
difficili purgatōe. i. forti et laboriosa. vt. i. supple pillulis d' eu
forbio vel serapi' et similib'. Et addit. **A**. s. i. si corp' ē fm dispo
sitionē nālem. i. supple de agilitate totū et de icōcauitate sen
suū. **C** tūc ē sciēdū q' passio ē solū i illo mēbro quod ē lesum in
ptib' faciei et corp' est bñ mōdificatū. et nō d' currere aliqñ
malū nisi illud qd pus habuit. **C** Et ē tñ q' qm talis dispositio
maxie fouet et p'seruat ex debilitate cerebri humiditate ad di
ctas ptes catarrizate credo laudabile foret et existente corpe
sati mūdo. qd cognoscit ex textu supius allegato. si fiat aliqua
pasta pillulaz de qua lingula ebmoda salie bis sumaf vna
pillula grossa. **A**. s. i. v' ad p'nuo cerebri mōdificādū et p'fortā
dū ei'. **C** Descriptio fiat vt. j. R. agarici electi. **A**. s. i. sticados ara
bici acori. añ. **A**. s. i. nucifmus. yue. añ. **A**. s. i. cū sirupo de sticados

formens pillule dosis vt supra. laudo et fieri clistere et supra
saltem semel i ebmoda vel bis.

C Circa vero p'ntia ad cām p'unctā et si plura infra scripta
pueniāt ad p'fectionē cure tñ dicit **A**besue. c. p'prio ad p'ici.
C Et gargarismata cūctis medicis p'ponēda sunt cum caput
purgis cū sint vtraqz euacuatiua. Laudo q' ē p'icularia sien
da. Et fieri p'rio gargarisma vt. j. R. acori sticados yue aro
matische rorisinari. nucifmuscate añ. **A**. s. i. macis maiorane añ.
A. s. i. fiat decoctio in debita quantitate aque r'fz ad p'sumptio
nē qñtū deinde in. **A**. s. i. dicte decoctōis addaf acetū. **A**. s. i. mel
lis electi sine oximellis. **A**. s. i. seminis smapis. **A**. s. i. m'li. et fiat
inde gargarizatio i mane stomaco vacuo. factis tñ cūonibus
cōibus. Laudo et fieri caputpurgii vt. j. R. succi radices blei
depurati. **A**. s. i. aque mellis. **A**. s. i. s. decoctōis nucifmuscate. **A**. s. i.
nigelle. añ. **A**. s. i. m'li. et tepidū trabaf p' nares expurgado et h
et p'ntinet aliquibus dieb' aliquoties tñ interpolando. Laudo
p'sequēter fieri sternutatoria ex infusione elebori al. de quo di
cūt **R**asis et Serapio q' bz mirabile p'prietatē si sumant duo
grana. **C** Et dicit **R**asis spālter q' bz teri subtilit et puluerizari
per pānū s'icū et dissolui cū aqua. s. maiorane et itromitū in na
res p' nasale. **C** itit tñ ipe q' aqua d' ē illa q' est dissoluta a cl
sternis. Et addit q' multi p'ualuerūt ex hac cura facta vna vi
ce. **C** p'ot et fieri i fustatoriū cōe et granis p'ietri et piperis lon
gi añ. **A**. s. i. **C** Et si fiat masticatorium vt. j. R. piperis longi
nucifmuscate acori masticis añ. **A**. s. i. passulaz. **A**. s. i. cum modico
cere fiat masticatorium. et p'ntinet spual qd ad hos fluit. **C** ōue
nit et si reliquo toto tpe et nocte teneat in ore nucifmuscata sine
frustrū eius. sine teueat mirabolan' niger. sine keblus et ad
idē tēdit. Laudo et fieri supbā faciei cooptis oculis cūz bō
bace vt. j. R. sticados maiorane. pulegij calamitū. origani. re
risinari. añ. **A**. s. i. acori. **A**. s. i. s. nucifmuscate macis pipis lon
gi. añ. **A**. s. i. bullāt oia in aceto aliquibus bulicionib'. post ignifant
tres vel qñtuor lapides vini. et sic ignifextinguant in vase po
stea coopto capite recipiat fumus. v' fiat supbā. Et idē ē. et
p'ntinet qz singlre ē. Et tñ hñda et p'cipua cautella vt singula
die speculef i speculo. et p'uertat se educēdo facie i dispōnem
nālīoz ligādo p'sequent cū plumazolis fm sitū pueniētoz. p
us tñ scā functioe circa pte lesaz que cognoscit ex supra dicti.
vt. j. R. olei costini olei laurini. añ. **A**. s. i. olei de lilio olei balsam
mini. añ. **A**. s. i. m'li. et fiat functio. Laudatur et singlre a **R**asi
emplastz q' sit si decoquant carnes siluestres. verbigia capio
li v' lepoz. et p'terant et nāscant cū oleis vt supra et apponan
tur calida sup locū. **C** itid ipe q' ista est melior et magis expta
via que repiat ad hñc morbz. Et p'zo intētiō ē et p'fortatōis ce
rebri p'cipue valet si sumaf i mane ad quantitatē nucis p'fectio
nis dyacori. **C** Et sumaf dyacori p'diti vel. **A**. s. i. p'diti. Et ad ean
dē intētiōem valet plurisarcoticon dyamus. et dulcis et ama
rus. et huiusmodi et similes. Et tñ hñda aduertētia i tpe calido.
qz vñus talū mediciaz calidaz d' ē cū cautela. et mensura.
Et ista sufficiāt in cām p'suppositū p'icularibus facietib' ad con
fortatiōem et ad modificationem cerebri de fricatōe capitis
p'ctinatione facelatōibus et huiusmodi.

C Pro yectagatiōe remouēda. **Consiliū.** 18.

C ypositio de qua als mibi dixistis optime cōpater
apud medicos p'prio nole vocat yectagatio. **A** qz
ex motu vaporis vel v'etositatē clausē iter p'cauita
tez mēbroz muscaloz vel saltē vilosoz cūz sensibili
nālī motu partiū exterioroz. nā mā vaporalis vel v'etosa in mē
bris nobilib' sicut ē cerebz nō pōt p'cludi vel retineri violen
ter neqz in mēbris duris sicut sunt ossa pōt facere dilatatiōez
vel extēsiōē ex p'sequēti soluz clausula in medijs mēbris de
gbus dictū est factū accidēs dñctū in partib' faciei maxie cir
ca mentiū et als mibi dixistis. **C** it igit p'ncipalis hui' nocumē
ti est multiplicatio v'etositatē in mēbris dictis. Et qm v'etositas
a diminuto calido nālī p'cipue gnatur idcirco oia calidū nā
le debilitāta sunt cū hui' p' quēdaz gnālez modū debilitādū
gestiū. vñ nō reddid vñ' sufficiēs debite terminare hui' di
gestibile neqz vāporē in actu digestiōis eleuatiū insensibiliter
resoluere. **C** Unde p'ncipalis intētiō et circa dietā est abstinere
ab oibus q' digestiōez epediūt et vñ eis q' ad digestiōē faciūt
et h' erit sciēdū circa partē ad dietā p'ntentē. **C** o circa medi
cinalia ponētur quedā resoluētia mām actu p'ntentaz in mēbro
leso: et p'fortatiā vñtū mēbz p'icularis ad p'bibitiōez indige

Et Circa 3 pmoz quatuor ad dietam cauendum est ab oibus q dige-
tionem non parant. Et fo de eis q ad caput euaporare faciunt ne-
cere" debilitatio et cotarrizant deo" et sic nocumeti. Et repu-
gnantia digelioni sunt in duplici dña: quedā enī sunt repugnā-
tia et digelitione corrūpenta q tñ nō sunt difficilia ad digerēti-
t. Et aut qz grollas aut qz viscosas: vel qz frigidas: vel nō pñeta
vel abominabilia et ab his oibus ē abstinēti. Exēpligā i pmo
est euladūz exerci" imoderatū: qes imoderata foim" et vigi-
lia imoderata et maxie plū repletioz hōi" gneris sūt pñ-
siones aiales supflue tñ sunt et diueritas cibarioz in eadem
mensā. et mēse plangatio. et ciboz mala masticatio. et ferculo-
ruz magna iterup". et ipoz iordinata sumptio puta grossioz
an subtilia. nisi existite corpe multū famelico quo cāu liceret
et similit multa pota". et pcpie iter duas cōsēlones qñ. f. dōg-
stio ē in fieri. imoderat" cōbit" pcpie plū repletioz et de ma-
xime nocēt". Itā ē et vllō nō imediate post cibū dozmiedūz
ne stuedū cū vehēmeti animi applicatione circa subtilia et
speculabilia nō ē comedēdū nisi pōz cibis stomacū exierit qd
fecit et stomacū lenitate et vacuante et ex egēstioz emilioz et
vriuz coloratioz et tādē et appetitū vigēte. bec. n. oia dige-
stione corrūpūt et sic pñter sunt digōni repugnātia non qz diffi-
cilia ad digerēdū. Aliqd igi pōt sit difficile ad digerēdū qz
grossius sicut carnes bouine ceruine panis azimuz et hmoi. vñ
dimittit dōet carnes oēs falsē. sūz pñcessalli et carnes aialū sil-
uestriuz et magnoz corpoz pcpie antiquoz et spālū falsozuz. et
quos aquatice vel paludose. et et oia genera legumīnū. Aliqñ
et nocēt qz viscosi: vt carnes pingues et cartilaginose et porci-
ne et pñces nō quamolī maxie habētes magna corpa. et pp-
ñtā cāz et vitanda sūt fercula d palsa vt lagana turte et rabioli
et maxie d palsa azima. Et p b ē caudū a cafo bñ pigui et vi-
scoso p butirolo et turtellis factū et frumto et lacte aialū. sūt et
vitāda cibaria sua frigiditate nocēta: vt sūte oia gnā fructū
actuce et portulacae et hmoi et sicut acetū limones arāci pcei
pote agresta et sūta nīl i modica qstitate in fapozib" aliqūd
Sūt et vitāda icōsuetā maxie abominabilia qstūctūz in se
bona fuerint. Et ē. p regula obseruādū qd nō pmedat vīqz
ad saturatiōē. nō ē et cib" ita bon" qñ possit effici malus pp-
plius magnā qstitate qz supza eū nō poterit virtus bñe cōue-
niens ad digerēdū dñiuz. vñ de necessitate malignabit. Et ex
pñs intellectus pñdēt p b qz cibarijs vīdēz sit et qūo. vñ etat
si circa bāc pte vt pñbēat qñqz ad euaporatiozē ad caput
accit et qz cerebro et neruis pcpie nocēt: nā ab ipsīs mēbra
neruosa depēdētāz bñt. Et sic nocēt bzdalia pcpie in fero
pigua vinctuola et vīna potē" quēcūqz maxie alba: lz vīna
tūta multū debilia et. aquosa sūt nō clia sicut acetum qd inimi-
cum est neruis et membris neruosis.

Et qaz pñt venēdū ē ad māz magis cū medicinis. Et qñ de
pñtatis et dictū ē musculoz et neruoso depēdētāz p b cereb-
et nucha qz mēbra facili labunt ad humidū pñmale et sic red-
dunt debilia laudo ergo fieri mōdificatiozē ex cerebro et ner-
is et mā frigida et humida. Et qñ rectus ē māz pñs digerere
qz eūare: maxie nō erite multa repletio pfoctūa et qz
nō rbitroz esse in casu laudo sumi siropos vt. j. B. sirupi d ficas
nos mell' ror. añ. 3. vi. aqūz maiorane isopi et buglose añ. 3. i.
infuse et pñmell' v. viciō". Et poss' sumi dictus siropus cum
vī. decoctioz vt. j. B. acori. 3. ij. sicados arabici pasuluruz.
ñ. 3. i. radicum ferri. cināomā añ. 3. 5. xlobalsami carpopalli
ñi rorimarini añ. 3. ij. bulliat i sufficiei qstitate aqz vīqz ad
sumptiozē tertie pñt et de ea fumat simū cūz siropo. pñfect
et cū decoctōe illa cū zucchero vñ coctē et vīa pte mellis fieri
delet. Sirupis bñs sumptis fumat pillulas vt. j. B. pillulari
fulep. Añ. 3. 5. fedidaz. 3. 5. si fuerit pñtatis eritutus cū oximel'
simplici fiat pillule. Et si fuerit debilioz loco pillulaz fetida
et fumat d pillulis stōtatis dñs esse vel d pillulis d vera sim-
lici. Et sumant boza qz fumi debet medicīne solutiōē. pñfecta
post bozā fumat lauaniū cū bzdio cicēri rub. et media. 3. 3u
pani rub. Sequit maxie sumat p. vj. bozas añ cibū pñfectioz
vt. j. B. metridati. Añ. 3. ij. dyabuglosaz. añ. 3. 5. laudo et lingulis
dieb" sumi post cenā tres pillulas d infra scriptis. B. agarici
oiscati. 3. ij. pillulaz afayeret. 3. i. acori. 3. 5. cū oximelle fiat
alīa p pillulis. Et alijs dieb" laudo sumi coctear. d. mane d
pfectioz vt. j. B. dīacori. 3. ij. plirisarcticon. 3. i. cū siropo de
radis fiat pfectio. Quibus factis laudo fieri sēmmatorūz
ad excutiēdū māz ex maxillis factus ex pipe lōgo pñetro et

cū modico p̄dillu infusillado per nares cū p̄na. L. audo ē t̄
terdū fieri masticatoziuz et nucel: ucata r mallice r papillu
simul p̄t̄r̄ r malaxat̄ r in p̄a p̄da redact̄ r sumat ad q̄st̄itate
quellene. ʒam elio ueniendū ē. c̄t localib⁹ ad p̄t̄ lefas v̄n
laudo fieri faculos cū rebus v̄t. c̄t. b. floz melliloti camille
sticados arabici absinthij floz maiorane ʒbos ʒai. ʒi. l. an
foz. ʒ. ij. t̄ridan̄ grosso m̄ r ponat̄ i faculis r buliant i vino
aromatico citrino. c̄t. ita exp̄ssi calid ponat̄ sup loco vnus
post alter. Et aliq̄i pueniet fieri inunctoēz p̄t̄s illi cū oleo v̄t i fra
b. olei sp̄ice camomille. r laurini aī. ʒ. i. m̄lifice. ʒ. placet ē ad
p̄stozados cerebri fieri pomū ad odorandū r cū ʒ. b. laudani
ʒ. ij. gal. macie lignial. nigelle flozazis calamite coct̄enz citr̄
aī. ʒ. i. galemulacis floz. aī. ʒ. ʒ. calami aromatici thuris
maiorane aī. ʒ. ij. musci ʒbz. aī. ʒ. ʒ. fiat pomū cū aq̄ roza.
r optimo vino. ʒ. ʒ. v̄t et̄ hoc m̄l prius f̄c modicatioē r
supra dictū ē neqz possit cibū n̄i transact̄e q̄az boz̄is r c.

Consilium. 19.

p *Ir'lis facta et' incitōe. B. betōce nute edere terre
st'ris añ. pōe i' vio al. ⁊ quōq' v'f'az ad f'it'az p. pōsea
colla ⁊ i. viij. ⁊ b'ictē decoctiōis pōe. ⁊ i. viridis pris
⁊ buliat p'az. pōsea colla ⁊ pone int' vitru' p'z
nēdo intra oculū. ⁊ tē. B. alces epatici ablu'ti in aqua infusio
nis dragant. ⁊ illij. oium mirabolanoꝝ mafficis abint'bij reu
barbari roza. viol. f'ene agarici cuscute añ. ⁊. xv. interioꝝ co
loquintide. ⁊. 5. p'fice cū melle bulitū cū succo feniculi ⁊ abint'
thij ⁊ collato dispumato p' sumendo p' os.*

De debilitate ⁊ obscuratōe visus ptingentē ex subtili pāno
i tunicis exteriorib⁹ oculi generato. Cōsiliū. 20.

¶ In casu debilitati et obscuratiōis rīfūs ptingētis ex
subtili pāno i tunicis extēriorib⁹ oculi generato ex
mā ad opm oculi de fluxu mēbro p debilitatē pa
rato recipe influxū supfluitatū ab alijs mēbris po
tissimū ex cerebro ppter nocuitatē atq̃ sensibilē i eodē mēbro
ppter v arolā i clacitate cūis ppter que multo tpe fuit fe
lio in opatiōe vīfua e iufc oculi i tpe fca curatōe reddita sit
pfecta opatiō. Ij postea pbabit ex malicia regis r oīter mul
tiplicat i toto r picipue in capite supfluitatib⁹ r pcedite debi
litate oculi ex cāis supfluctatib⁹ r in resistēdo cāis iprimētib⁹
r in expellēdo supfluitates tales mēib⁹ expulſe qdā tē p pau
latinā gēstione ibi gēnite tādē sunt infpistate ad nām pan
culi gbus cāis nūi occurrat facile trāſiret ad catarractz.
¶ Ippo curatōe igit vno diē. pzo pñer vniuersalē regimē i
regimine reſcūtabili nobis occurrēt. 2.º pncipalr ad medi
cinalia deuēdiūm erit.

Circa regimē igit l aere ritet ois excessus i q̄litatibꝫ p̄mis.
s. in caliditate f̄titate. vñ ois intensa caliditas. s. solis i s̄iebzꝫ ca
nicularibꝫ. et statio apud ignē vel in fluffa. aut nimia capiti co
optura semp est nociua. Diflatio et caliditōz tñ s i aromatica sint
nocet. qm̄ quelz talis caliditas cerebz calefaēctis tñ oculos fac
iet euaporatōz. ad dicta mēbra q vapores sunt ca nōcūmē
tī pp̄ p̄ueriōem eoz ad mām t mixtionē eoz cū spiritibꝫ r̄isi
uis spiritū et visibīle resolūdo. Intensa quoqz frigiditas sp̄it
tū inprofūdo t humidū oculi īspissādo et potissimā ca bñ?
nōcūmēt. Ergo cauendū ab aere ferotino dīscōopto. t maxie
sub radis luno. Et sic et caudū et a vēto meridionali t a boz
reali. t maxie cu sequit meridionalē. qm̄ australis capita re
plet t borealis pollea t sp̄ingit t ad oculos fluere facit. Mer
ergo ad sicū declinet t ad temperamētū i caliditate: quod qūo
fieri debeat sat ē notū salte p̄ suffūmīgū exicatiū tēperate ca
lidū factūz in camera. t hec de aere. **C**irca eiōis t retētō
nē sumarie dicat q̄ pcitas t abstinētia i casu magis iuuat quā
repletio iū vētris lenitio i casu et casu necessaria. Ad cōco
dit Vpo. vi. p̄tula affozinoz. In oculis p̄ntet a diarria. i. a
fluxu humozali accipi bonū: hoc ē habere vētris fluxibilitatez
i omni egritudine oculoꝝ malū p̄uenit diuertēdo mās ad oppm̄.
Et ita i casu nō p̄uenit vētris molities. Non fiat tñ sup̄flua
eūo. qm̄ minorat p̄inde mēsurā sp̄itūꝝ quoz maxia q̄ritas
necessaria ē p̄ opatiōē visūa. Cōse somno t vigilia breuiter
dicat q̄ l vigilare multū oculos debilitat n̄b̄lismū? somnus
sup̄flū? et nocet si sup̄ra repleōem stomaci t intestinoꝝ fiat. Su
igif lūmō? septē horaz in nocte ad plus. Et de die nullo? doz.

mial. nisi necessitas fuerit. qñ. f. ppter aliquā necessariā ptingē
 tiā in nocte sufficiēt nō dormisset. i quo cāu dormire in mane
 meli⁹ ē. et si nō post pñdū p duas horas. et tūc dormiat in ca
 mera clausa sine lumie qñ accubēdo capite elevato. et extre
 mis decenter cooptis et p vnā vel duas horas ad plus. **C**Be
 exerci⁹ et qe sit reglā q exerci⁹ cōi totū pedes factum i cāu
 pluri⁹ inuat diuertē mās ad inferiora. **M**ō sit tñ laboriosum
 ita vt nō pluri⁹ resoluat. **M**ō ē fiat supza replōnez stomaci.
 sz etiāto stomacho magis aū horā pñdij p horā cū dimidia vel
 circit. **I**dē dico aū cenā si fieri pōt q si fieri nō possit saltez lo
 co eius aū cibū p parz fiant fricatōes pedib⁹. **L**otiones ēt fre
 quētes et pedū et mānuz aliqñliter vices supplet in cāu nfo. **F**ri
 catio ēt et pectina⁹ expulsiō supfluitatib⁹ cōibus pus. vt iquit
Aristo. in eplā ad Alexandrū i hoc cāu pluri⁹ pficit. **E**xerci⁹
 quoqz oculoꝝ et ispicere loca spaciōsa et amēa et viridia ē val
 de pueniēs. **E**ludere et colorē viridē vel ad nigz declinātez. lit
 teras ēt bñ formatas mediocres nō minutas ē pueniēs. **E**x
 opposito ispectio coloris albi et rubei et rez difficili⁹ et subtili⁹
 i ppoē vt siqz minutaz admodū nocet. **E**x oppo⁹ sumus aer
 caliginosus et puluerulētus marie nocet. **C**irca passiones
 giales dicat qd ira furor et tracōdia et relique passiones aia/
 les excessiue facite lz inuēt exccādo tñ nocēt debilitāz et tutez
 mēbz. **A**udiū aū moderatū valde inuat dico moderatū qm
 habūdans ritus p qzto lacrias pducit nocet si exuberātes
 fiant qm paucitas lacriaz aliquo⁹ inuat mōdificādo materias
 ipoz oculoꝝ. **C**irca cibū et potū. **P**ria regula. **I**n ordie ci
 barioꝝ obseruet ordo vt lubrica et molia pponant sipticis. ni
 si iter ea sit mag⁹ diuersitas qm si eēt multa diuersitas i lubrici
 tate et sipticitate illa lubrica nō imediate pponi deberēt. sed p
 tps vt p qrtū vnius horz vel circiter. qm si eēt brodiū pigue et
 lac vel puma bñ matura et huiusmōi cū talia sumunt nō dz i
 mediate suscipi cibos. sz p tēpus post vt dictū ē. **S**cda reglā.
In qzitate cibi sit pccitas in cibo vt supra dictū ē. vñ nunqz co
 medat vqz ad saturitatē sātē mediocri et cōi appetitū. **T**er
 tia circa qzitate cibarioꝝ. **E**tent oia cibaria q digestiua retar
 dant et difficulter digerunt qñta sunt cibaria cruda vt fructus
 et isalatucia marie ex lactuicis qēt sua ppietate vñz minuit
 et debilitat vt cōiter tradūt auctozes. **E**lctūz et agrestia rancia
 quoqz et limones et qeunqz sunt nōbilibz frigiditaz sunt vitāda.
 nisi tpe maximi caumati. qz tūc ipoz vsus i modica quantitate
 nō nocet. **E**tent et cibaria grossa et melācolica fumos tur/
 bulētos generant. et sic carnes bouine ceruine et grossoz aia/
 liū sunt vitāde. **E**lctosa et sunt nociua. vt carnes pingues car
 nes musculose et carnes porcoꝝ. **A**ues et aqñce vitāde sunt.
Aitāda sunt et oia vaporātia. vt cepe porri sinapis alea. vi/
 na potē⁹ vna grossa dulcia spēs acute piper cinamo⁹ et bu/
 iusmōi. vñ si aliqñ sunt necessariē spēs magis valēt gai. et ma
 cis cū modico coriandroz. **H**is igit itellectū tāqz nōd a gbus ē
 abstīnēdū scim⁹ ppter gbus ē vñdū nec oz bñ multa narraf.
Sz breuifit panis elect⁹ debite coct⁹ vñ duoz vlt triū diez.
Carnes laudabiles sunt vt carnes galinaz perdicū turturis
 edī caprioli amialis agni et carnes auiū montanaz. **P**isces et
 i modica qñtitate debēt sumi. **E**ligibiliores tñ sunt squamosi
 nō nimis magni nec nimis pui mobiles dñt carnis. **V**inum sit
 subtile mediocre et vigore. **E**t si aliquat ad sipticū declinet erit
 puenientius. **A**liquat tñ misceat cū aqua cocta decoctionis
 suchari plus et minus fm pñuetudinē et tēporis qzitate. **I**nter
 cetera circa regimē i cibo et potu laudo post cibū et potuz vlti
 mū sumat parz dyacitonie sine spēb⁹ vel aliq⁹ coriādra: non
 tñ in multa qzitate: qm ipoz nimius vsus obtenebrat sensus
 vt volūt auctozes. **E**t bec sufficiāt qzti ad regimē dietē.
Circa medicinalia occurrūt tres pñcipales itēdōes. **P**ria
 ē supposita etiōne cōi vt in cāu factuz ē etiō. pñzia respiciens
 mās pñzia qz indies multiplicaret nisi etiāref. **S**cdo intentio
 ē diuersio mās ad oppositū et repulsiō et pñuetis. **T**ertia itē
 tio erit cū medicinis localib⁹ ad abstergeñdū et subtiliādū dictā
 tellā vel maculam curz oculoꝝ medicinis appropriatis cō
 fortantibus etiā virtutem vsuam.
Circa pñmū expedieñdū lz pillule ordinate sunt i cāu pueniē
 tes: qz tñ ē necessari⁹ freqns satis vsus mōdificātiū exīte in/
 fir⁹ in ecate tenera laudant pñca debilius soluetia et min⁹ vir
 tutē ledēt: qm in pillulis lucis itrat satis fortia soluetia. **L**au
 dant igit in cāu singulariter mirabol⁹: qditi si sumant vnus vel
 duo singula ebdomoda in mane. **P**ōt ēt fieri descriptio pillu
 laz satis leuū qz sient vt. j. **R**. aloes epati ablutī i aqua infu

siois dragagail. j. iij. s. oīuz mirabo. masticis absintbij reubar
 bari rox. viola. sene agarici cuscute. añ. g. xv. iterioꝝ cologn
 tide. j. s. pñce cū melle bulito cū succo feni. et absintbij colla/
 to et dispūato. **E**t referuet p vsu: sumēdo vnā vel duas in sero
 cū iur dormitū p duas horas pñenā. **E**t leuiores sūt pillule
 qñ facit **A**desue i ca⁹ d sōda q vocant pillule d masticē q sunt
 et securiores. **S**z si in dictis pillulis loco turbit ingrediētis po
 neref tantūde agarici eēt in cāu magis pueniēs. **E**lctē et pil
 lule afayeret: et sunt et leuiores. **E**t pillule elefantie. **S**i et in
 gula ebdomada sumat colear vnū trisere mioris p tres ho/
 ras añ cibū ad itā intētiōē vñ et sic sit cōpleta pñma intentio.
Scda intentio pficit cū diuertētib⁹ ad o⁹. **E**t singula ebdo/
 mada facto cliseri cōi cū modico yere simplicis et decoctioni
 bus rerū oculariuz vt betonice et feni. et huiusmōi. **I**āt frica/
 tiones ad crura et vōtofatōes sicce et lotōes cū decoctōe rez
 oculariū vt feniculi rute maiorane et betonice et huiusmōi. **E**t
 qñ itā nō sufficiūt expedit deuenire ad ruptoria post aures qd
 fiat fm⁹ formā vt infra. **R**. cantaridū abscessis capiti⁹ et allis in
 fusaz in aceto fortissimū p diē naturalē numero. vi. fermēt. j.
C. euz melle anacardino qd sufficit fiat pasta: ponat in forma
 serini sup vacuitatib⁹ post aures: et supliget: et teneant vlcera
 apta p tps supponen⁹ sicut et mel mallaafatas. **E**t si nō suffice/
 rit istud diuersiū oportebit deuenire ad ponēdū sectanū i cor
 dū i collo posteri⁹ vt fieri solet. nā istud ē efficācissimū cura.
Succedit postremo alia intentio eiusdē pñcipalis intētiōis
 q ē repulsiō. **E**t itā pñlef accipiēdo lanā succidā et pburendo
 et ex cinere illi⁹ dispūato cū albumine oui qd sufficit fiat mixtu
 ra et extēdat sup pecia et supponat allis oculoꝝ saltez nocte.
Ad eādē itentōēz valeat si sumat d thure et spica puluerizatis
 et cū albumie oui scā mixtura extēdat vt supra. **I**n virtute
 boꝝ pñibet fluxus mās ad oculū. **C**currūt postremo alia
 intentio q ē cū pñcularib⁹ medicinis attēdē ad abstergeñdū mās
 ispillate et ad pfortatōēz oculi. sp cōmemorādo vnū canonē
 q añqz absterliua rēxica⁹ offerat reglā dz pcedē hūctatio
 ad habilitādū mās ad dissolutōē et resolutōē. vñdē pus fiat
 stussa vel receptio vaporosa ad oculū cū aq tepida decoctio
 nis vt. j. **R**. floz altee et maluaꝝ añ. j. ii. camomille. j. i. fenū/
 greci. j. s. paleaz auene incipaz. **A**l. s. bulliāt leuib⁹ bullitōi
 b⁹ trib⁹ vel qñtor i aq fontis et ex ea tepida fiat effusio ca
 pite coopto cū pāno lineo. **S**i et ifundat pecia linea dupla in
 dicta decoctōe et tepida supponat oculo innabit quo sic facto
 bis stomacho vacuo possunt accedere ad medicinas. **E**t pñio ad
 leuiores et mitiores. deinde ad fortiores accedendo. **I**āt igit
 p colliriuz **A**lexadrū vt. j. **R**. suci feniculi depurati decocti et
 collati ptem. i. mel collati. fellis agni. añ. p. s. misce. **E**l fiat
 aliud. **R**. suci feni et rute depuratoꝝ vt. s. añ. j. i. s. mell colla
 ti. j. i. sit bulliāt i vase eneo duab⁹ vel trib⁹ bullitōib⁹ postea euz
 eis dissoluant tria folia auri et referuet p vsu. **P**ostea ad for
 tiōza deuenire possunt. **E**t i hoc valet si insuffles puluis subti
 lissime trit⁹ et cribellat⁹ itra oculū fact⁹ vt. j. qz et substantia pul
 ueris i casu inuat. **R**. suchari cādij suchari taberzet. añ. j. i.
 j. s. i. misce et fiat puluis. **E**t fortior eo erit puluis vt. j. **R**. pu
 nicis subtilissime puluerizati. j. i. suchari cādij. j. s. misce. et si cū
 eis addat modicum balsami q mirabilem in casu habet pro/
 prietatem factis trociscis cum eis et postea exiccatis erit mi/
 rabilis inuament. **A**liqui componunt fortiozem medicinaz vt
 infra. **R**. ceruse lote ptes. ii. floz eris. par. i. terrantur con/
 tritōe vltima et ponant in vase eneo polito cū vino albo et suc
 co rute et succo celidonie depurati et dimittat sic p diez nālem.
 deinde collent et collatura ponat i vase vitreo et dissilet ex ea
 in oculū mane et sero ponent⁹ duas vel tres guttas itra oclm
Aliud fortius ordinat **B**ulielm⁹ placētū vt. j. **R**. floz eris.
 j. i. tueie pparate. j. ii. vitrioli viridiz de eo s quo fit encaustiz.
 j. i. spume maris. j. i. s. celidonie rute ros. rui. acori. añ. j. xij. ista
 vlt⁹ celidonia ruta ros. et acoris pistent et bulliāt i libi. i. vini al
 bi nō dulcis tādiu q medicinas sit psumpta. postea collef et i
 collatura mittat puluis aliaz rez et sicut i vmbra et post exic
 catōem terrant itez sup marmore et iterato misceant cū dicta
 decoctōe. postea siccant et terrant et sic fiat qter. in fine opte
 terratur sicut alcobol et cribellent. postea ponat parz eius in
 tra oculū. **F**ortiores multo medicinas plures repere possimus
 ab auctorib⁹ hincinde positas et a **A**desue pñcipue. **S**z ego nō
 trascēderē ad fortiores pp tiores ericatiōis humoꝝ nālū ocl
 li et tunicaz eius. **I**mmo de ordinatū mibi magis placent leuio
 res qm cū bono regimie et cū alijs medicinalibus supascripfi

nō ambigo futurā salutē ipsius oculi. Unū tñ volo pmemora
re q̄ ē maxie obseruati t̄ ē descriptio vni? pulueris i forma pi
pate quo supaspgant cibaria sua qm̄ eo mediātē nutrimentum
venies ad oculū. phibet generatōem t̄ inspissatōem ill? telle.
imo facit ad dissolutōem iā facte cui? descriptio talis ē. R. eu
fragie. Al. S. maiorane acori. añ. 3. ij. spice. 3. S. cinamomi. el
lecti sene. añ. 3. ij. S. anisi carui pipis longi. gar. galāge mirabo
lis. kebuloz añ. 3. ij. S. croci. S. i. terran? t̄ cribellent? cū tāta
quantitate zuccari albi fiat puluis pro piperata. Et hijs ad
presens sum contentus.

C Pro magnifico dño Sillano de nigris p pfortanda t̄ rigo
randa virtute visua. Consilium. .21.

Ro pfortanda t̄ vigorāda virtute visua vt in opatio
ne sua possit exire pueniēt. s. in pprehēdēdo me/
diocritā visibilia t̄ mediocritā distātia t̄ minutissima
in ppinqua distātia t̄ grossa t̄ magna de longiquo
t̄ hec oia clare t̄ distincte vt virtuti visue puenit. duo faciā. p
mo qdā circa regimē obseruandū in diēta ponā 2^a ad medicā
nalia magis accedam.

C Pro igit i aere vitef ois excessus in q̄litate? p̄mis. s. in ca
litate t̄ frigiditate. vñ ois itēla caliditas. s. solis i dieb? cani
cularib?. Et statio apud ignē vel in supba. aut nimia capiti co
optura semp est nociua. Elphatio ē calidoz t̄ si aromatica
sunt nocet. qm̄ q̄libet talis calitas cerebry calefaciēs. t̄ oculos
facit euaporatiōem ad dicta mēbra q̄ vapores sunt cā nocu
mēti pp multitudine eoz cū spiritibus visui ipm̄ ē visibiles resol
uēdo. Intensa quoqz frigiditas spm̄ igrossando t̄ hūidū ocu
li inspissando ē potissima cā debilitat. visus. Est ergo cauēduz
ab aere serotino discoopto t̄ maxie sub radijs lune. Et sic ē
cauēduz ē a vento meridionali t̄ a boreali. t̄ maxie cū sequi
tur meridionale qm̄ australis capita replet t̄ borealis postea
pstringit t̄ ad oculos fluere facit. Et igit ad sicū declinet t̄
ad t̄pamētū in caliditate. qd̄ quō fieri deat satis ē notū. saltez
p suisuūgū exicatiū t̄pate calidū factū i camera. t̄ hec d̄ aer.

C Circa cūatōem t̄ retentiōē sumarie dicat q̄ p̄citas t̄ absti
nētia i cāu magis inuati q̄z replō. Immo vētris lenitio i casu
ē maxime necessaria. Idcirco dicit p̄po. vi. p̄cūla affozismozū
In oculū patētū a diaria. i. a fluxu humozali accipi bonuz. hoc
ē habere vētris fluxibilitatē in oī egitudine oculoꝝ materiali
puenit diuertē? mās ad oppo^m. Et ita in cāu nō cōuenit ven
tris molities. Ad fiat tñ supflua eūatio qm̄ minozat perinde
mēfura spiritūū quoz maxia quātitas necessaria ē p opatiōē
visua. Idcirco multus vsus slobothomie t̄ scarificationuz vt
oēs tardū pluri^m addit ad debilitatē visus. Abi tñ eēt longa
p̄suetudo ad slobothomiā fiedā. restrictio p̄sue te slobothomie
nocet. vt voluit Sal. in li^o d̄ p̄ferentibus t̄ nocētib? oculis. fiat
igit remissio gradata. t̄ nō subita p̄suetudinis si fuerit. **C** De
somnia t̄ vigi? breuiter dicat q̄z rigilla multū oculos maxie
debilitet resoluē? n̄b̄lominus somnus supflus ē nocet ma
xie si supra repletōez s̄lō ac t̄ intensioz fiat. Sit igit somnus
vij. hozaz in nocte ad plus. Et de die nullo mō dormiat nisi. s.
necessitas fuerit qm̄. s. pp aliqz necessitatē p̄tingentiā in nocte
sufficiēt nō dormisset. quo cāu dormire in mane meli^o est. t̄ si
nō ante p̄adiū p duas hozas post. t̄ tūc dormiat in camera
clausa sine lumine q̄li accubendo capite. t̄ extremis decēter
cooptis t̄ p vnam vel duas hozas ad plus. **C** De exerci^o t̄
quiete sit regula q̄ exercitiū cōe totū pedes factū in casu plu
rimū inuati diuertēdo mās ad inferiōra non sit tñ laboriosum.
Ita vt nō plurimū resoluat. Ad ē fiat supra repletōez s̄lō/
maci s̄z eūatio stomacho magis añ hozā p̄adij p hozā cū dimi
dia vel circiter. Idē dico añ cenā si fieri pōt s̄z qm̄ dominatio
sua pp necessarias occupatiōes in p̄llo forte hoc efficere nō
pōt. saltē loco ei? añ cibū p pap siat fricatiōes. t̄ pedib? lotio
nes ē frequētes t̄ pedū t̄ manūū aliquatē vices supplem̄ in
casu n̄o. fricatio ē capitis t̄ pectina? expulsi supfluitatib?
cōib? ante q̄z ex domo recedat plurimū p̄ficiat. Exercitiū quo
qz oculoꝝ vt inspicere loca spaciōsa t̄ amena vt viridia supra
aliud ē multū pueniēs videre ē colorē viridē vel ad nigrū de
clinate lras ē bñ formatas mediocres nō minutas ē pueniēs
ex opposito inspec^o coloris al. t̄ rube. t̄ rez dissimiliū t̄ subtili
liū i p̄plexiōē vt lras minutaz admodū nocet. Tenere etiam
oculos aptos insusos in aq̄ clara in casu n̄o multū p̄dest. ad
p̄seruatōez. Ex opposito fumus t̄ aer caliginosus puluerulē

tus maxie nocet. **C** Circa passiōes aiales dicat qd̄ ira furoz
t̄ iracōdia maxie nocet. Supflua ē tristi^a t̄ furiositas viten^o.
gaudiū autē moderatū valde inuati dico moderatū qm̄ habun
dās rūsus p q̄zto lacrimas pducit nocet. De anero vō vt coitu
supflus maxie nocet d̄bilitatōem maxie facit? ē sup repletōez
p hoc q̄ euaporare facit. Si tñ fiat ex intervallo tñ p̄cipue in
p̄suetis t̄ post. vi. vel. vij. hozas ab assupto cibo incitātē nā t̄
ita fiat q̄ corpus inde meli^o dormiat t̄ leuius reddat cōuenit
C Circa cibū t̄ potū sit p̄ia regula. In ordine cibariōz ob/
seruet ordo vt lubrica t̄ mollia p̄ponantur siptici. nisi inter ea
sit magna diuersitas. qm̄ si esset multa diuersitas in lubricitate
t̄ sipticitate illa lubrica nō imediate p̄poni deberēt. sed p t̄ps
vt p q̄rtū vñus hore vel circiter. vt si eēt brodiū pingue vt lac
vel p̄una bñ matura t̄ butulmodi. qm̄ cū talia sumunt nō d̄z
imediate suscipi cibis. s̄z p t̄pū post vt dictū ē. Scda regla
i quātitate cibi. Sit p̄citas i cibo. vt supra dictū ē. vñ nūqz co
medat vsqz ad saturitatē s̄tate mediocri t̄ cōi appetitū. Terc
tia regla circa q̄litate cibariōz. Etentur oia cibaria que dige
stūā retardāt t̄ difficiliter digerūt. q̄lia sunt cibaria cruda vt
fructus t̄ ifaluticia maxie ex lactucis. q̄ ē sua p̄prietate vi
suz minuit t̄ debilitat. vt cōit tradūt auctozes. Acetū t̄ agre
sta. rancia quoqz t̄ linones t̄ quecūqz sunt nobilis frigiditatē
sunt vitāda. nisi t̄pe maximi caumatiz. q̄ tūc ipsoꝝ vsus in mo
dica quantitate nō nocet. Etent et cibaria grossa t̄ multa
fumos turbulētos generātia. Et sic carnes bouine ceruine t̄
grossoz aializ sunt vitāde. Aliscofa ē sunt nociua vt carnes
pingues carnes musculose carnes porcoꝝ. anes ē aq̄ue vi
tāde sunt. Vitāda ē sunt oia vaporatūa vt cepe porci alea sina
pis. China potētia vina grossa dulcia spēs acute pip cinamo^m
t̄ butulmōi. vnde si aliqui sunt necessarie spēs magis valent
gariofili t̄ macis cū modico coziandoz. Iis igit intellectū tā
quā nō a q̄bus ē abstinentiū. scies p̄ster q̄bus est retendū. nec
oz hic multa numerare. Sz beuēt sit panis elect? debite co
ctus vñ? duoz v̄ trū diez. Carnes laudabiles sunt vt carnes
galinaz p̄dicti turtures edi capoli anales agni t̄ carnes auiū
montanaz. Pisces ē in modica quātitate debēt sumi. Electio
res tñ sunt squamosi nō nimis magni nec nimis pui mobiles
duf carnis. Unū sit subtile mediocre i vigore t̄ si aliquatē ad
sipticiū declinet erit pueniēs. Aliquatē tñ misceat cū aqua co
cta decoctōes zuccari plus t̄ minus fm̄ p̄suetudinē t̄ t̄pis q̄li
tatē. Inter cetera circa regimē in cibo t̄ potu laudo post cibū
t̄ potū vñ^m sumat pap de dyacitoniten sine spēsbus vel aliq̄
coziandra. nō tñ in multa quātitate qm̄ ipoz nimi? vsus obte
nebrat sensus vt volunt auctozes. Et h̄ sufficiant q̄stum ad
regimen diēte.

C Circa medicinalia d̄missis vñbus d̄ purgatiōib? sciendis t̄
slobothomijs. in tempozib? veris t̄ autūm qm̄ illas variatōez
fm̄ variatē circūstātiāz q̄ p̄ tūc cōiungunt q̄ p̄ditiōes pue
niētis a p̄sū medico p̄cipi p̄nt tñ qdā medicinalia i cāu p̄fe
rētia p̄icularia ad quōtidiāniū fere vsū adducāt. t̄ ex pte
medicinaz interius sumēdaz ozgana visua depurātūz. q̄z ex
pte medicinaz ē p̄fortatiū iteri? t̄ exteri? applicādoz. Lan
do igit singula ebdomoda sumi tres pillulas d̄ ifrascipū. R.
pillulaz alseyeret. S. ij. pillulaz lucis t̄ elefangūaz. añ. S. i.
cū succo feniculi forment pillule que sumātur coꝝpe excitato a
prio somno p. v. vel. vi. hozas a cena. Ad banc itētiōez valet
si semel i ebdomoda sumat colear vñū trisere minoris p. iij.
hozas ante cibum. Valet etiam si sumātur mirabolani conditi
duo pro vice eadem hozā vt supra loco illius electuarij. Ad
confortationem autem fiat puluis supasgendus fercul. vt. j.
R. radicum spargozum acori maiorane. añ. par. S. eufragie
par. ij. zuchari ad pondus omnium misce. Si etiam sumatur
de hoc colear vñū in mane cū modica aq̄ feniculi erit pue
niēs. Ad eāde ē itentione pōt fieri puluis magis delicat? vt
j. R. acori maiorane. añ. 3. ij. cinamomi electi. 3. ij. aneli gario
folor añ. 3. i. S. zuchari al. 3. ij. misce. fiat puluis refuetur p vsu
vt supra. **C** Circa loca? extrinsec? laudo maxie hyeme infusa
tiōez ad fēculi itra oculos nā vt testat. d. Alui. mirabilr inuat
vt fiat colliriū vt. j. R. succi feniculi t̄ rute añ. 3. i. S. mell? collati.
3. i. si bulliāt i capia enea duab? aut trib? bulliōib? postea cū
eis d̄soluāt solia tria auriet refuet p vsu iponēdo duas gut
tas i mane i quolibz oculoꝝ. Illud ē excellēt? colliriū in cāu
n̄o est si fiat vt. j. R. celidōie serpiū scarleti siue centrigali en
fragie rute rosaz berbene herbe albe añ. dissilient in elambi
co: t̄ aqua exiā extens ponat i ampula optime opturata t̄ ex
ponatur

ponat soli p. xxx. dies. deinde cū illa aqua lauent oculi bis in ebdecada. postea multiplicare remedia s3 illa in pñti sufficiant qm̄ si illa breuia sint tñ in cā sunt electa rē.

C De debilitate visus.

Consilium. .22.

Aluis pro ponendo intra oculos i debilitate visus
p cū mā cataracta r qñ cataracta p vno fene. 75.
ānoꝝ r qualuū s3 pus sumpsit pillulas postea fecit
ruptioñ post aures r vtebat clisterijs r pipata q
oia p ordinē habent in quodā pñlio pcedēte de patēte pplete
catarracta in vno oculo cū cataracta nō pfirmata in alio oculo
ad illū locū recurre. Et post illa vtebat puluere. vt. j. h. tutie
ppate ani. seni. zuccari cādi. añ. 3. s. 33. d. s. croci. g. v. misce
fiat puluis p ponēdo intra oculos.

Cordinant magister Jobānes mathe^o pillulas vt. j. ad si
gnū sat firmū opillās r phibens visioñ r secuta ē salus inte
gra per vsū dictaz pillulaz r colirij p sex mēses pñuādo sin
gulis octo vel decē dieb^o sumen^o tres pillulas post cenā. r po
nēdo in oculo de colirio vt infra. omni die descriptio. pillulaz.
h. aloes epatici oblati in aq̄ infusionis dragagāñ. 3. iij. s. oñz
mirabolanoꝝ masticis ab sinthij reubarbari ros. viol. scene aga
rici cuscute. añ. g. xv. iterioꝝ colloquidē. 3. s. pñce cuz melle
bulito cū succo feniculi r absinthij. r collato dispiato r refer
uef. p vsū. Descriptio colirij. h. betonice rute edre terrestis.
añ. pone. in vino albo r coque vsqz ad tertiā ptem postea col
la r posca in. 3. vij. pñcte decoctōis pone. 3. i. viridis ceris r
buliat par postea colla r pone intus vitrum.

Cpro Magnifico. d. cicho de calabria r c. cui varia appa
rebāt añ oculos. tantū in lumine candelē. r nō in die. Et erat
in. c. de imaginibus.

Consilium. .23.

Aluis iste ē apparī quozūdā diuersoꝝ coloꝝ ante
c oculos ad formā r figurā pñentē declinātū. Et h
apparitio fit tñ in lumine candelē r nō i lumine diei.

Est et talis apparitio pñua s3 diuersa. qm̄ aliquo
tēs magis apparet aliqñ min^o. r ē antiq̄ta p añi r vlt^o. lūuic
et dispōi pñuigif q multoies in nocte occurrūt qdaz diuerse
cogitāōes vel imagināōes somnuz plerūqz impediētes.

Coniungit et aliud accēs. s. qd tpe dormitiōis multiplicat cir
ca oculos qdaz humiditas visiois palpebris adherēs r c. Et
ē et cū h. debilitas digestiue stomaci cā doloris. interdū in eo.

Ciste casus vt intelligēt recte r subitū ptemplāt patei pñ.
pprie qñtū ad primā ptem circa quā fit pñcipalis pñderatio
cū sit alijs ambigua magis ē sub rubrica capituli de imagina
tōibus collocanda qm̄ vt dixit dñs 2l. tertiā tertiū tractatū 4°
in pñcipio capituli d imaginatōib^o. Imaginatōes sūt colores
supple vel corpa colorata q sentiunt coram visu ac si ipsi sint
mixti in aere. Et cā i eis ē statio rei nō pñie iter glatiāle r iter
ea q vident. s. obiecta extrinseca vt i. cāu nfo. pprie pñgūt qñ
vident illi colores diuersi mediū iter dictū glatiāle qui ē humor
qdaz r pars pñcipalis vel ipius oculi q ē organū potētie vi
sue vel tanqz subiectū i quo subiectiue sūdat visio vlt^o alios
salte est tanqz in finem necessariū ad formādū debitā visioē in
cruciatōe neruoꝝ obticoꝝ. Bictū tñ colores q vident n̄ sūt ali
qd vel aliq̄ ex oculū i aere extrinseca s3 tñ sunt in ipso loco vel
oculis binōi colores iuxta sūlas cōem doctoꝝ. vel se tenēt ex
pte tunicaꝝ ipsius oculi r maxie cornee pp. s. aliq̄ vestigium
oculitū r minutū qd i eadem tunica remāserat ex variola vel
alijs pñerib^o. Et istā cāz nō arbitroz ēē cāz hui^o nocumētū qm̄
tal apitio fere semp ēēt inuormis r i qñtitate r i his reliquis
circōstātijs. Idē i cāu nfo n̄ repit. Aut fo pñgē pt ex aliq̄ hui
ditate ad albugineū hūoꝝ trāseūte. vñ n̄ extēte illa hūiditate
dyasana. r clara sicut ē albuginēs reddet ipz albugineū fm̄
aliqz partem nō simplicē oia fanuz. sicut sibi pñenit ad hoc vt
sit mediū transit^o spēsū visibiliū ad cristalo idē de qua supra
dicebat. r sic fm̄ aliq̄ualē obscuritatē r opacitatē illius pris
albuginei r varietatē dicte opacitatē apparebūt varie ima
ginatōes fm̄ qd illa ps albuginei erit vario mō colorata r di
uersa r varia admisiōne dicte humiditāt cū dicta pte albugi
nei. Et ex omni malit^o pplexionis pñt vario mō colorari fm̄ q
pñetas r colorificatio determinatū modū pñonis r pñistiō
nis sequitur vt apud philoppos h3 videri. pñōt ē pñgere
talīs apparitio r imaginatio ex gbulitaz vaporibz nō sum.

placiter pñis r in oculo a pñijs hūitātibus elenā. vlt^o ab i
feriorib^o mēbris cōicāñ maxie a stomacho. Et has vltimas du
as cās credo ēē pñcipas i cāu nfo pñdētes maxie a mala cō
plexiōe hūida malī r cerebri r ipoz oculoꝝ pñicta aliq̄ cali
ditate oculoꝝ sine naturali sine accidentali causata potissimū ex
longa vigi^o r exercitio laborioso oculoꝝ lūteras scriben^o r le
gen^o. Et ad hoc suadēdū facit illa pinguis r rictuosa hūidi
tas que circa oculos tpe somni multiplicat. facit et reliq̄ ac
cidētia ex vñis pñrebeñ r relis ad q oia si discurrere vellē
i longū nimis qñret sermo noster. Cpro spālioni tñ intelligē
tla huius accidētis. s. qd nō appareant hūisnōi visioēs nisi
ad lumē candelē r nō in lumine diei. est scilēndū hoc iō pñenit
posse. ppter id. s. qd dicta ps albuginei vlt^o humiditāt ad albu
gineū fluēt. vel dicti vapores de qbus dictū ē nō sunt simplr
corpora dyasana r trāspareñtia sicut est humor albugine^o de
bito mō dispositus q in remisso ēt lumie pñis ē r trāspareñs
neqz i dispōne. ppzia pmanēs pñt se obijcere vt i obiectū stu
tis visioē. dicta tñ cor^o sunt talē disposita. qd r si ab itēso lumi
ne vt diei sint aliquā perula r aliquo mō trāspareñtia. Ita vt
lumine diei n̄ pñt obici p obiectis visiois stutū visioē tñ i remis
so lumie ut i lumie cādele dicta corpa minus putā r trāspare
tia pmanebūt r sic aliqua h3 obscura r oppaca r p tāto pote
rūt a sensu visiois i dicto remisso lumie videri r bñ in lumine diei
pñbēdi nō poterāt vt p3 hñ pñderati r intelligēti s3 tñ qñtita
tē r figurā dictoꝝ humorū uapoz r coloris ipoz varietatē
dicte imagines i qñtitate colore r figura pñbendē. Stante
igif vñis pñormitate figure i dictis hūoꝝ uapozib^o r p
manētia in situ in pñib^o eozndē fiat pceptio lūis figure r imagi
nis ut in cāu nfo vridis r c. Et ex hoc pñt p3 q talis cāus ima
ginis corā oculis appellari debēt pñdētes pñcipalē ab altera
tōe aliq̄lī scā i albugineo i certa pte ei^o r a uapozib^o in oculo
eleuatis r a stomacho qd manifestant qz ex nocumēto stomachi
hoc accidēs manifeste intēdit. Et sic p3 q nō debet reduci ad
vertiginē n̄ scotomiā. Cū vertigo dicat ēē pa^o intrinseca cere
bro ex quo ē corrup^o imaginative stutis cuz qua. s. apparet ut
habēt ipsaz res super ipsuz voluāt r c. Cui pñuigif plerūqz
tenebrositas oculoꝝ in actu pñssimē que est scotomia. Nec est
scotomia proprie apparitio muscay q sit pa^o pñcipal^o ipsius
oculi nisi pro quāto cōcomitant ad ipsaz vñgine. Sed pñt
dici qz quedam tenebra oculoꝝ que vertigini cōiungitur vnde
ifodorus quarto ethy. vij. c. Scotomia ab accidenti nomen
sumpsit quam repentinās tenebras ingerat oculus cum ver
tiginē r c. Ex hñs p3 q talis pa^o nō ē sic timorosa quod sit si
gnū pñssicū epilepsie vel approprie sicut de vertiginē dicit
doc. Beterior autē dñpñ^o supra quā posset p hāc passiōē si
gnificari ē descēsus aque vel cataractē. s3 qm̄ ē antiquata r
transiit terminū. vñ. mensuz iā ē hñ illo piculo qm̄ vt dñc text^o
hñc. loco pprio i fine capituli. Et qñ pñuaf sanitas oculi r i
columnitas eius q h3 imagines. vñ. mensibus ē 2° plur^o i se
curitate. Et addit. Et imaginatōes que sunt antedētes aquaz
nō cessant gradari i pñurbatōe visus vsqz quo descēdit cū eis
a q subito r c. Et raro pñtransit. vñ. mēses h^o de prima pte cāus.
Causa secūde pñis sumit potissimē ex varia diuersoꝝ ima
ginatōe r cogitatōe tpe diei facta. ppter q diuersoꝝ spēs vel
ydola in fantasia nocte reseruant. vñ tpe nocti nō facta a lumi
ne ab extrinsecis diuersiōe dicte spēs multoꝝ mouēt imagina
tiā que pñter cū varia r diuersa imaginant ad illū actuz mo
uent multū spiritus in cerebro existēs q moti p vtriculos ce
rebri phibent fieri debitā opillatiōem in cursib^o spiritū pñen
tū sensuz r motū ad organa sensu exterioro q tñ determinata
opilla^o in vō somno ē necessaria vt tradūt philosophi cū medi
cis rōis. Et pp hoc cū tales occurrūt imaginatōes tpe noctis
cū rōne r voluntate diuertēdū ē a dictū imaginationib^o r i eis dē
nō velle pmozari ad hoc tñ pñcipue vñlī seruaret ingrossare r
imobilizare spirit^o i cerebro existētes cū aliq̄ iteri^o sumptū.
r exteri^o frigidis applicatis. s3 qm̄ ista i pñcipali cāu nostro
nocerēt. talia uequa qz laudo. s3 tñ dicto accidēti occurrēduz
ē sicut dictū ē cū rōne diuertēdo ab imaginatōe r ab aduer
tētia imaginatōis sese pñuertēdo. Et bec sufficiāt qñtū ad ea q
ad casus istū pñnēt. s3 scda pte. Causa tertiā accidētis dicta
ē supra qm̄ i cerebro r oculis dñaf hūiditas cū aliq̄lī remissi
caliditate. vñ fluens tpe noctis rictuosa existēs circa palpe
bras inuiscat r c. Causa vltimi accidētis potissimē ē maxia
pñderatio s3 reb^o difficilib^o. Cū vñlī r totū regitū pñenit nobi
lē qñtitate spiritū circa opatōes aiales intellectuales ex pñe

quēdā minorā illa mēfura que neceffaria ē ad debitas ftomaci digeftionē. Et fic pp caliditate digeftiua dōbilat r p idigēfti nē aliq p cibi vel humiditātū indigēfte in vctofitate pueritur Et ex pfequēti pp extēfionē quā in ftomaco caufat dolorē effi cit r c. Ad hoc ē pōt pcurrere indēbita ordinatio in dieta pē pue in cibo r potu. vti ftra digēft. Et illa fufficit q̄ftu ad ea que ad cafum pertinent.

¶ Jam ad curā veniēdo pono fub p̄pēdio regimē in fex reb⁹ qbus inuitabilz occurrunt anōtādo p̄cipue ea a qb⁹ cauē dūz eſt r ex oppoſito fūmarie habebit notā illoz qb⁹ vti opoz teat. ¶ Eſt tñ p̄ſciendū q regimē de quo erit fmo potiffimum pueniet ad p̄ncipalē diſpoſitiōez. f. ad imaginatiōez pueniet ēt r accidētī inuicēcatōis palpebray r nocumētō ftomaci. Ad cogitatiōez vō nocturnas aliud cōueniētius regimē adaptari poſſet. f. qm illud minus p̄ncipali cōueniet diſpoſitioni. Ad circo illud accidēs corrigēdū cum ratione magis r voluntate vt dictū ē fupra. Et hoc pmo expedito circa regimē ponā: de inde quedā electioza medicinalia fub breuitate qm plura enar rare ad indeterminationē electionis r confuſionem adducit.

¶ Pro expeditōe itaqz p̄mi circa aerē p̄mo ſciēdū q ex cellus i qualitātib⁹ p̄mis. f. caliditate r frigiditate ē nocius ¶ Un̄ intensā caliditas. f. ſolis i dieb⁹ canicularib⁹: ēt ſtatio ap̄ ignē aut nimia capitis cooptura ſemp ē nociua: ēt olfacio cali doz: ēt i aromatica ſunt: nocēt. qm talis caliditas cerebrū ca leſciēs r oculos facit vaporatiōē in cōſequētia: vapores ſunt cā nocumētī vt fupra viſus ē. ſpiritu ēt viſibile reſoluendo viſus debilitat. intēſa quoqz frigiditas ſp̄m ingroſſando r bu miduz inſpiffat: efficiere pōt aliquod qd de ſe ſubile exiſtens eſt p̄mi fieret aliquāliter opacū: r ſic erit cā imaginatiōis vt fupra uiſus ē. Cauendū igit a forti aeris frigiditate uel ex ſe uel ex capitis cooptura uel ex quocūqz alio ſupinfrigidatē. ¶ Ab aere ēt humidū notabiliter cauēdū ē qm cere⁹ r oculos bu miditatib⁹ replet q ſunt cā p̄cipui nocumētī. r maxie illi mul ſcationis palpebray. r ſic maxie cauēdū ē ne morez i aere ſe roti capite diſcoopto: r maxie ſub radijs lune. Et ſic cauendū ē a vento meridionali r a boreali: r maxie cū ſegut auſtrales ſue meridionale: qm auſtralis capita replet r borealis po ſtea p̄ſtingit. r ad oculos fluere facit. ¶ Aer igit aliquāliter ad ſiccū declinet r tepamētū i caliditate qd quō fieri deat ſatis in telligētī notū ē r c. ¶ Circa cibū r potū hēat aduertētia p̄nci paliter circa tria. f. circa q̄ſtitatē. circa q̄litatē. r circa ordinez ¶ Circa q̄ſtitatē qm nunqz ſumaf cibuz ad magnā ſaturitatē: qm cibuz q̄ſtūcūqz bonus pp eius nimia q̄ſtitatē potiffime in ſto. debilis digeftiue. ſit malus: r humor indigēſtoz multipli catius. nō ſit ēt nimis modic⁹ qm pp ei⁹ paucitatē ſit aliqñ q adburaf r euaporet. Et ēt p̄ſpiciē⁹ eius qualitas in multis. p̄mo. f. vt nō ſit cibuz corruptibilis vt lac. r q nō ſit cibuz de ſe euaporabilis. r ſic oia cibaria falſa r acia vt cepe alea r huiusmōdi ſunt dimittēda. ſpēs acutē r mordacitē ſunt dimittē de r vna potēt. tertio nō ſunt cibaria que i ſe merito ſubſtā tie ſunt nociua pp ipā difficile eē digeſtibilia. r hoc mō oia vi ſcoſa r groſſi nutritiū vt carnes groſſe piſces cibaria de pa ſta. vna ēt turbida groſſa. aues aq̄tice intēſia aialūz oia ta lia r legumia ſunt nociua. Et 3º ordo ſpectādus qm i p̄ponā tur ſtipica liq̄dis vt lubricis qz de ſenſuz alioz p̄hibēt r ſic cō ſequēter eſumāt multū nocēt. ¶ Unū ſit ſubtile auctū paz cum aq̄ cocta zuccari mixtū p̄cpue in vlti⁹ paſtus. Et tūc ēt puenit dyacitonitēz r c. ¶ Vel ēt ſumere aliqua coſtandra. dico p̄cipue aliqua qm multus vſus eoz in cā nō ēt pueniēs qm vt dī xit dñs ¶ Iui. in. c. p̄p̄io poſtqz laudauit vſus eoz vt qd p̄ferat vertigini facte a vapore r qd eius p̄p̄ietas ē p̄hibere vapo rez a capite. ¶ Addidit qd multitudo ei⁹ humidi r ſicci p̄miſcet ſenſuz. ¶ Inter carnes laudo p̄cipue duas in cā volatiles vt carnes colūboz tā volare potētū nō comedēdo colū neqz ca put vt dicit ¶ Auezoar r ¶ Rafis i aſſozifmis. ¶ Aliē ſūt ſinglares in cā r ſunt turtures q vt dicit ¶ A. 2º cañ. c. de carne caro tur turis i cerebro r i intellectu augmētū efficit r c. ¶ De exerci tio aut. qm exercitiū ē duplex. f. vniuerſale tot⁹. r p̄culare vt in cā nō oculoꝝ iſpectio. breui⁹ p curredo. Laudo vt ſupflū exercitiū in totū dimittat. qm ppter ipm corpus iſtamat r hūo res in toto ad euaporatiōem deducunt. r ſic caput r oculos replent vaporib⁹. ¶ Exerciū ēt p̄culare oculi ſupflū nocet. qm oculi inſtamat r ſpiritu viſibiltū ſubſtantiā diſſoluit. ¶ Idē di co de exercitiō v̄tutū interior qm vt fupra tactū ē in cā ſecū di accidētis. ¶ ōtū ſue nimia cogitatio ē caput vaporib⁹ re

plet q tadē miſti cū ſpiritib⁹ aialib⁹ in cerebro ſunt cā p̄fuſio nis vſus mediate r impediētī ſomni fmo modū dictū fupra. ¶ Ad ē. p̄pterea oculoſe viuendū qm i ſua qes. virtutes oēs ebetat. r corpus totū frigeſcere facit. vñ p̄nter multe ſupflui tates ſtātice retinēt q poſtea addit ad imaginatiōez vt ſu p̄dictū eſt. cū in cerebro r oculis multiplicat r erūde bu miditas illa palpebray inuicēcatua tpe ſomni vel qd multipli cat r c. Et igit aliqualē ſiēdū exercitiū. r p̄cipue pedes. quo niā motus mēbrozū inferiorū deorſum materias attrahit r ſic a cereb⁹ r oculis materias diuertit vaporales. ¶ fiat ta men non inſtans. ſed ſuauē longum magiſqz intenſum. ¶ fiat etiā expulſis ſuperfluitatibus p̄me r ſecunde digeftio nis ftomaco ēt ianito. ¶ Valet etiā i caſu maxie exercitiū p̄ckare capitis. f. frica capitis r ei⁹ pectina ſemp pectinan⁹ i poſſe rius trahen⁹. ¶ Etqz poſt vtrūqz exercitiū getaū p tps anteqz cibuz ſumaf p̄o p̄adio vel cena. ¶ Inſpicere ēt aquā clarā vel colores virides vt herbay viridū: ſue in ſpectio ſpeculari: ſi ue literas pulchras mediocres ſuauit ad oculoꝝ cōfortatio nem: r erit eis cōueniēs exercitiū. Et hoc de exercitiū ſufficiant.

¶ Circa inanitiōē ſue repletiōē pro regula obſeruet q le nitio v̄tutis in cā ē neceſſaria. qm neutris ſtipiticas ē multuz nociua. ¶ Ad ſtate ſtipico v̄tre ſupfluitates tā ſecales qz hūo rales ad ſupiora eſumāt. et ſic oēs operationes cā les ledūt. ¶ Lenitiō igit ē maxie neceſſaria. r p̄pterea dictū p̄o. vi. aſſo. in oculis patiētī a diarta accipi vñ. f. fluxus hūoralis ſuauit in patiente nocumētū in oculis. ¶ Si igit nō ſit v̄ter naturaliter lubricus cū artiſicio p̄paret vt cū ſuppoſitorio vel cluſeri cōi. vel ſumēdo coclearia duo de p̄fectōe qd ad illud p̄poſitū iſtra ordinabilis in i cā pte hui⁹. ¶ Circa ſomnū r vigiliay breuiter dicat q vtrūqz imoderatū nocet: vñ exticādo vt vigi⁹ r in flamādo: aliud caput humiditatib⁹ replendo. ¶ Sit igit ſomnus vij. horay in nocte. Et ſi nō ſufficiēt dormiat nocte cōtinueſ ſomnus in mane. ¶ Si ēt nō tūc dormire poſſit eo caſu non uſu pero ſomnū diurnū poſt p̄adiū p duas horas qm. d. ¶ Alia. decima tertij. c. d. aſſinate. ubi ē maxie aptus nocere ſomnus diurnus uſ laudare ſi modicus ſit poſt cibū nōbilit diſtando. ¶ In caſu non dormiēdo ſegret inſtatio r caliditas r laſſitu do. ¶ Ad igit in totū v̄tutis p nocte nō ſufficienter dormiat: r maxime ſi adit dormiendi conſuetudo. ¶ Si dormiat in die fiat tñ in obſcuro capite decent coopto r velut accubendo vt dic ¶ Aui. ſcda parte ſue cañ. ¶ Accidētia aut aie oia p̄ter gau dum ſunt nociua nō tñ nimis ridendum. ¶ Lotus autem ſi mo derate ſiet qm. f. membra gnātōnis ex ſe ad actū mouent non concurrente p̄mo imaginatione illius neqz tactibus libidino ſis pueniēt. ¶ Et qm ad ipſus vſus cū tali vlti tps interval lo ſegut vt corp⁹ fiat meli⁹ dormiēs r leue in motib⁹ corpo reis. dico tūc qd in cā eſt p̄ferēs buitates accitales exticā do. r ſpiri⁹ viſiuos a vaporib⁹ deputādo. ¶ Abi tñ ſupfluz ſo ret dico q in cā eſt maxie nociū r vitādus. qm virtutes oēs maxie ibecilles reddūt: r p̄o tanto fit cauſa multozū y inſini tozū quodāmodo nocumētūz r c.

¶ Circa medicinalia veniēdo. Licet vere r autūno corpus mōdificare i cā nō ſit pueniēs: tñ iuxta ſniaz ¶ Hippo. vi. fa forſimoz. quib⁹ ſcunqz ſlibia aut ſarmacia conſert bijs in vere ſtomare aut ſarmaciā dare puenit. ¶ Idcirco p̄cipue tpe veris eſt circa corpus hoc medicinalē laboraſi. ¶ P̄mo itaqz i ordi ne anteqz ad immediatā cām morbi deueniamus. f. cām p̄iſcitā morbi vel p̄p̄iaz aſſcedētēz vt ad cām in cerebro vel oculis exiſtētē p ex cōi medicorū ſnā oportebit mās cōes vt i ſinte ſimis exiſtes eūare cum medicina lenitiua vel ſaltē nō a lon gins mēbris: neqz laborioſe exſoluēt: vel admitt cū cluſeri lenitiua. ¶ Poſtea deueniēdū erit ad mām p̄p̄iaz magis mor bi. f. p̄iunctā in cerebro vel oculis r aſſcedētē in eis digeſtēdo r eūando. ¶ De hic deueniēdū erit ad diuerſionē dicte mae ad diuerſuz. ¶ Poſtremo ad p̄fortatiōem eozūde mēbroz r vltia tā reſolutōem materie ſi qua replat nō eūata r pulſiōez ne ta lis mae de nouo reaggregari poſſit. r hoc cū medicinis itēti⁹ r exterius applicadis. Et in hui⁹ erit tota interi⁹ noſtra p̄p̄leta.

¶ Pro p̄mo igit expedito pōt fieri p̄fectio in bolo vt. j. ¶ B. caſſie nouit extracte. 3. vi. dyacatoliconis. 3. ij. cū zuccaro al. q ſufficit fiat p̄fectio. Et ſumaf in mane in aqua. Et nō dormia tur poſt ipaz. ¶ 3º poſt. vi. horas ſumaf p̄adiū leue ſine p̄cedē ti lauatū. ¶ Tame illo mane nō ē ſe exponendū aeri libero. y neqz tāta die multū exercitādū. Et ſi p̄z in forma pillulata ſi at vt. j. ¶ B. pillulaz elefangiaz pillulaz de ſera. f. añ. 3. ij. cum melle roſato

melle rosato fiant pillule. v. sumant an cenā p duas itias boi.
Et cena sit levis. qz i mane sequēti versimilr pplebif eaz opa
tio. pōt ēt si placet ad lenitiōē ventris fieri clistere vt. j. r.
cassie nouiter extracte. 3. i. pulueris zuecari mellror. an. 3. vi.
cū duob⁹ vitellis ouoz. 7. 3. iij. olei cōis r decoctiōe maluaruz
mercurialis blei ordet r cōmille q sufficit fiat clistere cuz. 3.
iij. falis cōis r cū bis stat pima intentio.

¶ Pro scda aut itētoe pmo fiat digestio mae pzie cū sirupo
vt. j. r. sirupi de sicados mellror. an. 3. vi. aquaz feniculi celi
donie maiorane r endiuie. an. 3. i. iij. clarificet. Et tal sumaf
v. vel. vi. vicib⁹ in auroza. Et post ipz dormiat p borā vel duas
Ad hāc ēt itētoez valet sirupus magistralis r magis appro
pziatē factus vt infra r ē. Bulielmi d bixia. R. coriciū radicū
feniculi. acori. an. 3. iij. enfragie sanlici. an. 3. i. r. bimi me
lisse. betonice. an. 3. i. endiuie buglose r cū radice. an. 3. i. r.
3. folliculoz sene. sicados arabici Rebuloz. an. 3. iij. seis anili
carul. an. 3. i. floz cōmille āthos ror. an. 3. iij. lignice mūde. 3.
i. pollipodiū. qrcini passulaz enucleataz. an. 3. iij. qstan qsent
r ifundant p diē r noctē in aq calefacta l vase eneo. In quo
ferrū igniti phtes sit extictū. deide fiat decoctio i eode vase r
cū fuci feniculi fuci fāfuci. an. 3. iij. fuci calidonie fuci pomoz
redolenti. an. 3. iij. mellror. zuehari al. an. lib. i. fuci granatoz
a cetoz vel muzoz. 3. 3. fiat sirupus circa lib. iij. aromatize
tur cū nucemu. gariof. lignoal. an. 3. iij. r. itaf illo sirupo sicut de
alio dictū ē r sit qz itas ei. 3. iij. cū aqua feniculi sumēdo ipi⁹
3. iij. iste sirupus i casu ē multē efficacie pūmef qnqz vicibus.
¶ Post istū sirupū sumaf solutiū in forma pillulata vt. j. r. pil
lulaz cotiaz. 3. iij. pillaz aureaz nicolai r pillaz lucis. an. 3. i.
cū melle ror. collato fiat pillule qnqz. Et si videant nimis gros
se reducant i septe. Ad hūc ēt tū vt sint tū qnqz r grossiores
sumatur ad mediā noctē ēt aliqd stātē d cibo cene i stomacho.
r postea dormiat p. iij. horas vel tres. postea surgat r stet in
camera clausa cū modico lumie vqz ad. iij. vel. v. horas diei
postea sumaf lauatiū vt. j. r. aque decoctōis ordet r cicez
ru. an. 3. vi. zuehari vnius cocte. 3. 3. misce. r totū sumaf cali
dū. ¶ Post qz tardet fere p borā r sumaf pādūz leue. Et tota
die quiescat. Et si fero sumere clistere lauatiū factū. vt. j. est
cōueniēs. R. mell rora. 3. iij. pulueris zuehari. 3. i. cum vitellis
duob⁹ ouoz r aqua decoctōis oz. r furtis sine sale r oleo
fiat clistere. pōt tenere vna vel duab⁹ horis ante cenam: po
stea nisi ipsuz remiserit solictet vt remittat: saltē cū suppo
sitorio: ne referuet in nocte. qm forte oportet i nocte postea
surgere qd nō laudo. qz expedit p somnū nāz ex farmaco aliq
liter laxaz rescire. Sequit mane sumaf p tres horas an diē
pfectio vt. j. r. meridiana. 3. i. auree alexadrine. 3. 3. misce. ste
tur admius. vi. horis post sumptōez pādūz. facta ista purga
tōe si videat sufficēter purgatus venire possumus ad magis
pūculares euacuatiōes. Sz si nō videat sufficēter purgatus
qm stomachus vel caput ēt aliquatū aggrauati videant p⁹ qn
qz vel sex dies pōt sumi pfectio vt. j. r. yere. gal. q scribitur
7°. terape. ca. q. 3. vi. cum zuecharo fiat bolus. Et sumaf an ce
naz p borā vel i mane nō ē magna vis: qm forte tardabit inte
graz opatiōez p diē: neqz expedit post ipsam vti lauatiū qz
educit pfortiōē. Et si forte i forma pfectōis non placeret vel
pp amaritudinē pōt sumi pillulata medicina vt. j. r. pillulaz
elefanginaz. 3. iij. pillulaz afayeret. 3. 3. fiat pillule. iij. r suma
tur in itroitu lecti. Et si tales nō eēt sufficētes ad soluedum
tūc pōt fieri pillule vt. j. r. pillulaz afayeret. 3. iij. pillularum
lucis. 3. i. fiat tres. Et iste pillule ēt toto āno pueniet qm stoma
cus vel caput aliquatū aggrauaret si vna earum sumeret r.
Aduertēdū tū q si apparēt signa inflationis ex sanguine r
tinctura vrinae vel tensione vel rubedine venaz marie circa
oculos existentū: tūc laudare siēdā ēē flobothomiaz siue ante
purgatiōez siue post: sed dū qd maior apparebit indigētia flo
bothomie vt farmacie sumēdo medio cre sanguinis qz itate ex
vena media i brachio q colligantū bz vt cephalica capitis r
basilica epatis qm epar in casu isto ad calidū satis ē declinās
Ad hūc fiat tū copiosa nimis sanguinis ductio. qm ipi⁹ etiā
siue p flobothomā siue p vctōlas vt voluit Alu. in casu isto in
fine capituli ē multū caudē. imo postpōndēdā quātū possibile
ē nisi te necessitas cogat. Et ista sufficiat p bacitētoe euatiōis
¶ Restat nūc alia intentio q ē diuersio ad ptem diuersaz. Et
ista pple cū clisterijs bis in ebdomada addēdo in clisteri su
pradicto nō erit tpe calido. 3. vi. yere f. r. 3. iij. yeralogodion.
Et ē vñū genus diuersiōis r laudabile nisi ipi⁹ beaf in tedio.

Scdo lando bis i ebdomada lauari pedes āte cenā p mediā
horā cū aq decoctōis vt. j. r. camomille melliloti sicados
maiozane feniculi r rosaz. an. 3. i. 3. buliāt in duabus situl
aque aliquot modicis bullitiōibus r ex ea tepēfacta lauentur
crura r pedes r ē deliciōsuz r suauē diuersiū. Ad hanc ēt i
tentione nō ē omittēda frica capiti in mane cū pāuis calidis
r pectinatio trahēdo versus occipitiū. Ad hūc tū qd ista r
catio nō fiat nisi pus expulsiū supfluitatib⁹ cōib⁹ ex vtre nālī
ter vel cū artificio cū suppositoio vel alio ingenio. Ad etiam
fiat qm sumptit pillulas vel pillulā nocte pcedēt. qm tūc forte
magis noceret. ppter cās itelligēti notas qz lunaret. Ad hāc
intentiōem faciūt gargar isinata r caputpurgia fm aliquos.
Ego tū nō laudo caputpurgia qm attrahere p vras nariū est
trahere p viā nimis ppinquā mēbris lesis. f. oculis cum tū di
uersio deat eē ad diuersuz. Gargarizatio ēt in cāu cum appro
pziatū ē aliqūlū tediosa. neqz tū ē pluris inuamēti qz mastica
tio q tediosa non ē eam laudo. fiat igit in mane si tū omni ma
ne ne natū tali pparatiō affueat. sz fiat aliqūlū duob⁹ diebus
pūmef. Aliquādo iterpositis duob⁹ vel tribus dieb⁹ r pūpue
ualebit die sequēti post assumptiōem aliquis pillule de supra
dicti. fiat igit supposito^m vt. j. r. masticis p. i. nucifimul. pice
tri an. p. 3. passulaz. p. 3. cū modico cere incorporent ad mo
dū auellane. r vna illaz masticē p duas tertias boze. i^o. Ad
hāc ēt intentiōem si pur eēt necessitas qz deus auertat. r quaz
neqz spero futurā eē maxime valet si loca vacua infra r
post aures cū medicina vesicatoria rumpereut sic rupta per
temp⁹ pseruaret qz pūmef ex his emanaret humiditas. Et ef
fet forte r optimū diuersiū in mā nra posset aut sic fieri. R. cā
taridū absclis capiti⁹ r allis numero. vi. siccuti siccaz nume
ro. iij. fermētū paz si pissent r incorporent r ad quantitatē auel
lane vel duaz auellanae. ponant in dicti locis vacuis in ma
ne. r nō nocte. ne ipediāt somnū. r in fero erit scā vesicatio qz
vesice incidunt cū pūpib⁹. r sup illis locis ponat pecia no
ua linea alba. r postea sequētib⁹ diebus ponant folia caul⁹ ni
bea r acuta cū modico butiri limta. r sic pūmef qm pū
ciet mām fluere. Ad hāc ēt itentiōē r postremo p fortiori va
let apponere i collo posteri⁹ fetanū ibidē lateral⁹ pforando r
fetanū imponēdo. singula quoqz die dictū fetanū ad alteram
pūū trahēdo vt mā ad locū attrahat. Ista remedia spero et
dicti nō erūt necessaria. nō tū sunt dolorosa vel timorosa vt p⁹
fronte apperet. Et ego in necessitate ista magis laudare qz mi
neralia balnea. Et hec sufficiāt quātū ad hāc intentionem.

¶ Restat vlt⁹ notare qdā medicas mēbroz lesoz pfortati
uas r reliqaz materie si q portio māsit resolutiū pseruatiū
quoqz ne multiplicet. Pro pzo igit laudo quātū ad ea que i
teri⁹ sumunt vt singula ebdomada sumant i mane duo mira
bolani pūti. si ēt habereut nuxmuscata pūti esset pueniēs. Sz
ē tpe hyemis sumeret de acoro pūti i casu pūciet. Trisera
quoqz minor eēt ēt pueniēs si de ea sumaf coctear. i. p tres ho
ras an cibū. Ad pfortatiōem pūpue ocloz r clarificationē spi
rituū r exicationē humiditātū cerebri r pfortatiōem stomachi
valet si fiat puluis in forma pipate p supaspergendo ferculis
suis. fiat igit vt. j. r. enfragie. 3. i. sanlici acori. an. 3. iij.
spice. 3. 3. cinamomi electi. sene. an. 3. iij. semis anili carni pipis
longi. gal. galage kebuloz. an. 3. i. 3. terrant r cribellēt r si
at puluis. Lūi addant. 3. iij. zuecari albi electi r referuet pro
vfu. pōt ēt fieri electuariū in cāu cōueniēs ad itentiōez pre
cedentū pulueris vt. j. r. enfragie. 3. i. semis feniculi. 3. 3. cori
andri p. cinamomi pipis longi nucifimul. gario. 3. 3. an. 3. iij. li
gnia. l. mactis. an. 3. i. spice. 3. 3. kebuloz subitū tritoz r infuso
ruz in oleo amig. dul. 3. iij. folloz auri nūero. xxx. fuci enfragie
r feniculi. an. 3. iij. mell rorati. lib. i. zuehari albi lib. i. 3. fiat
electuariū r de eo rtaf sumendo coctar. i. pzo vice.

¶ 3a restat ponere aliqua exteri⁹ applicada r stomacho r ocu
lis per modū colirij. pmo igit pro stomacho fiat vnguētū vt
infra. R. olei spice ablinthij r masticis r citonioruz. an. 3. 3. co
ralozum rub. ror. rub. spice celitice squināti gario. an. 3. 3. galie
muf. Ad hūc. 3. i. cere paz fiat vnguētū pro vntiōe stomachi
cū ledif digestiua vel aliquatū v3 rē. Circa oculos fiat coliri
um vt infra. R. fuci feniculi p. i. fuci rute. p. 3. mellis. p. iij. fuci
depurent. postea cuz melle dispumato decoquant sepe dispu
mando i vase eneo. postea secū misceatur aliqua folia auri pu
ri bñ pmita r agitata. postea iterato leuiter decoquāt r po
stea collent oia r in ampula vitrea soli exponat p. xxx. dies.
Deinde in vase aureo vel eneo pseruet qd ruz istud ē r tūle i

cāu nostro nō aptū aliquo mō nocere. Dimittit fortiora reliq̃
colliria quoniam in eis vsus est aliquāter timorosos. Et hoc
solo sum contentus.

¶ Pro patiente catarractā completā vnius oculi cū aqua de/
scendente ad aliū oculum. Consiliū. 24.

¶ Istū cāu q̃ ē catarracta p̃pleta vni oculi cū aqua
descendēte ad aliū oculū s̃z n̄ p̃pleta catarracta. 7 ē
de albis siue cinericijs cuius dispōne capitū humida.
vtra regimīa als habita. breuē hic p̃memorā qd
obseruandū ē p̃cipue regimē in dieta p̃ueniētū fm̄ q̃ p̃ alios iā
edoc̃ ē. Nā cū bonitate regimīs 7 vsu aliquū leuī purga/
tionū ē aliquoties sine vsu aliaz medicinarū curat̃ ē homo a
catarracta 7 p̃plete etatis vt dicit Aui. in p̃ncipio de cura ca/
tarracta. Et dicit sic. Et ego qdē iaz vidi hominē d̃ b̃ijs q̃ ad cō/
plexionē redeit̃ 7 intelligētiaz. i. p̃fecte etatū cui aq̃ iā accide/
rat. i. catarracta q̃ curauit se ip̃m cū eionib̃ sup̃. cōibus 7 ab/
stinētia 7 minozatiōe cibi 7 alienatiōe iuriū 7 humectantiū 7
fuit p̃tentus affatis 7 frictis 7c.

¶ Sunt autē vitāda oīa multiplicatiua humiditātū declinādo
ad sicca fm̄ oēm modū i oibus rebus n̄ nālibus dimittēdo ena/
poratiua. 7 p̃cipue vinū multe q̃ntitatis fm̄ als ordinata. Spe/
cialius tñ descendēdo fm̄ p̃sultatiōem habitaz cuius famosissimo
doctore dñō magistro Jo. de marliano p̃patre amātissimo cō/
cludit q̃ ab oculo i qua ē manifesta catarracta fiat d̃positio ca/
tarracta p̃ manu exp̃ti 7 docti in arte. facta tñ p̃us mondifica/
tiōe 7 toti 7 capiti sp̃aliter cū pillulis de gbus vt infra. Et fa/
cta opatiōe caueat p̃ aliquot dies vt patiens neqz tussiat neqz
clamet 7 iaceat p̃ dies in loco obscuro sup̃ius cuius tenni dieta.
Et si opatiō recte facta fuerit sperat̃ de optima ṽsione illius
oculi. S̃z ad p̃ulsionē alteri oculi ne insp̃isset magis aq̃. imo
minuat p̃mo fiant pillule de gbus sumat oibus tribus diebus
sc̃l. 3. ij. p̃ vice i tribus pillulis eūdo dormitū vt. j. R. pillulaz
asceyret. 3. i. pillulaz sine gbus eē nolo. 3. i. agarici trociscā/
ti. 3. 5. cū succo feniculi fiat pasta pro pillulis. p̃postea p̃ diuer/
sione p̃cipali vt m̄a fluēs ad oculos p̃uertat ad als regiōes
vtra fricatōes tibiāz 7 suaue exercit̃ hora debita fiat singla
ebdomada. i. dieb̃ sequētib̃ ad pillulas clisteria appropiata
vt. j. R. camōille melliloti fursuris. añ. ʒ. i. rosinarini eufra/
giē herbe fenic. sicados. añ. ʒ. i. fiat decoctio cuius aqua de
bitē q̃ntitatē de qua sumat lib̃. i. 5. sc̃a collatura 7 addat cal/
sie ex̃cte. 3. i. pulueris zuccari ṽre pig̃. añ. 3. 5. olei cōis olei
de lilio. añ. 3. i. falisgēme. 3. ij. m̄l. p̃ clisteri. J̃tē ad eandē iten/
tionē singularissime valet setanū factū postierius vt fieri solet.
Et teneat aptū p̃ sex mēses cū corda nodata. Et fiat caute/
riū post aures i loco vacuo apponen̄ ad quātitatē vni sexte/
ni fm̄ descriptiōem vt. j. R. cantarides abscillis aliis i capiti/
bus infusus in aceto fortissimo p̃ die numero. vi. fermenti. 3. 5.
cū melle anacardoz q̃ sufficit fiat pasta 7 facta vesicatione 7
abscissa vt remaneat vlcus aptū apponat̃ supra locū de pasta
facta ex sicubus incorporatis cū melle. Deinde ad p̃fortatio/
nem capitis 7 oculi 7 resolutionē vaporū ne in aquā cōuertan/
tur 7 p̃hibitionē generatiōis eoz simul cū intētiōe subtilitatio/
nis m̄ae aliquāter sp̃issate fiat electuariū de quo ṽtat sumē/
do. 3. i. i m̄ae dieb̃ q̃bus nō sumant̃ pillule factū vt. j. R. eu/
fragie betonice añ. 3. i. semis feniculi. 3. ij. cubebaz macis cina/
momi gar. añ. 3. i. margaritaz. 3. 5. puluerizetur 7 cribelentur
fuci rute cocti 7 depurati. 3. vij. mellis depurati. lib̃. i. coquat̃
fucus cū melle vsqz ad p̃fectionē 7 postea addant̃ species 7
fiat electuariū de quo ṽtat vt d̃ictū ē. J̃tē pōt fieri pipata su/
perasp̃gēda ferculis vt. j. R. eufragie. ʒ. i. 5. maiorane aco/
ri. añ. 3. ij. spice. 3. 5. cinamomi electi fene. añ. 3. 5. am̄li carul/
pipis longi garof. galāge mirabolanoz kebuloz. añ. 3. 5. ter/
rantur 7 cribelentur 7 cum tanta q̃ntitate zuchari fiat puluis
pro pipata.

¶ Cū estat nūc venire ad ex̃ctionē 7 absterionē aque iā insp̃i/
sate 7 h̄ sit cū colirijs ad hāc intētiōē appropiatis. Et ad hoc
v3 p̃ colirij domesticū factū vt infra. R. fuci feniculi depurati
p̃residentiā ei 7 facit̃ coctionē eius i vase eneo. p̃ vna verbī
grā. 3. i. q̃ntiaz folia auri puri nūero. ix. dimidant̃ minuti i dicto
succo postea addat̃ mellis puri 7 clari 3^m p̃tē vni. f. 3. i. 7. 3.
ij. 5. bulliat̃ itez bullitōe vna postea collet̃ 7 ponat̃ in ampula
vitrea 7 suspendat̃ in sole i t̃pe estat̃ p̃. 30. dies p̃mutādo oib̃
trib̃ vel q̃ntiaz diebus d̃ vase i alio vase ab̃iciēdo semp̃ p̃po

statim eius postea desillit̃ de eo in oculo paz. Et alit̃ etiaz ad
hāc intētiōē si desillit̃ mel 7 aqua dissolūtiōis eius ponat̃ in
oculū 7 ē leue. pōt ēt cū p̃prietate fieri collirium siue puluis
ponēdus in oculo ex capitiū irūdinuz affatis 7 cū melle icor/
poratū 7 trociscatū tandē fiat puluis subtilissimus 7 ponat̃ istū
fiādo cū pēna intra oculū. Et si addat̃ paz punctis erit fort̃.
Si ēt addaret̃ paz. 33. redderet̃ puluis magis absteriū. Ad
istā ēt itentōem valet 7 ē fortius vt fiat collirij vt. j. R. fellis
perdis aut galli mellis crudi. añ. p̃tes eq̃les fuci. fenī. depu/
rati p̃tes duas misce. Ibi pōt multiplicari remedia 7 multo
fortiora q̃z ista. S̃z qm̄ timor ē i fortiorib̃ d̃ extractiōe substā/
tie oculi iō laudo standū in mitiorib̃. S̃z cū est indigētia vsus
colirij mordicatis bonū est si pus fiat suffusa cū humectatib̃ vt
recipiēdo enaporatōez aq̃ decoctōis fenugreci 7 passulaz
7 alibee. Etia obseruet̃ q̃ talia coliria acuta paulatiz ponant̃ 7
semp̃ ponant̃ rep̃cussua circa oculū 7 si pur fiat dolor acutus
mitiget̃ cū lacte nouiter mulsio d̃ malla itra oculū deinde post
duos dies reiterentur coliria vt supra. Et his sum p̃tentus.

¶ Pro dñō gaspare d̃ vicecomitib̃ patiēte p̃uatiōnez vsus
in vno oculo ex opillatiōe nerui obtici. Consiliū. 25.

¶ Apposito d̃bito regimie i dieta d̃ q̃ ē diligētissime
iformat̃ ponā medicinalia ad cāuz p̃feren̄ prius
tñ anozat̃ q̃busdā punctis circa dietaz nullo in odo
omittēdiā.

¶ Et q̃ d̃ aere cōis siue habitatiōis vitē q̃libet aer grossus la/
cunalis siue vaporosus non clari lunis. Et ita aer ē p̃prie ca/
mere sit disposit̃ vt nō sit terrenus s̃z in alto p̃sistat̃. nō tñ ṽ
tis expositus 7 fugiat aerē nocturnū imo 7 ferotinu post occa/
suz solis. Et caueat oio ne irradiet̃ radijs lune. Etiet̃ et ex er/
citiū post rep̃siōne stomaci 7 maxime laboriosuz tñ exercitiū
hora debita factū p̃cipue pedes ē in cāu multū cōueniens vt
ante futurū cibū p̃ duas vel tres horas. Tardet̃ tñ cibū per
horā post exercitiū 7 ei puenit magis exercitiū longum quam
velox 7 inflammatiū. Etiet̃ superfluitates somni. Sit conten/
tus somno septē horaz. 7 oio caueat q̃ somno diurno nisi qm̄
pro cā incidētī quasi tota nocte vigilasset. 7 tunc dormiat̃ in ob/
scuro mēbris debite cooptis. Et quocūqz sit nō acceptet som/
nuz nec post p̃adiū nec post cenā nisi transitū admin̄ dua/
bus horis post cibū 7 tunc dormiat̃ nō supra facit̃ s̃z capite
debite leuato supra spinā vel aliquoties supra p̃tē sanaz. Et
tet̃ oēm repletionē cibi 7 potus maxie potus vini. abstinentia. n.
7 ieiuniū maxie in cāu pueniūt. s̃z nimia inantio aliquoties no/
ceat p̃cipue inantio sequēs coyū 7 stomas 7 vētolas cū sca/
rificatiōe. Singula tñ die beat̃ b̃filiū ventris. Gaudeat 7 le/
tet̃ moderate. 7 vitet̃ furia 7 iracūdiā vebemētē s̃z moderata
ira nōnūqz sit pueniēs. Etiet̃ cibaria flegmatica vt fructus
humidos 7 carnes pigues. p̃cipue vituloz. p̃pinqz genera/
tioni 7 carnes porcinas 7 pisces nisi paruos petrosos 7 ca/
seuz 7 reliqua lacticia. vitet̃ oia cibaria de pasta. Etiet̃ oēs
carnes aniū degētū in ags vitet̃ olera oia frigida. p̃cipue la/
ctucas. Etiet̃ tñ cū hoc agrumia vt porcos alea cepe 7 bu/
fismoi. Etiet̃ acetū 7 actia. s̃z i estate vt pōt succo ranciozum
dulciū siue vino granatoz dulciū p̃ salatiū. Etiet̃ vina po/
tētia oia 7 dulcia. Bibat̃ vinū mediū coloris vel albū medie vi/
nositat̃ nōb̃lter mixtū maxie in vltio potu. Et ṽtat magis assa/
tis q̃z brodialib̃ 7 semp̃ post cibū sumat aliqd̃ de dyacconi/
tē sine sp̃ibus siue aliquos coriādros cū zuccaro non in mul/
to numero.

¶ Istis igit sic suppositū 7 obseruat̃ laudo alternat̃ dieb̃ sic
ri lōnē ad crura fricando deozsuz añ cenā p̃ horā adminus
cū decoctōe vt. j. R. camōille melliloti eupatorij. añ. ʒ. i. 5.
maiorane sicados absinthij. añ. ʒ. i. 5. bulliant̃ i vna situla aq̃
cū dimidia vsqz ad p̃sumptiōem q̃ntē p̃tis 7 de ea fiat lotio.
J̃tē laudo semel i ebdomada nō obseruato p̃cise numero die/
ruz sumi pillulas vt. j. R. agarici trociscatū pillulaz sine gbus
eē nolo. añ. 3. 5. granoz peonit̃ acori añ. ʒ. v. cū oximelle sum/
plici fiat pillule p̃ vna dosi. J̃tē laudo sequētī die sumi p̃fectio/
nē vt. j. R. metridati. 3. i. drābuglosati. 3. ij. misce. Subsequētī
autē die faciat masticatoriū sumēdo ad quātitatē fabe d̃ pasta
vt infra. R. masticis pipis longi cubebaz cortici exteriori s̃fisi
coz supra testas existentiū añ. 3. 5. cere paz maseclent̃ oia su/
mul 7 fiat pasta. Sequētī vero die sumat coclear vni de elle/
ctuariū admin̄ p̃ duas horas añ cibū facto vt. j. R. eufragie
betonice

betonice añ. 3. i. semis feniculi. 3. ij. cubebaz macis cinamomi
gañ. añ. 3. i. margaritar. 3. 5. puluerisent. 7. crebellenf succi ru
te cocti 7 depurati. 3. vi. mellis dispuati. libi. i. coquaf suc^o cū
melle vīqz ad pfectiōnez 7 postea addant spēs 7 fiat electua
riū in bona for^a. Sequēti 8o die sumat mirabolani vñū de ke
bulis 7 ditiū vel vñā radicē acori 7 ditiū. Et si haberef nuxmuf.
7 dita eēt efficacia tuamēti. Et ita fm circūl. pcedat incipien
do a pillulis vt supra. 7 postea p ordinē descendēdo 7 aliqñ
p̄tinuādo de electuario duob⁷ vel trib⁷ dieb⁷ 7 tūmīs fm q^o plz
vt nō obseruet dies p̄cūs in assumptōe pillulaz. Et hoc ob
seruet ēt per totū tempus 8° qz in estate oporteret minus de
istis medicis fumere. Et ita p totū temp⁷ 8° teneat setanuz 7
ozif^o aptum factū in colo fm artē vt scis. Et si forte singulis
duobus mēlibus fumeret purgatiōem magis fortē pcedenti
bus aliquib⁷ digestiuis vt sumēdo tres vel quattuor sirupos 8
israfrcripti 7 postea pillulas succedētes credo 7 uenire. Siru
pus fiat vt. j. 8. mellis rosati collati. 3. i. oximellis simplicis si
rupi 8 sicados añ. 3. 5. aquaz eufragie feni. 7 buglose añ. 2.
i. duplicet 7 aromatisēf cū granis cubebaz rupi. p duab⁷ vi
cibus. 7 pillule autē fiant vt infra. 8. pillulaz lucis. pillaz sine
quibus eē nolo añ. 3. ij. succi feniculi. 3. iij. misce 7 fiat pillule.
Nollo obmittere puluē qui supponēdus ē p̄tinue sup fercu
lis qui fiat vt. j. 8. acoris 7 sippi sicce añ. 3. ij. nucifumiscate cas
sie lignee. 3. añ. 3. i. pipis lon. 8. isis feni añ. 3. 5. croci. 3. i. zuc
cari ad pondus oīum misce 7 fiat pipata.

¶ Jam circa localia veniēdo vbi ē intentio aliqñ subtiliādi bu
more i radice oculi existētē 7 p̄clusum in nervo obtico. Et ē i
tentio spiritū illuītrādi 7 p̄uertiēdi spiritū vīuū 7 spiritū nāles
cū nutritiōe appropriati oculo ad ipm oculū vt magnificet
oculus 7 p̄fortet vt eo p̄fortato reddat potētiōz ad resoluēdū
mām in nervo p̄tentaz. Et hoc intentio p̄flet cū duob⁷ p̄cipue
ingeniis. f. cū stussa ficuda oculo alternatū dieb⁷. 7 cū puluere
ē imponēdo intra oculū alijs dieb⁷ qbus nō sit stussa. Et ne p
pter stussam 7 vapores resolutos ab ea calidos attrahat mā
p vias frontis ad oculos apta nocere. laudo añ qz fiat stussa vt
supra cerebz ponat vñū repassuūz factuz vt. j. 8. cineris la
ne 7 bulste. 3. i. 8. tburis ros. 3. 5. cū albumine oui fiat mīxtura
7 extendat sup petia 7 supponat. 7 postea fiat stussa vt. j. 8.
paleaz auene vel ordeī tenuiter incisaz. 8. i. mellis 7 fenu
greci añ. 8. 5. pilloz zafrāt. 3. 5. oia simul bulliāt modicis bu
litionib⁷ in aqua debite quātūatū 7 ex ea vltz tepidū pap fiat
stussa. Si tñ haberef frustz epatis yrei vel capre 7 pus buli
ret in aqua aliqub⁷ bullitionib⁷ ante qz reliqua ponerent esset
efficacior stussa ad intentiōem nostrā. 7 puluis autē ponēdus in
oculū fiat vt. j. 8. de epate yrei siue capre pus infrastra inciso
7 inter frustz sup aspio pipe longo puluerizato postea in veru
cocto deinde in furno exiccato simul cū hūdo qd distillauit ex
eo. 7 puluerizato tandē subtilissime. 3. ij. tūcie p̄pate zuccari cā
di. añ. 3. i. margaritar electaz. 3. 5. misce fiat puluis subtilis
simus 7 infuslet modo i oculū. Et nli cū hīs 7 qualicrit. laudo
vt ad mediū madij fiat lenis slobothomia de vena cephalica
ad p̄motiōem hūozum capiti. 7 postea recipiat balneuz sulfu
reū 7 eneu cū nitro vel a lūie stularis supra p̄mīssurā anīrorem
fm ordines balneoz. Et cum his spero salutē si deus voluerit
semp tenēdo sectam apertū enā vltz per aliquot ebdōadas.

¶ Pro magnifico domino 8. Batheo de coradis de dīminu
tione auditus. Consiliuz 26.

Assus talis ē dīminutio audit⁷ 7 p̄xia surditas vñ
c aus auris cū nocumēto sentiēdi ēt mediocrla sensibi
lia 8z magis excellētia sensibilia alter⁷ auris vt p̄z
relatu dñi infirmi. Ex quo cōcludo nō solū attēdēdū
esse ad curatiōē vñus auris 7 vīqz bodie p alios factū esse
medicos 8z ad curatiōē vñusque. 8. d. ei cū dīminuta sensa
tione auditus vel fere surditate p̄ungit pōt nocumētū qd ē ni
mīs ledi ex mediocriter sensibilib⁷ ex pte eiusdē auris. 8. Relin
quit q^o hoc ē ex pte alterius auris vt nō surde nimis intense
sentiētis hūius aut vñusqz accidētis existimo esse generale
cām 8bilitatē virtutis auditiue marie pp passibilitatē a rarita
te p̄tingentē. 8. d. incōgruit. n. vt cū debilitatē virtutis cōiuga
tur nimia intēsa sensatio 7 dolorosa: vt p̄z in corpib⁷ 8bilitatis
7 debilib⁷ q multū patiūtur a caliditate 7 frigiditate 7 sub
to rigēt. Credo tñ cū hoc qd in aure surda cōiungatur aliqua

humiditas accidētalis p viā indigestiōis mēbri q̄ vctofat 7 in
de sonitus vel tinit⁷ causat. 8. d. manifestat aut hoc vñqz acci
dens potissimū sequi raritatē texture mēbri ex quo facillime vt
idez testatur 7 a calidis 7 frigidis ledit. Et credo q^o bec rari
tas magis cū caliditate cerebri cōiungat qz cū frigiditate ipi
us cerebri qd plurib⁷ posset enidētijs declarare: 8z nō ē p̄sen
tis p̄positū. Et ex hoc tanqz ex radice male intellecta fortassis
cū remedijs multū calidis semp pcedendo tardata ē multum
bec cura. Et bec de cāu in gnālī. ¶ Pro curatiōe ergo due in
surgūt p̄ncipales itentōes. Una tñ alla p̄ncipalior ē vt q̄ re
spicit cām p̄ncipalissimā. f. virtutis debilitatē. Alia ē minus p̄n
cipalis q̄ ē ad corrigēdū accūs remouendo cām imediata 7
ista diuersa 7 quodāmodo cōtraria existit fm q^o cā ē imediata
vñusqz accidētis vt dīminute auditiōis vñus auris 7 nimis
intēse alterius quodāmodo p̄traria existit. ¶ Pro p̄rio igitur
expediēdo pro regula obseruet q^o in. vi. rebus nō naturalib⁷
f. aere cibo 7 potu 7c. vitētur oēs excellētē vt vitēf aer nimis
calidus nimis frigidus nimis hūidus nimis siccus nebulosus
vctofus. melius ē tñ declinare ad calidū 7 frigidū pap qz ad
alias qualitates. 7 si aer nī fuerit sic nālī artificiali p̄paretur.
maxie aer camē cū igne scō ex līgnis vñ qre^o 7c. pl⁷ 7 mius
fm maiorē vñ minorē necessitatē. Ita dicat 8 exercitio sonno
7 vigilia. ¶ Pro regula tñ obseruādū q^o exercitiū vel sonno nō
p̄gruit post cibi repletiōez vel sumptiōez nli trāfactū admiñ⁷
duab⁷ horis 7 tñc exercitanti poterit moderate cū exercitio nī
pducēte ad lassitudinē. Sonno ēt puenit nō trāscendēs. 7. vñ
8. horas. nocturn⁷. 7 nō diurn⁷ 7 capite bñ copto nli pp neces
sitatē male dormitiōis nocturne vel pp p̄suetudinē qb⁷ calib⁷
essz de die dormiēdū nō tñ multū 7 hoc in loco obscuro 7 ca
pite bñ copto vt supra. ¶ De inanitiōe 7 repletiōe dicor p̄su
lor ē bñ memorie tenēdū qd ē habēdū maxie sollicitudo i eūo
ne 7 maxie cū medicinis a p̄prietate 7 laboriose solutiōib⁷ ne
cū eis fiat qm ad vsuz talū medicinarz legē virtutis debilitas
que ē cā p̄ncipalis hui⁷ nocumētū. Laudo tñ aliqñ fieri mondi
ficatiōem cerebri saltē bis i āno cū medicinis appropriatis vt
isra dicef ēt sunt cōueniēter facte vt dictuz ē p medicos nros
p̄iores. ¶ De cibis 8o 7 ponib⁷ 7 regimīne quoz maxie fiat
radix cure maxie cauendū ē a cibis grossis multaz supfluita
tū tarde digestibilib⁷ 7 vaporosis 7 vctofis. quales sunt cibi 8
pasta caseus legumina p̄fces maxie grossi nō squamosi p̄tes
nervose aialuz 7 pingues 7 acuta vt porzi alei 7 acetum 7
bulismodi spēs vīna potentia 7 stissa. Etendū ē oīs forbilis
carnib⁷ vitellinis pullinis faliānis p̄dicib⁷ turturib⁷ autib⁷ mon
tanis 7 in cerebellis. pulloz 7 leporis ē p̄prietas mirabilis in
hoc cāu. 8. d. nli sit medijs saporis 7 medijs coloris iter albus 7
nigrū ad dulcedinē aliqualez magis declinās qz ad ponticita
tē pap tñ mīxtū cū aqua decoctiōis zuchari.

¶ Ad fm veniēdū vt ad medicinalia magis laudo bis i āno
vt ēt ab alijs dictū est. fiat primū digestiū vt. j. 8. mellis ro.
collati. 2. i. 8. oximellis. f. sirupi de sicados 7 sirupi violati añ.
2. 5. aquaz betonice saluie 7 endiuie añ. 2. ij. misce clarificet
7 aromatisēf cū medico nucifumiscate p duab⁷ vicib⁷. 7 isto
vtat. vi. dieb⁷ 7 tūmīs fm artē 8 qua i supiorib⁷ 7 silijs scriptum
ē: post quos sirupos sumati fēqñti die p duas horas añ diem
pillulas vt. j. 8. pillulaz sine qbus nicolay. 3. iij. 8. fiat pillule
vij. post qz pillulas dormiat p horā cū dimidia postea surgat
7 abuset p camerā: 7 aliqñ quiescat i loco obscuro p. 5. horas
expectādo opatiōez medicine. 7 postea sumat lauatiuz vt. j.
8. aq̄ ordeī cale. 2. viij. zuchari vñus cocte. 2. 5. Et post me
diā horā sumat p̄ditiū leue cū aliquo 8 cibis supius dicti. Se
quēti mane sumat p̄fectiōez vt. j. 8. dyabuglosati. 3. iij. specie
rū p̄fectiōis diamusci dulcis. 3. 5. cū sirupo 8 sicados forment
p̄fectiō. 7 postea laudo fiat pillule qbus vtēdū ē semel i oib⁷
8. dieb⁷ sumēdo. 5. p vice post cenā p quatuor horas. 8. pillu
laz assayeret aūc. par. ij. pillulaz elefanginaz p. i. cū melle ro
rato collato forment pillule. ¶ Pro localib⁷ 8o remedijs laudo
sometatiōes inunctiōes euaporatiōes ad aurē surdā cū rebus
scriptis p alios medicos semp tñ eligēdo de illis minus calis
8. d. nli tñ p̄cipuū 7 leue in casu ego laudo q^o sumat scā purga
tione 8 recētī 8 feculētia vel amurca olei olīnaz bñ maturari
7 antiquati 7 supponat igni in scutella obturata 7 cū canula
itro missa fiat embotū in aurē vel sic. 8. gariofoloz 7 seminuz
pori añ. 3. 5. misceant cū aqua ruthe vel cuz oleo amigdalaz
dul. 7 infuslet in aurē. 7 bis duob⁷ sum p̄tentus. ¶ Quantum
ad aurē aliā vñiū laudo vt beat cotū infusus in oleo ros. 7 i

ponat in aurē et si nō suffecerit pōt addi fortius in frigidās ad
debilitādū sensitiuā ipsius auris vt modicū elebori d papauē
re. et cū illis deo dātē et bono regimie et pueniēter est pūsum.

C Pro Illustrissimo principe dñio **A**rchione mātne p dolorē
auris cum apostemate et vlcere. **C**onsiliū. 27.

Alius Illustrissimi principis dñi **A**rchionis mātne
c ē dolor auris sepe interpollate ipm affligēs a vento
sitate extensua primū vēdēs. deinde pp dolorē at
tracta mā et p riam indigestionis supfluitatē mult
plicādo ē cā vt aposte^a pūum ibidē generet. et plurimū tñ de
mā frigida que cū ad putredinē puerit caliditate acgrēdo ac
cidētālē. et pñter ebullēdo et euaporādō et qualitate acuta ma
terie iprimēte in mirigās et paniculos organi audit^r et euapo
ratioē extēdētē. vebemens valde et acutus inducūt dolor. Et
qm vt voluit. d. **A**uic. 13. tertij tractatu. 5. c. l. ad pñm. ventoli
tas potissimū generat pp caliditate digestiua cū est debilis. et
debilitas qlibet. aut ē nālis. aut accidentalis. q tñ accidētalis
aliqū ppter dūmitatē tps sit velut nālis ex psequētī ab omni
cā iprimēte facili mēbz sit inde passibile vt dicit **A**uic. 2. tegni
de signis dīstēpantiāz nāliū cerebri. Quia et cāe apostematū
vt dicit. d. **A**uic. 4. pñm ca. 25. aut sunt antecēdēs. aut pñtīue
qm relatu dominationis sue cū pñm et varijs vicib⁹ hec ma
la valitudo dñatōem suā affligerit maxie post ipressiōē aeris
frigidi vel vti in loco frigido sit manifesta. Et clūdēdū ē qd
pncipalis cā hui⁹ doloris fm ordinē fuit tal. quia a frigiditate
aeris iprimētis debilitata ē virt⁹ nālis digestiue auris. p cuius
debilitatē generata vtolitātē vñ sit libilus et extēdētē et solo
rē iprimētē. pñr attracta aliūde mā. et maxie a cerebro ipsius
excellētē humiditas. Cui⁹ excellēs humiditas maxie depēdēs
fuit ab excessu in dieta multū humida vt comestione multoz
fructuū et c. et potatōe multe aque ipsius qd tñ pñr vigorē
vt trāsmittēdo ad mēbz tñ debilitatū inuāt. pp et sitū qd au
ris ē mēbz. ppingissimū emōtorio cerebri. pp et ipotētā mem
bz indebitē digerēdo et supfluitates expellēdo mātē ibidē
trāsmittūt^r et coaceruūt^r que aposte^a faciētēs dolorē indu
cūt vt ē dictū supra. vñ p sepe ad hūc dolorē viā defluxus ma
terie ad maxillā dicte auri colligatā stātē mātē acuta sit corzo
sio. et pñr dolor q dolor qzto mēbz pncipali ē. pñr quoz tāto
suspectior ē et timēdus magis. Et hec de casu.

Clūc itaqz male et timorose dispōni oibus possibilib⁹ reme
dijs occurrēdū. Quia igit dñatio nō si nō semp actu erga
se tñ vt in eo aptitudo facilis ad casum in dictā dispōnez du
plex apponēt regimē. vñ pseruatū et aliud curatū. Pñze
suatū qdē puenit vt voluit **A**uic. 3. tēgini textu cōmētī. 94.
cū nō erit sub actuali egritudine. Reductiū aut v⁹ curatū
si forte qd deus auertat et nō credūt cū actu egrotaret.

C Pro pño expēdiēdo. pmo ponēt regimē i debita observa
tōe. v. rez. neuitabilz corzoz nō occurrētū vt in regimie
aeris et aliaz. Et qz tñ ad aerē sit h pñr regula i electione
et eligat aer ad calidū et siccū aliquatū declinans et pñr vitel
aer frigidus et humidus. Et pñde aer nebulosus et pluuiosus
ē pñr. ab aere estā vtolō qūolibet et cauendū ē et potissime
a vtolō australi et bozeali. qm vt dicit **A**uic. i suo d appropia
tis in cura d catarro. **A**uic. n. rap facit et replet capitā. boz
reas vero pstringit. Et ex h segetur q maxie vereri debem⁹ cū
ad austrū seqz bozeas qm dilatātis meatib⁹ a caliditate au
stralis ventū cū subsequit^r bozeas sua frigiditate pstringēdo
cerebri expmīt humiditates aqueas que deorsuz fluentes
maxie in aure recipiunt ipsa debili exīte nocet etiā qz sua fri
giditate occurrētis ledit debilitat^r et sua qualitate obuiādo et
ppter istā cām maxie cauendū ē tpe estā nō morēt^r sub radijs
lune. Et p idē post vebemēs exercit^r introeundū loca multum
frigida. **A**bi igit nō sit vebemēs necessitas in tali tempoz con
stitutōe standū est in camera clausa. cuius situs sit inter duo so
laria et aspectus p fenestras ad oriēs vel meridiē. **A**bi et aer
fuerit multū pluuiosus et nebulosus rectificet aer camere cu
igne scō ex lignis iunipi lauri et similib⁹ v⁹ cū pñr pñr saluē
ro nismarini et c. vel cū euaporatōe scā ex thure sandaraca ligno
aloes et modico galliunifcate oibus bis cū modico picis ad
formā lupinōz redactū vel cū stozace ligda et prunis calidis su
pposito fumabū. **A**d hāc et intentionē maxie pueniret euapo
ratio facta ex pte masse eiusdē aromaticē quā nobis p clemē
tia sua h mane cū ad. d. suā vilitandā accessim⁹ oñdere digna

tus ē. Quod si necessitate frigēte fuerit expēdiēs eandē. d. suā
a erit intempato se exponere adhibēda ē pñr pñr cautela in re
gimine capiti et auris. pus tñ i aurē misso aliquatū olei amig
d alaz amaraz cū lana succida vel aliquo de lūmētis de quī
bus ista fiet sermo et sic clauso meatu auris vel ambaz aurib⁹
et melius supponat caputū duplū ad tutelā et defensionē pñr
et aromatizato capite vt dictū ē. Et in hoc ē babēda pñr pñr
diligēs obseruantia qm ex hoc plus inuamēt ad pseruationē
psequit sua dominatio quā ex debito regimie quozicūqz ista
ponēdoz qz aer vt voluit **A**uic. 3. teg. textu pñenti. 28. plus i
mutat corpora nra qz qūqz alia res nobis occurrēs. qd et
manifestat in alio paroxismo huiusmodi doloris semp facta a
pñr pñr aeris imutatioē. Et hec quātū ad regimē p aerē dicta
sufficiat. **C** De cibo et potu bñuiter dicat^r p regula qd i pñr
ne ab hac mala dispositione debēt oēs cibi ad calidū declinā
et ad siccū et magis tpe hyemis quā estā. Quia tñ pñtudo
sue dñatōis fuit in dieta ad humidū et frigidū declinare et vt
voluit **A**uic. in amporisim. **A**uic. dñare pñtudinē no
ciū et molestū est. et maxime veterē. quā etiā sniam voluit. d.
lūp po. 2. regis acu. textu pñenti. xx. vbi expñt dicit. **A**uic. dñā
nāqz dieta cibi vel potus qm simile pñtudinē sit securior ē i
omni tpe fueri sanitatē qz ea que melior ē si in eam subito fiat
mutatio. tñ qz vt expñt. d. **A**uic. voluit. 3. pñm d regimine eius
qd co. et bibis. Ille vero in quo mala digerunt nutrimenta ob h
nō decipiat. qm post dies i ipso mali generabunt. hūiores egrī
tudines faciēs et per necates. **A**deo laudam⁹ a dicta dieta
frida et hūida paulatine et cū ordinē eē declinādū minorādo
de hūido et formaliter et potēntialiter tali et declinando ad siccū
formalit^r et potēntialit^r tale. **A**d dñco d frigido ad calidū. **A**uic. qz
fiat argumētū. **A**n b⁹ dñco nō multiplicat^r et humor acutus ad
tibias et crura p assumptionē caloz ergo in toto vel in totius
ambitu est excessus collere super flegm^a. quoniam vt expñt
voluit **A**uic. scō regiminis acu. cōmento. 29. vidit ipse facer
dotem qzulis vincens sup formā eius corporis effect flegm^a. ve
rūm collera rubea et clara natabat in stomaco. ita q ei necet
se erat nomere in pñr dei quantitatē paruam et hec sunt
vba sua. **C** clūdēdū igit magis declinādū esse ad dietas cali
dā et siccā aliquatū qz ad frigidā et calidā cū mētura tñ i ordi
dine vt dictū ē. Spāliter igit descēdēdo cauendū est ab oib⁹
frigidis et viscosis vt calco cibarijs d pasta pinguib⁹ viscosis
vt pñr aialū lacertosis nervosis et piscib⁹ et maxie recentib⁹
corzoz grossoz. et maxie modicas squamas habētūz et hic p
cipue vituperant angule et alia hmoi. **A**lera et frigida et hu
mida vt sunt lactu spinachia et reliqua frigidoz et humidoz
debēt cū mētura exhiberi et ab eis paulatine diuertī. Quod
si pp appetitū et pñtudinē offerant in serculo. f. vel p insala
tucio rectificet mali⁹ pñr pñr frigide et humide cū aliqb⁹ olez
calefacientū ericantūz et cerebrum pñr pñr. velut salua
roreman⁹ isopo et huiusmodi modico mente. cichozia et in cām
nō in cōnēnt. **A**uic. dñtū tñ q in casu aceti est maxie nociuū.
Ad si pur ipsius sit necessaria admissio. sit aceti nō nimis
aer neqz albus. Quod si in eodē decoquāt^r passule et conse
quēter expñt dicto aceto a passulis pro vsu referretur in
hoc maxie remouebit ipi⁹ nocumētū. **A**uic. quozqz eius sit vi
num mediocris substantie mediocris coloris mediocris vino
sitis. quia tamen consuetudo sue. d. fuit ad vsū aque vina
te et nō ad vsū vini aquatū eligant pñr pñr per tempus vina
aquosa magis. deinde paulatine in tpe accedēdo ad vīna qua
lifica disposita fm q dictū ē. **A**d si pur dñatio sua aliqū vellet
vt i mīxtione vini cū aqua pp nō sibi offerri neqz posse bibere v
na de qbus ē inten^r nra. eo cām sit aqua cocta simplicis deco
ctionis qz ipsius decoc^r vt dicit. d. **A**uic. 2. pñm ca. 1. de dispo
sitionibus aquaz decoctio rectificat aquas. **A**qua enim cocta
sicut testificati fuerūt sapiētēs minoris ē inflatiōis et velocio
ris descēsiōis. **A**d circo ē canēdū a potatiōe aque frigide p se
et a mīxtiōe nouiter scē in vīno qm vt dicit conciliator dñā.
77. si talis mīxtiō fiat p tps et tpe vindimiaz erit pñtū.
Ael si nō fiat eo mō salte fiat p tps. v. bozaz qm ipi⁹ assumptionē
nē vt dicit **A**uic. dñtū pñr pñr. qm si fiat illa hora qua bibi
tur vt et voluit **A**uic. 2. regiminis auctoz pñtū. 34. i fine mo
lificat stomacū et debilitat et i istis vtolitātē generat. Et et
in casu pñr obuiādū vt mīn⁹ sit comedēdū i sero qz i pñr
et cauendū a brodalibus et hūidis in cena idcirco elixata mīn⁹
pñtū sed affata magis. **A**uic. spāliter et magis descēdēdo sit
pñs eius factus ex frumēto bñ mīdo nō antiquo et ppetenter

fermetatus: cuius modico fursure subtili et modico salis: magis
tū tpe hyemis qz tpe estatis sufficiter cocti. Ad cōcedat ca
lidū neqz post tres dies: vt dicit Auezoar. Quia foribilia et etiā
leuiter cocta i viarolo posita vel alio mō preparatiōis i h satis
pueniūt. Brodiū quoqz cicerorū rub. brodiū carniū brodetum
et huiusmōi laudant. Sūt tū modus vsus casei vt dictū ē supra
et ipe sit caseus pecudū. vi. mēsiū mediocriter salit. Inter car
nes aut quadrupes primo laudatur castrati ānuales maxime
tpe hyemis et vitulorū. In estate leporēs et cōueniūt et marie
cerebrū eaz. ppteratē hūit singularē in pfortatōe cerebrū vbi
relīqua fere cerebrā oīnz quadrupedū nō cēt. Lames quoqz
capior et estate nō marie ppiquorū gnātōi pēpue sunt. In hola
ū valēt tpe hyeis capōēs nō nimis tū pīgues. Olūbi ēt iā po
tes volare pueniūt. y cerebz pfortat vt dicit Auezoar pter
tū caput et collū ipoz qd abscondi debēt vt ibidez refert. Aues
et montane et marie de iunipo nutritē qz dzefias appellam.
Perdices et vt falsam ppiet pueniūt hz gnāliter omnes aues
pue mōtane i rubis viuetes pter sumū q exēptis ab Auezoar
q colly. sunt laudabiles. Aues aut aqīce vt anates et aues
huiusmōi sunt in totū dīmītēde. Inter fructū pueniūt vne pas
se pinea et ppteratē sūstici. et tpe videmīaz si sumas vna q
fuerit appesa in sole p qtuor vel. vi. horas nō erit multū noci
ua. pbrūa ēt bene matura. et amarene bñ mature cū qbusdaz
pīcis bñ mātūris si aū cibū per paz sumant nō nocēbūt. Ad
dico de melone bñ māturo et aligbus cereis. Ad huiusmōi si
parce sumant et tpe vebemētis caliditaz cū vebemētis de
rio et aū cibū paz p tēpus qriti hore stomacho vacuo exite non
nocēbūt. Si vero pīca essent nō bñ mātura hz dura aliquatū nō
aū cibū hz post offerri debēt. Ad intelligat de prunis et cocta
nis vel citonīs qz talia oīa post cibū sumi debēt. Sz. hic aduer
tēdū qd illoz quātitas exhibēdoz post cibū dz ee multo mī
nor qz quātitas fructū de qbus supra aū cibum sumēdoz.
qm tales fructus stipici exsistentes post alū cibū sumpti iuuāt
pzmēdo cibū ad fūdū stomachi et os stomachi vniēdo et aggre
gādo si in modica sumant qzitate ex psequētū phibēdo eua
poratiōe cibi ad caput. Si aut sumerent in magna quātitate
pzmūt cibū deorsuz et ita pzmūt vt eū pēpitare faciāt aū
digestiōem ex stomacho et sic plurimū nocēt. cū ergo sumant in
modica quātitate sumant. et bec sufficiāt de regimie cibi et po
tus. Circa motū et getē in hoc sit regula q exercitiū debito
mō factū. et marie exercitiū. pgressiū in hoc cāu ēēt multum
pueniēs. Et ex opposito qes nociua. nā p huiusmōi exercitiū
viuificatio calido nālī dissoluūt mās supflue ex digōe mēbro
ruz decise q nālī dissoluant tādē multiplicare virtutē aggrauāt
et corp⁹ ad opatiōes ibabile reddūt. Iuuat et qz p huiusmōi
exercitiū pgressiū diuertunt mās que ad caput euaporāt de
orsuz q est marie et cāu iūo elligēdū. Cōditionat aut exerci
et sit pueniēs qm. siā ppleta est digestiō stomachi. et p tpe etiāz
illa que est epas. et bec est hora vt plurimū aīcedēs prādū vel
cenā per duas horas. Et tale exercitiū in dispōne huiusmōi
fatica dz esse nō veloz et acutū hz suauē satū et pīctuz. Et tam
aduertendū q post tale exerci nō imēdiatē est comedēdū.
sz per tps qescendū vqz dū membra sunt getata. Et hoc sit re
gulare post quodlibz exerci. siue sit factū mei libere. siue alio
mō violētē. fiat et pus facta educōe supfluitatū pmunium.
vel p nām. vel p artem cum aliquo supposito et huiusmōi.
Quod si fieri nō possit pedes fiat eques facili et suauiter. Si
tū neutri fieri possent loco exercitiū fiant fricatōes cū pāno lūi
satis aspo incipēdo a coris iheris fricādo. postea psequēter
a supiorib⁹ ad inferiōra semp descēdēdo. Et ad hāc itentōez
valet exerci q est fricatio capiti et pectinatio q est pueniētē si
et post expulsiōe supfluitatuz vt supra. De somno aut et
vigiliā dicat q supflū somn⁹ et supflua vigiliā nocēt min⁹ tū ma
lū ē in casu nō ad supflua declinat vigiliā qz ad supflū som
nū qz somnus eūōne supfluitatū retinet et corpora humectat.
et volūt sapiēs. vigilia aut exsiccāt et resoluūt. Cōis tū mensu
ra dormitiōis nocturne ē spaciū. vi. horaz vel. vii. d nocte. In
hoc tū multū spectat et pfectudo qz et minus tps qbusdā cor
porib⁹ ē sufficiens. Ad si pueniētē tpe pfecto nō dormiat no
cte. et si sit pfectudo ad dormiendū de die laudabile ē aliqñ in
die aliquatū dormire. et si sit pfectudo illa satū attendēda ē.
Et hūic pferit Bal. in 2⁹ regimie acutoz et Aulic. 2⁹. tertij. i. c.
de asmate. Et tū attendendū qd nō ē intrandū ad lectum nisi
post duas horas sumpto cibo et est dormiendū capite multuz
elevator et bñ coopto vt dicit Aulic. 2⁹. cūl. et Auer. i. cōmento

et. De ianitione et repletōe breuiter dicat qd repletio in casu
isto multū nocet. et pēpue ferotina. Unde melius ē ad aliqua
lē declinare ianitionē qz repletōem. Ad tū supflua laudam
ianitionē vt multa seimnia et marie in estate. Quod si cōtingat
aliquo pcepto ecclie fieri dēre vel deuotiōe fiant copiose sal
collationes nō tū bibēdo vīa potētia et alba vt cōit sit. Quia
et cōit⁹ ē de genere ianientuz dicat p regula qd vsus talis
si tempate fiat salubris ē quoniā. si sit vt dixit Bal. tertio tegni.
tertu pmeti. 45. f. ex itualis tātis vt corp⁹ dissoluitōem et de
bilatē nō sentiat imo leu⁹ corp⁹ reddat et mel⁹ dormiēs. Et
pus vero vsus ē scā iā pīa 2⁹. et p tpe digōne. 3⁹. Et est cōiter
tēpus p octo horas ab assumpto cibo. Lībus tū aīcedēs dz
ee leuis satis. fiat et corpe nō multū calefacto nec infrigida.
to nec repleto nec ianito vt dictū ē. De accidenib⁹ aut aīe
breuiter obseruet ordo. qz oēs antmī passiōes supflue sunt no
cive gau⁹ tū aliquatū excedēs mediocritatez et ita aliqualis
in casu dissoluēdo resoluēdo aliquatū iuuāt. Et bec sufficiant
quātū ad regimie sex rez nō naturalium.

Expedito p parte regie pseruatiuo ex debito vsu. vi. rez si
naturalū. Restat p medicinas hanc vltimā pple repletiōem
nē que pīcēt pīcipalit in pfortatōe virtutū auri et aliqñ reso
lutiōe vtiōitaz pīcietur. Et fo in seruando ipm totuz corp⁹
mōdificatū et pēpue ipsuz cerebz et aurē ne superfluitates
in his multiplicentur.

Pro pzo igit expedīdo pter vsuz eoz que dicta sunt in p
bibēdo cās aurē debilitantes laudat dissillatio olei de amig
dalis amaris omni ebdemoda semel. Et si cū debilitate pūm
gaf sibilus addat oleo de amigdalīs 3⁹ ps olei anetini. Et
tū pro regula obseruādū vt id qd dissillat in aurē nō sit vebē
mētis caliditatis nec frigiditatis hz ad tepidūz aliquatū decli
net. Ad eandē intentiōe valet si fiat leuis vaporatio cū sacu
lo scō ex flozib⁹ camomille et d solijs lauri et modico seugreli.

Scdm intentiōem pmo perficiēt mōdificatiōes ordinarie
que sūt bis in āno vt tpe veris et autūmni exhibiū pīmū dige
stius vt. j. h. mellis rosati. 3. iij. sirupi de sicados. 3. i. aquaz
maiorane. 3. iij. feniculi et cicoree. añ. 3. i. s. misce clarificet et
aromatizet cū modico nucisnucate pro duab⁹ vicib⁹. Et con
tinuetur. vi. diebus sumendo in auroza et post dormiēdo si
possibile est. post quos sirupos sumantur pillule vt infra. h.
pillularum cochiaruz. 3. i. pillularum lucis. 3. s. cum sirupo de
sicados formentur pillule. vi. Et si ad quinqz possent reduci
melius operarentur. Post quas dormiatur vel saltem quie
tetur in lecto per horam et obseruetur regimie qd in medicinis
solutis seruari pferuit. De hic post. vi. horas pfecta iā opa
tione medicīne sumat lauatiū vt infra. h. aque simplicis de
coctionis clez rub. 2. viij. zuebari vni cocte. 3. s. totū tepidū
simul sumat. Quod si nō placet sumat tārūde de brodio pulli
macri cū zuccaro. De hinc post horā vel admiūz imidiūz
sumat prādū leue. et illa die nō creat domū nec laboret passio
nibus aialibus. Sequētū mās sumat. 3. i. vel esdre vt metrida
ti per duas horas añ diē. Et tardet prādū vqz ad. iij. horas
diē. ppter tū bas eūōes gnāles cōuenit vt singula ebdemo
da sumatur tres pillule. 3. j. de massa vt. j. h. pillulaz. elefan
ginaz. p. ij. pillulaz sine qbus esse nolo p. i. cū sirupo de sic
dos forment pillule. Ad eandē itentiōe valet pillule lucis ma
iores si ipaz sumant. 3. ij. in tribus pillulis. Pillule quoqz sto
matice mesue pte descriptōis in h⁹ sunt magni iuuamētū. Et
si obseruādūz q tales pillule ad hanc intentiōem date bñt
exhiberi eūdo dormitū post cenā fm siniam damasceni i āpho
risinis vbi dixit. Cū qz voluerit purgare caput aut cerebz aut
infra sensū pillulis maioribus. Et post cenā eūdo dormitū
satisfaciēdū ē. Obseruet et qd si pillule fuerūt veteres et ex
cate pūqz dent hūectade sunt p noctē vt idē refert. Ad eā
de intentiōem. s. mōdificādo valet si interdū fiat caputpurgia
vt. j. h. succi blei depurati. 3. ij. aque maiorane. 3. iij. nucisnuc
cate puluerizate. 3. s. misce. et postea cū vīno aromatico la
uent. Et forū erit si sumat modicū succi pīreos cū aq maiorā
ne. Ad eandē intentiōem valet masticatio si fiat vt. j. h. ma
cis pīpis longi cubetaz. añ. 3. s. passulaz. 3. ij. mellis paz ad
incorporādū misce. fiat massa de qua sumat ad quātitate quel
lane. et masticet sup saluā et mītēdo. Ad hanc intentiōe va
lebit si fiat caputpurgū et erit forū ex ags vīusqz anacalis
puocat qd flegma pīmū ex capite et sedat dolore mole qui
sepe iungit in cāu fm siniam Aulic. fo cāu. capto. pzo. Ad

phoratores et cerebri et aurium singularissime valz pfectio eade
Nicolai si sumat ad quantitates auellane post fermentatores
eius per annum maxime in tempore non multum calo. Ita
tamē fumatur qd post. vi. horas non comedatur. Et valebit si
ne per se fumatur siue cū modico vini siue cum aqua maiora
ne. Ad eandem intentionem valet metridatū salge^a et yriaca
debite fermentata. Id est et fieri pfectio in solida ut infra. R.
spēz plurisarcoticon. 3. li. spēz pfectiois de musco dulci. 3. i. cuz
3. vi. zuchari dissoluti i aquis maiorane rute qd sufficit fiat con
fectio in morsellū d. q. utat stomacho ieiuno p tres horas an ci
bus sumēdo morsellū duaz vel triū dragmaz. Et hec sufficiant
quātū ad regimē pseruatiū cū quo deo vāte pseruabitur do
minatio sua a cāu in dictā dispositiōem.

Quod si pur curreret dictū dolore ex apate qd deus auer
tat. tūc pria regula que occurrit est regula que sumit de mente
haly in pmeto eiusde in quo ponunt qtuor principales itēio
nes. Pzia. s. ut si pūgaf cū apostemate plectoria vel plecto
tio tius. pmo fiat ton^{us} euacuatio. Scdo fiat tract^{us} vel diuersio ad
ptē oppo^{si}ti^o 3° fiat pculsiō apati. Quarto fmanē fiat solutō
Quod si cū dolore nō pūgaf corporis plectoria sicut versil
mle ē pp purgatores facta s. tūc dicit plus qz pmetator in cō
mēto illius ptis. Ad oz incipere ab euacuatiōe ton^{us} sed pter
hoc tenere ordiū qui dicit^{ur} ē prima igit^{ur} intēstante plectoria
ē eūque cōueniēter pzo persicif cū floia de rena cōi facta
que cū hoc erit euatiua erit similiter aliquāter diuersiua.
S3 rbi dubitarem^{us} magis de apate frigido et plectoria flā
tica magis pueniret purgatio cū appropriatis d quib^{us} dictūz
ē. Sed qm nō est verisimile in hoc. 3. dno plectoriaz aggrega
ri obseruato regimie debito dicto superius pria intētiō in exe
cutiōe ē diuersio ad prem oppositam. hec aut diuersio cōplek
et pueniret facta flobothomia de cephalica manus fm cōem
modū opantiū. 3. fm varietatez vt colligi pōt ex dictis Auic.
4^a pimi. c. de flobothomia. et expresse de mente gētilis tertia
tertij illa vena posita iter police et idice non ē verus ramus ce
phalice 3. magis basilice. 3. d puenies fiet diuersio magis scā
flobothomia i cephalica magna brachij eiusde lateris. Et ne
fiat euatiua talis flobothomia 3. diuersiua tūc sit pua et modici
sanguis extractiua. Conueniūt et ventosatiōes hūide primūz
posite in nāibus deinde in spatulis. Conueniūt fricatiōes mē
broz inferioz et in hoc tpe puenit mioratio cibi et potus et po
tissimū vini. Quā sic ppleta diuersiōe 3. vt dictū ē ordinarie
in picipio i apostematib^{us} deberēt applicari repulsiua vt colli
gūt de mēte oīum auctoz veritatē vt dicit. d. Auic. qrtā tūj.
ca^a. de apostematib^{us} auris in picipio. Idēc aposte^{ma} sunt de ge
nere apostematū accidētū in carnib^{us} molibus et carnib^{us} glan
dolis. Quasi inuat qd repulsiua nūi stāte vebemēti necessita
te. vt vebemētissimo dolore sunt timorosa sicut et i emōtorijs
Est igit^{ur} cū cantella opandū apponēdo. s. a picipio stāte dolo
re acuto aliqua frigida ad humiditātē declināta. Et maximū in
uamētū hoc ē lac nouiter emulsus ex vberē mulieris. Et eodē
mō ē puenies decoctio semis malue et lini. S3 si dolor non nū
nuat applicari oz oleū rosatū in quo sit infusum acetūz postqz
tūc bullerit q acetū sit psumptū si et in oleo rosato bullerit ver
mes terrestres vel scarabei et ex eo tepido fiat distillatio i aurē
erit puenies. oleū violatūz eiusde pparatiōis puenit. Et si nō
sufficiat oleū de nenfare ē puenies. S3 qm illa remedia non
pulerint et dolor adeo molestet vt sit timor de cāu i sincopi et
ad mortē. cōuenit adnarcotica et stupefaciētia descēdere. fiat
tūc cū timore et cautella. Et i hoc casu valet primū si sumat suc^{us}
folioz extremitatūz papaueris et tepidus ipenaf. Ad hanc in
tentiōem facit si paz philoni dissoluaf in oleo ro. et tepidū ipo
naf. Et valet si philoniū cū lacte misceaf. Rosicci et nelle cū
deō lacte si misceant^{ur} pueniūt. Sies et mēte cū modico opio si
terrānt et misceant^{ur} cū lacte vel oleo roxato et distillent cōue
niūt. Aduerte tūc qd nūi timeaf sincopis pp dolorem boz ap
plica^{re} ē valde timorosa. Ideo si accidat ex dōis medicis nocu
mētum ex supore. Copationū aialū et somno pfundo tūc su
mat paz euforbij et castorei et bullat in oleo amigda. dul. et tā
dem imponatur. Et hec sufficiant ad ea que in picipio appli
canda sunt stante apostemate calido. Quod si apposte^{ma} foret
frigidū a pincipio sufficeret oleum roxatum cum modico olei
camomille. Et si non sufficit fiat mixtura huiusmodi. R. olei
camomille. 3. i. pinguedinis vituli vel capre. et melius. 3. 5.
alkūran. 3. li. omnia simul liquefāt et totū in aurē tepidū impo
natur. Ad hāc intētiōne et in apostemate calido ad curatio

nē v3 si sumat cepe et phorato cepe infundat olz amigda. bul.
et sup pūnas calidas imponat et postqz p tps bullerit aliqd
de eo imponat. Ad resolutionē vero vl sanationē pparabit.
Ad idem valet dyagoulon dissolutū in oleo amigdalaz bulciū
Ad idē facit si fiat cōpositio ut infra. R. pinguedinis galie pin
guedinis anseris butiri vacini antiq olei d lilio et amigda. bul.
an. p. i. olei camomille p. ij. misce. Ad eandē intētiōz et fortius
resolutiū facit si addaf oleū de ruta et oleūz d keiri. Si et in
cōcaua radice affodiloz ponant dicta olea et bullerint et cōfe
quēter de dictis oleis ponaf in aurē. Domesticiū tūc remediūz
ē si de feculētia vel amurca olei oliūz bñ maturaz et antiqua
ti fiat embottū supposita ipsa i scutela cū igne 2° modū cōem.
Ad eandē intētiōne valerēt somētationes vel embocaciones
facte. s. ex appropriatis humectatib^{us} vel ericicātibus et magis
vel minus calefaciētib^{us} vel saccellatiōibus factis. s. ex fenugre
co semine lini ruta abrotano calamitō siccados et huiusmodi.
Et hec sufficiāt vel qzti ad supozationem apostematis vel re
solutionē. Quod si rīpaf apā et ad saniez adducaf duplex
surgit intētiō. pria. s. mōdificatio et absteriō. 2^a pfolida^{re}. Est tū
hic aduertēdū qd excrete sanie semp dormiendū ē sup partēz
lesaz. Pzima tū intētiōne pficit applica^{re} aque mellis vel vini
cū melle vel imposto cotto in extremitate sūit et fiat absteriō.
Aliqui et ingeniāt^{ur} vt infundat dictū absteriū cū infuso dicto
scbitarollo: et i instrumentū cū quo pueri eiciūt aquā infundēdo
de dicto absteriū in aurē deinde extrahaf. Ad si dolor dicaf
esse vebemēs nō incōueniēt cū oleo roxato et succo depurato
folioz oliūz si addaf d scief memite: et totū simul imponat et
tandē mondificet. Facta aut mōdificatiō ad cōsolidationem
v3 medicamē vt infra. Recipe spume maris sarca colle nūre
thuris scief memithe an. par. equales puluerizent et sup licini
um inuolutū sup sūitū infusū in melle ponaf in aurē. Et fortū
bus tū medicinis i hoc caplo et scotia eris cū melle. Aut eru
go ferri friza et cōtrita sicut puluis post frequēte fritionē mul
tocies factā cū aceto vini donec fiat sicut mel et distillet in au
rem. possemus multa reliqua ad hāc intētiōne addibere. 3. iste
ad pfectionē deo dūce facient. Et cedē medicīne valebūt i ca
su vlcēris maxille si pur ptingeret qd deus auertat. Hoc tamē
semp nota qd fortiora ericicāia ad pfolidatiōē et sigillationē
conueniunt in vlcere maxille qz auris ppter maxillā esse ma
gis humidam. Et sit hic finis.

Pro catarro acuto fluxibili pfoatiuo p spectabili doctore
dño Stephano de comitib^{us} pedemontano. Cōsiliū 28.

La fauore diuino mediāte occurrere possit pculo
so fortassis materie catarralis motui pfoatiuo ad
ptes pectoris in quez nūi puideret forte incideret.
Spectabilis doctor dominus Stephanus de co
mitibus sicut et ipe bactus dubitant tres pzo cura et repa
tione insurgūt pncipales intētiōes. Pzima. s. ad cās ipi^{us} ca
tarrī. Secūda ad ipam mām. Tertia erit ad motū ipi^{us} et flu
xum. Et vt p accidētia cōpēbēdere potui cāe huius catarrī et
mā in qualitatib^{us} nō cōicāt imo pziānt cū mā sit frigida et cau
se sint calide qd vtrūqz multis signis declarari posset. Nec b
incōuenies reputet qm de facto ē sepe ptingēs vt a caliditate
solis vel balnei calidi vel odoramentis calidis liquefcat aliqū
mā frigida. Et sicut hoc ē possibile i causis pzimitiuis et mā idē
apud intelligētē nō reputabū in cōueniens in cāis corporeis
vt. s. stante caliditate mēbroz et capitis tūc mā catarralis mul
tiplicet frigida nō intēse frigiditatis vt in cāu huius spectabi
lis doctozis ptingit cū mā sit frigida et fluxibilis sapore puata
vel ad dulce aliquāter declinās cū totius habitudine capitis
calida qd sic posset multis declarari euidētis. Quia tū hūc no
stro pposito id magis curiosus qz vtile foret illis omnis ad vti
liā tātū descendā. Et qm vt dictū ē tria sunt circa q pncipalit^{er}
vertit intētiō. s. cā. mā. et motus. Ad cās igit^{ur} cū pūsiōne occur
rendo ordināda ē dieta et regimē in vita obseruati. 2^a ad mām
ponēda erūt que ipā am adequāt et abfcondāt et dīminuāt. 3^a ad motū
māe vel fluxū erunt ordināda q mām ad partē si timoro
sam diuertāt. Ponēda et erunt que fluxum minuat vel sistant.
Circā igit^{ur} primum ritetur aer excessiue caliditatis et ex
cessiue frigiditatis. Et proinde non occurrat aeri tempore estū
uo sub radijs solaribus capite discoperto. nec quomodolibet
nisi instante necessitate. Ita intelligatur de aere quomodolibet
bet excessiue caliditatis vt de aere stuphe vel balnei. Statio

et sub radijs lune maxime nocet. ppter frigiditatem et maxie cum intrant per locum angustum vt per fenestram. Solent enim per angustum intrantes magis imprimere. Et ex hac radice fugiendum est a veto australi meridionali calefaciente vel boreali frigiditate. et precipue cum ad aulam sequitur boreas. qm vt dixit Aulic. 4. tertij et de sue i capitulis ppijs. Ausser rarefacit et implet capita et septem trion vel boreas restringit et exprimit. Aitent et aer quicquidque nebulosus humidus siue frigidus siue calidus. Et p inde statibus hijs stationibus tempore non est excludendum ad aerem libere si possibile est. si statum est in aere camere situate inter duo solaria habetis fenestram ad orientem si possibile est vel aliquantulum ad meridiem declinet. vñ generaliter aer pueniens sibi sit aer tempatus i actius ad siccum in aliquantulum declinat et si forte ad frigidum remissus aliquantulum declinet non est inconueniens. Et hoc singulariter obseruandum quod stante peccato vel lapsu equali in qualitatibus aeris plus sequitur nocumetum quod ex equali lapsu in multis de alijs rebus non naturalibus. vt fuit supra. Ita tertio tegni textu comenti. 18. Vbi igit aer fuerit excessiue frigidus et humidus rectificetur aer camere cum igne ex sermētis calidis et sicis vt iuniperi rosi. marini lignoz sicuti cressus et buisumol. Vel fiat suffumigatio ex thure et sandaracha mirra ligno aloes florace calamita oibus in vñ. reductis cum modico glutinis albotin et factis formulis planis in forma lupinorum et suppositis carbonibus. Ita ex pposito stante excessiua caliditate rectificetur aer ad frigidum cum irroazione aque et acetum p camera vel irroazione aque rosate cum asphode et folijs vitis et salicis. et cum floribus violaz vel rosarum vel nenufaris. Vel fiat suffumigatio suppositis corticibus pomorum redolentium super prunas. Vel ponatur vna de formulis factis vt. j. R. sandaloz citri. r. albor. coralloz ru. semis acetose añ. 3. S. sandarache. 3. ij. camphore. 3. S. cum mucilagine dragag. ti fiant formule. Et tñ pro regula notandum quod stante repletione capitis. ista odoramenta augent repletionem. vt voluit Aesculap. in cura fode. Et ideo in isto casu stante dubietate fluxus magis laudo alterari aerem calefacientibus vel infrigidantibus tñ quod aro maticis huiusmodi. Et hec de aere sufficiat. Circa somnum et vigiliam sit pro. Prima regula quod somnus cum plaga replet caput humoribus vt tradit auctores: et ideo declinandum est ad paucitatem somni. Secunda regula sit. somnus nocturnus et nullo modo durus. qm talis est in somno. non statim tñ ex panis cooptura vt mebroz suoz pncipalium fiat supinflatio. qm illud in ipso addit multum in cam ipsius catarrhi. Sz si ppter necessitatem est diurnus somnus necessarius fiat sedendo capite nobiliter coopto. vt voluit Aulic. i. fa pte sue canonice. fiat et somnus sup alto latez maxie sup dextz ad digestionem sionci vigorandam. Et nullo modo supin. iaceat. qm p tale sit calefacta vena chilis p spinam trahente sit vapor plurius qz itatatis eleuatio ad cerebrum. De inanitione et repletione bene dicitur quod repletio est in hoc casu multum nocua et ex opposito inanitione suauia. Sit tñ maior vacuitas et sobrietas in sero quam in mane. Sit quoque in potu et in b rodialibus oibus maior pccitas quod in cibo. Et vniuersaliter ieiunium nisi pducatur ad inflammationem mebroz que vitanda est in hoc corpore maxie iuuat. Et p inde dicit Aulic. c. ppiio. Sitiat et fa me patiat et vigilet qz ita pot. i. infra manifesta nocumenta qm sunt incitium cure. De inanitione autem p arte sienda dicitur in 2. bn cipali. De exercitio et quiete dicat quod exercitium mebroz inferiorum maxie pferat. Ad statum fiat tñ repletionem imo fiat iaz euacuatio supfluitatibus prime et secunde digestionis in mane. Et si fiat i sero fiat dissilata p prandio p. v. vel. l. boras loquor de exercitio laborioso. Itaque tñ fiat adeo laboriosus quod membra intese multum calefiat. qm vt sepe dictum est. hec caliditas mebroz inferiorum est maxime radice in generatione huius catarrhi. De exercitio mebroz superiorum vt de fricatione capitis et aliorum membrorum ppius determinabit cum tractabit de diuersione mae inferius fluxus. Sz generaliter dicat pro regula quod frica laboriosa capitis et superiorum in hoc casu si placet qm verisimiliter stante tali mebroz dispoñe sicut supponit maior fiet materiaz ad caput attrax. quod materia coniuncta resolutio vel diuersio. Coitus et cum exercitium sit aliqualiter nonnuquam in hac habitudine pferat. sit tñ moderat et non superfluum et fiat celebrata iam scda

digestio in epate et p pte tertia. De passioñibus alalibus summa. tim dicat quod letari gaudere pueniunt. Trasci autem et trillari no cet. Circa cibum et potum sit regula vt supra quodammodo dictum est quod cibi diminutio et potus est pueniens et maxie potus. Spalil tñ descēdēdo cauendum est ab oibus cibis inflamabilibus et vapo rabilibus et p inde oēs spēs calide sunt vitandae. quecuqz etiaz multum dulcia pingua et vinctuosa. multum etiaz frigida ritent et maxie cum gbus iungit maria humiditas vt sunt oia genera fructuum bletes et spinachia lactuce et bmoñ nli tpe estatis et infla matōis et post exercitium in gbus calid. p dispoñe nāle mem broz suoz aliqd de talibus sumere non inconueniret imo iuuaret. Aitent et quecuqz amara et salsa acra et acetosa viscosa et cartilaginosa sunt bmoñ generis. et sic caseus pisces et oia lacticia sunt euadenda. Pisces tñ parui et arenosi maxie esta te non inconueniunt. Strana quoque legumina sunt phibita sua fa cili vtiolitate et pñr euaporatōe. ritet panis recens calidus. Inter cibaria pueniunt panis duoz vel triu diez pparat. cōue niēt far ozdei far d spelta plurimuz valz. Quia et i aq cocta et aliquantulum alterata pueniunt. carnes quoque non sint nimis ppiu que generatōis: et sunt in hyeme carnes caltrati et in estate car nes vituli carnes et puaz autum montanaz vt p dicit et similia. Laudant carnes pulloz et turturaz et turtures i b picipua bñt vtilitate. Aitent pipiones. Inter olera cum blābus ponere ali qua folia maiorane et saluie pueniens est. Ad sunt tñ nimis i fre/ quēt vñ. qd dico notat quod si huiusmodi herbe sunt celebrales tñ sua virtuali caliditate ad euaporatōem iuuamētū pstant quod euaporatio in casu nro est maxima radix nocumētū. Et hoc me ti tenet. e. qz multa pueniunt sumpta indicatio a mā que tamē sumpta indicatio a cā nocet. Inter fructus pueniunt qdā pas/ sule et aliqñ amigdale et pinee tpe hyemis pcedi possunt i tñ in frequēt vñ. ppter cam dicta euaporatōis. Pira et r cocta na si parce fumant et post passum picipue. si cocta fuerint sunt nō bilis iuuamētū. De vino dicat quod quodlibet vñu potēs ē dñm tēdū vt oēs testant auctores. vñu et mediocre caput replet. Sit igit absolute pccitas in potu vini. si sit ipm vñu in colore et substantia mediocre vel albu remisse vñolitas. Adagis tamē placet mediū in colore vt cōsolū. et sit aliquantulum mixtū plus et mi nus fm diuersitate vini et tēporis puetudinis et nullo modo biba tur postquā inceperit digestio ita quod distanter post cibum p boraz vel mediā nō bibat. sz simul cum a cibo ad pñctionē fumat oī uidēdo potū in multis vñibus. et hec de regimine in dieta ob/ seruanda sufficiat et psequetur de pñmissionē ad cāz. Quantus ad fm. i. ad mām sit ista pñia regula. In tali ca/ su euacuatio materie mioratiua ē necessaria et si mā nō fuerit pfecte digesta. Ista regula patet p b qm si nō fieret paulatina cō et ipsa in tpe aggregaret existeret p nām fluxibilis dubiū eēt ne ipsa multiplicata et nā grauata subito i multa quantitate flue ret ad mebra hanelitus et sic forte timor de pforatōe. Ad euī tandū igit piculū suffocatiōis pueniens ē ipsaz pñmo minora/ tificat et regula ex a qm ad euacuationē talis materie et si nō sit pfecte digesta: cū nō sit multū resistens euacuatiōi nō se quit in virtute labor et angustia que sequerent vbi eēt vñ gros sa vel viscosa vel calida multū subtilis et ihibita. Scda regula In adequatiōe huius materie que et si frigida sit non tamē cō petūt ad digestionē subtilitātē et diuidētā. Et sic regula quā cōi ter ponūt auctores in hac mā picipue mesue nō ē vñ itelligen da. Declarat sic regula. nā ex quo mā ē satis ligda. si vñterius intendat subtilitatio et diuisio fiet psequēter fluxibilior. et sic ma gis piculosa. In hac ergo pueniūt p digestionē q alitqualiter calefaciunt. tamē in spiliando. et hoc non inconuenit reperiri i medicina. puta si fuerit remisse caliditatis et alitqualiter si pica: nam simplicitate medicine adunatis adimittit mā reddif ipsa cōstantior et minus fluxibilis et tñ obediētiō erit virtuti ex pulliue ad expellēdū qz fiet obm expulsiue magis pportiona tum. Tertia regula sit. In euacuatione magis cōplectiua nō pueniunt in cā laboriose multū exsoluētia. i. Regula declarat tñ quia mā de se nō est multū resistens euacuatiōi tñ qz talia exsoluentia ad inflammationē deducūt maxime corpora inflama tiōi pata qte ē huiusmodi. Et bis tribus rellis tāqz ex pncipali bus fundamentis declarat pñens intentū q ē ad mām. Prima igit vt regula ppletur in opatione exhibendo singula ebdemoda. 3. S. vel. 3. ij. pillulaz assayeret positaz ab Aulic. pñia tertij. c. generali et aureo. Et materia euare volumus. que si nō suffi/ ceret in hac dosi exhibeat vsqz ad 3. i. ordo eaz ē si fuerit. 3. i. fiant tres pillule grosse tāti. Et si fuerit dimidia fiat tñ vna pil

lula grossa. et sumas post cenā pesti quatuor horas. Est tñ obfer
uādū q sequēti mae nūi sūte necessitate nō creat domū. itaq
tñ opatio forte tardabit vsq ad sero. Scda regla ē de digōe
materie et equatiōe eius pplec cū infra scripti sirupis. R. mel
lis rosa. co. 3. ij. sirupi de duab⁹ radicib⁹ sine aceto. 3. i. aquaro
acetose buglose et maiorane. añ. 3. ij. et h tpe mediocri tpe estū
tis loco aque buglose ponat aque edule et tpe byemis. loca
ctusde ponat aqua saluie. clarificet ille sirupus tpe srio cū mo
dico macis vel nucisimū. tpe calido vel mediocri cū. iij. granis
coziandroz. Et pūmū ille sirupus. v. vel. vj. vicibus. et sumas
in auroza post qz dormiatur per horam. Et cum his comple
tur intentio secunde regule que est adequatio materie. Pro
adimplenda tertia regula laudo exhibeantur pillule vt infra.
R. pillulaz de agarico pillulaz assayeret. añ. 3. ij. misce fiant
pille cū melle ro. Et sumant p duas horas añ die in die nō su
specta. qz nō in pūctiōe luminariū vel oppōne. Et dormiat
per horā post. Exercites per camerā in aere obscuro interdum
getādo interdū pannos tepidos ventri supponēdo et expecte
tur ppleta operatio per. vj. horas a pncipio assumptionis po
stea sumas lauatiū cū aqua decoctionis ordet sumēdo. 3. vj.
vel. viij. cū. 3. 5. zuchari albi si sit vltra tepidū paz calefactu m.
Et post p mediā horā sumas pādū lene ex cibis facilib⁹ et bo
ni nutritiū et illa die nō creat domū. Et si forte ista medicina
pp debilitatē nō puenienter opata fuerit alio tpe pueniēt lo
co pillulaz de agarico ponant pillule cochie almāfois et eadē
dosi cū pillis assayeret vt supra. Primus tñ modus magis mi
bi plz pp cām posita in regula. Sequēti mae post purgatiōe
sumas pfectō vt. 3. R. metridati. 3. ij. dyabuglosati. 3. ij. misce.
Tardet et pādū post assumptionē p horas sex. et ista purga
tio fiat bis in anno ordinarie vt veniēte vere in pncipio marci
et in fine septēbris. Et post purgatiōes sumas octo diebus con
tinuis ad confortatiōe capitis et membrorum naturalium de
pfectiōe vt infra sumēdo morseū vñū pro vice duaz. 3. in ma
ne. R. speciez biaradonabbat spēz pliriscoticon añ. 3. i. 5.
cū aquis cicoree endule et maiorane qd sufficit fiat confectio
solida. nā in vigore eius pfectionis pfortatis mēbris si aliquid
re māferit de mā post purgatiōem a vte resoluēt. Et ex his ē
cōpleta cōsequēter secūda intentio pncipalis q erat ad mām
euacuādā et equādā.

¶ Jam restat vltima intētiō que ē ad motū mae et ad fluxum
que pficit cū diuerentib⁹ ad partē diuersaz nō timorosas cō
pletur et cū minuentibus fluxū vel sistentibus. Pro primo igi
tur expediedo laudo in cāu nostro sūte timore fluxus et forma
liter fluxu fiat diuersio cū flobothomia cephalice brachij euac
uando res vel quatuor. 3. sanguinis. Si ēt ad pūllionē. Et i
primo pncipali tpe veris fiat leuis flobothomia de basilica
dextrī brachij euacuando. v. vel. vi. 3. sanguinis. credo puen
ret mae singulis duob⁹ annis vsq ad. xij. annū. Cōplec et
hec nostra intētiō cūretosis positis sup spatulis et sup nates et
coras. Et si repleant sanguine marie ventose spatulaz nō erit
incōueniens vt ipsius fiateductio. Ligantur et aduitoriorum
brachioz et coraz dolorose valēt in casu. Ad hanc finē lter l
tentiōe valēt leuis fricatio capiti et calefactio leuis maxime
supra cōmissurā coronale. Si ēt fiat sacū ex milio sale et san
daracha et calefiat et pueniēs. Vargarismata ēt in hoc cāu ab
auctoribus multū laudant que cū sipticis sunt. Tertiāmen
qz materia solet ad pectus declinare. et in gargarismatib⁹ ne
cessario sequit motus illaz ptim nō in totū mibi placet. qm vt
dicit mesue. Suspectū ē et timor cū ē suspitō catarrhi ad pect⁹
Caput purgia tñ et suffumigatiōes et odoramēta in hoc cāu cō
nemiūt. fiat igil caput purgiū vt. 3. R. succi bletis depurati. 3.
ij. aque betonice. 3. ij. vini albi. 3. i. nucis muscate cubebaz. añ.
3. 5. misce et trabas p nares tepidū duab⁹ vel tribus vicibus
euacuādo supfluitates p nares. Postea facta purgatione la
uent nares cū vini albi duab⁹ ptibus et aqua rosate ptes. ij.
fiat et odoramētū vt. 3. R. sandalozuz al. et ru. añ. per. 5. costi
nigelle torefacte añ. p. l. ponant oia in pecia lini et teneat pe
cia ad nares. Ad hāc ēt intētiōe v3 si sandaracha pburat
et infundat in aceto et cū modico thuris supaspergat carboni
bus. et tūde fiat suffumigatio. Potest et fieri pomū ad odorā
dū in dūc modū. R. olibani masticis costi spice. añ. p. l. bollat
ment. p. 5. camphoze qtrā prem cū mucilage dragagā et ce
re fiat pomū. Pro hac ēt intētiōe et fortius valēt que piten⁹
sumunt et retēta in ore. Et pro hoc facti sūten⁹ vna pillula
ad oēs morbos catarrhi dōscriptiōe posita a mesue i dūlctōe

8 pillulis pōt ēt fieri pillula plana vt infra. R. mirre. p. ij. thuris
masculi. p. ij. et mediā iugami et croci añ. p. 5. plice cū mucila
gine dragātū et teneant in ore et expuat saliuā et nūbi deglutit
tur. Ad hāc intētiōz et est fort⁹ sumas. 3. i. diabolū. m. et. 3. 5.
de dialecur. Ad tēridatū ēt in hoc cāu puenit maxime si fuerit
recēs. Et tñ aduertēdū qd ista opiata cū suspitiōe sumuntur
neqz si ante repletiōe debēt sumi quolibet neqz et alt nūi lmi
nēte forti necessitate. Dōmesticuz aut et familiare pbitiūz
fluxus ē vt sumant boliarment. 3. ij. et introitu lecti cū vno co
cleari sirupi de papanere recipiat. Et cū ista ppleta erit vltia
intētiō. Potuissim multiplicare remedia s3 ista electiora in p
sentiaz sufficiant. Ad laudem dei amen.

¶ De catarro et sputo sanguinis. pro quodā notabili Januē
se domino benedicto saluagio. Consilium. 29.

Assu sūte vt ex accidētibus scriptis plectura veri
simili cōlecturari pōt est mā catarralis. 3. nō subitū
in substantia neqz in ligiditate: tñ ad acuitatē nobilēz
ē declinās: qd declarat. Nam si subtilis et liquida
foret ad pectus vel pulmonē discēdens subito: difficultatez in
hanelitu cāret: et magis tpe calido sūte plenitudine copis qz
veniēte tpe frigidū cuius oppositū scribit in casu. Nam i estate
bene se bz: et veniēte byeme incipit hanelitus difficultari. Est
tñ ipa picipās: qd acuitate dēclarabit ex pūctiōe pcepta circa
ptes gutturis dēcedēte tali mā adgut⁹ et assūptōe rez qz tūcū
qz modice acuitatis sit talis mā catarralis acutior et qñ illaz
p tūm excoziatiua: ēt qz tūc iugat a frigidis si in ore teneatur:
et ex calidis nocet pūctū cū pletūz icidat i febze vel siml cū
dicto fluxu febzis cōplice. Et ad hoc ēt adiunat q in byeme
pūctū vt scribit cū iam catarrus dēscēderet siue p nobilē pte
dēscēderet succēdit in gutture quodā impedimētū et cū rascā
tōe et quada3 tussicula emissit sanguinē p supius ad qzritatem
quali tertie ptes vnius ciati rubicūdi vt asserit. vñ rōnabit ta
lis exitus sanguis fuit depēdēs ex rascā et solutiōe scā d ve
nis substantie trachee artarie pulmonar: et nō nūi pp acuitatez
et pūctiōe dicte mae catarrus alius q si fuisse ligda et subitū sub
stantie pbabiliter debuisset dēscēdere ad pfundū pectoris et vel
pulmonis et ibidē lesionē causasse. qd nō fecit ppter ea q tal
sanguinis emissio ex pfundo nō fuisse facta cū rascatione et
tussicula vt scribit. s3 cū vehemētī tussī vt ē oīz medicorū clara
sma. Et h dēclarat impedimētū pceptū i pūb⁹ gutturis añ emissiōe
dēi sūguis nō pcepto nocūto circa ptes dorsum pectoris vel
pulmonis. Et declarat q ex canna eueniēt talis sanguis pp
facile ēt facta solūdatiōe et curatiōe mēbris illū a quo emi
nauit dictus sanguis. qm vulnera cāne facili⁹ curant qz aliāz
ptiū pulmonis vt et oēs sentiūt. Est igil mā talis catarrizans
mā flegmatica satis spissa acuta tñ et nitrosa. Est pbabilz pōt
dici flegma falsū ex mixtiōe colere cū flegmate factū ex va
poratiōe vaporū colericorū ad cerebrū qd i spē cerebroz dbe t
ēē frigidū. S3 crasis siue compo mēbroz inferiorū bz ēē cali
da colica: qd ēt declarat ex macie nālī totius corpis cōiuncta
vīuacitate in opatiōibus quidam alalibus discūritis et moti
uis. Vñ arbitroz spz hēc epar cor et renes calida quoz calidi
tate multiplicata mā colerica et sanguie colerico facto i ipo bu
mido mēbroz dissolubil simul cū caliditate insuēte sit mare
factio tot⁹ habitudinis et ab eadē mā eleuatis vaporib⁹ acu
tis igneis simul cū mā flegmatica cerebrali mixtis p naturā fri
gida et cerebri frigiditate et sic facta spissa aliqua3 dicta mā
ad sursum inclinā. vñ sit mordax et acuta: et ita dēscēdēs deoz
suz pūctū ad mēbra pectoris vel cānaz eius causant a cēde
tia de qbus scriptū ēt in casu que sigillatim ex bis q scripta sūt
pōt clarus intellectus verificare. Et hec de casu dicta sufficiāt
¶ Vbi sit hīda intētiō ptim ad catarrū talem satis spissū. s3
qualitative acutum et caliditate picipantē ptz ad tussiculā et
difficultatē hanelitus in que acci⁹ incurere solet veniēte bye
me: nō omittēdo et intētiōe ad pūllionē solutiōis cāne et emis
siōis sanguis ab ea et alias factū ēt: si forte qd dēus aduer
tat icideret i sputū taliter sanguineū et ponēda cura. Hec qm
qz qz sanat pites egritudines hec et atēqz fiat pbibēt pūllit
vt voluit Gal. ideo ad oēs tales dispōnes. pmo vertatur in
tētiō pseruatiua a casu in eas deide de curatiua si pur occur
reret. Duplex aut ē ipaz generale remediū. pmo erit circa re
ginē in dicta. fm erit circa medicinalia. Circa qz aerē elī
gat aer i actiūs tempatus s3 ad siccū ēt formaliter et virtuali
tūclinatus

inclinat. Nam excessiva caliditas liqufaciendo nocet. et frigiditas primedo. Unde dicebat Avicenna quia tertius. aufer et supple quibus aer calidus rarefacit et implet capita septentrionalis vel boreas. et frigidus exprimit. Et hoc ergo aer nebulosus humidus grossus. et frigidus quo tempore standum est in camera constituta inter duo solaria habite fenestras ad orientem non tamen. Sit lectus in loco in illo super quem cadit aer fenestre indirectus. Ideo in illo tempore rectificet aer prius. Nam tunc fiat cum suffragiis ut fieri solet. quoniam fumus in camo est plurimum nocens. Alius igitur erit rectificare aere tenendo notabile quietate aromatum in camera ut corticum citri lignorum aloes ambra et huiusmodi cum modico musci. Et hoc non solum capitis plenitudine. Et si vellet videre ignem sit ignis clarus maxime ex unipio factus et lignis lauri et arboris emittentis terbetinaz. Nam ad sicco aliquantulum alterat et ex proprietate membra pectoris confortat. Sed ipse difficultatis banelitus et tussis non calefiat aer. sed sit tepidus tamen. Nam proppollitio et vis pulmonis sibi necesse sitate refrigerij non nisi magna quantitas aeris sufficit ad refrigerium stante aere calido. Expedit ergo banelitum magnificat et frequentare. Tempore autem estatis rectificet aer ad frigidum cum aspersione res frigida non tamen supposita ut cum floribus violarum nemularis et folijs salicis vitis et similibus vel irroratio per cameram cum aqua sublimatiois supraferat. Circa motum et quietem per regulam obseruet quod tempore tussis est vitandus motus et ois agitatio fortis. possunt tamen leues fieri fricationes ad crura. sed tempore quietis omni die expulsi supfluitatibus coibus naturaliter vel citi artificiali. Laudo leue exercitum pedes factum. non tamen supflamas. et postea gressat circiter horam aut quatuor sumat praedictum in loco tempore non frigido et idem intelligat autem cena fieri debere digestioe stomachi completa. Et sicut tale exercitium toti corpore est maxime pueniens. ita et tunc quorundam membrorum exercitum particulariter maxime puenit precipue ut capitis et pectoris. quoniam leuis fricatio capitis et pectinatio porros rarefaciendo et sic ad vaporum resolutionem praeparando et calore naturalem confortando sequens exercitium corpe de quo supra multum in casu iunatu non tamen sit laboriosius neque cum fricatione panorum multum calido ne caliditate attrahant mae de membris ad superiorem caput repleat vel ne mae ibi actu pteente liquat deorsum. Exercitium autem pectoris fiat locutionibus placidis et suauibus ac voce satis alta. Circa somnum et vigiliam sit regula ut tardus somnus post cibum admittas duabus horis. Et non dormiat de die nisi ad hoc antiqua consuetudo perduxerit ut quoniam de nocte pro aliquo accidens dormire non possit. Et dormiat semper in obscuro capite nobiliter eleuato et corpore cum extremis decenter cooperto non supinus vel supra cervicem. sed super altero latere dextro vel sinistro secundum suam consuetudinem. Sed quocumque sit non sit somnus plures neque prius multas horas. Immo si trahat ad plus spatium septem horarum. Et si in tempore medio per naturam aliquotiens excitaretur expurgentur superfluitates nascendo et per nares educerentur esset in casu multum conueniens. Nam longus somnus est in camo maxime nocuum. Circa cibum et potum repletionem et inanitionem simul sit regula generalis ut in sero sit maior pectas puta in cena quoniam in praedio. Et non sint cibaria actualiter humida et feruore salte aquea humiditate si stomachus mediocriter in substantia digerere potest. Dimittant omnia euaporantia calida acuta precipue si humida fuerint. Et pinde vini potes est maxime nocuum. Et tentur et oia viscosa et pinguis et vinctuosa. Et sic a carnibus potest vitales et omnis multa propinquas generatiori cauendum est. Et inherendum est carnibus castratorum in hyeme vni anni et capto rum in estate. Et partes horum animalium musculosas nervosas et multum pingues vituperent. Et de volatilibus valent carnes pullos gallinarum in estate et caponum in hyeme. Carnes et in motibus degentes quoniam sunt rariores quoniam carnes alie terrestres. Sed paludose et aquaticae sunt in totum abijcende. De carnibus autem quadrupedum in nemoribus degentium que ibi in patria replunt me remitto ad iudicium doctorum medicorum ibi assentium. Et cibaria de patria dimittant. Et pisces nisi forte in estate et tunc rarissime non tamen ut aliquibus piscibus petrosus minutus cum multo oleo assatis et cum succo ractis dulcis et amigdalato praeparati pro pseruando appetitu oia sunt in camo precipui iunamentum cocta cum testa et tenera vel elixata per infusionem in brodio vel aqua decoctionis cum butiro recti et cotula in brodio non discoueniunt. Nam sunt plurimi et optimi iunamentum ut voluit Auicenna fo canicorum. Inter olera valent maxime tempore hyemis alique bletes cum modico isopi et betonice cum buglosa non multum laudo feniculu vel petrosilum ne pillatando meat. et cerebzo et materia subtili ad fluxum nimis disponerent. In estate autem magis laudarent borago cum aliis

b lactucis reliqua fercula omittit ordinanda per duos medicos ibi exiles. Inter fructus caueant omnes fructus acres et lineos. nes aractia acra agrestia et huiusmodi. fructus et plurime huiusmodi dicitur ut cerea plica melones nisi moderatissime in estate rabida sumi debent fructus et siliptici ut pira nespila et similia nocent. Amigdale autem et ficus vne pase sine granis cum pineis et siliptis sunt in mensa precipui iunamentum. Nam est tamen in sero multis amigdalibus vtedum quoniam sua euaporatio multum caput replet maxime propter vinctuositate eis inata. pro magna autem parte remouetur si amigdale prius depillate infundantur in aqua tepida decoctionis zuchari tres horas. deinde agitentur cum virga et tamen deessent cum pano lineo calefacto et de illis vtaf. Idem intel ligatur et de pineis. Idem est sit vini medij coloris medie vinctuositate mixtum cum aqua zuchari copiosius tamen in sero quoniam in praedio in estate. sed in hyeme cum aqua mellis. In hoc tamen attendendum est satis consuetudini et tempore in qualitatibus puenient. Nam in estate maior mixtio fienda est quoniam in hyeme. Et si tamen tederet conuenientior esset decoctio facta cum liquorica rasa et modico capillae. cum zucharo et hoc quatuor ad cibum et potum pertinet. In animalibus autem passionibus cauendum est ab intemperantia omnium aie passionum quoniam exterminat ab ea quod secundum naturam consistenda vel voluit Galenus thegnis. sed inherendum est gaudio et leticie moderate quoniam dicitur Avicenna. in de viribus cordis propter frequentiam letandi non imprimunt tristitiam nisi fortia sint debilia tamen lectica ita imprimunt et. Et sic calor confortatur et multiplicatur. Et inde prohibet a casu in tremore cordis ut ex verbis Avicenna. de clararibide posset. Et hoc de his quod ad regimen in oibus rebus non naturalibus sufficiant. De coitu se temperatissime regat. Ad medicinalia venient. sunt memoranda quatuor vilia ad vtriusque dispoem. scilicet pectorale et cerebrale cum totius habitudine valentia. deinde ad membra mandans erit spialis sermo pueritudo nam fluentes ad aliam regionem quoniam fluere consuecat sistendo et fluxu eius in loco suspecto. deinde in confortando cerebrum et prohibendo a multitudine supfluitatibus in ipso. Postremo ad membra banelitus euacuantur maxime ex pectore et ea confortando et si sanguis spiritum accideret est ponenda eius curatio.

Circa igitur primum expediendum laudo singulis tribus mensibus fieri leue modificationem de toto picularibus tamen educendo ex cere maxime ipsam semper digerendo et expulsiu praeparando. Sed in hac equatioe mae est notandum quod si mae sit grossa satis subtilia tamen tamen inter se non pueniunt. quoniam stante cerebrum repletur et fortiter subtiliata mae dubium foret ne precipitaret in multa quietate simul ad pectus et iduceret timorem pro locationis tamen quod et tales subtilitates medicine ut plurimum caliditate acuta precipitaret sic ad mae vinctuosas in acuitate adherent et. exiles membris naturali bus ad caliditate naturaliter excedit addere malitia propter nis que esset cum maioris euaporatiois et nocuum. Laudo igitur pro digerendo maxime sumi sirupum ut. quoniam vici. Sirupum de liquorica mellhorati cellati autem. Sirupum violati sirupi de ficados. autem. aquarum buglose maiorane et endiuie decoctionis liquorice et capillorum ueneris. autem. quod sufficit fiat sirupus pro duabus vici bus. In hyeme possit dimitti sirupus violatus et sumat in auroza et dormiat per horam post cibum. deinde exhibeatur medicina solus in die non infelici per aspectum malum luminarium ut. agarici electi. spice. an. incidant subtiliter et infundant in oximelle simplici aquis betonice et buglose decoctionis passulaz. autem quatuor sufficit. Itē reubarbari electi. spice. infundant in aqis endiuie et cicoreae. autem quatuor sufficit cum modico vini albi et post. horas factis ambabus expulsiu addat collature dyacatoliconis. diafemiconis dyaprunis solutui autem. misce et fiat potior exhibeat per duas horas autem die dormiendo per horam post eaz si est possibile quod si non salte quiescat in lecto et in obscuro postea surgat per cameram ambulando cum remississimo lumine cum attente et imaginatioe ad ascelandum. Tandem post sex horas completa etione vel quasi exhibeat per lauatiuo brodio macrioli pulli. vi. cum. pul. zuchari vel mellus in tempore frigido de aqua ordeii cum zucharo. Et post medicinam vel circiter horam sumat praedictum leue et tota die quiescat. et sequenti die et per duas horas autem die sumat pfectio ut. tridati ad minus duorum annorum. z. i. zuchari violati. i. speciej pfectiois de gemis. i. misce et tardes cibum et per vi. horas. Si tamen tederet sumere medicinam in forma potabili posset exhiberi in forma pillularum cum pillulis ut. agarici troscicati pillularum agarico et aggregati autem. i. cum oxelle simplici fiat pille. v. et ad amplius. vi. et sumat cum ore die quo dictum est medicina

potabili. Si tñ medicī sui habuissent ex experientia aliquā pten
larex medicīnā siue potabilez siue pillulatā siue in pulueribus
habentes intentiones ad oia membra vt supra cū qua pueniē
ter sine leſione pſuēt ſolui illā ego magis laudare. qm̄ vt est
nra dñi Auic. lo^o tertiū. Inter medicīas ⁊ corpora sunt ppor
tiones que nō pprehendunt nisi cū expimēto. Cum ergo expe
rieris psequeris qd magis iuuatū sit. Et corpori uesti pproprie
tas sic pati ab vna qd nō ab altera. Quarta pñmi ⁊c. Idē in
telligēdo d doli medicīaz obseruādū eē fm̄ q a medicīs suis
cognitūz est facilius vel difficulter ſolui.

Cuiā ppter debilitatē mēbroz maxie cerebri pūne mlti
plicat mā illa catarralis p indegillione. Idcirco laudo vltra
dictas cūones singula ebdomada nō tñ eundē ordinē seruan
do aliquas sumi pillulas ad mīnorādū mām ne multiplicet. Et
in hoc incipiem² 2^{am} intentionē que erit ad mēbrū mādās lēz
et simul sit habed^o oculus apert^o ad aliqd etiandū ex pectori.
ſiet ergo pueniēt ſumēdo pillulas vt. j. R. agaricī troſciſcat
pillulaz aſeyeret dñi Auic. pñā tertiū. an. 3. i. cū oxmelle ſim
plici ſiant pillule. v. vel tres ⁊ erit mel^o. Et ſumant poſt cenaz
per tres horas vel qtuor hore i introitu lecti niſi ſtomac^o ab
horreat illa hora. Deinde veniēdū ē ad diuertēdum mām ad
altz regiōes ⁊ hec ppleſ pueniētillime educēdo p nares tāqz
p propziū emōctōziū. ſiat aut pueniēs eductio ad attrahēdū
p nares caputpurgū in mane expulſis ſupfluitatibus factum
vt. j. R. ſucci radicū bletū depurati ſucci maiorane ſimilit^o ppa
raſi. an. 3. i. c. aque mellis. 3. ij. cubebaz nucifmuſcate nigelle
puluerizatōz. an. 3. i. miſce. ⁊ trabat ipſ^o ps tepida p nares.
Et ſi voluerimus aliquatū magis fortificare. poſſumus addē
vini albi aromatici. 3. i. i. audeat ad fortiorē pp nobilitatem
⁊ paſſibilitatē pplexiōis eius. Si ēt ponerent interdū ventofe
ſicce in ſpatulis ad eandē intentionē valerēt. Lotiones ēt tibia
rū ad mīn^o ſel^o in ebdomada cū aqua decoctōis ſaluie maiorane
ne ſlopi calamētū camomille ſcicados eēt pueniens. Non lau
do maſticatoria vt fieri ſolet ad pueritūz p palatū. imo ſunt
in totū abijcienda. Itā ſi gargarizmata ēt ſtipica vitupant. d.
Deſine in cura catarrī vbi ē timor ⁊ ſuſpitiō catarrī ad pect^o
⁊ pulmones ſuere pſueti. multo magis eſt pphibēdū maſtica
toziū attractiū ppter ſuſpitionem fluxus ad dictas partes.
pōt etiā fieri diuerſio ad cutēz reſoluendo iſenſibilē. ⁊ cuz B
ſiat ſimul pfortatio cerebri ad pphibitōēz ipſ^o generatiōis ma
terie catarralis faciēdo biretū ex ſindoe de grana duplicato
in quo ponant ſpēs vt. j. R. maiorane calamētū roſimarinū
coſticū citri. an. 3. i. vernicis. 3. ij. roſ. 3. ij. c. macis gare. nucif
muſcate. an. 3. ij. miſce. ⁊ ſiat puluis p ſaculo. Et hoc maxime
tpe frigido qm̄ in eſtate nō laudo. Et ſingula die ponat ſup ca
put facta pns pectinatōē ⁊ fricatōē leui vt ſupradictū eſt.

Eam ſuccedit alia intentio de pphibitōē fluxus incipēdo tñ
ſemp a debilibus pueniēs ergo ē repculſiū factū vt. j. R. bo
liarmen^o electi. 3. i. ſpice. 3. i. ſirupi viol. paz miſce. exhibea
tur i introitu lecti. Itā bolus armen^o ē in hoc mirabilis medic
na. nam vltra hoc q ſitit mām fluentē ad pectus ēt in difficul
tate hanelitus laudat. Unde dicit Serapio caplo pñio de
ſimplicibus. Et q nō iuuat hac medicīna nūqz iuuabitur alia.
pſoſunt ēt fieri pillule bichibie tenēde ſub lingua fm̄ cōem
modū vt. j. R. thuris maſculi ſpicanardi dragagātū gūiarabi
ci ſucci ligricie an. 3. i. ⁊ cū muſlagine ſeminis citoniōz ſiant
formule parue. Ad eandē intentionē valet vbi illa nō ſufficiāt
ſi i introitu lecti ſumant. 3. i. auree alexandrine cuz modico vini
vel aqua mellis vel tantundē de metridato recent^o poſt ſex mē
ſes ſz ipm̄ metridatūz antiquūz vltra duos ānos admin^o ē ma
ximū pſicū in reſolutōē ⁊ exiccātōē ſupfluitatūz cerebri ⁊ cō
fortatiōē eius. iō ſi ſemel i ebdomada ſumant. 3. i. eius in nocte
multūz pſicet. Itā multūz laudo ad exiccātōē ⁊ diuerſionē
remedia fortiora q ſunt cū ruptōzijs diuertēdo poſt aures
⁊ aliqñ in ſincipite capitis vel cum cauterio actuali vt ſepe fieri
ſolet ppter delicatā pplexionē eius ⁊ ſuſpitiōē eius ⁊ ſuſpi
tionē opationis taliū inſtrumētōz. Itā laudo balnea mīnera
lia. de pitriolo neqz d lapozeta ppter ſiccitatē habitudinis ſue
⁊ acuitatē catarrī. ſz ſi reperiret mīnera balnei ſulfurei ⁊ ſer
rei cū modico ere ⁊ poſſet ſine icomōditate ire ad ea ſi vitupa
rē. Et ſi nō haberent nāliter poſſent fieri artificiali cum appo
ziatis diſtillādo ab alto. pōt ēt fieri pfortatio cerebri cū odo
i amētis vt tenēdo petiā lint vel ſerici cū ſpēb^o itus ligatis vt i
fra ⁊ ſepe odorādo ſz nō poſt cibū. R. nigelle pns in aceto iſu
te ⁊ toze ſacte. 3. i. macis cubebaz nucifmuſcate gar. ſandalo

ruz citrinōz an. 3. i. miſce. Et ex ſimilibus pōt fieri pomū cum
nōbilitate laudatū ⁊ cera ⁊ ſi addat in ppoſitiōē eius parū li
gni aloes ambze ⁊ muſci vel galienmuſcate. Ad eſtue erit ma
gis excelens. Si ēt intra aures interdū ponat aliqd de oleo d
lilio ⁊ ſpice ad pfortatiōē cerebri iuuabit.

Cuius expeditis poſtremo p^o veniēdū ē ad ea que materiaz
ex pectore educationi habilitat ⁊ mēbra hancit^o habilia ad di
lationē faciūt. pñio igit laudo ſtante mā in pectore vt expur
get^o p ſputū ſiat loch vt. j. R. loch. d pino loch d pulmone vul
pis an. 3. i. Et ſi eſt mā ingroſſata multū addat loch d ſquilla
3. i. zuchari violatū. 2. 5. pp mēbra calida cū ſirupo d liquiricia
ſiat loch. Et ſi mā ſoret nimis reſiſtens addat ſirupus d ſlopo
nā eſt abſterſor bon^o pgregati groſſi vt dicebat Auic. pōt etiāz
fieri loch domeſticū vt. j. R. paſſulaz abſqz oſſib^o. 2. ij. ſenu
greci loti in aqua calida. 2. 5. ⁊ paz croci ⁊ ſirupo d liquiricia
ſiat loch. pñio hac intētiōē ē faciēt ſi ſiet decoctio ad labēdūz
vel paulatine deglutendū vt. j. R. ligricie raſe ⁊ mundate
radici ſen. an. 3. i. cinamomi. 3. i. ſenugreci. 3. ij. capſozūue.
3. i. 5. ſlopi ſice violaz. an. 3. i. 5. bulliat in debita qzitate aq
pñio radices poſtea flores ⁊ folia cū capſozūue. deinde ſcā
colatura i dicta decoctōē ponat mellis ⁊ zuchari. an. quātūz
ſufficit ad bulcorādū iterato bulliat diſſumādū vſqz ad pſe
ctā decoctōē ⁊ p vſu reſeruet. pōt ēt interdūz vti ⁊ erit do
meſticū ⁊ familiare labēdo d ſirupo d ligricie cū modico ſiru
pi d ſlopi ſz itētiōē vt ſupra. Sympendion ēt ⁊ dyairis aliquo
tēs ſz vānas intētiōes exhiberi pñt. Ad eādē ēt itētiōē ⁊
pfortatiōē ēt pulmonis laudare plūre ſupalpgēdū ſuis ſer
cul^o pūne vt. j. R. ligricie raſe capſillue. ſi muſidoz an. 3. i. 5.
cinamomi an. an. 3. i. pulmonis vſpis. 3. ij. croci. 3. i. zuchari
al. ad dimidium ponderis miſc. ſiat puluis. poſtremo ex
terius ſiat inunctio ad pectus cum vnguento vt infra. R. muſci
laginum ſenugreci ⁊ altee an. 3. ij. olei de lilio pinguedinis
galline. an. 3. i. 5. olei de yreos. 3. ij. croci. 3. i. ⁊ cere parum ſiat
vnguentum. Sed aduertatur ne ſiat inunctio ſup regionem
cordis pp nocumētū notū intelligēt. Et ſingulis duob^o diebus
cū pāno lineo leuiter calefacto ſiat abſterſio ipſius pectoris ⁊
poſtea inunctio. Itā incōueniet ēt aliquoties vbi inunctio eſt
ad tediū vt inſundat ſiltrū vel pānus groſſus in decoctōē ſu
pra facta calida ⁊ exprimat ⁊ ſupra pectus ponat ⁊ ſuplebit
loco vnctionis. Et lilio ſi pur accideret qd deus auertat ſpu
tū ſanguinis pp cās ſupradictas. pñmū ſciendū ē vt ſiat ſlo
borbomia leuiſ trū vel quattuor. 3. ſanguinis de rena baſili
ca v^o cōi dextri brachij eligen^o illā que maniſeſti^oz erit. poſt
exibeat poſt quattuor horas. 3. i. ſilonij pſici diſſoluti cuz aqua
plātagnis ⁊ portulace. Deinde inducat regimē cōueniens vt
ſiet in aere frigido ⁊ in loco i quo recipit aer frigidus ⁊ dimit
tat locutiones ⁊ paſſiōes ſiales maxie. Et vtaſ dieta glutina
ua p duos vel tres dies adminiſt^o vt palit^o ordet pro duab^o
pñibus ⁊ ſiliginis pro vna pte ⁊ pulit^o amidi ſemp apponen^o
de dyadragādo ad bulcorādū ⁊ dimittat vinū. Et ſi pur ē neceſ
ſitas ad ipm̄ ſit vinū groſſum pñcipās de dulcedine mixtū cuz
notabili quantitate aqua extinctiōis ſerri ⁊ in ea aqua deco
quant ſebellen ⁊ iūube ⁊ xilocharacte ⁊ vtaſ ēt aliquatū ge
laſina facta ſine aceto ex vino nigro ⁊ aqua ferrata decoctio
nis vt ſupra cū pedibus vituli in eadē decoctōē vltima deco
ctiōne decocta ⁊ aromatizata ⁊ colorizata cū coralis rubelis
poſtea in medicinalibus v3 ſi pūmo quaſi lambēdo aliqd ſu
matur de aqua ferrata decoctiōis vt ſupra: nō calida. ſed frigi
da imo omne totū qd exhibet ſit frigidū. Et tpe q^o haberi pñt
portulace recētes maſticatio eaz deglutiedo ſaliuaz ē maximū
pſicū. Et alē ēt ſingulariter pfectio facta vt. j. R. zuchari ro
rati antiqui dyadraganti frigidū an. 3. i. boliarmen^o gūiarabi
ci liquiricie an. 3. i. cū ſirupo de mīrtis ſiat cōfec^o. Et ſi non
ſufficiat addant troſciſci de karabe nā in virtute opij ſunt pluri
mū iuuamētū. Inter ſirupos pñcipue v3 ſirup^o de mīrtis cū ſiru
po de iūubis cū aqua decoctiōis vt ſupra vel cū aqua portu
lace ⁊ burſepaſtozis ⁊ ita cū ſimilib^o cōtinuādō diuerſiōes cū
lotionibus pedū ⁊ fricatiōibus tibiaz ⁊ vtiſitatiōibus ſupza
nares ⁊ ſub curuatis genuū cellabit ſanguinis emanatō. Et
poſtqz per tres dies nihil opauerit de ſanguine puro tūc mī
nuēda ſunt illa glutinatiua ſtipica. Et cū pte hoz ſunt admīſcē
da lenitiua ⁊ facili^o abſterſiua vt diapendion inter pfectiō
nes ⁊ ſirupus de liquiricia iter ſirupos cū aqua zuchari ⁊ paſ
ſulaz ⁊ ita pcedendo vſqz ad pfectam modificationē minūē
do ſtipica ⁊ addēdo abſterſiua. poſuiſſem multiplicare reme
dia ſed

dia s; ista excellētiōra z inter reliqua vtiliōra hic ānotauī zc.
Et his sum cōtēntus ad pñs.

C De catarro p correctiōe quorūdā positoz i pñlio pcedenti
pro dño benedicto saluagio Januense. Cōsiliū. 30.

I Acet als dederit pñlium in cāu spectabilis dñi bñ
dicti saluagij circa fluxuz catarralē in cāna z i pe/
ctus fm significata in scriptis mīlla iudicio meo sa/
tisfacies. **A**me qm certior arbitet ē occultū quod
ad. vidi pñtialr duo que aliquat sunt diuersa ānotatis in di/
cto pñlio. s; vñū eoz ē pñpū. **N**ā ibi notatū ē illū catarrū eē
spūllaz aliquatler s; calidū quod per qsdā euidētiās dclaraui
ex qualitātib; transmissis in cāu tñ tā cōcepi q catarrus ē liq/
dus z q cerebz eius ē quasi tempatz in actiuis s; humidū z
pinde opozet qdā modifcare. de his que dicta sunt in dicto
pñlio. **A**lla ergo tñ pmemorabo que dīgna correctiōe videbū
tur. Et ex his intelliget q reliq; scripta in cāu sunt obseruāda.
Scdm punctū pñcipale qd in eo pñtialr cognoui ē qd ē virtu/
tis multū dissolubilis siue resolubilis. z qd h; naturā siue ven/
tre multū obediētē z sic medicinas difficile tollerātē ē de his
medicinis loquēdo que dicunt bñdicte. **P**ro hoc igit opozte
bit ēt quedā moderare descriptiōes in cōsilio.

Utergo des ordo discurredo p dietā enumerabo puncta in
qbus ē addēdū vel diminuendū. **C**irca igit aerē vbi dicebat
q oz eē tēperatus in calido s; ad siccū declinās: dico q si for/
te paz ad frigidū declinet erit pueniētiōz oī tpe: z ita oz vira/
ri ēt hyeme statio apud ignē. z marie post cibū cōuerfa facie
ad ignē. Et in eo qd dicit q oz calefiat camera cuz aromatib;
calidis hyeme. **L**audō cum eis cōmiserit cor. sandalos citri/
nos flores nenufaris ad eādem qstiatē sicut sunt aromatica
calida. **R**eliq; illius capli d are sunt obseruāda fm q iacent.

Circa capli mori z exercitij vbi p reglā ponit q tpe tussis
ē vitiāus motus zc. **I**ntelligant nō tñ tpe tussis. s; ēt tēpore
cū incipit fluere mā z cū incipiunt apparere punctiōes circa
nasuz vel guttur. nā tūc marie oz emitari oīs agitatiō z aer ca/
lidus imo ēt z tēpatus qm tūc ē melius aerē inclinari ad frigi/
dū parūp nō humidū s; siccū. **R**eliq; in illo caplo posita sūt
obseruāda. **C**apli d somno z vigilia in totū dz obseruari.

Circa ca^m cibi z potus in tpe nō fluetis māe oīa sunt obf/
uāda vt iacet. **S**z in pñ fluxus māe multa sunt corrigenda vt
q in fero dimittant carnes in totū ēt oia saltē in fero z amig/
dalate pēpue dimittant. s; sit pñtus pulib; ozdei cū dyadra/
ganto dissoluto in modū zuchari z ita ēt p hoc tpe dimittant
ficus z vne ēt palle z phisici z pinee. Et circa potū dimittant
vina. s; bibat aq oz. excoctatū cū zucharo saltē p vñā diez. z
tunc sit oīo pētas i cibo z potu. postea accedat ad vīnūz vne
nigre cū maiorī mīxtiōe aque corte i pñis duob; dieb; z po/
stea poterit minus de aqua in pcessu. **I**n aialibus passionib;
obseruandūz est in toto vt in capitulo est scriptum.

Circa medicinalia laudo singulis trib; mēlibus vt ēt scribif
in pñlio vt sumant supri scripti ibidē ēt semp ponēdo sirupūz
violatū hyeme cū reliq; z hoc intelligat nisi sit mā in fluxu et
pēpianf ille pñctiōes qm tūc nō laudare ēt illos sirupos. sed
in cāu tūc pueniret sirup; vt infra. **R**. sirupi de iuinib; 3. i. siru/
pi roxati z mellis roxati añ. 3. s. aque decoctiōis mirtilloz ma/
sticis z cubebaz. 3. iij. misce. Et nō exite fluxu māe. p sirupos
scriptos i pñlio laudare medicīnā si i pñlio posita qm s; illa eēt
in corpore mediocritas facilitatis in soluēdo pueniēs. tñ ppter
suā maxīmā facilitatē eēt fortior. vñ laudare medicīnā illam si
cut lacet remotis solutiōis vt diāfentione diaprunis solutiō.
Sz vbi eēt fluxus materie tūc exhibeant tres pillule asferet.
3. i. post cenā. Et similes pillule vel aliquaz eaz possent sumi d
rv. dieb; in. xv. dies addēdo duo vñ tria grana agarici troisca/
ti si eēt aliqualē nocumētūz de opillatione in cā aliās in cāna
vel difficultate in hanelitū incorpōrādo cum modico orimellis
simplicis z sumēdo post cenā p duas horas fm pñuetudinē
suaz. **C**irca aut diuersiū per nares laudo ipm positiū in
pñlio. s; loco aque mellis ponat aqua zuccari in qua ēt deco/
quant violē. postea trahat paz de eo tepido p nares. **N**ā au/
derē ad fortiorā fluētē ēt materia z in pñpicio fluxus z in pzo/
cessu laudo alia genera diuersiōnū posita in pñlio de ventosis
de lōione tibiaz. s; in decoctiōe addant reliq; malue z rose.
Nā laudo gargariūmata neq; masticatoria vt ibidē ēt dicif.
Circa pñtatiōem capitis z aliqualē resolutiōēz laudo bñtū

factū ex sindone de grana siue faculuz capiti supponēdū vt i
pñlio scriptū ē s; addaf. 3. i. s. sandaloz citrinop. **L**audō etiāz
ad tenēdū in ore reperculsiū scriptū ibidē ēt z pillulas bichi/
cbias ibidē scriptas. laudo reliqua oīa ibi scripta. **S**z si exbi/
beat metridatū addaf paz d zuccaro roxato. **I**n odoramēto
aut laudo cū sandalis citrinis addaf. 3. s. roxaz z bec oīa ad
intētiōē materie fluetis. **C**irca intētiōē do materie fluxe si
pñtinget hanelitū difficultatē. laudo electuariū siue loch ibi/
dē factū s; simul cū reliquis addaf. 3. iij. zuccari roxati. Et illd
pñm loch siue electuariū sufficiet dimittēdo 2^m z decoctiōēz
sequēte. Et reliqua sequētia placēt i ista itētiōē vsq; ad vñg^m
pectoris in quo addant. 3. ij. olei viola. **C**irca intētiōēz do
spūti sanguinis si pñtingat laudo slobothomā p quā euacuetur
sanguis notabilis quātitatē postea post. x. horas circiter lau/
do tñ. 3. s. philonij plici dissoluti vt ibidē. Et laudo regimē ibi
dē positiū z ēt que sequit de sirupis z electuariis qm sanguis
iterato fluere mundifican^r fm ibidē scripta vultit ad istū ca/
sum. Et sic sit finis.

C Pro quodā patiēte fluxuz catarralē deozsumpro maxima
pte ad musculos pectoris cum debilitate splenis z cum macie
z aptitudine casus in febres. Cōsiliū. 31.

Allus huius nobilis circūspecti viri Lazari de ca/
xali maiori. vt ex pñtia sue pprie habitudinis sumt
cū significatōibus sumpt ex lesiōe opationūz z ex
calib; marie pulsu z vrinis ē pñcipalr.

accidentaliter tñ fluxus catarralis materie satis spisse nō tam
extremaliter talis dulcis vel insipide pro maxima pte deozsuz
fluētis pñcipaliter ad musculos. z non ad pulmonē. neq; ad
paniculos intrinsecos. qm oīo tustaret. nātē tñ difficultate mo/
tus mēbroz pectoris cū granitate eozūde. imo dolore circa il/
las ptes ad tactū quasi pcepto. vbi nō sit negandū qn ēt aliq;
portio deozsuz fluat in mēbra pñtēta in pectore que tñ nō est
acuta neq; male qualitatē z ita nō reddif vlcerauiā. Et pin/
de quātū ad hanc radicē de catarro nō credo nisi aliter varie/
tur dispositiō catarralis eē iminēs piculū de pñti futura. **C**on/
comitat ēt huc accidētī debilitas splenis idebite mundifican/
do massam sangūneaz ab humore melācolico. ppter idiposi/
tiōē attractiue illius. z inde in frigidatur epar ex nimia pñtia
melie circa ipm. z ita ēt ex sanguine grosso ad mēbra trāsmis/
so sit opillatio i mēbris naturalibus que opillatio marie ex vri/
nis manifestat simul cū debilitate in motu pgressiuo z ex mē/
broz macie. cū hoc q in eo ē resolutiua in toto fortis ex calidi/
tate z siccitate cordis supra totū in fluxu q pplexio cordis ex
pulsu satis veloci z frequēti simul cū aiositate ad opatiōes ēt
ex natura difficilis declaraf. vñ ex pte dispositiōis cordis z opil/
lationū sequētiū radicaliter ex mala dispoñe z debilitate sple/
nis nō tñ in attrahēdo s; ēt in resoluēdo reddif tale corpus
patū incidere in febres oīs generis effūmeras. s; būozales vel
ethicas. **I**dcirco ad pñeruandūz a lapsu z a nocumētis pecto/
ris z a pbabili casu i febze ad quē casuz ēt dispositiō defluxus
materie ad musculos pectoris. **N**ā difficultate motū mēbro/
rū pectoris sequit difficilis attractiō aeris ad refrigerium cor/
dis z difficilis expirāō vaporū capinosorum p anhelitū. z tō p/
paf ad casum in febze. Et bec de casu sufficiant.

Circa pñtatiōē ergo a lapsu in nocumēta apta sequi ex catar/
ro z ēt ad nocumēta apta sequi ad opillationē mēbroz nālū
insurgūt due pñcipales intētiōes. **A**na. s. ad catarrū z fluētē
z ēt fluxū. **A**lla intētiō ad rectificatiōē plenit z bec vtraq;
itētiō pplet dieta cōuenienti z medicinalib;.

Circa dieta pōt ad vñū ordinē reduci vt vtriaz pueniat dispo/
sitiōi in euitatiōē pñcipaliter frigidop z opillatiū. Et in b^o p^o d
aere vñet aer qlibet nebulosus turbidus z vñtosus z maxime
a vñto australi. Et caueat a statione sub radijs lunarib; z sola/
ribus. Et sit camera sua pñstructa inter duo solaria bñs respira/
culum ad oriētē: qd si nāliter vt tpe hyemis sit aer multū frigi/
dus z būidus rectificet artificialiter cū igne facto ex lignis ro/
rosimarini z iunipi z alijs aromaticis. **C**irca motū z qetē
puenit exercit^m mediocre si ante cibū fiat adminus p mediā
borā suae nō repentiū z post cibū quiescat. vale ēt fricatio
nes maxie pñti inferiorū ante qz ex lecto surgat prius tñ facta
ētiōe materie cōiūz p secessuz z p vñnā quib; factis cōuenit
ēt capitis leuīs fricatio cum pāne calido z pectina. **C**irca
somnia z vigiliā vñet somnū pñtū z maxie diurnū z marie su/
d

bis: et an ea non inveniuntur vsus p aliquot dies aliquor sirupo
rum digestuor. Et qm bec dispo radice bz pncipaliter a cere/
bro lz pp somnaci nocumeti in sdoaco manifestet: dimissis etiā
bis que ad regimē sex rerum nō naturalū attinet qz in illis pp
diuturnitatē morbi p silio multor medicor factus ē doctior ad
medicinalia tñ accedo. Laudo igit pmiū pro digestione ma
terie vt sumat sir^m vt infra quattuor vel quqz vicibus. R. mellis
ro. saltē post. vi. mēses facti. 3. i. mīue citionor cū speciebz siru
pi de radicibus sine aceto. añ. 3. ii. aquaz betonice absinthij r
buglose. añ. 3. i. duplicet. r clarificet aromatizādo cuz modico
ligni aloes. Et sic cōtinuet in mane vt dictū ē. Post quos siru
pos sumat pullulas vt infra. R. pillulaz ascyeret. p. ij. vt gā
exempli. Quattuor pillulaz elefanginarum. p. 5. vt. 3. ii. ab
sintij sicados. añ. quartaz ptem vt. g. xv. cū melle rosato fiat
pillule pro vna dosi que r sicut multe numero nō ē cura. Post
quas tardetur comessio per foras. viij. Nec post hanc me/
dicinam laudo lauatiū nisi forte prauam materiam edure/
rit a te gratia cuius lauatiū exhiberi posset. Sequenti re/
ro mane sumat cōfectionem vt infra. R. zuccari rosati. 3. ii. spē
rum diagalage r plurifarcitico. añ. 3. i. cū mellerosato fiat cō
fectio. Et de istis pillulis laudo bis in ebdomada sumant tres
distāter a cena. p. v. vel. vi. horas. Quēnt et post purgatoez
factā cōem vt bis in ebde roda sequēti fiat masticatoz vt in
fra. R. masticis. p. i. passulaz mōdataz. p. 5. cubebaz r pipis
lon. añ. quartā pte. r de hoc toto sumat circiter. 3. 5. i. mane ad
masticādū r expuēdū. Laudo cū hoc vt fiat lotio capiti. post/
qz tñ vter lapsus fuerit cuz lusuio forti facto ex cinerib⁹ vitis
albe lauri iuniperi r sipitū rozisamarini. qd ēt lusuū aromatize
tur cū spēbus positus in pecta q papz buliāt in dicto lusuio vt i
fra. R. maiorā sicados yue rozisamarini añ. 3. i. saūne. 3.
ii. rosaz nucis muscate corticū citri gariofiloz r cubebaz añ. 3.
ii. ctundant grosso mō. r in dicta pecta ponant: diuertere etiā
mām p nares eēt pueniēs cū cōibus medicis. Si ēt fortassis
apponeret leue ruptoriū post aures eēt cōueniens. qz fiat fm
hunc modū. R. cantaridū absillis alis r capitibus infusaz in
aceto fortissimo p. i. fermēt. p. 5. r cū melle anacardino. fiat
miltio r papz decoopial vsqz dū locus rumpat. tandē cū buti
ro purget supponēdo ēt modici de folio caulis rubei flauente
etiā habūdāter mā d nocte. Laudo vt sumat ad qstitatez. 3.
ii. auree alexadrine cū modico vini hora somni. Quēnt etiā
magis ad stomacū rectificādū vt semel vel bis in ebdomada
sumat d triserā minore descriptōe cognita fm integz totā de
scriptiōe ad quātitatē. 3. i. in mane. Laudo ēt vt tpe hye/
mis p pfectoe sumat electuariū vt. 3. ad qstitate medie nucis
R. pipis al. r lon. gar. 33. añ. 3. r. cinamomi al. cimini rosaz
ra. añ. 3. qtuor sandaloz citri. spodi. añ. 3. ii. zuchari taberzet
3. r. seminis feniculi anili. añ. 3. ii. cardamomi minoris cubebe
macis añ. 3. i. cipi seminis mirtloz sicoz cimini. añ. aureum. i.
cāphore. 3. i. musci. 3. ii. galienuscat. 3. xv. Deinde sumat
mellis ad pondus oīuz r tandē aque d duob⁹ granaū r aq d
citionis r sup lentuz ignē coquātū donec ipsent r cū eo ele
ctuariū pfiat r in olla pollita reponat dosis ē ad qstitate
quellane. Post tñ minorari bec descriptio fz pportōz minorā
do simplicia. Lauda etiā vt ante cibum r post cibū laue os
cū aqua calida decoctōis masticis. Quēnt et fricatio gingi
uaz ad pbi bēdū descensuz a capite cū puluere facto vt infra
R. cornu cerui adbusi. semis tamarisci ciperi rosarum spice
añ. 3. i. falisgēme qrtaz pte terrant r cribelent. Lauda etiā
azararius in hoc cāu stomaco ieiuno aliqū sumere tortellas
vel panes exiccatū ad ignē cū aliquo fassamento. Rectificare
quoqz stomacū exteriū ne recipiat r pfortare vesicaz in hoc
casu plurimū puenit. Unde fieri pōt cerotū qd extēdat super
coriū i formā scuti vt. 3. R. cubebaz calamētū cardamomi ma
cis ciperi añ. 3. ii. rosaz rub. nucis musc. añ. 3. ii. folioz mirti sico
rū sansuci. añ. 3. i. 5. terant r cribelent r cū oleo absinthij. r
modica aqua citionor addesi d masticē qstū sufficit fm artēz
fiat cerotū. Mittō multa aliā r medicinalia que fieri possent
cerebro qz illa oia referri pnt que iuuaret in catarro slegmati
subtili p vias indigestionis cerebri: r ēt dicta qz multum vsus
est r in mediocriū pntia r sufficiētia pido. Quēnt etiā
aliqū stomaco vacuo sumere tria grana pipis albi cuz. vi. pas
sul r vno folio plātaginis r diligenter masticare r c.

De mala dispositiōe opilatiua circa epiglōtīm r partes su
periores ex materia catarrali deorsum fluxa pro Reuerendiss
mo cardinali Senenſe. Consilium. 33.

In casu reuerendissimi dñi dñi cardinalis senensis
vt accepi a Reuerendissimo dño Stephano de ro
buis archidiacono papiēsi ē quedā mala dispositiō
opilatiua circa epiglōtīz r ptes supiores cāne ex mā
catarrali deorsuz fluxa fluida nō acuta s3 viscolita te picipate
ppter quā ibides sit adherens r inspissat a caliditate cordis
r pulmonis. vñ necessaria sit rascatio qdam mane quasi cōit^a
vsqz dū a virtute expellat dicta materia: catarralis inspissata
alba facta obediens obm virtuti expulsiue p inspissationez. vñ
antea cū fluebat liquiditate substantie eius reddebatur ibabilis
expulsioni. que oia per signa vñ accidētia habita vel intellecta
a supradicto dño Stephano possent evidentissimis rōibus de
clarari sed sufficiat ad pñs ita sumatiz casuz expresse.

Expediūt ergo due intentiōes pncipales. Una ad mām q
fluit. Alia ad habilitādū eius expulsiōem dū fluxa est ne labo
riose rascando educat. Pñia ergo intentio pñcīf trib⁹ igenis.
1. euacuando mām a cerebro cū leuiter educentibus. 2° cū di
uertētibz materiā ad alias regione non suspectam. 3° cum
cōsistentibus fluxū materie ad locum.

Prima intentiō pncipalis ppletur cū remittentib⁹ calidita
tē inspissantez r aliquatū incidentib⁹ eā inspissatā r lenitibus
cānā r ptes gutturis r cū h ex pre substantie dictaz medicina
per sensible tempus in dictis pñbus cōmorantibus r mēbra
dicta pfortantib⁹ ea iuuatā in expulsiōe. Pñmū pñme inten
tionis de eōne pplet sumēdo. 3. ii. i. tribus pillulis grossis eū
do dormitū post duas horas post cenā factis vt. 3. R. agarici
troscati. p. ij. pillulaz ascyeret ptem vnā granor⁹ pedicē qrtā
ptem vñus cū oximelle simplici fiat pasta pro pillis. Scdm
punctuz pñme intentiōis de diuerſiōe materie que succedere
d3 regulari ad euacuatiōe cōpletur pueniēter attrahēdo p
nares i mane facta expulsiōe supfluitatū cōiuz cū caputpur
gio vt infra. R. aque mellis decocte fm artē. 3. iiij. aque malo
rane aque violaz succi radicū bletis depurati añ. 3. i. nigelle
puluerizate nucis muscate sili añ. 3. 5. misce r d eo tepido papz
posito sup vola manus trabat per nares ter vel qter. Postea
mōdificata materia lauent nares cū aqua zuccari. Aliud ige
niū tertiū pñe intentiōis de sistē^a materiā fluētē pplet vt su
mat in introitu lecti. qñ nō sumunt pillule alie soluetes vna pil
lula de factis vt. 3. R. thuris al. masticis boliarment. añ. 3. 5.
spice. 3. i. cū sirupo d papauere sozment pillule grosse r suma
tur vna vt supra. Et aliqñ ad hanc intentionem si materia pñci
paret aliquatū acuitate loco pillē vt i introitu lecti sumātū tria
colearia de dyacodion. Scdm intentionē pncipalē pplet
si sumatur in auroza. 3. i. de pfectione vt infra. que i ore multo
tpe teneat r tādē paulatim deſcēdēdo lambat. R. penidloz.
3. i. 5. succi liquicie passulaz enucleataz. añ. 3. ii. sebesē recētū
3. i. capilue. gñ arabici. añ. 3. 5. pulmonis vulpis. 3. ii. croci.
3. i. oia simul pmiscētur i mortario r cū sili^a de liquoricia redu
cant ad formā loch. Et de istis ad pñs sum cōtēntus dimissis
multis p pñtissimos curiales pñsicos religis cōmemorandis
de regie in dieta r obseruatōe et que in cāu necessarissimē ē r
multis alijs ad cāuz ēt vñlter pñtētibz. Ista tñ breuia s3 vñ
lia iudicio meo medicinalia ēt satisfacerem regitiōi facte p
Reuerendissimū dñm Stephanū archidiaconū vt supra pat^r
vbi expedit ad latius pñtādū r c.

Pro illustrissīma dñā nostra dñā ducissa Blanca que erat
aliquatū asmatica. Consilium. 34.

Diligenter pñsatis r examinatis exquisitissime acci
dentibus in casu pñtētibz sup quo querit cōsul
tatio iudicat dispositiōe istam pñdicte pñtētem
sine tñ ordine pñditi r si nō sit verū asma r pñtissimē
me sumptū: tñ large dici debere asmaticā passionē a medicis.
Istū vt dicit Gal. tractatu septimo libi. x. tractatū. Eos qui
absqz qz febicitant respirāt frequēter sicut q currūt cito pñue
uerunt nominare medicis asmaticos. Que dispo cū sit hancit^a
pa^a r ipossibile sit hancitū pati nisi aliqd instrumētū eius pa
tiat aut per se aut p colligantā vt voluit Gal. quarto interio
rum. c. quarto ad pñ. Et qz instrumēta hancitū sunt multa. r hñt
secū mēbra cōcomitāta nō pauca numero ex quoz diuerſor⁹
d 3

lesione induci possit tale accidens. *¶* Tunc arbitramur tale accidens
pedere principaliter per tres causas. vnam tunc principalissimam. et duas
comitantes ut plurimum. Prima et principalissima est aliqua opor-
tunitas facta in membris spiritus per quam catarrhalis aqua subtilis
ex cerebro descendente ad ipsum pulmonem et sic recepta in poro-
tibus eiusdem pulmonis per partem in contiguitate pectoris.
Quis significatio sumit potissimum. quoniam hoc accidens subito adue-
nit cum quadam ponderositate pectoris. versus fundum eius. Et ut di-
xit *¶* Ralis. 4. continetur ad principium. Si fuerit angustia hanelitis su-
bito cum ponderositate pectoris statim discursa sunt ex capite ad
pectus multa reumata aut ex locis eis attinentibus. Idem sentit
d. *¶* Aluc. x. tertius d. signis hanelitis magni et parvi in fine capi-
tuli cum dicit. Tunc aduenit costrictio sterilis subito. tunc currit
ad pulmonem nam ex catarro aut cucurrit ad pulmonem prius etc.
Et hoc suadet quoniam tale accitio post gravitatem capitis et oppilla-
tione antecedente in naso subito post talia nocumeta secuta est. ne
quod ab hijs membris ut deriuata est aliunde materiam ad pectus vel
pulmonem cum reliqua membra sana replant. Declarat autem nam
esse aquosam subtilis per hoc quod eius defluxus non est sensibilis ma-
nifeste neque sequitur ad eum tussis. et si precipit descendens materie li-
ue sapore precipit. Unde si materia foret grossa et descendens manife-
stior foret ut colligebat de mente *¶* Aluc. fen. io. tractatu tertio. c.
primo. Tunc dicit. Si autem materia fuerit effusa et superioribus: tunc dum
ipsa remanet discursus super canam: sicut discursus aliquid super pa-
rietes non erit talis plurius tussis. Facit et pro hoc. c. q. ma sit sub-
tilis. quoniam copio cerebrum coniungit notabiliter huiusmodi cum tempan-
tia quasi in actibus. ut ex multis evidentijs claudi possit: debilita-
ta tunc eius cerebrum naturalis caliditate per longam moram aliquam sta-
do sub radijs solis capite discopito. quod ut dicit *¶* Aluc. 2. colligit
c. de accidentibus superuenientibus virtutibus interioribus cerebrum.
Calor extraneus propterea quod facit calorem intrinsecum exbalare
ipsum debilitat etc. Probabiliter claudit quod illa materia sit ad frigidum
declinans. Et ad hanc debilitatem et facit contra fere operatio virtu-
tum interiorum in auditibus et varijs cogitationibus circa magnam co-
sideratione dicit. *¶* Aluc. autem causa principales due alie annexantur
causae ut plurimum comitantes. Una est multitudo vaporum sursum
elevatorum ad pectus et pulmonem coartatorum pectoris peracuitate.
Alia est ventositas aliquoties in pectore clausa: et aliquoties in
stomacho quod pertransiens terminum separat quoniam inter velamen et villa-
tationem ut *¶* Aluc. dicit eadem fen. c. supra allegato de hanelitu ma-
gno et paruo. Et quod hoc sunt causa comitantes manifestari potest
ex non precipue terminationis porisimul. quoniam plerumque terminat sine
sensibili expulsiōe materiae. sed sola eructa et aliquoties expira-
tio grossi vaporis facit ad sensibile resolutionem paroxysmi. Ad
hoc facit quod non est notabilis gravitas circa partes pectoris in
actu paroxysmi. Suadet et quod precipit extensio in partibus pectoris
et foras motus de loco ad locum in ipso pectore: et quod post ci-
baria ventosa tale accidens aliqui superuenit. facit etiam ad causam
vaporalem habitudinem totius corporis quod multum humida est coniuncta
tamen cum aliqua caliditate cordis quoniam ut dicit *¶* Ralis de me-
te casu. 4. contra. c. allegato. Sanguis cum calefit. generat plu-
res vapores ex quibus perfrigitur infra hanelitis. quod si ex sanguine
tunc fieri possit sed ex aqua et humoralis materia. *¶* Ad hoc tunc longinquus
quod ad hoc accidens percurrit in dispersa acclita in musculis subter-
uicibus motus pectoris. propter defluxum materie subtilis catar-
rantis ad eos. quoniam cum casu coniungit nulla quodam vel formica-
tio aliqualis circa partes spatiosas que quidem ex proportionali
ca pendere videtur. Et si forte ad hoc adduceres quod cum ea est quod
daminata debilitas membrorum spiritualium ad facile patientiam acci-
sita ex precipijs generationis ex parte. Non esset irrationale. Et
hoc est quod de casu iudicat.

Pro debita igitur consultatione circa casum habende due sunt
principales considerationes. Una erit circa regimen perennitatis a
casu in paroxysmo. Alia intentio erit circa regimen in porisimo
obseruandum. Et hoc dixerit *¶* Al. 4. de regimine sa. Similis est cu-
stodia futurorum lapsum correctio iam factorum. Et alibi. Quaecumque
sanant passionem iam scientes hec et antequam fiant prohibent persistere
Tamen ut dicit *¶* Al. fen. fm. *¶* Al. Tunc peruenit ad accessionem
fuerit tunc potius blandiendum est quam curandum etc. *¶* Peruenit enim
interdum ad provocatorem et exhibitionem medicamentum. In hora pa-
roxysmi de quo timore non est suspensus non existit tpe paroxysmi. Et
id perueniens factum erit tpe non potissimum intendat cum regimi-
ne ad causam futuram nocumetum. et alio regimine utamur intentione
sumpta ad morbum in tpe paroxysmi. *¶* Circa primum et duo fi-
ent principia. *¶* Ad primum declarabit regimen obseruandum in dieta

circa res inevitabiliter nobis occurrentes quod a medicis appellan-
tur res non naturales et eis vivere. Sed ponet regimen magis
per medicinas respectu huiusmodi ad causas dicti accidentis quod quibus
supra et ibi declarabit si versus balneorum mineralium sit ad pfectionem
necessarius vel ne. Et si necessarius sit eorum usus que balnea
magis in casu veniant.

Primum tunc quod ad regimen accedamus. pono in hoc casu lauda-
bile. propositum positum a *¶* Al. fen. c. propter cum dicit satis ad principium
Mulieribus quidem non sepe accidit. et citius sanant eis quam
masculis etc.

Circa igitur primum electione aeris eligat aer in actibus non mul-
tu declinans ut in calido vel frigido ad secum tunc nonabiliter inclinet
perueniens tunc est ad calum declinare quod ad frigidum. Ideo pro
regula emit aer excessus caliditatis et frigiditatis. Et pinde tunc
pore hyemis non est laudabile quod aer nimis sit calidus precipue fa-
ctus artificialiter talis cum igne et multarum personarum pfecta cum omni
moda clausione fenestrarum. quoniam talis caliditas multum nocet pri-
mo per caliditatem intensam potest liquefieri humiditas cerebialis
que discursus deorsum est causa nocumetum. 2. quod aucta claritate. cir-
ca partes pectoris et cordis sit necessaria multa aeris attractio.
et ex consequenti cum non possit convenienter per solam hanelitis magni-
tudinem satisfieri caliditate acquisita oportebit consequenter veloci-
tare et hanelitis frequentare. vbi sit dispositum ad accedens maxime
et nocet quoniam cum tali aere camere clausae coniungit interdum fumus
et ex multitudine personarum multum grossi vapores clauduntur quod at-
tracti per hanelitis cum aere sunt causa precipue nocumetum. Unde in
casu isto multum laudabile est ut aer camere obstruatur diebus
possit rectificari cum receptio puri aeris et expulsiōe grossi et fu-
mosi et si fieri non fenestra camere fiet vnius fenestrolus aptus ad
aperiendum etc. Et hoc habeat diligens consideratio quoniam talis ma-
lus aer est primo alterans et immediate trabatur ad membra
nocumetum. Et in tali casu maxime potest verificari dictum *¶* Al. tertio
tegni textu pmenti. 28. vbi voluit quod stante lapsu a debita qua-
litate aeris plus sequitur nocumetum quod ex equali lapsu in multis
alijs rebus non naturalibus simul. *¶* Hoc et per alium modum
caliditas intensa aeris camere tpe hyemis: quoniam quoniam postea ex-
ponit libero aeri frigido sequitur illud nocumetum quod sequitur de
succedente horrea ad austrum. *¶* De quod spalliter dicit *¶* Aluc. quanta ter-
tij et *¶* Al. fen. i. c. d. catarro. *¶* Mulier rare facit et implet capita
et septentrio vel boreas perfrigit et exprimit. *¶* An rarefactis
partibus capitibus a caliditate camere redditis cerebrum passibilis ab
aere frigido cui postea occurrat. Et tunc perfrictio cerebri frigi-
ditate exprimit humidum cerebrale deorsum ad membra pecto-
ris. Ideo studeat dominatio sua non pati maxime secum caput
hanc caliditatem. Et si membra aliquid alia frigeat calefiat cum alijs
ingenijs. Et pinde pluma solus sine cussinus non debet ex plu-
ma. *¶* Proinde intelligat quod in tpe estatis non sit sub radijs so-
lis: neque equatō multo tpe. *¶* Ad si purus tingat per necessitates
corpus calefieri excellenter in estate est magno studio cavendum
ne subito pmutet ad locum frigidum sed paulatim pervertat ad aerem
temperatum: et postea aliqualem ad frigidum per nocumetum quod dictum
est supra. *¶* Eius et aer quilibet humidus et nebulosus sine frigi-
dus sine calidus fuerit. Et pinde statibus hijs stationibus non est
exercitum ad aerem liberum si possibile est. sed statim est in aere camere debi-
te disposito. *¶* Ad si fuerit ipse frigidus spero laudabilis erit si re-
ctificet aer camere ad calidum cum quibusdam aromatibus calidus: non
dico suffumigando: quoniam fumus in casu nocet: sed habendo nobilem
quoniam aromatizatum calidum in camera ut cinamomum lignum al.
amburam cortices citri et ranci et huiusmodi. Et hoc dico non
existente dolore capitis. quoniam in illo casu non perueniret aromata.
Et si est appetitus ad videndum et habendum ignem fiat ignis lucidus
et clarus ex rosmarino lignis iuniperi et lignis lauri. et lignis la-
urij emitentis terbetinaz. nam talis ignis ex proprietate et recti-
ficat membra pectoris alterando tunc ad calidum. Et vbi in estate. p-
pter nimiam caliditatem intendamus rectificationem propter cameram
ad frigidum fiat asplio foliorum vitis foliorum violarum. et foliorum etiam nenufa-
ris et huiusmodi. vel fiat asplio cum aquis horum dictorum per came-
ram dimittendo irroratorem aque rosae. et aceti quoniam in casu non
sic peruenit et hec dicta sufficiunt sint de aere. *¶* Circa motum
ad quod dicitur. *¶* Observe quod singulari die hora peruenit. *¶* Mane
expulsiis supfluitatibus cibibus vel nalter vel cum artificio fiat
exercitum totius corporis deambulatio. incipiendo tamen a leui de
ambulatione. et paulatim attendens. *¶* peccat. *¶* Sic spalliter non
incipiens ab exercitio fortis et frequenti. quoniam talis deambula-
tio frequens et intensa scilicet parat ad accitio et difficultate ba-
nelitis

nelitus. Continues aut exercit^m vsqz dum mēbra calefieri incipit. Unde nō est in cāu pducēdum ad nimia r intensaz calefactionē. qm̄ acq̄lita intensā caliditate fiet ex humido corpora leuaporatio circa ptes pectoris que ē vna de causis pcomitātibus vt plurimū hoc accit^r vt supra declaratu ē. Sit aut aū cenaz iaz celebrata stomachi digestionē r epatis r pro pte venaz cū iam nutrimentuz de prandio pcedenti ē in via transit^r ad mēbra tale ē exercit^m est pueniēs. Ad est tū imediate post exercitiū cibuz sumēdus. sz getanda sunt mēbra per tps post exercitiū vt p horā vel circa. vt fiat sufficiens expulsio supfluitū tū qz expulsio intēdit p exercitiū. Et quēadmodū b exercitiū cōe oib^r mēbris ē i cāu plurimū iuuatū. Ita r exercitiū pti culariū mēbroz quozidā vt capitis r pectoris ē maxie cōue nient. vñ scō pmo exercitiū i mane h postea fiat aliq̄lis fricatō capitis r pectinatio iuuabit ad resolutiōz supfluitatū r vapo ruz: si nō resoluant trāseunt in māz illā aqueā subtilē q̄ ē cā picipui nocumētū. Ad tū laudāda ē fortis r vehemens fricta capitis ne fiat ex mēbris inferiorib^r ad caput vapoze eleuatio. Cōuenit et si cōmode fieri possit vt ptiūz pectoris r spatulaz fieret pster leuis fricta r calefactio cū pāno lineo. qm̄ dicit Sal. v. d. regimie sa. Adēbra debilia tpsibus quietis. i. tpe sanitatis sunt fricāda fricatōe sicca r. Iuuabit quoqz ad exercitiū pectoris si eodē tpe stāte inantōe stomachi fiat pfabula de reb^r placidis cū voce satis alta r eleuata. naz talis locutio pfortat mēbris pectoris r hanelit^r. vt ē auctoz medicine auctoritas: non tñ aliquo mō fiat talis fortis locutiō stomacho repleto. qm̄ vt dicit Aristo. ij. pbleumatum pblemate. i. r. vor tūc facta citissime itertū pti. r sic ad dispōnez pncipale pparat. C. Lirca somnū r vigiliā sit pzia regula. Somnus non dū multū plōgari. ita vt nō trāscēdat spaciū. vj. v. vj. horaz: qm̄ cū plōngat replet caput vapoze. vt ē cōis oīuz medicorū snia: qui tāde sunt cā vt in māz catarralē puerant. sit et pluri moz vapoze retētiō circa ptes pectoris. Ad ē vna de causis cōcomitātib^r ad nocumētū. Si et possit sine manifesto nocumēto interdū pensare vigilā. ita vt somnus nō sit ptiūus erit in cāu laudabile: maxie cū est timor paroxisimi. Vñ dicit Rasus 4. pti. Ex longo somno accidit asma i sanis psonis qz tomas gis i infirmis. Ad sit et quolibet diurnus si fieri pti qm̄ picipue talis ad reumatismos pparat vt 3. pmi. Vbi tñ pp necessitate r puetudinē obseruādā picipue in estate fieret sit ad minus distās a cibo p duas horas. fiat et capite nobilit^r coopto r in obscuro: extremis et nobilit^r cooptis. qm̄ vt fuit snia Aristo. se cūda pblematū pblemate. 26. Frigiditas extremitatū in somno maximo cōicat nocumētū cerebro. Et iō ibidē iubet tales ptes extremas vt pedes maxie cooptos esse in somno. Non fiat tñ tāta cū pānis cooptura vt mēbroz pncipaliū fiat super inflamatio pp cāz supius dictā. Vb̄fueret et in hoc snia posita ab Ali. in 2. pte sue cātece. vt fiat accubēdo. i. quasi sedendo. Ad nocturnus aut fiat extēso corpore capite nobilit^r eleuato sup pulmāzolo. Et fiat sup altero laterū maxie sup sinistrūz la tus fm̄ maximū tps somni vt oēs medici sentiunt: r vt ē clara snia dñi Ali. i. 4. tertij ca. de cura debilitatū digestiue. Ad per talē accubitiū iuuat digestiua stomachi per modū claz medicis Et nullo mō supine iacendū pp multas cās ex tali accubitu aptas nocē. pzio qm̄ pparat ad dflurū catarroz p cannā pul monis. 2. pp talē sitiū calefacta vena cibilis q̄ ē trāsies p spinā sit vapoze plurime quātitatē eleuatio ad cerebrū. 3. qz talis accubitus vt ē oīum medicorū snia picipue Ali. i. 4. tertij in sermone vniuersali de malicia hanelitus multū nocet. qm̄ vt ipe dicit. Et oīs qdem malicia hanelitus aut ipsi pstrictio aut difficultas eius ppter mām addit apud resupinationē. Et ad didit. Et est media apud dormitiōnē super latus r alleulaz cuz super vētrē iacet aliquis. Et ex hoc textu colligit qd stāte actu paroxisimi vel grādū hanelitus difficultate. neqz et dormiēdum est super latus. qm̄ partes cadūt sup se. sz magis pueritū ēst super vētrē. Quod ergo supra dicebat de dormiēdo sup lat^r intelligit nō tpe paroxisimi. vt dictū ē supra. Et bec d somno r vigilia dicta sufficiētē sunt r. C. In regimine cibi r pot^r sup posita maior paritate in sero qz in pziādo. r brodialium magis qz masticabiliū vt dictū ē. pzio pzo regula obseruetur qz oia excessiue calida r multū euaporare faciētia sunt enitāda oia et intense frigida. r ptiuitate ptiuitantia sunt in casu no ciua. Et generaliter qūqz tarde digerunt sunt dimittenda. Et talia sunt qnecūqz sunt dura per nām in substantia r sicca aut viscosa aut mltē viscositatis aut mltē supfluitatis aut abbo

minabilis saporis aut abominabilis naturali pplexioni r si ap parenter alijs nō sit abominabilis. vt voluit Salernus in il bello suo de virtutibus cibariis. Spāliter aut descēdēdo eli gaf panis mūdus ex frumēto electo bñ pñfatus cum debita quātitate fermentū. Et si in aqua decoquat pāz radicū liquiritie r aneli ex qua dz pñfari panis erit electior. Et sit bñ coctus. Et nō comedat calidus. Et nō transeat duos dies. Inter car nes eligant carnes ad siccū aliquat^r declinatēs nāliter passi bilis tñ substantie vt sunt aues mēthane plices fāsiani r huius modi. Et inter carnes aīalium valet caro leporina ceruina iue nis tñ r dayuia caprioloz r gazelloz. In carne vulpina oēs pueniūt medici r maxie pulmo cl^r. Carnes et capretoz sunt laudabiles. Ad sunt tñ vitupande carnes pulloz gallinaz in estate r caponū in hyeme. Ad reliqs caribus generaliter est abstīnēdū saltē vt nō sint in cōi vsu. vt carnes auū de gentium in paludibus r aquis. Et carnes vituloz maxie ppinguoz ge nerationi. r agnoz picipue. nam tales oēs rīscōs nāliter pti cipāt. pipiones r qualie nō sic pueniūt. Ad piscibus quoqz ca nendū ē. maxie grossi corporis r squāmīs carentib^r. Et si pur appetitus inclinet ad pīces sint pīces petrosi. Vñ pīcib^r tñ qui p naturā sunt magni corporis nō eligant parui corporis. sz picipue enitent anguille r lamprede. qm̄ dicit Sal. in libel lo de pferētib^r r nocētib^r. tales alijs dunt^r digerunt. pzi sces tñ maritimi electiores sunt qz aque dulcis. maxie si repiā tur distātes a mari et sepe ptingit in ags dulcibus repiri. Ad hos tale maxie laudant Ali. c. colliget. c. ppio. Et singu lariter laudant pīcē qui appellat^r scorpe^r que intelligo facile repiri posse. sz de pīcibus aque dulcis laudant temerē r lu cij r qdam turtelle ptiue per sara r rupes pzia aquā iceden tes. Vñ quibus loquebat Ali. p. can. c. de cibo pñeto. 5. laudāda. Laudabilius tñ ē qm̄ carnes per legē nō comedunt vt loco pīcū eligant oua que inter cibaria fere oia si sint mo lia. sunt r faciliē digōis r modicaz supfluitatū. r sanguis inō genitus maxie ē pportionatus generationi spiritūz vt voluit Ali. in li. d. vīrib^r cordis. Et laudās ea Ali. 2. can. dicit. Et ē opinio qz tñ pondus ex eis general^r qz tuz ipsa sunt. f. de nutrimento. Vñ ergo vtendū est si sint cocta cū testa fm̄ bonaz pparationē cōiter notā. et si fuerint infusa in aqua facta prius decoctiōe aque debita cū modico butiri. nā butirū coctū ē in casu pueniens. sz oleū bñ maturaz oliuaz. si discōueniat. Vñ mistal casens omnis qm̄ est ptiūus. sz si appetitus pur inclinet eligat^r sic casens. vj. mentū. pecudū mediocriter salutus pce tñ sit vsus eius. Circa fercula valet tpe quo carnes nō come dunt. brodiū cicep singulariter. sz substantia dimittat. nam lēz sit cibuz pulmonū vt Ali. c. ppio. tñ qz substantia vētosabilis ē. Ad circo in casu nō puenit. Et ita general^r intelligat de oib^r leguib^r. Et far ordeī cū lacte amig. r zuccaro. Et si huiusmōi cōdiat^r cū oleo amig. dul. recēter factio pueniētus erit. Pul tes et si fiat ex farina oz. r sabaz. vel cū farina cicerum r cum amigdalato zucharo aspsō bñ pueniēt. Dimittant cibaria de pasta r pposita in gbus intrat casens. facere tñ viu arolū cū modicissimo caseo de quo supra nō incōueniet. Brodiū quo qz cauliū nō multū coctoz ē satis in casu pueniēs. Sucus et cauliū sic coctoz expsa substantia nō discōuenit. Non discōue niūt et aliq̄e bletes cū modico isopi r maiorane i hyeme. sz in estate caueant magis. Pro saporamēto aut pōt fieri cum aliquibus amigdalīs r cum aceto decoctōis passulaz appposito modico cinamomi r croci. Si et apponat pāz suci rāciū mō si sit nimis acetosus non discōueniet. Inter fruct^r pti exbiberi pinec infuse sz artē r amigdale dulces r filici r passule sine armillis r qdā granata dulcia r rācia dulcia tpe estatis a reli quis cauēdū ē picipue a pomis: qm̄ dicit Ali. c. colliget de eis qd generat grossaz vētositate in tertia r q̄rta digestionē r qd vētositas qz ex eis general^r bz malā ppietates ad artarias pulmonis. Sit tñ p regula in cibis in eadez mēsa nō ē plurib^r ferculis vtēdū. sz sufficiāt duo aut ad plus tria nō diuerse tñ multū nā nō ē diuerse pparatōis qz. f. vel sit allata vel elisa ta. Elifata tñ magis pueniūt mane r allata sero. Pro regula tñ in potu obseruet^r vt sit ptiēdus potus r nō multa fiat vnicā vice bibito: imo debite misceat cū cibo pauci p vice sz frequ ter magis potādo. Secda regula qz nō bibat post cenā vt pzi diū trāfacta vna hora vel duabus: vt aliq̄ fieri solet. Tertia regula in potu vt nō bibat actu multū frigidū picipue in estate tpe magni caumatis r magne sitis. Et iō nō dz in frigidari in aqua vt aliq̄ sit. nā p talē in frigidatōez aliq̄ imobilitant in

firmēta motus pectoris picipis exsistente auara nā ad attra-
hēdū. Si autē q bibis vinū medio cre i vinolitate sint tñ odor/
fera antiq̃ subtilia. f. medij coloris vel alba ad paruz duce ali
qualiter inclinata z in tpe estatis mixta cū aqua decoctōis zu-
chari plus z minus fm vini potētiā z p̃suetudinē que in hoc
marie est obseruāda. Et si aliquoties nō fuerit bona vt ē snia
Bal. in 2 regiminis acu. textu cōmentito. Cum dicit. Balala
namqz dicta cibi vt potus que fm simile consuetudinē sit secu-
rior est in omni tempore tueri sanitatem qz ea que melior est si
in seā subito fiat muta. Et in totū dimittat potus soli aque cru-
de et cocte. dico z hoc in tpe sanitatis qz in tpe paroxismi vi-
num in totū ē dimittendū. Circa passiōes aiales maxio stu-
dio studēdū ē. vt cū rōe caneat z virtuosa cōsideratōe ab in-
tempantia passiōis talū aialiū vt ire furoris tristitie z solitū
dint. Itā medicina ad correctiōē horū accidētū modicum
p̃ficiat neqz cōtemplat in illud neqz mēsurat id vt dicebat lba
ly. 3. thegn cōmēto. 34. z tñ huiusmōi multū ledunt. imo ex
terminos nāles dācūt. An dicebat Bal. textu cōmēti allega-
ti. Et cernunt enīz bec z mutat corpora ab ea q fm naturam
consistētia. Et nō tñ est ab eis abstinēdū. f. ex pposito. p̃cu-
randū vt lete z iocūde viuat. qm ex frequēti inducta tenē ē tñ
occurrēte cā. sed ex pposito rōis dispositiōe complo ad lete viue-
dam. Et dicebat Bal. in de viribz cordis. c. vj. letādi fre-
quētia dispositiōi spiritū ad leticiā z tristitā ad dissolutionē z tri-
sticiā. qd declarat qz letādi frequētiā duo psequitur. primū ē
fortificatio nālis virtutis. fm ē rarificā spiritus quaz in leticiā
dilatatiōe accit. Confortatiōem vero naturalis virtutis triā
cōsequitur quoz quodlibet ē cā leticie. primū. f. tēperamentū
spiritus. 2. multiplicatio generatiōis supra id qd dissoluit. tertiū
um cōseruatiōe et a dissolutione. Ad rarificatiōē aut sequit fa-
cilitas motus spiritus ad singlas corpis ptes zc. Ex aduerso ex
cāis p̃ijs vt ex cāis tristicie pparat corpus ad tristitiā. Et tādē
fit vt ipe concludit in fine capli q in dispositis ad leticiā pp. f.
frequētiā letandi nō ip̃mitit tristitiā nisi fortia sint lectificatiā
tñ debilia ip̃mitit. Et ex opposito ex frequētiā tristitādi acq̃
dispo f̃z quā debili cā tristitādi corpus multū tristat. Et nō pōt
letari nisi cā iocūditatis z letitie fuerit multū fortis. Summo g
studio p̃curet. Illu. tristitia. d. sua ex pposito gaudere z letari
z nō minus intēdere cogitatiōibus z auditiōis de rebus si gra-
tis. Et p̃inde dicit Rabinoyfēs particula. vij. Cogitare ala-
cia. z ea inspicere dilatat aliam z iocūdat z dilatat calorem
naturale. Et sūz cogitare tristitia z ea inspicere. aiaz z calorem
nālez cohartat. Et bec sufficiat circa cōsiliū in regimīe. vj. rez
nō naturalū. Circa qd sua. Illu. d. 3. maxie attēdere qm ob
seruatiā dñi regimīs aliquoties in diuturnis morbis facit ad
reductionē. Et alibi eadē p̃cula dicit Rabi. An diuturnis
egritudinibz. affligunt subtilū idigēt p̃silio. z eoz multis sufficit
ad liberationē tñ in tñ est inductū solū cū eadē et coadiu-
uāda est nā in debitis tēporibz cū leuibz quibuscūqz morbis de-
gub in p̃cessu paulo post fiet mēto.

Circa igit fm p̃ncipale qd versat circa remotionē causari
dicte dispositiōis supposito qd supradictū ē hanc dispōnēz p̃nci-
paliter pendere ex p̃suetudinē humiditatis aque ex p̃b capli
ad ipsuz pectus z pulmonē p̃currētibz ṽplurimū alijs duabz
causis d̃ ṽiolitate z vaporibz cohartātibz zc. P̃portet p̃mūz
fundare intētiōē curatiuā circa ipsuz mēbz mandans triplū
citer diuisz. p̃mo quidez in habēdo p̃sideratiōem ad ipsuz
flarum mē. z bec intentiō p̃ficiat in diuertēdo mate riam ad
oppositum: z sūstēdo materiā si aliter fieri nequit et cū fortibz
vsqz ad stupefaciētia correctā tamē veniēdo. Scdō ad ipsuz
materiā in mēbro mandante exsistentez minorādo eā ne multū
p̃licez z eā digerēdo vel equādo. z finaliter euacuādo. Tertiū
z fortitudo ipsuz mēbz mandans qm ex tali fortificatione se-
quitur inuamēta qdam. qm sic fortificatio mēbro vt cerebro p
p̃ueniētes meatus a natura deputatos expulsiōi extra corp
superflua expellet. z nō ad intra corpus neqz ad mēbz debile
recipies vel fortitan per occultos meatus fiet ipsius materie
expulsiō. vbi nō forte existens tales euacuatiōes nō efficit sed
virtute debilitata z expulsiua a grauitate mē stimulata mām
expellet in ptem in quaz mā sua grauitate facilius mouebitur.
z sic per colatoriū descēdes in pectus z pulmonē fm magnaz
eius ptem p̃pellet. Debet z 2. aliā p̃ncipalē habere intētiō
nē. f. circa ipm mēbz recipies ipsuz z fortitudo ne qd influit mā
dans recipiat z receptū nō noceat z ipsuz receptū expellatur
sensibiliter vel insensibiliter a mēbro. alii enī vt ē cōis snia me

dicoy nō inducere ipsuz mēbz: si recipies ad suā nālem disposi-
tionē. z cū hīs intentionibus plebit totuz reginē circa p̃maz
cām p̃ncipalissimā nocumētū. Circa alias duas cās isurgūt
due intētiōes. Una ad rigorāda romaci digestiua. qz p iper-
fectionē et maxie multiplicat genera ventositatis vt. 3. ter-
tij tractatu. 3. z qnto. c. p̃mīs. Alia ad resolutiōem vaporū z
ventositatis iam generatoz z coartantium zc.

Circa igit primū ad diuertendū mām fluentēz valet. Sin-
gula die si fiant fricatiōes pedū z crurū. Si ē bis i ebdoma-
da fiant lotiones pedū cū aqua decoctiōis camomille sica-
dos rozmarini z buglose et p̃ueniens. Valeret ventosita-
nes sicce interdū sp̃nalis qñ alia nō sufficerent leuioza ad di-
uertendū. Et amplius valeret qd in casu arbitrat p̃ueniētissimū
peccāte materia subtili z ligda fluxibili dimissis ruptorijs post
aures in casu solitis fieri z similibus vt eligat qd ē laudatū
Abesue de cura doloris dentiū de mente Bal. vt. f. fiat rupto-
riū i manu. f. tenēdo alei z ponēdo in radice palme in pte do-
mestica eius dextre. f. vel sinistre fm q minus eēt abominabi-
le. qm in hoc diuersio sperare ego i hoc cām magnā vilitatē.
Et si illud nō eēt sufficiēs veficatoriū posset accipi de pede ml-
lui quassato z supponi palme manus vt supra. qd si nō suffi-
ceret accipiant cantarides abscissis capitibus z alijs z cūz fer-
mēto infuso i aceto fortissimo bñ malassatis. tādē reducat cum
melle anacardio in mām aprā debite extēsiōi. z sic ponat vt
supra. Sistere autē materiā nō ē tutū nisi in timore p̃focatiōis
cū fortibz. imo neqz simpliciter sistere ē regulā. Cōtra quos
d. Abesue facit exclamatiōē cū dicit in. c. de catarro. Et sunt
ex solidis supple medicis q digestiōe ipsius z mōdificatiōe
nē administrat huiusmōi zc. Et ē q̃iaz cā. f. phibitio fluxus h
mō p̃sistentie multiplicationis z cumulationis ipsius. f. mām ca-
tarralis. z deinde disrptionis vehementis. f. fluxus malozis.
Sic ergo studiū addit ipse erga hoc post corporis mōdifica-
tiōē. z post sedatiōē agitatiōis vt abscondat residuū fluxus
eius. Et iō cū in casu nō sit timor de p̃focatiōe. z maxie cū nō
sumus in paroxismo dimittā ista ponēda ista loco suo. Cōple-
tur aut intentio de minorando mām que in hoc casu ē p̃ueniēs
etiā si materia non fuerit p̃fecte digesta. qm si nō fiat paulatim
eio. z ipsa in tpe aggregaret tandē natura grauata stāte ipsa
mā fluxibili ligda dñm eēt ne i multa quantitate flueret z ad mē-
bra banelitus. Ad euandū igit hoc futurū p̃babile nocumen-
tū p̃ueniēs est ipam sepe minorare. nisi forte ex bonitate regi-
minis. phibere ipsuz generatio. Admīs ē incōueniet tales
māz eūare indigestā qz aliaz alteri? dispōnōis: vt qz si estz grof-
sa vel viscosa aut calida subtilis ibibita: cū ipsa talis p̃manēs
nō sit multū eūoni resistens. Unde nō tot neqz talia sūt apta
seq nocumēta ad eūonēz bu? mām indigeste sicut alteri? mām.
P̃fessit aut bec eūo minoratiua si fenel i ebdomoda sumat
3. ij. pillulaz vt. j. R. pillulaz afayeret positz ab Aluic. p̃za
tertij. c. gnālī cum māz eūare volumus ptes duas pillulaz ele-
fanginaz agarici troscati. añ. p̃te mediā cū melle rosato fiat
pasta. Laudo tñ vt fiant illic duo. 3. z recipiant in duabz pil-
lulis grossis post cenā p duas horas vel tres ante somnū: qm
hoc mō fiet melior euacuatio ex mēbris. Unde dicit R. Alis
in suis afforismis. Lū a capite z cerebro z extremitatibz pur-
gare volueris pillulas in quantitate magnas in forma post ce-
nam: z ante somnū ministrā. Landez posuit sniam etiam Ba-
mafcenus in suis affo. zc.

Circa intentionē que ē equatio materie ponitur regula. In
adequatiōe huiusmōi materie. z si sit frigida nō tñ p̃petit ad
digestiōē subtiliantia. Itā ex quo materia est subtilis z ligda
si vltius intēdat subtilitā z diuisio fiet p̃sequēter fluxibiliōz
z sic magis apta nocere. p̃pro digestiōe ergo huius materie
p̃ueniūt que equalit calefaciāt. qz remissē z insipiscēt qd fieri
pōt per medicinā remissē caliditatis z stipiciā. nā per stipiciā
tē medicine adunatis adimicē p̃ibus materie reddet ipa con-
stantior z minus fluxibilis. z tñ obediētiō erit virtuti expulsiue
ad expellēdū qz fiet obiectū expulsiue melius p̃portionatum.
Et tñ hic p̃siderandū qd h̃z bec intentiō p̃ficiat cū dictis oz
tñ attendere ne per medicinā stipiciā ledant insfra pectoris.
Erit igit p̃ueniēs sirups vt. j. R. mellis rosati. 3. ij. sirupi viola-
ti sirupi de duabus radicibus. añ. 3. i. aquarū buglose saluie
ssopi z acetose añ. 3. i. 5. misce clarificet z aromatizet cūz cu-
bebis z nucemuscata añ. p̃az pzo duabus vicibz. Et si ritatur
aliqui vno aliqui altero ad eandē intētiōē magis valebit. Itā
inter medicinas z corpa vt dicit Alu. lo. 4. terij. habēde sunt p

portiones q̄ nō p̄prehēdunt nisi ex experimēto. cū ergo exp̄ue
ris. i. plures p̄sequeris. i. eliges q̄d magis inuatiū. Et idē sen
tiebat q̄nta p̄mi. c. p̄io vbi voluit nō ēē standū sup̄ vna medicā
nā cū dicit. Et cū hoc nō fm̄ vna medicatōez cū vna tibi stan
dum ē medicina: imo in vna medicatōe medicas p̄muta. qm̄
q̄d ab ip̄o q̄ p̄fuetū est nō fit passio. r̄ vnicaq̄z corpori r̄c. Et
addebat r̄alis. 4. cōt. aliam cām. qm̄ varie medicīne ēt ad
eādē intētiōē sunt diuerse in gradu: vñ forte aliqua ps̄ ipsaz
erit laudabilior altera. Et ille casū. obseruet si solū in alteratis
r̄ digestis: s̄ ēt in enātis r̄ cōfortatis. Cū his ḡ sirupis su
p̄scriptis p̄ueniēt erit digesta mā.

C Succedit aut̄ alia intētiō que erit ad eūnem m̄ae digesse.
p̄io qua eūne pono vna regulā. In tali eūne nō cōueniūt
laboriose multū exsoluētia. tū q̄ mā de se nō ē multum resis
eūni. tum q̄ talia solūta ad inflammatiōē deducūt que ista
ma^o vt sup̄dictū ē in casu isto ē multū veniē. Valēt ergo si
exhibeat medicina. vt. j. ḡ. agarici troiscati. 3. i. s̄. infundat i
ocimelle simplici r̄ aquis betonice r̄ buglose. añ. q̄d sufficit r̄
facta exp̄essione post. r̄. horas addatur dyacatholiconis. 3. i.
diafse. 3. i. s̄. vt. i. s̄. mis. r̄ fiat potio. p̄d̄ tñ. fortificari solutiūz
r̄ dimini a famosissimis doctoribus patribus meis p̄bificis.
Nullissime sue dominatiōis q̄ facilitatē r̄ difficultatē maio
rem vel minore solutiōis nature longa exp̄ientia cognouerunt.
Si ēt placeret i forma pillulata r̄ forte magis cōueniret exhi
beant pillule vt ista. ḡ. pillulaz d̄ agarico. 3. i. s̄. pillulaz assa
yeret. 3. s̄. fiat. vij. Et si videant debiles in soluēdo loco pillu
laz assayeret p̄t poni equalis dosis pillulaz de yere magna
Et recipiant cū aq̄ mellis qm̄ recipe medicinas solutius la
boriose solutēs cū vino sūt du^m fm̄ quosdāz antiquos vt re
fert r̄ Raby. qm̄ vinū virtute sua mouet ad cor. Et si medicina
p̄cipet venenositatē trahet virt^u medicīne versus cor. r̄ sic af
fert nocumētū. r̄ exhibeat hora cōueniēt. Et obseruent q̄ ob
seruari debēt in medicinis solutiūz. p̄io lauatiū hora p̄ue
niēt laudabilissimū ē lauatiū ex aq̄ oz. cum modico zuchari
cuius coctē pp̄ maiore absterfione. Exhibeat p̄adiū leue
r̄ obseruent q̄ obfusa sunt i hijs vt. i. illa die nō erat ad aerē
multū libez neq̄z occupet i audiētijs r̄c. Sequētū nocte suma
tur cōfectio. vt. j. ḡ. anetridati. 3. i. s̄. dyabuglosati. 3. i. s̄. misce
sumat p. vj. horas añ p̄adiū futurū. Et si añ p̄adiū p̄ horam
sumeret clistere lauatiū vt ista essz p̄ueniēs. ḡ. mellitosa. 3.
ij. pulueris zuchari. 3. i. cū duob^{us} vitell^{is} ouoz r̄ aqua decoctio
nis furfuris r̄ ozdei r̄ camomille paz r̄ modico salis misce. r̄
fiat clistere. Et istā vel similem purgatōez laudo fieri admius
bis in āno. i. fine februarii r̄ i fine augusti vt p̄ueniat ad tps̄
quo accidens probabilit̄er natum est enenire. Et sic completa
est intētiō eūnis materie ex cerebro.

C Nam ergo p̄ir inherēdo sine ḡ. s̄. sup̄allegatē cum
dicit. Sit ergo studiū circa p̄hibitōez fluxus post corpis mon
dificatōez ēt abscondat residuū fluxus ei^{us} r̄c. Nam succedit in
tēto ad s̄idēdū ipsū fluxū. q̄ tñ intētiō vbi essz timor vt dictū
ē pus ne mā fluxus raperet ad p̄fundū pectoris: aut p̄ eaz sic
fluētē fieret nobiliū r̄ necessariū opatiōnū destructio essz ea
de itētiō a p̄i^{us} ēt si eūata mā h̄nda in applicatōe p̄hibitūm.
vt idē sensu ḡ. s̄. de loco p̄prio. C Circa tñ applicatōez ho
rū reputētū ē h̄id^{us} ordo. i. vt iclam^{us} pus a debilib^{us} deinde
ad fortiora fm̄ gradum accedamus. Valēt ergo si i introitu le
cti sumat. 3. i. boli armeni electi. ē. n. in hoc mirabile vt oēs sen
tiūt auctores p̄cipue Serapio d̄ simplicib^{us}. c. p̄prio d̄ lutoar
meno. Nam nō tñ p̄fert s̄idēdo vt q̄d ex capite descēdit ad pe
ctus: s̄ ēt maxie laudat in cobartatōe hanelitus: ita vt dixerit
Et q̄ nō inuātur hac medicina nūq̄z inuāt aliq̄ alia. Et exhi
bet ip̄e cū vino subtilissimo paz limphato. Aliq̄ tñ timētes ei^{us}
siccitatē exhibet cū sirupo violato. Ad hāc itētiōez aliq̄ exhi
bent gargarismata simplica q̄ in casu nō laudo qm̄ ḡ. s̄. de loco
in cura catarr̄i. in casib^{us} q̄busdam dicit suspectūz ēē administrare
gargarismata quoz p̄mus est. Timor r̄ suspitio catarr̄i ad pe
ctus r̄ pulmonē fluere p̄fueti. Et idē vñs ē sentire d̄is ḡ. s̄. de
p̄ria terti. c. d̄ canonib^{us} r̄ lib^{us} curatōis. s̄. d̄. d̄. quodam suo
mō vñs sit gloriare textūz magis ad p̄tē aliā. p̄ficif ēt bec
itētiō si teneant i ore pillule vt. j. ḡ. acacie succ̄ ipoquissidos
añ. 3. s̄. misce succ̄ liquiritie añ. 3. i. dragagati. 3. i. misce cum
mucilagine p̄lii s̄at formule i forma lupinor valz ad hanc in
tētiōez dyacodion. r̄ ē fort^{is} nō fiat cū melle vt voluit ḡ. s̄. de
in. 7. i. tractatūz. s̄. cū vino cocto nā cuz melle subtiliat māz
Nam dicit ḡ. s̄. de loco. Scimus enī q̄d subtiliatue virtutis ē mel. C

uere igit̄ oportet id tunc. Nam incendit subtiles catarr̄os r̄c.
Idē sensu ḡ. s̄. de loco. In diffinitōe. s̄. in p̄fectiōe diaicetur. r̄ est
diacodion. fm̄ ḡ. s̄. de loco. r̄ fortius eo ē ad eandē intētiōem si suma
tur pillula pillulaz ad oēs morbos catarr̄i q̄s ponit ḡ. s̄. de loco
i diffinitōe p̄pria. Similiter operat̄ si exhibeat. 3. i. dyacodion
r̄ p̄stat ad hoc singulare inuatiū q̄ ē nōbilit̄er rectificatum.
Per ea ēt que offerunt exterius p̄t ēt bec intētiō p̄ficif vt
exēpligra. ḡ. s̄. de loco. alborū r̄ rubeorū añ. 3. s̄. cōst̄ nigelle
torre facte infuse in aceto fortissimo añ. 3. i. ponant oia i pecia
lini. r̄ teneat pecia ad nares hanc eādē intētiōē p̄ficif si san
daracha p̄burat r̄ ponatur in aceto cū modico thuris aspgat
carbonibus r̄ fiat inde suffumigatio. p̄ficient multa alia h̄ po
ni ad hanc intētiōem. S̄z ista vt electiora ad p̄is sufficiant.
C Qua cōpleta intētiōe r̄ factis euacuationib^{us} ex vijs cōi
bus. Nam succedit intētiō de euacuatōe materie que reman
sit in cerebro p̄ emōtiora p̄pria. maxie p̄ nares que euacuatio
ēt erit q̄dam diuersio defluxus a vijs pectoris. p̄ficif autēz
hec intētiō q̄ tractorio trahēdo per nares vt. j. ḡ. aq̄ mell.
3. i. vini albi. 3. i. aque violaz r̄ maiorane añ. 3. i. s̄. misce. Vel
fiat aliud r̄ ē fortius. ḡ. succi folioz blitis r̄ radicis eius depu
rati facta relidētia. 3. i. aque maiorane r̄ violaz añ. 3. i. s̄. misce.
Et si darez. 3. s̄. nigelle ēē fortius. Et si adderet. 3. s̄. radicis
cyclaminis in infusiōe dicti succi erit magis efficax. s̄z multum
stimulat r̄ bec sufficiant.

C Succedit ergo iā euacuata mā p̄ magna pte vidēsi ad re
solutionē exicatioem r̄ p̄fortatiōem cerebri sit necessari^{us} vsus
balneoz mineraliū que terme dicunt vel balnea sacra vt colligi
t̄ ab ḡ. s̄. de loco. 2. 4. p̄blematū p̄blemate vltimo que sacra di
cunt q̄ per occulta r̄ nō manifesta sensui p̄ncipia opant r̄ si
p̄ueniūt que ex eis magis p̄ueniūt. C p̄io declaratiōe igit̄
difficultatis noto p̄mo q̄ in casu huiusmōi nō repio ab aliq̄
illustriū auctoz diffinitē r̄ exq̄site poni balnea talia pro istū
mētis inuatiōis. Hinc. tñ p̄mo can. fen. fa doc. 2. c. i. s̄. dicit q̄daz
verba q̄bus colligi p̄t q̄ balnea mineralia in casu p̄ficiunt r̄
sp̄aliter dicit. Et nitroze q̄d r̄ false capitib^{us} p̄ pectori aut^{em} p̄
bēt que mās recipere solent r̄c. Valdebat ēt innere q̄ eret r̄
ferree r̄ false inuāt in egritudinibus que sunt ex frigiditate hu
miditate r̄ doloribus articuloz r̄ podagre r̄ asmatū r̄c. de sul
fureis nullā mentionē faciendū. C Nota p̄sequēter quod ta
lia balnea que sunt actu calida sunt taliter calida p̄cipitatione
innere sulfuree. hoc notatū ē de mēte ḡ. s̄. de loco. in libello de pro
prietatib^{us} elemētōz. vbi inuestigans cām caliditatis talū aq̄
rum dicit p̄ra democritū r̄ alios antiquos q̄ cā ē que dicta est
qm̄ sulfur ē inflamabile r̄c. r̄ ibi ponit p̄ra egregia. Et eandēz
s̄iaz voluit ḡ. s̄. de loco. 2. 4. p̄blematū p̄blemate. i. s̄. ad fi
nē. C Suppono p̄sequenter q̄ oēs materie minerales sunt
fm̄ s̄iam alchimilaz ex duobus p̄cipijs. vno effectiue r̄ tā
q̄z patre vt ex sulfure r̄ alio p̄cipio passiuo tāq̄z ex matre vt
ex argēto viuo. vt ēt declarauit ḡ. s̄. de loco. i. s̄. p̄blematum
p̄blemate. 8. r̄. 2. variā mixtiōē eoz r̄ variā d̄gōem ma
gis r̄ minus p̄fectā sit diuersoz metalloz genera^{us} p̄fectoz ma
gis r̄ minus p̄fectoz. Et p̄inde dicebat ḡ. s̄. de loco. alaman^{us} in
suo singulari tractatu de mineralibus q̄d generalit̄er ē de oī
metallo q̄d p̄pter sulfureā substantiā quā h̄z aliq̄d habet acui
tatis. quod sapor eius declarat. nā licet hoc minime videat̄ in
magno r̄ plūbo. tñ in hijs. p̄bat idē ēē. q̄z aqua que diu currit.
vel stat in silulis ferreis vel stagnis efficit̄ intensioz siue visce
rū excoziatiua. Et hoc ēt q̄ odores eoz aliquā h̄nt acuitatis.
C Suppono vltimū vt colligit̄ de mēte ḡ. s̄. de loco. c. p̄prio de
asmatē ēt cōiter alioz auctoz q̄ operant̄ metalica r̄ mine
ralia. r̄ qui vtunt̄ odore sulfuris disponunt ad casum in hanc
dispositiōem. r̄ nō p̄pter aliud nisi pp̄ eleuationē vaporaz di
ctis metallicis qui vel p̄prietate quadaz vel manifesta q̄litate
vt siccitate ad mēbra hanelitus attracti nocēt dictis membris.
C Et hijs ita suppositis ad p̄positū nostz retorqueō dico q̄d
iuncta hac dispōne de difficultate hanelitus cū dicta cā flux
us materie catarr̄alis nō tñ in fluxu dictoz balneoz ēē necessa
riū imo neq̄z est p̄ueniēs. p̄io q̄dem qm̄ quodcūq̄z tale per
euaporatiōē r̄ odorē metalicoz r̄ sulfuris i quolibet tali bal
neo duplicatōe extēdit̄ vt supra. p̄batūz ē. est aptū nocere mē
bris hanelitus. Sed q̄ si aliq̄d ēē p̄ueniēs maxie ēē p̄ici
pās mīnera salia r̄ cinea vt dictū ē. r̄ sic tale balneū ēē cale
factiue nature occurrēs cerebro satis tempato i actiūz r̄ mul
tū passibili p̄pter raritatē texture vt dictū ē supra natū ēē p̄
ducere ad nocumētā de q̄bus dictū est supra de aere calido.

Tertio qm iste casus cu alijs lenib? remedijs pot remoueri vt pferuari. Et qz accedat ad huiusmodi balnea n sine magno sit dñerimine nature maxime in corporib? delicatis et pñetis vt ordinato mō regimīs. vñ pp incōsuetudinē ad aerē regionis et mutationē maxie in pōibus et lectis et relijs occurrētib? varijs et diuersis itineribus pñabiliter sequere? ide magis in virtute alteratio qz inde iuuamētū pñepere? Quid tñ sit pñabile motiū sz magis efficax ē qd dictū ē qm noceret sua caliditate virtuali dissolutiua et a vaporibus vt supra. Et ex hoc solui pot ad texm. Auē. 7. colliget. c. ij. cūz dixit. Et qñ indiges calefactiōe cerebri calefac spm sine timore. Intelligat si fuerit lapsus multū ad frigidū cū pñitionibus vt supra. Et si aliqui vñsz ē balnea huiusmodi laudant. Dico hoc verificari debere i catarris grossis cū lapsu pñetis cerebri multū ad frigidū et in corporib? nō sic rare texture. Et nō sic delicatis. et in quibus nō pñungit dispositiō difficultatis hanelitus. Et ipa expñtia cōpñtū ē. Et ego duos vidi scholares b? āno q ad eādē in tentionē occurrerunt balneis cū circūstantijs et minus discomuentibus vsui balneoz. et tñ nullū ē inde secutū iuuamētū. Postremo si aliqui indicaret de recipiēda sūllatiōe aque potē? taliter calide sup caput. Dico cū dñio Auē. c. allegato. cū de balneis loquit? q hoc fieri possz artificialē et magis vñsz. qm equale vt esse si fuerit nā aut igenio. s. in hoc aliqd hoz apponatur aut in eis ponatur. sicut flasilagria: aut sicut bace lauri et c. Sicut ipse dicit. Et in hoc possent ipñi quedaz in qb? nō esset virtus sulfuris nō minus in casu valētia. Et hec qzsz ad hāc intētiōē sufficiat. Nā declarato q nō pñeniat nōz laborare ad que de huiusmodi balucis sit accedendum.

Succedit alia intētiō d? pñortatōe cerebri pro qua adimplēda pñio laudo fieri faculū supra cōmissurā coronalē et sagitalē capiti appōnēdo cū reb? aromaticis parū ad calidū et aliqualiter magis ad siccū declinantib?. Et pñt fieri faculus vt j. R. vernicis. 3. ij. gariofi. macis añ. 3. ij. coraloꝝ r. sandaloꝝ citrinōꝝ et rosa. añ. 3. 5. puluerizent subtilē et mīl. pro faculo. Ad intētiōē valet si fiat odoramētū faciēdo pomū cereū te? nēdo in manu vt. j. olivani masticis costil gariofi. añ. 3. i. rosarū sandaloꝝ citri. semis floꝝum nenufaris. añ. 3. 5. laudani. 3. ij. Ambre. 3. 5. musci. 3. i. cū cera qd sufficit fiat pomus. Valet et ad pñortatōē et aliquale excitatōē et ad habilitādū resolutōē vaporū si singula ebdomadā fiat lotiō capitis cū lictiūo mediocriter fortis tñ refracto cū aqua: ponēdo spēs i pectus ad buliendū trib? vel quattuor buliōib? in eodē lictiūo d? sibi? q posita sunt in sacculo. Ad hāc intētiōē valz. si ponant ad intra aures modicū lane infuse i oleo tepido camomille in quo fuerit infusa ambre. 3. i. in duab? vñcijs oli. Et hec sufficiat ad hāc intētiōē ex hīs sunt complete intētiōēs omnes videlz circa membrum mandans et c.

Cōsequēter restat intētiō circa mēbrū recipiēs q ē bipartita ē. Nā alia sumit a mā si q ē i membrō recepta. Et alia ad pñsz mēbrū pñortādo ne mā leda et māz nō recipiat. Cōpñtiū ergo intētiō pñficiatē aliquali grauitate pectoris sumendo sirupū vt. j. R. sirupi d? iūubis. sirupi d? liquoricia et mēltro. añ. 3. 5. aquaz capillue. 3. ij. buglose. 3. i. et si exhibere? euz aq? zuchari nō discōueniret. Et si plz pot fieri sirupus magialis. vt. j. R. pulpe sebesten. 3. i. liquorile mundate capillorū. añ. 3. i. 5. dragagāni seīs malue. añ. 3. i. infundant i aqua pluuiali calida qd sufficit dimittat ole ac nocte. Deinde buliat lento igne vsqz ad cōsumptiōē medietatis. Deinde scā collatura adde ex penidijs et zucharo vñ? coctē qd sufficit et fiat sirupus debite substantie et sumat cū aq? capillorū. Pro eūo aut hui? māe qñ p sputū non sufficiēter educere? valz si fiant pillule vt. j. R. agari d? trociscati et epibimi añ. et ex eis cū oximelle fiat pillule. has singlz laudant Serapio. c. pbo. Et d? eisdem dixit Raslis. 4. pñ. c. ppñio. Quod dādū ē d? eis bis ant ter in mēse et vidit plures panētes pñalefcere. Facit ad eādē intētiōē si fiat loch ex cōmassatōe passulaz absqz ossibus et fenugreci loti? cū melle colato sufficiēter bulliat ad debitā decoctōē. Et istis credo erit sufficiēter satisfactū dimittēdo fortiora que in cāu nō sunt necessaria. Si ēt fieret inunctiō sup pectus ex duab? pñibus olei amigdalaz dul. et vna pte olei d? lilio et vna pte olei camomelini cū croco mixto erit pñenies et nō tediosus remediū. Vel si nō plz inunctiō pot fieri decoctio aliquaz rez subtiliū et calefactiū leniter vt camomille fenugreci cum modico maiorane et cū pñanis infusus in decoctiōe calidis. Et fiat fomētatiō pectori et iuuat ad resolutōē vaporū et ventosi

tatū nocentū. Et cū eisde remedijs satisfiet pñenietē illi titilla tioni percepte in spatulis. Et si addatur inunctiō parū olei de spica supra spatulas fortius operabitur. Circa aliam intētiōē de pñortatōe valz singlz si fiat puluis in forma pipate de q? vñsz sup cibarijs suis vt. j. R. liquorile rafe capillue. si inu fidl. añ. 3. ij. cinamomī aneli. añ. 3. i. croci. 3. i. pulmonis vulpis diligenter exicati et prius loti et infusi in aqua scabiose et capillue. 3. i. 5. zuchari ad pondus omnium misce. Si etiam de puluere pulmonis vulpis sumere? mane bis in ebdomadā circiter coclear. i. cū vno grano croci et modico capillue. et ligz ricle qm liquoricia vt dixit Buzenjoar in. c. de qñate pulmonis ē ppñle medicina pulmonis erit singulare remediū. Et ista sufficiat. Pro his intētiōibus habēdis nō exisite actu pñox? pro pñlemēio si prius ponatur inunctiō fienda stomacho vel ad re cūctiōne digestiue illius et pñhibitionē generationis vētosi tatis fiat vt. j. R. olei spice olei masticis olei laurini. añ. 3. 5. gariofiloz macis galage squinātū. añ. 3. i. rosaz coraloꝝ añ. 3. 5. lignial. 3. i. gallemuscate Mēse. gra. v. cū modico cere si ad vñguētū pro vñctiōe stomachi añ? cibū. Instat ē vētositatē pñt sumi pñfectōes cū aromatico rosa. diagan? et huiusmodi. Expediētiū ergo cū dei laude qñs cūqz pñenitib? ad dispositiōē nō exisite actu potissimū. p pñlemētū restat ponere oz dinē obseruandū in pñ? si forte eueniret quod deus auertat pñemorādo qd dictū ē pñ? s. in potissimū sit bladiēdū. pñimo ergo d? pñparari vt corpus stet cū meliori situ quo facilius fiat hanelitus inspira? et expiratio. Et talis mōdus ē vt appodiet cupitos sup genua vel sup discū cū pulmazo? medijs. Et si vō fuerit magis erecta stare. stet tñ cū eleuatōe capitis nobilitat ad anteriū. Et tñc si habeant crocule. i. illa lig? que pñstant sub assellis pñficiēt. Et generalitā disponatur corpus vt distatetur pectus in sferioꝝ pte eius. Alia regula q tñc aer sit remisse claritatis. pñter cām supra dictā. sit tñ luminosus saltez medio crier. Et in casu ēt fricationes leues pedū et manū saq? conueniūt. Ad laudo fortes ligaturas neqz ventosatiōēs ne agl tatio fiat in mā et in euapozatiōē addat. Neqz tunc ē aliquo mō loquēdū neqz alijs occupationib? insistentū. sz cō bladiēdū ē nature oibus ingenijs. Pñancifcet cibis imo stante scuitate accitū subtiliū ē necessaria dieta. Et in to? caueat a vi? no nisi forte in declinatōe. Vāre tñ aliqua lenitiūa pectoris et aliqua? dilla tāia nō tñ inflamātia nō ē vtuperādū. vt exem pñgta si exhibere? aqua decoctiōis oz. excoctiati et liquoricie paz cū mimo croci. et sit tepida et pauce quātitati. Et si paroxisimus plonge? stante indigētia restauratiōis exhibeat d? brodio pulli vel melius aqua carnis elus. et ē brodiū pñamp? cum modico zuccari semp addēdo paz croci. qm dicebat Auē. lo. 4. ter tñ in. c. de medicinis pectoris simplicibus. Et crocus pñortat instrumenta hanelitus. et facili facit sputū valde. vel si placet pñt fieri pulues orde. cū modico amigdalato et zuccaro. Si ēt eodē tpe parissimū pp necessitatē euentandū fieret inflama? i hūo ribus et in sanguine. qd manifestaret pñpue ex rubore faciei et rubedie venaz apparētū i albis oculoz. tñc leuis scā flobothomia de venā basilica vel cōi brachij dextri accipien? illam que manifestior videt erit in casu nostro pñcipui iuuamētū. qm p hunc mōdū sit aliqualis sanguis infriigidatio. et sic minoratio euapozatiōis que ē vna de causis nocuētū vt supra dictū est. Et si foret apparētibus dictis signis ēt ante potissimū tpe martime veris fieret leuis flomia vt supra credo q ēēt adiūuatiū. Vbi ēt tolleraret nā in potissimū leuez fieri fricationē cū pñano li neo circa ptes pectoris iuuat ad resolutiōē vaporū et ventositatis. Ad laudo aliqua simplicia fortia que cōter in cāu laudant pp ea que supra dicta sunt. Sz si pur ēt magnus timor de quo tñ nō dubitat in casu nō tñc exhibere. 3. i. atanase euz aqua zuccari. ēt pñeniens. nā per eā vt voluit doctores pñeruat a piculo. Et hīs sum pñentis ad pñens.

Pro quodam clarissimo et magnifico Jurisconsulto. de burgundia patiente asma cū pñimo fere potissimū ex defluxu mae catarrhalis grosse.

Consilium. 35.

In intellecto casu scripto pñstantissimum medicine pñfessores de quodā clarissimo ac magnifico Illustrissimū ducis burgundie pñillatio posito sub Rīca asma pñendentis ex defluxu mae catarrhalis in pect? et via eius et pulmonis. stāte dispōe mēbroꝝ inferioꝝ calida. maxie epatis et reuū. nō tñ declarato de pñlexione castari illius. vt

fit calid⁹ v⁹ frigid⁹ v⁹ grossius v⁹ subtilis, cui⁹ tñ dīlecta not⁹. ē
necessaria ad pfectā curatōe v⁹ saltē pūlionē pueniētē. Tñ
ex pbabilibus signis in casu positis plecturandū videat q⁹ non
sit subtilis aqueus. quoniam per ipm discurrendo sit tussis
rebellis. Et vbi esset aqueus discurrens per membra siue
supficies eoz nō sic tussis causaret dicēte. d. An. 4^a. terti. tra
ctatu. 3°. c. i. Si aut mā fuerit effusa a supioribus tūc dum ipsa
remanet discurrens sup cānā sicut discurret aliq⁹ sup parietē nō
excitat plurim⁹ tussis. Hoc ē suadet qm mā expuit satis facili⁹
z habūdanter satis vt in casu scribit. vbi si esset subtilis z aq⁹
nō existeret obiectū expulsiue. pportioatū nō posset cōuenien
ter colligi a virtute vt expelleret. Cū hoc tñ credēdū ē etiam
pbabiliter qd dicta mā catarralis ad aliquale caliditate cum
acuitate z modicatioe declinet. tñ q⁹ vt in casu scribit ex va
poratione morboz inferiorz talis mā catarralis potissim⁹ depen
det qui cū eleuētur a mēbris calidis z sicis v⁹ mēb⁹. pportio
nālibus in eis. z cū vapores colerici amari existētes mixti cu
z flegmate de se naturaliter ipsido faciāt ad generationē false
dinis vt declarāt z methuroz de cāis falsedinis aquaruz z
ab An. p⁹. b. ca. de pūionibus. Idcirco talis catarrus dz ali
quali nitrositate z falsedine picipat. Et ad b. facit arg⁹ satis
efficax qd illa tussis ē multū molesta qd apparet ex sudore cō
tingente circa faciē z tremore cordis tpe expuitionis. Et cum
hoc nō fiat merito modi subtilitatis subtilis nimis. neq⁹ rīfiose v⁹
mis que dicitur esse cāe maxie difficultatis expuitionis in tussis
vt hz colligit de mēte auctoz medicine picipue Rasis in quar
to cōtinentis. Sequit⁹ igit q⁹ pp qualitātē z acuitatēz māe bec
difficultas tussis maxie ptingat pcepto maxio nocumēto a sen
sitiua mēboz pectoris z pulmonis a qualitate māe modican
tis agitatione facta i ea z diuerso mō occurrēte dictis mēbris
propter tussim.

C Sub his ergo ē fundāda pncipalis intētio nra. s. ad difficul
tatem banelitus z tussis minuedā. Et qm boz nocumētoz licet
mēbra imediate lesa sint pectus z pulmo qz tñ depēdenter se
habēt ex defluxu mēte catarralis vt supra dictū ē idcirco alia
intētiō erit hūda ad mēbriū mādans tanqz ad cām qd ē cere
brū naturaliter hu⁹ ex generatōe z ex accidētē ē factū pp cō
tinuas cogitatōes z circa speculabilia plderatōes i studiis
z cōsultatōibus z huiusmōi. Et alia erit hūda intētiō ad ipsa
mēbra lesa pp mām in eis cōtētā. Quia ēt asmatica pa⁹ est
paroxysmalis morb⁹ vt volūt auctozes qz tūcūqz dixerit Sal.
in libro hereticus. Quētiqz enīz sanāt passiones tā fientes bec
z ante qz fiat pphibēt cōsistere. Et eandē finēz voluit Sal. qz
to de regimine sanitatis sub alijs verbis. tñ in hoc cāu aliud ē
necessariū regimē tpe porximi affinitis z aliud nō existēte por
xismo. qz tpe quietis medicinalia p interi⁹ offerri pnt z et exte
rius. qz tpe porximi offerrent inducerēt piculū. suffocationis
Unde dicebat Auesue in ca⁹. ppro de mēte Sal. Cū puen
tum ad accessiōe fuerit tūc poti⁹ ē blādiendū qz curandū.
Idcirco interdū enīz ad pfocationē in excitatōe medicāz
s. tpe porximi. quare remedia dīstingueda sunt vt dixit. qm tpe
qētis magis possumus attēdere poti⁹ z ad ipm morbum.

C In regimine igit quātū ad dietā in. vj. reb⁹ nō naturalibus
sumis pstringā ponēdo quedā puncta pncipalia. z nō ad sin
gula discurrendo pp astantes sibi medicos z medicinalia specta
lius discurremus. C Circa igit aerē elligat aer in actiuis tem
patus. s. ad calidū z ad sicū ēt formaliter z virtualiter inclina
tus. nā excessiua caliditas liquefaciēt nocet z frigiditas cō
primēdo. An dicebat Auesue. 3^a. terti. ausser z supple qlibet aer
calidus rarefacit z implet capitā z septētrio siue bozeas con
stringit z expulit. Hic ergo aer nebulosus humidus z gros
sus z frigidus. Quo tpe standū ē in camera pstituta inter duo
solaria hūte fenestrā ad oriētem. Idō tñ sit lect⁹ in loco supra
quē cadat aer fenestre indirectū. Idō in illo tpe rectificet aer
ad cōtrariū nō tñ fiat cū suffragigis vt fieri solet qm fumus i
casu ē plurimū nocēs. Auesue igit erit rectificare a erē tenē
do notabile qz tūatē aromati i camera vt cortices citri lig⁹
aloes ambā z bulisimōi cū modico musci. Et si velle videre
ignē sit ignis clarus maxie ex lunipo fact⁹ ex lignis lauri z ar
boris emittētis terbetūā. nā ad calidū aliquāliter alterāt. z ex
pprietate mēbra pectoris cōfortiāt. Sz tpe porximi nō calefiat
aer. s. sit tēperatus tñ. nā stāte necessitate refrigeriū nō nisi ma
gna qz tūas aeris sufficit ad refrigeriūz flante aere calido. Ex
pediret hānelitum magnificare z frequētare qd i cāu difficil
limū ē. Tpe aut elatū rectificet aer cū fuerit calid⁹ cū asplio

ne frigidaz nō tñ stipticaz vt cū florib⁹ violaz nenufaz z solijs
salicū vitiis z similib⁹ vel irrozatōe p camerā cū aqua sublima
tiōis. supra scriptoz. C Circa motū z quietē p regula obser
uet qd tpe paroxysmi ē vitādus mot⁹ z ois agitatio z inde fri
catiōes laborioze que fieri solēt circa spatulas z crura a me
ritū panē. Idcirco v⁹ fieri fricatiōes ad cura. Sz tpe qētis
oi die expulsiū supfluitatib⁹ cōsb⁹ nāliter vel cū artih⁹. laudo
leue exercim⁹ pedes factū. nō tñ supfluitatib⁹ z postea gescat
circa i horā anqz sumat pziādū in loco tēpato nō frigidō. Et idē
itelligat an cenā fieri debere digestiōe sioaci ppletat z sic tale
exercim⁹ toti cōe ē maxime pueniens. Ita ēt ad quozdā mem
broz exercitiū pncipaliter maxime puenit. picipue vt capitis z
pectoris. qm leuis fricatio capitis z pectinatio poros rarefaci
endo z sic ad vaporz resolutionē pparat⁹ z carolē nālem pfo
tādo sequez exercim⁹ cōe d quo supra multū in cāu iuuat. Idō
fiat laboriosum. neqz cū fricatiōe pānoz multū calidēz ne cali
ditate attrahant māe de mēbris ad supiora z caput replent
vel māe ibi actu pte liquefiāt. Exercitiū aut pectoris fiat lo
cutionib⁹ placidis z suauibus z voce satis alta. C Circa som
nū z vigiliā sit regula. Tardet somnus post cibū admi⁹ dua
bus horis. Et nō dormiat de die. nisi ad hoc antiquata pscie
tudo pduerit. vel qn de nocte pp aliq⁹ accidēs. dormire non
potuisset. Et dormiat semp in obscuro capite nōbilitate eleuato
z corpore cū extremis decēter coopto nō suppinus vel supra
cervicē. sz supra altero latez dextro v⁹ sinistro fm suā pscuetudi
nē. Et hoc totū itelligat nō in tpe paroxysmi opz cū aliquo lu
mine gescere z inclinato capite ad anterius magis qz ad po
sterius tenēdo brachia appodiata sup plumazolos eleuatos.
qm fm illā figurā z modū situatiōis mēbra pectoris maxime
diafragma magis vident dilatari. Sz quocūqz sit nō sit somn⁹
placis. neqz ptiūus p multas horas. imo nō trāseat ad plus
spa⁹. vij. horaz. Et si tpe me⁹ p naturā aliquotiens excites
expurgādo supfluitates rarefādo z per nares educēdo ēt in
cāu multū pueniens. Idā longus somnus est maximi nocumētū
in casu qm dicit Rasis 4^a. ptiūentis. Ex longo somno accidit
asma in sanis psonis qzto magis i iisimilis. C Circa cibū z po
tum replētem z ianitiōe sit sit regla generalis. An fero sit ma
ior pētas puta in cena quā in pziādio. Et nō sint cibaria actua
litū humida in sero. saltē aquea humiditate. si stomacus medio
cria in substantia digerere pōt. Similitan⁹ oia vaporantia ca
lida acuta. picipue si humida fuerint. Et p inde vinū potens est
maximi nocumētū. Elitunt⁹ ēt oia viscosa pigula z vinctuosa.
z sic a carnibus porcinis vitulinis z ouinis multū ppings ge
nerationi cauendū ē. Et iherendū ē carnib⁹ castratoz i bieme
vnius ari. z captoz in estate. sz ptes boz aialium muscu
lose neruose z multū pingues vitupent. Et d volatilib⁹ carnes
pulloz gallinaz i estate z caponū in bieme. Carnes ēt i mon
tibus degentes sunt eligibiliores qz rariores qz carnes alle
terrestres. Sz paludose z aquatice sunt in totū abiēde. Be
carnibus autē quadrupedū in nemozib⁹ degētū que ibi in pa
tria replunt me remitto ad iudiciū dnoz medicoz ibi asiant. n.
Omnia cibaria de pasta dimittant⁹ z pices. nisi forte in estate
rarissime tñ aligbus piscibus petrosi minutis cum multo oleo
assatis. z cū succo aranci dulcis z amigdalato pparatis. p cō
seruādo appetitū vti pōt. Qua sunt in casu picipui iuuamenti
cocta cū testa. z tenera. vel elixata p infusionē i brodo vel aq⁹
decoctiōis cū butiro recētū. Et pziā i brodio nō discōueniunt
nā sunt plurimū z optimi iuuamētū vt voluit Auesue. 2^a. ca. Inter
olera valēt maxie tpe hyemis alique bletes cuz modico isopi
z betonicē cū buglosa. Idō multū laudo feniculū vel petrosi
liū ne dilatando meatus ex crebrezo z mās subtiliando ad flu
iūz nimis disponerēt. In estate aut magis laudarent bozago
cū aliq⁹ lactucis. Reliqua ferula omitto ordināda p dnos
medicos ibi existētes. Inter fructus caueant omnes fruct⁹
actres. vt limones arancia agrella z bulisimōi. Fructus etiam
plurime humiditatis vt cerasa plica melones. nisi violētissime
i estate rabida. Fructus ēt stiptici vt pira nespila z similia no
cēt. Amigdale aut ficus rue passe sine granis cū pineis z fissi
cis sunt in fa mensa picipui iuuamētū. Idō est tñ in sero multis
amigdalib⁹ vtiēdū qm sua vaporatione multum caput replent.
maxime ppter vinctuositate eis inatā. Idō magna aut parte
remouet. si amigdale pus depillate infundant⁹ in aqua tepida
decoctiōis zucari per tres horas deinde agitent cū virga z
tādē exiccent cū pāno lineo calefacto z d istis vtiat. Idōtus ēt
sit vinū mediū coloris. medie vinositatis. mixtū cuz aqua zucca

ricopiosius tñ in sero qz in prandio. An bñ attendeda ē sat
psuetudo tēpor in qñtibus? pñsuetudina in estate maior multo
scda ē qz in hyeme. Et si nō tederet pñsuetudo esset decoctio
scā cū liquorica rasa t modico capillu. cum zucharo. Et hec
qñtū ad cibū t potū ptinent. Cñ in aialibus aut passioib? cas
uendū ab intēpantia omniū ale passionum. qñ- exterminat ab
ea que fm nāz pñsuetūa vt voluit Sal. tertio tegni. Sz inherē
dū gaudū t lenitē moderatū. qñ vt dixit Al. in d vñib? cordis
pp frequentā letadi nō iprimūt tristia vbi forta sint debilia tñ
letificantiā iprimūt t c. Et sic calor pñstas t multiplicat t ex
inde phibet a casu in tremore cordis vt ex dñis Alui. declara
ri ibide possz. Et hec dñs qñtū ad regimē i oibus rebus non
naturalibus sufficiant.

Cñ uedicalia veniēdo. Pñzo sūt memorāda qdā vñlter
ad vñqz dñpñe. s. pectorale t cerebrale cū tot? habituē
valētia. Dehinc ad mēbrū mādās erit spālis fmo pñertendo
māz fluētē ad aliā regionē qñe fluere cōsuecat. s. sēdo etiāz
fluxū ei? in loco suspecta. deinde pñstatio cerebra. t phibē
do a multiplicatōe supfluitatū in ipso. Postremo ad membra
banelitus euacuādū māz ex pectore.

Cñ circa qñtū expēdiēdū laudo singul? trib? mētib? fieri
leuē mōdificatōez de toto: pñcularē tñ educendo ex cerebro
t pectore māz in casu peccatē. pñus tñ ipsaz semp digēdo
t expulsiōi pñparado. Sz in hac equatōe mē. lz mā sit grossa
satis expelle? ab hñs mēbris lelis. subtilitā tñ intēsa nō pñe
nūt. tñ qz sñte cerebra repletōne t fortiter subtilitā mā du^m
foret ne pñcipitaret in multa qñtitate simul ad pect? t iducēt
timorē pñocatōis: tñ ē qz tales subtilitāez medicīne vñplur^m
caliditate acuta pñcipāt. t sic ad māz nitrosam in acuitate ad
berēt. Et tertio exñibus mēbris nālib? ad caliditatē nālter ex
cedētib? addere? mal? pñplexionis que essz cā maioris euapo
ratōis t nocumētū. Laudo igit p digēdo māz sumi sirupum
quqz vicibus vt. j. R. sirupū de ligricia mellis rosati collati añ
3. i. sirupū violati sirupū dñscados añ. 3. s. aquaz buglose ma
iorane t endiuie decoctōis liquorice t capillorū. añ. quod
sufficit fiat sirupus p dñab? vicib?. Et sumat in auroza. Et doz
māz p dozā post eū. Deinde exhibeat medicīna solūēs i die
nō infelici pp aspectū malū luminariū vt. j. R. agarici electi
3. i. s. pñce. 3. 3. añ. 3. s. iñcidant subtilz t infundant i oximel
de simplicib? ags betonice t buglose decoctōis passulaz añ. qd
sufficit. Qñ reubarbari electi. 3. i. s. pñce. 3. i. infundant in ags
endiuie t cicoree añ. qd sufficit cuz modico vini albi t post. r.
horas factis ābabus expñsionib? addat collature dyacatoli
conis. 3. i. diafeniconis t dyaprunis solutū añ. 3. i. mīlce t si
at potio. Et exhibeat p duas horas ante diez: dozmiēdo per
horā post eā si possibīle ē. Ad si nō saltē gescat i lecto t in ob
scuro: postea surgat p camerā ābulādū cū remisso lumie. t cū
attētiōe t imaginatōe ad affellādū. Zandē post. vj. horas cō
pleta eñone vel quasi exhibeat p lauatiū d brodio. pulli ma
criori. 3. vj. cū. 3. s. pulueris zuchari: vel melius in tpe frigido
de aqua ordel mellita t dispumata: t in tpe calido de aq oz.
cū zucharo. Et post mediā vel circher dozā sumat pñdiūz le
ue t tota die quiescat. Et seqñti die ē p duas horas añ die su
mat pñfectio vt. j. R. metridati duoz adminis ānoz. 3. i. spēz
pñfectōis de gēmis. 3. i. mīlce t tardes cibū ē p. vj. horas.
Si tñ tederet sumere vñā medicīnā i forma potabili possz ex
hiberi in forma pillaz cū pillulis vt. j. R. agarici troscati pil
lulaz de agarico t aggregatiū añ. 3. i. cū oximelle simplici
siant pillule. v. vel ad āplius. vij. t sumant cum eo ordine quo
dictū ē de medicīna potabili. Si tñ medicī sūt babuissent ex ex
pñtia aliqua pñcularē medicīnā siue potabile siue pillulata
siue in plurib? habēt intētiōez ad oīa mēbra vt supra cum aq
cōn emētē sine lesiōe solui. Illā ego magis laudare. qñ vt di
xit. d. Alui. x. tertij iter medicīnas t corporis pñortōes que
nō pñprehendunt nūl cū expñmēto: cū expñis pñsequens qd
magis lunatiū sit. Et corpori inest pñprietas sic pati ab vna q
nō ab altera t c. Qñ itelligo dñt medicīnaz obseruādū esse
fm q a medicis suis cognitūz est facilliter vel difficiliter solut.
Quia tñ pp debilitatē mēbroz maxie cerebra pñmo multū
pli cat mā illa catarralis p indigestionē. Adeo laudo vñtra
dictas euacuātōes singula ebdomada: nō tñ eūde fñado die
aliqz sumi pillulas ad mīnorādū māz ne mltiplicet. Et i bñci
plem? sñtētiōez q erit ad mēbrū mādās: lz ē si simul sit babēd^o
oculus aptus ad aliquid euacuādū ex pectore. Siet ergo cō
ueniēda su rēdo pillulas vt infra. R. agarici troscati pillula

rū affayeret. d. Alui. pñia tertij pillaz d agarico añ. 3. i. cū ox
melle simplici fiat quqz vel tres t erit n. el. Et sumat p cñā
per tres vel quattuor horas in introitu lecti. nisi stomachus ab
horretet illa boza. Dehinc veniēdū ē ad diuertēdū nām ad
als regiones. t hoc pñplet pñsuetudine educēdo per nares
tāqz p pñpñz emontōiū. sūt aut pñueniens educ? ad attrabē
dū per nares caput purgū in mane expulsiū supfluitatib? fa
ctū vt. j. R. succi radicū bleis depurati succi maiorane sūt p
parati añ. 3. i. s. aque mell. 3. ij. cubebaz nucifmu. nigelle pul
uerizatoz añ. 3. s. mīl. t trabat ipsius tepida pet nares. Et si
voluerimus aliquat magis fortificare possemus addere vini
al. aromatici. 3. i. Ad auderē ad fortiora pp nobilitatē t passi
bilitēz pñplexiōis eius. Si ēt ponerent interdū ventose sicce in
spatulis ad eandē intētiōem valeret. Lotiōes ēt tibiaz ad
minus semel in ebdomada cū aqua decoctōis saūne maio
rane isopi calamēti camomille siccados ēēt pñuenies. Ad lau
do masticatoria vt fieri solet ad pñuertēdū per palatū. imo sūt
in totū abster^o. Ad si gargasimata ēt sūpica vñuperant. d.
Adesue in cura catarrī in cā vbi ē timor t suspi? catarrī ad
pectus t pulmōē fluere pñueti. multo magis ē phibēdū ma
sticatoriū attractiū pppter suspñtiōem fluxus ad dictas pñes.
Pñt ēt fieri diuersio ad cñtū resolūendo isensibiliter. t cū hoc
simul fiat pñstatio cerebra ad phibitiōem generatiōis ipsius
māe catarralis faciēdo bireti ex sñdone de grana duplicato
in quo ponant spēs vt. j. R. maiorane rozisimari calamenti
corici citri. añ. 3. i. s. vernicis. 3. ij. ros. 3. ij. s. macis gar. nucif
muscate añ. 3. i. mīlci. 3. ij. mīlce fiat puluis pñ faculo. Et sin
gula die ponat super caput facta pñus pñctinatōe t fricatio
ne leui vt supra dictum est.

Cñ am succedit aliā intētiō de phibitiōe fluxus q nequa qz
obmittēda ē sñte repletōe vt sensu Adesue loco pprio icpñe
do tñ semp a debilib?. Cñuenies ergo ē repulsiū factū vt
j. R. boliameni electi. 3. s. s. pñce. 3. s. sirupū violati pap mīl.
exhibeat in introitu lecti. Ad bolusarmenus ē in hoc mirabilis
medicina. Ad vñtra hoc quod sūt nām fluētē ad pectus. Et
in difficultate banelitus laudat. Qñ dicit Serapio. c. pprio d
simplicibus. Et qui non iūat hac medicīna nūqz iūat aliā.
Possunt ēt fieri pillule bñchibie tenēde sub lingua fm cōm
modū vt. j. R. thuris masculi spicēnardi dragagati gumī ara
bic. succi ligricie añ. 3. i. cū mucilagīne semis citonior fiat for
mule oue. Ad eandē intētiōem valet vbi sñta nō sufficiat si in
introitu lecti sumat. 3. i. auree alexandrie cū modico vini vt aq
mellis vel tātūde de metridato recēti post. vj. menses. Sz ipm
metridatū antiquū vñtra duos annos adminis ē maximi pñ
cat in resolūtiōe t exicatione supfluitatūz cerebra t confor
tatione eius. Adeo si semel in ebdomada sumatur. 3. i. eius in
nocte multum proficiet. Non multum laudo ad exicationem
t diuersionem remedia fortia que sunt cum ruptōis diuersi
tendo post aures t aliquando in fñciple capitis vel cuz cau
terio actuali vt sepe fieri solet. pppter delicatam complexi
onē illius. t suspñtiōez opatiōis talū instrumentoz. Ad vñtra
parem balnea mineralia accipiēdo sñllationem aque balnei
supra commissurā capitis in loco vbi iungit coronalis cū sagita
li. qñ pmode acceptare posset balneo participante minera sil
phuris a prediūo t nitri cū aliquali tñ participatōe eris t fer
ri. Et si nō haberent naturaliter possent fieri artificiatz cū ap
propriatis dissillādū ab alto vt supra dictū ē. Pñt ēt fieri con
fortatio cerebra cū odoramētis vt tenēdo peciā lini vel sirici cū
spēbus intra ligatis vt infra t sepe odorando. lz nō post cibū.
R. nigelle pñus in aceto infuse t torrefacte. 3. i. macis cube
baz nucifmus. gar. sandaloz citri. añ. 3. s. mīl. Et ex similib? po
test fieri pomū cū notabili parte laudāi t cera. Et si addat in
pñone eius pap lignāl. ambre t musci vel galliemus. Ades
ue erit magis excellēs. Si ēt intra aures interdū ponat aliqd
de lilio t de oleo spice ad pñstatiōem cerebra iūuabit.
Cñ hñs expēditis postremo veniēdū ad ea que mām ex pecto
re educiōni habilitāt t membra banelitus habilia ad dillatio
nē faciūt. Pñzo pñio igit laudo stante mā in pectore vt expur
get per spūti fiat loch vt. j. R. loch de pino loch de pulmone
vulpis añ. 3. i. loch de squilla. 3. i. zuchari violati. 3. s. pppter
mēbra calida cū sirupo de ligricia fiat loch. Et si mā foret ni
mis resistens addat sirupus de isopo. Ad est absterfor bonus
gregari grossi vt dicebat Alui. pñt ēt fieri loch domesticū vt
j. R. passulaz absqz ossibus. 3. ij. senegrecioni i aqua tepida.
3. s. t cū pap croci t sirupo de ligricia fiat loch. Pñzo bac tē
tione

tionem et faciet si fiat decoctio ad lambédū vel paulatim beglu
tiédū vt. j. h. ligricie rase r mūdare radicū sen. añ. 3. s. cina/
mom. 3. i. lenugre. 3. ij. capillozū. 3. i. s. asoplice violarum
añ. 3. s. buliāt in dōbita q̄stitate. pmo radices posita flores
et folia. cū capillū. deinde scā collatura in dicta decoctiōe po
nant mellē r zuchari añ. qd̄ sufficit ad dulcorādū: r iterato
buliāt dīspumādō vsqz ad pfectā dīspumatiōē: r p vsu refer
uef. pōt et iterdū vti r erit domellitū r familiare lambendo
d sirupo liquiritie cū modico sirupī d isopo f3 itēdōē vt supra
Byapendion ē r dyatrias aliquoties f3 varias itēdōes exhi
beri pnt. Ad eandē et itēdōē r pforatōē et pulmonis lau
dare puluere supaspēdū suis fercul p̄tinuo vt. j. h. ligricie
rase capillū. si mūdoso añ. 3. i. cinamomī añ. añ. 3. i. pulmo
nis vulpis. 3. ij. croci. 3. i. zuchari albi ad dimidium ponderis
mīss. r fiat puluis. p̄ostremo exteri? fiat inunctio ad pect? cū
vnguētō vt. j. h. mucilagūni fenugreci r altee. añ. 3. ij. olei d
lillo pinguedinis galine añ. 3. s. olei de yreos. 3. ij. croci. 3. i. r
cere pap fiat vnguētū. Sz aduertat si fiat inunctio supra re
gionē cordis pp nocumētū notū intelligēt. Et singulis duobus
dieb? cū pmo lineo leuiter calefacto fiat absterio ipsi? pecto
ris r posita inunctio. Itē in cōueniet et aliquoties vbi inun
ctio eēt ad ledū vt in fundat filtriū vel pānus grossius in deco
ctiōe supra facta calida r exp̄imat r supra pectus ponat r
supplebit loco vinctōis. p̄ostmīss multiplicare remedia. sed
ista excellentiora. r inter reliqua vtiliora hic anōtari. Et sic fi
nis ad laudem dei Amen.

¶ Pro quodam notabili scolare legum Januense asmatico
sere a generatione. Consilium. 36.

Asus huius notabilis scholaris ē formaliter asmat
ca pa? cuius due sunt pncipalissime r prime cāe. s.
mala ppositiō r strictura pectoris. alia mā flati
ca subtilis deorsum a cere? in pulmōe catarrhās:
ly iparū altera fortius cōcurrat ad hūc effectū causandū. r h
ē illa mala ppositiō pectoris q̄ plus nocet. qm ē velut natura
neqz apta bñ corrigi: verū per se sola nō esset cā totalis hui?
nocumētū nisi illa mā catarrhās cāret aliqualem opillationē in
rīs spiritus vel baneli? qd̄ manifestat ex eo qm manēte ead
strictura pectoris aliqñ tūc vt ipse refert nullo mō ledit in bāe
litu r sic nō est p se totalis cā huius nocumētū: pluri? tū ad h
pcurrit qm ex oī facili cā ex mō deorsuz catarrhātē manifeste
r notabiliter ledit. ita q ex illis duabus cāis sit vna totalis cā
egra. ly altera ipaz plus pcurrat vt dictū ē. Luz ex his ē cau
sis magis immediate associat caliditas epatis nālis que tū con
seruatnr a corde p accis ē sup calefacto. s. ex nō debita enē
tatione pp hāc malā ppositiōē pectoris cāta. Lōiungit etiaz
hūiditas cerebri nālis cū aliquali ē lapsu ad frigidū que oīa
possent pp accia pposita declarari. Sed qm illud magis curio
sum esset qz vtile accedat illis obmīssis ad magis necessa.
¶ Ex h? igitur cāu colligit p? corollarie q? pncipalis intentio
in regimine reductio sue pseruatio d3 esse cū habilitatibus
in ista motus pectoris ad motū hāclandi q̄ inten? pncipaliter
efficitur cū habilitatibus r calefaciētibz dilatātibz. Quia tū
humectatiā aliquāliter pp cerebri p̄plōne sunt in cām secūdā
pncipalē vt in illam mām flegmaticā descendentes addentia.
Adcirco cū mensura r cautella applican? erūt. Quia ē cali
da r si ex pte qua dilatāt cōferat ex parte tñ huius q ad ista
mationē addūt. r sic cōsequēter ad maiorē necessariā euentā
tionem p̄mouet cū nō pōt pp stricturā pectoris cum magno
banelitū satisfieri necesse ē cōsequēter hāclitū magis frequen
tare tō ipoz exhibitiō calidoz ē in cām nō multū mensuranda:
qm nli diligens cōsidera? adhibeat facile exli. mātēs inuare
lederemus. Itē igit errare cōtingat specialiter referā regimē
primo obseruandū in electiōē nobis inenitabiliter occurrē
tū deinde ad medicinalia cōdescēdā.

¶ Pro expeditiōe igit circa aeris electionē? sit aer ei? camere
pariper ad calidū declinās r in hūido tempa? qm nimia sic
citas ledit. Et p̄inde puluis r fumus i cām maxie nocēt. Et tēf
ois aer v̄tiosus? maxie australis r borealis r special? cum
ad austrē sequit boreas. qm boreas cerebz p̄stringit ipō bus
p austrē repleto. r sic multa hūiditas cerebriālis in pect? reci
pit que ē cā plurimū nocumētū. Et tēf et aer nebulosus r aguo
sus. Quod si talis fuerit p natura rectificet aer camere. nō cū
suffumigis vt fieri solet. qm tales formales fumatiōes nocēt.

sed i camera iponant qdā aromata ad suane calidū declinan
tia vt cinamomū crocus lignummal? r amba corer et citri r vā
cij in cām cōuenit p̄cipue tñ in cām. Inter oīa facit crocus nli
caput sit nimis replett qz siate capitis repletōe talia aromati
ca nō cōueniūt vt ē vulgat? textus. d. d. d. h. in. c. de soda.
Et ē ex cōmūde frigiditatis r excessiue caliditatis plurimū no
cet. Adcirco tpe hyemali r tpe estiuo ē a dietis dīspantijis
aeris elongandum quantum possibile est. Et hec singulariter
mentī teneantur quoniam excessus a debita electione aeris
plus nocet qz excessus in omnibus alijs rebus non naturalibz
bus simul sumptis vt est sentētia Gal. 3. tegni. Exercitium
eius mēbroz inferiorz puenientissimū ē qm mās ad isferiora. p̄
uertit. nō tñ fiat sup repletionē imo fiat euacuatis supfluitati
bus pzie r scēbe digōis. In mane r in sero fiat et dīstater a ci
bo per. vij. horas. Itē qz nli fiat laboriosum r inflammatiū. ne
mēbra pncipalia calefiāt. qm ipoz intensa caliditas est cā p̄ci
pua bulus nocumētū. Circa somnuz r vigiliā breuiter dicat
qd̄ qz somnus cū plonget replet caput vt tradūt auctores nō
sit p̄tior. vij. horaz ad plus. Et sit nocturnus nō diurnus. nli
ppter necessitatē tpe noctis nō dormierit. quo cām puenitior
hora somni diurni ē de mane vsqz ad tertias. Et si nō sufficiat
fiat post pradiū p duas horas ab assumpto cibo. fiat tñ semp
capite decēter cooperto nō tñ nimis calefacto. extremis ē vt
pedibus r manibus cooperitis in camera vndiqz clausa. ped
bus discalcatis r super lecto molī qm iacere super rē duram
vt vult Auenzoar pparat ad rupturā vene in pectore. Cū ē i
antiōe r repletiōe sit p regula qd̄ oīs repletiō nocet. Et ride
tur melius in cām ad subtiliores dietas a mediocri? r cōi dicta
declinare quā ad grossas semp in b obseruādo qd̄ v̄tīs leni
tio singula die necessaria ē que nli nāliter habeat. p̄uref cum
suppositoio vel clūstet cōi de quo in posterius dicet. Lōitus
ē in hoc cām fortificata pus virtute vbi licite fieri possit si cum
mensura r ordine fiat nō ē inutilis. Sit tñ in eo p̄citas r mode
rātia. Circa passiones aiales sumatim dicat qd̄ gaudere
r letari in casu plurimū inuat. Trasci vero r trīstari plurimū
nocet. Cū ē cibo r potu sumatiz dicat. Quēdū ē ab oibus
cibis euaporabilibus r inflamabilibz. Et p̄inde oēs spēs cali
de i frequē v̄su. Et iade sunt queciqz et multū dulcia r ama
ra r falsa sunt nociua. ly suauia dulcia pueniant. Pingula ē
r vinctuosa nocēt. Multū ē frigidā maxime si cū eis iunga
tur humiditas excellēs. Utan? sunt qualia sunt oīa cōia ge
nera fructuū sp̄icchia lactuce r butusmōi nli tpe magni estus
quonā p̄citas in eis tūc ē pueniens. Acetū ē in cām ē nociuuz
nli aliqñ ppter sapores p̄cicēdos. r tūc sit acetū passulatum.
Reliqua ē acia nocēt vt agrella vinū granatoz muoz r rā
cioz actiū. ly interdū aliqua granata dulcia r succus eoz saq̄
sit pueniēs. Idem dico de rancijs dulcibus. Panis sit elect?
de quo in p̄lio verbo sibi dicit. Carnes et eligant de qbus in
fra dicet dimittendo ptes viscosas r musculosas. r interiora
aialium quadrupedū nli sunt pulmōes vulp. r erici qui singu
lariter valent. Jam circa potū laudo maxie in p̄andio aliqd
vini exhiberi posse qd̄ sit paucifex albi r aquosuz mīstū cū aq̄
mellis fm artē facta vel aqua zuchari tpe estatis. ly i sero me
lius ē abstinere a vino r vti pro potu aqua mellis vel zuchari.
Inter reliqua tñ p̄cipue plz vsus de pulibz factis ex duabus
pibus farine oz. r vna pte farine cicez cū brodio pulli maxie
tpe cene r semp hūda ē regula q maior p̄citas sit in sero quā
in pradiō. Sp̄ales igit carnes sunt anū montanaz vt fassanoz
perdicū turturū colūbaz iā volare potētū nli in tpe multū ca
lido. Carnes ē pulloz iuuenū mediocriter pinguiū cōueniūt.
Carnes quoqz castrati ānalis et captoz in estate sunt pueniē
tes qua quoqz forbilia sue etiā infusa in aqua vel i brodetō vt
in viuarolo sine caseo pueniūt. Brodiū cicez satis puenit etiā
cicer in modica quantitate si sumat. bñ coctus ē. pp? cib? pul
monis. vt scēbo cas? v̄tens oēs carnes pingues r viscosas maxi
me porcine r generalit oīum aialium grossoz. saluo quā capo
loz r sibi similiū. Et tēf aues aquatice. Quā a caseo tāqz
ab inimico interficiēte. Et tēf cibaria de pasta lagane turte r
huiusmōi. Et piscibus et cauen? est. Et si aliquibus sit v̄tēf r h
tpe estatis sunt squamosi. nō nimis magni nec nimis pui mobi
les dure carnis. vt voluit Gal. in libro de p̄ferentibus r nocen
tibus. Et si in decoctiōe eoz ponat pap vini r modicū cinamo
mī magis pueniet. Eligibilis tñ est eos dimittere. Et sit gene
ralit? regula q̄ elicta in carnibus r reliqs i casu meliora sunt
assatis. Inter olera valēt cū aliqbz bletibus betonica r isf/
e

pus pcpue fenculus r paz maiorane. a petrosilio r apio ma
rime caueni. Inter fructus valet aliqne amigdale dulces si
fici et a passule pingues sine amibus bñi maturis recentibz si p
tēpnas ante cibū sumant. ficus aut sicce ppter mor daceu
caliditate minus valent. nisi in tpe frigido. Be pñeis intelliga
tur qd valet sicut amigdale. r marie si pellis interior amouea
tur. facta ipoz infusioe in aqua tepida r exicatioe fm artē. Et
hec sufficiant quātūz ad regimē in dicta obseruādum.

Ad medicinalia veniēdo. pñio laudo haberi bñm vñtis
singula die qd nisi nāliter beaf artificialr pcuratur qz ventris
stipacitas i cau est multū nocua. Vbi igit expediat fiat dilue
re vt infra. R. malnaz bletis mercurialis fursuris frumēti. añ.
M. i. fiat istoz decoctio lenis in aqua debite quātūz r de
collatura sumant. libi. i. cui addaf olei cōis. z. iij. cassie pin
guis extracte. z. i. pulueris zuchari. z. i. salis. z. iij. misce r
plusqz tepidū clūterizet. Sed vbi tederet sumere clūtere saltē
fiat suppositoriū vel cōe de melle cū sale vel cum sapore sine
cū radice bletis r buluimōi. Qd sequēter pro regula medicā
nali laudo vt saltē semel in mense fiat cūatio minoratūa ex ce
rebro r ex pulmone ne nimia mā aggregaret qd pp multitudi
nem si fluere i pectus possz tū morē iduce. Et qz mā nō ē gros
sa et si ena cuef idigesta nō ppea seqz nocumētūz nōbile qz nō
ē mltū relitēs enatōi. vñ nō seqz angustia vñ labor i vñtute. fiat
igit cūatio sumēdo quqz d pillulis vñra post quqz horas a ce
na. R. pillaz d agarico p. ij. pillaz assayeret p. i. misce fiat pille
quqz p. z. i. laudo pñr vt saltē bis vñter i āno fiat fortior ena
tio prius digesta mā vt i pñcio veris r i scba pte autūti. Sz
p digestione mā sit ista regula: qz r si mā sit frigida nō tñ ppe
tūt ad digestione subtiliātia diuidētia. Et sic regula quā cōiter
ponūt auctores i hac mā r pcpue M. h. e. u. nō ē vñ itelligē
da. Mā equo mā ē satis ligda si vñterius intēdaf subtiliatio r
diuisio reddet fluxibilior r sic magis piculosa. Sit igitur dige
si vñ pñiens vt. j. R. mellro. collati. z. iij. sirupi d duabz radicibz
bus sine aceto sirupi de liquiritia. añ. z. i. aquaz capillūe. z.
iij. betonice r buglose. añ. z. i. misce p duabz vicibz. pñstēa
exhibeat medicina vt. j. R. agarici electi. z. iij. spice. añ. z. i.
insundant i oximelle simplici r aqs betonice r capillūe. añ.
qd sufficit. Et post qz steterint in infusione p. x. horas collature
addaf diacatholiconis. z. i. electuarij indi. z. i. misce. r fiat
potio. Et si sit tarde r dure solutōis addaf. z. i. solutini eiusdē
sumaf boza cōueniēti medicīnaz fm ordines pñctos. Et pñe
cta opatōe farmaci possz vt. vñ. horas ab assumptōe suma
tur lauatiui ex aq mellis. vñ ex brodio pulli curi. z. i. zuchari
rabei. Et post mediū bore sumaf pñdiū leue nō se exponēdo
aeri libero illa die. Sequēti nocte p duas horas añ die sumaf
z. i. S. metridadi. Et si post quatuor horas olei fumeref clūter
lauatiui añ pñdiū ex melle ro. r vitelluoz cuz aq or. r fur
suis erit pñiens. Qd si forte potio ligda nō placeret ad pur
gatōnez loco illius sumant pillule vt. j. R. pillulaz coctaz pil
lulaz d agarico. añ. z. iij. misce stant. vij. qz sumant cum ordine
r mō de qbus dictū ē de medicina superiore.

Et az restat ad quedā localia deuenire. pñio. f. intētiōe habi
ta ad māz fluentē. scdo ad ipsūz pectus vel pulmonez pñcipa
lius attēdēdo. pñio igit circa māz fluentē duplex isurgit intē
tio. vna. f. ad phibendū et generatōez r et resoluēdo si aliqd
d ea supflue generet. Et hoc totū pñfici cuz sacello supposito
capiti aromatico facto vt. j. obseruato regie vt supra. R. cor
ticū citri maiorane sicados. añ. z. iij. calamiti. z. i. sandarace. z.
i. S. sandal. citri gariof. nucis muscate. añ. z. i. thuris. z. i. misce
p saculo q bus scā fricatōe capitis r pectinatōe calidus sup
ponaf pñ anteriori. Mā intētiō q sumaf ad māz discurreēt est
duplex. vna ē ad diuertēdiū eā a vñ pectoris. alia ē in phiben
do vel sistēdo fluxū marie tpe noctis. pñia istaz intētiōnū cō
plef cū diuertētibz p nares facto capurgio trabēdo p nares
vt. j. R. aque betonice. aq maiorane aq mell. añ. z. iij. nucis mu
scate. nigelle puluerizatoz añ. z. i. misce r tepidū trabať per
nares. Et pñ fieri cū succo radicū bletū vt folioz ei depura
to vel cū aq maiorane mixte vt cōiter fieri solet. Mā intētiō
de sistēdo catarrū pñlef tenēdo in nocte in ore vñā d pillulis
vt. j. R. spice thuris boliarmenti mucilaginis seiscitonioz su
ci ligricie añ. misce fiant formule plane teneaf vna tpe noctis
Ad hanc intētiōez valet fortius r iuuabit in puocādo somnū
si sumaf vna pillula cōis qñtūz de pillulis de amoglo scri
ptis a M. h. e. u. distīctiōe propria pillulaz quas appellat pil

lulas ad omnes morbos catarrū. Et valet etiaz si sumaf ad can
dez intētiōnez semel vel bis in ebdomada. z. i. diabolibant vñ
dlaiccur boza dormitōis. Ego tamē plus laudo r vsūz pñmaz
pillaz qz in vsu eaz nō ē timor. Et consequēter vñto reslāt q
dam localia pectori pñuētiā ordinare habitātia materiaz i
pectore pñtā vt expellat et pñortādo pect r pulmone. sem
per babēdo mēti que dicta sunt in pñcio de si nimis calefa
ciendo. Et hec intētiō pñlef r per interius applicata r p ex
terius. pñio igit fiat puluis supasgēndus ferculis. R. ligri
cie rase capillorum veneris. añ. z. iij. isopi. z. i. pulmonis vulpis
z. i. S. aneli. z. iij. zuchari ad pondus oium misce valet et si fiat
loch pro laben vt. j. R. loch. de pñio. z. iij. zuchari violati pe
nidioz. añ. z. i. S. cū sirupo de ligricia fiat loch. Et si si sumaf
tur aliquoties de aqua mellis imposito. in. z. iij. eiusdē de pul
uere electuarij qd facit M. h. e. u. in antidotario distīctiōe p
ma r est electuariū quo vñnt reges r plati. Et si nō possit re
duci in puluere sumaf de eo in electuario. Vñto laudo fieri in
unctionē ad pectus. habita tñ cantella pus q nō iungaf regio
cordis cū vñguēto scō vt. j. R. isopi humidie pñguēdis gallie
mucilagis altee. añ. z. i. S. radicū veros capillorum. subtilis
sine puluerizatoz añ. z. i. S. croci. g. iij. cere quantū sufficit fiat
vñguētū mole p pectore. Et bis sum pñtens. Vñguētū
ad facilitandū partum.

Vñguētū ad facilitandū ptū. R. mucilagis femgreci. r se
minis lini añ. z. i. S. mucilaginis altee. z. iij. olei de lilo pñguēdis
galline. añ. z. iij. croci paz cere qd sufficit fiat vñguētū i forā si
nimis dura. C. Puluis ipsius ad idē. R. ciaroni boronici cor
ticū cassie. cassie. añ. z. i. S. croci. z. i. deñf cū aqua rute r beto
nice optimū ē. C. Ceroti eiusdē ad phibendūz abortiuz. R.
malicis. z. i. S. laudani. z. iij. cere citrine. z. iij. biliorie nucis ipsi
ipoghtidos acacie sanguis dracois terre sigillate rosaz ru. bo
liarmenti. añ. z. i. S. fiat ceroti sic q extēdi possit addēdo parū
olei miruloz vñ terbētiue vñ se tenere nō possit. Māstale eius
dē i pñcatione matricis. R. mirre aristologie rotūde. saūne.
añ. z. i. S. musci. g. i. cū melle fiat marā. C. Stermutatorū eiusdē
ad idē. R. elebati albi. z. i. añ. z. i. S. fiat stermutatio. C. Māstale
ad exbendū fecundā eiusdē. R. mirre saūne storacis liquide
bauracis cassie. añ. z. i. S. croci. z. i. S. calidzei. z. i. S. cū sirupo de
radicibus fiat marā. C. Puluis eiusdē ad idē. R. ciaroni. cas
siei. añ. z. i. S. croci. g. iij. misce fiat puluis def cum aqua rute r
matricarie. C. Prouocatiū lactis eiusdē. R. feniculi i herba
r apij. añ. M. h. e. u. S. seiscitonis. z. i. S. croci paz. butiri recētis. z. i. S.
cū sufficiēt quātūz aqua fiat embrocatio. C. Puluis eiusdē
ad idē. R. seiscitonis. añ. z. i. S. calidzei. z. i. S. zuchari ad pō
dus oium def cū vino al. pro duabus vicibus. C. Vñguētū
eiusdē p raga dijs manillaz. R. corticū iterioz albi fabuci.
z. iij. pñguēdis gallie cere virginis. añ. z. i. S. fiat vñg. C. Mā
stale eiusdē ad pñpitiōem matricis sumaf fasciculus crespū
le r cum oleo linoe itrozef r supponaf exptum est.

De rauedine vocis.

Consiliuz. 37.

Ad casu isto qui est rauedo vocis cuz aliquali aspi
tate a mā flegmatica catarrali pēdens. laudo pus
fieri purgatōnez vt infra. R. mellis rosati. z. iij. sirupi
de ligricia sirupi de sicados. añ. z. i. S. cū aqua deco
ctiōis capillorumeneris. passularuz ligricie r zuchari fiat siru
pus pro duabus vicibus. r pñuēf quqz vel sex vicibz. in ma
ne. Post sumatur medicina vt. j. R. agarici electi. z. iij. spice.
z. i. añ. z. i. S. salis gēme. g. iij. insundant oia in pte vna oximellis
simplicis r duabus ptibus aquaz maiorane r capillorumene
ris vel betonice r facta expñsione post. x. horas collature ad
daf diacatholiconis cassie exēte nouiter. añ. z. i. S. electuarij i
di. z. i. dyasfeniconis. z. i. S. sirupi violati. z. i. misce r fiat potio. Et
sumaf lauatiui post. vij. horas cū aqua decoctiōis ciceroz r
mellis. Sequēti vero mane sumaf pñsectio vt. j. R. metridadi.
z. i. loch sanī r expti. z. i. misce sumaf per tres horas añ diez
r post tres dies getata natura fiat caputpurgij cerebro tra
bēs per nares vt infra. R. succi bletis. z. iij. aque maiorane
z. iij. vini albi. z. i. pulueris nucis muscate nigelle. añ. z. i. S. misce.
Et de eo tepido trabať p nares scā prius tñ mondificatōe vñ
tris in mane. Et si aliqñ puocet stermutatio cū puluere stassif
grie cubebaz r z. i. erit pñuēns. fiat et singulo die fricatio
cū pñio calido r pectinatio. Laudo et fieri faculū capiti cum
speciebus

spēbus vt. 7. 8. calamētū malozane rosaz añ. 2. 3. i. corticum citri macis cinamomi gariofoloz nucis muscate cubebaz añ. 3. 4. sandaloz citri. 7. rub. añ. 3. 4. 5. aluminis. 3. 4. misce calidū su pponat capiti boza vacuata stōaci 7 sustineat vsqz dū cib⁹ fumet inuabit qdē psumēdo māz 7 cerebzū pfortādo. Ad in- tētōz añ fluxus mae dozsz cū pfortatōe ē pectoris 7 dilatōe banelitus laudo fieri pillulas vt. 7. 8. qb⁹ sumas vna in itroim ad somnū. 8. 9. boliamen partes tres capillōzūeneris mirre añ. pte mediā cū sirupo violato forment pillule. Laudo etiā istis factis ad clarificandū vocē. Interduz sumas 8 sirupo vt ifra cū aqua mellis. 8. capillōzūeneris endiuie radicuz spargi radicū brusci passulaz liquitice mōde epithimi amigdalaz añ. 2. 3. i. semis feniculi anisi fopisice. añ. 3. 4. medule dactyl. loz. 3. 4. semis malue 7 altee. añ. 3. 4. 5. coquatur oia i duab⁹ libi. aque vsqz ad libi. i. 7 addat zuchari 7 mellis dispumati qztū sufficit fiat sirupus. Ad hāc ē tētōz valet gargariza tio scā cū oximelle squillitico modicoqz mellis. Et post factam gargarizatōē si aliqd deglutiat bonū erit. Comestio ē cice roz hic laudat. loc ē factū cū modico auripigmentū 7 consoli de inuat. Et his suz pteus obseruando regimē in dieta sicut al⁹ dictū ē fumēdo ē interdu de pillulis quas sumē psequit.

¶ Pro quadam spectabili iuene. Januense patiente spūtz sanguinis 7 dolorem capitis continuum cum duplici quartana coniunctum. Consilium. 38.

Ex scriptis particulari pstatissimos 7 clarissimos doctores dños magistrū Antonij maregū 7 magi strum 7 paulū papiesem in casu huius spectabilis iuuenis sub ppedio colligo qd dispō sua pncipalis ē quartana dupla ex mā melācolica adbusa colerica mixta san guini pēdēs tanqz ex cā ppta: cui pungiū mā flegmatica ad busa viscosa vt cōis mā 7 n. ppta: siue ē? pplexio nālis san guinea fuerit siue flegmatica pncipaliter. Et hūc pncipali di spōni annectunt duo accidētia. vñ ē dolor capitis cōtinuus satis intensus grauius 7 pulsatiuus cū rubedine ēt oculoz 7 aliquādo nō pōt apperire oculos neqz aspicere lumē: qd loz tū piodice remittit vt a quarta boza noctis versus mane. fm accidēs est spūti sanguinis 7 vt ex accidētibus colligi pōt vomitus sit magis nūcupādus ex quo ex stōaco educit tanqz per viā vt fuit sentent^a Aul. 10^a. tertiū in c. de spūto sanguinis 7 4^a. colligit. c. 36. satis ad prin. c. 7 18. 18. 4^a. cōi. c. 1. 7 alibi in multis locis. Et ē sanguis clarus satis rubet coloris. 7 si ali qñ nigri 7 coagulati nō accidit saporis 7 salis: pcurrente cū h ēt dolore stomaci ptime interiore tñ ante exitū sanguinis 7 p emissionē remittit. Quis cā vt arbitroz ē retentio mēstruoz vel phibitio eius debite eūonis. 8. 9. igit accidētū 7 circōn stantiaz arbitroz vt ē p alios iudicatū ē quātū ad hoc qd pzi ma radit ē dictū sanguinis mēstrualis retent^a 7 subtilitate 7 ad busione pūcpās qd ex falsedine manifestat. 7 ex reliqs acci dētibus se pcomitātibus adbusiōn⁹ attinētibus vt sūt cē. sur sum mouet a virtute: 7 fm partē recipit in venis stomaci 7 sic extendēdo dolorē in eo causat. 7 parit mouet sursum ad cere brum. 7 tandē per vias sensui manifestas recipit in stomaci vt satis ē possibile 7 fuit snia dñi Aul. 13^a. tertiū de vomitu san guinis satis ad prin⁹ capituli 7 consequēter pro pte p poros venaz stomaci vñ leuē scisurā eaz egrediēs 7 pro pte recept^a a capite p viā horis emittit. Et siate hoc fundamēto pz intelli genti. pzo quare nō debilitat ex eūone sanguinis. 8. 9. patet fo quare sit dolor capitis grauius cū aliquāli pulsatiōe pium cta rubedine oculoz cū aliis de qb⁹ supra. 8. 9. patz pnter. vñ sit dolor stomaci. 7 vñ per eūonē sit ipius doloris rea illio 7 si sic sensibillis sit remissio doloris capitis ad eūonem sanguinis li cut stomaci. qm dolor capitis nō tñ ex tali pēdet sanguine. imo fm minus ab eo. 7 magis ex multitudine vaporz sursum ad ca put eleuatoz: pcurrentē ēt aliqua mā flatia innālī retēta i cere bro. 8. 9. patet ēt quare talis sanguis educit per vias ozis sine ra scatōe 7 tussimo cū facili inclinātōe capitis 7 modica motio ne gutturis 7 ozis: 7 si ex stomaco pendeat. qm nō semp i ro mītu ē necessaria distentio ptiū mēbroz qbus euomit vt voluit Sal. in libello d motū liquidis. imo qdā sunt ita corpa dispo sita vt ad vomendū. 8. 9. igit oportet caput pquinare vt loco al legato. sit tñ cū pcedēte nausea aliquāli. 8. 9. patet ēt qre ipsius sanguis aliq ps ē discoloagulata 7 rubea. vt ea. f. que refudat p poros venaz stomaci vel forte per earū aliquāle leuem sci

furā. Illa autē que fluit ex capite euz pbabiliter pluri tpe extra venā remaneat cū extra stomaci expellat quā alia a stomaco vel venis eius educta apparebit illa ps sanguis coagulata 7 aliquid denigrata. Et patet vificata accidentia in cau pium gentia ex pte hōz duoz pncipaliū accidētū pro quoz remo tione ē pncipalis nra piliatio fienda.

¶ Pro quoz igit accidētū remotōe supposita radice de retē tione sanguis mēstrui 7 motu et^a p naturā ad supiora. nota pnci palz quātū ad sanguinis emanationē 7 si vt colligit. 5^a. tertiū 7 7^a. memur a Sal. talis sanguis pstrictio fieri debeat cum stipicis 7 glutinatis 7 c. tñ in hoc casu pp duo nō laudo tale lgeniū curatiū. 8. 9. qdem qd intentio in quartanis. ē hūme ctatio 7 bec pria ē hūda pideratio vt p^a qrti. c. 1. 7 ab aliis oi bus scribētibus in ista materia. 8. 9. ergo sequat nō cumētum i dispōis ad resolutiōem mae quartanam faciētis talia sicca stipicitate inducētia in pposito nō laudo. 2^a dicta stipica ēt i totū phibentia exitū sanguis ex corpore vt qd per interius su munē sunt in casu multū verēda ex quo talis euacuatio sit a nā cū nō sequat ide debilitas ēt vt voluit hipo. 5^a. affo. affo. 34. 8. 9. igit mēstruis deficiētibus sanguine ex naribus fluere bo naz ē. 8. 9. igit Comētator Sal. in pncipio comēti. 8. 9. certuz si quoz ē q sanguinē in mēstruis stringi noceat. 8. 9. si ea. f. men strua deficiant 7 aliunde sanguis effluat inuat. 8. 9. igit si suspe ctū ē talē sanguinē restringere marie qd talis retentiōis men strui cā est mā flegmatica grossa oppillās vt supponit. hoc etiā expresse sentit. Sal. vi. iterioz penultio. c. 1. 8. 9. cū posuerat nō cumēta solita euenire ad retentiōem mēstruoz. dixit. Si autēz ex alio corporis loco sanguis purget 7 c. 7 bec purgatio fuerit pueniens nihil boz accidētū scias habere eas 7 c. Et ita ēt ex opposito substantia mā quartanaz qbus vteū ē ad mām di gerēda nō laudo. qm talia habilitat ad motū sanguis adbu sit in sursum. Et sic curatio quartanā fm istā viā vt phibitua cu rationis accidētū talis de expulsiōe sanguis vt sat pz. 8. 9. igit minus ēt talis subtilitatio mae phibitua curatiōis doloris ca pitis. imo idipm facere videt. qm vt dicit. Sal. pria tertiū in ser mōe vniuersali de signis ostēdentibus spēs sode ad finē. c. Et multociēs sunt res subtilitantes cā sode ppterea qd aplunt viā vapor ad cerebrū 7 si sint nō calide 7 c. Et bec. bñ habeantur mēti pro introductione totius cure.

¶ Pro remissione autē boz accidētū 7 pseruatōe ab illo vo mitu sanguis si cessauerit ppter dubiū reddit^a piodi i quē vt su pra incidit sumarie ē ordināda dieta ex qua tñ non sequat nō cumētū ad curatiōem quartane 7 dimissio multis picularib⁹ ad que nō discurrā ppter ipam infirmā ēē regulatā regie pba tissimoz doctoz. Laudo primū vt phibeant quecūqz ad euu porationē faciunt vt sunt aer nobiliter calidus nāliter vel arti ficialiter 7 aer multi lumis ac odoramētū aromati calidozuz. 8. 9. igit aut diuersiū mēbroz inferioz 7 si in pseruatiōe pue niat. Et vbi nō possit fieri ambulādo tūc fricatōes 7 aliquales ligature boz mēbroz inferioz vices supplebūt exercitiū. tñ nō fiat laboriose 7 dolorose. ita vt ad inflammationē perducant. Frictio autē mēbroz supioz vt brachioz 7 spatulaz 7 si siate vebemētia doloris capitis pueniat. i pseruatiō tñ 7 in timore euenit nequa qz pueniūt marie pp timorē pueriōis sanguis ad supiora. Et qd dictū ē de fricationibus 7 ligaturis intelli gat idē de ventosis siccis vt qd. posite in inferioribus pibus cō ueniūt 7 in supioribus sunt apte nocere. 8. 9. igit et supflue in casu marie nocet qm ad vigiliā supflua sequit inflamatio spi ritū 7 sanguis 7 notabilis ipoz ad mēbra cōuersio supiora. 8. 9. ē tñ semp somnus acceptandus. vt in pncipio vel augm mēto paroxismoz febzū vel vbi eēt grauitas capitis 7 dolor ponderosus magis quā acutus. 8. 9. igit passionibus animi marie cauēdū pcpue ab ira solitudine rica 7 biniūmōi. Et ad uerso mediocriter gaudere puenit. 8. 9. igit fiat tñ supflus risus neqz artificiali machinē pcpue post cibū ex cā nota medicis 8. 9. igit cibis aut acutis inflamabilibus ē ēt marie cauēti 7 hu iulimōi generis sunt oia acuta falsa 7 amara 7 vebemēter dul cia 7 vinctosa 7 que sunt cū aromatis pūta 7 cū aceto pcpue a sinapi ēt eruca 7 biniūmōi cauēdū ē. 8. 9. ē tñ vtdum humectantib⁹ aquosis nimis nā 7 si ad mām febzis pcpue cō uenire videant qd tñ ligiditate subē porz reddunt liberiores ad receptiōem 7 dilatatiōem passue salitē bilitari vt ad sūgu nis emanatiōem. 8. 9. igit circa potū laudare vinūz mediū coloris medie vnositatis 7 istante fluxu sanguis si grossioris ēēt subē magis pueniret. 8. 9. quociūqz sit tñ pmitterat qn nobiliss misce a

tur cū aqua pluuiāli decocta cum zucharo albo, et postea bis
vel ter calibata qm̄ exhibitio vini m̄l̄p̄l̄z i cāu nocet. Itā in
doloze capitis ē p̄cipui nocuētū vt ē sūa l̄p̄o, tertio regim̄
nis acu. textu cōmēd. 42. cū dicit. Si doloze capitis timeas
mētūqz p̄cūfūōz ab vsu vini sūmope tibi cauēdū ē. Et i h̄ oēs
p̄ueniūt. Nocet et subitādo sanguinē et ad enapozationēz
p̄parando. Unde dicebat Aui. 4. tertij i cura fluxus sanguis
nariū versus finēz. et cōis i casu nostro. Vinū autem cōfert
inquinātū p̄fortet et nocet inquinātū excitet sanguinē. Lūm ergo
idiges ipso inq̄ztū p̄fortat cōm̄l̄ce ipsuz parūper. Et cū non
ē necessariū nec fluxus sanguis facit casuz virtutū primū. tūc
nō des ipsuz in potu. Itā ē in casu idicacōe sumpta a mā se.
multū p̄uenit et quo eā ponimus adbusiā. Et sic q̄ calefaciunt
nō p̄ueniūt. Vinū igit et si humectet tū calefacit vt p̄ia quar
ti d cura etice satis ad p̄m. Abi tū sit necessariū ipsius vsus s̄z
modū dictū. laudo singl̄ p̄ cibū et potū et sūmū coctear vni
d granis granatoz nō m̄lū dulciū. nā in h̄is ē virtū p̄p̄essua
deozsuz ad putrefactōez cibi in stomaco. et exinde phibetur
euaporatio. qm̄ vt dicit Auer. vii. colligit d curatōe malozum
accidētū sup̄ueniētū egritudinibz. In granis. granatoz p̄o
p̄ictas repit cē resistēdi putrefactōi et vt cibi in sumōstātibz
malis minime p̄uenit possunt. Placet et aliq̄ sumi paz d dya
citonien. Et hec q̄ztū ad diētā sufficiat qm̄ habitis a qbus ca
uendū ē p̄ter elici p̄it ea qbus vti possum. Vinū tū p̄cipue
ē cōmemorādū qz s̄tate necessitate cibatois si actu coniungat
doloze rebeniens capitis vel sit timor d p̄p̄inqua emanacione
sanguis isto casu post cibatoez poni pedes in aqua calida ad
intētoez medicōz notā. qm̄ vt dicebat Aui. p̄ia tertij. Et for
tasse augmētā sōda i se ipā p̄p̄ rebeniētā doloze sui. et attra
hit rebeniētā doloze eius augmētū in ipō. iuuabit ergo ad di
uersionē p̄p̄cipue i infundatur pedes i aqua calida.

Circa medicinalia pro cura laudo nō esse instādū ad curā
quartanaz cū appropriatis medicinis ad curatōne ipaz. tūz
qz vt p̄terqz medicinē ad curā illaz faciētes sunt curatōnem
et erradicatōne dictoz accidētū impediētes y dicta acciden
tia sunt aliquatē cōseruātes vt aliquatē sūt sup̄ra decla
raum. et ē intelligētibz s̄tis manifestū. tū qz talia acci^a sunt in
se magis timorosa et curā ad se magis trahētia quam faciant
quartane que a toto genere sunt salubres vt colligit de mente
Sal. in ep̄stola ad glauconem. ca. de febre effimera i si. et ab
Aui. c. p̄p̄io ē fm̄ pluri^m egritudo salua. Laudo tū nō in totū
p̄termitti curatōne quartanaz. qm̄ p̄p̄ longā diuinitatē earuz
aliquoties educunt ad apata splenis et q̄qz ad ydropē con
sequētē et aliq̄ ad ethicā. Laudo igit dimissis digestiuis ap
propziatis singulis. viij. et x. diebus exhiberi. 3. vi. vel. 2. i. dya
catholiconis sine diagredio. qm̄ i virtute sua educit mās tales
melancolicas adbusas nō laboriose. et in virtute et fit aliqua
lis cōfortatio mēbroz sup̄loz et cōp̄ressio ad iferius ex eo p̄ci
pue qd̄ participat virtute mirabolanoz et reubarbari. et dissol
uatur cū aqua casei felicitabilis opatio. Itā phibeo et vsuz cō
fectionum cordialū maxie dyabuglosati si ēt addat parū za
chari roxati p̄ acci^a nō incōueniet. **C**irca Redemdo igit ad cu
ram p̄ncipaliū accidētūz qm̄ prima radix vt supponit et reten
tio fluxus mēstrui. p̄ intēto curatū sumel ad puocationem
mēstrui p̄ regione p̄ueniente. Et qm̄ vt dicebat Aui. 4. ter
tij hec intēto p̄fici maxie cū eis que mouēt sanguinē ad ma
tricem. et faciunt poros apertos. non intēdo hanc intentionēz
p̄fici cum medicinis per interius sumptis. qm̄ tales calide et
acute existētes essent causa vtrozūqz nocuētōz vt manifestū
est intelligenti. Er̄t ergo p̄ficienda intentio cum extrinsecus
applicatis. Et in hoc quedā sunt q̄ p̄uertūt sanguinē ad matri
cem vt ē flobothomia mēbroz inferiorū vel vtiosatōes et liga
ture corūde mēbroz. quedā ēt dilatādo meatus et poros ve
nariū m̄ficis exteri⁷ applicata vt quedaz sessiones et balnea
p̄ueniētē hic possunt applicari. **C**irca igitur p̄uersionē san
guinis ad matricē consistēte virtute laudare fieri iteratā leuē
flobothomia. I3 flosa sapbenaz in casu ab auctoribz sit cōter
laudata. qz tū d. Aui. c. p̄p̄io dicit qz flobothomia vene genu
et curatiue et⁷ fortior illa. Sal. et in libello de flosa. di. i. c. vl
tias vilius ē inuere in cāu si dā esse flosaz circa venas primio
res femori circa coxas vel crura: cū dicit. Eas. n. q̄ ex detētiōe
mēstruz a cruribus oio etiābis lue venē oz ap̄re lue scari
ficare. Sed vbi ēet intēto ad diuersionē a capite et a mēbris
sup̄lozibz flobothomia sapbenaz p̄ueniētior esset. Et ad illā in
tentionē vt dicebat Raby. 4. particula nō oportet multum

euare vna vice s̄z partire i pluribz vicibz cū dicit. Et cum p̄po
nis ipm̄ supple sanguinē attrahere ad p̄ia partē attractionem
ipsam noli p̄plere primo die sed eā reitera. 2. et 3. die. Et for
te ad illā intentionē sufficeret vna. 3. sanguis vel due ad plus
vt ibi cōuertatur ad m̄ficē erit necessaria fortior. pro vna vice
etiādo de vena primioz: hoc tū semper intelligat p̄stante virtute.
Itā vt dicit Sal. l. allegato de flosa eodē. c. versus p̄m^m ma
gis. prime et principalissime intētoes flosie sunt magnitudo
egritudinis et robur laborant. Abi igit nō tolleret flobothomi
am fiat ventosatōes sine scarificatōe sursum versus coxas. et
ligature aliquales et fricatioes cū pāno scarlatino. ex h̄is p̄fi
cief intentio attractiōis sanguis ad matricē. que intentio et si
sit p̄ma via intentionis v3 tū ē posterior in ordie ad aliā q̄ dice
tur. quonā opz p̄mo poros venaz m̄ficis habilitari rarefieri
et dilatari anteqz mā ad eos cōuertat. Complebit ergo hec
intentio cū balneis et sessiōibz ad hoc iuuantibz. S3 hic ē vni
cōmemorādū qz talia sunt calida et aromatica in cāu nō non
possumus eis vt tute p̄p̄ duo. p̄mo dubitātes ne caliditate sua
māe subilitate magis sursum mouerent. scdo qm̄ tales aroma
tice medicine doloze capitis inducunt vt dicebat cōmētator
Sal. 5. afforimoz in cometo afforimū in fine. Aduliebria edu
cit ex aromaticis calefactio et c. Lūm dicit exp̄mētūz aut testa
tur qz ex oibus aromaticis doloze capitis generat. Et declarat h̄
p̄pter caliditatē eoz. ex calore eniz suo nimio necesse ē capiti
grauedo sequat. Sunt eniz in casu nō p̄termittēda rebenien
ter calida maxie ad siccū declinātia saltez nō sint nimia. p̄p̄o
sunt ergo poni qdam p̄ter qualitātē manifestā et a p̄p̄ietate
magis hoc efficiūt. fiat ergo vt. j. y. malua et radices earuz
et maluauiscl semigreci semis lini. añ. Ad. i. mellis matricarie
mercurialis. añ. Ad. 5. saune quartaz ptem. Ad. i. buliat suf
ficiētē in aqua et in dicta decoctiōe vltra tepidū fideat vsqz
ad vmblicū ita p̄tineat tribus diebus. Postea sumat serpi
liū et mellis equalē et buliant in vino al. et aqua equalē et sic el
zata supponat mēbris genitalibus calida qm̄ de serpilio vt di
xit Dya. qz iperat mēstruis. et tū cauendū ne cū sit flussa vt bal
neū aliq̄ effumet ad mēbra sup̄loza. vñ circūtegat pānis con
ueniētē et c. Quod si cū istis et similibz puocabit bñ erit. Non
laudo fortiora qz si nō sufficerit laudare. puocari sanguinem
emoroidalē. cū cōmētationibz appropriatūz semp obseruando
cañ. audictos qm̄ per curatiōem emoroidaz heret ois intēto
et de remotiōe quartanaz et accidētū vt fca quartū. Et flux⁷ q
dē emoroidoz ē p̄ueniens crisis plurimaz egritudinū et c. Et. i7.
tertij. c. ij. Itā quēadmodū fluxus sanguis nariū remouet emo
roidas currentes. Ita ex opposito emoroidē currentes remo
uebūt flux^m sanguis a sup̄lozibz. Tollerabilis et erit aliqua
lter acuta puocantia vt aloē mirā et bñdī circa emoroidas
quā circa matricē vt satis manifestū est. Et si forte porzi vena
rum nō aplant s̄z solū vene intumescat. Laudo isto cāu tume
factis venis apponi sanguifugas electas fm̄ artē. Et qm̄ ista
nō sufficeret laudare apponi vesicatoriū et eius virtute cōstā
tia. Quod si nō sufficeret auderē et ad ruptoriū supra genu p
tres digitos. qd̄ facile fieri posset et sine notabili doloze. qm̄ ta
lia igenia et si nō inuēt ad puocationem mēstrui p̄ncipalē saltē
puertunt sanguinez solituz ad sup̄loza educi ad infer⁷ et i hoc
spero notabile vtilitatem futuraz qm̄ reliqua nō p̄tulerint. quia
ex multo tpe habitata iā vides nā ad sursum sanguinē trāsmitt
tende. Et ista sufficiat quāqz ad p̄ncipales dispōem de emis
siōe sanguinis per superius.

Circa qdam olcenda breuiter circa. 2. m. de remissione
doloze capitis. Ultra igit diuersiones de quibus supra dictuz
est succedit intentio de p̄fortatiōe cerebri et circūstātū mēbro
raz ne recipiat que intentio pluribus p̄fici. i. cū embocacioni
bus capitis factis raso p̄ capite. Et pōt fieri decoctio vt. j.
y. rosa. ru. Ad. i. 5. flosz nenufaris violaz añ. Ad. 5. camo
mille. Ad. i. fiat ide decoctio et ex ea embocatio ex alto max
ime p̄ntēdo sup ptem p̄missure coronalis et sagittalis. qm̄ tū
nō applicet nisi stante modicissimo doloze qz magis valet in p̄
seruādo quā in curādo qm̄ existēte doloze et p̄ntia multoz va
poz cū intētiōe ad resolutiōem posset dari paz maiorane et
ficados. p̄dōt et iūgi caput vel et mell⁷ embocari ad vtrāqz
intentionē resolutiōis et p̄fortatiōis ex duabz p̄tibz olei rosa.
et vna pte camomille addita. viij. pte acet. S3 hoc nō fiat vbi
cerebrū reumatizaret notabiliter. qm̄ vt dicit. Ad. p̄ tertij in re
gimine vniuersali sode. In omni sode cui afficiat reumatismi
mus nō declines ad infrigidandū et humectandū caput cum
oleis

oleis &c. Ad intentionē et fortatōis et reffionis vaporū exite modico dolore pōt fieri odor amētū vt. j. f. floz nenufariis ro farū. sandaloz citri añ. 3. l. gariof. 3. l. infundant oia in aceto fortissimo bus puluerizata post ericata ponant i peca p. odo ramēto et hec quo ad illā intentionē sufficiat. Sz pro remiffiōe doloris vbi fuerit vehemens multū ita vt fuerit vigillaz inflātia ppter dolozes. 3. n. puocandus somnus qm vehemens dolor attrahit. Et sic se pferuat. quo casu vbi reliqua nō suffecerit de gbus supra laudo exhiberi. 3. l. philonij. qm i oi dispōne iuuat bit. 3. dez oparef. 3. l. diaolibanī si exhibeat euz modico aque buglose. Sed vbi eēt dolor nō intēsus nimis tūc ad resolutio nē vaporū si fieret saculus ponēdus capitū ex floribz camomil le. p. duabz pūb? et vna pte sicados aneti ro. nō ponēdo fortio ra. 3. añ aut pur instaret dolor pulsatūus neqz ista sufficerēt q dicta sunt laudare p extremo remedio vt fiat floia vene fron tis leuis et ad pferuatōez ne māt surfus traherēt. 3. ta vt san guis surfus nō puerit de cur? ascēsu ē suspitio tunc tpe fidie frōtis ponātur pedes i aqua calida et ita p tps aliquale pfer uent post flobothomiā. Et si fiat ligature aliquales et diuersio nes cruribz ad eadez intēozes. Et ista sufficiat ad regimē et cu raz accidētū de gbus supra querebat pultatio &c.

¶ Pro quadā spectabili dñā Januēse patiente dolorem late ris a materia catarrali cū febre. Cōsiliū .39.

Alus ad me missus ē quadam spectabili dñā Januēse sup quo vt afferaz piliuz talis ē. 3. nā nobil' iuuenis aīoz. xx. aut paulo plus ē pplōis sanguie nec pdomināto cū nobili mltiōe colere. 3. cerebz hēat hūidū et catarrizās. sunt duo mēses gbus febriz febre pīnuā q ince pit die imēdiate seqnte ptuz puelle. In quo plusquam debite mēstruata fuit: que febris iudicata fuit a pncipio vsqz p mēsez de putredine sanguis cū dñio colle. et a mēse citra pmissis eūationibus debite et flobothomiā vīsa ē magis ad latus fleg matis declinare cū paucitate sūis sine inquietudine dolore ca pitis ariditate lingue. rep. est tñ q a pīa die vsqz in pītez fe bris fuit temp intēsa. et p mēsez valde intēsa cū qua se. pīum cū fuerūt dolozes a fercula sinistra supioz vsqz ad extremi tātes coliaz aliqñ magni aliqñ pui. 3. nūqz absoluta fuit g dolo res pcepiebant ad tactuz. et similiter apud attractioez hancēl tus. Ex gbus arguebat cū alijs adesse māt cū ventositatē in musculis et paniculo tegēte coliaz et sūz ad intra: cū opinione temp qd adesse dēscēsus nobilis catarrī a capite. 3. ill' dēa de febre et dolozibz supuenit ab aliqbus diebz citra tūssis vali da cū excreatōe māt flegmatice viscofe et muclaginosē cum aliqñ mictiōe catarrī minūtū et globosū et putrefactū. 3. pulsus ē veloz et frequēs cū debita virtutis pīstātia. Et in opatiōibz aia lions se debite regit nec minus circa digestiōez et secū expul siōez cū paucō auxilio. 3. urie fuerūt citrie: postea rubee grosse et aliqñ clare et subiles sine ypostasi. Et datis aliqbus digesti uis trāsuērit ad grossas subalvidas cū ypostasi. Et ad oblo nes satis bñ se bz 3. tristef mente. 3. Re vera mibi hic casus ex signis satis itricus est certū nō afferēs notitiā d specie fe briz. qz in oi mālī febre habente cām antecēdētē. pma intēto indicatōis a cā est vel eē dz vt dicit 3. al. x. therapēce. c. pmo. 3. Licet vt scribit ad nāz flegmatica hec febris declinare videat ur. 3. accidētia tñ hoc nō euidēter pcludit cū ponat in ea pul suz eē veloz cū virtutis dbita pīstātia: et in flegmatica vt sepe pīungat pulsus debilis. In flegmatica quoqz cōiungit nau/ seatiua facietas cū casu appetitus et debilitate oris stomaci: vt prima quartū d signis fīace i fine capituli. Et tñ vt scribitur ad oblatōes satis bñ se bz. 3. Acqz fuit ar? pcludens sup hāc febre ppter nō cōiungi cū ea sūm. neqz dolozes capitis vī lingue ariditatez. qm ista oia etiāz absolui possent a febre co lerica stante cerebro humido deozsum catarrizate in casu nro. 3. 3. uz reuerētia igitur illius instrumentis casuz nō erant omit tēda signa circuitū et incrementoz. qm si febris fuerit pīnuā pp tñ eius diuturnitatez concludenduz est eam nō fuisse con clusam sed in ea apparere debere remissiones et excrefcētas que scōz mīam 3. al. affo. pmo comēto. xij. magnā afferunt co gnitionez de specie egritudinis. 3. Non etiāz omittendus erat sudor vel eius pīuano pro signo. quonā vt dicit 3. al. prima quartū. loco allegato. Et de propioribus significationibz eius f. f. stance febris est paruitas et pīuatio eius. 3. Argu mētum etiāz de vrina nō ē efficax et clare intelligenti patet.

Immo cū tali dispōe vrinaz et accessiōe febris sanguinee cū mixtiōe colere vt dictū ē pabile satis videt hanc febrē eē de genere colericaz vel tertianaz notaz. Et si pñ exillat. verūm siue sit fīatica siue colerica a colera mixta nota eodem quodā mō saltē in cōi qzū ad cām sumitur indi? curatiua vt volebat snia textus. 3. 3. cura tertiane nō pure i pñ. cū dicit. 3. Res g bus diuersificat cura tertiane nō pure sunt res quibz cōicant febres frigide de licentia fa. l. de intentione habita ad cām &c. qz et in hac oīa pīungit dolor lateris sinistri pectoris a mate ria flegmatica grossa cū tūssis et freatu elusdē māt q et dispō nō modicā ad se trahit curā imo eius pmanētia facit ad conser uatiōem febris.

¶ Erit igit ppositū mei in hoc cāu pīcipalr attēdere ad curaz dispōis nō obnitiōem intentionē que sumit a febre vt flegma tica ē a flegmate tñ magis falso depēdens intra vt est pabile venas excrefcēte. nā si in to? intentio ad hāc muclaginofam verteret mām in pectore exstētez psequēter malū cāc febris aliquatū augeret. 3. Pro hac igit adimplenda intentione curatū na dno pīcipalr faciā. 3. Pro qdē ponef regimē in debita ad miniūratōe eaz rep que nobis leuitabilr occurrūt. 3. Ebcic ad medicinalia deueniemus.

¶ Pro expeditiōe igit pīo pro electiōe aeris. 3. Sit aer eius camere pīpiter ad calidū et magis ad siccū declinās. hoc tñ de aere nō intelligat nisi febris sit valida. Et nisi sit intensa cali ditas tūc deberet aer ad frigidū paz declinare. Sit igit came ra pīstructa inter duo solaria cuius fenestra sit ad oriēs. Et tpe seu vētoso nebuloso vel pluuioso sit optime clausa. Si et illo tē pore rectificet aer facto igne in camera ex lignis iūmipi fermē tis vitis rozsmarini erit pueniens. hoc tñ obseruato temp q fumus p camerā nō diffundat. ita q ad nares egre nō pueniāt. qm pectori nocet. et pp simile cām nō multo laudo ad rectifica tiōe aeris p suffumigatiōes que ex aromatibus i passā redu ctis et sup igne positis fieri solēt. 3. magis in cām laudare in ca mera pīstāz rep quarūdā aromaticaz absqz alia euaporatio ne euaporatiū vt pīstāz cinamoni cassieligne ambre. Et si nō displiceat cū modico musci. Cortices et citri vel ranciōz i hoc casu pueniūt. Eligant tñ hec magis qz illa 3. qz egro pro odo rādo magis erūt placibilia. 3. Osereuf et i hoc q singula die p apturā aliqñ fenestre vel hostij camere aer dicte camere per tempus euētet. qm vapores que expirāt a mām in pectore pteri ta aerē inficiūt qui nisi rectificet sua mala qualitate et i firmā et astātes lederet. Et in hac aeris obseruatiōe maria adhibēda cautella et diligētia qm distempantia eius nō d se alterat pnu rādo quātū reliqueres oēs nō naturales si equalr laberent ad pīu pmutaret vt fuit snia 3. al. 3. tegni textu p mētū. xxvij. et h d aere sufficiat. 3. Circa cibū et potū obseruet regula dbitē die tādū in febrisbus materialibus. f. cibuz exhibeat i declinatione pīodi. Et si ad illā horā deuenit nō possit min? malū ē i augmē to cibare quā in principio minus ē malū ē in febriz? huiusmōi in statu qz in pīcipio cibaret. 3. Nec tñ regula obseruet nō exite multa iudicatōe ad oppositū vt grādī debilitate virtutis vī ma gna oris stomaci sensibilitate. quos cāus exceptit. d. 3. al. pīa quartū in caplo generali de cibatiōe febricitantiū illo. 3. Et de corpoz bus sunt corpozora colerica &c. 3. 3. 3. colligebat a dñio 3. al. x. therapēce. c. ij. Spālter aut dēscēdēdo sit cibuz facilis digōis boni nutrimenti modicarū supfluitatū quātū pos sibile ē ad calidū aliquatū declinās et ad siccū. Sit igit panis eius ex frumēto medio iter nouū et vetus bñ mūdo aliquatū sa litus. Et si in eo ponat aliqd zuchari ru. erit puenient? et semī na aliquatū seni. et ani. vel in decoctiōe radicū seni. in aqua ex qua pīct dz. Ex quo pane fiat broderū vel panis coctus i aq decoctionis pulloz vel allaz carniū puenientū de gbus erit fer mo. Inter reliqua genera granoz pueniunt far cōe far ordeī ex gbus possent fieri fercula cū decoctiōe carniū vt supra. 3. 3. iconueniet et ex simla fieri huiusmōi fercula licet de ea dicat. 3. al. p. cāñ. in. c. de cibo et potu p mētū. ij. qz ē tarde egressio nis et defensūs a stomaco. 3. et p expientā in me ipso cognouit qz sit tarde digōis cuius tñ oppositū ipse sensit loco allegato. In dubio igit ē de ea modicū sumēdū. et cū sumit optime de coquat. Ex farina et ordeī possunt fieri pultes et similia. q meri to modi substātie in casu ppter tūssis mellus pueniunt. Si tam dulcorent cū zucharo et farina ordeī nō incōuenit et kist ordeī maxie si dissoluat in brodio pigui in quo vel sit decoctio radi cis feniculi vel aliquoz semini anisi. f. feniculi. Si et aliqñ cū farina ordeī cōmīscat farina clez p pulitibus pīciendis nō

incouenit: qm dicit Aul. 2. cau. c. ppro q nutrit pulmonē me-
lius qz res aliq. Et pp hoc fuit ex co forbitioes. f. ex farina ci-
ceru. l. hoc tñ varient forbitioes fm varietate dispōis ifirme
qm in tpe in quo coz ē in dispōne calidiori hāte varietate cibi
magis conuenit kist. ex farina orde. boza vero quietiori ma-
gis couenit pultes ex sinula vel farina cicez fm aliā t aliā
intēdoz. Inter-carnes vō p pūlatīs plicēdis vel p se lumen
dis pueniūt carnes auiculaz montanaz perdicū fasilanozum
sterne gallinaz et iuuenū. nō nūquā ē carnes quadrupedum
pueniūt carnes capretoz nō multū. ppinquoqz gnātoī: maxie
pūitudo calida exite. Carnes vō caprioloqz vulpuz t ericij
in cau pp leſione in pectore vel pulmone. ppetatē hnt. Adez
dico d leporibz t pulmone eaz spālez hnt pueniētā. t pect
pue pulmo pūlis. tñ carnes vulpiū t ericioz ad viscoſuz de-
clināt t oia vīſcera habita itēdo ad māz febris t tuffis t ad
magnā que in his fe. pūgīf maxie nocēt. Ideo rectifi-
cari debet iſtoz carnes cum aliqbz subtilitatibz in cūſiuis vt
cū ſale t cinamomo t radice feniculi t hmoī decoquēdo cuz
dictis caribz. Et hic obſerua q ſicut carnes dictoz aialium a
ppetate valēt ita vbi ſit idigētia vti aliquo acuto nō incoue-
niet. ſumū aliqd d aceto paſſulato ſcōz artē facto: qd ſit anale
in cau nō incouenit t maxie ſi cū his nā ſua familiaritatem
habuerit. qm vt dicit Gal. vj. d regimine ſanitatū. Familiaritas
que fm totā ſubſtāā ē ſolo expmēto cognofcīt. t maximā hz
virtutē in digeſtiōe eoz que comedant t bibunt. Quā ē ſoz-
bilia vel in aqua cocta aliqñ nō incouenit. Ideqz te terreat
vſus eoz pp febre qm d. ad glauconē t tertianis pcellit. Si dē
et ex hīs alia fercula ſz vſuz oīaz t regionis. Et vbi ſit timor
d iſtamatē a lterent cū aq decoctōis orde vel radicū endi-
mie t hmoī. A. reliqs cibarijs fere oibus cauēdū ē. Et cū iſtis
cibis pane caribz t ſilibz pponēda ſunt et cibaria. Nam in
caſu oia vīſcoſa vt ſunt cibaria de paſta caſeus piſces t ſilia
taliū nociua ſunt. B. et frigida t humida vt ſūt fruct. gene-
ra olez cōiuz vt lactucaz ſpinachioz bletuz et ſunt aſpnen.
Sz ſi p cōdimēto vel ſaporatōibz qbusdā cōficiēdis eſz ali-
quoz olez neceſſitas. Iſto cau puenirent iſop? maiorana ſeni-
cul? Si ē ad ſaporatōē eēt neceſſariū. p appetitū. puocādo
v. i. aliquo acuto nō incouenirent ſumū aliqd de aceto paſſulato
fm artē facto. In quo ſz ſiat p inſuſio paſſulaz. dōbic aliqua
lis decoctio t expſſio. qm hz oia acetofa acuta t mōdicatūa vī-
deant ēē pectori inimica nūbiloniū modicus vſus acetif
paſſulati nō ē incoueniēs. Iuuabit quidē appetitū. puocādo
materiā febris t in pectore pētā incidēdo t ſubtiliando: ex-
citādo et virtutē expulſiua in expelleſi. Et i vſu eius ſuit auſus
d. Aul. r. tertiū iu curatōne de ſputo ſanguinis t alibi: hz buic
priel Auer. Tūent t oia ſalta t amara nimis. Inter fructus
aut pueniūt ſatis amigdale dulces t amare pūice ſilici t ali
que paſſule. Et ex his poterūt multa fm cōſuetudinē regis de-
licata cōponere fercula. Ego tñ hic vñ adducā cōdimentuz
in cau coueniēs. h. paſſulaz emuleatay. 3. ij. in fundantur in
aceto paſſulato in quo prius ſteterint p duas horas amigda-
lay dul. 3. iij. piſſent in mortario ferro vel lapideo oia ſimul.
deinde collent ita qd cortices paſſulaz abiciant. t tūcin bzo-
dio carniū pdictay ponant t lēto igne coquant t cuz modico
zuchari t cinamomi aromatizētur t erit ſapor ſatis ſuauiſ t
pueniēs. Idotus aut et? coueniētiffimus ē aqua mellis ſz ar-
tem facta vel aqua zuchari rubei ſi et in ea ponat radix ſeni-
culi ad decoctionē ſatis coueniet. Vbi tñ pp pſuetudinē vel
virtutis debilitatē t appetitū eēt vinū exhibēdū ſit ipz vinū al-
bū paucifz aliqualiter ad dulce declinās: plus tñ t minus d
eo offerat t magis vel minus mixtum fm q offert in diuerſis
tpibz morbi: qm i declinatōe ſol? magis pueniret: imo plerūqz
reſoluit reliquias materiay de febre que remaſerūt vt dicit. d.
Aulic. in cura tertiane pure. Et ē eius exhibitio magis ſuſpe-
cta in ſero quā in mane. An? hic pro regula notandū q nū ſe-
bris indicet ad oppoſitū qd in hoc cau pp tuſſim in ſero mā-
gis attenuādā ē diēta quā in mane. t hec ſufficiāt quātuz ad
regimē cibi t potus. Somnus vero eius ſit remotus a cibo
cū capite bñ leuato. ita q quodāmodo federe potius qz ſace-
re videat. Caput ſit et decent coopitū. ſit et ſomnus breuiſ ho-
rariū. vi. vel. vij. ad plus. In hoc tñ attēdat cōſuetudo. Et ſi in
cau plūgaf difficultas hanelius i ſomno ſiat ſomnus iterece-
ptus vt iterdū excreādo ſiat expulſio ſupſuitatū. Dormiat et
ſup alēz laterū magis qz ſupra ceruicē qz talis dormitio i ca-
ſu vt oēs volūt ſapiētes multū ſuſpecta ē. Nec dormiat d die

nū cogēte neceſſitate: nū ſi fuerit ſtūq pſuetudo t tūc dormiat
accūbēdo fm ſuam. A. in ſo cant. hec tñ oia intelligant nū i
virtute ſequat reſolutio t debilitas multa. Et ē in hoc hūda
regula q eligat ſomnus nō in boza pncipiū vt augmēt febris
ſi fieri pōt. hz magis accedēte declinatōe. hoc cau ēt diūm? in
declinatōe magis iuuabit qz nocturnus in pncipio vel aug-
mēto febris. Et in hoc ē hūda pcpua pſidera. cum ēt dormit
ſunt extre? bñ coopta t h de ſomno. Exercim? eius aliquale
ſi fieri poſſet ſiat pedes. Nam diuertēdo māz ad inferiora eſſet
pueniēs. Sit tñ tūc gradatiz factū de remiſſo ad intensius. ita
tñ nō multū intendat vt hanelius ſiat difficultas. Eius autem
exercitiū ſit iocunduz t magis ad longitudinē t extenſiōē de-
clinās qz ad intensiōem. Eleuatio ēt in nocte gradatiz ſcā i cau
iūmatua ē. Ad ſi exercitiū fieri nō poſſit pedes loco eius ſup-
pleat fricatōes totius corporis que ſiant fm ordinē poſituz a
dño Auer. 7. colliget. c. ix. hūdo. f. gauſapia aliquat groſſa
t vetula. t tunc incipere debet a ſupiori crūni deſcēdēdo in
ſerius ad pedes. poſtea a ſupiori coray ad gēna trabēdo. t
poſtea incipies fricatōem ab hūeris vel ſpaulis deſcenden?
p brachia ad manū. deinde fricabz dorſuz incipien? a ſupiori
pte deſcenden? t p ptem aurū pīr ad coray. hz dicit intentionē
ad pedes. Et tñ in hūda regula q tale exercim? ſue frica? mul-
lo mō ſiat niſi expulſis ſupſuitatibus cōibus pſece. f. z vī-
nā que vbi nālter nō habeanſ artificialit? icitenſ cū ſupposito-
rio vel clūteri leni de quo infra erit ſermo. ſiant et diuimodi
fricatōes accedēte magis declinatōe febris. t nō ſit in pnci-
pio. t augmēto. hz et in hīs tūbus pueniret. h. dicit intentionē
habita ad māz febris t ad febre. qm intentiōe habita ad ma-
teriā catarralē in pectore ptenatiz aliquat alit ſozet dicendū.
Sed hoc relinquo eſtatiue medicoz aſſantiū. Lomemoroādo
tñ in dicto cau poſt fricatōem totius corporis ſiendā ē aliq?
lem capitis fricatōem t pectinationē cū pānis tepidis nō liq
faciētibus. magis tñ t minus fm qd diſpō circūſtāiay variaſ
in debilitate t fortitudine virtutis in groſſitudine t ſubtilitate
catarr. In pōne vt ſoliditate t raritate capis t ſiſtum t hec
de exercitio. De repletioe aut t ſanitiōe dico qd nō eſt re-
plēda multo cibo. imo fames t abſtinentia in hac febre t in ca-
tarro pmenant. Sit tñ cautus vt talis fiat regiminis exhibitio
fm quā virtus poſſit ſuſtētar. Et attēde q ē pūda diēta maxi-
me in tali morbo cronico cū virtus ſit diſſimiliter reſoluta. Et qz
in talibz corporibz alij humores cū difficultate maria ad ſan-
guinē puertunt. Ideo nō debemus talia corpora diu dimitte-
re abſqz cibo. Sit cibuz vt ſupra dictū ē paucē quantitatis t bōe
qualitatis ſemp attēdēdo ad pditiones de quibz ſupra dictuz
ē. Locus in illo cau dimittat hz cū ad puaſcentiā venerit in
caſu moderatus iuuabit. De accidētibus vō aie dical q tri-
ſticia t melacolia nullo mō pueniūt cū diminuat caliditatē nā-
lem ex pſequētū phibēat opationē caliditatis circa māz. Sau-
diū moderatū pueniēs eſt qm calorē auget nālem t rigorat.
Ad ſit tñ ſupſitū qz reſoluendo diminueret. Ita et aliquis
tpe gelis parūper calefaciēdo in cau iuaret nullo tñ mō ſit
ſupercedēs qm ad febris intensiōem pparat t virtutis diſſolu-
tione t hec ſufficiāt.

Ad medicinalia veniēdo dūe pncipales habēde ſunt inten-
tiones. Una. f. ad febre t cām eius. Alia ad tuſſim catarralē.
Et hec tria habebit membra fm tres itentioes. pima gdem
erit ad māz fluentē. t ſic ad catarrū cuius māz ſupponim?
frigida t viſcoſa. Scda erit ad māz fluxam i pectore pētā.
Tertia erit ad accidēs pncipale vt ad tuſſiz mūgādā vt remo-
uendā hz huiuſmōi accidētis remiſſio ad pimas conſequatur
rei intentiones.

Circa iſtū pīmū ſunt attēdēdi qdā cau. generales q cōes
ſunt in cau fe. putride de lenitōe ventris puocātē ſudoris. t
vrine ſtobothomia t eſione ſolutiay minoratiua. f. t eradicati-
ua de ſtobothomia a me hic nō fiet ſermo. cū iam ſtobothoma-
ta ſit. t ex pſideratiōe venay de quibus in cau ſit mēto nul-
la āplius ad eas vī ēē neceſſitas. Catarr? ē t tuſſis cū cā ei?
hāc phibēt. De eſione at minoratiua i pncipijs morboz aliqñ
ſiēda h ſi ſit ſermo cū tā multociēs ſit miorata t eſiata. De pu-
uocatiōe et ſudoris t vrine forti vt debili in cau a me dubitādū
ē. cū p caſuz ſcire ſi poſſuz vtz febris ad augmētū tñ vī ſtatū
ſue declinatōem pueniret. qm fm varia tpa morbi circa hec
variaſ multipliciter itentio. Et ergo pncipaliter a nobis cō-
ſideranda ventris lenitio. t et ppe materie digeſſio. t cū ſar-
māco eſiatio. puocantiā tñ nō omittēdo qm taliū cronicozum
morboz

morboꝝ m̃e p̃ cr̃isim̃ sudoris vel ṽrine d̃plurimū termināt. vt
colligat̃ 2° quart. c. p. St̃ate igit̃ s̃t̃p̃ticitate ṽetris que in toto
vitanda ē leniendus ē venter cū clisteri vt infra. R. mercuria/
lis bletis male ordei camomille. añ. M̃. l. furfuris. M̃. S. S.
bullant̃ oīa in aqua sufficiētis quāt̃tatis vsqz ad p̃sumptōem
tertie partis. r̃ fiat collatura ex qua sumat̃ q̃z̃t̃as sufficiēs p̃
clisteri cui addat̃ zuchari rubei. 3. i. Cassie. nōiter extracte
3. vj. mellis viol. si b̃etur a l̃ rosati. 3. i. S. cū ṽitel̃ duob^o ouoz r̃
3. iij. olei cōis. r̃ salis. 3. iij. fiat clistere. S̃iet ē magis delicatū
r̃ aliqua r̃ restauratiū si fiat clistere tale. f. q. loco decoctōis
p̃dictaz̃ rez̃ t̃r̃tūde sumat̃ d̃ brodio. pulli. r̃ addant̃ reliq̃ sicut
in sup̃iori. Et si in dicto brodio decoquantur q̃ dicta sunt supra
cū reliq̃ in clisteri possit erit p̃ueniētus. Et obseruet̃ i b̃ regu
la q̃ ad minus semel singul^o dieb^o nisi flet̃ ṽetris multa lenitas
tale clistere ē marie p̃ueniēs. Ad si forte p̃ferius si placeret
ṽetris lenitiū si sup̃ius fiet exhibēdo lenitiū vt. j. R. māne ele
cte. 3. i. S. cassie nōiter extracte. 3. S. capillue. sebesten anisi r̃
zuchari fiat potio. r̃ mane exhibeat̃. Sup̃ra quā medicinā si
est dormiēdū nisi leniēt. Et post q̃qz̃ horas ab assumptōe
er̃ sumat̃ p̃adū. Nec post h̃ac medicinā ex ña er̃ ē necessa
riū lauatiū. Vel si nō plz in forma potabili pōt fieri i forma
boli vt. j. R. dyacatholiconis damaseni si b̃eatur. vel nycolai
sine dyagre. 3. vj. cassie nōiter extracte tapellate. 3. iij. cū zu
charo fiat bolus r̃ exhibeat̃ vt supra r̃ obseruetur ordo vt su
pra. Facta aut̃ ṽetris lenitiōe iaz̃ tr̃sēdū ē ad digerēdū et
m̃az̃ q̃ remāsit q̃ iaz̃ versit̃ grossa ē r̃ multū incinerata. Cui^o
digestiū p̃ueniēs erit vt. j. R. sirupi acetosi p̃positi d̃ q̃qz̃ ra
dicib^o. 3. i. mell̃ rosati. 3. S. vel. 3. vj. aquarū eupatorij feniculi
q̃d̃ sufficit fiat sirupus. Et si plz clarificare duplicet̃ totū r̃ cla
rificet̃ aromatizādo cū modico cinamomi. Nec te terreat ex
hibitiū sirupi acetosi p̃p̃ acetū ad nocumētum pectoris qm̃ vt
dictū ē plus ē ei^o iuuamētū ad m̃az̃ q̃z̃ nocumētū. Et si volum^o
sa cē sirupū m̃galez p̃ueniēt et m̃ac in pectore p̃tēte r̃ p̃for
tatiō cerebri fiat vt. j. R. corticum radices feniculi apij yreos
altce ligricie m̃ide. añ. 3. iij. buglose scabiose cū radicib^o suis
añ. 3. i. si op̃i mellisse capillue. recentū. scolopēdrie añ. 3. i. ṽlo
lap̃ floz̃ nenusaris floz̃ camomille añ. 3. i. scicados arabici so
liculoz̃ senel̃ añ. 3. iij. pallulaz̃ enucleataz̃. libi. S. aquassanda
2quassent̃. r̃ infundant̃ p̃ diē in aq̃ calida i q̃ prius p̃ diē insu
sa fuerint cicera fiat sirupus. De quo vti pōt̃ r̃ in casu m̃luz̃
p̃ueniet̃. Quō sirupo vel p̃cedēti postq̃z̃ vsa fuerit. vi. vel. vij.
dieb^o apparet̃ digestione i ṽrina fieri pōt̃ solutiū i cāu p̃ue
niēs oēz̃ m̃az̃ r̃ febzis r̃ catarr̃i respiciēs vt. j. R. turbit̃ agari
ci añ. 3. iij. masticis spice añ. 3. S. r̃ grosso mō cōtundant̃ r̃ in
fundant̃ in 3. iij. aque mellis ē l̃ aque zucharate cū zucharo
rub. Et stante m̃a multū viscosa i pectore si infundant̃ adden
do aque mell̃. 3. i. oximel̃ squili. felicitarib^o opatio er̃. tādē m̃az̃
neat̃ in infusioe p̃. xij. horas r̃ post fiat collatura r̃ fortis exp̃s
sio cui addatur cassie nōiter extracte. 3. vj. vel māne electe vt
reddat̃ magis delicata. 3. vj. Et exhibeat̃ in auroza f̃z̃ moduz̃
medicinaz̃ solutiū. Et si forte appareret̃ astātib^o medicis q̃
cognoscit solubilitatē egrote solutiū tale nō sufficere eo cāu
addi pōt̃. 3. S. ṽl. S. electuarij indi maioris. r̃ p̃ueniet̃. Et ob
seruet̃ modus i exhibēdo lauatiū q̃ obseruari solet i medic
nis solutiis. Lauatiū t̃i p̃ueniēs erit tale. R. aq̃ decoctōis
cicez̃ rub. 3. vj. vel. vij. zuchari rub. 3. S. misce r̃ calidum exhi
beat̃. Et si forte in forma potatiōis sumere recuset̃ redigi pōt̃
ad formā pillulaz̃ vt. j. R. turbit̃ electi. 3. i. S. agari. 3. iij. salis
gēme masticis spice añ. 3. S. 3. 3. r̃ quarūz̃ dosis est a. 3. i. vsqz
ad. 3. iij. scōz̃ habilitatē solutiōis eius. Et si nō placuerit in for^a
pillularū exhiberi pōt̃ in forma pulueris vt. j. R. turbit̃ electi
3. x. masticis. 3. añ. 3. i. zuchari al. ad pōdus oīuz̃ fiat puluis
Et ei^o q̃z̃t̃as pōt̃ exhiberi. 3. iij. cur̃ aq̃ mellis vel zuchari. Et
ex his potes p̃ficere p̃fectōem si plz. Ad h̃ac et̃ intētiōez̃ va
lebūt dyarob. vel dyacitoniten nicolai in dosi sufficiēt. M̃bi
bi t̃ame magis placet medicina illa potabilis de qua supra.
Sequēti ṽo die post medicinā sumat̃ p̃ duas horas añ diē cō
sectionē vt infra. R. metridati. 3. iij. dyacubulosati. 3. iij. misce tar
detur p̃. vij. horas anteq̃z̃ sumat̃ cibū. quib^o sic factis cōuenit
sibi q̃scere a sirupis p̃. vij. vel. vij. dies vt nā aliquat̃ getef
diebus t̃i illis medijs vti pōt̃ sumēdo singulo mane morzellū
p̃fectōis vt infra. R. sp̃ez̃ aromatati rosā. descriptiōe Sabie l̃
sp̃ez̃ aromatati nardini. añ. 3. i. S. cū zucharo dissoluto i aq̃z̃ be
tonice feniculi r̃ scabiose q̃d̃ sufficit fiat p̃fectio in for^a solida.
Ad h̃ac et̃ intētiō r̃ restauratiōz̃ aliq̃l̃ fac̃ p̃fectio electuarij

M̃desue b̃l̃inctiōe p̃ia r̃ electuarij vt ipse dicit quo st̃atit
reges r̃ pl̃ani. r̃ valet p̃cipue ad p̃fortatiōem pectoris r̃ cere
bri ipsius sumi p̃nt i mane coctearia duo. r̃ ita vicilz̃ variat̃ ne
natura medicamibus nimis assuefiat vt dicit. d. Al. x. terij d̃ cu
ra asmatis. Et itez̃ vt idēz̃ ipse refert. Inter medicas r̃ corpa
sunt p̃portiones q̃ nō p̃prehendunt̃ nisi cū exp̃imēto. cū ergo
exp̃ertus fueris cognosces qd̃ magis iuuatiū sit. Adē post
aliquos dies pōt̃ reiterari digestiū respiciēdo et̃ cere^m r̃ p̃e
ctus vt. j. R. oximellis cōpositi sirupi de scicados sirupi de lig
ricia añ. 3. S. aquaz̃ feniculi maiorane r̃ si op̃i añ. 3. i. r̃ si placz̃
clarificare clarificet̃ r̃ aromatizet̃ cū radicib^o yreos. Et post
bos. vj. vt. vij. sirupos p̃nt sumi pillule vt. j. R. pillulaz̃ coctia
rū pillulaz̃ de agarico. 3. iij. cū oximelle simplici fiat pillule. Et
si nō suffecerit addat̃ dosis pillulaz̃ earūde. Et sequēti die su
mat̃ de metridato vel triacha p̃nt supra post hec getef p̃ dies
r̃ sic circulariter p̃cedat̃. Ad si natura ṽideat̃ puocare sudo
rez̃ vel ṽrinā intendat̃ medicus cū appropriatū sudorē puocā
do vel ṽrinā. Et cū illis erit p̃pleta intētiō ad febrē r̃ cām ei^o
semp̃ aduertēdo ad reliq̃s duas dispōes vt itelligenti patet.
¶ Jam veniēdū ē ad dispōem m̃ae catarr̃alis fluēti. Et h̃uic
debet̃ intētiō aliqualis euasiua. r̃ ad oppo^m diuersiua. r̃ cere
bri p̃fortatiua. ¶ Quat̃ igit̃ p̃rio etiando aliquat̃ r̃ p̃fortan
do si in introitu lecti alio nō obstat̃ sumat̃ vna pillula grossa d̃
isfrascripti. R. agari. electi. 3. i. salgē. scicados añ. 3. i. capillue
ligricie r̃ ale r̃ ep̃ibimi añ. 3. S. cū succo caulium fiat pillule.
Et adiunabūt̃ et̃ ad sp̃uitū facilitādū. Ad p̃fortatiōem et̃ cere
bri r̃ solutiōe materie laudo et̃ vt in ebdomada semel sumat̃
in introitu lecti. 3. S. metridati sp̃ intelligat̃ nisi reliqua ex pte
febris p̃dicūt̃. Ad diuersiōem vero fiant caputpurgia naso
ex aq̃ maiorane vel ex succo bletis vel radicis eius. Succus
et̃ anagallis fortis ē. r̃ est in casu multū p̃ueniens vt dicit. Al.
in. 2° cañ. c. ppzio. Sup̃ gargarismatib^o at̃ r̃ masticatoris in
casu isto nō sum̃ audat̃ p̃pter cañ. positum a. d. M̃desue. c. de
catarro. vbi ponit̃ casuz̃ exceptatū. Et ē insipitio catarr̃i ad pe
ctus r̃ pulmonē fluere p̃sueti. Fluxus ṽo absconden^a ipsius ca
tarr̃i quē l̃a tute post purgatiōez̃ exhiberi p̃nt mirra r̃ olibanū
cū mellerof. in for^a pillulaz̃ redacta. si vna eaz̃ in ore teneat̃ iu
uat̃. Spica et̃ nardi iter dentes retēta ē sublimis iuuamentū.
Si et̃ ex his oibus vna pillula fiet erit p̃ueniēs. ¶ Doramenta
et̃ in cāu facta ex stozace olibanō r̃ aloaloē r̃ sandaraca p̃ue
niūt̃. Agella et̃ per se sola in pecia ligata p̃ius infusa in ace
to r̃ aliquat̃ vsa p̃uenit̃. Et vbi catarr̃us erit in to^m incept^o ne
sistat̃ p̃ aliq̃d̃ huiusmōi. tunc p̃sumenduz̃ erit ad narcotica vt
sumēdo pillulā. i. ad oēs morbos catarr̃i quas ponit̃ M̃desue
in descriptiōe pillulaz̃ de eisde sumat̃ vna r̃ salua p̃rimo edu
cat̃. Vel fiant pillule vt. j. R. sunt elusde M̃desue. R. mirre cro
ci. spice stozacis. añ. p. S. op̃i p̃tis vnus tertū. fiant ex eis for
me plane in for^a lupinōz̃ r̃ ex eis vna teneant̃ in ore preter qd̃
deglutiat̃ salua ei^o. Si et̃ fiat pomū p̃ p̃fortatiōe cerebri odo
rādo ē p̃ueniēs r̃ fiat sub hac forma. R. lignial. electi gallicie
muscate M̃desue. p. i. ambre musci añ. p. S. r̃ cū glia^m dragā
t̃i fiat pomū p̃uuz̃ p̃ odoramēto. Et in his completur intētiō
habenda ad cere^m.
¶ Jam restat̃ attēdere ad m̃m in pectore p̃tēta. r̃ ad tussis
remissionē p̃ facilitatē cuius vt expuat̃ p̃mo laudo vt fiat pul
uis quo vtiat̃ sup̃asp̃gen^m ferculis suis vt. j. R. ligricie r̃ ale. ci
namomi anisi. añ. 3. S. croci pulmonis vulpis. añ. 3. iij. zuchari
albi ad pondus oīum fiat puluis. Ad h̃ac intētiōem valet si
in ore teneant̃ pillule vt. j. R. mirre croci granōz̃ pini. gnoz̃
coti. ex corticatoz̃ feniculi anisi amigdalaz̃ dul. succi ligricie
añ. p̃ice cū succo feniculi. humidi. Ad hanc intētiōem valet
loch vt. j. R. loch sani r̃ exp̃ti. 3. i. loch de s̃illa. loch de pulmo
ne vulp. añ. 3. S. cū sirupo de ligricia fiat loch. Vel alr̃. R. si
cus numero. iij. dactiloz̃ numero. ij. ligricie capillue. añ. 3. S.
si op̃i. 3. i. pulmonis vulpis. 3. i. croci. g. iij. op̃ie si terrant̃ r̃
cū sir^o de ligricia in formā loch redigant̃. r̃ de illis labēdo su
mat̃. Si et̃ in ore teneant̃ pillule huiusmōi r̃ sunt azararij i. c.
de tussis multū valēt. R. succi ligricie. mirre. cardamōi amigda
laz̃ amar. añ. 3. i. alse. 3. S. terrant̃ r̃ totū p̃miscet̃ cū aq̃ mel
lis r̃ fiant pillule. Ad remissionē vero doloris spatule similit̃
fiat iunctio cū vnguētō vt. j. R. olei de lilio r̃ ani. dul. añ. 3. S.
mucilaginu fenugreci r̃ altce añ. 3. iij. si op̃i humidi. 3. iij. croci.
3. S. cū modico cere fiat vnguētū. Vel fiat emplastrū sub hac
forma. r̃ est azararij in antidotario. R. fenugreci melliloti floz̃
camomille baccaz̃ lauri. altce bdellij. añ. 3. iij. absint̃ij rōa. 3.

mitte rubee. arm. diaci. añ. 3. ij. caricaz pinguiũ nũero. x. f.icus
in aqua decoquant & bdellũ & armoniacũ in vino fortĩ infun
dant & oia mĩscant & incorporent & pax butĩ vnctũ adda
tur. Et ex his fiat emplastrũ & loco supponat possem multipli
care remedia. s. i. ista cũ dei laude sufficiant.

Cũ tũ restat attẽdere qđ ē pfortatõ digestiue virtutĩ slo
maci qm̃ vt dicit Aul. qro casũ. fen. 7. c. 8. tardatibus canicẽ
Bona dige? radix ē in oĩ opatõe nũe loqđ de digestiõe stoma
ci qm̃ addit. Et cũ corũpĩt digestio corũpĩt et sanguis & pro
pterea. xij. terij. c. 8. d. bilitate stomaci. qđem dicit qđ d. bilitas
stomaci fortasse ē cā diũz egreditũ corũpĩs. hoc dico notan
ter qđ ad febrẽ bũ dñe nfe i. hĩme vt supradictũ ē cōcomitat
vt plurimũ d. bilitas stomaci. qđeo ad bũ stomaci pfortatõe
singlã ē attẽdẽdũ. fiat igit inũctio ad ipsius stomaci añ cibũ
cũ vnguẽto vt. j. R. olei spĩce olei masticis & absinthij. añ. 3. 3.
gariofiloz mactis cinamomi squinatũ galãge coralloz ru. añ.
3. 5. cũ modico cere fiat vnguẽtũ. Est tũ hĩda cautella in vn
ctiõe vt nullo mō pĩngat ad ptes pectoris qm̃ dispõĩ pncĩ
palĩ elĩs inũctia. Et cũ his laudĩs ad pĩs pĩent? iuz. p. ista di
spõĩe &c.

Cũ qđ supĩus sepe i. blueris pĩlĩs p. m̃a catarrali appo
sui qđ magis secure vĩtũ pĩt exhiberi nullã faciẽs d. canterijs
vel alijs ruptorĩs vesicatorijs vel causticis mĩtõz qđ? tamẽ
nullũ medicorũ italicorũ pĩcipue florẽtĩnũ audent. Integritate
igit doctrine i. curadĩs catarris vt curiosus medicus d. quibũ
libet ad hũc actũ pĩntetĩ? notĩaz hĩc possit. qđ posuit et hĩc
ea qđ vltimate p. cura catarrorũ applicari pĩt. Et post qđ iũ oia
nō pũlerũt & res. posita ē velut i. despĩtõe appone. pĩmo
igit i. forũ? remedijs laudo icĩpiendo i. eis et a debilitorĩ? vt
vesicatoria supra collũ. posteri? apponant i. vacuitatĩ? qđ
dã a nucha. pĩstea sũt capĩtĩ facili fortis & fricatões aut
vesicatões. pĩstea si nō possĩt hĩt balnea termaz exicantiũ
vt ē balneũ petrioli qđ marie i. cāũ illo valet: vel aliud simile
fiat dilũlatiõe capĩtĩ i. forma balnei cũ leuĩo i. hoc appropia
to. vltimate venĩamus ad actuale cauteriũ supra pĩmissũ fa
ctũ. pĩro regula tũ marie obseruãda ē pĩcipue attẽdẽdũ qđ si
talia remedia fortia semp sint aliqua tũmorosa maximi tamẽ
sũt pĩculĩ nisi corpe optĩe mōdĩficato fiant. fiat igit pĩro oia
moda & exquĩlita in pluribus vĩcĩ? corpi mōdĩficatio in ea.

Cũ pĩro pĩseruatiõe a casu in pleuresim. Consilium. 40.

Aoniam spectatus & clarissimus doctor dñs i. Ra
phael de buseto terdonẽs ducaliũ intratay extra
ordinariũ magĩster & regulator dignissimus a non
nullis annis cĩ? pĩuenit fere singulo anno incidere
post inũtũ febris acute p. duos vel tres dies in pleuresim vni?
& eiusdẽ lateris cũ maxima accidẽtũ lenitate. pĩtẽt vbi pos
sibile sit regĩme pĩseruati? a cāũ in dictã dispõĩe pĩcipue ab ad
uentu pleuresis qđ inter morbos acutos absolute magni extat
pĩculĩ pĩcipue pĩ in obseruatĩ rectĩssimã regĩs. Et igit fatĩsĩ
at qđ tũ in me ē requisitĩ facte pĩro declarãda sunt pĩncĩpia
euentus talis morbi & recidiuatõis. vt cōsequẽter amotĩs cāũ
phibẽat ipsorũ effectus.

Cũleo igit qđ ei? dispositiõ nãlis fm̃ cōplexiõe corporis
& epatis marie inclĩnat ad pĩlõz calidã & f. cor sicã & epar
bũidaz. vñ eius epar vt ad sanguĩnẽ dẽclĩnare l. ex ifluxu cor
dis ad calidũ & siccũ i. loco dict? sanguis genĩ? pũertat ad co
lerĩcũ pĩuncta et bo? cōpõe cerebri cũ pĩlõne aliquatĩter ve
rente versus calidũ. ē enĩ in opatiõib? aialibus multũ vĩuar
cũ cōtĩnuo fere exercĩtio i. ipsĩs opatiõibus qđ oia pĩmã pĩpar
rant ad inflammatiõe humoz supcalefactiõe. & ebullitiõe eo
rundẽ cōsequẽter in facĩle casuz in febrẽ siue sanguĩnẽã saltez
absolute acutã. Exĩde facta ebullitiõe i. humozib? & debilita
ta pĩcipue particula pleure vel alioz mēbroz in quĩ? pleu
resĩs euentre solet. ex pĩmo morbo pleuretico graui? difficult
facta ē ipsa parata particula recĩpere in fluxũ ex mēbris for
tioribus de m̃a ebullĩte in vasĩs & tadẽ fluẽte ad dictũ locũ cō
currẽte fortĩtudine mĩtẽtũ & debilitate recipĩetĩ cũ mobilita
te ipsĩ? m̃a. Quibus sic suppositis duplex insurgĩt pĩncĩpalis
intẽtĩo ad pũlitiõe. vna. s. ad phibitiõe i. inflatiõis & ebulli
tiõis humoz. Alia ad pfortatiõe pĩculẽ laz debilitate. ne si
aliquĩ et fiat ebullitiõe in humozib? ipsa fortĩcata & facta poten
ter resistat trãsmĩssĩo mēbroz alioz. pĩmã aut inũctiõe cō
plẽt aliquatĩter in frigidatĩa & humectatĩa tã ex pte regĩs rerũ

nō naturalĩ qđ ex pte medicinalĩ. Alia autem inũctiõe cō
plẽt ea qđ qualitatĩe & manifeste ad inspĩsatiõe faciũt sub
stantie panĩculĩ vt fortior reddat i. resiliendo ne m̃a fluxus sub
ingrediat. Cũ his et 2? pĩpĩe que a pĩpĩate & virtute di
ctum panĩculũ & alia mēbra pectoris pfortant.

Cũ pĩro expĩdĩda igit pĩa inũctiõe cauẽdũ ē ab oĩbus que
febrẽ i. ducunt vel cōseruant sua calefactiõe. vñ simĩlis
est vt dicebat Gal. 4. de regĩme sanitatis ad pĩncĩpĩum. cũ
stodia futurorum morborum & correctiõ tam factorum. vñ
tur ergo aer excessĩue caliditatis siue naturalĩter vt in estate
siue artificialĩter vt aer instĩlarum siue mora diũna apud ignẽz
magnum. Et ad hanc radicez trahitur qđ odoramenta calida
sunt nociua. vñ vĩgĩ? supflua. Alia otas et supflus & corpo
ris & alĩs & a multo stĩdo & i. quĩstĩtõe diligẽtĩ marie in spe
culabilibus & arduis. vñ vĩcĩmũ & ois i. tantĩo rehemẽs. Ab
ĩra et rĩca & furore marie cauendũ. Sunt et vñda cbaria qđ
cũqđ inflamabilia vt sunt carnes pĩpĩonũ anatũ dresĩe quales
i. bulĩsmĩ. Ab aromatĩbus & a sapozamẽtis aromaticĩs ma
xime cauẽdũ. Alia salis quoqđ & acutĩs & a legumĩnibus a sima
pĩ pĩcipue aleis porĩs cepe rãssĩs & bulĩsmĩ. cauendũ est
i. hĩmĩus et vĩtandũ ē vĩnũ potens. Et hĩs sic collectĩs sumã
tĩs facile pĩecturari potest qđus ē vtendũ. S. pĩcipue in cibĩs
laudo pĩro fa pĩncĩpali inũctiõe qđ erĩt cĩbi medicĩnales. etiã
ad pĩmã inũctiõe vñz ramaz debite pĩparatũ & carnũ erĩt
& marie pulmonis eius i. lĩmaclaz. Sint tũ rane electe vt ar
bores & in pĩanis degẽtes nō nigre nec rubee excoĩtate abfĩ
lis capĩte & crĩmbus vñqđ ad medĩũ & ipsĩs cĩsĩeratis cũ mo
dico sale supasĩs & postea lotũ tandẽ fm̃ artĩfĩ? magis gra
tũ coctis. Nam in istĩs ex virtus i. frigidatĩa ex manifesta qua
litate. Et et i. hĩs virtus. phibĩtĩua putrefactiõe cum neqđ
ipse putrefcat quãtũqđ mortue sunt vel fuerit. s. sic phibet a
casu in febres pĩtridas. Quia et vĩscositate aliquatĩ inspĩsant
panĩculũ vñ fortior reddĩt ad resĩtẽdũ. qđ intelligĩt d. lĩma
clis si debite pĩparate fuerĩt. pĩro fa tũ inũctiõe ex pĩpĩate
te marie valet pulmõnes vñpĩs & erĩt in omni mō admĩnĩ
stratiõe. Si et eligat panĩculĩs i. nĩtrĩcatũ coopiens cōstas
pectoris pulmonis & lãnet cũ aqua potĩuace & capĩtũ. & si
matur de puluere in sirupo de quo infra interdũ. Spero erĩt
singularis i. uamẽtĩ. Nam vltra manifestaz qđitate i. uat a pĩpĩ
tate in pfortatõe pleure. nō tũ ex eo qđ omne mēbz pfortat si
bĩ simile in specie vt dicit Auer. s. et qđ boz aialium dicta mē
bra ad mēbra ista in homĩe. vt p. antĩquos longa expĩentia est
pĩprobatũ maiorẽ hĩt pĩpĩate & pĩuenĩtũ qđ maior aialĩũ
& hec quãtũ ad dietam pĩtĩet.

Cũ in medicĩnalis lãdo vt in pĩncĩpio eis & antĩnũ qđ bas
passiões incurrere solet nisi nã per aliquã regĩonez vt nariũ
vel emoroidaz faciat aliquatĩ sanguĩnẽ pĩuenĩtõe vt fiat leuĩs
flob? vel d. vena basĩlica si fuerit aliquatĩs ebullĩt i. bũorĩ?
qđ ex vĩnis pĩstabit. vel flob? fiat diuersũ d. sapĩenis pedũ.
& si nã pĩuenĩt mandare sanguĩnẽ pĩ emoroidas. & tũ si eua
cuet laudo puocant emoroidas istĩs rēpõĩb? vt saltẽ i. tũme
scant vene. & postea apponant sanguĩfuge ad exĩtẽdem trĩum
vel quatuor. 3. sanguĩs. Intũescẽt aut vene si sup̃ponat ad
antũ ventosa sicca. vel supponat in forma. lĩcĩnĩ frust? aloes
vñ suppositiũ ex spēbus yere cũ mĩtra. In medicĩnalis bũp
ĩnterĩus. laudo vt istĩs diebus fiat sirupus de quo sumat pluri
bus diebus cōtĩnuis omni mane. 3. i. 5. cuz aqua zuchari fiat
vt ista. R. endĩuie epaticę. añ. 3. i. capĩlõrum. amoglose
añ. 3. 5. lĩgĩcie ordẽ excoĩtĩcatĩ. añ. 3. i. 5. semĩs papauerĩs
albi. 3. 5. zuchari albi. lib. i. fiat sirupus. Et si bĩs i. ebdomoda
ponat. 3. i. puluerĩs de quo supra felĩcitabĩ. Laudo et de. x.
in. x. sumat ista leuĩs potĩo. R. cassĩe nonĩter extracte dyaca
tholiconĩ añ. 3. v. reubarbarĩ. 3. 5. cũ zucharo fiat bolus. Et
si placet in forma potĩs addat sirupũ violatĩ. 2. i. cũ zucha
ro fiat potĩo. Si et nocte teneat i. ore vñ d. i. pillulas bĩchĩclĩas
factas vt. j. erĩt pĩuenĩens. R. seĩs cĩtonĩz seĩs ros. guĩarabĩcĩ
dragantĩ succĩ lĩgĩcie bolĩar. añ. 3. 5. pulmonĩs & panĩculĩ i. tĩ
seĩ pectoris vñpĩs. añ. 3. i. oia terrant p. se & cũ sir? de lĩgĩ
cia fiant formule plane. Et cũ hĩs deo dante pĩseruabĩt a cāũ
in dictis morbos si in obseruatĩa regĩmĩs non peccauerĩt.
Et hĩs sum contentus &c.

Cũ pĩro dolore lateris post pleuresim non veram cum reuma
tica passiõe pĩro spectabili domina quadam de spĩnelĩs Ja
nuense.
Consilium. 41.

¶ **U**oniam ab egritudine quā supioribus hīs diebus
 9 passa ē spectabilis dñā. **A**riola de spinolis de
 relictis ē qdā dolor lateris sinistri fm ptem aīrio
 rez occupās ē p parte musculū domesticū brachij
 eiusdē lateris q potissime pēdet ex certa reliqa mae flegmat
 ce et ventositatis que remanserunt in musculis thoracis ex
 trīseci et conseruatur a defluxu pportionalis mae a capite.
 Et quoniam membra eius principalia maxime cor et epar. vi
 dentur ad calidum satis declinare. cerebrum etiam et si bum
 dum sit ad calidum tamē. magis quā ad frigidū per propria
 accidētia nāliter lapsus vī. et p hoc inde ab his oib⁹ mā dicta
 catarralis falsedine et acuitate quadā picipat.

¶ **I**n hoc igit casu due occurrunt intētiōes. Una. s. ad remo
 uendum mām que derelicta ē in musculis dictis et ad pforta
 tiones dictorū mēbroz. Scdā intētiō ē ad pūllionē ne mā catar
 ralis deorsus fluēs generet. Et si pur aliqua portio generaret
 ad alias ptes nō timorosas diuertat. Verus qz vt dixit Gal.
 4. de regimine sanī. Similis ē custodia futurorū laborz. et corre
 ctio iam factorz et alibi. Quociqz sanāt passiōes iā fīctes bec
 et anteqz fiant. pbiēt pīlliter. idcirco in cāu ad correctionē
 primo ponent ea q pbiēt generationē dicti catarrī vt p bec
 et actualis catarrus et mā iā fluxa amoueāt. Cēsi igit pro re
 gula primo notādū qd et si hic catarrus nō sit valde calidus et
 acutus ipius tñ cā maxie p motiua est notabilis caliditas mē
 brozū ipī. inferloz vt epatis et cordis. C. Pro regie igit spā
 li aer excessiue caliditatis vitādus ē qz ad euaporationē facit
 et ex hoc obseruet qd tpe elatis nō est morandum sub radijs
 solis imo fugienda sunt loca calida. Et pinde post lotionē capī
 tis siccare caput sub sole timorofus ē. vites et aer excessiue frī
 giditatis. Idcirco cauendū ē a vēto australi et boreali pēpue
 cū bozeas ad austrū sequit. Aer et nebulosus et pluuiosus in
 cāu est discōueniens. vbi igit tales sint tps cōstītutiōes rectifi
 candus ē aer camere cū mō de quo et in ppro pīllio fecit mē
 tionē magister Jobānes martinus. Et ego i pīllio magno. Et
 bec de aere. C. Exercitiū eius mēbroz inferloz pueniētissimū
 ē qm mās ad inferioza diuertit si tñ fiat sup repletōez. imo fiat
 euatis supfluitatib⁹ prime et scde digestiōis in mane et in sero
 fiat dilanter a cibo p. vj. bozas. nunqz tñ fiat laboriosus et in
 fatiatiū ne mēbra pncipalia calefiāt qm ipsoz intēsa calidi
 tas ē cā pēpna huius nocumēt. C. Circa somnū et vigiliā di
 catur breuiter q qz somnus cuz plongat replet caput et tra
 dunt auctores nō sit pīllioz. vī. bozap ad plus et sit nocturnus
 nō diurnus nisi pp necessitatē tpe noctis nō dormiētis q casu
 pueniētioz boza somni diurni ē de mane vsqz ad tertias. Et si
 nō sufficiat fiat post pīllioz p duas bozas ab assumpto cibo si
 at tñ capite semp decēter coopto nō tñ nimis calefacto extre
 mis et vt pedibus et manibus cooptis in camera vndiqz clau
 sa pedibus discalcatis et sup lecto molī qm facere sup rē du
 ram vt vult Auenzoar pparat ad rupturā vene in pectore.

¶ **D**e inanitiōe et repletōe sit pro regula qd oīs repletō nocz
 et melius vī cāu ad subtiliores dietas a mediocri et cōi dieta
 declinare qz ad grossas semp in hoc obseruādū qd ventris le
 ni singula die necessaria ē q nisi nāliū habeat. p. curet cuz sup
 positorio vel clisteri cōi d quo i pīllio magno sit mētiō. C. Oīus
 et in hoc cāu forificata pī. virtute si cū mētura et ordie fiat nī
 ē inutilis. sit tñ i eo peitas et moderātia. C. Circa passiōes aīa
 les summatiz dicat q gaudere et letari in casu plurimūz inuat
 Trasci vero et trīstari plurimum nocet. C. De cibo vero et potu
 summatiz dicatur cauēdū ē ab oībus cibis euaporabilib⁹ et
 inflamabilibus. Et pinde oēs spēs calide i frequēti vsu vitāde
 sunt quociqz et multū dulcia et amara et salia sunt nociua licz
 suauia dulcia cōueniāt. Pīnguia et vinctuosa nocēt multū et
 frīgida maxie si cū eis pīngat humiditas excellēs vitāda sunt
 qualia sunt cōia genera fructuuz spinachia et lactuce et bulul
 modū nisi tpe magni estus qm tūc parcatas in eis ē cōueniēs.
 Acetū et in casu nociuū nisi aliqū pp sapores pīficiēdos et tūc
 sit acetū passulati. R. eliqua et acra nocēt et agresta vīnū gra
 natoz mūgoz et rancioz acritūz interdū aliqū granata dulcia et
 succus eoz satis sit pueniēs. Idē dico de rācijs dulcib⁹. Pa
 nis sit electus de quo in pīllio magno. C. Carnes et eligant que
 ibidem dimittendo partes viscosas et musculosas. et inferioza
 animalium quadrupedum nisi sint pulmones vulpis et erici q
 singularissime valent. Jam circa potum maxime in prandio ali
 quid vīnū exhiberi potes q sit pauciferum et aquosum. **A**l
 tū et cū aqua mellis fm artē facta vel aqua zuchari tpe effia

De relijs vō cibarijs recurrat ad ea q scripta sunt i pī. mag⁹
 frigidiores tñ de ipīs de quib⁹ sit mētiō eligēdo qz calidiores
 Inter reliqua tñ precipue placet vsus de pulibus factis ex
 duabus pulibus farine orde et vna pte farine cīcep cuz bodio
 pulli maxie tpe cene. Et semp habenda regula q maior par
 citas sit in sero. s. in cena quā in prandio. Et bec de regimine
 puenientis diete.

¶ **A**d medicinalia vero veniēdo vbi duplex est intentio. s. ad
 actualē dolorē cū mā cōiuncta et ad pūllionē a fluxu materie
 catarralis. Primo pro radicātōe materie que remansit in pe
 ctore laudo puluere supponendū ferculis suis sciendū vt. j. R.
 ligricle rase. j. j. capilloz. v. j. i. anisi. j. j. pulmonis vulpis. j. j.
 l. j. mīrtilloz. j. j. croci. j. j. iij. zuchari ad pondus oīum mī. et si
 at puluis subtilis. Ad hāc et intētiōem laudo interdū sumi i
 mane. j. iij. aque mellis tepide cū. j. j. pulueris psectōis quā
 facit **A**besue in antidotario dīstīctōe pīa et est electuarium
 quo vtunt reges et plati. Et si non pōt redigī in formā pulueris
 sumat de eo electuario ad quātitatē. j. i. nō tñ pīnuet. s. iter
 duz sumat stāte aere recentī et frigidū. Pro hac intētiōe vā
 let aliqū lambēdo loch de pino cū modico zuchari vīo. Et pro
 hac intētiōe si volumus fortiora abstergentia mondificātia
 recurrēdū ē ad pīllū mag⁹ in quo ad hanc intētiōem multa
 ponunt. Pro scatione vero dicte mae et pfortatōe mēbroz lau
 do in meridie fumere. j. j. zuchari ros. cū. j. j. boliar. nō tñ ex
 bibeat nisi stomaco vacuo. s. post pīllū boza. vī. vel. vī. Ad
 resolutiōes aut p inūctiōes. pmo laudo cerotū factū cuius de
 scrptionē hz apothecarius. Et si nō sufficerit laudo emplastrū
 vt. j. R. caricap pīnguū numero. x. bachap lauri altee. añ. j. j.
 iij. camomille. j. j. butiri vacini paz et croci paz oīa simul icor
 pozent. **A**let et iunctio scā vt. j. R. isopū bumide pīnguedis
 galline mucilaginis altee. añ. j. j. radīc yreos baccarū lauri
 subtilissime puluerizataz. añ. j. j. croci et cere paz fiat vnguen
 tum mole. Ad hanc intētiōem valet emplastrū singulare azara
 rij positū et in pīllio mag⁹ quod sic fit. R. fenugreci melliloti flo
 ru camomille baccap lauri altee bdelij. añ. j. j. absinthij. ro
 mani. j. j. mīr rubee armonia ci añ. j. j. caricap pīguū nūero
 x. ficus in aqua decoquūt et bdeliū et armonia ci infundant
 in vino forti et oīa misceant et bñ incorpozent cū modico buti
 ri vacini. Et ex his fiat emplastrum. Et bec de prima intētiōe
 ne huius partis.

¶ **A**d pūllionem futuri fluxus laudo interdū vt quibuslibet.
 xv. diebus vel. x. fm maiorē et minorē grauitatē capitis sumat
 in introitu lecti in sero post cenā p tres bozas vna pīllula grof
 sa. j. j. de pillulis alseyeret **A**lū. factis vt. j. R. speciez vere
 cū aloz. j. j. mirabolanoz citrinorū. j. j. maliciz. j. j. cū succo
 caulū fiant pīllule. Et si non sufficerit vna illaz pīt exhiberi
 due eiusdē quātītatis. Ite pīllule in casu multū nūbi placēt qz
 cū h p euacuant pbiēt fluxūz materie deorsus et inflamatio
 nē mēbroz calidoz a qua in hoc casu cauendū est maxie. Et si
 pur appareret tale pīllalā in solutiōe nō sufficere. ppter debile
 virtutē pōt addi dosis vsqz ad. j. i. pponēdo duas pīllulas. Et
 vbi et nō sufficiat addat agatiz. j. j. et tunc minor qz iūctas su
 mat. Post hoc laudo ad diuersiōem fieri caput purgū narib⁹
 attrahēdo per nares in mane expulsi tñ supfluitatibus cōib⁹
 cū domestico qd sit cū aqua sublimatiōis maiorane cuz modi
 co vīnū albi. Et si nō sufficiat sumat de succo radīcū bletū dpu
 ratū cū aqua dicte maiorane. Et fortiora eis colligi possunt in
 pīllio magno. C. Ad siltendū vero catarrū tpe noctis laudo sin
 gulariter bolū armenū cū modico aque mellis vel aque orde.
Alet et pīllule de quibus feci mētiōem in pīllio magno iter
 quas sunt gradus in fortitudine et debilitate. Ad debiliozib⁹ vō
 incipiendū ē et si nō sufficerint ad fortiora. Idē dico de odora
 mentis. S. nō omittēdū licitū de quo sciēda ē lotio capiti q
 fiat vt. j. R. lilij facti ex cinere stipiti iūmpti et rozmarini qz
 titatē quaz volueris et in dicto litiūo scā collatura infundat pe
 cia in qua ligent spēs vt infra et bulliant aliquibus bullitiōibus
 R. macis nucifimucate cubebaz garofolorū añ. j. i. sandaloz
 citrinorū corallorū rub. añ. j. j. misce. Et hīs. sum conten
 tus ad presens etc.

¶ **D**e pseruatōe a cāu i ethica et vlceraōe pulmōis siue can
 ne eius fluente mā catarrali salsa. **C**onsilium. 42.

Abbita informatioe i scriptis per plantie artium et medicine doctorum. **A**gilitas peritru de viulo genui se; et ex his q sensu pbedi pnt: vt ex tota ppeoe et qitate tagibili et vnus et reliqs accidit? et significationib? habitis ab infirmo: mibi indicadu vt qd ppter timorez defluxus mae catarrhalis acute ad pect? falle cu dolore in directo cane pulmonis et aliquant tussu. vñ hēlita d vlceraoē cane vel pulmonis: et dubitadu ē ne in ethicaz sit casurus nō psequēte ethica ad vlcus pulmonis vel pūū eius hic discret? iuuenis. Sebestianus de cassali maior. qm ad huc non exiit in eo sensibili difficultate haneladi neq; valida tussu ē tñ in eo ex multo laz tpe addito in arefactoe et extenuatoe mēbroz supza id qd ex nā sensibilib? lesiois de catarro cōtingere debet. Immo vt plerūq; pceptū satis nobilz calefactū fm differeūas pulsus et marie et ad tactū pūū artarie ipso caliditate nō picipite ibi: lz in pñ? dū tangit nō multuz iprimat caliditas. in pcessu tñ magis manifestat et marie i artarijs. Et hanc intēdoe nō accedit tipus ab eo sensibilib? pceptus. In vñtis quoq; vt sepe a pparuit aliqūis leuis liquefactio. vñ pūmcta caliditate mēbroz radicaliū cordis et epatis qd ad calidū in eo naturaliter a tempamēto notabiliter declinat vt ex clarissimis euidentijs posset manifestari. Et plurimū dubitadu de casu in dīctam dīspōne: mīl ad eū occurrit cū medicinalibus. Ad creedo tñ qd vsq; bodie sit in cap? ethice. Et si fuerit ē in pñ? eius cuius difficilis ē cognitio et si facilis sit curatio: cap? pppio pma quarti ab hūic.

Erit igit in pultatione: nō tñ ad pūionē vlceraoīs occur redū ne mēbra spūalia ex oēdēcte catarro vlcere: sz ēt pñ cipalissime ad pbediendū extenuatoe et exicatioe mēbroz a cā calida vel fiente vel laz habituali et facta sed in principio. **P**ro expeditoe igit atēdēdo vñq; dīspōn. Prīmū circa regimē i ordie rez nō nāliū. eligat aer nō ad calidū declinās: sz ad tēperamētū i actiuis: vel parūp ad frigidū pcurrente catarro falso et pplexioe calida vt supza. Declinet et ad tēpera mētū in passiuis. qm lz intēdoe habita a catarro videat ēē in tētio vt ad sicū aer inclinet: pp tñ arefactoez cui cōiungit elī gibilio: tñ ē aer parūp ad humiduz declinās. Ad lit tñ humi dū grossuz vaporosuz. Et sic aer nebulosus grossuz et aer la cunat? et locoq; terrenoz est in cāu nocuus. Aer ēt excellēte frigiditā ē marie nocēs et qz pectori frigidū iūmictū: et qz pstri gēs cerebrū ad expōsionē facit mae catarrhalis i deorsuz. Aer ēt fumosus et puluerulētus siue ipse fumus et puluis p hoc q inducūt ad tussū marie nocet. Sit igit aer camere sue luminis hyeme spiraculū hūs in ozietē et in estate ad septētrionez. Et si ē necessaria caliditas i hyeme calefiat camera cū lignis nō mltū exiccatiuis sz dulcib? magis. Calefactio tñ cū panis vel cuz velicis vel vasis in qb? iponat aq calida et postea ponant circa extrema magis pueniet quā appropinquatio apud ignē. Si ēt tpe ellatū sit necessaria frigidatio et humectatio camera fiat explo p camera d solijs saliciū et vitis et floz violaz et nenufaris et similib? frigidoz et humidoz. Et fiat asplio p camera cū aqua decoctoīs dictoz: vel cuz aspione aquaz en diuie violaz nenufaris et hmoi. Et teneant i camera ad frigidū dīclnāta d fructib? pūna dñ matura poma siluestria aromatica. Et fiat suffumigatio posita qñ faba vna de pasta su pza carbones vt. j. sandaloz citri. feminū papaueris albi et portulace. añ. j. i. spodiū coralo. rub. floz nenufaris añ. j. ambre. S. i. gumiarabici. S. S. dissoluat i aqua ro. et violaz ipz gumt vsq; ad molificatioe. Postea cuz eo mīlceant spēs su pza dictoz et fiat pasta. Et circa hoc beāt optia dīlīgētia: qm rectificatio aeris ē i cāu marimi iuamētū: sicut excessiua caliditas ē marie nocēs. Et sic nō ē trāfēndū sub radijs solis tpe estatis. Neq; exreunduz hora excellēte caliditat ad loca calida. Et bec d aere sufficiat. Et be somno aut et vigilia nō plon get nimis somnus. qm lz ad humectatioe sit necessaria intentio: tñ cū multū plongat repleat caput et pñ pparat ad catarrhū ēt acutū et euaporatoe māeruz acutaz ex mēbris iferozibus. Et ēt somnus diurnus qz tū possibile ē: marie i hyeme. qz in estate ipsuz laudo pp humectatioe aliqle ne cadat in dīspōne et c. fiat tñ dīlātā a cibo p duas horas: et i obsecro: in camera clausa: et qñ accubendo sup altez latez: et extre mis nobilz coopis: et nullo mō supin? iacet. qm tal? decubū ad catarrhū pparat: et hoc neq; die neq; i nocte. **E**xercitiuz aut mēbroz iferoz marie pfer. Ad tñ fiat sup repletoe sz eūatis iam supfluitatib? cōib? et scde digōnis in mane. In se

ro aut fiat dīlātā a cibo vt a prandio per quinq; vel sex horas. loquor de exercitio laborioso. quoniam suane et delitiosuz posset etiaz citius fieri. Ad quā tamē fiat ita laboriosuz vt mēbra calefiant velociter: tuz qz resoluoendo ad delicatioe dū citū qz euaporādo a mēbris iferozib? ad catarrhū acutū pparat. Et absolute magis dū ēt quies qz supfluitas exercitiū Laudabile tñ ē vt fiat pūulare exercitiuz et capiti et pectori capiti faciēdo fricatioes suaves cū pāno aliquant calido post expulsiōes supfluitatū et pectinatōe. Et pro pectore loquēdo satis alte. nō stante repletoe stomaci. Et aliquant fricando cū pāno lineo aliquant calefacto pectus ad transpiratione vaporoz et puerione materiez ab interioribus ad exteriora et fortificationē pñ dictoz mēbroz ne lesionē recipiant. **C**irca ianitione et repletoe dicat q supflua repleto i omni cāu nocz materias multiplicādo supfluas et c. Alūia tñ ianito et ielūniū plurimuz nocet. ppter exicationē et extenuationē. Unde circa pñria seruet equalitas marie cuz ielūniū deducat ad iflamatio nē mēbroz suoz que pata sunt iflamationi et pñ ad euaporatioe ad caput. **C**irca passiones atales in epilogo dicat q sicut israel et trīstari et multuz occupari circa agibilia in vñq; dīspōe marie nocet. Ita ex aduerso iocūdari gaudere. habitare cū dilectis audire placidos sermones et fabulas gratas et suaves sonos et cant? ē in casu nō maxie pueniens. Et transire per loca amena: et inouare vestes placidas et huiusmodi aliam iocūdātia oia talia iuuat. pter coytū: qz si forte i hac etate et in pplexioe satis calida si parce fiat et ex intervalis tātis qd corpus dissolutioe nō patiat celebrata 2ª digōe et p pte tertia vt post. vij. horas a cena cū vroz ppeia credo pueniet. alr si supfluat ē in cāu tāq; iūmictū ad mortē ferēs. **C**irca cibū et potū pmo ponent qdam generalia a qbus abstineū est vt his intellectis quodamō sibi notū sit qbus vñ. fo spālīter qdam asferent d cibarijs magis ad casuz pueniētib? Et ergo canēti ab oibus cibis iflamabilib? et vaporabilibus. Et pinde oēs spēs calide sunt vitāde. quecunq; ēt multū dulcia pinguis et vinctuosa: multū ēt frigida vitent. et marie cuz qbus pūngit multa humiditas: vt sunt oia genera fructuū bletes et spina: et lactuce et huiusmodi: mlti tpe estatis et iflamatioe et post exercitū in qbus cāibus ppter dīspōem nālez mēbroz suoz aliqd de talib? sumere nō icōueniret imo iuuaret. Et tñ ēt quecunq; amara et falsa acra ēt et acetosa multū: maxie dico multuz. i. fortis acetositatis qm remitte acetosa pūcta dulcedie aliquali i tussū sunt iuuātia ad expurgā mām tussū faciētes. sicut ē acetū passulati factuz ex insulioe passulis dñl. in dupla quātitate acetū facta pñ deoxtioe et collatura. qdam ēt grana ta dulcia vel maza cū modico zuchari aspla passule ēt acetosa. Ita vident iuuare ad alteratioem malicie pplexiois et pctori nō dīfōenire: fortia tñ acra nocēt. viscōsa ēt et carit laginosa sunt huiusmodi generis. Et sic caseus pisces et oia lacticia sunt eūlāda. Pisces tñ pñ et arenosi maxie estate nō icōueniunt. Brana quoq; leguminū sunt pñbūta sua facili vtolitate et psequēte euaporatioe. vñt panis recēs calid? Inter cibaria puenit panis duoz vel triū dlez pparatus pueniēt. far. oz. far. de spelta multū valet. Qua ēt in aqua cocta et aliquant alterata ad frigidū vt possit vitelis in aqua violaz et similitū pueniūt. Carnes quoq; nō sunt nimis ppinque generationi et sint in hyeme carnes castrati carnes vituli estate carnes capretoz singlr et carnes et puaz autū montanaz vt pñ cū et similitū laudant. Carnes pulloz gallinaz et tarturū. sz tartures in hoc pēcipuā habet vtilitatē. Et tñ pīpiones et qualie pēcipue tñ in cāu nō. Inter carnes laudabilissime sunt carnes limatiāz et carnes ranaz electaz circa arbores et i nemozib? reptaz viridiū. i. et sub ventre albaz q maxie repiunt tpe plū uiaz pparataz decēte abscissis collo et crurib? vsq; ad coras et euiferat i lotis et c. qm tales carnes sua frigiditate alterant pplexioe cuius alteratio qñ. fo qz viscōsitate quadam cū nū trimētū eaz occurrent cane pulmonis si alique ptes ipsius solute fuerint. de quo dubitat. ppter dolore qñ pūmūz illas con glutinabūt. et si solute non fuerint robustiores et solidiores red dent. et ita relique ptes totius corporis. et sic phibēt arefactio nē et exicationē totius et restauratioe augmētant. Singularisime ēt inter carnes quadā mirabilū ppietate valet pulmones vulpis ita vt pulmone et ptes eius. maxie pfortēt vt ēt in medicinalibus ponet. Inter olera cū bletib? ponere aliq folia lotane et salnie pueniēs est. Ad tñ tñ nimis in frequenti vñ. qd dico notāter. qz et i huiusmodi herbe sunt cerebrales. tñ suz

virtuali caliditate ad euaporatōem iuuamentū p̄stat que euaporatio in cāu nro est maria radice nocumētū ē parant ad casū in accis de quo dubitat. Et hoc menti tenendū ē qz multa conuenient sumpta indicatōe a mā que tū sumpta iudicatione a cā nocet. In fructus pueniūt quedā passile. et aliqñ amigdale. et p̄nce tpe hyemis p̄cedi possunt. nō tū in frequētī vsu. p̄pter cāu dictā euaporatōis. p̄tra ē et coctana si parte sumatur et post passū p̄cipue si cocta fuerint cum modico zuchari sunt nobil' iuuamētū. De vino dicat qz quodlibet vinū potēs est dimitte dū vt oēs testat auctores. Vinū ē mediocre caput replet. Sitigif absolute p̄ctas in potu vini. et sit sp̄us vinū in colore et substantia mediocre vt albi: remisse vinositatis. Alia gis tū p̄z mediū in colore vt ciliosū: et sit aliqua m̄xtū plus et minus fm diuersitatē vini et temporis et p̄suetudis. Et nullo mō bibat post qz iecerit digestio ita qz distat post cibū per horam vel medietz nō bibat. sed simul cū alio cibo ad p̄missio nem sumat diuidendo potū in multis vicibus. Et h̄ de regimī ne in dicta obseruanda sufficiat.

Circa medicinalia de ceden. p̄primū p̄ regula obseruet qz vitade sunt oēs medicīne calefactiue notabiliter: siue fuerint digestiue: siue solutiue. tū qz nō est multa necessitas calefaciendi que sumatur a materia cūz sit de genere calidaz vel saltem acutaz flegmaticaz. scdō qz talia calida preparant ad calidū in dispōne d̄ qua supra. vñ occurrēdum est qz tūz possibīle ē cū aliquatiter in frigiditatibus et humectatib' ne in dispōsitione dicta incidat. **C**irca ad vtrāqz simul dispōez attendēdo In medicinis digestiuis laudo singl' sirupū vñ. et sirupū de iulubis dulcoratis addēdo aliquā mellis ros. si expedit cōiungeta malitia māli frigida s̄oaci: vel ēt p̄p̄ ipsius cerebri hūiditate cū aqua decoctōis capillue. liquorice. pasulaz. sebestien et violaz: vel cū aquis sublimatōis violaz fursure sarfare et capillue. **C**irca solutiuis aut laudo cassia. et manā. dyaprunis nō solutiuis. et dyacatholiconē: dimittēdo medicinas dyagreatas et aloeticas: sed vtēdo his tū que leniēdo et debilitat soluendo eūant: p̄p̄ periculū notū medicis in: cāu dādo dictas p̄fectiones nō laboriosas vel cū zucharo in forma boli vel cū decoctōe sirupoz vt supra vel cū aquis vt supra: vel vbi sit intentio ad maiore hūectationē cū brodio pulli: vel cū aqua oz. excorticati et zuchari. Et si fiat p̄tinuatio istaz medicīnaz octo diebus sirupoz et postea p̄ die vñ de medicīna lenitiua postea interpolādo p̄. xv. dies post quos iterato reuertat ad dictos si rupos et medicinas per totā istā estatē futurā credo erit cōueniens et plurimū vtile. **E**t si ēt intentio s̄tate gravitate capitis et fluente mā catarrali deorsū ad euacuandū mā catarralem ex capite tūc p̄t fieri pillule quaz composio vt infra. **R.** pillulaz assayeret. 3. i. agarici. 3. i. gummi arabici. succi liquorice. 3. i. 3. i. cū sirupo de iulubis forment pillule. 3. i. pro vice i tri. bus pillulis q̄ sumant post cenā per duas horas. facta tū ce. na leui que oī tpe dy esse lenior p̄adio in isto. cāu. Et nō trāscēdere oz ad fortiores pillulas p̄ timorē vt supra. **C**irca diuersio nes aut māe catarralis ad p̄tē i timorofaz sunt necessarie plurimum. Et in hoc valēt fricatioes mēbroz inferior et exercitiū pedes factū cū moderamine vt supra. **I**uuat ēt singl' sicut clisteria ad diuersitēdū et retinēdū ventrē lenē cuius lenitio ē ad modū necessaria. qm̄ intestinoz repletio facit ad repletionē capitis. hec tū clisteria nō sint fortia sed lenitiua et substantie hūectatiua extenuatōez p̄hibētia et restauratōez augmētantiā. Et in hoc valēt clisteria scā ex brodio pulli vt decoctōis capilluz arietis capreti vel agni debite q̄zitatū et cum. 3. i. zuchari vñus coctē et 3. 3. cassie extracte d̄ cānis cū. 3. i. olei violati et modico salis fiat clistere. Et si s̄lūbus vñat semel vel bis in ebdomoda erit pueniens. Si ēt sit intentio ad maiores alterationē in dicto brodio possunt decoqui malue et matres violarū et sphachia et h̄mōi. Ad diuersiōez ēt facit singl' caput purgatiū p̄uertēdo māz catarralē ad nares factū vt. 3. i. aq̄ mell. et oz. 2. i. i. succi bleitis depurati et radicis et aque maiorane et aque violarū. an. 3. i. pulueris macis et nucis muscate. an. 3. 3. i. m̄ll. et d̄ hoc trahat p̄ nares tepido: h̄mōi os plenū aqua decoctōis zuchari tepida. Et si hoc fiat bis in ebdomoda maxie post mōdificatōez cerebri cū pillulis vt supra spero multum iuuabit. **A**lificatioz in isto cāu nō laudo ad attrahendum qm̄ cōuenterēt māz ad locū suspectū et p̄tem timorofaz qd ē p̄hibitiū a d̄no **A**desue i caplo d̄ catarro. **P**ectinatōes ēt de gbus supra p̄uertū māz ad cutē. **S**z p̄ fortatōe cerebri ne aggreget māz dictā catarralez laudo fieri puluerēz super

aspergendū supra parte n̄ anteriore capitis facta tonsura capilloz vel aspergendo supra supā carminatā ad quantitatem palme postea supponat dicte parti anteriori capitis. vt. 3. i. **R.** cortici citri macis gar. sicados. an. 3. i. sandarace. 3. i. i. sanda. citri. cora. ru. coriādroz p̄parato. an. 3. i. rosaz. 3. 3. i. misce fiat puluis cū grano vno musci et malicis. 3. 3. i. **E**t d̄ fortatōem ēt eiusdē cerebri valet si ponat intra aures eūdo dormitū modicū lane infuse in oleo camomellino et lilij. **E**t ad eādez intentionē si fiat odoramētū ex pomo tenēdo in manibus et sepe odorādo. vt. 3. i. **R.** laudani. 3. 3. i. sandaloz. citrino. floz labzu sce nenufar. ros. an. 3. 3. i. cortici citri. nigelle macis gar. an. 3. i. i. ambre. 3. 3. i. gummiara. 3. i. cū cera qd sufficit fiat pomū p̄ odoramento. Et si tpe estatis videt nūis calefactio euaporare dimittat. **S**z vñat odoramētū aque rosate cū modico vini aromatici et duobus granis gar. Et ista sufficiat quātū ad intentio nē catarrī et cerebro existētis apti fluere. nō p̄memorādo alia īgenia fortia de cauterijs sciendis in collo positi vel in p̄missura coronali et alijs similibus fortibus. p̄pter timorē inflammatiōis **E**t si tū sit in fluxu possent fieri aliqua repulsiua cū alig' leui bus gargarismatibus vt cū aqua oz. et modico vini granatoz cū modico dyadragmā dissoluti in eo. **E**t ad p̄tē si teneantur in ore ad hāc intentiōem vt. 3. i. **R.** gummi arabici dragaganti succi lig. se. citonoz excorticatoz bolliar. an. 3. 3. i. thuris nucū cipressi. an. 3. i. cū sirupo de mēta forment pasta p̄o pillulis. ex qua fiant pillule in for' lupinoz. **C**irca quantū vero ad iuuandū mā que ad pect' fluit vt expurgat facilius laudo fieri loch. vt infra. **R.** zuchari violati pendioz. an. 3. i. loch de pino. 3. i. loch de pulmone vulpis. 3. 3. i. cū sirupo d̄ liquorice fiat loch. **E**t eandēz intentiōem valēt si teneant in ore pillule vt infra. **R.** capillue. liquorice rase. an. 3. 3. i. se. coti. excorticati se. altee gummi arabici. an. 3. i. pendioz. 3. i. cū sirupo d̄ liquorice fiat pasta p̄o pillulis planis et teneat in ore vna eaz et paulatim humiditas deglutat. Et si ponat p̄z pulmonis vulpis magis valet ad fortatōez et p̄hibitionē nocumētū pulmonis. **P**ot ēt fieri puluis sup̄aspergendus ferculis ad fortatōem et lenitiōem ac absterione aliquatē vt. 3. i. **R.** liquorice rase puluerizate capillue. an. 3. 3. i. siopi sicce. gummi arabici. an. 3. i. croci. 3. 3. i. v. zuchari pedioz. 3. 3. i. pulmōis vulpis. 3. i. misce fiat puluis. **E**t ad hāc habilitatū aut creatūz p̄ exteri' valet iunctio vt. 3. i. **R.** olei violati olei amig. dul. mucilaginis seminis altee. an. 3. 3. i. croci. 3. 3. i. cū modico cere albe fiat vnguētūz lene. Et si apparet aliquotiens in tpe qz nō sperat aliqualis rasura sanguinea in dicto pulueri et pillulis vt supra p̄tē ponant aliqua grana miruloz cū modico bolliarment. **C**irca sup̄el postremo ad dispōem toti cōez p̄ seruandā ne labat in dispōem de qua supra. Et in hoc valent circa medicinalia maxie in estate vt fiat balneūz aque dulcis vel saltē semicupitū non tenēdo p̄tes pectoris in balneo qz balneū sit tepidū qd paulatine in frigidabit et ibi morez ad p̄plaz et iaz p̄ quartā p̄tez hore vel circa et hoc hore. xviii. vel. xviij. Si ēt imponant in balneo herbe in frigidatē de lactucis spia chis maluis matrib' violaz cū modico camomille. erit pueniens. Et ad maiores restauratiōem ponit p̄t qdam capita castratoz in decoctōe dicti balnei. postea ponat ad lectū ipso leui ex fucato. Et deinde fiat lunctio maxie ad spinā cū duabus p̄tibus olei violati et olei amigdalaz dul. et rosati. an. p. 3. et ita in lecto gescat p̄ hore vel duas horas. postea fiat leuis restauratio cū aliquo electuario restauratio cordiali et epatico sumēdo coclearia duo. Et p̄t fieri vt. 3. i. **R.** zuchari violati. dyabus. gloza. an. 3. i. 3. i. zuchari ros. 3. i. i. speciez p̄fectiōis de gēmis et sp̄eruz trociscoz de canfora et dyarodon abbatis. an. 3. 3. i. cūz sirupo violato fiat p̄fectio. **P**ot ēt fieri aliud restauratiū vt. 3. i. **R.** pulparz caponis iuuenis et maxie in pectoralibus existitū 3. i. i. prius elixataz seium cōiū maiorz frigidaz. 3. 3. i. p̄tundā tur in mortario subtiliter postea ponant ad mōdū sub mola cū modico aque capillue. violaz et buglo. et accipiat seorsum qd fluet de mola. deinde. **R.** amigdal. dul. depilataz et p̄ncipaz mondataz. an. 3. 3. i. v. infundant in aqua calida et p̄tinent cū virgula bis renouādo aquā. deinde infundant in aqua zuchari et stent in infusioe p̄ duas horas. Et postea existēt leniter deinde ponant sub mola et fiat s̄lūter vt supra dicebat de carnibus. deinde. **R.** liquorice puluerizate seis coti excorticati gummiara. draganti. an. 3. i. i. sandal. al. et citri. cora. al. et rub. an. 3. 3. i. cinamo. m̄ elect. 3. 3. i. oia subtilissime p̄terrānt et cū. 3. 3. i. pulmōis vulpis et libi. i. zuchari fiat electuariū. Et si placet in forma morse loz vel rotulaz reduci pōt facili' fm arūficiū p̄t apothecarij

Claudio ad infrigidatōes toti circa hoc pncipiū estatis
 pstante. Et ut pstat fieri leuē flobothomia euētiā d ve
 basilicū. pncipū tres. 2. sanguis. qm plurimū iuuabit ad infrigi
 datōes. 3. phibitōz lapsum. pōt ē fieri 2. epibimari circa
 epar ad rectificatōes et. 2. phibitōes multiplicatōis colere q
 ē vna de causis gnātōis flegmatis salii catarrallis fiat igit vt
 3. B. aquaz. endiue. 3. iij. aq solari 2. ablinibū. añ. 3. i. spodij
 spice sanda. citri. añ. 3. 5. aceti vini al. 3. iij. mīl. fiat epibia p
 epate 2. supponat tepidū 2. nō frigidū. 2. istud salē in tēpore
 caumatis obseruet. Ad sic laudo epibimatores cordis neqz
 saculos cordiales frigidos ne aliqis mā in torace pēta. ph
 beaf a re solutōe 2. excreatōe que in cāu ē necessaria fluente
 mā ad ipz pectus sicut suppositū ē a pzn. Et cum istis spero
 pcedēte alūmo tanqz electioz 2. in casu cōueniētissimis vt
 mibi apparet pseruabit hic noster Sebastian? ab omni timo
 re 2. periculo. ideo bis sum contentus.

Cpro quodā iuvene d sauona patiente empīma a materia.
 catarrall. Consilium. 43.

Asus pncipalis ē aliquale empīma a mā catarra
 lisatis grossa tū acuta aliquater 2. salsa cū cōple
 rione notabiliter epatis colerica.

Cpro cut? reductōe 1. diete regimine. pmo cir
 ca aerē caueat ab aere frigido 2. humido 2. nebuloso a vento
 ēt bozeali 2. australi. imo potius declinet ad caliditatē parua
 cū siccitate 2. si nō totaliter saltē artificialiter pparet in came
 ra sue habitatiōis. Studeat igit vt dicta camera sit situta in
 solario 2. nullo mō sit terrena cuius fenestra sit ad oriēs si pos
 sibile ē. Somnus eius nō sit diurnus nisi ex grādī cōsuetudi
 ne si eis assuefactus. 2. tūc tardet ē post pzdū per duas ho
 ras 2. dormiat accubendo capiti 2. reliqs mēbris bī cooptis.
 dormiat ergo de nocte tardādo introitū lecti post cenāt supza
 neqz dormiat vltra. vi. vel. vii. horas. 2. si ptingat eum exccitā
 cones rascare 2. expuere. Cūqz dormit dormiat capite bī ele
 uato. Laudo vt ante cibū se exerceat p bozā vñ leui 2. suau
 exercitio: emīlīs tū p ius supfluitatibus nālter vel cū supposi
 torio aut clisier. Studeatqz quantū pōt euitare accidentia
 animi vt tristitiā iram odiū cogitatōes multas maxime in reb?
 displicibilibus qz cogitare circa res delectabiles mediocriter
 esset vitē imo gaudiū 2. leticia maxime pueniunt. A cōsu pēl
 pue imoderato maxie cauēdū ē. Caueat repletōz cibī imo
 comedat mediocriter 2. cū surgat mēsa furgat cū apētū 2. in
 sero sit cena sua leuis. Abstineat se a rebus viscosis: sicut sunt
 caseus zeladia carnes porcine carnes pingues: 2. ēt cibaria
 cū pasta vt lagana pisces ēt qz humidī viscosi sunt vitādī. La
 ueat ab aceto vt acetosis sicut arātijs citris agreffa 2. similib?
 Suetet ēt cibaria aliqua grossi nutrimentū: sicut alea cepe sinapē
 carnes bouinas salsas 2. similia. Euitet legumina vt fabas apē
 seolos 2. similia: bz bzodia cicerū ēt cō ipsis modicū sint pueniē
 tia. Cibaria aut sua sint boni nutrimentū facili digestiōis: sicut
 ona forzibilia carnes perdicū pulloz gallinaz salsanoz vituloz
 Et ēt pueniūt aues pue i nemozib? habitates 2. pvidas. ac. n.
 trāsentes 2. siles valēt. qm aues degētes in paludib? nō cōue
 niūt. ipse tū sint elire 2. nullo mō asse. qz assata oia in casu isto
 nocēt. In h cāu valēt carnes vulpiū 2. pēpue pulmones eo
 rūdē 2. pēpue ēt carnes yricioz. Valent ostracha ēt vt lima
 cie pparet vt absterse cū fursure a viscositate ppzia sua pro
 prietate nitrositate qdā exicāte 2. abstergēte in eo casu valēt
 Panis sit ex fursure bī mundo nō curiose mōdato a fursure
 imo satis fursuracens puenit: sit tū bene fermētatus 2. pinisa
 tus cū aqua decoctōis seminum feniculi aneli 2. ligricie. Et si
 apponaf paz croci in ppositōe iuuabit. Sitqz vnus diei duo
 rū vel triū ad plus nec i furno sit multū exicat? Alū eius sit
 subtile albū ad dulce declinās: nō mte vinositatis limphatū
 cū aqua decoctōis zuchari 2. capillū. 2. in tpe frigido loco zu
 chari ponaf mel 2. dispumādo pūne mel erit pueniēt? Non
 sit acta frigidū aliqd qd fumif: saltz sit tepidū. inter olera pue
 nit betonica scabiosa pēpue buglosa parū cū feniculo maiora
 na isopo maluis mercuriali blitib? aliqbus: dimittēdo spina
 chia lactucas folia violariū portulacas acetosaz plātagines 2
 buluimodi 2. qb? vt dī. Aliqñ fieri pōt ferculū tū in decoctio
 ne in bzodia. Et aliqñ ex eis cū vitellis onoz pōt fieri viuarolū
 vt hic vulgo dī. Et maxie cōuenit tpe quadragesime qz vt dī
 cū ē nō laudo vīuz pisciū nec aliāz vt plurimū rez quadragesi

malū. pōt ēt iterdū vt omis forzibilib? cū testa sufflat: 2. aliqñ
 ruptis i aqua cū modico butiri. 2. aliqñ mīlīs cū dictis herbis
 supaspergendo de piperata scā vt. 3. B. liquiritie rase cinamo
 mi aneli. añ. 3. 5. croci. 3. ij. puluerizent 2. cū modico pulmonis
 vulpis mīlce cū tātūde zuchari. Conuenit ēt aliqñ fumere d
 pane cocto. aliqñ de farre bī pfecto cū lacte amigdalaz dul
 ciū 2. zucharo. pōt ēt laudabile multū in casu. Conueniūt ēt
 pulres maxime in sero facte ex farinis orde electi ciceroy. 2
 paz equaliter cū amigdalato 2. multo zuchari. Inter fruct?
 vero laudant in isto pzdū vel cene amigdale dulces pnce si
 stici passule pingues. Ad inconuenit ēt a pncipio cibi sumere
 vñ vel duas ficus bī maturas albas paz ad ignē assatas. si
 mīlter vñ vel duos daculos bī masticado. Et si cū dictis fi
 cubus apponaf paz pulueris isopi exicāt multū iuuat expue
 do. Et si loco isalaticū vellet aliquid fumere d herbis supasperi
 ptis cū betonica scabiosa feniculo isopo cū modico aceti deco
 ctōis passulaz 2. vino cocto 2. zucharo iterdū nō incōueni
 ret. Valeret ēt ad sapozē pscidū sumere amigdalas. 2. cum
 duab? 3. passulaz 2. medio dactilo 2. debite pterant cū modi
 co aceti passulati 2. cū zucharo mīto 2. modico croci fiat sapoz
 2. salsa. Et ita gnālter intelligat de oibus que pectus leuiter
 humectāt. 2. parū calefaciūt. pprohibēdo oia siptica exicāt
 ua 2. multū calefaciētia qz sua caliditate phibent creatū ma
 terie siccitatē in materia 2. aspitate in cāu inducēdo. Et b quā
 tū ad ea que de regimine diete debet obseruari.

Cquantū ad medicinalia pmo laudo lenitiōē vētris. qz re
 pletio mēbroz naturalū nocet multipliciter in hoc casu maxie
 qz euaporando ad caput ad catarranduz pparat qz. n. vici
 nitate spiritualū cū nālbus spiritualia pzinunt vñ banelit?
 angustat 2. sic mā in pectore pēta exicat 2. difficilis expul.
 Singula ebdomoda laudo vētris lenitiōē sumēdo potionez
 vt. 3. B. cassie pinguis nouiter excte dyacatoliconis nō solutū
 añ. 3. 5. cū decoctōe ligricie passulaz capillūeneris seium al
 tee 2. coti qd sufficit fiat potio. Et si nō placet in forma potabli
 sumaf dicta cassia cū dyacatolicone in maiori quātitate 2. ta
 pellet 2. fiat bolus cū zucharo. Sumaf in mane postqz getet
 p horaz nō dormiēdo. Et post qnqz horas ab assumptiōe ēt si
 nō pleta sit opatio qz tarde solutōis exisit sumaf prandū le
 ue sine lauatiō. Et si tederet singula ebdomoda sumere saltz
 sumaf clisere cōmune cū cassia sili. puluerizata 2. oleo cōi 2. b
 coctiōe vt. 3. B. matū violaz maliaz mercurialis añ. 3. i. i.
 orde fursuris frumētū añ. 3. i. v. betonice isopi. añ. 3. i. mī
 sce cū decoctiōe 2. cū sale fiat clisere debite quantitatē. Sed
 vbi sentiret nocumētū in capite vt grauitatē 2. ponderositatē
 ēt in pectore 2. difficiliter expueret pp fortasse multitudinē ma
 terie aggregate laudare post digēm diete māe fumerent ali
 que pillule vt. infra. bus tū fumeret sirup? vt. 3. B. meliso. 3.
 i. sirupi de liqui. 2. i. sirupi d passio sirupi violati simplicis añ.
 3. 5. aque decoctōis orde excoctat passulaz capillūeneris. li
 quiritie qz sufficit fiat sirupus p duabus vicibus. qui pūnef.
 v. vel. vi. vicibus. ppost sumaf pillulas vt. 3. B. pillulaz d aga
 rico. 3. i. pillulaz coctiaz. 3. 5. pulueris pulmonis vulpis 2. lig
 ricie añ. 3. ij. cū oximelle simplici forment pillule septē q sumā
 tur p duas horas añ diez fm ordinē medicinalaz forzū. Sūpto
 lauatiō post. vi. horas cū aqua decoctōis cicez ru. post vnaz
 horā vt dimidiā sumaf prandū. Sequēt mane sumaf pfectiō
 nē vt. 3. B. per. 3. i. horas ante die. 3. B. metridat. 3. i. dyabugulosa.
 3. ij. mīlce. tardet prandū p. vi. horas. pōt ēt aliqñ ipso nō sa
 cliter expuēte vt qbusdā pillulis sine custodia vt. 3. B. capil
 lūeneris. 3. 5. liquiritie rase epibimā añ. 3. i. agardci. 3. i. salisge
 me sicados. añ. 3. i. cū succo caulū fiant pillule ex quibus su
 mat tres pro vice p qtuor horas post cenaz.

Cad faciitandū ēt magis spūū laudo vt. vñ loch ad lābē
 dū die noctuqz cū voluerit vt. 3. B. loch sili. 2. i. loch de sglā
 loch de pulmone vulpi. añ. 3. 5. zuchari violati. 2. i. cū sirupo d
 liquiritia fiat loch. Et sic. 3. B. ficus numero qtuor dactiloz
 numero. 3. i. liquiritie capillūeneris. añ. 3. 5. isopi. 3. i. pulmonis
 vulpi. 3. i. croci. 3. ij. qtuor optie simul terrant cū sirupo d ligritia
 in formaz loch redigant. Ad istā intentionē valēt si de aqua d
 coctiōis sirupoz vt supra cū modico croci tepida sumaf ad lā
 bēdū. Laudo ēt pro vinctōe pectoris ad leniēdum fiat vinctio
 cū vnguēto vt. 3. B. olei de lilio amigdalaz dul. añ. 3. 5. olei vio
 latū mucilaginis femugreci 2. altece. añ. 3. ij. croci paz isopi bu
 mide 2. cere añ. paz fiat vnguētū mole pro pectore. Ad b va
 let emplastr sili zucharie mesue. Laudo ēt ad mām catarra
 lez vt

lez vt fluente deorsus m̄ si descensus p̄cipere vt in troitu le
 cū sumat vnā ex pillulis vt. j. R. mirre thuris gumī arabici su
 ci ligricie añ. 3. s. cū sirupo d̄ papauere fiant pillule plane. Et
 si pl̄ plus calefacē puenit addere d̄ spicanardi. Et si m̄ esset
 magis calida r̄ subtil̄ pueniet addere d̄ boloar̄ r̄ cū modico
 sirupi d̄ papauere. Conuenit ēt p̄ regula vt fiat in mane frica
 tio capitis factis tñ pus euātionib⁹ vt supradictum ē. Postea
 supponat facul⁹ fact⁹ cū sandaraca millo r̄ sale r̄ rosis. Con
 uenit ēt purgatores māez puocare p̄ nares attrahēdo caput
 purgiū vt. j. R. aq̄ decoctōis maiorane. 3. iij. fuci blūtis depu
 rati. 3. i. s. nucifinu. 3. s. misce tepidū attrahat p̄ nares. Et si n̄
 sufficiat hoc ad attrahēdū ponat d̄ succo radicis blūtis. Et si n̄
 sufficiet addat modicū vini albi potentis. Et cum his deo dan
 te curabitur.

¶ Pro dolore stomaci a ventositate r̄. Cōsiliū. 44.

Et ea que in scriptis de casu hui⁹ spectabil⁹ viri ac
 cipi p̄nt p̄cludēdū vt dolore talē stomachic⁹ potissī
 mū p̄dere ex vētositate nō tñ i cōcauitate mani
 festa p̄clusa pp̄ dolore vebemētm̄ ēē r̄ marie ab
 eo verari. vñ p̄lecturādū ē talē māz vētosaz intra tunicas exi
 stētē p̄clusaz r̄ sic excedentē quā tñ māz fouet flegmatica mā
 q̄ ex exercitiis manifestat p̄ magna ēt pte in meatib⁹ r̄ pozo
 sitatib⁹ ipsius stomaci p̄clū. vñ difficulter ad vomitū puocaf.
 Hā ex quo vebemēs dolor nō nisi ex apate vñ vētositate vñ a
 q̄litate m̄ae acuta mordaci vñ a vermib⁹ p̄dere videat vt vñ
 auctoz medicine sūia i diuersis locis. Lū hic non ponat apā
 ex eo qd nō ē se. neqz mā videat acuta: cum non cōcomitent
 acci⁹ eius d̄ sapore acuto i ore pcepto neqz talē m̄ae eñone id
 appareat vomitū vel secessu qd plerūqz in tali mā euenire so
 let. Hā ēt a vermib⁹ cū acci⁹ eoz in casu nō scribantur nisi de
 mordacitate vñ dolore interius. Restat p̄nter q̄ sit p̄dens
 ex vētositate: marie cū fiat inflamatio vētris r̄ ex inordinatōe
 cibi r̄ potus i quā sepe incidē p̄suent r̄ paucitate exercitiū cū
 hec cā doloris puta vētositas excellēs plurimum ex hīs p̄tin
 gat. Hā cū vētositas vt d̄ mēte Auic. colligit. 3. 4. tertij tracta
 tu qnto nō accidat nisi ex cibo vel potu p̄ nāz vētosabil̄ vel pp̄
 debilitatē caliditatis nālis in digerēdo que euaporare facit r̄
 nō sufficiētē digerat. Vñ enīz mā nāqz q̄ in substantia sua nō
 ē ventositatis plurime nō facit in vētrib⁹ euenire inflationem:
 nisi sit caliditas mīnorata r̄ moueat supple mā r̄ n̄ digerat su.
 pueniēt sicut si p̄uaf caliditas oīo nō afficiat ei inflatio. r̄
 si sit ex inflatis. Et ex hoc tanq̄ ex fundamēto pōt declarā
 ri accides qd i cāu ponit qd ante passū sūt dolores acutiores
 r̄ cū ē letunus. Hā tpe seu hora letunij occupat nālis calidi
 tas agēdo in materia flāica. vñ subtilare pōt r̄ in vapore cō
 uertere nō impedita a cibo. sed tpe sumpti cibi naturali existē
 te caliditate debili a cibo oppressa n̄ reddid potēs supra mām
 in vapore p̄uertēdā. Et h̄ ē qd dicebat idē. d. Al. Et q̄qz sunt
 infla. r̄ rugit⁹ pp̄ vacuitatē vētris euz būditate cruda in slo.
 ipsa enīz cū occupat caliditas nālis ab ea. f. mā cū cibis ē ge
 ra. r̄ q̄ caliditas expedita puenit ad eā resoluūt in vētositatē.
 Facit ēt ad hāc euidētiā qd scribit in casu q̄ facit sunt purga
 tiones vniuersales r̄ p̄culares ēt cū appropriatis: r̄ tñ mīl
 tat egritudo. vñ magis arguēdū ē sup calorē nālis debilitatē
 qz supra mām aliūde acutā ad slo. i fluxā: neqz ēt in stomacho
 genitā cū acuta qualitate n̄ existētē caliditate extranea i eodē
 neqz oblati cibarijs ad dictā qualitātē vel corruptionē incli
 nāibus ex debita obseruatōe medicoz in dieta. Sed si cū his
 cōplicaret eructua. r̄ rugit⁹ r̄ extēsiō in ypocondrijs certissima
 est significatio. r̄ hec de casu.

Sup hoc ergo fundamēto circa māz ponā intētōes. P̄rio
 circa regimē in dieta p̄ regula obseruādo vt p̄ncipalz sint of
 ferēda oia q̄ caliditatem nālez totius r̄ stomachi p̄ncipalz p̄for
 tēt r̄ ab oibus abstīnēdū q̄ ipsaz mīnuāt d̄bilitēt vel corrupāt.
 Adcirco in aere ē eligēdus aer ad calidū declinās: moderatū
 in r̄ nō excessiū. cū talis excessiue caliditas ad dissolutionem
 faciat. Et tñ frigidus magis ē inimicus qz p̄ia q̄litate corz
 rūpit caliditātē nālez. Et ex hac regula pōt mediocriter docē
 medicus ad multa correlaria vtiliter d̄ aere discurrere. Tem
 poze igit frigidō sicut i camera sua cum igne scō ex lignis aro
 maticis vt roremarino. iunipo lauro r̄ siliib⁹. Et fiat asp̄sio per
 camerā cū decoctōe scā i vino aromatico r̄ aq̄ ex maiorana ro
 remarino absinthio mēta ēt cū modico cinamomi galāga gar.

Et si pl̄ fieri euaporatōz sicca fiat faciēdo pasta r̄ ponēdo
 fr̄ carbonēs ad q̄ritatē auellane vt. j. R. thuris. 3. i. gar. cozt
 cum citri cinamomi. añ. 3. i. lignial. 3. s. ambze mufci. añ. 3. iij.
 oia simul p̄sent. r̄ cū terbēcina pap fiat pasta. Et ita intelligat
 qd tpe estatis in cubido calore siet in camera p̄p̄ia rectifican
 do ēt aerē ad frigidū si expedit. Et cū irrozatōe floz vt aq̄ ros.
 aqua decoctōis floz nenufaris r̄ iolaz r̄ buglose cum modico
 aceti. vel facto suffumigio cū ros. sandalis citrinis vñ modico
 camphore r̄ similibus. Circa somnū attendat quātū possi
 bile ē ad somnū. Hā per ip̄m sup cibū p̄portionatū. post horā
 factū. multū p̄fortat in p̄cessu calor naturalis. qm̄ quātū nā iū
 uel somno. i. virtus nālis bo. ē p̄p̄dere. vt dicebat Gal. Hā
 tñ supra ianitionē fiat. qm̄ tūc humidū aiatus dissoluit r̄ tūc vi
 nus debilitat. Fiat tñ semp decētē capite eleuato r̄ membris
 oibus marie extremis decētē cooptis r̄ in obscuro sup latus
 sinistrū corpore situato. Hā talia oia ad digestionē p̄parant vt
 mediocriter docto ex sūia philofophi r̄ medicoz plane p̄stat.
 Et tñ supflua repletio. qm̄ nālem caliditātē suffocat r̄ exti
 guit. Et de paucitas cibi cū digerit debilitat virtutē digestiua cō
 fortat. ecōuerso multitudine cibi virtutē opprimit. Quies etiā
 post cibū sumptū. ē ēt oīo necessaria. Et motus ēt pot̄ ip̄m oīo
 discōueniēs marie maxie pueniat. Hā per ip̄z p̄fortat calor na
 turalis r̄ supfluitates dissoluit. s. fiat p̄mesurate r̄ in locis
 amenis r̄ cū p̄sonis gratis r̄ de rebus placidis r̄ fabulosis lo
 cutiōibus. Hā in hoc cā singularissime gaudiū valet. Sicut
 ex aduerso tristitia ira furor r̄ huiusmōi maximi sunt nocuen
 ti. Jam circa cibū r̄ potū ponā quāda regulas ad māz p̄ti
 nentes. Et p̄rio ponent que nocētia sunt vt euent. deide q̄ po
 sitūe sunt obseruāda. P̄rimū igit ē p̄tines ad acci⁹ aie. Hā
 sit imaginatio in cibis q̄ sint vomitui vel adominabiles vñ ma
 li odoris vel saporis. neqz aliqū p̄ntef ea que sunt abhominā
 bilia de se. In cibis ēt obseruet vt nō p̄sentent cibi multe quā
 titatis pro vice. neqz p̄tineat cibis eiusdē p̄paratōis. s. va
 rio mō fiat in cibis r̄ artifi⁹ p̄parato ip̄oz. nō p̄ntef cib⁹ calid⁹
 euaporans nā q̄qz ex omni euaporatōe cibi terref aia sed
 p̄tēpus euaporauerit. Hā cū stomachus cibaria cū aliquā de
 siderio amplectit. circa cibū melius puerit r̄ p̄plexus cib⁹ ab
 eodē retinet plūqz quilibet alius qui si sit abhominabilis fugit
 suple stomachus. vnde vomitus fastidiū infla. r̄ rugitus generan
 tur. Hec verba fuerūt Gal. 2. affozimoz comēto. 38. S3 ma
 gis spāliter descēdēdo vitent generalit oia vinctuosa r̄ piguina
 multū. Quēdā ēt genera carniū nāliter inducūt abhominatio
 nē vt intestina r̄ cauda aialium r̄ carioanfer r̄ anati r̄ q̄cūqz
 habētia collū longū. Hā sunt ēt cibaria ipsida s3 parūper salū
 ta. Et generalit omne qd mouet subuersiōem animi r̄ si lauda
 bile videat dimittat r̄ ad aliud p̄uertat. Hā dicebat Auic. qm̄
 qz abhorēt odorē panis qdam eoz. r̄ q̄qz delectant. Et i h̄
 obseruet regula qd si aliqd sit q̄ appetitū nō noceat. r̄ ad eū
 inclinet ēt si laudabile nō videat in casu tñ bonus ē offerri vt
 ē sūia hippocratis illo affo. P̄p̄az deterior cib⁹. Et generalit
 dimittant cibaria nīli aliquā odorifera fuerit. qm̄ odorifera
 caliditātē nālem p̄fortant cuius p̄fortatio ēt r̄ radic cure nfe.
 vt p̄ intelligēt que sunt supradicta. Dicebat nāqz Gal. 8. li. x.
 p̄ticular. Siē vniuersa fetida subuerrere stomachū nata sunt.
 ita oia odorifera p̄fortant. Et tñ qz oia r̄ actualit r̄ potētiali
 ter frigida. qz. ppter eoz p̄tietatē ad calidū naturale difficult
 digerunt. r̄ sic ventositatē generāt r̄ dolozē p̄feruāt. Et p̄inde
 fructus maxime acetosi r̄ fuci eoz r̄ arancij limonū agresta r̄
 huiusmōi sunt in cāu maximi nocuētū. Et p̄ eandē regulā ace
 tū r̄ vīna debilia aquosa r̄ reliqui fruct⁹ frigidi vt cerasa pru
 na r̄ discurredo per reliqua sunt p̄cipū nocuētū. Et ex eodez
 fundamēto p̄fices ois generis ciba. de pasta r̄ carnes lacūa
 les oēs sunt vitande. Et ex hac radice pōt medicus discurre
 que vitāda sunt que nō sigillatiz adduco p̄fusus in p̄ntia med
 eoz vñstantiū. Et cognito a quib⁹ ē cauendū facile p̄cludi pōt
 quibus vitēdū ē. Hā sit generalit cibis eius modice quātū
 r̄ faciliis digōis ex pte manifeste qualitatis r̄ modi substantie
 r̄ pueniētē occulte. ita. f. qd ad calidū declinet r̄ ad tempamē
 tūz in humido vel saltē pap ad siccū in substantia subtilis vñ ra
 rus a virtute passibilis. Et inde aues montane vel carnes eaz
 eligibiles sunt caribus quadripedū. Et ex h̄ sequit q̄ ēt
 alia cibaria r̄ si de fuerint substantie per naturā laudabile ē
 stante dolore r̄ virtute debili digestiua q̄ cibaria per artificij
 ad tenuitatē substantie magis reducant. Et de carnes p̄state

in hoc cū essent cōuenientiores. Et si fuerint carnes autem montanarij erit eligibilior. Et si attendā familiaritas cū ritute. qm̃ si cū cib⁹ uideret ex nā bone q̃litas ⁊ bone subsistētia ⁊ tū nō esset proprietates neq; cōueniētia specifica. Imo magis difficiētia q̃ ex abbotinacōne percipere esset talis cib⁹ reiciēdis pp̃ cū supra notat⁹. Spaliter ergo iter cibaria ua iēt oua forbilis pēpū lunamio: sunt egdē cū modica q̃litas te multi nutrimentū: faciliē digestiōis ⁊ modicaz supfluitatiz ⁊ in sanguine puerunt. p̃p̃tionatiss⁹ puerisq; sp̃ritus vt ro luit. d. Quin. in libello aureo d. virib⁹ cordis. Et qm̃ cū bone artifi cio nō placerēt eligent⁹ i brodis carniū electaz vt capo nūm perdicuz falanoruz ⁊ butulif. vel in forma brodeti vt dici mus semper aromatizanduz cum modico cinamomū vt cū pi parata de qua infra erit sermo in secūda parte. Et tamē ali quōtens diuertenduz ad alia cibaria rtra p̃statis carniū ⁊ oua vt ad far collati cū zucharo. ad brodiū cicerum rub. cum pane bulito in eodem sup̃alperlo zucharo ⁊ cinamo mo ⁊ ad alia buius generis nota medicis semper obseruā do ⁊ vt sit in cibo paritatis. nā in cāu melius ē mūnere cibi q̃uit tatem ⁊ addere nūm cibarioz q̃z ecōtra. Quiñ sit uinosum nō tū acutū nimis claz albiū nisi cōsuetudo lit ad oppo⁹ ⁊ ad vi nā nigra. que cōsuetudo ⁊ si semp multū sit spectanda maxime tū in regie cib⁹ ⁊ potus. uinū eligat tūc de uinis nigris uinum q̃ sit in subsistētia tenue ⁊ claz ⁊ parē bibat sit vt cibus in flo⁹ nō fluctet. p̃cipue si cibus q̃ sumit sit subsistētie meli⁹. nā ta lis fluctuatio macie ad generatiōē ⁊ cōsistētis p̃parat. Et hec quātū ad dietā pertinet sufficiat consiliū in prudentia medico rum ibi astantū.

lib. i. v. f. q. ad. ij. ⁊ addat cassie nouit cēcte n̄ dico cassieff. 3. i. mell. collati. 3. ij. olei camolē ⁊ olei d lilio sine spēs? añ. 3. 45. fatio. 3. 5. mīce fiat clistere. ⁊ uuuat qdē puerctō mās i doz fuz; ⁊ flla educōe ⁊ reuolūtē dissoluido. Sed si esset natura relictia ppter duriciē fecū laudare p? fieri clistere lenitum ⁊ humectatū ēē hūidus ⁊ pinguibus fin siam dāl. 3. tegni textu comēti. c. 32. Que uero ē ftercoze duro. vt ex decoctiōe femugreli fēis lini ⁊ folioz caulū addita bo? quantitatē bntiri veteris ⁊ cū cassia nouiter extracta ⁊ sale. Et si natura nō ēēt obediēs ad p̄mū clistere pōt addi ad solutiōē. 3. 5. yerepl/ gre. p. laz. ad. 3. i. Et in virtute obusfa magis addere. 3. ij. de ye / ralogodon. vel d dīaffe. fin exigentia. Et hoc ad euandū flla ⁊ mās viscosas at mucosas que in simili casu pungi sepe so. lent. Sz vbi eēt intentio ad dissolūtiōē ventositatis magis de berem? admittendo solutua addere. 3. 5. v. f. q. ad. 3. i. pfectio nis de bacis lauri ⁊ facere magis decoctiōem carminatiua ad ditis in decoctiōe ruta calante pulegio cū seibus carui cimi nī amos ⁊ huiusmōi ⁊ addere de oleis rute ⁊ laurio ⁊ simili/ bus dissolutis. Et aliqui si tederet clistere nō obediēte natura pōt vt suppositozijs ad intentionem appropziatis vel ad flla educādi factis ēē aloē collogitida salgema dissolutis cū mel le. Vel fiant eductua ⁊ dissolutua ventositatis dissoluta ruta ⁊ seie añ. ⁊ cimi cū melle vel acceptis spēsbus elianzi ⁊ bacis lauri vel dyacini cū melle fiant supposito? pueniūt. Et maxime huiusmōi inuabunt si pzius fca eūone cū clisteri vel cū suppo/ sitioz attractio p̄ter apponā aliqz ad suppositozijs dicte vē tositatis dissolutiuis. ¶ Tertia regla obseruāda i cāu ē vt vo mitus puocet post facta ventris etiā. Iñā vomitus mōdifi/ cat pncipali stomachi. nō habēs aliud qd ipz mōdet. sicut bñt intēti? collerā. vt dixit ⁊ hūic. 4. p̄m. c. i. 3. Et i isto cāu credo p̄cipue valere debere. Iñā p̄p̄oz reliqua nō p̄ulerūt. vt i ca/ tu scribit. i. mā p̄cludat in tunicis s̄oaci vt deductū ē sup. r? nabiliter fco motu uehemētū in p̄bus stomachi quī motus ne cessariū ē indispoliz euomētibus p̄babiliter mā ibi inclusa excurtiēt ex p̄p̄oz ⁊ oculitis meatibus stomachi in ipsam hōaci vacuitatē ⁊ tadē expellet. Et in hoc sp̄ero singulare inuamētū futuz. ⁊ amē ē p̄cipue notandū qd lz hūic. c. allegato ⁊ cōil oēs medici pueniūt q vomitus nō sit exhibēdus nisi post reple tiōē. s. stomachi cū cibo. hoc nō ē intelligēdū nisi cuz vomitiū leue intendimus exhibere. Iñam tūc agitato cibo a vomitūo exiitē cibo acute qualitatiz. qz talis ē exhibēdus de p̄oz ale is cepe rassantis ⁊ huiusmōi. Stimulata multū sensitiua hōaci irritat ad expellēdū ⁊ sic vomitus puocat. Sz vbi exhibere tur vomitiū fore nō ēēt p̄ponendus cibū qm̄ i qua qualitatē ⁊ acuitas vomitui de se sufficiat stimulare virtutē ad vomēdū. vbi tū ē p̄hibendus cibū vt in leui vomitūo offerēdo obser nec in hoc egregia finia. Ruissi cuz dicit. Sz p̄ vomere volētes nō sit cibū p̄p̄oz repleti. ventre. n. i. stomacho multis cibarijs sulcito difficile vomitus puocat. sicut velica fonditus repleta vrina nequit egredi. Est ergo medio criter cibū accipienda? acu te qualitatē vt dicmz ē. ⁊ nō vt multū solidoz facimū v. f. q. ad sumā repletiōē ⁊ fastidiosā abhominatiōē. Et iūqz comede rēt de dictis cibarijs de p̄sibus salitis ⁊ huiusmōi caueant a potatione aque vel alterius huiusmōi. v. f. q. dū cibū ad fidū stomachi descenderit. ⁊ caueat nō stomachus digerere incipiat. Sz intra horā exhibeat notabilis quātitas. verbigrā. 8. vel. 10. 3. aque in qua decocte fuerint radices aneti ⁊ modici sinapis p̄ ter ips post p̄az incipiant diuerso motu mouerē tandem post mediāz horā vel duas tertias. tūc cū intentiōe vomēdi i ponat sp̄i ibi digitiū in gutture vel penā intinctā in oleo amigd. dul. sine cōi. Et ita cū imaginatiōe vomēdi sollicitē eūomē v. f. q. ad pfectionē. ⁊ deinde cū cognitiū fuerit de sufficiētē modificatio ne lauef eoz facies ⁊ os cū aqua ⁊ aceto vt dixit ⁊ hūic. Iūuat gdem talis lotio oculos ⁊ caput. Hōm. ē tū ligat oculos ap posito bōbie intra orbitas eorumqz cū binda in tpe actualis etiōnis cū vomitū. Postea gefcat p̄ horā ⁊ p̄ortet stomachus cū aliquo de inferius scribendis. Et postea fumat leue p̄aditū fm ordinatiōē medtoz. Non p̄memoro hic fortia vomitiua qz in casu nō laudo ne mās aliunde ad hōacū attraherēt. qz in cāu ē plurimū nocuētū. sicut supra in solutius dictū ē.

¶ Sz iam sp̄alius veniēdo ad casuz. Primo ponaz qdā sp̄a lia remedia siante vt actuali dolore ad dolozē mitigatiōem. Secō ponā quedam inuatiā ad ⁊ fortiorē ipsius stomachi ⁊ p b̄ibitionē generatiōis cāe dolozē. facientis. ¶ Primo ē lau do fiat fomentatio supra stēmaciū cū filtro infuso in oleis cali

dis

dis vt. j. B. olei d. lilio. 3. iij. olei laurini. olei camomille et aneti. an. 2. ij. et sic calidum supponat. Si et dicta olea ponant in resina semiplena et calefiat vesica in aqua calida et supponat nullum inuabit. Quidam et est domesticus. accipiunt panem calidum extra cutem de furno magnam diuisum per medietatem et mel liquefactum extendat super eo supragagal puluis ex cinio aneto galaga et massi ce pap. p. d. et fieri somnatio cum spogis vt. j. B. floz aneti camomille rute calameti an. 3. iij. spice squinati an. 2. S. china momi galaga gar. an. 3. ij. castorei. 3. i. buliat in duabus partibus vini maluatici et vna parte aqua vsqz ad presumptioem. et inde fiat somnatio. Ultio ad hanc iteroem et est domesticus. vt ponat supra vmblicum vntosa magni orificij cum igne et. j. bozam remouet dolore. Postremo veniendo ad stomachum confortantia et perhibentia aggregari magis flatu et quod fouet vntositas catina doloris laudo singul. 8. vt. io. dieb. sumi de vera simplicia. Bal. de scripta. 7. terapetice loco supra allegato scilicet ex. vi. reb. et cum aloz. ad triplicem fere specie cum melle debite. p. portiois. soleo exhi bere. 3. vi. et cum zucharo fiat bolus. Educit quidem sine nocumeto imo stomachum confortando 3. q. q. tardat opatorem itegra. p. 2. 4. bozas. 3. post. 7. bozas sumat pradiu leue. nullo modo sumpto lauatiuo. Et si fortassis per amaritudinem tederet loco pfectois quod tunc singularissima est vteret quaz pillulis. 3. i. factis ex vera dicta. 3. a. vel pillulis elefantis. Ad transcedere ad fortiores medicinas per cas suprascriptas. Et scilicet de recenti modificatione pot exhiberi medicina fortiter excitatiua et resoluiua. Hanc tales aliquoties addunt i vntositates et dolore. quoniam dicebat Auicenna tractatu pto. 13. tertij. Et si fuerit frigidus ex materia grossa non dabimus in potum istas medicinas. s. fortes dissolutiuas. quoniam ipse addit i comotores vntositates. imo opz vt purgemus magis in primis deinde demus eas i potum et. fiat igit puluis vt. j. B. zedoarie galange aristologie loge an. 3. S. croci. 3. i. zuchari 3. i. misce per duabus vicibus. p. d. et fieri electuariu ad eadem intentionem factu vt. j. B. massicis spice galage. x. aloes. zedoarie nucifinus. semis apij nigelle gar. pipis al. rute sice an. 3. sice cum melle bolus est. 3. ij. vel. iij. cum vino al. et exhibeat per duas horas ante cibum. Sz non omittat puluerem quo vti dicit super ferculis suis fiat vt. j. B. galange macil. 3. 3. an. 3. S. cinamomi electi. 3. S. gar. 3. ij. cardamomi nucifinus. an. 3. i. pellicularum stomacorum gallinarum infusarum i vino maluatico exicatay. 3. i. zuchari ad pondus ouis mis. Exteri autem confortatores et resolutores fiat in unum etio ad stomachum cum oleo vt. j. B. granor. lauri nigelle rute an. 3. ij. coquas in vino aromatico vehementer et collect. deinde coquas cum oleo coti medietas illi vini ad presumptioem vini remanente solo oleo et ex eo fiat inunctio. Stare et dolore si tunc i deco oleo buliat. 3. i. castorei erit singulari. p. d. et fieri cerotum ad ista iteroem factu vt. j. B. bdely armoniaci an. 3. ij. cere rafine laudai. an. 3. S. gar. squinanti apij beccay lauri leuistici cardamomi an. 3. i. in corporent puenieter ad formam ceroti et extenda tur super corio in forma scuti. et supponatur. Et hijs ad presens sum contentus.

De protractoe appetitus. Consiliuz 45.

Intellexi casus spectabilis dñe dorothee parmensis fm informatoez i scriptis habitu p clarissimu doc. Ad. philippuz d parma ee catarrus salium prius. postea amay factu defluere ad os stomachi vñ seq appetit? i totu pstratio: colucta et istatia vigiliay. Et lz tal de fluxus mae videat pncipal dispo a q si depedea vt effectus et accidens appetit? pstra. qz tñ ad tale defectoez appetit? een tialiter vt seq malus nocum. tñ d virtutis debilitate vt virtualiter colligit fa ampo. cometo. 38. et ad virtutis debilitate pfermatio ne e pria habeda plderatio. Hanc sapietes vt dicit Isaltabaz in hoc vno totu dederut pferus virtutis custodiay excellitoez ee qz morbi repulsione: cu sit in morbi medella intetio virtutes pferuare pria igit plderatio nra erit d remotoe huius accidenti s. pstratois appetitus qm vt id dicit Isaltabaz. 8. pratie. cu in morbo corpore accidens qd ptingit validu sicut q virtutes dissoluat hmoi oportebit pziare mal magis qz morbis et si mo bi augeat caz et. Quia tñ tal pstratio appetit? e pendens se habes ptine a fluxu tal mae false et amare vt multiplis flantz declarabit. Adcirco ad tale fluxu erit spalis habeda intentio. Clarius igit pstratois appetit? pstra flegmatis salis et amari diuersis medijs pot ee ca. Na vt voluit Bal. qto d accidenti caplo. 7. desideru siue appetitus imediati pseq duas cas:

nales. s. actoez vt attractiu: et aiales. s. sensitiuay ozis stomachi. flegma aut saluz et amarum vt completu cu quoda replet et re molit substantia ozis stomachi ex psequu phibet corrugationez ptu ei? et sic id disponit quoqz villu logarithmale ad attrahendu et et nocens cu ois qde ma i stomacho exis siue natas siue adbe res siue ibibita q sua qzitate nocz mouet naz floci ad expel ledu et sic n ad attrahedu. vtrid. Ad. e ca defectiois appetit? Hanc et ex alio pnoe pot cu sua nitrositate et amaritudine co tucti i ca calida pmoueat ad appetedu frigidu et humidu et sic ad suz phibet pnter appetitu ad cibum. Hanc et qm talis ma e caliditate picipans cu talis reddit. s. falsa vel amara pp m flione colere. vt pma primi de humorib? nminat frigiditate vel corrumpat comensurata facietez ad appetendu. 3. a. tertij. c. p prio colligit. Potest et ee ca in disponedi spiritu in ore stomachi existere a debita sensatiõe et sic tollet vna possima ca famis que est sensatio. p. d. et per aliud modu delicere appetitu. nam qualificato ore stomachi sapore amaro et falso discouenitibus terref virtus aialis in appetedu cibum ad extra ne eodez modo sit qualificatus. pot et ledere paucifican? spiritum ne sit debita mensura ad sentiendu per via resolutionis. et alio et plurib? mo dis sedere posset discurredo p cas destructois appetit? collectas ab Auicenna. 3. a. tertij. c. pprio. et a. Rali 5. ptiuetis et ab ali medicis doctoribus locis pprijs.

Et igit id pap consultatois asserit pro remotoe bulis mali accidentis quod mihi oportum? et salubius videbit. pmo po naz regimie in dicta et obseruatoez rep quas medici non nales appellant sumati tñ i sub epilogo remittens discursuz ad pncu laria ad pstantissimu doc. Ad. philippuz ibi pntez. 2. medicu nalia quedam subnectay. que in cau excellitoez videbunt.

prio igit circa aerem eligat aer non excedens tempametu in aliqua qualitate maxie in humido. Et lz ad calidum declinat vi deat nocere ex quibsdam medijs supradictis. tñ cu sperata aeris pstitutioe hyemali et etate cu virtutis debilitate puto pueni tius esse declinadu a temperamento pap ad calidum qz ad frigidu. Et ex hac radice pcludat qd vitandus est ois aer nebulosus grossus oppacus. aer etia liber flante vento australi et maxime deiciens appetitu et replens capita vt e ouz siua medi cor. et maxie erit nocens fluxui et catarro qu ad ipm sequeretur bozeas vt dixerit Auicenna. et Aliesue capitulis pprijs d catarro. vñ si ptingat tale ee temperis pstitutione morez in camera clausa constituta inter duo solaria habete fenestram ad orientem. Et vbi virtus non fuerit multu resoluta melius erit si fuerit nobi liter illuminata et nuqua obscura. Si et stare tpe pluuioso re cificaret aer camere irrozado cu decoctoe vt infra erit laudabile. B. absinthij mente ros. an. 3. i. cinamomi gar. galange. an. 2. S. macis. 3. ij. lignial. 3. i. ptundant grosso mo et bulliat in multis ebullitioib? in duobus bochalibus vini aromatici et vna libi. aque rosate et aspergat d ista decoctoe maxie circa lectu infirme et ita facere lingulis duobus aut trib? dieb? in huido tpe erit puenies. Exercitari aliquant pedib? si fieri posset erit conuenies tñ cu transigrate et in locis amentis. Ad si p debilitate id fieri non posset fiat exercit? leue cu fricatioib? mebrozay an tps cibatois per horam incipiendo a coris et deorsuz trahedo le uiter tñ postea a spatulis et ad pectus descendedo p dorsum et vetre vsqz ad crura. deinde rededo ad brachia et postremo et ad crura pueniendu et vsqz ad pedes. Hanc et tal fricatioe calescunt mebra extrinseca et resoluuntur supfluitates et attrahit nutrimentu ad mebra. quoz mebrozay attractio e ca succiois venaz ab ore stomachi et sic appetitu pmouendi. Quo facto laudabile fieri aliquale leue fricatioem capiti cu pano aliquant calido et pectinatione amotis capillis. Hanc inuabit ad transpiratione et resolutionem vaporu qui retenti sunt cu malis catarris. Ad fiat tñ aliqd de huiusmodi exercitijs nisi pri? nate vtrius le nitioe que singularit puocada e vel natura vel arte. na etio vtris inferioris facit ad excitatione expulsiue stomachi et ignitio ne eius et pnter ad appetitu. Unde na non faciente coadiuuef cu suppositioz vel penidloz vel ex radice bletis facto vt mel le. Vel tade si non sufficiat cu sapone. Vel si non redeat et ma gis nature dilecti fiat clistere cu brodio pigui imponedo aliqd mellis collati vel zuchari rub. vel pap cassie noniter extracte fm tollerantia virtutis et psetudine siue habilitate ad faciendu. Cligare et pmesurate. imo aliquant a medio critate declinare pstante virtute vt in cau plus inuare qua supflus somn? p pterea q ad ea sequit mor? mebroz et tade resolutio supfluita tu et attractio humiditatu ad mebra et sic appetere faciunt. Et

Cum circa cibum et potum ponat quidam regulam ad magis pntiores et in casu multo obseruade qd no minus inuabit qz medicina/ lia oblate. Et pzo ponet q nocetia sint vt entient: deinde q po sitius sint obfudaa. C p pmiu ligit et p pntes ad acca aic. I ad sit inuaginatio in cibis q sint comitui vlt abominabiles vlt ma li odorosi vlt apozites: neqz aliquo mo pntent ea qd fe abbo minabilia sint fue ex pte sibi lue altantio: imo aliaes sint mu di politi velitis? qz grati firme: qz lino sint grati non admittant sz alio. In cibis aut obseruet vlt no pntent cibi multe qzitate p rice. neqz pntent cibi eiusde pparatois. sz variatio fiat in cibis z artificio ipozz mo sint qltatis d qz ifra. I ad pntent calidus euaporas. na qnqz ex eo vaporatoe cibi terref aia. sz sit q p tps euaporauerit z si ab odore quolibet ciboz mltetur audibilo erit anteqz cibuz fumat vt opturent nares cu toto infuso r vmo aromatico parum mixto cu aqz rosata. Sed magis spalter de fcedendo vitene gnalia oia vinctuosa z pingua multa. I ad talia pnternu apetu p hoc qd molicant z relaxant ptes oris stomachi. Quedo medule olea butiri z huiusmodi sut ad no eumocuntum. Utentur etiaz multum dulcia. nam dicebat Auic. 16. tertij ca. de cura colirice passionis. I dulcedo eniz qz qz sit ca ad abhorrund z lenitatis z fluxus. I ppter relaxan pntennu faciat z fieri molicatoez in eo. ad qd et genera caru nimium naltiter inducit abominatione vt in trefina z cauda aialiu vmo. vt oculi z caro anferit z anatu z quorcuqz habetiu col lum longu. I locus et per natura deicit appetitus: vti in pdime tis cauedu e ad vni p. I ad sit et cibaria insipida. sz pariper salita. I ad et ad cibaria falsa z no multu cu de fcedit Auic. in cura fluxus vltis absolute pp pseruatione appetitus sz fluxus vt sic videtur cu couenire. Et gnalter omne qd mouet subuer sione animi z si laudabile videat dimittat z ad aliud puertat. I ad dicebat Auic. qnqz ab horroz odore panis quida eoz: qz qz delectant. Et in hoc obseruet generaliter pp regula q si aliquid sit qd appetitu moueat z ad eu inclinere et si laudabi le sit videat i cau tu bonu efferat vt e fima hippocrati illo affo rismo. I p ad deterior cib z pot z ca. cometoz in comento. Sz si bonus fuerit ad libitu offerat. Et si malus fuerit debeat p alibi ab. 8. p. tice. I pzet aut cu egi appetit? ad cibi de clinauerit no oportuni vt modicu de eo sumat z multa illi pmitas marie qz si infirmatis riri? occidit ruz. Et paulo post ad addit. nihil z eniz ciboz qz malu generat humore nocet si pau lulu sumit ruz. Et si i puz nobile qzitate eiusdem voluerit z fre quenter eo vti et ingendat in rectificatio e cu disponit ad pntu suu cometu. Et in dicebat Zamaescius i amporiz/ mis. Ad i ffirmatibz surgentibz cibaria sibi nocina petent? bene gada no sunt. sz ingendat in qltate lile vite mutando. Et ad bac hanc firmam firmda dixit Auic. in feba pte caui. in tractatu de cibo z potu cometo. v. Interdu replunt qda plectioes illauda biles z inaequales qbus cibi mali z illaudabiles z inaequales cognunt. Unde in textu sequenti dicebat Auic. Nec sunt appe titus nec delectatio cibi obmittendi. Et maxime verificat regu la. vbi ad tale cibatio fuerit alias pfectudo. qm addit comen tator ibidez qz talis pfectudo necessario sit obseruanda qzuis esset parua z illaudabilis. i. de cibo pzo apparet z illauda bilis. Et eandem filiaz pfirmant lippo. scdo regiminis auctoroz tertiu cometo. 20. cus dixit. Ad ala naqz dicta cibi vel potus q fm simile pfectudini sit securus est in omni tepore tueri fanita tes qz ea que melior e ac. I ad sint et cibaria tepida qm talia ad abhominatoez facit. Inter cibaria tame valent que sint teperauta in actiuis vel parum ad caliduz declinantia: z in sub stantia magis potabili quam maficabili sate vituribus debilitate. Et i offerant maficabilia no sint frigida sz elixata vel affata p

13 CUT

ta cuz nucemuscula vel ex succo radicuz bleis depurato cum modico decocto aque maiorane aromatizato et cu modico nucis musci vel nigella. Et si pfortare voluerimus addam? modi cu vini potens ad fortiora ego si trācedere. Ad istā itētoz fiat et sacul? resoluti? p pozos cutis capiū et ad pfortatoz vt ifra R. camomille sicados maiorane añ. tertiam p. M. i. m. cis gario. cubebaz et coralloz ru. añ. 3. i. vernicis. 3. 5. cōtūdā tur et fiat saculus de sindone grane et calefactus añtiori pti ca pitūs supponat. Ad laudo in cāu masticatoria ne mā puertat ad fluēdū circa mēbra interiora et maxie stōacū ad quē deflue re solet. Ad flo? aut fiat diuersio cū clisterijs de gbus supra vel aliquid aliter accubēdo cū modico hyere fz q pñ i medico vide bit. Ad sistēdū aut ne mā deozuz fluat singulari?ne placz retēdū spice in ore tpe fomni. Allet et si teneat pillula plana intra dentes vt. f. R. thuris masculi spicenardi añ. 3. 5. boliar. 3. i. zuchari cādī. 3. 5. cū mucilagine semis citoniorz fiat formu le plane. Et vbi nō sufficit ad magis sistēdū valebit si sumāz duo coclearia de diacodion in introitu lecti. hoc valebit et ad intētiōē vigiliāz. Sz fiat nū melle fz cū rob vt voluit Sal. se ptimo decē tractatū et eū imitatus ē. Ad esue 4. distinctiōe de cōditi. Et qñ et nō sufficeret ad sistēdū valebit ad pfectōēz si i introitu lecti exhibeat. 3. i. dyabolani. fz nō frequenter eius vsus. Ad pfortatoz aut cerebrū laudo fieri pomū aromati cuz cōe d lauda? vel sumāz. 3. ij. nigelle torrefacte et extincte i aceto nucis muscate macis gar. añ. 3. 5. ambre. 3. 5. musci si nō displicet. 3. i. misce ponant in sindone de grana et ex eo ptime odorez. Cū circa stomacū magis accedēdo ad pfortatio nē et appetitus puocationē posuit Sal. i libello de facile acq sibilib? ppositionē vt. f. R. absinthii coque i aqua debite quā titatis vīqz ad tertiaz ptem et de ea decoctiōe cū qñta pte suc ci citoniorz iterato bullis sumant. 3. ij. pro vice. Allet et fieri hibeat sirup? vt ifra. R. succi citoniorz depurati. 3. ij. aqz deco ctionis absinthij. 3. iij. simul bulliāt et addat cinamōi electi. 3. 5. gar. 3. ij. 33. galāge et macis añ. 3. 5. et cum zucharo et melle equalit debite qñtitatis fiat sirupus. Allet et sirup? de menta ad hāc intētiōē. Ad esue. Allet electuaria ex appropriatis facta verbigia vt ifra. R. spērū diagalāge. speciez aromatici rosa. descriptiōe Habzileis añ. 3. i. speciez diagarosilati et dia rodon abbatis añ. 3. 5. pulueris stomacoz galinaz pparozum 3. i. cū mīua simplici citoniorz fiat electuaria. Alz et mīua aro matica si añ cibū sumat parz cū cocleari. Si et sumant absin thij sic. par. ij. passulaz enucleataz par. i. et cuz qñta pte gario filoz et. vj. lignial. fiat pillule d gbus sumant due erit pueniēs. Exterius aut laudat emplastruz mirabile factū vt. f. R. masti cis lignial. zedoarie galāge gariofiloz aneli galie muscate añ. 3. ij. rosaz rub. 3. i. pulueris gñf et misce cū solijs absinthij et mē te. et cum mīcha panis albi intincta in vino virmilio aromatico fiat emp? et supponat vel fiat vt. f. R. olei spice. 2. ij. masticis 3. i. pulueris masticz et i corpez cū oleo i mortario cū carne ci toniorz coctoz in vino nigro. 3. 5. deinde fundant ad ignē lenē et pbiat sup ipsa puluis qui sic fit. R. cinamoni nucis musca. galange añ. 3. i. galie muscate lignial. añ. 3. 5. calami aromati ci. 3. ij. misce debito mō sup corio extēdant. Possent hic multi plicare remedia ad istā itētoz et cū somētatoib? et vnguētis et epistimatis. fz qñ vt a pñ. dicit p pñtā pñtūssimoz docto rū volui tñ d multis q mibi excellētiōza vīsa sunt sumatim col ligere. Et ex simplicibus hic enumeratis circa emplastrā et re liqua stomachalia pōt facile artificiosus medicus ad somēta toēs et reliqua cū appropriatis discurre. Et ita qñtū ad ea que ad casuz primū attinēt his breuibz sumi ptenius.

Cū qñ post primū casuz et p magna pte expedito pñlio fz intentiōem sit? primū casuz. Datus est postea mibi aliū casus qui aliquid aliter a priori differre videt sed nō multū. Et secūdū istuz posteriōrez casuz fortioribus calidis sine timore vt possi mus qñ in pño casu. Unde sicut in pñio intēdebb? ppter false dinem flegmatis decurrentis a cerebro aliquid aliter epistima te epar cū remi?e in frigidatibus vt minorare? cole gñā? ex cu ius mīctiōe cū flegmate insipido sit flegma falsuz iaz intellectu q ad pñs nō amplius afficit tali flegmate falso sicut pñ? sed pñit quasi qñdā acedēdū. et aceto sitāt añ cibi assumptionēz in ore cōicātā a stomacho et cām existimāt esse vt pbabiliter dici pōt ppter longū fuisse morbiū mān mīcā i maiori mētura pro fluere a splene ad os stomachi qñ pzo dñto appetitū causando sit pueniēs vt sepe euenit solz i diuturnis morbis. Ad circo nō laudo epistimatoz epāz fz magis somētatoz fieri circa splen

ad pfortatoz ipsi? dissolutiue splēis et resolutiōēz mē misce in splene habūdātis quā laudo fieri vt. f. R. corticū radicū capa roz tamarisci. scolopēdrie floz genestire. añ. 3. i. 5. signati spice cinamōi seīs agnicasti. añ. 3. ij. rute. 3. i. 5. bulliāt i duob? vocali bus vinū albi aromatici et vno vocali aque et. 3. iij. aceti boni vsqz ad psumptōēz tertie pti pñ? bulliēdo difficiliores ad de coctionē et in pcellu addēdo leniores et aromata. Et ex ea de coctiōe calida cū filtro vel pōgia fiat somētatio ter vel qñter añ cibū et postea extūcato loco fiat iuncto circa splenē cū oleis vt. f. R. olei amig. amaraz olei de caparib? olei de lilio et spice añ. 3. i. aceti cū dictis oleis pquallati. 3. 5. croci. 3. 5. misce. Et si ponat petia linea in dicto oleo duplicata erit pueniens. Ad eandē intētiōē valet et ē pueniēs p delicatis vt dixit Azara rius. R. olei plicoz. 3. iij. vinū al. optimū. 3. i. bulliāt in duplici va se ad feruore aque donec vinū psumat. deinde. R. cere. virgi nee albe libi. 5. floz acis calamite. 3. i. sicados citrini floz tama riscī. añ. 3. ij. Et si nō habeant flores tamarisci sumant. 3. 5. de sicados lignial. 3. ij. 5. spice. 3. i. 5. oia cū dicto oleo diu mala rentur. postea extendat sup pāno scarlatino et sup splenē calidū ponat. Possent circa h multiplicate reme. fz ista sufficiāt. Laudare tñ stāte nōbilit nocumēto splenis vt ponere? aliqd d speciebus troscicor de caparibus i pfectionib? suis vt electua rijz et reliquis de quibus supra. Et his sum cōtentus.

Cū debilitate digestiue stomaci et tarditate eius cū reuma tica cerebrali passione iuncta cū h caliditate et siccitate epāz supflua et multiplicatiōe colere pro dño nicholao d lucca viro integerrimo.

Consilium. 47.

Resuppositis in casu isto gbusdā mēbroz dispōib? p accidētibus que si intenderent facilius ptingeret in dispōēz cadere egritudine. pzo pseruatiōe sa nitatis ponā pñio qdam circa dietā a gbus abstinē dū vt tādē elici possit gbus pueniāt vt. de hinc ponam aliq le uia medicinalia et in cām pñpue valētia. pñmū ergo supposi to q pñcipale accidēs in hoc cām sit debilitas digestiue stoma ci et tarditas ipsius ponā ea que sunt digestiōni repugnātia. Et qz scda pñcipalis dispō ē reumatica cerebralis breuiter notabo que sunt reumata augmētantia. Et qz tertia pñcipal ē sanguinis supflamatio et colere multiplicatio et maxie tpe elatis vñ displa et multiplicata p mēbra exteriora mīa coleriz ca reddat cutis subcutia. notabo ea que ad supinflammationēz faciūt et colere multiplicatiōem et tādē ab istis oibus sit declinā dū et pñaria sint eligenda.

pzo pñmū expeditiōe notādū q repugnātia digestiōni sunt in duplici differentiā. quedā enīz sunt repugnātia et digestiōēz corrupentia que tñ nō sunt difficilia ad digerēdū. qdā sunt i se difficilia ad digerēdū et hoc aut qz grossa aut qz viscosa v? qz frigida vel nō pñueta vel abdominabilia. ab his oibus ē ab stinēdū. De his aut que sunt repugnātia digestiōni et non in se difficilia sunt. Exēpligra in pñis ē vitādū exercitiū imoderatū quies imoderata somnus et vigilia imoderata et maxie sup re pletione et huius generis sunt passiones aiales supflue vt ira trislicia et huiusmōi. Sunt et diuersitas cibarioz in eadē mēsa et mense. plangatio. et cibarioz mala masticatio. et ferculoz ma gna interruptio. et ipoz iordinata sumptio. puta grossioz añ sub stia nisi existerē ipsius corpore multū famelico quo cām liceret et similiter multa potatio et pñpue inter duas comestiones qñ f. digestiō ē in fieri. Immoderat? et cobitus possimū iup re pletione ē de maxie nocētibz. Ad ē et vñ mō imediate post cibū dormiēdū. Nec studendū cū vehemēt animi applicatiōe maxie circa subtilia et speculabilia. Ad ē quoqz comedēdūz nū pōz cibuz stomachū erit qd sciet ex stomachi lenitate et va cuitate egestionis emissione et ex vrinaz coloratiōe. et tādē ex appetitū vigēte. hec enīz oia digestiōēz corrupit. et sic pfe quēter sunt digōni repugnātia. nō qz sunt in se difficilia ad di gerendū. Aligd igit pñio sit i se difficile ad digerendū. qz gros sum sicut carnes bouine ceruie panis azimus et huiusmōi. vñ ex hoc dimitti debent carnes oēs false. similiter pisces falsi et carnes aialuz siluestriū magnoz corpoz pñpue antiquoz et spāliter falsos et aues aquatice vel paludose et et oia genera leguminiū. Aliqua et nocēt qz viscosa vt carnes pingues et car tilaginosae et carnes porcine et pisces nō squamosi et maxie ma gna habētes corpora. Et pñ illā cām et vitā? sunt fercula de pasta vt lagana rapioli turte et alia oia maxie de pasta azima

Et p hoc cauē. Et a caseo marie bñ pinguī et viscoso vñ et bu-
tiroso et turtellis factis ex frumēto et lacte alialiū. Sūt et vitan-
da cibaria sua frigiditate nocentia. vt fere omnia genera fru-
ctuū et lactuce portulace et huiusmodi. et sicut acetū p̄cipue
agresta et talia nisi i modica quātitate in saporibz aliquñ. Sunt
et vitanda incōsteta et maxime abhominabīle quātūcūqz i se
bona fuerint. Et et pzo regula obseruādū qd nō ē comedēdum
vsqz ad saturitatē. Vñ nō est cibus ita bonus q nō possit effici
malus pp̄plus magnā quātitatē. qz supra cū nō poterit virt^{us}
habere cōueniēs ad digerēdū dñum vñ de necessitate mali
gnabitur et c. Et ex his intellectis p̄p̄bēdi pōt qbus cibarijs
vitēdū sit et qñō. Et hec de primo sufficiant.

Circa secūdā sp̄alez dispōnē que ē reumatica modica sūt
dicēda qz obseruatio p̄teritōz plurimū in cāu s̄to p̄ferret. sicut
ex opposito ea q nō debite digerūtur facile ad reuma p̄parāt.
S3 sp̄aliter cauēdū ē a multū humectātibz et euaporatūis in
se et vaporare ad caput faciētibz. Et p̄inde cauēdū ē brodia
libus et marie in fero. Et et a forzi cōmestione vñ potatione se-
ro^{rum}. Et ex hoc et sunt vitāda vna oīa multū potētia maxime
in fero. et post cibū sumptūz et imoderate. vñ si pur ḡra necessi-
tatū stomaci opz aliqd vel satis in pñ cōmestione marie tpe
hyemis. Vñ hoc et marie nocet somnus diurnus et et somnus
glūbet imediate post cibūz factus et marie pedibz calciatis et
capite depresso et nō bñ coopto. Et i hoc et vitāda sunt oīa ge-
nera acium vt alia cepe porri eruca sinapis rasanus et hmoi
nucēz et et vsus croci et sili coriādroy in nobili q̄sitate nocet.
Adcet et in locio capitis post cibū imediate et qñcūqz sit nisi
fiat cū bono lesiuo et aromatizato aliqua. et cu3 hijs d qbus
isra ponā descriptōez. Et sili balnei illo tpe multum noceret.
Sūt et aer pp̄zie habitātōis et marie camere nō humidus ne
qz vaporosus et ab illo ē cauēdū gnāliter et v̄toso. Vñ abso-
lute ē obfūdūz caput ne aere ledat siue excessiue calido siue
frigido et humido siue ventoso. Nam impellio aeris in b est
multum vehemens.

Circa etatē tertiū p̄uidere hoc ē inflammatōez sanguis in toto
et colore multiplicatōe marie tpe estatis et in hoc ē necessaria
nōbīl cautela qz nō oīa q ad hoc inuāt sunt bñ offerēda qz plu-
rima hoz sunt frigida et grossa q plurimū sunt digestione impe-
dicta et reuma augmētātia. Sunt ergo ponēda ea q nocent.
Neqz tñ eligēda sunt oīa p̄ria. S3 cauēdū ē ab oibz de qbus
supra dictū. Et qñ eoz q sanguine et spiritū inflamāt. qdaz cor-
poris nō ab eis occurrat. qdā ab ira idcirco ex oppositōe si cū
tēperata dieta vel ad frigidū declināte et aliqua nō sufficiat
ad phibitōez talis inflammatōis p̄iterius sumpta adiuari. po-
terit cū eis q exterius apporximata ad p̄rium alterare possint
cū medicinis et qbusdā que in casu nō inuare poterūt et nō ob-
esse. **Q**uo igit ad ea q extrinsecus ad sup̄calefactōez dispo-
nūt sciendū ē q quā possibile ē cauēdum cauēda est caliditas
aeris p̄mētis siue sit nālīs aeris et tpe estatis siue accidētāl vt
sicut p̄igne vel fulminigia calida. Vñ vitāde sunt māiores qz
spectacula sūt ad meridiē declinātia et eligēda sunt loca septe-
trionalia. Eūtdē sunt vestes nimis calide et marie pellibz sul-
te. neqz sunt dorso cū cingulo stricte. Et pp eādē cām nō est doz
mēdū sup lecto d pulma marie molli. Neqz exercitādū labo-
rioso exercitō marie hora caumatis diei. Et ex hoc et vitāda
sunt balnea calida siue formalis siue virtualis calida. Balneuz
aut cū balneis aque dulcis frigide nō tñ excessiue frigide lau-
dant. **S**uer. vij. collz iuuenibus marie in tpe calido fiat tñ cu3
ordie. nā scā digestiōe et ita vt mēbz capitis nō tanguat. **L**a-
uēdū ē ab ira curiositate rissa et hmoi inflammatōe. **C**irca autē ea
q iterius sumunt cauēdū ab oibz inflamabīlibz et i colerā fa-
cile p̄uertibīlibz q̄lia sunt oīa fere amara et rebelementer dulcia et
vinctuosa et intense aromatica et a vinis multū potētibz. **I**deo
cauēdū a salisimētis et saporibz q cōiter sūt et a p̄fectōibus d
melle et de zucchero et a brodijs caponū pinguū et butirosi
vel multū oleagineis. Ab oibz et euaporare potētibz d qbus
dictum est supra.

Circa vltio veniēdū ē ad qdā medicinalia. Et qñ iste dispōes
nō equalē intēduntur oī tpe. s3 tpe hyemis aliqualē magis vt
passio reumatica et tēpore estatis magis inflatio totius cū ap-
petitus p̄stiatōe ponaz aliquas medicinas p̄rio respicientes
p̄rias duas. scōo alias magis respicientes tertiā. **P**rio ergo
lando et singula ebdomoda sumat tres pillulas d infra scriptis
ita q si magis noceatur circa caput sumat eas post quatuo-
horas a cena. Si autem magis ledatur circa stomachum su-

mat eas aū cenā p hora. **R.** sp̄eruz pillulaz affeyeret. **A**luic.
p̄ma tertiā. c. generali de canonibus curatiuis. cū mām euacua-
re volum^{us}. p. ij. sp̄eruz pillulaz elefanginaz. p. 3. cū melle ro. si
ant pillule cōis quātitatē. **L**audō et vt semel i ebdomoda bi-
stater a pillulis sumat i mane leue masticatorū factū vt. **R.**
masticis. p. i. passulaz mundatay cubebay aū. p. 3. et misce su-
mas de hoc toto. 3. 3. et masticē p quartā ptem hore. **L**audō
et pzo lotionē capiti vt ponant in lesiuo bono in sine decoctio-
nis sp̄es vt. **R.** rozimarini siccados maiorane yue. aū. **A**ls.
3. savine. 3. ij. rosa. macis gariofoloz nucis muscate sandalozū
citri. aū. 3. i. misce ponant in pecia rara et bullāt vt supra. **L**au-
dō et vt fiat p̄fectio de qua sumat p vtrūqz intentionibz i mor-
sellis vt infra ante cibū per duas horas. **R.** sp̄erū dyagalage.
3. i. 3. sp̄erū plirifarcoticon. 3. 3. rozay spodiū. aū. 3. i. cum zu-
charo dissoluto in aquis absinthij i maiorane fiat p̄fectio in
morzellis et fiat. 3. duay p quolibet. **P**ot et fieri p̄fectio in ele-
ctuario vt infra et ultra has intētiōes reddit cor hyalare et aīaz
lenificat et trisitiā aufert de mente. **A**zarini. Et si eius vsus ius
marie tpe frigido. **R.** piperis al. et longi gal. 33. aū. 3. x. cinimi
canelle croci ciperi aū. 3. v. coctiū citri. 3. ij. cribellent^{is} et cū mel-
le dispunato p̄ficiant bolus. 3. ij. et sumat aū cibū p duas ho-
ras. **L**audō et vt tpe hyemis emplastres stomachus vt. **R.** s̄to
racis sp̄ice squinātū absinthij calami aromatiati aū. cum vino ni-
gro veteri et modica aqua citonoz extendat sup petiam. **E**le-
fieri pōt vnguētū vt. **R.** cubebay calami aromatiati macis ci-
peri aū. aureos duos ro. ru. nucis muscate aū. auri. 3. ij. foliorū
mirte siccoz sanfuci. aū. auri. 3. ij. terant et tapeleant et cū oleo ab-
sintij et oleo cōi. et cera fiat vnguētū. Et si plz redigēt i formā
ceroti fieri pōt addēdo papz masticis et rasine fm artē et exten-
dat sup cozo in forma scuti. et stomacho supponat. Et hoc pzo
duabus dispositionibus.

Circa tertiā laudo vt tpe estatis sumat singula ebdomoda
de p̄fectione vt. **R.** citrē. 3. 3. p vice in mane. **R.** dyaprunis
nō solutiū nicholai. 3. ij. dyacatholiconis damasceni al nicho-
lai. 3. 3. cū sirupo de succo endiuie fiat p̄fectio. **P**ro hoc et va-
let. p̄fectio scā vt. **R.** p̄rinoz numero. **L.** tamarindoz. 3. x.
coquant in quattuor libris aque fontis coquant donec ad ter-
tiā reddeūt et collent. deinde sumat citonoz mūdatorū lib. 3.
coquant in aqua rosata q̄siti sufficiat deinde i mortario terranē
donec vni corpus fiat et cū p̄dicta collatura tamarindozum et
p̄rinoz misceant et addat lib. 3. vini. gnatoz muzoz et misce
et temp lentū ignē coquant donec catie adhereāt. deinde suma-
tur rozay ru. spodiū. aū. 3. x. sandaloz citri et berberis seīs por-
tulace aū. 3. v. cardamomi masticis. aū. 3. ij. ex omnibz fiat pul-
uis et cū pāno sericino cribellent. et poslea cum zucchero debite
quātittatis simul misceant et fiat p̄fectio et ē singularis i cāu no-
stro. **I**n isto cāu valet in merdie fumere. 3. i. 3. de sirupo d por-
tulaca vel de ribes vel de limonibus vel de acetositate citri vt
de succo acetose vel succo endiuie vel de endiuia cum aquis
ediūte et lupuloy et c. **P**ro hoc et vt p̄fec^{ti} triasandalozum vel
rose nouelle et huiusmodi p horas ante cibum finis.

Circa vno domino Burgundo incurrēte faciliū vomitūz p
pter difficultatem digestiue. **C**onsilium. 48.

In casu isto qui ē vomitūz vel eius aptitudo d cibo
a mā flegmatica pendēs. p̄iuncta debilitati et tardi-
tati digestiue stomachi. **S**ummarie dimissis alterationi-
bus et p̄uisione vt dictū accidens p̄tingat. **P**onam
prio qdaz circa dietaz a quibus abstīnēt ē vt tandē elici possit
qbus vt pueniat. **S**inde qdam leuita medicinalia adiungaz q
nō tñ ad p̄uisionem inuābūt. S3 vbi dictū accidēs iestaret et
set p̄uenienter correctiua et etiatiua.

Circa p̄rini expeditiōe sit regula q vitanda sunt oīa digōi re-
pugnātia q p̄ncipalē in duplī differētia existunt. **Q**uedaz enī
sunt repugnātia digōi et digōem corrūpentia. nō qz sint ad bi-
gerēduz difficulta s3 ppter alias cās. **Q**uedā aut iō sunt cor-
rūpētia qz sunt difficulta ad digerēti et hoc iō qz aut sunt gros-
sa. i. grossi nutrimenti generatiua. vt sunt carnes grossozū alialiū
vt bouū ceruoz et huiusmodi. sicut et est substantia leguminum
quozūcūqz. et sicut caules multe decoctiōis. et eruca et napi et
multa huiusmodi olez et radiciū a quibus oibus abstīnendū est.
Quedā aut sunt taliter difficulta qz viscosa cuiusmodi sunt car-
nes porcōz. **C**arnes oēs pingue alialiū et carnes musculose
et cerebra et intestina alialiū. **L**ibaria et de pasta oīa. **C**ase^{us}
quozqz

quoq; p̄cipue recens. Iſciſces et magni corporis angule p̄cipue et tēche. Quedā etiā nocēt q̄ frigidā virtualiter maxie li p̄iungatur cū eis penetra^r vt in aceto. Agreſta quoq; rāciū lī mones sunt huiusmodi generis. Ab aqua maxime quoq; ſſia cauēi ē. Et eadē rōne a vinis aquoſis. Quedam etiā sunt q̄ et ſi non diſcūter tranſmutent p̄pter tū facilitatē ſubſtantiē et paſſibilitatem corruptionis in debili ſtomaco facile corrumpuntur et huiusmodi generis eſt lac. Et fructus multi vt ceraſa p̄cipue et perſica multum matura et p̄zuna et huiusmodi. Et auendum etiā a cibariis inconfuetis et ſi bona ſint. quoniam propter incoſuetudinē ab eis natura magis leditur. p̄cipue ſi fuerit de genere compoſitorum. Ab hominabilia et p̄culari ſtomaco et ſi ſe bona ſint a tota ſpecie ſunt a quibus maxime cauendū ē. Si igiſ ab his ē abſtinendū oibus ex oppoſito ē vt dum cibariis p̄ſuetis et gratis ſtomaco ſubtilis ſubſtantiē et in trimeti nō viſcoſis ad calidū aliquid declinatibus. cuiusmodi ſunt oua forſibilia bodiū et carnes auiū electay vt in nemo ribus degētū et montanay et ſi paludoſay cuiusmodi ſunt p̄dices falſani et auicule parue ſerebis ſpeciei p̄ter ſumellū. Et a pones et galline mediocris pinguedinis cū carib⁹ caſtrati et captoz p̄cipue tpe eſtatis p̄ueniūt. Fercula vero ſiāt i bodiſis dictay carniū et comedant cū aliquibus ſaporibus gratis ſtomaco. P̄cipue faci cū amigdalīs paſſulis et zucharo cū modi co garioſ. et cū amomi et ſi fuerit expedies aliqd addere aceto ſum ponat aliqd aceti paſſulati. Vinū et ſi medie ſubſtantiē ad nigriū equaliter declinās. Et ſi potens nimis fuerit vt coſuetudo fuerit ad mitionē miſceat aliquatū cū aqua extinctionis calidis vel ferri depurat. Et ſi natura nō abhorreat p̄cipue valebit ſi in decoctiōe aque ponat parū maſticis. Quedā et ſunt vt a principio dicebat que aliter digeſtiōe impediūt et ad nauſeā et vomitū p̄parat a qbus et cauendū ē. Et huiusmodi generis ſunt ſi multa cibaria in eadē meſa ſumantur p̄cipue ſi iter ea cadat mag⁹ diuerſitas. Et in nō ſubſtantiē ipoz et in qualitatibus et in ordine. p̄cipue cū cibis groſſius multum et multe q̄titaus p̄ponit cibo ſubtili et faciliſ digeſtibili. Mala et maſticatio pulu^r nocet. et ferculoz magna interpoſitio. Similiter multa pota^r reſpectu cibi ſumptū. p̄cipue et nocet ſi inter duas digeſtiones fiat q̄ſ. ſi ſtomacus ē in digerēdo. Itā ē quoq; comedendū niſi p̄ſus cibis ſtomacū exiuerit qd ſciat ex ſtomaci lenitate et vacuitate et ex aliquatū appetitu vrgente et egeſtione emiſſione et vna et celebratione. Itā ē et comedendū repente poſt fatigationē et exercitiū ſupfluū: ſed getanda ſunt p̄ p̄ mebra certo tpe. Et Itā et poſt cibū imediate ē dormiendū neq; ſtudentū neq; ſcribendū neq; cū vehemētū animi applicatiōe circa ſpeculabilia et ſubtilia imorādū. Et Itā et mouendū ē forti motu maxime ſup repletionē. Itā tale imoderatū exercitiū ſup per repletionē maxie nocet. Idē et efficit cotius p̄cipue imoderatus quilibet tū ſup repletionē et maximi nocumēt. Et Itā ſiones quoq; aiales ſingulariter ira et timor maxie nocēt. Itā et trititia p̄cipue et diuturna inſtigādū plurimū ē nocumēt. Ab alijs igiſ omnibus cauendū ē. Itā talia oia et ſi digōi non ſubſiſciunt tū ſunt digōez ipediētia et plerūq; corripētia. Et ex p̄ſequētū ad dolores ſtomaticos et ad nauſeā et tādē ad vomitū ſunt perducētia. Et circa primum ſufficiant.

Et Circa medicinalia p^o laudo exiſte aliquatū grauitate ſtōa ci vt ſumaf p̄fectio vt infra. R. iere galienū de ſeptē reb⁹ p̄p̄tatis aloē i electuario. x. vi. vel vſq; ad. 3. i. et cū zucharo fiat bolus. Itā cōfectio ſumū pōt in mane p̄ horas. ij. an diē vt ſieri ſolet. Itā et ſummi p̄ueniēt aū cibū p̄ horas. ij. et maxie i tpe hiemis. 3. x. exhibeat lauatiū p^o vi. vel. vij. horas vt fieri ſolet. Imo ſumaf p̄adiū i cena hora p̄ſueta. Qm̄ iterdū tar dat p̄plēdo ſuā opatoez per horas. xliij. Et ſi forte ſingulis. x. dieb⁹ vſq; dū ſalutē ſit rectificata dōa p̄plexio ſtōa ci iterato ſu meret de eadē p̄fectiōe credo cōueniret. Et ſi forte pp amantudinē p̄fectiōis diſcūter ſumeret loco ei⁹ p̄fectiōis ſumaf. 3. i. p̄lta et eleſangina. Et ſi i puluerē redigat magis placebit ex bibeat cū modico vini mediū. Ad hāc et itētiōne v3 ſi ſumatur mirabolanus vnus kebulus cōdit⁹ vel coctear vnū vel duo ſi ſirupo ipſoz p̄ditoz et ſi fieri pōt frequēt⁹. Laudo p̄nter ſcā mōdificatiōe vt ſupra fiat cerotū ſtomaco vt infra. R. maſticis roſay galgāge. gar. macis an. 3. 3. coriādroz p̄paratoz coray loz rubeoz an. 3. l. lignial. 3. 3. galie muſ. 3. 3. vi. laudā. 3. 3. olei maſticis i ſpice an. paz. cū modico cere et picis ſi expedit fiat cerotū i bona forma. Ad hāc itētiōz ſi ſi p̄z cerotū fiat vngue^r tū vt infra. R. olei maſticis. 3. i. olei ſpice. 3. 3. olei citonoz. 3. 3.

cuz modico cere et fiat vnguentum. Itā vntione ſtomaci et ſi ante inunctionē fiat fomentatio cū ſpongia inſuſa in decoctiōne vt infra erit p̄ueniens. R. abſinthi ſgnanti. an. 3. i. ciperi ciamomi cortici citri macis. an. 3. i. 3. roſay rubeay nucifmuſ. coriādroz p̄paratoz. an. 3. i. oia bulliant in vino vermillio. et de inde fiat fomentatio. Itā cet et iterdū p̄tūari de p̄fectiōe vt infra per horā vnā adminus ante diē vel ante cibū et erit p̄uenientius. R. doronaci. 3. 3. garioſ. ciamomi maſticis an. 3. 3. coriādroz rub. 3. i. pelliculay ſtomacoꝝ interioz gallinay p̄i⁹ inſuſay in aqua abſinthij et vino aromatico pariter in ags mente et abſinthij q̄ ſufficit fiat p̄fectio i morſelis. Si et de p̄dicto puluere nō reducto in p̄fectiōe addēdo ad quantitatē tantūde zuchari albi fiat miſtura p̄ ſupasp̄ergendo ſerculis loco pipate credo plurimū p̄ficiet. Et hijs ad p̄ns ſuz p̄tem⁹ ad laudē alius ſimi et totius curie celeſtis triumphantis.

Et In mala complexionē calida et ſicca epatis in regimine per dietam. Conſilium. 49.

Itā diſpone ita que eſt mala complexio calida et ſicca i principaliter epatis. ex qua tanq; ex radice ſit ac cideſtia varia. Et p̄ſeruatōe igiſ a cāu in nocu mēta apta p̄ſequi ad hanc radicē laudo p̄mo i obſeruatiōe aeris vt caueat ab aere calido et ſiccio. Et iō tpe eſtatis cauēi ab exercitiō corporeo et aiali maxie laborioſo. Itā ſi pur neceſſitas p̄moueret eligat hora p̄tatoz vt in mane et ſero. Et ex hoc cōcludit q̄ tpe noctis et in tpe nō intēſi caloris nō ſet nimis coopert⁹ p̄anis circa dorſuz. Nec et dormiat ſup per lecto nimis calido vt ſi pluma nimis ſubtili. Et alius ordo in cibo et potu obſeruet. Itā cauēi ē ab oibus cibis multuz inſlamabilib⁹ vt p̄fectiōibus de melle auiibus paruis montanis ſallimētis factis cū multis ſpeciebus maxie pipe ciamomo et ſumilibus. Cauendū a lacte cuius ſorbilibus poris aleis cepe ſinapi erica maiorana et ſimilibus herbis calidis. Inter carnes p̄cipue p̄ueniunt carnes edi vituli et pullay iuuentū p̄dictū turtur et tpe hyemis nō incōuenit aliqui comedere de caſtrato. Sz carnes agni p̄ueniunt et carnes limatiay et erici q̄ vltra qualitates manifeſtas a p̄prietate cōueniunt. Int carnes piſciū valent et habēt p̄cipuū iuuamentū. Iſciſces petroſi pul aque dulcis et gera cōchiliū et aliqui cācri bñ cocti et optime maſticati non obſunt et generalit⁹ in hoc caſu elata magis placent quā aſſata. Inter verbas p̄ueniūt lactuce edulcia p̄cipue boragines teraſcon. i. cicōrea ſpinachia portulaca et ali quibus bletibus. Itā alijs ſerculis laudat panetiū miliū ſimilia cōſtracta et bñ cocta ſumētū et abiecta p̄ia elatay. Far et aliqñ nō obet. Et qñ nō comedunt carnes p̄ueniūt. vinaroz cū ouis et herbis ſupraſcripſ et modico caſeo iuuenſi modi ciſſimi ſalis q̄ ſal in iſto caſu multū vituperat. Vinū ſo ſit ſubtile mediū coloris vel albū paucifoz et et nobiliter miſtū et pl⁹ in eſtate et minus in hyeme et nō bibat p̄ vice multū maxie ſtante magna inſlamatiōe et ſiti. Et ſi pur neceſſitas p̄moueret vt in mane vel in meridiē tpe eſtatis tūc maxie p̄uenit ſumere vñ vitriū aq̄oz. cū modico zuchari ſi p̄s. Et de motu et gete breuiter dicat qd laborioſuz exercitiū corporeū maxie nocet et p̄cipue ſi fiat poſt repletionē. Et ouenit ergo moderate exercitari poſt. vi. vel. vij. horas poſt p̄adiū vel in mane p̄i⁹ tū expulſis ſupfluitatibus cōibus et uo aliter. Itā ſit tū exercitiū perducens ad latitudinē imo in iſto cāu melius ē declinare ad getē quā ad imoderatū exercitiū. Et Circa ſomnū et vigiliam breuiter dicat qd ſi vtraq; modū excedētia ſunt noctua. tū i b melius ē plus ad ſomnū declinare quā ad vigiliā. Itā tamē laudo de die dormiendū et niſi magna fuerit neceſſitas. p̄pter vigiliā noctis quo cāu dormiendū ē in obſcuro capite bñ coop to. Et de ianitiōe et repletōe laudo qd in caſu nō comedatur vſq; ad ſaturitatē imo ſurgat a menſa reliqs famis adhuc extantibus. Itētiū tū in b cāu nō p̄uenit q̄ p̄dicit ad inſlamationē et maxie in b cāu vituperat a cōbitus imo cauēi ab eo tanq; ab inimico iterſiciēte. Et de paſſionibus aialibus dicat breuiter qd maxie cauēdū ab ira trititia ſollicitudine et ab oib⁹ inſlamare et exicare potētibus. Audiū tū moderatū p̄uenit ſi nō imediate poſt cibū frequēt. Et ſi ſcripta ſunt ad p̄ſeruadum medicinalia. relinquens.

Et de ydrope aſcite pro Magnifico domino Bonitico moro veneto viro patricio. Capitaneo brſſie Conſilij. 50.

Albus huius magnificenti dñici moro viri patricij
 veneti & dignissimi nūc Bassilie capitanei ē idroplis
 asclites: cui nālis plexio radicalis fm epar pñci
 paliter fuit ad calidū declinās qz sanguine plexio
 nis fuit totū cū tēperamento qñ actiuaz & passiuaz fm cor &
 fm cerebriū pāz ad calidū declinat: nō exstite nunc ē nobili
 apsu ad calidū vel frigidū f3 epar. l3 ad humidum declinet.
 Que oia p accidentia in eo apentia satis manifeste declarari
 possent. l3 qz hoc magis esset ad apentia qz ad vtilitate: neqz
 in hoc ē discrepātia dñoz suoz pñsicoz. Adcirco hoc suppo
 sito māz pñctā in tali dispōe ē fm maximā pte esse pñctam
 in vacuitatē mirach & mēbroz sibi vicinorū vt in mīsterio &
 in alijs masculis siue paniculis eiusdē mirach: l3 aliquālis por
 tio sit ē in cōcūitate & spaciōsitate manifesta iter spīac & in
 testina: qd totū declarari pōt ex eo qz vter fm pte extrinsecā
 ē nobili: tumidus imo cū nobili eminetia vmblici siue stans siue
 rit siue supra dozus iacēs: nō pñctā tñ difficultate hanelit?
 neqz tūsi neqz ad cōmōtōez sui ipsius in altez latez pñcipit
 sonus aque mote qz ptingere nō possent si mā tota vel f3 maio
 rē ptem ē: et clausa in spaciōsitate illa media vt patere pōt dī
 scurrēt cū bona adueritū. Qōmū ē in eo pñctus satis
 appetitus ad cibū: & bona tollerātie stomaci ad ipm trāsmutā
 dum qz ē siue grauitate sine extēsiōe ē? post cibū. Coniungit
 quoqz cū eo etiā quasi moderata in qzitate de mā vñali
 respectu eius būdi qd sumit de cibo vel potu. Coniungit ē cū
 eo obediētia nature in emittēdo māz grossas fecales & satis
 digestas dñclan? magis ad siccitate qz ad lenitate cū obedi
 tia ē nature ad solutiōe cū medicinis satis facilib? & p dīste
 ria. Ex qbus oibus cōcludit eū nō esse despātiū: imo cū obser
 uantia boni regis vt obediētissimus ē nō tñ ēt dieta. sed i me
 dicinalibus de qbus infra ex quo stat mibi bona spes salutis
 cū sit radicaliter bone cōplexionis & mā litaliter locata vt nō
 regrat p euacuatiōe frequētē vsuz medicīnaz solutiūaz p os
 cū mātē circa mirach exstētes cōueniētis minoz abunt vñ
 extēma bñf vel resolūctū p medicīnas locales stufas vel sa
 cellationes vel inctiōes & reliqua qz p medicīnas solutiūas
 ebibitas vt pz pñclatū. Et si ē necessaria aliquōtie euacua
 tio p solutiūa naturaliter ē boni mirach & grossi luuātis ad tol
 lerandū impressiōe dictaz medicīnaz: obediēs ē natura ad
 cibū cū pñuatiōe nocumētōz post eū sumptū declarat satis
 stomachū de se bene pparare vel posse chilli ad sanguificādū
 eū circa epar pñctā ēt nā siccā circa māz fecales moderate
 tñ denotat nā habūdare māz plurimā in spaciōsitate magnavē
 tris. Unde. Al. volēs inuestigare de signis ad bonū vel ad ma
 lum pñendo ad vētris lenitōez vel siccitate dicit. Et oz vt sit
 nā in lenitate & siccitate cognita. Al. enī siccā vt addit melior
 ē qz cū ipa ē lēis &c. Quādo tñ est indigētia solutiōis & euac
 uatiōis mātē cōtēte in spaciōsitate magna illi cōueniēter
 educi poterit p clīsteria stāte nā obediētē vt dictū ē que de se i
 hoc cā sunt parata multū luuare magis qz ebibita & sumpta
 p os: ex consequētū minoz sequet in stute lelio vt pz pp dietas
 medicīnas nō pñerit ad stōm? & ad itra epar sicut faciunt me
 dicīne date desup. Et hanc finiam posuit. d. Al. in capto pñzio
 in cura asclites cū dicit loquēs de regimine p medicīnas euac
 uātes aquositate supple pñctaz & spaciōsitate dicta. Rēgimē
 aut euacuās aquositate ē cū solutiūis ebibitis & clīsterib? pro
 prie signatē dicit pprie vt inuat qz p clīsteria pñsentior fiat
 euacuatiō. Et b dclatās addit. Ipsa enī sup. clīsteria sūt ppi
 quiora & leniora sup nās & remotiora a liq factiōe sup. qz ebl
 bita. Et hec fufficit de cāu cā declaratiōis nō tñ possibilita
 tis cure: imo & spei curationis.

Pro qua pñclatā duo faciā. Pñzio ponā regimē in dieta cō
 uenietē circa res nāles. Scōdo ponā regimē medicinaliū enume
 ran? quib? vten est & modū & ordinē applicatiōis eaz & d hīs
 oibus bus habita pñcipatiōe & pñclatiōe cū clarissimis pñssi
 cis suis. Pñzio p. igit expedietō circa dietā. Eligat aer aliq
 liter ad siccū declinās: & ēt parūp ad calidū cū mā pñctā sit
 frigida ēt in cā sit debilitas caliditas inate. Ideo aer frigidus
 est multū cōueniēs & pp cām antecedentē & cām pñctā. Ad
 nō tñ vitādus est aer frigidus imo ēt qlibet aer grossus nebu
 losus palud. sus & vētiosus pñde nunqz habitā ēt in locis
 terrenis & humidis ēt estate l3 in locis altis depurat a vapo
 rib? grossis excessiua tñ caliditas dissolutua virtutē resoluēdo
 spīritū est ēt apta ad nocendū. Ideo habitatiō in stufis nō est
 simpliciter pñerit ēt yeme. pñpue cū aer taliter calefactus i

mediate trahat ad mēbra spīritualia & ad cor a qbus mēbris
 resolutio necessaria nō ē. Sūt ergo aer camere fm qz dictum ē
 supra ad siccū declinās & pāz tñ ad calidū. Et si aromatizet
 camera hyeme cū suffumigio aromatico ad calidū dñclatē vt
 ponēdo pāz de pasta vt ifra supra carbonēs erit pñerit. R.
 cinamomi gar. spice añ. 3. i. 5. storactis. 3. 5. cū terbetina misce
 ant & fiat pasta & ponat ad quātitate lupini supra carbonēs.
 In estate aut cū supradictis pōt addi pāz floz nenufaris &
 sandaloz citrinorū & hec de aere dicta sufficiāt. Cū ēt exerci
 aut dīcat qz dicit Serapio ipm pñerit in ydrope plus qz oīs
 res & ita nō tñ laudat ipm qñ infirmus pōt ambulare qd ē ei
 marie pñerit tñc & sit longū & laboriosuz taliter vt ducat ad
 sudorē si possibile ē. l3 ēt qñ sic fieri nō possit. ppter debilitates
 & grauitatē mēbroz & vt serant in curru vel portent sedentes
 super cathedra sine labore deinde ambulet aliquālt gradien
 tes super terrā. Et si fiat sudor cū exerci? abstergat & exsicet
 cū pñis lineis. Et qñ aliter fieri nō possit saltē sicut fricatiōes
 pmo ad crura descendēdo deinde ad dozus & brachia frican
 do in deorsum & postremo venire ad vētrē suauiter fricādo. &
 cū pñis nō nimis calidis a pñcipio. l3 in pñssu calidioribus.
 & pñuado p quartū hore ad mīnus dictas fricatiōes ventris
 nā in bis sperat maxm inuāmentū qñ humiditates grosse que
 ibidē retinent subūant & resoluūt. hec tñ spēs exercitiōez
 sunt mensurande fm tolerātiā virtutis. Neqz semp debēt esse
 equales i longitudine. nā si eis pñcipiat lantitas & resolutio i
 virtute ē debilitēduz ab eis & sic aliqñ longiorē tpe sicut & aliqñ
 breuiorē. Al. ēt sicut nūl mō difficili? a cibo pñcto in eo & p
 pte mondificatiōe epate ēt cūatis supfluitatibus grossis & cōib?
 si fieri pōt. Pñde dicit Serapio necesse ē in hoc medicanti
 prudētē vt mensuret quātitate motū & quātitate eoz fm quan
 titatē virtutis & fortitudinis & hec semp sicut in aere sibi pñe
 niēt in loco clauso. Et hec hora cōiter pñerit ē post pñeritū
 cibū per. 7. vel. 8. horas añ futurū cibū per horā ad mīn? cum
 dimidia. qñ ad mīn? p horā oz tardari futurū cibum vt fuit finia
 Al. vt mēbra getent. & hec de exercitiō. Cū ēt somno aut
 dīcat qz in cāu stante itēniēdo resolutiōis somnus offerendus ē
 multū moderatus ad resolutiōē tñ virtutis & pñeratiōez
 eius. Al. in vigilia plurimē supfluitates dissoluūt & pñerāt
 sensibiles & ēt insensibiles vbi tpe somni multe tales retinent.
 & ppterea somnus diurnus in cāu in totaz vituperat. nūl forte
 ppter necessitatē dictā vt qñ. l. ppter aliqñ accidēs nō potuit
 set sufficēter dormire in nocte. Somnus igit nocturnus nō sit
 supfl? l3. 7. tantū horaz vel circa. Neqz ē pñcipiādus somn?
 nūl ad mīnus sumpto cibo post duas horas vel circiter. & si no
 cte euigilauerit pñerit vt sūt mondificatiōes & expurgationes
 vñnaz & ēt ventositatū nūl irritādo nimis virtutē. Et ē pñpue
 attēdēdū in somno in hoc cāu vt nō voluat supra ptem dextrā
 nūl mō difficili? iā stomacho vel cibo pñabiliter digesto: qñ scā
 pñeritōe supra dextrā cibo nō extēte digesto pñpūit cibū ēt
 stomachū & sub ingredit epar ēt indigestus & sic ille situs facit
 ad oppilationē qz huius male pñplexionis ē de pñpūis causis.
 l3 transactis septē horis ab assumpto cibo cū talis accubitus
 ē pñerit ppter id qd dictū ē. Cū pñssionibus aut aialibus
 pro regula dīcat qz oēs ille passiōes que ad infrigidatiōem
 ducūt & pñstrictionē ad interius. vt ē tristitia timor & rehemens
 animi applicatiō circa aliqñ difficili? & marie tristite ēi cāu mul
 tū nocēs. qñ taliter pñbent mātē resoluēde a resolutiōe con
 uerit mātē? ad interiora cū calido nāl. vñ pñes. exteriores i
 frigidant & ispissant & ita pñi pñringuntur pñbētes dissolu
 tiōne māz. Ecōtrario aut aiales passiōes lectificātes & vñ
 tē pñfortātes vt ē gaudere bñ sperare pñeritēs spīritū ad ex
 terius cū māebus faciūt singularissimā vtilitatē in cāu nfo & ita
 letari & gaudere cū dilectis & induere vestes scarlatinas & de
 sirico & deferre annulos gematos & loqui de rebus placibilib?
 & audire sonos & cantus delectabiles & gratos & speculari in
 pulchris formis hec oia multū in casu inuat. Cobitus aut vt
 ānerus aialibus passiōibus ad pñsens vsqz dū virtus sit mā
 gis fortificata & minorata sit scdm magnā ptem mā nullo mō
 ē admittēduz. l3 succedētē dispōe ad. primorē salutē cū forti
 tudine virtutis tñ: moderatus & i tpe debito factus vt post. 7.
 vel. 8. horas a cena versus mane nō dīconueniret. imo credo
 inuaret. Et manifestatiō inuāmetē declarabit qñ. l. post ēt cele
 bratū corpus leue factū sit & melius dormiēs cū bonitate me
 liori cogitationē aialitū & extimationū. Cū ēt inanitiōe aut
 & repletiōe sumarie dīcat qz in h. morbo subtilia? regimēis ē
 quoqz

necessaria de quo dicit Galienus in hoc can. Expedi patet
cibus accere copiam. et adducit rationem quoniam cibus sua multitudine
stomachum aggravat et a digestionem prohibet corporis quod auget humiditatem
et calorem extinguit naem cum in humis morbo debilitas
infirmitas videtur. Et alibi in eodem ca. dicitur landabiliter aut in buis
comodi dicitur fame vitium et aque paucitate potus. Et dicitur
una de morboribus infirmitatibus curativus est subtilitas regiminis si
intelligatur ut sit subtilitas regiminis sicut in morbis acutis. quoniam
cum sit subtilis dieta non possit virtus patiari usque ad statum morbi
bi. et sic notabiliter possit succedere declinatio. Sed intelligatur
ut subtiliter regimine quoniam non perservari possit. verbi gratia eligendo
de tota dieta grossa quod convenit in morbis longis parte subtiliori
rem declinare ad dietam morborum acutorum vel saltem versus dietam
temperatam. fiat et inania ex parte modificationis nae ita. scilicet ut sit
na lenis ut o die habeat ventris lenitio. Et quoniam a natura vel sponte
non fiat tunc clisteria in his casu sunt multa puenientia ut per ea edu
cantur mae non tamen coes fecales quod si retineantur in casu multum
nocent stomacho et epati vicinitate eorum sed et evacuent flegma
ta mucilaginosam et aliqd de ma pnta paulatim tamen et suavit ut
infra latius dices et cum his quod inferius dicent. na per eionem ha
rum mucilaginis saltem deopillant meatus vni facilius ma per po
ros intestinoz ad intra intestina ab illis educi potest. De cibo
autem et potu primo oportet supponere quod cum hec dispositio beat maximam
radice ex oppilatione picipue poroz subtilitate epatis et non sic ve
naz dissimulataz per subtilitatem eius ut probabiliter proem deduc
at possit sed hoc declarare in loco non est de intentione nostra. Et quoniam hu
ius opilationis due videntur esse picipue cause generales una. scilicet ex parte
mae. et alia ex parte cause effective. et ma quod generat tale opilationem
dicebat Galienus. aut est humor aut sanguis opillas per suam grossiciem
aut suam viscositatem aut per suam multitudinem super. si est ma vel humor
esset in subtilitate equalis huius ad hanc opilationem et ut arbitror pcurrat
vetustitas grossa punctiona humiditatis fouent eam et de causa efficiente
stat pncipaliter debilitas in expulsione epatis et membrorum sibi fuisse
tunc cum debilitate digois fuit pte et huius pte corrupte digois et de
bilitas maxie perservat a causa frigida non excessiva gradualiter huius
diminuta caliditate ut nali et possit et deduci per evidentias satis
manifestas collectas ex accubibus et pteritis et pntibus in mali
tia sua. Adcirco hoc supposito oportet circa dietam in cibo et potu vita
re quoniam grossa et quoniam viscosa et quoniam sruptica con
stringentia et quoniam inter se frigida minuent caliditatem inatam.
De nocentibus tamen grossis quodaz sunt quod sunt magis pata nocere ut in
gibus cum grossitie pinguis caliditas. na per caliditatem citius tra
bunt indigesta et cum grossitie sua sunt pata magis opillare. Et
hoc modo omnes carnes grossioz aialium et maxie salite et caseus sal
sus et maxie antiquus et pisces saliti omnes tales plurimum nocent
opilando cum sua grossitie punctiona caliditate accitalliter acqsi
per falsedinem. Quia tamen et non salita et sibi silia grosse subtilitate ut
sunt fere oia genera leguminum sunt in casu nociva. Et et car
nes nalliter grosse cum caliditate pucte ut sunt carnes anatum et
anser. Et ita cum hac regula discurre possumus ad oia subst
tie grosse quod in casu vitade sunt. Et huius talia grossa oia noceant.
ex hoc tamen non ducit quod oia subtilis subtilitate sunt puenientia. na
ea subtilia in gibus et acuitas et mordica et acetum et acetosa
vehementer sunt in casu nociva. na sua mordicatione ledunt epar.
et in hoc dno picipue sunt apta ledere per passibilitatem iuncture
spatule et nocumetum nervoz in ea. Per hoc et quod viscosa sunt
pata facere opilationem idcirco ab oibus illis cauendum est. Et si cum
viscosis et pungat frigiditas tunc et illa magis nocet. Et hoc modo
pisces recetes grossi modicaz squamaz ut sunt anguille teche
et cibaria de pasta et tri. et lagana et passilli et omnes carnes mhu
ppinque generat in maxie agnoz et ptes nervose aialium. et
ptes pingues et interiora et pedes aialium sunt de maxie nocen
tibus in casu. Si et cum grossitie vel viscositate pungat dulcedo
talita plus nocet. quoniam per dulcedinem et auditur a virtute membrorum
attrahunt anteipsoz digestionem. Et hoc modo vniu dulce grosse
substantie et mel et sectoes mellite sunt in casu plurimum nocentes
Et ex hoc patet quod fricelle gibus coiter vtunt illi magnifici dnt ve
neti sunt ad nocendum multum parate: tuz ex materia visco
sa sunt: tum quod dulcorant cum zucchero multo: etiam cum cali
dis aromatizantur. et sic ex caliditate et dulcedine cum sua vi
scositate trahuntur ad epar et sunt cum nocumetum. Et quoniam
ut dictum est de mente Galienus humor sit opilas non tamen propter grossi
tatem vel viscositatem. huius propter multitudinem huius fuerit substantie me
diocris. idcirco et de cibariis eligendis de quibus infra dices
tur oportet ut dictum est eis cum pte multa vti. na multitudo et nutri

mentum in venis post epar facit ad opilationem epatis propterea quod
ma in epate etiam non potest ad membra vel venas post epar trans
mitti et ita ibi retenta in epate facit opilationes. Et quod multitudo
materie nutritibilis gravat virtutem digestionem et expulsivam et puer
debilitant in opationibus eaz que sunt de primis causis opilatio
nis ex parte cause effective magis est debilitatur si cibaria ad fri
giditatem declinet. et ita ab his oibus cauendum est. Sed quoniam non sufficit sci
re a gibus sit cauendum nisi intelligat spalliter gibus uti pueniat
idcirco hic apponemus. primo generaliter gibus uti sit scdo spallit
discurremus ad omnes species cibarioz in cuius visu extimentum decla
rado electos eorum. Et primo igitur per regula cui in cibis obseruet
quod dicit Galienus de exhibitioe eorum. dicit loquens in casu nostro.
Cibos demus illi calefacientes suple moderate et excitates su
ple moderate subtilitatez et digestionem faciles et adde tu amicabi
les nature cum bona puenientia et proprietate cadete iter infirmorum
et cibum desideratum a stomacho infirmi vel saltem eidem minus repu
gnatez et hoc ex natura cibarioz et ex modo pparatiois eorum. Et bi
xit Galienus quod tales cibi debent exhiberi post balneum vel su
ple post exercitium vel fricationem hora plena. scilicet hora pfecta vel
pplata oportet interponi iter exercitium et cibum et hoc est bene observandum
ne cibum sequat exercitium vel balneum incotinentum imo trahat ho
ra plena et pfecta in gete anteque sumat cibum. Sed ita spalliter
magis discurre supposito ut dcm est quod cibi debent esse subtiles
boni chimi facili digestionis et nutritum penetratum tepate cale
facientes et excitates cum proprietate currere puenienter cum cibum
desceden per ad panem dimisso frumeto quod est glutinosus et visco
sus grosse substantie et inimicum epati fiat panis de farina spelte
et pisel cum aqua decoctiois radicis cicoree et feniculi cum modico
anisoz et sit debite fermentat. Et si pur placeret uti frumeto su
ma farina non exquissime attaminata. huius cum ea aliqua pars
sursuris dimittat et pisel cum aqua decoctiois ut supra et parum
amplius fermentet et parum fallat et sufficienter decoquat. quod
si nimis fuerit tostus in cibano amoveant partes extrinsece toste
et per intrinseca comedat. sed sp paritas sit in eo siue fuerit et
frumeto siue ex spelta quoniam epar quod maxie paratum est opili. non di
ligit panem. De carnibus autem dicit Alexander in casu nostro de vo
latilibus pulli uti oportet quod a quibusdam aggressibus quam domesticis quod
les sunt merule et durdi et fraguelini et aues minute pter illas quod
saginate sunt multum pingues. na tales propter pinguedinem non
pueniunt. et hic includunt plices fassani cum pullis gallinarum
et caponum et drossaz autem. f. que nutriunt ex immo que multum va
lent propter nutritum eaz. Et de quadrupedibus dicitur carnes vo
oz mediocriter accipere quoniam non sunt pingues et maxie agresles
quales sunt capna supple iuuenis et capriolina lepores et iu
venes non sunt prohibedi. Si trasit voluntas ad pisces laudant
et ab auctoribus carnes puoz piscium subtilitatum et icisuoaz in
virtute salis talit alteratoz ut salitoz in modico visu. et ita Boe
donius dicit in hoc ca. vtaf paties sardenis supple salitis. na
recetes non pueniunt. De carnibus et sunt quidam que in casu a p
prietate velent de gibus singulariter sunt carnes limataz ppa
rate ipsis primis euiscerati. postea fricatis diligenter manibus
quod fursus et sale ad expurgatoz viscositatis eaz et lotis pster
bui agitando prius cum aqua tepida. deinde decoctis longa deco
ctioe ut per duas horas. ad minus leuter bullien cum brodio pigui
carnium vel cum oleo amig. parum ama. cum isopo et sale postea
pissent cum carnibus electis de gibus sunt pistate et ita cum modi
co cinamomi visus erit pueniens cum proprietate spalli ad epar va
lent et hic cum proprietate epata gallinarum non indurata. et epata
anatu de gibus propter bonam puenientiam cum epate dicitur Azarant
26. pticula quod curat fluxum lotium epaticum. Valent et cum singula
ri proprietate epata lupi et vulpis si decoquantur elisata et ita Boe
rescat cum brodio illaz carniū et spalliter in quibus decoquantur ra
dices cicoree et apii cum modico isopi. si et assent sup gratacula
tempate pueniunt. Et cum his semper cum decoquantur apponant
aliquid aromaticum. et maxie cinamomum in casu et pueniens. De ppa
ratis tamen habita intentione ad punctionem mam affata puenientiora
sunt quam elisata. Na de hoc dicit Alexander affata suavis res
cipiunt et mel iuuat. Intelligat cum pnt sufficienter digerit a flo
et quoniam ad ea inclinat appetit. quod si appetitus inclinet ad elisata
illis est vitium. huius non cum brodiis et iuribus in notabili quantitate.
na a dictis iuribus cauendum est vel saltem eis pce vitium ad ventris
aliquales lenitionem. unde. In hoc capitulo asclitis a causa
calida dicit. Et non concessi ei ut rteretur iure omnino nisi in die
in quo in potu medicina m estribuere volui. Et ita si in causa cal
da prohibuit multo magis est prohibuisset in frigida vel gradualiter

tpa. Quia gallinaz aliquoties ad stus restauraciones pcedi
 pnt si fuerint elisita tremenda qda viscolitate epati no pue
 niat: pp qua cam. d. hui. i. cura fluxus vtris absolute dixit q
 ouus no e puenies epatico. sz tot sunt reliqua ei iuuameta ex
 facilitate digonis ei? p paucitate supfluitatu cu puerione ei?
 in sanguine p portione afflumi vt voluit hui. inde virib? cordis.
 Ego in hoc cau non auderet pbibere vsu eo? si pce sumant? r
 an reliq cibaria. De lacte aut pp diuersas snias bincinde illa
 strius auctoz possent multa dici d exhibitoe ei? in hac dispone
 Sz breuiter pcludedo dico vt et declarauit in caplo isto quod
 pter lac camelaz r capraz depascunt in regloe i qua repiun
 tur camelle vel et capraz q depascunt ex herbis i cau nro co
 ferent? i mou? pcpue vt cu iblmo calameto sopo r silibus
 q nullu aliud lac e puenies via cibip id q e na frigidu r bu
 midu: ly heat bona puenientia cu epate cu ppletate maxie ca
 prinu: ly forte via medicina lac capraz r aqua ei? possit esse
 mater infusionu r decoctionu multu pueniens pp ipsius sub
 tiles penetratores r appropriata puenientia ad epar r qcuq
 de h dicit Bordonius cu eius pace sua sniaz hic no approbo.
 De ferculis aut puenientibus in casu in gbus pditi pnt reliqua
 sunt brodia cicep r decoctoes herbaz appropriataz qualia
 sunt caulis feniculus r radices eius r folia apii r radices ei?
 r isopus r endiuia r cicorea cu radicib? eaz r calametum r
 crellones r spargi. radices et rapaz r maxie naponu r hiri
 goz r karobaz faciunt decoctoes puenientes cu canib? cone
 nientibus i gbus fieri pnt fercula puenientia vt panata r far cu
 cortice suo r panicu r cu onis diuerso mo pponedo et cu eis
 d passulis r d pncis pcpatis pus. i. infusus in aqua calida r
 agitat r exicatis r silicis talis pcpatis iulis i pauca qz
 tate fm q magnifica dña sua pponere solet. Et si placeret ali
 que radices porroz vel cepaz no discouerent. pnt et fieri
 salameta qda cu appropriati cu epatib? galinaz vel anatu r l
 cu mcha panis sui r cu pncis vel amigdalis pntis r passu
 lis sine armillis comillis cu aceto passulato vel cu modico vini
 granatoz mayoz r modico zucharo aromatizado cu spibus
 puenientib? in casu talia saporamenta r reliq cibaria factis vt
 j. r. cinamomi. 33. galange. an. 3. s. spice calami aromatici.
 an. 3. iij. amili feniculi. an. 3. ij. sandal. al. 3. i. s. spodi. 3. i. epatis
 adib. 3. ij. zuchari ad 4. tot? stat puluis. Et si aliqd litaret qd
 effz appetitui discouenies extrahat vt res saporosa reddat.
 r ita in estate pnt fieri saporamenta cu succo scarole r endiuie
 r acetose parum cum modico cinamomi et aceti passulati et
 hoc insectante siti p pdimetus ferculoz. De oleis valet oleuz
 nigd. amar. oleu ppre et silicoy multu in cau comedat r ita
 de pncis r cillamo. De fructib? aut coiter laudant auelane.
 sz i totu mibi no placet. Sz i silicis stat nobile iuuametum in
 modico vsu. sz i amig. r vuis passis sine iteriozib? oes pueniunt
 maxie si passe si fuerit nimis buces. a reliqs fructib? r maxie
 recetib? oio cauendu e. Granatis tn aliquoties ad dulce declina
 tib? maxie ad extictoz sil vti pnt. Sib? in fructib? et laudabi
 lib? dicti pce vten e. na amigda. r auelane sut suspecte pp diffi
 cultate digois. r silicis suspecti pp excessiuu caliditate r passe
 dulces cu granatis dulcib? pp dulce: vti eis vti opz boza furti
 ua vt dixit. Al. de bacillis. i. raro. Circa potu e bene aduerten
 qm ex textu. d. Al. r et quozidā alioz vt colligi posse in ordinā
 do potu q no dz eu sumere ieiunus neqz sup cibum imo post
 boza r Serapio voluit q expectet post comestione spa? logo
 deinde bibat paru vna vice. ex gb? sentetis auctoz multi pra
 ticatū colligunt q infirmus n dz sumere potu tpe comestionis
 sed post cibū r comestione p duas vel tres horas: q snia e mul
 tum erronea: tū q potus necessarius e ad cibū subtilian vt co
 uenienter eliquato cibo deduci possit p venas ad epar r transi
 re p ipm epar vt couenienter digeri possit r sanguificari: r item
 si exhiberet post duas vel tres horas ab assumpto cibo seque
 retur nocumētū qd maxie vitā e de corruptioe digois cibi in
 sto? r penetratoe ipsius ad epar an ipsi? digestionē. Cum igit
 dicerent auctores potu esse tardandū post cibū p boza vel spa
 tio longo no dz intelligi de potu comiscēdo cu cibo ad debitas
 ipsius equationē: sz de potu delatuo iā digesto cibo fm stomā
 cum r cū ias transiuit ad epar imo r pro maria pte e in epate
 digestus. Et hanc sniaz pro pte infirmu. Aluc. nā cu dixeret
 post boza dz sumi. addit imediate. Et cū scit sup. infirmus dscē
 sionem cibi a stomaco suple factā esse. i. q stomacus iā sit ina
 nitus r sup. penetrat ad epar r pro maria pte e digestus in
 epate. nā tunc subtiliata mā p potu succedēte q remanserat in

epate de massa sanguinea in virtute illius vini succedentis sit
 penetrās dicta mā ad membra ad nutritiōem r inde virtus
 refociliat r mā q cū vrina expelli debet couenientius cū eadez
 expellunt. r tūc cū talis potus exhibet no sumit ei paties i
 iunus simpliciter qm mēbra no sunt ianita. r vbi essent ianita no
 pueniret talis potus vt pz. Et illā sniam clarificauit Serapio
 in verbis suis. nā cū dixerat q bibat paz vice vna spa? longo
 post comestione addit ponēdo tūc vtilitatē in potu qz huiusmo
 di vinū puocat vrina r pseruat virtutē r augmētāt calidita
 tē inatā r abscondit sitis. p h ergo q dicit. puocat vrina r rele
 uat virtutē declarat q intellexerit de potu qui offert grā pene
 trationis cibi ad mēbra. r no de potu qui pmscend? e cū ei
 bo ad equatōem illius. Et dictus potus delatius e offerend?
 spa? longo post cibū vt post septē hoz. vel vltra an futurū cibū
 per duas horas vel circiter. nā tunc sequitur iuuameta q dca
 sunt. Ideo cū dicit Aluc. post boza no intellexit bozaz vna nu
 meralez vt pz ex verbis sequentibus supra allegatis. sz itelle
 xit p boza spa? tempale qm iā transiuit cibū a sto? vt dictū ē.
 Et tunc puenit exhiberi potū vini antiquū subtilis penetratiui i
 quantitate duaz vel triū. 3. ad dictaz intentionē. r post tardsē
 ad futūz cibū tanto tpe vt dictū vinū post ipsius digestionē in
 stomaco transiuerit ad epar qd erit tempus duaz bozaz vt cir
 citer. Vel pōt intelligi dictū Aluc. vt no bibat ieiunus neqz su
 per cibū. i. post eū subito. sz post boza qm scit descensioe eius
 a stomaco. nā cū scierit hoc tunc post boza. i. cum transiuit ad
 epar exhibeat parum vini ad fines dictos. Et ad idē venit.
 Et no hoc totū bñ. Quale aut vinū pueniat in quotidiana mē
 sa no pōt dari regula determinata. qz tpe quo ptingeret aliq
 lis cēnea caliditas cū vehemētia sitis dēret eē vinū multo de
 bilius. sz vniuersalē dz eē subtile claz r mibi plz de vna rubea
 ly modicissimi coloris r multis vicibus pmsceat pot? cū cibo.
 Et hec de dieta sufficiant.
 Ad medicinalia igit veniēdo p? e pmemorandus cas. pos
 tus a. d. Al. in sermone vniuersali de curis epatis r in cale
 faciendo r infrigidādo r humectando r exicādo siue cum
 medicinis interius sumptis siue p exterius localibus cū di
 xit. Et no opz vt ad sumū deueniat in infrigidatōe epatis qz
 tū possibile e r pducit sup. p infrigidatōem ad ydopis. i. f.
 sup. pp minutionē calidi nālis. neqz in calefactioe eius sup. p/
 ueniat r pducit ad arefactioem. i. pp caliditatez excessiuā re
 solutē substantiaz epatis. neqz sup. pueniat ad humectatōē
 supflua relaxatē r remolietez substantiaz eius. neqz ad exica
 tionē supflua exicantē r extenuatē substantiaz ipsius r pnter
 inducētē opillationē attenuatoziā. qm ipm facillime. ppter mol
 tiē substantie eius exicat? r pstringit in poris ppris vel in ve
 nis disseminatis p. cū. Itā dicebat ibidē Aluc. i. caplo cui apo
 stematis sanguinei. q. quā velociter rifidet duricel suple epar
 siue p calefactionē supflua siue per exicationē. Et i caplo apo
 stematus duoz in fine dicit. Et scias q epar velociter opillat
 r puerit in lapideitate. r iō multū cauendū ē ab excessu in
 frigidantib? r calefacientibus r exicantibus ne sequant no
 cumēta que dicta sunt ppterea cū e necessaria alteratio calefa
 ciēdo vel exicando fiat cū mētura. Et cū reductū fuerit epar
 ad eius pplexionē nālem graduālē no oportebit vterius pce
 dēdo alterare calefaciēdo vt exicādo. Ideo recte addit hic.
 Al. ad textū supius allegatū in sermone vniuersali de curis epa
 tis. Et pp hoc dz vt scias quantitatē. i. graduz pplexionis nālis
 epatis qd curas ita vt cū reueris ipm ad eā suple quantitatē
 stes. i. nō vterius calefaciendo vel exicādo qd suple intende
 r fortādo cū appropriatis nō eleuatis in gradu respectu com
 plexionis nālis eius. Cū hoc itaqz supposito pro cura medicā
 tiū stant due principales intētiōes. Una pñsit ad mām ipam
 ledentēz r actu pūmētā eūando multiplicē. i. sensibiliter p cū
 steria vel p medicinas batas de sup. ly clisteria in hoc cau con
 iuncta qualitate corporis r delicata eius nā cū situ mae p pte
 mibi magis placeant quā p supius oblata vt supra dictū ē. sit
 et sensibilis aliquoties euacuatio de mā pnta in mīrach ly et
 fieri possit euatio sensibilis p intestina cūz medicis localib? ap
 pōlis supra vētre que et si cozzecte offerant r in pueniētī bōsi
 magis placent quā per supius oblate fieri et pōt euatio sensi
 bilis p iunctōes extrinsecus applicatas r facellatis r fomen
 tatis sufflas vnguētā r cerota r huiusmōd ad ventrē occurren
 tia. Scda intentio pncipalis pñsit in r fortādo virtutes nāles
 stomaci r epatis r alioz mēbroz lefoz que omni tpe r i toto p
 cessu cure est obseruanda r hoc fieri pōt cū sirupo r cū pfecti

et pulveribus subtilissime tritis et exhibitis.

Circa igitur primum expediendum quoniam euacuatio fieri
da per ventrem cum materia ppter exilē in sitibus in q^b iclu
datur difficulter sit educibilis siue per medicinas siue p clisteria
vel alia applicata exteriori laboriose soluentia nisi preparare ad
adductionē salte cū apientib⁹ meat⁹ et poros p quos educen⁹
ē et cōfortiādo stutē epatis pncipali vt expulsiua rigorata for
tior reddat in expellēdo idcirco mā prius ē aliquāliter digerē
da ad intellectū datū. postea per ordinē ē eūanda. Et qm talia
digestiua pueniētia sunt subtiliatiua aperitiua et flante mā pec
cante in intestinis vel in stomaco cōi de fecibus vel reliquijs et
bi vel flegmatib⁹ nili prius educat exhibitio dictorū digestiuorū
esset ad nocē. idcirco cōueniēs ē prius euacuare mās cōes
cum clisteri cōi nō appropriato postea deuenire ad digestia et
pū ad euacuatiā appropriata. **C**irca igitur fiat clistere vt. j.
℞. bletis. mercurialis florūz camomille meliloti eupatorij añ.
℞. i. pitariē. ℞. s. fiat de his decoctio in dūta qzitate aq
deinde facta collatura de eadē sumat lib. i. s. et addat castile
extracte nouiter. s. vj. yerepigre puluis zuchari añ. s. s. olei d
lilio olei camomille et am. d. añ. s. i. et cū. s. iij. salis fiat clistere
Et est notatū q^d h⁹ clisteri vii pōt tute flante vētris sipticitate et
alternatis dieb⁹ vbi de clisteribus infra dicēdis appropriatis
ad mām eūandā nō erit reuēdū nisi interpolitis admius tri
bus vel quatuor dieb⁹. Facto igitur clisteri eductio māez cōi
ad pparatiū mās vt educatur cum appropriatis fiat sirupus vt
infra. ℞. sirupi de duabus radicib⁹. i. fen. et apij. s. iij. sirupi de
bisantib⁹ et sirupi de abstinib⁹ añ. s. i. aquaz cicoree eupato
rij. et endiuie añ. s. iij. misce clarificet pzo duab⁹ vicib⁹ cū modi
co cinamōi. et illos duos sirupos accipiat semp ante qz sumat
medicina eductiua vel p clistere appropriatū vel aliter. Sz cū
erit facta nā obediēs ad etiōnē de mā pūctā qz appeat edu
ctio de mā manifesta p faciliōr fiat eūatio cū medicinis appo
priatis de eadē mā tūc cū dictis sirupis loco aque endiuie ap
poni pōt de aqua cuscute et aromatizari cū modico spice. Et si
displiceret continue vti sirupis digestiuis quos tū sirupos pos
sumus in pcessu fortificare facta sensibili etiōne de mā exiben
do sirupos de ppassio et de isopo cū aquis apij feniculi et cus
cute. Possimus et facere pfectiones ad hāc intētiōnē fm for
mam vt infra. ℞. diacurcume i qua ē spes ad oēm idropilz. s. s.
s. speciez diarodon abbatis. s. i. epatis adib. s. i. s. misce cū si
rupo de eupatorio fiat pfectio de qua pōt sumi coclear vnum
in mane loco sirup. s. i. et h⁹ valebit in fa intētiōne pncipali d cō
fortatione mēbroz. Tandē facta pparatiōe ad soluedā mām
singula ebdōda fiat vt infra. ℞. folioz caulū mercurialis ble
tis añ. ℞. i. cuscute calamētū eupatorij meliloti et cāmōi. añ.
℞. s. cartami. s. iij. bullāt in aqua debite qzitate et facta col
latura sumatur. s. xv. in q^b bullāt tribus ebullitiōib⁹. s. iij. sol
danelle et facta expōsiōe et collatura addant. s. iij. vziue capze
et. s. s. yerepigre et cū. s. iij. salisgēme fiat clistere et spero q^d illū
sufficiet ad debite solutiōne faciēdā. Et qm nō sufficeret posset
addi. s. i. vqz ad. s. iij. trociscorū de reubarbaro et. s. iij. solda
nelle pulverizate in dicto clisteri. Et qm esset intētiō et magis sol
uendi extracta vziua capze vel trociscis de reubarbaro posset
addi. s. i. vqz ad. iij. de electuario facto et in cāu multū apto iu
uare et notabiliter rectificato et pparato cuius descriptio est vt
℞. masticis spice rosarum reubarbari lace. añ. s. iij. laureole
preparate. f. pzi in fuse p duos dies nāles i fuco citonior et ace
to. s. iij. agariel turbid. añ. s. i. misceant et distēperent cū carne
citonior coctoz et melle et paz aceti et fiat i forma electuarij.
Et si pur nō sufficēter educeret pōt addi et in dosi et⁹ vqz ad
s. iij. Et spero q^d si ēt ponere. s. s. eius supra vmblicū et iuua
ret in cāu educēdo mās p ventrē et nō laboriose. Si ēt appone
rent. s. iij. colloquintide pus iuncte cū oleo amig. dul. et citonior
rum spero q^d solueret et per vētrē et eēt forz. pper supius aut
si aliqū fieda ē eūo cū medicinis ebibitis n⁹ trālire ad fortiores
qz ad trociscos de reubarbaro dādo ex eis. s. i. s. vqz ad. iij. si
erpeclit. vel et vqz ad. s. i. s. soldanelle cū aqua lactis capze
ni ad fortiora nō trāscendē. Sz si cū clisterib⁹ possumus ad
implere intētiōnē nostrā magis piz. Sz si vrit⁹ multū forzifica
ret et esset inclinatio ad pillulas possent et sine timore exhiberi
pillule ℞. alis 7. cōueniēs dādo. s. i. vqz ad. s. i. s. vt infra. ℞.
yerepigre. s. iij. turbid electi. s. iij. lace lote. s. iij. rainedent salis
ind. añ. s. i. s. siuci poll carie seu eupatorij. s. iij. anisi se. apij rae
dicū squinanti añ. s. i. mirabola. citr. s. iij. terranē et distēpenp
cū fuco solati et fiat pillule. Et aūdo ēt fieri suppositoriū iterdū

ad educēdū ēt mām appropriatā et maxie vētositate factā vt
j. ℞. folioz rute seminis vtiue cinini añ. s. i. salis paz cū mel
le loto i aqua camomille fiat suppositoria longa. Et i hoc sunt
partēde semper etiōnes. Et in tpe medio cōfortiāda ē nā oib⁹
ingenijs de quibus infra semp in hoc obseruādo vni can. pos
tū ab. ℞. iij. in cura cacelle qui ēt cōis ad alis spēs cū dicit.
Et oz subtile sit studiū in soluedo eos et seperes i eis id. q^d i po
tu sumit. i. dinide solutiua vt nō tota mā simul euacuet. s. paz
latine ne fiat labor in nā. De hoc etiā dicebat idēz ℞. iij. in cu
ra asclitis loquēs de euacuatiōe per solutiua. Et oz vt nō sit su
bito imo sedm vices. nā q^d subito ē mortale et pūi nocuētū
debilitat epar vt dicit et ℞. alis 7. pūitēis scribit oz vt idropi
cus laxet cū eo q^d educit aquā moderate et paulatiz qm nō ē
laxāda aq⁹ subito vt dicit et illud semp ē bene menti tenendū
in etiatiōibus fiedis. pper alia ēt ingenia sit euacuatio sensu
biliter de mā aliquoties idrope vt per slobothomiā vomitū vel
puocatiōem vrine. Sz slobothomia in casu nostro nō h⁹ itro
itū. et vomitus et puocatio vrine nō nili cū maxima difficultate
et laboriose etiōne possunt educere mām dictā idcirco de illis
ēt nō factū mentōnē. Sz veniemus ad illud ingeniū etiōis sen
sibilis vt per sudore puocandū pēpue cū stufa. Et aūdo igitur
alternatis diebus et dimissa die etiōis spālīs cū clisteri soluti
uo vel alio mō qm in eo nō ppeti stufa. s. sequētū die et postea
sedm ordinē interpolādo die fiat stufa post expulsiōes supflui
tatū cōium in mane vel in sedo digello cibo s. totū in stomaco
situato corpore supra discū pforatū fm ventrem fiat aut deco
ctio p stufa vt infra. ℞. radicū ebulli cōitici radicū interiorum
vltimi radicū feniculi radicū cicoree et endiuie et radicū apij. añ.
s. iij. aristol. rotūde radicū acori añ. s. i. s. cipi. s. i. melliloti ca
momille eupatorij pitariē. s. i. s. ficados. añ. ℞. i. s. calamētū pule
gij rute maiorane cuscute. añ. ℞. i. s. seminiū anisi cinini carul
ameos. añ. s. i. s. salis cōis et salis niri añ. lib. i. sulfuris. s. vj.
ferruginis ferri. lib. iij. bullāt oia in bzenta vna aque cū stulias.
ij. vini albi prius bullēdo radices et mineralia pter sulfur. dein
de ponēdo semina postea flores et herbas cūz sulfure versus
finē decoctiōis et fiat in totū psumptio tertie pīs et reseruet. p
vfu recipiēdo fumū calidū per quartū bore vel vsqz ad mediā
horā nō expectādo laxatiōnē virtutis. quo facto ponat sup
culo et ericet cū pānis deinde fiant facelatōes cū saculis ca
lesactis factis cū medicinis resolutiuis et ericantibus vt. j.
℞. camomille florūz aneti. añ. ℞. iij. rute calamētū. añ. ℞. i. s.
miliij. ℞. iij. cinini carul cētauree. añ. s. i. s. baccaz lauri. s. iij. sa
lis cōis. s. i. s. fiant saculi tres. Et si nō sufficiunt simplicia addā
tur fm pportionē et possunt calefieri bis vel fiant sex saculi et
ponant tres vna vice postea alij tres succedāt temp cauendo
ne ponant supra regiōnē epatis pnter ne mā nimis ericet et
mēbra pstringant ppter ericcationē forē. Et post facelatōes
fiat inunctio cū oleis resolutiuis et humectatiuis vt. j. ℞. olei de
lilio. s. iij. pinguedis galline. et anaf. et olei amig. dul. añ. s. i. s. cro
ci. s. s. misce. Et circa tū regiōnē epatis fiat inunctio ad pbitiō
nē calefactionis nimie et dissolutiōis epatis cū aliquāliter refri
gerantibus et pfortantibus vt. j. ℞. vngueti sandalini. s. iij. olei
ros. olei abstinib⁹. añ. s. s. spice spodi se. endiuie pulverizatoz
añ. s. s. misce cū modicissimo aceti. postea gescat per horaz et
sumat cibis sibi pueniēs. Sequētū aut die ad ericcationē et re
solutiōem humidi ratiū circa crura fluxaz in tinello puo ponan
tur due ptes arene subtilis et vna ps terre. mineralis ferree et
calefiat. et in eo teneant crura per tempus. fāt et saculi ex ea
mā calefacta et ponant ad coras forit adherent. deinde cum
steterit p tēpus puenit vt fiat inunctio ad crura cū oleis vt. j. ℞.
olei spice yrii et camomille añ. s. i. s. misce. Ad hanc ēt intētiō
nē valēt si supligent cruribus et pedibus spongie noue cū sal
sia et teneant ita nocte vel saltē die. Et si prius spōgie dicte fue
rint infuse tribus vel quoz vicibus in aqua cinere. postea ex
presse et ericcate ad ignē paulatine qm nō pnt ericari ad solē
erit maioris efficacie in cāu nfo. Et ouent et in die stufe recepta
stufa loco facelatōz vt sepeliat s. vtrē in mīnera terrea fer
rea calefacta sufficiēter. et postqz sit steterit quasi p horā me
diā vel circiter fiat inunctio per modū dictū supra cū humectan
tib⁹. In diebus aut in qbus nō fit stufa pōt fieri inunctio cum
oleis magis calefactiuis et ericcatiuis in mane et sero vt. j. ℞.
oleoz de lilio et de spica. añ. s. i. s. olei laurini et olei de yreos
añ. s. s. misce. pposset et fieri emplastrū supra ventrē loco in
unctionū factū et stercore aialis. Et qm stercorea cōia bonum
sunt pferenda laudant ℞. alis stercus capziloz. nā dicit q^d si

est fetes: imo qd hz bonuz odorē. & si par picipet aliquo malo
odore possit miferi qdaz a romata vt spica thus cipi & silia.
pule ē marine pūte cū carnib⁹ eaz ⁊ emplastrate sup vētrē
sūt pueniētes miferdo cū eis d spica puluerizata ⁊ cipi. Em
plastruz quoqz d baccis lauri in b cau comedat semp memo
rie tenedo ne talia calefaciētia ⁊ ericaciā mīuz attingant ad
regionēz epatis.

Cōsequēter succedit alia itētio gnālīs de pfortatōe mēbro
ruz nālīū. Et hec pplef euz exhibitis p os singl⁹ in forma pul
ueris subtilissimi in dieb⁹ qbus nō sumūtur medicīne alie solu
tiue. Si etiā illis dieb⁹ sumerent nō eēt incōueniēs. Fiat ergo
descriptio pulueris vt. j. R. radicū endinie fluesitris radicū ei
coree ericcatay añ. 3. iij. cinamomi. 3. 5. cassie lignee. 3. ij. epas
adib. 3. iij. misce ⁊ fiat puluis d quo sumat colear vñū magnū
cū. 3. iij. aquaz vt. j. R. aquaz cicozee eupatorij ablinthij en
dinie cascate añ. 3. iij. misce. p qtuor vicib⁹. Ppro pfortatōe et
haz spēz vti pōt sirupis d qd dictū ē supra ⁊ pfectiōe ibidē
posita. Ppōt et ad hāc itētiōez fieri pfectiō pfortas nō tantum
epar f⁹ et stomacū in forma morfeloz vt. j. R. si dācop gallina
rū. 3. i. epatis lupi. 3. i. 5. calami aromatis cinamomi sandal. ci
tri. spice añ. 3. 5. cū zucharo dissoluto in aquis eupatorij ablin
thij ⁊ endinie añ. q sufficit fiat confectio in morzellis. Et istis
pfortatiuis vel altero eoz semp vti oꝝ qm hoc pceptit itētio i cu
ratōe vt voluit R. alis. 7. pūitēs maxie in asclite. Haz dixit
Stude i asclite pprie ad pfortatū epar ⁊ i timpanite ad pfor
tandū stomacū. Et qm cū asclite pūgit aliqd vtolitū idcirco
laudabile ē semp pfortare stomacū ⁊ e par ⁊ pncipalius epar
i hac itētiōe. Et ita sit expediatentio pfortationis.

Cū restat solū vt ponat ordo i his exhibēdis ne pꝛigat error
Singula igit die accipiat in mane aliqd de pfortatiuis dictis.
sz iūntēdamus soluere vētrez ⁊ educē māz qd ē sciendū semel
in ebdomoda cū aliquo soluētē d qd dictū ē p os p duos dies
añ sumat sirup⁹ q simul ē digestiuis ⁊ pfortatiuis. In alijs añ
dieb⁹. i. i. imediate sequit solonē exhibeat. 3. i. 5. d electuario fa
cto pfortatiuo ⁊ i alijs dieb⁹ sumant vt pulueres cū ags suis
vel pfectio scā in morzellis et cū dictis ags sumēdo vñū mor
zellū admiuis trū. 3. p vice. Ppostea siāt fricatōes post duas
horas. Bēnde surgat ad fellā. ⁊ si nō habuerit sufficiētē asse
larōez recipiat clistere cōe factū. Ppostea siāt inunctōes post
vnā eūatōez supradicta cū oleis resolutiuis ⁊ ericcatiuis dicti
faciēdo et facellatōes si placebit. Et ita alternatis dieb⁹ fiat d
clisteri cōi. In scdo aut celebrata stomaci digōne pplete fiat
et stusa alternatim. ⁊ pñr sequētur ea q dicta sunt fm ordinēz
Et altera die fiant facellatōes ⁊ inunctōes vel emplastra fm
q dictū ē. In die medicīne solutiue tardet cib⁹ qz dū fieri pos
sit pꝛipue si sumat p os ⁊ tūc sumat lauatiū p sepe horas si
ue cū brodio macro siue cum aqua cicep tubeoz ⁊ modico zu
chari. Et his sum ptenus ad laudem dei.

Cū ydrope yposarca cāta a fluxu sanguinis emoroidali p
spectabili dñō Jacobo d beaquis ciue mediolani. C. 6. si.

Ispō hui⁹ nōbīl viri. d. Jacobi d beags gnālī nose
d appellari pōt ydrops. que qd ē tres spēz a docto
ribus diuisa ē. tympanitē. s. asclitem. ⁊ yposarcam.
Quid sit qz istaz breuiter explicabo nō enūeran
cās cuiuscūqz sz tñ illi q ad ppositū nřz pñnet: vt habi⁹ certū
cāis elice possum⁹ p pꝛia signa a q cāz pēdet hec egritudo:
vt ex pñti ad ipsius curā pfecte veniamus qz sine cognitiōe p
pziay cārū alius effectus nō deuenire possumus in certā no
ticiā ipsius. Tympanites itaqz ē egritudo imediate dependēs
ex plurima ventositate humiditate excedēte contenta ad itra
paniculos ipsius ventris nō extēsa p totū corpus. vñi ad ven
trē pulset sonat in modū timpani. Inde dicta est tympanites.
Cū asclites vero ē egritudo pendēs imediate ex excelēt hūi
ditate ⁊ dñio ipsius supra ventositate pnta et i ipsius vētris
paniculis appellatis siphac ⁊ mirach. siue et inter paniculum
cobopientē itellina ⁊ ipsa itellina. Et inde si corpus ab vno la
tere in aliud latūs moueat sentit sonus ac si eēt alicu⁹ vasis
motū semipleni aqua. Possēmus tñ si placeret istas spēz de
scribere i recto: r dicer Tympanites ē illa actualis ventositas
⁊ c. Yposarca vero ē egritudo dependens imediate ex san
guine quodā aquoso male digesto ab epate ad oia mēbra tras
missō mēbra nutrituro ex cuius pñtētia omnia mēbra apparēt
impignata ⁊ tumefacta dealbata. Ibec itaqz spēz ab alijs dif

fert ppterea qd hec ē generalis oia mēbra pplectēs alie vero
spāles magis maxie ieritentes circa mēbra nutritiua vt ipm
vētrē ⁊ c. Et hec de qua ē nra pncipalis cōsideratio vt patebit
bñ pñderanti dñi pñtione ⁊ qualificationē totius corporis pñ
ti domini Jacobi.

Cū hui⁹ ergo intendo cās magis vñsimiles assignare. Cau
saz itaqz alia pñnta: alia ascedēs. Causa pñnta vt quodā
modo dictū ē statio flegmatici humoris semicocti ⁊ elusidē nō
adherētia cū carne p totū corpus dispersa. Causa vero asce
dens est debilitas virtutis digestiue ⁊ in epate ⁊ alijs mēbris:
dicēte. B. a. fo. pñoficoz comēto pñio. Et vñuersaliter quidez
oēs spēz ydroz pñis. pueniūt a nocumēto ascedēte i virtute ge
neratiua sanguinis qñ deficit eius opatio ⁊ deest ei pñmētū
eius. Iste tñ ter. vt apparēt intelligētī maxie pñabīl ad hanc
speciē appellatā yposarcā. Ibulusmōi aut virtutis debilitas:
aut epl debet p pñtiate: aut per pꝛationē in cōitate alioz
membroz. verbigrā per cōitate si cor eēt frigidū refrigerās ca
liditate iataz ipsius epatis aut vbi stomachus est frigidus non
potens bñ puertere massā cibālē in bonā substantiā chiloz
⁊ ex psequētū nō bñ ppararet digestiue epatis ⁊ tūc epar non
posset bñ digerere nec sequestrare humidū aquosūz ab humi
do sanguineo nutritibīl ⁊ erinde pmanz pñioz humidū sangui
nei cū aquositate aut ppter aliquā opillationēz eritente circa
gibbū epatis aut debile attractiua renū vñ nō possz transmitti
humiditas vñnalis p vias a natura deputatas sz ibi cū sangui
ne pñsta remaneret ⁊ pñter ad mēbra transmittēret. Si aut
p pñtiate insitā epati ē debilitas digestiue: aut hoc ē p viam
resolutiōis: aut per viā inate complexiōis: aut solute cōtinuita
tis. Pper viam cōplexiōis: vt puta si epar eēt excelēt calidū
tūc per viā pñmptionis spiritūz destrueret opatio digestiua.
nā virtutis digestiue spiritus sunt instrumēta. aut si epatis com
plexio eēt maxie frigidā: tūc digestio foret imperfecta qñ dige
stio calido vigorat ⁊ implectit frigidū vt quarto methuoz ab
Aristo. ⁊ Aulic. libro pñio doctrina de virtutibus. Si vñ p viāz
solute cōtinuitatē vt si epate eēt aliqd apostema aut alia egritudo
scā a causa pñstia tūc implectēret digestio vt pꝛ pñde
rant. Aut qñqz per viā resolutiōis: aut ppter fe. acutā: aut in
mū dolorē: aut enionem sanguinis per viā nariū: aut p viam
emoroiday: aut per viā fecellus. Iñ cū hui⁹mōi oibus ena
uant spiritus qui sunt instrumēta virtutis digestiue. Iste vide
re meo sunt cāe versimiliter ascedētes ad hanc passionēz ap
pellatā yposarcā.

Cū nūc pꝛutari intendo que sit cā pꝛia i isto notabili vi
ro. Pñio hoc nō videt eē ppter nimiaz cordis frigiditātē qm
iste satis tracūdus ē satis audax satis pilosus que oia attestā
tur supra caliditate cordis ē et satis bone virtutis vitalis vt in
pulsu pñpif. Non ēt hec dispositio accidē videt ppter opilla
tiōē iam dictā ⁊ renū debilitatem ppterea qd sibi multiplicat
vrina ⁊ cū hoc bñ a sanguine sequestrat quod si eēt vbi renes
debiles essent. Iñ ēt hoc euenire vt ppter solutionem cōtinui
tatis neqz ppter apostema. neqz ppter rē extrinsecus appli
catā ppterea qd circa regionēz epatis nō laborat. Iñ ēt b ac
cidit ppter pplexiōez calidā iatā excellentē ex quo vrina si est
tincta imo penitus discolorata nec adest sitis nec alia que cali
ditati epatis attestant. Iñ hoc ergo euenit a nimia epatis frigidit
ate. ⁊ nō ab inata. ex quo tpe etatis frigidioris vt puericie nō
fuit ex hac passionatus. qd tñ eē debuisset si ex iata pplexione
frigidā euenisset. Cōcludo itaqz hoc accessisse p viam resolu
tiōis ⁊ nō p euentū acute egritudinis neqz eūoz sanguis p viā
nariū neqz per viā fecellus neqz alia viā resolutiōis vt nimio
cobitu nimio labore nimia vigilia nimio exercitio ira ⁊ hui⁹
modi. Cōcludē. ergo vt dixi hoc euenire debuisset p viā reso
lutiōis facte p euationē sanguinis p emoroidas ex quo vt asse
rit sepe hac passiōe infirmat coadiuuatē tñ frigiditate stomaci
qd vt dictū ē male epati subministrat. Et hec de cās. **C**ū tñ
qz cā ⁊ accis quidē indicat de pñis remedijs nā yposarcha q
ē accidēs ipi⁹ fluxus emoroiday indicat de calefactiuis ⁊ ap
tiuis. Ipe autē fluxus pñstic⁹ si vt testat Aul. 4. p. in fine. Iñ
cā ⁊ accidēs pñngūt indicant de pñis remedijs. ad id est
magis attendēdū d quo maior existit suspitio. reliqua tñ nō pe
nitus negligēdo idcirco ad ipaz yposarcā pñcipaliter insitā ⁊
ad eius accidentia. **C**ū pñio ergo qñti ad regimē sex rez si
naturalitū sit primo aer calidus ⁊ ericatiuis ex quo infer⁹ q si
dormiat in loco basio sz in solario: et vbi aer esset nebulosus ⁊
pluuosus rectificet cū hac suffumigatiōe. R. iburis masticis
ligulaoe

lignialoes dlibant oīuz. añ. 3. 5. misce et puluerizent subtilissi-
me et ex isto puluere dispo sup carbonib? fiat suffumigatio ca-
mere. ¶ Quātū vero ad cibū potū abstineat se ab omni cibo
et potu sit? grossor viscoso danci et dimittat legumia pisces car-
nes bouinas porcinas ceruor? et huiusmodi. Sit panis ei? fer-
metatus cū sale coctus anīso feniculo et huiusmodi calidis apli-
tis. utat carib? pulinis vitulinis colubinis nō plingib? per di-
cibus. ¶ Porcinas dimittat pp ipsaz pinguedinē et viscositatez.
Et generaliter cibi eius sint boni chini nutritibiles nō viscosi nō
grossi facili digestis abstineat, tñ se a cibo supfluo: imo si come-
dat nisi vrgēte fame: et se leuet a mēsa stāte appetitu. Potus
eius sit vinū odoriferū clarū subtile antiquū sine mīstione aque
frigide. Et si vult vti aqua miscēdo vinū et laudabile parū
miscēdo sit aqua decoctōis radicū feniculī petrosilij seminū
anīso feniculī et cicep an papz suffineat statiz qztum pōt. Cū
motu vero et quiete dicat q? motus ē maxime iuuatius in hu-
iufinō passionib? dūmō fiat añ pastū saltē p tres horas. fiat
gimor? et exercitiū añ pastū eques vel pedes fm tenorē virtu-
tis et possibilitatis pueniētus ē facere pedes qz eques ppea
qz virtutes magis cōfortātur. porz cutis magis apperitū et
exinde supfluitates vberius euacuatū. Ad hoc et iuuat frica-
tōes facte cū panis lineis aspis calidis p totū corpus anteqz
surgat de mane et ante cenā post factū exercitiū et si ex frica-
tionibus talib? sudor pnoceat reitērent fricatōes ne sudor op-
pillet poros cutis. Cū somno vero et vigilia dicatur quod
somnia breuis et vigilia longa: nullo pacto de die dor-
miat: neqz post cenam nisi per duas horas. quoniam per no-
ctē vapores ad itra pūnent et i humiditates puerunt. p vigilia
vō plures supfluitates a corpore resoluunt. Cū inanitiōe et re-
pletōe. fugiat oīs repletio. qm p repletōez exite digestiua de-
bili stomaci et epai vt supponit nō potēte bñ digerere plurime
aggregant supfluitates aqueē q ad mēbra cū sanguine trāseū
tes faciūt hoc accidēs appellatū yppolarca vt supradictū est
vñ laudabil? ēē dico q? vter sit tenulis et lubricus. Nam hoc
marie adiunat ad hāc passionē ex quo plurime expellunt sup-
fluitates et reliq? mēbra nutritiua reddunt fortiora p viam exo-
neratōis. Ad arie et pdest ad cāz vt ad aptiōne emoroidarū
ne exite stiptica nā fiat pssio et ex psequit illaz venaz pntis.
Ad circo nisi nā sit lenis nāliter fiat p artē lubrica cūz cliserib?
vt. j. R. folioz maluarū violarū mercurial. añ. Ad. i. fursuris.
Ad. i. 5. semini anīso feniculī aneti. añ. 3. 5. polipodij. 2. 5. co-
quant i sufficiēti qzitate aq? debita scā psumptōne in libris. i.
dicte addatur cassia. 2. i. puluerio zuchari. 2. 5. dyafeniconis
yeralogodion. añ. 3. i. olei cōis olei aneti. añ. 3. i. 5. salis cōis
3. ij. fiat clisere et hoc site clisere reitērent fm necessitatem.
Cū passioib? animi dicat breuiter q? passioes animi vt gau-
diū letitia et qnqz ira iuuat. qm ex istis inflament spirit? q? pñr
resoluūt humiditates et hoc quātūz ad res non naturales.
Cū ad medicinalia vō veniēdo. pñrio nisi lōgo tpe sit scā eua-
cuatio pueniēs ē eūare illā māz peccātē pus tñ scā digestione
vt. R. sirupū d abintibio. 2. ij. sirupū ppositū sine aceto. 3. i. 5. aq?
rū abintibij betonice mellisse. añ. 2. ij. clarificet et aromatizet
cū cinamomo spica añ. p. 2. trib? vicib?. Sequit mae p? digō
nē p? illos sirupos nō instāt alio ipedimēto vt d pūctōe vel
oppōne lune et hmoi recipiat infra scriptas pillulas. R. pillula
rū d agarico pillulaz fetidaz añ. 3. i. 5. reformēt cū aq? veto-
nice et addat dia dragātū. 3. ij. et fiat numero. vij. et post horas
vj. scā eūone pillulaz recipiat lauatiū et postea prandiū. Se-
quēti vō mane recipiat pfectōz vt. j. R. tyriace antique metri
dati añ. 3. ij. misce. Laudo pñr q? ol de recipiat añ pastūz p
duas horas d hac pfectōe ad quātūte medie cassianee cum
modico vini al. boni. R. dyalace. 2. i. dyacalamēti. 2. 5. misce
Sī tñ ptingeret apiri venas emoroydaz fiat suffumigatio de
hac decoctōe calida fumate vt. j. R. rosaz balaustiaz corticū
granatoz copulaz glandiū. añ. Ad. i. ypogstidos acacie ber-
beris. añ. p. 2. buliāt i sufficiēti quātūte vini et aceti. añ. facta
psumptōe nobili infundat i dicta aq? calibo ignita pluribus vi-
cibus et ex hac decoctōe sic effumate fiat suffumigatio. Et hoc
quātū ad presens sum contentus.

Cū ydropissi timpanite cū se. a cā cala epai. Lō. 52.

¶ Apposito p pñr vt scrib? q? bec dispo sit spēs p-
prie ydropiss dicta timpanites cū aliq? picipatōe
aquisitā h nūqz videat abfolui qñ i timpanite ali

qd aq? pūgat: vt visus ē sentire R. Af i diuiliōib? ad pñr. c. p.
pñrio. Supposito et q? ei? cā effectiua medata sit ex malitia cō-
pñonis calide pūcta se. nō tñ multū itensa cū rubedine. vrine
Colligit q? ē hūda modica fiducia d sanitate vt habet 3? al-
māf. et p rōne saq? manifestā notā medicis quā adduct Sera-
pio 4? bñarij q? ē qz res ifrigidates nocēt ydropissi. et calefaci-
ētes pfortāt febrē et addūt sitz et addūt i nutritiū igneitatē.
¶ Abiblinus notabo quedā puncta ad memoriā hz expedi-
ens nō videat. qm res visa ē mibi a scribētibus recte intellecta
et egregie vt fieri d? pñlata. pñrimū pmemoro q? fundan ē tū
cuze d? ēē in rectificatōe pplexionis paulatine alterādo ad frī-
gidū cū rebus remisse frigiditatis qm in frigidādo timor ē d? de-
bilitate mēbri et extinctōe calidi naturalis. Et applicant et res
cū frigidis pfortatiue ad calidū dclinate aromaticitate picipā-
tes vt lignial. vel cinamomi vel absinthij papz. Hā qñ sedat fe-
bris et sit caliditas nālis equalis tūc sit fortis virtus imutatiua
sanguinis. et nō generat tūc ventositatē calore nō dominante
agēte in humores. Unde impossibile est vt dicebat Gal. quarto
amphozimoz in fine pñmē. xi. Sine calore. f. dominātē et innā-
li in grossum aerē mutari illos humores et c. Scd? pñpū ē vt
talia a dñio frigida sint apitua et euz pfortatiue. qm cā ē debi-
litas mēbri sequēs maliciā pplexiōis vt dictū ē cui coniungit
opillatio ex cā nota medicis et colligit. i. 4. tertij. c. pñrio. Sup-
hijz ergo duobus d? fundari pñcipalis intentio curatiua. Hāz
hec de directo sumit ab essentia morbi cū cā eius. f. a malicia
pplexionis calide cū opponit ifrigidatō. et a debilitate mem-
bri cui opponit pfortatiō. et ab opillatiōe cui opponit aptio et
puocatio. Et si alia intentio remanet de resolutōe ventositatis
cū extremis applicatis illa ē nimis regularis. cū illa nō pplea-
tur nisi per calida formāl? vel virtualiter que sunt nata adde-
re in cām pñcipalē. Sup his ergo discurtat medicus in applica-
tione remedioz. ¶ Omimoro tñ spāliter qd eius camera sit in
solario luminola clara. 2? q? panis quo vñ nō sit ex farina fru-
mentū solū hz cū notabili mīxtura farine ozet vel cū farina spel-
te: et pinset cū aqua decoctōis radicū endiue et apij. si non
placeret cū dictis farinis saltē sit panis nō delicatus hz fursu-
raceus cū modico salis pinfatus euz aqua decoctionis supra-
scripta. Et de hoc feci singularē memoriā qd ex maxie obser-
uari ppterea q? ē cibus pñuus. Vñ eius sit al. paucifex. vt
saltē remissi coloris nullo modo vinosum. et pce bibat. et non a
pñcipio cibi hz post cibū i nobili quātūte assumptū et reliqua
puenienter ad dietā pert. nētia obseruētur que relinquat obser-
uanda medicis assstantibus.

Circa medicinalia singulariter laudo sirupū d endiua et p
vna parte sirupū de absinthio ex quo nō est vehemens se. cum
aquis endiue cicoree et solatri. Et si dubites de nimia ifrigida-
tōe ponat loco eius aqua absinthij et pñmēf. viij. vñ. x. dieb?
¶ Pro solutiōe leui nō transcedere spēs biere simplicis et me-
diā ptem reubarbari cū 4? pte mirabolanoz citri. et cū semine
endiue papz. ¶ Pro fortiduz exhibere aliquib? dieb? f. viij.
vel. x. tres pillulas de infra scriptis in mane p tres horas ante
cibū. R. trociscor dyarodon abbatz. 3. i. trociscor d campho-
ra. 3. 5. absinthij. 3. i. lignial. 3. 5. epatis adib. 3. ii. cū sirupo de
endi. fiat pasta. et sumat. 3. i. pñrio tribus pillulis. et bibat parū
post de aquis endiue et cicoree. Postea fiat redditus ad siru-
pos et eosdē vel libi siles i virtute. Vel de ad solutiū. Postea
ad pfortatiua per ordinē et ita p circulū pñnuādo. Licet ego
laudē aliqñ interpolari et nām getari p dies semp cū obseruā-
tia debet regimīus in dieta. ¶ Circa localia exterius applicā-
da laudo facta purgatōe sequētibus duobus diebus inungi
circa regionē epatis cū vngueto sandalino addito modico ab-
sintibij puluerizati vel modico lignial. Laudo circa mediū vē-
tris apponi ventosas siccās ozifici magni. Fieri etiā facultū ex
panico calefacto et modico camomille. Ad exctionē et ventosi-
tatis deorsuz habita prius lenitiōe ventris nāliter vel cū clise-
ri cū appropriatis laudauit R. Afis. 7? pñnents fiat supposito-
ria cū semine rute et aneti. et cū melle et hīs sum pntent.

Cū fluxu dyarico crenico flatu et malacolicu. Cōsiliū. 53.

¶ Afus. R. d. archidia cont ypanensis radicaliter ē
fluxus diaricus crenic? pñm hegmaticus pñz mīc?
de mīla adbusa pñunctus debilitati splenis in at-
trabēdo et expellēdo mīlicum humorē. vñ sepe ag-
grezat in ipso splene et intumescit. qñ epaz in virtute sua ex-

pellit ad ipm splenē de mīsa vel sanguine melācolico adbuſto
vt nāle ē sibi expellere. pūngit ē pplexioni aliquatū ad calidū
declinatū in epate ⁊ corde plus tñ ad siccū lapso eſe qz ad ca
lidū. vñ ex imbecillitate dominantis siccitatis ad ipam mīsam
nō dominatē tñ multū caliditate. imo ē si spata foret in epate
sit generatio sanguinis mīci per adbuſionē vt ex radicibz nā
lib⁹ ex 2⁹ de gñatione habitus declarari poſſet. cōiungit quoqz
cū cerebro i actiuis equaliter vel ad calidū papz declinatē sed
ad hūidū nōbīlter lapso accidētali terputo magis qz nālīter
pp longas occupatōes in studijs ⁊ ſpeculatiōibz ⁊ cogitati
onibus cū ſua dñatio ſit cogitabūda multum cū corde ad siccū
declinatē. ſtomachus tñ ſenſibiliter ē hūidus ⁊ nō calidus ē in
ppria ſpecie nālīter. Et ex his adduci pōt cā pbabīs dñi flu
rus cretici. qm gñatio ſanguine ad melācolicū declinatē cū nō
ſufficiēter deputat ab hūore melācolico debili ſplene exiſtente
pozito melācolie ſi pueniētis nutritatōi mēbroz tñmīnif cum
ſanguine ad mēbra ad venas vñ factus diſcōueniēs ſanguis
nutritatōi fm partes nō cōuertit in mēbra ſz in poris ipoz re
tinet. p tpe vel in venis vñ tāta aggregata qzitate virtutē op
pūmētē ſurgit expulſiua ad expellēdū ⁊ ſic regurgitando per
eaſdē vias ad epat ⁊ meſeraicas. pſellit ad iſteſia vñ ē cā ta
lis fluxus melācolici. Et hoc ē qz ſentiebāt Aui. i. q. tertiū tracta
tu qro caplo pzo cū dixit. Et multoties qd ē ſolūto ventris
epatica qm corpus nō recipit nutrimentū ⁊ reddit pp opillatōz
vel pp aliud ⁊ c. qz tñ tpe retentōis dictaz materie in vīs de
bilitat ē attractiua mēbroz in attrahēdo ⁊ ſequēter epatis a
ſtomaco ſit extēde qd materie etiam kiſoſe p pte etiam retine
tur in ſtomaco qz inducūt naturā flegmatis pp pūngitātē kili
ad ſta: ⁊ ſic pzo pte educta ad iſteſia ſtatica mā ſit dictus flu
rus pūm flegmaticus. Ad qd pcurrit ē fluxus humiditatz a
cerebro flegmaticaz p indigeſtione cerebri in eodē multiplica
taz ad ſtomacū ad iſteſia. ppropter qd ē aliqñ groſſa ventroſi
tas generat q aliquoties i aliquibus vacuitatibus mēbroz co
artata cū ſubtilitat dilatat ⁊ extēdit ⁊ cauſat dolorē rebeuētē
ita vt ſit aliquoties p medicos ē doctos extimāt qd fuerit do
lor renalīs. i. lapidoſus ex reuēto ⁊ tñ nō ſuit ſicut etiaz pūngit
Bal. pncipi medicoz in ſeipſo q ſuit deceptus credēs dolore
ſuiſſe a lapide clauſo i additū vrine ⁊ tñ nō ſuit ex lapide do
lor. ſz magis ex vtoſitate ex flegmate groſſo gñata vt ſcō in
terioz qnto caplo ē pulchra ſtoſia. flegmate ergo deſcēdētē
apparet fluxus flegmaticus qz mīcus pcurrentibz magis ad
fluxū d mēbz ſtomaticis vel cerebralibz qz ad mēbz a toto
denatādātis: ⁊ aliquoties ecōuerſo: ⁊ aliquoties qñ equalē ſz
paritatē cāz. Et pinde tal fluxus diuerſoz colorz apparet ali
quoties ad melācolicū magis dclinat: ⁊ aliquoties ad flegma
ticū. ſcā tñ cretica expulſiōe de mēbris i toto ⁊ a cerebro ⁊ a
toto ſtomaco ⁊ aliquatū ſorificato ſplene p eūne dīcte māe
p tps cōuenientius ſanguis ab hūore melācolico deputat
ita mēbra cōueniēter nutrimentū ⁊ ſit i toto reſtauratio ⁊ in oibz
opationibz nālibz ⁊ aialibz vt ſorificari. ſz i pceſſu ex radica
li diſpōne dictoz mēbroz ēt accidētali habituata cuz ad malū
tā pplexiōis ſequat dclilitas tāde debilitat opatōibz nālibz
vt ſupra dictū ſuit. ſiet aggregatio materie vt ſupra ⁊ exū
de ſit creticus motus expulſiuis. ppro tāto expedit ad pfectō
nē cure: nō tñ remouere acciūs de fluxu cuz cōiungit ſz oz al
terare pplexiōis mēbroz ad temperamentū magis vt ſiat pſer
uatio a futuro caſu. Et hec de caſu ſufficiant.

Expedito ſic cāz ⁊ declarato: due pzo inſurgūt intētiōes ge
nerales. vna. ſ. curatiua ab actuali fluxu exiſtēte. alia pſeruatī
ua a futuro fluxu. In his tñ ſere ſalūz in regie quo ad dietam
equaliter pcedēt vñ. qm vt dicebat Bal. in libro de herētibz
c. i. q. cūz enīz ſanāt paſſiōes ſam ſietes hec ⁊ ante qz ſiāt. phi
bent cōſiſtere. qm pſeruādo vt ibidē voluit Bal. indiget medi
cus curatiuis auxilijs ad aſſicpādū ⁊ pſoluēdū debent pſiſte
re egritudinē que ſba ⁊ ſi videant i medicinalibz adaptari poſ
ſe tñ marie verificant in regie quo ad dietā. ppro ergo erit ex
pediēda iſta intētiō de dieta q ē vñqz cōis diſpōſi. ſ. actu ſien
te ⁊ future fieri. Secūda intētiō ad correctiōē fluxus vt flux⁹
eſt. ppoſtrema intētiō erit ad factā diſpōſe ps curatiua: qz ma
xime verſabīl circa ⁊. pzmū circa eūne dīcte māe cōiuncte. ſo ad
correctiōē fluxus vt flux⁹ ē. ppoſtrema intētiō erit ad pſeruā
dū cū alterātibz pplexiōē mēbroz lapſoz vñus temperamentūz
magis: ⁊ cū cōſortatōibz fm determinatas vt ſites medicinarūz
dicta mēbra vt ipoz opatiōes icolūes ſiāt quoz defectu ⁊ la
pſu aggregātū māe qz poſtea cāe ſunt flux⁹ vt ſupra viſum ē

Cr Regimē ergo in rebz nō nālibz in hijs obſeruet. ppro qd ē
aer viteſ oīs groſſus nebuſoſus ⁊ vtoſus opacus ⁊ obſcur⁹:
nili tpe ſomni. nō ſit tñ ad aliquā qñtatūz a medio nōbīl exce
dēs. ſz ad tēpamentū iſtū ⁊ actiuis ⁊ paſſiuis: i. i. pp diſ/
formitatē ſanitatē mēbroz diuerſoz vbi herēf ad aliqz extremū
tatū nōbīl ⁊ ad vñā mēbz diſpōne aptā ēt iuuare alteri pze
diſpōni poſſet officere. qm ſi ad caliditatē declinauerit pūcta
ſiccate i corde ⁊ epate vt dictū ē ppreparat ad adbuſionem
hūoz. ⁊ ſic ad melācolie generationē p adbuſionē. qd ſi ſue
rit ad frigidū declinat ipm cerebrum. ⁊ ſtomachus in digerēdo
ledent ⁊ in malicia augebunt. Ad ſi ad ſiccū ⁊ ad hūidū vt
pū intuent. Laudo tñ vbi ſit a tpamento recedēdū ſaltē i paſ
ſiuis magis vertendū ē fluxus hūidū qz ſiccū. cū cor ⁊ epat
ad ſiccū declinat quoz inſluxu magis diſponit hūido pſonis
totius corporis ſup b. Ergo tanqz ex radice iſeraf qz tpe eſta
tis nō eſt ſub ſole. neqz in locis calidis habitādū. neqz tpe hye
mis multū apud ignē ſtandū. neqz in fluſis. qd vbi fuerit i eſta
te neceſſaria rectifica⁹ aeris ad frigidū ppter itemperie cali
ditatis ſiant irrozatōes i camera ſue habitatiōis cū aqua roſ.
⁊ viola. nenuſaris ⁊ ſimilū frigidoz. vel eſfundāf ſolia ſalicum
⁊ vitis inſuſa plus in aqua fontis p cameraz vel flores roſa.
violaz nenuſaris ⁊ boz huiusmodi aſpganf p cameraz neqz ere
undū a domo in eſtate nili horis recentibus vt mane in pūnci
plo diei añ tertiū ⁊ in ſero vltra. xxi. horā. Sit ēt aer ſue cameſ
in tali aeris pñtutōe ⁊ ſeptētrione. ita qd ſenſitra ſit hīs ſpi
raculū verſus ſeptētrionē. qñ hyeme aut ſit camera in alto cō
ſtituta inter duo ſolaria cuius ſenſitra veta ad oriēs vel meri
diē. Et vbi ſit indigentia rectificationis aeris ad cam⁹ ſiat ignis
pmeſuratus ex lignis ſalicū alerapz oniciāz ⁊ laticū dimittē
do ligna acuta ſortia vt qreus lauri iunip ⁊ huiusmodi. Et ma
gis valebit aromatizare domū cū aliquo ſuſſumigio calefaciē
te nō multū ericeate. vt acceptis thurres ſandara ca ⁊ corticibz
pomoz redolētū oibus ſimul poſitis ſup carbonēs i camera.
ſumigatio ēt ex terbetūa in hoc cāu nō diſcōuenit. Et hoc eſt
bñ obſeruandū de regimine aeris qñ ſolus tñ imutat qñtum
relique res nō nāles vt viſa ē ſnia Bal. ⁊ ſcribentū cōiter ter
tio thegnū. Et ſit exercitiū vebemēs ⁊ intēſiue ⁊ extēſiue
ppter cām notā. ſiat ergo ſuaue ad extēſiones magis decli
nās quā ad intēſionē pedes vel eques. Sed exercitiū pedes
magis laudeſ per duas tertias hore vel circiter p loca aliqua
liter inequalia. nili añ illud tēpus incurret laſſitudinē nazbus
ceſſandū ē. tpe tñ fluxus actualis tale exercitiū ē diſcōueniēs
imo geti oppoſite buic exercitiū ē inherēdū. Ad dictū ē notan
dū qz ēt exercitiū vt fricatio mēbroz ſupioz brachioz vel ſpa
tulaz. ſ. ēt tpe fluxus ē in caſu laudatūz. Sed vbi ad pſueran
dū ſiat exercitiū nō ſiat nili expulſiō ſup ſtuitatibus cōibus d vñ
na ⁊ egeſtionibus poſtea quieteſ nā per tps añ qz cibis ſuma
tur nō laudo tpe fluxus fricatio nē mēbroz iſerioz qñ materie
deorſuz puerunt. C. ſomnus ſit moderat⁹. vt. 7. q. 8. bozaz
nocte factus. ſz nō vltra plongeſ ppter cerebz i ſtōaci diſpō
nē. Et vbi tāto ſpacio dormire nō poſſet ſaltē lecto geſcat ad p
hibendū ſiccatem. i. Ad ſit diurnus nili ſortē in eſtate poſt dū
as bozas ab aſſumpto cibo. vel qñ ex longa pſuetudine pſue
uſſet ēt alijs tpbz die dormire. Sed nō tranſcendat bozā vñ
bozā cū dimidia. Et dormiat in loco clauſo obſcuro ⁊ quaſi ac
cubendo ⁊ extremis ēt nōbīlter coopſis. maxie in hyeme ne a
frigore tangant. i. Ad intret ēt ad lectū poſt cenā nili admiuus
duabus hōis tranſactis ⁊ iaceat capite nōbīlter eleuato. ⁊ ſi
ſupra ceruicē vel dorſuz. Inmo ex cōi doctrina pnum ponat
ſe ſupra latus dextrū i modico ſic pſiſtat tpe vt p bozā vel ho
rā cū dimidia maxime ſi nō ſterit poſt cenā admiuus duabz
hōis ad introitū lecti. deſ de voluit ſe ſupra ſiniſtrū ⁊ ita pdu
ret vñz mane ſi ſibi facile ſit iſtud obſeruare. C. Singula die nī
exiſtēte fluxu beāt bñ ſi vñus. vel nā. vel artificio. Et de ſi nī
fuerit nā obediēs vel ſecefus ſiat ſuppo⁹ cōe de melle. vel ex
radice bletis mondata ⁊ oleo iuncta. cū modico ſale ſupapſa
⁊ ſupponat. Aliqñ valebit ſi ſiat cluſere ex brodio cōi carniuz
mediocriter ſalitaz cū. 3. i. ſ. mellis cocti ⁊ diſpumati. Et ſi nō
ſufficiat addaf. 3. i. caſſie nouiter extracte. vel alio ingenio tali
vel ſimilū pcurēf oio bñficiū ventris. Continere ēt ſemel i eb
domoda a cena ē pueniēs. nili ſiat nūmia famis tollerātū. nam
talīs nocet. C. Et ſent paſſiones aiales ad triſtitiā ⁊ ſollicitudi
nē dūcētēs. nā tales plurimū ſunt apte nocere ſz ēt ira ⁊ timor
noceant. Sit ergo gaudēs ſperās ⁊ de mediocribz ēt i mīnd
mis iocūdeſ quāto poſſibile ē. C. Circa regimē in cibo ſint iſte
regule

regule. *Prima regula.* Obseruati q' varietas cibor' & i natura sua & in artificio & in casu multu' nociua. Unde in cibatioe ad bereat vñ vel duobus cibariis in p'p'oe sua. & mō substantie & artifi' nō multu' differentibus. Et in casu laudo' oī tpe magis elicata q̄z assata. nūq' qm fluxus multu' sup'fueret. qm tūc assata magis puenirēt. Scōda regula. *Spauitas* in cibo ē multu' necessaria qm mēbra puenientius digerere pñt ianita v' avara facta magis attrahūt. & sic p'hibet multiplicatio materiez de qb' sup'ra. Unde semper surgēdū ē a mēsa religio famis ad huc remanentibus. fiat ēt longa & diligens masticā eoz que masticant. *Alitē* oīa grossi nutrimenti vt legumina oīa generalit. caseus p'cipue antiquus. & carnes grossor' aialium maxime bouū itroz pecudū antiquaz ceruoz. Et dicebat *Sal. 3°* i terioz. c. 7. qd' maxie caro captoz & tbauroz melancoliā gnāt. Idē dicit d' carne vulpina leporeina & porcina siluestri. I' leporeina iumentis credo pueniat. Et dicit gñaliter q' oīa salia d' carne animalū siue terrestria siue aquosa fuerint sunt nociua. Et tenet oīa viscosa vt pisces squamis carentes maxie tenche & angulle. Carnes pingues & muscose quozūq' aialū & maxie gnātōi p'p'inoz sūt bui' generis & cerebella aialū & iterio ra eoz & pedes ipsoz. Carnes ēt autū aquaticaz sunt nociue. Libaria d' pasta maxie azima vitāda sūt. Sūt eligēda cibaria q' sint facil' digōnis boni nutrimenti a tepamēto i q'litatib' manf' felis nō multu' recedēda nāe sue familiaria & amica. p'cipue si ex multo tpe fuerint p'fecta tū ex nā quā ex artificio. Et iter carnes volatiles sūt p'fectiores q̄z quadrupedū & p'p'uz ante rior' magis q̄z posterioz. Et oī tpe p'dices cōueniunt s'terne frācolini & in hyeme carnes caponū & salianoz & autū mōta naz i rubis degētū. s'z tales aues pp' siccitate eligibiliores sūt elicitate q̄z assate. In estate aut' pulaz iuuenū albaz vel ad rubez declinātūz sunt eligibiliores. Inter quadrupedia i estate p'cipue valet caro capretorū. nam est singularis iuamētū si fuerint pingues. Carnes etiam agnorūz trium mensium ad minus in estate nō d' cōueniūt carnes caprioloz danloz & cuniculoz laudant. & in hyeme castratoz saltē vnus ani & vitulo rū qnqz mēsu. Quēda tū sunt genera carniū q' ex p'prietate magis valēt p'fortiādo epar' & remittēdo acuitatē humoris ad builiū. vt sunt carnes limaciāz & testudinū qm tales in oī mō administratōis sua p'prietate vident valēt. vt *Auic. 14°*. tēty: si p'mū fuerit sup'flua qdā viscosa humiditate expurgate. *Ap'lis* ēt testā p'muz habiū & euiscerat' & diligēt' fricatis cū sursure & sale & postea coquant' ponēdo carnes i aqua tepida nō bu liente neqz frigida & cū radice buglose & cicoree in decoctioe felicitat' opatio eaz & decoquant' vsqz ad p'fectā decoctioem & comedant cū modico cinamomo. Et si p'p' p'nt fieri passillia ex carniū p'p'us cū passillis & modico aceto & cinamomo parū. Et p'nt ēt fieri inde p'fectores & electuaria. Nā in comestio ne eaz sperat' mltū iuamētū qm remittūt adbuisionēz p'hibēt venenositatē h'oris adbuili' & p'fortiāt tūte epar' ex p'petate. Itane ēt ad hūc iētū laudant. Nū tū estz idigētia p'inctiois & ad nutrimentū magis offerent' oportet carnes h'mōi duo bus. p'mū decoq' decoctōib' & ab eis ablectis p' tertiā decoctio nez bulliāt vsqz ad p'fectam decoctioez qm i talib' ē vñ qdaz nitrosa & baurachia vētris solutua vt 3° d' alimētis & 2° d' sim plici medicina colligit' & *Al. 2°* can. caplo d' rana q' dicit q' cūz decoquit' cū sale & oleo ē bezar lepre. Inter pisces petrosi sūt laudabiliores. Nā trite minute p' aq's ascēdētes & p'fara lau dant. Zemerit ēt & maxie pisces plici dimisso pingui sūt eligi biles. Petrosi ēt minuti i estate magis laudant. & maxie si cō dīant cū saporib' ex amigdalīs factis cū zucchero cū modico succi ranciū v' modico aceto passulato qd' sic fiat. R. passularūz mūdātaz. 3. ij. acetū. 3. iiii. sicut i infusioe p. x. horas postea bu liāt trib' vel qtuor bulliōib' i dicto aceto & deinde aliquat' cō tundant cū pistello dicte passule scā collatura acetū: & q' inde exhibit d' hūido scā p'p'ioe cū peca rara sūt misceat cum reli quo & totū vsu referuet. P'pro serculis valet panis infusus in brodio carniū sup'ascrip'taz. brodetū ēt. i. panis tri' i dicto brodio & bulli' & cū vitello oui i estate rectificato in aq' rosata vel saltē aq' fontis & p'quassato cū dicto pane & vna bullitione bullito cū dicto pane & modico cinamomi sup'asperso: hyeme far ēt collatū & i collatū i brodijs ē pueniēs: ēt panicu' ruptū si decoctū fuerit i brodio bñ pingui ē laudabile: maxie si rectifi ces cū lacte amigdalaz & modico zucchero nō exsistēte actuali fluxu tale panicu' vel mltū coctum in brodio non pingui & sine amigdal' & mel' i p'seruādo ēt brodiū cicerūz valz s'z tēpore

fluxus maxie exuberātis enitet. Valēt oua infusa i aq' non tū in nimio vsu. Inter olera valēt nō exsistē fluxu borago singl' & buglosa blef' cū modico melisse & saluie paz & in hyeme cum modico maiorane. s'z i estate rectificent' cūz lactucis. Abi tū fuerit fluxus & maxie exuberāz cūz acuitatē & p'uctione ligna arietū v' l'plātago cū radicib' et' magis puenit. In fruct' va lēt si exsistē fluxū. vne passe sine armillis. pinee p'pate isufe bis v' ter i aq' tepida & i ea mltū agitate. postea exicate paulatine dulcorate cū zucaro & ouelane paz assate & sūcti. maxie si ta lia in hyeme. nā i estate p'p'us oīz vñ eis. S'z stante fluxu pasce cū armillis diligēt' masticate magis pueniūt si multū dulces. Grana ēt muza. i. media inter acetosa & dulcia in estate interdō pueniūt. Citonia ēt cocta si p'ce sumant vt bolū vñ sumendo vel duos post cibū nō disconuēniūt. In saporamentis quoqz in hyeme cū amigdalīs & pineis & cum epate galline pinguis paz cocto & mazinato & aliquibus passulis cū modico cinamo mi & zucari & aceto passulato de quo sup'ra fiat saporamentūz satis delicatū. In estate aut' valebit succus ranciū cū zucchero & ad remissionē frigiditatis pōt poni aliqd' de puluere macis & modico cinamomi. Et si p'ungat fluxus vinū granatoz de quo sup'ra rectificatū vt paulo an' dicebat ē pueniens. *Paris* sit vnus vel duoz diez ad plus mediocriter s'ermētatus. paz sal tus in hyeme. s'z i estate nullo mō assatus & si fuerit assat' de crustef. Et si pinsef cū aqua decoctiois radicū endiue i es ta te & scolopēdie in hyeme magis pueniūt. Sit tū p'itas i pa ne neqz sit multū a sursure depuratus & maxie in hyeme. nū exsistē aliquat' fluxu. nā tūc d' ē magis a sursure mōdat'. Et nū sit me' in substantia & colore & vinositatē debilius tū i es ta te q̄z hyeme. Et laudabile ē semp vt aliqua tr' misceat saltē cū aqua calibea zuhari ita ponēdo plus & minus de zucchero nā membra nālā multū p'fortiāt fm dīpōem actualē. nā stante fluxu minus zuhari puenit. Sit ēt in potu ordo vt nō fiat mul tiplicatis magis quā duabus vicibus vel tribus ad plus. Sum mas ergo paz pro vice neqz bibat getato cibo in stomaco ita q' sumpto cibo per horā nō sit collationā. Et pro tāto maxie abstineat i estate a collationibus q' in fero fieri solēt vñ talis in ordinatio multipliciter in cāu nostro ē cā maximi nocumētū. Et h' quātū ad regimē sufficiant.

Expedita p' p'ntitōe vt regimē in dieta cōl' & curatiue & p' seruatiue p'z. Iaz descēdēdo ad curatiuā magis ibi sūt due intentōes. p' expediem' p' q' versat' circa eūationē materie ascedētis vel p'uncte. P'prio qdem regulariter pueniūt vo minus pp' mām in stomaco p'tentā. s'z iā dictū ē aliqd' id in dīpō ne succedit de flobothomia. P'prio igit' tpe veris & autūni tali habitudine p'currēte multo ocio corporis & copiosa dieta non vituparet' fieri minutionē. saltz quinqz. 3. sanguis de vena ba silica. Et si magis foret dominās mā melancolica eligēt' cā fie ri de brachio sinistro. Unde p'babilit' in reze de dextro & in autūno de sinistro fienda vñ eūatio. Nā & i flobothomia nō videat' ad intentionē n'az p'ncipalr vt euacuans iuuare. iuuat tū vel iuuare pōt infrigidan' aliquat' epar' & sic ab ascensione p'hibendo. iuuat ēt vigorant' attractiū mēbroz ad fugiē māz stantē in medijs regionibus & opillatē ēt vt qdam dicit. quia ad flobothomiaz sequit' p'motio i humorib' fiet mā mobilior & sic eūoem p' artificiiū aptior. p' h' g' media iuuare pōt. Laudo so vt habilius mā aūs eūetur ipaz p'digeri. alteran' ēt p'p'oez mēbroz p'fortan' cū appropriatis. Unde valebit sirupus vt 3. R. sirup' de fructu mellifros. an. 3. i. aquaz buglo. absinthij & scolopen. an. 3. i. 5. misce fiat sirupus. Et si p'ugeref nimia flu xibilitas p'fort' addi. 3. 5. sirup' rosa. ad aliquat' magis p'forta tōez. Et p'tinuet dictus sirupus. v. vicibus postea fiat eūatio d' mā peccatē flegmatica & melancolica cū medicina. Dominātē tū flegmate vt sit cōiter in p'ncipijs huius flux' & R. hyere. sim plicis. Sal. 3. vj. reubarbari electi. 3. i. epibimi. 3. 5. cū zucha ro fiat bolus & exhibeat per tres horas an' diē & tardes cib' per. vij. horas. que sumat nullo sumpto lauatiū. qm fortasse p'plebit opatio in sequētū die. Et fa die sequētū sumat p'fectio vt. 3. R. dyabuglos. 3. iij. dyamusci dyarodonabbatis. an. 3. i. mis. & fiat p'fectio cū. 3. i. epatis adip. sumat p' tres horas an' cibū admius. Et si nō succederet ad mondificationē ter v' qua ter pōt reiterari sirupus digestu' facto vt. 3. & erit efficacior p' cedenti & ēt magis melancolica respiceret que ēt tardus & dis ficilius educit. R. radicū cicoree endiue liquerit' spgoz an. 3. 5. buglos. capitue. lupuloz ros. an. 3. i. 5. i. seijz an. p'omula ce endiue & plantaginū an. 3. iij. epibimi. 3. i. bulliant in debita

aqua vltimate ponent^r epithimū cū zucharo albo fiat simp^r
ex dicta decoctōe ad bonā formā d quo sumant^r 3.ij. r cū aqs
ablinthij cicoree r scolopendrie. añ. 3.ij. fiat sirupus. qui cō
tinuet^r 3. diebus p̄tinuē. Post sumat^r potio vt. j. h. lica dos
epithimū añ. 3.ij. p̄tinuē 3.ij. floz boraginis r buglose añ.
3.ij. sene. 3.ij. inuēdant^r hec oia per diez r noctez in aqua te
pida r postea facta collatura in dicta infusioē addaf mirab.
doz. 3.ij. citrinoz. 3.ij. p̄tinuē r stent in dicta infusioē p horas. r.
Postea facta collatura r ex p̄tinuē addaf collature diacatholi
conis. 3.ij. reubarbari puluerizati. 3.ij. spice. 3.ij. musci.
3.ij. mis. r erit potio delicata. et sumat^r vt pcedēs p̄fectio nō su
mendo lauatiū vt supra stan^r i domo r in camera clausa illa
die. Et sequētū die sumat^r cōfectio vt infra. h. metridati. 3.ij.
zuchari rosati. 3.ij. dyabug. 3.ij. misce. r sumatur per. 7. horas
ante cibum.

Cha expedita intēōe succedat illa i cura q̄ dīat circa ipm
fluxū. In qua p̄mū laudo singulāter diuersiōes de qbus dī
ctum ē nēdas ad spatulas r brachia in furfur cōuertendo. nā
in vntē hāz attrahit^r nutrimentū ad mēbra r conuertit^r nā ad
oppo^m fluxus. Ad hāc itēōnē alē ē vtēre cū igne possit su
pra vmblicū i supra splenē rigorādo attractiōē. r hoc bis
i die. Ad ē tñ omittēdū vt stāte mordicatōē i itēstis pp acut
tatē r nitrositatē mē pponant^r clisteria alteratiua r remissiuā
acuitatis ablutiuā q̄ nī nī absoluitur ab al. q̄ i p̄fortationē vbi
gīa facto vt. j. h. ordei. 3.ij. h. furfuris. 3.ij. folioz plātaginis
roz. añ. 3.ij. p̄tinuē. 3.ij. ablinthij q̄rtā p̄tinuē. 3.ij. buliat^r i aq̄ debi
te q̄rtā r de eadē decoctōe sumat^r scā collatura. 3.ij. r cūz
duob^r vitellis ouorū r 3.ij. zuchari rubci vel mellis rosati fiat
clistere. Et medicus exptus p̄t facere clisteria r magis abster
gētia r minus p̄fortatiua fm varias intēōes r variādo simpli
cia decoctōis r et apponēdo i corpe clisteria de melle nī rosa
to r collatio ad abstergēdū magis r d zucharo rosato vbi ex
pediat ad p̄fortatū magis r in decoctōe addēdo de sumac q̄
multū stringit^r ita vt dixerit Aul. fo. cañ. q̄ dī. q̄ ē appēfuz sū
git vtēre r similib^r. Ad tñ multū laudo p̄stringētia. qm i cau ta
li cretico ē error vt ē diuz sūta auctoz r maxie Aulic. 16^a. tertij
ca^a d fluxu cretico r. 14^a. tertij tractatu. 4^a. ca^a p̄tio: mli ppter
exuberantiā fluxus virtus debilitat^r. nā alqñ tāta sit laxitas i
mēbris qd ē remota opillatōe pp passibilitatē mēbrorūz reci
piētū multiplicat^r fluxus. Et tūc vctōsa posita supra vtēre cūz
igne vt volebat Aul. sūit. Itē inuēctio supra vtēre facta vbi ad
diuersionem intendamus conuenienter fiet cū oleo de aneto a
dūio r camomilino r ablinthij añ. pap. 3.ij. vbi sit intē^r ad cō
stringēti v3 emplastrū factū ex citonijis in fumo assatis r malaf
satis addēdo masticis roza. ipoquillidos añ. 3.ij. exēp ligia. r
gar. 3.ij. In eadē itēōne v3 li fiat epibimata supra vtēre cū
suctis plātaginis r portulace depuratis r bulitis cū oleis ab
linthij mirorūz citoniorūz mēte: cū dūio calidoz vel frigidorūz fm
dīspōēs mēte. Itē sit fieri somētatiōes ex decoctōe r exp
sūpticaz frigidaz r calidaz in vino aceto r aqua ferrata. f3 dī
uersas intēōes. Pponēdo de calidis ablinthij mēta nucēmu
scatā gar. macē r buiūsmōi. Et de frigidis solia p̄iorūz r sorba
rum roz. plātaginis seminiū sumach mirorūz corozaloz coriādro
rum p̄paratoz acacie p̄pogitidos r similitū. Pponēdo species
in sine decoctōis calidas vel fridas vel mixtas f3 varias in
tēōnes. Tbus ē r mastic calefaciēdo in cau multū pueniūt.
Et ita ad particularia multa possēt discurrere r suppositiua r
sustingia. S3 vñ tātū referā qd ē singulare ēt stāte tenasmoē
sustingitū. Fiat ergo vt. j. h. corticū p̄ncēz dimissis nucleis
3.ij. sumergatur i colofolia liqfacta: r postea extrahatur: r po
nant^r supra p̄uinas sub cathedra: recipiat inde fumus p po
steriora. nā stringit r p̄fortat dicta mēbra. Ad auderē ad sūptū
candū multum pp cām tactā. tñ coagulū leporis vsqz ad. 3.ij. s.
posset exiberi sine timore. Et si def cū succo plātaginis magis va
lebit r tut^r exhiberi pōt. Ad trāsire ad oplata fortia. Et si pur
ē necessitas opiatōz auderē dare. 3.ij. r vsqz ad. 3.ij. s. atanasie
magne fermētate. Ad sātis ē domesticū. Apparetē tñ mā mī
tū adbusta puluis margaritarū r cristalli dādo. 3.ij. p quolz mī
tum laudat^r. nā ē sūta diuersorū q̄ cristallus ponit^r vt frenū cole
re adbusse r p̄tine r exibeat^r cū aqua plātaginis vel bursapa
stozis. Et cū his sit cōpleta hec intēō.

Succedat postremo vltima itēō ad p̄seruationē magis que
p̄lēda ē cū alteratū r p̄uertitū p̄pōē mēbroz lapsoz ver
sus ipamētū: r p̄fortatū dicta mēbra nālter frigida cū cale
factū: r calida cū infrigidatū iuuatū: ēt per duas opatio

nes subtiliādo apien^r r p̄ tertij vt a p̄prietate p̄icularia mē
bra p̄fortādo. Placēbit igit tpe sanitatis vel neutralitatis sic
ri p̄fectiōez bñtē rem^r ad epar splenē stomacu r cerebz p̄nci
paliter lapia q̄ fiat vt. j. h. sp̄rū dyarodon. d. cōi. 3.ij. sp̄rū
p̄fectiōis d gēmis sp̄rū diamusci. añ. 3.ij. s. floz acorū iterorū ga
linaz p̄paratay in aquis ablinthij r cicoree cū modicillimo rī
ni albi r paulatīne exicatat^r epatis adip. añ. 3.ij. scolopendrie
3.ij. tamarisci. 3.ij. cū zucharo debite q̄rtatatis dissoluto i aqs
ablinthij endiuē in estate r buglose qd sufficit fiat cōfectio in
moscellis. Et in hyeme addaf aque s̄sopi vel betonice parū r
p̄tinuē fumen^r moscellū vñ tñ per tres horas ante pranditū
Et si p̄ly aliquid fumere p̄potū sumat^r de aquis vt supra intrā
tib^r dicta p̄fectiōez In bis rectificabit^r multū p̄lectio dictoz
mēbroz lapsoz. **C** Per exterioris aut apponē^r sunt p^m circa
splenē que mām in splene exstēte resoluēt r eius attractiā r i
gorēt. Ad cū splen nō possit ad se trahere sanguinē melanco
licū cacochimia i vniuerso corpe aduenit^r dicebat Gal. i. viij.
membr. Subtilitatis ergo indiget farmatijis absq̄ ne calidita
te nōbīl vt nō ingrosset forte quē ē incheratus i ipso grosso hu
more vt dicebat idē loco allegato. p̄mīcere tñ opz bis auste
roz quale r genus s̄sopicoz. scilicet ad p̄fortatiōē vt ibidem.
Valebit ergo si fiat fomentatio cū spongia ex decoctōe vt in
fra. h. camomille melliloti s̄sica dos añ. 3.ij. l. aneti floz gene
stre scolopendrie. añ. 3.ij. s. frassani incisi mīmtz. 3.ij. cinamo
mi seīs agni casti añ. 3.ij. buliat^r in vino albo aromatico aque r
aceto equaliter vsqz ad p̄sumptionē mediētatis. Et d dicta de
coctōe cū spongia fiat fomentatio bis vel ter. Et postea scā ex
succatōe fiat inuēctio cū vnguentū vt. j. h. olei de caparib^r olei d
lilio. añ. 3.ij. olei rute. 3.ij. olei amigdalaz dul. 3.ij. armoniaci
r bdellij dissoluti in aceto añ. 3.ij. scolopendrie stercozis capreto
roz. añ. 3.ij. s. seīs portulace. 3.ij. croci. 3.ij. acetū pap. r cere pa
rū fiat vnguentū pro ipso splene. Circa stomacu valet inuēctio
vt. j. h. olei spice. 3.ij. olei ablinthij olei masticis añ. 3.ij. galan
ge gar. mactis cinamomi añ. 3.ij. s. galie elefantine. 3.ij. musci.
3.ij. cere pap fiat vnguentū pro stomaco. Circa epar laudo vñ
ctōez vt. j. h. olei rosa. 3.ij. olei violati. 3.ij. olei spice. 3.ij. olei
camomille. 3.ij. s. s̄sopit spice spodi. añ. 3.ij. cū modicillimo ace
ti r pap cere fiat vnguentū. Sed sit vsus rarus vt semel tñ vel
bis i ebdomoda. qz faciliat^r epar ab extrinsecis alterantibus
ad masticā p̄lectiōez p̄uertit^r. r sepe in opillatiōe icidit. Ca
pitū aut laudo saculū fieri vt. j. h. maiorane s̄sopi sanie añ. 3.
ij. s̄sica dos salute. añ. 3.ij. corticū citri. mactis gar. masticis. rosa
rū. añ. 3.ij. s. vernicis. 3.ij. s. mīscē pro saculo qui calefact^r r suffu
migatus cū modico thuris r gallie masticate supponat^r p̄t. añ
roz capitis. Quia tñ aliquoties p̄ungit^r accedens de dolore
ex cā ventosa in ventre vt dictū ē ad ipm vbi occurrat attendaf
cū anodinis r rarefacientibus cutiz r subtiliantibus aliquat
nō fortibus. vt facelatōnibus r suffumigiis factis cū pitarā
artemisia camomilla melliloti r pap aneti. vel cū emplastris
ex fenugreco r semie lini cū flozibus camomille r aneti r oleo
amig. dul. r camomille. vel cū dīstale. vel cū inuēctōe facta ex
oleo de amig. dul. r de lilio. addēdo si non sufficit de oleo spi
ce r anetino vel de ruta. Et cum hīs remouebit^r si deus volue
rit. Et hīs sum p̄tentus.

De retentione secum indurataz siue squiballaz r tandem
cum exitu eaz cūz fecibus liquidis simul cum tensioe dolorosa
ventris r eructuatiōe r abominatione pro magnifico locūte
gente in illi. **Consilium.** 54.

In casu magnifici r potentis viri dñi gubernatoris
astensis qui vt scribit^r p̄stantē doctore A. Agisrū
Jobānez antoniū de ferrarijs ē interdū sūpt citas
ventris cōtingēs ex duricie fecū reductay ad for
mā squiballaz minutay. qbus tñ p̄ungit^r nō nunqz in exitu ea
rū reliqua egestio ad humidū declinās. r p̄sequenter sitto ta
egestio iequalis r in p̄tinua r p̄sequenter nō laudabilis. vt est
sūta Gal. p̄tio de crisi caplo. xi. cū materiei cū retinet^r sepe suc
cedit extensio dolorosa ventris r eructuatio stomaci simul cūz
abominatione r naufea.

In quo casu regitū vt asserā cām huius dispōis r exinde
iudiciū mē in cura vt satisfaciā pro vñbus regitū facte suc
cite r stricte adducā cām huius dispōis. Deinde ppter assi
stentiā clarissimi doctoris astensis. A. Jo. Antonij vt supra
p̄sūsus de eius integritate circa regimē in dicta p̄tinens. f. in re
bus

¶ *terbētie electe. 2. i. ficus pignes numero. vi. chartani. 2. 5. oia sit pissent et cū zucharo fiat bolus. Sz si vter pur pstrin geref laudarē pter ista cōla clisteria in qb' ponat tñ aliq' emus agarici qz credo q' cā opillatōis sit fta qd' multiplicat in iteti nis apponat sup vmblicū mictura q' paulo post scribet: q' pus anteqz ponat laudo poni ēplastrū sup totū vētrez molliūum māepz fecaliū si que indurate essent: et pntiue musculozum vētris et intestinoz et laxatiūū factū vt infra. R. maluarz bisimal ue añ. *MS. 15. fenugreci se. lini. añ. MS. i. radicū althee. 3. ij. si cū pinguū numero. x. oia simul bulliāt pus: tñ per tps bullien do radices postea herbas cū religis apponēdo debinc oia fa cta collatura pissent et mala sent et cū. 3. ij. butiri veteris et. 3. ij. pinguedinis galline et. 3. i. croci Incozporētur et sic tepidū su perponat. Et sic cōtinuez tribus vel quattuor horis. postea su per vmblicū ponat dicta mictura et supliget q' descriptio talis est. R. aloes. 3. ij. elebori vtriusqz. añ. 3. 5. succi radicuz ebuli et fellis bonis vel thauri qzū sufficit ad incozpondū fiat mictu ra que cū lana supponat vmblico et supliget. Et si nō suffice rit addaf. 3. i. scamonee et erit fortz. Sed vbi expēdiēs sit ali quid fortz sumere p suplus laudo fiat puluis q' tot' pūus su matur et fiat vt. 7. R. turbit reubarbari añ. 3. i. 33. 3. 5. sene. 3. i. agarici. 3. 5. misce. pro duab' vicib'. Et si nō sufficerit sumat maior qzūtas et sumat cū modico brodi. Remedia ista nō so lum pfiēt in isto accidētē sz et pncipali vte dispoit q' et aqmatz ea pa' b'is breuibz sum contentus.**

C Pro vermibus et preseruatiōe eozum pro quodam domo no Alamano. *Consilium. 56.*

p Ro pseruatōe a vernub' dimittat oia gnātia fleg ma: et dulcia: et oia facili ter putrescibilia: et eutent oēs res nō nāles ex qbus possit cūbi i stomacho fie ri corruptio. ¶ Itē fiat puluis de quo paties vtatur sup cibis. R. cinamomi. 2. 5. gariofloyz macis granoz. padisi añ. 3. i. 33. electi. 3. vj. seis anili et feniculi. añ. 3. 5. pipis. 3. ij. misce fiat puluis d quo vtat vt supra. Itē singula ebdomoda añ cenaz sumatur tres pillule de infra scriptis. R. mirre. 3. i. aloes 3. 5. ablinthij croci añ. 3. i. cū succo enule fiant pillule cōuenien ter vel cōis quātūtatē dētur et supra.

¶ In cura vero vermiū notātur due cautele. Prima ē vt lar giter comedat. Secūda ē vt vbi seua sunt multū accidētia vta tur rebus vermib' placibilib' dulcib' et vinctuosis ne vermes nimii famelicētes reddant molestiores. Sz vbi nō nimis molestē caudē ē ab hmoi dulcib' et vinctuosis. Alii cū volumus eos pparare ad sumēdū medicinas eoz interfectiuas. qz eo ca su p papz añ offerēdū est aliqd lactis vel aque zuchari vel aq mellis. Et postea exibeat puluis ad qzūte dimidiū coclearis vt. 7. R. corticū radicuz caparoz ablinthij nigelle añ. 3. 5. cori cū. citri semis apij cornu cerui vñl. semis caulii. añ. 3. i. croci 3. 5. aloes. 3. i. diptami tormētile. añ. 3. i. 5. puluis cordialis. 3. ij. misce des dimidiū coclear nō erit se. Sz si sit sebris detur puluis vt. 7. R. tormētile. 3. i. terrefigillate coriandroz pparato rū sumat cornu cerui vñl. añ. 3. 5. aloes. 3. i. 5. misce fiat puluis et exibeat cū aqua decoctōis tormētile. Vnguētū p stomacho R. olei ablinthij amigdalaz amararuz olei rute. añ. 2. 5. fellis thauri. 3. i. farine lupioz nigelle coriandroz. pp. añ. 3. i. aceti al bi fortissimū. 3. ii. cū cera fiat vnguētū. Vals et fometatio facta cū succo enule cepe et modico felis thauri et aceti. Cerotū p stomacho. R. metridati. 2. i. mirre aloes croci. añ. 3. i. cūz cera et pice et oleo amigdalaz amaraz qd' sufficit fiat cerotū. Explicit

C De emoroidibus pro Rege francie. *Consilium. 57.*

q uoniam regie maiestatis nō nunqz accidit nocumē tum emoroidale de emoroidib' an' vt extat mibi si gnificatū p spectabile *MS. Anuele de Jacop relatu sacre maiestatis francoz.* Postea mibi inuictuz ab illustrissimo pncipe duce *MS. Mediolani dño meo singularissimo* vt qdā afferā i scriptis q' sunt pata iuuare i dicta dispōe. Quia tñ nocumēta emoroidalia sunt diuersa et diuerse eozū species. Itā aliquoties sunt surde nō emanātes sanguinē. sz ibidē opt lantes tumide facte. Et d talib' qdā sunt vehemēter dolorose imo martini doloris. Et quedā sunt fluentes supflue vñ licet in pncipiū ē necessaria puocatio sanguinis p eas et remissio vñ mi tigatio doloris pcpue. i alijs autē ē necessaria restrictio sangui

nea cū supfluit ne mēbra regalia marie epār infrigidata debi lēnt. Et qz ignarus suz de altero istoz spālī nocumēto dimissis hic multis subtilibus que theozice de cāis eaz et de inuamētū si tgate fluat et in dolorose et de nocumētis ad que adducere possent cū sanguis ab eis supfluit dici possent dimissā et ordia tiōe i debita dieta. In diuersis dispōibz eaz qm ista oia reli quo vt nō necessaria multū. sz magis declaranda a clarissimis doctoribus regie maiestatis pblis. tñ hic afferā quedā me dicinalia fm diuersas intentiōes que i diuersis eaz spēbz vñ litatē asserre pnt. enumerādo tñ ea medicamina et magis do mestica et que a me plerūqz expta sunt ad casuz facientia.

¶ Pro igit sitales emoroides fuerint nō emanantes et plu rimū dolorose vt sepe ptingit fiat pncipalr duplex intentio. vna est mitigatio doloris. Alia ē puocatio sanguinis vel eductio. Pro igit in mitigatiōe doloris fiant fessioes in decoctōe rez vt. 7. R. semis lini. *MS. i. folioz altee fenugreci. añ. MS. 5. li/ maciarū que reperiunt sine testa in locis humidis. 2. ij. floz et folioz tassibarbari duas ptes. MS. vnus bulliant oia in duab' titulis aque vsqz ad psumptiōem fexte pti. postea in illa de/ coctiōe tepida posita in vase cōcauo apto ad sessiōē fiat ses/ sio stando in dicta decoctōe p quartū hore. Et cū exit a balneo fiat inuictio supra dictas ptes molificādo et sensum minuendo cū vnguēto vt. 7. R. olei de sc. lini olei de crisomillis añ. 2. i. cū vitello vnus oui et cū. 3. 5. pulueris nenufaris exticati et modi ca cera fiat vnguētū. Et supra vnguētūz ponat emplastrum vt. 7. R. lmaciaz de qbus dictū ē. 2. ij. folioz maluarz altee et melliloti añ. *MS. i. floz nenufaris. MS. 5. semis lini. MS. i. 5. oia simul bulliāt et tapellent et cū oleo violato et medula curis vituli incozporēz emplastrū cū modico croci et supponat. Si tñ fuerit ibi caliditas multū intensa cū dolore ad phibendūz at tractōez māepz ad locū erit necessaria diuersio cū flosia siēda prius de vena basilica dextrilateris. Postea infra sex vel octo horas fiat flobothomia de saluata sinistra lateris educen' de qualibet eaz circiter. 2. ij. sanguis. Et qm cū istis et non mitiga rel dolor possit in vnguēto supradicto ad mōificatiōez sensus addi opij. 3. 5. croci. 3. 5. et fiet multū mitigatiūū doloris. Quō mitigato dolore si nō per se rumpant tūc ad puocatiōē valz post diē vt flobothomef saphena dextri pedis et si manifestior fue rit in sinistro fiat in sinistro educēdo modicā sanguinis qzūtatē vt. 3. i. 5. ad amplius. Et qm nec ē ingenio nō educat et sanguis per eas emoroides et si sales fuerint extra pendētes ad edu ctiōem sanguis ibidē pnti magis securi ingenū ē appenere vnā sanguisugā vel duas vt fiant adberētes ad dictas renas eligēdo de sanguisugis nō venenosas. fient autē debite adbe rentes si ponat sanguisuga ad itra canulā et tangat loc' vene cū modico sanguis pulli. postea applicet canulā in qua ē san/ guisuga ad illū locū imediate et imediate adberēbit sugendo sanguinē ex vena postea amoueaf canulā sanguisuga pēdēte et cū erit plena sanguie sup ea aspgat papz salis et sub ponat bacile et decider et totū sanguinē attractū euomet i bacilū. Ad si locus videbit detumescat bñ erit. Et si nō apponat fa san/ guisuga fm modū vt supra. quo facto ponat pēda sup locū in qua extendat vng' factuz et vitello oui et oleo rosato et modi cūlino croci. Et ista sufficerēt qm extrinsecus apparentes eēnt. Et si interius sint latentes tūc oz eas aperiri et sanguinē puo/ cari cūz lichijis impositū i ano habentibus vi dilatādū porroz venaz et subtiliandū sanguinē et pmoūdū ad tps medicamē. de quibus ē si sumat lichiniū siue suppositoriū factū vt. 7. R. spe clez byere simplicis detracto mallice ptes duas mirr pte vnā cū melle qd' sufficit fiat suppositoria mediocriter longa et satis grossa. Et si fiat suppositoriū ex radice preos et inuoluaf in lana desup ligādo cū fillo postea inuoluaf in mictura scā ex dicti spē bus mictis cū oleo de lilio vel de ruta vel de scorpiōibus erit fortioris efficacie. Et fortiora bijs sūt suppositoria scā vt. 7. R. amigdalaz amaraz. 3. ij. folioz rute pulpe cologntide añ. 3. i. muscl. croci añ. 3. 5. cū medula cerui dissoluti et modico bdelij dissoluti in vino albo fiat suppositoria longa et supponant i ano. et pmutent omni hora vsqz ad qnqz horas pmutas. Ad si for tassus pp acuitatē bazz medicinarz cāref dolor nunc puenit ad mitigatiōem doloris vt fiat suppositoriū imponēti cū mitigati uis doloris nō tñ phibentibus sanguis emanatiōē et hoc di co cū ē intentio ad extractiōem sanguis per illas venas. vt qm plōdice cōsueuit defluere cū tumore pus illarū venaz et iam i tpe periodi cōsueit stāte tumore et cū tumore nō effluit. Et de eis est si fiat suppositoriū sumēdo radicē caulis vel bletis et for**

tius

tius ē si sumas radix rāsiani ⁊ supligel vndiqz cottū postea in fundat in oleo rosato dissoluto cū modico vitelli oui ⁊ cū oleo violato ē melius. Et in puocādo mediocriter sine vehementia dolois emoroidas furdas latētes ē. Si fiat suppositoriū cum altera de radicib⁹ dictis ⁊ supligata lana infundat in oleo de psicis vel de crisomillis ⁊ multū appropriat ad hāc intētiōē. De his autē furdis sit aliquoties cura cū inclisōe ipaz ⁊ adbu sione p diuersa ingenia. Et aliquoties sit ligat⁹ earum. Sed cum ista omnia nisi cum sumo artificio sint timorosa nō auderē laudare huiusmodi offerri in tanta maiestate. nam sepe in his sperationibus vidi periculum. Sed si emoroides sint appa rentes tales furde ⁊ sit intētiō ad extirpationē ⁊ extenuatōē tūc sine timore pōt offerri medicamē vt ista qd ē apponēdū sup trib⁹ vel qtuor ex eis vna saltē remanēte fiat vt. j. B. anti monij. j. i. S. cornu cerui vñ coraloꝝ lapidis ematites thuris añ. S. i. incorpoꝝent cū oleo mirtilloꝝ ⁊ ex mixtura supponitur dictis venis cū petia ⁊ ista modicissimos bles erūt extenuate. Ad id intēderemus remotōi eaz in totū q fieri posset nisi fue rint antiquate ⁊ si uetē piodice fluere sꝫ tūmō piodice tumescit ⁊ dolore casentitū pōt ponē eodē lūntētiō sup oēs eas fa ciēdo leuē diuerisōe p flō amballice ⁊ dādo p fursus medicinā ad hoc appropriatā d quo dicit Aui. l. 7. terij in caplo d liqui dīs sup. medicis q ponunt sup eas versus fines dicit sic. Et ex eis q electa sunt ⁊ expta ē vt in potu sumas galbanici sup. ⁊ puluerizati pōdus. j. i. i. aqua sup. faciēti ad hāc intētiōē vt i aq sup. ablinthij vñ plantaginis. Ad dū nā sup. ipsuz galbanū talē exhibiti remouet eas sup. dictas emoroidas. Addit ⁊ si in potu sumas trib⁹ vicib⁹ nō redibūt. Ego tū nō auderē i male state regia exhibere. j. i. p vice sꝫ incipere a. S. i. i. tēdendo ad j. i. magis pūmādo nūmex exhibitionū qz facere augmētū in qstitate pūma. Et hec sufficiat qstū ad intētiōē emoroida rū furdaz ⁊ non fluentium.

Stāte autē supflua eūone sanguis p eas vñ sumas intentio restrictiōis pūmū ex pte dietē q maxie bñ ē necessaria cauē dū ē ab oibus inflamare potētib⁹ ⁊ motib⁹ corporib⁹ ⁊ aialib⁹ ⁊ ab oibus cibis ⁊ potib⁹ ē medicinalib⁹ subtilitatis ⁊ apit uis. Ad id tū simplē intēdētū cum sipticis maxie cibilib⁹. Imo expedit vt cibi declinet ad lentitū vt venter pseruet molis ne si forte feces idurarent suo incessu facerēt ad magnā lesionē. Quib⁹ sic obseruatis. Pp̄ia itētiō i cura fiat diuersio ad oppo situz cū leui flobothomia basillice: cū ventosis ēt positus supra epar vel plenē: puocādo ēt sanguinē p nates. Deinde stante sanguine acuto ⁊ subtili ex admixtōe colere vt sepe euenit. fiat et digestio vt infrigidatio ⁊ spissatio cū sirupis ⁊ aquis ⁊ pfe cōibus ad hoc faciētib⁹ ⁊ euatio pñr cū medicinis appropia tis d mā acuta. Si ēt fuerit aquolitas i sanguie q sit cā nocuū d fiat extirpacio cū appropriatis qd oēs medicinas itactas re linquo: sꝫ ordinadas p pūmūsimos pbsicos sue sacre dñatio nis. Cū tū cōmemorabo qsdā medicinas itētiō sumēdas ⁊ qsdā exterius q imediate faciūt ad restrictiōē ⁊ pñrtingendo poros venaz ⁊ sanguinē inspissando. Et d bis sumēdas p su perius sunt mirabolant pñr ⁊ citrin ⁊ kebuli ⁊ pfectio d sco ria ferri i Rasis. Iaz sibi in ebdomoda sumas. j. i. S. p vice cū aqua plātaginis vel aq calibeata ē multum iuuas. Appro priata medicina ēt ad h singlē ē trissera ex arte senonis. Ad e sue si sibi sumas. Et qñ cum fluxu plungeret difficultas exius secū tūc cū hac intētiōē simul. j. i. pillulaz de bdelio vsqz ad duas ē maxie excellētis iuuamētū. Exterius autē ad restrictiōē venaz pōt fieri vnguentū appropriatū supponēdū factū vt. j. B. ossuz dactilloꝝ nucis cipilli cōbuste coraloꝝ rubeoꝝ emati tis pparatū. añ. j. i. acacie terrefrigillate thuris sandaloꝝ albo rū gladiū corticū granatoꝝ se. portulace ⁊ plantaginis. añ. j. S. cū suco mēte ⁊ basillico. fiat mixtura ad linēdū eas. Et si plungeret dolor simul cū fluxu. domesticū remediū ē vt querū tur vermes cētuz pedū dicti porcelones. reperitū i locis hu midis vt in penu vñ sumant scarabel. ⁊ pure pñdant ist vñ mes vñ scarabel. Deinde bulliant in oleo d se. lini debite qstita tis longa bullitōe postea d dicto oleo f. at lūntio super eas. Ad mltigatoꝝ ēt doloꝝ simul cū restrictiōē facit fessio i bal⁹ deco ctōis. vt. j. B. plātaginis floꝝ ⁊ solioꝝ tassibarbatū añ. Ad. i. se. lini. Ad. S. corticū granatoꝝ balaustiaz. gallaz nenufaris añ. Ad. S. oia si bulliat i aq calibeata ⁊ in vino nigro sipticō vsqz ad pñmptōē medietatē ⁊ d ea fiat balneū. Et d bis sū ptenus qstū ad hāc intētiōē paratus ēt ad latius ⁊ copio sias scribendum in materia si expedit.

Ad frigiditātē renū inducendā vnguentū. Consiliū. 58.

Expedit consilio magnifice domine gubernatricis. Pro magnifico dño gubernatore ad infrigidationē renū vñ videt multū ledi in caliditate eoz pōt fieri iunctio cū vnguentū vt. j. B. olei violati olei ros. añ. j. i. S. olei de nenufa. j. S. lauent cū succo plantaginis postea ad dant berberoꝝ sandaloꝝ citrinoy seium aceto. gñ arabic⁹ co raloy ru. añ. S. i. acetū paz. ⁊ cere paz fiat iunctio. Et si nō vi deref sufficiēter frigida ista descriptio addant duo grana cā phore. Et si nimis frigida ponat paz spicio. Et ita articulef fm iudiciū magistrī Jo. Antonij. pportare ēt supra renes lamias plūbeas multiplici pforatas pus infusas in succo plātaginis vel sempuue ē efficacissimū ad hoc remediū.

Pro quodā qui passus fuerat debilitatē digestiue ⁊ seque stratiue renū pūnta dilatatione meatū. Consiliū. 59.

Asus Magnifici ⁊ strenui militis dñi Antonij de martinēgo ppatricij ordinis venetoy vt in scriptis videre potui. ego ipe oculis ⁊ sensibus palpau. supposita etatua pplexione ⁊ nālī sicca. cū sit anoy circiter. 64. colerice pplexiōis ē q passus ē debilitatē digesti ue renū ⁊ sequestratiue pūnta dilatatiōe meatū pba bilitē vt poroz ipoz renū ⁊ orificiōꝝ venaz minutari terminataz ad substantiaz renū. cū pceserint vrine grosse sanguinolēte cū materiabus grossis. ⁊ ēt aīcedēte cā primitiua incesōe. f. p cipe pedibus supflua ⁊ violenta ad lassitudinem ducēte. imo vsqz ad sudorez vt ipse idē retulit a qua debilitatē digestiue ⁊ sequestratiue bñsi medicoy ⁊ sua obediētia de gete ⁊ de reli. gs curatus ē. cū iā nō emittant vrine sanguinolēte. imo colat per verā digestiua ⁊ sequestratiua pueniēter sanguineitas ab aquolitate vñali. cū iā emittant vrine ⁊ si grosse ⁊ turbulente boza mictus. tū ad albū declinat ⁊ nō ad rubeū. l. aliquoties sꝫ raro emittat aliqd modicū sanguinolēte ad quatitatē gra ni frumēti nō colorificās vñā ad rubeū. imo seorsum separa tū residens facta sequestratiōe vrine cū mā feculēta pūlarē sūi in ea obtinēs. vñ de clarat sanguinē vñ seqlrari ab aquo sitate ⁊ nutrire pueniēter renes ⁊ per sequestrationē que sit pueniēter de mā grossa a substantia vrine satis manifestat in columitate esse ⁊ in venis epatis ⁊ alīs supra renes. ⁊ sꝫ sint fortificate virtutes digestiua ⁊ sepatiua ipoz renū nō in totuz tū fortificata ē expulsiua ipoz inresistēdo materiē b⁹ humoralis bus flegmaticis que ad ipsos renes a reliquis supiorib⁹ men bzis transmittunt ppter debilitatē eoz ⁊ pñtudinē i recipiē do. pñngit ēt cū cau dolor circa doꝝsuz ⁊ in pūbus supra igio nē renū ⁊ circa regionē eoz ⁊ ēt aliquatū infra q dolor iacēdo paz manifestat sed ambulan⁹ ⁊ sedendo magis ledit. pñngit ēt cū cāu humiditas stomaci saltē accidentalis ēt cum cerebro catarroso credo ēt accidentalē ex gbus mēbris vt arbitroz de supfluitatibus ibidē generatis flaticis ⁊ mucilaginosīs mari ma portio transmittit ad renes ⁊ sic illaz materiēz flaticaruz mixtaꝝ cū vrina ⁊ tādē residētū. Pro mediata cā sunt sioꝝ cus ⁊ cerebz. Et magis pñma ē pñtudo nature ad transmi tēdū dictas mās ad renes. cū als essent multū debilitati. stāte ēt debilitate aliquatū in expulsiōe renū ⁊ relisēdo. sꝫ cāe iterdū sūius mictus modici sanguis de quo dicit⁹ pba bilitē ⁊ rōna bilitē sunt q emittit dicit⁹ sanguis ex inclisōe facta in aliq vāa minuta ipoz renū vel alteri eoz multiplicato sanguie vñ qz puenit illi vene. et aliquatū acuto exilēte cū siccitate ⁊ duricie substantie ipius vene discopie nō pñndate in substantia renū q siccitas ⁊ duricies pñt etatiue ⁊ ex nālī pplexiōe ēt sicca ⁊ ex applicati sipticis p curōe pcedentē egritudinis fuit acq̄sita. q tres sunt spales cāe fluxus sanguis colligunt ab Auer. 3. col liget. c. xix. l. 3 pp pcedentē curam bñ ēt renes debeant ēē ali quatū extenuat⁹ ⁊ exticat⁹ cū venis eoz. l. ēt frigus materiēz applicataꝝ pñrtingēs ⁊ pñmēs pñbens extensioem dēē ve ne dispositiue pparet ad inclisōē dicte vene pue. pñpue ang mentato influenti nutrimento ad dictā venā. ⁊ sic ipsa nō obedi ente extensioi ppter cās dictas sit inclisio ipius. Et per similes modū sit aliqñ mictus sanguis a tbetano ⁊ spasmo fortibus vt voluit Aui. qñ nō pñt dilatari vñ. vñ rumpunt ⁊ apunt porzi pñt nālīter. Scilione autē dicte vene suadet que dēā sū supra sꝫ multitudine mae nutrimentalis extendentē vñra qz extēsiō nī vene pueniat declarat modi parodicadi. tpales in quibus

pariōdice multiplicatu r sanguis. Sed acuitatem aliqualem in sanguine declarant redditus talis apparentie sanguine post exercitia cuꝝ aliquali punctione tunc in exitu vrine. qđ accūs licet difficile videat tñ nō ē in eo timor habēdus ē si in eo fiat redditus. Et de hoc posuit exp̄sse Aulc. in iaz in ca^o proprio d micti sanguinis r saniei in si. de mēte bipo. cū dicit. Et ē casus noster. Inquit bipo. cū mingit sanguis sine dolore sup. notab li. Et ē paucus i bozis qbusdā. i. piodice vt in cāu nfo. nō ē ma luz i eo. Cause vō in habilitatis motus. pgressiui r doloris dor salis nō tñ in regimie renū sed supra r infra sumunt ex indit. pōe musculoz alligatoz mēbris iuncturalib⁹ necessariis ad dī ctum motū. cū dicti musculi nō possint debite r libere extēdi r p̄trahi⁹ necessitate motus mēbroz dictoz iuncturaliū. r si tñ sit in his mēbris nocumētū ad motū. imo ē ad diuersus situm eoz qm̄ diuerso mō extendunt. r p̄trahūt dicti musculi ibobe dientes facti ad diuersas dispōez r sitū variū dictoz mēbroz iucturaliū. vñ nō tñ in motu pgressiui imo ē r in sedēdo sit in habilitas r cōsequēter in musculis dorſi. Sed cāe dicte inha bilitatis in musculis dictis p̄tū sumunt ex longa q̄te. vñ acci sita ē in eis quedā dispō ad motū ad dillationē r cōtractionē. sicut ex oppoſito ex motu pueniēti. acquirunt vna nāis potētia ad facile mouēdū r habilitas q̄ insequit virtutē dīrigētē men suram cōueniētē spirituiū faciētū ad motū que mēsurā cōica. tpe motus p̄ficiēdi. vbi tpe q̄tis talis mēsurā spirituiū nō dīrti gūt ad dicta mēbra. r ita minorata mēsurā calidi nāis r i il lis mēbris ad operatōez motiū debita sūt inepta. Cōcurrit ē vt cā spālis applicatio medicinarū in frigiditātē r exiccātūz que facta ē tpe p̄cedētī pro cura micti sanguinei circa partes dorſales. et in frigidatō r sūpticitas inducta p medicinas inte rius oblatas pro alterādis. rēb⁹ que ē dictis mēbris cōicata est intrinsecis musculis r ita ipsi in frigidatō r exiccatis r p̄uatiue per quietē r positue p medicinas interius r exteri applicatas acq̄sita ē talis in habilitas i dictis mēbris i extēſio ne r extractōe r itidē sit labor in motu r in diuersa dispōitōe r sitū dictoz mēbroz r p̄ter dolor. Et hec de cāu sufficiant.

Cp̄zo p̄seruatōe igit a redditu in similitē dispōez p̄cedētē r curatōe dispōitū actualiter assilētū. de dolore dorſi i motu vt dictū ē. de nocumēto qđ remāſit in renibus vñ manifestat vna grossa turbida cū mingit r interdū cū apparen⁹ illi⁹ mo dici sanguinis in vrina duo sūt p̄ncipaliter. p̄zio poneſt regi men in dieta cōueniētē in p̄seruado r i curatōe hīdo respectū ad cās medietas vt stomacū r cerebrūz humida flegmatica. 2° poneſt regimē in medicinalib⁹. C Circa p̄mū igit expedien do d aere dicat qđ aer pueniēs nō d̄z ē excessiuius neq̄z i ca liditate neq̄z in frigiditate. s̄z quali tēperatus i dictis q̄tātib⁹ r forte parūper dēclinās ad calidū. habita i dīcatōe ad dispō sitōez p̄ncipalē ledentē dorſi ē pueniētiōz. In hūido qđ r siccō nō sit vebemēs excessiuius. s̄z vel sit tēperatus aer in hīs passi uis q̄tātib⁹ vel ē parūper ad humidū dēclinans habita i dī catōe ad lesiōē dorſi r ad mictū aliquoties modici sanguis. Et ita vñ aer suse. Neq̄z multū appropinquet igni maxime cuz dorſo. Et ita nō apponant pāni multū calidi vel pelles m̄ tuz calide ad dorſuz. Neq̄z teneat cingulū r̄gnis strictum ad dorſuz. Et ita tpe estatis cauēdū a statione i locis calidis ma xime sub radijs solis. Et ita tpe hyemis cauēdū a locis frigi dis r a vento bozeali p̄cipue aer grossus nebulosus r multuz humidus ē in casu inimicus r maxie p̄siderādo cās medietas vt stomacū r cerebrū. Et ita nō sit sibi habita⁹ in rure in locis altis mōtanis discooptis circa ptē septentrionalē. Nō ē sit ba bitatio i locis p̄pings paludib⁹. S̄z sit ei⁹ habita⁹ media inter aerē multū eleuatū r multū depressuz. ēt in ciuitate eligendo camera tāl situatāz r habentē si ē possibīle fenestrā vel spirā culū ad oriētē. Et si p̄ngat suā magnificētā recipi tpe estatis in rure in locis calidis d̄z rectificari aer cuz suffumigijs ad fri gidū r humidū alligatū dēclinātib⁹ r irrozādo camerā cū aq̄ decoctionis floz violaz rosaz floz nenularis r folioz vitis r salicū cū modiciſſimo aceti i fuso i aq̄ dicte decoctōis. Vel p̄ fieri irrozatō p camerā cū aq̄ sublimatū violaz nenularis ro saz. Et pōt fieri suffumigiū in camera ponendo supra pūnas de coritib⁹ pomoz macianoz vel pōt fieri pasta r formule d qbus ponant due sup carbones facte vt. j. s̄. floz nenularis viol. añ. 3. i. sandal. citrinor. 3. s̄. cū mucilagine leis citionoz r. 3. i. turis fiat pasta p suffumigiū. In tpe vō hyemis vbi est intentio calefaciēdi r aliquatū exiccādi vt stante aere nebu loſo grosso r frigido d̄z rectificari aer. pmo cū igne facto i ca

mera pp̄ia ex lignis iunipi r lauri r sermētis rorismarini r si milibus aromaticis. lig⁹ et quercus ad hoc valent. p̄dōt ēt sic ri aspersio p camerā cū aqua decoctōis maiorane isopi cala mēti pulegiū mēte apponēdo et aliqd cīnamōi r gar. i vltio de coctōis l'asp̄gat aliqd d̄ vino aromatico. Et si p̄z suffumigat pōt fieri pasta de qua ponat ad quantitātē castanee vt. j. s̄. gariof. macis. añ. 3. i. turis laudani. añ. 3. s̄. cū modico floza cis calamite r modico cere fiat pasta de qua ponat vt supra. nō tñ p̄cureſt aliquo⁹ caliditas excessiua camere pp̄ie pp̄ id quod subleuat sanguinē r ipm̄ acutum reddit r hoc de aere.

De motu aut r q̄te dicat qm̄ nobis. fiat intentio i p̄seruatio ne a cān in debilitatē renū similitē qđ p̄cessit ex dīlatatōe mea tuū cū caliditate p̄iuncta ē ēt intentio ad remouēdū debilitatē p̄sequētē exiccātōem vel extenuatōem ipsoz renū r siccitatez inductā in musculis dorſi seruientibus ad motū. iō i hīs circō stantijs magis adherendū ē q̄ti quā motū. Ideo motus si su perſuit. Et in cāu multū nociuus adducēs ad exiccātōē ex vna pte. r dīlatatōē meatuū ex alia pte. Et si Aulc. in dēdēz in hoc cāu p̄hibitionē cārū dīlatatōis dicit. Et p̄hibitio q̄dēz cāp dīlatatū ē dīmīſſio mor⁹ r coitus r dēclinare r ad q̄tez r tranquillitē. Nā per q̄te moderatā sit restauratio subleuat ca mēbroz exiccatoz. Ideo tñ q̄te ē moderatā. nā aliqui con uenit parūp exercitū ad vigorandū caliditātē mēbroz q̄ sunt i stramēta motus vt musculoz dorſi quoz vigoratio p̄ficiē p mo tū moderatū nō laboriosuz s̄z equalē. r ad eas ptes p motum tales p̄uertūt de spiritu r sanguine iuuiates ad opationē moti nā. Et qm̄ multo satis tpe fuit in q̄te corporea quali p̄tūna. r ois repentina mutatio ē fallax r nature inimica idcirco ad inco andū motū ē p̄tinuandū oꝝ fieri gradatū p̄cessuz sc̄piēdo a remissiori velocitate r beciori in spacio p̄tranſeūdo. p̄cedē do ad intensiōē r longiorē paulatine ita qđ i 3° die fiat lōgior r velocior aliquatū q̄z in p^o r 2°. r ita p̄cedēdo dēinceps ad magis intensuz in velocitate r longiorē. s̄z nullo mō fiat vsq̄z ad latitudinē neq̄z ad manifestā sup̄calefactiōz. fiat ēt i hora pueniēti qđ nō possit cibū imo tranſacta i totū stomaci digēſiōe r p pte epai vt possit ser vel septē horas assumpto cibo. r tūc fiat tale exercitū moderatū in aere tēperato apodiādo se ad so ciū r suauiter incedēdo fm̄ ordinē datū pauloante. Nam tunc tale exercitūz est conueniens r multū p̄fortatiū mēbroz vt declarat Gal. 6° interioꝝ. et dicente Aulc. in capto de cura vl ceꝝ velice r trabit ēt ad casuz nostrū cū dicit. Et exercitūz qui dē nostrū nocet eidē p̄pterea qđ acuit r sup̄inflamat. si aut nō facit idē iuuatiū p̄pterea qđ p̄fortat mēbz. Et si pur noceat exercitū⁹ pedes factū fiat in p̄mis eques r suauiter. semp itel ligat celebrata digē. qm̄ stante cibo indigēſo in stōaco mul tū dīcōuenit. r nō tñ exercitūz pedes factū. iō r reuolutio⁹ in lecto de latere ad latus sit ēt nociua p̄cipue qz mouet vria pti cipās acuitate r sic incitat ad vigileter vrimādū. Et qđ tale ex ercitū⁹ in p̄mis d̄z ē parū r suauē. iō in sup̄lemētū complet exercitūz sicut fricatōes mēbroz superioꝝ fricādo spatulas s̄z sus brachia r brachia ēt in deorsuz satis fortiter hora dē. dē inde sicut leues r suauis fricatōes ad dorſuz ad vñſicādū caliditātē nālem illoz mēbroz p̄uertēdo sanguinē r spiritum ad illa mēbra extrīſeca quali stupida scā. r post tale exercitūz getent mēbra r totū aīq̄z sumat cibuz admiuus p hora. Et si cut dictū ē qđ quies in cāu magis puenit. ita ēt de somno dicat qđ somnus in hac dispōe ē magis pueniēs ad humectādū r p bibēdū iſtāmationē quā vigilia. Et oz vt fiat p̄ctas in vigila do qm̄ nimie vigilie iſtāmado nocēt. Et melius est dēclinare ad sup̄fluitatē in somno quā in vigilia. Nō intret tñ ad somnuz nisi per horas duas admiu⁹ post cibū. r coopiat pānis pueni ēter fm̄ extrema vt manus r pedes ita vt ille ptes p̄tūne sint calide r nō in frigidē. r nō dormiat supra dorſuz saltz nobi li tpe. neq̄z supra ptem dextrā. s̄z supra sinistralē vel supra vētrez nisi sequeat dolor in dorſo. r nō sit lectus de pluma nimis mol lis. neq̄z sup linteamē supius imediate supponat coopertoriū de pelibus. s̄z supra culcidā lineaz r de coto ponat ita qđ me diet dicta culcidā inter linteamē supius r coopertoriū d̄ pelib⁹ ad p̄bibēdū iſtāmationē mēbroz. r ita dico i passionib⁹ aīa libus ēē vitandas oēs illas que ducūt ad iſtāmationē r exic cationē sicut ē ira furor nimia sollicitudo r curiositas de agen dis. p̄passiones ēt que i frigiditē r p̄uertūt mās ad interi⁹ etiaz nocēt vt timor r tristitia. p̄inde in illo cāu magis puenit leta r gaudere cū dīlectis r caris amicis r audire sonos r cātus delectabiles r loqui de rebus gratis r placibilibus r bñ spa

te. **I**n talia oia maxie lunat sicut ex opposito sibi **P**ria maxie nocet. **C**irca inanitione et repletione sumat dicat qd inanitione oio cu supfluit sive p icelutiu sive p eiantia qñolibz ē maxime nocēda. tñ qz dicit ad ericacōez et extenuatōe que extenuēte renū et musculoz dozi ē qñ pñcipal egritudo in cāu nfo tō leimare ē pluri nocēs: et similit oēs medicie solutue sue da te dñp sive exhibite dozi sunt i b cāu ad maximū nocuitū et pp istā cām ēta slobothomiz in totū cauēdū ē. Et de hoc dicit **R**as. in isto cāu dñctū sanguinis pp debilitatē renū vel epatis. dico qd hoc ē spēs quedā dñctū sanguinis sup. ex debilitate. vñ suscipe significatōez dñcte et calore ei. vñ de sup. si fuerit citrinus vt in hoc magnifico viro addit caut. sñs i mīnutione sanguinis i hoc vel in minutōis equalis in hoc et. Et si cut dico de slobothomia ita intelligat de scarificatōibz et de oibus minutibus dñctū mēbroz. **R**epletio tñ oīs cibalis pp debilitatē dñctū stomaci que ē pñcuta ē longitudinis morbi pñter eñōne sanguineā cūvñtis ē multū nociua. Et tō melius ē partiri cibū sumēdo tribus vicibz in die nālī si stomachus sustineat qz semel tñ vel bis in die dicta. **R**epletio ē mēnū secalium i intestinis ē apta multū nocere vicinitate intestinoz ad renes. tō saltē singulis duobz diebz habeat vñctis bñficiū. sñs oī die pcurāda ē lenitio vñctis natura p se nō obediete cū clisterijs de gbus infra erit sermo: cū mollificatiuis et humectatiuis nō cū acutis calefactibz et ericacibz. ppter id qd dictum ē nā pp dicta clisteria i vñctis lenitionē multe mēe pueritū ad intestina qñ mīl cōuerterent ex cōsuetudine nature trāsiret ad renes quaz pñtia debilitaret renes et vñne redderet turbidē et pñde in hoc maxie adhibēda ē cōsideratio de lenitione vñctis. **C**irca cibū et potū primo breuiter dicat esse cauēdū ab oibus cibis et potibz calefactibz acutis et ericacibz. Et tō ab oibus salis abstinēdū nālī ad sustentationē appetit. **I**nā pro appetitu cōseruandū nō incōuenit vñ modicissimo sale i ferulis suis: sñs si aliquāter sal fiat tostū erit cōuenientius. Et ita abstinēdū cōsequat ab oibus acutis speciebz que cū i ore sumuntur imprimūt mordicationē in lingua. Ita similiter ab acetato et a fortiter acetosis: dico signāter fortiter acetosis qñ remissae acetosa vt granatorū muzoz vel berberoz vel acetose berbe pro saluamētis vt infra dicet ad cōseruandū appetitū et maxime in estate nō debēt vitupari simpliciter pñpue remittēdo acuitatē acetosis dulcorādō cū zucharo taberzet. Et cauēdū ēta a melle et pñfectionibus oibus mellis et ab oibus acribus: que tñ vt scio multa horū nō sunt in vsu apud magnificētiā suā vt sunt alea cepe poriruta fenatōes sinapis et bulus modī. **C**auēdū ēta ab oibz pñocacibz vñnā et cōuertētibz mām ad vias vñne. **I**nā in hoc cāu dicit **R**as. oī abhorzere diuretica. nam ipi in isto cāu sunt maximi nocuētū quēcūqz sunt ista pñpterea qd laborare faciunt renes debiles existētes pñptea qd loquendo de vere diureticis exacuūt vñnā et extenuāt et ericant. Et ita cauēdū a naponibus et cariotis et a spargis et lupulis in supfluo vsu et caparibus et reliqs similibz vt sunt semina leni. et herba eius et se petrosilij et herba et apij et similia. pñocacitua ē de fructibz vt sunt amigdale amare et ficus et rue albe pñpue sine armillis et oēs rue potētis vñi sue albe sue nigre et si passe fuerint et filici pp eoz caliditatē in cāu si admittūt. **A**delones et angurie et cucurbite et maxie vñctes et interiora eoz cū seminibz et si sunt de genere ifrigidatū et humectatū pp tñ inclinatōez motus humiditātū eoz ad renes in hoc cāu nō admittant: nisi in bora furtiua. Ab his igit cōibus de quibus dictū ē et a vñnis potētibus pñpue albis cauēdū est. **C**am relict vt ponant ea gbus vñ cōuenit. Supposito igit qd a pñ dicebat vt qd hic pñgaf aliquālis caliditas i sanguine cū subtilitate aliquāli et siccitate venaz renū imo extenuatione ipoz cū cōplexione sicca et frigida musculoz dozi oī vt totum regimē inclinet parū p ad bñdū nō quidē aquosus et subtile sñ aliquāli pñstas et nutrimentū eligendo tempantia bñs in actiuis qñtātibz. **I**ō pñ de pane dicat. si fieret panis de spelta ēē elector qz de frumēto. Et si pur de frumēto fiat. sit frumētū nō antiquū plusqz vñnis āni electū. et sit farina eius bñ amiatua sine fursure. et si pñsef cū aqua decoctōis ligrice rase et ponat vñū modicū sermētū pur qd sufficiat ad leuādū et sine sale erit elector. **S**i decoquat in clibano pñuēter et nō supfluent ē amoueat pñes extrinsece credo magis iuuabit et nō cōmendat admiuus nisi post extractionē ei a clibano p. xij. horas et neqz trāseat secūdū diē. **D**e caribz aut sibi pñuētibz pñpue sunt carnes pulloz i estate. et caponū i hyeme sive ga

linaz iuuentū. carnes et pñctū et fashanoz et turturū maxie elifataz i cāu pñuētū. **I**nā laudo pñpiones neqz qñleas neqz aliās aues excessiue pñgues. neqz aues qñ nutriūt ex iunipo qñs dñctas appellāt neqz passerēs neqz iridines. sñ reliqs cōcōes aues dñctes i rubis et i mōtāis pñter stoznellū. pñpue si elisent multū laudo ipñguan brodiuz eaz si nō fuerint pñgues cuz pñguedine pulloz gallinaz dimittant carnes oīum auiū aqua tñcaz carnes capreti. **D**e caribus quadrupedūz laudant oī tpe si carnes capretoz bñt pñt. nā renes eoz cū spālī pñprietate iuuāt. imo si de renibus eoz semp pñponeret cū reliqs suis cibarijs ēēt multū adiuuādū in cāu. Et de hō dicit. **A**i cura de debilitate renū in fine. Et comedere renes cū reliqs cibis et pñmiscere cū eis pñbentia sup. difficultatē digōis eoz ē multū iuuamētū. **I**nāz renes ex dñctitate subltatē carnes eoz difficulter digerunt tō si pñparent vt digerāt vt pistando subltatē eoz pñponēdo in pistatis cū reliqs caribus laudabilibz et in fapora mēnū de gbus dicet. **J**. et maxie renes capretoz cuz pñprietate spālī ad renes humanos spero inde maximū futurū iuuamētū. **D**e caribus et quadrupedū domesticoz sunt carnes ritu le tñū mensū pñpue in estate et castratoz in hyeme. **D**e quadrupedibus siuestribz et pñuētibz sunt carnes capriolorū et leporū iuuentū duoz vel tñū mensūz. et damaloz. Et carnes ericij siuestris laudant cū pñprietate spālī. Et istoz oīum pñes añiores eligibiliores sunt posteriozibus. Et mihi magis placet in hoc casu elisatio quā a natura. Et si pñpter appetitū aliquoties sumant assate amoueant pñes extrinsece tolle et si mātū pulpe tñ. Et de piscibus nō vitupō pñsces petrosos et pñsces squamosos aliquoties ēē moderate vt temeros et pñsces tortellas rapiētes p fara in ocursūz aquaz cadētū. Et si pñsces petrosi debeāt assari in patella cōdiant cū multo oleo oliuarū pingui. **D**imittant oēs pñsces saliti et magni corporis et bestiales et oēs pñsces repti in aquis lacunalibus. **D**e bis que pñuēnt ab aialibz laudant oua forbilia maxie si p. xij. horas sietint infusa cōstata i aqua et aceto. et postea pñparent vt fieri solent stufando in aqua pñesta vt reddant tremula vel paz ascendentia a tremulis. vel rumpant cadentia in brodio vel i aqua impingnata cū oleo oliuaz imaturaz vel cū butiro loto bis vt ter in aqua. **P**ro ferculis valet pulmētū factū ex pane trito et ouis. Et si sumant aliquoties alique extremitates spinachioz et acetose vel buglose et lactuaz in estate et porulace paz et terant et buliant aliquibus bulionibus postea cū aliquibz pñsalis ad acetosūz declinantibus pñictis cū ouis pñquassatis et depositis in dictis herbis taliter elisatis in brodio carniū lauadabiliū vel in aqua impingnata cū oleo oliuaz vel amig. dul. vt cū butiro loto vt bus fiet pñuēns et suauē ferculū. **D**e ferculū et valet far de spelta i brodio pingui. ita panis cū multū pistata et cocta in brodio pingui carniū laudabiliū. Et similit rīuz sed sit paz bus tostū ad remouēdū eius inflamatiōem si debite coquat in brodijs erit pñuēns. Similit valet amidū coctū i dñctis brodijs et simula si longo tpe coquat ē pñuēns i dñctis brodijs vel si pñctat cū oleo amigdalaz dulciū et si dulcorent cū zucharo albo fiet magis gratū. **A**zararis et laudant in isto capto amidū decoctū et farinā fabaz cū lacte decocto sive sit ouinū sive vacaz. **S**z ego dubitās pñpter iconuetudinē et debilitatē ipius stomaci de corruptione lactis nō simpliciter laudo. **L**audo tñ tpe estatis pñ collatiōe in meridie digesto pñi cibo i prandio sumpto et post ipm. vel. vij. horas sumat qñtuoz vt. v. **J**. vñctus de lacte capraz cū modico zuchari. Et qñ ouinū videatur habere in hoc maiore pñprietatē tñ qz magis iflamabile in estate mihi magis placebit caprinū et gescat p qñtuoz horas nō dormiēdo tñ post ipm. **I**am pro fassamentis ad appetitū pñseruationē valz si sumant alique amigdale depillate vt pñes duas eaz exēpligā. **J**. i. et pineaz excto cortice grosso postea i fufaz in aqua calida et agitataz vsqz dñ remoueant cortex interioz albus adherēs nucleo postea sufficienter ericatat. **J**. **S**. epata duo gallinaz nō supflue cocta in decoctioe que pñterant simul cū pñeis et amigdalis dictis malfinando et iponen aliqd brodiū carniū dictaz tpe hyemis vsqz dñ educatur tota subltatē in formā lactis inspissatū postea cū zucharo et cū spēbus suis appropriatis de gbus ifra et cū modico aceti passila ti fiat faporamētū sibi gratū plus et min⁹ ponēdo de zucharo i dicto aceto et spēbus fm qz magis placebit. Et in estate rbi queraf acetositas maior pñt apponi aliqd de succo rancij vel limonū nō nimis salitoz vel de vīo granatoz muzoz et ita pñt plus et minus addi de zucharo et spēbus sñ diuersas itēdoes.

¶ Pot est alterari faporamētū ifundēdo panē i brodiōr poſtea cū eſſi q̄zitate paſſulaz paruaz aliqua acetofaz. r. cū aliq bus amigdalīs oīa malaſſent fm modū dictū ſupra poſtea cū zucharo r ſpēb? r vino granatoz pōt fieri faporamētū. Vel aliter ſumaf vitellus oui indurat? p decoctōe vel duo idurati r maſſinet vel cū epatib? galinaz vel cū carne renū captoz ſi hī pōt decoctoꝝ r cū paſſulis r brodio vel acetō incōrpaſ cū ſpēbus ſuis ſiat faporamētū dulcorādo cū zucharo ſemp itelligēdū d albo ad libitū. Et ego laudo q̄ oī ingenio pferuer carnes renū captoz p totū annū ericēdo eiſdē poſt decoctōz vt in puluerē reduci poſſint. apponendo in eis aliqd d puluere garioſ. r. coraloꝝ rubeoꝝ cū modico ſalis vt melius pferuer: r ſemp vti in dictis faporamētis ſuis dictis carnib? qm cū pꝛo pꝛietate pfortādo renes ſemp iuuabunt. Et ſi plz i eſtate facē faporamētū vtride pōt fieri ex ſuco acetofē cū modico ſuci mē te r plātaginīs. poſtea cū vino granatoꝝ mūzoꝝ r zucharo r ſpēbus ſuis ſiat faporamētū. Spēs aut qbus vti dꝝ ſiant vt j. R. nucis muſ. calami aromatici macis cardamomi garioſi. añ. 3. i. 5. roſaz coſti coraloꝝ rub. coriādroꝝ pparatoꝝ r mēte ſice mīrtilloꝝ añ. 3. i. ſpodij ſumac liquoricē añ. 3. 5. croci. 3. i. ſtomacoꝝ galinaz pparatoꝝ qz pus in fuſoꝝ in aqua abſinthij r cū modico vini aromatici r ericacoꝝ. 3. j. gallie muſcate. 3. 5. zuchari ad medietatē ponderis muſ. ſiat puluis pꝛo pipata. Inter fructus aut q pnt ꝓcedi in eſtate ſunt aliq̄e amarenez cereſa quedā r pꝛuna bñ matura damafcena. ſz ſumant ante reliq̄ cibaria ad mīnus p quartū hore. r. parce. Et ſi plica fue rint bñ mature ēt ſumere duos vt tres bolos añ reliq̄ cibaria nō diſcōuenit. Sed ſi fuerint dura debēt ſumi poſt in ſecundis mēſis ſicut pira r coctana q̄ in ſecūdis mēſis aſſant ſub cine re. r poſtea ſi ſumant duo vt tres bolli aromatici roſ. cū ſpēb? ſuis vel cū zucharo tñ r cū puluere coriādroꝝ pparatoꝝ nō vi tupo. Idez itelligo d pomis electis vt pariſienſib? r ſilibus. r a religis cauendū ē vt dictū ē ſupra. ſz granatis mūzis vti pōt vt rācijs ad dulce declinātibz aliquoties in eſtate. ¶ Potus autē ſibi pueniēs ē vinū vermiliū nō ſimplz buſcuꝝ ſz magis ad dulce declinās paucifex tñ mīſtū paz tpe eſtatis cum aqua ex tinctōis ferri r ſi nō diſpliceret decoquū in ea parum draganti in eſtate placeret. in hyeme aut decoquat liquoricia ſi nō diſpli ceret. Et hec quātum ad dietam ſufficiant.

¶ Jam veniēdo ad medicinalia ſuppoſito de pualeſcentia ex morbo diuturno r incōualeſcēte oz alienari eūones: r pꝛipue coituz vt dicit Aui. pma q̄rī d regimie pualeſcētū r maxie cū in coꝛpe hui? magnifici viri ſit conſuetudo ericatio r extenuatō renū r i muſculis doſi cū frigidityte i eis poſitiue r pꝛinatiue vt dictuz eſt circa caſum minime in his diſpōnib? cōuenit euas cuari. imo intendēdū ē in medicinalibus pncipalibus maxie humectatiuis r pfortatiuis viuificātibz inuataz caliditatez: ſz aliquoties habita indicatione ad mās flegmaticaz peccantē ſecundum cerebrum r ſtomacuz etiā vt diuertantur materie multe que conſuenerūt fluere ad renes verſus iſteliſna. lauda bile ē pꝛinecta ſtipſitate r duricle feces in eo vt ad mīnus ſe mel in ebdomoda pꝛer ciliſteria lenitiua r i pinguatiua q̄ neceſ ſaria ſunt alternatis dieb? vt aliqd per ſupius oſſeraſ de lenit mōdiſicātibz r pꝛeſtre ſoluētib? ¶ Ideo in his medicinalib? obſeruādo ordinē. pmo ponā qdā ciliſteria faciētia ad lenitōez vētris: r ad educēdū mās groſſas fecales: r ad aliquatū con uertēdū ad iſteliſna. r ponā quaſdā medicinas leues exhibē das p ſupius ad intētiōez dictas. 3. ordinabo quedā faciētia ad cōfortationē virtutū mēbroꝝ regalii ſine nocumēto diſpoſi tionū cōiunctaz: deinde pꝛicularius veniā ad localia ordinādo quedā ciliſteria cōfortatiua renū r muſculoꝝ doſi leſoꝝ qz applicatione ēt medicinz exterius: poſtremo ponentur que dam cōfortatiua cerebrū reſolutiua r conſumptiua materie flegmatice in eodem.

¶ Circa ergo pꝛimū expediēdū ſiat ciliſtere lenitiuū ſz formā vt infra. R. floꝝ maluz althee r bletis. añ. 3. i. 5. i. mercuriaſ ſurſuris. añ. 3. i. 5. camomile tertiā pte manipuli bulliat oīa in aqua debite quātūatis aliqbz bullitiōib? poſtea de collatura eius ſumaf lib. i. 5. r addatur pulpe caſſie nouiter extracte. 3. vi. mellis violati. 3. i. 5. cū duob? vitellis ouoꝝ r. 3. i. olei oliua rū pinguiū cū modico ſalis ſiat ciliſtere ad hāc itentōez r iſtud oſſeraſ ſaltz alternat dieb? ne mās fecales retineant in mane vel in ſero ante cenā per horaz cuz dimidia ad mīnus ſcoꝝqz magis placebit. ſz poteſt alterari in eſtate ponēdo d oleo vīo lato loco olei cōis r minus ponere in eſtate.

¶ Pꝛo ſecūdo laudo iterdū ſumi. 3. i. 5. i. paſſulaz vt. j. R. mirabo lanorum kebuloꝝ r citrinorum añ. 3. i. 5. i. albes ſucotrinū loti cum aqua endiuie inſuſionis dragagan. i. 3. i. 5. i. maſticis ſica dos reubarbari electi añ. 3. 5. cum mucilagine ſe. maluarum ſiat paſta pꝛo pillulis r ſi non ſufficiant duo. 3. i. 5. i. ſumatur. 3. i. p vice r vſqz ad. 3. i. 5. i. ſi expediet. ¶ Iſta laudo vti debere omi nib? octo vel decem diebus non ſeruato pꝛiſe numero dieꝝ. Et vbi intendamus magis euacuare a ſtomaco vt cū pꝛingit nauſcatua aut diminutio pſueti appetitus ad eandē quātūate formēt pillule plures r exhibeant p horam añ cenā. qd ſi pur velimus a cerebro magis educere apparētib? ſignis ma gnis de neceſſaria eūone a cerebro de eadē paſta ſiant pillule due vel tres groſſe r exhibeant in itꝛoitū lecti poſt cenā per duas horas: r vbi ſiet intentio magis ad lenitiōē materieꝝ i ſtomaco extitū r mēdz groſſaz r ductōi per ſecceſſuz pōt ſie ri lenitiuū exhibendū per ſupius vt. j. R. pulpe caſſie nouiter extr. 2. 5. pulpe ſebelen r carniū paſſulaz. añ. 3. i. 5. i. pendioꝝ 3. i. 5. granōꝝ berberoz puluerizatoꝝ. 3. i. 5. i. cū zucharo duarū coctaz ſiat bol? erit pfectio delicata ad itentōē dictā valēs. Et ſi placebit magis pfortat ſtoacū cū ductōe mās flegmatic ce per ſecceſſuz via pplexiōis maxie valebit ſi ſumaf mirabola nus groſſus vel. 3. i. 5. i. de kebulis pꝛiſis per tres horas i mane añ pꝛadiū. r ita cū his medicinalibus alterāda pꝛibebit aggre gatio mēdz flegmaticaz fm cerebro vel ſtomacū diuertēdo ēt mās pſuetas currere ad renes verſus iſteliſna.

¶ Succedit tertio pōere qdam ad pfortatiōem pncipaliū mē broꝝ cū virtute viuificatiā r reſtauratiua in toto r pꝛipue renū. Et in hoc valebit multū ſi ſiat electuariū vt. j. R. pulpez pꝛi cū aſſataz paz r pꝛi elifataz. 3. i. 5. i. carniū renū captoꝝ ſil p parataz. 3. i. 5. i. pincap pparataz vt ſupra. 2. 5. i. nucis muſ. macis cubebaz roſaz rubeaz calami aromatici. añ. 3. i. 5. i. margaritaz vtrūqz iacintoꝝ ſete pꝛuſte vel melius incife iſtincte i grana añ. 3. 5. i. cortici citri ſemis baſiliconis. añ. 3. i. 5. i. ſandaloz oīum ſpodij añ. 3. i. 5. i. muſc. ambe añ. 3. i. 5. i. cū lib. ij. r. 3. i. 5. i. zucha ri al. diſſoluit in aqua bugloſe r modico aque roſ. ſiat electua riū in bona forma. De h pōt ſumi colear. i. in mane añ cibū p horā cū dimidia vel. 3. i. 5. i. modico vini r magis valebit i hye me. ¶ In eſtate aut pōt fieri electuariū vt. j. R. pulpez carniū vt ſupra. añ. 3. i. 5. i. ſemini altee maluz r cortiſ corticatoꝝ añ. 3. i. 5. i. oīa pꝛundant in moztario ſubtiliter poſtea ponant ad mo lendinū ſub molla cū modico aque capilloꝝ renentis violaz r bugloſe r accipiat ſeoꝝqz qd fluet de molla. deide. R. amig dalaz dulciū r pincap mondataz añ. 3. i. 5. i. i. ſundant in aqua calida r pꝛutiant cū virgula bis mouēdo aquā deinde iſudāſ i aq̄ zuchari p duas horas r poſtea ericēſ lenit vt ſuit ſupra dictū deinde ponant ſub molla r ſiat vt dicebat de carmbus. poſtea. R. liquoricē puluerizate guni arabici añ. 3. i. 5. i. ſandaloz alboꝝ r citrinōꝝ coraloꝝ alboꝝ r rubeoꝝ lignaſ. macis añ. 3. 5. i. cū zucharo electo qd ſufficit diſſoluto in aq̄ vt i alio electua rio r cū. 3. i. 5. i. fragmētoꝝ r ſolſis. vi. auri r argēti pōt fieri electu ariū in bōa ſor? vel in forma moſceloz vel rotulaz ſcdm arti ficium predicti apotecarij.

¶ Veniēdo nūc qꝛto magis ad pꝛicularia vt ad leſionē doſi. ¶ Pꝛo laudo ſtante ſiccitate in dictis mēbris ſingulariter vt dēdū ē ciliſteribus humectantib? de qbus dixit iudeus r ſcribit de cimo pꝛinēt ibi debilitas viſus r. c. Unde addit q̄ tūc ciliſtere ſiat cū oleo ſup. cōioliūaz pinguiū. vel ſuple alio humectante. qm vt dicit bz pꝛietatē faciēti ſup. tale ciliſtere illud qd nō ſa cit aliud q̄zti ipm in i pinguādo renes r ſuple doꝝum. Et qm circa doꝝuz ſiat pplexio frigida ānera in muſculis vt dictum ē ſimul cū tali ciliſteri humectate r reſtaurāte dñt i ponā aliqua le uiter calefaciētia r pfortantiā mēbra neruoſa. ¶ Pōt igit fieri ciliſter vt. j. R. renū capti cū piguedie eoz numero. iij. r ſi hī non poſſint ſumant renes caſtrati cū piguedie bulliāt i q̄tuoꝝ bocalib? aque vſqz ad ſumpſiōem medietatis poſtea ercta carne addat in dicta decoctōe olei amigdalaz dul. r olei cōis añ. 3. i. 5. i. abſinthij ligati in pecia. 3. i. 5. i. ſquant ſpice maſticis. añ. 3. i. 5. i. oīa ſimul bulliat tribus bullitiōib? nō vltra in dicta de coctōe. poſtea ſcā collatura d eo qd remāſit pnt fieri duo ciliſte ria ſine ſale pꝛo duobus dieb? que ciliſteria retineant i po iacē te ſupra doꝝuz per horā vel per horā cū dimidia ſi fieri pōt. ſz nullū horū ponat niſi bus recepti aliud ciliſtere lenitiuū educi uū mēdz ſcoꝝqz groſſaz de iſteliſ r iſtis vꝛēdo ſaltē ter in ebdo moda. Spero inde maximū futuz iuuamētū. Laudo et ad vi uificatiōem caliditatis muſculoꝝ cū aliquali ſubſtāſſica humi ditate

ditate acqreñda in eis musculoz dorſi vt fiatunctio circa doz / ſuz. ſz nō indirecto circa renes cū oleis vt. j. R. olei de lilio ſūi ſpēbus pinguedis galline añ. 3. l. olei camomil. r. abſinthij añ. 2. ſ. miſ. Indirecto autē renū fiatunctio cū oleo vt. j. R. olei ro. 2. l. olei viſ. r. maſticis. añ. 2. ſ. miſ. r. oibus ſingulis tribus dieb⁹ abſtergatur inunctio facta ſup⁹a renes cum pecta inſuſa cū modico vini rubei.

¶ Veniēdo ad vltimū de p⁹ortatibus cerebri ſimul cuz reſo- lutōe mae. laudo fieri ſaculū capiti vltimū ad formaz boneti ex ſindone d grana duplicato i cui⁹ medio ponant ſpēs vt iſtra R. maiorane ſilicados corticuz cētri macis. añ. 3. iij. vernicis. 3. iij. thuris roſaz gariof. añ. 3. iij. nucifimul. bacaz iunipi coralo rū rub. añ. 3. i. ſ. fiat puluis ſubtil⁹ r. ponat i ſaculo q ſaculus ſus tonſo capſe calidus ſcā fricacōne capiti ſupponat. r. ita teneat ſub boneto die noctuz. Si ē ſemel i ebdemoda ſieret lotio capitis cū liſiſo forti aromatizato cū ſilibus ſpēs⁹ ſpēs⁹ ſaculi accipēdo ſpēs ponēdo in petla r bullāt in leſinio trib⁹ vel quattuor bullitōib⁹. ad hāc itentōez pueniret. Vltimo pōt fieri pomū p⁹ortatiū ad odoramētū factū vt. j. R. nigelle cor- ticū cētri nucifimulcate. gariof. añ. 3. i. ſ. roſaz rub. ſandalozuz citrinoz. añ. 3. i. ligni aloes gallicie muſcate. añ. 3. ſ. Ambre. 3. ſ. muſci. 3. iij. laudant. 3. iij. cū cera qd ſufficit ad incoꝝpanduz fiat pomū p odoramētū. Sz nō ē vtendū eo niſi in mane r añ cenā r nō poſt cibū aliquo mō. qm tūc eſt ad nocumētuz con- uertēdo mās ad caput. Quia ē vt ſup⁹a dictū ē. in hoc magni- fico viro ſtat nocumētū in appetitū r digeſtiua ſiōaci puenies erit ſi fiat inunctio ſtomaco añ cibū cū vngnēto vt. j. olei abſin- thij. 2. l. olei ſpice r citonoz añ. 2. ſ. cinamomi galage garioſi loz ſumitū ſquidat coraloꝝ rubeoꝝ r roſaruz añ. 3. i. gallicie eleſangine. 3. v. cū modico cere fiat vnguentū. Et bis ſum con- tentus cum dei laude.

¶ Pro vlce renū cū aliquali vlcere poꝝi vritidiz p illuſtri dño r milite dño Jobāne d peſſano ſrācigena. Lō ſilū. 60.

¶ Alus bulus illuſtris dñi r militis dñi Jobānis de peſſano vt manifeſtis accidētib⁹ r pcedētib⁹ cauſis eſt vlcus in vno renū vt dextro. Et nō abſolutū etiā ab aliqñ vlcere poꝝi vritidiz dextri ideſt vie p quaz deſerit aquoſitas vritalis a dextro rene in ſelicaz. Quod pōt pñmū declarari p id qd exiit in vrina de ſanie quali pñue cuz reſidētia eius i fundo. Hāc dicit hippocras. 4. amphozilimoz Si ſanguis aut pus micturū renū aut velice vlceratiōez ſignū ſicat. Sz declarāt q ſit ex rene vel renib⁹ r non a velica. pñio multitudine illi ſanie cū reſolutōe materie rubee ſepe cū mā ſa- niſa. qm d mēbris paniculoſis vt velica vlt poꝝis educuntur reſolutōes albe r nō rubee. Hāc manifeſta ē ex eo q dolor p- pū ē circa renes r doꝝuz r verſus anchas. vbi ſi vlcus eſſet in velica vt pcedat oēs auctozes medicine vt Hā. 6. iterio rū r Hāc. 18. tertij caplo. pñio de vlcere renū r Serapio 4. breuiarij caplo. 14. r Ralis. 10. pñmētis r reliq illuſtris medi- ci oēs pñmētū q vlcus i velica declarāt ab vlcere renū p hoc q dolor ē verſus duo emontoria r ſentiſ anten⁹ verſus pecti- nē: qd nō ē in hoc diſo: ilmo dolor vel ē in pte poſteriori vlt i via media accedēdo ad antrus. ita vt declaret ēt nocumētū i poꝝo vel in via de qua dictum eſt. Hāc dicit Aulc. q locus doloris diuerſificatur ex vlceribus meatuum p hoc q ſit in medio. i. in tra doꝝum r velica. Et idē voluit Serapio vbi expreſſe dicit. Et ſi ē in vijs vrine. i. in poꝝis medijs vel ſuple in altero eozum tunc dolor ē i medio. Declarat ēt modus emittēdi vrinā q no- cumentū ē in renibus r nō in ſelicaz. r ex eo q deſcēſus vrine nō ſit cū difficultate: ſz quali ſm equalitate vbi ſi eēt in velica ſieret cū maxia difficultate ēt qd nō ē dolor multū vehemens in exitu vrine vbi ſi eſſet in velica dolor eſſet multo acutior r in- tenſior. Hāc velica vt dicit Serapio. velica ſentiſ ſenſu forti r re- nes ſentiū ſenſu dñiloz pñ: r vie vrine ſenſu medio. Decla- rat ēt ex mō exitus. qm ſanies exit ſimul cū vrina vbi ſi in ve- lica aliquoties exiret ſanies pcedēdo vrinā. Hāc de hoc dicit Ralis. 10. pñmētis. Si ſanies fuerit cū vehemēti mictione cuz vrina illa erit aut de eo qd ē ſup⁹a renes aut de renibus. Sz diſtinguit inter bec qm ſi venit d mēbris ſup⁹a renes remanet pñmēta ſanies cū vrina r ſi de renib⁹ ſeperat ab vrina r tēdit ad fundū vrinalis vt in caſu nro. Poſtea addit ſz ſi tranſmittit ſanies abſqz vrina aut añ mictū vrine erit vlcus in loco pñm- quo vt de veretro vel velica. Hāc manifeſta ē q ſit ex renibus

qm ſanies r reſolutōes nō multū ſetēt: vbi ſi reſoluit ſanies a velica cū reſolutōib⁹ tūc vrina ē multū ſetēs qz reſolutōes putride de mēbris panicularib⁹ qz quali ſemp ſiūt a fortiori cā qz de mēbris carniſ: rmb⁹ ſunt acutioris r pñuozis odoris. Quāli ē certificat q ſit ex renib⁹ cā pcedēs iā ex multo tpe de lapide q violēter qſi ſugēdo cū ore mulieris educit⁹ ē pcedēte dolore circa renes r cū cōſtate erit⁹ mlti ſanguis. qm vt voluit Buzenar lapis renū nō generat i pcauitate renū ſicut lapis q generat i velica qui generat in ei⁹ pcauitate imo generat i ſubſtātia ipoz renū ſicut lapis qui gen: rat ſub carne lingue. iō cū generat in renib⁹ ſentiſ dolor qui nō ſentiſ in lapide ve- lice in pñcipio ſue generatiōis pp ſepatiōē pñuitatū renū q nō ſequit in velica. nā talis excoꝝiatio ſcā ex lapide ſuit cā vl- ceratiōis tādē ſacte in rene r poꝝo per que deſcendebat. qm vt voluit Buzer. 3. colliget. c. 23. Et maior ps accidētū q ad- uenit duobus mēbris vt renibus r velice terminant vlio ad vlceratiōē. Quia tñ vnus lapis de renalibus nō niſi i vno re- ne generat r per poꝝū ei colligatū ad velicā trāſit. Vnde ē q ſolutio pñuitatis ſcā eſt tñ ſuo inſeſſu i vno rene r vnic poꝝ ro. Et qm magis dolet circa dextrū qz circa ſiniſtrū latius. idē ē eo pcludēti ē q vlcus dicit eē in rene dextro ly p cōſtatem r colligantiā ad ſiniſtrū ēt doleat in rene ſiniſtro vel i doꝝo circa ſiniſtrū. Et ita pcludit ex pcedētib⁹ r alijs q adduci poſſēt q pñcipialis cauſa ē vlcus factū in rene dextro r nō abſolutū ēt ab vlcere poꝝi dextri. Et bulus cā ſuit ſolutio pñmū ſcā ex lapide in rene generato. Cui cām dedit q eius mī dū eēt puer vt mlti Jobāni Atheo ex ferrarijs de gradi mediolaneſi nar- raui idē inſirmus cū vellet eū balneare iungebat doꝝuz illius fricādo qſi omni die r cū oleis declinātib⁹ ad calidū. vñ nō eſt mirabile ſi acqſita ē i renib⁹ caliditas exceſſiua r multe ſint cō- uerſe mae ad renes r ita ſcā ſit generatiō lapidis. Et ex his ſe- quif q talis ſanies ex vlcere pendēs ē mñozis timoris cū pen- det ex vlcere renū qz ſi penderet ex vlcere velice. Hāc vt dicit Serapio. Poꝝet vt ſcias q vlcera que ſunt i velica ſunt diſ- ficilioris curatiōis r illa que ſunt i renibus ſunt ſacilioris cura- tiōis quod ē qz ſubſtātia renū ē vt ſiat ſanatio vlceris qm ē car- noſa r ſubſtātia corporis velice ē neruoſa r vlcus in mēbris neruoſis ē difficilis curatiōis valde qz difficile generat caro. in eis. ſupple. ppter debilitatē reſtauratiē eoz reſpectu renū que ſunt mēbra carnoſa i qbus virtus ſaciēs reſtauratiōē fortior ē. Hāc ēt mae que ad renes fluūt ſunt iate a cutitatis r punctio- nis ſicut ē vrina que ad velicā fluūt que ē acuta ſalſa ſemp ipe- diēs ſolidatiōē. Hāc ēt pñcipali diſpōñi pñmū ſignū febris q quali pñue affligit pñmēta macie tot⁹ corporis. vñ dubitari ē ne tranſeat in febre habitualē. niſi occurrat. Iſ ſia febris hu- moralis nō ſit ordinē ſeruās nec ita pñmū affligēs ſicut ſi eſſet formaliter apoſte⁹ nō vlceratū. qz mā ſaniſa in vlcerib⁹ ē ma- gis euētabilis quā ſi in apoſtemate pñneret pculcata r clauſa r ita nō tñ euaporat de mēbris putridis ad cor ab vlcere ſi- cut ab apoſtemate ſaniato r nō rupto ceteris pib⁹. Et qm vt dī- cit Buzer. 4. colliget de ſignis egritudinū renū in maior pte in apoſtematib⁹ eoz ſunt febres errātes aut lēte. nō ē ergo mirā dū ſi ēt in vlcere febris ſit de errantib⁹ r lēta r quali ipercepti- bilis ab eo. vñ ſz ſi videat ſenoz accidētū. tñ tūmē ē vt dictū ē ſup⁹a qd niſi pūdeat tranſeat in aliud genus febris r d mā- li ſiat imaterialis. Et bec de caſu ſufficiant.

¶ Ad que duo pñcipali occurrēdo duo ſient. pmo ponet regi- mē in dieta. deinde ponem⁹ quedā medicinalia ad caſuz valē- tia. Circa igit pñmū ex pte aeris oz vt viteſ aer calid⁹ r qli- bet aer nebuloſus r groſſus r rētoſus r pñpue boꝝealis qm ē pñpui nocumētū. r ita ſtatio apud ignē r i ſuſus ē nociua. qm aer calidus ē ſaciēs ad cole multiplicatiōem r acuitatē. vñ ſa- ctis humorib⁹ acutis tranſeuntibus per renes addit ad vlce- ratōem r corroſionē. Sz igit vt paciēs loceſ in aere tempa- to aut ad leuē declinātē frigiditate. dico leuē qm frigidū acutū ē moricatiū vlcē. Situeſ tñ in loco ſiccō r nō terreno vlt bu- mido qm pñma intentio i curatiōe vlcē ē exiccatio vt oēs tradūt medici. Ideo cauēdū ē ſimilit a ſtatiōe ſub ſole r a poꝝtatiōe pānoꝝ r pellū calefactū pñpue ad doꝝuz r ita pelles vul- pine ēt hyeme pñs ſunt vitāde. Et ſi ex ſtatiōe tēpoꝝis ani aer ſit calidus vt tpe eſtatis opz rectificare aerē puerctōdo ad ſr- gidū ponēdo in camera pñpue habitatiōis roſas flores nenufa- ris vel aſpēdo camera cū aqua roſata vel aqua ſonū cū ace- to. Et hoc dico itentōe habita ad pñcipalē diſpōem. ſ. ad vlcē qm ſumēdo indicatiōē ab accidētū vt a febre pñ inclinat aer

ad frigidū et humidū et ita virescēt et lactuca et portulaca et decoctio paupis aspersa per camerā eēt efficacia iuuamētū. In electioe igit nūq̄ aer deat ad humidū vel siccu declinare exigit bona prudētia et extimata medicā asilientis. et quasi p̄ma radiū i cura v̄l p̄seruatōe. Circa motū et q̄etē dicebat Aulic. dans regulā in cura. Et opz vt q̄etē adhereat et nō laborēt quātū eis ē possibile. imo opz vt sint contenti de exercitio vt fricatōe extremitatū et pro eūone quā facit exercitium. i. et pro iuuamētō eūonis q̄ q̄rimus p̄ exercitiū suple sint p̄tēti vapoza tione sicca ita vt nō cedas eis incesione suple pedes. et alia suple n̄ cedas alios modos exercitiōz. i. equitatio vel in curru vebēdo et hoc intelligat facta mōdificatōe de sanie cū que ritur p̄solidatio qm̄ ad p̄solidationē necessaria ē quies. Sz qm̄ est indigētia mōdificatōis et purgatiōis saniei nō nocet leuis incesus vel suauis egratio facta digōe fm̄ epar. et postq̄ cib⁹ trāsiit ad mēbra et ē in semita recūdendi. Et iā cū sit p̄solidatio et esset in via sanatiōis quā deus cōcedere digne. tūc dicebat Aulic. gradatū exercitiū utat leui vsq̄ quo reddat ad p̄fectu dinem i motu suo. Qm̄ igit quolibet exercitium debet eē leue res mīsum et breue obseruet regula paz aī dicta vt fiat fricatōes extremitatū et euaporatōes maxime ad membra supiora vta spatulīs pueritōe versus bza cbia. Iā per istū modū fit transpiratio vapoꝝ et resolutio sicca pueritōe mās in p̄te oppo^m mēbro leso vbi fricatōes membroꝝ inferior vt cruriū preparent quasi pueritōe mās ad locū quocūq̄z tū nō fiat fricatōes nisi expulsiō supfluitatib⁹ grossis prime digōis et alijs supfluitatibus cōibus. sed fiat in tpe qd̄ ē supra et deābulatōe vel egratōe vt expēligia per vnā horā vel duas aī assumptōes futuri cibi et post exercitiū p̄pletū vel fricatōes gescat ad minus p̄ horā anteq̄z sumat cibū. Et h̄ de exercitio. Quātū ad somnum et vigiliā p̄licitas in vigilijs ē multū nocēs qz ad infatigōem et exticationē ducit. Superfluitas ē somni ē ad nocēdum qm̄ facit retentiōe multaz supfluitatū q̄ acentrant versus loca lesa. vñ sufficit somn⁹ septē horaz et fiat post cibuz ad minus trā facta hora cū dimidia et oī tpe estate. i. et hyeme et fiat i obsecro et extremis decēter cooptis et non dormiat sup culcitra ca lida sup plumā sed sup malaratū mole tū factū de coto ne renes supcalefiāt et ad eos trabātur supfluitates et pp̄ istā cām et acubitus sup renes ē nocēs vñ studeat lacere supra alterū lateꝝ cū quo minus dolet. Circa inanitionē et repletiōe breuiter dicat qd̄ lenitiō vētris ē multū in casu pueniēs qm̄ stante vētris lenitiōe multe mās puerunt ad intestina q̄ trāsirent ad renes q̄ stāte vētre stipico trāsiret ad vias vrine. Et h̄ itelligat n̄ stāte ventre leni p̄ nām. Iāz stante ventre leni p̄ nāz nō eēt aliter per medicinas leniendus ne materie conuertantur in deorūz qm̄ vt infra videbis vomit⁹ ē in cāu magis pueniēs q̄z vētris solū. Et itāda ē et repletiō cibi et pot⁹ qm̄ per eā aggrogant supfluitates q̄ facile mādant ad mēbrū leuū qz debet et ad qd̄ cōsuetū ē nā demādare. Et de passionibus aut aialib⁹ breuiter dicat qz vt eūstetur oēs passiones inflamātes vt ira iracūdia furor et sollicitudo. Et n̄ ista tūc timet et nocet p̄ repletiōe et pueritiōe vapoꝝ ad itētiōra. gaudiū aut tēpatū et bona spes d̄ salute ē multū in casu iuuas. Cōytus aut in casu est blasphemādas d̄ quo dicit Aulic. Cōytus nāqz nocius est illis valde pp̄ multitudinē mot⁹ et exercitiū sup. dozi in eo et in cāu maxie discōuenit pp̄ debilitatē et maciē et siccatē corpis ipsi. Iā ad ipz maxie cū frequentat seq̄ maria debilitas. d̄ quo dicit Rabinoyfes p̄tula. 7^a. āphorismoz āphorismo. 62°. nō ē mītrū q̄ l̄ b̄ q̄ frequētāt cōytū debilitant qz totū corpus euacuāt i eūone ipsa cū euacuēt p̄ eū spirit⁹ et humores et el addita ē delectatio q̄ sola p̄ncipalē extinguit sp̄alez virtutes et debilitat eā. Et addit. Iā fuerāt qdā gbus supuenit fortis delectatio et mortui sunt ob hoc. Et az veniēdū est ad regimen in cibo et potu i quo regimine sū regula quā posuit Aulic. in fine capituli vlcēz renū cū dixit. Et opz vt deūstet oē acetosus fortis acetositas et oē acutū et oē salū et oē qd̄ ē vebementius dulce dūns qm̄ vebemētē dulcia facit puerunt ad colerā. Iā talia oīa faciūt ad acuitatē humoꝝ et bauracitatē eoz. vñ p̄ pte trāsēntes ad renes addūt ad vlcēratōes cū tū p̄mū qd̄ necēssario est vtendū i curatōe vlcēz renū et vlcēz vt dicit Aulic. In p̄ncipio vlcēz renū ē equatio humoꝝ et declinatio eoz ab amaritudine et bauracitate ad dulcedinem. sup. remissam. vel sup. insipiditatem vt nō faciant peruenire vulnus post vulnus. Et ideo ibidem laudat dimissionē omnis acuti et amari et alii et acetosi. Ideo dicebat Serapio i. c. pp̄tio. Et cibus aut

oportet vt demus illos q̄ sunt tēperati extingūtes. i. remittentes acuitatē humoꝝ. Et stāte iniectione ad absteriōnes saniei n̄ oportet vt exhibeant cibaria stipica ne mās p̄pinguat saniosa in mēbro et p̄fundet corozio. Et hoc insinuat exp̄sē idē. Aulic. igit tertiū ca^a de mīctū sanguis et saniei i cura cū dixit. Et n̄ ap̄p̄o ximes stipica sicut ē cibus factus cū sūach nisi postq̄z vria l̄ ignificat mōdificatiōe. i. qm̄ nō apparet sanies in vria et adducit rōem dices. Stipica enīz p̄gelat qd̄ inuiscatū ē sup. de sanie et p̄stringūt sup. itra mēbrū et vltra corozione quā addunt faciunt op̄illationes p̄hibendo exitū vrine. q̄re qm̄qz reuertit aquositas ad postiora et ē i eo timor magn⁹ vt dicit. A. p̄p̄o p̄teza stāte iniectione mōdificatiōis tūc canon obseruand⁹ ē qui ponit ab Aulic. in cura dyabetice pa^alonis ad hāc iniectionē. Iā tunc melior res dispois ciboz quos sumere p̄cipiunt et vt sint tales quaten⁹ p̄comittent eos lenitas nature et p̄fractio sitis vt ē in aqua ordeī et in pulibus et. nā hec abstergeūa opz vt nō absoluant ab aliquā exticatione ne mēbz fiat magis patū ad recipiēdū aliunde supfluitates. p̄p̄o p̄teza dicit. A. i. cura scabiei vesice in p̄ncipio. Et ē similiter in casu nō. opz vt ad ministrant absteriua mōdificatiua que sint de exticatiūis ab qz mōdificatiōe qz nō debet eē amara vel aliter acuta et dicitū ē. Facta tū mōdificatiōe qd̄ cognoscat ex purgatiōe vrine a sanie cū emūsiōe alicuius sanguinolenti tūc oīa absteriua remittit et moderat. Immo debet poni qdā glutinationē facientia et exticatiua et incarnatiua. p̄teza dicit Serapio. Et post mōdificatiōem saniei et purificatiōem vlcēis bonū opz vt admīnistrē res p̄ferētes que incarnāt et glutināt vlcera. Quia ista difficulter transeunt ad mēbra longūqua et si in mēbris sanis remaneret adduceret ad nocēmētū. iō tūc cū eis misceri debet aliqua medicā penetratiōe faciēs et ad renes ducēs vt ē feniculus vel apū vel semia eoz. Et hanc et sniam posuit Serapio paulo post sniaz allegatā dices. Et opz vt misceat cū eis et vna ex medicis acutis velocis penetratiōis et pueniat ad loca lesa cū facilitate sup. cibuz incarnatiū vel medicā talis vt nō ledant cū eis. i. medicis p̄glutinatiuis mēbra in qb⁹ penetrat. i. sana et sup. pueniat dicte medicie cū stute sua ad loca egra. Sz nō q̄ signant dicit misceat cū eis vna ex medicis acutis ad insinuatū q̄ in itentōe p̄solidatiōis nō opz nisi paz de puocatiōibus cū alijs medicis offerre. qm̄ puocatiua sunt in cāu multū suspecta pp̄ timorē ne puerant mās ad renes. p̄p̄oide dicebat Aulic. et mīnora potus aque sup. ē necessaria i cura vlcēis renū. Adducit rōem vt mīnoret necessitas migēdi et mīnoret mot⁹ renū ab eo qd̄ puenit ad eos sup. de humoꝝibus et eoz ratio perit. Si q̄ p̄hibuit potū multū humidū ne habundet humidū ad renes multo magis inuebat caudē eē a puocatiōis q̄buscūqz. Et istū casū bñ atēde ppter multos qui i passio nib⁹ renū et vesice indifferēter audēt ad exhibitionē puocati uoꝝ. Et oīa quos alij posuit euicētes textus i p̄silio meo de ardore vrine. Et vltra alios fuit text⁹ Aulic. 10°. tertiū in curatione ventositatis in vesica i fine p̄mū tractatus dicit. Et recordare eius qd̄ dicit i tibi in capto renū. q̄ renes et vesica qm̄ sunt do lozosi aut egrī nō appropinquēt pillulis de semibus. i. puocati uis vel sup. alijs puocatiuis. Et adducit rōem addēs et. i. vt augmentent i renibus et vesica dolor cū attractōe sup. ppter tales medicinas vel cibos ad renes vel vesicā pueritēs. volū libeter ista cōia p̄ponere qz vtilis seruūt. Et in debito regie ciboz et in debita et oblatiōe medicinar et medicatiū. qb⁹ bñ i intellectis nō poterit medic⁹ directus hīs canonib⁹ p̄mittere errozē in exhibitōe ciboz siue potū siue medicinar que opz variari fm̄ varias inuentiones in abstergēdo vt p̄solidando. Quia tū vī vlcus eē multū p̄trefactū maior vī eē intentio ad mōdificatiōe. Sit igit p̄ panis eius factus ex farina frumētī nō in totū munda a fursure s̄z sit sine sale factus et modicissimo sermēto p̄infatus cū aqua decoctōis ordeī et ligricie. Neqz sit coctus excessiue. Et quocūqz sit amoueant p̄tes exteriores et sumat ps tū iterioꝝ duoz aut triū dieꝝ ad plus. Et si i estate p̄nere. 4^a ps farine ordeī cū trib⁹ p̄tib⁹ farie frumētī ad p̄p̄ositionē panis eēt electioz valēt et pro. ferculis panata d̄ illo panis scā in brodijs carniū de qbus ista d̄ fē et facte ex eodez pane nō discōueniūt. p̄p̄o et fieri ferculū de farina ordeī dissoluta in brodio faciēdo pultes in d̄ supaspēndo d̄ amigda lis masinatis cū zucharo vel de lacte eaz. Et et far spelte cū amigdalato vt supra. Et vbi intendam⁹ ad aliquā p̄forta tione possit fieri ferculū de p̄silio mīlij vel panico decoquent⁹ i brodiū carniū de qb⁹ ista. Et possent et fieri epule ex oleibus pueniētibus

si plz vel saltē miscet̃ cū aqua zuchari ⁊ hoc sante intētiōe
lenitiōis. Sed vbi esset intentio p̃solidatiōis ⁊ p̃fortatiōis de
beret esse vinū magis grōssū ⁊ nigrū ⁊ ad ponticū declinās
Et hec de regimine in diēta sufficiant.

Quatuor regne ad medicinalia stant duo principaliter consideranda. primum est circa maiorem in toto existentem simul cum plerumque non fiat casus siue etibic. scilicet erit ad ipsum vlcus. primum est intentio diuersificandi. quod prima consistit in equatione humorum. Secunda in etioe diuersiua. Cuius prima ergo intentio ppter cum sirupo vt infra in quo simul est remissio acuitatis humorum et lenis absterfus. h. sirupi violati simplicis sirupi de portulaca. Absusue et de ligricia an. 3. s. aq. rui endiuie fumerite et acetose an. 3. s. melle. Et in intentione maioris absterfusis vbi timeremus de corrosioe bonus erit vt ad daf de aqua capillorum ueneris. qm vt dicit Auic. In malo qui de et maligno. sup. vlcere renu o pparare ad mondificandū cū his que sunt citius capillorum ueneris ly sit tempus. Etaleret et rupus magis stralis fact' vt. j. h. la cruce epatice maluar' ozdo mundi foli fumerite an. 3. s. i. iunibaz feis papaueris albi. an. 3. s. i. violaz flozcurcubite an. 3. s. succi ligricie feis altee an. 3. s. tamarindoz. 4. l. s. pruna numero. x. r' scā decocto colle tur et cū zucchero sirupifet. Equant et hūozes vt dicit. 3. foli si fuerit necessaria r' de quito subtil' et tenuis fine labor penit'. r' h. sol. cū lentibus facta ē multum in cāu necessaria. vnde singulis septē vel octo diebus ē fienda. Itā pter equatiōem humorum euacuandū acuti et ferolū de humorib' ē puerit hūozes ad ptem oppositā vie renū puta ad intestina r' sic sit etiā diuersiua pueniens de qua loquēs. 3. dicit. Hec. n. expellit a corpore expullione subtili cū inlambato ad ptez qalta ē a pte renū. Et bec bñ notent. qm etiā cū fortibus est in cāu suspecta. Fiat igit' etiā tantū cū lenitū vt cū cassia tamaridis sebesē mā n' prunis r' r' similib'. Et qm potius mouet ad renes. laudo h' lene solutiū vt pueriat ad intestina magis exhiberi i forma boli qz in forma potionis. pruna et ole dñs ē multū passibilis in solutiōe qz qz talis medicā sit debilis. debilis i. debilis est in transitibus. et debilis in doli. Et iō ppositio pueniens in cāu qua et vltus ē fiat vt infra. h. cassie pinguis nouiter excte de canis. 3. s. sebesēti pinguiū. 3. ij. grana berberoz numero qnoz feis malue. 3. s. ola simul mallasent r' cū zucchero fiat bolus. Et si m' m' p qnoz horas aī cibū vel per bozā tñ r' nō exorbicat la uatūū post pñ fiborbotoma aīit in hoc cāu nō videt mibi necēssaria neqz ad eā p'entit habituū totius nisi forte minuta. 3. ij. ad infirigidationē vel qm appareret mict' sanguis. In eadē cū ad diuersiua singulari vālet vomitus in cāu qm euacuat et euacuat saltē antecedit nās de quo dicit Serapio post qz laudatū v' suz illius. Et ego nō narro laudē vomit'. ppter etiā nezrepletioē viscet' tñ. imo puto vt dixit q' cū homo vix eo assidue sanas et vlcibus que sunt in renib' reuolūt' fanatico nē ppletasquā eand' finiam accipit. 3. i. quali in. p'p'is vbi. Quia tñ iste dñs nō ē paratus ad vomēdū ex p'p'olitiōe neqz vñqz euomuit. et si temptauerit. nō laudo vomitū in eo. h. vomitus vt dicit 3. i. sit melius sup. medicamē quo vlcera renū m' dican' et q' ē sufficiēs ad id excusans ab alio. Et igit' stand' lenitū dicto supra. C'ntitio aut ad vlus p'fici licitus qz absterfusis lenibus qñ vlcus ē sanioz vt cū aqua lactis vt cū aqua decoctiois ozdi ligricie et capillorum ueneris r' hoc stante sanie acuta r' renū. Itā si sanies eēt grossa r' difficilis exitus nō oportet exhibere ea que infrigidāt modice abstergunt. imo oportet pcedere cū fortibus absterfusis nō infrigidā vt cū decoctioe fenu greci r' surfuris r' forte lipiorum r' forte oportet p'mittere aliqd de melle rosato in dicta decoctione. Si aut vlcus eēt mondificatū. tūc ad p'solidationē valeret q' dictū ē supra lac ouulz cū bolloarmeno r' spodio vel fuscitē p'p'ulle facte ex amillo r' dragaganto r' bolloarmeno si sumant cū sirupo violato r' rosato a planta taginis. De extrinsecis aut applicandis nō existente vlcere maligno corrolio vālet sup' pra renes iunctio scā cū vnguento cōi 3. al. vel pōt' fieri emplastr' ex farina ozdi cū oleo rosato vel violato. Et si timen' vlcera tūdem r' dilatatiōem vlceraz addat paz olei masticini cū puluē thuris marie mondificat' sanie p magna pte r' appareat san guine r' corrosioē manifesta dz fieri cū clithere expulsiis fecib' qz lacte ouino r' modico pulueris bolloarmeni r' sanguinis draco nis r' laceaz sup'ra dosus. Et tūc fiat emplastr' sup'ra renes magis p'fortiatū r' p'strictiū vt. j. h. farine ozdi farine ozv bi. an. 3. l. p'p'ositos. 3. s. bullant in vino sictrico r' fiat emplastrum cum modico olei masticini r' cloniorz. Et bec quādam a

principale dispositiones sufficiant.

¶ Jam ad pferuadu a casu in dispoez be qua dicta e pntue feruet saculu cordiale sibi ordinatu r cotinuo fiat inuctio sup spinu cum oleo humectatio in frigidatuo sibi ordinato r sepe vtatur diadragato frigido cu zucchero rosato nouo. Reliqui remitto ordinada per clarissimos doctores gallicos pbficos. Et bis sum contentus ad presens.

De calculo r lapide renum.

Consilium. 61.

¶ Ha calculi generatio i renib⁹ ex duobus imediate pendere vt: ex ma. s. flegmatica viscosa r i partib⁹ tenacitate hnt tanqz ex vna ca vt mli: r ex caliditate renu nali vt accidetal itesa adburere tanqz ex efficiente. Pro pferuatoe itaqz sunt duo vel tria principalia si enda. Vnu est pphibere quecuqz in man gnationi lapidis pro portionata facilliter couerti pnt. Secudu e puidere r si vt quo damodo necessario sit i stomaco vel epate generet ad renes si trabat. Et si habeda interio et non intendatur caliditas in renibus, sed potius remittatur.

¶ Primum ergo in regimine cibi r potus talis ordo seruet. Sit pccitas in cibo r potu r no bibat maxie post cibuz et imediate notabilis vini qzitas maxie potentis r maxie albi, sed sumat post cibum modica vini qzitas medio cris bz subtilia r potetia Specialiter tñ descende cauendum e ab oibus cibis grossis maxime flegmaticis vt a carnib⁹ pinguib⁹ maxie porcorz bonu vacat. A pitibus et asaliu flegmaticis vt ab intestinis aialium cerebraz r huiusmodi. Sz sint carnes couenientes no hilde ni/ mis vt carnes vitulor no nimis ppinguoz generatoui vel cap/ torum r carnes gallinar caponu falianoz perdicum turturu. Alies aut oia montane in hoc cau coueniut sicut ex opposito omnes aues in paludib⁹ vel aquis degetes nocet vt anferes anates r huiusmodi. Cauendu e et a caseo lacte cibariis d pa sta r pane male fermetato vel azimovel a laganis r huiusmo de. Vtetur etiaz pisces grossi viscosi r squamis carentes. Ca mindu et ab oleribus frigidis r huidis vt lactucis portulacis spinachis r huiusmodi. In hoc casu valet bletes cuz modico feniculi r petrosilij boraginis salula r huiusmodi. Inter fruct⁹ vero nocet poma cerefa persica pirra nespila r talia humida. Sciptica valet interdum precipue an passu amigdale bñ masti/ cate no nimis recetes r vne passe bñ masticate, fistici r alique auclane ficus et recetes no nunqz coueniut i parua tñ qzita te vinum sit subtile no albu tñ nli aliqñ via medicine p horam an cibuz si fumere duas vt tres. 3. post tres aut quattuor amig dalas dulces vel duas amaras r maxime vbi faret ma in re nibus que esset expellenda qd cognoscere ex gravitate r quo dam dolore renu r partiu circumstantiu. Ad laudo vsuz vini albi diurecti simul cu cibo vt facit multi pratici qm cu eodem pars cibi indigesti trahit ad epar. r tade ad renes r subicit vt ma gnationis lapidis. Est tñ vnu singulare aduertentiu n si su matu cibuz nli stomaco pfecte mudato r cu ta incipit fames nalis surgat et a mesa reliquis famis adhuc existit. Nec exercitandu nisi post quattuor vel quqz horas a cibo exercito laborioso. qm ex hoc sequitur duo extrema in hoc cau nocum ta. Primum e qz cibuz cofundit r ad mebra indigesti trahitur. Secudu e qz renes tñ maxie supcalefiut: qz e vna de caus ge nerationis lapidis. Idcirco regulare sit non vti forzi exercitio maxie pedes vii pies dozsi intense calefiut. Pro hoc et cauē dū e ne panu r tegmeta vt vestes maxie ex vulpb⁹ fulte doz so applicent ne ipoz renu caliditas intendat. Idcirco habenda e cautela ne i lecto dormias suppine r maxie in lecto molli Et inde cauēdū e ab oib⁹ q renes inflamāt vt a spib⁹ vinis po tetib⁹ porris r aleis r huiusmodi. Alb tra et nimia sollicitudine coitu maxie p repletioez. Et fz obseruatoez hoz no habuda bit vt existio ma pro lapidis gnatoe pportionata. Vteru qz n semp aduque pp plurimas pfigctas hec obseruari pnt po nedu e regimē spali pferuatiu quo mediante si et gnaret ma pro lapide pportionata i corpe i lapide n pueret. Et bec iñe tio duob⁹ pficit medijs. Vno vt dicta ma ad diuersum trabat r p intestina educat. Scdo vt si q ma fuerit i renib⁹ recepta cu lenib⁹ et idē euacuare ne multo tpe ibide pferuet r putrescat postea rfortetur renes ne recipiat i ipoz ppo alteret ad pui ti. Pro prio pficiedo laudo singla ebdo⁹ fiaa potioez. 3. ca sic i pinguis noni extracte. 3. r. cu decoctoe reruz coiu r feluz co u frigidoz fiat potio. Et si fortassis i hac forma n plz fiat bo

lus ex. 3. i. cassiei. tapelate cu zucchero r sumat an cibū vt an cenā p horā. L ouenit i hac interioe et cu modifcatoe renu i aliqñ loco dictoz fumere i auroza sex. 3. de ydromelle calido. Et de aqua decoctionis cicex rubeoz sumedo. 3. vi. cum zu/ charo. Et sumendo. 3. iij. vfqz ad. 3. 8. ter bentina clara an cibum per quattuor horas. Sed qz ex vsu haz medicinarum leniedo euacuantiu plerūqz virtus stomachi debilitat r retenti ua possime relaxat ad diuertēdas huiusmodi mas p fecesum puenit aliqua applicatio eoz que i ferius supponunt vt aliqñ suppositio suppositozi cois vel suppositozi facti cu spibus bñ dicte r mele. Valet et distere coe in quo ponunt aliqua et hu mectantia r pingua r vias renu dilatatia. maxie cu timemus quod aliqua ta ma fluxerit ad renes vel ad vias pimas acua to et disteri cu byera vel bñdicta que a pprietate ptes illas respiciut fm modū vt. j. 3. malue bñmalue mercurialis. radi/ cu altee fenl. capillue. eupatozi furfuris an. paz. feis lini fenu greci. an. maratri an. 2. 3. facta decoctioe in sufficiēti quāta te aque r colata addat debite quātūti colature cassiei. 3. i. mellis ro. vel violati r melius bñdicte. f. an. 3. 3. pinguedinis galline r olei camomille an. 3. i. 3. r cu modico salis fiat diste re. Nec et suppositoza r clisteria pueniēt iam existēte actuali morbo r dolore r lapide. Sz in h habēda e cautella qd in pu ra pūitoe no exite morbo vel dolore magis pferunt clisteria qua suppositoza r et clisteria ee pnt nobilis quātūti ascēden tia vfqz ad quātūti duaz libraz cu dimidia. vbi e couerso sta te dolore ex pnta lapidis magis pueniūt suppositoza qz clis teria. Et si clisteria appoximant debet appoximari in parua quātūti no ascēdēda libza vna r hoc ne sua multitudine re plecto intestina cohartēt vias vel meatus p quas dz trāsire la pis ad vesicam. Valet et ad diuertēdū mām ad oppositū. r pcpue vsus vomit⁹ cu leui mouitio tñ maxie stāte pntia do loz. qz stāte trāsitu lapidis in vijs medijs iter renes r vesica. nā si exbberet vomituz forte inde lequere fortis comotio r ppressio mebroz in fursuz vt aliqñ traheret lapis de lēn⁹ ad superius cuius oppo⁹ intēdit medicus. Siāt ergo vomitua le uia r in pura pūitoe r et in curatoe fm modū vt. j. 3. oximel lis simplicis. 3. i. oximellis solutici. 3. 3. aque rasant. 3. iij. r mis ce vel cu aqua decoctois semis aneti: r magis valet in via p/ seruatiua. Valet et aliqñ comedere tres vel quatuor bolos raf sani masticatos grosso mō in pncipio cibi. r pcpue si rasantus pforatus fuerit r steterit p tres vt quattuor horas i oximelle sim plici vel solutico. quo sumpto post mediā horā cu impositioe bi gitti in gula r vel ipositione pene oleo infuso in gulla cu ymagi natione vomēdi vomitus puoceat. Et ista sufficiant ne mā ad re nes fluat viedo altero dictoz saltz semel i ebdomoda. Et si ti meref de mā tā in pte fluxa ad renes exbbeat. 3. j. pulueris vt. j. 3. ligricie rafe. 3. i. anet. 3. iij. seminis fenl. 3. iij. fiat puluis r exbbeat cu vino alio stāte stomacho vacuo r facta ab eis modifcatoe cu dicto puluere bis vel ter sumpto. Debēt et vt dictū est supius renes pfortari ne materā recipiat verbigra. cu vinctoe vt. j. 3. olei rosati. 3. i. olei violati. 3. 3. lauēt i aq acetose tribus vel quattuor vicibus. r tñ ex dictis oleis fiat iun ctio. Valet et ad hoc vnguētū galieni. Valet et vnguētū san/ dalinu. Ad agis tñ laudo vinctioe ex prio oleo i patis ad hu iusmodi dispozes. qm in religis iunctionib⁹ e vis nobilis sti pti ci tatis. Unde si ptingeret se repiri mām in renibus ptentam ibi dē figeret r indisponeret ne a virtute expelli posset. r sic fieret vt posset lapis puenientius generari. Ad ergo est vtendū bis vinctioibus maxie cu pcpif grauitas in renibus r hoc quan tum ad partem pferuatiua.

¶ Sz si pur qd deus aduertat lapis in renibus generaret. r tade natura temptate exiti r expulsiōem eiusdē fieret in do loz acutissimus calculosus vt aliqñ sit maxie cū ptransit lapis per porros virides sienda sunt remedia quedā r pinterius r p exterius. habēdo tñ mēti quod in hoc tpe quātū regimē cibi dz cibuz subtiliari. Et in hoc casu valet oua sorbilla duo i pra dlo r duo in cena r eis sit pccientus. Pōt tñ post. vi. horas ab assumptioe r per quattuor horas an alterius cibi assumptio/ nē puenienter sumi de brodio pingui cu modico cinamomi vt circiter. 3. vi. r e simul cibuz. r medicina. In hac et valet sume re de brodio ciceroz ad tāta quātūti. Valet et hidromel cuz decoctoe spice r granoz triū vel quattuor iunipi. 3. hoc e ma gis medicina r minus cibuz. Laudo cu hoc q an cibū p bo/ rā vel dimidia sumat r e vñale. 3. 3. anqoz pfectoz. Valet ad hoc et sumere morsellū pfectois biani vel pfectionem fa

clam

ctā vt. j. R. spēz dianisi. p. i. spēz bialace. p. s. semis portulace
 ⁊ altee añ. p. az. cuz zucharo dissoluto in aqua rasiāni ⁊ saxifra
 gie fiat pfectio in morsellis. Laudo ēt vt añqz sumant fortia
 diuretica sumatvna leuis potio ex cassia tñi cuz brodio pingui
 vel cassia tapellata miscēdo. 3. s. olei d. amigdalīs dul. ⁊ cum
 zucharo fiat i forma electuarij ⁊ sumat cū coleari vsqz ad. 3.
 i. s. ⁊ ē mirabile. Laudaui ēt Alui. in hac intētiōe habundāte
 potū ⁊ frequentē decoctōez vt. j. R. decoctōis malue campe
 stris vel altee. 3. viij. butiri. 2. i. mellis collati. 2. i. s. misce. dicit
 qd frangit lapidē ⁊ puocat vrīnā ⁊ lenit iter eius. exit. n. cū sa
 cilitate. Idoc laudo nō instāte tñ multuz dolore vt sumant aliq
 p supius puocātia leuif digestiua p cū sirupis vt. j. R. oximel
 lis simplicis. 2. i. sirupi ppositi. 2. s. cū aq betonice decoctōis
 spice liquificē granor iunperi ⁊ milisolis fiat sirupus. In h
 ēt valet sirupus ppositus de radicibz ⁊ sirupus d eupatorio cū
 cautella tñ admiscēdo aliqd d sirupo violato vel d sirupo d liq
 ritia ad remittēdo illoz vt tñale siccitatē ne mā lapidea magis
 idurare. Est. n. hic vñū singulare aduertēduz ne cōmittat er
 roz q sepe cōmitti psequit qz d more cōiter ē vt post sumptōez
 sirupoz exhibeat medicina vñis laboriose secessiua ex cui
 exhibitōe sequitur nocumēta nōbilla tñ qz mae in ambitu to
 tius exites trahitur ad itestina ⁊ sic sua multitudine cobartāt
 vias renibz adiacētes ⁊ hāc fināz expressit. d. Alui. i. c. ppo
 cū dicit. Ad nō ē femita ad dādū catarticū desup. Aliud nō
 cumētuz ē qz stante mā in vijs vrīne nō dz diuertit opatio natu
 re ad vias itestinas. ⁊ hoc sepe tāgit. i. q. terti. Sūt ergo siru
 pi pñuādū vt puocatiui ⁊ dilatatiui viāz ⁊ subtilitatiui ⁊ icliui
 mae. ⁊ eiusdē lapidis cōmīnūti. Qd sequēter cū his debent
 clisteria singula die in modica quātitate exhiberi in qbz sit pñci
 palis virtus humectādū molificādū ⁊ dilatādū ex decoctōe. i. ca
 momille melliloti fenugreci seminis lini capillue. ⁊ modico saxi
 fragie cū nōbilit qstiatē butiri vel pinguedinis galine vel olei
 amigdalaz dul. vt ēt amaraz cū cassia. Et si vñō sitas cū hoc
 retinere vt multoties euenire solet bonū ē addere d oleo aue
 tibi. ēt intētiōe habita ad lapidē modicū d oleo scorpiōuz ex
 quo vie renū immediatā hñt cū itestinis colligantia. Exteri d
 bonū ē facere inunctōes cū habētibz intētiōez vt paulo añ di
 ctū ē de clisteri. Fiat ergo inunctio vt. j. R. olei amigdalaz dul.
 pinguedinis galine olei d amig. amaris ⁊ scorpiōuz añ. 2. s.
 Valet inunctio ex butiro solo. Valet ēt ex iopo humida. ⁊ ge
 nerat ex oibus humectatibz vñctuos ad calidū declinātibz.
 addēdo tñ d oleis incisiuis ⁊ apprietate lapidē frāgētibz vt d
 oleo scorpiōnū ⁊ amigdalaz amaraz. Idoc ēt cāu fieri pñt va
 poratōes cū filtro ex aq decoctōis paritāte senationuz fenu
 greci semis lini camomille ⁊ hñōi. Ex his oibus ēt fieri potest
 ⁊ cōueniēter fieri dz maxie qñ supius scripta sñ pntulerint bal
 neū i quo sedeat egrotas vsqz ad vñbilit. Ad fiat tñ balneū
 nisi postqz cibis iaz exiuit stomacū ⁊ p maria pte epar. Ad
 tñ fiet infirmus supra quartū hore vel mediāz hōz in balneo
 post cū exiuit ⁊ balneo fiat inunctio cū supradictis vt dictuz
 ē. Balneū ⁊ emplastrum fiat vt. j. R. pitarie. Ad. ij. fenatōuz
 Ad. i. ⁊ est crason. bulliant aliquot bullitiōibz in vino al. sub. ⁊
 potētū ⁊ facta expñōe tapelenf dicte herbe cū gbus in corpo
 renf olea d gbus dictū ē ⁊ sic tepiduz ⁊ in forma emplī suppo
 nat. Qd ueniret ēt cū dictis herbis malassare tres vel qtuor
 ficus sicas ⁊ incozpare. Possēt ēt fieri emplastrum ex farinis
 fenugreci seminis lini cū decoctōe camomille altee ⁊ reliquoz
 appropriatoz de gbus supra addēdo de oleis appropriatū vt
 supra. In hoc ergo cāu maxie cauēdum a saculis exiccatiuis
 qbus cōiter vtunt prāctici vt ex mīlio ⁊ sale ⁊ hñōi. In hoc ēt
 casu valet appositio vñōsaz ita tñ vt non semp loco doloris
 ponant s3 antenūz pñmo versus vesicā pcedēdo nā in virtu
 te eaz sepe trahit lapis ad vesicā. Idē itaqz applicatū mā iaz
 molificata ⁊ vijs dilatātū tute applicari possūt remedia. fortia
 diuretica. In quo casu valet exhibere. 3. ij. bialace. valet ⁊ est
 fortius. 3. i. s. liptontripon. Valet ēt ⁊ fortissime accipe tātūde
 de electuario iusti. que oia sumant in mīe vacuo stomaco cū
 3. ij. vel. iij. vini al. calefacti vt cū aq rasiāni ⁊ saxifragie simul
 vel cū aq apij vel melliloti decoctōis granor iunperi vel mīlio
 lis. ⁊ ē forte ⁊ si exhibeat i balneo meli. In his ēt electuarij
 pñplēnt pueniēter itentōes a medico in hac pte intēte p diuer
 sas medicinas in iplis itratē. Una ē icidē ⁊ cōmūnere lapī
 dē p medicinas hoc faciētes. Et qz hoc pñci nō possz nisi tales
 medicīne ad renes ducant iō i eis itrat diuretica. vñz si ēt me
 dicīne tales nō pmanēt nōbilit tpe qz actio nō sit mīli i tpe. itrant

ēt qdā medicīne q faciūt pñantē medicīnas certo tpe i renibz
 Idcirco elicit q male operant qui tātūmō appropināt medi
 cinas lapidis frangitūas vt lapidē iudaicū vel lapidē spōgie
 vel sanguinē yrci ⁊ talia similia. S3 si pur nō placeret vsus ele
 ctuariop s3 puluez magis pter alios pulueres mibi singularif
 sime placet puluis positus a. d. Al. in hoc pposito ppter cuius
 excellētā iplius hic ponā descriptōne. Fiat ergo vt. j. R. cine
 ris nītri cineris scorpiōnū ⁊ cineris radicū canliū ⁊ cineris le
 poris. lapides spongie ⁊ sanguis yrci exlicati pñtū ⁊ cineris
 corticū out de quo pullus egressus ē ⁊ lapidis iudaici ⁊ gumī
 mēis ⁊ acoriptes equales petroselinū dauci ⁊ pulegij gumī
 arabici. seīs altee ⁊ pipis oium. añ. p. i. s. misce. Pro hoc etiā
 valet ⁊ ē expñtū p pñtantes doc. in se iplis puluis vt. j. R. aristo
 logie lon. alkikigi. radicis saxifragie añ. 3. i. s. misce. Et si volu
 mus possumus cū melle pñcere ⁊ vsui referuare. Et erit dosis
 cū melle vsqz ad. 3. ij. in puluere vero. 3. i. vel circa cū aliquo vt
 nō albo ⁊ c. Possz plurimos alios pponere pulueres ad hoc
 appropriatos. s3 nō curo reme multiplicare. qm suploz quāto
 magis pñdēro tāto mibi pñtātoz apparet. S3 si fortassis te
 deret accipe pulueres vel electuarios pñt fieri sirupus lōgus
 qui in hoc cāu ad lapidē subtiliādū minuedū ⁊ ad exduēn cō
 uenitissime administrari pōt. Fiat itaqz fm hñc modū. R. sa
 xifragie enule campane radicuz rasiāni pitarie feniculi petro
 filij iij. añ. Ad. 3. artēsiie pētafilon scolopendrie iopī cala
 mēti diptami. añ. Ad. i. anisi maratri. carui. milisolis nucleorū
 cerasoz. añ. 2. i. cinamomi cassilegnē añ. 3. ij. sgnatū spīcenar
 di celtice. añ. 3. i. vñaz passaz mūdāta seīs malue ⁊ melonuz
 añ. 3. i. s. ligricie. 3. ij. mellis ⁊ zuchari añ. lib. 3. vini al. subti
 lis ⁊ potētis. lib. i. fiat sirupus fm artē cū aqua decoctōis
 pñscriptoz. Et exhibeat stomaco mūdificato ⁊ vacuo extēte.
 Quia tñ talis dispositio maxie sequit debilitatē digestiue flo
 maci. nā dicebat Serapio de pñtate satietatis ⁊ malicie di
 gestionis pculdū ē attrahere hāc egritudine iō laudo multuz
 puenire i casu vt pñtēte digestiua stomaci cū vñctōe vt. j. R.
 olei spice olei ablinthij ⁊ mente. añ. 2. s. gariofoloz macis cū
 namomi cardamomi galāge añ. 3. i. rolaz coroloz gallemus
 cate añ. 3. i. cū modico cere fiat vñguentū. Explicat. Et bis ad
 pñs sum pñtens credēdo p auxilio dei q a calculo pñuabi
 tur cū eis q hñō scripsi. Et si occasionalit talē iclderet dispositi
 tiōez cū alijs postmodū scrip d imedijs curabif si de vñoluerit.

De vlcere vesice pro nominatissimo mercatore dño Ale
 rando homero. Consilium. 62.

Alia in tali casu principalis radix cure est diuertere
 q mās a vijs vrīne ad viā secessus. laudo si nō habea
 tur copiosa ventris lenitio singula die fiat clistere cū
 brodio decoctōis capitis calstrati decocti vsqz ad
 sepiationē carniū sine sale vel modico sale qd si nō sufficit ad
 dāf. 2. ij. mellis rosati. Et qm in eo ppter mebzoz nāliuz debili
 tatē sepe ventositas multiplicat q est cā tziōis vñris ⁊ p viā
 ppressionis ⁊ cobartatōis nocet in vijs vrīne idcirco si cū ven
 tris sūpticitate ventositas zingat. laudo vt cū suprascripta d
 coctōe carniū bulliant quatuor vel. vi. bullitiōibz camomille
 ⁊ melliloti. añ. Ad. i. Quod si nō suffecerit addaf seīs anisi
 ⁊ feniculi. añ. 3. s. Et si ēt appuit istā nō sufficere qz timor ē i cale
 faciēdo intrinsecus stāte tñ necessitate ex dolore ventoso addi
 pōt suprascripto clisteri. 3. i. pulpe cassie nouiter extracte olei
 camomille. 3. ij. nō ascendēdo ad fortiora nisi vbi eēt sūma ne
 cessitas quo casu magis laudare aliqua narcotica dissolui cum
 clisteri vt. 3. i. s. filonij vel egetee quā trāsire ad calidiora neqz
 ad byerā Ba. vel bñdctā. Exteri d appropināri possent istā
 ⁊ dolore ventoso fomētātoes aliquatī carminatiue molliūne
 ⁊ meatuū dilatatiue cū spongijs vel filtro decoctōis vt. j. R.
 camomille melliloti floz aneti ⁊ fenugreci radicū altee ⁊ seijz
 eius seminis lini ⁊ fenugreci. añ. Ad. 3. pitarie. Ad. 3. s. semis
 anisi. ⁊ feniculi. añ. 3. s. misce pro decoctōe de qua fiat fomen
 tatio vt supra. Et post facta fomētationē. iij. vel. iij. vñibz fieri
 pōt inunctio vt. j. R. olei camomille. 3. i. olei amigdalaz dul. olei
 aneti. añ. 3. s. misce semp aduertēdo ne cū fomētatiōe vel vñ
 ctōe attingat sup regionē epatis quā possibile ē. Laudo ēt p
 pter pñcipalē dispositiōem ⁊ multiplicatiōem ventositatis vt singu
 la ebdomoda sumat bolus vnus pfectōis de cassia. Et nō pla
 cet in forma portabilī ne aliqd eius moueat ad vias vrīne ⁊ cō
 sequēter ne mae deriuent ad illas vias. Fiat ergo in bollo vt
 b 2

moueant ad vias secesus vt. j. R. pulpe cassie bñ pguis. 3. i. pulpe sebesten bene ab ossibus depurate. 3. ij. granor berbe rozus ad correctionem inflammationis cassie secundum R. Abl. moysem numero quattuor bene omnia pissentur sine armillis cassie r cū zucchero al. qd sufficit fiat bolus. Et si voluerim? aliquid alterare materiam calidam fiat vt infra. R. dia. prunis nō solutū. 3. vi. pulpe sebestē vt supra. 3. iij. r cū zucchero fiat bolus. Et si volumus mām magis grossā r saliaz euacuare fiat vt infra. R. diacatholiconis. 3. 5. pulpe cassie nouit eēte tapellate. 3. vi. cū zucchero fiat bolus. Ad h. ēvz pfectio vt j. R. pulpe sebestē. 3. 15. passulaz nigz. 3. 5. plicetur r cū pent dils qd sufficit fiat bolus. De istis sumas aliq illaz p? boras. 8. a cena r nō dormiat post sed sicut quattuor horis r nō sōnat lauatium aliq sed padeat satis leuiter cū cibis cōuenientibus. r sic cōpleta ē intentio prima que est ventris lenitio.

¶ Ultra hāc aut intentionē insurgūt alie multe intentiones. Una ē prima in ordine remissionis accutatis vrine. qd tñ aliqñ ē diuerfa fm qd aliqñ maior ē intentio mōdificandi r abstergēdi. r aliqñ magis incarnadi r cōglutinadi facta mōdificatioē puenienti. r aliqñ equalis fiat intentio. vbi tñ maior ē intentio ad lauanduz r mōdificandū. Pro 2ª noto qd in hoc cāu nō debent multum puocatiua s; debilia r modica: semp tñ ponēdo aliqua mēbro rum cōfortia vt al? p?olicius declarauim cōsilio meo de ardoze vrine sine vlcere r in qōne spālī vbi tractauim istā materiam. Hec ergo intentio pueniēt pplet cū syrupo vt infra. R. sirupi violati simplicis vel iuleb violati. 3. 15. sirupi 8 portulace. Ad h. sue. 2. 5. cū aquis endiuie r lactuce decoctiois granor alkikingi forme sirupus. Et aliter ad id ē erit maior intentio al teradi. R. sirupi violati. 3. 15. emulsiois seīs papaueris al. r lactuce an. 3. ij. facte cū aqua decoctiois. seīs altee portulace r ligritie fiat sirupus. Et si fortasse iungat dolor vētosus vt sepe fit in eo fiat vt infra. R. mellis rosati. 3. i. sirupi violati. 3. 5. cum aqua camomille decoctionis seminis maluaz r seminis anisi. pap. torrefacti fiat sirupus. Et tñ qd aliqñ tedet tot sirupos sumere r regulariter ē pueniēs pmutare ad diuerfas medicinas similes in virtute pōt aliqñ loco sirupor stāte hac intentioē vt pfectioē vt infra fumendo coctear vñ boza sirupi. R. zuchari violati. 3. i. dragagati frigidī. 3. 5. Et si volumus plus alterare r dolore remittere addat dyapapaueris al. 3. 5. vel. 3. ij. secū dum maiorē vel minorē necessitate. Et pro reā obseruādū qd vbi sit fortis indicā ad abstergēdū post duas boras sumptio nis sirupi vel cōfectiois sumi pōt. 3. v. vel circa aque decoctio nis. or. Et si plz addere aliqua grana alkikingi etiā iuuat. Ad hāc ē intentioē loco sirupor vel pfectiois lz fumere. 3. iij. vqz ad. vi. de lacte caprino vel asinino de passis alib? cū lactucis maluis portulacis r buisinfōi apponēdo. 3. ij. zuchari r hoc vbi nō sit timor inflatiois. Et tñ bñda bona cautela vt qd post ipi? sumptionē neqz ambulet neqz dormiat post quattuor bo ras. Et quēadmodū dictū ē de medicinis p supius. ita dicē. De eis q inferius siringātur qd in hac intentioē v3 lac capre vel asine cū zucchero vel ad maiorē infrigidationē emulsio seīs papaueris al. vel portulace lactuce nemifaris facta er decoctio ne ordei excoctatū r radicū nemifaris. Vbi tñ maior sit inten tio ad cōglutinādū r sigillādū qz ad abstergēdū v3 sirupus vt infra. R. semis maluaz altee r citonior. an. 3. ij. diadragati. 3. 15. infundatur in aqua tepida decoctiois altee seminis papaueris al. r granor alkizingi. an. qd sufficit desū fiat expellioes dictor seminu r dragagati de quoz mucilaginis? officia? siru pus vt infra. R. dictaz mucilaginu. 3. 15. decoctiois supascri pte. 3. iij. zuchari electi. 3. ij. misce. Et si volumus facere magis incarnatiū addi pōt. 3. ij. boliarmeni. Et aliter vt infra. R. si rupi violati. 3. i. mucilaginis altee r maluaz ana. 3. 5. cū aqs endiuie r portulace decoctiois papaueris albi granor troscico rum alkizingi R. asis in antidotario sine opio v? cū opio stante maiori necessitate. 3. 5. vel. 3. i. misce. Et qd descriptio troscicoz viliis ē hic ponit. R. seminis citruli. 3. x. gumi arabici boliarme ni thuris sanguinis draconis seminis papaueris albi amigda laz excoctitaz succi ligritie r dragagati r amili oium an. 3. x. seminis apii. 3. ij. granor alkizingi. 3. iij. opii. 3. i. sicut troscici r si tñ placet r sus sirupor pōt fieri cōfectio vt infra. R. dyapa paueris al. 3. i. zuchari violati. 3. 15. troscicoz supascrip torū 3. i. 5. boliarmeni. 3. 5. r cū inlep violato fiat pfectio de qua vta tur vt supra dictum est de alia. Et ex his colligi pōt quō operā d im est quādo equalis ē necessitas cōsolidadi r mōdificandi vt componendo medicinas de quibus supra. Et quēadmodū

dictū ē de medicinis p supius. ita intelligat de medicinis ponē dis per inferius: qz facta ablutioē r absterioē cū medicis su praferiptis psequēter cū lacte ouino vel vacino vel humano si at injectio p siringā addēdo de bolo armēo dragagati thure r buisinfōi subtilissime puluerizatis. S; qz stāte iā mōdificato vlcere puluis quātūcūqz subtilis attingēs ad dictas ptes mul tū acute iprimūt. iō mibi pueniēs v? vt fiat sicut scdm modū vt j. R. troscicoz supascrip torū. 3. ij. infundant in lacte ouino vel muliebrī p diē r tādē ex eis sicut troscici qui bñ exicati fricentur cū lacte sup cote r per siringā inieciat. Possunt ēt fieri alij siefi hoc. pposito r multū placēt. R. sarcocolle qtuor dieb? matri te in lacte cōi qter in die lac remouēdo. 3. vi. ceruse anulī plūbi vñi tūte bñ pparate. an. 3. i. floz nemifaz violaz seīs lactuce. an. 3. i. 5. opii. iusgamī al. an. 3. 5. croci. 3. i. sicut sief cū emulsio ne. pp. al. r ex eis fricez cū lacte vt supra fumēdo tres vt q? tuor de dictis sief. Et ex virtutibus intrānū pmiss r secūdis cō phendi pōt iuuamētū diuis ppositū singulare in cāu nio. Et s; hoc laudo singula die bis in mane siringare. pzo cū absterli uo. r fo cū isto. r ita fiat in fero. Quare ēt ad doloris remissio nē siag fomentatio cū filtro infuso in decoctioē vt. j. R. maluaz radicū altee. an. 3. i. radicū nemifaz r seim eius an. 3. iij. melliloti camomille. an. 3. 5. granor alkizingi. 2. 5. calami aromatici. 3. ij. bulliāt in aqua cōi aliquot bullitionib? r ex dicta decoctioē cū filtro fiat fomentatio. Deinde iungant dicta ptes cū vngueto vt. j. R. olei amigdalaz dul. 3. i. olei violati mucila ginū altee semigreci citonior. an. 3. 5. semis nemifaris seminis alkizingi subtilissime puluerizatoz an. 3. i. croci. 3. 5. cū cera si at vnguētū mole. pōt ēt fieri maraz de quo linat lacinū sub tile longū r iuuabit in pposito vt. j. R. amili thuris thucē. pp. margaritarū ana. 3. 5. r subtilissime puluerizent r cribellētur r cū vitello oui misceant r c. pposz infinita alla adducere ad hoc ppositū valētia. s; bis ad pīs sum ptenus. nūb? p memo rans de regimie vite r vsu sex rez nō nāllum remittēs me ad ea que per me supra scripta sunt in pñlio de ardore vrine sue 8 vlcere. Laudo ēt pzo pfortādo digōem stomaci r psequēter p remittēda generatioē ventositatis fiat stomaco fomentatio an cibū cū decoctioē vt. j. R. abintibz. 3. i. rosaz mente spice celitice spicenardi sgnatū an. 3. 5. folij tertiā. 3. i. vni? gario filoz macis cinamomi granor paradisi. an. 3. i. bulliāt in tribus bocalibus aque r totidē vini nigri boni odoriferi vqz ad con sumptionē gutt. Si supflueret sanguis emoroydalis fluxus in ungat pecta circūquaqz ex vngueto comittit r imponatur in anū leuiter cū stillo vel sumas albumē oui cū thure mastice ga riosilis boloarmeno sanguine draconis r antimonio oib? pul uerizatis r simlis mistis an. 3. 5. r scō lictio in dicta mixtione intincto ponat in anuz. r bec sufficiant.

¶ Pro dño xpo foro filio dñi Alberici de maletis patiete pñ ctiōez vrine cū pñia arenulaz. Consilium. 63.

¶ Pposito debito regimie in dieta qd possimū ē ex pte cibi r potus. ponat ista regula vt cauedū sit ab oibus que manifeste saporez habent acutum. Et sic amara salia acuta r reliqua huiusmodi vitāda sunt. Et sic eligenda sunt oia vel insipida vel ad pax dulce declinan tia. ¶ Duo supposito circa medicinalia qd illud accidēs depē deūaz bz p pte ab incessu arenulaz p vias rinales. pñz a mā humoralī calida r a mala pplexioē epatis calida r renū. 3. 6. pro alterāda vel minūda malicia pplexionis laudarē apiedā eē venā epatis educēdo. 3. iij. sanguinis. r si forte oibus. xv. diebus stāte aere calido fieret leuis euētiatio de rena ad refri gerandū spero multū pueniret. ¶ Ad aliā aut intentionē vt are nulaz r materie humoralis acute. laudo duo pñcipaliter. vñi est puertere mām ad diuersionē. fm ē equare pplexioēz humo ris r membra debilia rinalia rectificare. ¶ Ad diuersionē us uat dupliciter. pzo nisi in stomaco eius sit laboriosus vomit? singulariter valeret scilicet vomitus cū leuib? factus oibus de cē diebus. ¶ Aleter vt eribeaf bolus vt. j. R. cassie nouit eē cte r tapellate. 3. ij. sebesten. 3. ij. granor berberoz. 3. v. seim malue puluerizatoz. 3. i. cū zucchero fiat bolus iuuabit qdēz r ad oppositū pueritēdo hūozes. r equādo ēt malam pplexio nē membror rectificādo. pzo pfortatōē aut membror lesor p interius valet r sus ligritie r pceptatōē aut decoctioē ita q aqua decoctiois eius pmissione vini est in cāu pceptū iuuamenti. Si ēt sumant de ea. 3. vi. semel in ebdomoda simul cū decoctione seminu

seminū altee ⁊ maluaz erit electuariū mōdificatiū arenula-
rū ⁊ rectificatiū mēbroz. **C**ōuenit ē ad pfectōez vt inducat
ad tutelā mēbroz debiliū supra superficie dictoz mēbroz aliqd
viscosū p stomacū mediās inter vrīnā incidētes ⁊ ipsa mēbra
ne eisde lesio cōiceat. Et pplebit hoc cū sirupo vt. j. h. semis
maluaz ⁊ citonioz excorticatoz. añ. 2. i. dragagātū. 3. 5. insun-
dant in aqua tepida decoctiōis radicū altee ⁊ seīs papaueris
albi ⁊ granoz alkikīngi añ. q̄ztū sufficit deinde fiat exp̄sioēs
post tres horas dictoz seminiū ⁊ dragagātū q̄ quoz mucilagini
b⁹ fiat sirupus vt. j. h. dictaz mucilagini. 3. i. 5. si haberi pos-
sunt ⁊ si non addatur in seminibus dragagantū ita vt bēri pos-
sit. 3. i. 5. dictaz mucilagini decoctiōis suprascripte. 2. ij. zucha-
ri albi misce ⁊ fiat sirupus q̄ sirupus sumat post ablutiōz factā
⁊ mōdificatiōez cū aqua decoctiōis ligricie supra dicta trib⁹
dieb⁹ p̄uuis in mane vt fieri solet. Valebit et p rectificatiōe
loco colatiōis in meridie fumere duo coclearia de p̄fectiōe vt
j. h. zuchari ro. āng. 3. iij. diadragātū frigidū nicholai. 3. ij. gra-
noz alkikīngi seminiū citonioz excorticatoz seminiū maluaz ⁊
althee añ. 3. 5. coraloꝝ rubeoz. 3. ij. seminis papaueris ⁊ seīs
mirtilloz aliquatū tozēsa cū añ. 3. i. oia puluerizāda pulueri-
zent subtili ⁊ cum sirupo d̄ portulaca mēdesue fiat p̄fectiō.
Sirupus et ad idē de portulaca ē singularis inuamētū si d̄ eo
sumat solo. Exterius aut interdū fiat epithīma epati maxime
tpe caloris ⁊ est q̄ endiuie ⁊ modico rosariū ⁊ modico aceti.
Itē inunctio renū cū vnguentū cōi. l. vnguentū gal. fiat et sup̄
la die inunctio bis in loco iter anū ⁊ testiculos cuz vnguentū vt
j. h. mucilaginis seīs citonioz ⁊ althee ⁊ draganti factarū ex
aqua portulace añ. 3. iij. olei mirtilloz olei violati ⁊ amigdalarū
dulciū añ. 3. 5. cū cera alba fiat vnguentū ⁊ c.

Cpro quodā mercatore theutonico 3 ardorez vrine ⁊ ip̄m/
guatoez p̄plicat⁹. **Consiliū. 64.**

Ausus iste p̄ncipal⁹ est Conradus mesuer mercator
c p̄stinēsis patit ardore vrine cū punctiōe necessi-
tante ad frequētē mictū depēdētē p̄cipue pp mās
flegmatica salaz ⁊ baurachia mictā cū vrīa. **C**ui
p̄iungit d̄spō naturalis de d̄spōe sanguinea admixta flatice
salte fm quedā mēbra cū magna valde plectoria ⁊ maxia p̄n-
guedine q̄ d̄spō velut nālis forte nō minus verēda est q̄z illa
d̄spō p̄ter naturā de ardore vrine. qm vt dicit Aulic. vij. quar-
ti de macul p̄nguedinis. Sup̄flua p̄nguedo ē cobartans ve-
nas cobartatōe p̄tingētē eas q̄ oppillat spiritū vrīas q̄zob
rē extinguit multoies ⁊ c. Et addit ⁊ ē in timore q̄ expellatur
sanguis eoz itēz ad locū p̄trictū. q̄ fortasse subito scindit ve-
na ⁊ c. cū reliquis timorosis q̄ eode. c. hñtur. ⁊ in cōmento. In
exercitiis ad suū. ⁊ c. Et l3 d̄spōes nāles videātur indicare d̄
sui p̄seruatiōe vt p̄ima affozimoz textu ⁊ cōmento. 16. ⁊. 8.
terapentice vltio. c. tñ vt colligit ab Aulic. r. p̄cula p̄blema-
tum p̄blemate. l. c. An d̄l̄p̄eratiō nāles grādes fuerint ⁊ pzo
pique ad cām in egritudine tales nō debet cū similib⁹ p̄serua-
ri sed cū zis regi ⁊ c. Idcirco qz aliqua sunt q̄ indicatōe sum-
pta a remissione acuitatis vrine certo nō debet offerri. verbi-
grā de d̄stanti somno sumpta tñ indicatōe a plenitudine oppo-
sita sumit indicatōe de modico dormiēdo. Idcirco p̄acticādus
ē ad hoc tex. d. Aulic. q̄ta p̄imi. c. p̄mo ad finē cū dicit. Ex re-
bus quoqz in quaz medicatōe subtilē ē adhibēdū studiū ē cū
in vna p̄iungunt egritudine duo q̄ fieri debet p̄traria ⁊ c. Idcir-
co dicebat Aulic. vij. terap. c. vt supra. In omnibus. n. similibus
existētibus vnā specie certissimā diete p̄stituemus ip̄ingūib⁹
vero se qm fortes ⁊ plures eligemus. vt vobis dñes quid ex
eis diete species nō tñ despiciat p̄trariū. Erit ergo p̄positū no-
stri in cāu ponere regimē p̄ueniēs. ⁊ circa dietam ⁊ q̄ztum ad
medicinas ad remissionem ardoris vrine: cum aperta tamen
⁊ certa indicatiōe ne plectoria ⁊ p̄nguedo augeantur. Ad-
uertendo quod. l. est amorum hic mercator.

Circa regimē igit in dieta eligat p⁹ aer tēpamto vicin⁹ ad
frigidū ⁊ humidū aliquatū inclinatus. Et si tunc nāliter nō ba-
beat artificia d̄ppare vt tpe est hñ irrozādo camerā cū aqua
frigida ⁊ aceto vel sternēdo cū ramis florib⁹ ⁊ herbis vt sunt
rose violē endiuia folia salicis ⁊ vltis flores nenufaris ⁊ bu-
iu smodi. Enitē aer exētiue frigidus ⁊ calor itēsus et tpe bye
m ali vt suffiaz ⁊ si frigeat extrema calefiat cuz p̄anis calefa-
ctis. Enitē v̄tus p̄cipue bozeaz p̄prie cū ad anstrū sequitur.
CItā dormiat sup̄ lecto calido d̄ pluma. Et caueat a strictu-

ra vestis circa dozsz cū cūgulo siue strictura marie ex pellib⁹
vulpis et tpe frigido. ⁊ pē at calido idirecto renū bēat diploi-
dez scisaz. **C**auēat et vaporatōes aromatū calidoz vt musci
ambre vini potentis ⁊ c. **C**De motu ⁊ quiete dicatur q̄ exer-
citiū pedes factum ⁊ stando nocet p̄ncipali d̄spōi. Quia
tñ quies ad impinguationē p̄parat. nisi extrema fuerit: per ge-
tē plurimā aliquoties sperat virtus attractiua. ⁊ p̄prie qm est
post exercitiū quoz nā p̄suevit attrahere cibū. ⁊ sic ē cā macre
factiōis vt colligit q̄nta q̄rti in p̄ncipio qd in hoc mercator cō-
tingeret. Ego tñ nō laudo extremā ⁊ vltimā getē. p̄pter alia q̄
sequi possunt nocumēta. neqz exercitiū laboriosūz vt supra pe-
des marie factū. Ideo si p̄ingat longe ire egret sup̄ sellā lenē
portantē. Sz obmittere melius ēē egatiōem ⁊ loco exercitiū
fiant fricatiōes fortes ⁊ aspe mēbris sup̄ioribus vt dorso spa-
tulis ⁊ brachijs. **C**Debris at inferioribus fiant leues: nō tamē
fiant aliqua itaz nisi expulsiū sup̄fluitatib⁹ cōib⁹ nā vel arte
cū suppositorio vel clisteri de quib⁹ paulo post dicef. **C**De in-
antiōe igit ⁊ repletiōe. p̄curet omni die adminus semel hēre
bñfī v̄tris. Si nō nāliter tñ cū clisteri facto ex decoctiōe mal-
uaz oz. floꝝ camomille altee violaz ⁊ bletaz addēdo. 3. i. cal-
sie ⁊ mellis ro. 3. 5. vel. 3. i. 3. iij. olei violati cū modico salis. Et
tpe estatis pōt addi. 3. ij. sirupū violati de infusiōe vel aqua de-
coctiōis rez supradictaz. Aut bibat in mane tres cietos feri la-
ctis caprini cū zucharo. Aut pōt comedere de cassia. añ. cū
bū per duas tertias boze exte de cānis. Aut supponere sup-
positoriū ex zucharo candido vel melle sine sale. Aut et oēm
repletiōē p̄cipue vini. **A**ltima tñ sobrietas ⁊ ieiuniū in cāu nō
cēt. **C**Itaqz inspecta d̄spōne melius tñ esset in casu iho ad te
nuiores declinare dietas q̄z ad grossiores. f. quā sibi p̄ueniret.
ip̄so existente in mediocri habitudine ⁊ sano. **C**itet ⁊ sitim ve-
hemētēz. **C**De cibo ⁊ potu prio pro regula obseruet vt viten-
tur oia amara salia acetosa pontica vinctiosa multum et vehe-
mētis dulcedinis. qm multa taliū ad colerā facile p̄uertuntur.
Cuius mixtiōe cū flegmate sit flegma saluz vt volunt medici
q̄ ē in casu nostro p̄cipua cā nocumēti. Sp̄aliter aut descēden-
do eligat panis ex flore farine frumētī ⁊ si apponat vna ps fa-
rine oz. erit p̄ueniēti⁹ vel sp̄elte adminus. Sit modice fermen-
tatus sine sale nō in furno tostus. Et si multū coctus fuerit ab-
scindant p̄tes exteriores nec sit calid⁹. **C**arnes p̄ueniētes sūt
carnes capreoz tpe estatis vel carnes leporine vel capiolli.
carnes et vituli ⁊ in hieme autū minutaz exceptis passeribus.
CDimittant pulli gallinaz capones fassani p̄dices ne p̄pter ni-
miā restauratiōē addat in plectoria. Itē dimittant colūbe ⁊
carnes castratoꝝ pp caliditātē ⁊ aquatice ⁊ porcoꝝ et pp cali-
ditatē ⁊ viscositatē. **C**omedant et elix ⁊ nō assatē neqz et in
frixorio p̄pate. Et si p̄ingat de assatis comedet dimittat p̄e
exteriorē vltā. **C**Diebus aut qbus si comedunt carnes pōt vti
p̄sibus puis petrosolis elixis nō assatis vt sunt temali pui ⁊ lu-
cij pui v̄l barbi siue oēs ⁊ similes. Enitē et p̄fices grossos ⁊ vis-
cosos vt trutas anguillas murenas ⁊ buisfōm. **C**Linacie in
mā adhusta cōiter laudant. Sz nō p̄parent in frixorio. **C**Uitetur
ona p̄pter magnā eoz restauratiōē. **C**Lacte interdum vti pōt
maxie capraz cū modico zuchari. et cū modico casco recentī.
CDimittat buty. ⁊ v̄tas oleo oliuarū vel amig. dul. pro p̄dico.
Cpro p̄culis vti pōt pane cocto trito vel integro. Et si p̄us la-
uef duabus lotionibus in aqua ⁊ postea ponat in brodio erit
p̄ueniēs. **C**Far et miltū ⁊ panicū sunt bōi inuamētū pōt et inter-
dū vti rizo ⁊ ciceribus fractis coctis absqz cortice ⁊ si integris.
CInter herbas laudat lactuca portulaca attritices spinachia
blete abiecta tñ bma aqua ebullitiōis de bletis. bozaz ⁊ bu-
glosa et p̄ferunt. Et ex aliquibus eaz pōt fieri salata p̄ sapora
mēto dimittēdo tam aceti qm in cāu ē inimicū ⁊ sal. Sed loco
eius pōt poni de vino granatoꝝ vel berberoz aut agresta. Et
si aceti nō ēē acuti in modica quātitate bullitū cum passulis
p̄gibus ⁊ exp̄sum nō ex toto iconuenit sic p̄paratū. **C**pro re-
gula enitēnt oia p̄uocantia ⁊ vrīnā multiplicantia. qm mās de
riuāt ad vias vrīne quas intendimus ad oppolium p̄uere. **C**Ad hoc de clarādū fundādo intentionē itaz multis auctorita-
tibus ad hoc facientibus quas ad p̄is reducere non p̄uenit.
CIllud vt alias fuit pbatū pro regula hic supponat. Enitē igit
tur naponēs caules cicera ru. faseolos lentes. Et generalr ex
herbis radicibus seminib⁹ oia calida. **C**Quare dimittat rutam
marubiū ablinthiū feniculū apū rosmarinū saluiaz erucā ser-
pillū spargos crellones lupulos capares rassanū aleū cepe
porrū anisū cīnī piper. 33. cinamo⁹ ⁊ silia aromata. Enitē

tā fucus recētes q̄z siccas ⁊ uuas ⁊ nuces. Interdum vti pōt granatis ⁊ pomis arancijs ad dulce declināb? L'ralis matris pumis p̄neis pus in aqua p̄paratis ⁊ aligb' amigdalīs dulcib' p̄ris ē ⁊ pomis cortanis marie coctis istis i secunda mēsa. Et alijs lubzicis p 4^m bore ante prandiu mellonib' etiā aligbus ⁊ angurijs i tpe suo parce tñ potus eius sit vñi. mēdij coloris vt granate paucifertū ad brusū declinās boni odoris ⁊ suauis qd tñ limphet cū aq̄ decoctōis ligricie. Plus tñ ⁊ minus s̄z varias circōstātias tēporis in caliditate ⁊ vñi potetia ⁊ s̄uetudine sua. Euitet vīna potentia dulcia turbida ⁊ antiqua ⁊ acetosa. Interueniat spaciū octo horaz inter finez prandij ⁊ principij cene. De somno ⁊ vigilia s̄z p̄zia in tētoe somnus deberet eē p̄lixus vt. vñi. horaz in die nālīne tñ p somnū forificatis nālīb' virtutib' ⁊ opatōib' eaz cū retentōe ē ⁊ mēz que in vīna resoluūt addat in plectoriā ⁊ repletoem laudo somnū ei? nō excedere. vl. vel. vij. horaz. Et talis sit somnus noctis ⁊ nullo mō diet nisi ex antiq̄ s̄uetudine solitus eēt dīe dormire vel qñ pp aliq̄ accidēs nō potuiss̄z dormire in nocte quo casu melius ē i mane vsqz ad tertias dormire qz pot prādū. Quocūqz tñ nō moueat ad somnū nālītrā actis duab' horis a cibo admin? ⁊ tñ dormiat capite eleuato: ⁊ decēter coopto: ⁊ nudus nō vestitus ⁊ i obscuro sup culctira dura vt supza dictū est. ⁊ sup sinist'ro magis latere. Non dormiat supinus aliquo mō neqz sup vacuitate ⁊ fame. Si ē in tpe calido iter lectū ⁊ linteamē ponere pel' castrati desubtus pfecta nō vñtuosa siue vituli erit cōueniēs. Postremo de accidetib' aie dicat ab oib' excessib' abstinēdū eē: p̄cipue ab ira furore multa cogitatōe. Nā illa ad inflammatōez perduciūt. Et forte melius ē ad modicā tristitiā in hoc casu inclinari qz t̄pato vñi gaudio. Insuper a venenjs abstinēat quantum potest ⁊ hec quantum ad dietam.

Circa regimē medicinale quattuor isurgūt p̄ncipales intētoes. Una est cōis mēz etiatio. Scda diuersio mēz a vñs vrine ad oppositā regionē. Tertia ē equatio mēz peccatūm ⁊ etiatio. Quarta ē alteratio membrorū ⁊ phibitio gnātōis dietarū mēz. Possēt addi q̄nta ⁊ ē remissio accidetū. I. acuitatis ⁊ punctōis vrine.

Circa p̄imum exhibeat cōe linitū vt. j. B. cassie nouiter extracte ⁊ tapellate. ⁊. i. pulpe sebesten ⁊ tamarindoz. añ. z. ij. granorū berberoz numero. vl. cū zucharo fiat bolus. Et si plz in forma potabili distempet cū aq̄ decoctōis ligricie ⁊ maluarū. Laudo p̄nter interpolata vna die vt fiat leuis s̄lobothomia de vena epatis extrahendo. ⁊. v. sanguis tñ. qm̄ s̄lobothomia eoz multū ē difficil' vt. 7^a. qñ exp̄sse colligi pōt ⁊ scda affozis. In cometo Crassi valde fin nām.

Scda intētiō q̄ ē diuersio p̄p̄et singularissime p̄ vomitū vt colligi p̄t. 13. tertij. ⁊ a Serapione q̄rto breuialij. vbi ponit singulare tertij d vomitū i dispōne renū ⁊ suple viāz vrine. Et dicit qz qñ homo vñt eo assidue sanat velociter sanatiōe intergra. fiat ergo vomitū fm hāc formā vt. j. Comedat i hora sui prādij carib' pinguib' descriptis i bona q̄stitate grosso mō masticādo vt deglutitō: ⁊ comedat ferculū d sp̄nachijs vel bletis. ⁊ bibat vñi dulce: ⁊ postqz comederit p horam. j. iterato bibat aquā dictorū seminum atriplicis vel aneti circiter ⁊. vi. ⁊. j. i. olei oliuaz ⁊ sit tepidū ⁊ nō calidū neqz frigidum: postea se inuoluat i lecto inordinato: ⁊ sibi imponat pēnā oleo intinctā in gl'a taliter cōmouendo vt ad vomitū p̄moueāt. Tñ ante qz vomitū hoc mō inducat sup̄liget oculis bñdā cū coto ne ledant oculi pp vomitū. Et qñ vomitū suū p̄leuerit abluat facie suā cū aq̄ frigida ⁊ aceto ⁊ colluat os suū. Sñ postea nō sumat cibū nisi duz famelcet tardando admitus duab' horis ⁊ sit cib' leuis. Et sequēt die sñ comedat ⁊ vomat ⁊ faciat vt pus hoc tñ intelligit si difficulter vomat. Vbi igit facit p̄uocet. laudo vt fiat semel in mēse duob' dieb' p̄tinuis vt dēz ē. S̄z nō obseruet dies: imo iterdū fiat i medio mēis aliquotiens in fine. Ad hāc ē tētoez valet si fiat clistere bis saltē in ebdomoda qz est scriptū in p̄ncipio bui? p̄tis medicinaliz.

Circa tertiā intētoem laudo fieri sirupū vt. j. B. sirupi violati d infusio violaz. ⁊. i. s. mell' ro. sirupi d ligricie. añ. z. ij. aq̄ decoctōis seitz alkilizingi altee ⁊ maluarū. ⁊. ij. misce. Comituef. vi. dieb' post quos exhibeat medicina hec. B. p̄morum numero. j. sebestē iunibaz. añ. nūero. vñi. tamarindoz. ⁊. s. ca. p̄lline. vñi. seitz sumittere solinorū sene. añ. z. i. aq̄. ⁊. x. bulliat ad p̄sumptōez medietatē. S̄z vñi i sine ponant deinde exp̄mā i t̄p̄ fricent ⁊ collent cū q̄ collatura distempet cassie nouit ēx.

etc. ⁊. i. p̄fectōis hamec. ⁊. i. s. sirupi violati. ⁊. i. misce fiat potō sup qz dormiat media hora. Lauiatū. B. aq̄ decoctōis oz. ⁊. vñi. totū calidū sumat post mediā horā sñat p̄ādū leue de cibis supza. Et sequenti mane sumat sirupus. B. sirupi ro. d infusio. ⁊. i. s. Etque decoctōis ozdet. ⁊ ligricie añ. z. ij. misce. Et post duas horas sumat clistere lauiatū factuz vt. j. B. pulueris zuchari. ⁊. i. s. cū duobus vitellis ouoz ⁊. 2. x. vñi. aqua oz. fiat clistere sine sale. Et hoc ē bñ notandū qz si medicina nō fuerit sufficientes solutōes nō ē aliquo mō augēda. qm̄ nō ē augēt in medicinis solutiuis violētis. s̄z tñ in cassia vel māna vel alijs bñdictis medicis. qm̄ vsus solutiūor fortū ē in vtrazqz dispōe nocuius vt oēs p̄cordāt sapiētes marie violente. Ideo si i to tñ ab eis caueat erit p̄ueniētus.

Pro intentione alteratiūor expēdiēda laudo per iterius sumi hanc p̄fectionē. B. sp̄ez diadragagati frigidū. ⁊. s. sp̄rum triafandaloz. ⁊. i. zuchari albi dissoluti in aqua alkilizingi ⁊ seminis maluarū fiat p̄fectio i morfellis. ⁊. ij. p. morfello. Et eius p̄fectōis sumat vñi morfelli per horas duas. p̄per exterius aut maxime tpe estatis laudo fieri epithia epati tale. B. aq̄rū endiuie. ⁊. ij. nemularis solatri añ. ⁊. i. s. rosa. ⁊. i. acetū. ⁊. s. s̄d aloz citri. spodij. añ. ⁊. s. ligni aloes. ⁊. i. misce in quo infundatur pecia lini dupla ad extensionē manus ⁊ exp̄ssa ponat in dī recto epatis post horas. vi. ab assumpto cibo. Laudo ēt p̄orenib' fieri vnguētū hoc. B. olei de nemfare olei ros. olei viol. añ. ⁊. s. lauenē duab' lotionibus in aqua acetose succi citran/guloz siue ranci. succi lactuce ⁊ solatri añ. ⁊. ij. bulliat oia quo vsqz acgrat sp̄situdinē. postea adde cere paz ⁊ camphore. ⁊. s. acetū parū fiat vnguētū quo vngant renes. Quia tñ ex vsu frigidorū posset noceri stomacus qui patus ē ad generatiōnē flatūs p̄uenit. si iungat stomacus añ cibū cū vnguētū vt in fra. B. olei abinthij olei masticis rosa. ⁊ spice añ. ⁊. s. gar. mactis galage cardamomi coralo. rub. añ. ⁊. i. galtemusate. ⁊. s. acetū paz p̄pter sp̄situdinē mirach ⁊ cere paz fiat vnguētū.

Pro vltia intētoe accidentū plenā fiat mitigatiū ardois per supius sumēdū vt. B. samini lactuce portulace. añ. ⁊. i. zuchari optimi. ⁊. ij. lactis capre. ⁊. ij. sumac tepidū i auro ra qñ aliud nō sumit. puluerizatis seminū ⁊ p̄tinuef trib' matutinis. fiat ēt vnguētū quo vngat circa testiculos ⁊ anū. vt B. mucilagis diadragagati p̄sili ⁊ altee añ. ⁊. ij. olei viola. ⁊ mirtilloz añ. ⁊. s. cū mōico cef al. fiat vng' mole. ⁊ fiatunctio vt supza. Ad eandē intētoem valet si sumet de lacte mulieris puellā lactātis ⁊ cū albuie onū q̄uallatū poneref pecia i fusa in dicto liquoze sup p̄tes dictas. Stante ēt dolore i extremitate virge p̄pter punctiōem p̄ueniētus ē vt infundant mēbrū i scutella plena lacte vel accipiat pecia linea ⁊ infundat lactū vel p̄ se. aut cū aqua ro. vel in aqua decoctōis alkilizingi ⁊ semini maluarū ⁊ sup̄liget mēbro ⁊ p̄ibus circūstantib'. ⁊ cū istis deo dāte dolor mittigabit. Debes scire qz in cau nō laudo balnea ad exteriora qz si essent calida vt sulfuris ⁊c. ⁊ rōne resolutōis p̄ p̄nguedinē valerēt tñ ne noceret ardor ⁊ ne humores huiusmōi plectozici corporis ad fluxū vel motūz dispōnāt ip̄os dissoluēdo ex quo motu marie posset icurrere periculū obmittant. vel si essent frigida vt ferrea ⁊ interiora sumi possent. s̄z non debēt in exteriorib' applicari eo qd nimis mās p̄cetare faciūt qd p̄tra intētoes cure esset vt vides.

Pro ardore vrine pro Magnifico. d. Antonio de Senti libus ducali consiliario. Consilium. 65.

Ad dispōe ardoris vrine p̄dētis a mala p̄plexiōe calida acq̄sita in epate ⁊ renib' ⁊c. a mā colerica se cū mixta talis ordo obseruet. p' tractabil' breuiter regimē sex rez nō naturalū. ⁊ ad medicinas magis veniēdo ponā aliquas medicinas huic proposito p̄uenientes. Quātū ad p̄mū incohabo ab aere ⁊ sibi annexis. quāf talis ordo seruet. Cauēdū ē a mora in sole ⁊ in aere calido ⁊ sicco qualitercūqz sit imo p̄curādū ē de aere sibi p̄rio. Cauēti est ab aere vñtoso ⁊ vbi sit multitudo sumi ⁊ ab eo in quo sunt redolētia calida. De annexis aeri vt de coop̄mētis sui corp̄is tā de die qz de nocte dico qz dū dormit si beat q̄stitate draporum circa dorsum ne inflammet epar ipm ⁊ renes. Ad q̄ sint illi drapi multū tricti imo lati circa p̄sonā. similiter cauēdū ē ne lectus sup quo dormiat sit nimis molis de pluma qz tñ multūz inflammat ⁊ marie tpe estatis. En gnāliter meli' est declinare pum ad frigidū ⁊ hūidū qz ad calidū ⁊ siccū. ⁊ hec de aere.

De

¶ De scdo ʒo vt de cibo ⁊ potu notādū gnāliter q̄ cauēdū ē ab omni falso acuto ⁊ ab oī eo q̄ cū comedat impūit acuita tēni oze. Et ē vitādū sunt oīa forstiter dulcia ppea q̄z faciliſter in colerā pueritū vt ſepe pteſtat. d. ʒuic. ⁊ marie crācā p̄n-
cipiū capituli de cura vlcerū vefice. ⁊ auēdū ē gnāliter ab oī
p̄uocatio vīne. Itā ⁊ ſialiqua replant q̄ per qualitates p̄zi
mas puta frigiditātē ⁊ humiditātē iuuatē tū p hoc q̄ mouēt
mās ad vīas vīne magis nocēt multiplicādū in vīis illis cole-
ram q̄z remittēdo qualitatiā acuitatē p qualitatē manifeſſam
nec in hac pte obſtat aliquāliter ter. d. ʒuic. in. c. de cura ardo-
ris vīne dū dicit. Et ſi nō fuerit vlcera neqz ſanies tū melior
cura ē exuberantior vīne dicat q̄b tpe intelligit de ardore p̄ce-
dentia a qualitate tū ſine mīa ⁊ in coipe puenitūſime purga-
to ⁊ in quo illa mēbra vīne ſi ſint debilia que oīa rariſſime i pa-
tiente tale diſpoſitōnē reperitū vt p3. ⁊ laudatū itaqz in p̄poſi-
to cibaria inſipida būda ad frigidū declinātia vel ſeperata dū
alia aliq̄ mō nutritiū ḡroſſū glutinoſū ⁊ adherēt. Specia-
liter ergo deſcēdēdo fīli canēdū ē ab aniſo fenicūlo aplo ⁊ bu-
luſmōi herbis. ⁊ a brodio cleep ⁊ excoſtizatoꝝ marie ⁊ fareo
loꝝ ⁊ ſpēbus oibus ab aceto aleis ⁊ buluſmōi. ⁊ a ſicub⁹ ma-
xime qm vt teſtat ʒuic. in fine capituli de cura elceris renum.
¶ In ipliſ ē lactici⁹ occultū. Eūſitūe vne cūſtiſqz conditiōis.
¶ Item enitē petroſillū ſpargos lupulos ⁊ talia ⁊ oīa vīna po-
tentia ⁊ marie al. ⁊ ſubtilia. Itaqz ergo vīno vīrmūlo pauciſ-
ſimo mīto ⁊ c. ⁊ marie tpe eſtaſti cū aqua decoctiōis ozdei per
duas horas inſuſi in aqua ⁊ et modico dragagāti. Itō ſit di-
ctum vīnū a tre ſ3 mediū mō ſe habēs inter dulce ⁊ bruſcum.
¶ Sūqz panis nō p̄cipiās multo furſure imo ſit multū depurā⁹
ab eo ⁊ ſit line fale. nō ſit et multū fermētatus imo parū neqz
totus exſeſſiue. Et in cān quo eēt talis modi dimittat ſp̄ exteri-
oz ⁊ accipiat de medula eius interiore duoz vel triuz dieꝝ ad
plus. Itē carib⁹ ʒo habeat bñ ozdo comedat de capzetis
q̄ſdū haberi poſſunt q̄ marie ē h̄ poſſito puenit ⁊ capita et
cerebella eoꝝ notabilē h̄nt p̄zetatē in hoc. Similiter valent
carnes vīuloz lactici⁹ ⁊ marie ptes neruee. ⁊ ſingularit̄ pe-
des ozdo. Itā ſp̄ bñ cocti dant nutritiū frigidū ⁊ humidū
⁊ faciliſter digerunt vt exp̄ſſe voluit p̄iceps 2⁹ caſi. c. de pedi-
bus. Et alēi et pulli ⁊ maxime pullatire iūuenes. Et laudantur
p̄dicōnt qm dant nutritiū frigidū ⁊ ſiccū vt voluit ʒuer. 5⁹.
coll3. Itē quadrupē dñ⁹ ſilueſtrib⁹ valent capzioli iūuenes q̄
antiqui nō laudatū in hoc caſu. In diebus vero in gbus ſi co-
medunt carnes mirabiliter ad hoc cōueniūt oīa forſitā et nō
cocta niſi coꝝp⁹ eēt ſup̄calefactū qm i tali caſu forſitan nō pue-
nient pꝝ eoꝝ facile corruptionē. h̄ ergo nō extēſiue oīa ſi cru-
da pueniūt ⁊ laudant cocta leniter coctēſa in aq̄ ⁊ agreſſa ſi
fale tū pparari p̄ſit in aqua ſolū cocta vel i viuarolo cū caſeo
pingui factio ſine fale. Itē pſci⁹ vero ſere dicat gnāliter q̄z
oēs puenitū. ſi ſpecialiter pſces petroſi ⁊ ſquamoiſ vt luct tēz
ſauoi elixati tū in aqua ⁊ nō aſſati in p̄tella. ⁊ ita puenit can-
cr ſine ſale ⁊ aceto vt dictū ē ſuper⁹. Itē ſerulic ſi pcedat.
vīdū ē oleribus vt ſpinachib⁹ bozagine. bleta p̄tella mal-
uis folijs violaz lactuci⁹ ⁊ talibus frigidis. nā in iſtis p̄plet
in tentio quā qrit oēs ʒuic. in. c. de cura diabetis vltia mediū
vbi ſic dicit. Itā melior ſes diſpoſiō ciboꝝ quos ſumere p̄cipi-
tur ē vt ſint tales quatenus comiſet eos lenitas nature ⁊ con-
fracſio ſit⁹ ⁊ loqutur in hoc cān. Similiter vīdū ē de brodio re-
rum ſuperius dictaz ⁊ de pane cocto i brodio ⁊ de riſo ſaro ⁊
farmēto rupto ⁊ p̄ſſo millij ⁊ panici et de lacte capzino vel va-
cino imo eoꝝ nutritiū reſificat vt vult yſaac i dietis p̄ticulari-
bus. Comedat et lac capitū marie loco colatōis tpe eſtaſti
cū modico zuchari tū nībil comedat poſt quatuor horas neqz
extercet neqz dormiat vt iubet ʒuic. fo can. c. de lacte. ⁊ lo-
co inſalate poſt ſumē de p̄tulariis ⁊ lactucis marie p̄ap coctū
cū agreſſa qm per decoctionē frigidiores reddunt capto p̄o-
prio ⁊ ſi libet cū agreſſa iſti nigri nō pōngēte. ¶ De fructib⁹
vero valēt amarene p̄una damafcenā poma cocta cruda ⁊
dulcia ⁊ pira ⁊ ſimilia p̄ter nuceſ ⁊ anelanas ſcus vīas vt
dictū ē ſuper⁹. ⁊ h̄ de regimie cibi ⁊ pot⁹. ¶ Quātū ad ſomnū
⁊ vigiliaz menſurā ozdo ſeruel. P̄prio quātū ad t̄pō ſcobandi
ſomnū. incipiat ſomn⁹ p⁹ duas horas cū alſumpit vt illo tpe
cibi ſit in ſūdo ſiōati. Scdo quo ad iplius ſomni p̄uerantia
abſolute p̄us domniendum ē q̄ tēpore ſanitati⁹ ⁊ p̄cipue
de nocte ⁊ de mane quia vigilie inflammādo vīnam eracūunt
que eſt cauſa p̄us morſicandi. Itē forma etiam domniendi
cauendū ē ne dormiat ſup̄ doſo q̄ mae ppter iſlationē t̄pō

nos inflamant vrine. nō ē dormiat sup latere dextro ne sup
 flammē epar q supcalefactam plus de colera generat. Jacen
 dum est ergo super latere sinistro et modicum se reuoluat in
 lecto ne habeat causam mingendi. et hec de somno et vigilia.
 De motu et q̄te obseruet talis ordo. min⁹ moueat solito s̄
 q̄scat plus. s̄ in totū nō negligat exercitiū nā ip̄m exercitiū
 inflamat moderatū tñ fortificat mēbra vrine que in hoc casū sūt
 laxa et exp̄sse apparet p̄ h̄a. sexto de interiozibus. caplo est
 pe. dicite et Alii. ca. de cura vlc̄z vesice. Exercitiū q̄d nocet
 eas ppter ea q̄s acuit et supflamat. Sicut nō facit idē iuna
 tiū. ppter ea q̄ fortat mēbz. exp̄lat ip̄m ergo paulatim. Sicut
 tñ exercitiū iā celebrata digestiōe vt aū cibū et prandiz et ce
 nā q̄ alii ipso facto p̄cipitant m̄ie ad renes et vesicam s̄ leu
 egatur. In sua ergo sint exercitiū leuia et hoc in tali casū ē ma
 xime obseruandū. De ianitiōe et repletionē dicat breuiter q̄
 nō ē vīq̄ ad crapulā comedendū vel bibendū nō ē tñ abstinentia
 a cibo et potu q̄m fames et sitis inflamāt et exacuant. Est ergo
 tempestate comedendū et bibendū. Est tñ sollicitudo ianitiō qua su
 p̄fluitates ciboz expellant et si nā nō sufficiūt tñ iunet cuz sup
 positio vel cūstet de q̄bus postieris sit sp̄alis mēto qm nī
 hīl magis in hoc p̄posito faciendū quā v̄tris lenitiō vt oēs fa
 tenē. Est tñ alia sp̄alis ianitiō a qua opozet multū abstinē tā
 quā ab inimico mortē intēdet et istud ē cobitus q̄ cobitus le
 dit vt p̄lat. De vltio vero vt de accidētibus anime talis ob
 seruet ordo. Quēdū ab ira fuzia sollicitudine et tristitia. nāq̄
 talia iūa ledūt. pcurandū est moderate gaudere et sic cū iam
 cis p̄uinae nōbilitat iunat. et hoc de p̄cio principali.
 Quāto vero ad finē ad medicinā magis veniēdo tria v̄
 quatuor per ordinē factā. p̄p̄io ē intendēdū ad digerendū
 et ianitiō mēm colericā que fuerit in ambitu totius et maxie cū
 ea par renes et in p̄tibz esse adiacentibus et cū medicīna
 cū q̄bus nullū nocumētū dētis vīs afferat. Secō ē intenden
 dū cū medicīnis diuertitib⁹ illā mām ad viā oppositā si qualis
 mām colericā remanent in ambitu totius vel dētis vīs. Ter
 tio intendēdū ad alteratiōē mēbroz ne sua qualitate imp̄
 māt in tria caliditate ita vt in vesica ipressua reddat et tñ ne
 ipsuz epar sit multē colere generatiū. Quarto q̄ pur et app̄
 ret q̄ s̄tate tempamēto ip̄ius epatis qm aliq̄d generet de colera
 ra culus et ps mīscet cū vrina culus grā reddat acuta. ponant
 aliquas medicīnas que ad vrinā p̄tingētes ipām alterabun
 ne sit multū imp̄fusa et tñ p̄tingētes ad vesicā talit̄ ip̄az dīsp̄
 nēt vt nō nobilitat patiat ab ip̄a vrina.
 Quāto ad primū talis ordo seruet p̄mo digerat mā cū si
 rupo violato simplici dicto iuleb violaz a d̄besue. hoc dico no
 tantes q̄ cū medicī scribunt sirupū violatū intelligit ab azoma
 tatis sirupus violatus p̄positus factus cū aqua cucurbitē q̄
 hoc casū pax mibi plz ppter ip̄ius aptiōē. p̄d̄t ergo sic forma
 ri sirupus. R. sirupū violati simplici. 3. l. s̄. aque endiue 3. l.
 portulacē. R. misce pzo vna vice. de quo v̄tā. v. vel. vj. vici⁹
 Elbi tñ cēt colera peccās multū subtilis et inflata p̄uentrit si
 rupus nūc infra scribend⁹ ad maiorē infirigidatiōē. R. sirup
 de portulaca d̄besue. 3. l. sirup de acetositate citri. 3. s̄. aque
 vj. sirup vel cū aqua decoctōis maluz soloz violaz et femē
 eaz et ordeī quātū sufficit de quo v̄tatur vni⁹ pzo vice sex vel
 viij. vici⁹bus. Ad hoc et valet sirupus rosatus de infusiōe rosaz
 et ē sirupus de succo acetose. et in maria flama sirupus p̄ pa
 pauere cū aq̄s appropriat. Deinde facta digestiōe pot
 fieri purgatio cū medicīna facilliter euacuātē vnde maxie ca
 uendū ē a medicis copositis solutius et in plurib⁹ intrat aloes
 q̄ nocet epati supcalefacto vt dicit d̄besue. c. p̄p̄io et ē. d.
 Aluc. l. 4. tertij. c. de cura ascitū. vbi v̄ velle q̄d absolute nocet
 epati. q̄ op̄s q̄d elongat ab eo nīl. ppter necessitatē aut cū in
 genio rectificatiōis. Est ergo v̄tādū medicis b̄dificis vt cassia
 māna et huiusmōi vt. 3. R. cassie nouiter ēctē. 3. ij. cū aqua en
 diue plantaginis acetose q̄ sufficit fiat potio. Et aliter fieri
 pōt vt. 3. R. aque decoctōis violaz bozaginis feis malaruz.
 aū. p. l. femis papaueris albi. p. ij. vni⁹ in qua infundant mane
 pure electe. 2. ij. et fiat potio. Et li apparet q̄d nulla itaz suffi
 ciat pot̄ reiterari q̄libet eaz vsq̄z dū sufficiētē eduxerit. Et in
 casu quo nulla eorum sufficiēter eduxerit possit fieri medi
 cina ex reubarbero et infra cum mirabolanis. R. mirabola
 norum citrinoraz electoz gumosoz et p̄tusoz. 3. ij. infundant
 i aqua endiue portulacē acetose decoctōis modici p̄asiluaruz
 et facta exp̄siōē addaf. ite reubarbi electi. 3. l. s̄. cassie ēctē.
 3. ij. Sirupū rosati de infusiōe rosaz. 2. d. misce. fiat medicīna.

Tertia itētio ē alterare mēbra lapsa ad calidū marie epar
z renes. Et hec intentio pficif cū epistibiatibus fometatiōibus

Cum quartū dō veniēdo vbi ē īfēto ponere aliq̃s medicinas
q̃ remittūt acuitatē vrine et pte ipsius vrine mordicantē. 2no
igil facit. 1° vrinā ponā medicās p sup^o fūmedas. Scdo illas
ponā q̃ p inferius administrari debēt exterius t lterius p sirin/
gā. 3° vrinē ergo ponā medicās p supius i hoc cū valētis. Sz
3° memorari ter. d. Aulic. c. 4° pzio de cura ardozis vrine di
centi scilicet. Et dō illis q̃ p ferunt supra mizabili ē potus mucila/
ginuz tunctio eaz. 1ª per mucilagines vrina reddit īpessū
vā min^o fm ē t c. puenientes ad subsistā vesice ponit sup ipsā
quādā viscositate sup quā vrina transeūte t c. acuta nō tñ sen
sibiliter īpemit ī ipzā. Et illa ē canon q̃ sup oēs singularissime
plaz q̃ nō cōiter vtunt medicis pncipaliter ītendentes ī
cura cū diureticis frigidis t c. cū tñ ^o sonēt sine doctorum et
Aulic. satis ad pncipiū dē cura diabētis vbi dicit. Et dō illis q̃
ipsūm dimittere est labor dozi t aliisq̃ diureticis. 1° t ex/
tuz t si nō videatur esse ad ppozitū nostrū tñ bene cōsiderā
tī est īmedatuz posposito nostro quonīaz ibi diabetes vt dicit
textus ī fine capituli accidit et caliditate ignea etcetera. vt ī
proposito nostro. Et hoc idē sub alijs vbiis expresse sentit Aler.
7°. coll. c. 19°. Et si nō ī hac forma tñ īmedate trahit super
hoc t illū modicū ptraquit Ras. ī vniūsiō^o. Et hoc idē exp^o

se sentit. Sal. 13. terapeuticis scda distinctio. c. 3. et distinctio
3. c. 4. hoc idē expellens voluit. d. Auic. 19. tertii in fine primi
tractatus. et sunt vltia vba cū dicit. Et recoz dare ei qd dictuz
ē in c. renū. q. renes et vesica qñ sunt dolorosi aut gri nō ap/
propinquat pillulis de seminibz et i. vt augmētent in renibus
et vesica dolor cū attractioe et c. ergo sup hoc tanqz sup radice
dz medicus inittit in hac cura scā purgatioe. fiat ergo sirup? ta
lis vt infra. B. semis altee malue et citonior. añ. 3. i. dragagā/
ti. 3. iij. insundant in aqua tepida decoctōis radicū altee sem/
nis papaueris al. et granor alkikingl añ. qñtu sufficit. Deinde
fiant expellones dictorū seminū et dragagati de quoz mucilag/
nibus pñciaf sirupus vt infra. B. dictaz mucilagini. 3. i. deco/
ctiois supradicte. 2. iij. zuchari albi electi. 3. iij. misce pro vna
vice. Et de hac ppositioe sirupū sumas. 8. vel. x. dieb? pñuo qz
in hoc pposito ē mirabilis. Et si in totū nō sufficeret pōt addi d
mucilage pñlij tātūde sicut de aliqua aliay. Si tñ possumus
sine hac p supius tñt? ē qñ mucilago. pñlij ponit inter stupefa/
ctiua: et notat ppro ca. in si. et clari? appet. 13. tertij d cura sin/
gultus ad primā pte capituli: tertia quarti ponit inter stupe/
factiua eo. ergo tñt? ē p siringā inferius viedū vt dicef. Ad
hoc ē ppositū vs lac ouinū acetosūz factū de quo extractum
sit butirū et similia glutinosa: vt dictuz ē in prima pte buius. per
inferius dō siringado primo gnāliter vs quodlibet lac tepidum
inlectū. Valer et hec ppositio scā vt infra notabiliter. B. pñlij
3. i. coquas in aqua et colligas mucilago et misceas cū oleo vio/
lato et lacte mulieris puellā lactātis. pñdō sumi. 3. i. d quolibz
istorū duoz et ponas p siringā tēdidū. pñdō ē in isto liquore cō/
posito misce. 3. 5. cāphore i maxio ardore vel de oleo nenu/
farino. pñdō ē in hoc pposito fieri decoctio plātaginis violaz
maluaz bursapastoris i aqua cōi et postea accipe. p. ij. et p. i.
olei violati et facere siringatōez. Et sñtita talia possumus ima/
ginari. Et in hoc pposito pñz siringatio ex lacte muliebri solo:
et quolz alio inuat et imponere vga in sentella vel i vase vitro
pleno lacte tepido qz multido ē et humiditatis: et pueniētia eius
q sit in pñibus ibi glādosus remittit acuitatē vine qd ibi dñi. te/
statur. Pro iunctione laudabile ē vt fiat inunctio illaz partium
infra testiculos cū aliquo vngūeto hoc faciēte vt infra. B. olei
amigdalaz dulciū olei violati añ. 3. 5. mucilaginis fenugreci et
dragati añ. 3. iij. lactis mulieris. 3. i. cū modico cere fiat vnguen/
tum molle i hoc. n. ē intēto pñdicta vt pñ. pñdō ē sñtate neces/
sitate fieri balneū in quo tepido fēdeat hō vsqz ad vmbilicū vt
infra. B. malue blitis radicū graminee. añ. 12. iij. seles altee.
seminis lini optime depurati fenugreci añ. 3. iij. camomille mel/
liloti. añ. 12. iij. misce. ebulliat in scñtula vna cū dimidia aque i tā/
tū qz facta ebullitione aqua videas mucilaginosā. et fēdeat i di/
cta decoctio tepida vt dictū ē vsqz qz dolor multigef. et nō erit
malū et siringare cū aliquo d remedijs dictis supius stāte ipso
et in balneo. Laus deo.

De ardore vrine cū sanie multe qñtitatē. Cōsiliū 66.

Ex cāu colligit essentialiter hec dispositio poni dz
sub B. lca ardoris vrine pñgētis ex nitrositate vri/
ne: pp mēxione māiei saniose cū ea: q quidē sani/
es pñbabiliter ex scriptis ex vlcere magis pēdet re/
num qz allay vray vrine qd ex duobus manifestat: pñpue qz
ē multe qñtatis nā ex vesica vel poris medijs tāta qñtatis de/
cidi nō possit: et qz educit micta cū substantia vrine. et post lon/
gū tps sit ipsi? seqñstratio et separatio et descēsus ad fundū i vri/
nali: vbi si ex vesica vel vñs pñmis decideret nō talis eēt com/
mixtio cū substantia vrine: imo cito post mictū fieret ei? seqñstra/
tio et descēsus vt ē snia cōis oñz auctoz medicine. Credo et
cū bis lz ex cāu nō colligat qz ē satis casus impfectus qz dolor
sit circa renes lz nō vebemēs. et illa sanies nō dz ē plurimuz
fetēs sicut si esset vesice. neqz dz eē simplr alba lz ad rub. ali/
qualiter attēdes. Ex quo ex mēbris carnissimibz et ad rub. de/
clinātib? pñdō ē vt supponit. Lcet g? videas pñm intēdēdum
ad remissionē acuitatis et pñctōis vrine et talis vrine indispōsi/
tio ex pñtia saniei pñgīt et ipa ex vlcere renū depēdet. opoz/
rebit nōstrā intētiōe curatiua pñuere ad curatiōe vlcēz re/
nū tanqz ad radice et cām pñcipalis dispōis. Deinde ad acci/
des et remissionē pñctōis et acuitatis vrine veniēdus.
Cpñmo igit circa dictā i aere vñtē itēmpantia ois et maxie
i caliditate et sñtate qñ ad acuitatē humoz pparat. frigiditas
et extrinseca vebemēs per hoc qd facit ad obstruētiōe poro/

rū et euentatōis pñbitōem et vapores acutos et mās calidas
aptas euaporare iterius pñertit vt sic nocet. eligēdū tñ me/
lius ē ad paz frigidū qz ad calidū declinare. Et nō mora i sn/
sa ē discōueniēs. Vbi ergo sit indigentia pñter aeris frigiditā/
tē et ex regiōe et pñtutōe ani sunt pñtē calefaciēdi et extrema
cū bis calefiat et nequaqz dozūz. Et in estate vñtē statio sub
sole et in locis calidis. Et si camera eēt taliter disposita vt esset
calida in estate rectificet aer ad frigidū cū asphōe solioz fri/
gidoz vt salicū violaz nenufaris rosaz et floribus eorūde vt
cū aqua et aceto asphis per camerā. Et ita caueatur ne supra/
dozūz appodient pñni multū calidi nec vestis sit sulca ex pelli/
bus vulpiū. sñm tpe necessitatis ex pellibus arietū vel castro/
toz. alioz ē nō multū sringas cū corrigia vt cingulo. Et idē ob/
seruet qd si dozmiat sup lecto nimis molli nec extremā coopl/
at pñnis. Somnus sit pñlixor quā i tpe sanitati. sñ tardes som/
nus per duas horas post cibum et nō dozmiat d die nisi neces/
sitas cā tpe estatis vel ex longa pñuetudie ita pñuetus et nul/
lo mō dozmiat sup ventrē lz et supine dormire non conueniat.
Dormiēdū ē sup alto latez min? tñ sup dextz ne epar islamet
quōcūqz tñ eligat situs ille fm quē min? dolet. Quies ē est
eligenda sup motū. imo dicebat Auic. qz qz adhereant tran/
quillitati et quieti et nō laborant quātuz possibile est. imo opoz/
vt sint cōtenti exercitio et fricatioe extremitatum. quoniam non
est in rebus magis vlcēribus noctium quozum necessaria est
consolidatio quaz motus. Quando tamen necessaria est mon/
dificatio non sic nocet motus vt apparente multa sanie sñ cuz/
iaz ē mondificata p magna pte tūc oio vñtē et sufficiat fricatio
brachioz et spatulaz. frica? ē leuis crurū et pedū nō icōuenit
sñnt tñ hec fricationes expullis supfluitatibus cōibus maxie
pñte digestiois. Et quēadmodū dictū ē d motibus corporeis.
ita intelligat de motib? alalib?. Nā sollicitudo ira furor et huius/
mōi islamā? multū nocēt lz et tristitia et timor calidū ad intra/
pñertit? sint ad nocumētū. et sic de istis dictū ē. Ita de cōitu i/
teligat nā in cāu ē maxie nocuius pñter motū illaz pñm. C. Jam circa cibū
et potū breuiter et sumarie dicat. Dpñ vitare omne acetosum
fortis acetositas et omne acutū et amay vel salus vitari dēre
et omne vebemētis bulcedis p hoc qd ad colerā facile con/
uertit nocet. nā talia oia pungūt et excitāt vlcera et dilatant ea
et acuitatē addētā in vrina reddunt eā magis pungētē et do/
lorificatiua. Sit ergo cibaria ispidā et ad paz dulce declinan/
tia. Et sic panis nō sit salisus. Et saporamenta ex aceto et aro/
matibus pñdita in totū vitent. Idē dico de poris cepe aleis et
huiusmōi. Valent panis lotus i brodio carniū laudabiliū far/
ordei et spelte i brodio cū modica emulsioe lacti et modico zu/
charo. Inter herbas valent lactuca spinachia malue singula/
riter et borago. Si ēt apparēte multa sanie ponas aliqd de se/
niculo nō est icōueniens. Aliter puocantia et pñuertētia ad vl/
as vrine sunt in cāu nociua. Immo ē vsus multoz humidoruz
actuali et brodialiū p hoc qz fm magnā ptem pñuertunt ad re/
nes. vñ oz eos laborare in sequestrādo et sic nocēt. Inter ciba/
ria medicālia valet in estate pñpue boza collatōis si sumant.
2. v. lactis capni vel asini cū modico zuchari ad lauanduz et
abstergēdū et remittēdū acuitatē. Sz scā mondificatōe vbi ef/
set intentio pñfortatiōis et pñsolidatiōis magis valeret lac ouinū
vt ē oñm snia medicorū. Sz p regula obseruet vt cū sumit lac
nequaqz aliud cibariū sumas secū neqz dozmiat post qñtuor
horas. Inter fructus laudant amigdale recētes pñnee infuse
in aqua calida granata dulcia qdam cerasa dulcia et huiusmo/
di. vitent nucez et ficcus pñpue. Nā i eis later lacticiū quod
dā occultū qd ē vlcēris maliciatū. Carnes capretorū sunt
singulares et pullos reliqz carnes nō sic sunt eligibiles castrati
tñ in hyeme nō discōueniūt. Vinū magis valēs ē rubeū satis
grossuz et partūper ad dulce dclinās. Sit tñ mictū fm ei? po^{am}
ex aqua simplicī cocta extinctōis calibis. et hec sufficiāt quan/
tum ad regimē in dieta.

C Jam circa medicālia tres insurgūt pñcipales intētiōes
curatiue. pñia ē circa equationē humoz in toto vt eoz acuitas
remittat. 2ª circa diuersionē mās a vñs vrine. 3ª erit circa pñci/
palē dispōem ad mondificatiōem vlcēris et ipius et vlcēris cō/
solidatiōem et remissionē d. lozis. C. pñmā ergo intētiōem
pñplet flobothomia si virtus et etas pñsentiant. facta tñ pus vñ/
tris lēntiōe de qua paulopost dicef. Et illa flobothomia fiat d
basilica educēdo sanguis. 3. v. Lēntiū aut pñueniens fiat vt
j. B. cassie nouiter exēte et tapellate. 3. i. penidiōz pulpe sebe

sten. añ. 3. ij. tamarindoz. 3. l. cū zucharo si expedit fiat bolus
 et post illā nō dozimas neqz sumas lauatiū. sed post. v. horas
 sumas pādū leue. Deinde valebit digerere mān acutā nitro
 sam i toto cū digestiū. vt. j. R. sirupi violati simplicis. 3. l. siru/
 pi de portulaca. Adesue. 3. S. aquaz fumerre. 3. ij. lupulorū
 3. l. misce et cōtinues tribz vicibz. Postea sumas medicā vt in
 fra. R. mirabolanoz citri. 3. ij. indoz. 3. l. cōtundatur et ifun/
 dant in. 3. ij. sirupi violati et ags fumerre et lupuloz añ. 3. ij.
 et facta expōitō post. x. horas addat collature cassie pinguis
 dyaprunis si soluti añ. 3. v. misce fiat potio et sumas sicut por.
 Circa intētiōē diuersionis. nā i casu pēpue vomit? sz fiat
 cū leuibz et nō cū fortibz. Ad est res melior vt voluit Aulc. cū
 Serapione qua vlcera renū curant. Ad eandē intētiōē v3 cō
 uertere mās ad viā secessus. Et bec pplet sumēdo lenitiū de
 quo supra semel i ebdomoda. Cū circa vltimā intētiōē qē
 circa principālē dispositiōē ad mōdificatiōē vlcis et purga
 tiōē saniet v3 sirupus vt infra. R. sirupi violati simplicis. 3. l. si/
 rupi de ligricia. 3. S. aque decoctōis semini maluar altee et li
 ni et papaueris al. et alkikinki. 3. ij. fiat sirupus et cōtinues fu/
 mendo post eū p duas horas. 3. ij. aque decoctōis ordet et
 zuchari v3 qz dū videat minorari sanies et vlcus mundificari.
 Si ēt de eodē sirupo cū illa decoctōe imponat p siringā i re/
 sicam ad eadē intētiōē erit cōueniēs vbi autē edamus ad cō
 solidatiōē fiat vt infra. R. sirupi de portulaca. 3. l. S. aque deco
 ctiōis thuris. seīs plātaginis et papaueris v3 i mirullop. 3.
 ij. trocisci alchibingī ralis in antidotario siue opio: si si fue/
 rit vehemens dolor vel cū opio stante forti dolore. 3. l. misce.
 Et est hic obseruāda regula quā ponit hic Alexander in mū
 dificatiōē vlcis. nā inspicieda ē sanies. Et si fuerit tenuis pū
 gens et facilis egressiōis: pcedat cū eis que infirigidāt et ab/
 stergūt modice. Et si fuerit grossa nō oportet aliqd multū infri
 gidatū dare sed ad parūper magis calida et puocatiua veni
 dum. Ad vtrāqz autē intētiōē mūdificatiōis et p solidatiōis
 et remissionis doloris v3 electuariū vt infra. R. qumoz seius cōl
 u3 frigidoz maloz mūdatoz seīs papaueris al. malue et portu
 lace granoz miri dragātū gummarabici pineaz mūdatur iuu/
 barū amig. bul. chādī ligricie mucilaginis plūij. añ. 3. l. boliar.
 sanguino draconis spodiū. mltre. añ. 3. ij. zuchari qzstū suffi
 cit misce. Et ex hoc possēt ēt dissolui in aqua mellis vel zuchari
 et p siringā iungere ad eadē intētiōē. Exterius autē supra re/
 nes et vclicā maxie scā mōdificatiōē v3 emplastrū vt infra. R.
 farine oz. 2. iij. farine ozobi. 2. ij. thuris. seminis alchibigi dra
 gātū et semis papaueris torrefacti. añ. 3. ij. cū vino dulci nigro
 et aqua fiat emplastrum. Possent fieri fomentationes et alia
 cum bimōi appropziati. sz illa relinquo vclis pūis medicis tē.

C Pro domino Julino paciente mltis sanguineū cū dolore
 et cum pntia aremularum. Consilium. 67.

Accet vir spectatissime huius vclis accidētis cā po/
 tuerit esse multiplex spālīs. ego enī ex accidētibz ve
 stris: ptiū ex narratiōe vā intellectis: partiz ex ip
 saz v3 inaz inspectōe et reliqs cām esse arbitroz rela
 rationē et dilatiōē meatū renū cū aliquā etiā essentiali et
 ppiā ipoz debilitate. vnde ipsi renes deficiūt in collan aquo
 sitatem ab ipso sanguine q et associat vsque ad renes. Huius
 tamē relaxatiōis et debilitatis pēpua cā fuit incessus lapidei
 hūozis per ipos renes simul cū aliquā nitrositate et acuitate
 humoribus cōiuncta ab extrinseco acuitate ex parte potus vi
 ni potētis et sumptiōē aliquarū medicinar siue cōfectionum
 notabiliter calidaz. Ad hoc ēt iuuat dōbilis sequēs naturalē
 satis intensaz ipoz renū pplexiōē calida.

C Pro reductione igit p supposito debito regimine in cibo et
 potu et in reliquis rebus nō naturalibus maxime de exercitiō
 et statioe pedes et cohibu q singularissime vitāda sunt. Restāt
 due pncipales intētiōes curatiue: pma in pbiūtiōē illius mae
 lapidee et nitrose ne p ipos trāseat renes. Scda est cōfortatio
 ipoz renū debilitatoz et ppter maliciā compositiōis vt rela
 xatiōis et dilatiōis meatū ipoz et ppter maliciā cōpōis ca
 lide ipozum.

C Pma intētiōē singulariter pplet diuersio materie ad op
 positiū vt cū vomitu leui semel i ebdomoda facto si facilius si
 at stomacho nō cibo pleno cūz impositiōe penne oleo cōitincte
 intra gulā. vt dictū. d. Aulc. lo. tertij. in cura vlcēz renū. Et si si
 sumus in causis vlcēz p simile tū trahit ad casuz nostrū. Hom

tus. n. est melius quo renū vlcera curant. ppterea q mondfi/
 cat et cūat: et ppterea q attrahit humores a prio ptiō renū.
 Quod si nō fiat nisi laboriose. tūc dimittat vomitus. sz diuertat
 tur mā per secessum cū leniter educēt nō agitante: imo remit
 tēt acuitate humoris sumēdo singula ebdomoda bolus vt. j.
 R. cassie pinguis nouiter exctē et tapellate. 3. v. pulpe sebesē.
 3. ij. penidloz. 3. l. S. granoz berberoz quier. ppietate remit/
 tūt inflamatiōēz cassie numero. vi. puluerizent et fiat bolus. Et
 si expedit ad formā bonā addat pay zuchari albi. Ad placet
 ad hanc intētiōē miseri aliqd ligricie qm illa sua ppietate
 mouet ad renes. Et ab illis ē intētiō diuertēdi. In casu tū ad
 illā intētiōē nō minus. imo magis plz vt fiat clistere leue qz
 bolus exhibeat. qm vt ēt sentit. Aulc. eadē sen. supra allegata
 in cura apatur renū. Cū lleria enīz magis sunt perueniētia ad
 ipsos scilicet renes cū fixiōe virtutis sue. scilicet quā sumpta p
 supius. Et addit. Et cū hoc ipsa nō faciūt descendere aliqd de
 sup sicut descendere faciūt ea que bibunt. s. ad renes. Et hoc est
 qd intendimus in hac intētiōe. Quāt ēt ppterea qz non sic
 stomachus deficiūt. sicut ea que sumunt p supius. Placeret igit
 tur i bis i ebdomoda fiat clistere vt. j. R. ordet. 3. l. S. mal/
 uaz bletis fulfuris añ. 3. l. S. bullāt in debita quantitate aque
 aliquibus bullitiōibz postea sumas de colatura circiter. 3. xv. v3
 xviij. et nō vltra cassie nouiter exctē. et si cassie. 3. x. pulpe sebe
 sten. 2. S. mellis violati. 3. ij. olei violati. 3. ij. sine sale vel modi
 cissimo salis fiat clistere cui si apponat vn? vitellus oui recentis
 nō erit incōueniēs. Ad intētiōē ēt diuersiōis salte sanguinis
 in quo laborat virtus renū in sequestrando. qm nā plus de eo
 transmittit ad ipsos quā si sani fozent valet sibi leuis duaz
 vel triū vnciarū sanguis scā ex balsica singulis. x. vel. xij. ole/
 bus. qm vltra illā vtilitatē valet pēpue equando pplexiōem
 humorum et ipozum nitrositatem remittendo. Et cum hīs sit
 ppleta pma intētiō.

C Scda intētiō pplet cū eis que per iterius sumunt et exte/
 rius. Cū ppter interius cū manifesta qualitate et ppietate me/
 dicinaliū. et cū cibis a ppietate pfortantibz. Ad medicinē autē
 ad intētiōē pferentes debēt ēt aliquā infirigidatiue ad fms
 siōem acuitatis mae et male pplexiōis calide ipoz renū. De
 bēt ēt glutinatie. et pro pte siptice cūz aliquā leui. deriuat/
 tiue ad illas vias et aliquo facitē medicinas. dictas in dictis
 locis debito morari tpe pro quo actio medicinar pplet possit.
 Vez qm iā ex multo tpe nā pseuit mās ad dicta loca deriuat
 dubiū fozet fluentibus aliquibus maeibus ad dicta loca nisi mon
 dificent ne cū dictis medicinis clauderent in renibz et tādē
 inspillate et indurate a calore mēbroz in lapides puerent. et
 sic essent cā pncipalis nocumētū. Ideo laudo vt interpolatim
 singulis tribus diebus sumas vnus sirupus lauatiū dictarū
 maez et renibus. si alique ibidē essent pte. nō tū talis d3 ēē
 puocatiue pncipalit sz lauatiū. vt dictū ē. fiat igit vt. j. R.
 ordet de grossis corticibus purgati. 3. S. ligricie rase nō rancel/
 de. 3. ij. capillorū. 3. l. decoquant i tribus libris aquae adden/
 capillorū. in fine decoctōis v3 qz ad quartū cōsumptōēz. po
 stea facta collatura addant eide. 3. ij. zuchari al. et sirupizet
 sirupus longus p quaz vicibus. Sz si forte. pter caliditatē tē/
 poris nō possit p nobile tps sic pseruari addat tū zuchari vt
 fiat sirupus in bona forma postea sumas de eo. 2. ij. cum aqua
 decoctiōē eiusdē. 2. ij. pro sirupo. Ad hīs autē diebus fiant tro/
 cisci. 3. l. vt infra. R. seminis altee citruli dragaganti seminis
 papaueris albi acacie boliar. karabe gummi arabici. añ. p. i.
 fiant trocisci cum mucilage plūij facta ex aqua portulace q/
 bus exteatis puluerizetur subtiliter vnus eozum et sumatnr.
 enī. 3. ij. aque decoctiōis pentafilon. 2. l. S. aque portula/
 ce. et ita continuetur. Sit tamen aqua ipsarum tepida. Et post
 tres dies sumatur sirupus vt supra lauatiū postea reddea/
 tur ad dōs plures cū dōis ags p tres dies ptiūos. et sic p
 circulū ptiūet vt dictū ē. Et si ille plūs si sufficiat cū illo ordē
 ne ad hāc eandē intētiōē valebit si sumas loco illius pulueris
 alius sirup? factus et magis valebit acuitatē vt. j. R. semis mal
 uarū et citonoz ex cori. añ. 3. l. dragaganti. 3. S. fundant in aq
 tepida decoctiōis radicū altee. et se. papaueris al. et granorū
 alchibingī. añ. qzstuz sufficit. Deinde fiat expōitōes p tres ho
 ras dictoz semini et dragaganti d quoz mucilaginis fiat siru/
 pus vt infra. R. dictaz mucilagini. 2. l. S. si bērit pti si nō addat
 lū semini dragagantiūta vt haberi possit. 3. l. S. dictaz mu/
 ciliū decoctiōis supra dictē. 2. ij. zuchari al. 3. ij. misce fiat si
 rupus. ptiūet vt supra aliqui itperonēdo de alio sirupo laua

tiuo sicut dicebat de puluerib⁹. Et si aliqui rta⁹ de puluerib⁹ fm
modū dictū r aliqui isto sirupo ad minus tediuz nāe n̄ erit inco
ueniēs. Ad istā et intēdēz si i meridiē hora collatōis fumant
3. iij. vel. l. lactis ouini nouiter mullū cuz. 3. s. boliamen. r. 3.
i. zuchari albi esset pueniēs. Sz tūc nō ē aliquo pacto exerci
tādū neqz comedēdū nisi post tres horas. Lac ē caprinū ad
lauādū r alterādū magis illo mō sumptū ē pueniēs vel alini
nū. Proficet ēt si fiat post lenitōez vētris cum clistere vt supra
fiat ēt clistere ex. 3. viij. lactis vacini. r. ēt stes supra dorzuz ipō
recepto p mediā horā. L. oplet ēt itētio ista pfortatōis come
dēdo d renib⁹ capretoz. p̄cipue si ēt puluerizent. r. cuz media
pte granoz. alkicibingl r quarta pte zuchari sumaf coclear. i.
cū lacte erit pueniēs. Pro pfectōe ēt interdū fiat electuariuz
vt. j. de quo pōt sumi coclear vñū in meridiē aliqui tpe calido
loco lactis. R. zuchariro. 3. i. s. dragagati frigidū nicholai. 3. i.
cū sirupo d portulaca fiat pfectio. Et si adderet aliqd d pulue
re supra scripto erit pueniēs. Vez qm bmoī medicine d se ali
qualiter sunt lesue stomaci ē necessariū b̄e magnū studiu in
pfortatōe stomaci inungēdo ante cibū cum vngueto vt. j. R.
olei spice. 3. i. olei masticis r ablinthij añ. 3. ij. gariof. macis sg
nanti coraloꝝ ru. galange. añ. 3. i. gallemuscate ligniaf. añ. 3. i.
3. cere paz fiat vnguētū. C. Jam vltimate circa extrinfeca al
teratiua laudo bmo fieri vnguētū p vngēdis renib⁹ bis in die
mane r sero vt. j. R. olei citionoz oleiro. añ. 3. vi. olei mastic
cis. 3. iij. lauent oia quqz lotionib⁹ i aqs plātagnis portulace
r ablinthij añ. postea addaf coraloꝝ ru. coriandroz. p̄p. bo
liamen mumi añ. 3. i. thuris. 3. s. camphore 3. i. cere partū
fiat vnguētū. Sz p regula ē obseruādū qd oib⁹ duob⁹ dieb⁹ in
sero habeaf paz aceti calefacti r cū pāno lineo i eodē aceto
infuso abtergant r mondificent partes innuncte ne viscositate
olei r cere fiat clausio poroz cutis r sic interlus vapores clau
dēdo dictū vnguētū magis p accidēs forte calefacēt qz infri
gidaret. 3. o obseruet ista regula singlt. Placet ēt p rectifica
tōe humiditatis glādulaz in radicib⁹ testiculoz exitiuz q ppter
acutitē r nitrositatē hūioꝝ ad dca loca sepe fluētis exicāda
fiat innunctio r bis in die circa genitalia iter anuni r testiculos
cū vngueto vt. j. R. mucilaginis dragaganū seic altee r cito
nioꝝ scā infusioē i aq plātagnis añ. 3. iij. olei amigdalaz dul.
3. ij. cū cera fiat vnguētū mole. Ppostremo qz dictū ē singlt q
exercitiū factū pedes r statio dorzi maxie nocet cuz tū itentio
magis sit diuertere māz ab itenitōib⁹ ad exteriora p singulari
remedio obfuan ē. vt saltē fel in mane expulsi supfluitatibus
cōibus fiat nobil⁹ fricatio i supplemētū exercitiū mēbroꝝ exte
rioroz p̄cipue supioꝝ vt brachioꝝ pectoris r dorzi. Fricatio ēt
mēbroꝝ iterioroz inuat l̄s nō tāta fieri debeat sicut in supioꝝib⁹
Et his sum ptenitis r.

Pro quodā bebreo de mictu sanguinis cū residētia grossa
sanguinea r. Cōsiliuz .68.

Alus cēntialiter hui⁹ dñi Aaron bebrei septuage
narij declarādo p acc⁹ d exētib⁹ p vrinā ē inter
dū mict⁹ sanguine⁹ cū residētia grossa sanguinea
facta supra apparēte vrina n̄ sanguinea. nō tamē
recte clara. r aliqui pungebat difficultas mictus vrine pp trū
bolitates in vesica inspissatas siue plobatas. aliqui tñ vt hoc
tpe pñti in exitu vrinaꝝ nō apparet verus sanguis nec mixtu
ra sanguinea vrinālis. l̄s interdū apparet vrina satis clara. n̄
aliqua l̄s ad liuidū declinās. r interdū trāseunte nutrimeō ad
mēbra apparet in vrina fundus qdā grossus feculētus cū re
liqua pte vrine satis clara. r cū hoc accidētū ptingunt valide
opatōes pncipales cerebri r cordis r stomaci vt ex narratio
ne r pcessu diligētissime facto r acuratissime p subtilissimū ar
tiuz r medicine doctozē. d. Magistru⁹ Yeronimū de glusiano
in scriptis ordinato plane dephēdere potuit. cōcomitate inter
dū aliquali remissa caliditate circa renes: quo tpe vt scrib⁹
est rōm pñti tūc vrine magis tingunt r p fundunt cur effect⁹
cām imedatā arbitrat esse debilitatē p̄cipuā ptenitue renuz r
sequelstratiue eozūdē cū relaxatōe qdā r dilatatiōe colatoꝝ
q opatio qm renibus maxie appropiaz cū debilitat ad rubri
caz de debilitate renū maxie ascribit⁹. cōcurrēte cū hoc etiam
fortitudine attractiue ipsoꝝ renū: r nō in totū ēt ablata aliqū
debilitatē essentia in virtute digestiua ipsius epatis cum sibi
subseruētib⁹ virtutib⁹: r p eidentias manifestissimas deduct
pōt ēt clarissime deductuz per clarissimū doctozem vt su

pra. Et hec de casu sufficiant.

Cibis igit suppositis pñti circa regimē in aere enitē aer ex
cessiue caliditatis faciētis humores fluere r vias nimie dila
tare. l̄s ēt aer frigidus excessiue noceat. tū q virtutib⁹ naturali
bus ē prius. tū qm impingit materias ad pñdū r sic ad vias
vrine quaz puerio ad exteriora ē pueniēs. Et igit aer el gen
dus tempatus in vtrazqz p̄rietate vel paz ad frigidū r sic dē
clinās maxie ppter pfortatōem virtutis retentiue r latitudinē
viāz aliqua l̄s pstringendaz. Et circa hoc habeaf diligēs p̄si
deratio qm aeris imuratio plus facit ad nocēdū r inuādū quā
alie res naturales. Et p̄inde tpe biemis caueaf ab aere flu
pbe nobiliter calide r. Et ēt camera sue bitatiōis nō sit terre
na r humida l̄s inter duo solaria p̄stituta b̄is i bieme fenestrā
ad oriētē r i estate ad septētrionē si fieri pōt. Somnus eius el
ligat longus. 7. vel. 8. horaz admiuus in die naturali ad getez
humoz r remissionē acuitatē eoz r magis i estate qz i bieme.
Zardet tñ somnus admiuus per duas horas si facile fiat dor
miēs. qd si ppter nitrositatē humoz vt in senibus ptingit diffi
culter dormiat. tūc nō expedit tardare tñ a cibo. l̄s sufficiat ho
ra vel dimidia vt somnus facilliter inducat. Et sit somn⁹ factus
supra ptes similtā magis qz supra dextrā. l̄s in pncipio accub⁹
p̄cipue cū inducit somn⁹ repete post cibū gescere supra dextz
per horā vel circa sit pueniēs. Sz nullo⁹ dormiat supra dorzuz
maxie sup culcitra molī. ne calefacta vena chilis r emulgetib⁹
r calefactis renibus vigore nimis attrāctiua i attrabēdo ma
terias ad renes: ne ēt caliditate relaxat venulis p̄terentib⁹ ret
tes collatoꝝ pñti fiat renes passibiles ad recipiēdū supfluita
tes aliūde. ne ēt aliqualē grossū qd dōz retineri circa renes edu
cat simul cū vrina. Itā vitio talis colatoꝝ r retentiue renuz r
fortitudinē attractiue renū ipsoꝝ vt supra r̄suz ē maxie p̄det
dispositio ista vrinaꝝ. Circa hoc igitē habēda maxia cautella
Et sic dictū ē de calefactiōe illaz pñti pñti modū accub⁹ ita
intelligat de multa statioē in pedes: r de tenēdo pānos cū cin
gulo multū strictos circa dorzū. maxie lato cingulo: r p̄cipue ex
pellibus vulpinis vel alijs calidis. nā ad ista sequunt eadē no
cūmēta q dicta sunt de accubitu supra dorzū. C. Et ex eadē ra
dice sequit⁹ circa motū qd ois mor⁹ laboriosus pgressiuz r ma
xime velox ē in casa multū nociu⁹. Vñ declinādū est magis ad
getē qz ad motū. Itā ē tñ in totū negligēdū exerci⁹. imo eius
v̄sus moderat⁹ ē multū pueniēs pfortatōe virtutes naturales
mēbroꝝ extremoz vt r nutrimeā r hūioꝝ ad ea puerant. r
ita nō p̄cipit ad interiora r ad renes. Sit tñ moderatū. r
factū in mane post vnā horā diei expulsi supfluitatib⁹ cōibus
de egestōibus vrina r spūto r huiusmōdi. Neqz adducat r̄sqz
ad latitudinē imo cum incipiunt membra aliqua l̄s extrema ca
lere in tpe tempato tūc l̄sēdū ē. Et incipiat a re minor paula
tine intēdēdo. r ita cū ē intentio vt in to⁹ auferat paulatine re
mittat. Et qm pp impotētia virtutis vel alias malā valitudinē
nō posset vt exercitiū pgressiuz loco illius fiat fricatiōes satis
saues. Et fortiores r longiores fiat in mēbris supioꝝib⁹ i sur
suz pueritōe r ad brachia quā ad inferiora. Et post exercitiū
qualecunqz factū getent mēbra per horas vel circa anteqz su
maf cibū. C. Et qm passiones aiales morū in humoribus. Idcirco ēt cir
ca passiones aiales ponat regula q oēs tales passiones fortes
nocēt vt ira furor r tristitia r timor gaudere aut r letari ē in ca
su multū pueniēs r bñ sperare. C. De inanitiōe aut r repletio
ne sumarie dicat q l̄s nimia inanitio r ieiunū istamādo hūioꝝ
r pmonēdo colerā r psequēt habilitādo fluxū sit ad nocūmē
tū. tñ magis nocet repletio p̄cipue nocendo digestiue epatis r
religis vtutibus. Vñ hec passio dependētiāz hēre dicat vt supra
r̄suz ē. Inanitiō aut moderata inuat p quātō mēbra extrinfeca
reddunt auara ad attrabēdū sibi nutrimeā r psequenter mī
nus de sanguine ad renes monet. Et p̄inde magis laudo p̄ci
tatē r sobrietatē quā repletionē. Et p̄inde si nō fuerit v̄trisle
nitio nālis laudo singula die puocet vel cū clisteri vel cum bzo
dio añ cibū sumpto qd sumaf ad quātū. vt. 3. p duas tertias
boze añ cibū cū. 2. s. zuchari vñi cocte. L. ompō autē clisteris
fiat vt infra. R. cassiū. nouiter exctē de canis. 3. i. mellis vio
lati colati. 2. s. cū vitellis duobus onoz r brodio carniuz pin
guī r modicissimo salis fiat clistere. C. Circa cibum r potum
vltimate veniēdo. P̄rimo videntur quecunqz sunt in casu
nociua. Et ex his p̄cipue sunt omnia acutatem faciētia in
humoribus. vt sunt omnia acuta vel acuminata. vt alea pozzi
cepe sinapis caules diuinute decocti. Vltanda etiam sunt

salsa et amara et quecumque acutum sunt sapore inducunt. Et acetosa et vehementer sunt nocua nam omnia talia generant mordaces humores incitantes naturam ad expulsionem et similitates expulsiua et consequenter impediens preteritum a debita opatione. Et ideo non tamen vehementer acetosa ut est acetum vini. quoniam remissa acetosa ad ponticum aliquale declinatur ut est vinum granatorum non acetosum sed mizop sine dulcitu et modicum agreste non multum acetose et dulcorate cum zucchero triu coctum inuatur ad aliquale acutatis humorum remissione. Et ita et sunt quicquid dilatant multum meatus et puocant multum urinam. Et hoc modo brodia cicepe capares petrosiliu feniculu et huiusmodi sunt nocua. Et vniuersaliu quicquid imprimunt vehementer in naturam calefaciendo et huiusmodi debent euitari: et sic spes et aromata et fructus huiusmodi pluri huiusmodi ut melones et plica multum matura et vix recetes sunt in causa nocua. Eligatur igitur ex cibis de cibariis ad insipidum declinata vel ad papam dulce. quoniam vehementer dulcia propter quod facile ad coleram conuertuntur sunt vereda ut est mel et zucchero vini cocte vel electum multe quantitatibus. Specialiter igitur descendendo eligatur panis ex flore farine frumenti. Et si apponatur vna pars farine ordet aut spelte et puerit cum aqua decoctionis liquiritie et ponatur modicum fermentum. sed magis in tempore longo lenet quam ex acuitate fermenti sit sine sale in fumo tostus. Et si multum coctus fuerit abscindantur partes exteriores nec sit actu sed per vnam diem factus. Inter carnes quadrupedum conueniunt carnes capretorum tempore estatis et carnes leporine et capriolorum inueniunt et erituli in bieme aliquorum motu castratorum vnius anni. Et de pullis valet pulli galinaz marie femelle: et galine mediocris carnositatis et capones et faciani et de pedices dimittantur colubae et quales et aues aquatiles et in preparatione elixate magis conueniunt quam assate. Et si in cena assate exhiberi possunt debet prius elixari et post assari. De his tamen non comedantur partes exteriores buste. Et diebus quibus carnes non comedunt potest uti piscibus prius petrosili elixis magis quam assatis ut sunt temeri et lutii et plicis dimissa pinguedine ipsorum. Euitentur pisces grossi corporis et oes viscosi non squamosi ut sunt tenche anguille et bini. Lamacia in isto canone conueniuntissime sunt. Nam sua proprietate remouet nitrositatem humorum: propter proprietatem et fortat mirabiliter epas et virtutes eius si debite preparatur elixate magis quam assate. Et aliter et rane in membris apparere abscissis cruribus et capite et eulcerati postea elixati. Dimittantur per dimidum butiri. et vna pars magis oleo oliuaz et si factum fuerit ex oliuis imaturis est magis conueniens. Causus antiquus est virtutis: sed causus reces parce salit humorum vel triu mensium et percutimus si sumatur moderate non descendit: imo quadam moderata viscositate plurimum fortat colatorum remittendo et humorum acuitatem. Et ita lac pecudinum est multum pueniens si sumatur solum sine mixtione alterius vbi gra. sumedo. 3. v. cum modico zucchero. Et sit tepidum sed post ipsum non dormiat nec aliquo modo exercet. nam tamen in canone puenit ut dicitur. Quod lacti ouino non est aliqua pars in debilitate renu. Propter seculum valet panis coctus tritus vel integer si pus laueat vna lotio et aqua postea ponatur in brodio. Far et multum et panicum si decoquantur in brodio carniui et bene coquantur satis puenit sit sit et ruzus sed de torrefieri. postea laueat et decoquantur in brodio. Quia et forbitia galinaz sine sale vel modicissimo sale pueniunt si in prinum preparantur sumantur: et si pueniunt cum modico casei de quo supra. et fiat vinu aroli vocabulo nro pueniunt. Inter herbas laudat lactuca portulaca atriplex spiacchia et bletes abiecta prima aqua ebullitio. borago et buglosa presertim. Vinum sic medijs coloris medie potetie vitando omnia vina potetia. Et si pariter ad dulce declinet et nullo modo ad acetosum est nobiliter pueniens et marie mixtum aliquoties cum aqua decoctionis ligirice et aliquoties gno berberoz. Et hoc quicquid ad regimen et dietam sufficiat. Sequitur regimen medicinalium in quo erunt tres principales intentiones. Prima est diuersio per eumque secundum per alios precedentes meatus et vix vix ad oppo. Secunda est equatio meatus et remissio acuitatis eorum. Tercia est alteratio meatus et fortatio eorum prohibendo generatorem acuitatis in dictis meatibus. Prima igitur intentio que est diuersio statu facilitate ad vomitum propter singularitatem puocando vomitum singulis octo vel decibus. quoniam per eum marie inuuant egritudines renum: ut sunt sinia. d. xviij. terij et Serapionis quito breuiarij. dicit quod vix eo habet assidue sanari vel cum sanato e integra. fiat ergo vomituum comedendo diuersa cibaria marie ex carniui pingui et grosso modo masticati: et bibat vinum dulce. et postquam sit sedit per horam quasi iterato bibat aqua dictarum carniui pingui decoctionis feminis atriplicis et aneti sumendo de ea circiter. 2. vi. et cum

2. ij. olei oliuarum. et sic tepidum sumatur non calidum. Deinde voluat se per lectum inordinatam consequenter post duas tertias hore posita bombice ad oculos et ligatis oculis cum intentione vomendi imponat sibi penam intinctam in oleo in guttur puocando vomitum et ita educat. Et cum plenerit abluat faciem suam cum aqua rosata et aceto et coluat os suum ex his similit. Postea non sumat cibum nisi dum fameliet vel saltet tardando duabus vel tribus horis. Et tunc sumat cibum leuem. non tamen omnia forbitia. neque lac propter facile corruptionem eorum. sed pilatum vel aliud similitur facile. Sequenti die si stare voluerit ad vomendum iterato euomat et faciat ut prius. Hoc totum intelligit si difficulter fiat vomitus. vbi autem facile fieret. Laudo ut fiat semel in mense puocando cum pena intincta in oleo duobus diebus et dictum est. Et eadem intentio de diuersione propter exhibendo singulis. vi. diebus bolus profectionis ut. 7. 3. R. cassie nouiter exte. 3. v. pulparum sebesten pinguium. 3. ij. granorum berberoz puluerizatorum numero. vi. cum zucchero si arbolus. sumatur in aurore per. vi. horas ante cibum. Si est sumere ante cibum per duas tertias hore non est inconueniens. Nam illud diuertit meatum ad vias inferiores remittendo et acuitatem eorum et conuertendo a viis vix. Si est bis in ebdomada quoniam non fit vomitum vel non dat cassia imo et in die antecedenti quo dicit fieri vomitum. exhibeat clistere fin formam positam ut supra. Cum his tribus et altero eorum complebitur conuenienter prima intentio que est diuersio.

Circa aliam intentionem que est equatio meatus et alteratio valet si interdum sumatur sirupus ut. 7. R. sirupi vio. 2. i. sir. de sumo terre. 3. 3. sirupi de portulaca. Et sic. 3. ij. aque decoctionis seuum maluaz altheae or. excocti et alchibigi an. 2. ij. fiat sirupus aromatizatus cum modico sandaloz citri. et spodio propter rectificationem epatis. Et cum isto potest continuare tribus vel quattuor diebus. Et si apparet multiplicari sanguis vel vix fieri magis tincta quoniam in primo sirupo est virtus mondificatiua renu posset de sirupus ut. 7. R. sirupi rosati de infusione. 3. i. 3. aque decoctionis nigellae et coriandroz. pp. fiat sirupus. et cum remittit tictura dimittat ille sirupus. Ad eandem intentionem valet si interdum apparet tictura vix fiat leuis flobothomia de vena basilica dextri brachij euacuando duas. 3. sanguinis si ultra. nam per eam remittit infusio humorum et diuertit meatum ad oppositum. Valent et ad hanc intentionem profectiones scilicet profectione facta ut. 7. R. spoz dyarodon abbatiz. 3. i. 3. speciez troiscroz de spodio cuz semie acetose. 3. 3. seminiu altee et maluaz et berberoz an. 3. i. cum zucchero dissoluto in aquis abinthij portulace et sumo terre quod sufficit fiat profectione in morsellis. de qua profectione loco siruporum ut potest sumedo mosellu vnu triz. 3. pro vix per duas horas ante cibum. Et si plz potest post profectionem sumere duas vel tres. 3. aque decoctionis sandal. citri. ligirice et berberoz.

Postremo insurgit vltima intentio que est fortatio renu et epatis. Et hec propter cum his que intrinsecus et extrinsecus offeruntur maxime a proprietate quadam occulta valentibus. et est a manifestata qualitate prima vel secunda. Valent igitur pro fortatione renu singuliter per inferius si expulsi supfluitatibus cibibus natura vel clisteri de quo supra fiat prosequenter impositio quattuor vel. v. 2. vsqz ad. vii. de lacte ouino tepido cum. 3. 3. zucchero vnius coctae. et tunc laceat supinus per horam vel horam cum dimidia. Valent similiter si fiat decoctio de renibus. capraz vel capretoz propter pue si partes pingues ille fuerit et imponendo per clister ut supra dictum est. Per inferius et valet ad fortationem illoz mebrorum si aliquoties marie in hyeme sumere. 3. i. trisere minoris ex arte senonis. Et si cum ea misceat. 3. 3. epatis adib. erit magis appropriata profectione. Valent et excellenter ad fortationem si fiat puluis ut. 7. de quo sumatur coctae vnu ante cibum cum modico brodio. et habebit intentionem non ad epas tamen. sed ad renes et vix eius descriptio talis est. R. epatis adib. renu et resicatur capraz vel capretoz lotoz prius in aqua decoctionis alchibigi et ligirice. postea posito in olla que debite cooperta posita in furno moderate calido eriscent dicte carnes donec puluerizari possint de quo puluere sumant. par. ij. sandaloz ligirice spodio an. par. 3. zucchero albisimi ad medietatem totius misce. Et tertius autem propter fortationem virtutum nalluz epatis valet si fiat sacculus supra epas ut. 7. R. floz camomille rosa. sumitatu ab sinthij et squanti an. 3. i. i. siue. 3. sandal. citri. spodio spice an. 3. i. et undant grosso modo et sup calefiat sacculus leniter et supponatur regioni epatis mane et sero ante cibum per horam. Circa fines operis bene intendere ne fiat restrictio meatus feculentaz in ipsis renibus quoniam a caliditate ipsorum facilliter ad lapideitatem puereretur.

Cum super postremo per accidens qd aliqui euenit a quo deus auertat in futurū si adueniret apponatur remediū sufficiens vt est tribulositas sanguis et globosa eius i velica faciēs oppilatorem et phibitorē exitus vrine. Item cū venīret accipitur zyrbus adipinus vituli vel castrati bñ pinguis et sic caliditas euaserit atqz ponat suppa pectinē vel lino pseruet caliditas fiat decoctio in aq̃ aquilla infundant dictus zyrbus vt. j. ꝑ. camomille paritare senationem sine cresoni. añ. *Mā. i.* floz aneti. *Mā. s.* mil. ex his fiat fomētatio mediante dicto zirbo būta vel trina. Et si non possit hñ zyrbus habere filtrū loco eiꝛ vel pānus gros sus et infundat i decocto de coe et supponat. Deinde fiat intūctio qđ hoc nō sufficiat cū oleo amigd. amaraz et oleo d lilii et scorpiōn. Et qđ ad ista nō obeditur ligatio p fortē coagulationem ipsius sanguinis polys osillari d dictis oleis intra veltiaz cū siringa et polys dissolu et ē forte remediūz. i. coagulile poris cum oleo scorpiōnis et fiat inunctio eo copio pectinē. Et postremo si ista nō succederint exhibeant de dicto coagulo. *Etijs.* vlqz az. *i. cū. j.* oximellis. *s. f.* aq̃ camomille et rassa. ni. añ. *i. s.* Et bis cum contensus.

p'ro regna cauendū ē ab oībus ericātib' siue cum eo p'ungat infēsa caliditas siue infēsa frigiditas. Et ideo cauendū a cibarijs aromaticis cum pipere ⁊ a multū infrigidātib' ⁊ vt potio aque frigide ⁊ coziādrozū multoz ⁊ in hoc nocēt lentes ⁊ mīllū ⁊ acetosa de rai/cis linonib' agresta ⁊ huiusmodi. Vtētē ē quēcūq; sua caliditate ⁊ siccitate māiōr mīnūq; spermaticāscit sunt turba cīminū maiorana semen agnicasti ⁊ huiusmodi. Laudant in cāu quēcūq; ad aliquale calefactionē cū humectatōe declīnāt et vt eis generet sanguis calidus ⁊ humidus ad grossū tū aliqualiter declīnās. Et si cū eis p'ungat inflatio ⁊ vētositas aliqualis in casu plurimū luamēt. Inter spēs p'cipue ⁊ zīnīber cū modico cinamomū ⁊ croci. Sit tū p'cus eius eoz cū fīculis. Valēt in casu cīcera cocta in brodio pingui. Saseoli etiā sunt huiusmodi puenit. Butīrū ē si moderate fumaf cū modico salis multū nent. Ad hoc intelligaf de calore p'gūni recētī cū modicissimo salis. Ad hoc valēt carnes cafero ⁊ brodia eius ⁊ oua ⁊ et forēdia aliqualiter inspīata. Amīgdale ē pure p'cepue cū zucharo sunt vebemētis luamēt. Ad ē efficiūt callane cocte si cū zucharo comedant. Est tū vīuāda eius supflua repletio ⁊ nauseatiua facietas. vīnū puenētis sīnūgrū grossūz ad dulce aliquale declīnās nō nimis potēs. Exercitū laborio sum ⁊ qes supflua nocēt. Equitatio luat qū genitalia ⁊ aliamēbra circūiacētia calefacit tempore ⁊ humiditatē eius spiritū ⁊ vētositatē ad ea trahit ⁊ sic ea mēbra cō forat ⁊ nō lassat. Est tū cauendū a nimia frigiditate pedū. qm̄ i casu ē multū nocēt

Circa medicinalia fiat cōfectio. R. pineaz silicicoz anella.
naz. añ. 3. i. f. granoz coti excoctioz caudaz struci cerebuz
ruin pallez malicicoz. añ. 3. i. j. radici satiriois recētūz bin cin
ribus coctaz z mūdāta z. 3. i. j. penidioz butiri recētis. añ. 3. i. j.
tefulicuz versis vel aristis afflatoz numero. i. j. ola terrāz sigill
latim in mortario posita i butiro incorpōzetur deinde pbrant
desup ea zuchari al. libi. 1. 5. q. zuchaz dissoluat in bzedio pin.
quē pipio. 7. z ebulliat ad debita decoctioz pro electuario. R.
si addat. 3. 5. 3. 3. in ppōne electuarij erit puenēs. pōt ēt fē
ri lunctio ad mēbra genitalia ad iuuandū erectionē xi expedit
Sumant formice marie ad citrinū declinātes si bēri possint cu
quis eaz. R. 1. buliat in. 2. vj. olei cōline vase vitreato in fur
deinde ponat pulueris seis cepe z rute. añ. 3. 5. cū cera quod
sufficiat fiat vng. Alid ad erigēdū. R. semis eruce. 3. xvi. cū
ni. 3. viij. pipis. 3. i. iij. semis potulace. 3. i. j. cere qd sufficiat z p
ce cum melle fiat quata pars. z detur mane z sero ēt in com
parabile. Alind. R. saturegram z puluerizā z misce cum mel
le. z bibe cuz vino z statim prouocabis ad coytum. Alind. R.

De inaturali exitu seminis. Consilium. .70.

¶ Ad in casu inaturalis exitus semis ⁊ polutōes ma
xime nocturne, ⁊ currente tñ desiderio ad pficiē coy
tus iure vero lue ymaginario ⁊ in dispōe qe satis
pprie vt per accidētia in casu scripta pstat appel
lari pōt satirial. qñ neqꝫ simplr bapismus appellat neqꝫ etiā
gomoze a vt ex descriptiōibꝫ positis a. 15. 6.º. interiorꝫ capibꝫ
penul. pꝛehēdi pōt insinuāns in effectu. vt ē dicit. passionari
qꝫ bapismus ē pꝛudēdoꝝ tensio nimia multo tpe pfeuerās abs
qꝫ desiderio coeundi. Vbi gomozeā vt tenet gal. loco allega
to ē inuoluntaria spmatis purgatio absqꝫ veteri tensiōe. Iꝑer
hoc qꝫ in casu nostro stet vehemēs tensiō dissilūqꝫ a gomozeā
qꝫ tñ stat cū desiderio coeundi dissilūqꝫ a bapismo vt et voluit
Rafis. 11.º. pꝛtinentis qꝫ declarās bapismū dixit bapismus est
erectio virge absqꝫ appetitū ⁊ absqꝫ caliditate comprehēsa
sicut accidit qñ aliquis iacet super dorso. In hoc ergo differt
bapismus a satiriali qꝫ in bapismo nō stat desiderii ⁊ appeti
coeundi ⁊ in satiriali sic. Sz cōcitant intensiōe: vñ similiter i sa
tiriali vsus coitus pꝛter rēstat spm. pꝛleta enī venere virga
mollificat. vbi in bapismo nō sedat. erectio ē tꝫ coitus. Dico
igilꝫ vidi cām bñc cuꝫ accidētēꝫ suis in scriptis pꝫ hoc mirri
ce declarati in habūdē ⁊ lūculētꝫ cū causis extēsiōis ⁊ cuꝫ
causis coitus naturalis expꝫsum nec nō cū sentētijs Aulic. ad
multitudinē spmatis ⁊ vehemētiā desiderij facientibus singu
lari declaratiōe refertur. Deinde colligēdo cās spāles huius
nociuētꝫ tꝫ effdē postremo regimē ⁊ curā adaptādo. Sed qm
vt dicit Rabinomyses in suo tractatu de regimine sanitatis. Iꝑro
medicīne faciliē ⁊ intelligere apud bñ intelligētēs sꝫ ē difficilia
opari. Adcirco ē bñda oimoda inqꝫsitio vt in ea recte opari pō
sumus qꝫ fieri nō pōt nisi pꝛcognita de dispōe supra quā ē as
renda cura. vt sunt ligni clare plurime antoꝝ qꝫ pp bꝛuita.
tē hic nō referā. Et qm ex accidentibꝫ in scriptis dāca multa
remanēt indisscussa ad rectā intelligētiā cāus. Adcirco dicā cuꝫ
alexandro archimēdico in. c. de effusione semis. Interrogare
aut opꝫ de colore ipsius semis ⁊ vꝫ spissum aut tenue est qꝫ
egrediri ⁊ qꝫ pꝛcesserunt ē vꝫ qualis aut fuit vita ⁊ qbus cibis
vsus est aut si plus ⁊ suetudine veneris vsus est acibus. Itaqꝫ
i plenitudo ē necesse est vt effūdā. Si aut nūbil tale fuerit tꝫ
supple nō opꝫ vt effūdā. Et eandē sniaz videbat insinuare
dñs Aulic. 20. terti. i. capitulo de multitudinē desiderij cuꝫ dixi
Qñ est cū fortitudinē corporis ⁊ sanguinitate ⁊ sanitate cō
plexiōis ⁊ adolofcentia etatis ⁊ potentia spm coitum absqꝫ
successiōe debilitatis nō ē necessariū vt occupatio sit in regimi
ne eius ⁊ fractiōe ipsius. Itaqꝫ nāqꝫ eius aduertit pꝫplexiōē
⁊ destruit virtutē ⁊c. Et pauloꝝ addidit. In pꝫia aut cuius cā ē
aut acuitas spmatis aut multitudo eius cū debilitate corporis
pꝫpter fortitudinē vasoz spmatis ⁊c. supple oꝫ qꝫ sit occupa
tio in regimine eius ⁊ fractiōe ipsius. Sui ergo necessariū ad
recte intelligēti qꝫ dicat pꝫncipalis cā huius nociuētꝫ vt po
nerent quedā reliqua accidētia de fortitudinē corporis ⁊ san
guinitate ⁊ sanitate pꝫplexiōis cū extēsiōe venaz vꝫ line. qm
lz vt ex discursu facto pꝫ plantissimū doctore qñ ordinauit. di
ctū pꝫliti colligant. sumarie tres pꝫncipales cāse istius pꝫ
lutionū quaz vna est multitudo spmatis ⁊ alia fortitudo yma
ginatiōis de actu venereo. ⁊ 3.º debilitas pꝫtēntie vasoz sper
matis. Et in pꝫima cā videt cōcordare cū Aulic. ita diiudicandū.
s. qꝫ multitudo spmatis sit vna ⁊ potissimis causis. Ad hāc aut
cām de multitudinē spmatis fuit necessaria spālis inuestigatio
vt nūquid bñc multitudo spmatis fuerit talis ex habundantia
humidi sanguinei in toto. cū ipsum spma sit supꝫfluitas vltimū
alimenē distributi per membra ⁊c. qꝫ cognoscere facta inuesti
gatione ex plenitudine ⁊ plectoꝫia totius ⁊ corporis tumor

inflatione venarum. et quod fuerit melius dormiens post expeditionem actus virtute inde non debilitata ut volebat. Sal. tertio tegni primo capitulo. Venereorum vero usus et. qm si talis est spermatis multitudo ut supra dictum est non esset multa intentio ad abscissionem eius. Sz si passio tediosa foret ad debilitate tñ no ad lucēs pueniēter deberet regimen d quo in pñllo. Quēdo ab oibus q multuz nutritur et. siue sunt cibi siue cibi medicinales siue medicine cibales ut scribit. l3 scd3 veritate tñ ex ppietate terminoz neq3 cibi medicinales et nullo minus medicine cibales pñt ee ex eis q multum nutritur. Sz vbi eet multitudo spermatis in casu multitudinis desiderij et poluto nis no cū multitudine humiditatis toto. ita q exuberantia nutritiō tñ toti no sit cā multe supfluitatē decidēde spermatice l3 ppter caliditate et fortitudine mēbroz genitaliū nālē fieret attractio plurime humiditatis spermatice ad vasa seminaria. et tūc gra uata virtute nūit ipsa ad exoneratōez et expulsiōez et pñr mē bra itumescit ex ordine nāe ad actū pficiendū et currentib3 sit vaporib3 et vtolitate simul cū hūido attractis ad dictas ptes et sic implemb3 vacuitates et dilatantib3 et extēdētib3 qd ē satis possibile. sicut in toto debilitate et idigētia nutritiōis: tñ ego ext l3mo in casu nō qm si est ex habūdātia mē in toto nō seque tur ex eione debilitas ut volū auctores vlt. Et sic pñcipue de signis exuberatōis spermatis in pñ. cū dicit. Illa in qua ē spma tis multitudo nō sentit debilitas. diminutio. l. in opatiōib3 cum multitudine coitus. In cā aut nō ut ex accidētib3 colligitur in 3. accidētib3 post polutoez sentit debilitate nōbile ac si balneū extūisset et in brachijs et in manib3 ac si fortiter laborasset l3 mī norē sentiat in pñiunctōe cū muliere q3 in somniscen3. vō pōt sumi pñm qm in somnis stat forte imaginatio d muliere multū speciosa multū delectabili vbi vroz forte non tñ diligit. nec ita grātā bz ad coenū. Et ita vñtates nāles parate obedire aia libus plus d mā spmatica puerit ad mēbra gnātōis et ipsius spermatis maior sit eūatio in somnijs q3 tūc i vīgilia. Uel sumi tur ex mēte Aristō. 4. pñleumati pñleumate. s. q3 corpus q bz coyre oz intrinsecus ee calidū et humidū. tale aut ē in som nīs magis q3 in vīgiliādo et sic plus d seie emittit. et pñr maior debilitas seqt. Itē dicit post polutoez intestina itra vmblicuz murmurat et. q. si pp aliud euenit nisi q debilitate calore nālī p bus erat potēs soluere māz insensibilē sit. tūc sufficiēs ad resoluēdū insensibilē. l3 tñ pp debilitate sufficit māz in vaporē et vñtū puertere et nō soluere et sic sit rugitus vt i3. tertiū tra ctatu qnto ad pñcipiū. Et si sic ē vt credo tūc in b casu non est necessaria dieta cū infrigidatib3 et humectatib3 vel cū exticātib3 et extenuatib3 que necessaria ē i pño casu p eā pducere cor pus ad matiē et extenuatōez et marasmonē vt p3 pñsiderant. Et in hoc eet maximus error. imo tūc restaurandū ē cū restau ratūis et viuificatib3 virtutē. Itēq3 hoc mirabile videat. l. q3 qdā mēbra sunt fortia humectata plurimo nutrimento pp virtu tes forte attracta eoz reliqs debilib3 extūb3. Et hunc casum expñit. d. 3. in tertio in caplo d multitudine desiderij euz dicit. In illa aut cū cā ē acuitas spermatis aut multitudo et. l. spma tis cū debilitate corporis. Ecce qūo cū multitudine spermatis stat debilitas corporis. Dicit pñmādo pp fortitudine vaioz spmatū sit supple tal multitudo et declarat dicēs. Et q3 attrahit māz spermatis ad se q3uis sit in corpe indigentia virtutū sicut accidit vt creent qdā mēbra fortiora alijs. Et idē voluit dicē et i capi tulo signoz pño cū dicit. Et signū multitudinis spermatis soli. l. nō cōiuncta multitudine in toto d mā ē vt nō sit in corpe d di spositōib3 virtutū et multitudinis sanguis aliqd d quo sit curādū. Et fortasse addit ē cū ea debilitas. verūtm spma multiplicat et pollū frequēs sit. Et qd egredit ē plurimū et debilitat corpus. Et itā cām puto ee vñā fortem cāz dispōns istius. l. fortitudo mēbroz gnātōis: et nō pñiuncta i toto multitudine sanguinea q3 ad eionez vt dictū ē sequit debilitas: et pp illa mēbra facili ter intumescere imo quasi pñnuo et vīgiliādo et dormiendo vt dici tur in scdo accidētū. virga erigit et p aliqd tps sic erecta manet Et postq3 mollificat semp aliquid q3uis modicū exit de sper mate. imo additur i accidētū vltimo virga etiā parata ē valde ad erectōem et sic hoc totū videt declarare caliditate et forti tudinez istarū pñm nālem in attrahēdo. Ad h et iaz suadet pplexiōez testiculoz esse calidaz qm in actu venereo vt scribit in penultimo accidētū cognoscit mulierē nō facit longā mo raz ad emissiōez spermatis imo statim expeditus est vbi cō plexiō frigida testiculoz declarat d tardo exitu seminis et pau citate eius d mēte Aristō et Alii. in capitulis pñijs de signis

pplexiōis testiculoz. Declarat et ex rebelementi desiderio ad coeundū vt veloci et q eius erectio ē fortis vbi signa pplexio nis frigide sunt tria. Itēq3 ad oppm cludat p vñū motuum q adducit qm pñcipiunt testiculi frigidi et virga multuz calida. Sicat q caliditas testiculoz et calidior in spē pñia pparata caliditati virge tpe inflamatois et tumescētie eius ē remissa euz sit intumescētia pp celebrati coytum. et cū possibilitate ei et cō sequēter pñcipiunt frigidi respectu. l. pceptiōis caliditatis ipi us virge. qm caro testiculoz ē glandosa in specie carniū frigi da et sic respectu virge ē frigida tpe inflamatois virge ad coytū qm virga vt dicit. Al. 20. tertiū caplo p ē pposita ex plurib3 ar terijs supra h3 q puenit quātitati huius mēbri et sic iste arterie būdant sanguine et spiritu et in hora erectōis. repletis et vacul tatibus dicti mēbri ex vaporibus et spiritibus calidis redditur membz calidū magis quā sint testiculi calidi. Et pñcipue q3 ar ab opationibus ē efficac multū ad declarati supra pplexiōez mēbroz. Itē ancigū extilio ee vñā pñcipiā cām accidentiū scrip toz. scdām cām extilio ee rebelementez cogitātū ad rē vene reā vt ē extilimā ab alijs. et nō minus extilimo cām coadiunā tē esse frequentē actū in ipso actu venereo vel tpe vīgilie vt tpe somni. Nam dicebat. Al. 20. tertiū caplo scdo. Et vñus coytus pfortat hoc mēbz et facit ipm lacertosuz et vīgiorat ipz et dñis so eius liquefacit ipm et rarefacit. Imperato nāq3 quēdam dū dicit l3p. ingrossat et dñis l3so opationis liquefacit. Et bec cā facit cām pñmā ee validiorē de qua dictū ē supra. Itāz fre quēs coytus et motus istaz pñm vltra attractionē facit natu raz vīgilantē ad multū transmittēdū de nā spmatica ad i mē bra et si sit indigentia in toto. Sicut in simili ē de lacte qd habū dat in mamillis facta succiōe ab infante vel aliter expñsiōe. vbi nō facta succiōe minuit lac. Itā intātū facit talis attractiō vt ēt molificatis et atratis mamillis vñi emittat lac ab eis. Et si mīli dicit. Al. 4. de animalibus caplo de diuersitate sanguinis iter aialia q capra pua antiqua impinguef pñtingant ei3 ma mille et post exitū sāguis et postea quasi sanies et postea exit lac qd ē aquosus dulcis. sicut illud qd exit post ptuz et nō pus. et ha bebūt contū in mamillis sicut ille que peperūt. Et addit et iam pñgit i quadā ciuitate quā dicebat hyma q caper ppe virgā quedā debāt addita menta ad similitudinē manillaz et cū fricabant. Et extilimā de lacte q factus ē caseus inde et. Ita ad ppositū retroquēdo rebelementi vñus coytus fecit ad multi tudinē semis circa mēbra generatōis. l3 et eet i toto indigētia. Et istas extilimo cās hoz accidētū ppterea q3 dca sūt supra. Itēq3 credo debilitate pñtētie vaioz ee in cā huius nocumē ti. qm cū debilitate pñtētie rara sit erectio. neq3 materia mul tiplicat. imo paulatine educit ad o m modū scribit i accidētib3 Et ideo rōnabiliter magis credendū ē fortitudinez virtutis ex pulsue ee in cā quā debilitate pñtētie pñcipue cū actus vene reus subito pficiat vt dictū est.

Sup hys ergo tanq3 sup causis hoz accidētū restat funda re intentionē curatiā que intentiō cōplect duob3 ingenijs. l. die ta et alijs medicinalibus.

Et circa dietā qm de habitudine totius nō sum p signa certifi catus. Idcirco nō possum bñ dare regulā in electiōe aeris. Sz quātū est ex pte membroz generatōis bz ee aer frigidus ad siccū declinās vel stante habitudine ad colericū declinante vt credi nō incōuenit l3 pāz aer ad humidū declinet. Et si nō ha beat nāliter talis in estate rectificet i fundēdo herbas frigidaz vt lactucas endiuia portulacā herbā coriandri insigani flozuz nenufaris et folia eius rosas arnoglosaz et huiusmōi. Et sicut odoz mēta frigida et marie de floribus nenufaris qm tāta vis ē ipsius nenufaris q nō tñ radix et semē eius ebibita absindūt fluxū semis l3 et odor floriz eius. vñ dicebat Arabimoyse q nenufar. l3 ppietate in destrūendo semē et sic ē ei pñi q odor eius destruit coytū q ē ei pñm in tractatu de coytū. capho ra et ad hoc est pñcipui iuuamēti. Et circa cibū et potū nūi eet debilitas in toto hita tñ indicatōe ab exuberantia seis et frequē tia pollutiōis cū tensiōe et. eet exhibēda dieta frigida et sicca medicinalis magis quā cibalis. l. p m alteratiua et modici nutri mēti. Sz qm vt supponit in casu stat in toto indigentia nutritiō ti. oz in hoc tempore regulā vt illa dimittant que p nām suam multitudine coytus faciunt vt sunt ea que cū plurio nutrimento et cū caliditate puocatiua sunt ventosabilia. Sz eligēda sunt que quasi sunt tempata et que vel nāliter vel artificio nō sint fa cilliter fluxibilia et tādē sunt apponēda cū eis qdam que p pzo pñietatez coytū minuit. Et fin hoc vñtēnt inter carnes ouie pul line

alio capite possit nocē qz ad eā segtur i flatio spiritui & huius
& sic oci būores pōgitiū fci quoz ps dfluit ad vasa spmatica

nam fer casus vident dormire, in nuqua poluerit i somno.
C Circa medicinalia verit intentio duplex. Una ad habitum,
dine totius. Alia ad membra genitalia. Et de habitudine tot' q
da respiciat euatione queda alteratiom. I3 de alteratiom qm
no cognosco exelius 3 ponalne numerabo queda a ppietate
alteratiom in casu valentia dimittedo alteratiom a manifesta quat
tate. C Circa ergo intentione edione dicebat Serapio cap
itulo supra allegato. Et opz vt phibeant ad edione per soluti
ne nature. Ita cuo p solutiom attrahit ad memz nam per r
cinatate. Et laudantur ex opposito ediatione per vomitu qm puen
tit mam ad om. I3 vomitus fit facile factus lingulis decz vt. I. v.
diebus in cozpoze pazato ad vomiti. q3 fit fuerit per nam idis
positu dimittat. Ad idus aut pociat' omittit r ipsz vo
mitu relinquo tanqz satis notu ordinatiom phantissimoz ibide
phiscoz. Laudant et Serap. flobothomia. sed hoc intellexi
tente plenitudine r exuberantia in toto. In casu tñ nisi ex pzi
sit nimis debile. laudo leue fieri flobothomia de vena epia fit
gulo menle euando. i. vel. iij. sanguinis p rice. Ita per eaz
diuerst menle ne puerat ad memz generat'is. Et ita pcp nam
sniam colligit. d. Al. i cura papismi sub hjs verbis. Qui vero
curat'is papismi e edione cu vomitu r flobothomia abqz r
tis solutiom opz ppter q tunc q ventris solutio defendere
faciat mas deozuz. C Circa q3 alterada a ppietate dicunt
queda q modici bene datu in potu no finit. vj. diebus vir
ga erigi cuius signu e q si bet gallo no ascedet supra gallina.
Dicunt et q si iungat riga cu gumi iunpia ppietate. phibet
ipam erigi. Facimus et citrinus r electus in hoc bz. ppietate
re si ponat in anulo in digito retetur. I3 ralis in. lo. phinetis di
rent q retentus in vesimieis phibet fluxuz pmat'is somno.
C Circa vero localia qz vt inten' principalis fit ad dispositio
nez mala genitalia calida alterada r ad largitate r amplitudi

Circa vero localia oz vt inten^o principalis sit ad dispositio-
nez mialā genitaliū calidā alterādā ⁊ ad largitatē ⁊ amplitudē

ne viar pstringēdus r corrigēdū. Pp̄ia qdē itēto q̄ simul cum
2° p̄fici pōt circa testiculos r virgāz p̄p̄et. p̄mo ordinādo q̄ in
nocte virgā nō fiet iter coras ne calefiat. deinde corē r testī
culū r ille ptes inferiores infrigidant r remittant i fortitudine
attractōis cū epithimatis factis ex fucis appropiazat vt cum
fuo coziandri humidū cū suo amoglofe portulace lactice r
silibus. Et semē iusquiamī in hoc singularē bz p̄p̄ietatē r ba/
laulie r grana granatoz r rosāz r silia marie de semine ne/
nufaris vt supra dictū ē ex eis siccis r puluerizati cū dictis su/
cis vel aqua decoctōis dictoz p̄nt fieri emplastrā. Et qdā for/
tissicat b̄nōi cū duob^o granis cafeore. Et qdā audēt vsqz ad ap/
plicatōez op̄i. Sz in hoc b̄i aduertat. qm̄ ex vsu taliter stupe/
faciētis tāta inducit dormitatio in mēbro vt sit difficile eā post/
sanare. Aliqñ ē talia frigida inspissant m̄az taliter i illis meatu/
bus vt remaneat tensio sine tñ desiderio r fiat p̄ziapissimus: r
tūc expedit dimittere talia frigida r occurrere cū aliquibus tem/
pate calidiis faciētib^o ad leuē subtilitatēz r resolutōez v̄tosi/
tati: r nō cū forib^o calefaciētib^o faciētib^o ad attractiōem m̄ae
ad locū. Et istū casū. insinuauit nobis Al. versus finem capituli
in cura p̄ziapissimī. Et in hoc valebit aq̄ decoctōis camomille
r melliloti vt fiat somētatio cū vino mediocri. Et postea si itera/
to facta detumescētia r mollificatōe virgē fiat ēt tēlio cū desi/
derio r c. erit redēdū ad silia dicta. Et vt babeat vna forma
vnguētū infrigidatōis r aliquābz extēcatōis vias pstringētis fiat
vnguētū vt. j. β. olei mirrini oleioz. añ. 3. i. olei β. nenufari. 3.
3. mucilaginis pilli r seīs citoniorz facte cū aqua ferrata añ.
3. i. sandaloz al. r rub. terre sigillate cupullaz glandiū lapidif/
ematitis. añ. 3. 3. cāpboze. 3. v. cere parū fiat vnguētum. Et si
plz addere parū acetū iuuabit ad penetrādū. Et hoc vnguētū
inungi p̄nt corē versus radicē virgē cum testiculis r virgā. Et
stāte caliditate renū vt ē rōnale vel saltē laxitudine meatuum
p̄nt fieri epithimata vt dictū ē supra vel pōt fieri inunctio ad
ipsos renes cū vnguētū vt supra. Vel ponat lamia plumbea
in qua oēs pueniūt auctores sup renes r multū extinguit v̄/
tēz. Sz d ea dicebat Lōciliator oz vt p̄fozet multis forami/
nibus vt p ea resolutū possit vapores q̄ ex corpore resoluūtur
aliter si reflectant iterius sūt cā calefactōis r sic dicta lamia
p accidēs noceret. Si ante qz iponā dicta lamina infundant
in aliquo fucor d̄ p̄dictis vel plantaginib^o vel acetose erit ma/
gis efficax ad hoc. Alimū remediū in hoc casu qd est. magis
expimētate qz rōnale tanqz medicinale dī q̄ cū qdā ely pas/
sus pollutōez p mēses aliquot frequēter nō p̄ferente ei cura
medicorum quidā alligauit ei ad collam cordulā que tēdebat
vsqz ad virgā eius r ante somnū euz ea satis stricte virgam li/
gauit r cū moueret virgā a v̄tositatē i somno ad pollutōez r
extēderet. extrahat pp̄ dolorē virgē vñ nō seq̄bat pollutio r
cū p̄cessisset per mēsez cessauit ab eo oīs motus spermatis in
somno. Et his sum p̄tentus.

C De satyriasi qd ē dispositio sue vehemēs desiderii coherē/
di cū actu coitus r p̄cedēte mēbro tēlione cū imaginatiōe etiā
ad actū pro quodā iuuene cremonēsi. Consilium. 71.

Alus iste p̄ncipali ex accidētibus pp̄ia relatōe in
c firmi p̄ceptis ē passio apud medicos satyriasis ap/
pellata. Nā in eo sit vehemēs desiderii r appetit^o
coherēdi nocte cū actu coitus r p̄cedēte mēbro ten/
sione cū imaginatiōe ēt ad actū r hoc frequēter p̄tingit r ita
neqz pp̄ie p̄apissimus noīat neqz ēt gomozea vt ex descriptio/
nibus positis a Gal. 2°. interior ca^o vltimo cōp̄rehēdi pōt in si/
nuātis in effectu. Etā dicit passionari^o q̄ p̄ziapissim^o ē pudēdo
rūm tēlio nimia multo tpe p̄seuerās absqz desiderio coherēdi
Et si gomozea vt vñ Gal. loco allegato ē inuolūtaria spermatis
purgā absqz veretri tēlione. 3° pro hoc qd i cā nro fiat v̄/
hemēs tēlio distinguit a gomozea. qz tñ fiat cū desiderio cohe/
undi distinguit a p̄apismo: vt ēt voluit R. Al. xi^o. p̄tinetis q̄ decla/
rās p̄apissimū dicit. P̄ziapissim^o ē erectio v̄ge absqz appetitū r
absqz caliditate p̄prehēsa sicut a: cldit qñ aliqz facit sup doz/
sum. In hoc ergo differt p̄apissimus a satyriasi. qz in p̄apismo nō
stat desiderii coherēdi r in satyriasi sic. 3° cōcant in tēlione. vñ
si ēt in satyriasi vsus coitus confert et sedat ipsam completa
emz venere virgā mollificatur vbi in p̄ziapismo non sedatur
erectio ēt per coitus. C Et h̄z huius dispōis generalis vt exit^o
feminis in somno cā possent ēē multiplices tñ marie cōes re/
ducunt vel ad exuberantiā sanguinis i toto r habūdantiā supflui

eius i quāto circa mēbra qd attractū vel transfusūz a virtute
ad testiculos recipiens ibi nouā formā in virtute ēt spiritūū p̄n/
cipaliū membroz sit ibi sp̄ma qd per nām dz ēē p̄fici r sit i/
bi habūdās grauās virtutē r in virtute spiritūū inclusoz titla/
tionē faciēs cū repletōe venaz r p̄niz laterosaz a vaponib^o
inde leuatis sit tensio r p̄sequēter exitus semis cū pruritu titla/
tino delectatiōem inferēte. Et hanc cām inter maxias exp̄lit.
Aluc. 20. tertij caplo de multitudine desiderij coitus. Et hec nō
est cā in p̄posito nro. qm̄ ad hanc nocte sequit debilitas mēbroz
vt in cā nro p̄tingat. Immo in cā post emissiōē vñ vel dua/
bus vicibus. postea sequētib^o noctibus magis frequētiatur
eūatio similis. qd nō fieret si fieret ex multitudine r habūdantiā
in toto. qm̄ eūata p̄pte m̄a r aleuiata natura nō postea super/
fluit eūatio. Imo per se nā retinet. Et tūc nō ē necessarius. vt dicit
Aluc. loco allegato vt occupatio sit in regimine eius. Fractio
nāqz eius vt ibidē auertit p̄plexiōē r destruit virtutē r c. Aut
2° cā illius exitus ē fortitudo imaginatiōis de actu venereo i
p̄cedenti tpe vigiliē. Nā tūc i nocte referuati ydolus d̄ inspectio
ne exelēti mulieris speciose virtutes aiales mouēt naturales
que sunt pate obedire aialibus. vt colligit de mēte Aluc. i mul/
tis locis. r p̄cipue p̄ma tertij caplo de ylici r ita p̄fici actus.
Et h̄z bec fuerit aliqualis cā non est tñ p̄ncipalis qz sepe nulla
p̄cedēte tali imaginatione vt dicit deuenit ad actū. Alia cā ēt
exitus seīs in somnis ēt liquiditas vel subtilitas r aliquotēs acul/
tas m̄ae r cū liquiditate r subtilitate sepe p̄ungit debilitas cō/
tentue vasoz spermatis. Et hoc ēt nō ē in cā qm̄ ad eā non seq̄/
tur sensatio seu p̄ceptio vel delectatio que in casu nostro p̄m
gunt. Nāqz cā ē acuitas m̄ae qz ad eā sequit punctio doloro/
sa in exitu qd nō est ēt i cā nro. R. Estat igit vt huius accidētis
cā sit fortitudo vasoz spermatis r caliditas mēbroz generatiōis
cū fortitudine corūde mēbroz i attrahēdo m̄az seiale ad dicta
mēbra. vñ p̄sequēter multiplicata m̄a circa dicta mēbra vt di/
cebat supra sit exit^o m̄ae spermaticē cū tensiōe mēbrū r delecta/
tiōe. Iy in toto nō sit supfluitas habūdās. Nāqz hoc mirabile
videat. qd quedā mēbra sit foria habūdantiā plurio nutri/
mēto p̄pter dūte fortē attractiū eoz reliqz d̄bilib^o existētib^o.
Imo hūc casū exp̄lit Aluc. in. c. de multitudine desiderij coitus
cū dicit. In illa aut cuius cā ē acuitas spermatis aut multitudine
eius. s. spermatis cū debilitate corporis. p̄pter fortitudinē vasoz
spermatis stat debilitas corporis. Et declarās q̄ talis exuberan/
tia spermatis nō sit exuberantiā nutrimentū in toto h̄z p̄pter fortitu/
dinē vasoz i attrahēdo dicit p̄mūdo. Et qz attrahit m̄az sp̄/
matis ad se qzuis sit in corpore idigētia virtutis. Sicut accidit
vt creetur quedā mēbra fortiora alijs. Et idē voluit ibidē claf/
in caplo primo signoz qd dicit. Et signū multitudinis spermatis so/
lus. s. nō p̄iuncta multitudine in toto de m̄a ēt vt nō sit in corpe
de dispōib^o virtutis r multitudine sanguis aliqd de quo sit
curat. i. q̄ habūdēt imo addit. Et fortasse ē cum eo debilitas
supple in toto. Vt rñ sp̄ma multiplicat r polutio frequēs sit
r qd egredif ē pluri n̄z debilitat corpus. Et istā credo ēē p̄nci/
palissimā cām huius sui a accidētis r fortitudine illoz mēbroz.
Et credo p̄m ēē nālem p̄iuncta caliditate nāli testiculoz. Et p̄/
magna pte acq̄sitā ex tpe ex frequētia coitus acq̄sitā tpe sue p̄/
me iumentis. qm̄ vt dicebat. Al. 20. tertij. c. ij. Et r vsus coitus
p̄fortat hoc mēbz r facit ipsum lacerosum r rigozat ip̄m. Et
dimissio eius liquefacit ip̄m r rarefacit. Operatio nāqz quēad/
modū dicit Hippocras igrōssat r dimissio liquefacit.
C Super hac ergo cā spālī fundando intentionē curatiū erunt
due p̄ncipales expedite intentionēs. vna circa regimē in dieta
altera circa medicinalia.

C Circa regimē vero in dieta qm̄ ē habitudinē calide p nām
iō ex tpe illius ēt ex tpe mēbroz generatiōis dz ēē aer frigid^o
ad siccū declinās. Et si nō bēat nāliter talis in estate rectificet
infundendo herbas frigidās vt lactucas endīuā portulacā
herbā coziādri iusqamī flozes nenufari vñ folia eius r rosas
amoglofaz r bulusimoi. Et siant odoramenta frigida r marie
de floribus nenufari. qm̄ tāta ē vis ip̄ius nenufari. q̄ nō tñ
ip̄ius radit r semen eius ebibita abscondit fluxū semis. Iy etiā
odor floriz eius. vt dicebat R. Abi. q̄ nenufar h̄z p̄p̄ietatē i de/
struēdo semē. r sic ēt r̄niz q̄ odor eius destruit coitū q̄ est ei
pp̄imū in tractatu de coitu. C Amphora ēt ad hoc est p̄ci/
piū iuuamenti. C Circa motus r getem dicam cum domino.
Aluc. q̄ motus mēbroz i serioz ē nociuus qm̄ p̄uertit m̄as ad
inferiora. Iy fiat exercitiū cū mēbris supiorib^o. Et sic ludus ad
pillā vt vt inuere Al. p̄biēdo ad partē coze aliquābz qe

tato est in casu conueniens. Et loco ei? valēt fricatōes mēbrorum
superior. et sicut abulatio ē ad nocumētū pp cām dictā ita statio
pedes enocua. qm statio vt voluit Auic. 6°. colligit est exer-
citū dozi et p cū mēbra renib? vicina calefiūt multuz laxant
et sic in cām dispōitō multū addūt. De inanitiōe et repletio-
ne dicat q? lz repletio sumpta indicatōe ab exuberantia mae
circa illa mēbra videat eē nocua et vt sic inanitiō iuuatiua tñ
attenta debilitate q? sequitur ad coitus q? manifestat indigētiaz in
toto saltē moderatā cibi et potus ē magis cōueniēs qz inaniti-
tio p restauratōe humidū restaurādū. lz etiā inanitiō ex alio ca-
pite possit nocere qz ad eā seqt inflammatiō spiritūū et humorū et
sic dicti humores pūgitiui facti quoz ps dñit ad vasa spina-
tica inducit pūritū et titillatōez in dictis mēbris. et sic incitat
expulsiua ad expellendū et pñr ad actū polutiōis pmovent. Et
igit magis inducēda tēpantia qz repletio vel abstinentia. Et p
inde a ieiunijs abstinentia ē medicinalis. In passiōib? aialib?
caueat ab ira et furore et nimia sollicitudine. aliqñs trinitia vel
saltē moderatū gaudiū nō dñt cōuenit. Sed meditatio de coitu
et speculatio dñ muliere speciosa et maxie si nuda fuerit vt dice-
bat Azararius ē d reb? coadiuuatib? ad coitū. Et audiū? vel so-
nus fact? de veneris sunt i cām pīpui nocumētū imo dicebat
Rabī. in negotio pseruade sanitatē absolute. dico q? quicūqz
cupit sanitatē pseruare nō assumat coitū in mente sua neqz
recedet ei? qñtū poterit. Et hoc tñ nō intelligat q? nullo mō
vtat coitu. qz ex pñuetudine ad eū ē inclinatus. Et si forte in to-
tū abstineret icideret i nocumētū. Et dñ dicebat Auic. in cura
haplismi? vultit hic adducit. Et dimittat coitus nū pp neces-
sitate ei? ne cūeniat nocumētū aliqñ ex nocumētis dimissionis
ipsius. Et laudo vt semel in ebdomada cuz pposito vtat coitu
cū vxore sua. Et ergo i hoc maxie aduertēdū qz pp pñuetū di-
nē illius actus quā puto eē vnā dñ causis ad hūc effectū diffici-
le erit declinare a cogitatōe et meditatioe coitus et ancedētū
ad eū nisi mēs et rō ad oppositū deducāt. Max in hoc magis
valebit moralis pñderatio qz medicinalis pñertēdo opa oēs
aiales bñdī factas ad pñas et diuersas vt ad speculatiōez
et ad pñderatōez eoz q? trinitia inducūt cōmemorādo dñ iudi-
cio altissimi futuro et dñ futura morte necessaria et dñ eterno sup-
plicio nisi aia sit bñ morib? ornata et non vicij cōiūguata. Et
si pur pñgat pp malā alius factōez quoniam sus fuit res extra
naturaz vt dñt Auic. oportebit cū ratione discurrere quō ille
actus ducit ad infirmitates et postremo ad mortē et quomodo
matrī siue materies circa quaz operatur homo est inter mē-
bra viliūmūz membrūz ad qd tanqz ad sentināz defluunt hu-
miditates a toto. Et ex istis aie diuersionib? et similib? saltez ex
pte rectificabil aia a frequenti meditatioe circa coitū. De
somo et vigilia dicat cū dño Hippocr. q? vtrazqz magis mō fa-
cta nocēt maxie somnus. qm et rō et experimētū declarat vt fu-
pra vīsum ē qd tpe somni plures sūt polutiōes et diuturna ma-
gis mēbri erectio. Et iō a pñtitate et maris cōtinnitate somni
canēdū ē. Neqz aliquo mō supra doctus dozmēdū est qm pp
talē acubitū preparat ad actū et causis nois medicis. Face-
at igit supra latus dextrum. qm sic iuuat vt voluit Serapio. 5°.
sūt bñtari i tñ ca? de gomozea imo tacere supra sinistru prepa-
rat ad polutiōes. Et dñt Azararius et cōiter allegat? et sunt
vltia verba capituli de effusione seminis in somno q? aut iuuat
sua pñtate et ego plures sum exptus vt dñt q? taliter di-
spostus tāgat cū sinistru pede virgā suā ter cū voluerit dozmi-
re et nunqz poluet in somno. De cibo et potu nū eēt debili-
tas in toto habita tñ indicatōe ab exuberantia seminis et frequē-
tia polutiōis cū tēlione et eēt exhbēda dieta frigida et sicca
medicinalis magis qz cibalis. i. plurimuz alteratiua et modici
nutrimētū. Sed qm vt supponit in cām stat in toto indigētia nu-
trimentū oz in hoc tempore regulā qz alias pducere corp? ad
maciē et extenuatiōē et marasmodē vt pz pñderanti et in hoc
esset maximus error. imo tūc restaurādus ē cū restauratiuis et
vniuersalibus virtutē. Et dimittant illa q? p nāz suā multitudinē
coitus faciūt vt sunt ea q? cū plurimuz nutrimento et cū calidita-
te pñocatiua sunt vērō sabilla. lz eligēda sunt q? qñ sunt tēpata
et q? vel nāliter vel artificio nō sunt facilis fluxibilla et rādē sunt
apponēda cū eis q? p pñtate coitū minuit. Et sedz bñ viten-
tur iter carnes ouine pulline et colubine et cerebelle qñqz et
maxie colūboz et passēz q? valde ad coitū faciūt. et similit? me-
dule o?uz et oua colūboz et passēz et lac recēter mulectum. Et
ex radiceb? viten? cepe rāsiani rape nāpones. Nam talia oia
plurimū ad coitū faciūt. Et iter verbas fencul? et spargi et mē

ta in cā nra. lz in cā fluxus spmatis ex debilitate pñtue vt liq-
uiditate substantie ab auctoribus cōmēdat. Nam dicebat Auic.
de cura exuberatōis spmatis ad finē. Et mēta qdem ē farina
cū nobile in ingrossando sperma et pñtando vasa eius ad re-
tineū ipm. Et inter semina vel grana ad coitū faciēda que sunt
dimittēda in casu maxie ppter inflammatiōē quā addunt et ex-
tensionē vīqz in tertia digōe et pñr ad venerē multū faciūt sunt
fabe et cicera et fescoli. Et inter fructus que nocēt in casu sunt
sicus pingues et recentes et sicce. lz magis sicce. Nam in eis est
lacticiū quoddā acutū vt dicebat Auic. 18. tertij plurimū faciēs
ad expulsiōez. sicuti et plurimū iducūt ad venerē et vne et amig-
dale et pinee magne. Max ab oibus bñis caueū ē. Et iter po-
tus nocet aqua mellis lz magis nocz vinū maxie albū et potēs
et acutū. imo dñt R. aby. q? ipm sua pñtate que ē in ipso cō-
iuncta est excitans coitū et implet renas vaporibus bonis cua
ppter opatiō eius ad coitū pñedit opatiōē cuiuscūqz vel alte-
rius hec igit dimittēda sunt et eligēda ea que ad hec inclinatio-
nē nō bñt. Et in bñ stat pñs ex frumēto mūdo cū aliquali tñ fur-
fure nō sit salūus neqz nimis coctus in fumo q? si fuerit amoue-
ant ptes sicce. et si apponerent 3° vel 4° ps farinē ordeū cū fa-
rina frumētū et pñsaret panis cū aqua decoctōis radicū nenu-
faris eēt in cām nō magis pñuēns. De carnibus eligant car-
nes capreoz que in omni tpe comedī pñt. vel carnes vituline
et eligant de eis ptes musculose cū modica pignedine. Et si de
coquat in eis aliqd de portulaca vel de plantagine ad casum
erūt pñuēntiores. Si et ex eis fiat gelatine simul cū decoctōe
pedū vituli et capreoz sine aceto et cū modico vini granatorū
loco eius dimittēdo spēs maxie pip cīnamomū. 33. et crocū lz
loco eoz pñt ponī ad colorificandū de puluere corallōz rubeo-
ruz cū modico karabe. Et ad saporādū melius pñt apponī ali-
quid de puluere coriandroz pparatoz magis faciēt ad pñosi-
tū nostrū. Interdū et diebus qbus nō comedunt carnes ple-
gē pñt offerri. Quia gallinaz pñcipue albaz nō i multo numero.
lz duo vel tria ad plus pro vice q? anteqz decoquant stent i su-
sa in aceto cū testa p qñtuor vel sex horas. Deinde elixent vtrū
panē fm arbitriū. Sz si elixent cū testa nō sint nimis molia sed
ad spissitudinē aliquatū inclinata. vsus tñ casel pecudini siue va-
ce recētis modicissimi salis si ē discōueniēs. valēt et aliq pñces
maxie petrosi pul. Et inter semina et grana valēt milū et panicū
si multū decoquātur. Itē lac acetosus factū nō ē discōueniēs.
Itē ad impinguādū cibaria pñent singulariter oleū vnfācinū
dimisso oleo magis pingui. laudauit et Abubacsis in 26. pñca-
la Azaraz q? si vtat longo tpe pane cū oleo solū. i. vnfācinū
sup. nō exite abominatiōe ad hoc ē de desiccantib? sperma et
auferentibus polutiōem. Inter fructus laudant pñca pira po-
ma et reliqua grana frigidūz humidūz vel siccoz. Et inter con-
fectōes vident pñfectōes mellite et facie et zucharo vni? cocte
et eligant pñfectōes de zucharo albo dissoluto zucharo cū aq
portulace vel plantaginis et absqz vel aqua decoctōis citio-
rū. Et si plz vt aliqd addat vini granatoz nō discōueniet. Ipo-
tus eius sit vinū austerū nigz mīxtū cū aqua decoctōis corian-
droz pparatoz vel seīs nenufaris vel portulace vel aliquo bu-
lismōi. Et si nō plz aliqd boz misceat cū aqua ferrata plus tñ
vel minus fm potentia vni. Et si imponat pñs alius de recētī
in vino lunabit ad intencionem.

Circa medicinalia vtrūq? intentio duplex. Una ad habitu
dinē totū. Alia ad mēbra genitalia. Et dñ bitudie totū. qdā re-
spiciūt eūonē. qdā alteratiōē. Circa ergo itentionē eūonis
dicebat Serapio caplo supra allegato. Et oz vt pñbeant ad
eūonē p solutionē nāe. nā euacuatiō p solutionem attrahit ad
mēbz mām per vicinitatem. Et laudauit ex opposito eūonēz p
vomitu qm pñertit mām ad oppositū. lz vomitus sit facile indu-
ctus singulis decē dieb? vel quideciz in coze parato ad vomē
duz. Qd si fuerit p nām indispōitū vt est in cām nō vt ipse met
refert dimittat. In casu tñ nostro laudo fieri leuē flobethomiā
de rena epatis singulo mense etiādo. i. vel. lvi. 3. sanguinis p
vice et pñcipue in hoc tpe calido. Max per eā diuertet mām ne cō-
uertat ad mēbra generatōis. Et istā pñcipuā snām colligit dñs
Auic. in cura priapismi sub bñis verbis. Canon vero curatōis
pāpismi ē etiatio cū vomitu et flobethomiā absqz vtrūq? solū
oio ppterea q? timef q? ventris solutio descēdere faciat mās
deozus. Circa vero alteratiā a pñtate dñt qdā q? mo-
dicū berbene datū in potu nō sinit in septē dieb? virgā erigi. cu-
tus ligaz ē si def gallo nō ascendet supra gallinā. Dicunt etiā
si inūgat virga cū gumī iunipi a pñtate. pñbet virgā erigi.

Jacintus et citrinus et electus in hoc bz ppteratē si ponatur in anulo i digito retentus. I. 3. R. alis. lo. ppteratē dixerit qd retentus in vestimentis pibet fluxū spmatis i somno. C. Circa vero lo/ calia oportet vt intētio pncipaliter sit ad dispositionē malam genitaliū calidā alteradā et ad largitatē et amplitudinē viarū pstringendū et corrigandū. C. Prima quidē intētio q simul cu/ fa plici pōt circa testiculos et virgā ppteratē pmo ordinādo qd in nocte virgā si stet inter coras ne calefiat. Deinde core et testiculos i ille ptes inferiores in frigiditē et remittatur in fortitu/ dine attractionis cū epithimantibz factis ex succis appropiatā et cū succo coriādrū hūidū cū succo amoglose portulacē lactice et silibus. Et semē insquāmi in hoc bz singularē ppteratē et balaustie et grana granatorū et ros. et silia maxie d semie nenu faris vt supra dictū ē ex eis siccis et puluerizāt cū dictis succis vel aq decoctōis dictorū possent fieri emplastrā. Et qdā fort/ scāt bmoī cū duobz granis campore. Et qdā audet vīqz ad applicatōez opī. S. in h bñ aduertat qm ex vī talē supesta cientiū tāta inducūt dormitatio i mēbro vt sit difficile eaz posse sanare. Aliqñ et talia frigida inspūant māz tāb in illis meatū bus vt remaneat tensio sine tñ desiderio et fiat pziplimus. et tūc expedit dimitte talia frigida et succurre cū aliqbz tēpa te calidis facitūb ad leuē subtilitatē et resolutōez vīolitatē et nō cū fortibz calefacitūb facitūbus ad attractōez mae ad locū. Et istū canōne insinuat dñs Alui. versus finē capituli in cura papillū. Et in hoc valebit aqua decoctōis camomille et melliloti vt fiat fometatio cū vino mediocri: et postea si iterato scā detumescentia et mollificatō virge fiat et tensio cum deside rio et sic erit redeundū ad silia dicta. Et vt habeat vna forma vnguentū in frigiditatis et aliquatū exiccatis vias pstringentis fiat vnguentū vt. j. R. olei mirtili olei rosati añ. 3. i. olei d nenufare 2. 5. mucilaginis plij et seminis citoniorū facte cū aq ferrata añ. 3. ij. sandaloz alboz et rubeoz terrefigillate copulaz glan diū lapidis ematūs añ. 3. 5. caniphore. g. v. cere parū fiat vnguentū. Et si placet addere pap aceti inuabit ad penetratū. Et b vnguentū vngi pñt core versus radicē virge cū testiculis et vir ga. Et siate caliditate renū cū latitudine meatū vt in cā nō possent fieri epithimata vt dictū ē supra vel pōt fieri in iunctio ad ipsos renes cū vnguentū vt supra. Et ponat lamina plū bea in qua oēs pueniūt auctores supra renes et multū extin guat venerē. S. d ea dicebat piliator. oz vt pforat multis fo raminiū vt p ea resolutū possint vapores q ex coze resoluunt aliter si reflectant interius sūt cā calefactōis. Et sic dicta la mina plūbea p accidēs noceret. Si et anteqz iponaf dicta la mina plūbea infundat i aliquo succo de pdictis vī plātāginis vel acetose erit magis efficax ad hoc. Laudo et p pfortatōne renū vt pūp scā et iōne supfluitatū cōiūz vel nāliūz vel cū cū steri supponat cū lūre ex lacte pseudino recenter multo quo recepto maneat faciens supra dorzū. Ad si tale lac nō beaf decoquant renes castrati aq forti bullitē et d illo bz: dio fiat cū lūre ad modū iaz dictū. Et iū decoctōe adderet pap seīs insquāmi erit fortū. Et iū remediū in hoc casu qd ē magis expimētū rōnale qz medicinale. Dicit qd cū qdaz est passus pollutōes p aliquot mēses frequētē nō pferet ei cura medi corū. qdā alligant et ad colū cor dūla que descēdebat vīqz ad virgā eius et añ somnū cū ea satis stricte virgā ligant et cum moueret virgā a vīolitate in somno ad pollutōez et extēdere tur excitabat pp dolorē virge. vñ nō sequebat pollutio. Et enz pcessisset p mēz cessauit ab eo oīs motus spermatis in som no. Et bis sum contentus.

C. Itēz post predictū piliū p eūde pp diuersas intētiōes sūt descriptōes vt i fra maxie ad lenitiōne ventris. primum. R. se besten. 3. 5. diaprunis nō solutū. 3. i. 5. penidior. 3. i. passulaz pinguium. 3. 5. oia simul misceant et misce p electuario. Item R. sirupi ad 3. i. mellis ro. 3. 5. aquarū abstinibz et plantāginis añ. 3. i. 5. misce. Itē R. sirupi ro. 3. i. 5. aque decoctōis inuaba rū et sebesten. 3. ij. misce. Itē R. puluis zuchari. 3. i. 5. cū aq decoctōis ordet et sulfaris fiat cū lūre. Itē R. reubarbari pul uerizati. 3. ij. mirabolanoz citrinorū et rebuloz puluerizatorū añ. 3. i. dia catoliconis. 3. 5. cū decoctōe passulaz floz boragi nis et buglose. Item R. olei rosati succi citoniorū añ. 3. i. succi sempuue. 3. ij. insquāmi gallarū añ. 3. i. seminis nenufaris 3. 5. masticis. 3. i. cū modicissimo aceti et modico cere fiat vnguentū. Item R. lactis ouini. 3. vi. in quo decoquat insquā mi. Ad. 4. i. fiat cū lūre post expulsiōnem materiem gros sarum.

C. Pro difficultate impregnationis remouenda pro vna mar/ chionis. Consilium. 72.

Alia accidens difficultatis impregnationis siue steri litatis dñe katerinet marchio esse malespine sequi tur egritudinez mālem humidā mīcis. nō tñ cū ex/ cessu in actis. Et b dico in causis manifestis cui cōi cat pple būda cerebz et stomaci. Nante tñ epate satis colico. S. vt dictū accidēs cū egritudine a qua pēdet remoueat. et pzia inducat matricis dispō ad fecunditatē et facilitatē impregnatiōis mīcis duplex erit intētio. pzia ad equādaz ipfaz mā lā pplexione māles vt ē magis mēbz psmille. scda pter bāc itē tiōne erit inducere picularēz dispositiōne faciet ad collectiō nē seīs plicis et elusidē pseruatōne debitas vt ex eo fieri possit pceptio embriōis. p quātō ipā ē membrū organitū et officia le ad hūc finē pncipaliter deputatum. pzo pzia intētiōe expedienda. pmo ponetur regimē circa dietam. scdo circa magis medicinas.

C. Circa igit dietā in administratōe. vi. rez nō nālium sumatis ē fugiendus aer humidus picularis cōis vñ aer siue habitatio nis aliquatū ad siccū declinet. Camera sit iter duo solaria hñs spiraculū ad sepiētrionē vel oriētē et fiat ignis ex lignis grūs iunip et c. De cibo et potu sit cibus facilis digōis boni nutri mēti modicaz supfluitatū quātū possibile ē ad calidū aliquatū declinās et ad siccū sit panis de frumētū bñ mūdo aliquatū sa litus pinsatus cū aniso torrefacto et rasura eboris. Carnes pullos pdictū autū montanaz et castrati vīaf lacte anig. bul. i terdū cū farre panico et rizo. ouis forbilū brodio cicez et ole ribus minutis vt feniculo isopo. et i tpe hyemis cū modico ori gani et calamētū. Dmīttat oia viscosa vt cibaria de pasta lac caseum pisces ptes viscosas et musculosas siue neruosas aia liū. Acetiū agresta oia acria et acerria vīna alba et nigra grossa. Vinū sit medie vīolentis. et mediū coloris sīpitiū sed in estate misceat ppter epatis caliditatē cū aqua decoctōis zuchari i qua extinguat ferrū ignitū. Et at exercitio moderato et hoc itelligat circa pma intētiōem. qm in intētiōe pseruatōis sper matis i mīce qñ coierit ad intētiōne picipiā tūc dz gescere in lecto per duos vel tres dies si nouit se māz spmaticā rethuiū se. Et cū mouebit dz paulatine gradatim moueri. et illo tpe sri catio dorzi et brachiorū ē satis pueniēs loco exercitiū et si crurū neqz pedū qm fricatiōes iserit et abluatiōes tibiaz habilitat ad picipiādū semen siue embriōne ad ex. fricatio moderata ca pū et pectinatio omni tpe ē pueniēs. C. Somnū eius sit. vii. vī vīj. boraz ad plus et magis in estate quā i hyeme. nō dormiat de die. dormiat capite bñ eleuato et extremis cooptis nisi i ca su quo coierit pro pceptiōe. qm tūc pzo retinēdo femine dz la cere capite aliquatū deplo et coris et anchis aliquatū eleuati. De inantiōe et repletōe beāt singula die bñficiū ventris. et pccitas in cibo et potu ē magis pueniēs quā habundantia. imo spero qd ieiunū semel in ebdomoda erit maximū inuamētū sal te i hyeme. C. Caueat ab ira rita pudore timore mīcia ad bereat gaudū et iocunditatē quātū fieri pōt. Et in pnis diebz spate pceptōis abstineat a tūsi et ab alta locutōe. et nō frequē tet actū coeūdi p aliquos dies. et qñ habere ille actū pro cā necessitatis viri gescat ipsa magis et i ludo moueat vir. Et bec quantum ad dietam.

C. Jam restat pro pplenda pma intētiōe ponere medicinas mām adequates euacuādū quod supflū ē de mā humida in capite stomaco et matrice pnta que vt sine nocumēto notabi li euacuari possit prius ē pueniētē digerēda cū appropiatīs Et postqz taliter eūata fuerit expedit pster de piculari mē bro ppius etiare. I. illud magis ad intētiōem fecūdā pnta bit. et sic de ea in scda pte fiet mentio. C. Pro digerēda igit mā laudo fieri sirū cōem vt. j. R. mellis rosa. sirupi de sicados et de duabus radicibus añ. 3. i. aquarū arthemisse feni et isopi añ. 3. ij. misce. pro duabus vicibz clarificet et aromatizet cum gario. et mace et ptimez. v. vicibus. Et si plz pōt fieri sirup ma gistralis vt. j. R. radicū acori sent. enule cpi ppingoz et assari añ. 3. ij. seminū aneli sīlileos bauice amōi passulaz ligricie ru beetinctoz añ. 3. i. betonice mellisse pulegij artemisse calamētū et maiorane añ. 3. i. i. fiat decoctio sufficiens et sirupizetur cū zu charo vel melle fm qualitātē tpls et aromatizet cum mace et li gnoal. et exhibeat de ipso. 3. i. 5. cum aquis sirupi supra scripti. Deinde euacuet mā cū medicina vt. j. R. agar. 3. ij. 3. 3. 3. i. i sandantur in aquis betonice artemisse et buglose qd sufficit et facta

¶ Illuc pñr veniendū ē ad ea q̄ dīspōnūt ad īmpignationez z pñfūq̄z scribāt remedia pōstūne īnuatū sūnt alia abicida q̄dā q̄ de nā sūa p̄bībēt p̄ceptionē. Pñmū nō pōtēt fecuz mulier vt aliquādo accidit ī faculīs cordalib⁹ os de corde cerui neqz matrīcē capze neqz lapide ī digitīs appellatū gagates. L̄a ueat a comēstīōe granop eadē nigrē, p̄tē radit pīnpīelle mul tum nō potēt postare fmeraldū z sapībrū īn dīgītō īpedit fīn au totoz debūt actū cōcedī. p̄tē pōstiqz mulier credidēt se cō cepisse nō bibat coagulū leporis. Itē scōpēdria īn camera fūspēsa nocet. Corūz itē mulle multū nocet. Linatura quoqz ferri q̄ alqñ pōnūt ī puluerib⁹ vel p̄fectōib⁹ ē p̄cipui nōcūmētī. Multa reliq̄ ab auctozib⁹ enūmerant īpeditia p̄ceptōz. vt supponere sibi sanguīne mēstruū vel succū mēte vel comedere matrīcē mulieris. Sūz qm̄ hec ī siliā nō venisūt applicant mu lierī sufficiēter bētū vt dōe bīz p̄pōabit pñr esse ī vin. L̄o q̄ sequētur circa ea q̄ pōstūne īnuat z habilitāt veniendū ē. Etta liuz q̄dā debēt offerri ante actū cōbēndū q̄dā circa actum sunt obseruāda z q̄dā post. Intē actū pōt tres dies pñnuan do īn mane exculpis supfluitatib⁹ fieri p̄fariū retinēdū z tres horas vt. j. R. nucīscipīlī fozacīs ligēe malicīs olībanī. añ. 3. ij. rasurē ebōzis. 3. i. lamb. 3. 5. p̄ficiant cū vino odozifero vel terbētina z supponat. In fero fiat suffūmigiū. R. turis masti cis laudant mirre nucīscipīlī z folioz eius lignatū blacebīsan tie folij copulaz glandiū zedoarie rasurē ebōzis. añ. 3. 5. cum affūgiā anferis fiat pasta ī pillulīs planis. z due eaz ponant sub carbēda sup carbōes z. Sumat 8 mane electuariū vt. j. R. cinamomī garof. cardamomī. añ. 3. 5. 33. galāgē ma cis cipti nucīsmūf. lignicē. rasurē ebōzis siliōes. añ. 3. i. cassiel li. abze mufci añ. 5. liij. zuchari q̄ sufficīōe sūt. 3. ij. Et sū. maf puluerib⁹ bōz colear. i. z ē armadū ē villanous. R. vtrius qz testiculū vulpis. 3. i. 5. testiculū dō dextrī si grāf masculus v lī similitri si queraf femella desicet īn vmbra. linaturē ebōzis si seleso mulieris leporis excitate z coagulū ē añ. 3. ij. zuchari ad dimidiū totius fiat puluis z ē cōis z p̄cipui īnuamētī. Et istā intētoz valet si illis dieb⁹ fiat leuis aptura safenaz ēt ī muliere nō multū sanguīneaz qm̄ ī sīnō sūt īdīgēta euacuātō nis sanguis. īnuat nū p̄uerto aliquat matrīcem ī deozis z sic vt habilitare ad p̄ceptōz. Et hic p̄ plemēto bui⁹ ptis sūt duo p̄cipue notāda. Pñmū ē q̄ qm̄ iste p̄fectōes aliquat ad calidū declīnāt z ī muliere ē p̄plexio p̄fectus calida. Idcirco īn tpe maxie calido cū ista remedia sūt ep̄tībimel epar cum aqua endiuē z modico aceti vel vnguāt cū vngētō fandali nō. 2. m̄ ē q̄ ista remedia fiant mulieri ī fine mēstruop. ī. post mondificatōem eoz q̄ hoc erit tēpus maxime cōueniens.

¶ Succedit pñr alia itēto p̄pēda tpe actus: vbi pñmū opoz/tebit q̄ vir si fuerit accedes a temperamento ī aliqua p̄plexio/ nū simplici vel p̄pōita etiāz per aliquot dies alterē ad oppo sitū. sc̄do regit ī vtroqz boz vt. plonge dīmīssio colitus tāto tēpoze q̄dā p̄pōabit fīnē ī vtroqz possit ēē digesti z p̄liffi/

tuz. nō tñ tantū tardel vt corruptat ad frigidū ⁊ ad venenum
 quertat h̄y tēporalis bec mēfura p̄felle nō potest determinari.
 Itā in diuerfis ē diuerfa. Et in hoc ē obferuanda regula dīa. f.
 tēgn. vt ex interualis tantis fiat coitus vt neq; dimiffionem
 fentiat corpus ⁊ melius dormies fiat. Idē ⁊ tñ vt artus celespre
 tur p̄letta tam diūq; p̄ia ⁊ pro pte fēda vt dīffatet a cena. p.
 vij. horas vel circa. Et cū hoc requirit q̄ in vtroq; hoz pus fi
 at expulſio fuſplicitatū egeſſio. f. ⁊ vrine. Et tūc incipiat p̄bis
 delectabilibus ⁊ gratis ⁊ tactibus manillaz ⁊ p̄tū inferiorūz
 vt vterq; eoz ita diſponat vt ſi poſſibile ſit fiat eadē hora ꝓcur
 ſus ſeis vñuſq;. Et vt clarius intelligat fiat adheſio cū mulierē
 vñq; dū videat eē deſideras. qđ cognosceſ ex imutatio colo
 ris oculoz ad rubedinē ⁊ locutoe quaſi videat balbuti ⁊ ha
 melitus nōbilitat eleueſ. ſemp̄ tractatō pte maxie que faciet
 ter annū ⁊ vultū. nā locus ille ē delectabilis locus. Et cū tā co
 gnouit deſideriū eius tūc aſcendat ſup mulierē. ⁊ exerceat ad
 ꝓplemetū. Et poſtq; ꝓpleuerit adhuc addebat vir mulieri p
 tps itez. ⁊ tādē amoueſ q̄te ab ea ip̄a ſemp̄ tenente coras
 elenatas ⁊ ſtrictas p̄horas duas. Itā tñ fēcedat niſi pus p̄
 cepit coruagatōe matricis circa mēbz vñi ⁊ fuccione q̄ſi
 ſeis. Quao actū ꝓleto q̄ſcat mulier in lecto p tres dies cauē
 do a tuſſi ꝓcipue. Et dicebat Aul. viiij. de aialibus auctozitate
 Atrio. q̄ pro vltia intencōe ꝓplenda poſt pñm̄ impregnatiōis
 qđ inſiꝓ vultua cū pice liqda aut oliua diſſoluta i oleo. Et ad
 dit. Et ego dico q̄ hoc ē forte qz nā picis ſria eſt matrici in ſuo
 odoze. ⁊ cū venit eius virtus ad matricē fuſgit ſpma matris in ſur
 ſuz ⁊ claudt ſuſ ozilū ⁊ nō pōt tūc exire ſpma. Et vir⁹ alte
 rius medicine ſua ſcītitate facit claudere ozilū m̄icis. Et ad
 dit ꝓtinuado. Et ita debet fieri aliquatūlo poſt tēpus ip̄egna
 tiōis qđ exēplia p̄ſtremo vel fm̄ diē. qđ ſi ſtātū fierent dāniſ
 carēt ſpma. Addit poſtremo. Et ſpma poſtq; nō exiit. p. vij.
 dies bñ retentū ē. Ex quib; dictis infero in mā dū corzelaria.
 ꝓrimū qđ odozifera illo tpe p ſupius nūtiat⁹ ⁊ per infer⁹ nō
 cēt vt matris in ſurſuz eleueſ. Infero ſcđo qđ ſaltē per ſeptem
 dies ꝓtinuo dū mulier getat corꝓoze ⁊ aīo et cū mouetur ad
 fellā moderatiffime id faciat ⁊ ita cū obſeruantiā hoz ⁊ regis
 ſupradicti niſi cā fuerit occulta ⁊ ꝓprietas ſria inter vñz ⁊ mu
 lierē que aſſiꝓ cadit ꝓbabiliter fecundabit vel niſi et fuerit ꝓi
 cularis iſſurus ſup ꝓricularia loca ad ꝓbibitionē generatiōis.
 vñ laudabile ē qđ ſi cū obſeruatiā eoz que dicta ſunt mulier nō
 impregnet mulier ſe ad alia loca. qđ exp̄ticia declarat qđ qdam
 ciuitates ſunt generate ⁊ quedaz nō ⁊ c.

¶ Pro fetu pſeruado vſq3 ad tps̄ debitū. **Conſiliū.** .73.

B 2seruandū fetū i vtero vsqz ad tps debitū ptus.
a hec sunt obseruanda.

Caveat a laborioso exercitio. ⁊ maxie ascendēdo. ⁊ ab eleuatōe ⁊ abacholo multa. ⁊ ab aere exref sine caliditate ⁊ excefſue frigiditate. ⁊ nimia vigiā. ⁊ nimio ſeiunio. Vniuerſali ab oibꝫ inflamare potētiſſue. ⁊ ab ira licz triftitia ⁊ timor plurimū nocent. frequēs ⁊ cotius pl. nimum nocet. In cibis ⁊ vitanda ſunt oia acuta morozialia vt alea ce pe porci ⁊ buuiſinoli. linapi. acetū. ſal. ſpēs. maxie pip. ⁊ crocus. ⁊ cinamomū. ⁊ ſi indigentia ſit ſpēs ſint ficci gaſioſi ſi muſcata ⁊ macis ſecū ſemp miſcedo tēpo coriādoz her. coza loz. Similant vīna potētia pēpue alba ⁊ ſubtilia. ⁊ brodia ſibus etiam multa cauendum eſt ⁊ ab omnibus medicinis ſol nentibus ⁊ lenientibus.

¶ Pro pfectio laudo tpe pgnatiōis ꝛ sectionē vi. j. R. sp̄z
dyamarganon. 3. i. suchari ros. 3. i. labuglosati. 3. 3. cū firu
porosati fiat ꝛ pfectio de qua sumat coclear vñi in mane bis
ebdomoda. ¶ Placet et si fiat cerotū ponēdū sup̄a renes. cū ē
p̄gnās vi. j. R. masticis. 3. ii. rose coriandor. pp̄. balaustiaruz
biltoze. cortici gramatoz. aq. M. 3. 3. nucū cipli. 3. i. 3. olei ma
sticis ꝛ citonior lotoz in aqua acetose ꝛ plātagnis. añ paruz
cum modico picis fiat cerotū. Et i ꝛ ingeret post ptum habet
dolozē circa dozizꝛ vi dicat fiat fomentatio cum spongis insu
sis in decocto vi. j. R. camomille melloti añ. M. 3. i. a. absinthii
abrotani. añ. M. 3. i. arthemisie. M. 3. i. 3. cinamomi nucifus
cate. añ. 3. ii. buliant albugis bulitiohis in aqua ꝛ ex illa fiat
fomentatio. Et si nō sufficiat fiatunctio vi. j. R. olei spice olei 3
lilio añ. 3. i. 3. nucifusmate puluerizate. 3. i. misce ꝛ de eo vnga
tur locus dolozis. Et bec sufficiant.

Consilium pro quadā magnifica dñā germana oī anno fecū
dante pū natural cū difficultate vīnādī cū mictu sanguineoz
interdum, saniofo. **C**onsilium. 74.

Aus iste difficilis et intricat' pōt pncipaliter poni
sub rubrica fm. **A**. de difficultate vīne et retētiōe
eius. Quis cā pncipalissima fuit ardor et pūctio vī
ne pēdens ex mictiōe colere cū vīna. qđ declaraf
ex habitudine et colerica macra: neqz suberat a pzo sanies
vel lapis vel rasura i mēbris vīnalibz: et post ardorem a dicta
mā colerica pēdentē succellit excoziatio i dictis vīs renū vī ve
fice: qđ manifestauit mictus sanguineus succedēs. l. 3. iūgref
cū hoc in pcessu debilitas pētūne et seqstratiue renū. qm adde
batur nocumētū hora mot' sanguinis ad mēbra. qz aī tres vī
quattuor horas diet. **A**. ex snia **A**. in ca' mict' sanguinis i
signis ex debilitate renū talis sanguis multiplicat illa hora.
A. dicit. Signa dō mictus sanguis ex debilitate renū absolu
te: et qz vīna aī digestiōne sup. tertiā q fit i renis et ad ventuz
sup. nutrimentū ad venas fm plurimū ē aquosa. **A**. dicit cū aut ci
bus. i. sanguis puenit ad venas sup. vt inde nutriātur membra
tūc fm plurimū sit exlus sanguinis et būditatū grossaz qz vī
na. et ē plurimū vīna et' sicut lotura carnis grosse et. **E**t dāns
rationē ad hoc dicit. qm ipse sup. remittat cū eo qđ ad ipm cur
rit de sanguine: et nō discernet grossū a subtili sup. pp debilita
tez ipsoz renū vt supponit. Succellit pueniēter post mictū san
guinis mict' saniei vt scribit i casu et multe qzitatīs. bñ decla
raf post excoziatiōne factā de vlcereb' q succellert' et maxime
renū pp exuberantiā saniei q educit: et qz apparebat vt ponit
in cāu fragmēta quedā rubra vt colligit ex snia amporisimi et
comētatoz. Si sanguinē aut pus mingāt et squāmas et. **L**i
cet et credat excoziatiōne et factā sup. vesicā et collū eius pp
vehemētū doloris i exitu talis mae: vñ aliquoties videat atro
cissime lamētari: qđ nō sic fuisset si vlcus fuisset tātūmō in reni
bus pp vesicā esse mēbrū maxie neuosum. **A**. dicebat **A**.
in ca' vlcēz renū. **E**t vlcera qđ renū minozis sunt malicie qz
vlcera vesice. **E**t infra dicit. **E**t qzqz alioctat dolor i vlcerebus
vesice cū ē cōmōto oī hora sicut pturētis. **D**eclarat et nocu
mentū ex vesica. ex eo q videbat in vīna mā mucfa: sicut ge
latina vt scribit. nā talis mā rationabiliter nō ē nisi de ea qđ ve
mādat a nā ad tutelā vesice: vt sic lacēs media iter vesicā et
vīnā ne acuitate vīne ledat vesica. **E**t ex dicta mā grossa et vi
scola simul cū sanie et forte sanguine coagulato in vesica. **I**n
terdū siebat opillatiōnes circa collū vesice: vñ in totū retineba
tur vīna vel subtilissima distillabat: vt et scribit in casu. **C**uz ea
tū dispōne stat icolumitas matricis. qđ declarat pgnatio mul
tis vīcib' facta: cū partu nālīz in postremis mētribus pgnatio
nis magis grauares in accidētib' dictis: pp alligatōez et cōita
tem matricis cū renib' et vesica. nā embzōne maior factō cō
pzmēbatur renes dozuz et vesica supius cū matricē laceat me
dia inter vesicā et intestinū rectū. **E**t l. 3. aliquoties vt scribit i ca
su vidēre sana per notabile tps qz neqz sanguis neqz sanies
emittebat. ex hoc nō ē pcludendū vlcera nō psumisse. qm ali
quoties in vlcerebus nō tū renū et vesice. l. 3. et in pulmone būfi
cio nature vel arte generant' crasse vī escare supra ptes vlcē
ratas. et pzo eo tpe cū pmanēt taliter sigillata vlcera p escarā
nihil sensibile de sanie vel sanguine emittit. **E**t cū hoc toto cāu
stante qđ et scribit q in dicta muliere aliquoties succellit defec
tio appetit' cū marā virtutis pstratiōne lipothomiā et sinco
pi et nocumētū fm cerebrū: et hoc pp vehemētissimos dolores
quos passa ē ex incesu vīne vel sanguinis vel saniei acutoruz
per mēbra lesa. **P**otuit et euaporatio mae saniose ad stoma
cū et cor plurimū coadiuuasse ad lipothomiā et sincopiz pp ma
licia effumatōis. **E**t cū bis sit expeditus casus cū verificatiōe
accidētū postoz in eo pncipaliū.

Circa quā dispōne vt minuat i malicia accidētū ponētur.
pzo q ad regimē i dietā magis ptimebūt. et ponent medicīna
lia magis i cāu valētia.

Circa pzmū l. 3. pma radit nocumētū fuerit acuitas vīne ex
cā colerica dicta. tū pueniēter pōt poni ena snia q vī nō tū in
dieta: l. 3. et i medicinalibz. **E**t ē dñi **A**. i cura vlcēz renū i pñ
cū dicit. **P**zmū qđ necessario ē iitēdēdū i curatōe vlcēz renū
et vesice et sup. ardoris vīne adducētis ad dictas dispōnes
equatio humoz et declinatio eoz. i. vt declinet ab amaritudi
ne et bonacitate ad dulcedinē sup. moderatā vel insipiditatez
vt nō faciāt sup. dictū humores cū sua acuitate puenire vlnus

post vlnus vel sup. excoziatōez et post eā vlcus vt in cāu nō
ptingit. **A**. dicit q sup. nō tū equatio humoz ppositiue remittit
tētibz acuitate humoz. l. 3. et dimissio oīs acuti et amari et salii
et acetosi sup. est necessaria.

Cpecialius ergo veniēdo circa dietā in aere l. 3. nō possit dā
ri regula determinata in regimē dietē. sicut nec et in medicīa
libus pp diuersitatē acuitatū. tū qm plur' nocumētoz sumunt
ex caliditate et acuitate. **I**deo dō aer inclinari ad frigidū. maxi
me stante macie cū caliditate satis intensa natural in ea. **E**t ita
statio ad ignē et in locis calidis vt in stufis est multū nocua. **E**t
hoc tū nō eligt aer intense frigiditatis. qm per aerē frigidū mē
bra vesice et circōstantia mēbra plurimum ledunt. vt fuit snia
Hipocratis in qnta amporisimoz et comentatoz **B**aleni i
illo amporisimo. **C**alidū saniez facies. **A**. dicit ad finē text'
ano pudēdo vesice matrici. calidū qđ amicum et determinās
sup. passiones istoz membroz. **F**rigidū vero aduersuz. l. est eis
prium et occidēs. i. mortificās eoz debilem inatā caliditate. **E**t
pinde aer ventosus quilibet in dictis mēbris ē multū nocuus.
et marie borealis. et pncipue si ad auitz sequat' rarefactis mē
bris dictis. **S**it et pabile piculū in electōe aeris multū frigidū
in hac dispōne et fluente sanguine per dictas vias ppter op
pillatiōne que sequi puenit ex coagulatiōe sanguis in vesica
vel insipiditate saniei circa eā. vñ postea sit vel in totū retento
vīne vel difficultas et distillatio eius. **I**n passibus et qualitatibz
inclinē aer ad tempamētū. **A**. l. 3. aer siccus in vlcereb' videat
tur cōferri. tū ex alia parte cōiungit acuitate mae siue vīnalīs
siue saniose ad maiorē facit impfione doloris. **E**t ita caueat
a statioe supra plūas calidas. et ab adhefōe pannoz calidoz
circa dozuz pncipaliter pellū. et ppius vulpūm. et a strictura
vestiū supra dozuz. **A**. si eius stratus fuerit supra mataracū
ex cotto factū et marie in estate erit pueniēs. **E**t qm aer p nām
accideret ad intensam caliditate dēret rectificari saliz pūcula
ris aer camere eius cum in frigidatibus humectantibus vel
exticcantibus secūdum diuersitatem intentionum ex asperione
volarum rosarum nemāfais et similitum et hec de aere. **C**ir
ca motum vero dicat q omnis motus ducens ad inflamatiōem
nocet qm ad acuitatē addit. et qm in vlcereb' in qbus necessa
ria est psolidatio marie puenit quies et tranquillitas. **E**t de hoc
dicebat. **A**. o. qz adhereat tranquillitati et quieti et nō laborent
qz tūz possibile ē imo o. vt sint ptemi exercitio et fricatioe ex
tremitatū marie sup. supioz. **Q**uod dico signat' qm fricatio
nes inferiorz pueriēdo mās in dozuz ad mēbra lesa nocent.
Et addit textus qm nō ē nociuū in reb' magis vlcereb' quozū
necessaria ē psolidatio qz motus. **Q**uia tū aliquoties est neces
saria expurgatio saniei q iuuat aliquali motu: tūc illo cāu sua
ue exerci' pedes factū nō discōuenit. **I**uuat et ad fortifica
tiōne mēbroz de quo dicit. **A**. de cura vlcereb' vesice. **E**t exerci
tūz quidē nocet eis ppea q acuit et sup. inflammat. **S**i aut nō fa
cit idest iuuatiū ppea q pfortat mēbrūz. addit explatur ergo
ipm sup. patiens paulatim: et fiat in tpe pueniēti vt stomaco va
cuo. **S**i dō nō inflammat et sit necessaria modificatio saniei fiat
suaue exerci' pedes: et suauis siet in nau vel in vectatiōe. **S**z
vbi hec nō fuerint meli' vt adhereat geti membroz inferioruz
et fricatioe membrozū superioruz fricando spatulas versus
adiutoria et cubitos cōducēdo versus manus. **C**irca fm hoc et
sequit q somn' est in casu magis iuuans qz vigilie nisi cuz est
necessaria expurgatio saniei. l. 3. nullo mō dormiat sup ventrez.
l. 3. et supie dormire nō pueniat ppter inflamatiōne mēbroz. **E**li
gat ergo somn' supra altez latez vt fm eū sitū 2^m quē minus
dolet. **E**t tarde somnus a cibo per duas horas. **C**irca quē ad
modū dictū ē de motu corporeo et gete. **I**ta intelligat et de mo
tibus aialibus. **A**. sollicitudo ira furor et passioēs inflamātes
multis nocēt. tristitia et pueriēdo mās ad interius nocet. **S**z in
cāu bñ sperare et moderate gaudere cōuenit. **C**oitus tamē in
hoc casu est maxime nocens qm per eū cōuertunt materie ad
renes et sit inflamatio in eis et sequit marā debilitas ad ipm.
nā de eo dicit. **A**. Coitus nāqz nociu' ē istis valde pp multitu
dinē motus et exerci' sup. dozuz et eo. **E**t dō debilitate ptingen
te dicebat **R**ab. **A**. d. o. pūcula. 7^m. nō ē mirū q hīs q frequē
tant coitu debilitant' qz totū corpus euatur in euatiōe ipā cū
euentur p eū spirit' et humores: et ei addita est delecta' vehe
mens que sola pncipaliter extinguit spiritalē virtutē et debilitat
ea. **A**. dicit nā fuerit qđ qbus supuenit vehemēs delecta
tio et mortui sunt ob h. **C**irca inanitiōne dicat q l. 3. supfluitas et
repleto naufcatio sit multū nocens. tū inanitiō et ieiunia et ad

inflammatores ducunt nocet. Lenitio tñ vètris quotidiana ē ne-
cessaria vt mae q̄ ad renes puerit p̄sueuerit ad p̄tē oppositā
pueriant q̄ quo inferius dices in medicinalib⁹ magis. **¶** Hūc
vltimo ad cibū p̄tē deuenero. p̄ma ponat regula q̄ est. d.
¶ In talib⁹ dīspōnib⁹ dicit q̄ melior res dīspōnīs ciboz quos
sumē p̄cipiunt ē vt sint tales quatenus p̄comittet eos lenitas
nāez p̄fra s̄tis. Et ita supple debet eligi cibaria insipida cū
lenitate quadā ad frigidū declinātia vel tepata aliquāl⁹ ab-
sterilia cū ē purgatio saniet necessaria. Et qñ est purus ardor
sine sanie ex vrina vel sanguine tñc oz talia cibaria declinare
ad aliq̄ viscosus glutinosus cū humiditate aliq̄lt tempata v̄
remisse dulcedinis. Et vbi ē intētio p̄solidatōis r̄ exiccationis
vltimo oportebit dicta cibaria ēt medicinalia p̄az ad sup̄ de
clinare. Et iō vt dicebat **¶** In p̄n. capli. Et dīmīssio cōis acuti
r̄ amari r̄ salsi ē necessaria. Et alibi dicit in fine capli eiusdem
Et oz vt enūet oē acetosus foris acetosus tñc oē acutum r̄ oē
salus r̄ oē q̄ ē vebemētis dulcedinis. **¶** Hā vt dicit in p̄n. capli
de cura vlcēz velice replicādo similit̄ finiaz. **¶** Oz vt ip̄i enūet
cibaria acuta salia r̄ acetosa vebemētis dulcedinis pueritibi
lia ad colerā r̄ sumāt cibos delectabiles cibos bonos r̄ illos
qui faciūt p̄glutinatōez sup̄. aliquālē in casu dicto. nā talia de
q̄bus dicit ē salia r̄c. generat acuitatē in hūiorib⁹ r̄ bauracita
te: vñ p̄ pte trāseūtes ad renes addūt ad acuitatē vrine r̄ vl-
ceratōez p̄n. **¶** Hā vt dicit **¶** In caplo vlcēz velice r̄ in eo cui
assidue sit vrina acrida succedūt pueritē r̄ vlcera. **¶** Tñ tamē
vt dicit ē equatio humorū r̄ declinatio eoz ab amaritudine r̄
bauracitate ad dulcedinē sup̄. remissāz vel in spissitudine sitne
cessaria in casu. Sp̄litter ergo descēdēdo cū nō est necessaria
mondificatio saniet oz panis eius ēē fact⁹ ex duab⁹ p̄tib⁹ fari-
ne frumētī r̄ vna pte ozdei cuz modicissimo fursure r̄ sine sale
oio r̄ modico frumēto coctus pueritē r̄ nō sup̄flue. **¶** Quod
si ptes exteriores essent toste amoueat. **¶** Sz vbi est intentio
mondificatōis saniet vel aptōis opillatōis circa collū vesice:
tñc panis poss⁹ ēē magis fermēt⁹. Et si p̄nāref cū aq̄ deco-
ctōis liquoris est electioz p̄positio: imo vsus liquoris in omni
cāu suo ē satis cōueniēs. **¶** Hā d̄ ea dicit **¶** Aut. in cura vlcērum
renū. Et radicē liquoris est exiccatio r̄ modic⁹ r̄ matura r̄ glu-
tina. **¶** Galetigil p̄ fercul pueritē panata de illo pane facta
in brodijs carniū d̄ q̄bus ifra. Et farina d̄ farina ozdei disso-
luta in dicto brodio. Et si sit far spelte. Et si sitendamus ad mon-
dificatōez sup̄ dictis ferculis pōt addi aliq̄ de lacte amigda-
laz dulciū cū modico zuchari. Et vbi itēdimus p̄fortatōi r̄ in
frigidatōi valz ferculū d̄ pisto milij vel panici bñ cocto in bro-
dijs carniū vt ifra. Et si semper ponat p̄az zuchari albi nō dis-
cōueniet. **¶** De olerib⁹ in casu valēt olera ad frigidū declinā-
tia vel tepata: sicut sunt malue spinachia lactuca portulaca
in estate. Et si sit mētio ad mōdificatōez aliquālē pōt sumi ali-
qd d̄ sumitatis herbe feniculi i modica tñ q̄titate. **¶** Qñ tamē
est fluxus sanguis r̄ necessaria p̄strictio tñc acetosa plantago
multū pueritē cū alijs. Et d̄ carniū h̄it valēt carnes talz q̄l-
cate vt sunt carnes pulloz cū ē intētio magis ad alterādū r̄
pulloz: qñ ēt intētio ad putredinē mōdificādaz. Et carnes p̄dī
conū sunt ad hāc intētioez excellētis r̄ s̄t salianoz in hyeme
r̄ turtur qñ ē itētio ad p̄fortatōez. **¶** Carnes aut pipionuz r̄ q̄
leaz r̄ aliaz auiū q̄ nutriunt ex limpo v̄ sicub⁹ r̄ alijs calidis
oio cūsent. **¶** De carniū quadrupedū singl⁹ valēt carnes cap-
toz oī tpe quo bñ p̄nt. r̄ carnes danieloz cū p̄prietate etiā ad
renes r̄ vesicā: r̄ carnes cuniculoz r̄ caprioloz ēt pueritū r̄
ericiū cū p̄prietate sp̄ali. In hyeme. n. carnes caponum r̄ ca-
stratoz vnus anī: maxie cū ē intētio ad mōdificatōez p̄nt ex-
biberi. **¶** Carnes quoqz vituloz in estate dīmīttendo ptes p̄n-
gues r̄ eligēdo ptes neruosas maxie fluētē sanguine sunt lau-
dabiles imo r̄ pedes ip̄oz si debite coquant in illa intētionē
sunt pueritēs. nā sūt boni nutritiū r̄ facili digestōis. **¶** 2. can.
caplo d̄ pedib⁹. **¶** Carnes ēt lepoz lactātiū pueritū: ēt valent
cū p̄fortatōe. Et si ēt vebemētissimus ardor r̄ p̄sticio tñc ptes
posteriores ranaz colectaz i pratis in ago fontalis currenti-
bus decēter coctē pueritū in moderato vsu. Et cū ē intētio ali-
cuius in frigidatōis cū absteriōe r̄ nutritiōe valent carnes
obstracoz debite p̄parate abstergēdo mucositates fm̄ artem.
nā in his oibus vt voluit **¶** Gal. in de alimētis ē virt⁹ qdā abster-
sua. Et si p̄p difficultatē digestōis eaz r̄ debilitatē virtutis dige-
stive infirmi nō possent debite digeri masticādo reducant cum
alijs carniū electiozib⁹ de q̄bus supra cū pistello maffellando
r̄ p̄terrendo cū brodijs pueritibus ad formā potabilez. **¶** De

piscib⁹ aut vbi virtus p̄fiaret r̄ nō est necessaria multa restau-
ratio r̄ pueritēter: possent digeri valerēt fere oia genera pisciū
p̄ter pisces dure carnis r̄ bestiales ex qualitate frigida eoz
attinēte cuidā viscositati. Sed pisces p̄fici dicti r̄ temeli r̄ simi-
les coloris argēti vt voluit **¶** Gal. ide p̄ferentibus r̄ nocentibus
sunt inter reliquos electioez: r̄ maxie si pisces fuerint petrosi
r̄ squamosi elicti i aqua cū modico vini vermij sine sp̄ebus.
Qua ēt sorbilia r̄ p̄dices multū pueriunt nō siate nimia infla-
matōe. Imo de mēte Alexandri si fumant tepida vt a gallina
educunt nō cocta cū tota subtiliāta in punctiōe vrine p̄m̄ affe-
rūt iuuamētū. **¶** Possent ēt fieri aliqua saporamēta ad p̄seruari
appetitū cū succo acetose. vel cū vino granatoz dulci. vel mo-
dico succi rancij semp dulcorādo cū zucharo dīmīttēdo succos
herbaz apitūaz oium. vt ē fenicul⁹ petrosiliū spargi r̄ similia.
Hā oia. puocatiua r̄ multiplicatiua vrine sunt i cāu nro vena.
nisi cū est intētio educatōis saniet r̄ aptōis opillatōis mae ip̄is
sate circa vesicā. atqz pluri⁹ nocēt oia talia. sz in dictis cāib⁹ all-
qd de eis fumere ē pueritēs ēt aliqd de dictis medicinis diure-
ticis cū offerent ea que sunt frigida r̄ siptica ad p̄solidatōez
sz in modica dosi exbibere pueritē. r̄ h̄ r̄ in cibis r̄ in medicinis
Et illū casū. ēt posuit. **¶** In cura vlcēz q̄ debet p̄cipare glutina-
tione sup̄. scā mōdificatōe. per h̄ q̄ dicit. Et opz vt p̄m̄iceas
cū medicinis vlcēz oibus. r̄ sup̄. cū cibis medicinalib⁹ glutina-
tione faciētia. sicut sunt amiliū r̄ dragagatū r̄ gūe frigide. Et
ponēs rōnez dicit. nā glutinatio ē ex eis que p̄hibēt vlcera mī-
nuta ab excoziatōe eoz que trāseūt sup̄ ea. i. a cutoz. Et qñ ta-
lia difficulter transeūt ad dicta mēbra. **¶** Idcirco paulo post ad-
didit. Et oz itez vt imisceant cū eis diuretica sup̄. modica r̄ me-
dicine subtiliātie sup̄. in modica dosi ne faciāt pueritē ad ipsa
sup̄. mēbra medicinas rectificātes r̄ singulariter. Sz addit r̄ ē
verbū semp notā i hac mā. sz ipe. f. medicie diureticē ip̄is
ceat. f. talr infirmis r̄ p̄moueāt pueritēdo mās ad dicta mēbra
lesa. Et ita pro regula obseruet q̄ puocatiua nullo mō exhibea-
tur nisi in modicissima dosi in dictis casibus. Et ē ab eis fugien-
dū tanquā ab inimico iterficiēte. vt paulo post dicā cuz erit ser-
mo de potu. Et ita spargi r̄ lupulī r̄ melones r̄ similia cōit ob-
lata in dictis casibus de ardore vr̄ie cuz vlcere vel sine sunt a
q̄bus cauere oz. nisi vt paulo an dictū ē. **¶** Ideo inter fructus vi-
tent sicut p̄cipue: r̄ vne ois generis: quimo ēt r̄ amigdale. sz
laudent cū est intētio mōdificatōis saniet. r̄ ita semina maio-
ra cōia tñ in modicissimo vsu debent exhiberi pp̄ id qd ad re-
nes pueriunt sz alijs fructibus mouētib⁹ magis ad intestina r̄
lenientibus ventrez vt sunt p̄una bñ matura r̄ plica bñ matura
r̄ r̄ cerefa r̄ bulusimōi si per certū tps an alia cibaria fumant
p̄ce nō leniēdo ventrez r̄ pueritēdo mās ad ptem oppositā vie
renū in casu satis pueritū. Si ēt fumant duo vel tres boli d̄ p̄r-
ris coctis in 2. mensa cū modico zuchari nō ē discōueniēs.
Sz a citonij cauēti ē cū inter puocatiua ab auctoribus p̄nu-
merent. **¶** Jam veniēti ē ad potū in quo dicat cū dñō. **¶** Et i ca-
pitulo cure vlcēz renū. r̄ idē intelligat r̄ de apostematib⁹ re-
nū r̄ vesice. **¶** Sz oz vt sit minoratio potus aque r̄ per aquā itel-
lexit vñ r̄ reliqua potabilia parata pueritū ad renes r̄ addu-
cit rōem minoratōis potus. dices vt minorēz necessitas migen-
di r̄ minorēz motus renū ab eo q̄ puerit ad eos sup̄. de hūiorib⁹
bus per potū r̄ eoz rō. i. excoziatio per id. i. pp̄ motū humorū
ex potu pueritē hūiores ad eos. nā de nā potus ē pueritē ad
vias vr̄ine. qz sicut mā grossa pueritēter educit p̄ intestina ita
mā aquosa subtilis vt sic a nā derinat ad vias mū. r̄ iō i caplo
cure apostematū ip̄oz renū dicit qz oz vt p̄hibeas potū aque
plurime. nā potus aqua pluriē si euacuat sup̄. ēt si frigida fue-
rit qñ laborat faciat renes suo incessu r̄ motu r̄ sup̄. p̄ducēdo
hūiores ad renes. cū tñ vt ibidē dicit nō ē vlcēribus aliqd ita
p̄gruū sicut ges: r̄ antea dixerat. nā r̄ si aqua sit pueritēs sup̄. i
p̄ncipio apostematū calidoz appareat qz ifrigidat r̄ hūctat
apostemata calida. i. p̄hibēdo fluxū mae r̄ remouēdo malam
cōplexionē. v̄z tñ cū ē taliter q̄ impellit puocatiōe. i. hūiores
p̄ puocatiōem ad renes r̄ coartat versūs eos. r̄ ea que sūt ef-
fusa ad latus p̄tis huius apostematū ad p̄rium vie suo motu
sup̄. de humoribus qui mouerent ad aliā viā. tñc nocumentūz
eius. f. puocatiōis r̄ potus aque ē sup̄ ip̄is iuuamētū cā q̄
litas sue. f. supra iuuamētū qd ē natū seq̄ ex qualitate aque p̄-
ria p̄ frigiditātē apostemate calido ēt in p̄ncipio. Et ita de men-
te sua colligit q̄ in nocmētis viāz vr̄ine abstīnēdū ē a potu
quātū possibile ē qd si necessaria fuerit potatio signat quasi p̄
totū vt voluit **¶** Aulic. bladiēdo sit in modicissima quantitate. r̄ h̄

ue sit potus de brodis siue de aquis v^l vino. S^z pueniēs po-
tus cū cibo ē v^l sit vīni paucifex medijs coloris remisse vīnosa
tis ad dulce aliquantū declinās nō ad acetosūz mīxtū cū aq̄ de
coctōis pfectōis dragagātū. vel cū q̄nīf mondficatio saniei cū
aq̄ decoctōis ligricie plus vel minus fm vīni potētā r neces-
sitate restauratōis r egre consuetudinē. Et hoc sufficiat q̄zū
ad regimen cibi r potus.

Caz veniēdo ad medicīnā cōmemoro vñā sīnam dñi A.
in pñ. cure apatū renū q̄ pueniēt trahi pōt ad casuz nostrū
cū dicit. Yniū curatōis apatū calidop ē absēssio cāe p flobothomiam
ex baslica si sanguis ē vīcēs. Et paulopost addit r
p solutōez vītrū ēt si sunt illic humores acuti cū sanguine v^l
sine sanguine. Hec ē pñā itētio v^l pñat q̄ stat in equatōe hu-
moz acutoz. S^z cā itētio pñat cū diueritib^z humores tales
ad viā oppositā vīe renū v^l ad viā secculorū v^l p vīnū. Alia
itētio erit ad ip̄az dispōnē mōdificā v^l pñat q̄d fm exigen-
tiā sūt cū itētioe remissōis doloris aliquoties maxie molestātis

Cprimū ergo de flobothomia. I^z sanguis in ea nō sit vīcēs
dicat q̄ pñat aliquantū virtute leuis flobothomia d vena ba-
silica erit i cāu admodū pueniēs. nā maxie ē faciēs remissioe
acuitatis humoz r si nō sit indigētia eīonis sanguis pñat
Et pñat valeret i casu q̄nīf sceret mīctus sanguineus ēt diuer-
tendo. **U**nī si singulis. xv. dieb^z v^l circiter fieret leuis aptura
vene. itelligēdo ip̄ pñatē dñter: extrahēdo duas. 3. sanguis
si vltra credo i cāu multū pueniret. **E**quatō ēt humoz sit cū
alteratib^z pñterius sumptis remittētib^z acuitatē colere: sed
nō exhibeant ea q̄ sunt pductiua ad vias vīne. Et in hoc v^z si
rupus de portulaca dñseue singl^z cū aqua lactuce decoctio-
nis seīs maluar^z r berberoz^z sirupus ēt factus ex decoctioe in
tubarū sebestē r ozdei excoctati erit cōueniēs. Silt^z pñat fa-
cta loco sirupoz v^l j. valebit. R. zuchari violat^z dyabozigina
vñā. 3. 3. 3. dragagātū frigidū. 3. l. fuci portulace cocte r depura-
te. 3. 3. carnū tamarindoz^z r sebestē nī mīssidop añ. 3. iij. cū fo-
lijs. vj. argēti fiat pñat^z de qua sumi pñat cōcleare vñū cū dīdo in
mane boza sirupoz. Ad illā itētioēz valēt epithimata ad epar
r ad cor facta s^z cōes descriptōes ad alteratū r ad frigidū.

Cin itētioe aut diuerfiois sūtate facilitate ad vñm dū pñat
pñatissime itētio cū vomitu q̄nīf diuerit r estat. aītes mās de
quo dicit Sēra. i. ca^z reñ. Et ego nī narro laudē vomit^z pp eūa-
tionē repñtis vīcēz tñmimo pñat v^l dicit q̄ qñ hō vīl eo aīsi
due sanat ex vīceribus velociter sanatiōe pñata. Et. A. dicit
l^z vomitus quo vīcera renū medicatū addit q̄ ē sufficiens ad
id excusans ab alioz: tñ talis vomitus iudici suauiter cū vñ
tuo leui ne fiat pñatio agitātua humoz in toto: v^l cū pñā in-
tincta i oīo olīnāz r aqua decoctōis seminis aneti. Quia tñ v^l
scribit v^l ē debilis sōaci forte vomit^z quīz i cāu ē suspectus.

Sz si fieret dolor pñat vñm oī rectificare sōaciū saltē exteri^z
cū appropiat v^l facelatōib^z appropiat r vñatōib^z r c. pñat
cū ēt h itētio diuerfio cū pñatōib^z ad viā itētioēz: r p pñat
eoq̄ supponit p clisteria: r ēt p ea q̄ supius. pñat fieri pñat
clīstē v^l j. R. maluar^z. A. 3. iij. matz violaz floz altee añ.
A. 3. i. ozdei r furfuris frumēt añ. A. 3. 3. Et vbi esset magna
flamma posset addi aliquid de lactucis r portulacis in deco-
ctōe d q̄ scā colatura dñte q̄zūatū addat cassie nouī exte. 3.
l. v^l mellis violatū. 3. l. fm diuerfitate itētioēz in magis vñm
abstergēdo cū vitellis duob^z ouoz r cū olei cōis r violaz r se-
minis lini añ. 3. l. sine sale fiat clīstē. Sepuz ēt tñc vel capre
ad līnē i cāu pñat r si bis i ebdomoda saltē vñat talib^z clī-
sterijs erit pñat. pñat supius ēt ad eādē itētioēz laudo v^l
singulis octo vel decē dieb^z ad mīnus sumat d cassia: nō i for^z
potus ne moueat ad renes. s^z in for^z bolū v^l j. R. pulpe cassie
3. l. tapelles subtilis sine armillis pulpe sebestē ēt depurato. 3.
l. granoz berberoz^z ad correctioēz infatōis cassie numero
4. vel. 5. r cū zucharo albo oīa siml^z reducant in for^z bolū. Et si
displiceret cassia pñat sumi d pñatōe diaprūnis nō solutini vel
diacatholiconē d māscenti ad eādē dolz. Et gratioz erit pñat
sūto si fiat v^l j. R. pulpe sebestē. 2. 3. tamarido. 3. l. passularū
nigrāz. 3. i. pñidop. 3. v^l fiat bol^z r ita pñat h iten^z diuerfiois

Circa aut ip̄az dispōnē pñat si fuerit acuitas r pñatio
sine sanguine r sanie sufficiat frigidā cū humectatōe ispidā
nō cū puocatūis v^l dicitur ēt pñat pte. Et in h singl^z valēt gñt
arabici dragagātū seia lactuce portulace v^l papaueris r fuce^z
ligricie ex his pñat fieri troscil^z r exhiberi cūz aq̄ lactis. Et qñ
vehementissimū est dolor oportet vīqz ad opīata transire.
pñat quo valēt singl^z troscil^z a līkīngi. R. alis in antidotario

almāforis r singularissime ēt valēt troscil^z ēt elusidē R. alis. 1.
pñatōis facti ad strāgūā siue sequā vīcera siue ad bulliōez
vīne quoz pñatōis ē statz se dare dolorē v^l dicit r sūt v^l j.
R. infusamū r opīañ. 3. 3. seīs citrull^z r lactuce añ. 3. iij. seīs
portulace. 3. iij. sūt troscil^z cū aq̄ liquitricie uā de eis possunt
exhiberi. 3. l. cū aq̄ decoctōis ligricie. Et pñat dissolui lacte ad
sīrigān p deorsū. Diapapauer ēt ad bāc itētioēz valet. Et qñ
pñat cū acuitate exit^z sanguis cū refētio sit necessaria vītra
flobothomias r relīqz oīz mīseri qdā cū sūpticitate aliq̄li glūti
natōz faciētia v^l sē bolusarmen^z terra sigillata arale r troscil^z
d karabe ad h sūt excellētes. Et oportet magis in frigidare
epar r renes r velicā. qñ in pñat casu remissioēz tñ frigidā de
bēt poni circa velicā q̄z circa epar vel renes: imo cū frigidis
semp oīz apponi aliq̄ pñatōis caliditatē nālez velice cuiusmo-
di ē lignū aloes. Et ad sedatiōē doloris aliq̄ dītra r camo
nulla vel anetū. de quo dicit A. uic. r fortasse necessariū ē cā do-
loris v^l apponā in eis aliq̄ de papauere. Et cortices mādza
goze sunt pñatōes ad id. Et paulo añ dīxerat in cura aposte-
matū. Et ex illo ē sup. medicamie vt emplastrē cū pñatō lineo
infuso in oleis calefactis r illis in qbus ē vītr^z aneti r altee
sup. cū alijs frigidis. Ad si educat mās saniosa tūc intentio fiat
in mondficatioē saniei mondficatio cū aliquantū leuī^z abster-
gētib^z nō tñ puocatūis nisi remississime. imo cum mondfica-
tione dē ēt aliquantis exicatio abfzqz mōdificatioē. Et de hoc ēt
dicit A. uic. in cura scabiei velice in pñat oīz vt ad mīnūrent mō-
dificatiua absterfua que sūt de exicatiuis abfzqz mōdificatioē
Inter medicālia singulariter bīc laudat aq̄ lactis de q̄ dicit
R. af. 1. pñat. qd nō ē aliq̄ melius aq̄ casel i bis locis i bac
intētioē qñ laudat hoc loco violentū. Ad exhibeat tñ i pluria
quātitate pp id q̄ dicitū ē. Et qñ apparuerit sanies mōdificari
erit intendēdū cū pñatōib^z magis r sūpticis. non tñ p su-
per^z: s^z ēt p inferius sīrigādo. Et qñ pñat ille sunt multū lese
vt supponit r oē q̄ incutit si fuerit a spūm multū nocet. Idcir-
co ordinādū ē sief. in cāu pñatōis qd faciat ad mondficatioēz
ēt ad pñatōē fricādo dictū sief sup cote cū lacte vel aqua
plātāgī fm diuerfias intētioēz fiat v^l j. R. sarcacole q̄tuo-
diebus nutrit in lacte mulieris q̄ter in die lac renouādo. 3. vj.
ceruse amli plūbi vñt tūc bñ pñate. añ. 3. i. floz nenufaris
violaz seīs lactuce. añ. 3. i. 3. opīū infusamū albi añ. 3. 3. croci 3.
l. fiat sief. cū emulsiōe papaueris albi r de eis fricet sup cote
vt dicitū ē. Et si vñgel intra velicā cū. 3. l. 3. vel. ij. dissoluedo du-
os vel tres sief. pro vīce in dicto liquore r querat ozīū^z colli
velice in vulua versus ptem supiorē per duos digitos iterius.
Et ēt pñatōis ad mitigationē doloris circa illas ptes vt fiat
fomentatio cū filtro vel pñatō lineo infusus in decoctioē v^l j. R.
maluar^z radicū altee añ. A. 3. l. radicū nenufaris r seminiū c^z.
añ. 3. iij. mellidoti camomille añ. A. 3. 3. granoz alkīngi. 3. 3.
calamī aromatici. 3. iij. bullat in aqua cōi debite quātatis ali-
quot bullitōibus r ex ea fiat fomentatio vt dicitū ē. pñat ēt fieri
inunctio ad dictas partes cū vñguento v^l j. R. olei violatolei
amig. dul. mucilagīnū altee fenugrec^z r citonoz. añ. 3. 3. olei
mīrtiloz. 3. iij. cū cera alba fiat vñguētū. Et si fieret opñatōis
in dicta vīa p ingrossatiōē humoz vel saniei in dicta vīa vñā
guinis coagulati. tūc fiat fomentatōes humectatiue cū modi-
ca caliditate vt ex altee camomilla fenugreco pñaria senatio-
nib^z r semine lini r butūsmōi: apponēdo ēt i unctioib^z aliq̄
de oleo de līlo r amigdalaz dulciū cū modico croci infunden-
do xīrbū ad pñatū calstrati vñ capzetū r ē electioz i dicta decoctio-
ne r tepidū supponere. Et his sūz pñat. Et sit oīuz factorū iā^z.

Cpro vīcere in collo mīcis versus os intrinsecū i quadā do-
mīna spectabili de burgundia. **C**onsiliū. 75.

Alīus sīte vt ex accidētib^z scriptis r verbo relatis
ē apōstema vīceratū in collo mīcis. r ad hoc causā
cū pro cā pñatūa sūt pñat caus sup scallā: de quo in
cāu significatū ē: q̄ pñat vehemētē dolorē mās ad
locū illū lesūz attracta r mēbro debilitato sīdē retēta sūt r a
virtute mēbri nō pñatēnter regulata cāuit dictū apōstema r
ad collectioē ventū tādē: r in frāmēto chirūgico scā solutiōē r
tandē nō pñatē curato apōstematē remāit vīcus i q̄ plerūqz
cadit āpā quodlibet mīcis. pñat pp mēbri debilitatē: r ipsius
apñatūne ad sūpticitatē receptioē a toto pñat ēt q̄ propter
aliquale dñaz erubescētiā v^l pudorez nō pñat vī pñat
sanatio fiat. Et extāde colligantia mīcis cū dorso r renib^z an

ebis stomacho corde cerebro vesica istestino maxie recto et muf
culis coraz. Nec membra et in ppijs opationibus remanent
lesa. vñ nobiliter renib' dolet. et aliqui nō pōt ambulare et con
sequenter vicinitate vesice p' lesionē. p'entitue vesice nō pōt nī
si modicā vrinā p'urere. Neqz incōueniēs foret ppter imedia
tā cū vesica vicinitatē vt aliqua ps saniet p'sudationē ad ve
sicā deriuata et nō debite mondificata i vesicā ipresserit nocu
mentū et ita vt in eandem vlceratōem causauerit. Et hoc esset
primo deterius propter inquam dictum vlcus continuo manē
te virulentia vel sanie per colluz mīcis versus extremū eius
ozifm et dissilātē vrinā p porū extremū collū vesice. p ipm collū
mīcis ad extū absterlit mām oēm virulentā siue saniosam cui
obuiat in collo matricis exsistē. Et exinde apparet turbidavri
na saniosa vel virulenta: et nō exsistē vesica lesa. Et nō incōue
niēt iterdū apparere vrinā sanguineā: vt si exsistē vlcere cor
rosiuo corrodaf aliqua ps venosa. Ipsolem p signa et euidentia
manifestare casuz fore talē. sz qz in hoc mō cū paucitate vili
tatis eēt multū laboradū nī pro nūc lat' ad b' laboradō istā.
¶ Pro cura igit v' saltē aleviatōe bulis male dīspōsis obfer
uato debito p' regimine in sex rez dieta nō naturalū. ponaz
psequēter regimē curatiū. Et qz pncipalis intētiō ē ad vlcus
qđ vt sic indiget excitatōis: et p' intētiō ē ad cām ipsius corrolinā
q' vt arbitroz ē ita nītrofitate et falsedine p'icipās. ¶ Pro p'rio cir
ca collectōez aeris. Sit aer habitatiōis ipsi' lat' tempat' i acti
uis ad sicū tū declinās. Caudēz igit ab aerē calido. ¶ Tū tpe
hyemis nī multū appozimet igni neqz stet i stufis neqz i aere
specieb' aromatizato neqz vbi sit multitudo fumū sz teneat in
solario i camera bñ clausa cū modico igne et sit ignis ex lignis
salicū. Caudēz et tpe estiat a caumate sz rectificet aer cū san
da' coctib' citri. rosā i copia v' cū aspersione aque rosate per
camerā vel aq' fontis cū magna pte acetū. Caudēz tū gnāliter
ab oi aere p'eto qz sz aliquo mō conuenire videat manifesta
qualitate tū ledēdo inēbra neruosa plus nocet quā iuuat et h
de aere. ¶ Circa cibū et potū nī pōt poni regula in electiōe ci
borum nīl negatiua vt. i. canēdū sit spālter ab oi falso pūgiti
uo et acuto: et ab oi eo q' cū comedit ip'mit acuitatē in ore vt
spēs alei tē. et ab oi et vebemētis dulcedinis pp' ip' facilem
puerfione in colam. Affirmatiua vō regula dari nō pōt. qz a
cōueniēt sātē vlcere fordidō. et alia nante mōdificatō. ¶ Est
itaqz p'diderat q' ab vlcere: vel educit mā multū saniosa vel vi
rulentā mali odoris: vel educit mā modice malicie imo v' fere
nihil educit sātē remissio doloris: vel educit sanguis purus vel
fatis purus. et sic arguamus de mōdificatōe facta ab ipso vl
cere. Si p'rimo mō educat mā saniosa vel male qualitatis: eo
casu pueniūt cibaria qbus cū hoc q' sunt boni nutrimentū cōlum
gatur et aliquālis virtus ablutua vel lauatiua. Et si nō appa
ret sanies vel virulētia. sed p'saret de mōdificatō vlcere ex ca
su ppetit cū ad sūptiū et glutinosuz magis declinātes. Be
neraliter tū oēs cū debet ēē boni cibū et bone qualitatis isci
pidi vel aliquo mō ad dulciā declinātes. Specialius tū descē
dendo in pmo casu apparet mā virulētia sit panis fact' ex dua
bus p'tibus farine ordi. mūdū i electi et vna parte fermenti electi
cū modico fermento et mīmo salis et si in eodē sit aliqd fursuris
nī incōueniēs ē. In scdo tū casu pōt fieri panis ex maiorī quā
titate fermenti et minorī ordi et mīma pte fermenti cū ablatione
in totū et fursuris et salis sit bñ coctus vtiobiqz cū ablatiōe pti
um corticaliū duoz vel triū diez ad plus. Circa carnes i p'rio
casu cōueniūt carnes vituloz arietū et pullaz et gallinarū iue
nū. Caro ēē capiti iuuenis v3. Et ista oia hic elixent et nō assen
tur. ¶ Ad incōueniēt et aliqñ vti p'dicib' vel fassanis. In scdo vō
cāu pueniūt carnes ad sūptiū magis declinātes vt aues p' oēs
oēs mōtane. p'erdices aut et fassani i hoc casu p'cipue pue
niūt: carnes et vituloz nō nimis p'pinqz gnātiōi et maxime
neruose et cartilaginose et carnes puloz exercitator. Felicitā
bñ tū opatio si iste carnes erūt assate magis qz elixate. Im
positis et qbusdā ad sūptiū et glutinosuz declinātib' vt coriā
dris sandalis citrinis dragaganto granis granatoz et h'mōi.
Et qbus et it'atib' nō incōueniēt iterdū facē aliq' fassamēta cū
amigdalīs appolito modico zuchari et agreste. Et hec b' carni
bus nō cōmōtando a qb' abstīnēdū ē spālter vt ex his itel
ligat qđ ab oib' alijs sit abstīnēdū tē. In diez aut qb' carnes
nō comedunt in pmo cū. i. itā ē necessitate mōdificatōis vlce
ris valēt oia gallinaz forvilia cocta i aqua cū testa sine sale et
occupata in aq'. Et alit' p' seruulo electo panis coct' bñ sub
lis cū modico olei et lacte amigdalaz dulciū cū modico zucha

ri. ¶ Ad laudo in isto cāu multū p'sces: sz in scdo cāu magis lan
do p'sces qz oua. Et sz p'sces squamis carētes vt magis glu
tinoli ad ppositū facē videant magis qz squamoli: tū pp alla
nocumēta apta induci magis laudo p'sces petrosos vel squa
mosos alijs. Et in hoc casu ppetit exhibitio caset recētis modū
co fale p'icipandū. In p'rio tū casu nō. Et generaliter nūquā
ppetit caseus antiquus. Inter olera autēz in pmo casu valent
ea q' ad humidū aliquo mō declināt: et in scdo q' ad sūptiū et
glutinosuz. ¶ Ad quā eligēdo herbas calidas siue aromaticas.
Valent igit p' in p'rio casu spinachia lactuca et aliqd petrosilij
spargi et vident bñ puenire. In scdo cāu magis valet portula
ca et p'cipue plantago buglosa borago et huiusmōi. Et ex va
ria mīxtura dictaz herbaz. fm cāus exigen' p' fieri varia p
paratio cibarioz. Inter fructus vero vident generalit' fructus
calidi p'cipue ficus que ppter lactici' quoddā occultū i eis vt
voluit. d. hinc. vlceribus marie intiniscant. Cautē ē ab vnis
quellanis et huiusmōi. In p'rio cāu nō incōueniēt aliqñ vti p'ri
nis bñ maturis vel p'icis vel amarens ad remittēdū nītrofitā
te et falsedine mae virulēte. Sz pro regula sumant aī cibū ad
mīnus per horā fm doctrinā. ¶ In de alimētis. c. de p'unis i
fine. Amigdale ēē pueniūt quocūqz. In scdo vero cāu magis
valēt p'ra nespila granata muza et huiusmōi. Be vīno magis
eligat in pmo cāu vīnū al. et subtile mīxtū cū aqua decoctionis
zuchari feminū cōlum frigidoz et liquiritie. Et i hoc fo cāu ma
gis valet vīnū nigrū ad sūptiū aliqñ declinās mīxtū cū aqua
decoctōis coriandroz. p'p. et dragagātū et modico zuchari. Et
generalit' caueni ab oibus vīnis magnis et potentib' declinādo
semp ad paucifera magis et mīnus fm vīnū p'p. et hoc b' cibo
et potu. ¶ De motu et gete dicat q' sz ges sit necessaria in omni
vlcere remouēdo. tū sātē vlcere sanioso indiget mundificatōe
et maxime in matrice vt in cāu nō. ¶ Cōueniēt igit aliquālis mo
tus localis. ¶ Ad circo exsistēte indicatōe ad mōdificatōez com
petit aliquādo motus. Vbi facta mōdificatōe sātē intētiōe
ad p'solidationē ppetit ges opposita illi motui. Et necessaria ē
loco exercitiij fricatio extremoz et marie mēbroz supioz magis
qz inferioz ppter in o' diuersionē. Unde laudo singulo mane
facta ventris lenitiōe vel nālter vel artificio vt. i. videb' fiat
fricatio totius corporis pmo leuiter incipēdo deinde intēden
do magis circa spatulas et brachia: et sic supplebit vices exer
citiij cū ppter p'solidationem vlceris sit inuētiō ges localis. Et
hoc est obseruādū et nūqz relinqueñ qz in hoc pendet maxima
radix dure. ¶ Et ex hoc intellectu pōt patere qđ sit dicendū b
somo et vigilia qz somnus attestat geti et vigilia motui 2^a. b.
Stante igit indicatōe ad mōdificadū amplioz ppetit vigilia
qz somnus. imo tūc mediocritas exhibeat somn' ne p'otentio
ne illaz p'rauz mēz et ipaz estimationē ad p'ncipalia mē
bra sequant inde nob'ia nocumēta. Sz vbi sit maior itētiō ad
p'solidationē scā mōdificatōe maxie ppetit somnus ad p'sor
tatiōem opationis naturalis mēbz leli. Sit tū regula in somno
vt nō dormiat imediate post cibū sz saltez transactis duabus
horis et in pncipio somni fiat aliquālis leuis fricatio ad plātas
pedū. ¶ De ianitiōe vero et repletiōe sumant dicat q' ois i
moderata repletiō marie nocet. Et plus est declinādū ad ianiti
ōne quā ad repletiōne. ¶ Et qz itaz p'ungit virtutis debilitas
ppter p'licitatē et longitudinē morbi cū forti attractiua mēbro
rū q' manifestat ex vebementi appetitu ipsius. laudo vt cibū
p'iat ita vt si solebat bis tū in die nālter refici ter reficiatur ita vt
singulis. vñ. horis dando p'tz. b' cibo reficiat. ¶ De aialibus
quozqz passionibus dicat breuiter q' oēs p'passiōes nocēt pter
gaudiū et leticiā qbus iterdū vti puenit. ¶ Tū puerlatio cū am
cis et audire instrumēta sonora et cant' suaves v' melodias si
hora pueniēt i afferant pueniūt. nō afferant imediate post ci
bū sz transactis trib' vel qtuor horis a cibo. ¶ De coitu vō viti
mo dicat q' oī modo ē ab eo abstīnēdū. qz ipsius vsus celebra
ri non pōt in cāu nō siue maximo et nobilissimo nocumēto. Et
his suz p'tentus pro regimine diete.
¶ Ad medicinalia tādē veniēdo duplex insurgit generalis intē
tio vna. i. ad qñcedētes cām. alia ad p'unctā dīspōez. ¶ P'ria at
triplici instrumēto p'ficiat vel q'ro p'lo. i. diuertēdo cām ad op
pōl'm. scdo. i. mām digerē. tertio eandē digerēdā euādo. q'ro
to membra p'sortādo. ¶ Ante has tū vna ē cōis in oibus mā
libus morbis que est lenitiō ventris et materiez cōlum educit
que p'ficiat p'imo cū clisteri cōi scō vt. j. R. cassie. de. cānis no
uiter exete mellisrosat pulueris zuchari. aī. 3. i. salis. 3. i. olei
cōis. 3. iij. cū decoctōe fursuris frumēti ordet malwaz. qđ suf.

sic fiat clistere. Itabedo semp meti qd in isto cau nunqz pue
nuit clisteria foria in gbus intrit byere vel electuaria alia for
tia ne ricitate mebi lesi ad itellinu rectu ppter acuta qualita
te clisteris lederef mebz iam debilitatu. Et et memorandu vt
no sint nimie quantitates sed. xviij. 3. ad plus ne ppter exteñsione
facta in itellino recto a quantitate clisteris fiat pñessio r nocu
metu loci appropriati vel ppter pñessionez loci fiat expressio
clisteris r sic frustra laborarem. Quia facto clisteri sequenti
mane exhibeat lenitiu p supius vt. j. R. cassie piguis nouiter
extracte r electe. 2. i. dyaprunis si solutiui. 2. 5. cu a q decoctio
nis prunoz coraloze sebesten tamarindoz qd sufficit fiat potio
Quia sca modifictioe p diuersioe mae laudo pus si vnt? sen
tit vt fiat lenis slobothomia ex basilica dextri brachij extrahē
do qtuoz vel qnqz. 2. sanguis. Et si no possz tollere pp vir/
tutis debilitate fiat in saluata manus extrahēdo vsqz ad. 3.
ij. quo scd post tres vt qtuoz dies: nisi stet stomachi nimia dñi/
litas. pñcipue in hoc cau ppteret vomit? s? leuis fiat cuz iposi
tōe pene inuncte oleo i gula post sumptu cibi diuersaz reruz
vnctiofay p mediū boze facto ipso vomitu clausis oculis r li
gatis cu binda r post bozā sumaf frustū panis paz assatū in
sufuz i modico vini sliptici r post mediā bozā et sumaf pzaditū
r leue. Et si tal vomit? fiat bis in mēse fz ordinē dictū plurimū
inuabit. Ppro expediēda feda regla sumaf sirup? v. vel. vi.
vicib? vt. j. R. sirupi violati simplicis mellifro. sirupi s fumoter
re. añ. 2. 5. aquaz boraginis enduite r lupuloz misce quo pñ
nuato. Ppro expediēda alla itēdoe ad eūandū māz fiat medi/
cina vt. j. R. mirabolanoz citrinoz. 3. i. 5. kebuloz r indoz añ.
3. i. in fundat i aqs lupuloz feniculi r sumiterre decoctōis pas
sulaz epibimi r violaz r dimittat in infusioe p. x. bozas. Dein
de sca expñsioe addaf expñsioe cassie nouiter extracte electe
3. vi. pfectōis amech r diaffeniconis. añ. 3. i. r fiat potio. Et si
magis placeret i forma pillulaz fiat pillule vt. j. R. pillulaz s
fumoterre pillulaz indaz. añ. 3. ij. cu mellerofato formetur pil
lule. Quib? assumptis v? aliquo supradictoz solitiuz post. vi.
bozas tā fca pueniēt p sece? euacuatoe sumaf lauatiuum vt
j. R. aq decoctōis oz. r acorū ciceroz rubeoz. 2. viij. zuchari
vni? cocte. 3. 5. misce r calidū sumaf. Et post bozā assumptio/
nis sumaf leue pzaditū cu cibis dñicat vt supra. Sequēti vñ die
in mane sumaf pfectio vt. j. R. diabuglo. 2. 5. zuchari ro. 2. ij.
misce r ita sufficiat p remouēda cā añte. Laudo tñ q in duo
bus v? trib? mētib? fiat tal eūatio. Ppro pñen? vñ 4ª inten
tōe vt p pñortatōe membroy fiat pfectio in morsellis vt. j. R.
spēz dyarodon sscriptōe col. 3. ij. spēz triafandaloz r aroma
tici rosati sine musco añ. 3. i. cu zucharo albo dissoluto in aquis
sumiterre r lupuloz qd sufficiat fiat pfectio in morsellis. r fiat
morselli. 3. ij. p quolibet r sumat vnum singula vice semp ante
cibū p bozā. Ad hoc et valet electuariū factū vt. j. R. dyabu
glose manuūti cu perlis añ. 2. 5. cum sirupo s succo acetose
fiat pfectio r ex his pñef itēdo ois q bi ad cāz añcedēte.
C Veniēdo aut ad cāz cōiunctā r magis imediātā oz aducē
qdā q p supius exhibita valet: r qdā p inferius. lz ea q p infe/
rius exhibent multo maiorē asserat vtilitate qz imediātē attin
gūt ad mebzuz lesiū qz ea q p supius. Etraqz tñ r p supius
r p inferius diuersificari oz fm variā r pñā itēdoez q sumit in
cura: qz aliqui fiat itēdo s abstergēdo apparēte sanie r viru
lētia: r aliqui s pñolidādo r glutinādo vt mondificatio iaz vce
ret apparēte vero sanguie. C In pñio igit cāu p supius r p
infer? exhiberi pñit r sirupi r pñectōes vt. j. R. mell ro. collati
2. i. sirupi de bilancijs. 3. 4. 5. cum aquis eupatoz i matricarie
r lupuloz fiat sirup? Et si expedit magis puocare r abstergē
pōt addi sirup? s duab? radiceb? vt s oib? sine aceto addendo
decoctōis sscriptay aqz modicū s radice yreos r aroma
tizādo modicū cinamomi vel croci nisi fuerit pñuncta nimia in/
tensa caliditas. Loco vero pñectionis pueniret pfectio diuini
vel de seminibus. Et si timeret nimia apertio posset apponi de
spēbus triafandaloz vel rosate nouelle simul cu pñectis: ma/
gis r minus fm maiorē r minorē indicatōez de modifictioe
vel nō modifictioe. Et loco electuarij pñet dyalacca vt dya
curcumā exhibēdo. 3. i. cuz modico vini subtilis. Et si placeret
refragere nimia aptiōne posset addi aliqd de zucharo rosato r
dyabuglo. C Si vñ eēt itēdo ad pñolidādū r pglutinādū r pro
hibēdū fluxū sanguis isto cau p sup? valet r sirupi de agresta
r portulaca de citonijz beribes de miris r huiusmodi cum
ags plātaginis r buglose bursepastoris portulace r abfintij.
Etromatizatis sirupis cu sandalis coriādis pparatis coralis

rub. dragagato r similibus. Et ex hijs artificiosus medic? sciet
componere sirupos magis r minus slipticos fm maiorē r mi/
norē necessitate. Loco vero pñectōis pueniūt pñectōes facte
ex spēbus triafandaloz trocisc. de spodio cu semine acetose de
terra sigillata cu aqs suprascriptū faciēdo magis r min? slipti/
cas fm variā intentionē. Et si placeret facere i forma electua
rij pōt fieri pñectio trociscoz supradictoz cuz zucharo rosato
veteri r icorpozare cu aliquo supradictoz sirupoz slipticozuz.
Et qñ talia nō sufficerēt ad pñibendū sanguinis fluxū. liceret
exhibere singulo mane de trisera minore ex arte fenozum vsqz
ad. 3. i. 5. Et si nō sufficeret tñc in introitu ad lectū r p dormitio
ne exhibēda r sanguis pñibitōe pueniret exhibere. 3. i. atha
nasie magne vel sionij plici. Et si singulare cu aqua plantagis
vel alculius huiusmodi. Et in illo casu comedant vñose frequē
ter posite sub mamillis sicce. Et hñs suz pñetūs quātū ad ea q
per supius exhiberi possunt. C Quātūz vñ ad ea que p localia
inferius dicēdū breuiter quod qdaz sunt applicanda in forma
balnei r fomentationis: quedā p vnctōes exterius. qdā p suffu
migatōes. qdā per itectionē i forma clisterioz. qdā per suppo
sita vel sinimēta cu vnguētis sca. Et ista oia variātur vel varia
ri debēt fm duplicē intentionē generalē qz aliqui maiorē ē inten
tio ad abstergēdū r mondificandū qñqz magis ad pñolidan/
dū r sigillādū. Pñio igit pro mondificatione r remissioe dolo
ris fieri pōt balneū vel fomentatio cu spongijz eiusdē balnei su
per regione mīscis positis r fiat balneū cu his vt. j. R. radicū
alteae. Añ. i. maluarz camomille mellifro aneti. añ. Añ. 5. fur/
furis frumētū. Añ. ij. r si intendimus alicut pñortationi mīscis
addi pōt calami aromatici. 3. ij. Et vbi inten? maior eēt ad con
fortationē mebz vt facta mondificatioe vel quasi supradictū ad
daf r aditū nenufaris r seminiū ei? añ. 3. ij. granoz alchibigi.
3. 5. buliāt in aqua cōi aliquot bullitiōib? r exinde cu filtro vel
spongijz vt supra fiat fomentatio. Et si placeret facere balneuz
oportet multiplicare quātitatē simplicij fm pportionē r mēsu
rā. Et hoc fiat arbitrio boni apotecharij r in dicto balneo fede
re poterit vsqz dū balneū ppe embleū. Et postqz sederit p.
6^{am}. vel. 8^{am}. ptem boze facta excoctōe pus cu pāno tepido
fieri pōt inunctio pueniēter cu vnguēto vt. j. R. olei amigdala
ruz dulciū. 2. i. olei camomille olei de lilio olei violati añ. 2. 5. r
cu modico cere fiat vngm. Et si addaf muclagis altee r senu
greci añ. 3. ij. pueniet. Itoc dico in casu vbi intentio sit ad mon
dificatioem r doloris remissionē. Et vbi intentio foret magis ad
pñortatōem r pñibitōem fluxus mae posset auferri oleū de li
lijz r minorari oleū amigdaliniū addēdo s oleo citonijz r mu
clagie eozūdē obigā añ. 3. 5. r cu seminibus nenufaris r al
chibigi subtilissime puluerizatis ponendo añ. 3. i. de quolibet
pōt rectificari vnguētū r valebit. C Cōsequēter p iterius stā
te intentōe ad mondificādū pōt fieri clistere cum aqua mellis.
Et si placet aliquomō pñortare fiat decoctio mellifroati. Et si
nō sufficit aqua mellis tñ pōt poni in decoctōe paz furfuris.
Vel r et forti? addere radice yreos. Et si pur materia eēt cor
rosiua r grossa nō icōueniret ponere aliqd salis. Et si materia
foret subtilis r virulēta posz fieri clistere cu aqua lactis vt cu
modico ozdei r modico zuchari. C Et si multū aduertendūz
qd in vlceribus huiusmodi nō ē pcedendū cu multū absterfuius
nisi stāte necessitate in vlcere multū corrosiuo quo casu abster
fuiū satis forte r factū ex vrina r maxie colerici bois apponē
do de yreos r sarcacolla valet facta vero pfecta mondifica
tioe pōt fieri clistere ex lacte ouino addēdo de bolzar? draga
gato thure r huiusmodi subtiliter puluerizatis. Et qz stante
mondificatio pfecte vlcere puluis quātūcūqz subtilis attigēs
ad illas ptes multū acute r dolorose iprimūt. Idcirco mibi cō
ueniēs in hoc cau vñsū ē vt fiat sief. vel trocisc. qui bñ exicati fri
cētur cu lacte sup cōte quo vtunt barbitōfozes r tādē dissolu
tis eis i lacte vsqz ad quātitatē. vi. vñ. 3. lacti fiat clisterizā
intra matricē. Siant ergo troci. vt. j. R. spēz trociscoz alchibigi
gl? Ralis in antidotario sñi opio vel cu opio stāte maiori. neces
sitate. 3. ij. in fundant in lacte ouino vel mullebz per diē r tādē
ex eis fiat trocisci. Possent et fieri sief. vt infra valētes. R. sar
cacole qñmoz diebus lacte cōi nutrite quater in die lac renouā
do. 3. 5. ceruse amidi plūbi vñi tuce. pp. añ. 3. i. violaz floz ne
nufanis seīs lactuce. añ. 3. i. 5. inquitami albi. 3. 5. opij r croci.
añ. 3. i. fiat sief. cu emulsioe semis papaueris al. r ex his fri
cef cu lacte vt supra. Ad hoc et valz vnguētū vt. j. R. mūte ab
lute p. ij. climie ceruse sarcocole nutrite vt supra. añ. p. i. olei ro?
r cere quātū sufficit misce r fiat vnguētū r ito pōt vñ cirugic?
supra

supra pecta ponendo super loco vlcerato facta mondifica-
tione. Et ubi necessaria sit mondificatio et carnis remotio illo
casu v3 vnguentum viride vel vnguentum egipciacum. Pos-
sent etiam fieri consolidatio clisterizatioes cum aquis decoctio-
num rez sipticarz vt rosaz mirtoloz sumac balaustiaru nucum
cipressi et huiusmodi pmissis et dictis aquis cu vnguētis recti-
ficatis vt et vnguētū de climia de plūbo adbusio cu oleo ro-
sato et huiusmodi. Et si pūgeret pplexio multū calida cōueni-
ret i dictis clisterijs addere de succo portulace vel plātaginis
adden^o psequēter de mucilagine dragagātū vel pilij et pulue-
ribus trociscoz de terra sigillata et lzarabe et huiusmodi. Et ex
talibus et supzascriptis fm variā intēdoez cōsolidādū vel mon-
dificādū fieri possunt suppositoria v3 pessaria fz diuersa appro-
piata pstituta. de qbus pūno pōt tenere intra matricē maio-
ribus vel minorib³ factis fm maiorē vel minorē distātiā v3 pro
pūnquitate vlcis ab ipso extrinseco matricis. Ex dictis et pōt
expert^o medicus colligere appropriatas medicinas pro sūsu
migijs. aliqñ ad mōdificatioez. aliqñ ad pfortatioez et sigilla-
tione. v3 bigia. ppo mōdificatioez v3 et sumac mirt stercias yre-
os. an. et cu oleo de lilio vel terebētiā fiat formulē et supponā-
tur carbonib³ pro sūsumigio. Sola et terebētiā v3 sūsumigia-
ta: vel adipēs cu croco et cassia. et cinamomo et huiusmodi ex
qbus possunt fieri formulē ad sūsumigiu. Ex medicis autē si-
pticis fiat sūsumigatioes siptice vt ex dragagātō boloar^o. co-
ralis nucib³ cipissi et huiusmodi calidis vel frigidis plus et min³
apponēdo fm maiorē necessitatē infrigidandi vel calefaciendi
cu mucilagine dragagātū vel pilij vel vnguētū aliquo appro-
piatoz fiant formulē de qbus fiat sūsumigiu. Et istis pro nunc
sum pētus patris ad vltorioz scribendū et pūlādū si alie no-
ue difficultates in isto casu emergerent.

¶ Pro vlcere matricis.

Consilium. 76.

Alus iste vt scribit et vlcus i matrice cu pplō san-
guinea. Elrū autē cōiugat cu eo apa vel nō. et vtz
c vlcus cām habuerit ragadias siue fissuras matricis
siue mām tū virulētā et corrodētē siue aliā cām
extrinsecā hoc ex casu nescio: quoz tū cognitio necessaria eēt
ad debitā cōsolidationē siēdā. qm li aposte^o cōplicaret cu vl-
cere vel aliūde fluat mā ad curā vlcis oporteret prius attē-
dere apostemati vel mae fluenti: vt fuit snia Ba. 3. et begn. illo
tertu. Et si qdē flegmō aut quassa^o aut sclerosi aut tumor cum
vlcere fuerit curādus ē illa pri^o et c. Quicqd tū sit: vlcus matricis
difficillimū ē ad pūladū. qm simplex solutio in matrice
difficillime cōsolidat et ē snia Bal. vi. iterioz. c. pe. multomagis
si cū solutio cū cōplicet vlcus. et pūpue in pūfundo ad quē lo-
cuz difficillime attingit medicīne vt in cām nō.

Ego tū in pūti arbitratuz q cā vlcis fuerit ruptura venaz
pp extēsiōe ex mā repletōe venaz matricis pcurrēt: et acul-
tate ipsi^o sanguinis ex habitu dūne tot^o. ponā quedā gnālia in
casu pferat: imo pfectalia magis: supponēs gnālia scā qdaz
pūnetia ad regimē: qdā magis ad curam.

In regimine igit phibeat aer calidus. lz et aer extreme fri-
giditatis noceat. Et iō qdūqz extrinsecus applicant sint neqz
intense calida neqz intense frīa: lz ad tepidū inclinata. qm ma-
trix mēbz neruoz exis ab actualiter frigidis maxie leditur.

Prohibeat et pēpue tra furor et sollicitudo. Inducat leni-
cia et gaudiū qzū possibile ē. vt mā ad exteriora conuertatur.

Et attineat geti magis qz exercitio. Imo fugiat motū preci-
pue ambulationē et fricationē tibiaz. vel partū inferiorū: lz fri-
cario partū supioz in cām sit cōueniēs. Elitetur balnea quecū
qz humectatiā absolute. qm habilitat mēbra lapsa ad receptio-
nem.

Adhereat et magis somno qz vigiliē. qm somnus ge-
tat mās et infrigidat. In somno tū sit aduertētia vt dormiēs nō
dormiat supra pte vlceraatā. fz supra aliā pte vt sanies iloco nō
retineat. fz li aliqñ apponatur medicamina iteri^o pro certo tpe
tūc iaceat supra pte lesaz vt pro eo tpe retineant medicīne in
loco. ¶ In regimē cibi et pot^o cauēdū ē ab oi falso pūgiūo et
acuto et ab oib³ amaris. et ab oi eo qd cū comedit ipzimit acul-
tate^o ore. Et sic cauēdū ē a spēs^o vniis potētib³ aleis poris ce-
pe et hūi. In reliqs autē cibarijs nō pōt dari reglā gnālis qm alia
pūenirēt stāte vlcere sordido et alia stēte vlcē mōdificatō. Id
circo aduertēdū ē ad debite dietādū nūqd ab vlcere educat
materia mūdoz saniosa vel virulēta māl odoris vel educatur
sāguis pur^o lī sū purus. Si pmo mō educat mū saniosa lī male

qūtaā. cū tūc sit idigētia absteriōis: et tē pūenit cibaria q cū
hoc q sint boni nutrimentū ac frigidū aliquid ter inclinatur etiaz
sint absteriua et ablutiua. Et si non appareat sanies neque vi-
rulentia sed videatur conflare de mondificatioe vlcis tunc
regimen sit diuersum a primo. Nam cibi illo casu debent incli-
nari ad sipticū et aglutinū sum. Generaliter tamen omnes ci-
bi debent esse boni cibi et bone qualitatis insipidi vel ali-
quo modo ad dulce declinātes. Posset exemplificari spēlius
ad oēs cibos discurreddo. fz qm cer. us suz qd ista nobilis dñā
bz ēē sub regimine alicuius nobilis medici fm illas reglās qd
bet doctus medicus sciet ad spālia descēdendo dearticulare
et appropriare cibos. Et hec generalia sufficiāt quātū ad regl-
mē. Intellecto tū de vino sicut dictū ē de cibis qd in casu neces-
sarie mondificatiois vt apparet sanie vel virulētā a vinū pue-
nietes ēē albus subtilē debile tū mixtū cū aqua decoctōis zu-
chari et ligricie. Sz vbi intentio sit ad cōsolidādū. vinū pueniēs
erit nigrū grossū ad sipticū inclinatur et aliquatū dulce si pōt
salte cū mixtōe aque decoctōis zachari et ligricie. sed vbi pūl
supra et hec sufficiāt quātū ad regimē sex rez non naturalium.

¶ Circa medicinalia duplex vertit intentio generalis vna. scilicet ad
cām ancedētē alia ad pūctā. Et ad cām ancedētē pūctū cūz
diuertentib³ digerentib³ et pparantib³ materia et iādē euacu-
antibus: scā tū pus vtrius lentitōe qd est cōis doctrina medico-
rum. Ad hec tū nō me extēdā qm credo sufficiētē illa genera-
lia scā ēē: pur pmemorabo qdā ne fiat error in ope pus scā le-
nitōe ventris cū cassia vel māna puenit singulariter slobotho-
mia scā de basilica dextri lateris. Qd sequēter pueniet vomit^o
factus cū leuib³ tū puocantib³ vt vñ snia Bal. is. de ingenio
sa. circa illā ptem. Qd si in epate icipietē flegmonare. et c. Qd
sequēter vero scā sloba a vena basilica pueniet cūatio p paph-
nas vt fuit intentio Bal. in li^o de slobothomia dūllūctōe 3. c. 5. i
pūcipio. cū dicit. Nā incipitibus qdē. supple pūctulis ledi ex
cā sanguinea qd phibetoz qd supfluit. In antiqs ēo vt i cām
nō ipm soluz euacuare qd icuneatū ē in paciētī pūctula. Eua-
cuabit aut optie hoc p copulatas venas eis que in ipia. vt in
casu nō ē de paphenis respectu matricis. qua ppleta intēdoe.
lz nūc dictū magis appropriet ad cām pūctā quā ancedētē
qz tū sermo erat de slobothomia apparuit pueniēt factum li
hoc in loco positū fuit. ¶ Circa digēddo māe laudarē sū^o vt
j. R. sirupū d sumuterte sirupū violatū et mellis rosa. an. 3. 5. aq
rū boraginis lupullox et endiuie. an. 3. i. misce: pūnuetur quoz
vibibus. Poslea sumat medicīa. vt. j. R. mirabolanoz citri. 3.
5. yndoz et kebuloz. an. 3. i. infundant in aquis lupullox et su-
miterte decoctōis epibimī. passilaz et violaz. an. dimittant i
infusioe p. x. horas. et facta expūsiōe addat cassie exte electe
diacatolicōis. an. 3. 5. pfectōis bamech. 3. i. 5. dyafenicōis.
3. i. sirupū viol. 3. i. misce. et fiat potio. Et li magis placeret in for-
ma pillulaz pōt fieri vt. j. R. pillulaz d sumuterti pillulaz ynda-
rū. an. 3. i. cū sirupo vio. fiat pillule. Et sumant boza medicīaz
sumēdo lauati^o ex aqua ordet et zachari pos. vi. bozas. Con-
sequēter sumēdo pūdiū leue semp cauēdo a puocationibus
et diuertētib³ ad vias vrine et mēdis. Et sequē die sumat cō-
fectio vt. j. R. dyabuglosati. 3. 5. zachari ros. 3. i. misce. et si ra-
lis eio. fieret singulis tribus mētib³ cēt pueniens.

¶ Gaz restat intētio pfortatiois mēbroz maxie epatis genera-
tis sanguinē calidū cuius mēbz retifca^o sit cū vsu psectionis
vel electuarij vt infra. R. spērūz rosate nouelle pfectez dya-
rodon abbatz et triasandaloz an. 3. i. cū zucaro al. dissoluto in
aquis sumuterte lupullox qd sufficit fiat cōfectio in morsellis:
Et pōt fieri electuariū. vt. j. R. dyabozginati. 3. i. 5. zucari ro-
sa. et viola. fm varias intētiōes supradictas. 3. 5. manifesti.
cū plis. 3. i. Et li fuerit magn^o ardor et caliditas estua addat.
3. 5. spērūz trociscoz de cāphora et cū sir^o viola. fiat electua-
riū. Et hec sufficiāt qzū ad cām ancedētē et mēbra mādātā.
¶ Ultimate restat intētio que ē ad actualē dispōem. In qua si
pūo pūngat dolor vebemēs cū vlcere prius remittēdus est
dolor colligit ex snia Hul. 4. pūmī. c. pmo. Et hec intētio pūci
pōt exterioris et interioris applicata. faciēdo pūo sessionē i bal-
neo vsqz ad vmblicū cū aqua decoctōis vt. j. R. maluarz ca-
momille meliōti aneti an. 3. 5. radicū altee et floz an. 3. i. 5. i.
floz nenufaris semugreci et scis lini. an. 3. 5. misce et fiat de-
coctio in sufficiētī quātitate aque pro balneo. pper interioris ēo
stante vebemēti caliditate et ardore infundant p clisterizatioez
mixture vt. j. R. aque virge pastoris aque ordet. an. 3. vi. et in
ea tepida infundat pilij. 3. 5. fiat mucilago. et addat emulsionū

R

seis papaueris albi et lusciamini. añ. 3. S. lactis mulieris puel-
lā lactatis. 2. iij. et si nō sufficiat addant albumia tria ouoz con-
quassata. Et si nō sufficiat addat caphore. 3. iij. Et si nō suffi-
ceret vltimate addat opij et croci. añ. 3. iij. R. emisso igit doloze
faz itentio ē ad pncipale morbi q̄ vel p̄fici cū abstergentib⁹
mūdicatib⁹: vt apparetē sanie et virulētiz. Vbi fiat cū cliste
ri iniecto ex aq̄ oz. cū zucharo: vel addēdo d̄ aq̄ mellis: vel tā
deq̄ addēdo parū vini albi. Et si nō sufficiat in abstergēdo va-
let vīna vīri. Deinde p̄uentat ad hoc vt ponat in decoctione
eius paz yreos: aut d̄ arillo. ro. et d̄ hmoi abstergētib⁹. Facta
dō mōdificatōe fiat clistere ex lacte ouino addēdo p̄ solidā-
tione vt boloar dragato thure puluerizatis subtilis. Et fiat vn-
guētū qd̄ ponat in forma pessarij et ē Aul. 2. i. tertij. 3. litargi-
rij ceruse et sarcocole. añ. partes equales et ex eis cuz cera et
oleo ro. fiat vnguētū et inuoluat d̄ vngueto in pessario et sup-
ponat loco egro. Et aliet et ad ppositū si fiat mixtura vt. j. 3. R.
tutie ablute par. i. clintie argēti ceruse sarcocole in lacte pluri-
bus vicib⁹ lote añ. p. l. et cū oleo ro. lōgo tpe p̄rito in mortario
plūbeo cū pistello plūbeo fiat mixtura. Et ita cum his intēdat
p̄solidatōe. Ad si apparuerit iterato sanies redeat cuz abster-
gētibus ad abstergēdū. Et si aduertēdū ne abstergētia sint ni-
mis fortia ne nimis pfundeat vlcus: maxie vbi fuerit nimis cor-
rosiuū. quo casu necessaria sunt magis absterfina vt dictū est.
Possent et fieri decoctōes rez suppticaz et supponi p̄ solidā-
tione. Possunt et p̄pleri intēdōes absterfiois et p̄solidatōis cū
suffumigijs factis ex medicinis appropiatq̄ medicus expt⁹
facile ex dictis p̄ponet faciēdo formulas supponēdas igni sub
catbedra mīcēdo pulueres d̄ qbus dictū ē absterfines vt cō-
solidatōes cū terbetina. Et his vix p̄tētus cōmemorādo vnū
singulare qd̄ ē dñi 3. al. i. libro d̄ facile acq̄sibilib⁹ dicit q̄ epar
testudinis terrestris si ericet et ponat i pessario ē valde efficac
ad dolores matricis. Dicit et q̄ cor leporis ericatu si def in
potu multū iuuat. Et bec sufficiat ad laudē dei amen.

C Pro fluxu mēstruoz arboz quasi p̄tine manatiū ex mīceq̄
p magnifica dñā vxore dñi gubernatoris altensis et c.

Consiliuz .77.

Alius magnifice dñe vxoris magnifici dñi Ray-
naldi d̄ darfnay gubernatoris altēsis meritisimi p̄n-
cipalē fiat in p̄fluio mēstruoz arboz siue humidū
tatu albaq̄ q̄ p̄tine manatiū ex mīce attinēs p̄n-
cipaliter nāe flegmatice. vñ os mīcis exteri⁹ q̄ p̄tine reddat
humidū l̄z magis habūdēt talū humiditas trib⁹ vel q̄tuor die
bus añ dñe purgatōis mēstruoz rubroz q̄ mēstrua ru. mēstrua
tūm edūcūt duratūa trib⁹ dieb⁹ et plurimū. Aliquoties ru. veri
coloris l̄z vt sepins coloris sub ru. ad albū declinatīs quasi sit
sicut lotura carnis aialis recēter decolati. Et l̄z vt scribit a cla-
rissimo doctore mīo Jo. Antonio d̄ ferrarijs d̄ gradi mīb⁹ affi-
ni et velut filio amātissimo dispō ei⁹ matricis sit substantiis
calida et sicca vt p̄ signa euidentia dicit se inuestigasse et n̄ vt
ab eo scribit q̄ litatiue et accidētaliter multū humida vt etiā ex
casu manifeste p̄stat. Ihuic et dispōni anectit accidēs quoddā
d̄ frigiditate crurū a genib⁹ i fra cuz pōderositate dori maxie
circa ptes renū: vt d̄bo accepti a q̄dā venerabili matrona astē
si que mibi accidētia ipsius magnifice dñe p̄ticulari et d̄sillite
multū declarauit. Et ē ānoy dñā patēs cliviter. xxx. macre ba-
bitudinis pallidi coloris facili⁹ satis irascibilis: bñ discursiua in
opationib⁹ aialibus. Declarat et p̄plexione bñ humidā saltē
accidētalē matricis et cū frigiditate q̄ mulier bucufq̄z in hac
etate nō fuit veneri multū parata: imo cū viro et q̄n cōiungit
allq̄n semē nō emittit p̄p̄tū viro actū debite p̄pletē. Ad cūā
i actu multū voluptuaf. put me inquirēte certificat⁹ suz a supra
dicta matrona. Ille igit casus necessari⁹ regit attēdēd⁹. Nā
tal p̄tinuus cursus dictaz māez p̄ matricē p̄ceptōez p̄babil⁹
ipedit et vsq̄z hodie ipediuit q̄ nūq̄z vt fess fuit p̄gnās. Impe-
dit qd̄ p̄ceptōz frigiditate et hūiditate māe sp̄ma corrupēdo
aut ipz sp̄ma i hora coy⁹ i missuz i ipsaz matricē et lubricare
faciēdo ita vt nō retineat. Hocet et clauione ozis matricis im-
pediēdo et p̄bēdo. Et ē tediosuz mulieri patiēt et si sibi tū
l̄z forte et si sit grata viro. Et qd̄ sit de cāis difficultatis ip̄pregna-
tionis ē exp̄ressa sūa R. asis in diuissib⁹ in ca⁹ p̄p̄io de diffi-
cultate imp̄gnatōis. **C** ā igit huius p̄ncipalis nocumētū d̄z
esse multiplicatio talū hūiditātū i toto maxie vicio epatis fri-
gidi et hūidi p̄ncipaliter cū matricē sit essentialiter sicca vt suppo-
nitur: p̄ vīa ergo cōmunitatis aliūde cōmunicat bec mā ad ma-

trice. et declarat p̄plexione epatis frigidā et hūidā habitudo
totius q̄ palidi ē coloris. vnde p̄ debilitatē digestōis in toto
aggregant supfluitates tales q̄ postea a virtute mādantur ad
matricē tanq̄z ad receptaculū supfluitatū. Sed qd̄ magis ha-
bundēt in dieb⁹ p̄mis purgatōi sanguis mēstrui cā sumit ex
hoc q̄ per mēsez aggregata mā sāguinea i venis mēstrualib⁹
et cōsequēter aggregata virtute maiori conatu insurgit ad sup-
fluitates flegmaticas corruptas q̄ sit cū sanguie grauarētūe.
Et ex eadē cōi radice elicif cā infrigidationis tibiāz. Nā posi-
tue possunt infrigidari: cōicata et mā frigidā ad dictas partes
extremas qm̄ ex nā situs tibiāz materie flegmatice sua graui-
tate facilliter mouent deorsuz et sic positue dicta mēbra. infrigi-
dant. Et forte dicat et p̄babiliter magis qd̄ illa mēbra red-
dunt f̄ra p̄pter opilatōes medias frigidās ex tali mā flegma-
tica in toto habūdante. vñ sit p̄bilitio. vel impedimētū trāsi⁹
sp̄rituū influentū et calidi nālis ad dicta mēbra et ita saltē p̄ua-
tue infrigidant. Declarat et habundantiā hūiditātū in toto
saltē dependere nō tū vicio epatis l̄z et vicio stomaci multi-
tudo hūiditatis aqueose que quasi cōtinuo ab ea emittit per
vīa ozis. Et ita cū frigiditate hōz mēbroz nālium vt stomaci et
epatis sit satis rōnale in toto multiplicari dictas māes. et ide si
fieri generatōem sanguis boni et laudabilis. imo aquosi vñ et
menstrua apparēt subrubea sicut lotura carnis vt dictū est. Et
extēde remanet habitudo macra p̄p̄ indebitaz p̄uerfione boni
nutrimentū in mēbra. Et cū b̄ hūido pallida p̄ntia sanguis fleg-
matici et paucitate sp̄rituū circa mēbra exteriora. Et ex eadē
radice p̄z vñ nō sit anida ad venerētū. p̄pter obtusione sēsus
ozis mīcis a dicta mā flegmatica: tū q̄ nō sit ex sanguine fleg-
matico generatio sp̄matis. p̄fici sp̄rituosi substantia: caliduz.
vnde nō sit tūlatio facies ad delectationē hora coitus. Et ex
hīs p̄z clarificatus casus cū signis suis. R. eliat venis ad cor
rectōem huius dispositōis et accitū p̄sequentuz.

C Cura igit fluxus talū hūiditātū adimplet sufficiētē die-
ta: et rebus medicinalibus.

C Circa ergo dietā euitet ois aer hūmidus et cōis et p̄ticularis
sue habitatiōis et maxie si ad frigidū declinet. Unde sit ca-
mera eius p̄stituta surfuz inter duo solarā bñs spiraculum ad
orientē si possibile ē vel saltē ad meridie. Et p̄inde stāte aere ne
buloso grosso vel pluuiāli nō exeat camera et maxime hyeme.
imo tūc rectificet aer facto igne i camera ex lignis q̄rcinis vel
p̄p̄ins ex lignis iunipi vel lauri seu fermētis vitis a mōte vel
ex fermētis rozimarini. Si et suffumiget camera ponēdo vnā
pillulā de infrascriptis supra carbonēs erit p̄ueniēs descriptio
quaz ē vt. j. 3. laudat. 3. i. 3. thuris gar. galienuscatē añ. 3. 3.
cū modico terbetina fiat pasta p̄o suffumigio. Et tūc vent⁹ et
bozealis et australis et in estate non reptat in aere libero post
xiiij. horā. Neq̄z et exeat camera de mane nisi post vnā horā
diei post ortū solis et oio caneas ne supra eā cadāt radij lunis
lune. Et tūc nimia q̄es: imo exercitiū ē i cāu magis p̄ueniēs
q̄z q̄es. Et tūc exercitiū mēbroz supiorē ē magis p̄ueniēs q̄z
inferior. Nā laudat singulariter vt mane bus expulsi supflui
tatibus cōibus cū postea redierit in lecto fiat frictio spatula
rū et brachioz scā n̄ bus mōdificatōe totius corporis d̄ qua
dicef infra. Exercitiū et factū est brachijs portādo aliqd̄ ponde-
rosuz in manibus et brachiā p̄mouēdo et ad ppositū magis cō-
ueniēs q̄z exercitiū crurū et pedū ne mōe p̄uertant ad iserio-
ra. **C** Somnus et supflus ē nociuus in cāu et maxie diurnus
vñ magis inclinādū ē ad vigiliā q̄z ad somnū. Nā excedat igit
tur somnus spaciū septē horaz nocte. Et si nō poterit ex certa
cā dormire de nocte tollerat vt dormiat in die maxie in estate
p̄cipue si p̄stetudo fuerit ad somnū diurnū. Sz quocūq̄z sit n̄
exponat dormitioni nisi trāfactis adminis duab⁹ horis a p̄ā-
dio vel a cena et quocūq̄z nō dormiat supra dozuz imo supra
alterū latez et capite debite eleuato et ipso et pedib⁹ et reliquis
extremis decenter cooptis. **C** Suglat oem repletionē imo pau-
citas cibi et potus ē in casu multū necessaria. Nā p̄pter exube-
ratiā ciboz imp̄ficiunt digōnes que sunt cāe maximi nocumēti
in casu: vt dictū ē supra. Et inde sit impedimētū in p̄ceptōe vt
dicebat. **A**. de difficultate imp̄gnatōis. **N**ecessariū ē. n. vt sint
mēbra digōnis et mēbra sp̄rituū fortia ita vt fiat p̄ceptio. Et p̄
inde laudabile erit si semel in ebdomoda obseruet se iunū vñ
diei vel saltē cena sit multū leuis. **C** In passionib⁹ aialib⁹ ma-
xime caueat a tristitia et diffidētia et cogitationib⁹ malis. imo i-
tendēdū quātū possibile ē ad gaudiū et leticiā et bonā sp̄e futu-
re p̄ceptōis et curōis ab hoc accitū. Et l̄z moderata ira nō in
totuz

totū discōueniat in cāu tñ supfluitas in ea multipliciter nocere pōt maxie debitu somnū pbiēdo rñ psequenter p indigestio nē multiplicabunt supfluitates que sunt prima cānocumentū. Circa cibū et potū regula sit vt eulent oīa cibaria. grossi fri gidi humidū nutrimentū difficilis digōis multaz supfluitatū gene ratiū. Et pūde sumatiz vident oēs carnes pingues musculo se et extremitates ataliū et pīsces oīs generis nisi parump ali quoties de salitis. Vident oīa legumina et herbe frigide et hu mīde vt lactuce portula ce spinachia et hmoi nīl pce in estate. Vident oēs fructus frigidi et humidū vt poma pīca bñ matu ra melones et hmoi. Vident caseus et lach paz et caseo anti quo sumere post cibū nō sit incōueniēs et maxie oīno. Vident acetū et acetosa vt rācia limones agresta et hmoi in estate. p sapozantū possz sumi aliqd et rino granatorz parūp cū zucha ro dulcorato. Et si placet facere sapozē viride apponaf aliqd de suco mēte et mellis cū modico suci acetose. Panis conue niēs in casu dī esse altqualiter furfuraceus parūp salit de bīte sermētatus. Et d carnibz comedat carnes pullinas estate et caponū hyeme sed nō sint multū pingues. Vtaf et carnibz perdicam et autūz montanaz maxie dreslarum et turturum. Carnes et colūbz cōpletos in pēnis sunt pueniētes maxie hyeme. Carnes et castrati vni anni et carnes capretor et ca prioloz sunt pueniētes herbe et granatiz sunt ad intētiōnez vt buglosa betonica feniculus flosz. pīpue maiorana salnia et huiusmodi et aliquos bletibz mīxū nō erit ferculū incōueni ens. Hodiū et dicerōz ē in casu supfluitatū cōueniēs. Quia et gal linaz et pīcū pīpue. Et de fructibz valēt pīnce pparate f3 ar tem pī infuse i aqua calida postea ericate et cū zucharo dul corate valēt auelate tolle singulari iuuamēto et siliici et pīpua ppietate et vne palle maxie si masticē cū armillis et ita. ij. vt iij. ficus tempore suo bñ mature nō discōueniūt. Potus eius sit vīnū ad būsū oclūnās nō tñ debile f3 mediocre in potētia Et si misceaf in estate cū modico aque extinctiōis ferri vel cali bis erit cōueniēs f3 pce bibaf. Et si sū sum pētus qz tū ad die tam remittēdo me ad reliqua multa pīcularius dīterminanda f3 m dīderationem clarissimū doctoris magistri Joānis Antonij de quo supra.

Ad medicinalia veniēdo dicebat Auic. in casu. Dporet vt incipiat a mōdificatiōe corporis cū flobothomia et solutiōe vē tris si indiget ambobus. Et h3 habitudo huius oīe nō videat pscire ad flobothomiā pīcta hac dispōe pro qzto flobotho mia est etiaria sanguis pīcipalz et hūoz mīxoz cū eo tñ ba bita indicatōe ab eo qd ē f3 cor inflamabīl et satis macra ira scibilis et medicie ad casus pueniētes dnt esse calefactiue et ericactiue. Ad pībitōem igit inflammatiōis mīnuta floba infri gidiatiua tñ. iij. vel. iij. f3 sanguis spero qd in pñ. erit multū iu uatiua. Iuuabit et qz nā mēbzoz fiet auara ad non cōicādum mās ad matricē. Ideo sūte vētris lenitōe primūz qd laudo ē vt fiat flobothomia d basilia ptis dextri. Et si vēter nō sit mo lis qz supitē ē nāe vt itellei pus fiat dītere mōdificatiū secū et eductiū cū. 2. s. casse et bōdio pīngui debite qzntat et mo dico salis. Deinde intēdētū ē floba facta post vni dīe ad etiatiōnē mās flegmatice babūdātis in toto et pīculariter cōuer tendo ad matricē vt ex ea et pīnalis fiat etiatiō. Quia tñ tales mās de se nō sunt cōueniēter parate expulsiōi nisi digerantur pus puenit vt afferant digestiua pueniētia i cāu qm talia sūt icīsiua subūllatiua p pte et aptiua vbi sarēt mās in vīs cōibz forte timere ne i virtute boz digestiūoz puerterē ad mēbra pueniēs ē vt a pñ fiat mōdificatiō māsēz cōiuz circa stomā. cūz et mēseraicas extētiū cū medicīna leni nō potēte ad mē bra lōgūquiora puenire ad mās tales flegmaticas etiandū. Et in hoc laudo si exhibeaf. 3. vi. vere simplicis gal. in electua rio posite a Bal. 7. terapēice i qua nō intrat turbit neqz aga ricus. Vtā pīciet opatōez ifra diez nālem. Vel exhibeaf. 3. i. pillulaz elefantiaz an cenā circiter bozaz pī plz vel in mane. Et expleta die sequenti postea exhibeaf sirup. 3. i. s. radicū se uiculi acroz petrosili cāedreos campeiteos. an. 3. i. rubecū ctoz affari cipi scelerisimōtani an. 3. s. le. fenī. semīl peonie an. 3. iij. mellis betonice gariofilate an. 3. i. valeriane. 3. i. s. decoquantur i aqua debite qzntatū et collature addaf zuchaz debite qzntatū et fiat sirupus q aromatzet cū spēbz. vt. j. s. 33. mīcīmī. cardomōi galāge an. 3. i. ro. 3. s. croci spice an. 3. i. ponātur in petia et bullat tribz vel quattuor bullitōibus in sir. et d bīr sumaf. 3. iij. et exhibeaf cū aq mellis betonicez bu glose dādo. 3. i. s. de quilibz dictaz aquaz. Et si placz exhibē

sirupū de reptis in apothecis exhibeaf sirup. vt. j. s. mellisro fati. 3. i. sirupi. de calamēto. 3. vi. sirupi de sicados. 3. iij. aque decoctiōis acroz lileos nucīmuscate. 3. iij. misce continuel quattuor vel. v. vicibus. Postea sumatur potio vt infra. R. agarici troscati. 3. i. s. acroz. 3. s. spice. 3. s. infundantur in aqua decoctiōis predicti sirupi per. xij. bozas postea facta expsiōne addaf colature cassie nouiter cōte. 2. s. bīdīcte sim plicis. 3. iij. electuarij indi. dia fenicōis an. 3. i. cūz zucharo fiat bolus et exhibeaf hora exhibitiōis medicīnaz solutiū cūz debite obseruatiā eaz. Et sequenti die sumaf pfectio vt. j. s. metriati. 3. i. diabze. 3. iij. cū melle rosato fiat pfectio tardē ci bus per sex bozas. Et si forte oportebit secūdere purgatiōnez pōt fieri sirupus magis absteriū vt. j. s. artemisīe mīcarie medie mellisē pīsi affari leuistici an. 3. i. an. i. cīmīni ameos calami aromatici an. 3. s. radicū enule. 3. i. decoquant et colen tur et cū collatura fiat sirupus cū melle sumaf. 3. iij. dīcti sirupi cū aqz vt. j. s. aquaz isopi artemisīe rute an. 3. i. s. misce aro matizet cum modico nucīmuscate et rasura ebōris. Et postea post pīmatōnē. v. vicibz exhibeaf aliqua medicīnaz vt supra. Deinde sumaf pfectio sequenti die vt supra. Postea laudo sin gulis sex diebus sumat vni mirabol. grossūz et pōnos kebulos pīdītos per tres bozas an prandīū. et a ppietate ad pforta tiōnē valet nucīmuscata pīdita. Et ita factis hīs mōdificatiō nībus oīz iā f3 doctrinā auctoz vt pcedamus ad mōdificatiā mīricez. Vtā pōt clīsteriari matricē cū decoctōe pīstij lingula riter et modico mellis inducēdo tres vel qzntoz. 3. in matricem. Decoctio et furfuris cū modico aristologie ad eandē valz iten tiōnē. Si et imponaf nocte cū pena ligata cū filo longo. 3. i. me tridati vel tūlate antique plurimū mōdificat. 3. de facit mercu rialis pīstata et supposita. Et sūt cottū intinctū in terbetina cūz modico masticis idē opaf. Et tūc declarabīl pfecta mōdifica tiō matricis qm talia attrahētia et mōdificatiā supposita iferūt aliquale dolorē. Et fortissimū inter bec ē. Si extractis granis de colloqntida impleaf. vacuitas eius de oleo de līlio et dīmīt taf sic die et nocte in loco calido. Deinde expīmaf clīsterizet matricē inducen do. 3. i. vsqz ad. 3. i. s.

Succedit pñr alia intētiō de pfortatiōe matricis et adiacen tiū ptiū. Pōtio fiat fusa seu scicupū supra qd ponaf tabula p forata et ita dñā sedeat supra tabulā facta decoctiōe ex rebz pfortatiūis pīsticis ita vt recipiāf sumus intra vuluaz. vñ fiat bullitio rez vt. j. s. squinati olībani cipi. an. 3. i. folioz tamariāi radicū bīltoze an. 3. i. s. sumach cupulaz galādīū altūs nitri an. 3. i. bulliat oīa in aqua debite qzntatīs et eo fiat scicupū duobus diebus vel tribz in mane deinde fiat sero suffumigūz vt. j. s. turis nucīmuscate ciperi sgnati se. agnicasti an. 3. i. lau dani. 3. iij. mīll. fiat pasta. Et sūnt formule plane de qbus pona tur vna supra carbonēs sub cathedra sup qua sedet ad recipi edū sumū. Vtalet et exterius vt fiat intūctio supra mīrice ab vm blico. j. cū oleo vt. j. s. olei de līlio. 3. i. s. olei spice et absinthij et mastic. an. 2. s. misce. Cū vnetōe pōt et fieri emplastrz ad in tentiōnē extensūz ab vmblico vsqz ad vuluā vt. j. s. radicū af sari radicū narcīci folioz iij. an. cūz succo a bzotani et spica puluerizata fiat emplastrz per iteriū. Et iaz ad pfortatiōnem pōt fieri pessariū imponēti matricē ligatū lanā supra lignū po stea infundaf in vīno decoctiōis vt. j. s. supponaf fiat vt. j. s. R. cozticū mediāi qrcus folioz mīrti sgnati se. agnicasti cipi carpo balsamī balustiaz gallaz olībani aliis iamentū an. 3. decoquant i vīno nīgro sufficiēter et ex ea pessariet f3 modū dīctū. Pper i terius et supius ad pfortatiōem matricis valet dyābra singula riter. Vtalet et si sumaf aliquos vībz in mane. 3. i. s. sceleris mōtani cū modico vīni boni aromatici. Pīlīrīarconitōn et ē ad hanc intētiōnē multū iuuās. Pīssimus et facere ad hanc in tentiōez plectiōnē appropiatā iuuatē et ad pceptōez vt. j. s. R. gariof. mactis cīamomī galāge xīloal. 33. an. 3. i. blacce bīfacie nucīmuscate spice croci rosaz ru. rasure ebōris sūac carda momi pīpis lō. sandaloz citri. sete crude ambze an. 3. s. mīsci. gra. iij. cū zucharo dīssoluto in melle rosato et aqua mīcarie et rosaz an. qz sufficit. Fiat pfectio i morsellis. 3. iij. p quolibet. Et sumaf vnus in mane cū modico vīni aromatici. Et istis tñ cō tentus qzntū ad pīmā et pīcipalē dispōez. Circa renes aut pōt fieri vng. vt. j. s. olei absinthij olei citonloz an. 2. s. laue tur in aqua plantaginīs et mēte postea addaf rosaz ru. coralo rū ru. nūctū cīpī et mūmie an. 3. s. acci paz et cere paz fiat vn guētū pro vnetōe renū et iungaf oībus duobz diebus in sero

De puritu matricis.

Consilium. 78.

¶ **E**tiā 3^a est intentionē ad pibendū quēcūqz bāc mām au-
gentz: et ad dūertendū ad dūerūz:z cum boc ad remittendū
acutatem illius in loco:z conforationem membri ne recipiat.
¶ **E**t ergo vitādū aer calidus z acutus fūe nāltier talis siue
er artificio cū igne. Vitādū exercitiū laboriozūz inflamatūum
marie pedes factūqūz frictiozūz bozi z bza chop ad dūerūz
trabēdū ē puenies. Immanitio et supflua z ieiunia sunt ad no-
cūmētū lz et supflua repletio nocet. Et idē intelligat de vigi-
lijs. qz supflue inflamat z exa cūit būozes. Bedinare ergo ad
sonnū z ad quietē ē in cām puenies. Et idē intelligat de ira
froz solitudine z religioz aie passioibz inflamatūb. Vitādū
sunt et vīa cibi z potz oīa acuta z modiciatūa. ¶ **E**tiā dixit Sal.
3^a regis acut. Scīas qz aceti ē malū mātricibz. ¶ **E**t addit Imo
z oīa acetofa pōtica amara z acuta nocēt.

C. Quāti ergo ad cām affcedēte ad remissionē acuitatis bu
 motū, r. ad diuerſionē a loco leſo vel ne ſināt, ad eū valet p̄ci-
 pue. niſi forte eēt p̄gnāſ. ſic. r. ene cōis in brachio dext. ⁊. Et
 tū p̄gnātio nō v̄r in tōm p̄ſentire. Ego ſi ſtātē mediocr̄ habu-
 iſſet r. de meliōra būoz r. p̄gnatio. iiii. v. vel. vi. meliū v̄qz ad
 diū. et iſciſiue audēre ſupra ſtebotothā ſiendā endūa circet
 ter. 2. iij. vel. iiii. Poſtea attēdendū ē equat. ſi būoz cū appo-
 p̄tūis bigeliſſus. v. t̄ra. ſi ſirupi de portulaca ſi. Aſeſine. 2. iij.
 ſirupi de granatīs et de ſumitorē aſi. 3. 5. aquaz v̄lulaz po-
 tula. 2. lupuloz. aſi. 3. ij. miſce p̄o duab⁹ v̄icib⁹. ⁊. ſi dicto ſiru-
 po ponerent. 3. ij. muclaginis ſeis citonoz expſſe er aqua lau-
 taginis magis ſuauiter. Quibus ſumitorē gnoz v̄icib⁹ erit pla-
 uibile edere octoz hūozes ſuauiter cū approp̄ziata medi-
 cina v. t̄ra. ſi mirabolanz citr. 3. iij. indoz. 3. i. p̄tidant r. in
 fundant i aquis lupuloz ſumitorē r. portulace decottoſis paſ-
 ſulaz r. ſcā expſſiōe poſt. r. hof. addat ſirupi violatū. 3. ij. māne
 2. i. Et ſi addere. 3. 5. pulueris reubarbari v̄qz ad. 3. ij. nō in
 cōuenit iudicio meo. ⁊. Ende puenit pur ad eādē infēſiō cā
 affcedētis cū p̄fectiōibus electuariis et malaz q̄litate dicto-
 rū būoz rectificat. ſiat ergo electuariū 3. 5. ſi. 3. buchari v̄o-
 latū. 2. i. de buglagio. ſuchari r. o. aſi. 2. i. ſpēz troſciſcoz ſi cāpo-
 ra. 3. i. cū ſirupo de portulacaba ſiat p̄fecto. 8. q̄ ſumant coele-
 ſtia duo i mane cū aqz ſirupoz. ⁊. Aleſit et aliquatū epithīma
 epar. lue epithīmate facto er duabus partibus aque endine
 vna ſumitorē r. modico aceti.

nictetur ex mucilaginis? fenugreci seīs eltonioꝝ ⁊ pſilij ⁊ cum
 oleo rofato mētis ad ſira. ⁊ Aleatē ſuc? iſuglamali albi ſuppo
 ſitus ⁊ inieci? ⁊ dē ⁊ ſc? papaueris ⁊ dē ſil? decoctio cori
 cū e? ⁊ Aleatē vng? vt. j. ꝑ. croci ⁊ cāphore añ. 6. am? ptem. 3.
 vnus ꝑlibi vſi. 3. am? vnus baccaꝝ lani. i. terraꝝ ⁊ ꝑficiā
 cū albumine ovi ⁊ oleo rofato ⁊ cū lana iuncta ⁊ dicta mixtu
 ra ſiāt ꝑpoſitoria. Ad idē valz lītargitū cū vitellis ouoꝝ dī
 ſiepatū. ꝑoſſemus multiplicare remedia. ſi lana ſufficiat non
 exiſtēte ꝑte ꝑſis. Si ſi poneret exteri? roſe balanſie cū ſolis
 ꝑit? ⁊ poſtula ſi bullita ⁊ i duob? ꝑib? aq? ⁊ vna ꝑte vini ni
 gi? iuaatē ad ꝑſortationēz mēbz ⁊ ꝑbibēz fluxus ad eum.
 ¶ Tempore aut ꝑartus ꝑximi. imo in boza ꝑartus qñ eſt ſi
 mor ꝑpter ineffuz ꝑtes ꝑe eaſdē ꝑtes de plurima utilitatē
 ⁊ maxio ꝑurita ⁊ maxia reſolutiō ⁊ virtute. ſunt ꝑparandā ſia
 que ꝑtuz ꝑa dīcē efficiā. Unde in cāu ſit venter. ꝑximū molis.
 ⁊ ſi nō ſaliter. ſiāt cū diſtēti bumectatioꝝ facto ex brodzis reruz
 bumectatioꝝ vlgia. ꝑ. fenugrec ſeīs lani añ. ʒ. i. ʒ. maluarū
 altee añ. ʒ. i. miſce bulliāt ⁊ decoctiōe ſiat feſſio. ⁊ ſiāt ē In
 vntōbz circa inguina ⁊ ſumen ⁊ infra renes cū vnguento vt. j.
 ꝑ. olei de liſio. olei amigdalaz dīcē añ. ʒ. i. ʒ. ꝑloꝝ biūde. ꝑ
 guedins galline añ. ʒ. ʒ. croci. ʒ. ʒ. miſce. ſiāt vnguentū ꝑ lini
 endo vt ſupra. ⁊ ſi inſundant intra matricē. ꝑ. iij. olei violatū
 ⁊. ʒ. iij. olei cōis cū. ʒ. i. mucilaginis fenugrec erit maxie vntu
 ad ꝑtuz cū remiſſiō eilius nocuēt. Sūt ē ꝑparanda mēbz
 ꝑtūctis ſm ſitū ſm que ꝑuertat caput ſetus ad extū. Quoz fa
 cto ſiet ſedēs ſupra cathedra ꝑſortā ⁊ aſiꝝ ⁊ aptū cū crurib?
 ꝑuerſis ad ꝑoſterius ⁊ coxis ad anterior. ꝑoſtea iuuēt cū cō
 ꝑreſſiōe ventris in deozus ⁊ cū ſternutōe ꝑuocata cū ꝑoſi
 tiōe intra nares ꝑdcti ⁊. ʒ. ʒ. ꝑuluerizatoꝝ ⁊ cū reliqs baſilif
 bus ad expulſiōē. apponēdō ē aromata decoꝝis ⁊ nō ſuſſi
 ex ſuſſigimis appoꝑꝑiatz ex mītra lignoal. cinamomo caſſia
 li. muſco ambra ⁊ buluſmōi. ⁊ heqz ꝑ lignos ſit que applicā
 da niſi in virtute deſtituta ⁊ perrita. quo cāu lania aromatica
 eſſent ꝑ ſuplus exhibēda. ⁊ bi autē cēt multū laborāz ⁊ ꝑtū ex
 biſcaꝝ ꝑuluis vt. j. ꝑ. corticū caſſieſi. caſſieia. ⁊ cinamomi.
 añ. ʒ. ʒ. croci ⁊ bozaz lapidis añ. ʒ. iij. ſubtiliſſime ꝑuluerizē
 tur ⁊ miſc. ꝑ duobus vicib? exbiſcaꝝ cū aqs matricarie beto
 nice. ⁊ ad curo ad alia ne extēdere ʒ ꝑfectionib? ⁊ cāu appo
 ꝑꝑiatz vt dyamba dyamuſco ⁊ alijs que ſunt cōbz nō. ⁊ ad
 ē ſi omittēdū. qñ regimē de quo ſupra ⁊ ex ꝑte eibꝝ ⁊ medi
 cinaz ē ad frigidū multū belandis. ne ſtomaco nocuēt iſer at
 laudo circa ſtomacū in toto ꝑte ꝑceſſus attēdēdū cū ꝑſortatū
 bus dīſiglinā ⁊ vntionib? ⁊ ſacellationib? ꝑcipue valebit vn
 guētū vt. j. ꝑ. olei ſupis. ꝑ. olei malicia ⁊ abſinthij. añ. ʒ. ʒ.
 galgē cinamōi gar. granoz ꝑadiſi añ. ʒ. iij. ligna ꝑ. galieum
 cate. añ. ʒ. ʒ. cū modico cere ſiat vnguentū. Et bijs ſup ꝑtū.

De fluxu supfluo ſanguico ꝑcipue meſtruali. Cōſiliū. .79.

Cpro vxore dñi Zenonis de huginio de difficultate banelit^r
cum subtractioe mēstruorum.   *Consiliū* .80.

Consiliuz .80.
Vir Spectal

In spectabilis frater maior honorade. Recepi litteras vestras cum additione quorundam accidentium de quibus explicite mecum non erat facta. Memento specialiter de fluxu humiditatis ex capite cum reliquis alijs. Et re vera nisi scripsisset fuerat mihi posset quod principalis causa non cum me de difficultate hanelit? et subtractione etionis nalis me struor esset ma ex cerebro discurrens statim: ptem in ramos pulmonis recepta et sic opillans et inde expiratione et inspiratione difficultans: ptem ad venas matriciales et fluens opillans ora venarum et sic pibebis exitu sanguinis menstrualis fin pte et rectipitur i stomacho et inde debilitat appetit?

Prima ergo et radicalis iterum curatio sumit et sumi debet a prohibitione fluxus mae a capite. et erit purgare mam cotentam in matrice et in pectore. tadez pfortare stomachi discrasiam p de fluxu mae statice ad ipm. **C**onmissis igit multis coib? ex pte dietetice q? declinadu e ab oib? grossis viscosis et baidis actualit et virtualit. et ab aceto raeco et agresta et hmoi et reliquis euaporacione facietibus vel euaporacionibus fin iudiciu pntis medici dimissa et purgacione coi ordinarie sieda bis in anno: laudo singulis decem diebus ad euandiu mam ex capite ne i eo aggregent fumi i introitu lecti duas pillulas grossas de infrascriptis. **R**. agarici troiscati. p. ij. acozi sicados an. p. s. cu oximelle. s. fiat pasta pro pillulis. **S**. l. pro qualz. **C**onsequenter laudo trahimam per nares getas na post pillulas p die attrahedo per nares de caput purgio vt infra. **R**. succi radicuz bletis depurati 3. ij. aque mellis aq maiorae an. 3. s. vini albi. 3. s. nigelle macis puluerizatoz. an. 3. s. misce. **L**audo et fieri saculu capiti vt 3. q. supponat capite prius fricato et pectinato: post et retnis lenitione fiat et infra. **R**. malorane sicados rorismarin. an. tertiam parte. **A**. corticu citri macis an. 3. i. vernicis. 3. ij. rosaruz sandaloz citrinor an. 3. ij. misce pro saculo capitis siedo de lin done de grana. **L**audo postremo pro hac interioe in introitu lecti tenere i ore vna de pillulis plais vt infra. **R**. thuris. 3. i. boli. ar. spice an. 3. s. succi lignice gum arabici an. 3. i. cu mucilagine seic citonior fiat pasta pro pillulis plais. **I**az venien e ad modificatione mae opillatis poros venarum mncis. pro expeditione cuius laudo pus fieri semioz vsqz ad vmblicu in balneo decoctoiz vt. **R**. artemisse camille an. **A**. s. fenugreci seic lini an. **A**. s. rute saluie an. tertiam p. vni. **A**. s. buliat i aq doli te qstatis aliqb? bulitiobus et in ea decocto sedeat. p. 4. m. boze expulsi supfluitatib? coib? tribus diebus pntius in mane postea succedebit alijs trib? dieb? i sero in introitu lecti sibi supponat pro nastali lana inuoluta in electuario de quo infra et liget cu filo coze. **R**. metridati. 3. ij. trisere maioris. 3. i. troiscor de mirra caste lignee cinamoi. an. 3. s. cu sirupo de eupa torio misce ad formam electuarij. **L**audo et pro hac intentione posse fieri iunctioez sup vtre vt infra. **R**. olei de lilio. 3. ij. olei rutae et spice an. 3. i. misce cu. **S**. l. croci. **P**ro euacuacione maez in pectore extenuat ad facilitadu eas p sreatu laudo fieri electuariu de quo lambedo sumat vt infra. **R**. lob. de pino. 3. s. liquiricie rase capillue. n musciodoz an. 3. s. pulmonis vulpis puluerizati. 3. ij. croci. 3. v. cu oximelle fiat electuariu. **A**d hac in tendone laudo fieri iunctione vt. **R**. pectori. **R**. olei amigdalarum dul. s. sopi hilde et olei de lilio an. 3. s. croci pay fiat vngm pro pectore. **A**lio pro pfortatode stoci iungat stomach? cu vnguento vt. **R**. olei spice masticis et ros. an. 3. s. garioflox macis cinamomi coraloze accacie an. 3. i. gallienusate. 3. s. cere pay fiat vnguentum pro stomacho.

Pro vna nobilis muliere alamana q? plodice cecidit in furiaz cu desiderio coeundi cu no erat pregnans et cessabat ipsa pregnante. **C**onsilium. 8i.

Larissime doctor recepti nouissime litteras ad me p vos datas qbus petitis a me consiliu dari sup casu quoda difficult admodu saltu pro etate sufficere ad pceptioez qm in etate plixiori dispositio talis est minus vereda. imo vt spero rationabiliter per etatem etiam sine medicinis corrigetur.

Causa talis e. **Q**ueda nobilis mulier etatis mediocris bone habitudinis languine q? alba carmola et in facie rubra elegantis corporis cu proprio marito p longa tpa pudicissima vixit q? nuc p aliquot annos interpollatis teporib? in metis pmtionez incidit et quasi furiosa fuit cu n e pgnas: qd accidit et cu con tingit toti corp? ei? tremis et ptes mebroz qsi singule tremedo

monent: et si mobiler detineant: et durat hoc accidens per aliquot dies. **S**ic cu icipit hec dispo sentit i vtre ei? font? mani festus ita vt vtr ei? coiacens audiat sonu dictu i vtre ei?: et tuc supra motum et propter solitu fuit cupida libidinis. **E**t cu vir in totum huc imoderato appetitu satisfacere non studeat siue non possit tuc reddi vigilans. et tuc incipit insanire. **S**z postqz a viro coepta semp libera e ab hys omnibus accidentib? vsqz ad fine partus et post nati. 7. annuz concipiat aut duos solet in pntina furia icurrere. **C** simile qsi casum posuit **A**garan? i. **S** de epilepsia sz in viro: dicit qd vidit aliquem paciete epident? aut ante cam festinanter vt furios erat querens muliere ad coitum et cu egisset cu ea post emissionem seic cessabat potissimum epilep sie et preferuabatur a casu.

Causa aut accidentis huius mulieris ronabiliter e qd dicta mulier sanguifica exiles e plurimi seic generatiua. qm in toto habundat multa ma pportio nata generatiot spmatis que e supfluitas vltim? alimeni ia ad mebra distributi. **D**ebet cu hoc ee calide mncis et calidoz testiculor. vñ sit multa attractio de dicta ma in toto habundant ad mncem vel testiculos mulieres. qd semel in spe spmatis oz ee calidior siccu acutu prurituu plurimu ad venerem icitatu. **E**t forte coadiuuauit ad hac cdm qd tpe sue iuuentutis cu viro suo plurimu frequenter actu coeundi. vñ na puenit plurima spmatis quantitate euacuare. vbi forte i hac etate viro ibecilliori facto vltimags tempato in morib? no sic frequentato actu coeundi ma spmatica circa vasa spmatis mulieris aggregata et reteta supcalescit et aliquant? abduritur. vnde sit pruritua magis. et agens i mam sanguifica vel alia materiaz in mncem reptaz pty de ea conuerit in ventositates que pnter in matrice retete ad diuersas ptes ppulsate causant sonu illu sensibile. partiz et de ma puerit in furia adbusu q fur suz ad paniculos et mirigas cerebri aduenies in eos malam qlitates imprimedo et siccitate iducedo et sensitiua stimulado eni gillare facit. **D**ictus et vapor adbusus mixtus cu spiritib? subserulentibus aie in opationibus discursus facit ad pmtioez metis. qm pmtione talis vaporis cu spiritibus fiat vari? motus spirituum in cerebro. et consequenter varia diuersorum representatio in sensibus interiorib?. fm q? ydola vel spes dictorum vaporu diuerso repntant. **E**t inde in virtute appetitiua irascibili sit varia inclinatio ad diuersos motus quali vides furien. **E**t qz tales vapores eleuant a ma spmatica pruratiua stimulatua ad venerem q similitudine gerit dicte mae psequenter inclinad motu venerem et pinde reddit multu anida ad actu. **E**t forte et in ca ptingit retetio aliqualis mensuror vbi no sit debita modificatio eoz. que et sua caliditate calefaciedo mncem vaporibus acutis eleuantis reddit. prurit? et stillatio ad ptes illas. **E**t sic ad venerem maior inclinatio. **S**z postea sca pceptioe regulatis dictis humiditatibus a na ppter fine non sit euaporatio surfus ad cerebz attinges et pnt no sunt vigilie neqz metis pmtio. **N**o et sic tremor et pculsiuus motus mebroz q? fiat aiqua dicte mae regularent a virtute qm ab illis maeibus resoluebant. tuc vapores et ventositates que incluse itra cutiz petetes exitu et expirare no potetes faciebant saltus et lectigatios in mebris. qua cessante ca de dicta euaporatode ref. luit a virtute dictis vaporibus q actu causabāt dictos mor? cessat motus. **E**t hec de casu.

Cam veniedo ad cura due sunt intentioes principales. **U**na pnter circa dietam. **A**lia circa magis medicinalia. **C**irca ergo dietam cauedu e ab oibus multiplicatib? sanguine et spma. **L**anadu et ab oibus acutis calefacientib? subtilantib? et mam ad burentib?. **I**deo spaliter magis aer sue habitatiotis debz ee aer frigidus vel saltu ad frigidu declinas et sit ptatus in passulis vel parum ad siccu declinas io vites aer fuisse et aer cum calidis aromatizat? **C**utet motu supfluu et corporeu et aia le et ita vigilie et supflue nocet. **E**st melius e vt inbereat geti et somno et in somno dormiat supra lectos frigidos duos. **E**t si aspgant linteamina cu paluere rosar? violaz. nenusaris et iusq am marie in estate erit puenies. **E**t no dormiat supra dozuz. **E**t in passionib? aialibus viter ita et furia et cogitatioes tristes multu. **P**roepue viter imaginatodes et cogitationes circa res venereas. **E**t cor ea no loquat qsqz de actu coeundi. neqz praticet cu mulieribus iuneculis et luxuriosis multominus cum viris et iuuenibus elegatis forme. imo puerat metu suaz circa morales plderatodes. et hoc dico cu e mes sana in ea. et no cu e in por? **E**t ita vniuersalit dimittat vltuz auditu et tactu eum eoz que hnt ad venerem icitare. **E**t circa cibos et potus sint

cibi frigidi actu et potetia pauci nutrimenti ad stipitū declinantes. Et si vident oua foribilia et fere oia gnā carniū vel saltes parce eis vtat. Et sint elixate et nō assate: et rectificate in decoctione cū aliquo stipitico bullēdo in eis d acetosa vel plātagine vel frusta citonior vel pomoz siluestriū vel aliq grana granatorum vel berberoz et sumach et bmoī vel i tpe eliaū aliqd d agresta decoquat in ferculis ei. Et semp parce sumat cibū et nō ad satietatē. Et sit panis factus non ex pura farina frumētū. Et ap-ponēdo aliqd d farina milij vel siliginis et nō fiat ex flore sari- ne. Et sit portio furfuris. Et nō sit panis salis neqz nimis ferme- tatus. Quod si talis fuerit amoueant ptes exteriores. Et cum comedunt carnes aliqua in fundant i succo limonū vel acetosi- tatis citri vel berberoz vel granatoz vel aliquo bmoī. Et ele- ctiores carnes sunt carnes capreoz vel agnoz vel vituli lacta- tis eligēdo ptes masculosas. Dimittēdo sunt carnes pulloz columboz et qleaz pcpue et carnes autū mōtanaz vt pdcuz sternaz et allaz minutaz et carnes caponū et sūt dimittēdo. vñ gnālter cibet i sint frigidi et grossi nutrimenti et dissili digōis vñ iter canes pcpue laudant pedes porcoz et carnes ceruo- rū et bouū grossoz. Et substatē leguminū sunt ad casuz conue- niētes marie lētiū dimittēdo brodia cicez et faseoloz. Et si po- naz paz acetū in decoctōe magis valēt. Et aliet milij et paniciū decoctū et valet lac accidū factū extracto butiro. Et d olerib⁹ valēt lactuce portulace malue plantagine. Sumant cū mo- dico agreste si plz dimittēdo spēs aromaticas marie piper ci- namomū et crocū. Et si pur plz aliqū aromatizare vtat i fercu- lis vel in saporamētis puluere suū piperata vt. j. R. rosa. ru. cozal. rub. coriādroz. pp. añ. 2. S. macis. 3. ij. cubebaz. 3. i. ga- rri. 3. S. croci. 3. S. misce fiat pipata. Pro potu dimittat oia vi- na potetia et vtat paucifero et mīto cū aq cilleme vel cū aq extinctiois calibis. Dimittat pfectōes omnes et zucharatatz mellitas saltē i nobili vsu. Licet tñ sumere post cibū aliqd de coriādris p ditis vel piro vel citro p dito vel in estate paz pomi acetosi i meliois i plici si bñ maturi. Et b qzū ad dietā sufficiat. Et si kellar ad mediū venire. Sz i medicinalib⁹ oz qz fiat diuisio qm alia pueniūt in portissimo. et alia cūz nō ē in portissimo. Et est ti- mor ne cadat. Et pmo ponemus regimē ipa nō exite in portis- mo. Et pmo igit laudat vtate vērū lenitōe fiat sibi flobō sal- tē bis i āno in tpe veris et autūni d vena basilica dextri lateris educēdo. vt. vel. vij. 3. sanguinis p vice. Et si forte in estate fie- ret lenis flobothomia credo pueniret. Et vbi timeref d cū in portissimo flobothomia i fira tres vel quattuor dies cōuenit flobothomia saphenaz educēdo qttuor. 3. i. sanguis. Postea laudo vt exhibeat sirupus qñ ē in recta quiete et bis i āno in vere et autūno p qnqz dies vt. j. R. sirupi violati sirupi d fumo- terre et orizachare añ. 3. S. aquaz acetose lupuloz et sumieret añ. 3. i. S. misce. Et postqz pūnuauerit. v. vicib⁹ tūc exhibea- tur potio vt. j. R. miraboli. citri. 3. iij. indoz. 3. i. reubarbari. 3. i. S. se. acetose rasure eboris añ. 3. S. passulaz. 3. i. i fundant oia in aqz lupuloz buglose et arthemille p. xij. bozas postea facta collatura addat collature cassie extracte diacatholiconis sine diagredio añ. 3. S. dyaseniconis et bñdicte simplicis añ. 3. i. S. sirupi violati. 3. i. S. misce fiat potio. Et stet. vi. bozis añ assumptō nē cibi post eā vsqz dū sit ppleta solutio. Deinde sumat pzi- tū leue: et p totā diē stet in camera clausa. Sequit die sumat siru- pū vt. j. R. sirupi ro. 3. i. sirupi de absinthio. 3. S. aquaz endiuie acetose et buglose añ. 3. i. S. misce. Deinde laudo et ad prefer- uādū qz si nō dñte mēstruet. vt singul mēsb⁹ p ouos dies añ bozā mēstruatōis fiat lotio crurib⁹ ante cenā p bozā cū deco- ctione vt. j. R. camomille mell. loti matricarie. añ. 3. i. rute abrotani. añ. 3. S. saue tertiā pte. 3. i. decoquat i tribus pibus aque et vna pte vini albi vsqz ad debitā decoctōz. De- inde fiat lotio tibiaz fricādo in deorsuz p quartā pte boze vni⁹ Et si postea nō habūdauerit fluxus cōueniēter exhibeat semel in dieb⁹ purgationū puluis vt. j. R. spiceniardi seles apij. añ. 3. S. granoz milij solis ciperi. añ. 3. S. croci. 3. ij. misce. exhibeat cū 3. iij. aque decoctōis cicez ru. Et post factā mōdificatiōez per diē quietata nā puenit vt vir secti cōiungat ad sufficiēter pple- dū actū qm illud tps est aptū ad pgnatōez: et cū p illū actum emittit mā spermatice mulieris. cuius retētiōe causant dēta- cēntia vt sūt supradictū. et sic pferuat ab eis. Et hoc sentie- bat 20^a. tertiū caplo d iunamētis coitus cūz dixit. Et ois in cuius corpore est vapor fumosus coitus alleuiat ab ipso et cō- fert ei et remouet ab eo qd timet de necumētio coartationis va- poris fumosi. Et pmoide infra dixit quod accidit mulierib⁹ ex

coartatione matricis quod pro parte accidit in casu nostro. Iuuat et ad casuz si frigidit ptes mificis maxie post mōd- ficationē factā sanguinis et mēstrui scā fomētatiōe supra mificē cū decoctione vt. j. R. rosa. mirtiloz sumach floz nenufaris et iusgāt al. añ. 3. S. camomille 3^a. 3. S. i. se. canapis. 3. i. bulliat in bocalibus duobus aque et 3. iij. acetū vini albi aliquis bull- tiōibus. postea cū spongia vel filtro infuso in dicta decoctione et expiso ponat infra vmblicū per quattuor digitos. Et hoc est factio bis vel ter fiat iunctio vt. j. R. olei rosaz olei cucurbitinū añ. 3. i. olei de nenufere et absinthij. añ. 3. S. misce. Pro dñt et fieri iunctio ad dorsum supra renes cū vnguetō infrigidatē et phl- bentē attractiōem ad mificē qm ppter multā allegatiōē mif- cis ad illas ptes sensibilib⁹ alterat alteratis dictis pibus fiat vnguentū vt. j. R. succi lactuce et solatri. añ. 3. S. olei ros. 3. i. olei mirtiloz. 3. S. mucilaginis plijū et se. citonior fractoz in si- millibus succis. añ. 3. ij. gallaz masticis acatie lapidis ematitū puluerizatoz añ. 3. ij. acetū paz et cere paz fiat vng^m. et iunga- tur circa renes vna die sic et altera die nō. pūnuādō qttuor die- bus interpolatis oibus. xv. dieb⁹ ipsa nō exsistēte pgnate. qno- niā pūnuus vsus illius medicie infrigidatiue et ē fomētatiōes lz ex illa pte iuuaret eēt pata tñ p alia pte nocere. pñde si lau- do eius vsuz pūnuū. Itā dicebat Aulic. de multitudine deside- rij coitus. Multitudo desiderij qñ ē cū fortitudine corporis et sanguineitate et sanitate pplexiōis et adolecentia etiā et po- tetia sup colū obfz succellioe debilitatis vt sup. est in cāu nfo nō est necessariū vt occupatio sit in regimē eius in fractione eius. fractio nāqz eius atterit pplexiōē et destruit virtutē pro- pter vehemētā sui nocuitū. fiat ergo tñ diebus interpolatū Et ad istā intentiōē eandē laudo vsuz pfectiōis vt. j. R. mira- bolanoz olum añ. 3. i. gario floz nucifuscate coriādroz pre- paratoz gallaz añ. 3. S. rosaz. 3. ij. cū zucharo dissoluto in aq absinthij et plantaginis quātū sufficit fiat pfectio i morfellis et sumat morfellus. 3. iij. pro vice tribus dieb⁹ cōtinuis in mēse. Et hec sufficiat in dispōne sana.

Et vbi tā caderet in portissimo pncipiū qd cognoscit ex pcedē- tib⁹ vigilijs et sonitu pcepto circa vētrē et c. Jam insurgit inten- tio alia que est puertere vapores ad inferius et pfortat caput ne recipiat impulsionē maloz vaporoz. Et pūnuū ergo pficet si fā- te ventris lenitiōe vt fiat clistere fumēdo. 3. i. cassie. et. 3. ij. bñ- dicte cū decoctōe cōi et modico salis. Deinde fiat lotio ad cru- ra de qua dictū est supra. Sz obseruet ne sumus attingat ad nares neqz ad os aliquē ligant⁹ liteamē ad collū ne possit fur- suz euaporare. Et fiat fricatio ad coras deorsuz frican⁹ cū pā- no rubeo et matrona docta alligata petia ad digitū in infuso di- gito cū petia in oleo de lilio in quo sit dissoluta mirra cū mōico galemuscate imponat digitū in vuluā et faciat ibi stillationem vt excitet nā ad deorsuz expellēdo mām ne retineat. Et etiam hoc tpe maxie iuuat vt coeat cū ppio viro. Et si nō pōt in totū satifacere desiderio eius formeet in liliū lignēū et vellat itesli- no vno vni⁹ alalis vt capiet vel alteri⁹ sibi pueniēter adheren- te supra qz fiat iunctio cū oleo de lilio vt supra cū dictis pul- ueribus postea supponat agitādo per collū mificis ita vt indu- cat ad spmatizationē. Et ad hoc ē maxie iuuabit flobothomia qua saphenaz saltē de vena dextri pedis exbendo. ij. vel. iij. 3. sanguis. Et ligature et p stricture coraz aliqua rudozose ad istā intentiōē faciūt. Et secundū pncipale ē vt pfortet ca- put. ne recipiat illos vapores et in hoc faciūt odoramēta frigi- da ad stipitū declinātia. Itā fiat decoctio vt. j. R. ros. 3. i. violaz floz nenufaris. añ. 3. S. sandaloz citrinioz coralloz rub. spodiū berberoz añ. 3. ij. bulliat i aqua debite quātū de- inde sumant de dicta decoctōe. 3. vi. vini citonior. 3. ij. acetū. 3. i. fiat ex h toto lotio faciet et de hoc ipso floz in ampula vel spongia fiat odoramētū in pncipio fluxus. Si ē fiat euapora- tio ex aceto aspro sup lapides ignitos iuuat ad hāc intētiōē. Iuuat et h tpe vt abscondat capilli et fiat embrocatio supra ptez aīriozē capiti cū decoctōe vt. j. R. maluz lactucay vio- ros. añ. 3. i. plātaginis. 3. S. camomille p. ij. 3. i. fiat eius decoctio in aqua et de ea fiat embrocatio supra caput. Deinde facta succiōe cū pāno fiat embrocatio cū pāno lineo infuso in tribus pibus olei rosa. et vna pte acetū leuiter supra aīriozem ptez capitis. et ita pūnuet duob⁹ diebus mane et sero. Et si i to- tū nō potuit phiberi qñ incidat in pmiētiōē mentis in pcellū ad dictā fomētatiōē addat camomille aneti et fenugreci añ. ptem tertiā aliaz rez frigidaz et cū ea fiat embrocatio. Et ita addat in oleo rosa in quo infundit petia 3^a ps olei camomille et quarta

et quarta pars olei aneti. Et similiter addat in odoramento dicto ali
quid capthore et lignali. Postea capiti supponat pulmo arietis
nouiter decolatus supra caput vel catulus trius mensis scilicet per
medium positus supra caput calidus et sic singulis duobus vel tribus
diebus fiat vsqz dum mala dispositio remoueat cerebralis.
Et his sunt contentus.

**De prefocatioe matricis p quadaz alama. annorum de
cem et octo.** Consilium. 82.

Agiliter facta consideratione in acciditibus et signis
huius nobilissime iuuenis alamae etatis annorum de
cem et octo bone habitudinis fin facie bene colora
ta cuius egritudo porismalis incepit euenire in xv.
anno declarata quod fuerit et sit suffocatio matricis. i. dispo mala
matricis ad quod sequit suffocatio vel pfocatio banellus. n. quide
fm totu. qm vt dicit Gal. 6. de interioribus ca. 3. Impossibile
e aial viuere sine banellu. qm o aial viuens baelat. et o hanc
lans viuut. sz dicit banellus pfocatio quasi occulta et insensibi
lis quodammodo aeris inspiratio. Et igit talis dispo appellata
suffocatio vel pfocatio matricis. i. ex ca mifcis ptinges. Unde
dicebat Auerrois 4. collz q egritudo vulue. i. matricis illa
que d suffocatio mifcis. na fit pp cam in ea. i. ex ea. Que gdez
suffocatio lz pedere possit ex oi corruptioe mae in matrice ma
le qualitatis. imo ex ipsa matrice cu corrupti pp apata vel v
cera. tu vt e cois medicor snia potissima ca a qua pedet ere. l
tentio pter natura mestrnoz vel spmatis vel vtriusqz. Et in cau
illo maxie fit. pbaliter ex his cais qm vt ex acciditibus scri
bitur nunqz habuit mestrnoz fluxu sufficiter neqz mestrutis. sz
tmmodo de. x. septimanis. i. x. septimanas. et et no copiose. Et
et sanguifica e in qua dz multiplicari sperma virgo exilis etia
p aggregatione spmatis et no expurgatione debita eiusde cum
alterant dicte mae et extendit venas et artarias canantes do
lores spasmas aliquatiter matricis. qm fm latus dilatata et lon
gum ptrahit in fursuz. tu qz neruosa pcepto nocumeto ad suaz
cotrahil origine vt e cois medicor snia. sz Johannes alexandri
nus prio epydimaz cometo. videat no p sentire colisne. qz
voluit matricem no coicare cerebro p neruos. sz qquid sit salt
ex repletione venaz et tractioe ei versus dyafragma sit ta
lis. pro pte ad minus suffocatio no q moueat situatiter matric
vsqz ad dyafragma. imo neqz situatiter vsqz ad stomacum vt d
xit Gal. 6. interior. ca. allegato et 6. pucula affozismozuz
in cometo affozismi. Quibuscuqz straguria et. Pur fursuz sa
liendo mediate pprimit dyafragma. Per aliu tm moduz ma
gis causant acci de pfocatioe et tractioe et acci vt spasm
et sincopsis qz hec egritudo in acciditibus similis e epilehie et sin
copi vt voluit Auerrois. 2. tertij. cap. p. p. o in pn. Nam modus
quo potissimu causat e talis qz mo spermatica vel mestrualis
vt supra reteta et in matrice coartata siue i venis siue i matrice
defluta a regimine nature derelicta in perina mutat substantia
qualitate habent venenosaz. venenosaz dico quasi a tota spe
nature mulieris piaz. Et piazoz e si sperma ad piaz pueria
tur qz si sanguis mestrus putrefiat vt declarauit Serapio. 5.
breuiari. capto p. p. o experientia et rone. Experientia qde qm vi
due mulieres q cohire p suenerit pp ptiua et retetioes spmatis
no ti retetis mestrus sepe incidit in hanc dispoem. et no sic
frequenter icidit mulieres nupte coitu vietes et si eis mestrua
dsecerint. Declarabat et rone. sed ea dimitto pp breuiare. Et
tm vssus est adducere suasionem ad hoc qm sicut lac ex sanguine
gnatus cit et deteriori gradu malicie putref t qz ipse sanguis
similiter et sperma ex sanguine gnatus ad deteriore malicia de
ducit cu putrefit qz sanguis. sz his ergo materieb vel alte
raz eaz taliter alterat eleuat fumus venenosus qui cu ppter
coartatione no beat vñ excludat inferi necessariu mouet ad
supiora. et sic occurre dyafragmati ipsuz quasi to immobilitat
et inde fit nocumetu in banellu. et fm ptem p artarias ad cor
coicet ipimes in cor. ipm cor quasi pbitur refugies et fit sincop
pis et acciditela eius. Ad paniculu et cerebrum immediate ptiua
vt piaz matre et pro parte eueniens trise sensatioes ipzime
cat in eo et in cerebro nocumetu. vñ fit ptiua et spasmatus. Et
pinde epy et acci ptiua eius de ptiua mestrnoz et spuma circa
os apparete que qm vt scribit in cay ad rubeu est declinans no
est nisi ronale q no tm pp spmatus fiat talis spuma. sed etia
pp ebullitioes forte facta circa ptes pectoris in biuiditates pul
monis ex indebita euetatioe. ppter ablatioes quasi banellus

Et fm hoc oz credet q immobilitas siue dispo dyafragmati ad
motum non tantum pendet pp ifrigidationes ipsius ex vapore
taliter eleuato vt comunitur volunt scribentes sed propter
qualitatem venenosaz vt supra dictu est. Et fm bec imediate
possumus declarare. et acci q in ea ptingit. Nam quod inua
ferit morbus declinatio ano stante ipsa sanguifica cu i ea eta
te et ex pte mestrui et spmatis fuerit viripotes et facta pbitio
ne eius qz no e mestruta debite vt supra dictu e. vñ declara
tur cobartatio in vñs mestrutatiois. et ronabiliter facta e coar
tatio in vñs spmatis. et sic dictis materieb pter nalt retetio
psequer per modu declaratu sequitur reliqua oia acciden
tia de casu vt in sincopi et epileps de ptiua de spuma. Et cum
postea e i declinatoe de aliquali resudatioe sudorali vaporib
la ab interlozibus ad extrema ifrigidata efusus q cu ifrigida
tur in aqualitate puerunt. ppatet et quare. pcedite etate erat
iste morbus potissimu frequen in adit et deteriora vident ac
ciditela cu ppter etate accidete fiat maior multiplicatio sangui
nis mestrualis et spmatis. et sic cu non fiat ipsoz et purgatio
puenies psequer fiat inde maior lesio et magis freques. p
tet psequer quare magis nocte affligit qz die. qm i nocte va
pores magis ad interiora pueri pncipalia mēbra magis pe
tuit. et sic magis ledit. et in die ecotra a lumine et exercitio ad ex
teriora pueri minus ad pncipalia occurens minus ledunt. Et
dictis et pz quare an ptiua sentit aliqua ptiua circa regio
nem mifcis. et tuc sentit doloru magnu. qm scd ptiua mae in
mifce vt supra dictu e fit corugatio fm longum qz abbreviat in
deorsuz et elongat in fursuz qz dilatata et vapores fursuz pellu
tur et ppter extensione venaz et artiaraz et pter nalem motum
matricis fit vehemens dolor anqz fiat manifesta euaporatio
ad cor et ad cerebrum et dyafragma a qua euaporatioe vt supra
dictu e maxime pendet bec dispo. Immo a dicta euapora
tioe ita pendet qd possibile sit vt credo fieri posse suffocatioe
matricis no pcurrente illo motu matricis. sz dñs Auerrois in text.
videat inuere qd in hac passione accidat due sps egritudinis
que dicte sunt. i. de ptiua mifcis et nocumetu euaporatiois.
qd credo intelligi debere vt plurimu. Et rone que me mouet e ta
lis. na si ex vapore venenoso eleuato a pede vel ex punctura
atalis venenosi pot per cotitate ad cor et cerebrum cari sincopsis
et epi. vt sentunt in diuersis locis oes medici illustres. multo
magis ex vapore eleuato ex mifce que ad dicta pncipalia
maior bz colligantia causabit sincopsis et epileps cu pfocatioe
banellus ex ca in matrice que dispositio aliud no e qz pfoca
matricis vt supra vñs e. et sic patet et accidentia et cause eo
rum et sic patet de casu.

De regimine due sunt siende principales considerationes.
Una verit ad dispoem potissimale in actu potissimu. Alia puer
tis ad cam dicte dispois cu est extra potissimu. Et qm in actu po
tissimu no est cibis offerendus pp virtute a morbo maxie oppo
ni neqz esset habilitas ad recipienduz. Adcirco regimine in dicta
reseruiat ad fam intentione pncipale. Saluo q de aere vñ
verbu dicendu e vt. f. aer sit luminosus quatu fieri pot. et si no
sit talis p nam vt cu accidit potissimu tpe noctis illuminet euz
lumine facto ex accessioe candellaz electaz ex sepo optie de
purato modicu sumu reddentu. Circa et aiales passiones
sit obseruatio q in potissimu vocibus fortiter eleuatis circa au
res factis quatu possibile e euigile cu verbis gaudiu et spe in
ducentib de salute vt puerat quatu possibile e aia ad exten
simul cu vaporibus inclusis pfocatiois. Et in hoc fiat maria i
tentio curatiua releuatiois a paroxi. Et sic quectqz puerunt
ad exteriora et inferiora maxie ad casuz multu puerunt. p. p. o
de laudat prio vt fiant fricatioes laborioze et fortes sub platis
pedu fricatio aspere cu pino aspero calefacto l cu manu ma
defacta cu aceto et euz sale trito vt fiat fricatio dolorosa. Et si
tugat et modicu pipis fracti et inuabit. Postea fiat ligatur ad
crura stricte ascededo vsqz ad coras et interdū dilatado. dei
de ponant ventose sicce et ad coras. Consequenter ponat ve
tosa magna supra sume. deide a medico vel ab obsecrice co
primat venter a stomacho vsus vmblicu in deorsuz. psequer
apponant aromatica deorsuz et sumant grana. x. musci. et po
nant in petta linea et supponat vel sumat de ramic siue d gal
lia et dissoluat cu modico olei de lillo. postea euz lana infusa in
dicta mictura fiat pessariu et supponat. Et si pro tuc obsecrit i
poneret digitu in dicta mictura et tade imponeret in orificiu ex
trinsecu matricis et labia pcuteret vehemēt ptiua et mae
time inuans ad puerenduz mam spermaticaz deorsuz. Et si p tuc

offerant fetida mulius ad nares de odorabilib⁹ displicibilibus
q^ucuq^{ue} sint ea multuz iuuabit. Et in hoc laudant singl^u fumiga-
tio capilloz p^{er} bustoz vel subtilariu^m bustoz v^{el} plumaz p^{er} dictu^m.
H^{oc} sic laudo affaz fetida vel castoreu^m q^u n^{on} nisi facta mondifica-
tioe exite cerebro repleto talia si offerent. p^{ro}p^{ter} sua caliditate
liquefaciente possent ee ca magni nocumeti faciendo fluere mas
ex cerebro ad ventriculos ei⁹ et sic ex epi⁹ p^{er} malaq^{ue} litate ratuz
posz fieri epi⁹ m^ullis et reptionalis et forte appoplelia. In hoc
ergo et applicatioe hoz est b^onda nobilis p^{er} sideratio. Et et b^onda
p^{er} sideratio circa id q^u dicebat d^{icitur} impoe digiti obstetricis in vul-
ua ne nimis pfundet digitu^m fortiter comouedo. q^u virgo exis
forte ex ipulsiue digiti et comotioe laboriosa fieret erup^{ti}o pan-
culi et claustru^m virginali. et tunc cu^m nuberet iⁿ pmo p^{er} cubitu^m cu^m vtro
posz et scadalit dubitatio q^u alias esz corrupta. Sed si fuisset
alias nupta deberet obstetric pfundare manu agitando labo-
riose versus os intrinsecu^m. na^m leg^{it} comotio q^uda laboriosa cum
delectatioe sicut et i actu coitus et sic ma^m deozuz deriuat cu^m ipa
matrice. Et p^{ro}p^{ter} credi^t q^u vbi esz mulier nupta ita q^u p^{er} lege^m
liceret p^{er} cubere cu^m ea si p^{er} iungere^t vir cu^m ea fort^{it} adheretia q^u
esz singulare pfidit i reductione a porismo. s^{ed} in virgine. vt in
cau nro p^{er} fucta i curte porismu^m ex causis d^{icitur} q^u sup^{er} saluber-
rimu^m erit p^{er} illu^m vt cu^m est va coualefces nuptui def. Et vt marita
ta bono mo^{do} tractet. Et ad eade^m itetoz fumigiu^m aromaticu^m
ponedo muliere sup^{er} sellam itra quam super earbones igni
tos ponant due pillule d^{icitur} ifra scriptu^m. R. storacis ligde lignia^m.
cassidnee an. 3. i. amib^{us} musci an. 3. r. cuz oleo d^{icitur} lilio si expedit
fiat pasta et foment pillule plane. Sz bic obferuet vt cu^m sit su-
migiuz deozuz aromaticu^m ne aliquo mo^{do} sumus aromatic^{us} asce-
dat p^{er} exterius ad nares: imo tuc debet apponi p^{er} cipue fetida
sup^{er}ius: et nobil^{it} d^{icitur} circunolui panis iseri⁹ ne sumus aromatic^{us}
sursuz ascedat vt dictu^m est. q^u matric n^{on} q^u beat sensum odorat^{us}
mouet ad aromatica: vt dicit Serapio: q^u tuc esz animal: sed
p^{er} natura^m libi inata et p^{er} p^{er}ia ita gaudet suauib^{us} odoribus sicut
epar dulcib^{us}. Et ex hoc p^{er} cois error muliez assistentiu^m in casu
mulieris p^{ro}ocate q^u semp nitunt ad exp^{er}ssione faciei cu^m vino aro-
matico et fricatione p^{er}iu supioz n^{on} attendentes q^u talia iclinat
matrice ad motu^m. sursuz et ad euaporatioz materiez corrupta
runt ad mebra supra. quoz couerlio ad oppositu^m est necessaria.
Laudat et auctores fieri emplastru^m supra vetre ex absinthio
et ruta calefactis sup^{er} tegula aspsa modico vini vel acet^{is} pone
do huiusmodi supra vetre a stomaco inferius. Et singularissime
laudat in hoc li^{bro} sumat filix vel p^{er} se vel cu^m leuistic^o et ballat i vi-
no et aq^u et postq^uz alig^u b^ultu^m b^ultu^m bulierit supponat vetre vt di-
ctu^m est. naz ab his fugit matric ad iseriu^m. Et si apponat cum eo
paruz ruthe et valebit. Et ad eadem itetoz facit inuatio ex
oleo amigdalaz amaraz et ex oleo ruthe vel laurino. Inferi⁹
aut circa lumen fiat emplastruz ex sauna pulegio et calameto
decoctis in vino aromatico. Vel et circa easde^m ptes fiat inun-
ctio cu^m oleis aromaticis vt est olen d^{icitur} spica et d^{icitur} lilio et d^{icitur} coslo. Si
et fiat suppo^{si}o vtra reliq^{ue} que dicta sunt vel p^{er} lastu^m ex terpi-
lio saturegia calameto cuz modico cassidnee erit ad casum
puenes. Et q^u ista oia n^{on} sufficiat ad euigilatoz tuc veniedu^m
est maximu^m iter remedia q^u est sternutatoz iduce. Na^m p^{er} ea fit
vehemens mot^{us} p^{er} cussiu^m dyasfragmatis et membror^{um} pectoris
ad iseriora. et sic fit mot^{us} q^u ipulsiuus m^ullis deozuz et excu-
siuus vaporz ad iseri⁹: et sic multu^m in casu pficit. P^{ro}ple^{us} autez
sternutatio si iponat itra nares pena insula in aceto et sursum
aliqua^m ipulsa. Vel fiat insufflatio itra nares. ex pipere logo
vel nigella vel sinapi vel cu^m p^{er}ili et est fort^{it} cuz cannula vel pena
insufflato itra nares. Illud t^u remediū d^{icitur} ee d^{icitur} posterioribus
fiedis p^{er} iuuenes medicos n^{on} recte itelligetes qui imediate ad
ipsuz recurrut q^u in corpe repleto et i puro est cura suspecta.
Na^m ex vehemeti agitatioe sca^m ex sternutatioe magna fit como-
tio in b^uozis tot^{us}. Unde possibile est ipsos fluere ad vacuita-
tes medias: et sic esse p^{er}it ca multoz nocumetoz: et ex eozuz
comotioe sca^m multa euaporatioe clausis v^{el}is deozuz et aptis
v^{el}is mebroz supioz. s^{ed} videat fieri excussio ad iseri⁹. Sz n^{on} sta-
te habilitate receptois mebroz iserioz et excussiois p^{er} ea forte
maior fiet c^odicatio vaporz nociuoz ad membra supioz q^u i
sternutatio i ducta n^{on} fuisset. Sz i corpe mo^{do} d^{icitur} ficato et laz aliq^u
liter dilatatis meatib^{us} mebroz iserioz. tuc sternutatio excellen-
tis est inuameti. Ipsoq^{ue} at mulier est aliqua^m euigilata. tuc si ex-
hibeat paz tyriace vel metridati est in cau valis. Na^m et si for-
te vt dicebat Al. sua aromatizitate videat v^{el}us eoz suspect^{us}.
q^u q^u mirabili inuamito p^{er} fortat cor et cerebru^m inuam^{us} cosequeter

eos ad expellenduz vapores nocentes. et p^{er} fortitudo est resistit
impressioni eozum. Sed vnu^m est q^u singulariter laudat. et est
remediuz quo vtor. et vidi mirabiles ex hoc experientia vt su-
matur. 3. i. semis pastinace siluestris puluerizate et exhibeat
cu^m modico vini. Na^m stat^{im} reducit facta aliquali euigilatoe. Si
et cu^m ea apponat. aliq^u cimini vel spicenardi vel de bacis lau-
ri ista oia iuuare vident. Sz ego vtor illo pulue solo et sufficit.
Et hec sufficiat quatu^m ad regimē disp^{er}ois in porismo.
C^{irca} succedit sca^m intentio p^{er}icipalis que est ad cam morbi
ipsa n^{on} existet in porismo. Circa qua^m occurrit duo p^{er}incipa-
liter. Vnu^m est circa dietā. Scdm circa medicalia. C^{irca} p^{er}i
mu^m vites aer frigidus q^u p^{er}uerit vapores interius et p^{er}ibet
ipsoz transpirationem. Alit^{er} est aer calidus excessiue caliditat^{is}
liquefactu^m p^{er} p^{er}motionē humoz. Alit^{er} est aer humidus gros-
sus vaporosus et ventosus et aer stuse est magis discoueniens p^{er}
pter reclusionē multoz vaporz. Sit camera p^{er}istuta in loco alto
ad orientē h^{ab}is spiraculu^m que in hieme est ita p^{er}iponat vt eueta-
ri possit aer camei. C^{irca} exercitiū pedes facti suae est p^{er}ueniens.
et nimia ges marie nocēs. sed fiat exercitiū hora debita sio^m n^{on}
pleno et expulsiu^m supfluitatibus sit magis longu^m q^u velox pau-
latine minorado p^{er}cedat cu^m fuerit aliquali factu^m velox vsq^{ue} ad
gete et tuc q^uelcat admiuus p^{er} mediaz hora^m assumpcioem cl-
bi. C^{irca} Somnus supfluus marie nocet. p^{er}cipue sup^{er} replecioem.
vigilia t^u supflua est nocet inflamado. s^{ed} p^{er}ueniens est declinare
ad paucitate somni qua^m ad supfluitate. et n^{on} sit somnus diurn^{us}
s^{ed} nocturnus et extremis b^uis cooptis. Alit^{er} supflua repleo et sin-
gula die habeat ventris b^uisficio. Et si non n^{on} n^{on} artificiose cum
suppliozio coi vel clisteri sco vt. j. R. mercurialis bletis fur-
furis camomille an. 3. i. calameti 3^{am} pte. Na^m. fiat decocto
in aqua sufficiet et de collatura fumant. 3. xviij. et addat cassie
sistul. 3. i. b^uidicte simplicis 3. iij. cu^m oleo coi et salis paz fiat cl-
stere. Alit^{er} inf^{er} aiales passiones marie furor et iracundia. licz
tristitia et sit plurimu^m nocēs. Et p^{ro}p^{ter} gaudere et b^uis sperare est
in casu multu^m inuās est igi⁹ p^{er} posse et oi ingenio curandū vt lete
vnuat. C^{irca} cibo aut^{em} et potu vites oia opillantiā. sca^m oia ge-
nera cibatoz viscosoz vt comes pingues et mucilagines aia-
liu^m grossoz et pices pingues marie grossi corporeis et general^{it}
oēs p^{er}ter p^{ro}foos et habetes multas squamas q^u i modica qua-
titate et debite p^{er}parati cu^m origano et modico vini et acet^{is} in de-
coctioe n^{on} discoueniut. Carnes et poroz marie vitade et ite-
riora aialiu^m et cerebella que viscositate p^{er}icipat. Carnes etiaz
grossoz aialiu^m substatie m^ullice nocet vt bouū et ceruoz. Legu-
mina et vitada s^{ed} brodiū cicep et falcioz satis p^{er}uenit actu et
fra et potetia talia vt aqua frigida et genera fructuū frigida vt
lactuca portulaca et huiusmodi et racia limones et agrella et ace-
ti simplex. talia oia nociua sunt v^{el}. Alig^u cibaria bone qua-
litatis tempata in actiuis facilib^{us} digois boni cibini et paucaru^m
supfluitati debite p^{er}parata magis elixata qua^m assata vt camei
pulloz fariroz p^{er}dicti autu^m montanaz impinguat^{us} vel n^{on} n^{on}
pingui. Carnes caponi et castrati in byeme. Alit^{er} ouoz et
sunt p^{er}cipui inuameti et in oi v^{el}u p^{er}parationis ouoz. modo n^{on} sunt
dura neq^{ue} assata in brodeto et viarolo et huiusmodi p^{er}ueniunt.
Vnu^m sit albu^m medie substatie medie vinositatis. Inter fructus
valent pinee et amigdale dulces dulcorate cu^m zucharo. et tres
vel q^uttuoz ficus recetes an^{te} cibū sumpte per quartā ptem bof.
Siliici quoz sunt p^{er}cipui inuameti. Et hec sufficiat quantu^m ad
ea q^u eligibilū sumi debet i via cibi et pot^{us} et p^{er} q^uttu^m ad regimē.
C^{irca} medicalia occurrit tres itetoz. Una est digestio ma-
terie vel cause opillantis que pleriq^{ue} est ma^m grossa et viscosa
q^u aggregat in mebro per ma^m frigido. Sca^m itetio est euacua-
tiua et diuersiua. 3^a p^{er}incipalis intentio est p^{er}fortitua mebrozuz
p^{er}incipaliu^m ne lesioem recipiat et est exiccatiua spmatis nisi fuerit
nuptui data q^u t^u eligibilissimu^m est.
C^{irca} igit p^{er}imu^m laudo fieri digestionē cu^m remisse subtilati-
uis et incisiuis et in p^{er}cessu cu^m fortiozibus. P^{er}io igit fiat sirup^{us}
vt. j. R. oximellio simplicis mellis rosati sirupi de duab^{us} rad-
cibus an. 3. 3. aquaz betonice matricarie et lupuloz pp ei⁹ cō-
plonez calidā an. 3. i. misce. Continuet q^uq^{ue} vicibus. Deinde
fiat euatio leuis vt. j. R. agarici electi. 3. i. 3. turbit. 3. 3. 3. spl-
ce an. 3. 3. infundant in oximelle simpliciz aqs betonice et m^u-
carie an. q^u sufficiet et sca^m exp^{er}ssioe post. x. horas addat collatu-
re cassie extracte. 3. 3. b^uidicte simplicis nicholat. 3. iij. misce et si
at potio et exhibeat p^{er} duas horas an^{te} die. Et obferuet regimē
vt in solutiuis p^{er}uenit tardado lauatiū p. vi. horas. q^u fiat ex
decoctioe cicep rub. cu^m modico zuchari postea sumat p^{er}aduz

lene. Sequenti die sumat 3 sectione et .j. .R. metridati. .ij. .bya
buglosati. .ij. .miss. Deinde fiat post duos dies si videat plenitudo in toto sanguine flobothomia lenis de basilica educendo. .j. .v. sanguinis eligendo venā brachij dextrā vel sinistram ut fiat ex eodē latere ad qd declinat matrix tpe porximi declinat ad alterā partē. Si nō declinauerit eligat basilica dextrā. Et non erūte plectoria sanguinea dimittat flobothomia basilice si fiat flobothomia i saphenis. .j. .tallū educendo. .j. .ij. .vel. .ij. .singulo pede: pus faciendo frictōes sāt fortes ad crura cū pāno rubeo trahendo deorsus: qd et flobothomia ē necessaria qm et fieret flobothomia basilice: sāt tar def post duos dies a flobothomia basilice. Et hoc laudant flobothomia miā qz et peccās retēto sanguinea. qm vbi esset tūmō retentio spmatis cā nocumētū flobothomia nullo mō esset pueniēs ut recte volūt auctores. Qd sequēter reitērada ē digō cū fortioribz. Et tunc valebit sirupus vt. .j. .R. oximellis i glicci mellro. sirupū d eupa torio añ. .2. .s. aquaz decoctōis arthemisie calamētū i spice. .3. .ij. .mis. fiat sirupus et pueniēs. v. .vel. .vi. .vicibz. vel fiat sirupus magis alis vt. .j. .R. radicū petrosilij spargij fenū. añ. .3. .ij. .buglos. melisse scopolēdie eupatorij. .ij. .añ. .ij. .seis anili leuistici amonij macedonici et apij. añ. .3. .ij. .passulaz. .3. .vj. .decoquantur debite et collent et collatura sirupizet cū zucharo et exhibeat de eo vsqz ad. .2. .ij. .cum decoctōe sirupū precedentis. Et tamen aduertendū qd tēpore multum calido si dubitaremus ppter pphoez eius sanguineaz de caliditate eoz possent refrāgi apponēdo de seie endulce i sandalis citrinis i decoctōe vel aque endulce vel alio taliter alteratiuo ad frigidum sed aperitiuo Consequēter pōt exhiberi pōt solutiū et speciale in isto cāu ab oibus fere auctoribz laudatū et exhibeat. .3. .i. .agarici puluerizati cū modico vini albi. Et si addat parz spice cū eo puluerizate credo magis felicitatibz opera. Et si exhibeat cū aqua decoctōis bisantie vlt cū aqua rutbe et fortz opabiz. Et qm solutiū supradictū si sufficēter soluerit pōt fieri solutiū ad hanc intētiōē vt infra. R. agarici troiscati. .3. .ij. .oximellis i glicci. .3. .s. .aq. deo. saue calamitū radicū buglo. .2. .ij. .floy. melisse boraginis anthos añ. .3. .i. .stent oia taliter cōmissa p. .xij. .horas. postea fiat expisso et collature adde dyacatholiconis hyere simplicis. .ij. .añ. .3. .s. benedictē. .3. .ij. .dyasse. .3. .s. .misce. et fiat potio et exhibeat vt supra. et seruet ordo vt supra in alia medicina. Deinde post duos dies fiat balneum et sessio in tina facta ex diuer ticopz decoctōe vt fenugreco se. lili leuistico saniculo abrotano et similibus. et cōtinuet p tres vel quattuor dies. Iā plurimū vsqz ad pueritū mās in deorsus.

Pro vltima vero expeditōe laudo singula die sumi. .3. .ij. .elle ctuarij de dyacnamomo: sāt auic. .3. .añ. .ij. .et dyaciminnū. Valet pfectio iuuamētū. Et Rasis laudant nono pūmētis cō sectione dyamante si sumat. exēpligra. .3. .i. .vsqz ad. .3. .ij. .Uz et ad h electuariū factū vt infra. R. piperis lōgi. .3. .3. .añ. .3. .ij. .blā. cebisantie et cūamoni macis añ. .3. .i. .chinij. gar. croci. añ. .3. .ij. .cū zucharo dissoluto in aqua arthemisie fiat cōfectio in morse lis vel sine aqua fiat electuariū fm q magis placebit. Valet vltimo cōfortatiō et pūcatiō mēstru et excitatiō spmatis si fiat puluis cū exhibeat. .3. .i. .cū modico vini vt. .j. .R. folioz ruthe folioz agnicalli mētrasti seie siliceos aristologie rubeetini ctoz añ. .3. .ij. .zuchari ad mediū pōderis et croci. .3. .i. .misce. fiat et epithimata et sacelatores cōes ad pfortatōes cordis: sāt nō sint multū aromatisate cū ē suspitō de futuro casu in paroxis mo. Et his sum contentus et c.

Ad pūpitiōes matricis p quadā dñā spectabili de burgū dia. Lōsiliuz .83.

Iā declinatōe matricis vel pūpitiōe. Que ē egritudo officia. vt q mēbro organico debet puta matrix fm q ē mēbrū mobile. cāe pūit esse multiplices fm q ipsa matrix moueri pōt: vel a virtute motiua ppria vt refugiat nocumētū insequēs pūtiā mē in ipse pūte. et hoc multiplex fm varietatē mē et diuerzū sūt ipsius i nifice. Vel fieri pōt tal motus ex māsua quātitate peccatē vñ fieri p spasmus repletōis vnus pūis pūit pūto eiusde pūis et tract alteri pūis ad eā. Pōt et fieri motus et pūto vnus pūis ad vnū lat? a siccitate et ex spasmō d siccitate. Pōt et fieri et relaxatōe et molificatōe ligamētōz vnus pūis vñ pū illa molificata et paralicata decidit sup aliā. Vel pōt fieri et ruptura ligamētōz vnus pūis et c. Vñ ibi coele pūplanti apparebit casus talē ab infinitis fere causis pūgere posse. Adcirco casus ille pp cāz

multitudinē difficilissimus reddis: non habita exgita notitia cāe determinate. Et et casus ille magna diligētia pūderādus cūz pp hūc sepe numero pūngat actū pceptōis ipediti. Iam pp talē pūeritōz ad aliqd latez vt dicit. d. Anl. c. pprio remouea tur os matricis ab oppōitōe p quā incit ad ipsam sperma et c. Vñ si qdā scriptis redactis et relatu referētis pūcipa tōe et collatōe scā cū. d. magistro pūbilio pū mediolano du cali pūfisco d pūfensu suo dico q cā hui? pūfioz et pp ma?eritā flegmaticā viscolaz pūntā: pūm i vna cellulaz p cūitāt ipsi? matricis: pūm pūte itra duas tunicas ipsius matricis. L vñ mās aliq ps nōnūqz ventosaf. et sic illa ps in tumorē elenat et inde sit apparētia illi? tūmefactōis cūz dolore acutissimo. et pp istā cāz pōt pūngere vt iterdū si dūte mēstruē et c. Et h d cāu. Et hoc qdā stante laudo q regimē in dieta declinet ad calidū et sic cū nō tū excellēt. hoc dico in cibo et potu et alijs rebz nō nālibus: pūterqz i motu et gete. qz cauēdū ē a motu et exercitio maxie membrōz inferioz. et pūcipue a saltu et descensu p gradus a tūst et c. Sāt exercitiū q ei puenit ē fricatō mēbroz supio vt vt docti et brachioz et capitis qz fricatio tūbz vel corarūz Adderet in pūpitiōe et c. Circa cibū si descēdendo pūlo caueat ēē ab oibus cibis flegmaticis viscolis humidis accide tali hūiditate et ventosabili. quales sunt cibi de pasta vt rabioli lagana et similes et hūiusmōi. Et omne lacticiū pūter oua re cēta que in hoc cāu. nūi indurent sunt multū pūenitētia. hūiusmodi sunt etiam omnia interiora animalium et maxime partes pingues et viscosae et mucilaginosae musculosae. Carnes et animalium multum propinquorum generatōis hūiusmodi generis. Sunt et pisces maxie magni corporis et lquamis carentes. Et similit legumia fere oia: que et si nō pbeāt nutritiūm viscolaz tū et merito modi hūiantie et hūmiditatis i eis pūente nō bū digeste facit ventosant: et vsqz in tertia digestiōe. Ab oibus ergo talibus caueat ē. Et ex his ad infinita spālia descēdere possūz ad que nō descendo remittēs me iudicio astantūz medicopz. Vñ si sūt boni coloris boni odoris et medie sub stātie. Et pro regula obseruādū in hoc cāu lz videat satis ipsi nēs tū pūntentissimū ē vt cū oibus modis. vt fiat bona digestio in epate et mēbris. ne tales mās regenerent que sunt proportionales materiei peccatū in nifice. Et hoc de regimē i die ta. Et si pro hoc nō sufficeret determinatā dieta fiat vnguentā empla vel cerotaria fm artē appropriata p pfortanda digesti ua illorum membrōz pūntellecta illorum complexione et c. se candūz medicos. astantes.

Ad medicamalia vero venien? triplex vertit intē? curatiua. Pūia ad ipm morbz q est essentialis vel malus motus mēis vel malus situs eiusde. Et hoc intētiō subdiuidit fm q dupli cter pūctit. Pūio vt reducat ad sūtū pūenitē. 2? vt ibidē pū fiat et pūfmet. Scda intētiō ē pūncipalis ad cām morbi aūce. dētē et pūmctā. Tertia intētiō erit ad correctiōem accidētūz q pūerūz has passioēs psequitur. et his tribus sumā pūcludo. Cū autū ad pūmctū ē aduertendūz generalit? pro regula q oia aromatica p inferius nocēt. et per supius iuuat. Et cōtra vero de fetidū si olfatu supius occurrāt nocēt et si inferius iuuat. Et ex hoc cōcludo pro regula obseruāsi qd qm inferius fetida sup: pūmct simul et eodē tpe aromatica supius offerant. Iā si for tassio fetida solū inferius offerant tādē elenata et ad spirita/ lia pūngēs virtute sensitiua ipoz pūerita pūprimant musculi mē broz supioz ad inferioza ad vaporē illū depenendū et sic ma/ rix inde pūfmet. Et in hoc sepe erare pūngit. Iā bēda est ergo in hoc cantela diligēs. Circa pūmctū et est aduertēdū qd lz fetida vt sic cōuenire videant. in aliquibus tū corporibz maxie delicatis et in quibus vie et meatus sunt satis ampli et quoz vīt tus sensitiua mēis ē multū acuta aliquādo ex apporximatiōe multū exēssive fetidūz sequitur nōbilia nocumēta vñ sequit aliqū cāus virtutis subito et sincopis ppter pmutatōem tepa/ ramētū spiritus et si posita sint aromatica sup? et hoc fm exē? pportioniōis fetidūz supra aromatica. Scda nocumētū est qz pcepto nocumētū a virtute sensitiua matricis mouet aliqū ma trix iordinato motu et diuerso. et tādē sit ligamentoz ipius diuer sa extensio. Et pro tāto sūt diuersi et intēsi dolores. Cū bis et ad memoriaz reduco q cū scdm plurimū tales male euapo ratōes p suffragatiōes sunt actu calide pūngit aliqū vt mul titudo hoz fūmōz receptor in pūibus obstructis ipsius mēis extensioem faciat. et sic psequēter dolores. nō nūqz et formali sua caliditate occurrēt hūiditatibus in matrice ventosabilibz ipsaz multe ptes ventosant et matrix in die fit extensa et partes

circumstātes et sic dolores causent. Et istā cāz dolozis credo cō
tigit in casu huius spectabilis dñe. qz relatu referētis cuz sie
bāt suffumigatōes semp eā dolores infestare solebant. Ex
his itaqz duo concludo in ope. Unū cū incipimus appropria
fetida per inferius incipiamus a debilibus scilicet que sūt pfe
rāt tandē ad fortiora accedamus. Scdm qd p^{ri} apponamus
ipsa fetida intra matricez quā per suffumigatōem. Quod si nō
suffecerit vt quādo mā eēt pnta in locis angustis vel itra pa
niculos eiusdē quo casu magis pferant iste suffumigatōes tūc
ad eas veniēdum erit.

Pro primo igit expedicō laudo vt sumātur sumitates so
liozū vtricarū recētū et grosso mō pulētur et cū pecia lane vel
bōbice intromittat bis in die in modū emplī. Et aliter ē satis
forte. Sumas outū de sub galina putrefactū et rumpat et vitel
lum cuz albumine bene aquales et in eo infusa lana in forma
pellarij supponat. Et hic nō obliuiscat qn super? aromatica
ponatur. Aliud qd ego experētia multoties cū pbauē vt sup
ponat matricarie medic. i. crepole sic dicte papie. Ad. S. pi
stet grosso mō et mergat in oleo de semine lini et statiz reducta
ē matris. Et si placet fetida p euaporatōes offerre isto cān cō
feret vt ponat terbetina sup carbones vel ponatur plume pdi
cum et e fortius. Quod si nō sufficit ponat assa fetida et e fortis
simū. Ad hāc eādē intencionem possēt plura alia adducere sed
ista pro nunc sufficiant.

Et si ipsa matris reducta fuerit tā insurgit alia intētiō qd ē ip
cōseruatio in situ pueniēti et hoc pscit multis instrumētis. p^{ri}
mum ē vt faciet muliere sup^{ri} eleuat crurib^{us} aperiat oblituric
vulua et apponat lanā succidā pētib^{us} matricis et cū adbere
re faciat. Deinde ponat aliā lanā infusā et vino pōtico decoctō
nis sumac. p^{ri}ogitidos acade gallaz balaustiaz et aliaz medi
cinaz stipitiaz et aromaticaz qz ille obessent. Et si illa lana ifor
mare et forma mēbri virilis mel^{ius} foret. Et si alr fieri nō p^{ri}mo
forme mēbz ex cera fati solida diū circūuoluat lana infusa et c.
Hoc scō apponat tres vōtose sicce vna sup vmblico alle due
sup extremitatib^{us} anchorā vbi alligant coriua matricis et co
gatur mulier se iacere. Aliqui et apponūt dozo et qz nō ē pos
sibile vōtose sicce longo tpe pmanere loco ipaz sumātur tria co
ria ad rotunditā grossi magni vel palme manus pueri et super
extēdatur galbanū et locis supradictis supponatur. Hec et re
media valēt si ponatur in pte opposita declinatōi matricis ad
ipsius reductionē. Et istis statibus pūmunt aromatica sup^{ri} ca
uendo a tussi clamore incessu statōe et similib^{us}. Ad hoc et for
tissime vōtose qz sic fit. R. masticis thuris albi galbāi. oppo
naci terbetine resine liqde storacis liqde añ. 3. i. fiat cerotum et
ponat istud sup matricē añ et retro. et sic pmaneat. Ante tñ qz
ad ista accedamus ad eā. f. reducēdā laudo vt p^{ri}us oblituric
manu pcpiat si latus matricis esset multū indurātū. tūc bo
nam eēt aliquo mō p^{ri}us molificare cuz vnguētō scō vt infra
R. olet amigdalaz dul. olei d^{ist} lilijs al. añ. 3. S. pinguēdinis gal
line mucilaginis fenugreci añ. 3. i. nucis cīp^{ri}si. 3. i. cum modico
cere fiat vnguentum. Et hoc de primo p^{ri}ncipali scilicet de cu
ra morbi absolute.

Sequit^{ur} a^u p^{ri}ncipalis intētiō que ē ad cām morbi et ad afice
dentē et cōiuctā: que ly sit in intētiōe medici. a^u bz tñ esse p^{ri}ma
in executōe et ope. Et hec ē duplex. p^{ri}ma ad aficēdē. secūda
ad cōiuctā. Et p^{ri}ma ē vt variis instrumētis pscit. f. mōdifica
tione materiez cōiuz et eūone minorat ua materiez p^{ri}az et
cōsequēter digestione eaz et vterius eūone eradicanua ipaz
et postremo p^{ri}ortatōne mēbz generatū. p^{ri}mo igit fiat leni
vōtō cū clisteri cōi et decoctōe cōi addito modico camomille
et absinthij. Scō de bolus cassie vt. 3. i. tapellate cū modico
zuchari. Et post duos dies de hoc leue minoratū. R. pillu
laz elefanginaz. 3. i. pillulaz de hyera simplicis. 3. i. cū melle ro
sato fiat. vij. Q^{ui} sequēter exhibeant digerētia mām appropria
ta in bis tñ habēda cautela qd ly talē mām digerāt calefacien
tia subtilianua aptiua et c. tñ qz in casu talis mā transmittit ab
alijs mēbris ad matricē timēdū ē in appropiatōe boz multū
aptiūoz ne nimia fiat pcpitatio materiez ad locū et p^{ri}equēnt
magis matricē pcpitet et c. In hoc ergo casu semp cū aptiuis
ponēda sunt aliqua p^{ri}ortatū. Et ergo i. p^{ri}oportio mel rosatū
collatū oximel simplex sirupus acetosus cōpositus. Nec oblit
qz quidā dicūt qz marie est mēbz nervosus vñ nō p^{ri}etit si
rupus acetosus qz hoc itelligit et sanitate obseruāda. Et tandē
sirupus de calamēto cuz ags appropiatū vt aqua mellisse ru
te feniculi p^{ri}si. i. marubij absinthij pulegij calamitū betonicē ca

in mille aromatizādo cū nuce muscata Cipis nuce cīp^{ri}si ma
gis et minus apiedō et cōfortiādo fm qd apparebit astatib^{us} me
dicis. Facta aut d^{ist} gōe fiat euacuatio cū medicis solutius ap
propiatū. vt ē electuariū indū. Spēs byere. byeralogodion
bñdicta. ifulio agarici. In appropiatū pillule de bñdicta. pil
lule de agarico. pillule auree melle qd dicunt turbidate. et siles
medicīne quaz descriptōes sigillatiz nō pono qm in bis medicī
nis operatū ē p^{ri}mo medicorū ibi astatū. L^o memoro tñ qz bu
lusinōi pillule deriuent ad matricē cū aliquo appropiatō dñi
gēte p^{ri}ortent mēbra mādanū et recipiētia cū medicinis
appropiatū. vt sunt diammiscū dulcer amay diambza diagalā
ga olamargaritō et sumēdo spēs baz et diuersas p^{ri}onēdo cō
fectōes ad varias intētiōes medicī. In hoc et valent p^{ri}ectio
nes magne vt metridatū tyriaca et similes. Alia intētiō spālis
ē mōdificatio p^{ri}az materiez ipsius matricis. Sz in hoc ē
habēda regula qz nō ponant ita eūantia itra matricē ad mō
dificandū. nisi ipsa p^{ri}az p^{ri}ecte p^{ri}imata in situ suo. qz dubit^{ur} ef
fete cū atraherent materie inferius simul et matricē pcpitare
tur. Fiat et talis mōdificatio cū lenibus attractiuis et aliquo
p^{ri}ortatiuis. In hoc ergo casu marie valz mastic si supponat.
Ad hoc et valz mercurialis p^{ri}stata et supposita. L^o oñones le
ues vel clūterizatōes facit cū aqua mellis ciceroz rub. absin
thij ponat in matrice vel decoctio cartami vel p^{ri}asij. Supposi
toziū ē factū vt. j. R. storacis liqde. 3. S. baccaz lauri. 3. i. cro
ci. 3. S. olet liliōz alioz et laudant qz tū sufficit melle et fiat p^{ri}
sariū. Deinde scō mōdificatōe fiat p^{ri}ortatio cū supposito
vt. j. R. nepite millefolij añ. 3. i. p^{ri}stent sim^{il} nucis muscate. 3. S.
cere paz et cū adipe anseris fiat pessariū. Ad hoc valz rasura
eboris nucis cīp^{ri}si solū et c. L^o memoratō tñ ne talia aroma
tizata multū vñ noceat pcpitando. Laudo ergo cū talib^{us} ap
ponant aliqua siptica nō aromatica vt sunt plātago mirt^{us} gal
le samach et c. Et boz p^{ri}olitio scdm magis p^{ri}ortatiūoz et mi
nus fiat p^{ri}icipaliter in mediet pudentia. Et hec de ista intētiō
ne. Et sic finis huius consilij.

Pro quadam spectabili somina burgunda patiente mptu
ram siphac in inguine. Consilium. 84.

Alus huius spectabilis dñe talis ē p^{ri}ncipaliter egri
tudo p^{ri}ectionalis in pte inguinis vt in situ maloz so
cietate ipozum intestinoz cuz paniculo dōo siphac
ipa itell^{ur} debito mō cōtinere debet: et hoc p^{ri} solu
tione et rupturam ipsius siphac cui cōtingit hūoralis cā vt hū
ditas illius membri et circūstantiū vt matricis ipz siphac remo
liantis. Et ad hāc solutiōe cōadiunxit vt p^{ri}mitia causa ca
sus grauis ipsius mulieris ad terrā et inordinatus motus ipsius
matricis parti a ventositatē in matrice inclusa diuerso modo p
ipsaz nota partiz facta a sensitiua ipsius matricis p^{ri}erita et ve
luti fugiēte saliete ppter suffumigatū factū ex pura assa fetida
factū opera cuiusdā medicī cū ipsa dñā dolozē quodā extēsi
uo ipsius matricis a ventositatē causato laboraret. Et ex hac
egritudine pēdēt duo p^{ri}ncipalia accidēta. p^{ri}at manifest^{ur} tu
mor aliqui in mīrach inguinis cuz grauissimo dolozē p^{ri}im cāto
ex dilatōe solutōis siphac p^{ri}z ex fecibus vel a^u mā simul cuz
ventositatē inclusa in ipsis intestinis malo mō situatū. Scdm p^{ri}
ncipale accidēs ē difficultas imp^{ri}gnatōis p^{ri}im pendens ex ma
la situatōe orificij matricis intrinsecū directē oppositū orificio
colli ipsius et hoc maxime fit p^{ri}paratōe ipsius matricis cū dōo
loco inguinis tpe dolozis. p^{ri}im et ex ventositatē inclusa i matri
ce cū humiditate p^{ri}entia matricis debilitatē et adherētā et fi
xione semis in matrice phibente. hec tñ accidentia dicta sunt
vt p^{ri}ncipale egritudinalē dispōem p^{ri}equētia que essentialiter
p^{ri}siderata sunt et egritudines. Hec igit nō nāles dispōes si siml^{it}
p^{ri}siderent in se includūt oia morboz genera malā. f. p^{ri}oem p^{ri}
mo intestinoz. et forte et zirib^{us} dōā ē a medicis aliqui ly ipropie
ramer et vere bernia intestinalis et zirib^{us} dōā. hec aut oia manife
stissima sunt diligenter p^{ri}sideratū responsiōes scās inguilionibus
per me factis qz hic adducē eēt supfluum et hec de casu.

In bis igit malis dispōib^{us} amonēdis due p^{ri}ncipales mibi
occurrunt intētiōes curatiue. Una. f. ad ipsuz tūozē inguis re
mouendū et phibēdū ipsius redditū iteratiz. Scō ē ad matri
cem disponēdā p^{ri} faciliat^{ur} cōceptiōe. p^{ri}ia at intētiō per
ficatur cū resolūtione eius qd aggregatū est faciens extēsiōne
ipsam amplificans vltra capacitāte orificij ipsius siphac soluti
quod p^{ri}eriaz est ventositās cū fecibus. p^{ri}erfici et cū habili

tātibus dictas ptes ad reductōez ne si cum violēta fieret redu-
ctio sequef ipsius sūbac maior apertura. Scda aut intentio q̄
fuit phibit' recidive descēsus pncipal' pscif cum p̄solidatiōe
scifure si possib' ē aut saltē cū applicatiōe quorūdam insūfoz ex
terius talē descēsus phibitū. P̄mū ergo has oēs intētiōes
seriatim psequar ante q̄ ad fm pncipale deueniā. q̄ p̄mū per
medicinās debinc p̄dictā q̄ bulc ē pueniēs. C̄p̄zo expēdien-
da igit' p̄ma intētiōe q̄ ē reductio intestīnoz. P̄p̄io nisi sit vētris
flaxibilitas dūstater a cibo p. 7. horas stat clistere lenitiūz i all
quo mō resolutiūz i nullo mō attractiūz. q̄ in hoc solet a m̄
tis grauis error cōmitti. q̄ cōmittunt ad reductōez magis in
disponūt pp cās p̄sideratiōes. Siat ergo cūstet vt. j. R. mal-
uaz mercurial' altee. añ. M̄. i. furfuris frumētū senugreci seīs
lini. añ. M̄. s. seīs anisi r aneti. z. i. bullāt in vna situla aq̄ vsqz
ad sectū p̄sumptōez r d colatura sumat lbf. i. cui addat cassie
noniter extracte pinguis. z. i. s. pulueris zuchari v̄ mellis vio-
lari. z. i. olei cōis. z. ij. r aneti. z. i. r cū modico salis fiat clistere
Et hic singularit' notādus q̄ cū voluerit patēs emittere clister
nō surgat pedes s̄ leuiter ip̄a iacēte r sup altero laterū decli-
nate ip̄m clistere remittat. Quod si pur surgere vellet adhibea-
tur cantella cū manu sup̄a tumorē vel locūz ip̄ius ad leniter
p̄p̄imēdus r cōtinēdus ne aliqd descēdat. Et hoc semp obser-
uetur cū se cōpremit ad sedēdus. vel cū erecta manet nisi
brachiale haberet. q̄ hmoi vices suppleret de quo ifra tāgēf
Facta aut lenitiōe vētris situata ip̄a supina sup moli lecto fiat
fomētiō cū spōgiis insusis i decoctiōe sup̄ascripta vsqz dū
fiat remolitiō partū illarū r ventositat' ip̄ius aliq̄lis resolutio
Et tūc ip̄a muliere sic supina exsistēte cū humeris aliquo modo
dep̄ressis r natib' aliq̄liter eleuati r expulso banelitū tūc m̄-
nister paulatiz r cū facilitate manib' applanat' r aliquatiter
p̄p̄imēdo intromittat intestīnū q̄ extuerat r zrbūz r nō violē-
ter fiat solutio maiorēf. M̄d si p̄dicta decoctio nō foret suf-
ficiēs ad resolutōez addi p̄nt alia forz' resolutiua in decoctio-
ne: vt camomilla mellilotū ruta calamētū agnuscalsus maiorā
na cū cūmō carui r hmoi. Et ista intētiō cū bis p̄ficiat' p̄tinuā
do si expedit duob' trib' vel q̄tuor dieb' vsqz dū p̄pleat' intē-
tiō. Et mibi magis p̄z has fomētiōes apponit q̄z corpus po-
ni in balneo. Et fortasse nō eque cito p̄pleat' intentio pp alias
cās notas intelligēt. Et in hoc tpe semp cū diligentia custodiat
vt vēter molis fiat ē p̄ sup̄us sumpta vt uz bzodialib' r rel-
qs humectantib' r lubricantib' ne ad sedēdū opus sit p̄p̄essioe
Quod r si in toto casu obseruari debeat tñ p̄pleta ista intētiō
nō ē pueniēs p̄ sup̄us humectatiā r lubricatiā sumitūc tūc in-
tētiō sit magis ad p̄solidādū r excitādū s̄ p̄ inferius tm dz cu
stodiri lenitiō ventris.

Cl̄bac igit' expleta intētiōe sequit' alia intētiō q̄ fuit phibitio re-
cidive descēsus q̄ p̄plef p̄solidatiōe si possib' ē vt saltē aliquo-
rū approximatōe extētoz descēsus phibitū r p̄seruatiōe ori-
fici ne dilatef: r totū sit p̄ interius sumpta r p̄ exterius. P̄p̄er
interius digerēdo māz antecēdētē que fuit mā flegmatica cū
vētositate r euacuādo. tāde mēbza nutritiōis p̄fortādo. postea
p̄solidatiū offerēdo r q̄ a p̄p̄ietate valēt. Vex q̄ ex oi facili-
ma cā vt motu p̄p̄essioe banelitū r alia hmoi ē facilliter re-
dirent intestīna deozsuz nisi ponet' phibēs extērius. Laudo vt
ante q̄z ad aliud deueniat. P̄p̄imo fiat brachiale ad ligandū r
p̄p̄imēdus locū ne aliqd descēdat. Sz hic est vnus singularē
adueritēdū q̄ notauit. d. Aluic. circa q̄ errāt cōiter p̄tūci cir-
ca. f. figurā plumazoli dicti brachialis vt nō sit sp̄ice figure sed
quadrate r plane qm cū sunt sp̄ice dubiū ē ne vulnus dila-
tēt. Siat ergo fm hāc formā dictus plumazolus vt. f. sit q̄tuor
digitis amplus r sit d tela lini multis plicatōibus iter q̄s pona-
tur cotū r sit plane figure nō rotunde r alligef brachali scdm
cōem morē facto: r fiant lamina ferrea facta s̄z quātitatē emi-
nētiē q̄ ē tota pānis r modico cotū inuoluaf: nō tñ rotunda re-
maneat imo plana. Et tūc sup̄a locū tumoris supponaf ime-
diate emplastrū vel cerotū sup̄a cotū extēfuz vt loco firmiter
adhereat supponēdo dictā laminā r sup̄a ip̄az plumazolūz
r stringēdo cū bzacali scō decēter vt nihil descēdere possit. Et
si nō poneret' cerotū nō esset magna vix vsqz dū erit scā mon-
dificatio māe antecēditis q̄ tūc forius inuabit. P̄p̄ius aut de
scripōes ifra ponā. Facta aut ligatura r phibitōe descēsus
taz ē digerēda mā. Siat ergo sirupus secūdū hoc. R. mellis ro-
sati. z. ij. sirupū d' ficados sirupū d' duab' radicib' line aceto añ.
z. s. cū ags betonice matricarie feniculi. decoctionis seīs anisi
lilios. añ. parūz fiat sirupus p̄zo duabus vicibus cōtinuetur

q̄tuor vel quqz dieb' in isto ē intētiō nra in casu nfoz etiam a
p̄p̄ietate respicit matricē r si apparebit in decoctiōe addere
parū rasure ebozis erit bonū. Deinde sumat medicinā vt ifra
R. agarici electi subtilis tritū. z. i. z. s. s. incozpozentur in for-
mam trociscorum cum oximelle. f. r exicent in vmbra p̄ horas
x. deinde dissoluaf r infundant in ags mellisse arthemisse r
betonice decoctiōis radicū feniculi anisi. lilios. añ. z. i. s. p̄ sex
horas postea addat cassie noniter exicte. z. vj. benedictē. f. z. ij.
mellis rosati. z. i. misce r fiat potio: r sumaf per tres horas añ
diez r taret ad aliqd assumendū vsqz ad q̄tuor horas diet.
Deinde scā pueniū opatione sumat lauatiūm vt. j. R. aque
decoctiōis oz. r ciceroz ru. r mellis p̄fecte d̄sp̄umati scdm ar-
tez. z. vj. signaf calida postqz taret cib' adhuc per horā ad
minūs: tāde sumaf prandiū leue cū cibis pueniētibz de qui-
bus in alia p̄ncipali pte determinabit. Sequēt' p̄o die p̄ tres
horas añ die sumat p̄fectionem vt. j. R. metridati. z. ij. trisere
maioris. z. s. diabuglosati. z. ij. cū sirupū de radicib' line aceto
fiat confec'. Et si patētū tederet sumere medicinā in forma po-
tōis sumi pōt in forma pillulaz. Siant ergo pillule vt. j. R. pil-
lulaz fetidaz. z. ij. s. pillulaz elefanginaz. z. s. cū melle ro. for-
ment pillule cōis quātitatē quas sumat scdm modū r ordinē
sup̄ius notatū de medicia potabil' r ita dicaf de sequētibz vt
sup̄a. Laudarē et vt singla ebdomoda sumeret añ cenā per
horā tres pillulas de infra scriptis. R. pillulaz elefanginarum
p. ij. pillulaz cōis r aloē mirra croco par. i. fiant pillule cōis
quātitat'. Et si timor ēēt de dilatatiōe orifici sūbac cū itēdim?
p̄solidare p̄ter dictas pillulas aptitūas addi pōt p̄ vna pillu-
laz de bdello que hic p̄cipue valent facta cōi etiatiōe. Et qz
diuerfa corpora diuerfas possunt sublinere mediciaz doses
que diuerso mō variant r a nā intrinseca ip̄oz p̄t p̄uetudie
ad medicinas vel diuerso influxu patrie. Idcirco ad maiorādū
vel minorādū dozē medicinaz r reliqua oia modificādū reli-
quo iudicio. M̄d. Antonij de beags ibidē existētis sub cuius
p̄lio opa r cura mēpsuz fidissime ad mortē vsqz laborātē cō-
mitteret. Facta aut pueniēti māe etiatiōe antecēditis restat vt
mēbza nutritiōis p̄fortent. P̄p̄io itaqz laudo vt stomaco fiat i-
unctio cū vnguētō vt. j. R. olei sp̄ice olei ablinthij mastice añ.
z. s. sp̄ez dyagalāge. z. i. cū cera fiat vnguētū de quo vngatur
añ cibū. Laudo et vt v̄at p̄ horā vna añ cibū morsello vno
z. ij. dyanij in morsellis vel dyagalāga v̄diambza diacimino.
Et si nō sufficiat fiat p̄fec' vt. j. R. sp̄ez diatriton pipereon. z. i.
s. Speciez aromatici rosati r dyagalāge. añ. z. s. cū zucharo
dissoluto in aqua maiorane ruthe r ablinthij quod sufficit fiat
confectio in morsellis.

C̄p̄am adueniēdū ē ad remedia p̄p̄ius respiciētiā p̄solida-
tiōez r per interius r p̄ exterius lz ea que p̄ exteri' magis in
hoc cāu multo p̄ferat quā que p̄ iterius qz tales medicie p̄ su-
p̄ius sumpte nō nisi plurimū alterate r in virtute debilitate ve-
niūt ad locū lesuz. M̄d medicie tñ p̄solidatiue nō sunt offerēde
nisi p̄mo approximent medicie resolutiue r excitatiue. r hoc
singularit' notādū. r nō ē qz p̄solidatiō scifure nō sit nisi cū me-
dicinis glutinatiōem facientibus in q̄bus ē p̄fortatio aliqualis
r sipticitas. tales aut medicie nō sunt potentes labia vlceris
dilatata elongata r d̄stēsa p̄tme aggregare que nisi prima
medicīe glutinatiue ad p̄fectiōem ducere nō possunt. P̄p̄imo
ergo offerēde sūt medicie aliquat' resolutiue r siptice qz hāz
virtute medicinaz minorato humido hoz mēbroz p̄ resoluti-
ōē r excitatiōe pueniēter sit. vt talia mēbza ad inuicē p̄xia fiant.
Et sic p̄ medicinas glutinatiuas p̄solidatiōis sunt pata. Et ista se-
rentiaz satis nobis manifestat. d. Aluic. c. p̄p̄io cū dicit. Et oz
vt administrēf in ea emplastrā que sup̄ scifurā administrant.
f. ad p̄solidatiōem postqz aggregata sunt labia scifure. Et si so-
lū intellexit qd nō apponant emplastrā r c. nisi postqz reductū
ē surfū qd descēderat. vñ labia reddebant elōgata: qd r si ve-
rū sit vltra hoc tñ istud idē tacite inuit qd apparebit diligenter
textū suū examinātū. r p̄cipue i sup̄iori caplo generali. vñ post
qz posuit nām mediciaz p̄solidatiōē facitū dicit. ponēdo oz
dinē retrogradū. M̄d excitatio sit cū medicis resolutiuis r re-
ductio eius qd descēdit sit stricture r ligatura vex resolutio ei?
qd aggregatū ē sit cū emplastris facitūb' ydrophilis. f. aqueose r
ventose. r phibitio materiei sit cū etiōe r equatiōe cibi. i. per
dictā digestiōē. Et sic p̄z p̄siderant qd ipse nōiūt ordinē retro-
gradū. nā v̄a ordinis stāte descēsu intestīnoz cū mā humida
r ventosa. P̄p̄ia intentio i ope ad cām antecēdētē ē ad digesti-
ōē māe cū dieta. Scda ad etiōem ipsius non digestē. Tertia

ad resolutionē eius q̄ aggregatus ē ī intellis. p̄bēs reductio
nes ip̄oz. Quarta reductio ip̄oz vel eius q̄ descendit. Quā
ta exicatio cū medicis resolutionis r̄ p̄fortatius ad hāc nostrā
intentionem. Tandem r̄ vltimo approximatō medicinarū cō
solidantium r̄ glutinationem faciētiū. Et quod hec sit etiā
mens sua potest colligi per hoc q̄ ip̄se in. c. specialī sequenti
anteq̄ ip̄se faciat emplastrā. p̄prie cōsolidatiua ip̄se appor
mat emplastrū ex sanina nuce cīpī r̄ folijs eius in q̄bus nō ē
virtus generatiua s̄ resolutionis r̄ exicatiua r̄ c. Et hoc notāte
declarat q̄ ē velut clausus in illa mā vt p̄rio labia vniānt. dein
de ponatur emplastrā cōsolidatiua. p̄prio ergo p̄ interius lau
dat. Hinc. p̄fectionē sagzene q̄ ponit ab eodē. c. cañ. iter cō
fectiones tyriacales r̄ v̄z in. p̄posito n̄o resolutionē r̄ exicando
tū decoctioē nucis cīpī. p̄prio ergo exhibent vt infra. p̄. sagze
nee. 3. i. aque camomille. 3. i. decoctioē nucis cīpī. 2. ii. misce
r̄ pl̄z. h̄ic valēt p̄fectiones oēs de q̄bus supra cuz dicta deco
ctione. p̄ponā ē vñ puluē ab aliq̄bus laudatissimū p̄cipue
a. Lafranco mediolanēsi cuius vltimas ī hoc cāu ad cōsolidan
dū magis ē p̄prietate oculta q̄z qualitate manifesta q̄ vt ip̄e
refert suis teporibus cū ip̄o plures sanauit ip̄m secreto ba
buit a quādā nobili muliere q̄ curauit infirmos cū ip̄o puluē
p̄. pulueris de radicib⁹ valeriane ol. māe. 3. 3. cū. 3. ii. vini me
dicis r̄ cōtinuē. v̄ij. vel. x. dieb⁹. p̄poset h̄ic plures p̄fectio
nes cōsolidatiuas p̄supius exhibēdas adducere. p̄rio q̄z pluri
me eaz ad glutinosū declinat q̄ nō bñ puenit in cāu bu? do
mine saltē p̄o articulo p̄ceptiois q̄z vt vt supradictum ē v̄rtu
tes h̄az medicinarū ī trāsitu multū debilitatū ero p̄tētus si vñ
posuero q̄ fuit gentilis que iter alias p̄cipua ē. p̄. radicū cōsol
de maioris. 3. i. minoris. an. lib. 5. boliarnei sanguinidraconis
mirre. an. 3. i. radicū brusci. herbe filipēdule. an. 3. ii. gallarū
cīpī. 2. 3. sanguis leporis. 3. ii. radicū ligillī salamonis r̄ ligill
sē marie an. 3. ii. radicū spargi. 3. ii. colofonie. 3. ii. cum melle
fiat electuarium de quo sumat in mane in quantitate nucis
cum vino subtili.

Circa vero localia p̄mo laudo vt s̄z regulā supius p̄ius
ponat medicina aggregationē faciēs. deinde cōsolidas. p̄rio
mū ergo fiat q̄d iubet Aui. vt infra. p̄. sanie. p̄. i. nucis cīpī
r̄ folioz cīpī. an. 3. ii. p̄tundant r̄ p̄sient r̄ supponant in
forma emplastrī. Et si placeret addere aliqd de oleo camomil
le ad incorporandū erit pueniēs ip̄a. Et sic aggregata sunt radi
ces emplastrū ad hāc supra intētiōē sup plurimū iuuamen
ti quoz ē pueniēda dicit p̄nceps. Et si placeret pōt fieri deco
ctio eorū dē in vino rubeo. r̄ tūc locus cū vino decoctiois cum
pecta ep̄itibimari r̄ in b̄ cāu valerēt sp̄ca squinātū ab infibul
cipi nux muscata bacalanū r̄ h̄mōi. Et b̄ fiat quater ī oleo duo
bus p̄tinuādō dieb⁹ anteq̄ aliud emplastrū cōsolidatiū sup
ponat. Et tū h̄ic p̄cipue h̄ida aduertēda vt scā aptura ligatur
re. p̄ v̄sū h̄oz medicaminū ne paties aliquo mō moueat r̄ ge
neraliter ab oibus caueat q̄ ad descēsus faciant de q̄b⁹ infra
dicef. Adde sunt enumerāda q̄da emplastrā vel cerota q̄ extē
sa sup corio loco supponant r̄ firmant cū brachali fm ordinez
supradictū. p̄prio in hoc casu valet cerotū vt. 3. p̄. glutinū pi
scis vt cartē. 3. ii. colofonie. 3. ii. picis nana aromoniaci an.
3. ii. oia frustratim icidant r̄ ponant in. 2. ii. aceti r̄. 2. ii. olei
mallice r̄ colatura ispiset cū hoc puluē. p̄. mallicis thuris bo
liarmoni mūmie sanguis draconis dragagātū farie fenugreci
an. 3. 3. misce r̄ diuit⁹ agitent vsqz ad formā r̄ in b̄ ego curau
vñ senē. lx. annoz. p̄ponā aliud r̄ ē singular r̄ sufficeret r̄ vo
catur cerotū de pelle ariet q̄ sic fit. p̄. picis naualis. 3. ii. li
targir. 3. i. cere citrine r̄ rubee colofonie. an. 3. ii. armōiaci op
poponaci. bdelij galbani. an. 3. i. visci q̄cini. 3. ii. aloes. 2. i. 3.
mallicis corici thuris mirre terbētiue nucis cīpī guttis p̄i
ciuz sarcocole. an. 2. i. boliarmoni cīpī. an. 2. ii. aristot. lon. r̄
rot. mūmie sanguis draconis. an. 2. ii. radicē cōsolide maioris r̄
minoris. an. 2. i. sanguis hominis. lib. 5. ciperi sanfuciacacie gal
laz. an. 2. 3. 3. sanie capiti granatoz. an. 2. 3. 3. p̄. pellem
arietina vñā r̄ coque diu in aq̄ dulci pluuiāl quousqz pell dis
coagulata sit tūc molifica viscū r̄ gumas in dicta aq̄ pluuiāl
r̄ pone ad ignē vsqz dum bñ dissoluta sint oia. deinde colla r̄
postea adde desup puluē aliaz rez oium r̄ denuo reduc ad
ignē r̄ coque quousqz sit in modū eplastrī postea ip̄o vtēre.
Nota tū p̄o reglā q̄ ip̄o appposito nō moueat circa. x. dies
patēte semp quātū ē possibile quieto manēte. Hāz vt refert
Auezar. li. 2. 4. t. b̄. Quāda iuuenis qui h̄ morbo labora

bat qz stetit duob⁹ mensib⁹ supra doctus suus cū bono regimie
sine appōne medicaminū liberat⁹ est. Et cū h̄is credo deodā
te liberabit. Quod si pur ista aliq̄ cā nō sufficeret: s̄z velet pa
tiens certa r̄ p̄fecta cura curari. tūc deueniēs est ad cauteria
aliq̄n potētalia aliq̄n actualia q̄ vt oēs pueniūt doctores elī
gibiliora sunt. H̄erū qz doctrīne talis curatiōis magis factis
quā verbis p̄nt declarari in p̄ntiaz nō ponā modū: s̄z notabo
loca ad q̄ recurrēdū ē. r̄ Recurre s̄z ad dñz. l̄z alibatē nono
suo p̄atice. c. 50. Et ad Alibucis. c. 5. de ramice itestinali. Et
sp̄alius. c. 5. vbi exp̄sse habet doctrīna casus nostrī. Allos do
ctores nō adduco. cū p̄stos plenissime satisfiat r̄ hoc q̄ztum
ad medicinalia p̄imi p̄ncipalis casus.

De scdo n̄il loquar remittēs me ad illa que al̄s scrip̄i. p̄
dispone eiusdē dñe: tūc exillmas q̄s casus eēt difficultas con
ceptiois a plurima humiditate flegmatica p̄hibēte. r̄ Recurre
dū ergo ad ea que ibi scripta sunt que iuuabūt ad p̄ceptōem.
De dicta ē sumat⁹ p̄transcoctū qz res de se facilis ē: tū qz ab
alijs credo circa hoc copiosius scriptū fore. nec in hoc a vulga
ri medico plurimū errare p̄tingeret. s̄z cauēdū ab oibus gnā
liter que vel relaxare vel descēdere vel apire ozificiū possunt
r̄ sic ab oibus calidius nālter r̄ artificiosē cibis. r̄ potib⁹ sal
tu clamore cāu r̄ica ita motu violētō marie sup repletioē r̄
ē cobi: u possūne super repletionem r̄ huiusmodi r̄ c. Ad
laudem om̄ipotētis. Amen.

p̄rio filio cōtū f̄rāchini si gibosus possit gnāre. Cōf. 85.

Egitus vt de quadā qōne p̄posita qd sentia iudi
cū meū asserā r̄ in scriptū redigā. p̄rimū formabo
ca suz in terminis: deinde quātū intellexero vt p̄ v̄
tate satisfaciā conabor adimplere.

Casus talis ē. Clarissimus adolescēs r̄ miles generosus
dñs p̄etrus ruscha fili⁹ Magnifici comitis f̄rāchini p̄iunx
vt dī pudicissime r̄ generose iuuenis filie. Magnifici comitis
p̄hilippi bōzomei ē aliquatū distortus. r̄ fm p̄tez vñā postero
rez docti gibbositate h̄is r̄ s̄z aliā p̄tez oppositā thoracis firu
mā quādā in etate iuuētis p̄stitutus in opationibus nālbus
r̄ q̄alibus potens r̄ opationes motuas p̄cipue fortes r̄ labo
rīosas sine nocumento tollens.

Quenī si idē m̄imionali thoro cū sibi desp̄sata p̄ungat r̄
carnali copula vt puenit p̄ugatis v̄at. si ē aptus. p̄pter illam
malā cōpositionē siue melius stante illa mala p̄positōe genera
re. Et si p̄pter vsuz m̄imonalis thori p̄babūter nō possit ad
multos annos superuolere.

Ad quā dubitatiōē qz ē b̄imēbris. p̄mo r̄idebo ad p̄mam
ptem. si cum hac dispōe reddi possit v̄iripotēs debinc ad faz
vt. si p̄pter vsuz debitiū fiet breuis vite.

p̄rio r̄isione igit ad p̄m ex collectis virtualib⁹ ab h̄is q̄ scri
bunt ab Aristotile. 16. de animalibus. c. v̄lō r̄. 5. de biliozīs ē
v̄lō r̄. 9. d̄ biliozīs. Et l̄ballabas 9. theorice. caplo. 37. r̄
39. r̄ r̄asis 9. p̄nētis. caplo. 4. r̄ Serapio 5. b̄cularij
caplo. 38. r̄ ab alijs auctorib⁹bus p̄cipue a. Bal. 5. afo
rismoz r̄ ab Aui. 20. t̄erij. c. de diminutiōe coitus r̄. 21. t̄er
tij. c. de sterilitate r̄ difficultate impregnatiōis. ētz colliget ab
Aueroi. Moto qz cāe difficultatē generatiōis p̄ter cōes accidit
tales r̄ extrinsecas reducunt ad hāc d̄iuitiōem. Cause impe
dimētū vel p̄hibitiōis. Aut se tenēt ex pte sp̄matis. Aut ex pte
instrumētōz generatiōis vt virge testiculoz valqz seiarū. Aut
ex pte defectus in p̄ncipijs. s̄. p̄ncipalibus. vt corde cerebro
r̄ epate. Aut ex defectu in mēbris medijs int̄ bec p̄ncipalia
r̄ instrumēta generatiōis. Hāc possēt ēē semen ex mali⁹ p̄ple
xionis siue mā vel cū mā nō p̄ficiū. hoc vel vicio corpulente
māe vel sp̄iose r̄ hoc cū oī mali⁹ p̄plexiōis r̄ calida r̄ frigida
hūida r̄ sicca simplicibus vel p̄positis r̄ h̄ pp multas cās p̄in
gere potētes r̄ quodā mō infinitas vt v̄b̄ḡa. si sp̄ma fuerit
an̄ elus emissiōe in corpore nimio tpe retētū tūc infrigidat ita
q̄ nō puenit generatiōi. Et similes possunt ēē alie cāe idip̄o
nētes sem̄ ad generatiōem que sunt cause corporee. Et p̄ter
eas dicit ē Aazararins q̄s accidit aliq̄n sterilitas a viro r̄ mu
liere p̄pter p̄prietatē semis r̄ nō p̄pter alā cās sicut accidit
arboribus nō ferentibus fructū. p̄p̄ter mēbra ēē genera: io
nis pōt ēē defect⁹ multipliciter maxie vt dicit r̄asis in d̄iuitiō
nib⁹. Aut pp putatē virge. Aut qz ligamētum capiti virge ab
breniatū ē r̄ aliquatū sp̄almatū vt nō possit semē elcere ad mo
dū sagite r̄ c. H̄imīa ēē longitudo pōt ēē cā impedimētū vt tra
dunt

dūt auctores et multe alie possunt eē cause nocumētōz in mē-
bris generatōis ad quas in pīs discurre curio^m eēt magis
q̄z vtile. p̄pter et defectū in p̄ncipijs pōt eē nocumētū qm̄
vt. 20^a. tertiū de causis sp̄matis dicit Aulic. verificando dictum
h̄ipo. f. q̄ scilio venaz post aures facti ad sterilitatē dicit opz
vt sit ei. f. sp̄mati ex oi mēbro p̄ncipali fons et vt sit ex alijs mē-
bris refudatio ad illas radices. Et hoc maxime v̄sificat de pte
sp̄rituosa scis. Et plūde passiones aiales vt tristitia tior et hu-
iusmōt difficultat generationēz. Ex pte et mēbroz mediorz pōt
eē difficultas vel impossibilitas vt qm̄ essent opillate vie medie.
ita vt semē si possit et pueniēt vt fm̄ pte ei⁹ corpulētā vt spi-
rituosa ad mēbra generatōis trāsmittit. Vel mala q̄litas men-
broz mediorz vt renū vt venaz emulgentiū male sp̄m̄ semē q̄l-
ficantur. Et alie similes cause et plures possent adduci ex pte
mulieris. Sed qm̄ pposito nostro nō seruīūt illas obmitto.

Cad ppositū igit nōstrū cōuertēdo hec mala ppositio et sit
mēbroz in dicto. d. petro. p̄rino si cā nocumētū ad gnāduz
ex pte mēbroz gnātōis. qm̄ mēbra gnātōis q̄stū ad p̄pōem
vt longitudinē besculit rectitudinē. et c. vel et ad eoz p̄pōem
a mēbris pectoris nullā vidētur h̄e depēdētā: sic ex pte ipe
dimētū in illis pro hac p̄tione nō reddīt impotēs ad gnā-
dum. Itā et gratia p̄ncipat⁹ mēbroz reddīt impotēs p̄ cōtor-
tionē. qm̄ cū tali p̄tione stare pōt bona valitudo p̄ncipalium
mēbroz. f. cordis cerebri et epatis. imo de facto p̄iungit vt ex
accidētibus et opatōibus vniuscuiusq̄ mēbroz p̄ncipaliū. f.
cordis cerebri et epatis pōt demonstrari. nam pōt quidē in oēs
opatōes vitales naturales et aiales sufficiēt vt plane p̄stat.
Itaqz et ex pte nocumētū spermatis ē merito hui⁹ dispōis de-
fectus qm̄ cum sperma sit sup̄fluitas vtilis vltimū alimētū. Et id
qdē habūdāt a mā nutritiōis mēbroz vt volūt medici oēs
et talis mā p̄sicit p̄ncipaliter a virtute digestiua cuius basis et
radix est epas. et q̄stū ad pte sp̄rituosaz p̄sicit a tēperamento
p̄ncipaliū mēbroz p̄cipue cerebri postremo acq̄rit virtutē ifoz-
mativā et testiculū et p̄paratūā in valis seminarijs fm̄ veriorē
opinione. Itō si cū tali mala compōit thoracis p̄t stat bonitas
digestiue epatis et mēbroz alioz cū tēperamētō et p̄ncipaliū
mēbroz et testiculoz et vasoz seminariū vt supra declaratū ē.
vt et q̄ p̄ h̄ac ptem nō reddat impotēs ad generādū. Itaqz
postremo apparet q̄ p̄ inter media mēbra sit aliqualē nocu-
mentū q̄ neqz fm̄ renes vel alia mēbra vicina mēbris sp̄mati-
ē aliqua manifesta lesio. ergo vt cludēdū pro r̄sione ad p̄mā
pte dubitationis qdē p̄ nocumētū struēt vt gibbositatis si red-
ditur impotēs ad generādū. Ex hoc tñ nō inferat qdē si cū vxo-
re cōcubuerit qdē necessario generabit. nā possit esse nocumētū
in p̄prietate occulta vtriusq̄ seminis vt supra dictū ē. Etiam si
forte vterqz ipsoz estz generatiōis tñ p̄iungit qdē alter cū alte-
ra si generabit. Alii dicit Aulic. Et q̄qz est causa in spermate
vt sit sperma diuerse imp̄ssionis ei que est in spermate mu-
lieris p̄tū receptrici aut cōicantis sup̄ vñ duoz ordīnū. et nō
accidit inter ea ambo filius. et si p̄mutet vniūqzqz sociū suū nō
ē dū^m quin sit ambob⁹ filius. Idē sensū Aristoteles q̄ de alali-
bus vltio caplo dū dicit. Et forte accidit plurib⁹ vtrius et mulie-
rib⁹ q̄ nō p̄t gnare in simul qm̄ sepan^t generāt et c.

Cpro r̄sione ad scdaz pte querit. noto vt colligit tertiū the-
gnī de mēte Sal. in illa pte Venereoz dō fm̄ epicuriuz et c. Et
qdē vsus coitus nō semp ē nociuus imo vt scribit. 20^a. tertiū de
iuuamētis ei⁹ bole in cui⁹ corpore ē vapor fumosus coitus alle-
uiat ab ipso et p̄fert ei. et remouet ab ipso qdē timet et nocumē-
to cobartatōis vaporis fumosi. Et addit. Et q̄qz accidit vtro
ex dimissioe coitus. et habūdātia sp̄matis et frigore ei⁹ et p̄uer-
sione ipsius ad venenositatē vt mittat sp̄ma ad cor et cerebraz
vaporē malū venenosūz sicut accidit mulierib⁹ ex coartatione
matricis. Et ex his p̄cludo. It̄ r̄sidēdo ad h̄ac pte q̄ sicut di-
ctū est in habū ante cū tali dispōne fiat possibilitas ad debite
generādū q̄ si vtaf thoro matrimoniali vt puenit nō p̄pterea
ex hoc firmabit vel ledet imo ad meli⁹ disponet. Sz si q̄rat d
mō. tpe et numero vsus ei⁹. Bical q̄ non pōt dari regula vni
formis. nā diuersis diuerso mō puenit. sz habeat regula gnālis
quā ponit Sal. loco allegato supra et celebret ex ictualis r̄a-
tis vt in vsibus neqz dissolutoz sentiat et leuior ipse se ipso vt
deaf fac^t et meli⁹ dormies. Et sic sit satisfactū ad vtrāqz ptem
Itōc igit est qdē dubitatōe pposita sentio: et ita firme iudico.

Cpro patiete varices et elefantia. Cōsiliuz. 36.

In casu varicū et elefantie. pro aliq̄li obseruādo o-
dine. in discursu h̄az dispōnū quātū ad essentia ea-
rū. et cās et signa p̄r cap. et postreō ad curā. Scilicet
dū ē q̄ varices et elephātia in genere sūt morboz
oia genera morboz icludētia p̄ncipalē tñ sunt in genere male
p̄positōis qz augmētū. Alii varices sūt augmētū venaz per
tibias p̄tensaz q̄z fortiose icedūt p̄ crura. ad modū vltis. vt
tes ab aliquibus appellan^t. Et eleuatōe tñ dictaz venaz cru-
riū multoties p̄iungit aliaz p̄tū macrefac^t: p̄pter opillationem
ipsaz venaz vt videbit. Elefant^a autē ē inaturalē augmētū et cru-
riū fere eq̄le. et per h̄ dūguis a varicibus. ecce quō h̄ vtrāqz
est morbus p̄cipue in p̄positiōe qz in augmētō cruriū vel vena-
rū ipsius. Est autē egritudo mālīs qz tale augmētū sit p̄p̄ mul-
titudinē humoris vtriusq̄num grossi in illis p̄tibus p̄tenti q̄ hu-
mor et si ibidē vt multū multiplicet per viā defluxus maxie i va-
ricibus. tñ nō icōuenit vt et paulatim ibidē per indigestiōē et
spotētā resolutiue vel expulsiue aggreget et p̄cipue i elefā-
tia. Et ex his p̄z qdē tales morbi sibi talia mēbra determināt. Quō-
si in alijs q̄z in tibijs vene tumescerēt et ingrossarent vltima mē-
bra vel bacula sicut pedes in elefantia nō p̄pterea varices
vel elefantia denominaret. Sunt igit a p̄prietate egritudines.
Cause autē eaz maxie per viā defluxus ad has duas redu-
cunt. f. ad debilitatē mēbri recipiētis. Vel ē talis in creatura.
Aut ē talis ex tpe. In creatura: ex debilitate p̄ncipioz nālūz.
vel ex nō debita ipsoz pueniētia. Ex tpe p̄iungit maxie p̄pter
malitiā noue p̄plexiōis p̄cipue calide. q̄ et in attrahēdo iuat.
Et p̄pterea i itinētib⁹ et onera portātib⁹ vel p̄pter longā
stationē accidūt tales dispōnes. qz talia mēbra fatigata sup̄ca-
lescūt. Ex acutū autē expulsiua supior mēbroz ipsa irritata. aut
multitudine humoris. aut ipsius malicia. qz necessitate et irritate
virtutes nāies sumūt incremētū. Ad alia autē humoris. aut ē
talīs p̄ acuitatē: aut p̄ grossitūē et viscositatē. Acuitas autē lz
vt multū cū mā subtili p̄iungat. tñ et aliq̄num grossa et in mā
melācolica p̄ viā adbusiōis. Et qm̄ mā subtilis merito substan-
tie nō ē disposita vt in p̄cauitate venaz vel in mēbris multo tē-
pore reclusa p̄tineat maxie si calida sit. iō in causis corporeis
cā aīa et p̄iucta vtriusq̄m ē mā malācolica adbusia maxie
ifluxa mā. quonā in tali mā ē terefretitas faciēs ad p̄manētiaz
in mēbro ex vna pte et acuitas faciēs ad fluxū p̄ stimulu ex-
pulsu ex alio. Ex dictis p̄z p̄rio q̄ cō corporea h̄az dispōitio
nū nō est colera vel sanguis subtilis. p̄patet scdō q̄ aliq̄n cā ē
multitudo sanguis substantia nō peccās. p̄patet tertiū q̄ aliq̄n
cā ē f. grossus cui aliq̄s differēs p̄mifcet. p̄patet q̄rto p̄ idē
q̄ aliq̄n mā malācolica fecalis ē in cā. p̄z vltio q̄ mā melan-
colica adbusia ē in cā vtriusq̄m ex quocūqz humore fiat ad-
busia nō tñ putrefacta. Differūt tñ qz mā melācolica in varicibus
vtriusq̄m ē ex sanguine adbusio: et i elefantia ex flegma-
te adbusio. Ex alijs autē causis equalit sit elefantia vel varicē
etiā variā mēbroz p̄paratiōem. ceteris tñ paribus in sub-
stantia mae az mā varicū qz elefantie. Loquor in facta per viāz
defluxus. qz subtilior mā p̄tret in venas puas et nō claudūt
in p̄cauitatibus tñ magnis. p̄patet vltērius q̄ q̄s talis dispō-
itio ē morbus cronicus et tarde terminatōis et vt multū despa-
tus ad curā si fuerit p̄firmat⁹. p̄pter debilitatē mēbroz et multū
tudine vel grossitūē mae. et qz cū tali mā p̄iungit acuitas gula
medicinis subtiliantibus et resoluentibus sepe malicia. vñ de-
terior fiet dispositio. Ex quo vltērius p̄z correlariū Aulic. q̄ si
nō addit in malitia melius ē vt nō curet. f. nisi blādien⁹ p̄hibē-
do augmētū et malitiā eaz. p̄patet vltērius q̄ in varicibus vt
multū alie ptes cruriū minozant. p̄pter p̄hibitionē et opillatio-
nē transitus in trinitū. It̄ et q̄ in oib⁹ venis per transuersum
membra inferiora extenuant. p̄patet vltērius q̄ tales morbi
vtriusq̄m sequūt morbos cronicos lz et sequi possit acutos
per crūm maxie tñ sequūt egritudines spleis vt p̄z. Et hec i
causis p̄nosicis sumatiz sufficiant.

CSigna h̄az dispōnū sunt duplīca. quedā sunt signa sp̄arū
dispōnū. qdā signa cāz. **C**Signa dispositionū per se nō sunt
qz vt dicit Rasis ad almanforē. c. p̄p̄rio. Et vne plene gros-
se et diuerso mō curate et ritides. f. aliquat⁹ vt plurimū i cru-
re appuerint egritudo que vitis dicit adesse significat. Ecce si
gna clara varicū. Et autē crus videris totū ingrossatū equalit
ita vt a genu ifra fere sit equalis cū pede et tumefacto et sit du-
ricies cū colore offusco in toto crure et nō alibi sit t̄ior. tūc ele-
fantia iudicabis. Bico notatū cū colore offusco et duricie pro-
pter vnditū in qua nō apparet color offuscus. qdē ē āpā albi

mole. qz a mē flegmatica mōi depēdēs. *¶* Hic ē t. non alibi sit tumor. ad differētiāz cecēsse in q̄ nō sō^m cruris sit tumefactio. s; ē in palpebris saltē apparet qz dicta dispositio vicio epatis toti nocumētū cōicatur puenit qd nō necessario in elefant^a coniungit. Et sic patēt signa dispoñūz. *¶* Signa autē cāz vt nūquid tales sint p viā defluxus. vel per viā paulatīne ggestionis generate. et si per viā fluxus nūquid sint ppter alias egritudines acutās vel cronicās ēi sunt clara ex modo generatōis eaz subito vel tarde. etiaz ex precessione causarum pmutuarūz vario modo coadunantūz. ad membri debilitatem vel ad fluxibilitatem materie etiam ex precessione morborūz acutorum vel cronicorum. Expedi solū vt ponant signa materie distinctiue. *¶* Signa igit multitudinis sanguinis sunt rubedo loci caliditas tactus nō multū tñ acuta s; vaporosa difficultas ad impmēndū vt plurimū cōiungit cū signis dñij sanguinis in toto: vt cū amplitudine venarū rubore coloris pulsus magnitudine. vñ na rubea obfcura et similib⁹ ex pcedētī regie zc. *¶* Signa autē sanguinis adbusi sunt istis similia saluo qd color mēbz ē ad fuscum magis dclīnās et in tactu calor ē acutior et pcessit regimē adbusiū. Et addit^r Rasis in diuisionib⁹ q in ista apparet aliquid ex emētis. *¶* Si vō mā fuerit colera adbusa ē rubedo magis clara ad citrinū aliquid declinās et in tali caliditas ē magis mordax et pōderositas minor et habitudo tot⁹ colerica et regimē pcessit colerici adbusiū ex exercitijs laboriosis et cibis et coitu et similib⁹. f. adbusiōnem producentib⁹ in colera. *¶* Signa autē flegmatice sunt qz tactus ē frigidus color cruris albus pōderositas magna impfio mollis cū habitudine flegmatica. et vñna pulsus et regimē pcedente attestatibus flegmati. *¶* Quod si fuerit melēcolica ex flegmate stat albedo cuz quada mofuscatione et aliquali calore reemissio. tñ ē maior in ipz mendo difficultas: et qd picipū ē si post regimē flegmaticū et habitudine flegmatica secuta ē cā adburēs ex foribus exercitijs vel longitudine febzis vel alia sūt cā. *¶* Si vero mā fuerit melēcolica naturalis: qd raro ptingit ppterestretates mēbz: ad sunt multa grauitas color fuscus frigiditas et tactu bitudo mli ca cū signis melencolicis. Et si fuerit melia adbusa ex melia tūc color ad viriditate declinat cū pōderositate et aliquali acuitate in tactu et sūt et tñobolitates maxime in elefantia vñ assimilatione nodis et postremo color denigrat cū reliqz signis pportio nabilibus pcedētib⁹ de habitudine et regione et maxime si se querētur febres melēcolicas et apata splēs. et tu alia discurre et bis sum pētus. *¶* Cura hz duplex regimen. f. vt p plicula re. *¶* Vniuersale autē pncipaliter attēdit circa duos vt dñiū regimen sex rez nō nāliū ad pbitiōz mēbz añtis i toto: et fo circa mām añcedētēz i toto cū appropziatā digerēdā et eūandā et tādem cū pfortatōe mēbz alterādō ipoz pplōem malā et bonam inducēdō. *¶* Particulare at regimē maxime vñt circa mām pñunctā in ventis magnis tibiāz vel ipfay crurūz pētā. In regimine vniuersali pmo aduertēdū q ois mā apta fluere ad dicta loca et ibidē multo tpe pñerit ē frigida pter sanguinē qui vt supra dictū ē aliqñ sola multitudine pccās pōtēē cā. *¶* Vñ in oibus pterqz in illa regimē dz ad calidū declinare qz et qly alia a sanguine pter ea q pēdet a flegmate grosso ē melēcolica siue a melēcolia nālī siue a melēcolia adbusa sit causata et cū ois talis sit mā sicca ois vt regimē ad humidū dclīnet. In oī ergo pterquā in sanguinea et flegmatica regimē dz ad humidum declinare et in qualibet pterqz in pēdēte a sanguine debz ad calidū pclīnare. Inequat tñ et diuerso mō. qm in scā a mā frigida sine adbusiōne vt flegmatica melēcolica nālī dz regimē notabiliter ad calidū declinare. In factis autē p adbusiōne ad remisse calidū et ad remissius calidū i factis p adbusiōne ex hūioribus calidis vt ex sanguine vel ex colera qz ex factis ex flegmate vel ex melēcolia qz regimē notabiliter calidū dispoñit ad adbusiōne: imo dicit qd q in melēcolia ex adbusiōne colere regimē dz ad frigidū declinare ad pbitiōez adbusiōnis: et qd addūt hoc ēē debere pp humore digerēdum existit mantes humore talē melicā ēē calim cui⁹ oppo^m ego. pbatillū credo vt colligi possit prima. p. c. de homozib⁹ i scō ēē cū sit essentē melēcolia cui⁹ ē ad frigidū declinare cū p notabile tps pmanit talis qz forte i via transitus et generationis facta p adbusiōne maxime ex calido humore vt ē probabile ēt per certū tēpus permaneat calida. In pcessu tñ vt credo remanet frigidā. *¶* Dicerē igit in tali cāu q intēōe habita ad mām in toto extēntē antecēdētē impropriē qz aptā trāsire i mām pprīe añcedētē vt habita intēōe ad materiā colericā q habūdet in toto

aptam per regimen calidum facile conuerti in melēcolia adbusam que postea ad loca declinaret et fieret pñicta tūc regimē ad frigidū deberet declinare. S; bita intēōe ad māz pprīe añcedētē et ēt pñicta que melancolica ē et pñeqtēter frigida. dico q regimē dz ad calidū declinare magis tñ et mū⁹ fm q mā ē fm se magis vel minus frigida. qz si imaginē māz melēcolicā factā p pgelatiōem ex flegmate vñtuo tunc manifestum ē q regimē dz ad calidū nālīter declinare. s; vbi mā erit melancolica ex adbusiōne pralline colere tūc regimē dz ad remisse calidū multū declinare. forte tñ in pñicipio ad aliquale frigidū Et ē aduertēti q vbi pzo dōgōne mēbz ēēt necessitas regiminis multū calidi. tūc puenit regimē nōbīlīter humidū. pterqz i flegmate. qm in mām melancolica per regimē multū calidū nālī nōbīlīter multū humectet dubiū ē neresolutōe facta in pñib⁹. subtilibus relique ptes petrificent. s; si humectet equata mā cessat illa dubitatio. Et hec oia bñ mētū tene. qm ex bñs dictis poteris discurre ad debitiū regimē in oī mām. Et ego nō pcedam pñictaliter ad regimē cuiuscūqz mēbz. qz nimis longū esset. sed solū deueniā ad regimē mēbz vt plurimū cōgenti. f. ad regimē mēbz melēcolice per adbusiōne ex sanguine in varicib⁹. et regimē mēbz melancolicē ex flegmate in elefantia. qm sicut supra dictū ē dicte dispoñes vt plurimū a dictis materijs pcedūt. In varicibus igit erit intentio ad mām melancolicā ex sanguine. et in elefantia ad mām melancolicā ex flegmate. Et fm hunc ordinē credo pcessisse. d. *¶* Quic. in textu. qd ēt intelligēti diligēter pñiderant manifestū erit. S; tñ medico p signa pñicta intellescet qz dictay dispositiōnūz aliaz esse recurrat ad doctores vbi tractat de passionibus melancolicis et ab illis doctoz fiet. qñō circa generalia operā sit cū memoria eoz que pmissa sūt paulo añ. *¶* In varicibus igit pzo sit aer ad remissius calidū et humidū declinās. hoc dico intēōe habita ad ipāz māz vere añcedentē vel cōiunctā. S; si habezemus intēōne maiorē ad materiā añcedētē. vt in corpore repleto sanguine pñibēdō adbusiōne in eo. tūc aer deberet ad frigidum et siccū aliquid declinare. qui si nō habeat sic dispositus fm natura rectificet talis fm arte euaporādō camerā vel itrozādō cū appropziat. vnde si intenderemus calefactioni et humectationi conueniret itrozatio ex aqua buglose pro duabus partibus et aquis violarum et melisse. añ pro parte alia. Et si infrigidationi et exiccationi fiat itrozatio ex aquis endiue pro duabus partibus et vna parte aqua rosate et acetū. añ. In elefantia autē sit aer ad calidū et humidū satis dclīnās habito respectu ad ipfay materiaz flegmaticas. pñibēdā que facilliter trāsiret in ipfay melēcolicā adbusā habito respectu et ad ipfam mām iam scām. Sed si intē⁹ verteretur ad pñibitionē adbusiōis ois aerē ad frigidū aliquid declinat. Ideo oī respectu habito. laudo vt aer ad tēpēre in qualitatib⁹ omnib⁹ declinet. *¶* Eūgat igit aer tēpēratius nō rētosius mūdus a vaporib⁹ prauis clarus boni odoris qui si nā talis nō existat fiat artificialiter cum suffumigato facto per camerā vt. j. h. sandaloz olium. añ. 3. s. rosay. v. j. ambre. 3. i. mulci. 3. s. bñ albi et rubet. añ. 3. i. floz nenifarior. 3. i. i. laudat. 3. i. masticis thuris. añ. 3. i. j. pñidant oia grosso mō Et si apparet addere potes aliquid de lignoal. Itoc tñ ē p dñitibus posito dñito colicari me⁹ sup prunas. *¶* Pro paupe aut fiat suffumigat⁹ vt. j. h. floz rosay violay nenifarior. añ. 3. i. thuris masticis garofolor. añ. 3. i. s. misce et fac vt sup. *¶* Et ca motū et qetē dico qd qz ges humectat et in materia melancolica intentio est humectatio. Ideo laudo quietēz supra exercitiū quonā ēt in casu nostro vtroqz membra lesa sunt crura et lesa conseruatur per malam complexionēz calidā coadiunātem ad attrahēti. et qz p motū dispoñit mēbz ad decursus. *¶* Vñ in vtroqz exercitiū pedū est maxie vitādus imo et statio sup pedes. *¶* Vñ qz nālī corp⁹ aliquid aliquid exercitaret du⁹ ēēt de multiplicatione materiaz in toto et pñter ab expulsione mēbz suū perlozū pñicta debilitati mēbz inferiorūz facile pellerentur supflue mēbz ad inferiora vnde nocumētū augeretur ideo cōueniens est corpus aliquid aliquid exercitari. Et qz exercitiū crurū est incōueniens vt dictū est. ideo loco ipsius cōuenit exercitiū factū cum fricationib⁹ mēbz maxime suploz vt brachioz et spa. tulay. fiat igit tale exercitiū cū fricationib⁹ leuiter factis p duos horas in mane et vñaz horā ante cenā per horā nō fiat tñ nisi prius expulsis supfluitatibus cōbz et celebratis duab⁹ digestiōib⁹ vt stomaci et epatis vt p3 cōlter. viij. horas ab assumpto cibo pcedētī. *¶* Sicut autē tales fricationes i aere claue ca. mere rectificatōe sicut pñi⁹ dictū est. Et sint suauis fricationes ne fortes

si fortes fiat corpore inflammato disponatur humores ad fluxū
 et ad adhibitionē. Laudaretur et exercitū factū cū nauī suauit
 egrediens pp lūm mēbzoz illud et nō sit cōueniens. Et in hoc ad
 curā bzoz disponūz ē bñda oīo obseruātia qz ē maxia ps cu-
 res: sicut fortiter pedibz exercitari ē maxia cā taliz disponū vt
 pz in lūneratibz et corā regibz afflictibz in qbus tales solēt eue-
 nire dispōnes. Si ēt talia corpa exercitē exercitio manūz
 vt arte capsozia sutoria scriptoria vel pectinatōe lane vñ alio
 bñdō in quo brachia exercitē et nō crura ē laudabile multū
 saluo nisi essz ars adurēs vt feraricia vel vitrearia qm p tales
 disponūtur humores ad aduersionē qī casu rītāda sunt. **C**De
 somno autē et vigilia laudo q somnus equet vigilijs in virtute
 maxie in elefant qm supflue vigiliē adburunt et somnus super
 fluus disponit ad flā multiplicādū qd facile trāsit in māz vere
 antecedit. Et lz dixerz ista equari debere in virtute nō itell
 go q qztū ad tps sit equitas nā temp fere vigilia dz eē plicior
 somno qztū ad tps. sed somnus. vij. vel. ix. bzoz ad plus in
 virtute equat vigilijs bzoz duodeciz qz tñ humectant cor^o
 illud spaciū in somno qztū exccant p vigiliā moderati exerci-
 tij bzoz duodeciz. In variabz tñ minor somnus cōueniret vt
 pz. **C**De repletoe et inanitōe. Inanitio aliquatū laudat nō
 laudo scimū qz pparat ad aduersionē lz nōbīlē in vtroqz cāu
 laudo paritate qz minorant mae apte trāsire in aduersionē.
 Iā ē tñ ita attenuāda dicta q si forte oporteret in variabz
 post longū tps qz reliq nō pmissent deuenire ad cyrugicam
 opatoe vbi oporteret virtutē eē pātē ptingeret reperire vir-
 tutē debilitatā et sic nō possemus ad opatōez deuenire nālem
 et. Suppluitates qm cōes purgent p vomit^o leues clisteria et
 suppositoria purius dicet. **C**De passioibz animi breuiter
 dicat q passioes nocēt oēs q faciūt accidē caliditātē additaz
 et supflua sicut furor et ira qm pparat aduersionē qz ē faciūt acci-
 dere frigiditātē supflua sicut timor et pauor et nocent sua frigi-
 ditate maxie in elephan^o. Sz qz pducūt caliditātē tēperatam
 et frigiditātē tēperatā tales ppetere pnt vt pducēt frigidita-
 tē in variabz sicut trīstia et inuidia et caliditātē in elephātia et
 gaudiū et leticia. Ita explicāuit libz al in cōmēto. 34. secundū
 regnū. **C**De coitu dico q vt i pluribz nō inuat. tñ i variabz in cor-
 pore sanguineo et solito talē cōiōi stante obiecto et delectabili
 interpolādo inuat. fiat tñ celebratis duabz pmiis digestioibz
 et cū sanguis ē inflemis ad mēbzā nō tñ hora famis. lz tpe p-
 cedēt et. **C**Quātū ad regimē in cibo et potu pzo obseruētū
 alique regule. Pzima cibis eoz non sit crudus lz sit aliquatū
 de se resoluēs cruditātē et vērōsitātē pcpue in elephātia. Se-
 cūda cibz nō sit grossus imo subtiliās grossuz vt fiat subtili nu-
 trimenti. Tertia oīa opilatā in casu sunt nocua: siue opslēt per
 modū subtilitē vt grossa viscosa et liberetia: siue opslēt p qūta-
 tes vt sunt pōtica stipitica et talia. Ex b tñ si līserat q apitina in
 casu pueniāt qz pparat ad discursum humorū et sic nocent.
 Quarta regula. oīa foris frigida cibaria nocēt oīa et vebemē-
 ter calida p hoc qd ad aduersionē disponūt nocent. 5. regula.
 Cibaria cōueniētia debēt ad aliquatū caliditātē et humiditā-
 tem declinare magis tñ et minus fm qd supra dictū ē de mā di-
 uerfa. nō sint tñ subtilitē multū passibiles vel corruptibiles. Ex
 his regulis potes corollarie inferre in pticularibz qbus ē vñ
 dum et a qbus ē abstīnēdū. Sit igit panis eoz panis frumenti
 mediocriter fermētatus et aliquatū fursureus vñ diei duozuz
 vel triū nō multū in fur^o exccat^o quē si bēre ptingat cruste mo-
 ueant. In caribz cōueniūt carnes galinaz pinguū iuuenum
 pdictū fasianoz pulozū iuuenū auicularū mōtanaz pinguū
 qz macre vt alq volūt sunt melācolice pp siccitātē. Carnes et
 edoz castratoz et iuuenū vituloz sint elyate et nō assate. Sed
 si assate placeāt. ptes exteriōres amoueāt qz adbusle. Lūit
 tur carnes vacine hyrcine porcine caprine siue sint salite siue
 nō: bouine et spālter salite. Carnes et aquatice sunt rītāde et
 siluestres aialū multozuz vt ceruine leporine pcpue qz prone
 sunt ad humore melācolicū. Credo q carnes caprioli iuuenis
 et dancy iuuenis et cuniculoz pueniāt. Causus et nocet et ma-
 xime antiquus fortiter salius. Enit et lentes fabas et olera oīa
 sicca vt erucā rasanū caules. Enit omnia multū acra et falsa
 multū. Pzo integra doctrina huius vide Galienū. 3. interiori
 c. 7. vbi clare et. **C**Oueniūt oua forbilla: nō tñ multū frequen-
 ter pcpue in variabz corporis sanguinel. qz sanguinem nimis
 multiplicat. Et hoc itelligat et cibariis oibz multū nutritiuis.
 Pisces conuenientes sunt petrosi et squamoli non grossi cor-
 poris. Utantur pane cocto in bordijs dictaz carniū. Vale.

far collatū cū zucharo. Brodetū cū zucharo vñ cū lacte amig-
 dalaz dul. qd in hoc cāu multū puenit. In secūdis mēlibz va-
 lent amigdale vne passe pince alique et pbficū. Eūm sit vinū
 nō vinosuz neqz albiū subtile penetratiū: sed sit medie substā-
 tie ad rub. dclmās mediocris potētie. multū et notabili pte ad
 zuchari. Et bñs sum pēt^o qztū ad regimē i rebz nō nālibus.
CExpedito pzo picipali vt circa regimē obseruandū i dieta
 iam psequēter restat circa vniuersale regimē fm pncipale vt
 curatio cū medicinis circa cām aficēdētē in toto existēte que
 in se includit mltas intentiōes. Pzima ē circa pparatōez et digō-
 nē in mā. Scdā circa eūonez diuersiū et minoratiū et tādem
 eradicatiū dicte mae. Tertia erit circa pfortatiōem mēbzoz
 ad generādū mām laudabilē in toto maxie circa pfortationem
 cordis et splenis et epatis. Unde dicebat Aesculē in cura so-
 ab hūore melācolico. Cura oīum egritudinū melancolicarū
 nō est expoliāda ab vno triū regiminū. Pzimu ē regimē circa
 adequatiōem cāe eius et ipsius digestiōē. Et fm regimē circa
 ipsius eūonez supple et diuersionē. Tertiu est regimē pfortati
 uū cordis supple et splenis et epatis. Quia tñ digestiō ppropia
 mae maxie in elephātia pficit cū subtilitatis et calefactiuis
 et opillatiōes apientibus que medicie exhiberi non possunt re-
 manētibus mēbz^o cōibus et stomaco et i itestinis qm tales ma-
 terie cōes per tales medicinas pducere ad renas et essent
 cā maioris opillatiōis. iō regulare ē pzo tales mās cōes eūa-
 re cū clisterijs vt medicina fecessua. In cām igit vt in elefan^o
 pueniret clistere vt. j. R. maluz mercurialis bletis. añ. A. B. i.
 camomille fursuris frumeti. añ. A. B. j. buliāt in debita quātā-
 te aque vsqz ad debitā psumptōem que dz eē pua. et de colla-
 tura sumat. libz. i. j. cui addat cassiē. 3. j. mellis. pulueris zu-
 chari. añ. 3. j. cū. 3. iij. olei cōis vel semis lini et. 3. iij. salis fiat
 clistere. Et in variabz loco bletis et camomille ponere matrē
 violaz qz ozdeo cū modico olei violati loco olei de semine lini.
 Per suplus exhiberi pōt potio vt. j. R. cassie nouiter extracte
 de cānis. 3. x. sirupi violati. 3. i. j. in variabz vt mellis violati.
 3. i. j. in elephātia loco sirupi violati cū decoctiōe pzinoy tama-
 rindoy sebestē violaz ozdei qd sufficit in variabz et in elephā-
 tia addat paz anisi et feniculi in decoctiōe et fiat potio. Facta
 aut ventris lenitōe venies est ad pparaz materiā aficēdētē
 et qz in elephātia duplex est mā aficēdens. i. mā flegmatica
 et melācolica ex flegmate ad hac vtrāqz in digestiuis et euacua-
 tiuis dz eē intentiō i elephātia. In variabz aut ē duplex mā
 aficēdens vt sanguinis sup calefacti i via ad aduersionē: et me-
 lācolia sanguinea igit et in variabz ad vtrāqz dz eē intentiō.
 Et qm hec intentiōes pziis quodām pficiunt vt supradictum ē
 obseruabimus regulā oīi B. a. p^o amphozimoz in pmeto am-
 phozimū. Humide diete vbi dicit. In his ergo duobz pparaz
 oportet vt fortior medicet pzi^o. alter tñ si negligat. sicut i ydro-
 piciis cū febricitatē et. In variabz igit qz maior intentiō in mā
 antecedit ē puidere ne sanguis in melancoliā per aduersionē
 trāseat qd cū frigidis ppleat quā sit ad ipam melācolia qz
 aliquatū calefactiuis digerat vt ē dictū iō in digestiuis i cām
 appropriatis hec intentiōes fm hunc ordinem saluabunt. In
 elephātia nō ē tāta diuersitas. In temporibz tñ ē aliquatū q
 ēt in appropriatū obseruat. Digestiuis ergo in variabz pue-
 niēs et domesticū eēt tale. R. sirupi acetoli simplicis. 3. i. j. sirupi
 de sumoterre. 3. j. aquaz endiuie sumiterre et buglose. añ. 3. i.
 misce. Et si mā eēt grossior et i corpore senilī in hyeme loco siru-
 pi acetoli ponere oximel simplex. Pzozēz et facit iulep ex ags
 appropriatis pro delicatis vt. j. R. aquaz cicoree lupulorum
 buglose et sumiterre. añ. 3. iij. acetoli. 3. i. j. cū zucharo al. debi-
 te quātū clarificet iulep. In elephātia pueniet sirupus vt
 j. R. oximellis simplicis. 3. iij. sirupi de bifancijs. 3. i. mellis. aq
 rui melisse buglose feniculi. añ. 3. iij. clarificet pro duabus vici-
 bus et aromatizet cū modico croci. Pzozet et fieri iulep ex dicti
 ags fm modū supradictū et istis sirupis vtrā. vi. vel. vij. vici-
 bus maxie in elephātia ppter dispōem humoris añqz fiat eūo in
 humore neqz in picipio vt debemus fortioribus digestiuis qz
 in quilibet mā grossa est habēda cautella ne foris digestiua et
 calefactiua subito applicent et pcpue melācolica. imo oportet
 gradatū mām equare pzo subtiliādo si sit viscosa vel humectā-
 do si sit melācolica et cōsequēter exhibere aliqd solutōez faci-
 es cū mediocritate et pprie eius qd bilitatū ē vt sonāt mētes
 pcpue Quic. et Aesculē i. c. de melācolia. et bus remissiora dei
 de fortiora. Et cū mā iā digerit manifestat. tñ exhiberi pōt ali-
 qd solutū et satis debile in pncipio: et regule pcpue in ele-

phātia. Et bita itētoe ad māz ipaz tā melācolicā factā fz cano
nes ēripit. d. Aēsue in cura fode melācolice dixit sic: sunt
verba aurea. Regimē etiāniū māe. f. melācolice p̄plent tria
p̄siderabilia in etiōne huius māe obseruāda. p̄primū ē vt nō la
boriosas ⁊ subitā faciamus etiōne fz p̄ iterualla hūitē tēpiem
vt nā etiōne ⁊ nō etiō nām regulet. h̄doc. n. ē p̄cepto h̄ypo.
Subita ei⁹ ⁊ violēta opatio vix a nā regulat ⁊ eius opatio ē si
cut impetus flāme q̄ subito ⁊ subtile agit ⁊ debile ⁊ p̄tergredit
grossius. Q̄ p̄ vero moderatū caloriz ē equalit̄ in vtrāqz p̄te rei
elīfabilis ⁊ affabilis agere. Scdm̄ p̄siderabile ē vt etiāniū sit
p̄mēsuratū nō excedēs mediocritatē fz sit extēsiō eleuatōis ei⁹
nō recedēs aut modicū recedēs a gradu medicinarū incolu
mū. Et tertiū cōsiderabile ē vt nō spoliēt solutiua a reb⁹ le
nitius ⁊ humectatiuis. hoc. enī est quod operationem boni
ficat: ⁊ hoc est commune omnium egritudinum melancolicaz
vt p̄diterat. Enacuatiū igit p̄ueniēs in varicib⁹ h̄ido marie
intētiōne ad mōdificatiōne sanguis eēt sumere. 3. vi. vel. vii. de
coctiōis capillueneris quā scripsit Aēsue distinctōe. 7. i. p̄
cipio. Et habita itētoe ad māz adbusū magis p̄ueniret deco
ctio sumittere ibidē posita. p̄dissz etiā fieri solutiū appropriā
tū fm̄ hūc modū. R. aque distillatōis sumittere ⁊ buglose añ.
3. ij. 5. amarandorū floz sumittere ⁊ sene. añ. 3. ij. simul buliāt ⁊
in fine decoctōis addat epithimi culcure. añ. 3. i. 5. ⁊ post pa
rū dimittant tepe fieri: deinde manib⁹ fricent ⁊ collent ⁊ in col
latura dissoluat cassie extracte. 3. 5. ⁊ itez collef ⁊ addat dya
sene. 2. ij. ⁊ plus ⁊ minus fm̄ necessitatē hoc ē appropriatū vt
p̄3. Si autē etiētio ad mām flaticā ⁊ melācolicaz ex flegmate
vt in clephātia p̄ueniret ⁊ solutiū leue i p̄cipio possit tū dige
stione vt infra. R. polipodii. 3. ij. turbit. 3. i. agarici electi mīxi cū
oximelle simplici. 3. 5. saligēme. 33. añ. 3. ij. infundant in aqz
buglose feniculi sumittere. añ. 3. i. feri caprini. 3. ij. dimittant in
infusiōe p̄horas. tū. postea fiat colatura in qua dissolue cassie
3. 5. diacatoliconis nō actuatū cū diagredio. 3. ij. misce fiat po
tio. In hoc est casu possz exhibere diascene cōe sine dyagre
dio dan⁹. 3. ij. vel. iij. fm̄ dispōez patiētis ⁊ pōt formari bolus
vel pōt fieri potio cū aqz supradictis. p̄dissz est formare pil
lulas satis leues in casu isto fm̄ formā vt infra. R. hyereptre
3. iij. agarici electi. 3. i. mirabolanozū kebuloz ⁊ indozū añ. 3.
5. floz buglose ⁊ boragis. añ. 3. i. cū sirupo de epithimo siant
pillule de q̄b⁹ exhibebis. 3. iij. vel plus vel min⁹ fz q̄ appebit
C. H̄is expeditis vidēdū ē de flobothomia si p̄ueniat vel nō. ⁊
si p̄ueniat vñ fieri debeat. p̄pro p̄lo dico dubiū eē si i mā melā
colica p̄ueniat pp̄ quosdā textus q̄ vident p̄dicere. H̄ā ē text⁹
i p̄cipio. c. d. cura. quartane prima quart. H̄ez oibus sp̄b⁹
suis sunt iudicia in q̄b⁹ cōicāt ⁊ id ē q̄ ip̄e oēs minuit in p̄in
cipio. p̄dissz paulopost dixit. Et q̄ si necessaria ē flōmia: tūc
flobothomia ei⁹ ē nō cēs. in quātū debilitās. ⁊ in quātū educit cō
trariū melācolie. ⁊ in quātū mouet humores ad exteriora. p̄
mus sonat sem̄p in melācolia cōuenire. fecidus nō: p̄dissz
versus finē capituli dixit. Cū ergo digesta est egritudo tūc bo
nū ē flobothomare et basilia. Etā post q̄ vitupauit tyriacas
ante digōes dixit. Et in fine ei⁹ si necessaria fuerit flōmia aude
sup̄ eā. Ecce ponit eā timorofaz neqz cōuenire nisi post digōes
⁊ etiātiōne. ⁊ tamen ex p̄mo textu habebant q̄b⁹ in p̄incipio.
Et alibi multotiens inueniemus in dictis auctozū sup̄ hoc va
rietatem. Non curo adducere p̄pter euitare p̄zolitatem. In
summa ad tollendū cōtrouersiāz dicerem p̄mo ponendo vñā
distinctionē quod talis materia melācolica vel ē in toto vel par
ticulari membro. In toto dupliciter: qz vel intra vasa magna
vt in quartana cōtinua: vel in totius ambitu vt i lepra. In par
ticulari membro etiam dupliciter: qz vel in p̄ncipali aut nobi
li membro vt in melancolia in cerebro: vel in ignobili vt splene
vel in tibijs vt in casu nostro. Et quelibet talis: aut est sangui
nea vel sanguini admixta aut a cōplexione sanguinis non no
tabiliter remota: aut econtra. Etiam: aut coniungit in corpore
pletorico sanguineo cum alijs conditiōibus flobothomia: pro
mouentibus: aut non. Alia distinctio talis flobothomia: aut
intēditur rōne etiātiōis dicte materie: aut rōe p̄hibitiōis gene
rationis ⁊ multiplicationis eius. Secūdum has distinctiōes
ponā ūtas p̄clusiōes. p̄prima stante mā melancolica intra va
sa magna nō remota a nā sanguinis ⁊ iungat in corpore san
guineo cū alijs p̄titionibus: flobothomie nō p̄dicentibus. tunc
conuenit flobothomia ⁊ in p̄cipio. patet. 2. qz per flobotho
miā p̄hibet multiplicatio melācolie euacuādo sanguinē aptuz
faciliter in melancoliā transire. h̄anc p̄clusiōem intellexit Aul.

loco allegato in p̄mo textu cū dixit. H̄ez oibus sp̄bus suis
sunt iudicia q̄b⁹ cōicāt. ⁊ id ē. vt ip̄e oēs minuit i p̄ncipio. i.
oibus sp̄bus quartanaz ⁊ a quacūqz mā p̄cedētū p̄uenit vel
p̄uenire pōt vt minuat in p̄ncipio vt in cāu p̄clusiōis habita i
tentiōne p̄ncipaliter nō ad mām p̄piaz. fz ad antem. qz in q̄r
tana a melancolia nālī. p̄cedente si iungat cū p̄ditiōib⁹ dic
tis p̄uenit flobothomia vt p̄3 similiter in ceteris vt discurrendo
p̄3. Scda stāte mā melancolica i totius ambitu p̄iuncta multi
tudine sanguinis in venis cū p̄ditiōibus positis in alia p̄clusiō
ne p̄uenit flobothomia ⁊ i p̄ncipio. p̄diterat p̄clusio vt p̄cedens
intelligenti. h̄anc p̄clusiōem intellexit. d. Aulic. 3. a quartanacta
tu. 3. de cura lepre in p̄ncipio. c. cū dixit. Et cū in verificaueris
q̄ illic. i. in vasis cōibus ē sanguis plurimū corrupt⁹. i. nō elon
gatus a natura nūc aduise fz in via ad eā. tūc opz vt incipias
⁊ flobos flobothomia si nō aliunde saltē ex manib⁹. Tertia stan
te mā melancolica in p̄ticulari mēbro maxie p̄ncipali vt cere
bro existēte in toto habūdātia sanguinis nō seperat multum a
mā melancolica cū p̄ditiōibus vt supra p̄uenit ⁊ in p̄ncipio
flobothomia. Et hoc intētiōne habita ad p̄hibitionē genera
tiōis melācolie. p̄diterat p̄clusio vt p̄cedēs. Et hanc p̄clusiōem
intellexit Salicenus. 3. interior. c. vij. cū dixit. Cū videris māz
melācolicaz esse clausaz in corpore. f. bñ p̄missam cū sanguine
flobothomia venā mediā que colligātaz bz cum basilica ⁊ ce
phalica. ⁊ est canon p̄mus. Et loquebat in cāu passiōis melan
colice que est pa⁹ cerebri. h̄anc etiā p̄clusiōem intellexit. d. A.
p̄ terti⁹ de cura melancolie cū dixit. Enacua ita qdē scienda ē.
nam si vides venas plenas qualitercūqz sit tūc colera nigra ē
sanguinea. i. sanguis nō nobiliter differt a nā melancolie. flobotho
mia ergo ex nigra. imo oz fm̄ oēm dispōnem. f. buluimōi. i.
in quocūqz mēbro peccauerit melancolia stāte tali dispōe ve
naz vt a flobothomia incipias. Et sic ampliat ēt p̄clusio p̄ides
fundamētū peccātē mā in alio mēbro a mēbro p̄ncipali. Quarta
habita intētiōne ad etiāndū mām melācolicaz. p̄piaz pec
cates p̄ flobothomiā siue sit in toto peccās siue in p̄ticulari mē
bro nō p̄uenit flobothomia nisi p̄cedētē digōne ⁊ vt plurimuz
scd de mā minoratiua etiōne. q̄sta p̄clusio rōe declaraf qm̄ me
lācolia vbiqz fuerit nō digesta fz cruda elongaf nobiliter a
nā sāguis: ⁊ frigida ⁊ sicca existēs imobilis reddat ⁊ lepra eua
cuatōi per flobothomiā. Et talis añ digōem nō ē per flobotho
miā euacuāda. Et p̄firmat qz scd flobothomia mā melācolica
indigesta existēt sit sanguinis ⁊ humoz calidoz etiō quozum
p̄piaz disponit mā digestiōi ⁊ per eoz etiōnem incrudat. ipsa
tū mā melācolica nō etiā qz per talē etiōnem nō sit apta pue
nietē etiā igit ⁊ c. Quarta. Et qz mā mīca in morbis p̄pazto
nalibus vtp̄lurimū multitudine peccat ⁊ nō reddit apta a mul
titudine p̄sequēter digerit nisi virtute p̄ exonerationem aleniata
p̄ etiōnez minoratiuaz p̄ficiat. iō p̄cludit qz vtp̄lurimū nō dz sic
ritalis māe etiō per flobothomiā nisi p̄cedētē etiōne minorati
ua euadē. h̄ec p̄clusio ē de mēte Aulic. locis supra allegatis
cū dixit. Cū ergo digesta ē egritudo tūc bonū ē flobothomaf.
Et cū addit. ⁊ in fine eius si necessaria fuerit flobothomia qz si
sit scd digesta mīsa sanguini ⁊ puerfa ad nām eius aude sup̄
eā inuit quod si aliter fieret flobothomia ad intētiōem etiōis
materie melācolice ⁊ si nō sit digestio in materia tūc timorofaz
est ⁊ nocuū. p̄dissz alios tex. pro hac p̄clusiōe adducere fz
isti sufficiāt. Q̄ o firmat ēt p̄clusio exp̄mēto qm̄ vt refert Sal.
si aliqui fiat flobothomia ad etiōnez dicte materie nō p̄cedenti
bus alijs p̄ticularibus etiōnibus nō bñ succedit. dixit. n. sic In
veritate dico qz tpe meo si inueni magnā utilitatē flobothomie
que sit in flobothomia ex quacūqz cā sit nisi hoc mō. f. post du
as vel tres purgatiōes ascedentes cū rebus respicientib⁹ ⁊
educentib⁹ mām melancolicā nālem vel adbusū vel alius hu
morē puerfuz ad naturā melancolie. absqz adbusiōe. Et hoc
iō est qz flobothomia euacuat sanguines calidi ⁊ humiduz resistētē
humori melancolico. ecce p̄clusiōne verificatā exp̄mēto docto
ris. Q̄ ocludo igit qz si corpus a quo scienda ē etiō p̄ flobotho
miā sit multū sanguineū ⁊ puerfat ad nām melancolicā fiat flo
bothomia in ipso p̄ncipio. ad minorādū sanguinē ⁊ ad nāz ale
uādā vt digestiōi melancolie possit melius intēdi. Sz si nō sit
sanguineū nec materia mīsa sanguini vt cōiter est in p̄ncipio
morboz melācolicoz flobothomia in p̄ncipio facta ē multum
nocua pp̄ eius ineptitudinē ad talē etiātiōne. Immo laudabi
le ē ēt qz facta euacuatiōe in mā nō dz fieri etiō melācolie per
flobothomiā qz corpus bñ exercitē ⁊ si fiat nisi ad minus trā
facta hora diet tertiā ad bñ cōmīscēdū melācolia cū sanguine
vt simul

[illegible]

13

glicā sic dicentē in cura q̄rtane. Sz enī ego dico q̄ t̄m̄us est
berba bona in passione splenis z in morbis melancolicis z in
morbis alijs. sz in ep̄it̄m̄ q̄d hac ē. i. qui laudat b̄c nūq̄z iue
ni opationē sensibile hoc ip̄e Stare ego t̄m̄ in iudicio maioris
partis z marie p̄moz medicor̄ neq̄z sua experien^a dz in hoc
facere regulā. Credo t̄m̄ q̄d caliditate z subtilitate digerendo
valeat sz soluedo nō credo. Circa vltimū q̄ me multū diffi
cultat vt de lapide ar̄mē nūquid debeat poni inter medicas
huiusmodi cū ab alijs fiat mēio z ab alijs nō. reperio
Rasim p^o conti. c. de melācolia versus finē q̄ interpositis tamē
verbis quibuscūq̄ alijs dicit hec v̄ba que sequuntur. Antiq̄ p̄ue
nerūt vti eleboro. sz ego magis laudo lapidem ar̄mē q̄ nulla
dubitatio vel defectus ē in opatione ipsius z cognoscit virtus
opationis eius sup̄ infirmū p̄ paucos dies z si necesse ē reitera
ip̄m q̄ nō ē in eo calefactio nec qualitas mala nec malus sa
por. Ecce qualia verba. Dicerē igit̄ in tali mā q̄ lazulus z la
p̄s ar̄mē cū sint medicīne multū fortes vt oēs testatur p̄f
verba Rasii paulo aīdicta nō debēt ēē in casu nō nec vsu.
z ab eis cauere debemus quātū possumus. Sicut enīz antio
rea quib⁹ nō erāt note leuiiores medicīne vtebant eleboro. z
nūc loco elebori vtunt lapidelazuli vt dicit Serapio p̄io bre
uiarij de cura melācolie versus finē dicit. Medici antiqui da
bant in hac egritudine elebori nigrū decoctū i aqua aut cōtu
sum aut multū cū alijs medicinis. Sz medicī nri t̄pis recedunt
p̄p̄ vebemētā q̄ accidit illi qui ip̄m accipit. Idē dicit Auer. c.
colliget. c. de eleboro. Et idē dicit q̄d Adamas h̄z simile virtū
tem purgadi sicut eleborus. E dñs Auic. c. de lapide ar̄mē
dicit q̄ lapis ar̄mēus fortior ē lapidelazuli. Ita z nos q̄bus
in testatū leuiiores istis debemus ab istis diuertere quātū pos
sumus. Idē dico de scamonea in materia colerica q̄ vt dicit
Gal. p^o regimīs acutorū cōmō. i. si. Vtū t̄m̄ melior ē ei cō
positio q̄ solutūā pōt portare medicīnā in qua elebor⁹ cadit.
z nō cadit in ea scamonea. Cū t̄m̄ relique nō sufficiāt sup̄ eis
p̄sumēdū ē. dicerē t̄m̄ p̄solēdo salua t̄m̄ reuerēda dñi Rasii q̄
lapis ar̄mēus dz semp in totum dimittit neq̄ eo aliquo pacto
vti. p̄io q̄ in virtute lapidis lazulus ē assimilāt z ē familiarior.
Et de eo forte oēs medicī facit mētionē p̄ter Auic. q̄ z in nō po
nat capitū de ip̄o simplici. t̄m̄ multoties ē eo vti z approbat.
Scō q̄ plus me mouet est q̄ que sit talis medicīna a multis
ignozat nō t̄m̄ modernis sz ab antiquioribus z maxime doctis z
exp̄tis Rasperi Rasimoysem i tractatu quodā de regimē sa
nitatis ad regem hyspanie sic dicit. Idē debz eūari dñs cuz
lapide lazuli p̄pter eius vebemētiam. neq̄ cum lapide ar^o q̄
nō cognoscit de quo intulit dubitationē nobilior medicorum. f.
Auēzo ar̄ q̄ nō sit ille qui tali nomine nō cupatur. Ego enīam
testor me multoties a doctis apothecarijs perquisisse quid i
telligat p̄ lapide ar̄mē. Aliqui melius intelligētēs cōfusione
ducti dicit se nō intelligē. Et t̄m̄ p̄ponit pillulas de lapide ar^o.
Alij minus scietēs libere dicit quod p̄ lapide ar̄mē sumunt
bolū ar̄mē in cōpositiōibus. Ecce bestialitātē eoz cū lapidē
ar̄mēus sit vebemētē solutius z bolus ar̄mēus solutiōi cō
trariet. Idē oia diligētē notate pro bona doctrina. Nam z si
aliquāliter a. p̄posito feceris digressiōē vtiliter t̄m̄ factū existi
mo. habetis hic de lapide ar̄mēo z de t̄bimo a multis laudatū
in soluēdo mām melācolicā. Ego aut̄ eos vituperō. It̄ ab illis
gradus in fortitudine z debilitate medicīnaz solutiū melāco
liam diuerso mō a cōiū. b̄m̄tis z electionē medicīnaz soluē
tū mīlīaz nālē z aliquā adbuat. Nota t̄m̄ hic q̄ ly h̄az medicī
narum aliq̄ue magis euacuet melācolā nālem z aliq̄ue adbu
stam. Credo t̄m̄ q̄ oēs tales oēm mām eūant melancolicā. Et
p̄ tāto doctores i mā melācolica quāq̄z oī tali medicīna vti
tur. Et rōnem huius credo ēē q̄z pbabile z verisimile ē q̄ oēs
māe melācolice sint eiusdē speciei q̄d manifestat p̄ hoc q̄ oēs
tales cū putrescūt febres causantes eadē p̄prietate specifica
afficiūt q̄ de quarto in quartū faciūt de nā sua parodiū. ideo
pbabile ē q̄ oīs medicīna q̄ per p̄prietatē vnam illaz respicit
oēm respicere possit. Cū hoc t̄m̄ fiat q̄ inaequaliter vt p̄stat il
ligētī. Circa electionē igit̄ eaz in ope bonū est considerare.
Idē redeo ad p̄cipale nostrū vt. j. R. dyacatholicois dama
sceni vel nicolai sine dyagredio. z. vi. z cuz aquis sumit̄re bu
glose z lupulor̄ decoctiōis floz boraginis z buglose folculor̄
sene. aī. z. i. mīscē fiat potio. In h^o cū in forma pillulaz. Ha
lerent ēt pillule vt. j. R. pillulaz de sumit̄re pillulaz idaruz
aī. z. i. cū modico hamec forment pillule z exhibeāt cū. j.

ii. aq̄ casei. Et si velles solutiū magistrale sc̄m̄ fiat vt. j. R. ren
barbari electi. z. i. ep̄it̄m̄. z. i. folculor̄ sene. z. i. mirabola
noz citri. z. indoz. aī. z. i. sp̄ice lgnātū aī. g. i. passulaz pigulū.
z. i. z. infundant oia in aq̄s vt. j. R. aquarū sumit̄re cicoree
scelopendrie z buglose. aī. z. i. z. buliant duabus vel tribus
bulitionibus z remaneat in infusiōe post decoctionem. x. bof. z
postea fiat fortis exp̄sio z collature addat̄ diase. z. i. i. sirup
violati. z. i. mīscē fiat potio. Posses si talia nō succerint in p
cessu addere dosiz solutiū vel ēt aliqd de lapidelazuli loto
z rectificato fm̄ artē. semp t̄m̄ cū timore. In elephātia aut̄ cō
ueniret solutiū domesticū factū vt. j. R. dyacatholicois cas
sie extracte aī. z. i. yerepigre. z. i. dyasene. z. i. sirup de epi
t̄bimo. z. i. cū decoctiōe polipodij cuscute radicū sene. z. i. scolo
pēdie aī. z. i. passulaz. z. i. sumēdo. z. v. dicte decoctiōis de
bite facte fiat potio. Et domesticū ēt eēt ius galli vteris ordi
nati fm̄ artē in quo coquant̄ polipodiū sene ep̄it̄m̄ passule.
caribamū. z. i. scopus sumēdo de eo facta dissolutio carnium z
exp̄sione. z. vi. vel. vii. Et si volueris fortius facē fiat vt. j. R.
agarici electi. z. i. z. i. saligēme aī. z. i. mirabolanoz kebu
loz. z. i. indoz. z. i. z. i. mundant z fricent cū oleo amigdalorum
dulciū z oia simul infundant in decoctōe vt. j. R. polipodij q̄
cū radicū sene. petrosilij aī. z. i. z. i. folculor̄ sene. z. i. ep̄it̄m̄.
z. i. passulaz. z. i. i. scicados floz boraginis z mellis aī. z. i. z. i. bul
iant in sufficienti quantitate aque fm̄ artē bulliendo p̄t⁹ radices z
postea flores cū ep̄it̄bimo. Et sumat de ista decoctiōe scā colla
tura. z. v. z. ista dimittant in infusiōe p̄ bozas. x. postea fiat exp̄
sio z collatura. z. collature addat̄ dyacatholicois. z. vi. diase
ue. z. i. z. i. oximellis simplicis. z. i. mīscē fiat potio. Sequētī māe
post medicīas fiat p̄fectio z sumat vt. j. R. metridati. z. i. dy
buglosati. z. i. mīscē hoc idē post alīs eūones in elephātia. Cir
ca t̄m̄ p̄m̄ p̄io minores metridati. z. i. augeat dyabuglosatum
z in p̄cessu fiat euatio. Idē medicīas in varicibus fiat p̄fec
tio vt. j. R. dyabuglosati. z. i. sp̄ez p̄fectiōis de gēmis. z. i. z. i.
cū sirupo de bisancis. Quidā p̄posuit electuariū satis forte va
lens in oī mā melācolica. Cuius descriptio talis ē. R. buglose
ligricie. aī. z. i. i. scicados arabici camebreos camepit̄beos cala
menti absinthij seminis anisi. aī. z. i. z. i. z. i. ep̄it̄m̄ polipodij sene
aī. z. i. mirabolanoz indoz z kebuloz aī. z. i. z. i. p̄m̄oz iūbāz
aī. nūero. 50. scholopēdie. Idē. i. buliāt in lib. iij. aque vsque
ad cōsumptionē medietatis excepto ep̄it̄b^o qui ponat in fine
decoctionis z facta decoctiōe p̄ diē dimittant in infusione postea
fiat collatura z bona exp̄sio i qua ponant vt. j. R. lapidilla
zuli lapidis ar̄mēi q̄d t̄m̄ nō placet. p̄p̄. aī. z. i. i. elebori nigri. z.
i. z. sene. z. vi. reubarbari electi. z. i. z. i. cinamī electi. z. i. i. ligul
allo. z. i. i. been albi z rubei. aī. z. i. z. i. sp̄ice squinanti. aī. z. i. oia
grosse contundantur z ponantur in dicta collatura calida z
per diē z noctem in fusione permanēant postea fiat colla
tura z cum sufficienti quantitate mellis z suchari equaliter
fiat electum. Cuius dosis est ab. z. i. vsque ad. z. vi. z. c.
habetis varia solutiua z fortia z mīn⁹ fortia q̄bus vario mō
vti oz. q̄m̄ in cāu opz corpus mūdū tenere z maxie si debea
mus deuenire ad opationē manūale que laboriosa ē. p̄p̄
q̄d dicit Auic. c. p̄p̄io in fi. Rectius ē vt nō apponant. f. vari
ces neq̄z fiat in eis aliqd laboriosū nisi post eūonē z mondifi
cationē vltimā. Et versus p̄cipiū cure dicit. Cū aut̄ p̄firmat
paz spat q̄ pbibeat. Et si sperat scias quod sumā curatiōis
sperare huius egritudinis ē assiduatio in curatiōe. f. cū medicī
nis eūantibus z c. Et q̄m̄ vt dicebat circa tex^o exponēdo i hoc
casu maxie valet vomit⁹ z nō solū materiez cōlum sz ēt cū p
prietate appropriata maxie in elephātia sō obseruent v̄ba.
Serap. in. c. de melācolia sub hac forma. Si h̄m̄us est terre
stris grossus frigidus mōda stomacū cū vomitū cū potu aque
calide in qua decocta sint anetum sal z calamentum fluiale z
nux aromatica z semē atriplicis z semē rassani supple cū oib⁹
istis vel alijs eoz. z ciba illuz in primis ex rassano decocto
cū secantibi facto cū aceto sglitico z si adiunat virtus habu
dantius apponemus elibozum in rassano z infundemus i seca
nabi. It̄ abes ex isto textu plura vomitua z fortia si p̄sideras.
p̄p̄io igit̄ posses infundere rassanū i oximelle simplici facto ex
aceto cōi vel ex aceto sglitico z ē fortius z possit̄z steterit in in
fusione sex horis comedas de ip̄o rassano tres vel quattuor
bolos male uasificādo. Et post mediā horā cū intentiōe vomē
di ponat digit⁹ in gulā vel p̄na infusa in oleo z fiat vomit⁹. Et
si nō succerit p^o talē cibatiōēz hora dēa exhibeat decoctiō vt
j. R. calamētī fluia. z. i. z. i. seis anisi atriplicis. aī. z. i. z. i. buliāt in
aqua

aq. 3. x. vsqz ad pemptuoz tertie parti. Et scā collatura adda. tur orimellis simplicis vel squillitici. 2. 15. 7 tepide exhibeatur. Et si fortius volueris adde in decoctione de semie rassani vel buliant dec in media pte aque rassani. Et sic adhuc forti adde de nuce vomica. Et si forti nutriat rassanus cū elleboro i ori melle simplici mā viscosiori existēte vel squillitico imponēdo frustra pua elebori in rassano tū cū d3 sumi rassanus abiciat eleborus. Alios modos posui i cōsilio meo de lepra. Aduerte tū q nūi stomacus in virtute fuerit fortis 7 in substantia robustus cū alia pparatōe ad romēdū nō auderē in exhibitōe boz vomitiuoz. qz auduit de medico multū audace qui cū vomitiu p ducit stomacū amici ad romēdū vsqz ad moriē. Sigilf ita fieri ptingat obseruent canones positi a dño Auic. quarta primi ca. ti. 2. it. cū succedētibz qbusdā. 7 nō obliuiscaris pfortare stomacū si vomitus laboriosus factus fuerit. Ego tū magis in bereo. etiā tuis p fecerum sic ēt de cōi sit vsu. 13. Hypo. vomitū laudauerit. Et vt hēamus ordinē i solutiū qz frequē nimis vsus ē nocuus 7 ex alia pte oz corp⁹ bñ mōdare i talib⁹ passionibus 7 modū pseruare. iō. p regula obseruet q colligit pzi ma tertij cap. de melācolia bñ considerant postquam veneris de debilibz ad fortiora tunc debes semel in mense cum medicina forti eūare 7 semel in ebdomoda cum debili medicina 7 semel cū medicina mediocri: hoc intelligit p hāte virtute. Bi xit. n. sic ad litterā. Si ergo nō cōferūt. i. nō sufficiūt medicine supradicte reitera. itēp 7 i o ebdomoda etiā vice vna cū pillulis subtilibus. i. leuib⁹ medijs. i. mediocrib⁹ ppositis 7 iter spatium id administra triserā epiblmī. secūdū hūc modū. Sumatur trisere. 3. iij. epiblmī. 3. i. hyere. 3. 5. misce. Et i o mense etiā cū alia qua forti de hyeris magnis donec inuenias egritudine tā remotā si bñ pldera coltr qd dictū ē. 7ā vñio restat i hoc pncipali dūenire ad alteratiōē mēbroz. In varicib⁹ igit post aliquā euatiōē pūit epiblmare epar vt. j. B. aquaz cicoree enduie sumiterre 7 buglose añ. 3. ij. sandaloz olum. coralozi vtriusqz been. vtriusqz añ. 3. 5. lignial. 3. i. aceti paz fiat epibima vel pōt fieri faculus ex florib⁹ rosaz violaz floz boragis 7 buglose añ. 3. 5. spice ablinthij añ. 3. ij. cū spēb⁹ vt supra fiat faculus p epe q gumigef cū asplōe sup lapide greco cuz ags cicoree 7 ablinthij equaliter cū fumo. ppro corde fiat epibthima cordiale sub hac forma. B. aquaz boragis buglose violaz añ. 3. iij. melle roseaz añ. 2. i. 5. vini albi odoriferi. 3. 5. sandaloz citri. 7 rub. coralozi rub. 7 alboz añ. 3. 5. ozūm gario loz vtriusqz beē sete cruō icse añ. 3. i. 5. abze croci. añ. 3. i. 5. caphore ossis de corde cerui añ. 3. i. 5. misce. Et si placet potes ad dere de fragmētis itratib⁹ in pfectōe de gēmis. 3. 5. p delicatis. Et ex eisde potes pscire faculū mutādo aquas 7 flores 7 herbas addendo de corticibus citri remisse in qualitate cum semine acetose. In elephantia autem sunt etiam. rectificatio. nes horum mēbroz cum similibz sed minores doses frigidoz vt violaz rosaz 7 c. 7 augeant doses calidoz vt been gar. cinamomi ambze ozūm addēdo vbi nō sunt posite vel augeōdo vbi sūt posite. In pfortatōe at splenis vtriusqz obilitat i at trabēdo vel i expellēdo i tali cāu. ppo fiat fometatiō supra ipz splenē vt. j. B. corticū tamaris corticū radicū salicis 7 caparorum lapaci acuti kebuli añ. 3. 5. i. scolopendrie floz genestre ablinthij abrotani añ. 3. 5. i. colli ciperi. añ. 3. 5. seium feni culi fenugreci seīs lini. añ. 3. 5. i. spicemard. 3. 5. ponant oia ad bulliēdū i vīo albo 7 aqua equali 7 quarta pte aceti albi 7 facta debita decoctōe fiat fometatiō supra ipm splenē ter vel quater. Et si volueris fortiorē efficere adde in decoctōe de gumī arabico bāclio serapino oppoponaco ponēdo. 3. 5. vel. i. 5. quolibet eozū 7 de aceto ponēdo mediā pte aceti squillitici. Et facta fometatiōe fiat inunctio supra splenē cū vnguēto vt. j. B. olei amigdalariū amaraz olei ruthe olei de caparib⁹ añ. 3. 5. olei de lilijs albis. 3. i. 5. seīs anisi carul ameos añ. 3. 5. colli cipi cinamomi añ. 3. 5. aceti. 3. i. 5. croci. 3. i. 5. misce. Et si volueris fortius facere adde de gumī fmi necessitatē. In hoc casu etiam valet oleū benedictū 7 oleū balsamini. Et possz ēt fieri emplz 7 cerotū cuz appropiatz vt. B. dia. thee māciaron añ. 3. i. 5. armoniaci dissolutū in aceto. 3. i. 5. floz genestre feminis aneti añ. 3. 5. fiat cerotum si placet. Et si volueris facere emplastrum poteris addere oleum de lilio de caparibus cum pinguedine porci 7 cum farina fenugreci 7 feminis lini 7 sic variabz manēte eadem intētiōe. ppro confortatiōe vero mēbroz per interius valet pfectiōes cordiales cū aliquib⁹ epaticis 7 sple neticis. In varicib⁹ minus calidis i elephantia calidioribus. In

varicibus. fiat pfecto vt. j. B. speciez dyarodon abbatz. 2. 5. spērū electuarij leuificans 7 R. alia spērū pfectiōis de gēmis. añ. 3. i. 5. cū zucharo dissoluti i aquis melle cicoree sumiterre q sufficit fiat cōfectio in mofsellis. 3. i. 5. p quolibet mofello. Et def in sero ante cenam p duas horas vel vnam ad minus. In elephantia valet vt. j. B. spēz dyambre. 3. ij. spēz pfectiō nis de musco dnici. 3. i. spēz dyarodon abbatz. 3. 5. cū. 3. vi. zuchari dissolutū in aquis melle scolopēdrie 7 betonice cuz mō dico vini albi electi fiat pfectio in mofsellis. pposset ēt fieri electuariū in hoc pposito vt. j. B. corticū citri. 3. i. 5. lignic rase. 3. i. 5. zucari candi. carniū passulaz pinguiū añ. 3. i. 5. margaritaz añ. 3. i. 5. lacintoz saphiroz smeraldi dozonici coraloz al. 7 rub. añ. 3. i. 5. cinamomi electi macis galāge. añ. 3. 5. gario. cub bebe lignial. storacis calamite seīs balsmicon. añ. 3. 5. croci. 3. 5. musci ambze añ. 3. 5. vñ. pserue boragis 7 buglose añ. succi pomoz dulciū depuran. 3. i. 5. aque rosate vini optimi. añ. 3. i. 5. cū lbi. i. zuchari albi fiat electuariū in bona forma quo vt pōt diebus qbus nō sirupizaf neqz aliter soluit. Bonū est 7 regulare in his morbis cronicis vt aliqui dimitat nā geta. cū debita dieta 7 nullis medicinalibus alteret. 7 sic expeditū sit pimum pncipale circa regimē in totū habēdū.

Consequēter ordinandū ē quō opandū est circa picularia mēbra. In varicibus igit obseruet talis modus factis p que pcellerūt fricent dicte varices cū pāno tepido 7 si pānus esset de grana eēt pueniētiō 7 pūmuel fricatio vsqz dū mēbz ca leat 7 sanguis venaz subtilitatus videat. 7 hoc fiat post duas horas diei in estate 7 vltra vespas in hyeme. Consequenter bñ pldera si vene inflatē sint de ramis saphenaz vt sciaticaz. Si saphene accipe flobothomū 7 aperi venā infra caullaz in pte exteriori 7 siluestri 7 facias latū orificiū vt sanguis grossius extire possit fm tū vene miute dispōez. fiat tū flobothomia scā bus ligatura stricta post fricatiōes cū bnda supra genu. si sup genu venaz tumefactio extendat. Et si sint tū infra genu tume facte stringat infra genu 7 in oibus pprimaf deorsuz vt grossia mā possit educi 7 tota vnus cruris educat vna vice li vñ⁹ consentiat. 7 si nō ptiat vsqz dū educta sit fm modū q supradict⁹ ē 7 cognoscat eius educiō totalis qñ nō stabit ipsaz apparens tumefactio 7 h expedito in vno crure post duos vel tres dies fiat similis opatiō in alio crure si vene alterius cruris sint tūe facte. Ad si forte ptingeret ppter riscositatē 7 terrefreitatē humozis qd nō obediat defenlui deorsuz tū oportebit aliqui facere opatiōē scilicet vt facta fricatiōe vel embrocata tibia cū aqua calida vsqz dū vene rubeant 7 exuberat fiat flobothomia in diuersis ptibus cruriz vt mā magis grossia appareat 7 mā ide eūetur. Consequēter fiat decēs ligatura incipiendo a calcaneo bñ stringēdo 7 suruz pcedendo vsqz ad genu. 7 sic fassia remaneat vsqz ad psolidatiōem flobothomie. postea dissoluat 7 crus cū stipticis 7 fortet fomentādo embrocādo 7 vnguēdo. 7 postea decēs ligatura fiat vt supra. Et psequēter p aliquos dies añ qz mēbz exercitet fiat calcia de pelle canis per longū scisaz 7 cū cordula serica paulatine stringat 7 fassia fm modū dictū supponat vsqz ad tēpus. Paulatine exercita ri incipiat obseruādo in relijs regimē fm q dictū ē in dieta 7 medicinis. maxie cū vomitu 7 anigbus flobothomij i manu vt brachio ad diuerse. qz tūc diuersio ē necessaria ne aliqd deorsuz fluat. qd fluere pfuenit. postea cū per tēpus tūefieri nō appareat remoueat fassia 7 calcia dicta stricta retineat ēt p tempus. postea post multū tēpus remoueat semp regimē obseruatiōis vt dictū ē qz maxim⁹ tior ē in tali passioe de recidua ppter cās supra expfissas. Et si p flobothomiā venaz non possit tota mā pueniēter educi vt opus sit venas incidere vel i totū remouere ad pfectā curā recurrer ad ea que supascripta sunt circa textū per me in. 2. 2. tertij fm doctrinā Albucais 7 moduz obserua futi. hūc modū nō ponaz ppter nō plongare insulter Et qz dictū ē q expedit post flobothomiā vt mēbz stipticis cō fortet iam sunt ponēde medicie ad hoc valētes. ppro ergo si at decoctōe de qua scā psolidatiōe mēbz epiblmef vt. j. B. rosaz ablinthij solioz piroz 7 plantagis. añ. 3. i. 5. mēte. 3. i. 5. gallaz balaustiaz corticū granatoz añ. 3. i. 5. musci pssii masticis añ. 3. i. 5. sandaloz rub. sanguinis draconis. añ. 3. i. 5. bulliat in situla vna aque vsqz ad qnte ptis psumptionē. 7 de ea fiat embrocato 7 cathaplasmatio. 7 si fiat cū spōgia ifusa 7 supliget erit vtile. ppostea fiat inunctio cū vnguēto vt. j. B. vnguētū sandalini. 3. iij. olei mirtiloz. 3. iij. succi barbe hyrcine accatie. añ. 3. i. 5. coziandroz pparatoz nucis cipiñ añ. 3. i. 5. rectificet vnguent

tū pro vngēdo. Posses ēē facere emplastrū p fortatium vt. j. s. farine orobi. 3. i. s. farine fabaz. 2. s. olei mirtini r. rosaz lo-
 taz in aceto. añ. 3. s. r. cū decoctōe supradicta fiat emplastrū.
 Posses ēē facere cerotū ex pulueribus pstricūis cū dragagā-
 to mastice r. similibus. Valet vnguentū de cerusa r. similia. Et
 cum his ordinatim positis psciet inten^o nostra. Ego tamē lau-
 do nō minus ad curā debitū regimē in dieta r. medicinarū qz
 ista localia qz sine obseruatōe illorū illa eēt timorosa. In loca
 libus vero p elephātia ē cōmemorāti. vt dictum est circa tex.
 qz in applicatōe medicaminū ē timor: qm si ad frigidū decina-
 uerint du^m ē de impigendo mām in mēbro: r. si ad calidū du^m
 est ne materia adbusa magis maliciet r. ad cārenam transe-
 at. Jō habēda est cautella maxime in regimine r. purgatione
 cōmūata vt cū aliqua calida resolutiua applicari possint dēt
 talia eē cum hoc cōfortatiua r. siptica allqualiter magis tñ r.
 minus qz in pcessu magis resolutiua qz siptica. In hoc ergo
 casu ad cōfortatiōē r. exiccatiōē materie maxime si satis mo-
 bilis fuerit vel mollis puenit si apponant spongie magne noue
 supra crura tumefacta qz fortiter supligent. Et fortius erit vt
 i fundant in aqua chieris caulū sic^o r. vltis. Et si placet potes
 facere embocaz longā cum aqua decoctōis lupinorū vel cum
 dicto lictulo impolito modico aceto r. postea super aspergere de
 puluere vt. j. s. tamarisci seīs anethi torrefacti sicados ara-
 bici añ. 3. i. myrrbe. 3. s. rosaz. 3. i. oia puluerizabis r. supasp-
 ges. r. vt retineant potes post inungere cuz oleo absinthij ro-
 sarū. añ. Ad hoc ēē valet farina fengred cū alio. Et postre-
 mo si nō sufficiant valet alumē cū simo caprino si secū misceat
 Et si infundant in aceto felicitab^o opera^o. In hoc tñ inherēdū
 exptis cyrugicis qz aliqñ oz remedia variare fm magis r. mi-
 nus calidū r. magis r. minus exiccatiū. r. aliqñ scarificare oz
 r. scalpellare fm qz forte mēbru sit in via ad corruptionē vel
 non. Jpzo his igit ad doctos recurratur cyrugicos. r. his ad
 pñs fm pñtus. Et notate qz ly istud cōsiliū factū sit in casu va-
 ricū r. elephātie tñ ad oēs morbos melācolicos bilgēter cōsi-
 deranti iuuamētū pñabit. r. pñcipue i melācolicis p adbusio-
 nē ex sanguine r. flegmate. Et sic sit finis.

C Pro Magnifico comite. d. Jobāne de barbano. de pfer-
 uatione a doloribus licturariū. **Consilium. 37.**

Ro pseruatōe a dolorib^o licturaz pedū ex mā de
 p scendēte calida a dñio colerica magis. Laudo cir-
 citer mediū marci fieri mōdificatōz corporis. Jpñ
 mo faciēdo vomitū leuē: si facilis fiat i eo romitus
 cū aqua tepida mixta cum oleo cōi. Jpstea siate replōe san-
 guinea in qñ peccās fiat floba^o de vena basilica educendo cir-
 citer. v. vel. vi. vncias sanguinis. Jpstea digerat mā cum siru-
 pis vt. j. s. sirupi. ro. 3. i. mellis ro. 2. s. aqz acetose yue. r. ab-
 sintbij añ. 3. i. miff. pñuef. v. vici^o postea sumat. 3. i. pillaz. vt
 j. s. reubar. electi. 3. i. mirabola. citri. agari. turbit. bermoda-
 ciloz añ. 3. i. s. diagredi mastice gar. añ. 3. s. cōfiliatū cū si-
 co rosaz. Et pñ de eis fieri minor qzitas si plz fm pporione.
 Et iste pillule sumant fm modū aliaz medicinarū solutiū sumē-
 do lauatiū r. c. Sequenti die sumat. 3. s. zuchari rosati. Si ēē
 interdum sumatur due de suprascriptis pillulis vt singulis. xv.
 diebus erit pueniēs. Et istud idē qd supradictū ē obseruet ad
 mediū septēbris. Laudo ēē semel vel bis in ebdomada sumi
 colear. i. de puluere vt. j. s. berbe yue ossū humidorū cōbu-
 stoz fm cōrespōdētū licturaz pedum si fieri pōt subtilissime
 puluerizatoz. 2. i. liquiricie rase puluerizate. 3. i. s. sumat cum
 aqua mellis. Et his cōfētus sum obseruando regimē in reliqz
 hoc sicut verbo dictum est.

C Pro Magnifico comite Jobāne de barbano pro pfer-
 uatione a dolore podagrico a cā colerica mixta sanguini i quē
 dolore tñ semel incidat. **Consilium. 38.**

Agñifice. d. comes r. c. Jpaz die sātum oblata mibi
 m oportunitate scribēdi postqz vidi. Jp. A. quod ad
 vos pñm litteris mādauī meis: sumatis tñ r. cōpē-
 diose ea tantum referēs a qbus abstinendum necessario est r.
 quibus etiam vtendum.

Quātū igit ad regimē circa aerē eligat aer hyeme tpatus.
 vel ad paucā declinās caliditatē. estate vero ad paucā frigidit-
 tatem absqz humiditate pñpue in loco resire puerfatiōis ma-

xime accubitus. iō camera hūida nequaquā ē pueniēs. Cautē
 dū ēē a vento maxime boreali: r. pñpue cū sequit ad austrum.
Exercitiū autē si i licturas multū pfortat r. pñflicet. si sit tñ
 laboriosus nimis maxie pedib^o siue ex lōga itinertōe siue ex
 saltu. sit igit medlocrit sem: hora tñ pñciet vt i mae expñs sup
 fluitatib^o cōib^o ex egestiōe r. vrina: qñ nñ pñm r. sponte edu-
 cant: siuef nā cū suppositorio vel clisteri cōi. Jpñ dico debe-
 re fieri saltē p horā vnā. fñcatōes quoqz mēbroz superiorū
 vt spatulaz r. brachioz in casu cōuentiūt. Cautē dū a fñcatio-
 nibus peduz laboriosis pñpue lotiōibus et pedū ex aqua dul-
 ci siue cōi fontis sunt nociue. Vbi igit stet necessitas lotiōis pe-
 dū fiat cū lictulo: nō tñ forti in quo sit decoctū pap salis r. rosa-
 rū. hoc dico nō existente aliquo dolore in loco. qm si dolor pñs
 foret talis lotio nō pueniret nisi forte in declinatōe parū. Ca-
 uendū ēē a coitu maxime sup reptōne qñociūqz tñ fiat parce
 beatur dñster a cibo. vij. vel. viij. horis nullo mō stando. qm si
 le sit^o ad dolorē istū maxime pparet. **S**omnus in casu vfo
 magis pueniēs est qz vigi^o. Sit igit somnus. vij. horaz vt. viij.
 nocturn^o. Et non diurnus nisi siate necessitate vel alias cōfue-
 tudine. Jpñ sit lectus de plu^o multū moli. Vltiade sunt passio-
 nes aiales pñpue ira furoz tristitia r. sollicitudo. Calciamēta
 ēē stricta multū nocēt. **I**gnitio ēē r. ieiunium maxie nocent.
Circa cibū r. potū pro regula beāt qz diligēter oz multuz r.
 bñ masticare. r. cē vnico pñtus cibo vel duob^o ad plus. Jpñqz
 in comedēdo ē multū tps plongandū. neqz post cibū r. potum
 indigestū oz aliū fumere. Jpñcēda est et oia potus r. cibis replo
 r. ēē nauseatūa facietas r. ebrietas. Sz si aliqñ errare pñnge-
 ret in habūdāia cibi r. potus qz nō credit. tñc puocet vomitū
 vel saltē clistere cōe supponat vt cibuz extra stomacū trabat.
 Spālter tñ descēdēdo sit panis elect^o de frumento nō salinus
 neqz in fumo toltus r. si alit nō habere cū cūtello imoueant
 ptes sicce r. adusle vitent brodia apitua vt brodiū cicep fasio-
 loz caulū r. herbaz calidaz. Vtēnt spēs maxie pip. cinamo-
 mū r. croc^o. Vtēnt acia acetū pñpue ly agrestia r. succ^o gra-
 natoz si pce fuman^o p alterandis ferculis maxie in estate pue-
 niāt. Jpñ porris aleis r. cepis r. rasiāis cauedū tanqz ab inimi-
 co interficiēte. Jpñ vniis potentibus r. albis cauedū ē. imo vi-
 nū nocet. sz ppter pñuetudinē bibat de nigro grosse substantie
 nō dul. sz hausero mixtū cū aqua. Jpñ decocta Jpñ fructibus pu-
 trefcibilib^o aquosis ē cauedū vt sunt cerefa. pruna tñ in pua
 quātitate nō incōueniunt si sint bñ matura si p certū tps añ el-
 buz fuman^o. Jpñma ēē r. pira cocta vt cñtōia sat pueniūt. Si-
 militer ēē melones in pua qzitate nō discōueniunt idē intelligo
 de cucurbitis. Cautē dū pñpue a sicubus auclanis r. vults. In-
 ter carnes valēt carnes capretoz pulloz iuuentū r. vituloz. Jpñ
 carnib^o magni corporis siluestribus cauedū ē. Jpñ auib^o ēē a q-
 ticiis aues aut minate r. siluestres pueniūt pñpue turtures sali-
 ani pdices r. alie aues minate pter coturnices que nō pueniūt
 Jnter olera cōueniūt lactuce r. portulace cū al qb^o bletib^o ol-
 mittēdo feniculū r. petrosiliū r. rutaz pñpue. Jnter pñces con-
 ueniūt pul petrosi r. maxie in estate Jpñces aut magni corpori-
 nō squamoli vt angule tenche nō pueniūt. Jn ferculis puenit
 panicu r. miltū i panigata vt alut. Jar ēē r. risuz satis pueniūt
 i bieme pñpue. Si ēē rumpant oua i aqua cū modico agreste
 vel vino granatoz nō discōueniūt. Jpñ caseo. et cauedum ē pñ-
 pue veteri r. salito. Jpñ cibariis oibus de pasta maxie azima ta-
 lia oia nocēt. Jpñ reliqua aut cibaria discurrere potestis ppan-
 do ad ea que sunt scripta supra qñ sunt vñlia vel nociua. Et bñ s
 suz pñtus quātū ad regimē obseruandū in dieta.

Circa medicallia breuiter laudo oī anno saltez tpe hiemis
 fieri flobothomiaz de vena basilica dextri brachij etiādo cir-
 citer. 2. vi. Si ēē fiat similis flobothomia veniēte aut pno erit
 pueniēs. Laudo ēē fieri purgationē sel vel bis in anno. Jprio
 pñgelia mā tpib^o vt supra post flobothomias scās. fiat igitur
 digestiū. vt. j. s. sirupi. ros. 3. i. sirupi de granatū r. mellis ros.
 añ. 3. s. aquaz endiuie acetose r. buglose. añ. 3. i. miff. pñuef
 gnqz vici^o. Jpñcēda fuman^o pillule vt. j. s. mirabolanoz citri.
 3. i. s. reubarbari. 3. i. s. hermodactiloz agari citri. añ. 3. i. s.
 dyagredij. mastice gariofiloz. añ. 3. s. pñciant cū succo ros. r.
 fiat pillule que fuman^o hora qua sumi pñueiēnt medicie fo-
 lutue. Jn dosi. 3. i. p vice. si nō sufficiat exhibeāt vsqz ad. 3. iij.
 Jpñcēda fumat lauatiū cū aqua oz. vt fieri solet. Et sequenti
 die sumat de pñfectōe. vt. j. s. boc ē vt supra. Jpñ zuchari ros. 3. s.
 dyabuglosati. 3. i. miff. Laudo tñ vt añ qz fuman^o pillule p ho-
 rā añ vel duas fiet vnū repcussū in crure supra pedez vel ēē
 ambos

CDe curatiōe ⁊ preseruatiōe a casu i egritudinē podagricā
p Magnifico. d. Lboma de bononia ducali consiliario dignis-
simo. Consiliuz. .89.

nas et flagra et hoc p̄cipue obseruet in aere p̄prie habitatio
nis et acubitus. Ideo camera humidā neqz in loco terreno po
sita nequaquā ē pueniēs. Etā cauēdū ē a v̄to marie baazeall
et ab aere grosso et nebuloso qm̄ multū nocet. Idcirco maxime
cauēdū t̄pe estatis ne moret in fero sub radis lune. T̄pore
ergo hyemis quo aer ē n̄aliter frigidus et hūidus ē p̄rio corp̄
p̄anis b̄i copoperiendū et maxie pellibus vulpium que in hoc
casu maximā habet p̄prietatē. Et ē aer camera rectificādas
cū igne facto et lignis quercus et lignis iuniperi aut et similibus
calidīs aromatizatis. alijq̄ imponēdo s̄pites saluē rosmari
ni et c. vel saltē suffumigare camerā cū puluere posito sup̄ pu
nas vt. j. j. deservib. R. thuris cinamomi nucimulcate gar. ma
cis añ. z. ij. misce. Et si volumus p̄t fieri formula ex h̄ijs z. cur
stozace liqda z. magis valebit. C. exerciij aut z. si luncturas
multū p̄ozet et v̄nuisset. nō tñ sit laborioz nimis: maxie pedi
bus. siue et longa tñ ratiōe siue et saltu siue et longa statioe
qz ex talibus sit defluxus m̄qz ad pedes. H̄i dicebat. Añ. in
cautella a doloribus iūcturaz. Et v̄t exercitio temp̄ato r
egatōe nō nō sup̄luat eis quoniā excitat podagrā et dolores
scilz sup̄luū exercitiū z. sup̄flua egatōe z. tunc maxime puenit
q̄ corpus ē maxie mundū. Itā dicit R̄alis in diuisionibz. Et
p̄fert eis oibus exercitiū temperatū post egritudiez z. post flō
miā z. solutiōe z. eñone z. vomitū. Sit iijq̄ medio criter f̄m
boza tñ pueniēt vt in mane extullis sup̄fluitatibus cōibz ex
egestione z. v̄rina. que nisi p̄ natura z. ip̄onte educant iūuetur
natura cū sup̄posito vel disticti cōi. Idē dico dē fieri saltē
p̄ horā v̄nā añ cibū nō tñ vsqz ad latitudinē. Et post ip̄m
p̄ horā v̄nā añ cibū p̄ mediā horā añqz sumat cibz.
Fricatōes quoqz mēbroz sup̄ioz vt sp̄itaulaz z. brachioz i ca
su pueniūt. Tāquē a fricationibus pedū laborioz p̄cipue.
Lotiones et pedū et aqua bulci liue cōi fontis tepida et cal
ida qm̄ z. humores p̄mouēt admodū z. iūcturas laxas faciūt
ad recipiēdū lūnt noctue. Vbi ergo sit necessitas lotiōis pe
dus. fiat cū lēxio nō sit forti in sit decoctum paz salis z.
rosatū. hoc dico nō existēte aliquo dolore in loco. qm̄ si dolor
sens foret talis lotio nō pueniret nisi forte in declinatōe parū.
Et qz colz p̄tis lotis de modis exercitiū ab ip̄o cauēdū ē z. maxime
sup̄ repletōem. Itā de eo ē dicit R̄alis loco ibi supra. Et oī
in oibus p̄plexionibus i qbus accidit podagra. Et mā v̄alde
qm̄ incitat corpus sup̄. ad dictos dolores infrigidāz illz et re
pledo mēbra bebilla sup̄. humozibus z. desicant residua. p̄
flea paz post addit. sz maioris nocumēt erit i illis i qbus ac
cidit podagra nouit. Et nōcūqz tñ fiat p̄z babcant disticti
q cibo. vij. vel. viij. horis z. nullo mō s̄tado qm̄ ille situs ad dolo
rē maxie p̄pararet. Et cū sit fiat minor p̄ssio mēbroz qz fieri
possit. C. somni i cāu magis pueniēs ē qz v̄igilz. sit iijq̄ somn
vij. horaz vel. viij. nocturnz z. nō diurnz. nisi iate necessitate v
als p̄suetudine. Itō sit tñ lectus de pluma multū moli neqz in
tret ad somnū nisi disticta a cibo p̄ horā cū dimida v̄debas
Et p̄pterea dicit Añic. z. sunt v̄tia qba capituli de cautela a
seruatiōe a doloribus luncturaz. Et oz vt nō dormiāt supra ci
bū oio qm̄ est ex rebz nocibilioribus eis. C. passioēs aiales
et vitande sunt p̄cipue fra furz tristitia z. nimia sollicitudo circa
speculabilitā z. p̄scelabilitā. qm̄ extermīat. bee anīni passioēs
i. extra terminos n̄ales dūcūt ab ea que fm̄ nām p̄sūtētia i. ab
ea dispoē que n̄alis ē et dicit Balz. t̄gen. Et p̄tē p̄p̄nōis
p̄cipaliū mēbroz. i. sup̄ioz pedū ē multū aduertēt nē calcā
mēta sint nimis stricta parata ad dolorē inducere. Similiter ca
uēdū ab offēsiōe ip̄ioz pedū ad res. duras z. iequales vt ad
lapides iequales z. buisimōi. C. l̄ra iactiōem dicat qz h̄
p̄citās i cibo z. potu sit magis pueniēs qz nauseatiua facietas
z. stomacalis repletio. imo et qz cōis moderata comestio p̄ h̄
q̄ per eā moderatā fit multiplicatio sanguis z. per sup̄flua li
guis flegmatici z. crudi qui ē sp̄alis cā m̄lis huius inuementū
vt supra declarati ē. Et de hoc dicebat R̄alis loco ibi supra.
Si qz panis dolorē ex materijs sanguineis s̄tude vt nulla fiat
repletiō i s̄to. n̄ i iūctū sup̄flū z. sup̄flua eñatiō ē ad nocēdū
teiumū quidem propter inflāmationem humorū z. subtili
tationem eozum. p̄paratis tamē in cibo z. potu semp in casu est
conueniens z. in p̄feruando z. in curando. propter hoc dicit
Añic. ad finem capituli de cura talis doloris a causa calida
Et nō oportet vt teiumū plurimū: signāter dicit plurimū quasi
inuat qz moderata abstinentia sit cōueniens. Et sup̄flua eñatiō
p̄pter debilitatē que sequit. In virtute et nocet. Lenificatō m̄
v̄reis ē in casu ad modū pueniēs. Et de hac dicit R̄alis 12.

pñtēis lenificatio ventris curatio ē cuiuslibet in cuius corpore
 coadunant humores semi crudi. Circa hec autē que ibi dicta
 sunt vno verbo pprehēdit Serapio sententiam generale vt ē scri-
 bit 12ª pñtēis dicit. Generat podagra supabūdantes facie-
 tates nauēstine. oclū longū coitus intēsus et supabūdantes.
 remorū euacuationū cōsuetarū balneū mogus post cibum et
 fumarie totū id qđ malā digōem facit. Et dicit et Serapio ca.
 alle. gato quarto breuiarij. Et vltimo qđ oēs res que generant
 maliciā digestiōis sunt inuātes super generationē supfluitatū i
 doloribus iuncturarij et. De cibo et potu. primo sunt ponē-
 de quedā regule gnāles obseruāde. deinde ad spēcia magis
 deueniēdū erit de qbus sit hec pñia regula. Quod oīligeret ci-
 baria oīz et cū aduertētia bñ masticare et in eadem mēsa non ē
 multiplicāda diuersitas cibarij. imo oīz vnico pñtari vel duo-
 bus in spē diuersis laudabilib⁹. de qb⁹ ista spālis erit sermo.
 Secunda regula. Nō ē interponēdū tps neqz plonqādū in ci-
 batione pñadij vel cene locutiōibus interpositis vel alijs diuer-
 tentibus imo ē cōtinuāda cibatio interponendo potū ita tñ qđ
 elonget potus a pñcipio comestitiōis vsqz transacta tertia pte
 cibatiōis. Et ille due regule sunt obseruāde et in pñuado non
 existēte dolore et in curādo cū ē actualiter porissimus. Spe-
 cialiter tñ descēdēdo satis gnālter tñ ē cauēdū ab oībus et fz
 nān frigidis et ē fm actū: maxie in pñuado: et in paroxismo
 vsqz cū in aliter pñcipiū et notabilis pars augmētū. qm forte in
 pñcipio fluētē mā que ē sanguinea vt supponit flegmati pñi-
 xta cū frigidis et pñhibitionē fluētis mae sunt cōueniētes. Et
 tñda et sunt oīa fortiter acetosa maxie de aceto vni qđ dico
 signāter qđ remisse acetosa maxie in estate in pñuado et al-
 tis tñbus stāte actuali dolore in pñm vel augmēto et vt ē ace-
 tolosas granatorū mūz et vni dionioz et acetose vel riber et
 bulisimōi nō discōueniēt: imo inuaret. Et ē cauēdū tñtū ab
 oībus gnātib⁹ sanguinē aquosū et fluxibiles et subtilē. Et ppter
 hoc plurima genera olerū cōiūz vt spinachiaz et bletis et cu-
 curbitē et bulisimōi nō cōueniūt. Et ita sūt pñia genera fru-
 ctuū plimū būidoz de qb⁹ spāl⁹ ista dicit. Ab oībus et subti-
 lūtib⁹ būidoz et liquefaciētib⁹ et meatus dilatātib⁹ pñanti-
 bus ad fluxū ē cauēdū. Et ita a spēbus acutis vt pipe cinamo-
 mo croco et similib⁹. Et a potis cepe aleis et bulisimōi. Et a vi-
 nis potētib⁹ et acutis maxie albis cauere oportet. Si autē
 a vino alterius dispōis. In tpe sanitatis vel tpe morbi vtrūqz
 sit ista spāl⁹ dicit. B bseruet igit vt cibi quib⁹ vtrūqz ē sint mo-
 dicarū supfluitatū qui in tpe sanitatis sint facili digestiōis mo-
 deratū nutrimentū non grossū nec viscosū. dico signāter tpe san-
 tatis qđ tpe egritudinis maxie in pñm neqz cibū que cōueniūt
 dñt eē multū facili digōis neqz moderatū nutrimentū. imo pau-
 ci nutrimentū ne mā sanguinea in toto augeat vel aucta cōserue-
 tur et ne virtus occupata tali cibo diuertat ab operatione cir-
 ca morbum. Et hanc diuersitatem insinuat. Auicē. in multis
 locis obseruari debere 2^m diuersitate dispositiōis qđ actuali pñi-
 gitur. qđ aliter tpe egritudinis et aliter tpe sanitatis. Nam tpe
 egritudinis vituperant Auicē. carnes in cura vniuersali dolorū
 iuncturaz. Irregulariter et in dolore cū ē frigidā: multo ma-
 gis in calidā. Nā dicit. Et oīz vt deusset caro in eo qđ frigidū
 ē de hac egritudine. Et in aliquibus repitur. Id portet vt deusset
 caro in eo qđ factū ē de hac egritudine. i. dūz infestat egritudo
 Et tñ in ea cautelle a doloribus iuncturaz eūstant carnes gros-
 sas tñ maxie in cā frigida et iussit cibaria qđ sunt bone digestio-
 nis et velocis. Quz tñ in cā de cura doloris a cā calidā dixerit
 qđ istū inuāt plurimū a cibis frigidis grossis sicut qđ sunt de lē-
 tib⁹ cū aceto. et ibi laudant acetosūz carnis vacine. et hoc ē
 ppterea qđ 2^m diuersitate dispositiōis pñctarij. oīz vario mō
 dietarij et nō vni fortiter et vno mō semp. Et idē etiā dicit expisse
 Rasis nono a. maioris qđ nō tñ in cura doloris a cā calidā vi-
 num vituperant et carnes. imo et cōsectiones mellitas pp circō-
 stantiā pñmitatis tps ad casūz. Nā dicit loquēs de podagra
 a cā calidā. In tpe vero sue incolumitatis et pñcipue circa tps
 in quo egritudo eū inuadere consuevit. et qua maxie in vere a
 potu vni abstinēat et a cōmestitiōe eoz que cū melle cōficiūt
 et a carne et sunt i eis nutritiā acetosa et sūptica et. Et ita ibidē
 vituperant pñuetū alias exercitiū fieri pp hanc tñ circōstātiā
 vt pñmitatē ad casum in pñm. Nā dicit. Et instrumēta. i. mē-
 bra mō⁹ qđ hac cōsueuerūt incurrere passiōē vt sup. pedes in
 cā nō minus solito laborē pati affuecāt et pñcipue cū ipi iua-
 siōis tñmē sup. pñm. Et ex his patet qđ nō secundū vnicam re-
 gulā dietarij debēt talia corpora semper fz differēt et diuerso

mō fm diuersitate circōstātiāz que in corpore pñiungunt et alt-
 tpe sanitatis et ad pñuioz et alt tempore egritudinis. Sz supia
 indicatōe a mā. et a cā doloris in casu nō. In via pñuatiua ē
 cauēdū a nutrimentis multiplicātis sanguis et pñcipue aquosi et
 flegmatici et a carnis huius generis. Et pñcipue cauēdū ē
 et cū instat tēpus infultus. qm tñ in totū cauēdū est a carnis
 vsqz dū sit facta mioratio de mā cū flomij et farmacijs de q-
 bus. j. Et tñ gradatū ascendere possumus ad dietā sibi mo-
 deratā. Et si hoc tpe nō facta mioratione vel mōdificatōe in p-
 seruādo ē necessaria talis subtractio a carnis et similib⁹. mul-
 to magis in porissimo in via curatiua pñcipue in pñcipio fluentis
 mae. imo et vsqz per totū statū doloris ei⁹. Et dicit libaliab. 8°.
 pñtice sue caplo. 33°. in cāu nota. in sanguinea si pñungat. se.
 morboz illū dispone acutoz regie. f. dādo pñfānā ordeī et cum
 aqua granatorū et. Specialius tñ descēdēdo. Sit panis in cāu
 electus de frumēto nō salitus neqz in furno totius vnius diei
 adminus vel duoz. Quod si totus fuerit amoueant cū culter-
 lo ptes sicce et aduste. Et p ferulis valent in cāu nō militū et
 panis cocta in brodio maxie in estate. In hyeme autē magis
 valet far et risuz. Et idulcorēnt cū modico lactis amigdalaz
 et modico zucharo erit pñuēns tpe sanitatis. Pñanata et lota
 et panis in brodio carniū pñuēntū in infusus et in tpe sanitatis ē
 pñuēns. Nā laudo ego brodia puocatia in regimie sanitati
 multominus tpe egritudinis vt cōter laudat de brodijs cicerūz
 rubeoz et faseoloz et caulū remisse cocto et alioz apitinoz lo-
 quedo de pñpue. puocatūis que sunt medicine calide et acute
 subtiliatue sanguis et būoz. nisi forte sint tales que eūz forma
 spālter mouēt ad vias vrine. vt ē de cāteridibus et vt forte sūt
 spargi. fz de his loquor que caliditate subtiliāt et liquefaciūt
 humores vt baucie cūmū anisuz brodiū seminum acutoz et.
 qm in corpe pato ad fluxūz mae ad mēbra determinata vt in
 cāu nō ad pedes subulianis būidibus facile a nā pñuertuntur
 dicte mae ad mēbra debilia et pñueta fluxūz humozū aliūde reci-
 pere. Et ppter hoc Auicē. in cura dolorū iuncturaz a cā calidā.
 i. cibis laudant cibos frigidos et sūpticos aliquatū vt lētes et.
 Et ego de hac mā pp apparētē quodā textus in oppo^m. 21.
 spālter in cura vlti dolorū iuncturaz qui postqz ordiauit eūat⁹
 per floborhomiā vomitū et per fecesū dicit deinde administia p
 uocationē et. et Rasis 9° pñtēis. et eūsdē 9° Salmanforis q
 ē tpe sanitatis in pato ad dolores podagricos a cā frigida vi-
 dent⁹ pñtēre ad exhibitiōē eoz. Nā dicit ad finē capituli lo-
 quēs de dictis corporib⁹ a cā frigida. Etis quoqz dūz sanus ē.
 f. medicis vtaf que vniā puocare pñuenerūt et. feci de hac
 māfatis clarā. de cūlōz. 22^a. tñtū qđ scriberē sup illo capitulo
 generali quō debeāt intelligi dicta antoz de exhibitiōe puo-
 catiaz et in caplo de cautelle a doloribus iuncturaz in tali ca-
 su ad illū locū recurrere oīz. Et si qđ latius intelligere velit et co-
 piose magis videre poterit istā mān in scripto meo sup 9°. Al
 manforis in caplo de paralesi in cura vbi ample tractauit istāz
 mān i intentiōe diuersiōis mae. Cōtinuādo igit in cibis d grā-
 nis pñuēntū aliquoties lentes et docetōes eaz abiecta pñia de
 coctōe in diebus in qbus nō comedunt carnes et in estate pro
 pñis et quolibet tpe in pñis tēporibus potissimū. Et de olerib⁹
 valet acetosa et plantago stātib⁹ eisde circōstātijs. Sz in pñi-
 siōe tñ et in hyeme sumere aliquas bletes rectificatas cū iso-
 po et saluā ē satis pñuēns. Et ita vñs duoz elixatoz tpe quo
 carnes nō comedunt in hyeme pñcipue nō ē irregularis. Si ē
 sumant ona sorbilla vbi tñ per tres horas admin⁹ an steterit
 infusa in aceto fortissimū. Et si pñz in viuaroio sumere ea rectifi-
 cent in estate cū acetosa et i hyeme cum isopo vel saluā. De
 piscib⁹ ē i de ebus i qbus carnes non comedunt valent pisces
 pñi petrosi vt piscarie de pñtis lapredis et aliquibus lucijs et pñci-
 bus pñcis dimisso pñguī in intrinseco. Et in estate pōt eē vñs eo-
 rū pñuēns cū succo acetose a vino granatoz vel modicissimo
 aceti dulcorati cū passulis decoctū in eo. De carnis aut valent
 carnes ad siccū de clinātes et nālier et p artificij. Et ita carnes
 quadrupedū multū pñuēntes in estate pñcipue et carnes caplo-
 loz dānioz. In hyeme aut carnes castratoz vni⁹ anisū lauda-
 biles. Et d auib⁹ valet pñciōi i estate. et pñces i hyeme. Jdez
 dico de salsianis. Lurires et sunt i cāu pñuēntes et alie aues
 cōter montane maxie in hyeme. Carnes etiam pullozū
 gallinaz masculozū non adhibe coeuntū in estate et capo-
 num in hyeme non discōueniūt. et regulariter assate sunt
 electiores ellitatis remotis partibus extrinsecis tollis. Et si ad
 cōseruādū appetitū infundant in vino granatoz vel su-
 co arancij

zuchari albi ⁊ sequit die sumat pfectōnez vt. j. h. zuchari ro.
 3. ii. dyabuglosati. 3. i. spēz pfectionuz de gēmis. 3. i. misce. Et
 si non pty in forma potōnis pōt exhiberi in forma pillulaz. ⁊
 fiat vt. j. h. mirabolanoz citrinoy. 3. ii. reubarbari electi. 3. 5.
 aloes loti. 3. i. scamonee cocte in pomo. 3. 5. rosaz rubeaz ma
 sticis añ. 3. ii. cum succo rosaz fiat pillule dosis ē a. 3. i. vsqz ad
 duas ⁊ exhibeant scdōz formā. Et hic bñ notet qd cū sunt exhi
 bēde medicine ad pūsiōne vt in hac intētiōne nra puenit ⁊ qñ
 sit necessariū vt apponant ad crura qñ ad mediū sūus pedes
 aliq̃ pfortāla stipitiā ⁊ pibēta motuz mae ad pedes qñ
 iphis debilitat vel ex gnātōe vel p pcedētes dolores cōmotis
 mēbus p medicinā solutiā facile fluēt mae ad pedes ⁊ ex
 sano fieret egrū corpus vt ē dicebat de sirupis. Ideo laudo
 fieri decoctōez absinthij rosaz ⁊ gallaz in vino nigro ⁊ postea
 infundat petā duplicata in dicta decoctōe ⁊ postea suplige
 tur tepida ad crura ⁊ hoc fiat ter vel quater in die qua sumit
 medicinā icipiendo ante qz sumat medicinā postea singulis tri
 bus vel q̃tuor horis fiat epitima vt dictū ē. Itā p hac pser
 uat a nocumēto dicto. Et si dicat obiciēdo p tale pibitiū flu
 xus maez deorsuz sit ē pibitiū deductōis maez d pedib⁹ ita
 qz virtus medicine nō sic attingeret ad membra debilia. neqz
 mae pnt a dictis mēbris trahi ad intestina vt tandē expellant
 Etico pcedēdo qd dicit. ⁊ hoc ē intētiōis mee in isto pposito vt
 virtus medicine nō ptingat ad pedes neqz ab eis dēdē pedibus
 fiat solutio. qñ in cāu nro nō stat actu dolor neqz mā ledens in
 pedib⁹ qñ vbi eēt mā ledēs ita nō eēt intētiō ad pseruatōez
 sed ad curatōez. Ideo in talib⁹ dolorib⁹ q sūt p viā defluxus
 cū pedes dicunt eē sanī. i. nō actu dolētes medicine q dantur
 ad pūsiōne solutiue nō debēt hēre virtutē attrahēdi a iuncturis
 neqz a pedib⁹ qñ extēsiōib⁹ dictis sanis neqz i eis peccātē mā
 si exhibeant medicine educitiue ab illis mēbris educit ab eis
 humiditates nāles ⁊ mēbris cōueniētes ⁊ sic mēbra ista debi
 litant ⁊ sūt paratiora ad recipiēda nocumēta. Et pp hoc non
 appositū in ppositōe solutiōez pdictoy aliqz medicinas a pro
 prietate ⁊ singl̃ recipiētes dicta mēbra iuncturaz vt sunt gnā
 foria gumī ⁊ hermodactili vel aliqz hmoi. Et ex hoc pz maxi
 mus error cōis praticantiū q in pseruādo a dolorib⁹ iunctura
 rū ordinat pillulas d hermodactilis indifferēter qd nō ē neqz
 canonicū neqz regulare i pseruādo a dolorib⁹ iuncturaz factis
 p viā defluxus vt in cāu nro. i. i dolorib⁹ q sūt p viā paulatīne
 pgestiōis ante qz fiat vebemēs dolor ⁊ icipiūt aliquatū agra
 uari in incellu tūc in pseruādo a vebemētozi dolore q nō ē vā
 pseruatio simpl̃ s̃ curatio cū aliqd factum ē i. nō intētiō
 aliqd futurū fieri ⁊ tūc ad māz ita aggregatā ⁊ pseruādo vt sū
 multiplicē mae tales ⁊ dolores iuncturaz. tūc medicine tales
 respiciētes dolores tales sunt pueniētes. s̃ in his q sūt p viā
 defluxus nequa qz ⁊ hoc ē singl̃ notandū. Ante qz tū exhibe
 rent medicine solutiue d qbus dictum ē vbi pūngere p repletio
 nausea ita scilicet inclinādo ad vomēdi puenit vt puocet vomit⁹
 cū leuib⁹ vt iponēdo digitū intra guttur vel penā intinctaz i oleo
 vel fiat decoctio modici semis aneti ⁊ d ea tepida sumant. vt.
 vel. vij. 2. ⁊ iponaf. 3. i. oximellis ⁊ totuz tepidū sumat. ⁊ ita in
 cedēdo leuiter p camerā p duas tertias hore semp cū intētiōe
 vomēdi tādē coadiuuat nā iponēdo digitū in os ⁊ deponendo
 caput emittat vomitū cum mā habilitata ad vomitū ⁊ tales
 faciles modi vomēdi sūt fiat bis vel ter in mēse non fuato p̃cō
 numero diez mltū inuāt i pseruādo. Si ē singl̃ mētib⁹ fume
 rent tres pillule. 3. vii. de supra ordinatū simpl̃ nō seruando
 ordinē p̃cūz in nūero diez i cāu spero multū p̃ficiēt. Cū
 cedit mō in hac intētiōe pfortari mēbra ne recipiāt. ⁊ hoc per
 interius ⁊ p exteri⁹. p̃ter interius qdē valz in hyeme si sumat
 bis in ebdomoda pfectio ad q̃tūtatē coclearis vt. j. h. metri
 dati. 3. ii. zuchari ro. 3. i. misce. Et in tpe estat sumat d pfectio
 ne vt. j. h. zuchari rosati. 3. ii. dyabuglosati. 3. i. spēz plurifar/
 coticon. 3. ii. oia cū sirupo rozato misceant. ⁊ in oī tpe valebit.
 Si in mane sumat coclear vnū d puluere vt. j. h. ossuz buma
 noz de extremitatib⁹ iuncturaz pedū lotoy in vino nigro ⁊ ext
 catoz ⁊ puluerizatoz. 3. i. yue aromaticē. 3. 5. liquitricie rase ⁊
 zuchari albi. 3. i. misce. ⁊ fiat puluis ⁊ exhibeat in hyeme cuz
 aq̃ mell ⁊ i estate cū aq̃ zuchari vlt agz endiuie ⁊ acetose. Ex
 teri⁹ aut̃ siat leues lotiōes ad pedes cū decoctōe vt. j. h. hoc in
 tpe optie icolumitatū pedū. h. absinthij yue rosaz gallaz añ.
 3. i. i. fells. 3. ii. bullāt i vino vermilio ⁊ aq̃ ferrata centiat ad
 p̃stipitōz mediat ⁊ ex eis fiat leuis lotio pedib⁹ bis in mēse ad
 min⁹. Et si fiat p̃stipitōez pillulaz iterponēdo vñā diē erit sa

lubrius. In hac ē intētiōe p vltio remedio in cāu fluēt mā
 terie vt in cāu nro laudat moderni fieri canteritū potētiāle i mē
 bro vt i crurib⁹ supra pedes infra genu per q̃tuor digitos ad
 minus ne attingat ad extremitatē musculi fūitēti motū genu
 vt euitet dolor quātū possibile ē. ⁊ sic accipiendo vnā pillulaz sa
 tis grossaz factā de massa vt. j. h. calcis vñe tāta q̃tūtatē que
 sufficiat qz si misceat cū sapōe molī fiat substantia p̃acta. nā ex
 eo fit cautētiū potētiāle siue ruptoriū modicissimū doloris si po
 nat illa pillula grossa in pte fluēstri cruris siue crurū ⁊ suplige
 tur fortiter adherendo. qñ infra tres vel quatuor horas fiet
 escara satis grossa que postea admoveat apponen⁹ butirū in
 loco singula die remouēdo vsqz dū sit remota: deide p̃tinent
 orificia apta p̃tino tenēdo intra orificia vnā pillulā equalē su
 pra dicte factā ex cera ⁊ singula die renouādū qñ p hūc mo/
 dū paulatīne eūat mā si aggreget i toto ⁊ sic pseruatur a fluxu
 ad pedes. Et in hoc ego vidi multiplices experientias ⁊ inuamē
 ta nobilia in pseruādo nō tñ in dolore podagricoy. s̃ ē i dolo
 ribus allaz iuncturaz vt ego notauī clare. 2. 2. tertiū in caplo
 de cauterijs in dictis doloribus a cā frigida. Itā debēt appo
 ni in diuersis sūibus fm diuersitatē locoz dolorū qñ ad diuer/
 tēdiū p̃cipalr inuāt. p̃uide credo magis valerēt in cāu nro si
 poneret ruptoriū in me⁹ core pp maiōre diuersiōem. Et si con
 tingat vt indurent latera viceris ⁊ obstercent ita vt nō possit
 educi mā per illū locū tūc puenit vt loco pile ceree ponat aliqz
 aspez vt ē cicer anglare cāns aliquatū dolorē ad p̃hibēdiū cō
 solidationez qz sepe talia vlcera facile p̃solidant nisi taliter oc
 currat: hoc tñ vt pz magis appropiaz intētiōi ad diuersiōez
 quā ad p̃fortatōem et h̃ sufficiat quātū ad ptem pseruatūaz.
 Quia sic expedita succedit 3. p̃cipalissimē. i. curatiua qñ
 succederet actu dolor podagric⁹ siue ciragricus. i. dolor i ma
 nibus ⁊ in hac intētiōe oz p̃memorare que dicta sunt supra i
 dicta. i. qd fluēt mā in p̃cipio doloris i ista cā colerica opz vt
 tenui multuz diēta. imo qd eūus diēta sit qñ diēta febrū acuta
 rū marie si pūngat febris qz quocūqz sit diēta sit multū tenuis
 dimissis multiplicatiuis sūgis ⁊ calefactib⁹ qbuscūqz. Quib⁹
 bus suppositis in p̃cipio occurrit intētiōē ad p̃hibēdiū mae
 fluētis ⁊ que iā recipit in mēbro p̃hibēdo ne ampl⁹ flu/
 at que fluxura eēt si possibile ē. Et hoc p̃plet cū diuertitib⁹ p̃n/
 cipaliter ad oppositū ⁊ p̃stringentibus meatus per quos fluit.
 Alia intētiō ē repellere ex loco mām fluxuz p̃te ⁊ tādē vlti
 mo ad resolutiōem de eodē loco pacietē ⁊ in tēporib⁹ medijs
 puta in augmēto ⁊ statu oz vti medijs medicis p̃positis ex il
 lis q̃ reputatū ⁊ resolutū diuersimode fm casū cōes collectos
 4. p̃mi ⁊ 3. q̃rti de apātib⁹ vt qd in augmēto debent vincere
 repellētia sup. resolutiua plus ⁊ plus quātū augmētū plus ap
 propinquat p̃cipio. In statu vō debēt equari i quātū plus p
 cedit status versus declinatōem tāto plus p̃cedat additio i re
 solutiuis. Et ita oz variari gradus itaz mediciaz fm p̃cessum
 diuersoy tēpoz. Et ē in repellētib⁹ oz ē diuersitas fm diuer
 sitatē mae. qñ in causa magis p̃gnea vt i colerica magis sicca
 quā in sanguinea repellētia debēt esse frigidiōra intētiue ⁊ in
 stipititate ⁊ i siccitate remissiōra vbi in sanguinea p̃st ē repel
 lētia pueniētia min⁹ frigida ⁊ sicciōra ⁊ magis stipitica. p̃pter
 māz eē humidiorē vt in casu nro. Quia tñ in p̃cipio imo p̃pt⁹
 in augmēto aliquoties stat tāta doloris intētiō in cā calida qd
 sit timor de p̃tūde egrī nisi dolor minuat ⁊ marie cuz sit dolor
 iūcturalis in manibus quo cāu vt videbit nō erit excus⁹ vt dī
 cebat. Et cū sunt dolores ⁊ non tollerat qñ tribuant sedati
 ua doloris ē aliquoties cū stupefactiuis correctis tñ i ista cō
 sequēter vltio cū sit resolutio necessaria. qñ aliquoties dubita
 tur d petrificatōe maez in iūcturis erit ēt vltio ad hoc p̃spiciē
 diū. p̃cedēdo igit fm has intētiōes in p̃cipio cū occurrit
 infirmo si vter nō fuerit mollis inuēl cuz cliseri de quo supra
 dictū ē. qz bec lenitiō semp ē necessaria vt fuit dictū. Deinde i
 casu nostro apparētibus signis sanguis d̃stant⁹ fiat flōia.
 Itā de hac dicebat Itālis in diuinitib⁹. Et nō oz vt dimittat
 flōia i hac egritudine. Sz oz vt fiat flōia cū incipit aposte/
 ma ⁊ dolor ⁊ pulsatio. cū caliditate i iūcturis p̃stē si ē aposte/
 magne quātūtatē i rubel coloris ⁊ bec vniuersalr cōis doc/
 trina illustriū auctoy educendo circiter. 3. v. vel. vi. san. Sed de
 qua vena fieri debeat pueniunt oēs qz ex basilica oppo⁹ vt si
 fuerit dolor in pedibus vbiqz in dextro fiat d basilica brachij
 dextri ⁊ c. s̃ si fuerit in manibus in cāu nro. nō stātē multa plec/
 toria oz ēt fieri basilica p̃tis oppositē vt si fuerit in dextra ma
 nu fiat de basilica similit lateris. ⁊ eē si fuerit i sinistra fiat de
 basilica

basilica dextrā. Et rēu stante multa plectoria oporteret si eēt in manu dextra fieri solam de sapheba sinistri pedis: et e contra. Vel et vbi cā doloris sensibiliter fuisset retēdo cōsuetē eīonis et retēdo fluxus emoroidalis cōsueti emanare. tūc in isto casu siue fuerit in manu siue in pede. lando fieri flobothomia d saphe na pedis sani et nō de basilica. Et qm in magnificētia bui dñi si fiat plectoria feruet regula cōis quā posuit Rasis loco paulo ante allegato cū dicit in cāu isto. Et cura eius ē flobothomia si ē in manu sinistra ex manu dextra. i. ex brachio dextro. Et si in manu dextra ex manu sinistra. i. brachio sinistro. Et si in pede dextro tūc fiat in manu dextra. i. in brachio dextro. Et si in pede sinistro fiat in manu sinistra. i. in brachio sinistro. Quia facta flobothomia diuersa simul et euacuatiua fiat repulsio vel phibitio prius ne mā trāseat ad mēbra talia dolētia cū in frigidatib⁹ stipitici in casu nō positis circa et supra mēbra taliter lesa que debēt esse simpliciter stipitici cū frigiditate ad ingrossandū materiam et stringendū meatus ne mā fluat per eos. Vbi stante dolore in pede dextro exēpligrata pōt fieri epitima supra locū doloris in crure infundēdo peccas duplicatas in decoctioe facta vt. j. R. aquarū rosarū et plātāginis añ. 2. iij. aque extictio nis ferri. 3. vj. bullāt in eis gallaz et sandaloz alboz et rubeoz añ. 3. iij. sumac. 3. i. postea infundātur peccē in dicta decoctioe et apponātur loco dicto. Vel possent infundi peccē in aqua ro. et plātāginis et solatri cū modico aque absinthij et acetū. Vel posset fieri emplastrū incorporādo farinā leuū vel oz. cū sandalis albis et acacia et cū oleo ro. et mirtilloz qd sufficit ad formaz emplastrū semp apponēdo parū acetū. Tandē supra locū iam lesuz ponat ēt medicina q ppius vocat repulsio in qua tñ si tanta sit stipiticitas sicut in pma imo sit aliquis lenitio pp mitigationē doloris. Et in hoc singulariter v3 mucilago psilij scā cū aceto p bunc modū. Liga semen psilij i peccā linea integrū et in aceto fac bulire dñde fac expresse mucilaginis et loco dolenti suppone. Et sepe d3 reiterari. nā hoc ē singulare mittigans dolorē et repetitū. De quo dicebat Serapio q3uis stipiticitate faciat acetū aut fer eius tñ qm pmisceat cū psilio sit ex vtrifq3 medicamē magnū suauitū. Et ponit rōnez qm acetum pp vehemētia sue virtutis et subtilitatis si phibet a penetratio ne vsq3 in pfundū mēbrū sup. ipm mucilagīne imo sup. iuuat et psilio pp viscositate suā phibet acetū a mordicatione. V3 ēt i hoc tēpore pulpa cassie nouiter extracte si dissoluat cū modico aque solatri et in pcessu sola subtiliet supra locū doloris. Sit et emplastrū subtilē cū farina ordeī et sumac dissolutis cū decoctione solloz vitis recētū incorporādo et d dicitis folijs cū modico oleo ro. factū ēt ad hoc infundat mica panis abscessus ex teriorib⁹ in duab⁹ ptiibus lactis recētis maxie caprarū et vna pte oleo ro. vel cōmloz et postea facta expresse leui extēdatur panis ad formā emplastrū sup loco. Et pro limimēto alio v3 si si matur d rasura coricū cucurbite et miscēat cū sief memite ponendo octauā partē d sief et extēdant supra locū imo dicit Rasis. i. r. pñmētio. Si in articulis fuerit apostema calidū cū rubedine vehemētī si coricē cucurbite recētis ponātur sup id mūt gabūt ipm mirabiliter. Addit ēt hoc facit farina fabaz mixta cū modico fuco frigido vt sup. ēt sief endiue et solatri vt semperuine bullitoz. Et dicebat. R. Et de exptis ē siefus cāne bu. mīde. i. recentis et terre cū. n. ex eo sit limimētū vt dicit sedat dolor statz sup. q necessarius ē vt minuaf. qm vt dicit Alexander in cā calida pcedē debes regl sup in frigidatōez loci. qm si dimittis ipsuz ita calidū et sup. dolorozus attrahet habūdāter sup. d mā ad locū. Et ista ordina tpe ad mitigatōez doloris oleū rosa. pculuz cū albumine onī aut cū lacte. V3 d bis medicinis frigidis ponit Rasis vñū cāu. pzo qd transmutatio d3 fieri de vno medicamē ad aliud nec d3 fieri frequens cura de vno medicamē pcpue si patiens non aleuat inde. qm pluries vñū medicamē pferit vñū mēbro et nō pferit alteri mēbro i quo fuerit dicta passio. Addit et qd magis mīrū ē. Et qm medicina men qd pferit vñū mēbro pluries. deinde nocēbit ei post modū cū inferēdo ei apostema. Pōnit aliud documētū in medicinis frigidis maxie q fiat frequēs pmutatio in eis neq3 pssit multo tpe supra mēbrū dolorozus iūcturalē sup. iprimaf nocumētū in talia mēbra nālter frigida. Et si hoc est v3 v3 i medicinis frigidis multomagis in stupefactiōis q aliquoties necesarie sunt cū medicis frigidis q dicte sunt nō sufficiūt. Et de h dicit Aluc. Et nō admittres stupefactiōes nisi apud necessitate et mēsurā. i. pmitte vt vult ita exterior q sedat malitiā sumā doloris sup. d medicamē nō stupefaciēte et vtere eo cū aquatā et

temeritate plus. Et pñuādo iuuamenta stupefactiōis dicit. Et multoties pferit stupefactio. sup. nō tñ minūdo sensuz mēbrū: imo in quātū ingrossat mām pcedētē sup. ad mēbrū qre retē nēf. Pōnit pñter casū q dicitur ē d pmutatiōe mediciaz similē canonī posito a Rasis. dicit. Et scias q rectius ē vt pmutatio si at cū medicis. qm q3. n. medicina ē pferēs vñū mēbro et nō alteri et qm q3 pferit in bora et post illud nocet et mouet dolorē et h est cōe nō tñ in medicis frigidis. imo ēt in aliis. Quidā aut ē necessaria stupefactio et tūc de electis magis ē stupefactiō pō sitū ab Aluc. iter narcotica sedātia dolorē dicit. Sumant opij añ. iij. croci añ. vñū et terrant cū lacte vacino et phiciat de sup medula pās simulagenij et linat et fiat ex eis emplastrū et coopiat cū folijs siele. qd ēt posuit Rasis. i. 2. pñmētū. V3 ipse fecit cū securibus qm ipse posuit tñ de opio quātū de croco. Vel fiat aliud vt. j. R. iugamī. 3. vj. opij croci añ. 3. i. vini cocti q3tū sufficit ad dissēpandū et miscēant cū oleo ros. Et qm pur faret inflātia vigilāz et eēt timor de sincopi pp pñuū influxū et reu matizātē mām tūc nō tñ oportebit exterius applicare imo ēt i terius et tūc valet si exhibeat vna pillula in sero tpe somni de i frascipū. R. stozā cis laudat masticis et opij añ. ptes equalēs pfaciant cū succo plantaginis et exhibeant cū mōico vñū rubei. V3 bīc bñ nō. qd cū dolor minuit ēt toto sistendū a narcoticis. Et si ptingeret aliquis stupor in toto vel i mēbro leso tunc bonū erit p interius exhibere. 3. S. tyriace. Et sup locū doloris cū sit stupor in sensu vel difficultas i motu tūc dicebat Serapio opz vt admittissemus emplastrū ex sellibus dissolutis cū oleo camomillino. V3 vt dicit illud maturat et facit reddere caliditate inatā ad mēbra que ifrigidata sunt ex vsu mediciaz stupefactiū. V3 dicit in stupefactiōis ne sequat grāde nocumētū bonū est añq3 ponant stupefactiua opiatā vt pus exhibeant stupefactiua domestica vt sunt succus lactuce et lac papaueris et succus coriādrī būdi si i spissent cū sandalis albis vt cū sieph memite. et qm nō ē nimia caliditas loco psilij dissoluti in aceto d quo dicit ē pñm. Laudant Serapio i dicto aceto fieri mucilaginē de semie altee et ex eo linat vt supra dicebat. Et ita possum⁹ ponere in ordie alia remedia que mixta sūt intentionem pti3 ad fluxū mām. pti3 ad fluxurā. Et ad hoc valet emplastrū de medula panis infusi i lacte vacino si eidē addat paz croci vel vitelus ouī cū modico croci vel si addat modicū mellis cū pulpa cassie et extendat. Et in pcessu tedēdo magis versus ita tū pōt post addit de melle et subtrahi de cassia vsq3 dū equeat in statu. Et ita pōt fieri emplastrū cōiter laudatuz ab oibus de fenugreco et positi bis ab Aluc. iter sedātia dolores vt sumatur fenugreco et phiciat in vase et desuper ponat acetū et aque q3 tuz sufficit et coquat sup prunas vsq3 quo dissoluat in decoctio ne deinde phiciat desup mellis quātū sufficit sup. plus vel mī nus fm qd crescit intentio resolutōis maior vel mior de eo q fluat ē: Pōsemus bīc multiplicare remedia s3 nō ē necessitatis qm ista sunt electiora. Et fm casū. datos pōt qlibet paz doctus ad diuersas discurre ppositiōes et maxie pponēdo mucilagī nē fenugreco cū medula cruris vitellī et cū oleo rosato vel camomillino apponēdo sand. al. et ru. Vel pōt fieri emplastrū ex farina fenugreco et se. lni cū pinguēdie aseris vel galine semp apponēdo aliq3 pfortās de ros. vel floribus camomille vel paz mīr re vel aliq3 būnismōi pñuādo et variādo i medicinis vsq3 ad declinatōem. V3 ēt tū tardāda solutio vētris vsq3 dū trāseant ista tempora. imo puenit scā flobotho post duos dies exhibet solutiū. maxie in hac mā vbi flegma ē mixtū sanguini. De quo dicit Rasis. xij. pñmētis in pluribus pponit sanguis cū flate. s3 tē minutio. i. flobothomia d3 fieri i pmo. deinde laxatio. Et i hac laxatōe vident auctores magis laudare solutiū vomitiū q3 secessiū vt supra allegatū ēt de mēte Aluc. nō tñ loquendo de vomitiū leui cōi. imo ēt de appropriato. quoniā p medicinā vomitiū magis diuertit ab inferius. imo ēt etiā oppo sita mātē fluitē ad deorsuz vbi solutio p secessū nō sic. Vñ qz talis etiā nō ē sic nature pñueta et p eā idipsonē stomachus ad bñ cibū trāsmutādū. qz ēt debilitat et in appetit⁹ et in digerēdo pp dolores et istātas vigilāz. iō nisi i corpore pato ad vomitū et alio pñueto facilius vomere nō multū laudo vsuz illi. V3 magis inclino ad medicinā secessiūam quoniaz euacuatio talis sit p regiōes deputatas eīoni. V3 qz fiat ppterea suspi exhibēdo medicas appropriatas secessiūas de pñertēdo mām in deorsuz qm talis etiā d3 p fieri cū medicis de quaz pñuete ēt vt cū hoc q solutiū māz sup. flegmaticā vt in cāu nō stro est i eis et vlt⁹ succedēs et faciēs stipiticitatē et pñuatiō

vj. radices pedis cozuini. 3. iij. puluerizent oia subtilit ⁊ cū fuc-
co ro. fiant pillule de qbus pōt dāri. 3. i. ⁊ vqz ad. 3. iij. ⁊ si ex
hibeantur satis a pncipio debentur incipere a. 3. ⁊ vel ad. 3.
ij. ⁊ seruare ordinē medicinarū. ⁊ post medicinā vj dictū ē su-
pra in pte pseruatiua d aijis pillulis. Et pseruātē dolore oib⁹.
x. diebus debēt exhiberi alique de hjs pillulis interponēdo a
quos siropos de gbus supra. ⁊ si exhibeantur in pcessu dolo-
ris dicti siropi cū aqua decoctōis acori ⁊ saluie ⁊ tanq̃ in decli-
natiōe sensibili ad remouē vj resoluēti reliqas mæz q remā-
serūt dixit ⁊ ralis lo⁹ ibi supra vidē quēdā pati dolore articuloꝝ.
ac sequi quēdā magnā qñ articuli eius. sup. aliaq̃ dolētes in
declinatiōe fuerunt pcessū dicti temple cū māu calidā ⁊ ledi sup
ple multo tpe tenēdo manū supra locū lesus ad resolutiōem ⁊
pfortatiōem inducēdo petrificatiōem mæz in iūcturis que alii
quatiōes sequit vel nimia ifrigidatiōem vel nimia calefactiōem
medicinarū localū. ⁊ dicebat ⁊ ralis loco vbi supra q farina lu-
pinoꝝ mixta cū oximelle ad formā emplastri pphbet petrifica-
tiōem. Et dicit q in apfomete buro ad dissoluēti ipm q resiat
in articulis radicē chiritrita cū aceto ad modū emplastri ad hoc
valet ⁊ tollit illud. ⁊ q cūis cauliū cū adipe vetusta illud idēz
tollit. ⁊ postea vltio mūgato in tanto dolore flāte ibabitante mo-
tus illoꝝ mēbroꝝ ē ⁊ ppter diuturnā getē pcedētē puenit vt pau-
latine inducat ad motū augmēti ipm gradatiz vqz dñ deuenia-
tur ad motū nalem. nā per eū multū pfortant dūcture. Et si tūc
fiat balneo dictis iūcturis de gbus dictū ē in pte pseruatiua iū-
uabūt dco pcedētē. Et tūc la cōꝝpōr suū extēdit iūuaret bal-
neatio ipsoꝝ extremoz obiliū ex ags termaz siue ex ags mne-
raliū⁹. Et si ē supponeret loco eozūdē balneoꝝ credo multum
pferret. Quia tūc iūc mā in cāu nostro que fluit ē sanguinea mixta
flegmata vt dictū ē magis iūuaret si aq balnei piciparet mine-
ra ferrea ⁊ sale armōiaco quā alijs mineris vltra sulfur q con-
sequitur quasi ad omnes aquas termarum. Et sic sit finis cum
dei laude. 14. do. ec. 21. ⁊ ppsilis.

Alius Illustrissimi incipit de dñi dñi Saltonis inci-
pis nauarrare comitis friti ꝛc. ꝛ principalis est alioru
articulor dolorosa non pedu tñ vel manū. ꝛ alioru
et iucturaz totius quasi corporis: viꝛ ppzie passio ar-
tetica appellanda ē. qꝛ plurim dolor iucturaz periode? tñ ꝛ
non ꝓtinus: cui aliquoties ꝓiuncta ē mala dispositio sequestra-
tiue ꝛ digessive ipsoꝝ renū. viꝛ aliquoties sit mictus sanguinis
et non piodicus ꝛ ex tpe maxie cū ꝓungit motus ꝓgressiue si-
ue equatiue vel alius ꝓcussius ipsoꝝ renū vel ꝓtius eis adia-
cētū ꝓiuncta nāli habitudine sanguinea ꝛ totū mictus ꝓꝛ epat
influit cū corde et calido. cerebro tñ ad humidū flegmaticū
inducto. ꝛ stomacho similiter. i etate et qꝛ iā quasi in ꝓria senec-
tute ē ꝓsitutus. **C**ausa ꝓ corporalis mālīs bñqꝛ dolorꝝ sup-
ponit māl mista et sanguine aliquali colerico cū flegmate. san-
guinea ꝓbat defluxus mae ad diuersas iucturas quasi saltan-
do simul cū habitudine totius tali ꝓpter facile resudare fugi-
nē habiddā ꝓcipue colericū et ꝓoris venaz terminatꝛ ad di-
uersas iucturas adiectū et alijs signis caliditatis. **M**ā mōne
flegmatis declarat qes diuturna cū cerebro bñdo ꝛ stomacho
ꝓlicitas paroxismoz simul cū gubsdā alijs signis frigiditatis
que interdū apparetꝛ qꝛ ꝓst magꝛ fluxus ꝛ scribit fuerint
grauiores dolores. **U**n ꝓpter hec accidentia dubitatū ē a me-
dicis nō qd māl dubio dolor ꝓpter diuersitatē fignoz sit calida
vel frigida: ꝛ ita talia fuerit qꝛ viꝛ a gubsdā eoz sit iudicata
mā calida: ꝛ a gubsdā frigida. **C**ausa aut ꝓria secundū acci-
dentē de mictu sanguineo ē ꝓplexionalis caliditas ipsoꝝ renuz
cōicāta ab ipso epate calido. viꝛ ꝓꝛ exerciꝛ calefacēs partes
doci aucta i eis caliditate sit dilata ꝓporoz venaz deferētius
sanguinē ad renes vltra illū quo idigēt ꝓꝛ nutritioē ꝓꝓria.
viꝛ debilitat ꝓꝛtentia eoz viꝛ si fuisseāt tāto tpe sangui-
nē cū aqositate viꝛ fiat debita sequestratio fm totū sanguinis
ab aqositate: ꝛ ita sit emanatio tñ aliqualis sanguis cū dicta
aqositate cū sit mictꝛ. i in ꝓressu sit feporato illius sanguinis
ꝛ residēta in tota substantia rīne ꝓpter icolumitatem epatis ꝛ
venaz supra renes viꝛ recipit sanguis debita formā feporata
ā nā aqositat ꝛ ꝓsequēter sit feporato eius i rīna. **S**i diuina
ēt ad debilitatē ꝓtentie ipsoꝝ renū aliqualis acuitas ꝛ ponto
ipius mae vringals ꝓꝛ nō retineri tpe sufficiēt ad debite seque-
stratiū

firidā zc. pp totā habitudinē ēē calidaz maxie ex sanguine
coaleico pp cuius punctioez terre natura in retentione tpe de-
bito. z hoc manifestat. qm in exitu eius percipit aliqualis pau-
ritus z pontio in extremitate membri vt scriptum est.

¶ Hec sunt due pncipales dispōes qbus occurrēdū ē. z pcel-
pue secūde. qm dispō p^a iuncturaz nō tāti ē timoris sicut fa-
imo p dictā dispōez pseruat ab alijs multis pzanis dispōibz:
ēt qz multo tpe habitata nō ita ei occurrere possumus sicut se-
cūde dispōi nō sic habituare. Tū formabo pncipaliter curaz
ad dispōi iuncturaz qm ē in ea faciliōr incurfus: semp tū cō-
memorādo valētia in ea dispōi: q dispōes z si diuerse sint tū
cōcant i multis vt pseruet ab eis cū nō sunt: z ēt ad curatōez
cū actu exsūt. Et qm dicebat Serapio 4° breuiarij ca. 23°. in
oibus mēbris preparis vt accidat eis aliqd ex egritudinibz q
fuit ex materijs necessarijs vt aggregent i eis ille due cāe. s.
multitudo supfluitatis. z debilitas mēbz receptis. Pponā igit
intētiōes obseruādas cōes in his vtriusqz dispōibz. pmo in re-
gimine diete. 2° i medicinalibz. Ad hoc igit vt occurrat aggre-
gatōi z multiplicatōi dictaz māez in toto: pzo ponet regimen
in dieta cōueniēt: z ad hoc ponēt qdā medicinalia ad pzen-
sionē q si occurreret q in portu iūderet alteri talis dispōis
q deus aduertat: aduertemus ēt ea q in portu magis vale-
bunt ad remotionē eius nō ledēdo alterā qstum erit possibile.
¶ C^o ergo regimē in dieta z pmo circa aerē elligat aer i
hyeme tempatus vel ad paucā declinās caliditate estate non
ad paucā frigiditate absqz būditate: qm p būditate iuncture
multū relasat z passibiles reddunt ad receptionē supfluita-
tum aliūde trāsmittaz ad eas: z renū pteua magis debilitat.
¶ 3° fugiēda ē hitatio apud lacūs z stagna z h pcpue obser-
uet i aere ppe ē habitatiois z accubit. 3° camera sit būda
siue in loco terreno posita nequa qz ē pueniēs ēt cauēdū ē aue-
to marie bozeallz: ab aere grosso z nebuloso. qm multū no-
cēt. 3° delecto maxie cauēdū ē tpe estatis ne moret in sero sub
radijs lune. tpe ergo hyemis quo aer ē nālter frigidus z būl-
dus. ē pzo corpus pānis bñ copiedū z maxie pellibz vulpiuz
que cū hoc maximā bñt pprietatē ad mēbra iūcturalia: dimit-
tēdo tū ptes dozi q nō debet calefieri maxie dictis pellibz vul-
piū: imo sūte actu relasationē renū vt cū apparet sanguis irzi
na oī illas ptes aliquāliter in frigidari vt ifra dicit. Et ēt aer
camere rectificādos in hyeme cū igne facto ex lignis qrcus z
lignis iunipi lauri z similibz calidis aromaticis: aliqñ imponen-
do supites salute rorsumariū zc. Sz nequa qz ē occurrēdū doz
fo ad ignē neqz camera ē multū calefaciēda. Et licebit saltem
suffumigare camerā cū puluere posito sup pmas vt infra de
scribit. R. thuris cinamomi nucis muscate garlof. macis. an. 3.
ij. mis. vel si volumus pōt fieri formula ex his z cū flozace liq-
da incorporari z magis valebit ponēdo vnā ex eis sup carbo-
nes. ¶ Et pferet eis oibz exercitiū tēpatū post egritudinem z
post ēt solutōez z euacuatiōez z vomitū. Exercitiū aut z si iun-
cturas multū pfortet z ruiſcet: nō tū sit laborioſus nimis ma-
xime pedibz siue ex lōga itneratōe siue ex saltu siue ex longa
statōe qz ex talibz sit defluxus māez ad pedes z ad renes vñ
debilitat: imo statio vt dicit Auer. ē exercitiū dozi. ¶ Hū ēt dīce-
bat Auer. i cautella a doloribz iūcturaz. Et vtaf exercitiū tēpa-
to z motōe z si supfluat in eis qm exētat podagraz z dolores
s. supflūū exercitiū z supflua eqtatio: sz tūc maxie cōueniēt qñ
corpus ē maxie mūdū. ¶ Hū dicit R. alis i diuſiōibz. loquēs de
talz patiētibz. Et pferet eis oibz exerc. tēpatū post egritudinē
z post flotothomiā z solutionē z post euacuatiōē z vomitū.
¶ Sit ēt mediocriter factū boza. tū cōueniēt vt in mane expulſis
supfluitatibz cōibz egestiōe z vrina q nūqz nāz z spōte edu-
cat iunctē nā cū suppositioz vel clisteri cōi. 3° deo dico debere
fieri appositio i doctōe aliā pfortatiō iūcturaz renū z vt ab
iūctibz vel rosas cū alijs saltz p bozā vnā dictū exercitiū ante
cibū: nō tū vſqz ad laxitudinē: z post ipm quietē in loco tēpe-
rato admiuus p mediā bozā ante qz sumat cibū. Sfricatōes
quozqz mēbroz i ploz vt spatulaz brachioz in casu pueniunt:
marie cū ē paroxisimus nocumētōz qñ nō lz incedere neqz sta-
re sz oimoda ges tūc ē necessaria opposita motui ābulatio zc.
nūqz ēt esset dolor i dictis mēbris supiozibus qm ēt tūc nō posse
mus facere fricatōes illoz mēbroz. ¶ Cauēdo tū ē omni tēpore
a fricatōibz pedū laborioſis pcpue ēt lotiōes pedū z manuū
ex aqua dulci siue cōi fontis tepida vñ calida nocētē: qz i būo
res pmoget i iūcturas laxas faciūt ad recipiēdū. ¶ Vbi g^o flet
necessitas lotiōis pedum vel manuū fiat cū vino nigro non tū

forti in quo sit decoctū paz salis z rosaz hoc dico nō exſtente
aliquo dolore in loco qm si dolor pñs foret talis lotio nō pueni-
ret nisi forte in declinatōe paz. Et qz colit^o ponit 8 modis exer-
citij ab ipso cauēdū ē. z maxie sup repletione ēt pprins si vria
esset sanguinolēta. ¶ Hū de eo ēt dicit R. alis. loco vbi supra co-
itus i oibus ppletōibz in qbus accidit podagra ē malus vald
qm incitat corpus supple ad dictos dolores in frigidatōe illud
z replēdo mēbra debilia sup humoribus z delicatōe residua:
¶ Postea paz post addit sz maioris nocumētū ē i illis in qbus
accidit podagra nouiter. ¶ Quocūqz tū fiat pce z distanter a ci-
bo p septē vel 8°. horas admiuus. z nullo mō stādo. qm ille sit
ad dolore maxie ppararet. z iō cū sit fiat pfortatiō mēbroz q
fieri possit. ¶ Somnus in cāu magis pueniēs ē qz vigilia. Sit
igit somn^o septē horaz vel 8. nocturnus. z nō diurn^o nisi siate
necessitate vel albz pſuetudinem sit tū lectus de pluma multuz
mollimo estate iaceat sup lectū de bōbie. neqz iuret ad som-
nū nisi distanter a cibo p horā cū dimidia vñ duas. Et ppterea
dicit. A. z sunt vſia verba capituli de cautella apud Serapio
nē a doloribz iūcturaz. Et oz vt nō doziat supra cibū oīo qm
ē ex rebus nocibilioribz eis. ¶ Passiōes aiales ēt vitide sūt
pcpue tra furoz tristitia ēt z nimia sollicitudo speculabilia z cō-
ſtitutua qm extermināt he anīm passiōes. i. ēt terminos nā-
les ducūt ab ea que fm nām pſiſtētia. i. ab ea dispōiē que nā-
lis ē vt dicit Sal. 3° tegni. Et ex pte dispōis pſiculariū mēbroz
pcpue. s. ipoz pedū ē multū aduertendū ne calciamēta sint ni-
mis stricta parata dolore inducere. Similiter cauēdo ab offen-
siōe ipoz pedū ad res duras z iequales vel ad lapides ieq-
les. Et ab huiusmodi ēt cauēdū ē in dozo ne deplodēs sint ni-
mis stricte vel cingulū ad dozi nō sit latū neqz strictū. ¶ C^o it
ea ianitōem dicat sz pccitas i cibo z potu sit magis pueniēs qz
nauseatia facietas z stōacalis repletio: imo ēt qz cōis mode-
rata comestio p hoc qz p moderatā sit multiplicatiō sangis z p
supflūū sangis cū flegmate crudo qd ē spālis cā mālīs buis
nocumētū sit supra declaratū ē. Et de hoc dicebat R. alis loco
ibi supra. Si qz patiē dolorez ex materijs sanguineis. Sed vt
nulla fiat repletio tū ieiunū supflūū z supflua eiō ē ad nocen-
dū. ieiunū qdē pp inflamatiōem humorū z subſtantiōem eoz z
inflamatiōem renū. z eiō supflua pp debilitat que ſequit a vit-
tute ēt nocet. ¶ Parcitas igit in cibo z potu ſemp in cāu ē cōue-
niēs z i pseruan^o z in curādo. ¶ Pppter hoc dicit. A. ad finem
capituli. de cura talis doloris a cā calida. Et nō opz vt ieiunet
plurimū. ſignat dicit plurimū quali inuat qd moderata absti-
nētia sit pueniēs. ¶ Enſificatio ventris cura^o ē cuiuslibet i cuius
corpe coadunant humores ſeni crudi. ¶ Circa hec aut que dic-
ta ſunt ibi pprehēdit Serapio ſilaz generalē vt ēt ſcri. if. 12°.
ptinētis cū dicit generāt podagrā ſuphabūdantes ſacietates
nauseatiue oclū longū cōitus intensus z sup habūdās remo-
tio rez pſuetaz z appositio rez nō pſuetaz. balneuz ēt z mot^o
post cibū. z ſumarie totū id qd malā digeſtiōem facit. Et dicit
ēt Serapio caplo allegato. 4° breuiarij: z humor ſaltus dico
qz oēs res que generāt malū digōs. ſunt iūctas sup gene-
ratiōem supfluitatū i doloribus iūcturaz zc. ¶ De cibo z po-
tu pzo ſunt ponēde quedā regle generales obseruāde. deind
ad spālia magis deueniētū erit de qbus sit hec regla. ¶ Pzo
in ea dē menſa nō ē multiplicāda diuerſitas cibarioz. imo opz
vno pſentari vel duobz in ſpē diuerſis laudabilibus de qbus i
fra spālis erit ſermo. Scda regla. nō ē interponēti tps neqz p
longandū in cibatiōe pādij vel cene cū locutiōibus interpolis
vel alijs diuerſibus. imo ē ptinūda cibatio interponēdo po-
tū: ita tū vt elonget potus a pncipio comestiois vſqz trāſacta
tertia pte cibatiōis. Et ille due regule ſunt obseruāde z i pſer-
uando nō exſtēte dolore z ēt i curādo cū ē actuali paroxisim^o.
¶ Spāliter tū deſcēdēdo ſatis generalit^o ēt cauēdū ab cib^o
z fm nām frigidis z ēt fm actū maxie i pseruādo ēt a portuſimo
tū si trāſierit pñm z nobilis ps augmētū qm forte in pncipio ſue-
te mā q ē ſanguinea vt ſupponit flegmati pñmū cibū frigidū ad
phibitōez ſuētis. māc crūt pueniētes. ¶ Vitada ēt ſunt i vtraqz
dispōiē oīa fortē acetosa. marie d acetoz vinū. qd dico ſignat
qz remiſſe acetosa maxie i estate i pseruan^o ēt alijs tēpibz ſtante
actuali dolore in pncipio vel augmētō eius vt est acetositas
granatoz mūzoiz z vini citonioz vel acetof z ribes z bu-
ſuſimōi nō diſcōueniēt: imo iūuaret. Et ēt cauēdū 3° ab oibus
gnātibz ſanguinē aquoſuz z fluxibile z ſubtile: z pp hoc plu-
rima genera olez cōiuz vt ſpinachioz z bletis z melonū z bu-
ſuſimōi nō pueniēt: z ēt plurima genez fructuū plurimū: būec

tantū de qbus specialius ista dices nocēt. Alio oibus ē subitū
 lantibus hūores et liquefactibus et meatibus illatibus pre
 parantibus ad fluxū ē cauēdū inuicem dīspōne. hoc ē pēpue
 obseruādū et ita a speciebus acutis et pipere cinamomo croco
 et silibus et a poris cepe aleis et huiusmodi et a vinis potētib⁹ et
 acutis marie albis cauere dī. Si autē vīno alter⁹ dīspōis i tpe
 sanitatis vel tpe morbi vīdēdū sit infra spēali⁹ dices. De beruef
 igit⁹ vt cū qbus vīdēdū ē sint modicaz supflutātū q i tpe sanita
 tis sint facili⁹ dīgōnis moderatū nutrimentū nō grossū nec rīscosū
 dico signāter tpe sanitatis. q i tpe egritudinis dolorose marie
 in pñ⁹ et si tpe potēōe vīne et vīna aliquāz sanguinolēta neqz
 cibi q pueniūt debēt esse multū facili⁹ dīgōnis neqz moderatū
 nutrimentū. imo paucū nutrimentū ne mā sanguinea i toto augeat
 vel aucta cōseruet et ne virtus occupata tali cibo diuertat ab
 opatione circa morbū. Et hāc diuersitatē insinuat. Si i mūltis
 locis obseruari debere. diuersitatē dīspōis q actualē pūgū
 quare aliter tpe egritudinis alit⁹ tpe sanitatis. nā tpe egritudinis
 vitupant. Si i cū carnes in cura vniuersali doloꝝ iūcturaz regu
 lariter ē i dolore cuius cā ē frigida multo magis i calida. Ita
 dicit. Et oꝝ vt deūtes caro in eo qd fīn ē de bac egritudine. Et
 in aliquibus repit oꝝ vt deūtes caro i eo qd factū ē de bac egritū
 tudine. I dū infestat egritudo. Et tū in cā de cautella a doloꝝ
 bus iūcturaz euitant carnes grossas tū marie in cā frigida et
 iūst cibari q sunt bone dīgōis et velocis. Cū tū in cā de cura
 doloris a cā calida dīcerit illi inuānt plurimū a cibis frigidis
 et grossis sicut q sit de lentib⁹ cū aceto ē ibi laudatū acetosum
 carnis vacine. et hoc ē ppter qd fīn diuersitatē dīspōnū pū
 cturaz oꝝ vario mō dietari et si vniuersaliter vno tempore. Et idē
 ē dicit expōse. Ita si almasoriz q tū in cura doloris a cā
 calida vīni vitupant et carnes. imo ē pfectiones mellitas pp
 circōstantiā pūnitatis tps ad casuz. Et dicit loquēs de po
 dagra a cā calida. In tpe nō fīe incolumitatis et pēpue circa
 tps in qno egritudo eūnuadere pueniūt. et quā marie i vere a
 potu vīni abstineat et a comestione eorū que cū melle cōficiunt⁹
 et a carne et sint in eis nutritia acetosa et sūpica et. Et ita ibi
 dē vitupant cōsuetū altas exercitiū fieri pp hanc tū circōstan
 tiaz vt pūnitatē ad casuz in pōssimū. Et dicit. Et instrumēta
 i. mēbra motus q hāc cōsueuerūt incurrere passionē minus so
 lito laborē patri assuecat et pēpue cū ipsius lualio nis timetur
 principii. Et ex his pꝛ q nō fīn vnicā regulā dietari debēt ta
 lia cor⁹ tempore. sed differēter et diuerso mō fīn diuersitatē circū
 stantiaz q in coꝛpe pūngūt et aliter tpe sanitatis et ad pūlio
 nem et aliter tpe egritudinis. Sz sumpta idicatioē a mā et a cā
 doloris in casu nō in vīa pseruāda ē cauēdū a nutrimentis mul
 tiplicatis sanguinis et pēpue aquosi et flegmatici et a car
 nibus huius generis. Et pūius cauēdū ē cū inuitat tps inuitus
 qm tūc in totū cauēdū ē a carnib⁹ vsqz dū sit facta minozatio
 de mā flobothomis et farmaciis de qbus. Et tūc gradatī ascē
 dere possimus ad dietā sibi moderatā. Et si hoc tpe nō facta
 minozatioē vī mō dīficatioē in pseruādo ē necessaria talis sub
 tractio a carnib⁹ et similib⁹ multo magis in pūmo in vīa curati
 ua pēpue in principio fluētis materie imo et vsqz p totū statuz
 doloris eius. Et dicit. Aliebas 8° pꝛactice sue cā. 33° in cāu nō
 stro in sanguinea si plungat se. morboꝝ illū dīspōne acutoꝝ re
 gimine. f. dādo pitisanā ordeī et cū aqua granatoꝝ et c. Specia
 lius tū descendendo sit panis in cāu electus de furmēto: nō sa
 litus: neqz in furno tostus vnus diei adminus vel duoz. Ad
 si tostus fuerit amoneantur cū cautello ptes sic et adhuste. Et
 pro ferculis valēt in vtroqz cāu nō mīlū et panicu cocta i bro
 dio maxime in estate. In hyeme autē magis vꝛ far et risum. Et
 si dulcorant cū modico lactis amigdalaz et modico zucharo
 erit cōueniens tēpore sanitatis panata et lota et panis in bro
 dio carniū puenientū in fufus etiā in tēpore sanitatis etiā cō
 ueniens. Non laudo ego brodia pꝛouocantia in regimine sa
 nitatis multo magis tempore egritudinis vt cōter laudas de
 brodijs cicerum rub. falesoloz et caulū remisse coctoꝝ et aliorū
 aptiuozum loqndo de pꝛoprie puocatis q sunt medicie calide
 et acute subtilitate sanguinis et humozum pēpue mīl forte sint
 tales que cū forma spālīter mouēt ad vīas vīne vt ē de cāta
 ridibus et vt forte sunt spgi. Sz vniuersaliter ē de his loqur q
 caliditate subtiliat et liquefactū hūores vt bautie ciminū ane
 suz brodiū remanentū vel alioꝝ acutoꝝ et c. qm in coꝛpore pato
 ad fluxū mē ad mēbra determinati vt i casu nostro ad pedes
 et alioꝝ nō ad renes. nā subtilitas hūozibus facile a mā pꝛer
 unt mē ad mēbra debilia et pūeta fluxū hūoz aliunde recl

pere. Et ppter h. In cura doloꝝ iūcturaz a cā calida i cibis
 laudatū cibos frigidos et sūpīcos aliquant⁹ vt lētes et c. Et i ca
 lido mictus sanguis dicit i cāu oꝝ euitare diueretia. ppter ea
 laborare faciūt renes debiles et c. Ego de hac mā. ppter ap
 parētes quosdā textus in oppo^o. Si spālīter i cura vniuersali
 doloꝝ iūcturaz q postqz ordinauit etiā iūctura p flobothomia vo
 mitū et p secessū dicit deinde administra puocatōem et c. Et iāz
 i ralis 9° pūnent. Et iāz. 9°. almasoriz q ē tpe sanita
 i parato ad dolozes podagricos a cā frigida vident⁹ pētere ad
 exhibitiōem eoz nō dicit ad finē cā loquēs de dictis coꝛpōib⁹
 a cā frigida eis quozqz dū sanus ē. f. medicis vīa que vī nā p
 uocare pūeuerūt et c. Seci d hac mā satis clarā dīcitiōē. 22^a
 tertij cū scribere sup illo caplo generali quomō debeat itelligi
 dca auctoꝝ de exhibitiōe puocatūoz. Et i caplo de cautella a
 doloꝝibus iūcturaz in tali cāu ad illū locuz recurrere oꝝ. Et si
 qz latius itelligere velle et copiose magis videre poterit istā
 mā in scripto meo sup. 9° almasoriz in caplo de paralesi in
 cura ibi ample tractatū istā mā in itēōe diuersiōis mē. Et o
 tinuādo igit⁹ in cibis de granis pueniūt aliquoties lentes et de
 coctōes eaz ablecta pūa decoctōe in diebus in qbus non co
 medunt carnes et in estate ppter. et quolibz ipse in pūis tē
 porib⁹ paroxisimū. Et de oleribus valēt acetosa et plantago sū
 tibus eisdē circōstātijs. Sz in pūlio tū i hyeme fumere ali
 quas bletes rectificatas cū isopo et salua ē satis pueniēs. Et
 ita vīus ouoz elisatōꝝ tpe quo carnes nō comedunt i hyeme.
 pēpue nō ē irregularis. f. et fumant sorbilia. Tbi tū per tres
 horas adminus aut steterit iūctura in aceto fortissimo nō icon
 uenit. Et si placet in vīuaro fumere ea rectificat⁹ in estate cū
 acetosa et in hyeme cū isopo vel salua. De pūibus et in dieb⁹
 in qbus carnes nō comedunt valent pīces qui petrosi. vt pīca
 rie. dempū lamyredis et alqz lucij. et pīces pīxi dīmisso pigui
 trīseco. Et in estate pōt eē vīus eoz pueniēs cū succo aceto
 se et vīno granatoꝝ vel modicissimo aceti dulcoꝛati cū passulis
 decoctis i eo. De carnib⁹ aut valēt carnes ad siccū declinatōes
 et nālī et p artīficiū et i carnes capetoꝝ sunt iūct carnes qdru
 pedum multuz pueniēs in estate pēpue. et carnes capriolo
 ruz et danioꝝ et hericij pēpue. In hyeme aut carnes castra
 toꝝ vīus anni et vīute trūz mensum sunt laudabiles. Et de
 aūibus valēt perdiconi in estate et perdes in hyeme. Idē
 dico de fasanis. Turres et sunt i cāu pueniēs et alie aues
 cōter mōtane marie in hyeme. Carnes et pulloꝝ galinaruz
 masculoꝝ nō coeūti in estate et caponi in hyeme nō dīscūne
 mūt. Et regularit⁹ assate sunt electiores aliaqz remōtis pūbus
 extrīfecis tostis. Et si ad pseruādū appetituz i fundant in vīno
 granatoꝝ vel succo arācij nō nimis acri cui⁹ acedo pōt rēo
 ueri cū zucharo valebit et fieri fallamētū p pseruādo nō nō
 ciū in casu vt. j. i. Receptiatur aliq amigdale depilate vt ptes
 due eaz. exēplig. a. 3. l. et pieaz ecto corice grosso posita in
 fufaz in aq calida et agitata vsqz dū remoueaf coꝛter iterioꝝ
 alb⁹ adherēs nucleo posita sufficēter exliccat. 3. 5. epata
 duaz gallinaz nō supflue cocta in decoctiōe q coterant simul
 cū pīcis amigdal dīct malinādo et iponēdo aliqd brodiū car
 niū dictaz tpe hyeis vsqz dū educat tota subā in formā lactis
 isplīati posita cū zucharo et cū spēb⁹ suis appropatis d qd
 ista et cū modico aceti passulati fiat sapozamētū sibi gratū p
 et min⁹ in estate ponet⁹ de zucharo et dicto aceto et spēb⁹ fīn
 q magis placebit. Et i estate vbi queraf acetositas maior pōt
 apponi aliqd d succo rācij vel limonū nō nimis saltoꝝ vt d vī
 no granatoꝝ mūzoꝝ et ita pōt plus et min⁹ addi de zucharo fꝛ
 diuersas itētiōes. Spēs cōueniēs sunt mīsmūcata macis
 cardamomuz garofilli exēplig. a. 3. l. 5. roꝛaz coraloz rub.
 coriādroꝝ pparatoꝝ mēte sice spodij. añ. 3. 5. croci. 3. l. zucha
 ri ad mediū ponderis mīse pro pipata. De fructib⁹ aut vītu
 perant oēs fructus multū humidū ne generēt sanguinē aquo
 suz vt sunt pūna plica bñ matura cerasa iterioꝝa melonum et
 bñdī. Et d hoc dicit Aliebas i hoc caplo et ē. 38°. pꝛactice. Et
 fruct⁹ caueat oēs et magis humidus. Et siqz eoz vult fumere
 zibebū cōteret poti⁹ cūz armillis: f. nō multas accipiat. Et amē
 vbi fuerit vītris multa sūpīctas vel vehementia besiderij ad
 siles fructus d dictis supra et in tpe caumad parcus vīus eoz
 nō ē incōueniēs. f. oꝝ vt sumat p mediā horā vel qñ añ cibū
 fructus aut qd cōcedit pīt in secūdis mensis marie sunt pira
 et coctana et aliqua poma nō multū humida dicta rezumētā in
 vulgari nostro. Et si fuerint cocta sup pūnis vel sub cūribus
 erūt electioꝝa. plica et non nimis matura. imo aliquant⁹ dura in
 modico

modico vsu nō discōnēnt. In hyeme quoqz sumere aliquas pineas pus i fusas i aq tepida r agitas p ips r postea erit catas nō erit irregular. Idē intelligat si sumant aliq auella ne tolle ita vt p tollōne remoueāt cortices exteriores. De po tu aut breuiter dicat q ly vinū vlt qsi ab oib auctorib sit veti tū. Iā dō eo dicit Alu. in caplo d cautella a dolorib iucturaz. Et deuitē potat vinū plurimū r grossū imo oē vinū. Et i cura dolor iucturaz absolute dīminutionis. Et oz vt deuilet vinū oio vsqz q sanet ex eo sanatoē itegra r veniēt sup ipz qtuor tēpa. f. p. m. augmētū r c. Et dicit Alzarar i patiēte dolorem iucturaz. Et i bibat vinū oib dieb vite sue. Et si nē ē possibile ei relinqre vinū ex nīma ei iclinatōe r c. p ips abstineat saltē ab ipso vno āno vel duob r c. Et Ralis. i. z. p mētis dicit. Ali di plures patiētes sup tales dolores relinqre potū vini r sana ti sunt d podagra oio aut admini debilitata ē passio in hīs. Si mles snias plures r rōnes adduci i spālīgōne scā p me sup. 22^a. tertij ad declarādū nocumēta vini i dictis palliōib. Et qz Ralis post ēba dicta addidit p sidera tū ne d retētiōe pot? vini euenerit patiētū detrimētū. qm sup. si euenerit detrimētū nō oz vt in totū abstineat ab eo. Proinde in casu hui? Illustris/ mī dñi maxie pp etatē nō i totū vitupō vsus ei? itz hūda ē ma gna pccatā eo. r iit vinū d vīs nigris ad sūptiū aliqualē de clinās mīlū i estate cū aq extinctōis ferri vel talib? r i hyeme cū aq mell plus vel min? fm maiorē v hūmōz mīlōne f3 nāz vini. Et i obseruādō dbitā dietam dicebat Ral i libello suo de lunctis. Et i adhibem? circa iūmū p dictā p sideratōez. f. de bitū regimē in dieta. r ipse fuerit obediēs nō aggregabimur in corpe ei? supflua. f. qbus possit piodicari. i. redire podagra r maxie vt i vtel electuarij siue pfectōib? vel sup. puluerib? vel sup. alijs q hēant supflua ex alimēto relicta in digōne. 3^a. p sumē. Addit maxie ē si vli fuerint circa loca iucturaz medi cinis sūptiis pforatib? eas ne recipiāt. f3 qz transmissus ē a se repellat. Et d eis fieri fmo i sequit pte pūlūa p medicinas. Et ita sufficiant quātūz ad dictam.

¶ Genēdo igit ad medicinalia supposita pplōne paulo ante dicta qm nocēs in cāu nō vt fuit supradictū ē cā sanguinea mī sta flegmati r sanguinē debeaf eio p flobothomiā r flegmati pus p medicinā vomitiuā vel secessiuā eūatio. Idcirco obfua do rectū ordinē in exhibitiōe sūoz infloz. ponem? ordinē quez obseruat. d. Alu. in curatiōne gnāl iucturaz r podagre apud pncipiū tū cū dicit. Et si pur mā fuerit sanguinea aut cum dñio sanguis oportebit vt admittres flobothomiā ex pte pzia. Et si fuerit cōis iuncturis corpiis vt in casu nō tūc ex vtriqz pūbus sūl tūc sup. oz flobothomare. addit dictū admīstra vomitūz. Et tādē dicit. Deinde admīstra solutiōez vētris sup. habita inter dōe p vomitū v lolutōez vētris ad mās aliā a sanguie. f. sectū mīlū. Et ita f3 ordinē obfua bñ. Pzius igit erit ordināda flo? Deinde vomit? pñr solutio vētris p appropata. Et ita itellectit dñs Al. d vomitū siēdo cū appropatū solutiūis q ē aliqualē la/ boriosus. r ē d solutiōe vētris cū appropatū solutiūis mās pec cātē i toto spīcūlū. qm d solutiōe vētris lētiā r d vomitū le ui in corpe parato ad vomētū iste ordo nō ē obfuaudus. Imo pus oportebit facē vētris lentōez cū clīteri lenitūo qz sit siē da flo? vt ē clara cōis snia auctoz r Aluic. spālīter 4^a p mī ca? pzio: r pzia qrti i cura febziū putridaz. Idē dico de vomitūo leui parato ad flobothomiā qd vomitūū tale i parato ad vo mētū pus opandū ē qz flobothomia: f3 vomit? forā seg d3 ad eū r qñcedē oz ad solutiōez fortē vt voluit series text? Alu. r p pze in sūo cāu pseruatio a podagra. qm vt voluit. d. Al. i illis pblis ptiūado admīstratōez vomit? addit. sup. ipm puenire r ppe qñ dolor ē i fferiozib? vomit? n. vt iūgt magis i hoc luna tius ē ei qz vētris solutio qz sup. euacuādo diuerit ab iferio rib? vbi vētris solutio cōuertit ad iferioza q snia Aluic. f3 posita sit in caplo cure taliū dolorz: tñ r i via pseruatiua si exiite actu dolore dñt ita obseruari qm vt dicit Al. i libro beresū. Que cūqz. n. sanāt egritudines laz siētes: bec r ante qz fiat. pbi bē t pñtē. Et ita sniaz vt similit maxie d flob? pñtē dē Al. in li/ bro suo d flob? spālīter ca? hoc cum dicit. Et ē text? bñ singla ris i ita mā cōis nō tñ peccatē sanguie pseruando a dolorib? iuncturaz: f3 ē i pseruādo ab oī magno pīculo qñ eo scō estz necessaria flob?. Idē sit sic. n. n. solū qñ iaz magna fuerit egri tudo flobothomie est tps: f3 cūz suspicabil debēs sup. euētre addit. puenit. n. eruditio quā spē dicit cōcēs nos qñqz pñtū iā egritudinib? recte vtiqz agerem? mel? ēē hoc fm pñ? earuz vel debentibus incipere anticipare patiētes. Et ita pz qd cum

ē suspitō de futuro cāu in mor? i quo pueniet flobothomia de bemus anticipare. Idē qm tpe veris r autumnū solet b poda/ grica passio euenire ad pūndendū puenit vt pueniam? cūz bñs de qbus dictū ē. Pzio igit qz flobothomia ē necessaria nō exi stentib? aliquibus pbi bēibus eā de debilitate r c. r an flobotho miā ē necessaria vētris lenitio r sicut ēt supra dictū ē i regimie pcurare oz oī die semel aut bis vētris lenitiōne. Et si nā nē fūe rit obediēs oz vt iūnet cū clīteri lenitūo cū? descriptio fiat vt j. f. bletis mercurialis an. Al. i. fenugreci. Al. f. buliant in aqua debite quātūtas vsqz ad psumptōem quarte pñs r de ea cocta sumat. lib. i. f. r dissoluant in ea cassie. f. i. pulueris zuchari mellis ros. an. 3. vj. cū oleo cōi r modico salis fiat clī/ stere. Et si appuerit deduci mās faticas cū clīteri aliquotēs a virtute pōt addi decoctōe floz camomille r centauree mīo ris an. pugilūmū: r addēdo paz olei de camomilla: r plus sa lis apponēdo. Idē si educerent mās calide p t addi decoctōe maluaz r ordet an. Al. i. r appōi modicūz de oleo violato: r minuire quātūtatē salis. Deinde fiat flobothomia de rena basi lica eēbēdo. v. v. i. 3. sanguis i vē vsqz ad. vij. f3 i autūmno aliqd minuire de illa quātūtatē vsqz ad. 3. v. r nō rera. qz vtuus minus fortis ē. r minor sanguis repletio i autūmno quā in vē. Sic i hac flobothomia hētur magna spes in cāu nō i pseruā do si fiat r maxie in tpe vīs. Iā de hac dicit Alexander i. c. p pzio de podagra sanguinea. f. n. de sanguine pñtēti eē q su/ pauert humorē singlaris flobothomia ē cū nō pbi beat sup. d bñs qui nō pñtēti ad flobothomiā vt ē virtus debilitas r c. fā guls ē auferēdus. Et addit Alaliabas ex ballica. Et ptiūado iūgt Alexander. ex h eniz multos fuisse liberatos aut rarius eē reumatizatos. ita vt pmo vere per singulos ānos sanguinē au/ ferēdo non solū p eūione hoc faciētes. f3 p custodia corporis sup. a cāu in dictā dīspōnem hoc adhibet. Ppōtea acquietata nā post flobothomiā p duos vel tres dies pōt fieri etiō cū me/ dicia respiciēte acuitatē in sanguine r mīlōne alicu? flegmatū cū eodē pus ppepando mām cū digestiūis. nō tñ habilitantib? r pmoētibus hūozes ad fluxū qm sepe per tales sirupos sub tilata mā r dilatatīs meatibus ex corpore neutro r pto ad morbū sit corpus actu egz. fiat igit digestiō cū pforatib? ita vt nullo mō sumant sirupi acetosi. f3 fiat fm modū vt. j. R. mel lis rosati sirupi rosati. an. 3. i. aquaz endiuie folatri r absinthij an. 3. i. f. i. mīl. ptiūent qtuor vel qngz diebus vicijs. Ppōtea laudo exhiberi medicinā ad intētiōem dictā remotiūā serosi/ tatis sanguine r flegmatis subtilis fiat vt. j. R. mirabo. citri. kebuloz an. 3. i. renbarbari. 3. i. infundant in aqua decoctōis pñnoz tamartindoz sebesten. r capillū. qz sufficit p. xij. horas admius. postea scā expfōe r fricatura collature addaf cas/ sie nouiter exite. 3. 5. mās. 3. i. electuarij de succo rosa. 3. i. dia se. 3. 5. mīlce r fiat potio. Et exhibeat fm formā allaz medic/ naz tardādo cibū per. vij. horas. postea sumēdo aliqd de laua tiuo vt de bzodio cū modico zuchari albi. Et sequēti die sumat pfectionē vt. j. R. zuchari rosa. 3. i. diabuglosa. 3. i. spēz p fect ionū de gēmis. 3. i. mīl. Et si nō pl3 i forma potionis pōt exhi beri in forma pillulaz fiat vt. j. R. mirabolanoz citrinor. 3. i. renbarbari electi. 3. 5. aloes loti. 3. i. fcamōe cocte i pomo. 3. 5. ros. ru. masticis an. 3. i. cū succo ros. fiat pillule dosis ē a. 3. i. vsqz ad. 3. i. r exhibeant fm formaz vt supra. Et b bñ notet qz cū sunt exhibēde medicie ad pūliōem vt in hac intētiōe ma xime puenit r quali sit necessariū vt apponant ad crura quali ad mediū versus pedes aliqua pforatūa solutiūa facile fluēt mās ad pedes r ex sano fieret egz corp? vt ēt dicebat de siru pis. Idē laudo fieri decoctiōne absinthij rosaz r gallaz eē/ liter in vino nigro: r postea infundat petia duplicata i dicta de coctōe postea supliget tepida ad crura vī supra alīs iucturas cōrespōdētēs. r b fiat ter vel quater in die qñ sumit medicia incipēdo an qz sumat medicia. postea singulis trib? vel quat/ tuor hōis fiat epistūma vt dictū ē. nā per hāc pseruat a nocu mēto dicto. Et i dicat obiciēdo per tale pbi btiū fluxuū mās ruz deozfuz sit ēt pbi btiū eductiōis mās de pedibus vel de alijs iucturis ita qd virtus medicie nō sic attingeret ad mēbra debilia neqz mās possunt a dictis mēbris trahi ad iestina vt tā

des expellant. **U**ico pcededo qd dñ. r hoc ē intētois medicie in isto pposito vt virtū medicie nō ptingat ad pedes ne ab eis dē pedib' fiat solutio: qm in cāu nō fiat actu dolor neqz mā ledēs in pedib': qm vbi eēt mā ledēs tā nō eēt intēto ad pferuatōes s; ad curatōes. **A**deo i talib' dolorib' q' sūt p riam de fluxus cū pedes dicūt ēē sanī. i. nō actu dolētes medicie q' dāt ad pūllionē solutiue nō dñt hñe vñtē attrahēdā iūcturis neqz a pedib' qm extitib' dñt mēbris sanis nec i eis peccante mā si exhibeāt medicie educitiue ab illis mēbris educūt ab eis hñi dñtates nāles r mēbris pueniētes r sic mēbra illa dñlītant r sūt patiora ad recipiēdā nocumēta. Et pp hñi appofut i pōe solutiūoz pñctoꝝ aliquas medicinas a ppietate r singulū re spiciētes dicta mēbra iūcturaz: vt genera foris gūi r hermo dactili vel aliquod butūsmōi. Et ex hoc pz maximus error cōi ter pñctiū qm in pferuado a dolorib' iūcturaz ordināt pñ lulas de hermo dactilis indifferēter qd nō ē regulare in pferuado a doloribus iūcturaz factis p rā defluxus vt in cāu nō. s; in doloribus q' sūt p rā paulatīne pgeſtōis ante qz fiat veb mēs dolor r incipiūt aliqua l' agrauari in incēssu in pferuado a vebemētoꝝ dolore q' nō ē vera pferuatio simpliciter s; cura ei' cuius aliqd factū ē s; nō intēssus r aliqd ē futurū fieri r tūc ad māiā āgregatā in pferuado: nō multiplicēt materiē tales r dolores iūcturaz. tūc medicie tales respiciētes dolores tales sunt cōueniētes. his q' sūt per rā defluxus nequa qz r hoc ē singulariter notādū. **I**ntēti tūc quā exhibeāt medicie solutiue de qbus dictū ē vbi cōiūgereſ repletio nauētiua stāte inclinatōe ad vomēdū cōueniūt vt. puocet vomitus cuꝝ leuib': vt imponēdo digitiū intra guttur: aut pēnā intinctā in oleo: vt si at decocto modici se. aneti. r de ea tepida sumant. vi. vel. viij. r. r imponat. **I**. i. oximellis: r totū tepidū sumat. Et ita incedēdo p camerā p duas tertias hore semp cū intētoe vomendū tā dem coadiūnet nā imponēdo digitiū in os r deponendo caput emittat vomitū cū mā habilitata ad vomitū. Et tales faciles mōi vomēdi si fiant bis vel ter in mēse nō seruato pñso numero dñrū multū iuuant in pferuado. Si ē singulū mētib' sume: rē tres pillule. **z**. vñus d' supra ordinatū sūt nō obseruādo oz dñe pñssus in numero diez in casu spero multum pſcient.

Succedit mō in hac intētoe pfortari mēbra ne recipiāt r h' p interius r p exterius. **C**per iter' qdē r; in hyeme si sumatur bis in ebdomoda pfectio ad qzitatē colearis vt. j. h. me tridati. **z**. iij. zuchari roxati. **z**. i. mīlī. Et in tpe estatis sumat d' cō sectione vt. j. h. zuchari rosa. **z**. iij. dyabuglosati. **z**. i. spēz pliri sarcoticon. **z**. iij. oia cū sirupo rosato misceatur r oī tpe valebit. Si in mane sumat colear vñū de cōfectioe vt infra. **R**. ossiū bu manoz de extremitatib' iūcturaz pedū lotoz in vino nigro r exteatoꝝ r puluerizatoꝝ. **z**. i. yue aromaticē. **z**. i. ligricie rase r zuchari. a. an. **z**. i. mīlī. Et fiat puluis r exhibeat i hyeme cū aqua mellis r in estate cū aqua zuchari vt ago endiue r acetose. Exterius aut sūt lenes lotiōes ad pedes cū decoctioe vt infra. r hoc in tpe optime incolumitatis pedū qd. **R**. absinthij yue rosaz r gallaz. **R**. i. salis. **z**. iij. bullant in vino fermilio r aqua ferrata equaliter ad cōsumptionē medietatis. Et ex eis fiat lenis lotio pedib' bis i mēse. ad minus. Et si fiat post assumptionē pillulaz iterponendo vñā diē erit adhuc salubrius. **I**n hac ē itētoe pro vltimo remedio i cāu fluētis mē vñt i cāu nō laudāt modernū fieri cauteriū potētiāle i mēbro vt in cruribus supra pedes infra genu p quattuor digitos ad minus ne attiga tur ad extremitates mulculūfūctis motū genu vt emittet dolor qztiū possibile ē. Et sit accipiēdo vñā pillulā satis grossā factā d' massa vt infra. **R**. calcis viue tāta qzitatē q' sufficiat cū saluia ad faciēdū formā: qd si misceat cū sapone molli fiat substātia cōpacta: nā ex eo fit cauteriū potētiāle siue ruptoriū modicissimū doloris si ponat illa pillula grossa in pte siluestri cruris siue crurū r supliget fortiter adherēdo qm infra tres vel quattuor horas siet exscara satū grossa. q' postea amoueā apponeñ butir in loco singula diē renouādo vsqz dū sit remota. Deinde pferit tenere orifi' apta cōtinuo tenēdo itra orificiā vñā pillulā equalē supradictis factaz ex cera r singula diē renouādo qm per hūc modū euacuat materia si agreget in toto: ēt pferuat a fluxu ad pedes. Et i hoc ego vidī multiplices experientias r inuamēta notabilia in pferuado: nō tñ a dolore podagrico: s; ēt in doloribus aliāz iūcturaz vt ego anotaui clare. **z**. tertij in cā d' cauteris r i deis dolorib' a cā frigida. nā dñt appōi i diuersis sitib' s; diuersitate locoz dolētū qm ad diuertēdū pñcipalī iuuāt. **P**roinde credo magis valeret i cāu nō si ponēt ruptoriū

i medio coꝝe pp maiorē diuersiōes. Et si ptingat vt indurent latera vlcis r obstrahent ita vt nō possit educi mā per illuz locū tūc puenit vt loco pillule ceree ponat aliqd asper vt cicer angulare cāns aliquid dolozē ad pñbendū pñsolidationē qz sepe talia vlcera facile pñsolidant nisi taliter occurrat. hoc tñ vñqz magis appropiat itētoe ad diuersiōes qz ad pñfortatōes. **Q**ua sic expedita succedit pñcipalis intentio. i. curatiua cū succederet actu dolor podagrico siue ciragrico. i. dolor i manibus. Et hac intentioe oz pñmemorare ea que dicta sunt supra in dieta. s. qd fluēt mā in pñcipio doloris in ista cā calida opz vñt tenui multū dieta: imo qd eius dieta sit qñ dieta febriū acutaz maxie si pñlungat febriū: s; quōcūqz sit. sit dieta multū tenuis dimissis multiplicatiuis sanguis r calefaciētib' quib' cūqz. Quibus suppositis in pñcipio occurſus itendendū ē ad pñbitiōem mē fluētis r que tā recipit i mēbro: pñbendo ne amplius fluat que fluxura ēē si possibile ē: r hoc pñplec cū diuertētib' pñcipalī ad oppo. r cū frīgētib' meat' p quos fluat. **I**llā intēto ē repellere ex loco mām fluxū p pter: tandē ad resolūtiōem de eodē loco patiēte. Et in temporibus medis r in augmēto r statu oz vñt medicis pñpositis ex illis que repectiūt r resolūtiū diuerso mō fm casū. cōes colectos qñta pñmi r tertia qñti de apostematiō: vt q' in augmēto debēt vincere repellentia sup. resolūtiua plus. r plus quāto augmētū pl' distat a pñcipio. in statu vero debēt equari. r quāto plus pñcedit stat' vsus declinatōem tāto plus pñcedat addi' i resolūtiōe. Et ita oz variari grad' itaz mediciaz fm pñcellus diuersoz tpoz. Et ēt i repellētib' oz ēē diuersitas fm diuersitatez mē. qm in cā magis ignea vt in colerica magis sicca quā sanguinea repellētia debēt ēē flōza intensiue r in stipiditate r i siccitate remissiua vt in sanguinea pñt ēē repellētia pueniētia minus frigida r sicciora r magis stipida pp mām ēē hūidiorē vt in casu nō. Quia tñ in pñcipio imo plus i augmēto aliquoties stat tāta doloris infestatio in cā calida. q' sit tior de pñtōe egri nisi dolor minuat. r maxie cū sit dolor iūcturalis in manibus quo cāu vt videb' nō erit excusatio vt dicebat. **Q**uī sunt dolores r non tollant tribuant sedatiā doloris r aliquoties cū stupefactiōis: correctis tñ. r ita pñsequēter vltio cū sit resolūtiō necessaria qm aliquoties dubitat de petrificatiōe materiez in iūcturis ēt vltio ad hoc pñpiciēdū. **P**rocedendo ēt fm has intētiōes in pñcipio cū occurrit infirmo si venter nō fuerit mollis iuuat cuꝝ clisteri de quo supra dictū ē. qz hec lenitiō semp ē necessaria vt fuit dictū. deinde in cāu nō apparentibus signis sanguis r vominantib' fiat flobothomia. **I**ta d' hac dicebat **R**. alis in diuſionib'. Et nō oz vt dñmāta flobothomia in hac egritudine. s; oz vt fiat flobothomia cū incipit apostema r dolor r pulsatio cū caliditate in iūcturis pñcipue si ē apostema magne quātitati r rubei coloris. Et h' ē vñuersal' cōis doctrina. **I**llustrius aut toꝝ educēdo dñctet. **z**. v. vel. vi. sang. **S**z de quā vena fieri debeat pueniunt oēs q' exempligā i pede dextro fiat de basilica brachij dextri r cetera. Sed si fuerit in manibus in cāu nostro nō stāte multa plectoria oz ēt fieri in basilica partis opposite vt si fuerit in dextra manu fiat de basilica sinistri lateris r econtra si fuerit in sinistra fiat de basilica dextri. **E**tz stante multa plectoria oz ēt si ēent in manu dextra fieri flobothomia de sapena pedis sani r nō d' basilica. Et qm in excellētia hui' **I**llustriſsimi dñi nō fiat plectoria seruet regula cōis quaz possit **R**. alis loco paulo añ allegato. Et dixit in cāu isto. Et cura ei' ē flobothomare si ē in manu sinistra ex manu dextra. i. ex brachio dextro. Et si in manu dextra ex manu sinistra. i. brachio sinistro. Et si ex pede dextro tūc fiat i manu dextra. i. brachio dextro. Et si i pede sinistro fiat in manu sinistra. i. in brachio sinistro. Quia facta flōia diuersiua sicut r euacuatua fiat represso vt pñbēat p' ne materia trāseat ad mēbra talia dolētia cū infrigidantibus stipidis in casu nostro positis: r supra talia mēbra lesa que debēt ēē simpliciter stipida cū frigiditate ad ingrossāduz materiā r stringendū meatus ne mā fluat p ea. **E**nde stante dolore in pede dextro exempligā pōt fieri epithima supra locū doloris in crure in fundēdo pedas duplicatas i decoctioe facta vt. **z**. i. aquaz rosaz plātaginis añ. **z**. iij. aque extinctōis ferri. **z**. vi. bullāt in eis gallaz r sandaloz alboꝝ r rub. añ. **z**. iij. sumac. **z**. i. postea infundant petie in dicta decoctioe: r apponant loco dicto vel possent infundī petie in aqua rosata r plātaginis r solati cū modico aque absinthij r aceti. **E**l possent fieri emplastrū incorporādo farinā lentū vel oz. cū sandalis albis r accacia r cū oleo rosato r murtūloꝝ qd sufficit ad formā emplastri

emplastris: temp apponēdo par acetitandē supra locū laz le-
sum apponat et medicina q̄ prius vocat rep̄cussina in q̄ tñ n̄ tā
ta sit stipiticiat sicut in pria imo sit aliqualis lenitio pp̄ mitiga-
tione doloris. Et hoc singulariter v̄z mucilago p̄lī facta cuꝫ
aceto p̄ hūc modū ligā semē p̄lī in pecia lineā et in aceto fac
bullire: dñde fac exp̄ssione mucilaginis in loco dolētū suppone.
Et sepe d̄z reſterari nā hoc ē singulare mītigās dolorē et rep̄-
cutiēs: de quo dicebat. Serapio q̄quis stipiticiatē faciat acetū
aut sex eius tñ q̄m p̄misceat cuꝫ p̄līo sit ex vtrīq̄z medicamen-
magnū iuuamētū: p̄nōt rōez q̄m acetū pp̄ vebemētū sue vit-
tutis et subtilitātē nō p̄hibita penetratiōe vīq̄z in p̄fundū mē-
bz sup̄ ip̄am mucilagīnē imo sup̄ iuuat. et p̄līū pp̄ viscositatez
suā p̄hibet acetū a mordicāte. Valēt et in hoc tpe pulpa cal-
lie nouit extracta si dissoluat cū modico aq̄ solatri: et in p̄cessu
sola subſistat supra locū doloris. Et et emplastrū iuuat cū fa-
rina oz. et sumat dissoluū cū decoctiōe soloz vīis recētū icor-
porādo et de dicti solis cū modico olei rox. facit et ad b̄ si in-
fundat mīcha panis abscessi exteriorib̄ in duab̄ p̄tib̄ lactis
recētis marie capraz et vna pte olei roxati vel cītonoz et po-
stea scā exp̄ssione leui extēdaſ panis ad formā emplastrī super
loco. Et p̄ linimēto alio v̄z si sumat de rasura coricū cucurbitē
et misceant cū sief memite ponēdo octauā pte de sief et extē-
das sup̄ locū. Imo dicit. Ralis iz. p̄tūētis. Si in articulis ſie-
ret apostema calidū cū rubedie vebemētū si cortices cucurbi-
te recētē ponant sup̄ id mītigabit ip̄m mirabilī. Addit et hoc
facit faria fabaz mīsta cū aliquo succo frigido vt sup̄. effz suc-
cus endiuie et solatri v̄l semperuie bulitoz. Et dicebat. Et de
exptis ē succ⁹ cane hūde. i. recētis et terree cū. n. ex eo fiat li-
nimētū vt dicit sedat dolor statz sup̄. q̄ necessari⁹ ē vt minores
q̄m vt dicit Alexander in cā calida p̄cedere debes regulariter
sup̄ infrigidatōez loci. q̄m si dimittis ip̄z ita calidū et sup̄. dolo-
rosus attrahet sup̄. habūdāter de mā ad locū. Et ita ordinat
ipse ad mītigatōez doloris oleus rosatū p̄cussūz cū albumine
oui aut cū lacte. Sz de his medicis frigidis ponit Ralis. vñ
can. p̄io q̄ trāsmutatio d̄z fieri ē vno medicamē ad aliud nec
d̄z fieri frequēs cura de vno medicamē p̄cipue si patēs frale
uīat inde. q̄m plures vñ medicamē cōfert vñ mēbz et non
confert alteri mēbz in quo fuerit dēa pa⁹. Addit et qd̄ magis
mīz est. Et quoniam medicamē p̄fert vñ mēbz plures deinde
nocebit et postmodū inferēdo ei apostēax: ponit aliud documē-
tum in medicinis frigidis maxime q̄ fiat frequens permutatio
in eis neq̄z p̄līat multo tpe supra mēbz dolorosus iūcturalē
sup̄. ne ip̄m iūcturā nocuētū i talia mēbz nālīter frigida. Et si h̄
ē v̄z vñuerſaliter i medicinis frigidis multo magis i stupeſa-
ctiōe que aliquoties necessaria est q̄m medicīne frigidē q̄ dicte
sunt nō sufficiāt. Et de hoc dicit. Val. Et nō admittitres stupe-
factiōis nisi apud necessitatē et mēsurā. i. p̄mitte vt ſia exterior
qd̄ sedat malitiā sumā doloris sup̄. de medicamē nō stupeſa-
ctiē et audei eo cū audacia et temeritate plus. Ip̄s olea conti-
nuādo iuuamētū stupeſactiōis dicit. Et multoties p̄fert stupeſa-
ctio sup̄. n̄ tñ mīnuēdo sensus mēbz. imo inq̄atū igrosat mām
p̄cedētē sup̄. ad mēbz quare retinet. Ip̄s v̄z sequēter caſi.
qui dicit ē de permutatiōe medicīnaz. Et de p̄ueniētib̄ ad hoc
singulariter ē sumat medula p̄tis semulagenij. et terrā cū la-
cte vacino et addat opī. 3. 4. croci. 3. i. et totūz leniat in forma
emplastrī. Et singulariter ſtate dolore p̄usq̄z veniamus ad
istud forte vt exhibeātur stupeſactiua magis leuia: de quibus
sunt succ⁹ lactuce et lac papaueris et inspillent cū sief memite
et ex eo fiat linimētū. Ad hoc et v̄z emplastrū dictū de medu-
la p̄tis infuſū lacte vacino cū vitello oui. Pulpa et cassie ſiſt.
nouiter extracta et dissoluta cū aqua solatri i casu multuz iuuat
vt dictū ē. Et in p̄cessu veniēdo v̄sus statū addat aliqd̄ mellis
cū dicta cassia. Et in statu doloris equētur mel et cassia. Valēt
et singulariter emplastrū. Et de fenugreco vt sumat fenigrecū
mundū et p̄bicat in vase et desup̄ ponat acetū et aque q̄ztum
sufficiat et coquat super p̄unas vīq̄z dū dissoluī de decoctiōe de
inde p̄bicat desup̄ melis tñ q̄ztū est de fenugreco et bulliant
simul vīq̄z quo bñ icorpozetur temp bñ agitatō et i forma em-
plastrī supponat. nā ē singulari mītigatiū doloris et p̄hibitiūz
induratiōis. Et quando ſieret tumor d̄ induratione materie tunc
sumat d̄ mucilagīne fenugreci cum medula cruris vituli et cum
modico olei rosati vel camomelinī fiat linimentum apponen-
do aliquid de floribus rosarum vel camomille fm̄ indigentiaz.
Quibus expeditis localibus sunt ordinanda aliqua alia
eductiua de mā mīsta sanguini iam fluxa. et in h̄ magis laudo

medicinas secessiuas q̄z vomitiuas. q̄m p̄uertūt ad mēbra ma-
terias malas de quoz nocumēto ē mīor tior in seceſſu quaz
in vomitū. Sz in his temp oz apponit aliquas medicinas. de
pp̄rietate quaz ē vt cū hoc q̄ soluit mām in casu nostro fleg-
maticā faciūt et stipiticiatē et p̄fortatōem. p̄hibēt fluxūz mē-
rum ad iūcturas. Et huius iuuamētū sunt hermodaculi de qui-
bus dicit. Val. Et in hermodaculis qd̄ credid eē plurimū iuuā-
mētū p̄pterea qd̄ ip̄i soluit statz hūorem frigidū. Addit et in
ip̄is ē res alia q̄m faciūt succedēt solutiōi stipiticiatē et p̄fortat
et c. Ideo in talibus medicinis cū intendimus eūare a iūcturis
oz temp aliqd̄ simile exhiberi. Et pro inde errāt qui exhibent i
talibus doloribus cassiā solā vel aliud lenitiū tñ q̄m sepe cō-
mouēdo hūiores et relaxādo iūcturas sū eaz p̄fortatōe sūt cā
q̄ fluāt mē ad iūcturas et sūt cā maioris nocumētū. Et d̄ medi-
cinis solutivis laudo exhiberi medicinas i forma pillulata: vt lō
glori sua mora in eūando educāt mās a longinq̄z et a iūcturis
melius quā faciāt medicīne in forma potabili exhibite. Pillu-
le q̄bus v̄tēdū eēt in cāu huius. Illu. d. debēt eē rectificate cū
frigidis ad p̄hibendūz inflammationē totius et calefactionez re-
nū et ad p̄hibendūz acuitatez vrine in quibus tamē sit vis so-
lutiua a iūcturis. Laudo igit pillulas vt infra. R. rosarum
rub. violaz macis spice. añ. 3. ii. S. sandaloz alborz rubeoz ci-
trinoz. añ. 3. S. hermodaculoz. 3. i. diagredi. 3. i. mirabolano-
ruz citrinor. 3. S. reubarbari. 3. r. aloes. 3. r. cū succo rosa. si
at magdaleon et sumant. 3. i. vīq̄z ad. 3. iiii. p̄ vice. Et si nō ſi-
ficiāt ad tres assellatiōes sumat de eis maior dosis. Et sumat
more aliaz medicīnaz solutiūz obseruādo regimē p̄suetum in
receptiōe lauatiui post. vj. horas et stando in domo p̄ vñ diē.
Et sequētī dle sumat sirupus vt. j. R. sirupū rosatū. 3. i. S. aq̄ruz
absinthij plantaginīs et buglose añ. 3. i. S. mīſt. Iste pillule iuuā
bunt in vīq̄z dispōne eūando mām colericā et flegmaticam.
Et si nō existēte dolore laudo post factā p̄paratiōem in mā in p̄-
seruādo a doloribus et de nocumēto mēbzoz vīnālīz et in tpe
veris et autūnni facta flobotomia d̄ vena basilica leui. v. vī
vj. 2. Post quatuor vel q̄q̄z dies fiat eūo cū pillulis in quibz
nō inſtant alique medicīne eductiue a iūcturis cum q̄bus in ſi
virtus p̄fortatiua et p̄hibitiua mēz ne fluāt ad iūcturas. Et
positū sit vt. j. R. mirabolanoz citrinor et rebuloz añ. 3. i. S.
reubarbari. 3. i. aloes. 3. S. ros. rubeaz violaz spice. añ. 3. ii. S.
daloz alborz et rubeoz añ. 3. i. diagredi. 3. S. cū succo rosaz
fiat magdaleon. et sufficiat ad duas doses. De quātitate tñ so-
lutiūz me remitto ad p̄stantissimos p̄bicos sue dīatiōis q̄m
in his oz p̄suetudini nature multū iherere. Laudo postremo p̄
pter scām dispōnem vt in estate semel in ebdomoda sumat.
3. vj. aque lactis caprini in qua sit extinctū ferrū bis vel ter cū
modico zuchari in mane. Cōsequenter laudo vt bis in ebdo-
moda fiat iunctio ad renes cū vīctiōe vt. j. R. olei rosati loti i
aqua acetose. 3. S. olei violati. 3. S. sandaloz citrinor. 3. S. cam-
phore. 3. ii. cū cera alba fiat vng⁹ cū modico acetū p̄ r̄ctione
renū. Et añq̄z fiat fa iunctio fiat bus abſterſio d̄ pria iunctiōe
in loco vincto cū petia infusa in modico vīni et aqua ozdei. et po-
stea succedat iunctio vt supra. Et laudo quozq̄z si p̄tingat ar-
dor vī p̄uctio i exitu vrine infundat mēbz in lacte caprino cali-
do et teneat p̄ quartū hore bis vel ter lac tepidūz renouando.
Valēbit et ad h̄ si fiat iunctio itra antūz testiculos eūdo dozmī
tū cū vnguēto vt. j. R. olei violati olei amigdalaz dulciū añ. 3.
S. mucilagis dragātū et gumī arabici añ. 3. iiii. cum modicissimo
croci et cera alba fiat vnguētū molle dimittēdo fortiora. q̄z ere-
do nō expedire. Nā cuꝫ bis p̄seruabit sua excellētia si de⁹ vo-
luerit a deteriori dispositiōe p̄cipue cū bona obseruantia diete
supradicte. Et bis sum p̄tentus.

De artetica passione cū imobilitate anchaz. Cōsiliū. 61.

Alus spectabilis mercatoris saouensis domini
Baptiste ē generaliter passio articulorū que arthe-
tica noīari pōt. q̄m ad diuersos articulos sepe cōl-
cata ē vt ad iūcturas dorsi descēdēdo vīq̄z ad cau-
dam et ad alias manifestiores iuncturas genuū et reliquas plu-
res. Sz p̄ncipalissime dispositio sua ē dicenda siatica. q̄m ab eo
nunq̄z absoluitur et sūt sibi cronica dispositio. tā tribus annis
elapsis. Et iz a p̄ncipio mā hoz nocumētoz vt ex euidentis ab
eo habitis fuerit mā ſitis in dictis iuncturis ledens vt flegma
inſtillatū ex colera que vt ex ſua auctor vīplurim⁹ ē cā dolor
iuncturaz. Nāz dicit Aui. 2. 2. tertij. Ad inter cās mās bñ

fit a colera et flegmate simul deinde a crudo .i. a flegmate pu-
ro et. Et idē voluit i. Ralis libro suo de iucturis. q. qñ ponū-
tur būores ad generādū tales dolores adūgūt p. maiori pte
colera cū flegmate. Et adducit rōnē būi dicti. An dieta pluri-
moz būoz ē grolia pp quā būores grolī augētur q ad iuctu-
ras discurrē nō pñt nīlī subtilient. s. p. colerā. Et ita ppe pñgit
būic nō patiēt q multis ānis p maria naufragant cū malitia re-
gimīis vt fieri solet. ipso tñ radicalē pplexione būite colericaz
et ita pueniēt fieri potuit mixto dicti būoris q fuit cā doloris
diuersa: iuncturaz. An pp et? subtilitates nō fuit multo tpe re-
tēta in iuncturis et alterata a mō sue substantie. s. pmanēs in sua
temeritate facile cū medicīnis resolūtib? et exiccātib? remone-
bant dicti dolores remota cā. Et ita ē nouissime pñgit in eo d
mā fluētē vel fluxa ad diuersas nō latas vacuitates iucturaz
vt spondiliū versus caudā q dolores cū applicatōe remedio-
rū facile curant pp māz ēē subtile et nō multū pfundatā. Vez
qz et dīcta mā erat fluxū plurimū ad anchā et vacuitatē scie
q ē pcauitas nobil? et manifesta et cū mali? regimīs curatiū de
applicatōe calefaciētū fortius circa dictas iucturas et ex ap-
plicatōe emplastroz et vnguētoz fortius calefaciētū et exican-
tū simul cū receptōne balnei mineralis sulphurei et aluminosi
imo vt narrat et cū introitu in fumo et longa mora eodē nūqz
apponēdo humectatiua vt mollificatiua neqz incisīua circa di-
ctas iuncturas deducta ē dicta mā q pñm erat subtilis ad in-
grolatōes et spissitudinē resolutio subtili? aqueo remanētē grol-
lo chierico. et ita ex mā satis subtili flegmatica pncipalē scā ē
mā alter? denomiatiois melacolica terrestris. Et pñde reple d
dictis vacuitatib? siue ab eadē mā terrea facte sunt dicte iuctu-
re simpli motue. imo et imobiles. qz neqz a manu chirurgici cō-
tractatis dictas iuncturas potuerūt vllō mō situatē moueri.
Et pñde nō ē fēda admiratio si et cū dūbī ingenio curatiūis
et iterius et exterius in cāu applicatō nō vsqz hodie potuit ma-
nifestari euidēs iuuamētū circa motum dictaz iucturaz qd tñ
manifestatū ē l. religio iucturis strictiorib? et hic ē vnus d. ma-
lis modis terminatōis dolor iucturaz d. qd? deterior plerūqz
ē dolor sciaticus et pp sitū. Vñ ad sciāz merito situs fluūt māe
et pp pcauitatē magnā ipsius respectu aliaz vñ plurima mā in
ipsa recipit et a dūbilitate digestiue et resolutiue illoz membroz
assuozoz frigidoz p nām et dūbilitū nō resolutū dicta mā imo apl?
ab eadē mā dicta mēbz dūbilitatē et pplexione. Et pñde dice-
bat Aul. Quāto plus prolongat spaciū eius addit eius de-
scensio. i. nocumentū vsqz ad deorsum magis potendit ita q
qñqz pñdūt dolores vsqz ad digitū et ex eo pes et cora do-
lent et sit diffilis elicornatio et equatio erectōis vt in cāu nō.
Itaqz lz dixerit Alexander i. pñ? capitū d. podagra et pñ. alio
rum dolor iucturaz existimo qz pp varietatē natiuitatis cause
earū neqz cognoscere oīo neqz curari pōt pfecte. Ego tñ ex su-
perius notatis et alijs q dicenda essent vbi expēdit et dubio
credo i. summa q bec dispō ē sciatica pncipalē ex mā melacoli-
ca indurata pendēs. An nō ē dolor nīlī remissus et ē pfundus
et nō superficialis: et tumor quasi nō ē sensibilis cum tñ oimoda
imobilitate et cū paucitate iuuamētī cūz cōsione et alia qual bet
recta opatiōne qd declarat maximā resistentiā in mā impēssent
medicinaz. Et hec de cāis sufficiāt et.

¶ Jam veniēdo ad curā. qñ vltra sciaticā stat habilitas flux?
māe ad alias iucturas nō latas ex dūbilitate lesionis illarū
iucturaz: cū ē notabili cerebri passibilitate et debilitate faciēte
ad regenerationē faticē būitatis cū habitudine colerica vt dī
ctū ē similiter inclināte faciēte ad penetratiōē i dictas iunctu-
ras q dispositio et alia dicta et alijs medicinalibus indigeret ad
curatiōē a debita dieta et medicīnalib? q debet curatiōi fia-
tice fm q māe tales sunt multū diuersi vt recte dicebat Sera-
pio 3° breniarij ca. 24. ad finē qd dicit. Et nō oz vñlia pñtus
fm pñdētā regimīne medicinaz tñ: imo administrā sīte i eis
que comedūt et bibunt et vñuersalit dīco i regimīib? religis
qz ē qz ille modus oz vt dīstīnguat fm specē egritudinis et qñ
deremus et illud q eregit hōra etas et cāe qz dīctū ex eis
et ita fm dūbilitatem cāe oz diuerso mō opari. Cū tñ passio
maxime ledēs et pncipaliter vt dictū ē. ē sciatica passio pñbēs
rectitudinē erectōis. Adcirco ad eā remouēdā si possibile erit.
erit pncipalēs nra iutētiō. nō omittēdo tñ simpli iutētiōē ad ali-
am diuersaz dispōez fm cōez doctrinā auctoz nostroz spālter
scriptā a domīno Aulic. 4^a. pñmi ca. vltio i pñcipio et pñmo
amphozisimozum de mente Galie. in comento amphozisimū.
Humide dicte et.

¶ Circa ergo curā sciaticę passionis stabūt tres pncipales i-
tentōes. s. in dieta. et medicinalibus. et tādē circūgia. Quib? ex-
peditis postremo ponā aliqua faciētia. ad alias dispōem diuer-
sam. et ita intendebam facere. Sed per celerem recessūz dicti
d. baptiste cū fragillī mea valitudine ad res curiose expedicū
nīlī cū nobilitate et de voluntate sua. qdam tñ sumatūz ad die-
tā pñtētia et qdā ēē breuita ad medicīnalia ad pñseratiōē i de-
teriorē dispōem. imo ad iuctūciōez vere sanitatē in eo si possi-
bilis est. qd ē fuit. ppositi dicti. d. Baptiste. Et in dieta tñ qu-
merabo ea a quibz abstinentū ē vt ex eis psequēter elīgat qz
bus ē vītēduz. C. In dieta ergo circa aerē. Vñ eis aer grol-
sus nebulosus humidus et ventosus. Et pñde i dictis tepor-
bus standū ē in loco clauso et nō in aere libero. Et ē dormiēdū
in solario et nō in loco terreno. Et vitandus est aer oīs frigidus
et inclinādū est ad aerē calidū saltē moderate. C. Circa motūz
cū nō possit iucedere crurib? pp iēptitudinē et lesiōem i anchīs
oī die fiat fricatio expulsiū supfluitatib? cōibus crurū modera-
ta cū pāno calido et mane et ān cenā per bozā. Si ē fiat leuis
fricatio ad brachia et ad ptes anchaz nō discēniet fricatio
et capitis et pectinatio suūo mane ēē et pueniēs. C. Circa som-
nūz dicat qz lz supflū? somn? et supflua vigilia nocēt. et videat
somnia supflua magis nocere quā vigilia. tñ pp ipi? maciē
et virtutis ibecillitatē laudo somnū admiñ? septē bozaz inf diez
et noctē lz somn? diurnus regulariter nō pueniat et debeat nīlī
qñ nō dormierit nocte et maxie in estate. Et si nō possit dormire
saltē gescat i lecto per. vii. bozaz et. vii. Et tñ semp obseruati
vt inter cibū et somnū nō bīle intermediet spaciū vt saltē duazūz
bozaz. C. De sanitatē et repletōe dicat q repletio i isto cāu ē
maxime noctua. Et sanitio rētris et lenitiō eius et paucitas cibi
magis pueniūt. nō tñ laudo oimodā sanitiōē et tollerātiāz ie-
iunij et maxie in estate. C. De aialibus passionibus caueat ab
ira et furore et religis pñtēqz a gaudiū qd in cāu moderatū est
multū pueniēs. C. Oīus et lz ppter motū in eo circa dorsum et
ptes viuas sit multū nocēs et exiccādū tñ qz pñctus mīmo.
nō nō oz in totū pñbēti. Sz rarus qz ēē eius vsus et cum nā
videat incitare ad illud et in tantis intervalis qz corpus dissolu-
tiōē nō sentiat sz aleniet et mel? sicut dormiēs. C. De cibo dō
et potu dicat qz cibū dō ad calidū declinare pñp nō tñ de-
clinet ad siccū et humidū vehemētē sz sit temperatū in humi-
ditate et magis ad humidū tpe estāt et minus tpe byemīs. Et
ita caueat ab oībus cibis frigidis et viscosis vt caseo cibarijs d
pasta pinguib? et viscosis. pñtib? et maxime recentib? squāmīs
grolis carentib? lactucis portulacis fructibus aqueis vt cere-
lis amarensis pñcis et būisimōi. Et spālter cauendū ab aceto
oī modo administratiōis. qz vt oēs testant maxie nocet. Et tñ
de vīnū ē nocet qz facilliter indigestū penetrās ē ad nervos et
ibidē in acētū pñtēti. ppter hoc ergo magis abstineat a vīuis
albis et dulcibus maxie in pñcipio cibi et siate maria sit et post
forte exercitiū. qñ tñ maxie indigestū fertur ad nervos. C. q
ueni tñ ē ab vsu aque frigide. Et ēē p regula obseruati vt mi-
nus sit pñmedendū in sero quā in pñdandio et caueat a brodialib?
humidis in cena et h generaliter. Spālter vero sit pñis ex fru-
mēto bñ mīdo nō antiquato et sit pñtēter fermētatus et cuz
modico fursure subtili cum modico salis magis tñ tpe byemīs
quā tpe estatis sufficiētē coctus sit nō comedat calidus neqz
post tres dies. Brodiū carniū et brodiū cicep rubeoz et ē ozo
bi laudant. Quia sozibilia ēē in viuaroio cū aliquibus herbis d
qbus ifra sine caseo. C. Amē inter herbas pueniūt salua maio-
rana rorismarinus yua betonica isopus herba sactipetri et hu-
tusimōi cū bletis. et nō cuz spinachijs nīlī tpe magni estus. et ēē
modici caules cū carnibus vel butiro nō nimis cocti laudant.
Inter carnes quadrupedū laudat castrati ānales maxie hye-
me et vituloz grolloz in estate. Lepozes et pueniūt et maxime
cerebz eius de quo oēs doctores faciūt singulare festū in hoc
capitulo. et maxie assatū tñ vt dicit Auenzoar quōlz valz qz ap-
prietate similiter et carnes capretoz vulpiū et caprioloz siue
strū. In volatilibus valēt tpe byemīs capones nō nimis pin-
gues et columbi. lā volare potētes valent mirabiliter in oī mō
pter caput et collūz que debēt abscindī vt vult Auenzoar: imo
ita iuuat vt ex status eoz pñerat oībus nervoz egritudinibus.
In estate dō magis laudo pullos puos iuuenes castratos pñ-
ces fasilanos et similia Vñat vīna medicōia et in pñtēti sub-
stantia vel colore mixta: tñ in estate cū aqua modici mellis. et in
byeme cū dicta aqua multe permixtiōis cum melle et modico
saluie vel isopi. ita tñ q satis bus comedat si possibile ē ātēqz

bibatis sumpta indicatio: a morbo vniu nequaquā cōnēret
 imo 2^m oīz sūaz auctoz 2^m marie. **¶** 2^m portet trāsire sine vi
 no vsque dū pplerēt oīa tpa morbi. Sz p satis debile 2^m de
 licatē ei? pplexiōe 2^m vsqz bodie obseruatā 2^m sūetudinē i bibi
 tiōe vni. si laudo vt i totū auferat: sz sit eius vsus modicus vt
 dictū ē medie substantie 2^m ad nigrū declinans 2^m aliquatū ad li
 pūcum vel pōtū mīxtum vt supra. Et bec de dicta sufficiant.
¶ Veniēdo ad medicinalia laudo vt bis i āno fiat mondifica
 tio vīs marie i vere 2^m autūno pū pparādo māz cū aliqbus
 digestiōis habēdo respectū ad oēs iūcturas 2^m spālter ad di
 ctas anchas sumēdo. v. vel. vi. sirupos factos vt. j. R. mellis
 ro. collati. 3. i. sirupī de absin. 3. i. sirupī d sīcados. 3. i. aqua
 rū endinie betonice 2^m salute. añ. 3. i. S. mīlce pro vna vice. Et si
 plz pōt fieri sirupus magistralis vt infra 2^m ē multū singlaris in
 casu. R. rubee tinctoz sīcados corticū citri corticū sub tiliū ex
 trine corz pbliscor. añ. 3. i. thuris rosaz. añ. 3. i. S. ligricie mū
 date. 3. i. v. terrēda terrant 2^m infundant p noctē in libi. viij. aq
 feruētis 2^m mane ponant i olla sup ignē 2^m addant ducati. i. cū
 alijs ad bulliendū 2^m bullant vsqz ad psumptōez medietatē. po
 stea collef 2^m collatura addat sirupī de corticib? citri. libi. iij. 2^m
 cū. 2. vi. mell 2^m masticis i pecta ligati. 3. i. 2^m itē coquat 2^m fiat
 sirupus 2^m pīnuet vt supra. Et valebit nō tū in ppepando māz
 vt educat cū solutiōe sz et pfortatōi mēbroz radicaliū 2^m pnci
 paliū 2^m pblitōez fluxus mē ad dictas iūcturas. Vñ si etiāz
 post purgatōez aliquoties fumerent qnqz vel sex d dictis siru
 pis i cāu multū pueniret. Vñ de scā pparatōe cū sirupis fiat
 purgatio cū pillul vt. j. R. agarici albes medule cartam ber
 mota ciloz electoz añ. 3. i. 3. i. S. reubarbari electi mirabola
 noz citrinoz 2^m kebuloz añ. 3. i. i. rosa. masticis. añ. 3. i. cum oxi
 melle fiat pasta pro pillulis. Et sumant. a. 3. i. S. vsqz ad duas p
 vice reducēdo ad minoz nūmez quo fieri possit vt renocando
 a. v. vel ad. iij. si ē possibile. Et sumant cū ordine medicīnaz so
 lutiūaz exhibēdo lauatiū p sex horas post vt fieri solet qd si
 at ex aqua decoctiōis cīcey ru. 2^m ordel paz. Sequenti aut die
 sumat pfectio vt. j. R. dyabuglo. 3. i. i. metrida. 3. i. i. mīl. Et de
 istis pillulis. laudo singulo mēse vt debere semel sumptis duo
 bus vel trib? de dictis sirupis scriptis magistralib. sz sufficiat su
 mere. 3. i. i. vsqz ad apli? 3. i. 3. i. vt bis vel ter tū soluatur de mā
 humozali 2^m sequēti die. sumat et pfectio vt supra. Laudo etiā
 vt ter i mēse i fūado tū pēluz numerā dierum sumātur etiā
 doz mīti pillule vt. j. R. agarici troiscati. 3. i. i. pillulaz a faye
 ret acori. añ. 3. i. i. mīl. fiat. iij. Et sequēti die sumat pfectio vt. j.
 R. dyabuglosati. 3. i. i. dyacori. 3. i. i. mīl. Et i i llo cāu ab auctoz
 b? magis laudet vomit? qz vētris solutō i euacuati mās i toto
 exsistentes p hoc q facit nō tū ad cūonē sed et ad diuersiōnē
 a locis lelis vbi vētris solutio cū medicīnis datis desup puer/
 sit in deorsuz ad loca lela etiā cūando de mā appropriata lau
 dant auctozes 2^m pēpue i R. alis in de iuncturis: 2^m et i iij. capi
 tulo ppro clisteria fornia multū facta purgatōe cū medicīnis
 sup. vomitiū v el secessiū. Vñ dicit. A. p purgationez ma
 ior cura sunt clisteria q attrahūt mām tali attractiōe q vulnerā
 tur intestina 2^m faciūt fluere sanguinē 2^m tū pp delicatā pplexiō
 nem patiētis 2^m excauationē ego si laudat neqz vomitiūa for
 tia neqz clisteria sic acuta sz vētris lenitio fit multū necessaria
 vt dictū ē supra. Laudo igit siādū in pillulis dictis supra: sed
 in corpore robusto 2^m forū illa eēt electiora ad cūonē curatio
 nem inducendam 2^m.

¶ Ita ad localia veniēdo marie circa passiōes anchaz. Pri
 mo ē obseruādus cāu. dñi i R. alis in de iūcturis cū dicit. Cum
 apostema icipit durescere 2^m ibi sumit apostema iproprie rta
 ris medicīnis mollificatis fm duritiē apostematis 2^m tādū do
 nec videas remoliri 2^m rare? ieri 2^m tūc reuertatis ad resolutiūa
 2^m eis vtaris fm duriciē qzitate 2^m nō cesses quādoqz molifi
 care qnqz dissoluere donec dissoluant. Et ita fm anchas siāte
 dicta terre iūctate 2^m duricie mē. Ppimū oz mollificare 2^m incl
 dere subtilare mām. Fiat ergo emplastrū fm formaz vt. j. R.
 radicū althee. 2. i. i. fenugreci. fe. lini. añ. 3. i. i. buliāt in trib? pū
 bus aque 2^m vna oximellis simplicis vsqz ad remolitiōnē radi
 cū. deinde oīa simul malassent 2^m addat farine lupinor. 3. i. i. el
 3. i. 3. i. 2^m cū oleo de amig. du. vel de lilio simplici 2^m fiat emplm
 2^m supponat. Et pōt fieri iūctiō cū vnguen? vt infra. R. mucila
 ginū althee 2^m fenugreci. añ. 3. i. S. mucilaginis seīs lini scpi hu
 mide pinguetūis anatis fecis olei de lilio. añ. 3. i. i. bde lili dñi
 luti i oximelle simplici. 3. i. i. croci. 3. i. oīa simul incorporetur cuz
 modico cere 2^m fiat vnguentū 2^m pūms calefiat aliquatū locus cū

panno calido bis vel ter appposito. Pro intētiōe aut resolutiōis
 2^m dissolutiōis v3 2^m ē pcpit iunamēti si fiat vnguentū vt infra. R.
 galage. 3. i. S. pipis longis sicados. añ. 3. i. S. pulueris vermū ter
 restriū ericcatoz. 3. v. cū oleo de costo fiat vnguentū. Vñ et
 ad hoc si fiat mīxtura vt infra. R. se. ruthe siluestris bacarum
 lauri anuden nītri herbe lumbicorū añ. 3. i. i. ruthe recentis
 armoniaci picis añ. 3. i. oīa simul incorporentur ad formam
 emplastri 2^m supponat. Stercus et capzini si infundat i aceto
 2^m addat paz sinapis ē forte medicame multū attractiū exte
 rius 2^m ericcatū. 2^m in qbusdā corporib? vesicatiū 2^m ita fiat re
 uolutio dictoz medicamīnū 2^m aliquoties molificādo 2^m aliquo
 ties resoluēdo. Vñ bec est intentio i oībus mēbris duris. Vñ
 timū ingentiū pro nūc quādo reliqua si sufficiūt ponit et a i R. a/
 si in suo de iūcturis de mēte i R. qd facit ad rūpēdū cuti 2^m et
 hī mā de iūctura cutis modus ē. Accipe casēū antiquū longi
 tps 2^m nascitū 2^m pulueriza simul postea accipiant pedes por
 ci antiqui salit 2^m coquant multa decoctiōe in aqua vsqz dum
 dissoluant 2^m deinde cū dicta decoctiōe mīscant dicti pulueres
 2^m fiat emplm 2^m locis supponat. Vñ dicit ibidē de mēte i R. a.
 q rumpit cutis 2^m exhibit oīs humozolitas 2^m patiēns sanat 2^m
 dicit se eē exptuz. Ppossez h ordinare cauteria 2^m actualia 2^m po
 tētia que marie valēt in cāu qñ reliq nō sufficiunt. sz ppter
 compassiōez virtutis ipsius debilis non audeo. Et ita suffi
 ciant. Et sic est finis.

¶ Pillule in dolore iuncturaz a cā calida. Consilium. 92.

¶ Recipe rosa. ru. violaz mactis spice maiorane añ. 3. i. S. i.
 sādaloz oīuz añ. 3. i. S. diageidij. 3. i. i. mirabolanoz citrinor. 3. i. i.
 S. reubarbari. g. v. aloes. 3. v. i. g. xv. cuz succo ros. fiat mag
 daleo. Vñ pillule in matia frigida. R. agarici medule cartai
 hermodactiloz añ. 3. i. S. radicū peonie radicū pedis ceruini
 añ. 3. i. S. pipis. 3. i. S. añ. 3. i. i. polipodij qrcini. 3. i. S. masticis. 3. i. i.
 turbib reubarbari añ. 3. i. i. rosaz. 3. i. i. S. cū succo caulium fiat pil
 lule. Et eius dosis sit a. 3. i. S. vsqz ad. 3. i. S.

¶ De preseruatōe a casu in febres acutas: 2^m debilitatez ge
 nuū 2^m iūcturaz merito malitie pplexiōis cerebri 2^m epatis dñi
 de cerebri frigide 2^m epatis paz calide. Pro Reuerēdissi
 mo 2^m Illu^m dñi. d. ptonotario de russo. Consilium. 93.

¶ Vñ ita teste Galieno in libro beresum capitulo. vi.
 Quetiūqz sanant passiōes iam sientes. bec 2^m añ qz
 siāt pblitē pstere. Ideo ad occurrendum malis
 dispōnibus in quas sua Reuerēdissima dominatō
 facilliter incideret. oportebit annotare ea que facerēt ad cura
 tiōem dictaz malaz dispōnūz si in eas qd deus auertat incide
 ret. qñ ea oīa cū alia tū applicatōe 2^m mō faciēt et ad pserua
 tiōne ne in eas incidat si sicut expedit offerant. Et qñ inge
 niū curatiū 2^m et pseruatiū. pūo 2^m pncipalr sumit ab essentia
 morbi pūis 2^m futuri. tertio tēgn. idcirco vt bēatur recta cogni
 tiō de applicādis oz pūmū clarificare radicē sue dispōnis nā
 lis. qñ ex ea facile pcpit cū sit corpus nō ppinguū tempamē
 to absoluto in quē lapsus p nām facilliter 2^m pmpie sit cassura
 sua dñatio. Et qñ corpora sūt passibilia 2^m egrotatiua i dispō
 nes pter nām: nō tū ex lapsu eoz qualitatiuo manifeste a tem
 peramēto optio. imo et ex qbusdā occultis pncipijs intrinsecis
 inclinātibz ad lapsuz siue ex pte influxuū 2^m radicē superioris
 siue ex parte modi mixtiōis ipsoz corpoz vt fuit expressa sūia
 Auerois. 6. colliget. que pncipia occulta siue mām isequētia
 dicta nō pnt cognosci nisi ex effectu 2^m a posteriori. Idcirco ad
 habēdā debitā noticiā totalis dispōnis sue illustriss. me dñatio
 nis. pūo notabo casuz quo pprehēdit per accidētia manifesta
 nālā que sit ei? pplexio qualitatiua manifesta. scdo nōbo vñū
 accidēs pter nām nō habēs cām sic manifestā p quod sua dñā
 tiō ē inclināta ad vteriozē lapsuz 2^m multo deteriorē: ad que
 vtraqz oz pūsiōem adhibere: qd facile fiet habita exquīta
 notitia istoz vtrozūqz: que vt declarentur formabo cāum dispo
 sitionis sue illustrissime dñationis.

¶ Casus igit fm habituēdine quasi pncipaliū mēbroz ex mani
 festis pncipijs ē pplexio inclināta ad humidū marie fm epar
 2^m cerebz cū modico lapsu ad frigidū fm cerebz. paz caliduz
 fm epar. fm cor aut videt pplexiōis colericę istamablis sub
 tiliū spiritūū iracundus p nām lz ex morali philosophia 2^m rōe
 moderate corrigat ne in mores reprehebiles 2^m iracōdos in

cidat. Et sepe in tpe estatis in lapsus facile ad calidū & sicum incidit sua illustrissima diatio in febres colericas ex mā satis grossa vt ex colera vitellina cōmictōe sigma cū colera do/ mināte & vicē ita q̄ hoc āno p̄cipue vīluz ē ex terminatōe fe/ bres colericę p̄ sensibiles efiones & a nā & ab arte scās posset declarare hāc manifestaz p̄plexiones qualēgūqz per multa alia sig^a & essentialia & ab operatiōibus & a casibus sumpta. Sed quonā hoc magis curiosum esset quā vīle dimitaz. sed asseraz vntū nouū accidēs q̄ si tū libi nāle. q̄ ē debilitas inata q̄dā a gnātōe p̄ta circa genua p̄pūus & crura. circa q̄ nōnū. q̄z oīlet neqz sine manifesto nocumēto sustinet frigida oblata iterius vel exterius. quā tū dispōne credo bfe radicez ex frigi/ ditate & hūiditate cerebri & mēbris neruosis dūca spinali me/ dula originē hūitibus. vñ h̄ anno cū esz in p̄ximo febzis acu/ te circa statū eius ex inflammatiōe rebemētī & intensiōe facta i to/ to querēs refrigeriū fm crura nō p̄stebat in determinato loco. sz ad diuersas ptes lecti vt refrigeret discurrens incidit in cuzez siue r̄hetanū spēm spāsmi siue duplicatū spāsmū crurū. p̄ p̄ nō bile tps. vñ fuit expēdiēs diuersa applicari genia curatiua iei/ piēdo a mītoribz p̄io que nō sufficiebāt. deinde veniendo ad balneū olei calidi & tādē angustiat rebemētissimē cōicato do/ lore & spāsmo ēt supioribz mēbris talit ipso cruciatū nā radica/ lis cordis nō amplī obediēs rōni pp̄ but^o excessiū cruciatuz lassata icidit in q̄daz ipacitā: tandē acroibz adhibē reme/ dijs qm morbz accutissimū erat & p̄culosus fuit expēdiēs deue/ nire vīqz ad exhibitiōez calidore: nō oblate febze: & ita tandē alienatū accidētibz de spāsmo. & si ēt p̄stiterit febziēs p̄ bozas sua illustrissima diatio cū rōe dīante vīnit sensus & ita doluit de sua ipacitā rebemētissima & p̄tinuo vt p̄sueuit & in morbo & post morbz inducta sanitate moderatissimū aio & corpore su/ it. Cū hoc igit accidēs tanqz molestissimū & ad q̄d patū est incidere nisi p̄uideat opz oculū medicū ēē aptuz ac etiā suā illu/ strissimā diatiōez vere cauere cū omī dīlīgētia ab his de qul/ bus infra specialius dicitur.

Libijs ergo suppositū pro p̄seruan^a a cāu in dictas dispōnes duo faciā p̄ncipalē. p̄ ponā regimū cōe i dieta ad vtrāqz dispō/ nez valēs fo ponā medicas diuersas fm diuersitatē carūz dī/ pōnuz diuersaz. Cū p̄mo igit in aere p̄seruet singl ne curia/ tur ad excessus in caliditate & in frigiditate sz sit tēpatus i eis in passibus aut q̄litateb^o landabile ē vt parūp declinet ad sicū marie in tpe hyemis q̄ si nō habeat nāliter talis p̄paret arūfi/ claliter cū alteratū ad frigidū in estate vt cū asp̄sione in came/ ra aque rosate aceti & aq̄ fontis mīxtis infundēdo ēt folia i eis s. violaz rosaz salicz vītis & h̄mōl: tenēdo ēt flores neufaris disp̄sas p̄ camera. In tpe aut hyemis rectificet aer parūper ad calidū & sicuz tenēdo aromata de cinamomo garof. ābra musco & similibz i camera siue habitatiōis. Et siat suffumigūz ponēdo vnā formulā de infra scripta sup p̄mas itra cameras q̄ descriptio est vt infra. s. corticū citri cinamomi doronicū thū/ ris vernicis an. 3. s. ambze. 3. i. musci. 3. i. i. maffelētū oīa simt & fiat pasta de qua fāt formule ad formā lupinorū & ponatur vna vel due supra p̄mas vt supra dictum ē. Et ita ēt quolibet tpe camera illuz sit in solario situata nequāqz terrena habēs spiraculū ad oriētē si fieri pōt in hyeme: & i estate ad septētrio/ nez. Et si stes in aere maxie i sero post occasuz solis maxie sub/ radijs lune. Itaqz mane exeat ex camera an ozūz solis. Et ēt emittetur oīs aer nebulosus & grossus & v̄tosus p̄cipue bozeas līs vel australis. nā in istis statiōibz tēpoz melius ē stare i ca/ mera. Et hec obseruatiā in aere ē maxime necessaria p̄cipue dum diatio sua illustrissima stabit in ferraria cuius aer ad gros/ sum & hūidū multū declinat. Itā suffumigia dicta oī tpe ibidē sunt seruāda nisi in estate multū rabida. Itā si necessitate q̄daz vzgēte fuerit expēdiēs exire domū ēt stāte aere grosso & nebu/ loso ē habēda p̄cipua cautela in tegēdo caput & aures & col/ lum in aures imittēdo aliqd olei amīgdalaz amaraz & talū cū lana succida: & in hoc nō sit error qm pluris inuamēt affert de/ bita ministratio aeris q̄z reliquarū rez nō nālū debita admini/ stratio ēt simul collectaz vt colligū textū Sal. 3. tegū textū cō/ menti. 28. Cū de motu & gete breuiter dicat q̄ exercitiū debito mō factū & marie p̄gressiū nō stāte actu dolore circa genua vel crura ē in cāu multū lunās. nā p̄ ēt dissoluitur mīe supflue ex digōe ēt mēbz deesse vīnificato calido nālū q̄ nīlī dissolūf tandē multiplicate virtutē granāt & adducit ad opilatōnes & ad reliqua nocumēta. Itā aut exercitiū taliter p̄ditionari vt si/ at tam completa digestione fm totum etiam pro magna parte

epatis & hec est hora vt plurimū aīcedens prandium vel ce/ nā per duas horas & tūc ē multū lunatiū sicut ex opposito si/ fieret an digestiōe stomaci p̄lectā & marie si ēt laboriosum ēt maxie nociūz. sicut dicit Sal. in libro de eucbimā & ca/ chomia caplo 4. dicit sic maximū ei ē maluz ad sanitatē ges/ corporis sicut & marie bonū ē moderata motio. Addit & nul/ lo mō moueat motu fortī supra cibū. Sicut. n. dicit maximū ē bonū ad sanitatē exercitiū an cibū. ita ē nociū oīs mot^o supra cibū. Itā fiat ergo velox nec acutū sz suauē satis & magis p/ lūz & post ipm per tps geseēt ē anqz sumat cibuz vt mēbra agitata getent. sz si fiat nisi pus facta educiōe supfluitatū cōl/ um vel per nām vel p̄ artēz vt cū aliquo suppositiōio vel distē/ cōi. Itā si pro aliqua p̄tingētia vel aliquali dolore crurū si pōt sit incedere pedes fiat eques leuiter. Et aliter fiant fricatio/ nes ad membra supiora que supplebūt vices alterius exerci/ tiū. Exercitiū ē p̄piculare marie capitis ē in cāu multū iuuans si fiat cū p̄ano linī satis aspero suauiter tū frican^o & postea pecti/ nādo. Et si post pec/ inatōem abscis capillis vel supra coronā sue diatiōis fieret supap̄sio vernicis puluerisate tenuissime: & postea frican^o cū manu vt melius p̄tret inferius multū iuuā bit ad delicatōem cerebri. Cū de somno aut & vigilia breuiter dicat q̄ supfluous somnus & supflue vigille vtrāqz in cāu nocēt vt ē snia amphorūsim. Itā p̄picula scōa. sz dīc cō somnus. p̄li/ rior in estate & breuior in hyeme in cāu nīo. Itā in estate vīgi/ lia nimis nocet & in hyeme somnus qz facit ad retentionēz sup/ fluitatūz & qz nimis hūmectat. Sit ergo cōis mensura dormi/ tiōis nocturne in hyeme septē bozaz & in estate octo vel nouē si fieri pōt. Et fugiat omni tpe somnuz dūmū qm puenient dor/ mīt de nocte. Itā nūqz tū in estate cū sit maxia resolutio & ista/ matio licebit dormire p̄ bozā i dies sz semp dormiat capite ele/ uato & in loco obscuro & capite & extremis decēter coopertis. In hoc tū satis spectāda ē p̄suetudo. qm nō minus quā est atēdenda quā ipsa nālīs dispositio vt voluit Sal. scōo regimū nis acutor. & Aluc. deciatertij in caplo de afmate: Itā ē tū in/ traditū in lectū nisi post duas horas ab assumpta cenā. Cū de inanitiōe & repletōe dicat q̄ oīs repletio nocet & p̄cipue ferro/ tina. vñ melius est declinare ad inantiōez quā repletōez nīmā tū inantiō & letunia nocēt. ppter inflammatiōē & marie i estate. Et si p̄tingat pp letunia ex lege ordinata nō sumi cenā nō fiant collatōes ex vīnis potentibus sz mediocribus. Cū passioni/ bus aialibus vītenf tristitia furoz & ira & iclinādū ē ad gaudiū cū mensura tū. Cū circa cibū & potū opz diuersimode alterare cibū in hyeme & i estate. qm in hyeme oz ad sicū nōbilitat icli/ nare vbi in tpe estatis multū minus. Et sit hic regula generalis vt vītenf oīa cibaria que nō sunt stomacho familiaria & amica: qm talia ab eodē nō digerunt. Sed spālter descēdēdo cauē/ dūz ē ab oībus frigidis & viscosis cibariis vt a caseo & a cibis de pasta & p̄tibz aialium p̄ngūmū & viscosi & lacertosis & neruosis & p̄sibus & marie rectibz corpōz grossoz modi/ cas scāmas habentiū. Et hic vituperant angustie & tenche & hūitissimū. Inter herbas vituperant maxime in hyeme herbe frigide & humide: vt sunt lactuce spina cōla & relique hūlissimū dī. Et in estate dīc ē vsus istoz cū moderatōe. q̄ si. ppter ap/ petitū & p̄suetudinē offerant in ferulo. s. vel pro insalutaciō rectificet eoz malitia p̄plexiōis frigide & humide euz aliquibus olez calefactentiū & exticātūz & cerebz p̄fortitūz velut saluia rosmarino isopo & hūlissimū modico mēte. cicorea ēt in cāu si incōuenit. Attendēdū tū qm in casu acetiū ē maxie nociū q̄ si pur ip̄sū sit necessaria administratio sit acetiū nō nimis acre neqz albū. Itā si in eodē decoquant passile & p̄ster exp̄tēto dicto aceto a passilis pro vsu referuet in hoc maxie remouet ip̄ius nocumētū. Cū quozqz eius sit vīnū mediocris subtilitē mediocris coloris & vīnositatis. Quia tū p̄suetudo sue diatio/ nis fuit ad vsuz aque vīnate & nō ad vsuz vīni aquati. eligātur p̄mū per tps vīna aquosa magis. deinde paulatine in tpe ac/ cedēdo ad vīna qualificata disposita fm q̄ dicitū ē. q̄ si pur do/ minatio sua aliqñ vellet vīnū mīxtiōe vīnū cū aqua pp nō sibi of/ ferrineque posse vīna de quibus ē intentio nīa eo cāu sit aqua cocta simplicis decoctiōis qz ip̄sū decoctio vt dicit dīo Aluc. scōa. hmi. caplo. 15. de dispōnibus aquaz decoctio rectificat aquā. Itā enī cocta sicut rectificati fuerunt sapītea mīozis ē istatōis & velocioris descēsiōis. Itā dīc cō ē cauidū a pota/ tōe aque frigide per se & ēt a mīxtiōe nouiter facta i vīno qm vt dicit L. dīcliator differē. 77. Si talis p̄mīxtio fiat p̄ tps vt ipse vīnū lemīaz & p̄uenientius. vñ si fiat eo mō salū fiat p

ips. vi. horaz an ipsius assumptiorem vt dicit. Malibab primo
practice qm si fiat illa hora qua bibi vt et voluit Bal. 20. regi-
minis acutoz pmeto. 34. in fine mollificat stomacu r debilitat
r intestinis ventositatem generat. Et etiam in casu pro regu-
la obseruandum vt minus sit comedendum de sero quam in
prandio vt supra. Et cauedum a brodialibus r humidis i ce-
na. Idcirco elisata nimis conueniunt sed assata magis spe-
cialiter etiam magis descendendo sit panis eius factus ex
frumento bene mudo no antiq r ppetent fermentat cu mo-
dico fursure subtili r modico salis. magis tam tpe hyemis qz
tpe estatis sufficieter coct. Non comedat calidus neqz post
tres dies vt dicit. Quenozar Qua forbilla r et leuit cocta in vi-
uarolo posita vel alio mo pparatiois in h satis puenit. 1520.
dii quoqz ciceroz brodiu carniu brodetu r buiusmodi laudant
Sic tñ modicus vñs casei r tpe sit caseus pecudū sex mēsuaz
medicocriter saluus. Inter carnes aut quadrupedū p laudan-
tur carnes castrati annualis maxie tpe hyemis r vituloz i esta-
te. Lepores et puenit. r maxie cerebri cap. ppetatē bz sin-
gularē in pfortatōe cerebri. vbi reliqua fere cerebra oīuz qua
drupedū nocēt. Carnes quoqz capretoz iū estate nō maxime
ppinquoqz gnationi scilicet sunt ymo et valent tpe hyemis ca-
pones. nō nimis tñ pingues. colūbi et iam potētes volare que-
niant imo cerebri pfortant vt dicit. Quenozar pter tñ caput r
collū ipsoz q abscindū debēt vt ibidē refert. Quē et montane
r maxie de iunipo nutritre quas dresias appellam. p dices et
vel salsani pprie puenit sz gnāliter aues parue montane in
rubis viuetes pter sturnū q excipit ab Aueroy quito colligit
sunt laudabiles. Quē aut aquatice vt anates r aues bmoī
sunt in totū dimittēde. Inter fruct puenit vne passe pīnee a
ppietate r silici r pncipalit in hyeme et tpe vindemiāz si su-
mas vna q fuerint appesa in sole p quattuor vel sex horas nō
erūt multū nocua. Pruna et bñ matura r amarene cū gbus
dam plicis bñ maturis si an cibū per paz sumatur nō nocebūt
Idēz dico de melone bñ maturo r aligbus cerebis. Idā bmoī
si parce sumant r tpe rehemētis caliditatē r cū rehemētī desi-
derio r an cibū paz p tps quantū hore stomacho vacuo exsiste-
re nō nocebūt. Si vero plica essent nō bñ matura sz dura aliqua-
liter nō an cibū sz post offerri debent. Idē intelligat de piris
coctanis vel citonīs qz talia oīa post cibū sumē debēt. Sed h
aduertēdū q illoz qzitas exhibēdoz post cibū bz eē multo
minoz qz quantitas fructuū de gbus supra an cibū sumēdoz
qm tales fruct siptici exites post aliū cibū sumpti inuāt ppi-
mēdo cibū ad fundū stomachi r os stomachi vñēdo r aggregā-
do si in modica sumant qzitate ex psequēti phibēdo enapo-
ratōēz cibi ad caput. Si aut sumerent in mag qzitate ppi-
mūt cibū deorsuz r ita pprimūt vt nō pceptare faciūt an digō-
nez ex stomacho r sic plurim nocēt. Quz ergo sumunt in modica
quantitate sumant. Et hec sufficiāt de regimine. in dicta.

¶ Jam succedit ponere quedā medicinalia breuia ad pñsionē
tñ faciēta. Laudo igit pro p pncipali expediēdo vt de pfer-
uatiōe a casu in febres i estate vt circiter mediū aprilis fiat le-
uis modificatio cuz medicina vt infra leuit solutua prius ex-
hibiti digestiū gbusdā factis vt. j. Recipe sirupi acetosi sim-
plicis. 3. l. sirupi violati r mellis rosati an. 3. 5. aquarū endiuie
cicoree r ablinthij an. 2. 5. misce r cōtinuē in mane sumēdo
v. vicibus. dormiendo per horam vñā ad minus post sirupū. Et
post dictos sirupos exhibeat potio vt. j. R. reubarbari electi
3. ij. squinati. 3. l. infundant in aqua endiuie r cicoree an. q
sufficit r stent in infusioe p. xij. horas r postea facta expressioe
bona addatur collature manne electe. 3. ij. misce r fiat potio
sufficiēs sue dñationi qm p naturā ē satis solubilis. Sequēt at
mane sumat sirupū vt infra. R. sirupi rosati. 3. l. mellis rosati. 3.
5. aquarū endiuie. 3. ij. buglose r ablinthij an. 3. l. misce. R. re-
do et si fiat robortomia leuis ex basilica singul ad minus duo
bus anis in hoc tpe veris multū inuabit ad pñsionē vt nō ca-
dat in dictas febres acutas in estate: cū ipsi pplexio epatis sit
ad sanguinē declinās. Tandē r similē purgationē laudo dari
debere circiter mediū septēbris r maxie si sua illustrissima do-
minatio passa fuerit illis dieb laitudine r grauitatez incessus
r diminutionē appetit r buiusmodi accidentia. Laudo et tpe
caumatis r estatis vñas meridie hora collatiois de sirupo fm
compositionē vt infra. R. sirupi de succo acetose sirupi r ribes r
mellis rosati. an. 3. 5. sirupi violati. 3. 5. aquarū endiuie. 2. ij.
lupuloz ablinthij. an. 2. 5. misce pro duabus vicib. Et ita in-
terpollate p aliquot dies vñas hora collatiois meridiei stāte flo-

maco iā vacuo d pradio pcedēt. Ita laudo fieri epistima ad
epar illo tpe factū vt infra. R. aquarū endiuie. 3. ij. aq solatri
ablinthij. an. 3. l. acet. 2. 5. spodi rosarū sandalozum citrino-
rum r spice. an. 3. l. misce p epistimate. Et hec sufficiant pro
primo accidenti.

¶ Quantū ad fz laudo saltē tpe hyemis qz singulis. x. r duo-
decz diebus sua illustrissima dñatio sumat tres pillulas d infra
scriptis eūdo dormitū ad dosz. 3. ij. p vice. R. pillulaz ast. ye-
ret ptes duas agarici troiscati pillulaz alefanginaz an. p. 5.
cū melle rosato fiat pasta pro pillulis. Itē laudo singula ebdo-
mada bis sumat coclear vñū pulueris seraceni r posita a rosa-
rio anglicano in capitu o doloz iuncturaz expso r declarato a
me magistro Jobāne Altheo de ferrarijs de gradū d dñe
diolano supra. 22. ternij in expositioe illius i capto de cura do-
loris iucturaz in spālī a cā frigida ad finē capituli de medicis
sumendis p interius cū modico vini sumat per vñā horam ad
minus an cibū. Idō pono descriptioem illius. qm nō ē dignū
vt illa descriptio sciat nisi a medico r apotecario. Idō suus oz-
dinarius phibicus querat dictā descriptionē in dictis locis. Idā
cū vsu bñius pulueris existimo maximū futurū inuamentū in p-
seruado dñationē suā a no cumento genuū r tibiaz. Et ita cuz
laude diei sit satisfactū pro pñsioe no cumento in qbus incl-
dere ē pata sua reuerendissima dominatio cui me r in ol tpe r
omni loco comedatur facio.

¶ Pro quodā nōbīl d vultolia patiēte qrtana. 2. dñiū. 94.

¶ Iacet diuersitate cap mēaz accidētū i quartanis si
habita exgilitoz noī signoz r accidētū necessario
rū ad pfectā noticiā mē que multiplex r varia esse
pōt fm multiplicitate hūoz que adhuri possūt r ad
mīlam pueri nō possūt ego puenienter pfulere. qm diuersitatē
cap diuersuz regimē ē necessariū. Estimatio tñ iudicio p ea q
audiui dico pbabiliter cām bulus quartane esse mām mīcam
ex aduultioe sanguis generatā pcpue cū intelligat r r robusti
r ad opatiōes oēs satis fortis nālter r si fuerit amosus. r ex
alijs gbusdā intellectis ad que nō discuro ppter inutilitatem.
hoc igit supposito nō est ppositū mei in pñt. ad singula discut-
tere que in cām pñsulatione indigerent nisi tps supeset ad scri-
bendū sz tñ quedāz notabo in qbus possēt error cōiter pmitti
ne in erroz inclidat. Idco igit pmo p vna cautella obseruāda
qz mā mīca facta in se sit frigida qz tñ talis vt supponitur
ē radicaliter calida ex quo fuit sanguis r per aduultioē genita
effectiue a calido adburēte. Idcirco regimē pueniēs in dicta
cibi r potu aeris r reliquaz rez nō nālūz nō dz ad calidū de-
clinare imo paz p ad frigidū r humidū sz intentio que est ad
cām ancedēte mām de digestione dz eē cū aliquid calidū
dis. Et pnde ex hac regula sequit qz cauedū ē a vinis poten-
tibus a pñibus p sectionibus calidis ab aere et calido r secco
camere imo puerendus ē aer pazum ad frigidū. Idēz de re-
ligis intelligat. Et hoc ē sequit in ope qz pncipio porisimī stā-
te frigiditate membrorū nō sunt applicāda extremis excessiue
calida r sicca de lapidibus ignitis vel ferro ignito. vel pannis
excessiue calefactis. Sz pueniēt erit si beāt vesica bonis vel
due r fiant semiplene cū aqua calida. I qua sint decocte viole
flores boraginis r buglose r nenufaris. sumēdo de quolibet.
Idā. i. r de floribus camomille r melliloti. Idā. i. 5. Et circa
dorsū nō fiant inuictioes cū triaca metridato vel alijs antido-
tis fortibus vt fieri solet. sz exlētē necessitate ppter fortē pñ-
sionē membrorū pōt fieri coacte inuncto cuz oleo anetio r non
vltia. Idō seruet et spālter vt nō occurrat porisimī nisi ventre
vacuo. Ita qz si illa die posimī cibādus sit eger. ppter debilita-
tez sit ad minus cibā p. v. vel. vi. horas an hōzā porisimī. r tūc
in hora pñima porisimī vel in pncipio si facilliter pmerit po-
tuit ad vomēdū vomitū tūc ē maxie pueniēs. sz nō fiat nisi cū
cāliūter puocātē nota medicis. In pcessu aut porisimī obser-
uet ne corpus nimis calefiat pñis r vestimēti. imo laudabi-
le ē iam expanso calof ad mēbra ita qz extremae sint nōbilitate
calefacta. r pñbus pectoralibus tepesceri incipientib vt cir-
ca cor appozimef epistimā alteratiū ad frigidū et descriptio
pueniēs fiat vt. j. R. aquarū buglose lupuloz rosaz. an. 2. ij.
mellis. 3. l. acetose. 2. l. 5. fragmentozum smeraldi sapphi sub-
tilissime tritorum ana. 3. 5. florum boraginis violarum r bug-
lose ana. 3. l. ambre r camphore ana. 3. ij. Si etiam die se-
quenti fiat epistima epati ad infigidandum erit conueniens

factis tā enacuationib⁹ de mā āncedenti et supponit fiat vt. j.
 R. aque endiue. 3. ij. lupulorū rot. añ. 2. i. acet. 2. 5. vtriusqz
 sandaloꝝ ꝛ coraloz añ. 3. i. ligniat. 3. 5. misce nunqz tñ aliqđ
 boꝝ actualiter ponat frigidū sed tepidū. Et ēt habēda cautela
 la vt tēpore porisim post quinqz horas a pñ pp etatē vint⁹ cō
 fortet cū aliquo cōfortate medicinali cū? descriptio pueniēs
 ē vt infra. R. zuchari violati. 3. i. dyabuglosati. 3. i. 5. ambre. 3.
 5. margaritar. 3. 5. sapphirī iacinti granate smeraldi añ. 3. 5. ro
 sarū rub. 3. i. speciez triasandaloz. 3. i. 5. speciez aromaticoꝝ
 satī sine musco ꝛ rosate nouelle añ. 3. i. 5. sirupo de succo po
 morū ꝛ solijs. iij. auri fiat cōfectio ꝛ generalit⁹ pro regula ob
 seruet qđ in dieb⁹ porisim sit dicta exhibitio medicinaz ad fri
 giduz magis declinās qz in diebus getis vel minoris afflictio
 nis. Itā in die getis medicina ad calidū magis pōt declinare.
 siue sit sirupus siue sit ꝛfectio. Itē de cibis intelligēdū ē. Lau
 do ēt ppter ea qz cozꝝ vt supponit satis robustū exsistit pñam
 ꝛ mām ex sanguine habuisse redditū si nō sit facta slobotomia
 fiat de basilica primuz ꝛ post. vij. vel. x. dies de saluarella vel
 vena inferiori similiti bzachij ꝛ si alias fuisset facta stāte grossi
 tie vīnaz ꝛ ad ruboreꝝ declinātū laudo fieri d vena similiti bza
 chij vt dictū ē. ita tñ qđ nō sumat nisi modica quātitas sangui
 nis ꝛ fiat aptura magna post tres horas diei admittus. Lau
 do ēt factis etonibus diuersiuis de appropriatis vt supponit
 singulis. x. dieb⁹ in die āncedenti immediate ad diē febrys sumat
 3. i. dyacatholiconis in mane qđ si fortassis nō oparet pp dispo
 sitionē regionis ꝛ robusticitatē cozpis addant. 3. i. vel. ij. olīae
 ne nicholai ꝛ cū zucharo fiat solus. Et tñ notādū qđ nō ad
 datur dyafene nō ē expedies solum lauatiū ante cibum ꝛ si su
 matur ē necessariū. Si autē nō placeret in forma bulisimōi ex
 hibeat. 3. i. i. trib⁹ pillulis de pillulis indis ꝛ fumoterre equalit⁹
 f. 3. 5. de qualibet. Et ēt obseruāda cautella vt i dieb⁹ nō affli
 ctionis singula die sumat coclear. i. magnū de ꝛfectiōe vt infra
 R. ꝛserue violaz ꝛ buglose. añ. 2. i. cuscute thimi āthosviol
 rū. añ. 3. i. passilaz mūdaz. 3. ij. polipodij. 3. i. spētū ꝛfectio
 nis de gēmis. 3. i. 5. cū solijs trib⁹ auri ꝛ sirupo de pomis ꝛ poli
 to fiat cōfectio. In regimine autē circa diē factū obseruet vt i die
 bus getis sit dicta satis īpinguatū ex carib⁹ autē mōtanaz
 si bēri pñt vel cū pullis gallinaz q electiores sunt i cāu qz pñt
 cum. Carnes ēt vltuloꝝ in cāu puenit ꝛ castratoꝝ luuenum a
 proprietate Quaz quozqz forbilla plurimi sunt luuamēti ꝛ bzo
 dila dictaz carniū. panis coct⁹ ēt i brodis ꝛ marie cū amigda
 lato puenit i istis pēpue inherēdū ē ꝛ reliqua dimittant. vint⁹
 sit medio crī vīnosuz ꝛ medij coloris mixtū ēt cū aqua zuchari
 ēt decoctiōis radices buglose ꝛ si ponent frustula auri i deco
 ctioē ēt pueniēs. si ēt adderet radix buglose i decoctiōē i bro
 dis felicitabil opatio viderē ēt sibi grata de localib⁹ auro ꝛ bu
 lismōi ēt in cāu multū pueniēs. Itē restat aliqua a ppietate va
 lēda. dī qđ si sumatur quattuor solia berbene cū. 3. i. radiciis et
 ꝛ deaur in potu cum vīno qz curat. Et quod īunctio facta doz
 so cum sanguine alini. manu ducto qz sanat. Illi dixerunt qz m
 sceatur sanguis alini cū succo serpētarie ꝛ vngat totū dorsū
 pacētis ꝛ curabit si deus voluerit. Ego tñ magis ībebo bis
 que. 5. scripta sunt qm talia nō nūi post digestiōē ꝛ humorum
 euacuationem conferre consueuerunt. Et bis sum contentus.

Descriptio pillularum ad quartanam. Consilij. 95.

Recipe agarici trociscati pillulaz alsaferet añ. 3. i. lapidis
 lazuli pparati scene polipodij epibimi. añ. 3. i. cū sit⁹ de pōis
 ꝛposito fiat pasta p pillulis. Trocisci ad idē. R. ani. āeos assa
 ri ablinthij. seīs aplj amigdalariū excoctataz mastice spice
 oium. añ. añ. i. aloes ꝛ solij añ. añ. i. 5. succi eupatorij. añ. ij.
 terrantur ꝛ fiant trocisci.

Pro obscuritate visus cū pāno subtili ꝛ signo albo ꝛ rube
 dine venaz oculi. R. lane succide. R. i. p buret pro cinere po
 stea samat cinis cū tertia pte pulueris thuris ꝛ cū albumine
 oui pquassato fiat mixtura p ponēdo sup cilij oculi cū stupa.
 Itē. R. zuchari albi. 3. i. tucie pparate margaritar. albar. añ.
 3. i. 33. g. v. mis. fiat plūis cribelat⁹ pro insusilando intra oculū.

Ad preseruandum nos a peste. Consilium. 96.

Ro pferuādo a malitia aeris pestiferi marie in tpe
 p b⁹ calido ponā quedā breuiā ad regimē ptinentia.
 pñter quedā medicinalia ēt ad itētiōē itā tuuāda.

Primum quod occurrit est. Nullum esse ita salubre reme
 diū in pferuādo sicut nō occurrit aer pestiferus vel discedere
 ab eo ꝛ ad aerē nō sfectū locū siue habitatiōis eligere. Itē si
 pur fuerit expediēs trāsire p aerē infectū vel in eodē pmoari.
 Prima regla sit qz vitādus ē aer multū discopert⁹ ꝛ ēt mul
 tuz pstrict⁹ qui nō possz debite enētari. neqz morez flante ven
 to in pte opposita vēto. Et vniuersalz ptiicipādus est cū modi
 cis psonis: ꝛ nō est cū eis colloquēdus si possibīle ē: saltez in lo
 cis arctis: ꝛ tunc etiā obseruet vt facies nō in directū colloce
 tur faciei illius cum quo loquitur. Et fugienda est omnis multi
 tudo psonarū ꝛ loca ad que plurimi cōfluūt vt tpe missaz ꝛ c.
 Et nō fiat tractus alioꝝ maxime velliū nisi pro necessitate. Et
 phibeat accessus in totū ad mulieres: ꝛ maxime publicas. Et
 añ exiit a camera ppra in hoc tpe calido fiat tmozat⁹ o per ca
 merā: ꝛ ēt ablutio faciei ꝛ bzachioꝝ ꝛ manuū cū mixtura scā
 ex aqua acetose rosaz ꝛ a ceti ptiibus equalibus. Et vitet aer
 calidus vel ex dispōne ant. vel accidentaliter in tpe calido. Et
 in aere frigido ꝛ nebuloso ꝛ grosso accendat ignis in camera
 factus ex farnētis aromaticis vt lauriorisimariū vt iū ꝛ sim
 liū. Vel saltē suffumiget apposita vna pte de mixtura vt. j. su
 pra carbonēs. R. thuris garlof. floꝝ buglose dezonici vemi
 eis añ. 3. 5. corticiz citri boliar. añ. 3. ij. ambre. lignialoes añ.
 3. iij. musci. 3. ij. cū muscagine se. citri. ꝛ modico terbetine fiat
 pasta. Postea cū exiit domū teneat in oze frustz zedoarē siue
 de corticibus citri: ꝛ semp puerat facie i frū bis cū qbus col
 loquēdū ē. Anglēda ē ois repleto ꝛ maxime de cibis malis vt
 de fructibus. Itā oēs cibi humidat⁹ ꝛ actu ꝛ po⁹ sunt nociui. Et
 tñ abstīnēdus a cibis ēt grossis difficulter digestibilibus. ꝛ ab
 bis que appropinquāt corrupciōi sūt cibaria multū humida
 ꝛ iuncta caliditate. Etz supflua repleto noceat ēt de cibis lau
 dabilibus tñ nimia abstīnētia ꝛ iclunia īstamādo nocēt. Itē de
 rendū ē cibis frigidis ꝛ siccis saltē cū artifi⁹ taliter pparatis:
 vt cū aceto agresta vīno granatoꝝ ꝛ similibus. Et p potū vitē
 tur via potētia marie dulcia ꝛ grossa ꝛ turbida ꝛ acuta. Itā
 tur via modice vīnositas mixta fm plus ꝛ minus fm varieta
 tē aeris in calido ꝛ frigido ꝛ fm potētiaz vint.

Itā ad medicinalia marie venies añ oia necessaria ēt equāto
 cōis debētī trāsire per loca suspecta. ꝛ b ppruz pficic cum
 stomia moderata vene cōis. ꝛ si sit peccatū in alijs humorib⁹
 a sanguine. fiat ēt mondifica cū appropziatis ꝛ digerendo ꝛ
 eūando dictos humores ꝛ pueniēs pillule quasi ad oēs hu
 mores peccātes sunt si fiat vt. j. R. agarici albisimi. 3. v. turbit.
 electi. 2. 5. 33. 3. i. 5. mirabolanoꝝ rebuloꝝ citrinorū indoz. añ.
 3. ij. olagredij obite ppati. 3. ij. 5. tormētille bene albi ꝛ rub. añ.
 3. 5. mirre croci añ. 3. i. xilobalsami carpopalsami signati assari.
 añ. 3. i. cinamomi macis nucisimul. garlof. spice. añ. 3. 5. ābre
 electe. 3. i. smeraldi. 3. ij. lignialoes ossis d coze cerui sete cru
 de. añ. 3. ij. aloes sicotini electi. 2. ij. stant pillule cū succo ace
 tose vel ablinthij. De bis. pñt exhiberi. 3. iij. p vice. Et facta
 mondificatiōe tall ad solidatiōē spiritūū ꝛ phibitiōem pitre
 factiōis in b tpe rabide caliditatis si sumat omni māe coclear
 vnū de puluere vt infra cū modico vīni al. subtilis mixti cū mo
 dico aqz rosate erit pueniens cū? descriptio. R. vtriusqz endie
 scariole lactuce boraginis añ. 3. 5. se. citri excoctati. 3. i. 5. ro
 saz spodij sete crude se. acetose. añ. 3. ij. margaritar. albarū
 terrefigilate boliar. pus in fulis. terra sigilata ꝛ boloar. in aqua
 rosata ꝛ aceto postea. exiccatis añ. 3. i. garlof. 3. 5. croci ꝛ cam
 phore. añ. 3. 5. smeraldi iacinti. añ. 3. ij. mis. fiat puluis ꝛ stante
 aere frigido puenit si bis in ebdomada sumant tres pillule de
 cōibus factis ex mira aloes ꝛ croco ponderis. 3. 5. p vice vīsqz
 ad. 3. i. ponēdo ptes. ij. aloes ꝛ alioꝝ añ. p. i. Et si placeret i for
 ma ꝛfectiōis possēt addi de dyabuglosato ꝛ zucharo rosato cū
 sirupo de acetositate citri ad formā electuarij ꝛ possēt cum zu
 charo dissoluto in aqz appropziatis fieri ꝛfectio in morcellis
 solida. Etā sumat iūriacha cōis andromact ad quātitates. 3. i.
 semel in ebdomada tardādo cibū per sex horas post. Itāz ēt
 ꝛposito iūrachalis stante tpe humidat⁹ facta ex micibus sicub⁹
 ꝛ ruta añ. ptiibus equalibus sumēdo modicū vīni cū aqz bug
 lose ꝛ pro maior solidatiōē spiritūū ꝛ phibitiōē a putrefactio
 ne in dicto tpe valebit si fiat pul. vt. j. R. eblicoꝝ carabe sicca
 dos zedoarē. se. citri mūdī granorū mirti spodij. añ. 3. i. 5. mar
 garitar. al. sappiroꝝ iactioꝝ smeraldoꝝ ābre croci cinamomi
 electi. añ. 3. i. boliar. loti. 3. i. camphore. 3. ij. fiat puluis fm ar
 tē ꝛ exhibeat vt supra. Et ex eis vel aliquibus eoz frigidis pōt
 fieri pomū ad odorandū tēpōibus calidis addēdo sandalos
 citrinos

ma ē circa illū passū spālter fm suam Bini de florētia tertia
q̄riti loco supius allegato vbi ipse tractat illā māz qd duplici
intelligere possumus canem aliquē eē absconditū. Uno mō qz
sit i cōcauitatibus corpis interioribus vt in matrice vel tpe
mēbris nō extrinsecis s; intrinsecis. Alio mō dī cācer eē absco-
ditus qz nō sit apparēs in exterioribus: tñ ē fm eius radices
in interioribus mēbris pfundatus. r isto mō oēm cācz lōgt tē
poris r satis magnū medicū absconditū appellāt. Et isto mō dī
cūt oēs qz cācer antiquus nullus debz incidī nec vti r opposito
mō cancer pūus r extrinsecus r vbi sumus certū de eradica-
tione totius malicie māe qz isto cāu aliqñ medicū psumūt ad
incidēdū r cauterizandū. S; qz raro ē i picipiātē r puo cā
cro sunt securi de extirpādo in totū radices eius. Ideo docti
medici ē cū dubio operant. Et ppter ea. d. Aluic. dubitās cu-
rā in puo. r in incipiente cācro cū sectōe dixit. c. allegato. Et for-
tasse fuserunt cācri pui sectionē. i. cācri pui fortasse curant cūz
sectionē. Et dixit fortasse ponēs ē rē i dubio. Alio q̄ min⁹ i cā-
cro pfirmato nō ē attēdēda cura cū iciliōe. s; solū ē habēda in-
tentio ne augeatur r ne vlceret. Et ad hunc sensum dicit ipse
in principio capituli de cura. Illud qd oportet cauere de cura
cācri. i. qd illud qz oīz intēdere in cura cācri ē qm cū incipit for-
tassis possibile ē vt phibeat r accidit aliquis horis vt sanet
incipiēs. i. qm incipit r ē puus r addit. Cōfirmatus vero nō si
natur. Quod aut in cāu nō sit parvus r incipiens manifestū
ē qm incipiens dicit quē dūoz vel triū mēsuū incipiens r paru⁹
ad q̄ritatē fabe vel buluismōi. talis aut est iā. v. vel. vij. annoz
r vlceratur. Et qz sit ē cōfirmatus r habeat radices interius
penetrātes vt saltē vsqz ad mēbra nobilia vt paniculū saltē ex-
trinsecū pueniēs. Primo deduci pōt ex verisimili pp tempo-
ris longitudinē. Scdo qz alias fuit incisus r cauterizāt. r tñ
infra mēsz repululauit: qd nō fuisset si radicē fuisset remotus
Neqz in hoc dicit qz mal⁹ regis fuerit cā reddidit. qm si radi-
ces oēs fuissent extirpate caute ferreuz vel aureū remouet
malitiā cōpōis sue inducēdo nouā pplexionē vt voluit albu-
chasis. talis ergo recidua non fuit ex mal⁹ regis r derelicta
mala qualitate tñ. Sed ppter ea qz radices ipsius nō erāt in
totū extirpate qz erāt penetrātes vel vsqz intra saltē paniculū
inuolute r qz hoc sit vix adduct. Tertio significat pp exitū ma-
teriei qz virulēta est r subtilis qz magis attestari vī mēbris spma-
ticis vt nervosis vel paniculosis qz carnisformib⁹: r sic ex p̄se-
quēti si tūc nō potuit fieri vera cura p incisionē qm erat maioris
tpis multomin⁹ atēptāda est nūc cura cū illa via.
C Sed iam secundo restat declarare nocumēta que apta sunt
sequi ex ipsius incisione r cauterizatione. Primum quoniam
quia existentibus radicibus profundis oportebit consequen-
ter radicibus incidere profundare vsqz ad mēbra nobilia r
sic fiet vulnus maximū. r nō nisi cū magna violētia nature p̄ci-
pue qz vicinaref ad mēbra nobilia. r sic fiet vulnus maxim⁹ r nō
nisi cū magna violētia nature p̄cipue qz vicinaref ad mēbra
maxime sensibilia. ex p̄sequēti fieret maximus dolor. r exinde
maxima resolutio spirituum. r calidi nālīs. r forte tanta qd ad
mortē deduceret. Et ē dubiū r nō ne pp dolorē attrahant alij
hūiores qz sint cā augmētū apatis. Possēt et fieri tāta fangulis
effusio pp radicibus incidere qd ad extremā resolutionē dedu-
ceret. Et tūc oēs cāe nocumētū i cura assignant a Gal. i. ite
rapētica ad glauconē in fine. Postremo qd ē ēt special⁹ i isto
casu talis icilio r cauterizatio inducūt pplexionē calidā i mem-
bro vnde facilius p̄t mal⁹ materie exaugeri r magis malicia
ri r ex p̄nti deteriorabit morbus. Et pp hāc cām dicit. Al. c. al-
legato cum dicit. Et fortasse erit in cauterio timor magnus. r id
erit qm erit cācer ppe pncipalia mēbra r nobilia. s. nervosa vt
in cāu nō r addit. Et iā narravit qdā primoz qd medicus qdā
incisit mamillā cā cerofaz radicē r cācerata ē alia. r hoc po-
tuit eē pp cās dictas ad Aluic. qz p cauteriū fuit addita malitia
māe qz tādē alteri mamillē fuit cōicata. In summa qz deludo qz in
cāu nequa qz fieda ē: qm vel fiet incilio profunda r radicibus
vt fieri oīz in cāu illo ad remouēdū radices pfundas: r tūc pp
dolorē r emozofagiā ē dūm de subitanea morte: aut nō fiet inci-
sio pfunda: r tūc nō remouebunt radices eī qz denuo fieret
recidua r deterior p̄iore pp mām magis malignā.
C Restat igit vt bec via i totū dimittat r via blanditiua operā-
dū ē. Ad prohibitionē augmētū i vlcerationē eī qd erat vltimū
ppolūtū nīm. Pro qua igit intēione p̄len⁹. Primo ordinan-
dum ē debiū rēginē in diēta. Scdo medicinalia ponendo ea
qbus comple⁹ totius rectificet humores p̄anos aliquos eua-

quando r aliquos ad benignū reducēdo r deprauationi mate-
rie occurrēdo r hoc per ea qz interius sumi debent: r ad p̄scu-
laria exterius applicanda erit deueniendum.
C Circa itaqz primū in electōe aeris sit aer ad frigidū magis
quā ad calidūz declinās r ad humidū magis quā ad siccū. Et
p̄sequēti tpe elatis stādū ē in locis recentibus: r nō sub sole.
Et sit camera sue habitatiōis ad septentrionē discopta r nullo
mō a meridie tpe ēt magni estus rectificet aer cū asplione fo-
lioz frigidoz vt folioz vitis salicū lactucay plātay violay r
fioz eius r folioz eius folioz nenufaris vt cū asplione facta
cū aqz r aceto. Idē dico qd tpe hyemis nō est stādūz in came-
ra nimis calida neqz apud ignē. Et ex eodē fundamēto nō est
dormiēdū sup pluma cala: neqz sūt portāde ad dorsūz vestes
multū calide vel ad pect⁹. Unde vādē sunt pelles veltūz rul-
pis tpe hyemis. Et elligēde sunt pelles agnīe albe magis qz
nigre. Et bec de aere sufficiūt. C Circa motū r quietē breuif
dicat qd exercitiū suauit factū ad aliquale resolutionēz vaporē
r fortatiōēz calidi nālīs q omni malicie p̄pōali resistit sue ca-
lide siue frigide vt 2ª pmi de signis pplexionū coll⁹ puenies est
Quies tñ in cāu absolute puenietior est recedēs a medio r ta-
te qz exercitiū t̄pamētuz excedēs cū p quietē corpus humecte-
tur r ifrigidēf r sic humores a resolutionē p̄bent qz p̄cipue
intēdūt in cāu nō. C Idē dico de somno respectu vigiliē qm
somnia ad supfluitatē declinās magis iuuat qz vigilia medio crī-
tatē excedēs. Sit igit somn⁹ p̄tius: qui si nō haberi possit nā-
liter saltē longo tpe sup loc⁹ quiescat qm talis quies pro pto
somnia equipat. C Circa ianitionē r repletionē breuiter scitū
qd hz supflua repletio noceat: plus tñ nocet ianitiō supflua. qm
per ea corpus ad inflammatōem deducit r exicationē. Jēu-
nia igit vitāda sunt. neqz sustinēda ē fames vt lītis. peride lau-
do nō existendū vsqz ad borā none ad sumēdū p̄adū vt solēt
multi dīoz Jannēluz facere p̄cipue tpe estus. Idē ē tardan-
dū p̄adū s; comedēdū i mane hora tempeliua r media die
aliqz pro collatiōe sumendū r tādē tardāda erit cena in hora
recentior. Sit tñ regula circa ianitionē vt singula die vter red-
dat mollis saltē semel in die. qd si bis fieret ēt puenietior. Et
qm coitus ad ianitionē p̄tinet dico qz hz supfluis coitus exicē-
do r inflamādo multū noceat. Interpolatus tñ per hoc qz vā
pores mlticos depellit r aliam locūdam efficit iuitatē nā in cāu
nostro ē interdiū puenies. C Circa regimē cibi r potus breuif
dicat qz oia cibaria inflamabilia maxie merito qualitātū manī
festay vt calida r sicca nocēt. Et hoc vitāda sunt oia salia r
acuta mordicatia vt sunt aromatica cepe alea porri r rutba.
Seia calida vt ansūz feniculus sinapis r buluismōi sunt vitā-
da. Al melle r aceto cauēdū ē verūm aliqñ p salfamētis p̄si-
ciēdis er amigdalīs r buluismōi. Si fumeret papz d aceto pas-
sulato nō multū incōueniret magis tñ laudo p talibus saporā-
tionib⁹ agrestā vel succū ranci. seu vinū granatoz siue succūz
acetose clarificatū qd singulare ē quā ipm aceti. C Quenda ē
sunt quēcūqz terrena r multa vt sunt oia genera legumīnū
Carnes ēt alaliū antiquoz vt bouū. capretoz nō iuuenū ca-
ratorū antiquoz. r boz marie salioz. Al caribus ēt cernozū
lepoy r buluismōi mlticoz. Declinādū ē ergo ad ea que sūt vt
tempata vel ad frigidū r humidū aliquatū declināntia. Et pro-
inde valent carnes capretoz iuuenū pullay iuuenū p̄dicum r
tuloy iuuenū. Et sint bec oia elicta r nō assata vel fritta. Su-
mere estā interdiū de ouis alteratis cū agrestā vel vino grana-
torū nō incōuenit. Possēs et in cāu moderate sumpti p̄ter sal-
tos satis pueniūt r spālter in cāu p̄prietate pueniūt. C Acrit
finiales ēt rane herbe ēt ad frigidū declinātes vt lactuca en-
dula scarola plātayo malua spinachia cū buglofa r boragi-
ne pueniūt ēt singulariter laudare in casu cucurbitas far ēt oz-
dei r spelte cū mltio r panico in bzdio p̄ngui bñ pueniunt.
Modicus ēt casus recēs modicissimi salis nō incōuenit. sed
salsus r antiqu⁹ maxie discōuenit. Fruct⁹ ēt si p̄e sumant p̄ter
ficus ruas auelanas r castaneas nō discōueniēt. Sit panis
fact⁹ ex frumēto bñ mūdo modicissimi furfuris r modicissime
fermētay r vniūz diei vel duoy ad plus cul⁹ crusta nō sit p̄busta.
Et si panis fuerit notabiliter coctus amoueant p̄tes extrinsece
cū cultello. Vinū eius sit albi vt mediū coloris paucifex mltū
ē cū aqua decoctōis zuebari r radicū buglofe si nō displicet.
Et sic sit p̄tent⁹ quātū ad regimē sex rez nō ualūm.
C Circa medicinalia duo faciā. Primo ponā quedam qz pueniūt
ad p̄uifioēz ne corp⁹ labat ad calidū: r sic pnotan⁹ ēt qz eūant
illū humore melacoli cū p̄uifiois digerētib⁹ humorez appropriatū
deinde

deinde p̄ticularia remedia circa locū ap̄atum apponam.

Cap̄o p̄o igitur laudo ut singulo āno bis fiat leuis flobotbo-
mia de vena basilica dextrī lateris brachij etiādo nō multaz
quantitatē magis tñ copiosaz tpe **A**bas̄ t̄ minorē tpe autūpni.
ēbigia tpe **A**bas̄ fumedo circū. 3. v. vel. vi. tpe vero septēbris
q̄tmoz ad plus v̄l quaz. Et si media estate tpe magni caumatū
pcipere in totū magna inflamatio nō incoueniret et tunc fieri
apertioez vene ad refrige^m tñ r̄ euentatioez: euacuando tñ
de sanguie duas. 3. vel tres ad plus. Laudo et vt bis in āno
fiat ordinata purgatio vt in fine ap̄ilz r̄ in p̄ncipio septēbris.
fiat igit scdm vt. j. r̄. sirup̄ de succo endiue sirup̄ violati siru-
pi de bisancis sine aceto añ. 3. 5. aquaz sumittere. 3. ij. boza-
ginis. 3. i. mīf. p̄tineet. v. vel. vi. vicibz. Post quos sirupos sum-
ptos in auroza fm vsuz cōmunē laudo exhibitioez medicie vt
j. r̄. mirabolanoz citrinoy gumosoz. 3. ij. indop. 3. i. p̄tundant
r̄ infundant in aquis lupuloy sumittere r̄ bozaginis añ. 3. i. 5.
In gbus aquis p̄tū sit facta decoctio leuis **A**bas̄ t̄
tibi florū bozagis r̄ buglose añ. 3. 5. r̄ postq̄z steterint dicti
mirabolanti infusioe p. r. vel. xij. bozas fiat ip̄oy bona exp̄sio
r̄ collature addat reubar. electi puluerizati. 3. i. cassie exctē
diacatholiconis sine diagredio añ. 3. 5. p̄fectiois hamec. 3. ij.
sirup̄ violati. 3. i. mīf. fiat potio. Et si forte esz leuis indicia pp
ip̄m eē tarde solutiois addat in solutio fm estimatioez medicī
cognoscētis ip̄ius nām solutiū ip̄m sit de ip̄a p̄fectioe hamec
vel de dyaprunis solut. ad q̄zitate q̄ medico placuerit: h̄ me-
dicina sumat fm modos r̄ vsus fm quos alie medicīne sumi
solēt tardādo lautiū. p. vi. bozas. Et lautiū sit ex aq̄ ozdet
cū medico zucari albi. Sequēti die sumat p̄fecto vt. j. r̄. dya-
buglosati. 3. 5. fragmetoy intratiū in p̄fectioe de gemis. 3. 5.
cū sirupo de pomis simplici fiat p̄fecto r̄ de auret r̄ sumat in
auroza. Et ista purgatio poti^m cōueniet in vere. **A**pe autūpni
laudo fieri purgationē vt. j. r̄. sirup̄ de sumoteire sirup̄ viola-
ti r̄ de bisancis. añ. 3. 5. aquaz lupuloy bozaginis r̄ buglose
añ. 3. i. mīf. p̄tineet ser vicibz sicut d̄ alio sūt^m docebat postea
sumat medicīa vt. j. r̄. reubar. electi minuti incisi. 3. i. r̄. 3. i.
spice pap̄ infundant in. 3. ij. seri caprini. r̄. 3. i. aq̄ sumittere. r̄
3. 5. vini al. r̄ stent in infusioe admīn^m. vij. horis postea buic to-
to addat nulla facta collatura diacatholiconis sine dyagredio
5. vi. dyaprunis solutiū. 3. i. sirup̄ vio. 3. i. mīf. fiat potio. Et su-
mat fm ordinē vt. 3. aliqz medicīarū. Et sequēti die sumat de
confectioe vt supra. Et si nō placeret in for^a potiois p̄nt exbi-
beri pillule fm hūc modū. R. pillulaz indop. baly. 3. ij. pillu-
larū quas facit **A**besue post pillulas d̄ agarico imediate. Et
dicit sic pillule q̄ p̄ferit colere r̄ ad egnitudines colere citri. 3. i.
cū aqua casei formētur pillule. Et hec ambaz pillulaz vnica
descriptio i cāu nō multū valz. Sz si debiliter soluerēt addat i
doli. Laudo et vt iterdū p̄ eūone materie. v. vel. vi. vicibus in
anno sumat de sirupo vt infra. R. buglose scariole acetose om-
nium cū radicibz suis añ. 3. ij. sicados arabici epithimi foli-
lorum sene añ. 3. ij. sirici crudi seminis acetose maioris r̄ mino-
ris añ. 3. i. corticē citri r̄ semis e^m mūdati melisse capillue. re-
centis añ. 3. ij. rosaz rub. recētū. 3. ij. aut succi eaz. 3. ij. infun-
dant p̄ diē r̄ noctē in aqua calida decoctiois ranaz viridiūz r̄
mundataz deinde fiat decoctio cū succo granatoz acetosoz
exp̄ressoz cū pulpīs suis r̄ pomoz redolētū añ. 3. ij. succi su-
mittere dispumat libi. 5. acetū passulati libi. 5. fiat sirupus cir-
cler libi. ij. r̄ aromatizet cū. 3. 5. musci de quo v̄taz sumendo
pro vice. 3. ij. cū totidē seri caprini vel aque decoctiois liquitri-
cie vel aque sumittere vel lupuloy r̄ huiusmodi. Et pro eūone
laudare sepe ad mondificationē toti^m vt q̄bustibet dieb^m. xv. se-
mel sumeret potio vt infra. R. epithimi. 3. ij. florū bozaginis r̄
buglose añ. 3. i. infundātur in simul in. 3. vi. seri caprini p. r. bo-
ras postea facta collatura addat. 3. 5. sirup̄ viol. r̄ totū simul
sumat. Et si nō soluerit dicta collatura dissoluat. 3. i. mane r̄
iunabit. Laudo et ad alterationē mēbzoz vt sumat oibus die-
bus de confectionibz vt. j. r̄. speciez dyarodon abbas̄. 3. ij. se-
minis portulace r̄ acetose minerali. añ. 3. 5. margaritaz splē-
didarū. 3. i. limateure eboris ossis de corde cerui añ. 3. i. corat.
rub. lignialo. sandaloy citri. añ. 3. i. cū zucharo dissoluto i aq̄
sumittere r̄ buglose fiat p̄fectio in morsellis r̄ de auret: d̄ qua
cōfectione sumatur morsellus vnus duaz. 3. ante cibū p̄ duas
bozas vel admīnus per. vnam bozam.

Cam veniēdo ad p̄ticularia lz in ap̄ate absolute sumpto intē-
tioe hita ad nām triplex insurgat intentio p̄ncipalis vna. i. q̄ ē
rep̄cussio ip̄suis m̄ae que p̄ficiē cū p̄fortatione ip̄ius r̄ expulsiō

ne ad p̄riuz. Alia est de equatioe r̄ digōne m̄ae tertia de cūo-
ne eius vel sensibiliter vel insensibiliter facta. In p̄posito tñ no-
stro p̄ncipalis nostra intentio erit ponere medicīa q̄ ad equa-
tionē m̄ae magis accedat remittēdo eius maliciā: r̄ cū hoc ap-
ponēt q̄daz q̄bus mēbz r̄ fortat. nō obmittēdo in totū ea q̄
p̄fortat aliqua r̄ r̄ resoluat. Et qz resolutia quedā sunt talia p̄
q̄litate manifestā vt qz calida r̄ subilliatia. qdam sunt talia p̄
p̄prietatē dimissis p̄mis q̄litatebus qz per qualitates p̄imas
obessēt ducēdo mām ad inflamatioem. de secūdis tñ quaz est
a p̄prietate resoluet in eis fiet mētio. Et lz exēplificare possēz
p̄ticularitē de diuersis simplicibz medicis quaz alique ter-
tionē magis p̄ficiēt r̄ alie alterā. Autā tñ in hoc nō eēt vilitas
in opere ponā tāntū medicīas aliquas mīstas que i hoc magis
p̄ueniūt. Laudo igit p̄ p̄rio vt fiat marā vt infra. R. olei rosati
facti fm artē. 2. i. succi plātaginis depurati. succi sempulue añ.
2. 5. tucie p̄parate. 3. ij. 5. oia simul per bozā p̄tineet sūle cō-
terrāt in vase plūbeo. Et si nō repiant fiant artificiosē qm in
virtute plūbi acq̄rit singularis virtus in cāu nō. Nam vt dicit
Auer. 5. collz licet fr̄tas nāliter in p̄plone plūbi dñet h̄z tamē
virtutē dissolutiā p̄parādo ip̄z carni boīs. Et p̄sequētū p̄ h̄ qd
refrigerat i cāu valz r̄ p̄ h̄ qz resoluūt r̄ sp̄alit qz valet 5 cācū
vt loco allegato. r̄ facti cessare mās discurretes vt ibidē. r̄ iō
ois liquor q̄ sup loco ponēd^m ē d̄z bus p̄teri in mortario plūbeo
vt dictū ē. **A**d hāc itēctioez v̄z succi solatri: siue solus suppona-
tur siue in mortario cōtrit^m infusa pecia lini dupla sup loco po-
nat. r̄ v̄z mirabilē qm a p̄prietate resoluit ap̄ata calida. ēter. p̄
p̄prietate p̄fert cācro: et manifesta q̄litate infirigidat r̄ remittit
inflamatioez materie. Si ēt cū eo ponat bolusamen^m vel terra
sigillata valz. Valet et si fiat vnguētū vt. j. R. lapidis molaris
subillissime puluerizati. 3. 5. lauei pluribz vicibz sicut tucia: po-
stea sic lota r̄ trita p̄mīscat r̄ icorpozet cū oleo rosato r̄ suc-
co coriādrī recētis vel portulace r̄ p̄mīscant teritēdo i morta-
rio plūbeo vt supra r̄ multū. p̄dest. **P**ro hac et p̄te ad hāc in-
tentioez valet vt refert **B**ullielmus b̄zilicēsis se habuisse a quo-
dā aico fidedigno quo curauit vnū patiētē per vsuz emplastrū
vt. j. R. amig. dul. mūdataz. 3. ij. p̄tundant fortiter i mortario
cū pistello plūbeo. deinde iterato supponēdo succuz sempulue
p̄tundant. tādē addat pap̄ acetū r̄ itēz p̄tundant r̄ in forma
emplastrū plures supponant r̄ iunabit si deus voluerit. **P**ossē
bic multiplicare remedia sed ista in cāu nostro sint electoria r̄ p̄
cipna. Et h̄is breuolozibus sum p̄tentus r̄.

Cap̄o quodam magnifico r̄ illustri **A**ilamano ad lepram dī-
posito. Consiliuz. . . . . 100.

Abus **B**ñi **B**ermani talis ē. **P**ro ipse fuit i dīspō-
ne lepre in p̄ncipio eius. **A**it d̄o p̄mo intuitu diuini
auxilij ab ea euasit. **V**ertūm in eo p̄pter morbi diu-
turnitatē adhuc in mēbz exterioribz marie aliq̄
remāsūt mala qualitas que nisi in totū deleat r̄ radicibus remo-
ueat: r̄ introducat noua bona dīspō p̄zie p̄ria que tādē fiet ha-
bituata facile recidūaret in p̄stina dīspōnem. **I**dcirco necessa-
riū ē ip̄m p̄ longū satis tps vt regimie tā in rebz que nobis in-
euitalibz occurrūt quā ēt in medicis. **A**d p̄ulsiōez. **I**d statū
p̄ p̄firmāda ip̄ius bona valitudine in hoc cāu p̄sulere ponēdo
regimie p̄seruatiū ab hac p̄ua lesioe r̄ in rebz nō nālibz r̄
ē medicinalibus. **C**onsequenter expedita expeditione istius
m̄ae r̄ vt alicui alteri qui hoc morbo laboret cedat fortasse ad
fruc^m ponere conaboz regimie curatiū si salubris erit. **P**ro tñ
quā ad hoc p̄ncipale itentū deueniā duo facta. p̄rio declarabo
qm. d. noster **B**erman^m fuit i p̄ncipio lepre. scdo q̄no iā ampli^m
nō ē in actuali huiusmōi dīspōe. p̄ gbus oz p̄ficire qd sit lepra:
r̄ que sint eius cāe. r̄ que sint signa eiusdem. **I**n quibus intellectū
q̄libet facile p̄cludere poterit quod intendimus.

Cap̄o p̄rio itaqz declarādo. **L**ep̄ra. iō dicit qd noīs quasi le-
sio petrosa. qz in ea indurant m̄ae ex aduūsiōe sicut petre **I**n
sunt in ea tribositates lapideate. **E**t alit̄ lepra. i. lesio p̄ana
d̄ qua r̄ si plures ab antozibz dent dīffinitiones. duas tantū
intendo ponere. **P**rima est **A**ilabatis 8° siue theozice sic dīcē-
tis. **L**ep̄ra siue elephāta fm ip̄m ē morbz corpis mēbra desī-
cās r̄ siccitate corūpēs r̄ tāqz cācer q̄ toti corpozū sūt. **S**cdm
Auic. 4. cāsi sen. 3. tractatu 3. c. viij. p̄fectus sic describitur.
Lep̄ra ē infirmitas mala p̄ueniēs ex sp̄arfiōe colere nigre in
toto corpe. quare corūpīp̄ p̄plexio eoz. r̄ for^a ip̄oy. r̄ figura
eoz. r̄ finaliter cōtūnitatē soluit. r̄ scindunt mēbra r̄ cadūt. r̄

ē sicut cācer cōis toti corpi. Et qm vt sumitur ab. *Al. p. a. c. de*
hūoribus colera nigra sumit equivoce. Nam aliqui sumit cole
ra nigra pro melēcolia nāli quarto humore distincto ab alijs tri
bus humoribz. Aliqui vō sumit pro quolibet humore in nāli fa
cto p vā aduersionis. Et hoc nō sumit in pposito colera nigra
ab Auic. Et ex hoc manifeste pz qd ex oibus humoribz adbu
stis fieri pōt lepra. Et pp hāc cām dīstīnerūt auctores lepraz
in quattuor spēs. Nam vna appellata ē alopecia vt pēdēs a me
lēcōlia sanguinea. Alia vt pēdēs a flegmate aduulso vel mīlia
flegmatica dicta est tyra a tyro serpente pp squamas et exco
riationē qm in hoc manifestant. 3^a pēdet a colera aduulsa et di
cta ē leonina a maria senitate accidētū. 4^a appellat elephā
tia vt pēdēs a mīa nāli aduulsa. Et sicut qūbet hāz materie
rū p se sūpta pōt esse cā certe lepre. Ita nō in puenit ex illis plu
ribz simul mīliis fieri aliqz vna vt pz intelligēt. C. Aduertēdū
tū q nō oīs praua lesio in corpore hūano pēdēs a melēcōlia
aduulsa dī lepra. Pzopter qd sciēdū est qd hīc hūmor: aut est
putrefact: aut nō putrefact. Et si putrefact: aut intra venas:
aut ex. Si intra: plerūqz sit qritana pūua. Si ex sit iterpolata
Si aut tū putrefact: aut expellit ad ptem vnā: aut ad corpus
totū. Et si hūmor: aut in pfundū mēbzū retinet: vel ad supiorē
expellit. Et si p m. Aut mā est grossa. et tūc generat durities vel
sephiros. Aut subtilis et corrodēs: et tūc generat berpestione
naz. Aut media: sic sit cācer. Si aut ad supiorē pellat: tunc
morpheā serpigine vel scabē inducit. Et aut ad totū psequit
tur: sic lepra generat. Idco a serapioe colligit pīm 5^a breuiarij
pīm a dīo Auic. Ideo notat dicit in dīstīntōe pueniens a
spārīōe colere nīgre in toto corpore. C. Et qm pncipiū gnātōis
humorū est epar fm eius dīueritatē caliditatē varij generat hū
mores teste Auic. c. de gnātōe humorū cū dicit. Idō caliditas
tempata in qritate hūmōi sanguinē generat tempatū: dīstēpa
ta aut et supflūes fm gradus supfluitatē aliorū humorū est gnā
titia. nā supflūes nō multū colerā gnāt rubeā. plus melēcōlicā
p aduersionē. Et si p m. c. pprio d lepra dicit qd mala pple
xio epatis aut corporis totū declināt valde ad caliditatē. et sic
tatē ē cā efficiēs melēcōliāz p aduersionē sanguis. Et ibi sume
bat sanguinē p massa sanguinea. Aduersionē ergo ē ex bis
que sit cā pplexionalis et hūoralis lepre tam ancedēs qz pūn
cta. C. Pplexionalis quidē cā ē mala pplexio calida et sicca epa
tis et corporis totū. Hūoralis vō ancedēs est humor melēcō
licus p aduersionē genit in epate et venis. Et pūnta est idē
humor in mēbzis dīspus sua qritate ledens vt supra dictū est.
Cause aut pūntue dīcūt res nō nāles quecūqz supflue ca
lesaciūt et exicāt in tū qd humorē adburūt et in melēcōliāz cō
uertūt: et singularitē mala ppositio ciboz aduulce vī. d. Auic.
2^a. p. c. de regimē eius qd comedīt et bibīt versus finē. Expe
rimētatores nāqz indī et alij tūz dīcūt qd lac cū rebz acetolis
dādus nō est: nec pīces cū lacte. qm inde ad egritudines pue
nīt pūnties sicut lepra. Sit et nō nūqz bīdātare et ex gnātōe
vt 2^a pīm. c. 8°. Et si pēntes sunt imūdi vt cū fetus generatur
tpe mēstruoz. De his aut causis latē dīcet et dīstīntē cū ise
rius determinat de regimē pseruatiūo.
C. Restat nūc māsclare q sint signa hūi dīspōis et gener p q
declarauit p notādū qd qdā sunt signa pnotica p pūq: qdāz
demonstratiua dīcte egritudinis. sz in p n. quedā ipsius demon
stratiua in statu egritudinis. quedā versus statum pcedēdo.
C. Signa pnotica fm Auic. in qrito sui colliget. c. 31. sunt rau
cedo vel grossities vocis. Anbelit strictus cū rubore faciei tē
dente ad fuscū. Dīfufcatio aliqualis alborū oculorū: sz Auic.
c. pprio videat hec signa ponere lepre tā actu in p n. Sed pnt
cōcordant. qm sit cū illis signis aliq alia de dīcēdis p pcentur
sunt signa demonstratiua: et si p se solū appareāt sunt signa pro
notica. C. Signa vō er in p n. sunt q dicta sunt maxie si banell
tus ad hūc aliquāter feteat. Et sudor et capilli incipiāt gracil
lari. Et appareāt mores melēcōlicī. Et sollicitudo. et cū multum
ymagināt se ē leprosoz. qm dicit Auic. 2^a 4^a. thesīr. Nam a
ro pūgīt fieri leprā nīli ex yū gūatōe. Et multiplicat somnia
terribilia melēcōlica. Et cū senferit in fomno grauitatē magnā
supra corpus suū sicut faciūt q patiūtur incubū. Et appareāt
morpheā p totū quasi corp et insectōes late rubeē obscurē et
modi qdā vīdēt rāf fieri cepti. Et vīna subtilis apparet cum
ypostali multū arenosa pp aduersionē mē. Et sepe apparent
circuli ad rubeū declinātes. Et aliqū appet vīgulata sicut sit i
pleneticis. Et cutis manū ē vīctiosa ita vt sup ipsaz nō possz
fiare gutta qd q nēstuat. Nam vō magis accedit ad statū tā cā

dunt pūlli supellioz. Et stupefūt cartilagines nariū. Et cū hī in

sensibiles sunt posteriores ptes tibiāz iuxta talū. Et nodi mul

tiplicant. Et tumor faciei. Et ozibiltas eius intenditur.

C. Ponunt et a doctoribus alique experitē. Nam q facta

floribothomia si ponant tria grana salis supra sanguinē tū non

multū de recētē extēt si statz resoluant ista tria grana sanguis

ē infectus. si nō. Scdm ē accipe sanguinē eius et ponat i aq

clarissima et subtilissima. et si sup natauerit ē infectus. et si petat

fundū nō. Tertū ē familiare et q sanguis friceat manibus et

si strideat malus ē: vel coleat p petiā et si supius remaneat qdāz

frustra terrea q nō pnt dissolui malus ē. et si nō. Et hī est qz si

gnificat aduersionē magnā factā i humoribus. C. Signa vō qm

firmata ē. sunt. pmo qm accidētū fere oīa que pceserūt inten

sioz sunt et cū hoc multū sensibiltiter maiorant. Et capilli ca

dunt. Et mēbra plerūqz corrodunt et maxie nasci cartilagines

facies in totū ozibiltis fit. Et banellus multus fetens et labia

multū ingrossant et denigrant. Et denigrat totus color valde.

Et pulsus fit debilis multū et tardus cū aliquali spūitudine et

tādē sit rarus in postremo vite. Aduerte tū qz hī signa dicta vt

in pluribus sese psequant fm q dictū ē. tū non incōuenit q ali

qd signoz postoz in augmēto manifestet in principio huius. et

alqd de singlis pncipij manifestet in augmēto. verbigra in pzi

corpore aīqū incipiūt cū alijs signis nodi vel emittēt apparere i

corpore. et aliqū in pncipio multū rubescūt oculi. et hoc ē qz mul

tū talū p se ē sufficiēs ad pcludendū de certo tpe morbi sz bī

si cū alijs pporzionabilibus p piceat. signis. Nam sequit ergo in

hī manifestant nodi qz ē i augmēto morbi. sz et vt pz intelligēt

C. Pter aut signa dīstīntē inter tempora morbi. sunt etiā

aliqua alta declaratiua dīuerfas spēs eius de quibus supra dīc

tū ē. Nam alia pporzionat sanguinē. alia colerice et sic dīstīnt

C. Signa ergo colerice sunt qd color declinat ad cītrīnū obscu

rū. et mordicatio in facie et palpebris. et cito venit ad augmen

tūz cū scissura manū et pedū et aspitare eoz. Et ad sumū acci

dētū multa cōia in oī pē sūt in hac multū intensā. et maxime

vrina tendit multū ad cītrīnitatē. et pcesit regimē colericum.

C. Signa sanguinee sunt prio qd facies declinat ad colorē ru

beū obscurū. Et fetor corporis maxie fudois ē multū grauis.

maxime ex leui cā multūz. exit sanguis a naribus eius. Et regi

mē pcedēs i dieta multa grossa. Et ene circa oculos plene san

guine. Labia et gingiue stat rubore plena. Et a gingiuis non

nūqz exit sanguis. Et apparēt in corpore macule multe rubeē

et similia. Signa vero flegmatica sunt qd color declinat ad al

bū obscurū et maxie labia. Et ab extremis decidunt quedam

resolutōes albe velut squamee. Et vrina apparet grossa cum

fundo grosso saltē in respectu. Duli plerūqz lacrimant et pe

des tumescūt et c. C. Signa melencolicā sunt color obscurus.

In animalibus passionibus tristitia. et vrina multū subtilis nō

colorata cū modica ypostali. Debilitas vocis et banellus et i

hac maxie nodi multiplicant. Sanguis a vena extrahit ē mul

tū squalidus ad terrenū declinās et c.

C. Istis sic declaratis quilibet paz exercitatus in medicina dī

ligenter cōsideras accidētā pterita et pntia huius. d. Iherma

ni facile cōcludere poterit qualis fuerit et qualis actualiter sit

hec dīspositio. Sūt ergo in pncipio vt dīcebat in vīa ad lepraz

fmo in eius pncipio sanguine. i. et colerice p aduersionē. Nam

vero ē in vīa salutis imo quo ad intrinseca mēbra tā sanus fac

tus ē. que duo manifeste declarant pnt si prio remoueat dīstī

cultas que hīc oziri legitie possēt. Nam suppono leprā penden

tē ex aduersionē colere rubeē posse curari. et tū mēs. Nam ali. vide

tur sonare o m expisse. dicit. n. 8°. theozice. c. pprio circa litterā

Sunt qdem elefantis spēs due. altera que sit ex colera nigra

quā sanguinis dīctus ē fecē et purgamentū mēbzoz casuz nō

inducēs. purgat vero nō nūqz. Altera vero ex humore sit nī

gro que ex colere generat rubeē aduulso in qua mēbz ē con

metio a qua qs nulla pualescit medicina. Que finia et si dīstī

lis videat. tū solūdo breuiter dīcat qd ille textus hī intelligi

stante tā morbo pfirmato et in statu et nō in pncipio. qd manife

ste pz per hoc qd. d. in qua mēbzoz ē pmetio. et hoc ē accidēs

status et nō pncipij. Et aliter dīcat qd ab hoc morbo fere nū

quā sit curatio. secus in alijs spēbus. et hoc qz vīplurimum ad

illos morbos in pncipio nō ē cura et dīstīnt. et cū sunt pfirm

ti nō sunt sanabiles. qz itaqz lepra pēdēs per aduersionēz co

lere i breui multū tempore respectu aliaz venit ad statū et con

firmat. Idcirco dicit a qua qs nulla pualescit medicina. i. plu

ribus. C. Ad ppositū itaqz redeūdo prio declarā p pūmūz et

quod

qđ fuerit in p̄cipio lepre. P̄rio inspecta eius faciei dispōne. erat. u. eius color sub citrinus ad rubetū aliquiditer declinans et maxie oculi ad rubeum declinabāt. Apparebāt ē qđ mor p̄beatia p̄ facie collū et p̄ alias ptes. erant et nodi nobiles in tibijs. Erāt quoq; eminetē. quedā sup̄ facie. Et vox fuit notabiliter rauca. Urina ē erat subtilis multū cū ypocasi multū are nola et circulo nigro. Somnia et mala et terribilia grauitas all quādo in somno. Asanus quoq; erat multū oleaginee qđ oīa simul sumpta certe p̄cludūt ipm fuisse in p̄n lepre. Sz qđ fuerit in sp̄e talide qua supra dicebat declaraf p̄ acci talis sp̄e discurredo: et maxie per regimē p̄cedēs. fuit. n. plurimū exercitatus equitādo a p̄ia ad curia romanā pluribus vicib⁹ et redeundo t̄p̄e maximi estus et vsus vinis potētibus et sp̄ibus: et fortasse cū esset in patria minus tēperat⁹ in re vxoria. Et sic dico de reliquis declinātib⁹ partis ad sanguineū ptiz ad cole ricum. Et opposito vero declaraf et qđ membra interiora sunt reducta et cōsequēter qđ exteriora sunt in reduci. qm̄ vt te statur. d. Auic. in. c. p̄rio. Asanifellaf p̄mo in mēbris. i. extrinsecis nocumētū. deinde i intrinsecis. et hoc qđ extrinseca debilita ra sunt. Et ex hoc sequit qđ tard⁹ sanātur exteriora et citi⁹ interiora qđ sunt fe tiora. Declaraf qđ interiora tā sunt sana et p̄ ex opatiōibus qđ epar qđ ē hmoī p̄ncipiū nō generat nisi sanguine laudabile: qđ p̄ ex colore faciei bonificator: et qđ generat sp̄it⁹ subtilis: nec cū eisdez miscētur vapores m̄ic⁹. qđ si formiat terribilia somnia imo iniquia et placibilia ita vt aliqñ si bi appareat volare alis currere multū et videre res gratas. qđ oīdūt p̄ntiaz sanguis et humoz laudabiliū: luxta illud Sal. vltimo vbo de formis. Huc igit vltet qđ egrotāt in formis colindicabūt plerūq; nobis indigestiōis et q̄litates humoz. Urina ē et bona et in substantia corpore et p̄tentis maxie ypocasis laudabilis est cū circulo bono. bñ appetit. bñ digerit. recte discurre. et sic discurredo p̄ oēs dispōes mēbroz p̄ncipaliū oēs valide sunt et bone. vox facta ē sicut sana in exteriorib⁹ et bonificatus ē color faciei et oculoꝝ. Asanus facie sunt aspe satis nō ampl⁹ sunt vinctiose. Adis tibijs sunt remoti. Asulte eminetē faciei sunt remote. Hñ p̄ hoc firm⁹ p̄cludi pōt qđ iam curatus ē ex lepra. Iy p̄cedētis morbi aliq̄ ad huc signa remāserūt. Et pro hoc facit qđ nā nō pōt simul p̄ris moueri motib⁹. Cuz igitur lepra sit egritudo vt dictū ē in p̄m qua corripit p̄plexio mēbroz conti⁹. et p̄ declarata supius laz māsse rectificat mēbroz p̄plexio. seguit et. Et pro hac firmāda snia fieri p̄st ille experietie fm̄ qđ scriptū ē supius fm̄ ego feci et certe apparetū laudabilia tñ signa et nulla suspecta. Nec oblit p̄posito nostro qđ t̄p̄e beāt insensibilitate aliq̄ p̄tium corpis. P̄rio qđ illa insensibilitas sibi inceptū euenire. vi. annis antecedentib⁹ ad illaz dispōes i vno digito man⁹. 2. qđ tal supor eueniēs i hui⁹ modū cāu: aut puenit merito opillatiōis facie maxie in ozilgine neruoz: aut a mala q̄litate indisponēte insim vt sp̄itū: aut in disponēte organū vt siccitate indisponēte mēbrum et duricie. qđo dī scōa terti. c. de supore qđ pp duritiē nerui p̄tingit i tactu pedis i compactione ad tactū manus sicut supor. Aut pp paucitatem sp̄itū et virtutis debilitatē vt in morietibus p̄ viā refo lutōis euenit solz. Ad sit p̄ opillatiōez maxie i ozilgine neruoz qđ illd accidēs maxie māssestare i: extrēis qđ sibi nō sit qđ pedē similitrum bēt egregie sensibile. Neq; sit mala qualitate qđ eēt toti cōis qđ nō ē. Neq; sit a siccitate et duricie organū. qđ ex qđ ē pa⁹ cōis saltē tactus pedis absolute esset debilis respectu tactus manus qđ nō ē p̄paran⁹ sanū pedē nian⁹ lese. Neq; pp virtutis debilitatē qđ nō in omnib⁹ ē extremis qđ tñ esset. i. Re stat. qđ p̄deat a cā p̄mittua aliq̄ sic leserit orga⁹ vt neruū venietē ad illud brachii vel tibiā qđ nō ad a⁹ mēbra vt p̄bigra. si ab aliqua cā eēt aliquo mō spondilis mota a qua ramificaf neruus sic dās sensus illi mēbro qđ nō alteri. Et pro hoc maxie facit qđ doctores insignes ponūt qđ stupēt aliqñ certe ptes cor poris vt nares et ptes posteriores pedū infra talū vel cauillaz qđ nō ē in hoc in vtroq; pede. Et pp b⁹ salua bona p̄cia cre do qđ illud accidēs nō pendet ab hoc morbo vt dictū ē. Et h sufficiat quo ad p̄ncipalia duo p̄ima de quibus supra. Et ex hoc legitie inferri pōt qđ conuerfatio dicti domini lbermani nō est futura nocumēto secum conuerfantibus.

Hunc deuenio ad tertiū p̄ncipale vt ad regimen pro hac dispōne. p̄mo p̄seruatiō et curatiō. P̄mo et ponēdo regimen in. vi. rebus nō naturalib⁹ qđ cōe est et in p̄seruādo et curan⁹ quodamō saluo qđ i curatiō oz vii regimie magis bñe ciatiō. et ad calidiora possim⁹ declinare. Notādo tñ vt tradi

tū ē. vi. collz. 7. c. et alibi pluries iter discēpantias p̄positas fri gida et sicca ē deterior. Adcirco in hac. et ad p̄uiliōez. et ad cu rā debent homies p̄cipue obedire. potissimū p̄pter verba que dixit Is. a. vi. de reg. san. c. 12. cū dixit Sanatiua vero ars quī obediūt ei custodire sanos p̄mittit. hīs aut quī nō obediūt talis hec ars existit ac sinequa q̄z eēt. Et qđ dixit Salien⁹ titio thegni qđ aer quocūq; alio magis nos imutat. P̄rio elligatur aer paz ad calidū declinās et humidū. magis tñ et minus fm̄ subiecti et sp̄e dispōnez. Et qm̄ aer calidus et humidus ad pu tredinē ē facilis iō oz haberi obseruātia ne sit humidū humiditate mala vt ē humiditas stagnoz et ciuitatū in paludibus re clusaz in gbus sepe humectaf aer ex vaporibus grossis secu lētie ciuitatis et belliaz mortuaz. Hābitet ergo in domo eleua ta et circa extrema ciuitatis vbi aer purior ē. et in domo qā vē to pcutaf orientali et sol ingrediat in ea. Sol. n. dissoluit putre dinē aeris et subtiliat ipm et purificat. Ideo nō est laudandus aer stufaz qui stufis et male mōdis aliqñ clausis nōbili tempe detinet. Dormiat igit in camera inter duo solaria p̄structa cu⁹ aer libere euētet. Et si pur aliqñ aer ad frigidū et siccū declina ret vel calidū et siccū qđ in hoc cāu maxie nocet. p̄pter aduulsi nē que sit in humozibus. tūc alteref aer cū aliqñb⁹ aromatis aut ad frigidū declinātib⁹ aut ad humidū f̄z qđ dispositio ext gūt. Exempligra cū intendimus infrigidare cū ap̄siōe p̄ came rā t̄p̄e estatis cū solis vitis et rosas et huiusmōi frigidoz que so lla si nō reperiant recētia fiat decoctio in aqua et aceto rosarū et sandaloz cū modico cāphoze et similitū. et si intendamus infri gidare fiat ap̄gefactio camere cū aqua et vino odorifero val de vel cū aqua modice decoctōis corticū citri garofoloz et c. Quēdū ergo ab itinēratōe t̄p̄e magni estus et magni frigoris et hoc de regimine aeris in quo studiū adhibeat singulare qm̄ vt dicit Rabimoses hoc ē radix in p̄ncipio regimie corpōis et anime et c. De motu et gete dicaf p̄rio qđ exercitiū tempe ratiū ē pueniens vt factū. i. mane pedes vel eques aere claro suauiter vsq; ad aliquale laxitudinē. verbigra p̄urādo p̄ horaz pedes. et per horā cū dimidia eques. incipēdo a leuiozi et p̄ce dēdo intēdēdo tadē remittendo vsq; ad getē. hoc tñ nō fiat nisi scō exercitio p̄culari vt aliq̄z surgat de mane fiat leuis fir catio per totū corpus incipēdo a cruribus et postea ascēdēdo ad spatulas et brachia et toracē et descēdēdo et ad crura tan de quo facto fiat etiō supfluatū cōium nālter. qđ si nā per se nō sufficerit luuef cū suppositorio vel clisteri cōi. deinde fiat le uis pectinatiō capitis. tadē fiat exercitiū de quo supra postea gescat per horā an assumptiōem cibi et idē pueniēs erit si fiat ante cenā. Aduertēdū tñ qđ nō incipiat nisi postq̄z transierit eibus ad epar. qđ vt plurimū sit in septē horis. In t̄p̄e vō geti viuat letus plerūq; cū sono cordaz de cantu. De somno et vigilia dicaf breuiter qđ ly somnus cōis sit septē horaz. in hoc tñ cāu p̄cedi pōt vsq; ad nouē. qđ per somnu maxie corpora humectant. qđ p̄ncipaliter itendit i. p̄posito. Et si talis somn⁹ nocturnus vel ptiz diurnus vt de mane factus. sz si aliqua con tingētia nō possit de nocte sufficiēter dormire p̄cedi pōt doz mitio diurna vnus hore vel duaz nō tñ fiat nisi post prandii admiuus p̄ duas horas. et nō fiat in lecto nimis suau maxie t̄p̄e estatis. p̄pter supcalefactionē mēbroz. et nō dormiat sup latus dextrū nisi paz. imo obseruet in h regula. d. Al. qđ in p̄nci pio dormitiōis ponat se sup dextro latere per horam vel circa postea ponat se sup sinistro et dormiat sic per totam noctē vsq; ad mane. et tūc ponat et se sup dextro. qm̄ tunc p̄paraf ad eri tū supfluatū cōium. De ianitiōe et repletiōe dicaf sumarie qđ vtraq; excelenter facta nocet. Inanitiō qđem nimia vt iclu nia qđ inflamāt et p̄parat ad aduulsiōē et maxie in sūo nō cole rico. i. Repletiō ē nimia nocet p̄ quātō p̄parat ad putrefactiō nē et macrefactiōem. fm̄ sniam. Et tertiū cāu. sen. i. ca. de eis que nocēt stomaco. cū dicit. Ex rebus magis inimicis stōaco ē repletiō. et p̄pter id nō augef corpus gulosus. qm̄ eibus eius nō digerit quare nō crecit ex eo. Comedaf ergo bis i die nisi esset festus solēne qđ pro fide eēt obseruādū et c. Et p̄ce semp comedaf remanentibus adhuc reliqs famis. ptius tñ in pran dio quā in cena. qm̄ in nocte magis et p̄fecti laborāt virtutes nāles quā in die. et sic sese fortificant vt p̄z inuētū. De cibo et potu breuiter dicaf p̄rio generaliter qđ eibus sit facilis digō nis et boni chini qđ maxia intentio in oi. melencolica mās ē hu mectatio laudabilis nutritiō. Sit ergo eius panis p̄rio de tri fico bñ mūdo nō antiquus vltra tres dies. nec nouus elufdez diei et maxie. nō sit calidus sz sit mediū. Sed sit venter eēt al

quādo stipatus fiat aliquo mō furfuratus, sit tñ semp cū mō/
dico sermō. Itō comedat huius ad ignē nec falsus nimis.
paz tñ fals puenit. In cāu tñ nōro vbi pur mā fuerit calida
puenit cōmiserē parū de saria ordei cuz saria tritici. Et erit
melius cū hoc semp q si comedat panis nūl in furno coctus.
Carnes vero eoz sint galinaz satis pinguis. p pūe brodia
eaz qm in brodis eaz inest pūietas rectitē adl malitā hūoz
melācolicoz. Itō sint tñ antiquē vltra duos ānos s3 iuuenes.
z bonificat opatio eaz si cibent s3 modū rābimoyes b' mo/
do. pōnātū galine magne z pue in domo ampla liberi aeris
in qñ sit sterus neqz foridices imo mūdel sepe locus earuz.
Et sit cibus quo debeāt nūtriri factus ex farina ordei distempa/
ta cū lacte. z cū hoc admisceant frustra caricaz z administre/
tur illic de aqua z istud broditū maxie valebit in leproso vt vo/
luit. Anēz ar. c. pūio in sine. Et alē ēt carnes caponū falsā/
norum z alioz volatiliū nō degentiū in aqs vel paludib'. hic ēt
pūe aliqñ turtures laudant s3 ad siccitatē declinēt. Itē qua/
drupedibus laudātū carnes arietine iuuenes maxie tpe hye/
mis z de edinis tpe estatis ēt vitulinis z porcinis iuuenib' nō
pinguib' pūibus s3 de cora z de spinadoli. Itē siluestrib' cō/
ueniūt carnes caprolor cuniculor tñ iuuenū z alioz similiū fa/
cilis digestōis. Inter pisces pueniūt singlari petrosi pūisqua/
mōi nati in aqs clari curretib'. Et sic nō laudant pisces anu/
lo'i vt anguille nec hmoi pisces lacuū. Et pro correctōe siliū/
in coctōe laudat vt iponaf paz vini albi vel ponaf de feniculo/
petrosi salūa z hmoi. Supra tñ oia nutrētū pueniūt oua sor/
bilia galinaz ipn' cibi. Itē herbis ēt pueniūt blete spinachia
s3 pūe borago z buglosa lactuca ēt in hoc casu puenit. z in
estate feniculus ēt cū salūa r3. Unū eius sit albu subtile claz
nō potēs nimis z misceat cū aq decoctōis zucari plus vñ mi/
nus finitū potētū vel saltē sili de vuls nigris sit medij colo/
ris. Unū tñ aduertēdū gnālter q nullo tpe vel loco sumat ci/
bum qui iccipiat putrefieri ēt modica putrefactōe. vñ aliqui do/
ctores pūbuerūt comedere serculū qd remāsit nocte vna z c.
Inter radices pueniūt singlari cortex radicuz lingueboulis.
qm vt dicit. rābimoyes bēti se pūietatē in dilatatōe aie z
delet melācolia z extirpat ipaz ex toto. Cōueniūt rape z napi/
z radix feniculi z endiuie. Fugientiū est a cepis poris aleis z
hmoi acutis maxie cū lacte z spēsbus qm forte minūit talitē/
factuz quo cōiter vtunt dñi Alamani ē cā euent' in hac dispō/
ne. Et gnālter oia accuta calida si pūgātū cū bis q faciliū me/
rito mōi substātie putrescāt sunt cā talis dispōis. Itē granis le/
guminū breuit ē dicendū abstinentiū est ab omni genere eoz tñ
brodia maxie cicerū interdū pueniūt. Inter fructus vero iter/
dum valēt amigdale vne passe z aliq recētes cū aliquib' sicu/
bus. Cāstane cūter cū auellanis z nucib' z nespillis. Itē
reliqs aliqñ z paz comedi pōt. Ita tñ vt obseruet ordo i come/
stione vt sit p regula qd cibi lubrici z faciliū passibiles sunt ppo/
nēdi an passus maxie si vter sit stipat' ita tñ qd nō imedia/
te post lubricū sequat stipit' vel nō lubric'. qm vterqz simul ex/
stomacū pūpitaret. Immo obseruet illud qd dicit. Sal. z ali/
mentorū. cā. de pūinis in sine vbi sic dicit ad litteram. Et
interrumpemus aliquod tempus z non mor pzanemus post
ipsa scilicet pūna. Et statim post dicit quod hoc commune est
omni qd laxat. Et in hoc concordat. dicit rāsis quarto almāso/
ris. c. de cibatiōe vbi postqz dicit q fruct' de gbus loqu' f sūt
pūna z sicut vne z hmoi. subdit. Postqz autē comederit fru/
ct' s. pūictos aliq' iterposito spa' cibū quē d3 comedere edat
h tñ intelligat de cibariis in gbus est. notabilis diuersitas in
lubricitate z nō lubricitate qm in illis in gbus est modica dñia
vt inter panē remolituū in brodio z nō remolituū illud nō ob/
feruari. Adaf ēt pro plemēto q sūt cibi qui in se boni sunt
p artificii placibiles qm sup h dicit. Azarar' pūcula. z6 i pñ/
cipio. Et si possibile ē q cib' sit laudabil' z delectabilis p natu/
ram vel p artificiu tūc ē felicitas adimplēda z addit maxime
hoc in infirmis z cōualescentib'. Itē cōbitū dicat q pūmitē/
dus est. z maxie si fiat sup repletōez. nec cū muliere leprosa
nec mēstruosa vel in dispōe ad futura mēstrua de propinquo.
nec cū muliere cū qna coherit vir leprosus. Et qz vltimo cir/
ca res nō naturales manifeste appet q passionēs aie mutant
corpus magna z mūfesta mutatōe videmus. n. hominē qz tū/
cūqz robultū qm inuaserit cū timor oēs amittere opatiōes vir/
tutū tā naturalū quā aialū qz vitaliū in frigidat. n. corp' deici/
tur pulsus z facies pallet vox tremat. Et cōtra in leti' qz tūcūqz
hō fuerit debilis de se z deiecit virtutis. si tñ fiat vincts z lei'.

stant fortificantur virtutes oēs eleuat vocē faciē dilatat pul/
sum magnificat z totū corpus validius sit. Idcirco o3 in hoc
maximo morbo mīco vt singulari s3 pūpua sit sollicitudo i pas/
sionibus tristibus remouēdis. fugiēdo occasiōes timoris z tri/
sticie z huiusmodi ingredō cās locūditat et gaudiū. Et qm has
getant passionēs aiales nō ē medicū vt medicus est. s3 magis
moralis philosophi nō viterius in hoc insitā s3 ad medicālia
magis deueniāt. Et hec de illo pūcipali.

Ad medicālia veniēdo. Quia pter ea que supius i rebz
nō naturalibus dicta sunt ea que pferūt ad pūisionem hui' nō
siri ne recidiunt sunt ēt ea que ponunt in regimine curatiuo sta/
tū ne pūingeret idē bis replicare deuenire ad regimē vere cu/
ratiuū. Vbi duo pūcipaliter faciā. pūmo ponaz verū regimē
curatiuū si curari potest si nō palliatuū. scdō veniāt ad qdaz ac/
cidētia pūa ipm mor'. Et pro pūo duo sūt. pūo ponā ea que i/
terius debēt administrari. scdō ea que exterius. Et eoz que in/
terius p' digestiua. deinde eūatiua. C' pūo cuius intelligētia
sciēdū qd medicāz que interius fumende sunt. qdam respi/
cūt humorē peccatē digerēdo. quēdā eūando. quēdā vtroqz
mō. Et qm talis humor tripl' peccat grossitie opillationē faciē/
te siccitatē z aduisione in mēbris siccitatē z aduisione inducē/
te. itō expediēs ē qd medicāe huius humoris digestiue sint sub/
tiliatine pp grossitiē. z apitiue pp opillationē. z humectatiue
z aliquo mō in frigidatiue pp siccitatē z aduisione humoruz
z mebroz. Itē qz fortiter apientia nō sint exhibēda nisi scā/
aliqua mundificatiōe qz als magis opillarēt vt voluit expūe.
d. Aluc. pūa quart. c. de effimera ex opillationē cū dicit. Et nō
pperes aū eūonem ad mundificādos meat' z apitiōē id. eniz
fortasse ē cā attrahēdi hūozes subito ad quosdā meatus z in/
uiscādū in eis z id ē res in qua sunt errores plurimi z fortasse
addit in opillationē. Ideo pūo sienda ē leuis vētris lenitio. z tā/
dē exhibeant digestiua postea eūatiua. C' pūo tñ qz ad de/
scriptiōes deueniāt o3 pūo remouere aliquas difficultates que
legitime in sequētibz moueri possent. ppter apparēter quos/
dā textus aduerfantes z pūictes. Itā dū' est nūgd in lepra
ppetat eductio. Et nūquid si ppetat debeat fortis esse. z si re/
quēter scā. Similis igit pūictionibus pūm qz nō ē pūitis ne/
gotij. Bical breuiter q lepra. aut ē in via vt pūmet. vel iam ē
pūmata z sica. Et si pūmū dico qd tūc ppetat eductio. et aliqñ
copiosa. vt cū nocumētū est in sanguine p flobothomiaz. z si in
alijs p farmaciā. vñ Serapio. c. pūio. Intento in curatiōe le/
pre humoris vincentis ē eūo. z hoc in pūcipio z ante qz indu/
ret z in duricies lapideā transeat obediat medicis que attrahūt
eū z eūant eū z resoluūt cū medicis que abstergunt. Et hanc
eandē sūam voluit. d. Al. in pūcipio. c. de cura dñi dicit. Itz vt
incipiat in ea cū eūationibus z mūdificatiōe ante qz ingrosse/
tur egritudo. Et cū tu verificaueris qd illic ē sanguis plurimus
corruptus. tūc opz vt incipias z flobothomes flobothomia vñ
tima. Et pro hoc possent rōes z alie adduci auctoritates. Si
autē fm extiterit tūc nō ē eūandū saltē multū z vebemēter sed
interdū paz. Et pro hoc vbi supra paz post cū dicit.
Et si ergo puenit res ad grossitudinē terrestrē ppletā nō eūaf
oio neqz resoluūt. Et illud oio intelligat. i. totaliter qz in pūma/
ta ad plongatiōem vite puenit cū medicā debili eūare p inte/
stina z aliqñ per exteriora. Et pro hoc dicit Aluc. versus sinez
capituli. In flobothomia vñ eoz qui pūmati sunt non opz vt
sit occupatio neqz in solutiōe ventris eoz cum medicā fortis
qm supfluitates in eis mouent z nō sepanf. imo sit aleuatiō i/
declinādo mās eoz ad intestina z administref de foris qd car/
minet z resoluat. Itz p determinationē videf eē sūa. d. rāsis
qnto almanforis. Iussit. n. in tpe pūcipij puaz z paulatinā se/
ri educationē. ita qd cū flobothomia fiat eūo in vena dextri bra/
chij z post aliquos dies reitref flobothomia sinistri. ita dico b/
eūone p medicā. vñ recitat ibidē de quodā iuvene patie le/
prā qd in gngz mensū tpe z paucorū diez spatio ei plus qz q/
dragelies vētrē solussit quod fieri nō potuisset si multuz z sta/
tiz eduxisset. Itz quo dicēdū qd sūa dñi rāsis vt plurimū ē
obseruāda vt supra qd nō plurima subito fiat z copiosa eūo
sue p flobothomia sue per euacuationē. qm vt plurimū. si fortis
fieret eūo ēt a pūcipio cāus virtutis plurimū subito pūtemref
ex quo corpus ē cācociū z virtus debilis. vñ melius ē per i/
terualla educere qz exgilitissime. qm naz illud nō pateret. Itz in/
tentōe sumpta a mā que corrigibilis nō ē sibi vltima cōpete/
ret eūo. Et ad hunc intellectū intelligat sūa. d. Aluc. cū dicit.
flobothomes flobothomia vñima. Et erū ē intentione sumpta
ad mām

ad mām cui cōpetit euacuatio eradicatua. neqz per hoc con-
clude qđ unico vica debeat fieri talis etio. fz saltez in pluribus
vicibus. Et si aliqui alij textus inueniatur sonare quod a pnci-
pio fiat euacuatio vltima vel fortis: intelligantur vel secunduz
quod dictum est: vel in pperatione ad etiones que sibi debetur
in pcellu: vbi multo subtilior debet etio maxime p flobothomia
quā a pñ qm vtiplm. sñus statū materia magis ē in membris
dispersa nō eque educibilis p apionē magnaz venaz sicut a
pñ. qm mā versus statū magis ē in mēbris dispā: nē eque edu-
cibilis p apionē magnaz venaz sicut a pñ. Et ad hūc intel-
ctum loquebas. d. Serapio. s. sul bzenarij cuz dixit. In initio
huius egritudinis: oz vt fiat etio sanguinis multi a pñ. r. c. In-
telligat cōperatiue r. c. Et que nūc dicta sunt debēt obseruari
pp male intelligētes text: qz copiose multū euacuādo maxiz
sequeret nocumētū: iō hū aduerte. Itābeatur et in cura tali si-
cut in reliquis passiōibus mēbris tres. cāñ. quos recitat Ape-
sue in cura fide in fine de mēte. B. al. Et qm vba sunt vtilia
referā fm qđ ad ter. i. cēt. Canon ē q cura huius fode nō est
expolianda ab vna triū regimīnū: r. silt oiz egritudinū melan-
colicaz. pñmū est regimē hiectatiū r. ipinguanū pter hoc
qđ faciat cadere in opillatiōes. r. hoc iō vt lenificet r. habilitet
tur corpus hūozis vt recipiat qualitātē digestiōis i toto. r. b.
regimē ē necessariū in pñ. r. in medio r. in fine. r. vt nō cadat
in corp. hūozis vt resoluat subtile r. remaneat gro. r. accidat
residuo ē lapiditas. Secūdu regimē ē regimē resolutiuum
resolūtōne faciēs cū mediocritate r. pprie eius qđ habilitatū
ē vt fiat id: r. bec duo regimīna oz vt sibi inulcē semp succedāt
r. m. hoc. n. eadē digestio equabit mām r. qualiter resoluēt. Ter-
tiū regimē ē eūatiū in quo tria pñderanda subdunt. Vnū ē vt
nō semel r. multa r. subitā faciam? eūenē. fz per iterualla hū-
tem tēpiem vt nā eūatiū r. nō eūatiū regulet. subitā eniz r.
violētā eūatiōez vit nā regula opaf sicut ipetus flāme q cito
agit in subtile r. post egredit gro. m. Opus. n. moderatū calozis
est equalr in vtraqz pte rel elixabil r. assabilis agere. Secūdu
cōsiderabile ē qđ eūatiū sit cōmēfuratū nō excedens medio-
critatē r. c. Tertiu est vt nō expolient solutiua a rebus lenifica-
tiuis r. hūectatiuis: hoc. n. ē qđ opatiōez bonificat. Sup qbus
oibus dictis tanqz sub radicibus r. fundamentis fabricari po-
test actus curatiuis totus.

¶ Reduendo itaqz vñ iaz facta ē digressio. pñmo cū occur-
rit leprosus fiat vētris leuis lenitio p supius sumēdo vt. j. R.
cassie pinguis nouit exēte. 3. i. s. rumpi violati. 2. i. cū decoctiōe
violaz ordei. Quibaz passulaz bozagis r. buglose quatū suf-
ficiat fiat potio postqz medicīnā nō expedit vti lauatiū. Seqñ
ti die inspecta eius dispōne habituali cū reliqs signis cognito
qđ in ipso sit peccatus sanguis corrupti fieri pōt flobothomia
vna basilica dextri brachij circiter. 2. vi. pñante virtute. Et ex
illo sanguie sūt experientie de qbus facta ē mentio supius vt in
telligat vt sitam multuz pcellit morbo? vel ne: qđ scies ex supio-
ribus. Quod si non pōt decē dies. pōt fieri noua flobothomia
de inferiori vena brachij in curatura brachij sinistri ad exēctio-
nez et. 2. v. vel circa. Semp habēdo mētū qđ in talib? flobotho-
mijs fiat notabilis vne apitio vt mā grossa r. terrestres euacua-
ri possit. In tēpore vero medio fiat digestio materie cū sirupo
leni vt infra. R. sirupi acetosi simplici sirupi viola. de infusiōe
aī. 3. i. cuz aquis buglose endiuie r. sumiterre fiat sirupus qui
cōtinuet p. vi. dies. pñst quos sūmat medicīnā vt. j. R. cassie
nouit extracte. 3. j. dyacatholiconis damasceni. 3. j. electua-
rij amech. 3. iij. cū decoctione passulaz violaz epibimi polipo-
dij r. buglose qđ sufficit fiat potio. postqz slet. vi. bozis. pñst
summat lauatiū ex aqua oz. cū. 3. j. zuchari rubel. Et post ho-
ram a lauatiū sumat pñadiū sibi cōueniēs vt supra scriptum
ē. Et qm bec cōsectio dyacatholicon ē in hoc cān multū cōue-
niens r. ipsa sepe r. p se cū alijs vtēdiū ē. qđ bonū ē et pōere
descriptiōne q talis ē. R. sene electe r. mūdare cassie. tama-
rindoz aī. 3. vi. reubarbari optini r. electi polipodij recentis
r. mūdati anisi violaz aī. 3. j. ligricie rase r. mūdare seiuiz cōi-
um mūdatoz candi. pendioz aī. 3. j. terren? terrātū r. pulue-
rizen. Cassia vero r. tamarindi dissoluant in aqua isen? dñerit
pta. R. polipodij viridis. 3. j. seminis feniculi. 3. i. terrātū sumt
r. facias inde bullire in aqua sufficiēt pñsea colla r. cuz aq ista
fiat sirupus cū zuchari. lib. i. pñsea coque vsqz ad spissitudi-
nem cū predicta cassia r. tamarindi dissolutis r. qñ coctū erit
superalpagan pulueres r. fiat electuariū in forma bona. pñ-
sea sequēti die pōt dari pfectio vt. j. pzo rectificatiōe mēbroz

r. dilatazione anie. R. dyabuglose. 3. j. zuchari rosati. 3. j. spe-
ciez electuarij de gemis. 3. i. cū sir? de corticib? citri fiat cōie-
ctio. Tandē post aliquos dies iterato pōt fieri flobothomia: r.
si nō de magnis venis saltē de paruis vt de vena nali in lepo-
re et? vel. de vena frontis: vt de venis guidez maxie si pñngat
fortis vocis rauceo r. maxie a plectoria sanguinis r. pñque
ter d nouo digeret cū sir? in quo fortior sit virt? subtiliatua san-
guinis grossi r. humoris melacolicī r. virtus aiam dillatandi r.
anferendi hūozes melacolicos etiāndi vt. j. R. buglose scario
le acetose oium cū radicib? suis. aī. 3. iij. sicados arabici epi-
thimi folliculoz sene. aī. 3. j. i. citri crudi seīs acetose. aī. 3. j.
corticū citri vel citraguli vel limonis r. seīs eius mundati me-
lisse politrici. aī. 3. j. i. rosaz rubeaz recentū. 2. iij. aut residēte
rosaz vel succi eaz. 3. j. i. infundant per diē r. noctē i aqua cali-
da. deinde fiat decoctio cū succo granatoz acetoso expōtū
cū pulpis suis succi pomoz redolētū. aī. 3. iij. succi sumiterre
dispamati. lib. 5. acetū passulaz. 2. iij. qđ sit infundendo passu-
las in aceto tāte quatitatis vt coopri possint passule per dies.
r. postea bullat duabus bullitiōibus r. collef r. exprimat ace-
tū zuchari al. lib. i. i. mellis passulaz. lib. i. i. fit ex infusiōe pas-
sulaz mundataz in aqua calida per dies r. noctē deinde sūt de
coctio sufficiens. deinde cū bona expōtione colleter r. tollatura
iterato ponat ad ignē lentū r. tū bulliat q veniat ad spissitudi-
nē mellis q mel passulatus dicit r. fiat sirup? lib. i. i. et pōt aro-
matizari cū. 3. i. musci si placet r. erit felicitas maior. Et vñ
isto sirupo aī aurozā cū aqua lactis capini aut passulaz aut li-
gritē aut meli? ē. Et eius dosis ē pñmū sirupoz. pñst qz ex
hibiti. vij. vel. viij. vicibus exhiberi pōt medicīna pportionalis
superiori vel si volumus in forma pillulata iat pillule vt. j. R.
pillulaz indaz Ape sue in principio. c. de foda melacolica. 3.
iij. fiant septē. vel pillulaz indaz Ape sue distinctiōe. r. fz eius
dosis sit aliquāto minor. Augmētē tū vel minozet fm q vide-
rimus ventrē solutū vel nō solutū. Valent et in hoc pposito pñle
de lapide lazuli vsqz ad dosim supioz. pñst hora pñeniet
des lauatiū fm morē cōem. Et sequēti die des confectio vt su-
pra. Tandem quiescat natura per. vi. vel. viij. dies a sirupis
eūatiuis. fz vtere pfectiōe cōuenienti in pposito omni mane
vt infra in quaerit virtus animaz dilatandi r. vapores melāco-
licos calificandi r. impinguidi vt infra. R. pñeaz mundataruz
que nō fuerint rancide in aqua calida prius infusarum. lib. 5.
amigdalazarū dul. recentū. 3. i. j. interioz coricū cinamomi el-
lecti. 2. j. gariofidoz sandaloz citri. aī. 3. i. i. ligni al. ambre ellec-
te aī. 3. j. carniuz limaciāz pparate decoctaz pñtarū. lib. i.
possent et poni carnes tales aduste i pulueres redacte fm mo-
duz qui statū dñet zuchari al. lib. i. i. mellis passulaz lib. 5. aq
ro. lib. i. i. succi pomoz dulciū r. aromaticoz lib. 5. i. succi bozagi-
nis succi mellisse. aī. 2. iij. fiat electuariū r. bñ decoquat. Et de
hoc vti pōt vno coleari in mane r. et ante cenā per bozā. Et si
plz paz vini albi bibere bonū ē. Et qm limacie in hoc cān va-
let r. in electuario superius scripto ad ppositiōem intrāt r. hoc
idē rane. nam tertio de alimentis rane aī tā exterior appli-
cate qz alterius sumpte alterāt r. pñpant dñctas calidas
sua aī pñpate r. maniam r. venenositatē hūozis adustū. ita
vt dixerit. d. Aute. scdo cas. c. pñio qđ rana cū coquil cū sale
r. oleo ē bezoar lepre r. c. iō apponat mod? vsus eaz. Accipiā-
tur limacie maxie i locis siccis repte vt nemozib? siccatis r. ex-
tendat linteamē albi i camera clausa r. supponant r. statū ex-
hibēt testā. pñlā r. ibi cū cultelo quis extēns abscondat tan-
dem per ventrē scindant r. fricent cū fursure vel cū aqua cali-
da salta r. modico aceti duabus vicibus. Bñde huiusmōi car-
nes terrātū r. pñlent addēdo. f. paulatiz cū pñlant modicum
aceti vt virtutē magis incisīuā acquirāt r. cū reliqs pñonantur
vel cum pñmo sunt lote ponant in furno nō nimis calido r. ita
paulatine exsiccent vt possint in puluerē redigi r. c. Rane vero
qñant arbozee virides vel mōdaz aquaz r. que p prata saltā
do discurrūt. Quēnt et nigrē r. ptes posteriores accipiātū r.
ita pparent vt supradictū ē de limacijs. Valēt et in hoc cān le-
ti. pñst et ad hoc ppositū infinite quasi similes cōponi de
scriptiōnes. Consequēter post. v. dies redire pōt ad aliqđ di-
gestiū d gbus supra. Vel pōt fieri sirupus digestiuus r. eūa-
tiuus vt infra. R. succoz bozaginis r. buglose cū radicib? r. fo-
lifs succi lupuloruz. aī. 3. j. floz bozaginis r. buglose. aī. 3. j.
passulaz liquiritie aī. 3. j. epibimi. 3. i. oēs succi per se dispu-
ment r. reliqua coquant in fero capino r. in decoctiōe ponā
mīrabolanoz citrinoruz. 3. j. i. rebuloz indoz aī. 3. i. i. sicut pe

mus eius. **A**lius est qđ eligat elleborus niger iuxta radicem
 alicuius arboris fructiferę puta pruni v' cerase: pforet arborē
 in radice ⁊ in truncho imponatur ibi elleborus ⁊ si imponatur
 parū garosiloz aut cinamomi erit melius. Et forasibi qđ optu
 res sic. n. fruct' illius arboris erunt solutū ⁊ aromatici sine no
 cumento. **A**ut aliter qđ Serapi. elleborus liget cū fillo l' pecia
 cū pulvere garosiloz vel cinamomi ⁊ suspendat in vase vini
 debite quantitatē ⁊ maxime qđ ē nullū. fiet enīz tale vinū solu
 tiuū ⁊ aromaticū. **S**umunt ⁊ alij modū a doctozibus vt qđ su
 mas mel passulatū de quo supius dictū ē ⁊ in eo tepido sub
 mergant frustra lre ptes alicui elebori ⁊ ibi maneat in infuso
 ne circa octo vel decet horas ⁊ tūc facta collatura circa aut
 rā pparet vinū coctear aut duo aut plus aut minus fm qđ vici
 binus solutōne facere. **P**ossent ⁊ alij modū inueniri qđ ad pīs
 ppter breuitate notatū. **D**e his tñ medicinis raro vtaf ppter
 suspitōem. **E**t qñ ē in hoc cāu maxime laudant carnes vt
 peraz vel virtutes eaz de quibz ē supra facta ē mentio que
 mī per artē rectissime inde sequi possēt nōbīle nōcumentū id
 ē circo p electiōe ⁊ pparatiōe ipsaz aduerterēdū fm qđ colligi
 pōt de mente **A**liuc. qñto can. ⁊ et ca. pprio de lepra ⁊ d. lla
 lla b. x. lre praticę. c. de troscifis tyri plura requirunt. qđam er
 pte vipaz. quedā ex pte artificij. Et pte qđem viperaz regre
 pzio vt sint in mōtibus vel locis siccis ⁊ nō humidis ⁊ aquati
 cis reptē. Et pte ē coloz eius vel coloz eaz qđ si flaua ⁊ si alba
 qđ tales funt debilis virtutis nec nigra qđ illa ē excellēis
 nimie virtutis. Et pte ē sctus. requirit. n. qđ sit femina. mascul'
 vero supbabundans ē virtutis. **D**istūguunt autē femina a mas
 culo qñ femina plures hōyentes. Et pte ē abstinētia siue sit
 gure qđ dñz habet caput planū latū vt capiti solidū ⁊ cau
 dam artā. Et pte ē operatiōnis eaz vt incedat capite eleuato
 ⁊. v. elo citer ⁊ cū magno strepitu. Et parte vero artificij plura
 requirunt in vipera in ppsitio comedēda. **A**liū ē ēr pte pte
 capitis vt capiat in fine veris vel in pncipio estatis. **A**liud ē qđ
 in decolatiōe ipsius dñz statim simul abscindit caput ⁊ cauda ⁊
 fm longū ad quattuor digitos ab vtroqđ extremo. Et si illis ab
 scissis diu moueant vīue cū multa agitatiōe ⁊ sanguinis effusio
 ne bonū ē deinde dēret per mediū extrahi in longū ⁊ mondifi
 cari optime a vīsceribus suis ⁊ maxie a fele deinde excorari.
 deinde eo pfecte loto decoquat in aqua vīpaz ad dissolutiōem
 carniū vt ossus ⁊ tādē ipis ⁊ dissolutiōe carniū vt pōt alteradō
 tñ cū reliqs vt cibis vel medicinalibus fm quod dīcet. **I**psū ē
 buisimōi carnes sic pparari vt ponant in furno nō nimis cal
 do extracto pane intm qđ excidet. ⁊ possint pulverizari. ⁊ tūc ill
 lī pulueres misceant cū electuarijs vt cū dyaboragiato ⁊ dya
 buglosato ⁊ buisimōi. **L**audo tñ aneqz vīaf alioqđ sīozum
 imediate postpoz qđ bus alterat virtus dictaz viperaz ⁊ remitt
 taz ⁊ tādē illi ē mediate vīaf. **E**rbisqā nutriant galnē v' ca
 pones tūmō ē frumēto vel ozdeo vel alijs grānis decocti in
 brodio vīpaz ⁊ bibat ēr galnē ⁊ sūlo brodio ⁊ sic dimittant cū
 tali pasta donec deplumeat ⁊ tūc comedat d' illis caponiibus
 vel galinis ⁊ pīnariū pōt vīqz dñi alij mens egroti aliquid aliter
 pturbet. vel cū vesice quedā rubee apparuerint velud vesice
 ignis in corpore. Et cū laz incipit corpus inflari qñ tūc tam si
 gnū ē perfecte opatiōis qđ forasie expoliabit ⁊ deinde sana
 bit. **Q**uod si nō sanet. cū reliqs bonis regiminibus ⁊ morbus
 nō fuit pfirmatus adduc libet scito vīa idē regimē replicat.
Aid hoc ē laudat cōiter excoctio vini in quo motus ē vīpaz d'
 electis fm artē. **E**t aliter in hoc casu administratio frāce atque
 pinterualli. **P**roter hoc autē regimē expēdēs ē vīf balneo d'
 uersimode ab eo qđ sū pncipio. qđ iā mēbra exteriora vt suppo
 situm sunt infecta. alij tñ ⁊ aliter fm qđ dispositio exigit. quā
 alij expedit magis humectare. ⁊ alij magis abstergerē. nō
 nūqz ē ēr ad cūz trahere. **P**ōt ergo fieri balneū exhibendū
 fm ordinē dictū supius cū rebus vt infra. **P**. camomille mel
 liti drageolę. **L**amelosus ē pīque nigre lapaci acuti fumerit
 folioz violaz epatice in diule maluaqđ. anī. ptes equales. Et si
 volumus ad attrahēdū ad cūz ⁊ expurgandū addere possū
 mus de viperis decolatis fm artē de qbus dictū ē. **D**einde si
 at inunctio cū oleo de lilio amigdalaz dul. ⁊ alij ad mīscendū
 pulueres absterfus ⁊ ericatus ⁊ vt nūc mīscatē. 33. **N**assīa
 grie nigelle ⁊ buisimōi. Et alij ad intencionez magis hume
 ctādī ⁊ mollificandī valebit inunctio dialtee singul'. **I**uētias
 aut hōz remedioz ⁊ varia applicatiō facilliter interfecti cūlibz
 pto inueniuntur. Et qñ post balneū ppter attractiōē aliq
 ruz materie ad os stomaci alijqđ nausēdū dūdere bonū erit p

tnnc aliqđ leue domitiuū exhibere ad vomitū puocandū vt si
sufficit posito pēne i gulā vt man' laudabilius erit. Teruz qz
quilibet vomitus ad raritatem substantie stomaci perducit
et ad appetitus prostrationēz laudabile erit vt etiam voluit Aui-
ce. ante cibum sumere aliquā de sirupo de absinthio. Et hec
que dicta sunt de balneis intelligant maxime tempore hyemis
veris vel autūti qz tpe estatis loco balneoz visus ē. A. lauda-
re motū et saltū et pugnū cū socis. et tū sudoris puocationēz.
Et psequenter ipsi sub radijs solis existētibz sient inuicēdes
nūc in dorso nūc in sinistro. et dextro cū butiro recēt vt laudat.
Aui. vel cū alijs remedijs appropiatīs de qbus dictū ē supi?
et hoc breuiter d' isto principali.

C Hunc restat venire ad aliud principale vt ad correctionē ali-
quorum accidētū. Et qm acci' que pletūqz indicat de curatio-
ne in hoc cau sunt rubedo oculoz remotio pilloz supclioz ali-
quales nodi vel emittētie: mali banell' et stupor aliquaz ptiū
vt posterior tibiaz. Idcirco oz aliq breuia p plemēto addu-
cere. **C** Pro p' ergo vt rubedine oculoz remouēda fiat pmo
stupba humectatiā et aptiā poroz colorū cū decoctiōe ca-
momille et fenugreci et de paleis siccalis deinde fiat collirium
vt. j. r. aq. ro. 2. ij. aque feniculi. 3. i. dragagati gumi arabici
lapidis emathis an. 3. 5. canfoze. 3. ij. et misce. **C** Pro. 2. lau-
do pmo fricetur supi' cū pāno aspero ita vt sanguis attrahat
et porū aperiant deinde fiat inunctio cū oleo vt. j. r. olei laurini.
3. 5. olei spice. 3. i. et fiat inunctio. Deinde de nouo fiat fricatio
cū succo cepe et spu' maris si expedit ita vt tandē pilli regene-
rent. Et pro h' vide qd dicitur a doctoibz in cap. de alopecia.
C De nodis qd dicitur breuiter qd aliq sufficit sola mollificatiua
resolutio. Et hec intentio potissime pscit cum exhibitōe cero-
ti de muclaginis. Et pot fieri emplastrū cū radice lili vel
serpētarie et cūz bulerit post decoctiōem pteratur et cum oleo
amigdalaz amaraz fiat eplastrū. Ad hoc ē v3 armoniacū di-
solutū in aceto. Et tandē facta mollificatiōe ad resolutiōem et
exiccatiōem v3 sterius capitiū et in aceto dissolutū. Aliqñ v3
hec nō sufficiūt nisi in totū radicu' remoueat cū causticis: vt
cū calce vna exticta pluribz vicibus et arsenico et bmo in qb'
a me nō est sermo plonqadūz pp remediōz suspitiōez. S3 in
hoc beatur diligēs et expius cirugic' q applicet infra ad hoc
necessaria. Et tandē facta escara apponatur et ea q putrefa-
ciūt vt butyri singularit vel reliq pinguedies: Et pnter facta
mollificatiōe apponatur icarnatiua et p solidatiua sicut aloes
aristologia ro. litargini et bmo. **C** Circa tū quasda eminen-
tias singulares circa facie apparetis laudo nobiliter vt appo-
natur succus citraguli et est apud nos scarlegia qm l3 a docto-
ribz laudat ego tū in h' vidi suametū. **C** Potest et fieri marā
vel limētus ad delēdas maculas faciei et emittētiā et colorē
boificadū vt. j. r. amigdalaz dulciū. 3. i. amigdalaz amaraz
3. i. bñ purgētur farinē cicep et lupinōz et ordel an. 3. ij. gumi
arabici dragagati amill. semis melonis et cucumeris omniuz
purgatoz an. 3. i. mellis yreos costi an. 3. i. condli croci mire-
ana. 3. 5. omnia terratur et cū albumine oui coctice et troscili ad
vmbra exicent et tandē dissēperet cum aqua cōmuni tepida
vel lacte si expedit. Et facies epibimef in sero. In mane vero
ablatur cū aqua decoctionis fursuris vel fabaz vel cū aqua
sublimatiōis floz fabaz et multū v3 et sic ptiuef. **C** Ad mali-
ciaz banellus singulariter v3 fortis vociferatio et clamor i ma-
ne. **C** Al3 et loch sanū dñi **C** Desue: loch de caulibz: succus cau-
lium et brodiū eaz. Et pro h' et laudat. A. lac ouluz. Exhibeat
tū i modica quāitate et facta corpis mōdificatiōe. et h' dico pp
aliquos tex. huic dicto aduersantes q lac nō concedūt. **C** Ad
stuporē v3 ptiū fiat fricatiōes fortes ad tales pres et pcpue cū
vrticis. Et si nō sufficiūt tūc fiat scarificatiōes cū flobotbo* p raso-
rio. **C** Ad h' et laudat aliq leues fricatiōes tādē supponat aq
vite vel ardēs. et vltio supponat pira sola ita vt sit vebemētē li-
quida: aut soluta i oleo cū quāitate qua faciet ea pferre. **C** Pro
n. vt dicit Aui. sen. 7. 4. cañ. tractatu. 4. attrahit nutritiū
ad mēbrū et retinet ipsū in eo et remouet frigus et si cā fuerit
debilitas virtutis aut opillatio porozū. in cuti et. et hec de isto
principali. **C** Ad vltimū breuiter veniēdo qñ cāus nō ē reducibi-
lis breuiter pro regula ponat q nullo mō vtatur medicamine
forti neqz flobotomia: sed tantumodo aliqñ vtile ē exhibere
medicinas cōes supfluitates educētēs vt liniēdo vel pziimen-
do vel extēfēdo. verbigrā cū cassia māna: et aliqñ miscere i el-
bis eoz aliqua acuta pungiua vt rafanos poros et buluismo-
di. Et pro tali casu laudat Aui. in cibis aliqua talia acuta et

salsamēta q tū a me cū d' regimīe ciboꝝ dēterminaref sunt veni-
ta. Et b' qz tūc de illis agebat vt cibī erat h' at vt medicie. Et o-
fert etiam aliquando in potu sumere de troci. de caparibus
cū aqua casei. **C** Aleat et qdam eoz suplicie maxime faciei cū
limatura metalloz. **C** Ad nullū tū sanguine testudis et oleo amig-
dalaz amaraz et buluismo vt limatura eboris tyrica noua opia-
ta et talibus **C** Precepue tū attendēdū in buluismo corporibz ē
pfortatio membroz principalū cū medicinis et cibis ad h' ap-
propiatīs que oia ad pns enarare nimis longū eēt. Et hec cū
dei laude dicta sufficiant p plemēto huius cōsili de lepra.

C Pro magnifico et potēt viro dño Andrea de bīrago p rup-
tura tibie: pus tū facta restauratiōe. **C**onsiliuz. .i.oi.

C Sus huius magnifici viri fuit ruptura cruris: soci-
e l3 ad minus supioris versus mediū cūz vulnere. Est
igit egritudo cōis qz in nā cōl. s. in vntate solu: tū i
mediate reduci pōt ad egritudinē in pōne qz i si

ta vel societate ptiū solutaz vt 2. 4. p. doc. p. c. 3.
C Facta igit huius debite restauratiōe ossiū. qd ex equalitate
tactus pprehēdit. factis ēt diuersionibus cū flobotomia po-
tiōe et tenuitate diete pueniētē ptransita iam septia et ex pte
quētū timore fluxus et timore materie apostematīs cū ex cāu a
pncipio facta solutiōe nō in osse tū. s3 in almcacati et carne cir-
cūdanibus. Et in reductiōe per artificii ad debitiū plasma et li-
tū ptiuz pueniētē debuerit dolor carī qui ē potissima cā tract'
māe sic intēte nā succurrere mēbro leso. neqz sit futura aliūde
cā doloris. **C** Idē ēē pcludēdū q diuidēdo tpa morbi quo ad
accidētia tā trāsiuerūt pncipiū augmētū et statū. Et sic expedit
a pria itentōe que in solutiōe ptiū medicatiōe plungit. s. reti-
nere id qd fuit et pstringere māz si ipsa fuerit curen resiat fm
d. Aui. quarta pmi. 2. 8. c. due alie intentiōes generales. s.
p solidare scissurā: et putrefactionē pbbere. quanto magis pos-
sibile fuerit. Et hoc ē qd dicebat idē capto allegato satis apud
pncipiū. **C** Itqz de vno tū. i. de pbbitiōe fluxus māe te ercu-
saueris vt in casu nro reddi ad cogitandū de duobus remanē-
tibus. s. ad p solidandū: et pbbitiōe putrefactiōis. Et qm mē-
bra spermatica soluta in pucta etate de mēte Ba. 3. regni f3
vā prime intentionis et vera restauratiōe nō p solidant. In-
tentio igit nostra erit ad vnionē ptiū solutaz supaligatiōe car-
tilaginis generāde que fm veteres porus sarcoydes vel ozof-
bot appellat. Et qz vt dicebat Gal. tertio regni illo. 9. q glutiat
aut nām et pncipale regenerās ē virtus. mediū aut p glutina-
tionis ē viscosus: et impediēs p glutinatiōem pletūqz ē humidū
accidētale qd vt multū in mēbris. ppter debilitatē digestiue et
expulsiue ipoz multiplicat. Idcirco. Ba. l. ibidē vñ intentōez
imebat pncipale in ope ēē pseruationē substantiē. i. p lōis ptiū
lese. Et qz ossa sunt nā sicca. et fm doctrinā. Ba. 8. de ingenio
sanitatis. c. quarto mēbro siccorū puenit medicina siccorū. De-
bet igit ad exicadū humidū accidentale aptū in mēbro frigi-
do et debilitato multiplicari. ad pseruandū et pplexiōe ossis.
cū pseruatio p similia fiat. vna pncipalis radix in medicis i ca-
su nro offerendis sit de medicis siccorū. Et qz talis supligatio si
fiat nisi p iustificatiōem q sit per viscosa p glutināta. alia radix i
medicis sit ex medicis p glutinantibus: magis tū in pncipio ge-
neratiōis porū qz in pcessū cū a pncipio sit maior iustificatiō ne-
cessitas quā in pcessū vt p3. Et qz vt supra dicebat nā ē pnci-
pale agēs que spūitu et calore tāquā instrumētis opaf quozūz
p iūua sit resolutio et aliquall caliditate pfortant et vigozantur.
Idcirco ad hec oia recte pspiciēs. d. A. gnta quarti tractatu
scdo dixit qd adiūuatur. supple ad reductiōem cum emplastris
fortibus stipticis in qbus ē caliditas quedā et p glutinat. **C** Icy
idem intelligi pōt in pulueribus et vnguentis et et intrinsec' ap-
plicadis et via medicinarum.

C In hoc igit tāqz super radice et cardine fundet principalis i-
tentio nostra i curatiōe: differenter tū: qz l3 equalis maneat in-
tentio de pseruatiōe membri in glutinādo: tū i exicadō varia-
tur intentio qz a pncipio glutināta post pbbitiōne fluxus matie
debet siccorū dñari ad iustificadū. In pcessū vero ad induratiōez
ozofbotis exicadū dñent. i medio vero equaliter exicadū cū
glutinātibz misceant. Et iō si a pncipio dragagātuz gumia-
ricū bolusarmen' debebat in ppositiōe dñari supra balauit
nucē cipeff sandarachā et buluismo. In pcessū aut ista sicca i-
lis glutinosi dominent: semp tū aliquid pfortas apponēdo: et
mamiā et. Et quēadmodū in pulueribus exēplificat ē. Idēz

in vnguētis somentatōibus catbaplasmatibus ē dicendū. Et ordo habeat a principio poterit fieri pulvis vt. j. R. dragagā si gūlarabici boliarment sanguinis draconis ad glutinandum añ. 3. i. farine orobi galis mītiloz añ. 3. i. ad ericcādū nūcū cī pressū mītre mūmie z yreos añ. 3. ad p̄forādū z ex his fiat pulvis. In processu vero circa 25^{am}. sicca magis dominētur z glutinosa minus addēdo supradictis de rosis balaustis z similibus z iā fiat equatio in illis vt infra. R. dragagāti gumīara bīci. boliar. sanguis draconis. 3. i. farine orobi galis balaustiarum rosaz añ. 3. i. nucuz cīssimītre z mūmie. añ. 3. 3. misce z fiat pulvis q̄ incozpef cū albumīne oui. Et hec quātūz ad ea q̄ ad secūdā attīnēt intētiōe exterius applicāda generaliter. **C**ū am resiat vltima intentio q̄ vt supra dicebat. p̄hibito putrefactiōis q̄ quidē cū genere ex dīminuto calido nālī extra neato hūdo p̄prio a calido alieno i hoc cāu nīlī pūdeat redt similit̄ adueniret putrefactio: qm̄ pp̄ approximationē medīcamīnū sup̄coz z glutinātū exterius z forē sup̄ aligaturam z p̄hibitionē motus mēbzū fit pp̄ hec tria. p̄mo vt sequatur op̄illatio poroz z p̄sequēter trāspiratiōis sit p̄hibitiō z sic calidū nālīs p̄paratio ad extīnctiōē z ad inflāmationē accidentālis caloris clausis accidētālibus vaporibus interius: vñ vt sepe i his aliquālis p̄runt p̄iungit ex tūlatione vaporū interius reclusoz. ex ligatura. n. p̄hibet aliquādo trāitus spīritus z nutrimenti ad mēbzū z sic disponit ad putrefactiōē. p̄ter getem ē mēbzū multē retīnētur hūditates sup̄flue que p̄ exercitiū resolūntur que sunt mater putrefactiōis. 3° lz inter causas p̄hibitionis regeneratōis porū cōsumere multitudine solutiōis ligamento: p̄ p̄ alia iuuamēta vt ad aliquāle trāspiratiōem poroz z ē ad manifestatōē si pustule vltīditas mēbzū inducitur cōp̄rehendātur vt ē medicamīna renouari z p̄fortari possunt iūbent auctores singulis trib^{us} vel quattuor dieb^{us} renouari ligatura. Et ē habēda cautela vt nō sit nimīs stricta ligatura p̄sus superi^{us} vt nutrimentū apte ad mēbzū deuenire possit. p̄propter id ē q̄ mēbzū nō mouet ad resoluēdū mās que retinent nō inueniunt aliqū embrocationē fieri supra mēbzū cū aqua tepida z oleo vt etiam. d. Aluic. laudant. Licet etiam embrocationes videantur impedire consolidatiōem. tamē istius gratia sunt aliquando vtilēs z necessariē. qm̄ etiā maxie iuuant in attrahēdo nutrimentū ad mēbzū z rigozādō caliditatē nālem mēbzū cuius attractio nutrimentū maxie p̄uenit in corporib^{us} paucī sanguinis absolute aut pauci sanguis viscosi sicut in cāu hūius magnifici dīsi. Et pp̄ hoc dicebat. Al. loco allegata. Al. l. nozaf restauratio. i. sit difficilis restauratio fracture colericoz z p̄ualecentiā: nīlī supple nutrimentū ad mēbzū trabat cū epistimatib^{us} aliquāle calefactiū z p̄fortatiū. Laudo igit̄ interdū fieri fomentatiōēz cū aqua tepida decoctionis camomille ab sintib^{us} z modico nucis cīssimīlz et pp̄ allam cām aliqū laudetur ebrocatio qm̄. si gnatūs est potus emittit^{ur} z grossior q̄z expedit: sed tūc fiet cū mollificatiōis z cū mīnuentiō. lz mibi hoc in totūz nō placeat: imo elligibilt^{ur} videret vt p̄tūa grossius z cōflans ellz z si aliquātūlū emittit^{ur} forēz quā q̄ ad moliciē z eq̄litate tendere. Quod si hīs obseruati manifestaret putrefactiō in certo loco: q̄d nō credo. Expedit vt locus iste discopius maneat: z nō clausus: cū ascellis z vinulētia corrodēs cū illis z sanguisugis amoueas tande cū exicāb^{us} curet ex mūmia z aloē coralis rosis z h̄mōi. Aliqū tū per corrosiōē vltz ad catizantiā deueniēdū est: vt sunt es z calcātū iuxta vt in exercitio expertū nōtū est. Et hec sint quātū ad ea que p̄ extrīnsec^{us} sunt app̄ximādā. **C**ū p̄ intrīnsec^{us} vero ad p̄hibitionē putrefactiōis vltra id q̄ de dieta dicef laudo vt semel aut bis in ebdomoda sumātur vna aut due de pillulis. vt. j. R. sp̄rum yere simplicis. 3. i. coricū mirabolanoz z tri. 3. i. indoz. 3. 3. reubarbari electi. 3. 3. mastice. 3. i. cū mellerosato forment pillule. In hīs oibus vt p̄siderātū p̄z est vt virtus putrefactiōis remouens ex pte aloes z sp̄rum secū p̄iuncturaz ad p̄positionē yere. Et ē virtus solutiua leuis materiet colericē z stigmatē ex pte eozū z reubarbari z melācolice ex pte mirabolanoz z mirame indoz. ex mirabolanis ē acq̄ritur frigiditas z p̄fortatio que in casu nō necessaria est. Confortat ē stomac^{us} z mēbzū nutritiōis p̄ mastice. Laudo ē sequēti mane ad mōdificatiōē z absteriōē materiēz si q̄ remāserunt mote in vīs cōibus vt sumaf sirupus vt. j. R. sirupū rosati de infusiōe. 3. i. mellis ro. 3. 3. aquaz lupuloz. 3. i. absintib^{us}. 3. i. misce. Cum hīs ē pp̄ alijs virtutes p̄seruat a gnātione v̄tositatis q̄ idē dīs meus nō nunq̄ molestari solet. z que multipliciter potest esse causa

curationis nostre z hec de medicinalibus.

Cū autē vero ad dietā p̄rio p̄ regula mīnuant quēcūq̄ ad inflāmationē z subitillationē p̄parant. quēcūq̄ ē tūbzica ap̄tūa z ventofabilia sunt. qm̄ p̄ hōia p̄hibet porū generatiō. **C**ū regimine igit̄ aeris declinet aer ad frigidū z siccū. euētiā cū z irozando camerā cū aqua z aceto z aqua rosata que si non habeat sumaf decoctio rosaz z sandaloz. **C**ū circa motum z getē dicat q̄d q̄ mēbzū leuiz p̄ueniēt moueri nō pōt saltem singula die. reliquū corpus ante prandiū leuiter fricetur. z erit fricatio loco exercitiū resolutiōis sup̄fluitates vaporosas vltīficabit calor nālīs totius. Et laudare circa amotionē sup̄arum cū sit. noua ligatura pāno lineo tepido fieri leuē euaporatōem tūbzicē per hanc eniz rarificat porū z sit aliquālis vaporū reclusoz trāspiratio z caloris mēbzū p̄fortatio. z sic a putrefactiōe elongatio. **C**ū Somnus. vi. horaz vel. vii. si est possibile inf die z nocte ad rectificationē porū ē multū p̄ueniens quī finālī ter haberi nō posset laudare vt hora somni in fero sumaf. 3. i. sirupū de papauere electi. Circa passiōes animi vltādē sūt cogitatiōes z passiōes oēs animales quātū fieri pōt p̄ter gaudīū z leticiā que moderate sumpte plurimū iuuat ad ip̄ignationē z restauratiōem. **C**ū circa cibū z potū p̄ueniunt cibaria ad glutinosūz declinātia in calido vel frigido nō multū excessiua. Sit igit̄ panis cū modico z line sale farine subtilis volatīl^{is} z si apponat tertia ps farine de sp̄lta erit p̄uenientius sit tam p̄uenienter coctus vnius aut duoz diez ad plus. Loco ferculi p̄ueniūt collatura farris collatura oz. z sp̄lta. Al. dū ē panis cū p̄ueniūt maxie si cū eis exhibeat. de lacte facto ex duab^{us} p̄tib^{us} amigdalaz. z vna pte seīs citonoz. q̄d notant addo q̄ amigdale sole aptiōe z substantie subtilitate z ligiditate min^{us} p̄ueniunt. Et si placeat arroizatari nō in dūenit si sumantur sp̄s vt. j. R. corazolū m. 3. i. macis cinamomī. añ. 3. i. coriandroz p̄paratoz i vino granat. cuz modica pte acetū. 3. 3. gario soloz. 3. i. misce. Inter carnes laudant. p̄cipue p̄dicones cum vt Aluer. placuit q̄nta colligit sint p̄plexiōis frigide z sicce substantie tū facilliter transmutabiles. 3° de salianis intelligat: p̄fectus ē vituli cū pedibus anterioribus aliqū p̄ueniūt. Lanes ē edi p̄cipue cū sint nālīs p̄plexiōis sicce z accidentalis aliqū viscosi pp̄ p̄p̄uitatē ad generatiōem lz passibiles p̄pter raritatē ipsaz. Lanes ē castratoz vnius ani remisso seruoze caumatis aliqū p̄ueniūt. p̄sces ē vt temerē z aliquales laci p̄ngues interdū p̄ueniūt. Quia ē sorbilla cocta cū testa i aqua z aceto nō inueniūt. Facere interdū ferculū ex boza gūibus aliqbus bletibus portulacis z maluis nīlī abhorreat aut brodio carniū est conueniēs. Inter fructus multū laudantur ēt fumere de p̄ro dī cocto cū modico suchari z coriādōruz est p̄ueniens. Adem de coctanis intelligat. Reliqua oīa humiditate habundant z p̄lica sicut vt vne vlt caliditate vt nūces z auellane. vel substantie terrefrēstate vt castanee z sic vel putreficabiles vel inflamabiles vel ventofabiles reddunt. p̄dō eius sit vniū satis paucifex aliquāle coloratū ad stipicū vlt aliqualiter ad dulce declinās mīlū tū aliquāle pp̄ p̄suetudinē cū aqua cocta simplicī vel modico vini granatoz. Et hec sufficiāt de qualitate cibarioz. De quātitate vō vtrū tāta maior vlt minor exhiberi debeat quā tpe sanitatis in isto casu in generatiōe orofbotis. vel ingrossationē cataracte. z in mēlia reducēda ē apud nō nullos dubitatio p̄cipua. Quidā tenuerūt grossi^{us} ēē dietandū in his cāibus quā tpe sanitatis. Cum soleat tpe cū est sanus vebemētissime z laboriose exercitari z cū regula sit in debite dietā q̄ resolutiōis p̄positionari restauratiō mīnus ē igit̄ offerendū quā tpe sanitatis. modice tū minus. saltez in q̄lī vt offerat mā sup̄flues ad regeneratiōem porū qui nīlī sup̄fluerent difficile multum esset ossa consolidare. Et de hīs p̄o nunc sum contentus.

Cū casu magnifici vtri dīs 3o. caquerant ossacū dū infecta a qualitate canis rabidi p̄pter impositiōēz manus i os eius z si etiā nō inmorzerit. Consiliū. 102.

3° Al. anifice recepi supiorib^{us} diebus litteras vltimas ex p̄sūas z manifestatiūas cāus rescrip̄t ego p̄sūū afferā ad corzectiones p̄tūs male dispōis z ad p̄seruatōēz forte futuraz dēriorz nīlī pūiderel.

Cū de diligenter examinatio casū p̄. ludo oīum vestroz nocumentoz p̄ncipalē radicez fuisse. vt z vos recte sentire vlt demū illā malā qualitātē venenosaz derelictā circa cor p̄ncipalē

paliter. et psequenter quasi toti cōcātis: et spālter cerebro ex cō
tactu saluē et sanguinis canis illius rabidi. in cui? os manum
impofuitis: et si in dictā manū nulla fuerit impfā solutio mēbz
manifesta nā tante malitie sunt hūiditates illi? canis rabidi qd
vt et faciet alia cōiter venena petunt? cor. de p? intētiōe: lz nō
subito corāi cōicēf lz in tpe put appuit in vobis post quartaz
diem qm in medio somno expgefcēs fūllis cuz maris orozore et
cū maxio sudore frigido et c. Et qm infusus cordis tanqz prin
cipalioris mēbz ē cōis circa totū vel supra totū nō ē mirabile
q? et in toto sit cōicata tota qualitas mediātibus spīritib? et san
guine taliter infectis a corde supra totū cōicatus: pīcipue tū ē
cōicatu nocumētū cerebro pp pīnuitatē qz spīritus vitalis
īplius cordis et spīritus aialis cerebz: vt voluit Auic. pīa ter/
tij ca? de mīla et pīter mediātē cerebro maximā colligātiam et
continuitatē hīte cū stomacho mediātē quodaz neruo magno a
cerebro veniētē ad os stomachi sit et pmutata mala qualitas sto
maco: et ita cerebz et stomachi sunt debilitata in opationibus:
et exinde multiplicant supfluitates flegmaticas p indigēfione
et tū gnātur vōfilitas i stomacho qd de cāis doloris velti circa
stomacu. Et ex eadē radice multiplicat spūti et descēdit mā d
cerebro catarralis ad guttur et pectus. vnde sepe vt scribitur
est algoratus. Et alia et pte mēbz totius vt dictū ē sunt debili
tata i digerēdo pīnū nutrimentū eis adueniēs. vñ multiplicāt
et p indigēdo hūiditates in eis supfluas vñ bora separationis
eaz vt circa aurozā sepe expellunt dīcte māe p sudore. Et ita
si euacuentur os melius habetis illa die. Et si retinent grauat
mēbz et oia membra vident lassata. Et de dictis mēbz vel
similib? multiplicant aliquoties circa stomachū et intestina ma
xime per deflūxū a cerebro et exinde cū pillulis cōibus mant
feste educunt hūiditates q? simulant albuginē ouoz. Et ex ea
dem radice fit vt cōicēf et dolor aliquoties versus cor pp ven
tositates multiplicatas ex debilitate circa cor et parte sinistra.
Ita cor fuit mēbz p? lesum vt dictū ē. Et redo et q? illa velti
detētiō vt scribit vebemētē deducat ad debilitatē opationum
oīuz mēbz maxie cordis cerebz et stomachi pp trīstitiā maxie
et trīstes cogitationes. qm dicebat. Al. in ca? debilitat digēfio
nis in fine. Et ex cāis corruptiōis digēfiois et debilitat q? est
trīstitia sicut ex cāis bonitatē digēfiois est gaudiū.

Et restat igit vt hic scribant quedā a quib? cauendū est i die
ta et in regimine cibi et pot? vt ex eis elligant qbus vtendum sit
Postea ponā aliq? leuia medicamēta ad casum valentia.

De regimine igit circa dietā sit regula vt vitetur oia humo
res ad hūitā et humozē melācolici generāta. Itaz qualitas
illa venenosa corāi cōicata adducit ad melācoliciā nām. Et p
inde opz vt eūtes aer excessiue calidus et siccus ad hūitā. licet
et aer frigidus faciēs ad inspissatiōez humoz sit de causis ad
melācolici deducēs. Et ita aer turbidus et grossus ē multū no
cens. Et exerci? corpozēti et supflūū multū nocet. Sz exerci?
aiale vt vebemēs cogitatio et pīnua pferutatio de agēdis est
maximi nocumētū in cāu: vnde dicebat Rasīs pmo pīnētis
qd homies subtilis ingenij disponūt ad melācoliaz pp exer
citiū. f. animi et studiū nimū. Vbi et ibidē. Vbi qd vna de re
bus q? generāt magis melācoliciā ē ociositas et pmeditatio pī
tūz pīeritoz et futuroz. Et Auic. spālter pīenit q? supfluitas
trīstite et timoris et vīgilie supflue ad hoc ducūt. Et pīnūitio
et subtractio cibi et pot? supflua sunt de cāis hūius. iō nimia
abstīnētia nocet. Sz in cibo et potu dicebat Gal. 3? de iterioz
bus q? quedā sunt gnātia melācoliaz inter q? pīcipue numerā
tur carnes oīuz animalū corpoz magnoz qdrupedū vt carnes
bonū ceruoz. et maxie carnes salite: siue sint aialū terrenoz et
maxie aqūcoz vt pīscū et caro leporis plus efficit mīam quā
alia caro. Et h? intelligit de leporib? nō pīnūis gnātioni qz
cū appropinquāt gnātioni vīcinātur ipamēto. Laules et sunt
maximi nocumētū. et oia olera. Dicebat Auerois nocēt in hoc
pīer lactuā et buglorā pīcipue si pīallant cū aceto et sale et insa
latudā maxie herbarū calidaz max. nocēt. Vltiue et et capais
sūt i sūi gnātiois melācolie. Et lz capais soluat et educāt melāco
liaz gnātā p suaz pīeritatē tū p suā sībz gnātē eas. Case? et
vetus ē de multū nocētib? et caro porci pīcipue siluetris et sal
sa. lentes et sunt in extremo gnātiois melācolie. lz oia legumia
noceāt et oia amara. Etendū est oīs forib? et brodijs pul
loz in estate et caponū in yeme et carnes et sīlites eoz bone sūt
et carnes captoz et et ouoz sex mensūz i estate et yeme castre
ti ānalis et carnes vituloz pūenūt et carnes pīcū singult et
turtūz lz oia cibaria debēt ēē elēgata et cauendū est ab assatis.

Alitū pūenlēs dz ēē mediū i colore si nigr neqz opaci subit? e
medie vīnositatē et si in estate misceat cū aq? decoctiōis radicū
buglose siue boraginis. sed pīcipue buglose erit conueniens
Ita ipsa buglosa et pīcipue eius radice vtur Auic. in omni
modo ad mīnistratiōis eius est in hoc casu maximi iuuamen
ti. Et hec de dieta.

Circa medicinalia laudo oī mense q? sumatis de pillulis ve
stris cōib? maxie si rectificēt lz modū vt. j. R. pillulaz cōiū.
3. iij. tiloaloes se. acetose. añ. 3. i. cū sir? de citro i byeme. et in
estate cū sirupo de acetositate citri siue de limonibus sūt pillu
le. Et sumant. 3. i. 5. p vice vltāta quāntas que sufficiat ad sol
uendū ter vel quater. Et singula ebdomada laudo vt semel vl
bis sumat vñ clistere de infra scriptis. R. bletis caulū melis/
se buglose matrū violaz. añ. 3. i. polipodij sene cartami añ.
2. 5. epīthi. timi cuscute añ. 3. i. 5. ameos semis aneti et fenī.
añ. 3. iij. bullāt oia sufficiēt in aqua debite quāntas et de col
latura sumant. 3. i. 8. cui addat calieft. 2. i. yerepīgre. 3. 5. olei d
līto olei camomille. añ. 3. i. fa? cōis. 3. iij. misce. Laudo pīr fieri
psectionē vt. j. R. diabuglosati. 2. iij. psectionis de gēmis. 3. i.
plīr sarcoticon. 2. 5. zuchari violati. 2. 5. cū sirupo de bīsanij
sūt psectionē cū ser folijs auri et exibeat singulo mane coclear
vnum magm. Vbi pōt fieri in forma psectionis solide vt. j. R.
spēz diambre. 3. i. 5. fragmentoz cordialū. 3. i. spēz dyarodon
descriptiōe cōi. 3. iij. cū zucharo dissoluto i aquis buglose be
tonice q? sufficiat fiat psectionē in morfellis. Et si aliquoties singu
lis decē oibus maxie tpe hūmido exīte sumeret. 3. i. metrida
ti per sex horas ante horā pīadij erit pūenlēs maxie ad illam i
tentione. Laudo et fieri saculū supra cor vt. j. R. solioz buglo
se et melisse ros. et viole. añ. tertiaz. ptem. 3. i. vtriusqz bee se
te crude incise. añ. 3. 5. dozonici seius citri. añ. 3. iij. coraloze se/
minis acetose et gar. añ. 3. i. ossis d corde cerui. 3. 5. fragmen
toz smaraldi et iacynthi electoz et puluerizatoz. añ. 3. i. auri il
mati. 3. 5. misce pro saculo ponēdo in sūdōne de grana et al/
pgaf lapis ignitus cū vino aromatico et aqua buglose mixtis
et sup fumo eius calefiat saculus oī die et cordi supponat et re
tineat. fiat et vnguētū p vinctiōe stomachi vt. j. R. olei spīce. 3.
i. olei masticis et absinthij. añ. 2. 5. cinamomi galāge gario. car
damomi coraloze ru. añ. 3. i. musci et ambze. añ. 3. iij. cere parū
sūt vnguētū pro stomacho. Laudo et vt fiat pomū ad odoran
dū tenēdo quasi pīnue in mana. lz nō post cibū imo dīstanter
a cibo qūtuoz vel qūqz horis vt. j. R. nucis mus. acori corticum
citri añ. 3. i. maiorane isopi cinamomi gario. añ. 3. 5. galie ele
sangine. 3. iij. ligni aloes rosaz rubeaz laudant añ. 3. iij. cere q?
sufficiat fiat pomū pro odorando. Et hīs sum pīentus. paratus
ad maiora si expediat qd deus auertat.

Ad bonificā colorē p dño petro zuchono. Cōsiliū. 103.

Significe ac spectantissime domine nū. vt satisfaciā
m regitūōi per vos facite: pmissiōi de bonificādo co
lore veltro. statui aliqua vobis scribere. Et qm tripli
ci via color reddat bonus. pīo generantib? sangui
nez bonū claz et subtilē. scdo mondificantibus ipm sanguinem
tertio ipm sanguinem spērgentibus ad cuti et cūtz abīlgerēti
bus et ipam aliqūo calefaciētib? vt sanguis et spīritus vīdē
traherent. Et pīo pīficiēdo laudo vītūū ēē oīs recentib?
bus brodio carniū vīno subtili odorifero bōis carib? pīermit
tendo oia grossi nutrimenti dātia nutriti entū melācolici. vt fēf
sunt oia legumia pīer cicera que tū vobis nō pūenūt pīer i
flamatoz. Et ita dico de alijs grossis cibarijs vt vos ipe itel
līgitis. De scdo vero vt de modīficādo sanguinem laudo vt
singula ebdomada bis vīaf singula vice in manevno vel duo
bus mirabolanis. Vñ ipi in h? singularē hūit pūenūt et in reli
qs vos iuuabūt pluriuz: quē si nō bonos repīctis mediolani
mittatis venetas vel saciatas p aliquē mercatorē vobis porta
ri. In diebus in qbus nō accipiet de istis laudat a doctorib?
accipere circa. 3. i. misere minoris q? si gustui fortasse esset horri
bilis dimittat. De tertio vō vt de mouēt. us sanguinē ad cu
tiz laudo vt in pīncipio cibi et maxie tpe frigidō accipiant due
siccus et calefiant ad ignē et sumant ate cibū. Laudat et vsus
spēz cū ferculo vel ex cinamomo gariofolijs cīpero cum modī
co croci. Et alit et brodiū cicerozin rub. et brodiū caulū im
pfecte coctoz. Vñ et acori cōditi facit bonū colorē. Et it
ca vero localia laudo vt in mane accipiat i ore qm nō accipiat
alia medicamēta modicū bōi vīni maluatici vl alteri? bonū vi

niodosiferi ⁊ teneat i ore monedo p hos multoties. postea re nouate ⁊ sic fiat p mediū boze laz ꝑremissa fricatione capitis ita quod nullo modo subsequatur. Et si aliquando accipiat i ore parū aque vite sic p certū tps agitando p os postea eice re satis pueniet. ¶ Ab extra vero in hoc ꝑposito cōuenit ablu tio faciei facta cū decoctiōe vt. j. h. fabaz excorticatar lupi noz. añ. ¶ Ab. i. radices ꝑreos. 3. i. vngulaz vituli frustatz inci sarū numero. ij. semini rassani. 3. ij. seīs melonis excorticati. 2. i. bulliāt in litula vna aq vlsqz ad ꝑsumptionē tertie ptis postea decoctioni addat cinamomi. 2. 5. ⁊ parū bulliat ⁊ de illa infri gidata ⁊ collata fiat lotio. ꝑsolent infinita poni remedia ad ꝑposittum: sed non curo quia minus ꝑficiunt quam ea que interius sumuntur.

¶ Pro morphea.

Consilium. 104.

ꝑpositio huius venerabilis religiosi dicēda ē mor phea: ⁊ nō albaras: qd ex multis euidentis aucto rum declarari possit. Sz bec sufficiāt ad euidentia qm mēbz ē sensitiuū ⁊ cuꝝ sensu nꝝ cutis ē aliqualiꝝ depssa. ⁊ cū hoc cū acupungis exit subito sanguis: ⁊ sic decla ratur q nocumētū est i cute ⁊ nō ꝑfunda i intrinsecus. Et bec est differētia vt ponebat ⁊ dicebat Aulic. 7. quartū ca. ꝑꝑio. Inter duas morpheas ⁊ albaras q vtrazq morphea ē in cu te ⁊ carne vsqz ad os. Et hꝫ auctores cōlter ⁊ Aulic. loco alle gato posuerint tū duas spēs morphee quaz vna ē nigra ⁊ al tera ē alba dicta alguadi: ⁊ ꝑia ē ex hūore melācolico adbu sto pendēs: ex altera dicta alguadi ex flegmate ꝑēder vel ma litia i virtute imutata mēbz ꝑuertēte nutrimentū ⁊ si ꝑueniēs fuerit ad nām flegmaticā. Sicut ēt nutrimentū aliquoties ꝑuer tit mēbzū aliquāter ad nām ipsius vt ē auctoz snia. qz tū vt vī su ꝑꝑebēdi ꝑt bec fetiditas cutis dicta morphea. neqz dicen da ē morphea alba simpliciter neqz nigra cuius ēē nō ambigi tur. ¶ Itā in morphea alba ē vera albedo ⁊ raro vel nungꝫ ꝑꝫ ritus ꝑungit neqz velociter ⁊ sensibiliter surripit mēbz neqz furfures vel squame resoluūt a mēbz cū mā flegmatica sit modice ipressiōis ⁊ maxime adducēdū bec accētia q tū accē dētia in hac dispōe ꝑiungunt vt ex narratione i firmi ⁊ vīu cō ꝑrebēdi ꝑt. ¶ Itā color declinat ad terreū ad citrini declinatē ⁊ ite macule augmētādo sensibiliter ꝑcedūt ⁊ cōiungunt in ea ꝑꝫritus ⁊ furfures cutanees resoluunt vt ipse narrauit. ¶ Itō credo maxie ꝑfirmat auctoritate. Sz ararū illustis medici ꝑo nētis tres spēs morphee quaz vna ē que assimilaf terre. alia nigra. alia alba. Et ex his que assimilaf terre dicit ipse: aut erit cū ea ꝑꝫritus: aut resoluēt ex ea squame similes furfuribus tritici vt in cāu nostro: aut erit plana ⁊ equalis supficiē corpō ris nostri. Itaqz bec talis dispō neqz ꝑꝑie ē ꝑēdēs a mā me lancolica vt nigra morphea: neqz ex flegmatica alba. sz ex bu more ꝑncipaliter colerico vel sanguine colerico.

¶ Et ita qstam ad curam oportet habere intentionem ad cau sam acutam ꝑncipaliter euacuando coleram rubeam. Et in regie declinādo cū his q generāt bonū sanguinē maxie cū ci bis declinātibꝫ ad frigiditātē ⁊ humiditātē. abstinēdo a calefa ciētibꝫ ⁊ excitātibꝫ: vt sunt oia acuta bauracbia vt alca ꝑorzi cepe ⁊ rasanꝫ. ⁊ oia salsa: ⁊ oia calefaciētia forit vt species acute ⁊ herbe amare eruca ruta ⁊ similia. ¶ Et itādo ēt oia ace tosa acetositāte acuta vt acetū vīni acutū dimittēdo ēt vīna ꝑo tentia. Et in mō ꝑparatiōis ciboz dimittēdo assata: ⁊ eligēdo elissata. ⁊ vtēdo cibis insipidis vel aliqūter ad remissus dulce declinātibꝫ. Et cū hac regula gnālī poterit ipse discurrere ꝑtici lariter i regie cibi ⁊ potus. Dimittat ēt exercitiū laboriosuz ⁊ ni miluz motū: ⁊ nīmas vigiliās: ⁊ aerē calidū instātiū: ⁊ omēs animi passiōes inflammas maxie iras.

¶ Sed circa medicidalia obseruet regla qd singla die beat lenitiōes ventris vel nāit vel artificiali: vt cū suppositoꝝ: vt clisert cōi cū oleo violato ꝑ ꝑte. Consequēter oī ebdomoda su mat bis. 3. vi. aque calet in q steterit in infusione ꝑ nocte epibibi mi puluerizati. 3. i. ⁊ sumat cū substantia epibibini. Et postea sin gulis. xv. diebꝫ sumat potione vt. j. h. mirabolanoꝝ citrinoruz 3. ij. indoz. 3. i. polipodij. 3. i. epibibini floꝝ boragis ⁊ buglose añ. 3. 5. passulaz. 3. ij. infundant oia in ags lupulloy edule ⁊ sumat ante aq. q sufficiat ⁊ facta exꝑsione post. xij. bozas addat collature diacatholicōis. 3. 5. lapidis lazuli ꝑparati. g. ij. misce ꝑpostea laudo si vrine declinauerit ad rubeū ⁊ alias qꝫ paret

mixtio humoy cū sanguie qꝫ fiat lenis flobothomia de basilica educēdo. 2. qtuor sanguis faciēdo ozificiū latū. ¶ Itāz licet flo borthomia i cura morphee alguadi ⁊ flegmatice nequa qꝫ ꝑue niat: tū in hac spero multum ꝑueniet: sicut etiā aliqñ ꝑuenit in cura morphee nigre. Laudo etiāz aliquoties. i. bis in ebdo moda sumi. 3. i. 5. ꝑo vice de trisera minore. Et hoc fiat vsqz dum appeat corpus munduz intrinsecꝫ qd cognoscef ex ilꝑe cūde vrinaꝫ ⁊ ex alijs opatiōibꝫ nālibus incolumibꝫ ⁊ ex som nīs laudabilibꝫ. ¶ Nam dicit Aulic. Et cū corpus est mundum ⁊ ꝑplexio corpōis ē equalis. tūc dimitte medicinas que bibū tur. qm ipse fortasse asferēt nocumētū ⁊ malus illis ē qꝫ ipse fa ciūt fluere sanguinē. i. ꝑauscāt eū ⁊ minozāt spiritū que abo sunt de illis qbus indiget in curatiōe. ¶ Poret igit tunc stante corpore puro vt intendamus circa mēbz extrinseca ꝑuocan do sudorē apiendo poros ⁊ ꝑuertēdo sanguinē bonū ⁊ spiri tuz ad exteriora. ¶ Ideo fricatio membroy exterior ꝑituz ma culatis ante duas horas ab assumptione cibi hora qua nutri mētū transit ad mēbz ⁊ sanguis ē in semita recundēdi ē mul tū ꝑueniens. facta aliquāter laboziose cū ꝑāno lineo. ⁊ b gra na forte melius erit. ¶ Intrare ēt stupbā bis in ebdomoda hora dicta ad sudores ꝑuocandū ē multū ꝑueniēs. Et postqꝫ suda nerit sufficet vt litret lectū calidū. Et fiat fricatio supra ptes ma culatas cū oleo spice ⁊ oleo de ruta. Et in ꝑellu cū illa n̄ suf ficiūt ꝑōt addi ꝑaz ꝑipis ⁊ linapis. Et postea si placet ꝑōt fie ri epibibina magis attrahēs vt. j. h. corticū radicū caparo. 3. ij. seīs rassani. i. cicuta arnel semis nascitur añ. 3. 5. ꝑdili. 3. 5. oia cum aqua rute incorporent ⁊ modico succi cepe ⁊ ex eo fi at epibibina circa ptes maculatas. Et si ptes velicent tūc dinst tat per duos vel tres dies vsqz dum sanent. ¶ Postea fiat itera ta fricatio. Si ēt ptes multumnefcāt tꝫ ꝑ dēz ⁊ postea re nouatio iteret. ¶ Creta ēt cuꝝ aceto ⁊ modico salis si supponat postqꝫ exluent balneū ē efficeat remediū. Et cū his spero cu rabis si deus voluerit. Et bis sum contentus.

¶ De saphati ⁊ scabie pro vno ianuenſe. Consilium. 105.

¶ In casu huius amici qui ē mala ꝑplexio nālīs cali da ⁊ sic ex falso flegmate cū debilitate vnus par tis menti versus maxillā. Intentio ꝑncipalis qꝫ ver tit i regimine sex rez nālū ē infrigidatio aliqua ⁊ bumectatio. ¶ Itā ꝑꝫro ꝑio in regimine aeris eligat aer al qualiter ad frigidū ⁊ humidū declinās. ¶ Non ꝑꝑterea eligat aer grossus ⁊ turbulentus ex militione vaporꝫ grossorꝫ ⁊ turbu lentorꝫ q sit facile putrescibilis. Et sic euitet aer flagranz ꝑꝑin quꝫ vel locoz ꝑaludosoꝫ. Sz sit aer clarus ⁊ subtilis aliquātr tū frigidus vt dicitū ē. Et qm tempore ellatis sit aer contrarie dispōis temporibus suas nās seruantiū. ¶ Ideo ꝑueniet aer rē ꝑꝫriū rectificare aerē ꝑꝫꝫ camere. que tū sit artificiali fa bricata altuta ier duo solarā cuius fenestra sit ab oziete vel septemtrione ⁊ si que fuerint esse ꝑuenientius. ¶ Rectificet igit aer tēpore ellatis cū asphione aque ꝑer camerā ⁊ cū folijs salū cū vīnꝫ lactuaz ⁊ hmoi aspsaruz cū modico aceti ⁊ aqua fri gida vel cū suffumigio facto ex corticibus pomoruz redolētū ⁊ sandalis citrinis violis ⁊ huiusmodi. Et ex hoc habetur re gula vt euitādus sit qlibet aer calidus siccus inflammatius ⁊ hoc de aere. ¶ Circa cibū ⁊ potū ꝑꝫmo de cibo dicat vt euit andus sit qlibet cibus acute qualitatis inflamabilis ēt vel adu stibilis. siue hoc sit merito manifeste qualitatis vt sunt ꝑorzi ce pe alca spēs vīna potētia. siue merito modi substantie vt lac. Elebementer ēt dulcia sunt vitāda ꝑꝑter ipsoꝝ facile ꝑuerſio nē ad nām ignē. ¶ Ibi ergo qui ꝑueniunt sunt mediocriter facil iter digestibiles ⁊ boni nutrimentū qꝫ maxie intentio in qualibet mā adusta ē bumectatio. Sit ergo elus panis ꝑ de tritico bñ mūdo nō induratus neqz nimis recēs. ⁊ si cū eo ꝑonereꝫ ita ps b faria oz. ꝑueniet. ¶ Itā sit ēt ꝑāis vīꝫ nec salius. ¶ In car nes ꝑꝫꝫue valēt carnes pulloꝝ captoꝝ vituloy ⁊ castratoꝝ sa tis ianuenz. ¶ Et alēt ēt ꝑdices turtures. vīent qꝫꝫ ⁊ ꝑꝫꝫes ⁊ reliqꝫes calide. ¶ Brodiū hꝫꝫ carnū nōbilit ēt vꝫ siue ꝑ se su matur siue cū pane cocto siue cū pane infuso vel quolibet aliꝫ Inter ꝑꝫces ꝑueniūt singulariter ꝑꝫces petrosi ꝑul vel ēt me diocris quatitatis squamosi i aquis clari ⁊ dulciꝫ repti. ma ritimi ⁊ saliti minus ꝑueniūt. Inter derbas laudanꝫ spinacbia borago buglosa lactuca cū modico feniculi vel saluie ēt alique modice bleses ꝑueniūt. Legumia oia sunt vitāda ēt quacūqꝫ sūt ꝑꝫ artificialiꝫ difficilis digōis vt assature. cibaria de pasta grossa

grossa et butulimodi. Huius vero eius sit subtile mediocris virtutis multum in aqua decoctiois zucchari. et hoc circa regimē de cibo et potu. Circa motu et getem breuius dicat quod temperatus exercitius puenit. et maxie factū hora pueniēt ut eūato vētre a supfluitatib⁹ cōib⁹. i. mane aut pradiū p horas duas vel horas in sil ante cenā si sit laboriosus et calefactiū et plurimū inflamatiū. hz vsqz ad calefactiōez manifestā exclusiue terminet. Et hoc siue fiat pedes siue eques. et hec d motu et quiete. De somno et vigilla dicat quod cōuenit moderata dormitio ad apli⁹ tū declinādo qz ad minus ita quod dormiat saltē septē horis d nocte. Ad si pp aliqz cām dormire si potuisset tollerabil⁹ est diurna dormitio si tū ad dormiēdū se ponat nisi ad min⁹ transactis duab⁹ horis d cena et d pradio nec multum calefiat caput cū exteri⁹ applicat⁹ baretis vel alijs bmoīne caliditate capitis eleuent vapores ad faciē qz sit cānocumēt. Sit tū decēter caput cooptū ne aeris frigiditate nimis ledat et pñr vapores in ferius ad mētē reflectat. nō dormiat ēi lecto nimis molli et tēnero vñ mēbra calefiūt hz mediocri. Circa inanitiōez et repletōez sumarie dicat quod vtraqz magis debito scā nocet. repletio qdēz p hoc quod digestiōe debilitat. et supfluitates multiplicat et vaporatiōez ad caput educit et c. Inanitiō dō p hoc quod eam sequit⁹ humoz exacutio et inflamatio. et pñter ipsorum aduulsiō. pñter repletōez aut gñari hiozes frigidōs in ppria spē. quod lau do plus egdē equalē d cibo sumēdū qz virtuti pporzionet. Id circo laudo ut magis a mediocritate declinet ad grossaz dictā qz ad tenuiōez. De accideitib⁹ aut animi vñ vno vbo dicatur oia talia imoderate nocēt maxie furor vel iracūdia imo a toto genere sūt nociua. gaudiū aut per hoc quod virtutes corroborat nales plurimū ē comēdādū. Et hec sūt dicta qz tū ad regimen sex repñō nālū. Addendo quod circa cōituz praticet text⁹ d. d. 7. qñ tractat⁹ cū dicit in capto de scabie et pruritu. et trahi pōt ad casuz nostrū qz ē pporzionat⁹ illi. Et dimittat cōituz oio. cōituz. n. mouet mās ad exteriora et excitat vaporē calidū putridū veniēt ad pte supficiē cutis qre putrefacit illic et c. Circa medicinalia due insurgūt intēōes pncipales. Una. s. ad re ancedētē. Alia ad cōsumptā. Circa aut ancedentē pñio puenit eūo qdā minoratiua. deinde adequatiō mae et digestiō eiulde et postremo ipsius mae eradicaō. Circa cōsumptā pñio puenit absterio mae ibidē pñer nāz colecte. secūdo mēbz pñoratio et fluxure mae pñbitio. Circa expeditiōē igit pñi pñio laudo exhiberi potōez vt. j. R. cassie pinguis nouiter extracte 3. i. diacatoliconis 3. s. cū decoctōe buglose violaz ordē iū iūbaz passulaz et boraginis qd sufficit fiat potio. Sumat i mane p hora ante diez. postqz nō dormiat hz quiescat in lecto per hora et tādē mōez sex horis i obscuro deabulādo vsqz ad pfectionē medicine bui⁹ leuis. Deinde sumat pñadiū leue et illa die nō nōbz exercitet. Sequētib⁹ dō dieb⁹ duob⁹ interposita vna die quietis laudo vt in mane sumat. 2. v. feri caprini cū 3. i. epithimi. Si ēt sumeret d succo sumiterre scabiose fm moduz vt infra erit cōueniēs. R. succi sumiterre in sero expñi et mane facta relidētia collati. 3. iij. succi scabiose silz pparati. 3. i. scene. 3. s. zucchari. 3. iij. misce et sumat ēt pñuati duob⁹ dieb⁹ post ferū caprini. Et ex his pñlef sufficēter intēō pñia que ē pñe mae minoratio. Quātū vō ad digōnē mae et equatiōez ei⁹ laudo vt fiat sirupus vt. j. R. sirupi violati de infusiōe violaz. 2. iij. sirupi d fumoterre et oximellis simplicis. añ. 3. s. cū aqs endiue lu pulloz boraginis et scabiose. añ. 3. i. s. misce p duab⁹ vicib⁹. Et itū sirupū incipiat sumē post supradicta interpollat⁹ duob⁹ vel trib⁹ dieb⁹ vel gbus nihil sumat. Et pñuuet supradict⁹ sirupus v. vel. vi. vicib⁹. Et si hoc tpe pp eliquatōez humoz et aptōem opillationū viderent ingrossari vrine et ad rubēū dclinare lau darem fieri leuē floborhomiā d basilica brachij dextri eūando vsqz ad qzitatē. v. vel ad plus. vt. vñciāz sanguis nec aliquo pacto trāscēdat ad floborhomiā magis copiozaz. qm in hoc casu et silib⁹ pēdētib⁹ a mā adulta et grossa vel indurata copio sa floborhomiā plurimū nocet. Et in his pñpue casz dñi. dñi. q partire floborhomiā melius ē et c. Quib⁹ tñ exhibiū sirupis deueniēdū ē ad aliā intēōez qē eūato mae magis eradicaō. p qua pñio laudo potōez vt. j. R. mirabolanoz citrino rū. 3. iij. kebuloz et indoz. añ. 3. i. infundat i ags lupuloz sumiterre endiue decoctiōis passulaz et ligritie p. x. bozas. deinde fiat ei⁹ expñio et collatura cui collature addat diacatolicos. nīs. 3. s. pñctionis amebz. 3. iij. sirupi vio. 3. i. mis. et fiat potio. pñio tñ ēt ei⁹ forte pueniēt i oca medicia subtrahē. 3. i. s. mirabolanoz citrini et addē. 3. i. reubarbari in infusiōe cū medico

spice. Et si plz i forma pillulata et nō i potōe sumat pillulas vt j. R. pillulaz d fumoterre. 3. iij. pillulaz aureaz qz istā materiā pñrie respiciūt et agregatiūz. añ. 3. i. cū sirupo violato siant numero. vij. Et sumat aliqua istaz medicinarū fm formā sup⁹ dictā de alla medicia saluo qd puenit ad quālibet istaz dormit per horā. post quas vel alterā eaz sumat pñectio vt. j. R. dya buglosati. 2. i. zucchari rosati. 3. iij. misce. Ad hāc ēt solutiōez va lent pillule de fumoterre quas pposuit. d. Anic. in. c. de scabie et pruritu sumēdo. 3. i. vsqz ad. 3. iij. fm formā dictaz in religis medicis. Facta aut eūone eradicaōis et geta virtute per duos vel tres dies puenit exhibitio. allicuius sirupi longi vel de coctiōis i qua simul sit virtus digestiua et eūatiua. et ad hāc itē tionez valet pñpue decoctio de mirabolans quam posuit. d. Allicuius in diffictiōe nona nō apponēdo turbit neqz agaricuz que fm aliquos intrāt illā decoctiōē et pñpue si fiat decoctio in aqua caiei. In hoc ēt cāu pōt fieri sirupus alter solitiū et digestiū vt. j. R. succi sumiterre cocti et collati. p. iij. succi bo raginis similiter pparati. p. i. in collatura infundant mirabola ni citri. ponēdo p quālibet libra succi. 2. s. mirabolani epithi mi. 3. iij. per tres dies et tres noctes. Deinde facta expñsiōe et collatura sirupit⁹ collatura cū zuccharo alb. et fiat sirupus lō gus. q per se sumi pōt. vel cū sero caprino et aliquot dieb⁹ con tinuet ēt cū his tota mā vel fere tota eradicaō poterit pñlebit intentio que erat eūone ad mēbroz alteratiōem pōt fieri pñectio d qua vñt vt. j. R. zucari ro. 2. iij. dyabuglo. 3. s. spēz triasā daloz rosate nouelle. añ. 3. s. et cū sirupo de fumoterre fiat cō sectio. pñles ēt facere pñectionē in forma pñectiōis solide vt infra. R. spēz diaradon abbatis. p. iij. spēz rosate nouelle. p. i. spēz triseri saracenicę quartā ptem et cū zuccharo dissoluto i aqua buglose et sumiterre qd sufficit fiat pñectio solida. pñia tñ pueniētiō ē in estate et de isto vñ pōt in toto pñessu egntudis etiā a principio licet magis cōferat facta mondificatione. lōis tamē omnibus sic perfectis.

Circa ergo eūone ad mēbroz alteratiōem pōt fieri pñectio d qua vñt vt. j. R. zucari ro. 2. iij. dyabuglo. 3. s. spēz triasā daloz rosate nouelle. añ. 3. s. et cū sirupo de fumoterre fiat cō sectio. pñles ēt facere pñectionē in forma pñectiōis solide vt infra. R. spēz diaradon abbatis. p. iij. spēz rosate nouelle. p. i. spēz triseri saracenicę quartā ptem et cū zuccharo dissoluto i aqua buglose et sumiterre qd sufficit fiat pñectio solida. pñia tñ pueniētiō ē in estate et de isto vñ pōt in toto pñessu egntudis etiā a principio licet magis cōferat facta mondificatione. lōis tamē omnibus sic perfectis. Circa veniētiā ad extrinseca localia pñio mondificatiua et absteriua deinde pñortatiua vt postqz sit mēbz ad dispōem i sup ficie velut nālem reductū pñbeat recidua similis dispōis. Et circa h maxie laborandū qz pñter tps diuturnitate illi mē bro mala pñplexio facta ē velut nālīs et iō indiget et diuturna medicaminū applicatiōe ad illā remouendaz. Laudo tñ añqz veniamus ad forziā abstergetiā et mōdificatiā humectare ma teriā et equare pñlectionē eius rarefacere et mēmbz et puoca re mām iter cutē ad extra. Et hoc pueniēt sit cū gbusdā eua poratiūz et balneis. fiat igit balneū vt. j. R. sumiterre scabio se lapacii acuti camebreos centauree. añ. dñi. iij. bulliat in aq debite quātitatis vsqz vel octo simulaz aliquot bullitiōib⁹ et si cū mā falsa pñungere multū de colera pōt addi in decoctiōe de boragine maluis violis nemfare et huiusmodi et sup sumo dicte decoctiōis inclinata faciē et linteo coopta vaporē ita vt sudet si possibile ē et h fiat duobus diebus vel tribus. qñud ēt pueniret si in toto eēt dispō scabiosa facere totū vaporatiōez talez vt totū corpus sudare possit. lōd pueniēt fiet si de oca decoctōe calida impleant due ole ēt cū dictis herbis et ponā tur extraqz pñlecti et litheo magno cooplat patēs itroclusis dictis olis ita vt sedet. deinde fiat exacutio cū pāno lineo tepl do. tñ laudo vt oculi ligent pñi cū binda supposito modico co gi oculis ne ille vapor ad oculos attingat. pñost h ad abster gēdū et exiccadū mām valet epithia cū vrina. ppria. ad hoc ēt valet decoctio pulegij. Tādē ad hanc intēōnē pōt fieri vñ guētū i forma vt. j. R. olibanī argēti vini extincti cū salua bo minis ieiuni cere albe olei laurini añ. 3. iij. salis cōis ad pond oium assungie porcine. 3. i. s. sal. terraz subtiliter et olibanū euz assungia et cera liquefiāt et oia simul bñ misceant. et erit vnguē tū bonū in cāu nro. In hoc ēt valet vnguētū cū aleis minutissi me tritis et cū assungia porcina bñ misis in forma maraz. Ad hāc ēt intēōem valet vnguētū singulare qd fecit dñs dñe sue i antidotario diffictiōe. x. descriptiōe vñia. Ad ipm recur rat qz vñlis ē. neqz pñter breuitatē ipm hic adducam. Et ille hic adducte descriptiōes ēt vñlerēt vbi corpus totus ēt scabio suz qz mā vt plurimū apparēs in scabie pporzionalis est buic. An tñ hic pñemoro qz i corpus totū fuerit scabiosus si fiat i unctio ex vngueto pñuati diebus. hz saltē fiat interpella per diē. Et cū hoc diligenter aduertat quod pueniētus curam et cin? si nō totū corpus vngat. hz solū qdām mēbra tñ vt pñes rai vñ ganf vt pñes manifestaz iuncturaz dimissis iuncturis apō emō

torla. Angat igitur brachia i curuatura cubiti et i curuatura ra-
fete manus et sub genibus et i iunctioe pedu. Itaque ppter ea
si apperet i pnis dieb' scabiles multiplicari e differedu. qz hoc
sepe eueniret sole et rōnabil' maxie corpe nō exite perfecte
mādo. In cāu et nō si p lōgitudine morbi dōilitata digestiua
assimilatiua mēbi color mēbi est alterat' iā pfecta scā mōdi
scatōe et absteriōe mēa fiat limētū sup locū vt. j. R. flafsa
grie mirre fecis vni rubeetinctoz ematilis aluminis. añ. terrā
tur subtiliter et cū aceto sepe locus linitat donec color sup locū
nālis retineat. Hōis sic oib' pfectis postremo p plenda vltia
intēōe vt pfortatōe mēbi fiat vt. j. R. mucilaginis dragagant
et citonoz. añ. j. h. olei citonoz et masticis. añ. j. sandalozuz
citri. lapidis emathutis. añ. j. l. cū modico cere fiat vngētū d
quo fiat inunctio. Possem in hoc remedia multiplicare s3 cum
laude altissimi ad presens bene sufficiunt.

**De scere siue pustulis quibusdaz rubelis subito appentib' et
subito euanescentib'.** Consilium. ioc.

Et si vt firmiter teneo in cāu huius spectatissime in-
uenis annoz. xiii. vel circa papiet et prudētissime
psultum sit. ita qd a me dignū nihil addi possit: it vt
satisfacta regitōni clarissimi. Vitis Januū. domini
et taurani vñaldi gētoris sui paucā qdā s3 electa magis quo
ad potero in cāu cōferētia subiciat. Et qm vt medicoz pceptoz
Sal. io. therapētie scripsit. Cura enīz sicut diximus circa co-
gitionez et pnoticationē sequit. Ideo de quiditate passionis
primitus ptractādo. credo ego ex accidētibus scriptis cū iudi-
cio pstatissimū et clarissimū doctoris. Hāc Antonij de nouis q
egritudo hec vel accidēs ppius ad capitulū sere reduci pos-
sit qz ad aliud capitulū. Nam si herisipila foret aut pura aut
flegmonides nō sic subito remoueret: cū qlibet talis sit egritu-
do mālīs lz a mā subtili i supficie pendēs extensa. Si igit talis
rubor et inflamatio nō ampl' durat qz p quattuor horas. qz qz
etiā nō sit modicā corporis pte occupās. sed magnā neqz sit no-
tabilis eleuatio cutis. Ita tñ vt arbitroz si sunt in cāu essentia
liter necessaria. et si vt multū ptingat. Hāc in fine capituli añ cu-
ram dicit. Et cū sere inuadit locū ampluz et. Ibi videt colligi
qd aliqui tales inflamtiōes siue pustule magnū locuz occupāt.
quociūqz sit nō vī qd talis apparētia ab alla cā pendere possit
quā a vaporibus colericis cū aliquali pmissiōe vaporū sangui-
neoz qd manifestat rubedo clara cū pruritu et angustia et. po-
tissimū pcurrētibus nāl pplexione sua et dispositione viduatā
et reliquis de qbus in cāu copiose scriptum est.

De administratione igitur regiminis aeris breuiter et strictim.
primo circa aerē hoc pcurredū. In electione vites aer sicus
calidus et inflamatiuus. Et eligat ad frigidū et būdū aliquali-
ter declinās. Ipe igit estatis ē būda pect' cautella vt quiete
tur i loco frigido et aua frigida. Ita vt cāera sue bitationis sit
a septentrione discoopta. et ex eadē pte fenestrā habens. Et
si ptingat exercitū fiat in hora tēperatori vt in mane et sero.
Et ex hoc inferat qd tpe noctis vel in tpe nō intēsi caloriz nō
stet nimis coopta pānis circa dorsum neqz dormiat sup lecto
moli vel calido s3 sit lectū ex coto et nō lana vel plūa pstructū.
In regimine cibitatis ordo seruet. Quēdū ab oibus cibis
inflamabilib' vt acutis amaris salis et fortiter dulcis. Et sic
vitande sunt species cepe porz sinapis alea ruta et bulisimōi.
A vinit quozqz potētib' et ab aceto pcpue a cōfectionib' ca-
uendū ē et de melle. Carnes et autū montanaz paruaz vi-
tade sunt. Inter carnes valet carnes edi pcpue et vituli lactā-
tis. pullaz et iuuenū perdici turturū. Carnes et agni pueniūt
carnes et li-maciaz et erici singulariter qm vltra qūitates ma-
nifestas sunt appropiate epar rectificantes pices et petrosi
pul aque dulc. valent. Genera quozqz cōbilitū et aliqui bñ co-
cti et optime masticati et in pparatiōe boz gnāliter elisata ma-
gis placēt qz affata. Inter herbas sunt lactuca endiuia boza
go tarasacō endiuia siluestris spinachia portulaca cū aliqb
bletibus dimittēdo maioranā saluā et reliqua aromata. Pro
alijs ferculis competit mīlū panici simula bñ cocta far frumē-
ti abiecta prima elixatura. far et de spelta nō incōuenit. s3 qm
carnes nō comedant de leguminibus pcpue pueniunt lentes
et optie decocte abiectis primis decoctib' duab'. Idē dico de
caulibus intelligēdū esse. Quia et infusa in aqua cū albumine
comesta sup alperfo modico vini granatoz vel agrese nō incō-
ueniunt. Si et fiat mistura ouoz cū caseo iuuenili nō salito vel

modici salis nō incōueniet. Sed pcpue caueni a caseo veteri et
salito. In fructib' vites singule sicc' et siccit auelane et amigda-
le et vne passe pira et coctana satis cōueniunt. Poma et satis
solide substantie. s3 aquea et būda nocēt. Vniuz sit nigrum pon-
ticum vel stipiticum modice vinositatis et acerbum mixtum et
am cum aqua decoctionis coriandrozum vel prunozum et ta-
marindozum. Ita obseruatio in cibo et potu multuz proficiet.
Circa motū et qetē breuiter cauendū a motu laborioso pcp-
pue si fiat post repletōem puenit tñ aliquale exercitiū añ pā-
ditū et cenā tardādo tñ per horā post exercitiū añqz cibuz su-
mas. et fiat expulsus supfluitatibus cōibus et nō alr. In som-
no vero regula obseruet vt qd somnus equet vigiliē quātū ad
tempus vel saltē dormiat in die nāl et si dormire nō possit saltē
qescat. Circa replō et ianitiō magis nā scā sunt mala. i. nō ex-
cēt cōem ordinē ianitiōis et repletōis. Ieiunū tñ hic ē maxie
nociuū qm hic ad inflamtiōem ducit. Circa accidētia aie ca-
uendū ab ira pcpue a solitudine et curiositate gaudiū in hoc
cāu nō multū laudat. tristi' puenitior ē. Et hec sufficiāt quātū
ad regimē. vi. reruz nō naturalium.

Circa medicinalia veniēdo. obseruata vētris lenitiōe si non
ē scā s3 laudo fiat de basilica dextri lateris. Postea p quat-
tuor vel quaz dies fiat s3 laudo de saluarella que ē inter digitum
minimū pedis et anularē. Et talis s3 laudo multuz cōprobata ē hu-
moribus inflamatis et adultis et ab egreditibus ab eis depē-
dentibus. Sicut nō debite purgaret fm mensura magis lau-
dare s3 laoz sapbenaz vt venaz positaz in pede in pte triseica
apud caullā. Quia tñ egritudo hec actualiter ex vapore de-
pendet vt supponimus de mēte dñi Aulc. i. tertij. in c. de cano-
nibus vltibus. et habet can. et regula qd replō vaporosa maxi-
me inuadit cū flobothomia basilice sinistri lateris eūando mo-
dicaz sanguis quātū vt duaz. j. vel triū. ad plus. Quib' sic
facti s3 laoz resiat alie itentōes. vna. i. ad equatiōē mēa a qua
dictus vapor fouet et aliquale eūōne. Alia erit ad pfortatōez
cordis et spiritualiū qm illud vt deterius accidēs. qd in cāu cō-
tingat cū appropiatas postremo ad remissionē ardoris et pu-
ritus in aue ptingētis spālā pauca apponent remedia.

Pro pria igitur inētiōe expellēda ad digōez mēa et eūatiō-
nē pueniūt in cāu aliquali frigida vel sicca marie ad phibito-
nē ebullitiōis mēa et psequēter euaporatiōis. In hoc igit casu
valet sirupus vt infra in quo erit et altera' epatis ad frigidum
cū pfortatiōe eius. p. p. sirup de succo endiuie sirupi de
granat añ. j. l. aquarum endiuie acetose. añ. j. l. s. misce. Ad
hanc intentiōem valet singulari sirupus de portulaca domini
Abesue. Habet et sirupus de succo acetose. et acetositate citri
in qbus pter equatiōez mēa inuadit pfortan' cor et mēbra spiri-
tualia que vident in cāu maxie lecti. Posses facere sirupos ma-
gistrales. s3 doctus medicus ex hīs ad plicitatē eūitādā pteu-
lares fm varias aliquo' itentōes efficere poterit sirupos. Ita
cū aut equatiōe mēa laudo in cāu purgatiōne leuē que et alte-
rādo inuadit que ponit a dyuo. in cāu illo. Et ē delicata multū
vt. j. R. duo granata mala maza et excoctent a corlice exte-
riori et accepto toto intrinseco cū pulpis eoz fiat fortis succi ex-
pressio. deinde facta collatura. ponat fucus sub dyuo p noctē.
postea in mane sumat addendo. s. j. zuchari al. Pro hac iten-
tiōe sufficit si sumat. j. dyapris nō solutū nicholai et cū zu-
charo fiat bolus. et si placebit pōt dissolui cū decoctōe pruno-
ruz tamarindoz sebesien violaz adductis aliqubus. granis ber-
beroz et ordet excoctati. Ad hāc et intentiōem pōt fieri medi-
cina vt. j. R. mirabolanoz citrinoz. j. i. mirabolanoz indozū.
j. i. p. fundant et infundant in aquis edute et acetose decoctio-
nis passulaz prunoz tamarindoz qd sufficit et facta expūsiōe
addat mēne electe. j. i. dyapris solutū. j. i. s. sirupi violati.
j. i. misce et fiat potio. Ad itentiōem et eūōnis aliqualis et alte-
ratiōis in casu valet vsus sirupi de fumo terre cū ags lupulorū
plantaginis et acetose. Et hec sufficiāt quātū ad mām cum li-
rupis et solutiuis que in casu semp debēt esse leuia.

Am restat attendere ad aliquale pfortatiōem membroruz
spiritualiū ne recipiāt impūsiōne neqz nocumentum ex vaporib'
bus dictis eleuat ad cor et spiritualia qui ptabiliter magis le-
dunt añqz fiat apitio illuz ruboris i facie et alijs pibus quam
postqz iā manifestat oca apparētia ppter illos vapores pus
circa spiritualia magis cōcludi. Laudo igit fieri pfectiōez vt
infra

Pro restauratiōe democratiæ spectati iuuenis Jeronimi de
grimaldis Januensis. Consilium. 108.

¶ Pro pullio ē et a dictis accidēt⁹ mal⁹ et timorosis duo sūt
pncipali. pmi. f. erit pñstiens circa debita correctioē in dicta
culpis debita applicatio erit postūma circa ea exēcutioē pncipa
lis intēt. Secūda⁹ erit applicatio quorūda⁹ leniū medicina
lum dicta accidenā magis respiciētū. ¶ Pro p^o tñtur expe
diendo sit ista regula gnalis. q^o in oibus ad dietā pñstē⁹ gēli
nandū est ad leniter calefaciē⁹ et humectā⁹. ¶ Circa igit⁹ aer
rem cuiusq⁹ gluber siccus et vētosus declinādū ad aerē calidū
aliquatū. frigidus igit⁹ marie vītādū est. nō sit tñ aer sibi cōue
niens excellēte calitatis q^o talis ad resolutioē facit et exaltatio
nez. ¶ Ad cō tpe effatus querēda sunt loca recentia nō multū
et eleuata ne ad liccitāte declinēt nō sit tñ multū excellēt⁹ b
māda. Et si pp feruē⁹ effatus aer locoz bitabiliū sit infērie ca
lidadat rectificē⁹ ad frigidū deducē⁹ et ad humidū cū aspio
ne folioz p camerā. f. vitis lactucayz maluārū salicū floz nenu
faris vngule cabalie et bmoī. folia ē violaz et flozes earū si
recētēs bēri pñt maxime pueniēt ad humectādū. Si et fiat ir
rozatio cū aq⁹ fontis multe quantitatē cū modico vini albi v^o ace
ti erit pueniēs. ¶ Non tñ aer deducat ad maximā frigiditatē et
dictū est sup⁹. Si ē tñ p biemēs est vebemētis frigosar aer re
ctificē⁹ aer camerę igne facto in ea cū lignis ad humidū decli
nābūz et salicū populū et bmoī. vel cū aromatizatiōē facta
cū modico abze lignaloēs flozace calamita et dragagano sit
in passaz redactis et super pūnis positū sit in tempo culoz et
inrētū sit ad pbibendū exaltatiōē et b^o ad eae. ¶ Exerri⁹ ar
eū sit fluare et placidū ad resolutioēz nō facies. ¶ Non igit⁹ sit
longez nimis neqz infēziū imo tale fiat q^o nequaq⁹ ad lassitū
dūqz pducat fiat tñ stomaco semp inani et expulsiū supfluita
tibus cōibz. tñ cū iam cibus ē in semita vt trāseat ad mēbra.
et hec ē boza cōiter ab assupto cibo post. v. et vii. horaz. fiat
igit⁹ in maiore ante prādiū fluauit et molit⁹ vt dictū est vel in
sero añ cenā ita tñ qđ nō imēdiate post ipm cib⁹ sumat sed p
tps quietet. Et b^o intelligat in die in q^o nō dō fieri balneuz de
q^o f. iet mēte. qñqz die balnei supfluitatiōē frictiōis exerci⁹. p
gressū q^o frictiōis electo b^o tñ expulsiū supfluitatū fluauēs
tñ et nō resolutiue. fiat igit⁹ cū pāno aliquatē calido incipie
do a coris deorūz frictiōe consequēt⁹ sursum ad spatulas et
brachia deueniēdo et p deorūz pectus et vētrē tādē ad coras
et crura fricatiōē terminādū. Ita tñ fiat q^o mēbra calere ali
quid videant⁹ rubere. Et hec fricatiōes in cāu maxie cōueni
unt exēstēte i toto repletioē. nō p eas attractiōe mēbroz v
goraz et nutrimentū ad mēbra pueniēt et sic mēbra restaurant⁹.
Et hic nō ē obmittēdū exercitiū capitis q^o aliquali frictiōe et
pectuatiōe pñciū qñ inde cerebrū maxime in vūte pigozat
expulsiū supfluitatibus et vaporibus aliis caliditatē eius nāqz
obdētib⁹. ¶ Generaliter ergo in cāu quies multo cōueniētiōz
est qz exercitiūz aliqualē et moderatū et dictū est nō medio
riter pñciū. Et sicut dictū ē de exercitio et qetē idē intelligat
in effectu de somno et vigilia qm somnus in cāu isto multū pueni
ens q^o humectat: vigilia v^o exsecat. Sit igit⁹ somnus noctur
mus. 8. vel. 9. bozaz admiuus et si ē extēsiō esset nō esset ma
lum. Si tñ tñ tps nō posset dormire saltē lecto molī quietetur
qñ quies v^o scribū⁹ pro medio somno cōputat. ¶ Diurnus ēssi
modo distanter fiat a cibo per duas vel tres bozas maxie tpe
effatus multū pueniet. Hoc tñ intelligat nisi p nām somnus bi
urnus sibi nocuius videtur. ¶ Quo etiam casu maxime laudo vt
quiescat in lecto molī duabus vt tribus bozis maxime tpe cau
matis in meridie. Semper tamen post somnum aliqualis fiat
lenis frictio talis nē preparata ad resolutionē vaporū nō
sit tñ tanta et talis nec ita fortis q^o sequit⁹ somnuū diurnū sicut q^o
nocturnū. ¶ Circa passiōes animales breuiter dicat q^o gau
dere et letari multo cōueniēt inno adhibeant ei bel⁹ et amētia
eas soni et cāus. et p virū q^ostūm possibile ē iocūdetur. ¶ Ita

rel

vel vacuū. et sup eius bibitionē nō ē hōmēdū nec mōēdū
marie motu laboriofo. Et igitur cibis qui pueniēt dabit i ma
ne aliū nō pmissio cibū. Et tū habēda cōsideratio q si i ho
maco eius acetosē vel vītosē qd ex eructatiōe vel infatio
ne vētris cōgnoscit eo casu pueniat. Et casus ē eūtes quilibz
salutis et antiquus nō sūmū in recēs pinguis ad dulcedinem
declinū nō in multa qzitate marie si cū zucchero sumit. inter
dū pueniēs ē. Butirū ē cōuenit ex psequēt. In pdimētū ma
gis laudo butirū qz oleū qm būectat et calefacit. Inter olera
valēt sicla seu bleta feniculus petrosiliū betonica borago do
melica et siluestris melissa salua et sicla q ad caliditate et humi
ditatē declinēt. polipodii ē cū aniso ē interdū ei cōueniēs si
in brodio laudabiliū carmū bullat ad vētrē leniēdū. Inter fru
ctū pueniētes sunt ficus i modica qzitate. Amigdale fistici et
pinē rectificēt tū infundēdo eoz grana post abfctiōes pimi
cotitici et marie pīneas i aq calida decoctis zuchari. Et post
qz sunt i vmbra exicata ēt denuo infundant i aq tepida zucha
ri tādē exicent et cū zucchero supaspso p vīu referuent. Non
ptingat tū error i ficibz qz nūqz post cibū sumēde sūt d alijs
nō ē magna cura. Ad vīsupo quoqz castaneas si pce comedā
tur vbi pimiū i elixatura opte sunt decocte postea sub cineribz
calidis ēt aliquid exicant et tādē cū zucchero supaspso come
ste et post cibū et nō ante sumātur. Inter ferula laudatur bro
diū gallinaz et p se solū laudat farozdei cū lacte amigdalariū
dulciū. Et si nō hēatur ipsū far coquat ordei in brodio pin
gui bona decoctōe postea malaxet tandē succus ei cū lacte
amigdalaz p flammia educat et ex eo cuz brodio pingui fiant
pultes in cū iunātes. Si ēt eodē mō rīuz pparet vel d spel
ta far erit cōueniēs. Et d supius habet olēbz et religis possunt
fieri cōueniēta ferula in cū nfo. Inter olea cōueniūt oleum
amigdal. dul. et d oliuis bīi maturis aliq p pdimētis. vinū eius
nō sit albu neqz aquosū s; rubetū subtile tū i odorifex ad ali
qualē trabēs dulcedine. Misceat tū aliquid cū aq decoctō
nis zuchari tpe estāt vel aq mellis tpe hyemis. Sed non fiat
ipius magna pmitio sicut cōiter fieri puenit. Ad hāc inten
tōez restat vt aliqd d balneo in cū maxie pficiēte ordo trada
tur. Laudo igit fieri balneū singulis. v. diebz et in pcessū si pla
cuerit singulis diebz. Et si tādē ex eo grāde sequat suamē
tū singula die fiat. Si tū ordo qd nō ponatur in balneo nisi ex
pullis supfluitatō cōbz. Et si nō hītur nāltier cū clisteri scō vt
ifra educant. R. brodiū galline pinguis libi. iij. in quo decoquā
tur maluz matrū violaz et camomille añ. A. i. et scā collatu
ra addat olei amig. dul. olei vio. añ. 3. iij. butirū loti. 3. i. zuchari
rubei. 3. i. mis. Et si vīsup fuerit addere paz salis adde. Pos
ses ēt ipō nō soluēte addē paz cassie vt māne. Et si placēt sup
positū solū fiat quo scō ponat i balneo suauiter tepido ita q
neqz rigeat neqz calefiat. Hora autē cōueniens ē mane et si
ante introitus fiant fricationes aliquales vt supra erit conue
niens. Balneuz autē fiat fm formam vt infra. R. quinqz ca
pita arietuz mundata et debite excoctata et gallinas duas et
hec fac bulire in vase magno in quo sit multitudo aque et deco
quātur vsqz ad dissolutiōē eoz postea fiat collatura et infunda
tur aqua i loco balnei. Et si addātur libi. ij. butirū recētis erit cō
ueniēs. S; sit balneū i camera clausa vt aer frigidus occurre
re nō possit et in hoc loco morē fm pplacētā s; plus et min?
Ad hūc tū in pimis et plus in pcessū terminū tū maior exitus
a balneo ē cū pulpe digitoz incipiūt aīqualiter ptabi. Deinde
ponat in loco molli. et aliquid suauiter sicce. et sit locus me
diocriter calefactus. ita vt nō infrigidē nec calefiat notabiliū.
Postea fiat inunctio sup mēbra ei cū oleo vt ifra. R. olei amig.
dulciū. 3. iij. butirū recētis quater loti. 2. ij. spīnalis medule ritu
li trāseūtis per spīnā. 3. ij. oīa simul liquefiāt et ex eo tepido fiat
inunctio. Et postqz exicata tā aliquid fuerint mēbra fiat le
uis inunctio cū oleo ros. ad claudēdū inunctiones pdictas. Et si
postea sumere marie tpe estātis de lacte dicto vel de brodio
pulli nō ē incōueniēs et p duas horas i lecto tarde. Et si for
te placeret sumere pro forma electuarij cōfectionē restaurati
uaz sumēdo colear. i. vel. ij. fiat vt ifra. R. vīupz passulaz pin
guū mū. i. ataz ab armillis. 3. iij. seīs bōbacis mūdāt et excoz
ficat. 2. i. s. granoz pini pparatoz vt dictū ē supra. 2. ij. amig.
dul. mundata. 3. i. s. siliroz. 3. i. pulparz galline aut pdis aut
falsani. libi. i. Inanomi. 3. ij. ambre. 3. i. fragmētoz intranduz
pfectionē de gēmis. 3. ij. cū zucchero dissoluto in aqua violaruz
fiat bulli et reducat in formā electuarij cū folijs. i. s. auri. Et si
placere in forma mozzelloz fieri pōt. Et bī inficiāt qz sum ad

regimen in dieta.

Et circa medicinalia pauca sunt dicēda qm solutiōes laborio
se flothomie vel vītosatōes in cū nō cōueniūt solū ordinā
da sunt quedā q opillatiōes fieri pbiēat et nutritiō ad mē
bra differat. ppra intētiōe ad mondificatiōē statū i sōaco ge
neratoz. Laudo fieri ppositiōē pillulaz vt. i. s. pigulū sicuti
numero. 6. terbutine. 2. i. semis cartami. 3. s. cum zucchero si
at pasta. et de hac añ passū per 3^m hore sumat quātitas auel
lanaz. Valēt ēt si sumat mirabolanus vnus kebulus pditus
vel duo in mane per tres horas añ cibū. Et rīfera ēt muscata
ad bocluuat pfortādo et humozositate sōa chi exicādo. Ad
hanc intētiōē valet yera. Sal. simplex de sex rebz. si audeo
super fortiora. Sed si purīta non sufficiēt pōt fieri decoctio
vt. i. s. polipodii. 2. s. anisi. 2. ij. decoquant et in decoctione i
fundant cartami. 3. i. s. turbit. 3. iij. 3. s. p dē nālez postea
fiat expōsio et collatura et tepida exhibeat cuz zucchero. Pro
rectificatiōe digestiue stomachi valet singulariter emplastrum
Sal. emēdas vicia stomachi cū multis alijs cōbz. Ad ape
riendas opillatiōes si ptingat factis mondificatiōibz ex su
pradictis valet pcedpue exhibere. 3. i. dyacalamēti cuz modi
co vini. fomentatiōes ēt et facellatiōes cōes resolutiue ad ven
tositates si generant q nō credo fiat que cōmūter fieri so
lent. Et boz qlibet ē satis doctus. Laudo tū qm aliqz incurrit
tumorē splenis vt inungat cū vnguento vt infra i regione ei.
R. olei de capar. b. olei anetini et amigdalaz dul. añ. 2. s. olei
ruthe. 3. ij. acet albi. 3. iij. croci paz et cere paz fiat vngm. fiat
et vnguentū stomachi ad digestiua vigorāda. R. olei spice ablin
thij. masticis. añ. 2. s. Inanomi galange gariofoloz cora. lorū
rub. añ. 3. i. cuz modico cere fiat vnguentū. Et ibi sum pētus.

Pro reuerēdissimo in xpo patre. d. Jacobo Hōromeo epo
papiensi et comite dignissimo et dño suo pēpue colendissimo p
macrescitiōe inducēda. Consilium. 109.

Adplorato pus diuino auxilio ponaz pzo aliquas
clausulas generales obseruandas. deinde spāles.

Primo itaqz pro regula cauēdū ab oībz q pin
guescere faciūt vt ab vīu moderati regis pcedētis.
Caveat a delicijs et pplacētis corporeis. Et vtendū rebz
quodāmo pstantibus et assigētibz. Sed spālius descē
dēdo p vīdēdū ē aere nō temperato s; nobilitate calefaciēte et
resolūte vel nobilitate infrigidāte ita vt ebetata et pterita saltē
mēbroz extrinsecoz virtute attractiua nutritiū ad mēbra
nō trahat et sic psequēter macrescāt In hoc tū aduertendū q
frequētare mutatiōem mō ad calidū mō ad frigidū in pposi
tō nō magis multo pferat quā pssentia vel in aere multaz reso
lutio vel frigidū. Proinde dico q moderata ges vel mode
ratū exercitiū nō iuuat s; fiat laboriofuz exercitiū maxime tpe
famīs et letunij. post qd ēt per tps getes anteqz cibz sumat
et si añ cibū dormiat facilitabit intētiōē et hoc laudo semel in
ebdomoda fieri deberet nō frequēter. Et si imoderata ges i
cū nfo valeat ipsam tū nō laudo ppter nobilitate nocumenta
que ad ea sequi possēt. Et ex eodē fundamēto sit alia regula
balnei aeris resolutiū marie et sudare faciēs si boza famīs
offerat puenit. Balneū autē humectatiū nō sic conuenit. Et si
aliqui intendat ad balneū aque si sit aqua simplex. s; decoctio
nis rez subtiliāt tū resolutiū de qbus infra dicet. Et post ipz
tarde cibz sicut supradictū ē de exercitiū. Et istud bī libent
pmemorari qz supplere pōt vices exercitiū q nō semp. R. dñs
meus. d. epus vti pōt. Et tale exhibitū vel balneū resolutiū
pferat multipliciter in casu nfo. Proio q humore sanguineum in
mēbra puerdēdū subtiliat. et a coagulatiōe in mēbra elongat.
Scō qz ipso supcalefacto sanguine lucrat et qualitate acu
tā vnde factus ē dīcōueniēs attractiue et nutritiue mēbroz
et consequenter ipsa mēbra extenuantur. et hec de aere mo
tu et quiete. De cibo et potu pzo ponent aliquē regule ge
nerales deinde spāles. p^a semp sit picias in cibo et potu et cō
pūno surgat a mensa religis famīs adhuc extitibus. et semel
in ebdomoda saltē letunare tardādo pmissionē vsqz ad sero
valet. Scōa regula coadiuuas. p^{am} exhibeat cibū in pⁿ prā
dis deliciēs appetitū vt sunt oīa pingula et vīctiosa. et post
tarde cibz per tps imo pūneat illud marie bz locū nisi nā
appetat pingula vsqz sint mediocriter pingula sed exceleat. et
frustz panis cū notabili quātitate butirū vel infusū in oleo ol
uaruz maturarum. vel de parte caponis vel galline pinguior.

Et h3 pncez a amigdale fistici z buluimodi vt sentiut auctores
ad hoc facere videntur qz tñ ipsoz vsus plurimū impinguat
uns z appetitū multū pueniens in pposito nō placet. Et sicut
dictū ē de pitate i cibo ita generaliter intelligat de potu. Sit
i eo pitate d potu vni intelligēdo. Et qñs deat eē pot? Iseri? di
cef. licet pnceps nī. 4. 4. cañ sen. 7. dixerit qz potai vniū po
tēs i nobili qñtitate i leuio extenuat ppea qz sicut z venas
vaporibz replet z nī subit loc? iceptōi nutritiū i venis sic ma
crefacit. tñ qz tal vni vsus vt oēs medicos illustres in plerisqz
locis testant ad graula z nobiliora solet pducē nocumēta hūc
potū nī laudo ne id assequamur qd vulgo dici solet. Ecce dicit in
syllaz cupiēs vitare caribdm. Quia i cāu nīo pncipal occasio
impinguatōis ē equalitas i caliditate. studēdū ē i eis qz pplexio
nē ad pziū eī? pducē faciūt. vt sit inclinatio cū cibis vī medicis
aut ad frigus aut ad calozē satisfaciēdū. Magis tñ laudo que
inclinat ad nobilē caliditate quā ad frigiditatem nobilē. qm timor
ē in appropinatioe rex multū intēse frigidaz. qz tal frigiditas
est vite multū inimica vt inqz Aul. 4. sen. p. c. 2. Et ē qz cali
da faciūt ad subtilitatz z enapozatōez z exinde ab elonga
tōe nutritiū a nā nutritiū frigida dō pñare faciūt humidū. Et
des ergo vt per se magis calida extenuare faciant qz frigida.
Ipsoz ergo vsus magis pñs sit vt i singula ebdomoda semel vī
bis sumat aliqz medicina lenitiua vt pñs iua leuis. qm p eaz
puertis cibis a via venaz. z et acquiris nāe pñtudo vt ex oi
motu debili hūoz euacuet versus intestina qd ad venas acci
dit. Ista tamē regula obseruāda ē vbi vter nō nimis laxaret
qz eo casu nō esset pñtada regula. Quales debeant eē me
dicine: z qñs ordo i fra dicef. C. Comit? ē tñ nō cū labore? fiat
puentū nō ordinat. s3 sine ordie qz cū ordine lunat ad ipingūā
dū. In hac ē regula addat qz oēs medicīne puocatiue vīne
hic pueniant. Nō est vtendū cibis multū delicatis vel ex se vt
artificio nō dulcibz nō insipidis nō aromaticis: z gnāliter non
suauibz gustui neqz multū nutritiuis neqz assatis. s3 elixatis po
tius. qz assata ceteris paribus plus afferūt nutritiū qz elixa
ta. z nutritiū magis cōstās z elixata magis niole z tenerum
aptius dissoluit. Amnes cibi vt medicīne exhibēdi sunt vel
subtilitati vel exiccitati vel acetosi vel amari qz cū bis qñtita
tibus bis pñgūf paucitas nutritiū. z ex medicīnis cū cibis
al eratis puertis nutritiū a nā nutritiū. z hec d generalibus.
Ad spāia dō magis deueniēdo. Ipso circa panē. Nō vīa
tur pane frumētū vel farris qz talis nimis nutrit. s3 sit panis fa
ctus ex ordeo electo a fursuribus mūdo z puluere: sit pueni
ter coctus nō tñ sit vniū olei s3 duoz ad minus vel triū. Ipa
nis ē de mīllo hic laudat marie. Quod si pur nō placeret nūll
ex frumētū z ordeū vel spleta que ē puenit haberi non posset
fiat panis mūdus a pulueribus nobiliter fursuratus z nobiliter
salinis z fortiter coctus neqz ptes exteriores vt dñs fieri solz
custello admovent qz i vigoze illaz pñs sit minus nutritiū
z nō comedat recēs s3 triū vt quattuor diez. Et ex vsu panis
sic rectificati grāde sequit suauitatem in casu nostro tanqz ex
ptino cū vniū formi. Placet tñ magis panis ordei. Et sicut
de pane dictū ē ita de pluribus intelligat de pñs iua laganis
frumētūis raulolis artoleis z buluimodi si in tēpore talia sie
nt pñgūf sunt ex farina oz. vel frumētū rectificati secūduz qz dī
ctū est. De carnibus dō dicendū est vt sit i oibz paritas s3
pñpue nō ē vtendū carnibus pñcūz salianoz pauonū galina
rū vel caponū pinguiū vel medioerū autū montanarum quo
rūcūz saluo qz stozneloz quibz secure vti pōt pp hoc qz pñz
nutritiū z colūboz exercitatz nō ē vtendū maxime iuuenibus.
Aliis aubus aquaticis cōueniētiū vti pōt. Et itāde etiā sunt
carnes castratoz maxime vni? āni: z vituloz iuuenū: z carnes
porcoz sunt vitāde. Et cū ē carnibus bouinis nī medioeriter
pinguibz s3 ad macrū declinātibz: arietinis iuuenibz capre
tis notabiliter distātibz a natiuitate nō tñ curiose impinguat
Carnibus ē siluestribz quadrupedū nō pñpūquoz gnātiōi z
caprioloz teruoz z lepoz. qz hec pñpue pueniūt cū nutritiū
exhibeat colerici. C. Aerū qz dñatiōi reuerēdissimū. d. mel. d.
epi. pñonefate debet vt pñtūz vt domi z foris carnibz vīat
delicatis vt caponū pñcū vituloz iuuenū vīlūter afferēde sunt
quedā additiōes qbus obseruatis vsus talū carnū minus
erit nocuus. Etendū est pñb? autū post: emis vel postioribz
pñermis pñbus pñtoralibz z alay dimissis ēte pate testicu
lis z cerebro eozidē. In quadrupedibz vero ē cerebriqz ma
mille carnes glādose dicte lagenti medule ossū z ptes carnee
pñcipates media pinguedine pñmittant. s3 cōmedātur car

ilagines vicine ossibus z carnes musculoſe dicte el pñs d la
carne vulgariter. Secūdo āncto vt oēs carnes siue elisse siue
asse sint fortiter decocte vsqz fere ad pñū dissolūtiōez. z tertio
qz sint notabiliter salite z aromatizate cū spēbus subtilitatis
z exiccatis de gb? vt i fra faciā pñā descriptōz. pñtū z min?
s3 tēpōz dñpōnē i caliditate z frigiditate. Quart. laudo sup
carnibz salimēta cū aceto spēbz z agreſta mōico zucharo scā
Adcirco carnes quadrupedū siluestriū in patella frice z sapa
ribus acetosis saporizate vt moris ē in hac parte multuz mibi
placent. qz cū eo quod bonozifice offerunt ad mensaz dñi mel
modice ē nutritiū. De supfluitatibus aut dictoz alaliū z autū
cōstibilibz vt lacte butiro caseo ouis z c. sumarie dicat qz
in singulis taliū bonā pñtate z tempantiā hēre qz talia oia ex
celenter nutriūt. Sed qm pñe elus bozū in vsū venit p ele
ctioe. sit pñma regula vt saltē dimittant oua sorbilia gallinaz.
s3 magis pueniūt in pñtūoē cūz herbis subtilitatis calefa
ctiuis quas statim enumerabo in vīuaro. raulolis z buluimodi
di z cūz caseo nō iuueniūt qz talis plurimū nutritiū antiquo z
salito puenienter vt cūz robolīs veteribus. Nō nūqz ēt conue
nit vti ouis in patella fricis. z semp bonū erit aspgere talia ali
quibus acetosis vt aceto vel agrestia vel succo rācij vel limonū
vel sumitatu vītis vel acetose dicte lapatz autū. vel alio ace
toso. Al lacte ēt z butiro ē abstinendū. Et loco butiri vtendum
oleo oliuaz. z si foret oleū factuz ex oliuis imaturis melius ef
fet. Et quēadmodū dictū ē de ouis gallinaz intelligat d ouis
quantūcūqz autū pñcūz z anatiū. de ouis ēt pñcūz qz oia ta
lia plurimū nutriūt. Caueat ēt a sanguine aialium z maxime
porci. qz habet puenientiam cū sanguine humano. z iō dñit
tēdi sunt beroldi. De pñcibus quozqz dicat quod absolute
magis cōueniunt quaz carnes qz minus nutriūt. Inter pñces
tñ cauendū a salmone angullis tēchis pñcis timeris z a pñ
cariis in quibus maxime ē copia lampredaz z pñpue a can
eris licet pñcūz dixerit qz cācri multū restauratiū nō sunt q
bus vīmur. tamē credo qd ēt illi inter pñces multuz nutriunt.
Nō pñmoro pñces maiores qz ipsoz copā non habemus
sed. vti ē lucio strigis z alijs nō multū delicatis multū sūa
molis. z artificialiter assent z saporizent si placet cū aceto ce
pe z similibus. Ipso regula nō comedant calli. neqz coopiant
s3 postqz sunt per se i frigidati comedant. In hoc etiam cāu
generaliter ceteris paribus magis pueniūt pñces salti quā nī
saliti. Imo in casu potissime pueniūt. C. Herbe vero in cāu va
lentes sunt maiorana mēta calamentū petrosillū apū montā
num. z aquaticū creslo. z mentastriū polū oziganūz i sopus
pulegiū basilicon. eius tñ puus sit vsus. rutha cūminū agn? ca
stus marrubū z absinthū. Frigide vero sunt lactuce portula
ce folia cucumeris z cucurbitē. violaz plantago virgapaſtoris
acetosa atriplices z bis familia. Et ex bis possunt fieri varia co
medibilia z salmēta temporibz carnū z quadragesimaluz.
C. Circa grana in hoc valent via cūbī ordei mīlū panicum fi
mula lentes qz talia sunt oia exiccata. Cauendū a frumen
to farre rito faseolis z ciceribus pñpue qz vītra hoc qd fortit
nutritiū ēt vt dicit Alazararius nō iuueniūt aliqz cibis ita pmo
uēs ad libidine sicut cicer. In vīa vero medicīne cōuenit cori
andrū pparatū grana berbeboz sumach alkikīngi ribes z si
milia. Inter fructus cauendū a copia vīuaz maxie albay z op
time maturaz a ficibus pñpue recentibus a pñeis auelanis
sistis amigdalīs nucibus recentibus castaneis dactilis passu
lis. Et ex hoc eliciat qz pñctiōes. ex istis cōposite nō laudant
i pposito. Alia fere oia genera fructū possunt tollerari. pñci
pue tñ valent pñca. nī nimis matura granata oia pñpue agre
sta muza. tamarindī nespila pira sorba mora z coctana olūe i
mature z mirabolant z capares z similia. potissimū si nō bene
matura fuerint. Et si ex bis fiant delicate pñctiōes ex zucha
ro vel acetosent p insalata vel si pzo salmēto cōdiant nō de
bēt dñtuperari ad mensaz. d. epi imo pposito nostro cōueniūt.
Cauendū a rapis naponibus pastinacis z pñpue decoctis i
brodio carnū. saltē sit i soporum moderatus vsus qz aliqñ loco
medicīne pzo quāto vīnā puocant nō incoueniūt. Et similit
cōueniūt radix feniculi apū cepe rasanū porzi alea z talia acu
ta que ppter acutaz qualitatem multū elongant a nā nutritiū.
Nō tamē laudo vt istoz sit vsus nisi moderat? ne ad alia pdu
ceret nocumēta. De vīno dicat qd absolute caueat a vīnis
nouis vermiliis z dulcibus. s3 vtendū vīnis antiquis pñz agreſt
bus z subtilibus aqueis eligēdo ex eis debiliora si nō sunt ap
ta antiquari. sicut a diuina. pñdencia pñuissiz ē de vīnis de la
iradela

stradella. hys et parce vtendū ē et nō peccabilē si papz mīscēan
tur. et bec sufficiant de regimine i cibo et potu. **De somno et**
vigilia sūmarie ex dictis cōprehendi pōt qualis deat esse ob/
seruātia. est. n. papz dormiēdus nam quātus somno nā iuuēf sa/
cile ē cōprehēdere. Et ex h patet qd sunt remouēde omnes
causē somnuz plōngantes. nam post cenā cū diuersis diuerso
modo diuertēdo vt fabulatōibus cogitationibus nō tñ multuz
suauibus aliqñ acutis sonis et huiusmodi. Unde tardandū ab
introitu lecti per tres vel quattuor horas a cena vt cibus sum
ptus in cena laz transierit ad funduz stomaci et sic nō sit apt?
multos vapores neqz longo tēpore surfuz ad caput cōicare q
sunt cā longi somni. Quādo etiā intraf lectuz fiat leuīs fricatio
pedib? ad diuertendū vapores ad oppo^m vel ponaf extrema
in aqua calida. Sit et ingeniū vt post cenā sumaf aliqñ vapo
res repimēns vt frust^m coctani vel de codognata line spēbus
appellata dyactoniten secūdum medicos vel sumanf. vi. vel
viij. coriādra pparata pueniēter fm artē aliter non placerent.
Est quoqz dormiēdū sup lecto nō molī vel tenero sed duro ma
gis. Est curanduz exercitari post. vi. horas somni et a lecto sur
gere et nō in lecto quietari. **Ex dictis superius** etiā patere
pōt qualiter sit habendū circa inanitiōem et repletōem. s. vt cu
randa sit inanitiō. et modicuz sumēdo absolute de cibo. et sumē
do cibaria modici nutrimentū de quibus suprascripuz et paucis
vicibus maxie tēpore hyemis. Unde credo cōueniēs ēē dñō
meo vt a principio octobris vsqz ad pñcipuz aprilis vel mediū
saltē marci obseruēf dieta monachoz sancti bñdicti. s. vt tātū
semel in die comedatur. Sub hoc pcludo qd saltez bis in āno
fiat copiosa satis slobothomia vt in pñcipio veris et in pñcipio
autūni extrahendo. viij. vel. viij. 3. pro vice. fiat tñ secūdus ob/
seruātiās oportunas a medico sciri debitas. Fiat itaqz vbi cū
qz ptingat dominatōez suā reperiri pñlio egregij medici quia
hic de oibus regulas apponere in longū nimis sermo protra
heref. **De coitu** hic nihil cōmemoro ne cum de ista materia
fortasse loquere a preceptis legis sanctissime declinare pñ/
geret neqz sit super hoc regula necessario danda. De passioni
bus etiāz aialibus supra satis intellectuz est qz aliquādo trista
ri vel irasci conuenit. nō sit tamē sic excellens vt peccare pñin/
gat. et bec de oibus ad dietam pñinentibus.

De medicinis generaliter et pro regula dicat q oēs medici
ne puocatua vrine et secessiue et sudore puocantes et resoluti
ue et exiccatiue in hoc casu pueniunt inter quas aliqne interius
oportune offerunt et aliq exteriuz. Inter medicinas secessiuas
laudo pñio vt singula ebdomoda sumaf medicina vt. j. R. cal/
sie extracte sine armillis. 3. vi. granoz berberoz numero qtuor
tapelenf oia simul et cū zucharo fiat bolus et sumaf ante cenā
papz. Ad hanc et intentiōem valet sumere pfectiōem vt. j. R.
trifere minoris. 3. ij. cū zucharo si expedit fiat pfectiō. Vel alit
et felicitabil opō vt. j. R. spēz hyer. s. cū aloē turbā electi añ.
3. i. trifere minoris. 3. ij. mīscē et sumaf pro tribus vicibus. Et si
placet post bibēdo papz vini tepidi. Ista tñ medicina melius ē
sumere in mane stomacho ieiuno. et de ista et tute vt pōt bis in
ebdomoda. Ad hanc et intentiōēz valent mirabolani cōditi et
iste sunt medicine secessiue. Alie autē pueniūt i casu nō que
non sunt solutiue et vsus eaz pōt ēē in puluerib? et i electuario
et in confectione. Primo pōt fieri puluis vt. j. R. seminis apij
ameos semis sciculi et ruthe cimini añ. p. i. lace. p. ij. baurach.
p. iij. mīscē et fiat puluis subtilē de quo pōt singula die sumere
a. 3. ij. vsqz ad. 3. i. maxie in hyeme. Ad idē valz puluis. d. 3.
caplo pñio factus vt. j. R. seminis ameos et seminis ruthe et
cimini. añ. p. equales sansuci sicci et baurab. añ. quartā ptem
lace. p. i. cuius dosis sit vsqz ad. 3. i. in die. In electuario vero
pferunt pfectiones vt infra. Prima pferit mirabiliter cōfectio
dyalacha qz pro quanto vrinā puocat et a pprietate extennat
virtute lace vt. 2° can. ca. pñio et alibi. Ad hoc valet metrida
tū et tyriaca dyatriton pipion subtiliātes et resoluētes. In mor
selis vero valent dyaciminū dianisuz. pfectiō de musco ama
ra dyacnamomū et talia. Et si medicus voluerit pulueribus su
prascripuz et zucharo dissoluto i aquis ruthe maiorane. et hu
iusmodi facē pfectiōēz i morfel magis appropriabūf casui nō.
Istaz tñ vsus sit pñcipue stomacho vacuo et famescēte. post qd
et per tps tardet cibus vsqz dū incipiat debilitari appetitus et
bec de medicinis sumēdis per interius. Nolo tñ hic obliuisci
qd superius pmissum ē vt describere spēs in hoc cāu valētes.
Fiat ergo vt. j. R. ciperi semis agnicali añ. 3. i. macis. gar. añ.
3. ij. nucis muscate pipis galange. añ. 3. 5. croci. 3. 5. mīscē fiat

puluis et si plz addere zuchaz ponaf ad libitū. Et qz ex pñabi
tis colligi pñt quecūqz impedētia tractū alimentū ad membra
et morā i eisdē membris sunt frigida et ad sicū declinātia. Se
cunduz vero pñciunt quecūqz fortiter calefaciunt et subillant
ponēde igit sunt aliqne medicie que exteriuz applicate ad
hoc iuuamētum pñēt numerādo calida et frigida. Inter olea
calida sunt valentia oleū de lilio oleū de rutia oleū de pipib?
oleū vulpe. de spica de costo de castoreo de scorpio. et similia.
Ipsū tñ fieri epibimata de vino al. decoctōis rez calidaz
de quibus supra. vsus tñ boz nō tñ tpe exhiberef esset in cā cer
to cāu ipinguandi. Utenī ergo nō absolute istis omni tpe. sed
tpe tam famis existētis vel in tpe per papz aīcedēte ad horā
famis. Inter frigida valent oleū ro. oleū de miris pñcipue et
citronioz similia. Fieri et possunt epibimata ex succis portula
ce virge pastoris caus equine lactuce sempulue iusgami albi.
et mīscere cum eis de ceruisa campbora murtis sumach. de pul
uere lapidis cotis et similia. Istoz tñ vsus nō multuz placet. 3.
pro completiozi doctrina posita sunt. Et hys ad pñis lūz pñent?
Laus deo pax vniuz et.

Laus Deo semper.

Explicit peritilla diuersas ad egitudines. **Consilia Cele**
berrimi ac famosissimi philosophi et medici. d. **Agilri Jo.**
Abat et ex **Seratis** d gradī mediolanēsis. Per **Andream**
de boscho in **Spapia** impressa: ac diligen istū emendata per
Prestantissimuz artū et medicīne doctoz dñm. **Ab.** **Petrū**
Antonūz rusticū placentinū. medicīne ordinarie d mane lectu
raz optime. dilucidantez. Impensis. d. **Bernardini** de scotis
modoetēsis. Anno a natiuitate dñi. **M.** cccc. die. 4. **Basij**
Ad laudem sūmi dei Amen.

Tractatus Rabi Moysi que domino et Magnifico Sol dano habitione transmissit.

p

Si quis ad manum minimi fultoris Moysi strabe
litici cordubeni pceptum pcepis ac honorati re
gis puenit cui deus gloriosus honores augu
mentare dignetur: quod mihi transmissit per quedam
sui nuntium. scilicet sibi scribere debere regimine ta
le cui perferre et asque dubitatione aliqua
possit decuris egritudinum que nouiter ipsi meo domino reue
rendo superuenerunt fideliter confidere. a quo deus dignetur
ipsas et oes alias egritudines elongare et sanitatem pfectam cum
eodem teporibus vite sue pmanere. Adhuc quidem significat dictus
nuntius quod dominus meus reuerendus queritur de duritie seu siccitate
sue nature: intantum quod non potest assellare nisi cum summo studio
et labore: quod in nouata est eadem melacolla et male cogitatio
nes: quod appetit esse solitarius et timet mori: et quod debilitatus
est stomachus eius taliter quod cibum corruptum in eo absque comple
ta digestionem. Cuius sup his quattuor ordinari tractatus.
Tractus primus de regimine sanitatis omnium hominum sub bre
uiloquio copiosus. Tractus secundus de regimine egrotan
tium quando non possunt medicum inuenire: vel si repunt et ut ipse
sectus et asque scia. Tractus tertius de regimine meliorum
et de suis accidentibus prout mihi per sui nuntium significauit. Tra
ctatus quartus de capitulis generale conueniens et utile sanis
et egris omnibus teporibus et omnibus locis. Et non improperet mihi ab ali
quibus si aliquid dicam hoc tractatu de his quod alijs memorauit tra
ctatibus: eo quod quilibet tractatus sit in commodum exigentia et regitudo
quodam: aut scilicet inter eos efficitur. Et sup hoc adeo excelso et glorioso
impulso auxilium et iuuamen.

**Tractatus primus de regimine sanitatis omnium hominum sub
compendio compilatus.**

Intentio nostra in hoc tractatu rememorari vias leues
et faciles ad memorie recomendationes: et exercere
ea quod dicturus sumus erit magne utilitatis et pfectio in
conservatione sanitatis. Et hic tractatus est in finem ma
gnorum medicorum. Dicit Hippocrates quod pseruatio sanitatis existit
in elongatione a multa repletione et supfluo labore. Unde quod quod
hipocrates posuit pseruationem sanitatis in his duabus vijs. scilicet ut quilibet
se abstineat a supfluo et nimia repletione et a tali excessu exerci
tij et labore quod possit cibum corrumpere et digestionem impedire. quoniam quod ali
quis tunc comedit atque bibit: ut scilicet supflue ex necessitate seg
unde extensio. Et scilicet est quod quodlibet membrum quod extendit ultra debitum
soluit et sua pminuitate: et inde debilitat viri eius intantum quod nullo
modo potest digestionem pfectam efficere: et accidit dolor in eo: et debilitas
mori et: et maxie cum potat aquam multam p repletione. Unde ipse
le est quod quod accidit ei vna ex istis rebz et quod corrupta digestio talis quod
unde potest aduenire mors. Quod si corruptio fuerit minor pdicta
efficitur eger sed liberabilis cum bono regimine et puenientia. Et ad hoc
potest digestio mala esse leuior intantum quod subiecta bibi patiens absque eo
quod pueniat ad egritudinem: sed cum labore. Spes autem male digestionis
diuersificans secundum diuersitatem speciei ciborum: et pplexionem et etatuz
et secundum pparationem membrorum ad recipiendum egritudines: certissi
me cognoscendo quod si digestio facta fuerit corrupta in stomacho: ipse
sibilis est quod bona fiat in epate et ceteris membris. Et dicit scilicet
glossa: Qui cupit se ab egritudinibus pseruare studeat toto posse
ne mala faciat digestionem: et ut non moueat se motu laborioso vel
supfluo per cibum. Et hac de causa medicus pcorditer et qualiter dixerunt
quod quod vult in sanitate pmanere studeat surgere ante facietatem: cum
aliquo appetitu demissa abstinentia de oia et tentione et superflua
repletione stomachi. Item adhuc oes sapientes medici dicunt quod ex
assumptione mali cibi in modica quantitate minus segit in cimen
tum: quam ex repletione boni et pfecti supflua quantitate atque ma
gna. eo quod quod aliquis recipit ex cibo non bono aut malo in modica
quantitate in stomacho et epate digerit digestionem plecta: et hoc est vel
per delectationem ipsius: vel quod calor et virtus pualet et distat supra
id modicum intantum quod id quod ex eo puenit ad membra recipit et re
uertit ab ipsis in sui nutrimentum optime. et si quod ex ipso supfluo re
manet et valde modicum: vnde a virtute expulsiua ipsorum facit ex
pellit: quare ex hoc non puenit in cimen tum et si quod accidit et tamen leue
et ipse percipit quod non curat. Qui autem saturat supflue quous ex
optio pane et pfecto et nobilissimis carnibus et pfectissime ppa
ratis non potest bona facere digestionem nec laudabile. Et hac cautela

medici habuerunt quod phibent neque cupiens sanitatem suam cōser
uare recipiat fercula multa in vna mensa. quoniam ex vno ferculo non
potest tunc saturari quod inde valeat ad non cimen tum de quo sit curadum
puenire. Et scilicet quod secundum quod diuersificans cibaria diuersimode
variat digestio secundum naturam vnius cuiusque cibi. ergo quous cupit suam
sanitatem pseruare studeat comedere in teporatis horis diei. et
taliter comedat quod stomachus inde non recipiat extensionem nec gra
uamen et comedat cibaria puenientia sue nature: intantum quod non deue
niant ad eruptuatum putridum aut corruptum: neque ad sitim et quod sen
tiant per cibum sanitatem et lenitatem. et quod cibaria sua talia existant quod
pmaneat mollis et solubilis nature. Et istud regimen toto posse
pseueret. Si autem aliquis incipit necessitas comedendi in horis cali
dis minuat de quantitate. eo quod virtus digestiua in tali tepore et bo
ra debilis existit per sparsionem nalis caloris ad exteriora. Et
quod in frigidat aer addat et multiplicet quantitas quod virtus dige
stiua tunc tepore fortificat et vigorat per coadunationem caloris in a
li et restrictionem pororum. Et dico vobis omnes reuerende quod si quis
se regeter tempore eo modo quo regit animal suum quod equitat euade
ret a multis et diuersis egritudinibus quoniam non reperit hoc quod p
pinet suis ege anona tempore et omnibus horis cibandi in tali ppor
tione quod secundum quod cogitare et scire potest quod possit digerere et ferre co
petenter absque difficultate et labore. quod vnde scit quilibet quod si iordia
te cibaret vel supflue vel fatigare ultra debitum et iordinatis
horis quod infirmaret sine dubio quod non facit et se ipsis. Et sic quilibet
attentus in suis motibus exercetis quoniam motus est radix maxie et co
seruatione sanitatis et in pluribus egritudinibus expellendus. Et iam
dixit nobilis ypoctas quod quod vult suam sanitatem pseruare vnde
exercitio sed talis modo quod non percipiat dolorem in suis membris nec gra
uam supfluum. Sciendo quod non reperit res in mundo que possit mo
ui et exercitio tempore egparari eo quod ex motu excitat et auge
tur calor nalis in omnibus membris. et non est corpus altius homi
nis in quo non multiplicent supfluitates alique et generent. quoniam
uis comedat tempore et cibaria optima. nedi in facietibus prius
que psumunt ab exercitio et motu ordinato. Et expellit et nocu
mentum per motum labores quod accidit ex malo regimine scilicet in maiori
parte hominum. Et scilicet est quod motus non sunt equales et alij sunt gra
ues alij fortes alij debiles. Ad hoc autem gravis est ille in quo ane
litus fortiter pmutat cum anxietate. Et ille qui fortior sit existit
nomina laboriosus atque fortis. Debilis vero non inducit pmuta
tione in corpore. Et optimus quod est in conseruatione sanitatis ager mo
tus leues et non laboriosus. Et non est pueniens vnde exercitio nisi fa
cta et ppleta digestionem et post expulsiōem supfluitatum ptime et
scilicet digestionem. scilicet sercoris et vrine. Neque enim fieri debet motus
in forti calore vel frigore. motus autem puenietes sunt in mane post
exitum a somno et ppleta digestionem et facta expulsionem dictarum
supfluitatum. Dicit Galienus in regimine sanitatis quod sicut exer
citiū pueniens est ante cibum. sic motus est valde post cibum et spalter
post supflua fatietatem. Sciendo quod motus localis supfluus et col
tus et balneum post cibum sunt oia magni nocumētū et spalter alius
qui habet venas strictas vel siccas nalter. Illi enim sunt qui reci
piunt et recipere possunt ex talibus multa nocumēta. Tamen si
nocumēto potest quilibet se mouere ambulando tunc quantū sua do
mus extendit in longitudine ad hoc quod cibum descendere possit fa
cilius ad fundum stomachi vbi digestio nalter celebrat. Et som
nus est ex rebz que multum iuuat digestionem. et maxie in eis qui al
fuerit sunt dormire in die. Et de melioribus et vtilioribus rebz in re
gimine et pseruatione sanitatis est non addere cibo cibum donec sit
digestus et non comedere nisi post nales appetitus. neque bibere
dixit nisi sitierit nalter quoniam aliqui quāplures homines patiuntur sitim
et famem medosaz que famem spalter erit ex aliquo malo hu
more et mordicatione mordicatione officij stomachi et ide genera
bilis famem cui nullatenus est satisfaciendum. Et scilicet quod bibere
aquam post cibum est ex rebus que multum destruit digestionem nisi
fuerit assuetus. In mensa vero quoniam comedit in infra cibum non bi
bat nisi aquam simplicem sine aliqua mitione. Et de modis etiā
et ordinibus pseruationis sanitatis est expellere supfluitates om
nino et tepore quantū potest absque retentione ipsarum colore vel dormire
seu aliquod iter incipere vel aliquem grauem motum facere. nisi prius
dictas supfluitates conser expellere toto posse. Et postquam fece
rit aut ppleuerit aliquam dietam quous agere actionibus agere studeat
illud idem. scilicet dictas supfluitates cōser expellere. Et de ordinibus
similiter et puenientibus rebus in pseruatione sanitatis est ut quilibet
sciat nam vnius cuiusque speciem ciborum comedunt. et de his et
super his quāplures medici diuersos atque varios ediderunt li
bros eo quod hoc est ex rebus maxie necessarijs in arte medicine.

C Nos vero adducemus super hoc viles regalias fm cibos quibus vt consueuimus.

Et ex illis ē qm̄ cibis laudabilis ad quē opz tendere q gr̄t sanitatis p̄uuationē ē panis d frumēto arte parat. ⁊ carnes edoz luuentū pecoz. ⁊ carnes gallinaz fafcanoz turturū ⁊ p̄diciū. ⁊ vitella ouoz. Et volo qm̄ vt panis frumentū artificialit paratus sit q sit ex frumēto cuius decoctio p̄pleta sit atqz p̄fecta. s. postqz ab eo exiccata fuerit ipsius humiditas supflua. neqz ineteratus sit quousqz icipiat putrefieri. ⁊ sit panis cum modico fursure. Aufferatur cuz crinello vel cucullo. ⁊ appareat in ipso acetolitas ⁊ ēt sal. ⁊ multiplicet eius tractatio in bora p̄fectionis ⁊ sit coctus in furno. talis enīz panis p̄parat fm̄ artificii eius apud medicos est cibus magis laudabilis. Et oz te scire qd totū id qd de frumēto sit p̄ter hūc panē nō ē bonus cibus aliquo mō. Sz sunt mala cibaria. Videlicet. sicut panis azimūz. ⁊ pasta cocta in aqua. ⁊ vermicella similiter. ⁊ fursura cocta. ⁊ aqua q̄ farinata d̄ in vulgari. ⁊ acida qd ē azimūm afflatū cū oleo. ⁊ p̄as cū oleo mixtus siue oleo cōi siue ceteris oleis h̄mōi cibaria oīa sunt mala vniuersis hominibus. Simi liter ⁊ panis nimis albus ⁊ panis factus de

C Branū vero coctū nō ē laudabilis cibus quāuis sit bonum qm̄ digerit bñ. requirit enīz potētē stomacū vt digerat. Et tunc nutrit bono nutrimentō ⁊ copioso.

Genera vero carniū q̄ p̄dicte sūt a nobis i p̄cedēti tractatu nō oīa sunt eiusdē nature. nec oīa equaliter laudabilia. Sz meliora carniū genera quadrupedū sunt carnes porcorū vni anni pascētū in cāpo. ⁊ castratoz medie etatis pinguium. Et p̄tes meliores ex his sunt q̄ adherēt ossibz. Et quodcūqz ē i vētre malū est. Vniuersē autē pinguedines male sunt. replēt enīz ⁊ digestionē corrūpūt ⁊ appetitū p̄hibent flegma generant. Et similiter capita animalū plures supfluitates generāt quaz cetera membra. Aliē vero extremitates. s. pedes p̄uati sunt a supfluitatibus neqz malū nutrimentū sunt faciliqz digestionis. Agnūe vero carnes malas habent supfluitates et nihil boni exiit in eis. Edī vero lactentes bonū nutrimentū sunt faciliqz digestionis. Carnes vero aulū generaliter leuiores sunt caribus bestiarū ⁊ facili digestionis. Sz meliores carnes inter aues sunt carnes quas p̄scripimus. Lac vero i illa hora i qua mulget dū nō acefcāt i stomacho. neqz in fumos resoluat. neqz generet vētositatē in renibus ē bonū nutrimentū. P̄potet autē misceri cū ipso modicū mellis ⁊ modicū salis ⁊ ea que numerant i Ba. vt nō coagulet in stomacho. Sz melius inter genera lactis ⁊ magis subtile ē lac caprinū ⁊ vaccinum ēt ē bonū cibi. Dia dō que de lacte sūt vel cū eo admiscēt mala sunt. Et eodē mō q̄quid de lacte coquit ⁊ q̄qd cū ipso coquitur pessimū est. Similr vniuersa genera casei pessima sunt atque grossa. Caseus vero vnius diei albus ⁊ dulcis ⁊ n̄ multū pluguus bonus ē. Et vniuersa genera butiri vniuersaliter n̄ sunt mala cibaria vniuersis hominibus. Adēl quoqz ē bonū nutrimentū sensibus. malū vero iuuenibz ⁊ maxie cuius p̄plexio ē calida. qm̄ cito vertit i colerā rā.

Pisces vero vt plurimū mali sunt nutrimentū ⁊ maxie habēt i humidā p̄plexionē ⁊ sensibus. ⁊ multo magis pisces magni corporis ⁊ salit ⁊ crescētēs in malis aquis. ⁊ q̄ sunt multū pin gues mali sunt pp̄ multam humiditātē. Pisces quoqz nō mali sunt quoz corpora parua sunt. ⁊ quoz carnes sunt albe ⁊ dure atque frangibiles ⁊ quoz sapor dulcis sit in marinis ags ex cretū aut in alijs aquis currētibus. Genera quoqz pisciū que dicuntur cephalones non sunt malū nutrimentū si sumatur de illis ad modicum.

Et notandū ē apud oēs medicos qm̄ ex melioribus cibarijs ē illud cuius p̄hibitio ē diuulgata in lege saracenoz. s. vinum. nā illud ē qd nutrit multo ⁊ subtili nutrimentō. ⁊ cito digeritur. ⁊ adiuuat digōez. ⁊ extrahit supfluitates a p̄ozis. ⁊ vīnā ecucit ⁊ sudorē ⁊ p̄ter hoc bz alias plures laudes ⁊ diuersa iuuamēta a medicis iā posita. Sed tractare de eo cui⁹ administratio nō ē licita inutile ē. ⁊ ob hoc subtrahimus hāc memoratōnem speciez ipsius ⁊ eius sumptionis modū fm̄ semitā sanitatum.

Ex cibarijs dō q̄ mala sunt vniuersis hominibz sunt. s. allea ⁊ cepe pozi ⁊ caules melongiane oīa bec p̄xima sunt his q̄ sūt iā sanitate cupiūt p̄seruare. Citrullū dō ⁊ melōes vīrides m̄ ozis sunt malitiei. Adellones autē citrini si sumantur p̄ se i p̄ncipio diei euacuato stomacho ⁊ n̄ sit i ipso malus h̄mōz. s. ab alio loco. p̄cedēs ⁊ cū hoc n̄ sit in ipso malitia cōplexiōis tūc bñ dī

gerent ⁊ corpori nutrimentū. islamāt. vīnā multiplicāt. neruos purificāt atqz mūdificāt ab humoribz que in eis sunt tūc non erūt malū nutrimentū. Qd autē facimus memoratōnem de illis est qz homines p̄sueuerūt comedere de illis multum.

Ese fructibz quoqz h̄mōi sciēdū ē qd oē qd educit ex arboribus malū ē ad nutrimentū hominis in gnālitz. s. dīstātia inter eos in malitia. Sunt enīz qdā fructus valde mali vt sunt cara be ⁊ sorbe ⁊ nespīle. Alij dō sunt parū mali ⁊ p̄ime bonitati vt sunt ficus ⁊ rue. Et dicit Bāli. q̄ ficus ⁊ rue sunt q̄si p̄ncipes oīz fructū ⁊ minoris malitiez sanguis generalit ex fructibz nō ē bonus. Nec q̄s i hoc decipiat cū dīximus oē q̄ educit d̄ arboribz ē malū nutrimentū nos itellexisse mella fructuum ⁊ vīna decocta ⁊ potōes p̄fectōes q̄ sūt ex ipsis i hoc genē cōtineri. Inuenimus. n. ea vīlla p̄p̄ijs languoribz. Iā ipsoz opa tio ē i eo q̄ medicine sunt. Hoc autē totū notū ē apud illum q̄ in arte medicine ē perit. Et ē qdē apud Ba. fmo quē p̄tulit per modū correctōis hominibz ⁊ iurauit p̄ deū qm̄ fmo ille esset p̄fecte veritatē i quo corrigat hoies nō comedere fructus. Dixit eiz qm̄ cū icidēt in febrē oī āno iussit ei pater suus vt n̄ comederet fructū aliquo mō. ⁊ exēptus est a febre illo āno. Post illud subtraxit se oibus diebz suis ab vsu fructū q̄ iurauit n̄ sensisse febrē ex tūc vsqz i diē illū quo fecit illū fmonē n̄li febrē effimēraz. Et nos qdē dīximus qm̄ vep ē q̄ dicit. Iā humiditas fructū ē mā febris. Nec p̄ tāto q̄s p̄ nos obiciat eē plures homines comedētes fructū n̄ molestari a febre. nā p̄uetudies ⁊ nutritōes alias h̄nt rōes. q̄si si alijs de regione in diē vteret pane artificioso parato ⁊ caribus cūinis necessario infirma. Quod si alijs nostrū p̄uue vteret granis rizi ⁊ p̄ficibus vt yndi faciūt necessario egrotaret. Sz bulusmōi tractatus in tentiōis nō ē has cās ponere. s. eius intentiōis ē demonstrat quod fructū vniuersaliter mali sunt. ⁊ q̄ homo euitet eos neqz misceat eos cū cibo aliquomō. Et vīat ex eis q̄cūqz mollifica tiui sunt ⁊ humectatiui sunt. sicut vīna p̄uina ⁊ ficus an cibum. Nec sumat cibuz donec ex stomacho educant. Et ex ipsis post cibū vīat quonqz aggregatiui sunt vt coctana ⁊ pira. ⁊ nō sumat de eis nisi modicū vt p̄fortet ⁊ claudat que sunt in stomacho. Et quē admodū inter fructus laudabiles sunt ficus ⁊ rue. sic peiora sunt plica ⁊ meline. Nec accedat ad aliqd illoz genēz aliquo mō quonā ex his generant humores q̄ admittit sanguinē ebaliet. Et hec erit potissima cā putridoz humoz ⁊ febriz. Fructus vero sicut rue passe ⁊ silici nō sunt mali. imo vti les sunt post p̄mitionē ⁊ maxie passe ⁊ silici qm̄ iuuant epar maxie ⁊ in sanitate epatis nos viuimus sicut dicit Bālienus. Similiter bonū ē post cibū aliqd dulcedinis sumere p̄lant eni stomacho virtutez retinēdi ⁊ digerēdi. hoc ē q̄ rīlūz ē nobis ponere i hoc capitulo q̄ qdem fm̄ nostram intēdēm sufficiēs ē.

Tractatus scōs de regimie egrotatiū qm̄ nō p̄nt medicū in uenire. vel si repiunt ē ⁊ iperfect⁹ ⁊ absqz sciētia

Am notū ē apud speculatores sciētia medicine necessaria ē homini i eo q̄ ē susceptiua egrotatiū propter ciboz multiplicatōem. Nec desinit indiget me dico aliquo tpe vī modo. ⁊ hoc ē qz alijs p̄tinet tria regimina. Prīmū regimē ⁊ magis nobile ē regimē sanū. vt sanitas nō remoueat ab eo. Scdm̄ ē regimē egroz. ⁊ ē acceptō p̄siliū ⁊ opari vt sanitas recuperet. Tertiū vero regimē quod appellat. Ba. vīuificatōem. ⁊ ē regimen illius q̄ nō ē sanus sanitate legitima nec eger sicut regimen neutroz ⁊ senuz. Adā n̄ sētū ē ergo. qm̄ indiget hō regimie medici oī mō. oīqz tpe. Verūtāmē eius necessitas h̄ndi medicūz tpe egrotadis ē lozior. ⁊ absentia ipi⁹ medici tūc magis picula exiit. Ideoqz putat illi nō eē necessariū medicū nisi in tpe egrotadis. Qd tūgit enīz plures egrotare. aliqū cūdo p̄ vīaz i ciuitate in qua nō ē medic⁹. vel ē ibi medicus non tñ dignus posse p̄sidere de ipso. P̄p̄terea sūt d̄ p̄silio sermī significat qd oz fieri tāl. cān. Bico ergo quātū. Ba. iā deliberauit. q̄ vniuersi antiquo tpe qm̄ oc correbat eis aliqd dubiū in ipsa egrotadine nō curabāt ip̄laz aliquemō. s. morbz ipsuz reliquebāt nature qm̄ nā ē sufficiens ad sanatiōem egrotadis. Quod vero iaz p̄longauit in multis locis libroz suoz sermōne in cōnēdanda nā dices ip̄az eē sapiētē ⁊ in genēfaz ad faciēdū id qd opz licet. Neqz m̄l get alieno subsidio i curatiōe egrotadis. P̄z tñ medicū in uare ⁊ sustentare ip̄am nō alio mō. Dixit autē Bāli i quodā notoz capitulo q̄ qm̄ egrotado fuerit fortior virtute egroti non

spere salutē ab ea nec i ea vtilis ē medicīa aliquo mō. Cum autē virtus egrī fortior fuerit egritudine nō eget medicō aliquo mō. s; ipsaz sanat sola nā. pñ vero egritudo r virtus sunt eq̃ les. tūc indigebit medicō p virtutē pfortatōe. hōc tñ cū medi cus fuerit sufficiens sciēs quomō pfortet ipsaz r pñderet sup ipsaz. s; maior ps medicor errant credēs pfortare nām r ipsaz debilitāt. r elus motus impediūt. Et iō dicit Ar. i li. d sen su r sensato qđ maior ps homin morit ex medicīa pp ignorā tiā medicor ipsius nature. Medici autē intelligunt p nām vir tutē regitūā corporis aialis cuius essentia r ipsius virt⁹ opa tionis determinata ē in libro sciaz. r scientijs antiquor. Et pp has cās assumūt cibī reges plures medicos r ex illis eligūt q magis ē intelligēs r magis vetus in ipsa scia possibile ē ei ab errore excludi cū ipor opinioēs fuerint pariter pgregate. **C**Sanifectus ē igit ex his que dicta sunt. qm opz egrū cum nā pmanere qm medicus non ē sufficiens. s; modus eius pma nēte cū ipsa nā ē vt non recipiat medicīa nisi illā quā sanū cō suerūt recipe. Et nō recipiat de cibo quantitatē totā quā so let sumere: r cū sitit bibat. Et cū famescit cōmedat tpe quo solebat. r tūc pmedat leui: rē cibū iter cibos qbus vñs ē. **E**t sciendū ē et cū bz fecit diuulgatū medicū vñus nec plu res nō declinet ad assumptionē medicīaz fortitū nisi cum pñlio medicī peritū valde cuius scientia pbata r vificata est sup quo extat experientia. s; pter ipsum eligat tpe sue egritudis debiles medicīas non fortes.

Ego gde declarabo medicīas fortes q sunt. Slobothomia cū mlti sanguis ex tractōe. Siltz eūo cū violētē laxatiuis atra ctuīs: vt ē cologitida scāonea. Siltz eūo p vomitū cū fortē me dicīa: vt eleboro nuce vomica. Siltz eūo criserijs acutis i qb? irāt cologitida Serapinū calozetū r siltia. Et iā tollera siltz r cessare a potu aque r cibo totalē ita qđ eger nūbilumat. Siltz mō accipe p?ectōes lunamētoz multoz: sicut tyriacas r metri datos theodozicon r his siltia. hec oīa sūt medicīne difficiles. **N**ō vtere aliq ipsaz nisi cū pñlio peritū medicī in scia r arte. hōc. n. si sūt in casu debito sanāt egrū d. pñio: vel p ea lib: era bis a morte. **Q**đ si peccauerit in pñio cāu r delicto iustificet vt plurimū cito: r faciet acgre egritudinē q in vltio ducit ad mortē: r iō oz cauere ab eis. **M**edicīne vō debiles sunt. f. Extractio sanguis cū scarificatōe i tibijs aut i supioze pte cor poris. Et laxare vētrē cū māna r prunis r sirupo vīo. r sirupo ro. cū aq srtia i mīriatis. Siltz vomit⁹ cū aq oz. r secāiabin v l cū radice aut cū radicib? melonū r siltia. Siltz criteria leuia sūt si cur cū aq ozdei aut decoctōe furfuris cum aqua mel. vel cum oleo tantum r his similibus.

Et ad subtiliādū vō cibū ē acceptio sirupoz qui habent in vsu factorz d. zucharo v l d. mel e apum vel aq ozdeacea vel farre ex ozdeo aut mīcha panis pluries lota. aut sumē modicū d. pa ne cū ferculis extraneis. f. qñ sunt sanoz fercula. Siltz curari cū medicīnis sanatiuis. f. reb? qđ pñuerūt sani accipe frequ ter sicut sunt sirupus noci. r sirupus acetosus. r sirupus pio. r rosa. r ceteris his siles sicut rose facte cū melle vel zucharo: r violē siltz hoc mō faciet: r mirabolani pfecti r siltia. **I**te acce ptio decoctōnū ppositaz ex medicīnis debilib? r securis est vō ligritia. capillus veneris r lingua bouinis. r semen endiue. r cortices citri. r maciana. r radices spgi. r cortices radices en diue. r feniculi r apij. r semen citruli. r semen portulace. r se men mellonum. r radix maluaufici r elus semen. r his similia. **I**te sirupus ppositus ex fructib? r seminibus r florib? qb? sanū vñ pñuerūt. Siltz pot? tamarindoz. **U**niversa hec medicīne leues r dbileqz qñ admistrare fuerint suo loco r tpe iuuāt r sanāt egritudinē dbilē. r aliqñ sanāt egritudinē fortē lōgo tpe. **Q**đ si eoz admistratio loco suo nō fiat: nō iterimūt: nec gene rāt intēsuz malū. Siltz inuenimus maiorē ptē medicor pñdes hoc mō medicīne ad grēdū securitatē. **E**uacuationē vō cū ye ris r agarico r turbitz bis siltz r siltz castia siltula modus me diocre ē r non d. genē difficultium euacuationū: nec sūt d. medi cinis dbilib?. **C**assia siltula vō bz beat i te molestiā r iterdū in ducit podus. i. tenasmon. est tñ secura medicīna. **A**garic⁹ us r si sit secuz ex pte sua laxatōnis: tñ ē a cuitate et siccitātē ve be mētia nocet magno nocumētū qñ regitūus humectatiōez to tius corporis vel alicui mēbroz. **E**t ita ē nocumētū leraz r trise raz i ferētū magnū valde multotiēs. Et hoc est qđ nos phibe mus sumptōem tyriacaz r miltidatoz nisi hoc fiat de cōsensu medicī pñfissimū: r hoc in sanis. **I**n egris autē dico q bz posue rūt q r regimie sanozum ē sumere tyriacaz quolibz. x. die hoc

dixerunt medicī. s; nō est id de rōne medicī nō absoluta. imo oēs qui requirūt hoc bulismōi bñt necessario pditiones sicut id qđ posuerūt de pditione tyriace. quolibet die. x. p modū cō seruatiōis sanitatis hoc nō oz sumere calidā hñtem cōplecto nez nec i temporib? itense caliditatis. **S**z ipa vñ oz ille i cui? stomaco ē malus humor. vel humor qunqz. Et sicut ē ex hoz dictis ē q vomitus semel vel bis i mēse bonus ē mod? i regi mine sanitatē. hōc ē bz pditiones. f. qñ nō sit ille debilis pecto ris. nec talis cuius caput replet de facili. v l accipiat ei frequē ter almabada. r qđ nō fiat vomit⁹ in tpe nimis frigido. Et fm quālibet rōem qua ipi solūtū sunt certe pditiones sicut exēplar posuimus. q. ē. qm nos dixerimus administrare debile medicī nā quā memorati sumus de cui? pditionibus r vñ ipa qñ non repit pitus medicus r q possit in ipaz manū imittere cū quo cūqz medicō qui possit repiri totū hoc positiū ē in loco necessi tatis. **N**ā hoc idē nocet r et ista modica quantitate maxime qñ medicū pñgit salere r administrare pter pñziū. **E**t hōa. qdem declarauit nobis quonā ipse iubet potū aque donec sanet ei siltz r inducat sudorē i corpe egrī r mollicet nām eius r amo ueat febrē r sanabit pfecte. Et multotiēs solūtū potus aque tē poze nō debito q qdem erit cā egrī pditionis aut acgrendi sibi longā ifirmitatē de qua nūqz sanabit. Et iā qdem determinauit oēs cōditiones qbus soluit potus aque vel phibet. **Q**đ si qđ hoc ē de potu aque: multo magis erit alijs que pter hec sunt. Et qñ pñant signa r dubitat apud nos vtrum deat solui potus aque v l phibeat. dimittat ipaz eger bibat r nō euitet. **Q**uod si fuerit apud nos dubiū vñz nutrire debeam? egrū vel caueamus ipsaz totalē. nutremus ipm tūc subtili cibo. **S**cđz hoc igit oz ē tale regimen vbi nō inuenit penitus medic⁹. f. q pcurrat semp cū regie sanatiū r sumat min⁹ eo qđ pñuenit su mere r pferuet quotidie virtutē i cibi sumptiōe. **A**liis autē ci bus erit subtilis. f. ius pulloz. r ius carniū. r vitella ouoz pap coctoz i aqua. r similit vñū cui decet dari aut cū cibo grossio ri. hec sint carnes pulloz. r nō cesset semp pferuare virtutē nā lem cū cibo. Similiter pfortet virtutē aialem cū bonis odorife ris cū calidis. f. musco r ambra r sebez r ligno aices i egritudinibus frigidis. **E**t frigid sicut rose nenufera mixta r vio le i egritudinibus calidis. Similiter quoz pfortet virtutē vita le r nālem cū instrumentis mulice r cāis r recitādo sermones qui ipsuz letificāt r eius aiam dñtant. **F**ocetate gaudeat. oīa hec oz ē i quolibet egrō qñ medic⁹ nō ē ad dispōnēdū neces saria que qđ inuenerūt antiq cūlibet medicō. **N**ā quādo possi bile ē regere. egrū cū dietis nō regat ipm cū medicīa. **Q**đ si nō dubitat ēē necessariū regimie cū medicīa. tūc regat ipz cū reb? solutiuis. **T**ūc icipiat a debillioz r leuioz. Et si hoc sufficit bñ gdez. **Q**uod si nō sufficiat. tūc ex medicīa fortē in fortiozez. Et quātocūqz poterit ēē regimie cū medicīa simplici. nō regat cū medicīa pposita. **Q**đ si nō poterit trāsire regat ipsuz cū ea cui? ppositio minor ē. **N**ec eligat medicīas multe ppositiōis nisi cū magna necessitate. Et cū sint bulismōi pñcte ibitōdes r cau tele i discretiōe laudati medicī quāto magis. **P**z cauere vbi medic⁹ nō ē. oz tūc maximā adhibere diligentia. r nō accele rare admistratiōem medicīnaz fortū. nec sumet multas me dicīas r sit contentus de regimine debillioz iter regimīa. Et hoc est q rñuz ē nobis de rectificatōe fm hoc capitulus.

Tractatus tertius de regie mei dñi r de suis accūbus put mibi per suū nuntius significauit.

Am pcorauerūt antiq medicī q pñcipiū regimīs i bois ē ipm hēre nām lenē. **Q**uādo enī extecat. ma xime cui ascenderint ex eo sumi ad cerebz. rectificet ipam antiqā illi sumi malū ad cor r cerebz ascēdāt r corumpāt r pturbent spūs r inducāt pessimas cogitatiōes r stupefactiōem r pignitiā ab exercendo mori r. phibeāt sup finitates digestiōis oēs nō expelli extra. **P**ropter hoc igit ad bibēda ē sollicitudo ppleta lenitatis nature.

Et dicit Auenzoar. Ex melloribus reb? qbus hō possit lenis ventrē ē in iusio reubarbari cū tamarinō. **S**z illud ad qđ decli nat serui opinio q melius ē iusta id qđ numeratū ē ei de pple xtiōe tua. ē ē pñtū de lemonia cū galma scā pinguī r croco oziē tali r zucharo r succo limoniū r bletis coctis i ipsa absqz eius aque plectiōe. r affuescat ē in hōza pñestōis i pñcipio sumere olera pparata cū oromagaro. i. cūcha scā ex ozdeo r bono oleo an pñestōne. **Q**uēndū sumat oīs me? qđ eligat. ex

cibarijs alias ferculis. Et supra comestione fugat coctanū vnu
 vlt pūū vel pomū añ granatū cū nucleis suis. Qlora que dñs
 meus dz sumē i pñ fūt bledī vlt spinachij vlt boragine. qd cū
 qz ipoz inuenit pparata cū bono ozdeo et exomagro dz ozdeo
 Et cū idiguerit lenificatōe cū medicīna tūc recipiat d reubar/
 baro bono. 3. l. et eo pūso accipiat. 3. ij. d tamarinū. mundatis
 a nucleis et a corticib⁹ suis et icidat qz tūcūqz subtilit poterit
 infundant i libf. i. et media aq calide seruētis forit p noctē vnā
 in mane vō colef sup trib⁹ vncijs d sirupo ro. Infrigidatūo et su
 mat eū postea et nō comedat vsqz i fine sexte hore diei. Qd si
 nā exiccata fuerit mltū. nē negādū accipe d cassia fistula. cui⁹
 modus acceptōis tal⁹ erit. R. lingue bouis. 3. iij. ligritie mūda
 te et pūse capilli vneris granor berberis. añ. 3. iij. semis mal
 uauisci. 3. v. rosaz recētū si inueniri poterint turiones. vii. nūe/
 ro feniculor viridiū. vii. turiones ifundant oia i libf. i. cū dimi/
 dia aq calide die et nocte et bullāt et fricē manib⁹. deinde colē
 tur super. xx. 3. cassie fistule et. 3. iij. olei et zuchari. 3. ij. et sumat
 illud. Et desinat a comestione vsqz ad el⁹ plemētū opatōis.
 Deinde cibet cū pulla elctata i aq. Qd si nō fuerit tps rosariū
 viridū ponat loco eaz sirupus rosar⁹ infrigidatūus. 3. iij. Et
 ego qd scio q alqs forsitan admirab⁹ d appolitōe granor
 berberis in hmoi medicīna cū sunt restricta qre itē dñs cū eis
 ingeniari solum. Scito q grana berberis in hmoi medicīna
 hūc ppariatē amouere inoleuit ex cassia fistula et pfortare vi/
 scera et nō iduacat pōdus: et hoc recepimus a seniorib⁹ artis.
 Et iā qd posuerit medicī sirupū secantabim laxatiuū d rosio
 quē oz hē penes dñm meū quo vtaf ad lenitēdū nāz tpe inten
 se caliditāt cui⁹ modus hoc est. Accipiat libf. i. aceti vini acuti
 valde et ponant in ipo. c. rose virides et exponatur soli per diē
 vnā. in mane vero expriman⁹ rose ille. et loco eaz apponantur
 alie quātitate primarum: et nō desinat sic facere inouando ro/
 sas. i. die quoz. iij. dieb⁹ de accepto aceto illo fiat ide sirupus
 cuiuslibz libf. zuchari. 3. iij. aceti pōcti. Et ecce quidē auzoat
 pponit sirupū secantabiz factū de passulis et ē bonum valde et
 vtile fieri i tpe elatis. Et modus est qd accipiat de passulis
 nigris mūdatis a nucleis et ponat ex ipsiis i qualibet libra ace
 ti libra media et ifundatur i ipo duob⁹ dieb⁹ deinde fac bullire
 eas duab⁹ bullitōib⁹ vel. iij. et collet et ex hoc aceto fiat seca/
 niabiz talis enī ppositio cū bona diligētia scā ē vtilis. Itā ace
 tū icidit flegma et resistit humoz putrefactiōi resistētia cui nē
 similis et ē subtilis substantia nimis et nām islamās et iō vlt. Se
 cantabiz i oib⁹ febrib⁹. Verūm aceti nocet multū epati. radit
 enīz ipm et ei⁹ sanguinē dealbat. Et itā. qdē determinauit qm
 pseruatio sanitat⁹ hois pñit i sanitate epati. sz aceti ei⁹ debi/
 litat eutem. passule vō amice sunt epi ipigūat enīz ipm et nutri/
 unt et tūgūt sanguinē et humores decoquūt. Verūm calefaci/
 unt et vnt sanguinē qm multū sumit de ipsiis. Sz qñ componit
 sirupus de aceto et passulis quemadmodū ille nobilis vlt con/
 posuit pueniet ad nos iuuantū aceti et liberati erim⁹ ab eis
 nocumēto qd ifert epati et deueniem⁹ ad vtilitatē passularū et
 ab ipsarum caliditate liberabimur talis i qz sirupus extrane/
 us preparari oportet.

¶ Preueniūz fuit et a seruo cōpōere dño meo duos sirupos et
 vñū electuariū vtilis apd accidētia memorata quoz vno siru
 poz vtaf semp et oī tpe. Itā ei⁹ opatōes sī subill. i. sanguinē et
 ei⁹ turbulētā et fumos melacolicos auferre: distillare aiam et
 lenificare et lenire pectus: et malas cogitatōes dñere et cetera
 pdicta accidētia. Cui⁹ mōus ē vt accipiant frōdes rosaz viri
 diū buglose libze dimidiū sicados 3. ij. setecrude seīs fūitēre
 cortices citri añ. 2. l. fundat oia i sex libras aq calide die et no
 cte deide bullāt et expmāt et collet et effūdatur sup ipz. vi. libf.
 sirupū mebumaē. i. salis. ponat supra lētū ignē dōet fiat ei mo
 dus sirup⁹ et arōatizet cū qñta pte aurei boni musci. Et al⁹ enī si
 rup⁹ vñus ē a fuo nō hēre simlē i letitia i fortitudine cordis et ro
 boratōe corpis: et ē tempat⁹ neqz enīz calefacit neqz islamāt et
 iō oī tpe sumi pñt: et ei⁹ sūptio ē a duab⁹ vncijs vsqz ad tres cū
 aq frigida i estate: i hyeme vō calida. Sz alī sirup⁹ qd de itē
 tiōe fuit pōdere ipz ē sirup⁹ lenitū nāe: et possibile erit lenifica
 re vtrē duab⁹ afflatōib⁹ vlt trib⁹ fm pparatōe: et pfortabit
 virtutē expulsiuā qd ē i hōaco et reslins: et educit flegma et me/
 lācolā et colerā suauit: nō offendēs vasa nutritiōis. Et sumptio
 ei⁹ ē a trib⁹. 3. vsqz ad. iij. cū aq calida i qua coquat anisū bo
 nec mutet ei⁹ color. Itē tñ nō accipiat semp sz apd necessitatē
 tis tps ad educēdū supfluitates detētas. Et cū eo vsus fuerit
 dñs me⁹ semel in ebdomoda cōfortabit viscera et auferret ab

eo dispositōes illas q iducūt siccitatē et lenificabit nām et redu
 cet ipsaz ad ei⁹ cōsuetudinē. Cui⁹ ppositio talis ē. R. polipo/
 dij rali et mūdatis silicor excoctator et pūso añ. 3. ij. buglo/
 se sene. 3. l. ligritie mūdatis et pūse et lignina: luauisci cōtū añ.
 3. l. feniculor viridiū. 2. l. rosaz viridiū. iij. numero ifundant
 oia i libf. iij. aq calide die et nocte. i mane vō bullant et collēur
 post expressiōem super vncijs tribus de cassia fistula munda/
 ta vel fucata cū. 2. v. olei amigdalaz et ponat seorsuz. Deide
 accipe mirabolanoz cortices kebulor indoz et eblicor añ. 3.
 iij. pūndant mirabolani et ifundant in libz. i. et dimidia aque
 calide seruētis p diē et noctē. mane vero exprime illos expmō
 ne bona et adiungat pma aq i qua ē cassia fistula que polita ē
 seorsuz. et pūctus his duabus aqs effundant sup. iij. libras
 sirup⁹ violati. et ponat totū sup lento igne et suspendant i ea i
 petia pāni lini subtilis et rari spice et masticis añ. 3. ij. reubarba
 ri cōtū. 3. ij. et quottidie expmāt petia illa cū spatula vt virtu/
 tes illaz spēz imittant i sirupū. et cū assumpserit sirup⁹ spūitu
 dinē et modū alioz sirupoz deponat ab igne et reponat i vase
 mūdo et eo vtaf tpe necessitatis sicut dicit. Electuariū vō qd sic
 signauit seru⁹ ē trifiera magna quā ex añ pposuit seruus i ruz
 illoz gbus ē oportuna q qdēz bonificat digōnes et pfortat oia
 mēbra vniuersaliter et spāliter cor et stomacum et tardare facit
 canos et dissoluit flegma et pbibet suos ascēdere ad cerebruz
 et corroborat sensus et aufert eoz stuporē et imat cortū et dila
 tat aiam. Cuius ppositio ē vt accipiat mirab. kebulor indoz
 et belliz. añ. 3. i. rosaz rubeaz lingue auis seī marini seīs spar
 gi seīs carotaz seīs eruce ambaz spēz ben anis masticis corti
 cis belsen. añ. 3. 5. cubebe cardamoni gariofiloz aneti galan
 ge pipif longi. 3. 3. dorōici. ligni aloes boni. añ. vii. ptez vñ. 3.
 pinoz mundatoz. 2. iij. terrant medicie sicce et cribellent et ter
 rant semia et pñi vt sunt bñ lenia et fricent mirab. cū v. libf. olei
 amigdalaz vel olei silicor rez post rem. deinde misceant oia
 cū tribus libf. mellis dispumant et reponat in vase et dōlis eius
 erit a. iij. 3. vsqz ad qñqz tepefacto cū aq calida i qua coctuz
 sit anisuz. sz i aere tempato sumat ex ea mīnīmā forbitōez nec
 sumat ex ea tempozibus itense caliditatis nec alijs tempozib⁹
 vtaf ea frequēter. sz sumēda ē semel i septiana. bñ sirup⁹ et ele
 ctuaria quos puidit seru⁹ debēt esse semper i thesauro regis.

¶ Et notū ē apud dñm meū regē q passioēs aie mutāt corpo
 ra mutatiōibus magnis et manifestis oibus. Et testatio huius ē
 qd aliqua hora tu videbis aliquē hominē pbulse ppositiōis et
 forē habentes vocē et cū vigorosa fame. et cū supuenerit ei alī
 qd de quo timet tūc videbis ipz mutatuz colore et vigore facie
 pedito et i curuata statura et vocē raucaz qd et si voluerit eleuāt
 vocē suā toto posse nō poterit et debilitat⁹ eius virtus et fori/
 tā arripit eū tremor ex debilitate nimia et eius pulsus minor/
 bis et eius oculi pfundant et palpebre grauāt a motu et infr/
 gidat⁹ corporis supficies eiusqz cibi appetit⁹ cadit. Et cā qdēz
 oium hāz passioē ē reuocatio caloris nālis et sanguis ad cor
 dis interiora. Contrariū hōz quozqz pdictoz eē poterit vt alī
 quis erit debilis corpore et palidus coloris faciei et vocē habz
 planā pceperit aliqd qd lenificat ipm grādi lenificatione statim
 videbis ipm robustū corpore et eleuata voce et splēdida facie
 et accelerant⁹ eius mot⁹ et pulsus eius magnificabit et ip⁹ cor
 poris supficies calefiet et apparebit exultatio et letitia i ipso q
 nō poterit occultari. Et cā qdēz illoz affectuū ē mor⁹ nālis car
 nis et sanguis ad manifestas ptes corpis. Sicqz accidētia p
 teritoz et timidoz q victi sunt et similis victoz q optinuerūt ma/
 nifesta sunt. Quādoqz possibile ē victū nihil posse videre ex de
 sectu virtut⁹ vsue eiusqz segregatiōe. Electiois autē quasi au/
 gē splēdoz faciei augmētatiōe manifesta ita qd vñ ei lumē ge/
 nis augmētati⁹ et magnificati⁹ ab eo q erat. Itō autē pz mani/
 feste et nō eget plicitate declaratiōis. Et iō iūbere debēt me/
 dici vt babeat solitudo i motibus aialibus et ipoz visitatione
 quotidie et pūdeat i ipoz certificatiōe tpe saniti. qd egritudi
 nis nec aliud. R. dz hic pcedere aliqd et opz medicū bic hē
 rei eius extimatiōe. sz qd ois eger hēat aiaz aut cām et ois sa
 nus latā vel amplā et iō itēdit medicus i bis q auferat aiales
 passiones que faciūt ipam aggregari. Itā cū hoc sanitas con
 seruat. et id est magis pñm et pcpūi et egror⁹ sanatiōe. et ma
 xime cū egritudo sua fuerit aialis. sicut pleuresis. et sicut stupe
 factio melacolica i quibus sollicitudo aialuz motū maior vel
 fortior dz eē. Similiter cuiusqz supuenerit lōga cogitatio et fo
 llicitudo de bis quib⁹ mos nō erat hoc facere vel dicas ipam
 extensioem. nā in hmoi nō pñmit pñus medicus rectificat mo

tus aiaz ipsaz i illis passionibus remouēdis. Ad edictus vo in
quatu medicus cuius rō nō ē scire igeniū tales passiones ex-
cludere. Verūtamē hec oīa pnotescunt a speculatiua pbiolo-
phia et doctrinis legū. pbiolophi enī quēadmodū ediderunt
libros de generib' sciaz sic fecerūt plures libros i rectificatio-
ne mox et doctrinis aie ad querēdū mores nobiles ex quibus
nō resaliet nisi opatio bona. et pbiibent ab effectu et docēt mo-
dū auferēdi ab aia qd cūqz vitiū in ipsa inuenerit donec delea-
tur ille habitus inducēs defectū. Sūz qdē doctrine legū et iu-
riū accepte ex pphetaz pphetis et nā z scia bonoz regimīnū
et iuuat ad rectificatōez virtutū aie vt ei' bone dispōnes pue-
niāt ex qb' nō nisi bone opatōes sequūtur. et pp hoc nō inue-
niet aie passioēs magnā iducētes mutatoez nisi vltiorib' vul-
gū nō hūitib' sciaz i moxib' phylosoficia. nec i leguz doctrinis
sicut paruitis mulierib' z i spiciētib' vulgū. Quē tales pueniūta
cordis mollitū obstupescūt z timent: z videbīs eos qū puenit
ad eos aliqd dānū aut aliqd aduersitatē tpe iurgere eis timor
z clamāt z plorat z pcutiūt maxillas z pecc' eoz z ptingit ali-
quū supabundare eis has res intū q' ipsi stulti moxime subito
vel i momēto tēporis ex hoc q' accidit eis tristitie z ansetatis.
Sūz inō qū aduenit stultis talib' aliqd cōmodū ex cōmoditat-
bus tēporz magnificat eoz letitia p hoc extimantes illi viliūm
ex modica doctrina aie sue puenisse iaz ad magnū bonū z glo-
riant z dilatant i oib' his q' pueniūt ex dilatatiōib' z malūpli-
cāt ipsoz vīz z gaudiū donec aliq' hoz moxime ex vehemētē
exultatiōe eo qd spirit' eoz dissoluūt pp ipsius declinatōnem
ad exteriora corpis subito: sicut dicit Sa. Et cū totū hū' ē mo-
lites aie z ipsius ignorātia rez veritatē. Hoc ē vo z accregentes
mores phylosofie z legis doctrinas acgrūt aiabus suis for-
titudinē z tales sūt vere fortes ita q' nō mutant tēporz aie ne-
qz patiunt nisi morte mō z qz tūcūqz aliqz magis suscipit de
doctrina. minus patiet ex ambobus accidētibus equalē. v. ex
die boni vel mali donec si pueniūt ad aliqd magnū bonum ex
bonis mūdī q' qdē vocant a phylosofhis bona fantastica non
magnificat illud apud ipsuz. z nihil reputat bona talia z cum
pueniūt ad eū magnū dānū z āgustia magna ex tpe aduer-
sitatib' qz qdē physici fantasticas aduersitates vocāt nō stupe-
scit neqz timet sz eas tollerat bono mō. Verūm hū' dispōnis
mō in aiaz ipsius hoīs puenire poterit qū ptingerit veritas z
pfecte cognouerit nās ipsi' vniuersi. Mā z si maius bonū q' ē
iter mūdāna bona cōtinuo aliter pmanet oībus dieb' sui spatij
vite effz hoc vīz minus z modicū valde atqz cū sit finibile z
corruptibile hoīs sine adueniēte i quo morit sic cetera aialia.
Sūz mō z maius malū maloz sūz morte circūspecta aq' ipos-
sibile ē euadere erit minus malū malo mortē abiqz dubio z pp
hoc erit modica mutatio scā ab hoc malo qz in inferiōz gradu ē
qz malū cui' pziatio aduētus ē impossibilē. Adverito nāqz phy-
losophi appellauerūt bona hū' seculi et hū' mala. bōa et ma-
la fantastica. Plura et. n. suoz bonoz imaginat hō bona eē q'
qdē in veritate mala sunt. Sūz et plura mala maloz suoz exti-
mat eē mala q' qdē bona sunt. Plures. n. pgregabit quis diui-
tias multas et pueniet ad dignitates et iperū magnuz qd erit
sui corpis pditōis cā. ac ei' aie detestatiōis in eo q' turpes ac-
grūt mores et diez abzeulatōez et plongari a deo ex cello cum
quo ptingit ē bonū optimū et sempiternū. Et multotiēs depau-
perat diues ab ei' diuitijs et deponit rez a regno. qd qdē erit
cā rectificatiōis sui corpis et pfiēdi sui aiaz rectis moxib' et
nobilib' et suoz diez plogatiōis et ei' accessus et adherere ad
deū qd ē eternū bonū. Dicit aut suus qm suū plōgef vīta suū
detrūcel sic ē opinio medicoz et phylosofhoz et aliquoz sub
antqz legib' vīuētūz saraceioz vī: vt plurimū q' vulgus ex-
timat et bonū ē malū in veritate: et q' extimat malū ē bonum
in veritate. Mō aut hū' interōis tractat' ē baz rez veritates
determinare z ipsaz modos dicē. qz iaz sup hoc pplati sunt li-
bri multi in oī tpe z in oī gente sapiētī q' studet i sciētis. Sz si-
gnificauit suus p hac significatiōez debere exercitari circa vīū
anīmī vt modicū recipiat passioēs studēs i illis libris moralib'
et legū doctrinis z corruptōib' iudicijs atqz rōnib' qz itelligē-
tes determinauerūt donec fortificetur aia z itelligat z cognos-
cat vīz eē vīz z falsuz eē falsuz z minuat passio in aia sua z
sic ei' passio z itelligētia pziata a malo z recedat sollicitudo
ei' z societatē plongatio z dilatet aia ei' ipsa exiūt in qua vīs
nā. Et hic locus bone pideratiōis p qz erit dīminute male co-
gitatiōes suspicia z tristitie z et possibile ē tolli totā cū posue-
rit hac pideratiōez versus oculuz ei' intellect' qm in qūqz re

cogitauerit hō z doluerit cū ipsa cogitatiōe z el adueniet tristi-
tia z suspitiū ipos- ille ē hic eē nisi vñ dūob' z. Vel. f. cogita-
re in re pterita quēadmodū cogitaret d eo qd pterit pecunie
amissiois v' mortū alicui' hoīs pp quē dolet z tristat. Vel cogi-
tare de reb' futuris aduenire z ex timore ptingēte ei re i q' co-
gitat extimat icidē aliqd dānū. Sz notū ē cū itellectuali cogita-
tiōe q' cogitat i eo q' pterit nullo mō pfiēti ē ino tritari z do-
lere de his que pterierūt ē de opationibus inspicitū. neqz enīz
differit aliqū tritari alicuius pecunie pditōe z hūc similis an-
tritari eē hominē z nō eē angelū vel stellā z similes cogitatio-
nes rez impossibiliū. Cogitatio vero in his que inducūt actōem
aie z patiēdiū i re cōtingēte in futuro similiter relinquit qz cūz
hac pideratiōe. videlz qd homo timet aduenire sibi ē d nā
rez possibillū qz possibile ē eē z possibile ē si eē. Et sicut ipe do-
let z tristat ne forte ptingat q' timet: sic qz suā aiam dilatare
pcedēdo i dno. z cū hoc possibile erit pzius eius q' timuit. Māz
q' timuit aduenire sibi z eius pziū possibillū sunt ambo. Illoc ē
q' vīz ē a sermo eē necessariū i hoc capitulo zc.

Tractatus qrtus. Caplm gnale pueniens z vtile sanis z
egris oībus tēporibus z oībus locis.

Rimū q' oz piderari ē rectificatio aeris deinde p-
paratio aquaz. Pzia vero pparatio ambroz. Māz
hoz pncipiū z maius hoz moxime ex vehemētē appel-
lat spiritus q' sunt vapores subtiles i corpōz huma-
no repert i ceteris aialibus ē ab aere extrinseco attracto. Ta-
pores cū sanguine exsiliētes i epate z venis ex eo pcedentib'
dicunt spiritus nāles. Vapores vo sanguis exsiliētis i corde z
arterijs dicunt spiritus vitales. Vapoz aut exsiliūt i vīculo
cerebri z qui transmittit ex eo per pcauitates neruoz dicit spi-
ritus aialis. Sed ipsoz pncipiū z maius ps māt ē ab aere ex-
vel ab extra attracto. z cū fuerit aer putridus vel frigidus seu
abominabilis mutant huius spiritus oēs z sequet eoz pdi-
tō ecōtrario eius q' opz. Inquit Sa. intelligi substantiā aeris
attractū ab homine cū spiratiōe eē in fine temperamētī z puri-
tatis ab oī re que ipz coīgnat z deturpet. Inqz auctor. z quā-
tūcūqz spiritus subtilior erit z eius mutatio imutatioē mutabi-
tur pditio aialis z vitalis magis quā nālis. Ergo cū fuerit mu-
tatus aer pua mutatiōe mutabil' pditio aialis mutatiōe q' pcpit
pōt. Et iō inuenim' aliquos pcpientes defectiōem opationum
aialū apud aeris corruptiōem. f. accidere el pmissionē itelle-
ctus. z breuitatē itelligētie. z defectū memoriē. nō tū pcpie-
tes mutatiōē opatiōis vitalis z naturalis.

Comparatio aeris ciuitatiū aeris capoz z planitiez est sicut
pparatio aque grosse et aq' clare z dulcis. Mā in eo q' ciuitas
bz excelsa edificia z vias arcas z maius ps eius q' resoluūt
in ipsa ē ex supfluitatibus habitatoz z moruoz suoz z cada-
ueribus suaz bestiaz z q' ex eoz cibis vel cibarijs putrefit. sic
ipsius aer putridus z turbidus z reddunt vapores eodē mō
cū similes i gradu: nec aliqz veltz pcpit q' in ipsa ptingit. Sz
cū nō bēamus vīa igeniatiōis resiliēdi hūc ex quo nutrit lu-
mus i ciuitatibus z pscuimus pmanere i ipsis. salti eligat ex
ciuitatibus ciuitas discipta i circuitu z maxie a pte aglonis z
ozicis: z ciuitates situate sup excelsis montib' paucay arboz
z aquaz. Ad si nō poteris bēre vīa igeniatiōis necessarie in
pte. Videlz z circa hoc. f. a ciuitatib' trāsferrī. habitet tū i ex-
tremitatib' ciuitatē. Videlz. in pte septentrionali et orientali eaz.
Et sint habitacula domus excelsa i eoz edificijs. et ampla i ba-
bitu: que a vīto pcutiant septentrionali. et sol ingrediat in eam
Sol eiz dissoluit putredines aeris. et subtiliat ipm et purificat.
Et sit sollicitus plongat lāminā i qua secedit a loco cubili sui et
disponere ipam quātūcūqz remotiōis. Et cū hoc toto posse ige-
niare i aeris rectificatiōe et exticare ipm cū aromantib' et su-
migijs pueniētib' fm aeris mutatiōem. Illoc ē radix i pncipio
regimīnis. Sa. corpōis aut aie zc.

Licet caueres et custodires te vīto tuo posse impossibilē tū ē
abiqz aliquoz paucorū accidentiū inuatiōe i corpore frequē-
ter qd ē q' aliqñ nā est leuis et aliqñ pazifica et patiet homo
mutatiōem i eius digestiōe p vñ die aut an sentiet paz dolo-
ris in capite vel i alia pte corpōis leuiter tū et plura his simi-
lia. Cane igit exide vt nō assumas ad curādū ista talia. nec fe-
stines sumere medicas cū qbus intēdit hūmōi accidētia remo-
uere. Jam iussit dñs medicum non dēre hic medicari. qz ipsa
nā sufficiēs ē i talibus nec idiget iuuamine alicui' medicī. Sz p-
maneat

maneat illis cū regimie sano et bono. nam si hec pua accidē
tia corporis medicaueris iter duo pmanebit. s. vel q̄ tua opa
tio erit erronea et remouēs nām a sua opatiōe nālī. vel recta et
reducēs nām ad suaz opatiōem nālēs et docebis nām tuā pi
gritū et reddes ipam nō facientēz q̄ iam oꝝ facere nālī cū lu
uamine ab extra veniēte. Et posuerūt exemplum de bestia que
nō vult ambulare nālī cum freno. ipsa enī stabit quousq̄z faciat
moueri ipsaz hō. Sili mō t hō cū ipsa nā curat absq̄z p̄suetu
dine impossibile ē nō inuari mutatiōēz aliquid incurare eā: et all
q̄ durabit illud trib⁹ dieb⁹ vel. v. absq̄z dolore et debilitate in
ipsa virtute. Ad si cepis in coadunatiōe coadunare et p̄sue
ris ipsaz nō soluet cū medicinis cū nā redierit ad e⁹ p̄suetu
dine: et erit cā bui⁹ mot⁹ nālīs et motib⁹ nālīb⁹ expulsiue virtutē
q̄ excitata ē ad expellēdū q̄d d̄bit expellere et nāz lenificabit
et cū ipsaz p̄suerit ledet et p̄det alias p̄hibebit suā opatiōēz
conueniēte et occulbat id q̄d exire patit erat et iducet lāgores
Et possibile ē vt sit cā illius lenitas debilitas virtutē retētiue et si
nāz relinqueret excitaret p̄ se et opatiōēs nālēs. Sz si p̄for
tat vir⁹ hic ab aliq̄ alio q̄sticiq̄z fuerit pigra recipiet vtiq̄z
illud in societate et p̄suetudinem donec q̄stumq̄z pigra fuerit
idigebit excitatiōe ab extra. Idatet itaq̄z manifeste q̄d magis
pueniens ē relinquare hec talia ipsi nāe. Et sic oportet fieri in
quolibet accidente in quo nō est periculū rē.

Ecce dicit Albinatar alphasarabī q̄d scie medicīne et nauiga
tiōis et cult⁹ terre ē finis que p̄sequatur eaz opatiōēs neces
sario. Itā alq̄n medicus opas q̄cqd d̄cet opari p̄fecte nec ca
dēt error nec ex pte sui nec ex pte iurmi et si sequet idē sanatio
q̄ qd ē finis nec nā coꝝpōdēbit. agēs enī q̄d ē finis nō est
tātū medicīna sz medicīna et natura. Natura qd ē nō ridebit ali
q̄n pp̄ plures cās quaz aliq̄i hoc tractatu memorate sunt. Si
mīlter et agricola recte opabit q̄cqd d̄z opari: nō tū p̄sperabit
illud semē. Similit̄ quoq̄z et ipse nauta curat nauē meliori cura
qua poterit: et edificat ipaz meliori edificio q̄d possibile ē quod
p̄git mare pueniēt tpe i quo p̄sueat: et cū hoc toto nauis pibit
Cā dō toti⁹ bui⁹ ē depēdētia bui⁹ finis ex opatiōe duoz quo
rū vni opari nālī q̄d intēdit p̄ se supiori et digniori mō quo p̄t.
alterum vero desit in eius opatione.

Ad intellectus bñ totū illd q̄d p̄inet capitulū p̄cedēs scies
q̄d aliq̄n egritudo poterit ēē leuis et fortificabit nā supra ipam
et incipit remouere ipam et sūdet facere oē q̄d d̄z et fallit medi
cus in curatiōe sua et interrūpet extū nāe opatio et hoc maxie
p̄tingit oibus locis oibusq̄z tēporib⁹. Inquit rasis i quodā ca
pituloz suoz. Ad egritudo erit manifestior virtute si inuat me
dicīna aliquo mō. Ad dō vir⁹ manifestior fuerit ipa egritudine
si egebit medico vilo mō. Ad dō nā et egritudo equales fiant
tunc idigeret medico ad subleuādū virtutē et inuādā ipsaz pos
se superare morbu. C Ingt auctor. Et dicto huius viri in arte
sua perit inotescit. qm̄ exigētia medicuz reliquēdi maior ē quā
ipm̄ regredi: cū scā fuerit opatio i oib⁹ egritudinib⁹ et hoc qd ē
q̄n erit medicus laudabilis scies q̄d debeat nām subleuati nō
aut q̄d p̄cūtat et diuertat eā ab eius consuetudine p̄ncipali.

Ad uolūtes fallūt medici facientes egris eoz medicīnas in
cidēt et nō moriet exinde eger sz euadet. Itā ego vidi quēdā
cui data fuit laxatiua potio fortis nō indigēt i supuenit et flu
rus sanguinis ex pte inferiori et cū p̄tinuasset aliquos dieb⁹ ad
uenit ei tenasim⁹ forte nimis q̄ sanat⁹ ē postea. Uidi et aliū pa
tiēte repletōēz q̄ d̄i chachomīa: cui⁹ p̄plexio ignorabat et flo
botbomat⁹ deduct⁹ ē in periculū mortis et vir⁹ defecit et plō
gata ei egritudine vltio sanatus ē. Itā aut negligēdus ē nūbīl
vt forsitan p̄nter aliq̄s qm̄ error medicorū ē p̄ue lesiōis dicens
q̄ cū peccasset hoc magnū peccatū nō exinde p̄tingebat mo
ri. multo minus qm̄ peccauerit medicus i quātitate cibi v⁹ quā
tate subit⁹ laxatiui nō ē sicut fmo res in his causis p̄cedētib⁹.
Z. n. n. vides ad oculuz aliquos detriticatos manib⁹ vel pedi
bus aut oculis extractis et eis aduenire magnas vulneratiōēs
in bello incōcauitate corporis. nec p̄ tāto moriunt sz riuūt v⁹
q̄z quo deus voluerit: et videbis aliquē punctuz ab aliq̄ subitū
acu vel spina et deueniēte punctura ad arteriā vel ad neruum
spasmabī et moriet. hoc mō p̄cedit negociū in errore medi
ci vel q̄ peccet peccatū magnū d̄ quo eger euadet: vel quod
peccet in modica re et morietur eger. Itoc totum oportet te in
telligere: et omnes qui habent intelligentiam.

Ad notū ē q̄ p̄mētio cibi soliti et potus aque fm̄ p̄suetudine
et balneari i aqua frigida q̄ p̄suevit illud. et igredi balneū. hec
oia putat aliq̄ nō iducere magnū piculū ipsi egris cū scā fue

rint i lebite. Itā tū est ita. Sz enī declarauit q̄ aliq̄ febricitan
tiū potauerūt aquā frigidā que solita fuerat eis et tacti sūt ei⁹
humores crudi et excitatus ē ignis eius febris et mortu⁹ ē inde
Sunt alij quoz potus aq̄ frigide ē medicatio in lenificāda eoz
nā et eoz ignē febrile extinguedo. et sanati sunt inde. quib⁹ si p
bibita fuisset aqua vtiq̄z fuissent mortui. Sic ē q̄ aliq̄s febricit
tatiū si reueris eū cū aqua frigida sanat et liberat. Aliquos dō
interficiet. Similit̄ quoq̄z itroitus balnei inuadificat aliq̄ cor.
pora febricitantiū et eoz p̄pinat. i. aliquos dō ad
dit putrefactionē et febris efficit fraudulenta et morit. Similit̄
mō et cibi exbibitio erit aliq̄ cā morit. Ordines dō oium itaz
reꝝ et p̄ditiōēs q̄buscūq̄z hāz opatiōnū soluant vel p̄hibeant
iaz tradite vel declarate sunt rōnibus. Sz intelligere hoc totū
ex libris facile ē valde bñti p̄fectū intellectū. veritatem opari il
lud i tpe ifirmatū i diuisiōe difficile ē sicut sapienti. Qui dō igno
rat radices huius artis et qui opas casualiter et nūbīl vī diffici
le nec i eoz ca dīt opinōnē. i. itentidē q̄ sit replit egritū dīnez
q̄ idigeat p̄uisione. C Ingt Albrasis i quodā suo caplo. Ad edi
cina ē ars et scitā i qua vulgus populū gloriat sz ei⁹ nobilitas
quā nimis vī difficilis p̄ito medico. C Ingt auctor de hoc q̄d
posuit Albrasis i illo caplo. Sz enī impleuit libz suoz. p̄posuit
enī qm̄ deceptores assumunt in leuē hāc artē et apud eos mo
dica reputat. cū apud. y. videat difficilis atq̄ p̄lica. Itēc pu
tes q̄ludes i hoc tractatu hoc ēē p̄pū i arte medicē. Uide
bis. n. cū bñ respereris oēs alis scias nālēs et mathematicas
aut theologicas sic eas inuenias. i. quātūcūq̄z aliq̄s erit magis
p̄fectus i aliqua scia plus ei vī difficilis et insurgit apud ipm̄ et
q̄ remotū ē. p̄pinat i eius allegationes et nōbīs multū p̄t
cāt et ad ipius rīfuz erit celer sup eo q̄ nō intelligit. Et reuer
tētes ad p̄positū dico qm̄ q̄ dicit ēē facile intelligētū artis medi
cine apud bñ intelligētes et difficile apud eos eē opinōem i ipa
p̄sideratū. Sz q̄ hoc mō nō dicit q̄ tractatus pueniēs ē vt vn
gas senex cū oleo et fiat ei fricatio lenis et erit hec opatio facta
pueniēter reꝝ difficiliū. Ingt auctor p̄sideratū ē nobis bñtib⁹
intellectū cū fricatio et vnctio sunt apud. Sz. ex reb⁹ difficilis opa
tionis nobis. i. pueniētibus i p̄ticularē opatiōē et similit̄ potus
aque vel etus p̄fectio sicut p̄dixim⁹ quomō erit hec res i fobo
thomia et eūone cū colognida et succo cucumeris asinini et am
bobus generibus eleboris. et i clisterijs cū castoreo serapio et
opponaco. et i canterij i iclione et aptiōe q̄ qm̄ oia hñol
apud p̄bos medicos vere difficilia reputant. C Ingt Auen
zoar i suo libro noto. nūquā administratū medicām laxatiuam
alicui aliter qm̄ pluribus dieb⁹ ante illud meuz eoz laboraret et
similit̄ post illud.

Adnegociū hominis i ipso coitu. Itā tū ē qm̄ nō est aliq̄s qui
vital ipso ex pte regimie sanitati nec ex pte p̄seruatōis ipē sz
ad delectatiōem tū. et ob hoc exercēt ipm̄ homines totis suis
viribus oī tpe et oī mō. Sz manifestū ē apud sapientē q̄ col
tus nocet oibus hominibus p̄ter paucos quoz p̄plexio iducit
nō offendere eos modicū ipius. Ueritū boies diuersificat in
lesiōis quātitate. Itā aliq̄ sunt quib⁹ nocet multū aliquos vero
paz sz eius nocumētū i iunentib⁹ q̄ sunt humidi modici ē. Sz
fendit aut senes et pualescētes ab egritudine et oēs habentes
nām sicca. Uidimus enī quādoq̄z ex pualescētib⁹ q̄ exercuit
coitu et illo die mortu⁹ ē et ex illis fuit cui accidit sincopis et re
ciduauit i febre et mortu⁹ ē post paucos dies. Antuerlatū igit
tur coitus mortiferus ē egris et pualescentibus et siccis p̄ple
xiōe. Itēc q̄squā d̄z exercere coituz ante cibi digestiōē. nec
cū fame. nec cū siti. nec i ebrietate. nec post coitū ad balneuz.
nec post laborē. nec ante sanguis minutōem. nec post illaz per
vna diē. Et dico q̄ q̄cunq̄z cupit sanitatē p̄tinuatōem nō allu
mat coitū i mēte sua nec recordet ipsi⁹ quātūcūq̄z poterit.

Ad uiamēta vini multa sunt si sumit sicut d̄z. tūc erit cā p̄ser
uatōis sanitatē. et multaz infirmitatuz remotionis. Veritāmē
tam notū ē qm̄ nō oēs boies sciūt modū vt d̄i ipso neq̄z atten
dūt nisi ebrietatē. Ebrietas vero nocet oibus boibus. Erant
ergo q̄ eē putant vtilē ebrietatē semel i mēse. Ebrietas nāq̄ ē
plenitudo totū corporis et p̄prie i cerebro. sz modica quātitas
que inuat d̄z sumi postq̄z cibuz educit ex stomacho. Adolēscen
tes vero nō vtant eo qm̄ ledit eos valde. corūptū enī eoz ce
rebza et aias. Et dicit. Sz. q̄ nō d̄z gustare de eo Iuuenis nisi
post ebdomodas. iij. i. xxi. anos. Et quātūcūq̄z accesserit et a
te tūc erit sibi vinuz vtile Senibus autē erit vinū magis necessa
rium quā ceteris hominibus.

Ad balneū quoq̄z oꝝ ēē i retentiōe sanitatis et sanatiōe egritu.

dñu. Adhuc dñu bñt balneū tpe egritudinis hz diuersitatē egritudinū etatū. Et dixerūt qđ assiduatio vsus balnei ei die putrefacit hñores. Et hoc ē vep dictū. nā qđ trahit longā morā iudat nimis. iō intret nō tardet. hz balneef z egrediat z os coluat et si sitiat oi diez maxie senes z malā habētes cōplexio/nem. hñec qđ ingrediat balneū ante qđ cibis educat a stomacho. Sz elz ingressus sit post qđ stomachus fuerit vacuus cibo aut te qđ recipiat famē: z hoc ē vñle oibz hominibz. Sz post qđ pcepit famē nō ē bonū intrare in ipm nisi qđrit esse macilētus. Et modus vsus elz ē vt cū intrauerit fudet primo: z tergat ludorē suū cū petia pāni lūm mūdāt. z quātūcūqz fluxerit sudor tergat ipm donec pānus sit madefactus: z tūc mūdificet cutē: de inde fricez z abluaz cū aqua calida qđ nō mordeat corpus. ppo stea minuat de caliditate aq paulatiz ita qđ rñsio abluaz cum aqua tepida. Qui vō itēdit eē macilēt? vñal aqua calida sicut aque pot? z intret aquā calidā quā possit tollere. Caput vō nō oz lauaz cū aqua nec cū aqua tepida nec cū aqua frigida tā tū: hz oz lauaz cū aqua calida valde donec sentiat incēdiū i cuti capitis. Aqua eniz frigida z si pfoztet cerebrū remanebunt elz supfluitates i eo fixē z infrigidabūt illud: z et oēs neruos qz i cerebro habēt ozitū: z exinde sient oēs motus tardi: z possibile ē qđ quādoqz inducat paralēsis vel tortura aut spāsu z illud oz cauere ex hoc rñsio nimis. Aqua ē tepida inducit cerebro frigiditatē et fumos et mollitiē et debilitat oēs sensus et mot? corroboret. Wormez vō post exitū balnei valde ē vñle ingt. Sz nō video in digōe rei solubilis fomno vñl? post exitum a balneo: hz somnus i balneo pessimus ē. pposset eniz generare lincoptiz ex bello inter ipsuz somnū z calozē balnei resutātē. hñā calor. f. balnei attrahit calozē ad exteriora corpis. Somnus vō calozem attrahit ad interiora. Et oz vt caueat a potu aq frigide cū exierit a balneo. hñā eniz narrat. Sz qđ qđā potauerunt aquā frigidā post exitū ex quo renes coz infrigidati sunt z i egritudinē ydropisim iciderūt: pp hoc ē melius expectare z tollere sitiz donec algeat coz? z recedat caliditas mēbro rñ aqqlita a balneo z tūc bibat aquā. Ad sitit nō poterit tollere sitiz tempet aquā cū sirupo corticis citri aut sirupo de masticice aut sirupo rosato z tūc bibat similiter sirupuz designato ab ordeo facto cū nucleis granatoz z zucharo tēperato cuz musco z ligno aloē. Ad si expectaret donec recederet a corpore calor balnei tūc fumeret hoc. f. sirupū de squinato vel aliqūē predictoz sirupoz vere melius elz oi homini vñqz zc.

Adhuc dñu bñt hoies reumata ex coz ignozātia i eo qđ eis general quottidie: vel erit catarrus fluēs ad nāsz: vel vō glis raucedo z tussis qñ fluit i cānā pulmōis. Et iō bonū ē vt caueat se a reumate i hyeme z estate. Et in exitu elz a balneo induat se in balneo ante qđ exeat: z pseruet caput suū a forti frigore semp qđ ē cā reumat. Szr custodiāt se a caloze intēto qđ dissoluit z facit fluē supfluitates pgelatas i cerebro z bñt reumata a cā calida magis qđ a frigida. fluit aliqñ ad cōcauitatē pulmonis z occupāt ipm. f. replet ipm subito. f. ex mltā humiditate descēdētē z debilitatē recipiēt z erit vñt? expulsus debilis nō potēs illud expellere p tussiz z suffocac in bō vel se quis bōso qđ ē abrenatio anel? vt nō possit lacere. qñqz fluit ad stomachū z generat fluxū itestinoz qđ ē egritudo difficilis curatōis qñqz fluit ad aliqūā ptē iuncturaz z qñqz ad substatias mēbroz itrise coz z in ipoz cōcauitates z facit: apā in illo mēbro z seqt pleuresis z pipneumōia? z apostema epīs aut apostema sñō aci vel alioz mēbroz quare bonū ē cauere a reūate.

Preferuatio a reumate eē poterit i pseruādo caput a mltā calefactiōe vel a multa infrigidatōe vt iā diximus: z nō vñ lacte aut aliquo legūmū. qđ oia sunt istaia z qđ nō dormiat p? clbū z maxie i nocte: z si inebzet qñ alterat sensus cito: z debet at pfoztare cerebz cū reb? odoriferis fm pplonē z etatē. Et ex ppletatibz i pfoztatōe capiti. ē trituratō garlofiloz i puluerē subtilē z posuio elz i medio i loco capiti vbi diuidūt capilli tota hyeme: z iunctio capiti cū oleo d becn fco cū spēbus i hyeme pfoztabit ipm valde. In estate pfoztet caput cuz aqua rosata z aspgat sup ipm paz de mace puluerizata multum bene.

Ad puenit alieut sumere cibū i quocūqz loco vel tpe fuerit q incipit putrefieri z qzuis modica putrefactiōe nō cōdat qđ putrefactū ē vel alteratū ē i caloze. hñā aliqd er reb? putrefactis: sicut bzodia saltor z sicut illū qđ dī pposita ex his similia. nā bñōi sūt mā febriz z qñ venena. hñōles vō medicor pbiuerūt cōedere ferculū qđ pmāsit nocte vna z carnes relicte p olē vñ noctē qñqz declināt ad putrefactiōē qzuis non

appeat manifeste statiz. Et nñas dulce cōedere toto posse qñ dulce nutrit sicut dixit. Sz. Similit bibat aquā dulce clarā z frigidā sed quādo dulcedo superabundauerit in ipso cibo cū eo misceat parum de acetovēl de re acetosa aut aliquid qđ in eo sapore manifestā falsedine z coadunatiōem hz. sicut ferculūz cū succo agreste vel aceto vel oliuā cū exomagaro de ordeo. vel sumat ex citoniz vel granis odoriferis ista eniz fercula z si sint multū delectabilia z pauci nutrimentū hñt tñ. f. magnā vñlitate. Et pma qđem vñlitas eoz ē qz non sunt abominabilia. Alia qđem sunt que deponūt flegma a stomacho z inducūt appetitū sicut ē decoctio exomagan. Szr z alia qđē que resiliūt putrefactiōi z mūdificāt vt fercula i qbus ē acetiū cū aqua lmonū. Et alia sunt que pfoztāt stomachū z ozificiū eius. sicut est quicqd coquit cū sumac z granis granatoz z cū citoniz z aq agreste. Et his cibariis regat se bō quātūcūqz erit possibile.

Consequēdo ē magna radix i pseruatōe sanitatē z i curatio ne egritudinē. hñā opz hominē trāsire de pseruetudinē? sanitate semel aut simul nec i cibo nec i potu nec i coitu nec i balnei ingressione nec i motu. Sz requiras in his oibus pseruetudinē. Et si illa pseruetudo fuerit extra sanatiuā ordinatiōem nō transe/rat ex eo ad id qđ ordo regit nñ gradatiz longo tpe donec ppendat mutatiōem. nā impossibile ē bōem mutare subito pseruetudinē qñ egrotet. Eger aut nō mutet pseruetudinē si nō pceptat ab eo tpe ipaz egritudinē aliqd mutatiōis pseruetudis z ad bonū.

Am notū ē qđ aialium qđā sunt carnes quaz pplexio ptra riat valde nutrimentū hominis. sicut carnes lupine z vulpine. z eaz qđam sunt vñles. vt carnes ouine. Et sic ē rō ipsoz in vñl mēto hois. pñlī namqz z pelles p vñlmeto hois pueniētes. sunt pelles ouine. nocue vero sunt pelles vulpine. ita posuit.

Uero medicor. qđ qđem vep ē. Et iō vñ seruo q vñl mēta huius que dicunt arabice dapia sunt mala nimis. Sz re/ stimēta alsebeg laudauerūt medicū. Similiter dixerūt q vñl mēta de pellibus gattoz generāt maciē. Similiter odoratus z flatus eoz z ppter hoc dixerūt distare ab eis z ab odore stat? eoz sicut dixerūt eē bonū odorare statū colibaz z exercitiū earū frequēter i habitaculis qđ dat. ppter hoc fiducia nō deueni rī i egritudines neruoz vt i paralētiz torturā ozis z spāsmū z tre more z ab oibus his pseruat puerfatio colibaz z actio earuz ita tñ qđ caueat ab eaz sterore nec ipm dimittat i domo pgre gati q putrefaciūt z corripit aerē. z ppterea pñestio pullozū colibaz sanat egritudinem neruoz.

Adhuc dñu bñt carnes venatōis siluēstis sunt carnes caprio/loz. Lepus vero hz lunamētū sanitatē expmētō. f. qđ pñestio cerebz eius pserit lunamētū tremorē z egritudinē? iuncturaz. Et pelles similit lepoz calefaciūt vñl calefactiōē z pserūt egritudinibus iuncturaz z maxie senibus. Alinus vō siluēstis habet magnā ppletatē i mūdificatōe vsus. hoc eniz expmētō verificatū ē qđ comestio carniū sui z iclinatio oculoꝝ sup vapo rē carniū decoctiōis eius duz coquunt pfoztāt vsuz z apunt opillatiōes nerui cōcaui z aspicere oculos ipsius frequenter vñle ē. mūdificat eniz vsuz z aufert eius fumositatē z hoc paret expmētō. hñā est totū qđ vsū est seruuz ponere de his que oportuna sunt dñō nostro rñegl. cuius deus excelsus nobilitatez z gloria pseruet z regnuz exaltet.

De causis accitiū apparitū i dñō z magnifico soldāo. z d temporibus apparitiōis eoz.

Erueuerūt ad seruū parū lfe cōtñetes qđ debeā p declarare oia accidētia illa p capla. z ostēdere ipsoz accidētiū cās. z tēpora inuatiōis eoz. z ponere oia que attendit medicus inuelligare. z scribere quō ea pzio oporteat curare i oi tpe fm quālibet ipsoz itētiō. nē. z narrare cūm illiter qđ medicū iusserūt facere in his pditionabiliter z distincte posuerūt. Et cognouit seruus veraciter qđ ille littere de scriptura dñi nñ fuerūt absqz dubio. Et iuro p deū q meliores nñt ipis deficiūt a cognitiōe necessaria i ordiatiōe illaz rez. z maxie qz eas nō intelligūt vt sciat eas ordinare. Et ppterea puldeat seru? eius responsuz ad regē sit rñsum medicū ad medicū. nō responsuz ad illū qui nō ē d arte postqz diuulgatū ē apud regē medicos tractat? dñi nñ i cognitiōe illoz accidētiū z cāp eoz z ecce habui notitiā illoz pdictoz accidētiū que intendit auferre z significauit dñis seruū qđ iusserūt qlbet medicus i hoc z mandauit sibi qđ scribat ei pñlū cūlulit bet eozum qđ pzo pono facere.

Qui

Cui vero medicorum dixit qd si fluere sanguis ex renas orificiis nunc sicut alio tpe fluxus r recederet ista accidit. h vep e in quo no e dubiu. qm sanguis ille q pcedit no e nisi fer sanguinis r ei supfluitates qs na expellit pp malitia ei? p aliquam via ru crisis. Cui vo dixit aptoz officioz renas fieri p sessioz in ags qd hoc facit. error e. Nec fuus cecedit hoc aliquo mo pp multas cas qs ondit. pzia e qz ille medicine qs facit vel aque in qb federet calide sunt r necessario calefaceret pplexione r inflamaret humores. Sca ca est qz na qn aperit has venas ppetit mo apit eas fz qd oz. fz cu apimus eas cu medicinis vltra qua oporteat aperiri r multiplicat fluxus sanguis qd difficilis erit pstrictio: qd n accidit qn p se fluit qzuis fluat multoties r no valeat pstringi. Tertia e qm iste vena qn apium p se exit ex eis qd exte oz. na. n. expellit illud ad extremitates r virt expulsiua excitata e ad expellend: fz qn apium tur p has fluit tuc q no deberet fluere. Sz dico rz q nos no oz accede ad hoc artificiu nisi loca sint apostemata r augumentet eoz dolor: valde tuc. n. oz eas aperire cu medicina donec ereat ex eis qd missus e illud r sanguine q locum apauit: r erit actio nra tuc q si eximitatode nra: sicut icouenies e an tps aperire apostemata r educere qd i eo e. Sic si puenit q faciat dñs noster aliquo mo. Qd si spote ptingat fluere sicut multoties facere puenit non intendat illud aliquo modo nisi res grauarer multum r vltra mesuram restringere.

Cpost hoc vo scripsit dñs qd aliq medicorum cosuluerut sume modicu vini cu aq buglose p aliqs horas post cibū: r et sume d hoc eode paz circa hora dormitiois ad pfundū e somnu. r significauit mibi supra hoc. qm aliq sunt q dñcunt huic pñlio dicetes no ee vñle modū. ex quo ipz forte calefacit cerebrū r pplexione r generat vñtositates r istatōes. Sz d pñlio hui est q pma intentio e vñtō: r et si sumat d eo modicu. f. qñ. 2. i. ozietalis vel circa illud post cibū in hora digōnis inuabit digōne cibi r addit in expulsiōe supfluitatū p vrina r aufert a sanguine vapores sumofos generates bec oia accidit existētia nūc: r marie si tepel cu lingua bouis: vel si infundat i ipso de lingua bouis quantitas duaz dragmaz in. 3. i. elz meli? r di lataret aiaz magis. Qñ vo medicū pñlerut letificatiū simplz voluerut itelligere p illud sirupū d lingua bouis. fz qñ ponit lingua bouis. in vino addit ad dilatatōes aie r letificatōes eius r pot vñi humectat corpus bona humectatōe. Jam Sa. dixit hoc in regimine sanitatis. Cui vo opinat? e ipsuz calefacere. qz vñi e no aut medicina r e bonus cibus valde r boni cibi neqz calefacit neqz infrigidat medicina vo ipsa e que valde calefacit r infrigidat. Sed ex vino generat bonus sanguis fm nāz sanguis nālis q e calidus r humidus. Limpha tū vo abiqz dubio vñtositates gnāt: r possibile gnare tremore.

CHarrauit Auezor q singularis fuit i gnātōe sua r magnus iter nobiles artis qd vñi limphatū gnāt illud si bibat statūz cu limphat: fz qñ limphat r stat p vñā hora aut plus r deinde bibat illud erit tūc bonū valde postqz vñtositates supat aquositate r ipsaz alterat r rectificat pplexionem. Cuius vo qd fuus vult d lingua bouis e cortex radices ei? no aut vult. foliū: sicut faciūt vñi deacio r egypto. sic. n. vidimus vñtōes fenes nobles facientes i terris hyspanie r in toto occidente. Sñt r tūmur corticib? radices lingue bouis. no aut ei? folijs. Jgñ berbaz oz hñe penes ipsuz dñm nñm regē: r si distet ab ipsa qz bz pprietate in dilatatōe aie r delet melacollaz r extirpat ipsam ex toto r eoz cui? fuus e expus r verficatū apud ipz in quo no e dubiu: vñū subtile qñ limphat cu decima pte aq ro. facit eiz aiaz aplā: r no inebriat: neqz offendit cerebrum: r pfortat stomacu: r auget i oib? laudabilib? q pprie sūt ipsi vñi. Et ob hoc vult fuus q apponat in. 3. i. ozietali d vñi. 3. iij. de aq ro. r. li. 3. aq lingue bouis r dimissis p qñtuor horas vel qñ bibat ipz postea. Sz sumere ipz sñt circa hora dormitiois bonuz e r optio recta e. nā facit pfundare somnu r auferre cogitatōes r bonificat digestione r supfluitates expellit.

CCozdauerut medicū q qñ pplexio e acuta r ad caliditate declinat tūc bonū e vñi eo q infrigidat r humectat. hoc autē vep e fz cōe. Dporet aut q distinguatur per capitula r ponatur modus.

CIploz vero. Cui psuluit bibere aquā endiuie cu aq sandaloz r infusionez tamarindoz pzuno r iuiubaz dicit fuus erroze ee magnū. qz hoc regimen absolutū cu bz ipz flegma vñtōia supra cōplexione radicalē n e cōuenies aliquo mo: magis pñna r iuiube qz bec debilitat stomacu r nocet r impe

diūt digestioes. r qñ stomachus debilitat r humectat destruit tres digestioes. r no valebit hoc regimen nisi ei qui habundat colera nigra fz no possit de significatōe coler nigre. Hos vero qd psumplimus ex pñctis signis e generatio fumoz melancolicoz generatoz ex colera rubea generata ex aduisione flegmatis abundantis p tempoza.

CQui mo psuluit infusionē reubarbari cu aqua endiuie p diem qñ fuerit itentiois lenificare vñtōes. Conuenies e. r iāz qdem narrauit seruus modū lenificatiōis nature cu ipso reubarbaro in capitulo itio suoz tractatū q tractat? sunt i folio dñi nñi.

CQui vero psuluit itroitu balnei quolibet die tertio r vñi exercitio quolibet die r q vngat oleo violato. totū e puenies r ad hoc loquet seru? sup hoc caplo distice r proprius.

CQui vero psuluit pecias cu sandalis epanti. Et similiter q cōsuluit pmedē citrū r la tucā r portulacā r spinachia r atriplices. hoc totū e error. nā hoc remediū pfer habentib? febres ista matiuas vrentes valde. Et qñ accidit i his qui pplexione hñt valde calidā r in tpe estatis.

CEt maior error isto e q iussit potū lactis. qm psiderauit humectatiōem. r dimisit puerliōis facilitatē eius ad quēcūqz humorē inuenit i stomacho. r no psiderauit nām causē egritudinis q est flegma aduflum.

CEt qui signauit sumere secaniablin de citonijs post cibū per vñā horā. puenies r vñle remediū. bonificat eniz digōnes sed aduictio sua sirupi succi berbene post dñ cibū e in stomacho r et si stomachus eet vacu? a cibo non haberet locum ille succus in ista egritudine.

CIlle qui signauit vñi sirupo lenificatiō filij pthomei aut alius alterius similiter q signauit sirupū salti a rabico humati. i. acetose vel salule r pomoz r aque lingue bouis r granoz mirū r semis trogen. totū hoc e puenies. fz adiungere cu hoc pñliū no vñ pueniens i hoc loco. no eniz vñdeo i ipso bonū regimē i hac discretia r pplexioe.

CQui vero signauit sumere aquā ozdei cu papauere r seia cori ee mirabile i rectificādo somnu r quasi cu bz aquaz ozdei virtutē humectatiōis breuē somnu pfortabit ipsaz semē cori r mirabilis hoc e eius qui dixit sumere pzuna post aquā ozdei ego qdem no puto fm istos medicos q sit aliqd membroz corpoz magis ppriū quā stomachus. Ille vo q no curat si debilitet stomachus vel no debilitet r si accipiat i ipso impedimētum vel no cu possibile sit eis pñteri nobilitatē stomachi r multitudinē vñtūti suaz quapropter opz adhiberi curā circa ipm pñnuo. r iō fecit super ipm nobilior medicoz tractatū. Verūtam hoc respōsus apud illos pfortat stomachi eius digōnem bonificat r exccat eius humiditatem r eius viscositates icidit q generant ex flegmate qd non desinit generari in ipso quottidie r subtiliat qd grossūz e in ipso r e illud regimine cui? memoria p cessit apud eos q e aqua ozdei cu seie cortice pprius icipius do post illud cu prio nimis. Ikedarguit ergo seru? qd redarguēdū i hoc cām. vt caueat dñs r no indigeat generali dicto.

CSumere aut poma r citonia r sumere grana granatoz post cibū psulēdū e oibus hoibus i regimine sanitatis nec in hoc e additio pñmens huic egritudini.

CQd vo signatus fuit de sumptioe pitartimū. i. coriādoz hñt i se nām igrossandi vapores r phibēdi eos ascēde q qdē verū e. IAbilominus opz q sumat cu medicis sicut sunt grana sususur r huiusmodi vel coquat cu medicina. Sed sumere coriandru solū post cibū r si no iducat vomitū generat pustulas abiqz dubio r corūptū cibū. Sumere aut semē portulacē ce cu zucharo aliqubus tpb? pterquā cu cibo bonū est r et si misceret cu ipso cibo no lederet in eo q regit r cōfortat eoz.

CEt signauit dñs noster qm medicū signauerut ei vñi mesines. i. crisomilis r pñtis r citonijs cu cibo vñis r melonibus r granatis. Et ante hoc no cognouit seruus intentionē huius signatiōis. vñt fuerit pp necessitatē appetitus r pñtudinis lumen di. Et de fructibus q qd puenit sumere de ipsis ante cōmestione q lenificet nām. post pñtionez vo q pñringit r coadunat sicut sunt pira citonia r poma. hoc e puenies. Qd si itēdit dñcere q vñs illoz fructū pferat huic discretie error est. nāz fructus oēs huiusmodi sunt mali r sanis r egris qñ accipiunt p vñā cibū r marie melones r mesines q dicunt bacoch i hispania. oēs sunt mali p multitudie alteratiōis ipsoz ad quēcūqz malo rū humorē existentiū in corpore. Similiter r pñca perima sunt eniz mā malaz febrū r fraudulēta. Et Sa. dixit q a die aq manū abstraxit a cōmestioe fructū humidoz n pcepit febrez

visq; i fine diez suoz: z plongauit fmonē suū sup hoc p modū
corruptōis humoz: sicut scriptum ē in e tractatu. p̄p̄ter q̄
necesse ē q̄ relinquit dñs n̄r oēs fructū humidos toto et posse.
Cui dñs p̄sultit relinquere oēs carnes venatōis z carnes q̄
vocat adit et melangranas dixit bene. nam oia hec vigent in
illud de quo cōqueritur dominus ex ip̄is accidentibus.

Cui quoz q̄ p̄sultit exercitiū oī die cōueniēter dixit.
Cui q̄ p̄hibuit ip̄s accedē ad regiōes calidas. dissoluit. n.
i boie vapores. f. ascēdētes ad sup̄ficiē corp̄is dñi frigidit̄ hūi
di sūt. Vapozib⁹. n. illis ascēdētib⁹ q̄ resoluūt ex sanguine gros
so z turbido ille regiōes addūt igrossitudinē z v̄sionē sangui
nis z ei⁹ vapores multiplicat. qñ dñs p̄ficiet sanitas dñi i adiū
torio dei poterit moueri z ire ad quecūq; eius desideria deus
adimpleverit tam in hoc seculo quam in futuro.

Cui dñs v̄suo qd dñs euacuet corpus ei⁹ cū lapide lazuli v̄l
cū lapide armeno. Iā cū lapide lazuli p̄p̄t ebemētā. Cū
lapide v̄o armeno qd nō cognoscit: z iā intulit i ip̄o dubitetaz
nobilis medicoz z pl̄i ita qd n̄ ē iste q̄ nūcupat hoc no
mine. Eodē mō v̄l suo eē pueniēs cauere sibi dñm ab admini
stratōe medicinarū laxatūz fortū. Et sit p̄t̄ de reubarbaro
v̄l aq̄ cafei z cūa metib⁹ z bis similib⁹ hec oia pueniētia sunt.
Nec videt seruo facere ifusionē p̄ficā: nec aquā melonū in co
qd nocet stomacho nō enīz est id de quo p̄querit dñs noster ex
ip̄is egreditur: ifusio negz iūis. Nec et v̄l suo qd vtatur
multū de nenuphare qz ingrossat sanguinē z debilitat stomachū
hec nō sunt bona nisi patiētib⁹ febres acutas sicut narravit fū
Nec videt seruo administratio decoctiōis ep̄thimi. qz mole
stat z ericcat. Ad ifundat ep̄thimū z ponat i aqua ei⁹. z. i.
de aqua cafei q̄ accipiat bis v̄l ter tpe veris. z semel vel bis
in hyeme esset bonū z iter quāz vice sit spatū. xv. diez: z frige
tur ep̄thimū cū oleo amigdalaz qd liget i petia p̄m̄lini sub
tilis z ampli. deinde ifundat ipsū per noctem in aqua cafei.
Et signavit dñs n̄r qd qñ flōtomatur exibat sanguis grossus
quali splen. Et dixerūt medicī supra ista flōtomat qd appz
sz ip̄s plentudo ex qua sequitur necessario educere z auferre d
sanguine fm̄ id. sz qd oz p̄siderare sup̄st̄ subillare sanguinem
z rectificare cōplexionē ep̄st̄ vt generet bonū sanguinē. Hoc
qdē determinauit seruus in p̄cedētī tractatu quod hoc fiat
cum sirapis p̄dictis.

Cui vero signavit potus sirapi letificatiui: z electuariū i quo
sunt lapides p̄ciosi vt granata smaragdi z argenti z aurū totū
hoc bonū ē z v̄ile valde qz iste sunt medicīe cordiales iuuat
ue sua p̄p̄tate. f. forma specificā: qdē ē tota eoz essentia. i.
substantia non simplex qualitas.

Cui vero signavit dñs de vsu administratōis ligue bonis z
nenufaris z cū toto hoc nō fuit extirpata radix dīscrasie. Cui
sa hui⁹ ē frequē vsus. Iā medicīe p̄uertit in nutrimentū qñ
p̄tinuo sūt qz nā recolligit eas ad se z diligit. pp qd nō pōt ba
bere manifestā opationē qz quali nutrimentū efficit vel p̄p̄tate
nutrimentū. Et Sa. qdē dicit qd hui⁹ debiles medicīe si recipiā
tur p̄ vnā septimanā p̄tinuo p̄dī eaz opatio medicinalis z nō
apparebit i eis dñi manifestus effect⁹. Et pp hoc bonū ē tras
ferri de medicīa in medicīā z relictā p̄ima medicīa p̄ dies
aliquos tūc poterit redire ad ipsam.

Cui aut signavit d̄ diminutōe coltus p̄ter p̄suetudinē sic fa
ciendū ē qñ maria resultat i v̄sitas in eius dimissione.

Walneuz qñqz nō est renuēduz aliquo modo non in tēpore
coytus nō in tempore quietis z qd sumpsit fm̄ p̄suetudinē bo
nus z p̄fectus. Probatio vero huius est qz sumi melancolici
nō molestant cerebrū nec alterant eius modum sed molestant
cor tantum.

Cuius vero qd sentit dñs debilitat̄ post sapozes. f. exercitiū
cā huius est dimissio z interpolatio. Iā si gradatim rediret
ad ipsū paulatim p̄cipiet in fine eius fortitudinē z lenitaz q̄
solent resultare post quodlibet exercitiū debite rectum.

Laus deo z virginī M̄rie.

Incipit regimē sanitatis ad inclituz dñm regē aragonie ab
ordinatore directum.

De aeris z mansionis p̄gritate. Epitulum p̄m̄uz.

Prima ps vel p̄sideratio sanitat̄ p̄seruade p̄t
net aeris electiō. Iā iter ea q̄ necessario ap
proximat humāo corp̄i n̄b̄l ē qd imutet for
tius ip̄m quā qd p̄ os z p̄ nares ad cor z arte
rias inspirādo puenit cū qualitatib⁹ suis z per
oēs arterias imiscet spiritib⁹ corp̄is p̄ quos
oēs actiones corp̄ales vite p̄ficiunt. Ideo regalis p̄udentia
q̄ ad p̄p̄tē sanitat̄ p̄seruatōem studē d̄z pp salutē regni nūqz
negligat quātū facultas p̄cedit eligere aerē i bitādo tā i p̄tib⁹
regni qz i m̄sionib⁹ locoz ad q̄ in habitāda declinat. Iā cū i
ea pte regni eligat bitū hitare lux differētiās p̄tū āni i q̄ salu
brioz seu puriōz uiget. aer dupl̄ p̄uidet v̄silitatē cōl. p̄p̄io qdē
in p̄seruatōe p̄p̄tē salutē aq̄ dīruiat salus tot⁹ multitudinis cui
p̄ceit. Sc̄o vero p̄uidet multitudinē q̄ ad ei⁹ p̄tūā p̄sult d̄ cō
seruatōib⁹ sanitatū. Cui solū aut corp̄i est comodus. aer
purus sz ē mēu. Iā oia mētis opa sue i app̄bedēdo sue i
indicādo clari⁹ z p̄fecti⁹ exercēt i aer puriōz. Ex qua p̄side
ratōe si modice regis p̄udentia sublimat cū p̄ hoc publice v̄nli
tati p̄uideat valde i p̄curādo claritatē cognitiōis z idustrie nā
lis: nō solū i mēte p̄p̄ia. sz tot⁹ p̄sili. vñ manet gubernatōis i
fluētia tot⁹ regno. Ad qd bonū p̄curādū q̄stū ei possibile fue
rit ip̄e rex obligat ex p̄p̄tē maiestatis officio. cū nō tñ n̄lib⁹
documentis sz cotidanis p̄stet exp̄tūis. qd aeris ipuritāt atqz
grossicies īgentū hebetat. App̄bedēdo obitū. indicū ob
securat. cogitatōes ifaturat. z obliq̄at affectōes. Cui igit ps
ad habitādū bitū eligat vbi fuerit i subliatā pur⁹ aer z i q̄l
tatib⁹ tēp̄at iux dīam tēp̄ozis. Iā i estate q̄rēdus ē pur⁹ z
ex circūstātijs bitatōis declinat z ad moderatā frigiditatē. Et
ecōuerso in hyeme. Vbi aut pur⁹ ē aer ibi ver z autūpn⁹ ex
lūt in q̄tatib⁹ tēp̄at. Cui qz frequēter p̄git qz vbi pur⁹
ē aer subit⁹ ventoz. statibus agit. Iō tūc corp⁹ rap d̄ facili
ledit alteratōib⁹ rep̄tūis cū leuiter ad ei⁹ iteriora penetret
vētus marie si flauerit. veluti p̄ canalē. pp̄ qd expedit i locis
v̄tōis dēlis v̄sib⁹ op̄ri. sz colericis atqz sanguineis p̄gruit
vestis ex lino v̄l serico iterclusa bōbace nam talis vestis san
guinē nō iflamat neqz extuare facit a v̄tōz īressu p̄tegit cir
cūtectā zc. Cui manitōe v̄o q̄ p̄p̄ue deputat̄ ad facendū
z dormiēdū cauebit ne sit aer p̄clusus. z nō hñs liberas exp̄i
ratōes. sicut i aliquib⁹ domibus testidunosis. que pauca z pua
hūc spiracula. vel reumaticis. sicut i sub solaris. quoz solū no
uē p̄uimētātū. In talibus enīz m̄sionib⁹ aer ē nimis grossus
z humidus z lacēs marie dormiētes i eis multū granat i ca
p̄te z in p̄tore. facit enīz eos obtusos z pigros z somnolen
tos. cor p̄strigit anellū indurat faciendo respiratōem difficilez
z vocē amputat z obscurat. Cui p̄terea si necessitas vrgeat i
tali domo iacet subliet i hyeme z depure aer. cū igne marie
sc̄o de vitib⁹ siccis aut roze marino seu romero vel brūco vel si
m̄llo lignis. f. n̄ flāmantib⁹ sz facieb⁹ flāmā clarā. Estate v̄o
cūcta spiracula teneant apta. nec solū irriget z in ea parte ia
ceat p̄ quā liberius ingredi pōt aer. z si sterni debuerit dom⁹.
viretib⁹ plānis. caueat ne sint aqueose vt sicus grossus z boci z
mollis herba. sz m̄rto salice v̄l similib⁹ z talis domus poterit i
hyeme cū ligno aloes aut thure suffumigari aut ligno iunipi v̄l
cipresci vel rozis marini. Estate v̄o cū sandalo aut folijs mirtib⁹
siccis aut virgīs eius vel rosis siccis gbus z si copia suppetat
solū sternet. aut facelli repleant ex eis z collocent circa pul
vinar lecti. Cui aut frigora cogēt v̄l bñficio ignis caueduz
erit ne nimis se approximet. aut diu sedeat ad ip̄m. z maxime
sumpto cibo. z vultu appposito. nam rara corp̄a depauperat
spū. z eoz impedit digestiū. z ebetat v̄suz z acūi sanguinē z
causat vertiginē. sz ad ignē p̄uerso eius bñficiū moderate su
mas. Si vero fuerit corā oculis z marie p̄p̄e puenit aliqd pp
oculos interponi.

De naturali exercitiū.

Capitulu. 2.

De p̄sideratōib⁹ aeris iō p̄sideratio segl exercitiū
p q̄ n̄lter oz resectōem p̄cedet pp duo. quoz vñ ē
qz calorē excitat nālem p̄ quē ē cibi digestio celebrā
da. Und expedit vt cib⁹ q̄ sumit eū inueniat excitatū
z non

et non sopitū. Illud est quod supfluitates corporis resoluit et pparat expulsiōi qd in corpore manētib' nā mēbroz suas nō pōt pscē actōes. et n. calor nālē obtūdūt meat' ipediūt p quos debz alimētū trāsire. Et nā corp' ipedita manet donec supfluitates cibi pterite fuerit excludē pfecte. qzuis autē grosse supfluitates vī itestinales et vesicales ab aliq' corporib' egrediant abqz exercitio cū subtiles q p poros cutis hnt expelli et q vt plurimū agregant in lacertis mēbroz et iter cutē et carnē raro nisi p exercitiū educunt a corpore sano. tū qz raro sudat. tū qz rarissimū est q aliqz ita pce uiuat sine cibet q calor nālīs possit mēbroz supfluitates pp paucitatē psumē. v' q ita sit fortis q possit quasqz supfluitates rascare. pgruit. n. an cibū exercitari: s' comedētib' pax sufficit exercitiū modicū. hīs aut q copiose reficiunt maius ē necessariū et ecōuerso. Nam hīs qui pax exercitāt sufficit modica leuitas resectio. Illis at q multo et forti exercitio corporali vtunt copiosa debet et grossa resectio. Celsijs attētis p padio et cene pmitat exercitiū moderatū et vni forme. Moderatū qd ē erq' alacritas qz efficiet et mēbra et leuioza. Nā si doluerint aut inde fatigata pmaferit pculdu bio fuit imoderatū et iō cū fatigatio inchoat ē cessandū ab eod' vni forme vō dī qī iferioza et supioza pportionalit exercitant sue peditado sine eqtādo. v' alz exercitiū pagat. Et q peditado exercitāt dī aliqū iclinari ad colligēdū manib' aliqd placidū et opandū. Eqtas vō sine ascedēdo sine dīcedēdo siue mouēdo equū. nō solū pedū colūnas s' doctuz moueat et manus et brachia maxie si venatōi dederit opam. Illa tū in pposito spēs mot' ad exercitiū eligi dī p qz semp ilesta pmaneat regalis maturitas et honestas q pp ludus pile et aureat et lute cū cortaneis nullo mō regi pgruit qm psonā ipsius pntitibi lem reddūt. Illud autem publice vilitati nūmū derogat.

De balneatione.

Capitulum .3.

Et p' sideratōnez exercitij. balnei p' sideratio segl. p iō q defectū supplet ipsius. Nā i regimie sanitatis illi solū balneant qb' pp obmūsiōem exercitij et copiosas resectōez multitudo supfluitatū agregat i lacertū intercutaneis regionib' aut qb' p multitudine sudoris in exercitio v' alla cā lotio corporis ē necessaria. Et iō balneūz nū pbe ppetū primis ad puocādū sudorē. Illis vō balneū aque ad ablutōez. s' in pposito neutri locū bz. Nā corp' tempato v' sanguine habūdāt si moderate cibet et exercitē nō congruit sudare: nec necessariū ē abluī pp sudoris vestigia. qd vbi pp et exercitiū sudoris puocati māz aliqū seqretur necessitas abluēdi. Cauēdū ē ne corpus mergat i aq' notabilē calida: s' sit tepida. velut illa q solis seruoib' estate calefit. et rose vni co seruoze bulle piciant in balneo. Colūne tū pedū ad cōseruatōez sinceritāt vīsus et audit' atqz memorie sepe lauent et fomētent cū aq' moderate caliditāt. Et talis lotio hāc sero circa introitū lec' i dieb' illis i qbus cenare nō pūgit. Lotio vō capitis nō tardet vltra. xx. dies: nec in ebdomada plus qz semel fiat: et nūquā stomacho repleto s' qz p' adūū vel longe post ipsuz et ante cenam si p'ponatur cenare.

De refectionis consideratione.

Capitulum .4.

Et p' sideratōez balnei segtur p' sideratio resectio. nis duplici rōne. p'ima ē. qm balneū corp' inanit et ianito corpore def resectio. Secūda vō ē qm balneum ianendo puocat appetitū cibi q noīatur famemes q nūb' aliō ē qz pco nature ad indicādū necessitatē citatōnis. De corpore nāqz sano tūc ē certū q indiget cibo qm manifeste famescit et iō spālter hūibus tempātū corp' et sanguine habūdans palis expedit nō sumere cibū donec esuriat. Nā enī mēbroz nō amplectit qd nō appetit. s' respuit ipm. Et iō cib' q sumit abqz appetitū nāe velut sarcina grauis fertur a stomacho et alijs mēbris. ppterea magis corripit in eis qz puertatur i ea. nā cū respuit ipm illa nō conatur vel tepide i substantiā suā cōuertē. Quāobzē pz ex his q sanis corpib' i qualibz p'cūni nulla fm naturā ē alia cōgrua hora citatōis siue in p'adio siue i cena nisi qm nā comedere appetit et hoc testat q vulgariis obseruatiā tepēsiue cenādū nō bz i sanis corpib' existētiāz rōis s' ex leui pceptu manuū impitōz et obseruat ex idiscretasuetudine populari. Sumēdus est ergo cibus appetēte nā: nec biū ē post esuriē dēret sup'io tardari nisi qm scē p' dōes ec-

cle v' honesta occupatio aut religiosa deuotō qūqz suggerūt ipaz esuriē tollerare. Debz ē taliter mēsurari cibatio ne stomachus offensioe grauel sicut enī nocet cibus sumptus an ipus p'dictū. sic ēt nocz si sumat imoderate. Ad qd v' adū expedit vt duo vitent. p'imu ē ipsecta masticatio p qz magna sit nāe iniuria cū nō reddat ei qd pma ititutōe debet. qd hoc enīz detes a nā sunt ordinatū vt pfecte masticet cib' anqz trāsmutat in locum digestiōis cum enim cibus non est liquidus aut per artificium comminutus. Valde naturam sui corporis defraudat que suis dentibus perfecte non conterit nam aptitudo loquēdi nec stomacho nec ceteris membrīs interioribus est cōcessa. Quā ppter necesse est vt ledant a cibo cū nequeant supplere defectū p'itōis. Ledunt ēt ex cibo impsecte masticata dupl'r p'rio qz plus inde sumit ex quadā deglutiōdi voracitate. Se cūdo qm iglutitus impsecte digerit et per p'is corpus ad multas pparat passiones et iō voraces frequēter egrotāt et nūqz ad nālem pueniūt senectutē. Scdm aut qd mētu resectōis i moderate dī vitari ē varietas ferculoz i vna menū et maxie si fuerit delicata. cit' enīz letat appetit' et deficit in sumptione vniūs cibi quā diuerfoz. qm blādimēta sapoz puocāt eum ad plus sumēdū quā stomachus possit digerere pp hoc ēt qūqz difformitas ferculoz ē tāta q vni ē facilis reliquū dī difficilis digestiōis. necesse est q debita nutritio membrōz impediāt. qz cū pus digerat vni quā aliud et p'miscant a diuīce. aut cū digestio illabit i digestū autli vsqz ad pfectā digōem alteri' remanserit corrumpeit veluti si carnes pullos et vacine isinul dī coquerēt. Accidit ēt q qūqz fercula varia multa sūt numero duob' mōis impedit pfectō digōis. p'rio qz comedēs ad frequent' potādū iducit frequēs aut potus digōnez impedit quē admodū frequēter supfundere aquā elle impedit et' seruorē. Scdo qz iter p'riuz ferculū et vltimū magnū ē iteruallū. pp qd ichoata digestio pma cruditate supueniētū ipedit que oia no cūmēta vitant p sumptōem vni' ferculū tū aut duoz aut plus. dūm iter ea nō cadat notabile iteruallū. et q nō sint valde difformia qz tū ad habilitatē digōis. Et iō q paucis reficiunt ad extremā et mūdā pueniunt senectutē. Quā vō studēt ad multitudine ciboz icarcerādā vel ante senectutē extinguent. v' corp' senect' i tempēsiua erit et valde i mūdā sicut in habitatoribus septentrionis frequēter occurrit. Nā solū aut hōza resectōis quātitas s' et qualitas ciboz dī attēdi sic. f. vt illi sumant q corpoz pgruit fm exigentiā nature et ipsius t'pis. et qui nō pgruunt entent. vñ q nālī dīspōsitus ē ad patēdū finētes emozoydas et pulsantes vitare dī acuta et salia et nimū dulcia et quecūqz p'ipāt de gbus infradicet.

Nāc aut puenit de regimie pot' i generali tractare circa q breuē nā pbet sanis corpib' reglāz. nisi potest qm ipsa regit hoc ē qm verā sitis aliqz patiet. Tūc aut est vera sitis qm i ore stomachi p'cipit esuriatio qd nūqz i sanis corpib' p'ingit nisi sumpto cibo. vñ cū talis sitis ē manifesta sumēdus ē pot' et iō bzle qualis nature corporis et tepōri debet. Et s' enīz i pposito cauendū ne sit vīnū acutū v' igneū aut grossū et dulce. s' in estate albiū vel roseū. in hyeme sub rubcū et in subā sp clarū atqz subtile. culus sapoz ē simplex et amicab' lis et odor suauis Et ex talibus eligant semp dībitioza que min' tollerare possūt aque mixturā. corpib' enīz tempātū et sanguineis et colericis vīsus ē bibere vīnū dībile cū modico aq' qz vīnosuz fractū cū multa aq'. Sic igit i pposito pz q expedit oio vitare qūqz vīnū p'ficiūt ex gīpso vel calce. vel q p'seruant in vasis pice līnū. Et eadē rōe vitādū ē nectar nisi p'ficere fm formā i ferius anotatā. Patet ēt ex p'dictis q vīnū nouū pfecte clarificatum ē i pposito veteri semp vtilius. In sitū vero mendosa i qua nō esuat orificiū stomachi s' guttur arefcit. vel os aut palatū. pp puluerē aut motū aut aeris calozē et siccitatēz. nō expedit bibere s' sufficit gargargiādo vīnū bñ limbatū aut aquā ptes p' dictas humefacere vel emūdare. vel si magis placeret succo sos fruct' masticare et abicere vel modicuz succi deglutire pp gutturis ariditatē enī expediens.

De dormitōe et corpōis tranquillitate. Capitulum .5.

Et p' resectōem nālī ordie gescere puenit atqz dormire cibus enīz hoc recipit vt digerat et digest' puertat in membrōz substantiā. digō vero cibi et maxie i stomacho vbi recipit cū totalitate sue pformitatē ad mēbra neqz p'pleri nisi calor nālīs p que digō celebrat. qz.

tū possibile ē coadunef circa locū digōnis. Quia pp modera-
te reſecto nō puenit ābulare ſumpto cibo. v. l. laborare. v. l. ē r. l.
gillare marie ſi corpus eoz nō habūdauerit nūli calore. qm in
motu r. labore diſtrahit calor naturalis ad mēbra que motum
exercent ſimilit. i. vigilantib. dato q nō moueat columnas pedū
r. manuū nūllomīn. ad organa ſenſuū r. audit. r. viſus r. ad
ipm cerebrūz vbi meditatōis opatio exercet. Calor enīz nā-
lis diſtrahit qm ſine ipō nulla vite opa poſſūt i. corpore pſict q
oia recte pſiderantes pbi dixerūt q cordit q potior hora maio-
ris reſectōis ad pſeruandū ſanitatē ē velpina ppta qz nor
reſectōis ſuccedit. Ex qua tria bōa pueniūt neceſſaria digōni
pſiciēde. pſimum eſt frigiditas aeris qz i. aere frigido fortior
ē digeſtio qz in calido. qm p frigiditatez aeris coadunaf calor
nālis in clibano corpis. r. p calore ipi aeris diſgregat. v. l. ex
terioza pp qz vt plurimū comedūt amplū in frigidis bitatōib.
in hyeme. Scdm ē tranquillitas mentis r. corpis qm de nocte
ceſſant meditatōes r. occupatōes diurne. Tertū ſomnus ge-
tus nā ſubſilenti noctis nec ſtreptu clamorib. i. terrumpit nec
occupatōib. ipedit nec luce ſerēte oculos breniat ergo qui
moderate reſicit ſumpto cibo ſedat r. geſcat tā mēte qz cor.
pore: ſedēdo audiat nō amara neqz ſubtilia ſz placida. q. ſue-
rint ſacil itellect. vt ſūt regū r. ſcōp patrū illoz: v. l. mulice me-
lodie. C. Lū aut ſomnis aduenerit. pſinus dormiat ſed de
marie i. eſtate dormiat i. loco frigidiori r. obſcuriori r. maxime
trāglo diſit nō ſit reumatic. pedes quoqz diſcalciet r. opian-
tur. nā dormire calciat pedib. r. tibis marie in eſtate fumoſqz
reſectit r. corpus eſuare ſacit r. ingetari pp qz impedit digō-
viſus obſcurat. r. mēs hebetat. C. Coopledū vō ſunt ne minū
i. frigiditē ſit caput i. ſomno plus qz in vigiliis ē opendū.
nā cū calor nālis i. eo coadunef circa mediā corpis regionē ex-
trema remanet modico calore munita. r. iō tūc ſacil. pōt a fri-
gore ledi marie ſi aer frigidus qm p canalē ppulſus a uētis p-
cutiat mēbra. ppterea cauēdū ē ne i. directo capiti fenestra v. l.
ſpiraculūz ſint apta. C. Aut ſo ſani ſunt corpe debēt in pſimo
ſomno ſup. dex. r. la. dormire: vt epar qz circa cor pl. habūdāt
nāli calore ſubaceat ſtomaco tāqz ignis ſuppoſit. lebet. C. ſi
aut fuerit pſom. expel. r. nē necm bīs q tēpate reſiciuntur
dormire. ſz ſi qm pl. dūto ſumeret aut aliū qz eēt qne ad dige-
rēdū tūc dormiēs nē exciet a pſimo ſomno pp reſectōis digōis
ſz pp ſtimulū ſupfluitates aggregate i. mēbris. ſicut vīne i. veli-
ca v. l. fumoꝝ i. lacerti. ſ. aut ſcreat. r. i. pectore v. l. ſiliūz gbus ex-
pulſis vīnādo vel tuſinādo vel mēbra tangēdo ad huc expedi-
ens erit ad ſomnū redire. qd ppedet expō d. dolofitate capiti r.
grauedie palpebrarū tūc ne ſumit p. dūſis epar caleſcat p. ne
nit tacere ſup latus ſimilit. nā cibo ſere digeſſo multo minoꝝ ca-
lor ſufficit ad pſiciēdū digeſtiōnē qz crudo ſupinus nūqz d. ſz
ſanus dormire ne ſupfluitates qz ſunt ad palatū r. nares reſu-
ant ad cerebrū r. ſubiūgat memoriā. Sz excitat. pōt ex pādi-
culari ſupinus r. p. d. deſcēdere ad mēbroꝝ equatōnē r. mari-
me ſucturaz ſpinaliū. Silt ſais r. ſtomacū bñtib. calidū v. l. rē
partū nō expedit ſupra vētrē dormire pp ceruicis p. d. ſionē
ſtomachi cōp. ſionē. Illis nō qv. pp ſtomachi frigiditate eſt
neceſſariū. p. p. ſit ſup moſſiſſima puluinarīa vētrē collocet r.
vt in gemitū qz cū minus poterūt collū torqre: ſz meli. eēt ven-
tri ceruical moſſiſſimū r. calidūz applicare r. brachijis amplecti
vel cūz lata faſcia lini ſupfirmare vt in ſomno adbereat. ſicut
aut bīs q moderate reſiciūt nō expedit ſumpto cibo deābu-
lare. ſic imoderate reſectis ē expedies pus qz dormiāt deam-
bulare ſuaute atqz diu quouqz deſpūz fuerit pōdus oriſi-
cij ſtomachi. Et cū ois reſect. debeat i. ſomno tenē caput r. pe-
ct. ceteris pūb. altoza magis tū expedit hoc imoderate reple-
tis ne regurgitate cibo gūet oriſiciū ſtomachi. r. p. p. caput i.
mēbra ſpūalia. Somno itaqz p. p. ſtudo dū ē diligēter emū-
dare corpus a ſupfluitatib. multiplicat i. eo nō ſolū p. ſecellūz
aut vīnādo. ſz ē p. alias ptes vt tuſcicādo r. ſcreādo r. nares
mūgēdo caput pectinādo r. facie r. manu cū aq. tepida ſemp
lauādo. C. Coſtus ē q ad nāe comodū ordinat exerceri d. ex
pleto ſomno r. corpe tempato. C. hīs autē quoz ſucture ſunt
debiles aut quos emorolde ſepe vexat ſue ſuētes fuerint ſue
ſurde cauēdū ē digēter ne fa melici coeāt v. l. imēdiat poſt co-
meſſionū repletōes r. marie ſi ſtimulis volūtariis exccareſ ad
hoc ſtudioſe nā. ſemp. n. expectāda ē vt ipſa ſpōte regrat r. ex
debiū iternall vt nā poſſit eſſidē ſemē abſqz diſſolutōe corpis
r. tormēto. violēt. n. coſtus eſt a certis boib. cū terroze vitan-
dūz. qm oēs vīres corpis āputat i. extremā p. p. ſit ſenectutē.

De accidentibus animi.

Capitulum .6.

Apud dictis igitur p ordine obseruati scire cōueniunt in-
f. sup q animi accidentia corpus efficiat mutati seu al-
terat r. in opibus mētis facit manifestā oppōſitiōe
r. iō que nocua sunt debent studioſe vitari r. ſpālī
ira r. trīſtitia qm ira ſupcaleſcit omnia mēbra. Et ppter ſeruo-
rem cordis oēs actus rōnis p. fundit. r. iō cauende ſunt ei. oc-
caſiones vbi qz tū ex pcepto rōnis aduerſus illicita cōcatur.
C. Trīſtitia corp. i. frigidat r. excitat r. ppterea macie r. exte-
nuatōem iducit. Et qz cor pſtingit r. ſpūitū obtenebrat r. igroſ-
ſat ingentū eberat apprehēſionē impedit iudiciū obſcurat r.
obtrūdīt memoriā. iō vitāda ſunt ei. obiecta niſi quātū rō pſua-
deat ad deteſtatiōem vitioꝝ r. mētis pulcritudinē reſormādā.
C. Qui vō multū curis r. ſollicitudinib. diſtrahit. r. crebro pun-
gunt gaudij ſepe vacare debet r. honeſtis ſolatijs vt animus
refloreat r. ſpūs retrahet.

De nutrientibus. ſ. cibi r. potus.

Capitulum .7.

Q. generalia puenit ſpālīter loq. de nutrientib. r.
p. remedijs i. lapſus r. in nutrimenta. p. de cibis. ſedō
de potib. Sz qz ciboz qdā ſumunt i. alimētū qdāz
vō i. ſapore. iō pus erit ſermo.

C. Quidā vero ſumunt ex terre naſcentib. qdā vō ex aialib.
r. ſz aialia dignitate poza ſint planū tū qz mā ſunt aialū in eo
qz nutriunt ex eis. iō terre naſcētia poza ſunt aialib. per nām
r. rōne nutritiōis. Ex terre vō naſcentib. aſſumunt i. alimētū. v.
per ordinē. ſ. p. p. grana panifica vt frumētum ordē ſiligo r.
nullū r. auena r. panīclū r. rīſi. Scdō ligumia. Tertio fructus.
Quarto folia. ſ. olez r. herbaz. Quito radices vt ſunt pozi r.
cepe r. c. q. ſub terra recipiūt incrementū. C. Frumētū aut cōtū
frequētari nō d. qm lumbzicos multiplicat r. opillatiōes gnā-
rat r. diſponit ad calculūz in renib. r. reſica r. ſimilit. pultes. r.
ſarina frumētū. r. qd ſit de paſta frixa v. l. eltra. Et idē eſt iudi-
ciū de tritico qd vulgari d. ſ. latera d. amido ſz ſit leni. ceteris
tempato cū corpoꝝ nē expedit iſtis vti. Et ſi forte dieb. ſeiuioꝝ
interdū placuerit comedere p. d. ſant cū multo lacte amigdalaz
r. pus fortit coquant. C. Similia vō min. p. d. ſant eſt nocua
r. ad huc min. colatū ſurſuris. que ſi pus cū multa decoquant
aqua deinde cū lacte amigdalaz erit in dieb. ſeiuioꝝ tempaſ
atqz colericis cibis leniſſimus r. ē vtilis. vtili. erit cū ſerulūz
ſacitū ex ordeo mūdato pus cocto vſqz ad rupturā deide loto
cū aq. frigida poſt modū pinſato r. cocto cū multo lacte amig-
dalaz vſqz ad mediocrē denſitate iſte cib. ē valde pueniēs pa-
tiētū emoroydas puſſantes. Et ſimilit. nō fieri d. ſerulūz ex
auena mūdato ſi magis placuerit ſz ſit min. vtile quaz p. d. ſm
ſerulū aut ex rīſis ſiat cū multo lacte amigdalaz ſemp vtile ē
corpoꝝ tempatis. Ad vitādū tū vētris pſtipationes vtiō d. ſz
ſumū. C. In p. d. ſis r. oibus eſt cauēdū ne venuſtate corrupta
ſint vel appropinquēt corruptiōi. r. iō ſarina r. ſurſur et ſimilia r.
tertū qz p. ſ. v. menſibus fuerint reſeruata vitari debēt a cor-
poꝝ tempatis r. colericis. Et amidū ſi p. ſz qz. x. menſes
habuerit r. rīſus ſi pluſqz duodeci mēſib. fuerit ex cortices re-
ſeruati r. marie i. regionib. calidis. Generali vō tenēdū ē qz ſi
p. d. ſis oia ſumoli odoris p. p. ſant eſſe vel acuti ſaporis aut
terrei ſemper ſunt euitanda.

De vſu panis.

Capitulum .8.

Q. An aut ſemp d. ē mediocriter fermentat. r. p. p.
p. ſalſus r. nequa qz ſarina ibibitus. Et ad vitādū cō-
ſtipatiōem p. d. ſit qz vel ſextā vel ſeptimā ptez ſur-
ſuris p. d. ſit cauēdū tū ē ne ſumaf calidus aut ſn-
duratus. C. Si vero neceſſitas vrget ali. vti. biſcocto ſumaf a
p. d. ſit remollitū i. p. d. ſit brodio. ſue fuerit pinguedo carniū ſi
ue fuerit pinguedo dulcis olei oliuaz. aut amigdalaz. Et i. die-
bus carniū ſuſtra lardi bacbonis cū eo ſumaf vel aliqua ven-
trē humectāda ſeu molliſcantia de gbus ſam d. ſit.

De leguminibus.

Capitulum .9.

Legumina nūqz p. d. ſit tempaſ corpoꝝ qdā
maneret i. ſanitate. Et ppterea puenit in p. d. ſit vt
eoz ſubſtātia vīteſ. r. marie ſiccor ſz ſi de recentib.
bus ali. placuerit g. ſit nouitū expedit qz coquant cū
3. l. ſz ſere

zinzibere et croco et sine cōdiāf cū lacte amigdalay n cū pū
guibus carib? coqñt. qz tūc nō oz addere lac amigdalay. Et
inter cetera legumina minus sunt nociua sanis corpib? pīa ro
tūda alba et cicera fabe et illoz et triuz minus nociua sunt pī
sa rotūda et alba. Cōgenerat autē quecūqz legumina siccā
si siue carib? prepan? dz cepe rotūdu et albu? cōminutū cum
multo oleo et dulci eis adiūgt et vltio lac amigdalay et hoc est
maxie necessariū si fabe debeāt comedi et pīcipue si sūt ex faba
fracta. Legumina vero q cū lacte animalū pparātur oīno vī
tanda sunt in pposito. Sed i quadragēfima qñ diuturnus est
vīsus opilatū. alimētōz vt pīscū et polentay vtile ē ad pserua
tionē sanitatis in pncipio refectionis interdū sumere purētā cicerū
aut pīsoz. Et bec ē illa aqua quā sapiētes comēdāt. s. vt pīsa et
cicera i aqua dulci remoliātur p noctē et in eadē sequēti die bul
liātur duob? aut trib? feruoribz et tūc colātur et collature fuē
tur et a ppinquāte hora refectionis addat ei parz vīni albi et mo
dicū de puluere spīcenardi et croco et sal imoderata qzitate
deinde pīno feruore bulliāt et ppinetur i pncipio refectionis
vel ad potādūz vel si magis placuerit sūt offe. Tale nāqz bro
diū apperit et mūdificat venas capillares epatis et vias vīna
les et iō pseruat a calculo et arenis pīcipue pīsa vel cicera re
moliātur et coquātur i aq pīcta. Vulgares at nīmīs decipiūz
tur in eo q credūt hāc vtilitātē i ēē brodio cicez remoliatoz
i lectio nā tota substantia subtilis et apīua p primā remoliōēz
separatur extēde.

De vīu fructuum

Capitulum. iō.

Sus fructū tempato corpori nō pgruit vīa cibi s
potius medicīne. vīz ad seruādū ipz ab aliquo acci
dente nociuo qz ex pcurētib? pōt tūner. Et iō mo
derate et ordinatē puenit vt eis vīa pīderata vtili
tate semp q spāt acqrit psumptionē spoz et nō tātu ad volū
tem sumēdi sunt s; ad euīdētē vtilitātē. nā vti fructib? ad volū
tātē pseruationē ipedit sanitatē. Et igit aduertēdū q corpa q
fructib? nō vtūtur pzo alimētō debēt i qualz pte anni pīdera
re qīa possunt accidētia nociua incurere vel ex qualitatib? ae
ris vel ex nutritib? alimētis illius tps. Et fm h fructib? vti
magis pgruit ad obuādū accidētib? illis meliori mō. Quā igit
i estate fructus feruore aeris inflāmat in estate et autūno sicc
tate acuit iō tūc expedit vti frigidis et humidis fructib?. Simlī
qñ elīuio feruore mēbra corpis rarificānt et facili? ab eis dem
eralāt calor nālis et spūs ideo tūc expedit vti fructib? tpe co
stringētib? poros quales sunt sīptici sūt tūc ppetit vīsus aceto
soz ad frīgēdū coleray acumen. Siccitas ē tps q sepe vtrē
pīstipat regit frequētē i estate et autūno vīu ipoz. Sīlt quoqz
pīstipat ad somnū pīocādū vbi a siccitate tps ipedit. vī ad sū
pīscēdā vel ad estuationē cordis et epatis et ozifici stomachi
mittigādū qbus oībus diligētē pīderatis facili? qz poterit in
estate et autūno vīu fructū moderari ad regimē sanitatē. Vul
cunqz vō ad obseruationē sanitatis itendit dz has regula gnā
liter obseruare. Pīzia q nunqz vīa fructib? taz coctis qz cru
dis donec i arboze fuerint pīcuti pīsectā maturitatē si possint i
arboze maturare. Exceptis moris qb? vīendū nō ē postqz ex
facta maturitate nīgescūt. qm sunt cibis araneoz et sangui
nē inscīunt et putredini prepan? et bubones et carbūculos et
antraces multiplicāt et iō i regiōibus calidis et humidis anno
quo talis morū copiosus vīsus ē epidemia regnat nīsi p fluxū vē
tris impediāt. Scōa vō regula qua abstinēdū ē a fructibus qñ
multiplicāt in eis vermes aut inter? tepestūt qz in vulgari ca
thelanoz dī entetar. Et cognoscit p hoc qz fruct? exterius nō est
nātr coloratus nec hēt nāle medullā tales enīz fructus gemit
nāt pīnuas febres nīsi forte supfluitas eoz p fluxūz vtrīs aut
forte laboz et copiosos sudores a corpore reso nātur. Tertia
vō regula pīcipit ne fruct? diuersi sumātur simul qz tūcūqz sint
in naturis vel effectib? pīpīnt. v. g. si li deberēt sumi pīra ad
ventrē molificandū nō expedit simul cū eis cēresa sumere. sed
sufficit vt bec vel illa sumātur in pncipio refectionis sūt quoqz
tpe q? sic? et vīe repīunt. nō expedit vt simul sumātur. Iztēqz
proīnt ad ventrem molificandū sed sufficit alterum summi et
maxime ficus quibus ad hoc vt efficacler molificent debet
brodiū sup bibi vel ali? liquor. Cōsed hñtibus epar et stoma
chum calidum et cunctis colericis quales sunt habitatores af
frice et libe tui? ē aqz frigidā sup bibet. ceteris vīu līpīat.
Cōsi vero debuerit vīa sumi ppter vtrīs solutiōem canēdūz
erit ne sumant in mēsa s; longe aī marie si fuerit recens qm n

solū gnāt ventositatē s; etiā facit buliōem. et iō subcritit et
et pīrbat dīgōnem et vīus sumptū nullo mō vīu sup bibat. sed
brodiū tū vel aqua frigida. Si cū in mēsa debuerit vīe sumi
puenit vt mult diebus post collectiōem fuerint refrigerata. vel
aqua feruēt supfluat pīmo et postea cū aqua frigida. Cōsed
quoqz de pīcis et aī pīcis pperādū sicut? et vīus dz itelligi. nā
pīca sumunt qūqz in pīcipio pīadū ad vtrīs solutiōem ab
hīs marie quoz epar calidū ē et siccū s; nō expedit vt tūc sic?
sumant et multomin? vīe sed sufficit vt aī pīca vel pīca tū
sumant marie duracia que maior habūdant aquositate ecō
uerlo i hīs quoz vīscera frigida sunt et hūda qz plus eis mol
liora ppetunt et li pīcta necessitate cogant aliqñ duratia su
mere pī? remoliant i vīno puro marie si fuerint eadē die colle
cta nā que post collectionē bīduo vī trīduo exponunt et rapid?
et salubrius tūc sumūt. Cōsi tū habētes vīscera calida debe
rēt sumere ficus i nōbīlī qūatitate tūc expedit eis pīmitere p
īca sicutus vel poma bñ matura et aromatica cruda in estate
et cocta i hyeme vel saltē elīgat ficus mucas. s. quaz sapor pī
piat manifestā. acedine p nām electissime nāqz sunt ficus qua
rū medula ē rubea et sapor muzus et tales ppetit marie iūue
nibus et quoz ppletio calida ē vī tempata. Cōpīdicta vō re
gula simlīter locū hz i fructib? q sumunt ad mittigādū feruorē
sanguis vī sūt cucumeres et mellones vel ad frīgēdū acūmē
colere vt sunt acetosi fruct? nā cucumeres et mellones vī cītru
los. s. turongia quos simul nō puenit sumere et si i mēsa sumāt
parz dz ex eis sumi et ex cucumerib? sola medula et aī cibū a iū
uenib? et hñtūz vīscera calida verūtū elīuio feruorib? vt iūcō
grue sumunt ab eis i fine cene vt diastamata et supiorib? mem
bris elīuātib? pp pīcedētē diei feruorē et ariditatē efficacl? mīti
giū pībeat marie cū somn? deat subseq. Cōhic pī rō pp qz
pīca et mala granata dulcia plus pserūt sumpta i fine cene cū
moderantē quā in pncipio s; sunt fruct? aquosi nā ariditatez et
estuationē suploz pīu efficacl? mittigāt et suauē pcurāt somnūz
in hīs et quī acut? et aridis rescunt i cēna vt asaturis obtun
dūt feruor acūmē. Cōsi si longe aī cenā sumat medulla cu
cumeris aut mellonis ad mittigādū sanguis feruorē vt illi? cēt
i fine vero cene sumant pīca aut mala granata vel poma ele
cta cruda vel assa i frigida cum modico panis acetosi quoqz
fructus q sumunt ad colerā obtūdēdā et exercitādū appetitū vt
longe aī pīadū debēt mala granata sumi vel i pncipio vī
cēresa tū aut moza ipsecte matura. Cōsiue tū a pncipio siue
longe aut fumerent nīlī supbībēdū ē nīsi fortitā tūneret i hīs
q longe sumūt q eoz acetositas offenderet guttur et ozificium
stōaci vel spīritūalia tūc expedit parz brodiū vīu bñ līmpbatū
aut zucharā purā imediate post sumē. Cōsi iō tales si supferit
i telūio acetositate mali granati aut cītrāguli vī līmōis debēt
cū zuchara sumē pīcta. Simlīter regula t; i fructib? q pīmūt
vel pīrīgūt q multi nō debēt sumi et iō sumptū fermentis nō de
beret pīra sumi et sumptū pīris abstinēdū ē a coctanis et sumptū
coctanis respēda sorba et nespīlla sunt et ecōuerlo.

Cōsi circa fruct? pīmentes multa occurrūt diuersitas nāz q
dā pīmūt sola grossitie atqz granitate sua sicut auellane cru
de. qdā vero pīmūt per potētū quā hñt pīrīgēdū et illoz cō
pīmentū qdā sunt q debilitē pīrīgunt et vocant sīptica vt sar
menia et pīra qdā qui fortiter vt coctana et sorba et but? pōtica
nominant. Itē illoz oīum qdā sunt aromatica qdā nō q am
dulcia qdā non dulcia.

De pīmentibus ergo dāf regula gnālis q si sola granitate
pīrīgunt et nullā potētū hēant pīrīgēdū et i agregādū ptes mē
bri cui obulant nec aromaticitate aut dulcedinē nullo mō sumi
debēt marie a corpōib? tempatis. Et iō auellane recētes vī
tāde sunt s; possint cibū sumptū pīmē qz nec dulcedinē hñt
que placeat ori stomachi nec aromaticitate qua pīrīgēt et so
neāt spīrit? eius nec sīpticitatē aut pīcticitatē que corroborent
aggregādū ptes ipius. Et iō generalit? noctue sūt ori stomachi
q sua granitate et frigiditate pcutiūt nullum pīrīgēdū iuamē.
Sicce vō mīn? frīde sunt et iō mīn? nocēt et si aliquātūli cor
reant minus nocēt et acgrūt sīpticitatez et dulcedinē p qz
possunt pīscē sicut et castanee qñ assant nā sīpticitas et dulce
do vigorant in eis et iō sumpte post cibum pīmūt ipm ozil
cū stomachi pīrīgādū marie si i vīno aromatico calidū imergāt
De pīrīgētib? aut dant regle plures. Cōpīzia ē q si su
mant ante cibū pīpāt si vero post cibū laxāt. nā qñ pīcedūt ei
bus pīrīgunt ptes inferiores qb? obulant et iō feces eoz p
meatus pīrictos difficilīus expellunt. Quā vō sequātur cibū

q' strigunt meatu sup feces expmunt eas p pte iferiorē. **C**Se
cūda regula ē q' strigētia pont ca nūquā sunt sumēda cruda
vbi fuerint p dīta v' p dīturnā morā pōticitatē amiserint. **S**ia
eiz pōtica ledant imoderate pāniculos pectoris r iō coctana
pus debet qz sumātur in pingui brodio carniū dequoquū. v' in
pastell' cū carni' aut si magis placet assari sub pzunis aut in
furno qd melius ē. vel coquantur in vino puro. sz assa vel in vi
no puro cocta fori' strigunt qz q' cū pinguedine carniū coquā
tur. **S**orba vō r nespula q' raro maturescūt in arborē p dīturnā
nā morā post collectōez amittūt pōticitatē r iō tūc si predicta
necessitas vrgeat vt fumanf vel ipsa nespula q' carent notabilī
amaritudine pnt assari vel coquant tū in mero. illi vō fructus
pōtici q' comedunt p p dīmetū amittūt noctuā pōticitatē sicut
nuces q' cū cortice p dīunt r oliue isulle r iō bec moderate cō
stringūt. plus tū oliue qz nuces qm p dīunt absqz melle vel zu
charo r iō pūus debet sumi. qm lederent spūalia. **C**Teria
regula ē q' strigētia succosa vt pira magis pgruūt scis tē/
por' b' vt estate r autūno qz hyeme. Succo vō carētia r maxi
me si fuerint dulcia hyeme r vere plus ppetunt sicut castanee
r dactili. **S**ēs. n. dactili hnt aliquā simplicitatē sz manifestior ē
i dactilis isularib' r affricis qz alexadrinis. Et hyeme r vere
si necessitas vrgeat vti fructib' ad laxādū vētrez pueniēt su
munt possi cibū sicut vne pasce cū suis granis dūm nihil sup bi
bas. Et efficacius vētrez mollificat si ficus sicce sumāt in p' abs
qz pane. in fine vō dactili v' oliue. r post oliuas pnt absqz po
tu sumi alique vne pasce. Sz si fruct' succosi magis placent
illis tēporib' vitari debet magis nociui sicut sūt vne brumales
q' valde nocēt itestinis r renib' r vesice. vñ si sumē placuerit in
p' r refectōis ad vētris mollitēz succosaz melius ē vt pomum
aromaticū assuz ifrigidatū sumaf vel coctū in vino aut vne bye
males marie albe sumant r abiciat cortex r grana. **C**Si vō
necessitas vrgeret sumē brumales imergant i aq' feruēt dein
de supfundant cū frigida r paz inde sumaf. **C**Si vō strigē
tia vel pprimētia succosa i fine placuit sumē sicut pira sumant
cū caseo veteri r electo r assent r i vino mergantur. **L**auat
tū ab eis qui frequēter patitur tōrōes aut iuncturaz dolores.
CAlia vō p dīderatio q' d' fructib' ē bñda pmet ad fruct' olea
gīnosos vt sūt amigdale auellane nuces pinee silici de gbus
due regule dant. pma de crudis. **S**cda de p dītis.
CDe crudis qdē sciēdū ē q' oēs offēdūt stomachū. Sz amig
dale r nuces r silici minus offēdūt i sua recētā r tenerita
te. Auellane vō r pinee tūc plus qz qm sunt mediocriter exic
cate. vñ corporib' tēpatis r quoz pplexio ad caliditatē decli
nat nō expedit hīs fructib' crudis vti qz multū nocēt pnt r pa
rū pdesse amigdale nāqz recētes r tenē suo tpe pnt aliquatit
estuatōez stomachi tēpare. **C**Sicce r remollitē nō psumt nisi
ad p dībēdū asceluz vaporis vini ad caput. **I**nucis aut r tene
re r idurate nō solū stomachū sz caput r visuz offēdūt r fo
lū a venositatē p dītū tuētur. Auellane paz epar pfortant sua
ppietate sz stomacho nocēt r capiti. **P**inee vō iter cetera ge
nera plus stomacho inimicaf sz psumt palitico r bñtib' scra
tū saniofuz i pectori. **S**ilici vō efficaciter psumt epati frigido
r stomachuz ceteris minus offēdunt sed capiti nocent.
CSi vō p dītū fruct' p dīant cū melle r zucharo sicut pineatū
vt nucatū stomacho qdē min' nocēt. sz tū p dītis corporib' nō expe
dit eis vti p dīpue cū magis ad volūtātē p dīat qz ad vīlūtātē.

CDe oleribus r supra terrā nascētibz. **C**aplm .ii.

Ic sub olerib' largo noie pprehēdunt queqz nascē
tia supra terrā ex qb' coqna seu ferculū pparantur
sue sūt: herbe vt caules r bletes spinachia r silia
sue fruct' herbaz vt cucurbitē r melongene q' al
bergine vulgariter declināt.
CDe olerib' ergo breuiter ē sciēdū q' nūqz expedit corpi tē
pato q' cruda sumant exceptis lactucis r portulacis tēpori
b' seruicis ad p dībēdū sanguis feruorē r suatōem i stoma
co r i epate ita q' an cibū cū modico r limphato aceto sumaf
Smare tū lactuce sunt oio vitāde corporib' tēpat' r quoz pple
xio ad caliditatē declinat. fercula vō pnt ex eis oib' fieri exce
ptis albergenis quaz vñus nullo mō p dēt illis sz i ceteris ca
dit offēctio. **C**Itaz borago r buglosa domestica pp sui tēpa
mētuz oio tpe pgruūt maxie qb' venter ē simplicis qb' ad tollē
dā a p dītē pnt adiūgi spinarchij als bliti teneri r nō rubel r i
estate lactuce vel portulace r et atriplices aut blete. **I**n bye

me vō cressones aut petrosillū r pauca folia mēte v' oculi can
lū alborz. Spinarchia vō r bleti supradicti g vicinā tempam
to pnt mētūz vel sepātūz sumi in q'libet pte anī r cetera q' tēpo
ri pgruūt adiūgi. **C**Estati vō pgruūt lactuce dulces r portu
lace r blete atriplices r cucurbitē. hyeme vō cressones r vñ
ca tenera r petrosilluz r caules rubel aut crispi r virides. albi
vō quoz costa ē lata r foliū lene marie si creuerit in loco srti
gno r in vmbroso vñbz sumunt iterdū estate r autūno abiectis
magnis r extremis folijs r oculis pparat. **I**n vere aut tene
ritates spargoz alias spinargioz pnt adiūgi vel per se ppara
ri possqz fuerit prebulite.

CIn vñ tū p dīcto r tria puenit obseruare. **C**P dīumz ē vt cū
spicata fuerit respuat. **C**Sedz ē ne cū lacte aialū al' amigda
laz p dīant qm nimia fumositatē lederēt corpi supradicta. s. tē
perata vel calida sz cuz brodio carniū maxie gallinaz aut cuz
lacte amigdalaz v' oleo dulci maxie recēt. i cucurbitū vō spā
liter puenit obseruare vt p lacte aialū lac ponaf amigdalaz
ne renib' noceat r vesice. similī quoqz ne noceat itestinis con
uenit eis aliquas cepas albas r rotūdas adiūgē. sz vt nō ob
sint stomacho debet eis adiūgi oculi caullū vel i scutella cum
spargi cinamomo. **C**Teriū ē q' an oia fercula debēt sumi ex
ceptis caulib' q' vñio possunt sumi pp simplicitatē qz hnt r ma
xime crispi r virides siue rubel. Si tū sumeret eoz brodiū con
uenit vt pmo sumaf pp vim qz bz apitūā vt brodiū cicez su
pradictū. nā pp eoz repugnatiū verat stomachus r impedit
digō si sumaf simul. s. substātia cicez r p dīcto r caulūz r bro
diū ipoz quā obz expedit ad vitādū hoc icōueniēs q' an pbu
lant r postmodū coquant cū p dītis aut feruēt aqua dū sup
fundant aut qd coquant vñqz ad dēfictē ad b' vt brodiū resol
uat vt qd brodiū i p dīctio sumaf r in fine substātia.

CDe radicibus gbus vtuntur. **C**apitulum. .ii.

Adices qb' cōiter vtuntur sunt porri r cepe r alea
r rasanus r napi r rape r paslinace r cherenie al
chirene. Et a pnis qtuor debet oia coraz tempata
r calida penitus abstinef marie si fuerint cruda. se
cus i algozib' hyeme possunt interdum fieri fercula ex porris
aut cepis patētib' tū sumentes emoroidas r pulsantes pūit
semp vitare porros alea r rasanū r cepas longas q' vulgari
appellant aut dicunt scalonie r similī rotūdas si sunt rubee sz
si fuerint albe pōt ex eis pbulit fieri cepulatū cuz carni' aut
dulci oleo r siue sit siue nō. sz eis lac amigdalaz temp adiūgi
r qz tale ferculū ventrē mollificat debet ante oia fercula sumi.
CRape quoqz dulces r napi teneri si cū carni' coquantur
r melle r pipe r cinamomo r carni pgruūt p dītū corporib' r et
dato q' nullo sapoi p dīant si tū placuerit sufficit vt coquat cū
garofillis pqualitatē vel cū zinzibere r croco r cinamomo ven
trē enīz mollificat r visuz psumt. vias vñales mūdificat. **C**Pa
slinace quoqz si fuerint albe poterūt ante r cocte cū carni' ali
qū sumi qm eadē lunamētā vētri r vñis vñalib' pferunt. Si
expedit vt p dītē radices pmo sumant. **C**Cherenie vō possūt
a p dītis i hyeme r vere sumi si moderate assent. si tū caput r
pulmonē vel pect' reumatismū vexaret nō sumerent qm no
cerent pulmoni r capiti.

CDe alimētis que sumunt ex aialibus. **C**apitulum. .ii.

Limēta que sumunt ex aialib' aut sumunt ex eozū
substātia vt ex mēbzis vt ex bñditatib' eozūdez sic
ex lacte r ouis. **A**nimalia vō gressibilia vt qdrupē
des r aues vel natatilia vt pisces. **G**ressibilia vero
vel domestica sunt vel siluestria r tā de hīs qz de illis sempe a
sumēda sunt i alimētū q' viciniora sunt tempamēto vt que ma
gis pgruūt qualitatibus tēporis. **A**n gallina q' parere icipit r
capo. vi. vel. vii. mēsiū ad plus r cunicul' .iij. aut. vi. mēsiūz r
capreolas. x. vel. xij. mēsiūz dūmō in suo genere sint medloci
ter pingula possunt pueniēter assumi q'libz pte anni. Et similī
pgruūt oio tpe corporib' tempati aut calidis carnes edul. lacte
tis aut vñali si possunt hēri qualibet pte anī. Sz pulli gallinaz
r ansez quādū pipiat al' pepizāt r carnes recētes porci r por
celli magis pgruūt estati r autūno. pulli quoqz p dītū eodem
tpe pgruūt sz solū qz i autūno repūnt sicut r iuuenes coturni
ces r turtures iō tunc magis pgruunt sicut r pulli r collubini.
CSz gallie veteres r aragones r grues r veteres pauones

z pdices z tunculi anales z leporos z anseres z carnes bi-
denis arietis z castrati z aucule q capiunt i breso z palubi z
cerelle z turdones z gallia cega magis hyeme. z snt carnes
salte z quocūq sunt dure digōis z vacine z apri. C. Sz q d
facili digerunt pp latitate z raritate z tam sunt frigide z sicce
z plectōis vt carnes cerui z caprei quocūq tpe fuerit aliq
bone hūdis possunt sumi. Anates vero z sulice magis autū
no pueniūt. sz corporibus tempa nūq expedit anatis vt
vt sulicis. Eis ēt quos emoroyde crebro verāt z marie pulsa-
tes expedit vt diligēter enitēt grues z agrones z anseres ve-
teres z pauones z turdos z merulos z flumelos z turtures
z turdones z coturnices. C. Dīs tñ corpib maior vis facien-
da ē i artificio pparadi carnes pdictas. Debēt. n. galline post
occidēz ex interari z suspēdi a mane ad sero vel econuerso
prius qz coquant. C. Perdices autē veteres z cuniculi debēt
adminus p diez nālē post occasionez fuari. C. Grues vō z fa-
siani biduo in estate i hyeme triduo. C. Pauo quoz oi tpe dz
fuari post occidēz duob dieb z si plus qz anni habuerit tri-
bus adminus dz z magis frequētare elixas vel coctas in pa-
stellis qz afflas. Fricturas vō dēt oio vitare. C. Silz ēt cunicu-
los afflos z oēs auculas q capiunt i breso vel silas afflas z in
estate mutonē afflu. Et ois afflatura sumaf i fine. pter afflaturā
porci z eduli potōis ēt afflus vitādus ē semp. sz dō pōto sal-
so tpe estuo pōt aliqū sumi. C. Et ēt obseruādū i ois afflatura z
spālter i pdictis ne arefcāt. nā si nimis assent sunt nocue. qd ēt
de afflaturis fuerit i supficie torridū semp i. ppplo ē vitandū
z ideo cūis z pinguedo afflature porci debent vitari.
C. Fercula que fuerit ex carnibus cōter z pinguēdine collec-
tis morterollā atqz densatis vitāda sunt marie in. pposito. sed
alba pmetio de pulpis gallinaz poterit frequētari dūti nō si-
at ex pulpis efflatis sz ex trāfuerio gratiliter incilis z postmo-
dū pntis z litatis cū lacte amigdalaz tūmō vel si amidū aut
farina nūi iungatur q sit valde modicum.
C. Ambroz etia diuersitas dz attēdi. Nā lz ptes viciniores
cordi sunt puriores pp bñfici copiosius nālis caloriz q ab ipo
recipiūt ipm cū cor in via cibi nō ppetit tpatis corporib atqz
colericis vel habētib debile digestiua cū sit dure digōis etia
grossius generas sanguinē. Spar quoz silz oz eulari marie si
fuit pfecte coctū qm pūpat z terred malacolicū generat san-
guinē. Solū aut epas eduli interdū pdictis dūti moderate sit
assuz z silz cerebzū ipm tūmodo si pfecte assetur. C. oz aut cer-
ui z cerebzū leporos aut cuniculi si sumatur. p sunt pp virtutem
tūmō. Sed ceteroz quadrupedū cerebzū z cūtoz aialium
intestina z stomach z renes z splen. debēt vitari pter stoma-
chū gallinaz aut anseris atqz gruuis. Extrema vōt sūt rostra
aures z pedes quadrupedū ex paucis aialū debēt in rsum
aliqū sumi a pdictis sicut ex porco z edulo naz colericis. pdest
vltis ipoz tpatis in feruido tpe marie in fulso. Et idē dz d pul-
mone intelligi dūti ab edulo accipiat nā alioz aialūz pulmo-
nes sunt eis viles. Lingua vō ex vitulo vel ceruo tñ accipian-
tur vbera vō semp vitetur nisi deberēt cum fame sumi z abfqz
alijs ferculis.

C. De alimētis q sumūt ex hūditatib aialū. Capitulu. 14.

Humiditates aialū q cōter marie sumūt i alimē-
tū sunt lac armentoz z oua gallinaz z ea q sunt ex
lacte. Sanguis enī nulli aialis pgruit alimēto pē-
pue corporib tempate cōplexionis aut calide. In
ppposito vō salubz ē vltis onoz recētū fractoz in aq z sp mol-
liū ex gbus a medio autūni vsqz ad mediū veris sufficit vitellū
accipere reliquo tpe pōt albi accipi cū vitello. Si placēt sume-
re aliter pparata cauedū ē ne sumatur cocta i vētrib gallinaz
aut inuoluta z frica. sz ante sint assa vel singulariter frica z sp
molliā. Lactis vltis oino ritef pterqz a medio apzilis vsqz ad
finē maij. Nā in illo spatio pderit lac caprinū saltē sumere per
quēdā z marie in prima quēdā maij. Sumef aut sicut egre-
dict i ieiunio ab vberib depositis supfluitatib z pmissio aliqū
exercitio dūti nullus extraneus sapor in ore pcpiaf aut tene-
brositas i oculis aut dolor in capite. Sitqz mēfura mediocris
f. cōtinēs mediā libā vel ad plus inter. ix. aut. xj. post cui sum-
ptionē tā diu tardabit pādū donec manifestus aduenerit ap-
petitus inter ea vero q sunt ex lacte butiz spālīt z sarazeū sunt
pdictis corporib vitādā. Si tñ placent in hyeme sumere aliqū
butirū cauedū ē ne sit rācidū aut nimis salūz z q i modica qz

tirate sumaf. qd si fuerit melle pditū erit meli assumēdū crudū
C. Serū aut recēs z marie caprinū bullitū z colatūz esset vtile
frequētare a medio marcij alias madij vsqz ad finē iulij nē au-
gusti supdca hora z qzitate. C. Case vō si fuerit vacinū z bu-
tirofus ac dulcis pter frequētari afflus lēlissus i aq autūno z hye-
me. C. Quin aut pignus z nodū rācidus nec nimis salūz po-
terit interdū i fine resectōis i modica quantitate sumi multū aut
nō expedit nec ē tūti nisi cū cucurbitū z berbolato scō ex bo-
raginibus spinargijs z a triplicib sumef z raro. C. Casei aut
quonqz fuerit cū coagulo facti debēt a pdictis corporib eni-
tari sz lac cū flore coagulati possēt estūis calorib aliqū sumi
ad estuatiōem stomaci pscēdā z sitz i principio cene dūmō
potus vini nō sequeret imediate similis quoz rōne pōt tūc tē-
poris casei recēs i fine sumi vbi deerit fruct nominati supi.

C. De pisciū vsu.

Capitulu. 15.

Isces qzūq fuerint lactunales vitādi sunt nisi pta-
ret lacū ēē limpiddissimū i. pundo vt sarsuz vel cal-
culosuz vel arenosuz z marie q ex trāitu magni flu-
minis crearet vel ex magna scaturigie fōtiū aut ex
magno z frequēti refluxu maris. C. Similz sunt vitādi q sūt ex
riuulis leuiter flūtib z marie si recipiēt dīmes canabi vel li-
ni aut putridaz herbaz fluminitates corioz aut pdimēta ipoz
vel ceteras supfluitates villaz aut opidoz z vndecūqz fuerit
hoc ē marini seu fluminales lacunales. At tēdēdū ē pncipalt q
hēant substantiā puraz que nō sit i odore grauis nec in sapore
ne i tactu z i sepatiōe limosa. Et eoq qui puraz hnt hoc modo
substantiaz semp existūt salubiores q pulpa hnt cādida vt ar-
gentū z iter hos squamosi sunt sp pferēdi. tñ si squamis carne
rūt saltē obseruādūz erit vt subā sit qlis ē dicta. Et ēt cauē-
dūz ne pīces magni z dure pellis vt regi z alfonsoz z surgio
z similes pmedant recētes capti sz tāto tpe pīcis reseruet
z marie exinterat q abfqz corruptiōe substantie tenerescat. dē-
tur aut pdictis corporibus pīces recentes vt plurimuz assari
vel licari. sz afflatura magis ē frequētāda i hyeme qz i estate si
ue i fumo siue i prunis assent elixatura vō econtrario. sz illa q
sit cū vino albo pgruit oi tpe. C. Et est obseruādūz ne i assando
pīces oleo lūiant sz i vino vbi sal fuerit dissoluit. Si vero fri-
gāt aut i multo lūiant oleo cuz assant expedit nō sumere cutē
cuz vntuerfali cutis pīciūz sit vitāda z ipoz affligā. pīces
aut pfecte salii z marie pfallugine arefacti nō pgruit pdictis
corporib sz brodiū simplex pgrui sicci sumptū interdū pcpue i
quadragesima qū frequētant opillatū sit vtile in principio mē-
se qm aperit meatus atqz mōdificat sz ex substantia vñ ubil su-
mat vt paz z raro z circa finē resectōis. C. Si vero pīcis pē-
cte salūz fuerit lardosus vt balnea siue tunina poterit i qdra-
gesima paz aliqū sumi cū spinargijs i pncipio quēcūqz neces-
sarias occurrerit cōstipatiōem soluedi sz ex pīcibus semisalis
z marie pīgulb elixat largi pōt sumi. nā pīces pīgues z gros-
si biduo i triduo sale pditū si elixent sapiat z salubz comedēt.

C. De vsu saporum.

Capitulu. 16.

Saporib z pdimētis puenit scire q nūqz pdictis
corporib acuta pueniūt z iō salāmēta fornia vt pī-
patas vel aliatas z acutos saposores vt sinapi z eru-
cā eis expedit vt enitēt nisi talr possint reprimi q eo-
rū nocumētuz. nō tūmē sicut eruca reprimi qū passillū ei dū-
in aqua simplici coquū quātū. f. coquerētur carnes vacie del-
de pīstata cū paucis amigdalīs distēmpet cū puro acciō m-
bil aliū adiūgēdo nisi forsan cinamomū modicū. C. Alit aut
vitare debēt corpora supradicta z multū vsūz zucbare si tāū
eruce vel alicui acuto salāmēto placēt interdū adiungere qe
quā dulce meli vt zucbara albiissima vel paz sape iungaf q
vulgariter dī atrop. C. Semp tñ ē memorādūz q vald dulcia
z acuta z assa z ēt salia pacētibus emoroidas vexatiōes in-
micant. z iō nō expedit eis vt psectōes z salāmēta frequen-
tēt marie si sūt de pīpere quocūqz vel cū multo zinzibere vel
galenga vel nucē exarga vel muscata vel gariofolis aut etiaz
multo croco. C. Et error ois possit enitari porzabz sequens
pulis. B. 33. albiissimi. 3. ij. coriādi bullitū i aceto z licati. 3. i.
turbononij als cardamoi ben al. 3. 5. rasure. f. eboris lote. 3. ij.
gariofoli eroci an. 3. i. ciomomē electi. 3. vi. fiat puluis z d ipsi
cū amigdalīs pīstaf fiat salāmētū cui modicū acei vel agre-

ne poterit addi de ipso et imoderata quantitate possunt passim
 et per tota estate imponat passillus cum de fumo extrahentur lac
 amigdalaz facti cum agresta vel succo mala granatoz aut li-
 monuz vel citraguloz que vulgariter dicunt forzuge vel aran-
 gie tales enim sapores acetosi facti cum amigdalaz raro aut
 nunquam possunt ledere spatia. pr. n. illaz acetositas que ponitur in passill
 cauere offensa si totum os cum eis fortiter agitet et post modum
 passill imponat cum fuerint extracti de fumo: sicut cum lacte amigda-
 laz sed cum patetis acetositas afflature aspergant semper minus
 nocebit. Sed si placuerit estuuiis calozibz vel ad saporem simplicem
 acetositate cauendum est nimium frequenter succus limoni qui valde
 neruus et neruosus inmiscet mēbris. **De acetositas** vero citranguli
 qui vicinior est tepamento spem minoris offensionis. Et in his etiam
 fructibus obferuntur regula supradicta. s. vt non sumant in vsum
 donec i arbor maturaueit. Atqz viriditate. Citrangulus autem
 ad sui pfectam maturitatem dz per anni integrum in arborē pmanere.
Deibus aut acetositas melior est qui sumit ex male granato
 muzzo anisiperiti cum debilioz est tunc qz modicus bz stipticitatis qui
 potest fortare stomacum et mēbrum et mēbra iteriora. Et hac etiam
 ratione pceiteris abstinentiū est cum ipso copia repit qui poterit sumi
 cum ceteris acetositas. Si placuerit cum assaturis auisuz vt est
 no tpe sufficit ad sapores vt coquassent in mixtura vini. et mltie
 aque rosacee cum modico sale. **Assaturis** aut quadrupedū mō
 placuerit saporem alium a sale coniungere sufficit eruca p dicto mō
 pata vel fassamētū viride factū solum cum acetoz amigdalaz
 et petrosili. et modico mēte vel canela cinamomi. vel si carnes
 aride fuerint qz oportet diligenter vitare sufficit pax salis cum
 mltio vino limphato. s. i pposito potest ex canela cinamomo ele-
 cto amigdalaz et acetoz fieri sapor pueniens oibz assaturis nō so-
 lū qz drupedū s. et pisciū et hyeme potest addi pax zinziberis. s.
 ille sapor qui fuit tū ex opio cinamomo et multis amigdalaz atqz
 acetoz potest oī tpe frequentari si puetudo regrat vti saporibz qz
 dz qz corpa tepata nō idiget alieno sapore. nā cum appetitu re-
 gulo semper ab eis sumit alimētū et tō nūqz qūitates alimētoz
 vel tepoz ab equitate receperint nō idiget medicato sapore nisi
 sale solum. Sed puetudo nāe frequenter iponit necessitates et
 tō teste bipocrate dādū est aliqd puetudini et aliqd nāe corpis
 aliqui corpi sicut doceat in pposito per regulas pdictas. **De**
 his aut gbus cibaria pducunt ad saporem sicut sal et oleū et ace-
 tū et carnes salte et sicut p pdicta sufficienter datur intelligi qui
 conueniat obseruari.

De vso potus.

Capitulu. 17.

De potibz vero sciendū est qz ea qui bibunt a suis corporibz
 d coiter aut sumuntur tū ratione potest aut ratione solum
 medicine pseruatiue vel in ratione qd potest et medicine
 In ratione quālibet potest dabit ois liquor super ad extin-
 quendum sitis causatā ex cibo et ad reddendum ipm moderate fluxi
 bile sicut bibulū vinū vel aqua et hora refectionis. **De** vino ergo
 quale conueniat in pposito et quando debeat sumi dictum est
 supra in generalibus.
De ratione vero medicine sumit tū qui in estate bibulū aliqd liquor
 ad mitigandū estuatiōem interiorū mēbroz. Quia intētiōe bibulū
 a pluribz tūc in seruoze dieti iulep et sirupus facti ex aqz rosata
 tūc et pane zcare et sirupus est tūc tps valde vtilis tps cor-
 pozibus qui pze seruoze tepozis estuat et ad h magis vtile ha-
 bentibz pplexione nāliter calidā spāter i epate et in corde bi-
 bitur. n. cum aqua frigida: nō solū s. frigida bz humectat et tō co-
 fortat similis quoqz rōe hntibus stomachū siccū et intestina: spā-
 lius puenit tūc tps bibere sirupū violaceū mō pdicto. qz vō
 sunt humidā sirupū rosaceū sicut et in his quoz cerebrū siccū
 est puenit pp estuatiōem interiorū mēbroz tūc tps bibere sirupū
 nemusariniū. Eadē et rōe tūc tps bibulū aqua ordet ab his quo
 ruz pplexio potest declinat ad siccitatem. Sed et carnolis et hntibz
 vscera calidā nāliter sufficit tūc tps pp estuatiōem interiorū aqua
 purā frigida bibere qui sit de fonte viuo aut laudabilī puteo vel
 cisterna. p singulū tūc et opilatis vel strictis hntes meatū ite-
 riores puenit addere pax acetū. Sed i pposito si pdicta neces-
 sas vgetitū bibulū ipaz dissoluati ea p rosatū et zucara scā d
 puro et albiū pāe qpp tūc ipa dz potari et maxie i diebz can-
 ctaribz et tūc sic fcm. s. qz ad vnā librā pāis zucare ponant
 iij. libze de aqua rosacea nec supra ignē stare pmissat nisi quā

tū clarificatō sufficit ita qz ad plus nō sumat de aqua rosacea
 nisi tertia pars.

De ratione vero potus et medicine sumit sicut qui in seruoze
 est et post somnū diuturnū siliunt et siliunt vera scitū qui sili
 rūt i padio resecti nā talibus tūc tepozis expedit i via potus et
 medicine bibere aqua frigida vel vinū bñ limphatū. **De** i al
 gozibz hyemis et iterdū i quadragelima sumit via medicine so-
 lū mō nectar siue claretū in sine resectionis. Sed ad hoc vt os
 stomachi calefiat et digestiua pfortet. Et tō sumit vt plurimū
 cum eo qz circa regionē ostiij stomachi plus retinet tps sicut cum
 nebulis qui sume viscositati adheret vel hntes ipm humidū cum
 pane torefacto. **De** i pposito nō est necessarius nectaris
 vsus qz pscif ex duobus hntibz acūmē et islamātibus. s. spēb
 et vino et tertio islamabili qz ē dulce. s. mel aut zucarata. Si rōe
 tepozis aut puetudinis pplacuerit vt pce sumat. et temp fiat
 ex puluere sequenti. s. cinamomi electi. s. l. 33. albiū mlti. s. 6. ro
 saz cubebaz gario soloz sanali rubei añ. s. iij. piloz spice. s. 3. l.
 fiat puluis qui sufficit i pposito ad. xxx. libz. vini addito melle
 vel zucharo quātū sufficit pulueribz i corpozadīs. Et ad plus
 sufficit quartū mellis desumptū ad media libza zuchare dīso
 lute cum vino modico. tūc cum melle diutū et meli pseruat et.

De lapidibz emoroidaz et eaz remedijs. Capitulu. 18.

De emoroidaz et eaz remedijs. Capitulu. 18.
 Ertū est qz seruado regimē supradictū emoroidarū
 veratio vel oīno cessabit vel tā leuis erit qz poterit
 ppendi. Sed qz frequenter a debito regimine declinat
 tō puenit vt qz nām pnt sunt ad tale verationē sciat

gbus remedijs i actu passionis poterit se iuuare.
 Quoniam igit emoroidae que moderate fluxit nō sunt vllō mō re-
 strigēde qm talis fluxus corpori est salubris et pseruat ipm a
 pluribz et grauibz moribz. Sed imoderate fluxēs qz nimis cor-
 pus debilitat sunt ppeccēde ad qd tria sūt necessaria. pprimū
 est diligenter seruare pcepta supradicti regimēis et spāter i vitan-
 do acuta et falsa et dulcia et acutū debet assaturē intelligi et ma-
 xime si fuerit aride debet et vitari cūcta islamātia sicut ira et co-
 itus et exercitiū forte. Scdm ē vt apte itra delectabilibz stipti-
 cis et farmentis et pitis et coctanis et similibz vt scriptū ē sup
 nō tū in pncipio sumit ne vētrē pspēt et auricle porci et pedū
 et amidū et tūc tūc frequētabunt vel i estate bibat mane siru-
 pus rosaceus aut factus ex succo citonioz siue mirtilloz et si co-
 ctū fuerit ad pfectiōem admisceat duplū aque calide et quasi
 tepidū bibat. **De** i vero nō est sirupus ad pfectiōem coctus
 qz mellis ē calefiat modicū et bibat et si forte dulcedo addat
 cum debuerit sumi pax de succo mali granati expm recētū vt sal-
 tē puri aut modicū de succo citraguli i hyeme vō comedant in
 ieiunio. xxx. l. radicle qz dicitur vulgarit trufles d. roman. Ter-
 tiū ē vt exterioris applicent aliqua stiptica sic vti i estate fiat
 facellus ex tribus pibus rosaz et qz mltis et vnicio seruoze
 buliā et aqz deide expmat et tū tepuerit diu sedebit sūp ipm
 mae et sero. **De** i hyeme vō salua recēs qz salubz et frigez cum
 multo oleo rosaceo et i facelo ponat et sedebit sūp vt pus. Et
 et i fluxibus emoroidis aduertēdū ne cessante fluxu sanguis
 forte stillēt aqnositates albe vel citrine vel virides et ibidē for-
 dities agreget nā talis imūditia i cluta nō solū pruritū s. re-
 quēter vlcera generat corrosiua et tō cum apparuerit pdicti fluo-
 res dz illa regio sepe lauati et tūc diu cum vino i quo salua recēs
 et plātago equaliter sumpta et coquassata pus bulliant vel i de-
 sectū plātaginis et saluie sumant equales ptes rosaz et ieros
 vel absintū et coquassent et bulliant cum vino.

De contingit et sepe qz dolor molestat et hoc multipliciter. p-
 mo qd pp retentionē sanguis emittēdi qui emz ille vene sunt i
 moderate replete nec apunt vt pseruerit ad effundēdū san-
 guinē excedēte dolore afficiūt regionēz illā et qnqz vicinas vt
 ē regio ancaz et colligatas et regio dorzi. **De** i cognoscit ex-
 cessus sanguis ibi retēti p hoc qz ipi timē et grauedo siue pon-
 derositas et pulsatio sentiunt ibidē. et i luenibus masculis ma-
 gis sentit pulsatio quā grauedo et qnqz sanguis exuberat nō so-
 lū ibi sed et supra totū dorsum tendit et difficulter curat. ac si
 baculus esset infixus.

De i dicitur aut dolor duplū. vno mō ad cām pfectā alio ve-
 ro mō ad remediū tū. **De** i cura vero pfecta est vt cā doloris ab-
 scindat pfecte. qd fit si sanguis qui supfluit sensibilibz enacuet
 et maxie p illas ptes p qz nā puenit et adhuc conat euacuaf. s.
 p emoroidas. Et tō festinādū vt ille apiant qd fit tribz mōis.

vnus ē flobothomia sine lanceola. Alius cū sanguifugis ap-
positis p. canas. Tercio ē cū medicinis r. melior medicinarum
est foliozū siculice qd̄ d̄z prius applicari r. q. vna pars cum
alla confricetur quousqz lac effuat inde post modum fricen-
tur emoroides cum superficie confricata donec apperiat. Et
simili modo p̄fricantur vt cepa r. lactente vel dissimpe-
tur aloē cū felle bouino r. modico aceti r. calidū cū pan-
no vel bōbace supponat oleū amigdalaz amaraz r. p̄licorū.
Si vō tardare aut tardari timere emoroidaz aptio saltz di-
uertēdo ē sanguinis abūde ap̄endorēā grossiozēz q̄ apparet
supra dorsum pedis sit i ambobz pedibz r. h̄ fiat i ieiunio r. ad
minus de vtroqz. iij. 3. sanguinis extrahant. Vel si p̄dicta flo-
bothomia nequeat fieri saltē fiat d̄ vena epatis iplicatura bra-
chij r. subtilis dicta feruetur tribus diebz. Q̄d̄ grua vō imedia
sunt p̄posito calefactoria malitiā q̄ suauit r. incēdibilē detume-
faciūt supfluitatē sanguinis resoluēdo. Fiat autē h̄ calefactoria
duobz modis. Vno mō vt medicīne coctē i aqua ponātur i aliq̄
olla subfella. p̄ozata r. sedēdo i sella recipiāt vapor p̄ inferio-
rata. Alio vō mō vt medicīne cū aqua decoctōis eaz ponant
gaualdalli v̄l conca r. sedēat ibi vel imergat ibidem spōgia r.
eximat r. supsedēat. Sz p̄mus modus r. scd̄s efficacius ope-
rant. Q̄d̄ medicīne vō q̄ bullent i aq̄ crūt ite. f. duo manipu-
li foliozū lingue canis vel in defectu ei⁹ tātūdē maluaz vel ius
malue r. manipulū vnus violarie r. tātūdē petrosilli r. libzā se-
mis fenugreci vel in defectu ei⁹ componant. iij. 2. mellis loti r.
due d̄ sicados citrio r. oia cōquassata ponant in sacello lineo
r. bullant in aqua dulci r. fiat v̄l pus est dictuz. C̄sdo vō
dolozez curāt r. pp̄ excrescētā q̄n. f. in extremitate ipsaz exte-
rius erūt qd̄ additamenta sicut si essent papille manillaz que
excrescētē in q̄busdāz sunt aspere r. dure ad modū verruce r.
inde vocāt verrucales. In q̄busdā vō sūt leues r. rotūde r. tur-
gētes ad modū vne r. ide dicunt verrucales. In q̄busdā vō sūt mol-
les r. granose vt mox r. ind̄ dicunt mozales qz fludāt hūidita-
tes sāguinolēte iōqz qd̄ ficos nominauerūt r. oēs huiusmōdi
excrescētē affligūt sedentē v̄l egantē r. maxie verrucales pp̄
suā duritiē r. asp̄itatē r. post has graui⁹ affligūt r. uales qz mo-
rales qz pp̄ sui timorē vel p̄tēsonē nō cedūt p̄p̄ressioni.

C̄ In his ergo excrescentijs ē sciendū qz parū p̄sunt remedia
supradicta p̄terqz i vualibz q̄ vt plurimū generātur ex retētiōe
sanguis cui⁹ euacuatio moderata p̄dest r. ideo p̄sunt in his
exerceri supradicta.

C̄ In verrucalibus aut p̄dest ad remediū applicare r. mollicia
r. leniciā vt vitellū ouī quassatū in estate cū oleo violaceo r.
in hyeme cū oleo amigdalaz dulciū r. butir̄ recens i oi tpe p̄-
dest. Ad iunge p̄dictis mucilaginem maluaz aut fenugreci ita
vt mixtura p̄dicta bōbat v̄l p̄an⁹ lineus imergat r. subponat
C̄ In moribz aut ad remediū plus p̄sunt exiccatia sine
mordicatōe sicut puluis factus ex folijs tali barbatū vel plāta-
ginis aduſtis vel ex radicibz cānaz aduſtis. hic. n. puluis incoz-
poratū cū oleo rosaceo d̄z subponi cū p̄ano: vel d̄z subdē in
spōgia. p̄dictis ēt pulueribus pōt ad iungi quarta ceruse
r. alla quarta pars litargiri r. cum oleo ro. sit vnguentū cōue-
niens in proposito ad remediū.

C̄ Sz in oibus p̄dictis terti⁹ ē r. melius ad curā itēdere qz ad
remediū qd̄ si p̄bet nisi momētaneū iuuamētū. Et iō. p̄curādū ē
vt ille excrescentie auferat ad hoc vt equalis maneat supfici-
es r. glōis. Si in illis corpibz in qbus expedit vt emoroides se-
pe fluant cauendū est diligenter ne per modū auferēdi solitus
fluxus p̄bibeat. sicut accidit qū extirpātur cauterio vel incisio-
ne. qz vt plurimū tūc p̄tingit qz in sanatiōe cauterij vel incisiōis
claudūt oia p̄solidationem venarum.

C̄ Sz pueniēs aut securior modus ē vt auferant paulatiz cū
suauibz corrosiuis: q̄lia sūt ea q̄ sūt d̄ nā salis. Itā q̄ si partēdo
p̄sumūt supfluitatē r. cito liquēt sicut ser acetū p̄busta r. cū sa-
le nitri r. salgema r. vitriū r. mel r. vel⁹ assūgie porci ex quibus
optimuz p̄fici vnguentuz sic. f. vt ser acetū p̄busta cū sale nitri
r. salgema r. vitriūz oia simul vel aliqua ip̄oz accipiant egs
portionibus r. puluerizent. deind cū vna pte mellis r. duabus
assūgie liquefacte fortit incorporent vt fiat sicut vnguentū i p̄-
ano supponat r. qualibet vice sub lauet prius cū vino calido i
quo modicuz mellis dissoluat poterit tñ i estate modicuz acetū
cū p̄dictis ex qbus vnguentuz fiet incorporari.

C̄ Cū aut ex crescentie fuerit curate vel ablata māseritqz sup-
ficies regiones equata sufficit i estate lauare cū vino decoctō-
nis rosaz. vel taphi barbatū vel plātagis i hyeme cū vino de-

coctōis saluie cui p̄ti post lotiōez sup asp̄get puluis ex duabz
ptibus rosaz r. vna ceruse factus. C̄ p̄sunt et auferri pue-
nient si ligent i radice sicca vel filo sericino dū tñ ligat⁹ nō ab-
stringat imoderate sz q̄tum tolerari poterit absqz dolo gra-
ui. C̄ Si vero accipiat cortex laureone que vulgariter d̄ ma-
tapol r. fiat ex eo fila ex qbus p̄dicte excrescētē ligent radici-
tus moderate serigātā celeriter abscondet.

C̄ Tercio mō affligūt pp̄ inflamatiōem ipsaz i circūstantijs re-
gionis tunc sufficit vt sepe lauent cū aqua dulci tepida in qua
pus bulliat semel cucurbite vel cucumeris quassatū aut por-
tulaca vel sempuua vel flores nenufaris vel suo tpe linat cū
succo cucurbite vel sempuue aut ex albumie oui v̄l oleo viola-
to fortit agitāt vel fiat vnguentū ex cerusa lota r. cera alba r.
oleo violato r. mucilagine plij equaliter acceptū r. fortit in-
corporatū r. similiter poterit vinctio fieri ex populeone si recēs
iueniat r. si p̄dicta oia deficerēt tepe fiat aqua simplex ac si ste-
tisset ad solē r. bombax vel p̄anus leuis imersus i ea frequēter
ap̄licet regiōi p̄dicte.

C̄ Quarto ēt mō p̄suerit affligere i egerēdo qū stercus emit
tēdū ē bux qz tūc maxie si fuerit excrescētē coercent r. com-
primēt ab eo i exitu r. graue cruciatū generāt. C̄ Et iō p̄canē
dū ē ne secefidurent cibus vtēdo molituis r. humectatiuis itē
doctrinā supiorē r. si cetera nō haberent i p̄optu in principio
prandij sumeret medulla castie fistule v̄l qz ad quantitātē. 2. f. v̄l
circiter vel semis admin⁹. C̄ In actu vero asselandi pōt obuta
r. afflictiō si mergant i ferora i aqua moderate calidatā r. ma-
xime si malue fuerint ibi coctē vel i oleo violato tepido p̄anus
lineus imersus ano suauiter quatū poterit itromittat.

C̄ Explicit Regimen sanitatis Compositum ab Arnaldo de
villanova catalano nūc in medicina p̄liss Excellente.

Ad laudem dei eterni Amen

C̄ Ad Laesareū Pontifi. qz iuris doctorē celeberrimū: p̄bi
lofophū acutissimū ac sacre medicīne monarchā. d. Jo. Jaco-
buz. Bonaiūctam: Habrieles Carti: Bññ. d̄ sancto Bām: epl
gramma.

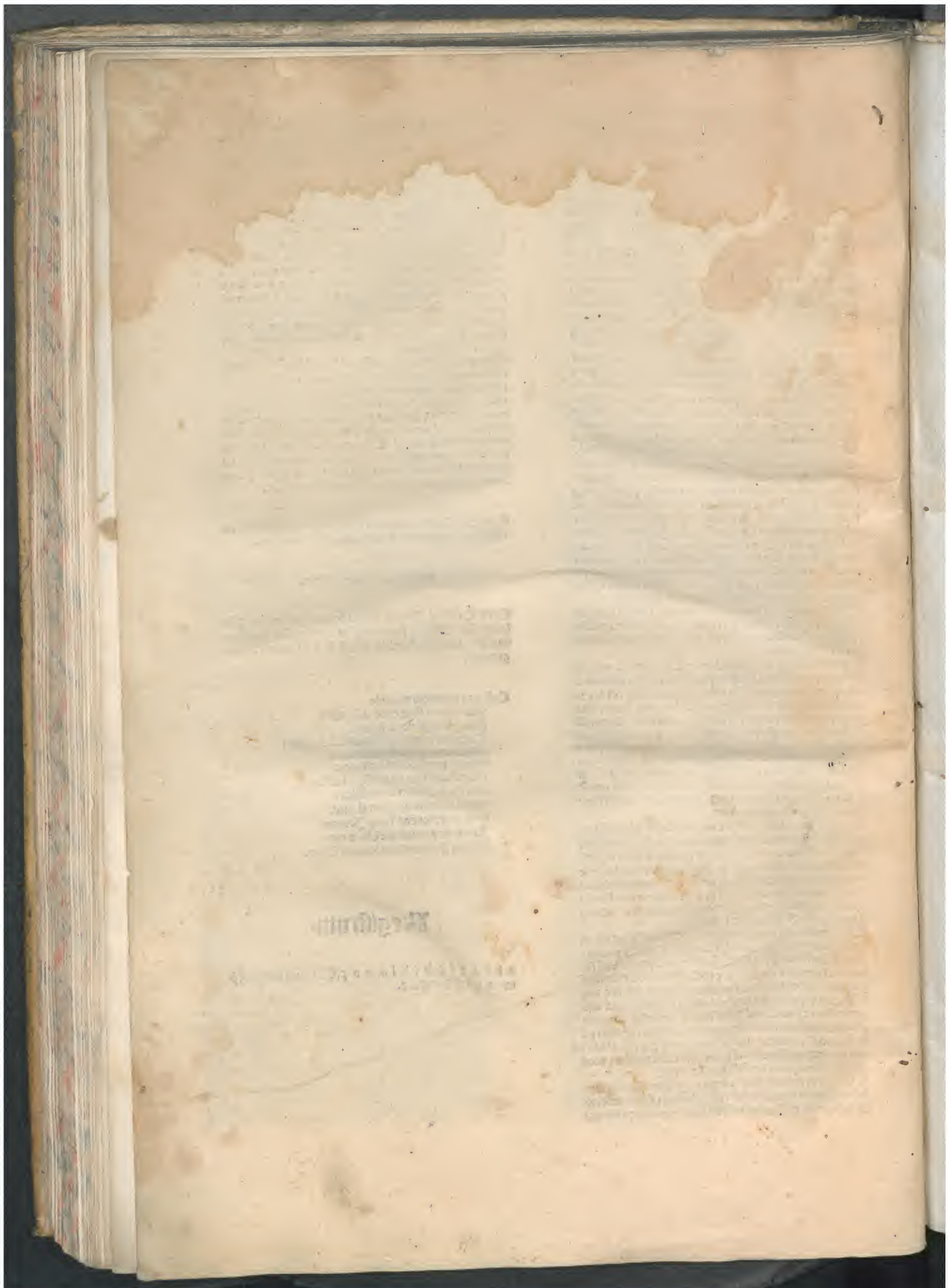
Collegas manu dū micande

Felix Roma suae duos adoptans
Armis: consilio: toga subegit.
Terrarum omne solum: i Rabi: Renaldus:
Matheus qz gradū. Joanne tuti
Sint ductore suo. nihil malignos:
Bordaces timeant nihil. probat omni
Dux hic dux latio: via medellae:
Fortuna: ingenio: gradu: vel arte.
Ihos quare foueas bonis Joannes
Iam nunc dux aubus: Alros tuere
Orbi tu Ippocrates: Valenus Aliae.

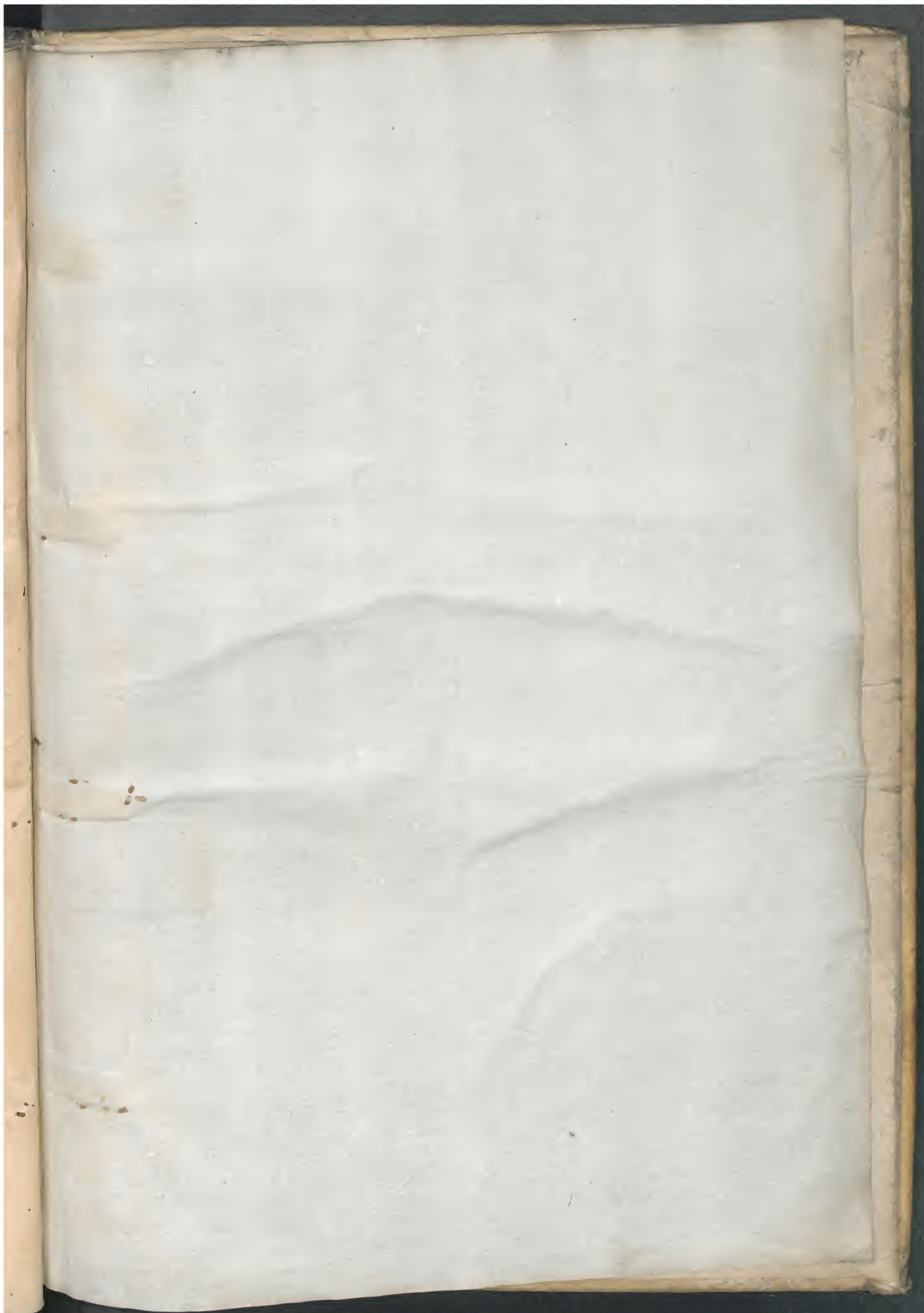
Registrum.

a b c d e f g h i k l m n o p. C̄ Omnes sunt terni p̄-
ter a quēst quaternus.

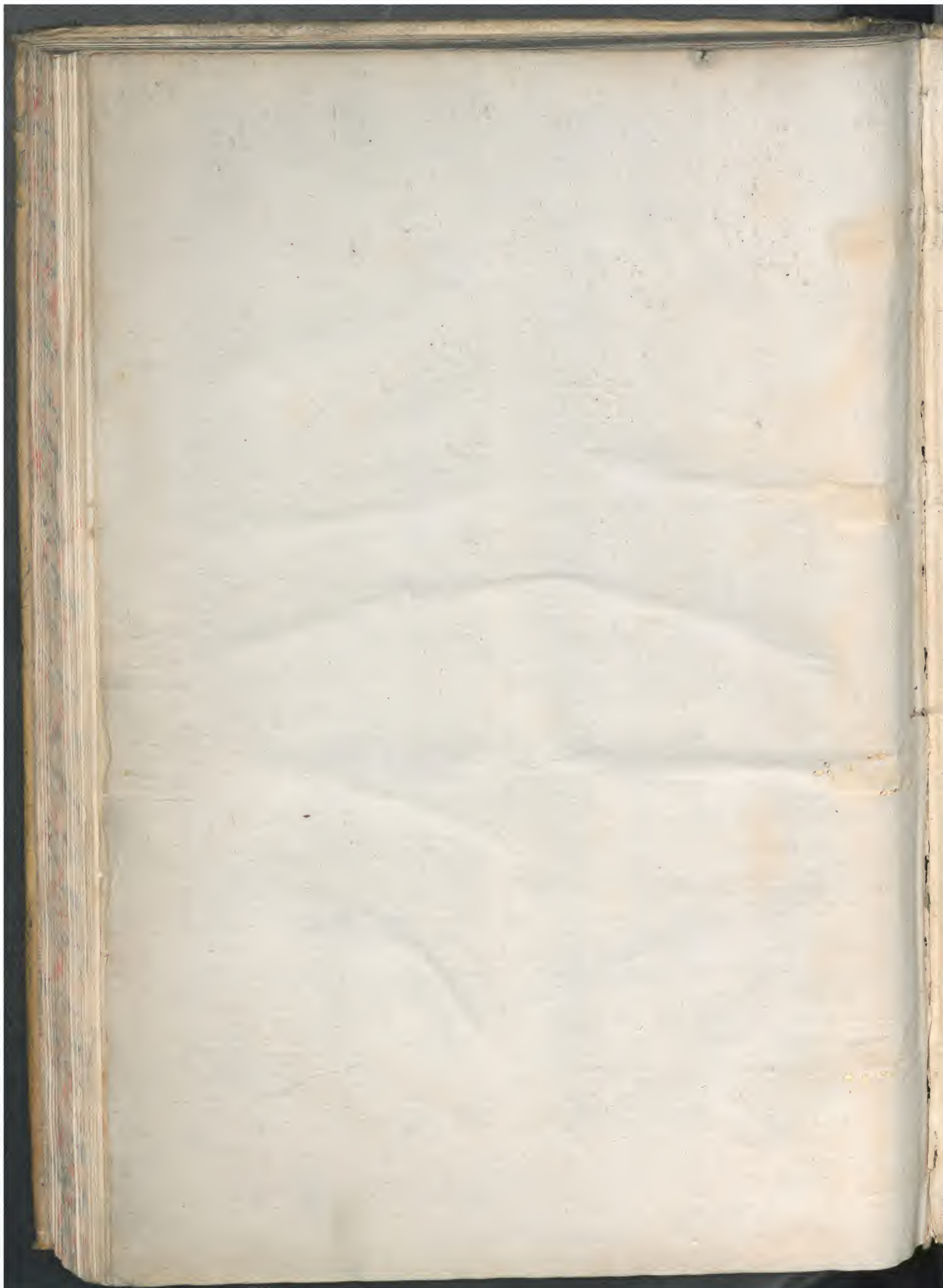

U. L. m.

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$$

$\frac{1}{2}$